ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ:

Ի բարեաց Սրբոյն Գրիգորէ Նարեկացւոյ՝ Հրշեմական ևարդպետի:

Առ Քրիստոն Յիսուս ածեալ՝

Տագնապեցեալ ի հոգեհատու հայրապետէ սրբոյ Լուսաւորչի՝ Տեառն Մեսրոպայ Սրբոցն ևիմանալի երկրին Հայոց:
Ընկ ի պատրիարգութենէ Յովհաննէսի երկրին Տարօն ևարագեցոյ Հոգևոր ևարդապետի:

ի ևոտանդնոտութենէ Քաշուէ:

Ի բռնանալ նորին Սրբազան պատրիարքի՝ Տեառն Յակոբայ՝ Եկեղեցւոյ՝ Գերիմաստ ևարդապետի:

ի Տարսիկ հանգուցեալ ճգնաւորի:

Ընդ ևորոգեալս ևմենակարծ Հ[illegible]

Ազգային Գրադարան

Ուրբաթ օր ելանէ
Շաբաթ օր մտանէ
Կիրակի առաւօտ

Ողբերգութիւն Աստուածընկալ Հօրն մերոյ Գրիգորի Նարեկացւոյ։

Ողբերգութիւն Աստուածընկալ Հօրն մերոյ Գրիգորի Նարեկացւոյ։

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԸՆԿԱԼ ՀՕՐՆ ՄԵՐՈՅ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑՒՈՅ։

ողբոց սրտից աղաղակի քեզ վերընդ ծայեմ սենեզդ գաղտնեաց։ Լուր մատուցեալ եւ դեալ ի հուր թախծութեան անձին ոտքերման ընդ պատուղ ըղձից ճենճերոյ սասանեալ մասցս՝ բուրվառ ոսոխ կամացս առ քեզ առաքել։ Ես յոտոտեսցիս

դէր ասէ, ի հոգիսն անձուկ
կին հանգստեան ի դերու
թէն դարձելոյ · որ վերըս
սին 5 ի դիւս կորուսեալ
հոգւոյ առակի՝ ընդունե
լի կամաց քոց լիցի։ Ասացք
քանզի՝ ձայնդ աշխարհ դա
ուսուանիդ հասուցման,
ուժգինս 6 հնչեցել ի ձորն
վրէժխնդրութեանն, կրկինս
ինձ երկինք մարթից յար
ձակմունս։ Ո՞վ ումեն գու
շահեալ զշարժմունս յու
մանց ներհակականաց · 7 որ
յիմարս անձին ցուցանի
խոտորութիս ամբոխից՝ հա
րեալ ի միմեանս · զեն ան
ստուեր խորհրդոցն · Հոյլ
չարեացն՝ ընդ բարիսն · և
դերեալ զիս ի մահ 8 ըստ
հին դիպուածոյն, որ նախ
քան զընծորհին ժամանելն
առիս ։ Օ՞ որ ընտրեալն
յառաքելականացն դասուց
պօղոս՝ 9 օրինակ առեալ ըզ
մովսէս, զչի փրկութիւնն
յաղթօղ ցուցանէ։ Ո՞ զի
թէ մերձ է օրն տէն · 10 որպ

ասպարիսին յովսափաթու
և հեղեզատին կեդրոնի,
1 փոքր հանդիսարանացն
իրաւանց ժամադրութեց.
ոլք կենցաղակունաւ այսու
յաւիտենին՝ զհանդերձեա
լոցն ինձ կերպարանեն։
Ա պա և յաւէտ 2 մերձե
ցաւ՝ ի վեր իմ արբայութին
այ՝ 3 մարմին եղելոյ. մե
ծապէս գոել զիս 4 առիթ
վնասուց բազմաց տակա
եաց. զանազան մասանց յան
դիմանուլաց ճշմարտապատ
մից՝ 5 քան զձեռին նորին
վերացուն։ 6 Ընդ ուրեմն
երբեմն՝ ի հարուածս եղե
մայերացոց և փիլիստացոց
և այլոց բարբարոս ազգաց։
Բանի այնք ընտրութիւք
ամօք չափեցան. իսկ պա
տուհաս իմոցս պարտեաց՝
առանց աւարտման ունի
զսահման։ 7 Ո՞չ գուբ՝ և
արդարոյ անձնասպրելոյ. ըն
դգրկեին 8 և առակողին.
տապնապաւ մեծաւ առ
դուռս ինձ հասել՝ զամօքն

մշտնջենաւորն՝ աստէն գլ
ծադրեն։ 9 որ միայն քան
դեղոց՝ ի հնարս կենաց՝ ա
մենավարան տարակուսա
նաց՝ հոգոց վտանգից՝ քա
իիչդ ամենայնի՝ վաւելել
՝ի փառս անձառս աննահ
մանելի բարձրութիւն. յա
իիտեանս յաւիտենից
Ա մէն։

(Ա)

Ա Ո Ա Ր Ո՝

քանզի առաքեալ
բեաւն ասէ՝ յօդա
ւորական շրխաւթք կար
դաս. որ գործոյք միայն
գրաւէ, և ոչ առեղծաւա
նու՛ք կաշառէ։ 10 Ալ յե
դիպուս միշտ ունիս զբեր
տիդ ղարշն, զինչ օրի
նակ

19·25 Նակ առ այս քեզ յարմա-
ԱՒԵՒ բական և նմանագոյն ա-
2·41 տանօր եղից անձն իմ պար-
2·42 տաւոր ։ 1 Պատժակից
ՅՈՒՒ կրծանելոյն սոդոմայ ։
9·25 Ընդերանել 2 դատախազ
41Ի (). նինուէի ։ Ընարի բարբա
25·17 րոս 1 քան զանկինն հարա
ԼՈՒԿ ծային ։ Ա պատմարագոյնս
3·11 քան 3 զքանան ։ 4 Ցամա-
3·10 ռեցեալս քան զամալէկ ։
47·4 Ընդժշխամն քաղաքս դը
6 Ցհ 6 բոշելոց ։ 5 Ա,շմար մնացեալ
1·46 ապստամբուե հինն իսէլի ։
ՍԱՒԵ ուխտազանցուեն յուդայ ։
21·23 Ցիշատակարան պահել
11·21 ուխտազանցուեն յուդայ ։
ՄԱԹ Ա շաամբեալս՝ զեր քան
8 7·9 գծուր ։ Տարամերժեալս
ԼՈՒԿ քան զծայրեան ։ 6 Ուրքա-
7·11 բարոյս քան զդալիլեա ։
ՅՈՎ 7 Ընտերելիս քան զանհա-
5·9 ւանն կախառնայուս ։
ՍԱՒԵ Ա արսաւեցեալս քան զզ
24·2 քորաղին ։ Ընդաստեցեալս
ԼՈՒԿ ընդբերթայիմայ ։ Ընտար
11·1 կեշտ 8 ծաղկեցեալ ալիքս
7·8 եփրեմի ։ Ղեւաղանիս
ՅՈՎ մշտ հիմարութիւն, այլ ոչ
12·6 ։ 2·7

Հանդարտութիւն ։ 9 Ա կո-
րեանց աւիւծուց՝ անձնա
կան օձս եղեռնային ։
Ա երպս քարբից ձուոց՝ լը
ցեալ ժանտութիւն ։ Պատ
կերս՝ վերջին հարուածոցն
երուսաղէմ։ 10 ըստ բանին
ասէրունի, և տեսանողացն
ձայնի։ 11 Տաղաւարս մեր
ժեալ՝ հասեալ ի կործա-
նուձն ։ Ուրուակեալ դը
բանցս վատահարան։ և կըը
կին ծրդեալ՝ շինեածս խո
տան։ 12 Ծողեալ ժառան
դութիւնս յարմարական,
և մուացեալ տունս աճա
կերտ ։ ըստ բանից նախա
դրելոցն՝ մովսէսի, դաւ
թի, և երեմիայի ։ Յարկս
բանական՝ ուռնօղս բորո
տուե, հարուածեալ խրա
տու քերմանն ։ Ընկին
կազդուրեցեալ ։ Օծեցեալ
կաճուկն ողբական հեզու
թեանն ։ Ընձարակ գտեալ
յերկրէ հնարից ։ քակտեալ
վերըստին՝ ձեռամբ շինո
ղին ։ Ըստաքս ընկեցեալ

թեան։ 6 Ա՛ի՛ ասացեր ինձ
արդեօք արտի անտրտմ եւ
խրախճանական, եւ ասինս աշաց ձա
մաքեալս՝ ով ամենապատիւ։
Ա՛ուր բանից մաղթողիս՝
հզօր եւ ողորմած։ նախքան
երկինք, եւ երկին երկրի։
եւ նոքա ցորենոյ եւ գինւոյ
եւ ձիթոյ, եւ նոքա խոչել։
7 Եւ երկնաւորսն աղերս
որ առ քեզ՝ հոգւոյս ազգի
ցէ՝ զան թէ տարեցաց ա
պականացուսցէ։ 8 Ոտս ըս
տեղիջէ՝ եւ ես կամ։
Նոյց տարակուսելոյս՝ ի
մուտս մաղթանաց այսր հե
ծութէ՝ կամս քաղցրութե
զօրանալ առաչն։ 9 Ո՛ի
ի բնալ վերնայինն երկնի՛
անընտիր գտեալ կրթուե
վայելման լուսոյ՝ 9 իբր ըղ
նիւթ մոմոյ ըսպառեցայց
ջնջեալ՝ ի միջոյ։ 10 Ա՛ւդ զը
կելոյս՝ ըն մաղթանաց դուք
մանն ասացին. Եւ ոչ թալ
կայելոյս։ և կեանք մաշե
ցելոյս մտայս խղճիւ։ այլ
ոչ ատժանմամբ կրից աշ

իրաւացի՛ հատուցմամբ՝ հը
բամանաւ հզօրին՝ ի տեղի
անտուրբ։ 2 Հերքեալ տա
բապրեալ՝ խրատոցաւ մե
ծաւ՝ ամենայնիւ առանց
խնայելոյ։ 3 Ո՛աճիւեցեալ
զրամս յերկրի չարեաւք՝
քան աւանդակորոյս ժխտո
ղին՝ որ յաւերտարանին ցու
շանի։ 4 Ա՛ւ զու 3 աճ՝
աճդ հոգւոց եւ ամենից
մարմնոց՝ քան զաւանելոյ
աճաշնորհին։ 4 և երկայն
ամօտ և բազումողորմ, ըն
սրբոյն յօնանու ձայնին։
5 Ընտրեա՛ կատարել՝ ի
քոյդ հաճութիւն օրհնեալդ
կամաց, զակզբնաւորեալ
մասեան մաղթանաց այսր
ողբերգութէ։ 5 Եւ ընդ
լալով սերմանեալ բանիս,
՝ի նախընթաց շուս ասել
ձանաց՝ օթևանացս պատ
րաստութէ, ՝ի կատարածն
ժամանելոյ հաճոյական հն
ձոյն, զարձայց բերկրեցեալ
լուսիթէ քաւութ պտղոյն
երանութէ որոյհցն բարու

խաւսուիլ զքեզ խնդրել
լոյ։ ¹Ա՛ռ զանձանդ մաղթա
նացս, և տուր զողորմուիլ
քոց շնորհացդ։ ²Նկատ
զիտութիւն ի տակարէս, և շնոր
հեա՛ զմեծդ առ՛ի հզօրէդդ։
³Օ՛ օրացոյ զբանս զղջման՝
առաքել առ մեզ զՀոգին
ի բարձունց՝ ածաշունչ պատ
գամօքս ի սկիզբն եղելոցս։
Պարգեւեա բարերար զա
ռաքելն եսայեայ՝ լուսաւո
րել առ ձշմարտութիւնն։
մատուցանելով մահու որ
ժանոյս։ ⁴Ընդ պըղնձիս
գոյն՝ անարգս ձայնի՛ բնաւ
ոսկի շնորհէ։ Ընդ անզար
գուքս երկաթոյս սեւուե
գունոյս՝ զղջինձ պճնալից,
ցոյց առաքինուե, հըրաշ
շեկ լեզուանաւոյ։

Ընդ՝ երկիր կարծրացուցեալ
նես զսիրտ եղիեզրոյս չեր
կրնչիլ ի քէն՝ անձառ և
ահաւոր։ ⁵Ա՛ր եղէգ ան
պատուղ ի փոքր վաստակոյս
երբ ապաշխն սերմանող ան
երբ երկրի։ ⁶Ա՛ր եղէգ

ինձ երկնել և ոչ ծնանիլ
ողբալ և ոչ արտասուել։
հարկիլ և ոչ հառաչել։
լմպել և ոչ անձրեւել։
ընթանալ և ոչ հասանիլ։ 7
ինձ ձայնել և քեզ ոչ լսել 8
պաղատիլ և անտես ձեալ։
ողկողիլ և ոչ ողորմիլ։
ղաչել և ոչ ինչ օգտիլ։
ոհել և ոչ ճեղնաձերել։
քեզ տեսանել և դա
ւորկ երանել։ ¹Ո՛ր ինձ
գան զկարդալս իմոմ առ
քեզ՝ միայն հզօր։ ⁹Ա՛ր
զանվճար տանջունցն տոչո
ընդ թըշամով աւուրց մեղաց
կեցցելոյս՝ չարաչարձիս ինձ
հատուցաներ։ Ներցո զիս
գթած։ Ո՛ր ինձ ողոր
մած։ Արդասիրեա նե
րոզ։ Ի նայեա երկայնա
միտ։ Պաշտպանեա սպա
ծէն։ Ի արեւարեա հզօր։
Ո՛ զատեա սմենակալ։
Ներնագործեա նորոգօղ։
Ո՛ երականդնեա սհաւոր։
Ո՛ ռասաւորեա երկնային։

քեզ բարեբանեալ՝ որ փրկեր
կուքիդ ես ամի՝ եթէ ախ
տացելոյ քոյ ոչխարին՝ գա
զան դժընդակ տացես ու
ղեկից։ Ա՞եղօք մեռելոյն՝
անախտ կեանք։ Ա՞րդեօք
նեցելոյս պարտիւք՝ փրկ
կուքիւն։

Ն՝րդեօք մոռացա՞ն զբան
բերարելդ՝ ակնկալուե՞ի։
Ն՝նտեսեցա՞ն զդիաս
րելդ՝ խնամօդ։ Ն՝. յուզես
ցե՞ն զմարդասիրելդ՝ անփո
փոխ։ Ն՝ահանջեցա՞ն զնե
նագործելդ՝ անվանաձոն։
Ա՞ողորմիս զողորմուիդ՝
երջանիկ պատուղ։ Ն՝ղաճա
ղեցո՞ն զքաղցրութիւնդ՝
բարերշնորհ ծաղիկ։ Ն՝ն
պատո՞ւեցա՞ն զնիւթ պան
ծանացդ՝ քումդ ձոխութե։
Ն՝եղանակեցա՞ն զփառս
կենաց՝ քումդ բարձրութե։
Ա՞յ պահեցե՞ս զվայելչա
կան զարդ պայծառութիդ՝
քումդ պատկի։ Ն՝թէ ոչըր
մաճացն ե՞ս երանութի, այլ
դու քնա՞ւ իսկ արբայութի
լցեալ փափագմամբ։

Ա՞ժշկեա՞ հնարաւորս։ Ա՞ռ
ուա՞ւ այնքանին։ Պարգեւա
տրեա՞ առատ։ Շ՞նորհա
զարդեա՞ անանախանձ։
Հաշտեցա՞ անախատակիր։
Ն՝ունակ անոխակալ։ Ս՞րբեա՞
ի պարտուց օրհնեալ։
Ն՝թէ յառեցից զաչս իմ,
նայեցեալ ի հոգեցուածս
երկուց վտանգից յաւուր
թշուառութե, զբոյդ տե
սից փրկութի՝ յոյս և խը
նամակալ։ Ն՝թէ նկատեալ
դիաեցից ի վեր՝ յամենա
գրաւ ուղին ստակալը, հը
րեշտակ քո խաղաղութե՝
քաղցրութե ինձ պատա
հեսցի։ Ե՞րբ ինձ տր՝ յե
լցին աւուր շնչոյս արձակ
ման, զմաքրութե ոգի լու
սով ամբարձեալ յերկինս
ուրացեն երջանկաց։ Պար
գեւօք սիրոյ քոյ՝ եկեալ հա
սեալ արդարոցն կատարե
լոց։ Պարեաց ինձ կցորդ
ժամանեցուսցես զանակն
կալն քաղի՝ չարիս։ Ե՞ի յու
սահատութե աւուր՝ աւետն
շնորհեսցես։ Ա՞հա լիցի

Ա՚Էջ զբոլորն պարգևեացես
փրկութիւն. 1 Ա՚Էջ մատուցա
նիցես դեղ վիրացս. Ա՚Է
սպեղանիս խոցոտածոցս.
Ա՚Է դարման ոկարուեաս.
2 Ա՚Է ծագես զլոյս ՚ի խա
ւարի՝ յուսացեալոյս ՚ի քո
զօրութիւդ. ապաւէնդ կե
նաց, պարգեւդ սիրելեաց.
Ար միայնդ ունիս փառս
ինքնութեամբ խնկութի՚ն
՚ի յարակայ մշտնջենաւո
րութեդ. վկայեալ ՚ի բընա
ւից՝ գովեալ ՚ի բոլորից.
Օրհնեալ և փառաւորեալ
3 յերից յաւիտեանս. և
անդր քան զպայման սահ
մանի իմանալեացն. յաւի
տեանս յաւիտենից ամէն.

****

Ա՚Էջ զբոլորն պարգևեացես
փրկութիւն. 1 Ա՚Էջ մատուցա
նիցես դեղ վիրացս. Ա՚Է
սպեղանիս խոցոտածոցս.
Ա՚Է դարման ոկարուեաս.
2 Ա՚Է ծագես զլոյս ՚ի խա
ւարի՝ յուսացեալոյս ՚ի քո
զօրութիւդ. ապաւէնդ կե
նաց, պարգեւդ սիրելեաց.
Ար միայնդ ունիս փառս
ինքնութեամբ խնկութի՚ն
՚ի յարակայ մշտնջենաւո
րութեդ. վկայեալ ՚ի բընա
ւից՝ գովեալ ՚ի բոլորից.
Օրհնեալ և փառաւորեալ
3 յերից յաւիտեանս. և
անդր քան զպայման սահ
մանի իմանալեացն. յաւի
տեանս յաւիտենից ամէն.

անկապուտ։ Օվոց քաղ
ձալի։ Ձեռնկալու մեծ։
Ցարդ փառաց։ Ընդէն
գովեալ։ Ընդբնաձգելի շը
նորհ։ Ընդակասելի գանձ
1 Ընդհական անձրև։
Ընդրկիցնցուղ ցօղ։
Ընդհանեստեղաց գեղմն։
Ձրի քաշկուռի։ Ելկնա
ձիր առուքջուքի։ Եհա
գոյն խրախոյս։ Ընդատիր
կոչուին։ Ամօրէն աճե
տիս։ Ատրկամեծար քաղա
ւոր։ Ղբատասէր պաշտ
պան։ 2 Շուտհարուստ տը
ւիչ։ Ընդհատան դիմաց
ուն։ Ընդնահանջելի հրա
ման։ Ընդհամառօտ յոյս։
Ընդկար տեսողութիւն։
Ընդզգեստ տուրք։ Ընդ
նաբաշխ աչ։ Ընդբդարակը
շիւ ձեռն։ 3 Ընդհատա
տես ակն։ Ընդխիթարուե
ձայն։ 4 Ափոփանաց լուր։
Ընդերկրութեան քերուն։
5 Ընդուն կենդանի։ Նա
խանամօղ մատն։ Ընդոյ
թուկելի եղէգ։ Ընդհարթահա
ղնթացք։ Ենդանարար
կամք։ 6 Ընդենդելի խրատ
Ընդնախանձ պատիւ։ Ա
նայ
նական ճնարք։ Ընձեկական
պայման։ Ընդունելի հետք
Ընդերեսոյթ շուխիղ։ Ընդհա
փադիր պատկեր։ Ոչքա
նութիւն անմահման։ Ընդնը 1 Ա-ղ
մունական տիպ։ 7 Ընդոլ 71 · 6
գական գոյք։ Ողորմելի 102 · 3
բազմազեղ։ Ոսոնարհուի 67 · 11
տանելի։ Համբոյր փրկանէն 2 Ա-ռ
Ընդեւս քան զայսոսիկ ազդ 20 · 15
մունք վայելչականք՝ ահա 3 Ի-ա
ուքեղ նըւիրելիք։ Օրհ 6 · 8
նեալ։ գովեալ։ բարեբան 4 Ա-ղ
եալ։ քարոզեալ։ աւետարա 117 · 15
նեալ։ հռչակեալ։ հնչեցեալ։ 5 Ա-ռ-ղ
պատմեալ։ անհաւատելի կա 14 · 21
մօք աղաչեալ։ Ընդորինչ 6 Ա-ղ
աւ մեղ բերին աւրինէն 117 · 18
հոսմունք քաղցրութեան՝ 7 Ա-շ-ք
զորս հանդերձելոցն ձա 3 · 22
ուից լուսաբանեն կերպա 8 Ա-ե
հորութիւք։ 8 Որով զըն 19 · 9
արի ցուցանես ինքդ
իմ հերանութիւն · իբր ի
պարարտութիւն իմոք՝ ա
խորժ առնիցանոք լցեալ։
Ո՞ւր ինչ իմանալ ինչ անուն
ապաստանաստ փառատրիս
երգոլ այլ ի զպատճառ

կանաց։ Ա.ղուեաց՝ և թգաց։
Հրամայողաց՝ և հնազանդե
լոց։ Վերելոց՝ և նուաս
տից։ Ա՝ երից՝ և փոքունց։
Պատուականաց՝ և ռամ
կաց։ Հիւանդից՝ և տա
կաւանաց։ Հաղագս կա՛
նանց՝ և գեղջից։ Ա.ղբայից
գոռոզութեանց, ի սանձա
ահաւորին ընդունելոց։
Ա՝ իայնացեալոց՝ վերնակա
նացն խօսակցաց։ Ա՝ պրա
կանաց տիրանուէր գաս
տութեց։ Հանապատակա
նաց երջանկակրօնից ընտ
րութեց։ Ա՛ յղեալութեց՝ բա
րեզաստից դիտողութեց։
Ա՛ քոյկալութեց նախագա
հից՝ սրբանուէր տեսողու
թեց։ Ալոց ոմանց աղերս
աղաչանաց, և ոմանց խրատ
բարեց առ դէմս աղօթից՝
այսու մատենիս մատակա
րարեցի։ Հ՝ եռնարկել հո
գւոյդ զօրութիւն, կարգել
ինձ մաղթանս բազմադի
միս։ Հ՛ ամէն սոգին խն
դրուածս՝ գթութեամբդ
յանդիման լինիլ սուրբ
հանապազ։ Հ՛ ի արասցես

ինձ առցես զփոքրս՝ մեծիդ
փրկնաց աղերս։ Հ՛ ի քան
զի՝ ամ հասակ տընկեցեալ
յերկրի սուրբ հանականաց
այս պատուէրս նկարագրա
կան ընդոգ մատենիս ողջոյ
նեմ։ Ալր զամենեցունց
ունիմ զկրից պատահմանց՝
նշանակեալ յիւրում պատ
կերի։ Ալբր կցորդ մեծա
կան կարեաց համայնից
Ա՛ բոլոր գումարս՝ բազ
մահոգով սիրեզբարկոյս քե
րիստոնէից։ Ա՛ նախնի
ժամն ժամանողաց, և առ
երկրորդ կոչեցեալ ջափու
արքունն։ Ա՛ որ՛ի կա
տարած աւուրն ընկալեալ
սակաւաձեռն ծերութիւ
Ա՛ պարտաւորս և արդ
արս։ Ա՛ ընկնապոյ քա
ղբայնն, և առ սխալեալ
անձնադատ գտեալն։ Ա՛
բարիս, և եղեռնագործս։
Ա՛ նկուննս, և առ արիս։
Ա՛ սորուկս, և ներբոյ
անկեալս։ Ա՛ սեպուհս,
և գերաշխարհիկս։ Ալ՛ ինձ
կայնոց, և պայազատաց։
Հ՛ ինականաց, և տոհմա

և յիս անձրևել։ Եթէ
գրեսցի ի փրկութիւն. կար
գեսցի հաղորդելոցն յոյժ
գիրս կենաց, արասցես կա
մաք քո օրհնել՝ և ինձ նա
մարիլ։ Եթէ հեծութիւնս
ածահաճոյս ի ձեռն ոչնչ
բանի ի գաղտնեաց ուրուք
յառաջ եկեսցէ, օգտեցայց
բարձրեալ և ես ընդ նմին,
Եթէ ձեռն մաքուր՝ [1] լինի 1 ||-
կով հանդերձեալ առ քեզ 140 ·
համբարձցի, հասցէ միա
ցեալ ընդ իմն ձայնի և ա
ղաչողացն աղերս յառաջ
մատուցեալ։ Եթէ պատա
ռանս բազմապիսիս ընդ
իմս երկնեացէ, լեցի և ինձ
քեզ և վասն նորին՝ կրկին
նուիրեալ։ Եթէ յարդեա
ցին այս արձան բանի՝ պա
տարագ քեզ ի հաճութիւն,
նախ այլոցն ընդիմ՝ քեզ
ընծայեսցի։ Եթէ ի տրիս
րանաց ինչ [2] ձանձրութիւն 2 ||-
ոչ ընծաղեսցի, կանդնես 142 ·
ցի վերըստին հաստատե
նաև այսու հաստատեալ՝
ի քեզ յուսացեալ։ Եթէ
համբարտակն վաստակէ՝

զայն ընծերցողաց՝ ի սէր
տրս յրատակս. քաշխութի
հոգւոց, և մաքրութիւն
յանցանաց։ Լսողութիւն
պարտուց՝ և արձակումն
մեղաց կապանաց։ Լրջեցի
բղխումն արտասուաց՝ ստ
ված. վարժեցելոցն, Լն
պարգևեալ տացի ի ձեռն
սրին՝ ապաշաւ ըղձից։
Ը ՆորՀեսցի՝ և ինձ տէր
ընդ նոսին առ ի քէն ղըղ
ջումն մեղաց. և նոցիւ իմովս
ձայնիւ՝ շունչս բարեհամ
բոյրս։ Ա,ոնիրեսցին վասն
իմ այսու մասնիւն՝ պա
ղատանք նոցին. և քանիս
այսու՝ հեծութիւնք նոցա
ընդ իմ խնկեսցին։
Ա,ընդ համբոյր ձաշակման
այսր ողբերգութիւն՝ շնորհ
լուսոյ քոյ մտեալ բնակես
ցի։ Եթէ ելցեն ինձ բա
րեպարիշտք ընծայիլ ստ
ված, ընկալ սովաւ կենդա
նեօքս վասն քո գթած՝ և
զիս ընդ նոսա։ Եթէ ախտա
ինչ սրբանոնէրս կաճումա
ծոց աչաց սովիմբ բերցի,
եղիցի ի քէն խնամակալ

զանձն ուրուք լջցէ, ըն
կալցի այսու միջնորդին
ձեռն զո ընա՝ ամփոփեալ
ի նոյն հաստատութիւն։
Նթէ ամայի ի զգուշուէ
պահպանողացն ոք գեղջ
րեալ ինչ, սպասեսցէ սո
վիմբ առ ի նոյն դարձն նո
րոգողիդ։ Նթէ սարսուռ
դողուռ դիւականջերման
ինչ զոք խռովեցուսցէ,
սքափեսցի ի տոյն յայս նը
շան խաստովանեալ և եր
կրպագեալ խաչիդ խորհըր
դոյ։ Նթէ անօրէնութիճ
մրրիկ խորտակիչ հողմոյ՝
յանկարծ բախեսցէ ըզ
հաստուածս մարմնոյ՝ շին
ուածոյ մարդոյ՝ յերկրային
ծովուս, հանդարտեսցի
անդրէն՝ղեկաւ այսց թև
ոց ի քեզ պատկանեալ։
Նշ արասցես լինիլ դեղ
կենաց առ հնարս ցաւոց
հոգւոց և մարմնոց՝ քոց ըս
տեղծուածոց։ Օ՜ այս կար
գեալ սահման ողջոց մա
տենի սկզբնեցելոյ յանուն
քո բարձրեալ։ Օ՜ սկսեալս
իմ դու կատարեա՛։

մեղաց յատակեսցի, այսու
արձանաւ պատկանեցելով
աջով քով պաշտպանեալ
դարձեալ կառուսցի։
Նթէ յուսոյն ձըգտարան՝
սուսերըզ յանցանաց հատ
եալ կըտրեսցի, կցեսցի՛
դարձեալ միւսանգամ կա
մօք ամենակալիդ՝ բարւոք
պատուաստեալ։ Նթէ վը
ուանգ մահու անձնական
ցաւոց զոք պաշարիցէ՝ գըտ
ցէ փրկութիճ սուաւ առ՝ի
յոյս կենաց՝ յաղթելն առ
քեզ կճցուցիչ։ Նթէ տագ
նապաւ ոք տարակուսի՛ի
սիրտ խոցիցի, քաղցրութ
քով սուաւ ապրեալ ողջաս
ցի։ Նթէ անքաւելի պար
տեաց կորըստեամբ՝ յան
դունդս խորոց ինչ ոք ընկ
ղուղեալ, եկեսցէ՛ի լոյս՝
կարծիս այսու հնարիւք քե
պատսպարեալ։ Նթէ թըմ
րութ հաղթից՝ խաւարային
գործոց՝ ինչ ոք վնասեալ
զօրացի անդրէն վանս քո
միայն ապաւէնն՝ի քեզ ա
պաստան եղեալ։ Նթէ պահ
պանակն վստահութեան

պատուհանէն, սրարիչ երկ
նի և երկրի. 2 Ա՛ւա՛զ և
շէք իսկ բժշկութիւն բազ
մապատիկ ապստամբու
վիրացս անողջանալեաց.
խայթմանց խածնածոց մա
հաբերին բերանոյ ժան
եաց՝ որոցին զանձն իմ՝ի
կորուստ. Ո՞անաւանդ զի
ուշ գոյ պատասխանի 3 ըստ
առակողին՝ յաւուր պատե
րազմի. և ուշ բանիւ քնա՛
խրատանալի. Ո՛չ վերարկ
ուա՛ծ պատապարելի. 4 Ո՛չ
դիմաք կեղծաւորելի. Ո՛չ
առ երեսս բանիւք խաբե
լի. Ո՛չ կերպարանօք եր
բեք մատչելի. Ո՛չ յօդա՛ա
ծով բանից ստելի. Ո՛չ ա
րագմամբ ոտից փախչելի.
Ո՛չ թիկանց դարձուցանե
լի. Ո՛չ ընդ երկիր մաճու
ցանելի. Ո՛չ բերանով ընդ
հող հասուցելի. Ո՛չ՝ի խորս
երկրի ղօղելի. 5 Ո՞անգի՛
մերկք են քեզ ծածկեալքն,
և հրապարակեալք են ա
ներեւոյթքն. Ո՛ըդարու՛ե
իմ նուա՛զեալ՝ և խոպա
նացեալ: Ո՞ղջանքն

1 Ընդ
18·27
2 Ա՛ն
1·6
3 Ա՛ն
8·8
41=Ա՛
21·13
5 Ա՛Ր
4·18

լուծից հոգի քո խուսանեալ
լի՛ սա՛. Ե՞ ո՛ւնդ զօրութիւ
մեծիդ միասցի՛ ի քո ընձ
շնորհեալ ստեղծագործու
թիւնս. Ո՛ի դու տաս զօ
րութիւն վերհասեալ սըր
տից. և ընդունիս փառս
յաղթելոյն. Ա՛ն քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն.

Ա՛ երթիցէ յաւելուած ի՛ղէն հե
ծելոյն նորին հսկողի առ նոսի
ազգս հարևանաց. Ա՛նա՛ի՛ ե՞ւ
ցոյց տուիչ իսուս ընդ ե՛ս.

Ա՛.

1 ՍԿԻԶԲՆ կալայ իւ
սիլ ընդ քեզ՛ո՛ր՛ի
ձեռին ունիս զշունչ կեն
դանութիւնդ ոգւոյս բազմա
մեղի, յիրաւի սարսեալ
դողացեալ տագնապաւո՛ մե
ծաւ՝ յաւէտ երկնչիմ.
Ա՛ ո՛ւր ահաւո՛ր և անտա
նելի և՛ սահմանէ բանի
փախչելի, յիշատակ անձդ
զոպրելի անաչառդ քո ա
ռեանն՝ ի կշռամբուեա՛ իմ

ժանտաս ժամանեալ։

Եւ ահա՛ ոմն ի ծագաքէն ըղ
ձալիէր ։ Ըստ գրոյն կան
խեալ նախանձայնելոյն՝
ոչ ստեղծանելն երբէք քար
գանդի. և ոչ նկարելն յո
րովայնի. Ոչ՝ի ծնունդ
յառաջագոյել. և ոչ՝ի լոյս
կենաց հասանել. Ոչ՝ի
թիւս մարդկան գրել. և
ոչ՝ի հատակ աճման ամբառ
նել. Ոչ՝ի պատկեր գեղոյ
զարդարել. և ոչ քանիւ հան
դերձաւորել։ քան ըստ այ
սմենց սաստկագունից և
սարսափելեաց ըմբռնիլ
պարտեաց. զոր և ոչ վիմայ
կարծրուն՝ քերել. Թուղթ
մարմնոյ լուծականուն։

Եւ ահա՛ ոմն քարե
գուբ՝ աղաչեմ զքեզ
ոմն ինձ զողորմութիւն։
Ո՛ր զայսահիկ դու ինքնին
քեզէն քոյով քանիւդ սահ
մանեցեր մեզ ասելով թէ՝
3 ոմն զայդ ընդէր յա
նուն փրկութեանդ այ,
և սքանչ եղերուք։ 4 Ո՞չ
զողորմութիւն կամիմ, և ոչ
զպատարագ։ Ո՞հա քարձ

յայտնեցեալ և յանէից ա
ռաքելեալ։ Զարիքն իմ
ձեռագործանք, և ես կորըս
տեալն։ Ի բանտանեցն կշիռ
պահատեալ, և անիրաւու
թեանն խնդրոյ զօրացեալ։
Նարեացն քեր հալեալ, և
սմալմունդն արձանացեալ։
Ընդանդն կորուսանել, և դա
տակնիքն այժմն գտեալ։
Պահուն մուրհակ գծել,
և աւետեացն կնիք եղ
ծեալ։ Նարերքարն ամրե
ցեալ, և քանարկուն ու
րախացեալ։ Ի բեշտակացն
գունդք թախծեալ, և սա
տանայ խնդութիւք պարեալ։
Ի երնական զօրքն ողբալ
ցեալ, և սատրնայինքն քերկ
րեցեալ։ Պանդխտին մթեր
լցեալ, և պահպանին գանձ
կապտեցեալ։ Ծարին կողմն
կանգնեալ, և ըստացողին
պարգև մատնեալ։ Նաս
տոցին ձիր մոռացեալ, և
կորուսչին հաղթ պահեցեալ։
Ի րախտիք փրկչին հենդ
նեցեալ, և բեւեռաց ըմբար
ձացեալ։ Ի ննջեցեալ աղբիւր
փակեալ, և գոռոզին ժանկ՝

Դ 22

Ա

Ա. ԱՌԱՔԵԼԻՆ

երկրաբնին մէջ՝ կենդանականաբ
անկայուն. գոյին զբաղել
և յիմարութիւն՝ պատրաստ
կան գինեաւն քնանալ։

1 որ ամէն առեմ. եւ ոչ միով
բնիկ ձշմարտեմ. Ոանդի
2 որով դիմօք վերապրել
ցերով նշանակօք աղար-
տեցերով յանդգնեցայց
լինիլ յանդիման քում դա
տաստանի. ով Իրաւա-
դատ՝ Ոչհաւար՝ Ոչնաձառ՝
Ոչնպաստու՝ Չգոր՝ Ոչ
բարկին՝ Ոչանգի դատել
աստուածն՝ ի սուն՝ զապե-
տարս՝ ի գործս՝ ի խորհուրդս՝ ի
խօսս՝ ի մտաց դատաստանի։
Ոչ էութիւն յաւիտեանից ունի հե
ղինակ եւ պատճառ իւր ոչ ումեք
քան զանձն։

Ա

Ա. ԱՌԱՔԵԼԻՆ

երկրաբնին մէջ՝ կենդանականաբ
անկայուն. գոյին զբաղել
և յիմարութիւն՝ պատրաստ
կան գինեաւն քնանալ։

1 որ ամէն առեմ. եւ ոչ միով
բնիկ ձշմարտեմ. Ոանդի
2 որով դիմօք վերապրել
ցերով նշանակօք աղար-
տեցերով յանդգնեցայց
լինիլ յանդիման քում դա
տաստանի. ով Իրաւա-
դատ՝ Ոչհաւար՝ Ոչնաձառ՝
Ոչնպաստու՝ Չգոր՝ Ոչ
բարկին՝ Ոչանգի դատել
աստուածն՝ ի սուն՝ զապե-
տարս՝ ի գործս՝ ի խորհուրդս՝ ի
խօսս՝ ի մտաց դատաստանի։
Ոչ էութիւն յաւիտեանից ունի հե
ղինակ եւ պատճառ իւր ոչ ումեք
քան զանձն։

ՊՈՂՈՍՏՈՍ

արբուցեր։ Ընդ ելից և
դեցեր։ Ճաշոյին արեամբդ
Դ Հացիւդ երկնայնով զամ
մաքրեցեր. կենաց վերա
կան արմատացուցեր։
Հացիւդ երկնայնով զամ
դեցեր։ աճապանին ցօղով
թիւ. Ո Ղոյն կենաց ոռո
բարիւս ի քումդ գան
զապէս։ 6 Ոնկեցեր զամ
հայրաբար. սնուցեր զայս
կապէս։ տաճեցեր առացո
ղապէս։ 6 Ոնկեցեր զամ
բարիւս ի քումդ գան
թիւ. Ո Ղոյն կենաց ոռո
դեցեր։ 7 աճապանին ցօղով
մաքրեցեր. կենաց վերա
կան արմատացուցեր։

պարտաւորեցեալ։
Որ արարեր զիս ի պատ
կեր քո պանծալի. ինձեան
վնհիդ տպաւորութեբ ըզ
տկարս ծանդակելով։
Ո. Ղարդարեցեր բանիւ։
3 Փայլեցուցեր փչմամբ։
Ոտօք ձոխացուցեր։
Ոմասնիւք աձեցուցեր։
4 Ղանձրով հաստատեցեր։
Ի շնչականացն որոշեցեր։
Ղոգով իմանալեաւ խառ
նեցեր։ Ոշխանականին
գոյիւ պանեցեր։ 5 Ոնար
հայրաբար. սնուցեր զայս
կապէս։ տաճեցեր առացո
ղապէս։ 6 Ոնկեցեր զամ
բարիւս ի քումդ գան
թիւ. Ո Ղոյն կենաց ոռո
դեցեր։ 7 աճապանին ցօղով
մաքրեցեր. կենաց վերա
կան արմատացուցեր։

ՊՈՂՈՍՏՈՍ

ցունդ ամէն։

Ոչ քեզ փառք յաւիտեան
նիս զնամ. և՛ի քէն է ամէն
այսու յիշատակաւ, որ ու
բաղդը վերստին՝ խնկել

անհասանելեացն ընտանե
ցուցեր։ Օ աչս երկրե
ղէն՝ ի քէզ համարձակե
ցեր։ Ոսոմէ փառաց վե
րածածկեցեր։ Օ հողա
նիւթ մատուն՝ անմաքուր
ձեռացս՝ ի քէզ մատուցեր։
1 Օ մոխիրս անարգ մա
հացու՝ իբր զնշոյլ լուսոյ
յարգեցեր։ 2 Օ հայր քո
հզօր՝ ահաւոր՝ օրհնեալ՝
մարդասիրապէս եւանար
ժանիս իմոյ անձին կնքե
ցեր։ 3 Ի կիզեր զբերան
լցեալ նանրուք՝ ի ժառան
գակից կարդալ զքեզ։
Ի կշտամբեցեր զանդգ
նեալս՝ ի քումդ կցորդու
թիւն։ Ի ըստուերացու
ցեր զտեսիլ աչացս՝ ի քումդ
ակնարկութիւն։ Ի արգե
լանաւ կապանացն՝ ընդ մա
հապրոցն տարագրեցեր։
4 Ի խորտակեցեր զդաս
տակ բազկին՝ որ անմաք
րապէս առ քեզ համբառ
նայր։ Ի մնրեցեր զոստս
իմոյ մատանց՝ 5 ի շօշա
փելն զքանդ կենաց։
Ի պատեցան ջինև մառա

խուղք ի ձօնելն զքեզ ա
հաւոր։ Ի փշրեցեր զպ
պարս ատամանցս՝ յերթուղ
խըմնելն զքեզ անսահմա
նելի։ 6 Ի գնացեր բար
կութիւ խոտորնակ՝ խոտոր
նակի ընդ քեզ հետևողիս։
իբրև ընդ վրիպել տունն
իսրայէլի։ 7 Ի խայտառա
կեցեր ի հարանարնիդ՝ զա
նարժանս քումդ պարեր
գուքե։ Ի ի գծուծ
հանդերձին տեսիլ՝ զանօրի
նեալս յանդիմանեցեր։
Ի կապանօք ձեռացս և
ոտից՝ յարտաքին խաւարն
հալածեցեր։ 8 Օ ա՛ս ամ
մասունս բարեաց՝ և զզ
նեբելոյդ երկայնմտութի
ընկալեալ՝ ի քէն բարերար՝
օրհնեալ և յաւէտ միշտ եր
կայնամիտ, փոխարկեցի վը
նասակարս պարտեաց յան
թիւ և բազմօրինակ անօ
րէնութիւս մարմնականաց
և անձնականաց՝ ամենակիր
բազմածուփ խորհըրդոց
յուզմանց երկրաքարշու
թեց։ Օ այսոքիկ քեզ ած
իմ և ասէ՝ ընդ այսքանեաց

բարեաց փոխաբերեցի։
1 Օ՜ այս քեզ ինձէն հա-
ւուցի չարիս՝ ըստ մոլմի-
սեան յանդիմանուէն՝ որ
առ յակօք մոռացիլ զիմա-
ւուքի՝ սիրօդս յիմարու-
թեան։ 2 Օ՜ այս բարեաց
երախտեաց կաճառս՝ ըս-
նայնուքեն գնացիւք՝ չա
բաչար ունայնացուցի։
Օ՜ այս լուսաւորուքի շնոր
հաց անձառից՝ ի բարձրե
լոյդ խնամոց բարդեցեալ՝
մրրկանէն խելապարուքե
ցնդեցի։ 3 Այլ թէպէտ
բազում անգամ ծանուցար
կարկառամամբ ձեռին քոյ
այցելուքի՝ ձգել զիս առ
քեզ, ոչ հաւանեցայ ըստ
մարգարէին՝ 4 որ զիսրայ-
էլէ ամբաստանուքեանն,
Այլ թէպէ խոստացայ դալ
նաւորեցի քեզ հնազանալ,
և ոչ ըստ այսու սահմանա-
ւախտի փակեցայ։ Ալ
դարձեալ զնոյն նիւթեցի
չարիս։ 5 Ընդատին յոգնէն
առաջին մաեաց։ 6 Փշոցն
մեղաց հերկեցի զանդաս-
տան սրտին՝ որոմանն չար
դիւնատրուքի։ Ալ ըս-
լանեն առաքէ աճարեալ
նք մարդբերիցն։ 7 Հանդի
ձնացեր չինէն խաղողոյ, և
ես ընդ այնր փուշ շառա
ւիղեցի։ 8 Պարզայ յանա
խորժ դառնուքի պղոյ՝
այսպիս օտարացեալ։
9 Ուռն հարի զանհաս-
տատ հոգմոյ, որով միշտ տա
տանեալ այսր անդր տարա
բերիմ։ Ըստ ձայնի երա-
նելոյն յոբայ՝ 10 ընդ ձա
նապարհ ինն անդարձ գը
նացի։ 11 Ի վերայ աճազոյ
գչինուածս չիմարուէ կա
ռուցի։ 12 Այնատարը հե
ռաւոր խրեցայ՝ կենացն անձ
կալեաց հասանիլ։ Փակե
ցի ես ինձէն զելեցն ու
ղևորուքի։ Ուսցի կամաւ
զկորստեան խորխորատն։
13 Ուցի զպատուհան լոյս
լեաց իմոց՝ առ բանիդ կե
նաց ընդունելուքիւն։
14 Ապուցի զաչաց հոգւոյս
հայեցուածս՝ առ ի զկեն
ացն դէզ նկատել։ 15 Ես
ընդոստեայ ի քմրուքեց
լմանէ մուցս՝ ի պատ-

4 Ե(
32·6
2 Ո
15· 13
3 Լ
1· 24
4 Լ
65· 12
5 Լ
6·9
6 Ի
13·7 2
7 Լ
5·2
8 Լ
2· 21
9 Ա
12·1
10 Ո
16· 2
11 Ո
7·26
7·13
12 Ի
57·5
57·6
13 Ո
11· 1
Լ
6·17

Ա երուսէն յաւելուած ի հին
թուրեան նորին հրամանէ առ նոյն
պետս մելիտոնայ, Եպս՝ ի Խ-
ղտ պատմ եկեղ ։

ՕՐ

ԱՍԿ ԸՍԴ՝

զինչ բարւոք գոյ առ այս, և կամ ըր օգուտ ինձ առ սոյն սահմանն ընթացից՝ ձայնիս հնչեցուածոյ լքանիլ։ 8 և ոչ զշարսն ամբարեալ մահացու վիրիս՝ խաղանաւ բան նիս արուսեաց հերքել։ Եւ՝ կամ զծանրուն սրտիս մրմերեալ ցաւոյս հոգեկան խիթոյն՝ իբր տաղտկացուցանողական ճնարաւորութիւնք մատնամուխ զըզ ւանօք փսխել։ Եւ՝ քանզի ոչ գոյ արժանի պարծելոյ ի փառս ընդ սրբոցն դասս, 9 որոց լիք են բերանք ծաղուց և շրթունք խրատուց ցընծութիւնք ըստ առակողին և սաղմոսին, ի կարգն երկրորդ դիմել ցից։ զնմանէնն իմ յիշատակել համայն աստանօր։

փողոց ահաւորութեան։ 1 Ա զգաստացայ ի քողոք գուժի հրապարակականի ա ձուսն ընտրուեր։ 2 Ա երբ բեռ զարթեայ ի նիրհմա նէ քնոյն մահացուի. որ ի կորուստն տապալորեալ կայ բասպետի։ 3 Ա երեսս զգ հանգիստ քո հոգւոյդ՝ ի մարմնեղէնս տաղաւարի։ 4 Ա ընդ բնութի շնչոյս խաւնեցի զմահն ընդհայց քումդ սարդևի։ 5 Նմոյն ձեռօք կոչեցի զկորուստ ըստ առակողին՝ զհոգիս կեն դանի մահացուցանել։ Եւ՝ զինչ է ինձ սակաւ ևնեազադոյնս յօդել սահմանս կսկծելիս չափաբեր բանիս։ մինչ անցեալ ըստ քանակութեն 6 և վերին պեալ ըստ բժշկութեն։

Ո՞րդ՝ քո՛ կ ընձեռել կեանն՝ հոգւով մեռելոյս։ 7 և անհնակալութեն մատ չիլ առ այցելութեն գաստա պարտեցոյս՝ որդի այ բարձ րելոյ։ Եւ՝ քեզ փառք յա ւելեանի յաւիտեան ամէն։

Մինչեւ առ իմն քե-
րուէ բարուցս անբարեաց
և նոքա յաղթականք իցեն.
իբր ապաշաւէին քան զան
ապաշխարն։ 1 Տօնելի եղև
մանանէ առ իմոց պար-
ուցս առաքելութեան։
2 Պատուէրեցաւ և փարիսե
ցին՝ առ դժնէիս ամբարշ
տութէ։ 3 Պռոլեցաւ անա
ռակ որդին՝ առ անդար-
ձիս ուխտադանցութեան։
3 Հիշատակեցաւ կեղծա
ւորութէ որդւոյն ամասեան
առ անշնորհութէ ապախ-
տաւորիս։ 4 Ցրնաբանել
եղև աւազակին՝ որ դատա
խապն է անհաւատից։
Պատուէրեցաւ և կինն պոռ
նիկ՝ սկզբնամայրն ապաշ
խարողաց։ 5 Ի պակաս քան
զփարաւօն՝ զառեղծուածա
սրտիս խաւարուցի։ Ի ստ
օրինակի խառնութէ մըրը
կաց ծովու ծփեցայ։
6 Ի այնքան սարսեցայ և
պատկառեցայ ի սաստկու
թենէ քումդ Հրամանին՝
որքան աւելք ծովուն յեղե
րեան։ Ինդ Քրիս չափուց
կշռութեան առ իմն գոր
ծոց՝ և աւազին կոյտ սահ
մանեցաւ։ Պակասեցան
ամբաւիցն շեղջք առ Համ
բարս իմոց անօրէնութեց։
Ո՛ր թէպէտ և յոյժ բա
զումք են մասունք՝ յաւի
ուն ջրոյն Համահաւա-
քեալք, այլ ուրոյնք և առ
անձնականք՝ ի ծննդոց ա-
ճելութէ։ 7 Նակ մեղանք
իմոց յանցանացս անթիւք.
զորս անհնար է առնուլ ի
միտս։ Ի՛ և ծնունդք իւր
Ի՛ 8 և շառաւիղք իւր։
Ի՛ և բիծք իւր։
Ի՛ և արկածք իւր։
Ի՛ 9 և փուշք իւր։
Ի՛ և արմատք իւր։
Ի՛ և հաստուածք իւր։
Ի՛ և պտուղք իւր։
Ի՛ և նշխարք իւր։
Ի՛ և ճիւղք իւր։
Ի՛ և ոստք իւր։
Ի՛ և արմկունք իւր։
Ի՛ և ճիրանք իւր։
Ի՛ և մասունք իւր։
Ի՛ և խլրտունք իւր։
Ի՛ և զօրութիք իւր։
Ի՛ և ազդմունք իւր։

Ի՝ և նշմարանք իւր։
Ի՝ և տիպք իւր։
Ի՝ և ճեպանկաչք իւր։
Ի՝ և բաստէրք իւր։
Ի՝ և մրմունջք իւր։
Ի՝ և յարձակմունք իւր։
Ի՝ և ճնարք իւր։
Ի՝ և պատիրք իւր։
Ի՝ և դիտմունք իւր։
Ի՝ և դիմեցմունք իւր։
Ի՝ և չափք իւր։
Ի՝ և խորք իւր։
Ի՝ և գարշուքիք իւր։
Ի՝ և կիրք իւր։
Ի՝ և կայծակունք իւր։
Ի՝ և մրքերք իւր։
Ի՝ և գանձք իւր։
Ի՝ և ցնցուղք իւր։
Ի՝ և աղբերք իւր։
Ի՝ և գեռք իւր։
Ի՝ և շանթք իւր։
Ի՝ և հրդեհմունք իւր։
Ի՝ և պատկառանք իւր։
Ի՝ և վհատք իւր։
Ի՝ և անդունդք իւր։
Ի՝ և բորբոքմունք իւր։
Ի՝ և աղջամղջուքիք իւր։
Ի՝ և ամպրոպք իւր։
Ի՝ և կայլակք իւր։
Ի՝ և հոսմունք իւր։

Ի՝ և հեղեղք իւր։
Ի՝ և սառնամանիք իւր։
Ի՝ և դրունք իւր։
Ի՝ և շաւիղք իւր։
Ինոցն՝ և տապ իւր։
Իրատն՝ և գոլորշիք իւր։
Իալոց ձարպին՝ և ճենճեր մունք իւր։ Ոշինդրն՝ և դառնութիւն իւր։ Որ ծանրին՝ և ճնապանդելքն իւր։ Ոռնաւորն՝ և եղջերակք իւր։ Ոոուզն՝ և սպառազինք իւր։ Ոչալակապեռն՝ և գումարտակք իւր։ Ոազանն՝ և կորիւնք իւր։ Ոսածանօղն՝ և ծակոտնածք իւր։ Ոպակասնագործն՝ և նմանիք իւր։

Ո՛րդ՝ այսոքիկ պետք են գլխաւորութեց ապականողաց հոգւոց համայնից. դասեալք ընդ միմեամբք նմանութիւք մասանց։ Ուրացանչիւրոք ի սոցանէ՝ բիւրք բիւրուց և հազարք հազարաց։ Ասկ զոհամայնից մինչ՝ նա միայն զօրէ խանգալ, որ զառ ի մէնք շէնութիւնն՝ գրեալ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

Ի

զվերկութենն վես
տահուէ հսպատա
կութեցից, 3 և ապաշէն ե-
ղեալ մատնեցայց այսքան-
եաց աներեւութից ընդդէմ
մամարտաց. 4 որք ոչ այլ ինչ
են, քան թէ ընչամիք ըն-
տանիք՝ ինքնածինք բոլ-
սեալք. զորս վերագրելոյդ
սահմանեցին զտրքանուէս
պատկերին ձևոյ. Եդեալ
ահարկուս՝ ցուցից առ սր
մին բազմահոյլ բառնութե
մարտակցացդ՝ զզօրեղ ա-
խոյեանս ածականս՝ ամե-
նայաղթօդս և անպարտե-
լիս. Ընդ և հակածելի կիրս՝
և դժուարակուռ պատուղս
ծառոց անհասանելեացդ,
և անկոխ ճանապարհաց երկք
և տաժանմունք. Ընդանդ
զայն ամ գտանես չարեաւ

իբր զէութիւն գործոց առ
սանէ. 1 Ընդարձակ՝ եթէ ոք
զանձն ոչ խաբեսցէ, և
առ երեսս ոչ կերպարա-
նեսցի, և կեղծաւորաբար
ոչ հաճատասցէ, 2 և մարդ
գինքն ծանիցէ, և հասա-
րակաց բնութիւն վարեսցի,
և երկրաւինն զանձն դի-
տեսցէ, և՛ի չափու իւրում
կանոնի կացցէ. Ընդասցի՝
ծանիցէ՝ զնախաթիւն մա-
տունս արկածիցդ վերա-
գրեցելոց. Թէ ոչ ընդու-
նայն ինչ գրեցի. և կամ
զբնաւն իսկութիւն սահմա
նեցի. որ՝ի մերս բնութի
պատուակի ազդի ազդի վե
րիպականութիւն. Ո՞ւր՝ի
բիւրուց արդասեաց չա-
րեաց՝ չափ մի երևեցուցի.
զի նոքօք և զայլսն իմաս-
տասիրեսջիք. Թէպէտ և
ոչ բովանդակապէս.

բանասարկուին զօրաց՝ սա-
կան մի արտօսր կաթուա-
ծոյ աչաց՝ իբր զձըմեռն զե-
ռունս բազմոտանին՝ իբր
խայթից երկրի տկար իբր
լոտանաց, անկեալ ի վերայ
ծորումն ձիոյ կամ դոյզն
դեղ ինչ սատակչական՝ ցա-
մաքեցուցանէ։ 14 Եւ դոյզն
ոմն հառաչումն սրտի հե-
ծումն՝ եւեթ ի հոգւոյ՝
իբր չնչումն հարաւայնոյ
ջերմուե խառնեալ արեւու՝
զառնամանեացն սաստկու-
թիւն հալէ։ 15 Զանգի ըստ
միտմէ նմանուհ հեշտա-
ծինք են, և ըստ միտմէ
դիմադրուն՝ դիւրամեռք։
16 Ո՞վ ես ոչ երբէք կասե-
ցայց դասել զդասապար-
տեալն՝ քանից կսկծմամբ։
17 Պարսաւել զպարտաճար-
եալն՝ իբր զվնասակար ան-
փրկանաւոր և անհամոզե-
լի։ 18 Ո՞ւր զոմանս սատա-
կեալ յիմոց ներգործեցն, ո-
մանց զօրութիւն տամ կեն-
դանանալ՝ առ հոգւոյս կո-
րուստ։ 19 Զունչս դառ-
նոստեան, որ զդարշուէն ա-

նառակ վարուց ծաղկեցի։
20 Պարսաւնակս ապականա-
բեր և մահոզկուզեան,
որ զկորստեան գինին երկ
նեցի։ 21 Զանանուս զա-
ւակս, և ոչ յուդայի։ ըստ
ասից Մծբինն դանիէլի։
22 Ըդիս գեհենին, և ոչ
արքայութեն։ Զառանդս
դժոխոց, և ոչ փառացն փա-
փագելոց։ 23 Զիւրմէ տան
ջանաց, և ոչ հանգստեան։
Զպերախտս առ երախտա
ւորդ։ Զպաշտօնս առ
բազմապարգեւդ։ Զիշ
ռողուցեալս առ երկայնա
միտ։ 24 Զառնացուցիչս
քաղցրութիւն բարերարիդ։
25 Զառաւել չար և վատ՝ ըն
տրուեան յանդիմանու-
թեանն։ 26 Զմաստուն զգ
չարիս գործեալ՝ ըստ եսայ
եայ նախասացութեանն։
Զհիրս առ ժանտագործ-
թիւն զազրութեան։
Զոյնս առ՝ի բարկացուցա
նել զէրն։ Զշուշաբեխս
առ գիւաս սատանայական։
Զանապատորդեան վիշտս
ստացողին։ Զոյլս առ քա-

Ով յիմարուհի, որ ոչ
ժառեցի զձած կեցելոցն
զհանդէս։ 7 Ով ամբա-
րշտութիւ, որ միշտ զոստայնս
շարեաց կըկեցի։ Ով ըզ
մարմինս պարարողիս։ Ակ-
նակուր որդանցն անմա-
հից։ կերտողացն թիւնաւո-
րաց դիմարդ համբերեցից։
8 Ով ինձ առ արբուն
մահու բաժակին։ ոչնչա-
գոյացեալ անհիւանականն առաջ-
ցայց։ Ով ինձ առ ելս
անարժան հոգւոյս յերկիր
լի մարմնոյս։ ի քո դատա-
ւորին յանդիման եղէց։
9 Ով ինձ առ նուազուկ
իղձըն լապտերաց։ վի ան
արձարձելիք աղօտանալոյն
Ով ինձ առ ձեռ առաջ-
նապի ահոգին պակուց-
մանն։ յորժամ առապաս
տին մուտն փակեսցի։
Ով ինձ առ ձայնին ա-
հաւորուն դողացուցչաց
և սարսափելոցն բանից
երկնաւոր քաջաւորին վը
ճրուանն հնչելոյ, 11 երբ
ոչ գիտեմ զձեզ։

բեացն Թաբէլ։ Ընդ ըս առ
երանուելն ընտանուէ։
Հանդարտ առ դիտմունս
խոստացելոցն։ Ընարիս
առ կարիս պիտանեաց և
օգտակարաց։ Պաշտօնեայս
միրաղրուժ։ Ընչնորհա-
կալու երախտամոռացս։
Ով ինձ մեղաւորիս՝ վի
զարարիչն իմ 1 բարկացու-
ցի։ Վ ով որդւոյս կորըս
տեան, որ զկենդանուեն
ձիր մոռացայ։ 2 Ով սար
տապանիս անհամար բիւ-
րուց քանքարոց, որ ոչ գոյ
հատուցանել։ 3 Ով բեռ
նակրիս ծանրութիւ մեղաց
դժնէից, որ ոչ ունիմ դառ
նալ առ հանգստարանն։
4 Ով վնասակարիս առ
տրունեան պարտուցն, որ
չիք յանդիման լինիլ հըզօ
րին։ 5 Ով եղէգնահար
ուիս կիզանողականս նիւ
թոյ, որ տոչորելոյց եմ՝ ի
գեհենին։ Ով ինձ առ
այսր միշատակի, 6 թէ ներոք
բարկութիւն այ այրեցե-
լոյսիք են գործեալ։

մառախուղն։ 3 Ընկալանու
թեանէ գութքն, և մշտնջենա
ւորէ տագնապն։ 4 Ընդ
նագրաւ տարտարոսն, և
անդերձ սառնամանիքն։
Ընդարև քիզ են գանձք
դառինքս այսոքիկ՝ դժըն
դակք և տաժանելիք օ
թևանք՝ անըմբերելեացդ
պատուհասից։ Ովանար
ժան անձն իմ մեղաւոր չա
րագործ պոռնիկ բաշմա
բիծ՝ և սահման անդաս
տանի բնաւին անմաքրու
թեան։ Ընդհա զարդիւնս
գործոց ձեռաց քոց ժա
ռանգեացես։ 5 Ծիւրելդ
յուղղեց, և զառաջեալդ
ի մաքրութենէց։ Տարապը
րեալդ յարդարուեց, և ի
կարգաց պարկեշտութենէց։
Ունայնդ ի լիութենէց՝ հո
գեպարգև հարստութենէց։
Ոչխանձարկու բարերա
րին և ամենակալ Քաջաւո
րին։ 6 Ընդ քանզի կատու
ցեր քեզ անել արգելան և
անփախչելի որոգայթ. խոս
տովանեալ քեզին զանքը

Ո ՔԱՐ

զի՞նչ գործես
ցես անձն իմ կո
րուսեալ. կամ ո՞ր Քաջքի
ցիս. կամ զինդրդ ապրես
ցիս։ 1 կամ ո՞րպ եւանիցես
ի մեղանաց բանտէն։
Հանդի քազում են պար
տիքդ՝ և անթիւ հատուց
մունքն։ Աստիկ են կըշ
տամբանքն, և անվախճան
նախատինքն։ Ընդողրմ են
հրեշտակքն, և անկաշառ
դատաւորն։ Չզօր է աս
եանն, և անաշառ բեմքն։
Հաստիեւլիք են սպառնա
լիքն, և անողորմ հատու
ցումն։ Ընհարկու հըրա
մանն, և մերկապարանոց՝
յանդիմանութիւնն։ 2 Չորե
ղինք են գետքն, և անան
ցանելիք են վտակքն։
Ծանձրամած խաւարն։
և արտաքոյ այցելութեան

Ա ԷՐՈՓԻՆ ՅԱՒԼՈՒԾ ԼԻՒՒՆ ՀԻ
ԾՈՒԹԱՆ ՆՈՒԻՆ ՀԱՒՈՒՑ ԱՒԱՆԻ
ԱՂԲԻՒ ՄԱՂԱՆԱՅ։ ԼԱՒ Ի ԻՒՐ
ԲՈՅ ԱՐՔ։ Ը

դրէաց կամեցից, ոչ լռ
դ՚ի հատուածս դպրուքեց
տուաց շամբից եղեգանց,
և զպուրակս յոդունց ան
նեալ՝ ի տարածումն լայ
նուե քարտեզի չափեցից,
ասպրիզօք բազմօք սահմա
ղոյ յեղեղեցից, և զդաշտս
ծովուց՝ ի յորակուբի դե
ձով՝ ի պիտան ՚այ և ՚բ ցն մասնա
կցուեց. Օ՚ի թէ զլինձան
պիտան ՚այ և ՚բ ցն մասնա
կատ. և առ պատասխանիս
բանից անքարբառ. Ո՚ն
թշուառական ամենապատ
ղաբերգուե՛, ո՛վ անձն իմ
մաղթանաց մատենի այսր
ստանս շարադրեցից՝ ի կտակ
զինչ արժունաւորս
ըստ քեզ բանեա

Ո՚Ր Պ՚

բոյ ՚ա՛, Ա.

Ա՚ էութիւն յաւերժաւոյ ինքնին հո
գոլութեան նորին հանդերձ սո՚նդ
աչբս մարդոյն, Ո՚ան՚ի ի՚ն

քարձրութեց և՚ի հոգևոր
հարստութեց. և հատուա
ծեալք յօրինեցելոց.

Ա՚վ էրդ՚ի քեզ, ո՛վ ամենայն
ժըղկական զբո վէբ, և զա
նօրինակդ քո ՚Հարո՚ած.
վկայեալ անձինդ քո պար
տական մահու՝ զանբուժե
լիդ բեկուի. Ա՚վ էարդ՚ի
քարեաց. Ա՚վ դառնուիդ
՚ի քաղցրութեց. Ա՚վ խա՛
՚արդ՚ի լուսազարմից. Ա՚վ
հողոպտեալդ՚ի պճնելոց.
Ա՚վ դարովեալդ՚ի գովելոց
Ա՚վ ամբարիշտդ՚ի բարե՛
պաշտից. Ա՚վ շնչականդ՚ի
բանականաց. Ա՚վ անմիտդ
՚ի մտաւորաց. Ա՚վ անհան
ճարդ յիմաստնոց. Ա՚վ ան
մաքուրդ յընտրելոց. Ա՚վ
մահացուդ՚ի կենդանեաց.
Ա՚վ խոհերականդ՚ի ՚Աբց.
Ա՚վ վարբեհուդ՚ի պրկեշտաց
Ա՚վ կեղծաւորդ յարդա՛
րոց. Ա՚վ անպիտանդ՚ի պի
տանեաց. Ա՚վ անարդդ՚ի
փառաւորաց. Ա՚վ նենդդ
յատաւե՛լութեց. Ա՚վ գե
լիդ՚ի գերազունից. Ա՚վ
նըւաստացեալդ՚ի վե՛հից.
Ա՚վ աղքատդ յընչեղաց.
Ա՚վ անարժանդ՚ի փրկու՛
թեանց. Ա՚վ տանակդ՚ի

զդոյշ ժամուն՝ հերապանծ
տունկն պտղակորոյս ան-
կենդան՝ (որ դոյզն պատ-
կեր է անպատրաստից)
եկն ընդ անիծիւք. և կամ
երկիր ոռոգեցեալ ցօղով՝
եթէ զբազմապտուկ ա-
նդ արդասեց երկրագործ
ծուքն՝ տաճտղայն ոչ մա
տուցանէ՝ լքեալ մոռանի.
Ասէ դու ով անձն իմ եղ
կելի, սահման բանաւոր և
տունկ կենդանի, և ոչ՝ ի
ժամու իւրում պտղաւոր,
լիբր ընոյն ոչ կրնացես պա
տիժս նախանձուն առակիդ.
Ա՞ր զի զմոռացն ընկալար
՝ի քեզ անպակաս յառաւե
լուքեց. սկզբնաւորեալ
՝ի մարդոյն առաջին՝ մինչև
՝ի սպառումն ծննդոց նո
րին՝ զբերս գործոց նան
րուեց. և զիւրաս նորոգս
առելիս և անախորժելիս

Հասատղին զքեզ ասէ.

Ա՞ր վ՞ր զի եդից զքեզ
նպատակ հանդէպ երե
սաց տեսուքեան մատաց՝
անձն իմ անպիտան. վիմօք

Թիւն մի՝ ի բարդեցելոցդ ա
նօրէնութեանց զօրեցից ընդ
գրով սահմանի գրաւել.
Այսու թէ զմայրս լիբանա
նու՝ ի մի լուծ կշռոց զօ
դեցից, կամ զէառն արա
րատեան՝ ի կէտ ամբարձ
մանն նժարի միոյ արդարու
թեանց մերոց կացուցից, ոչ
հաւասարի այնր հարթուե

Համազուգակցեալ.

Ա՞ռ ամբարձուղէշ
ստուերատեղին տերևա
լից՝ ունայն՝ ի պտղոց. նը
մանակից յաւէտ հրաշատ
այնր թզենւոյն՝ զոր նրն
գօսացոյց. Կանգն սաղար
թիւք վարսից՝ այսինքն է
արտաքին դիմօք բուրեշուք
կերպից՝ իբր պատկաւ իմիք
պաճուճեալ՝ բացականացն
գոս բաղձալի. Ասէ եթէ
մերձեսցի տնկօրէն խուզել
զինդրելին՝ գտցէ զքեզ
ունայն՝ ի բարեաց, և գար
շելի՝ ի գեղեցկութեանց,
ծաղր տեսողաց, և նշաւա
կութիւն նախատողաց.

Զ՞ի եթէ յապաժուման ան

յաւիտեանից ամէն։

ունդս նոցա՝ յաւիտեանս
և յաղտս հարց՝ և՛ ի ծըն-
դեր. յերկնից յերկիրս
օրհնութիւն գոհութիւն հան-
փոխես։ Եւ ըստ քեզ վայելէ
հեծութիւն ոգւոց և ի ծաղր
նաս զխաւար վշտաց. և ըմ-
ցանես զվհատութիւն և քա-
մխիթարութիւն և մոռացու-
ցողով շնորհի քոյ զուար-
թութիւն։ Եւ դու տաս
իւղոյ քոյ սիսեռութիւն. և
քով բարութիւն. և օծմամբ
զուարձութիւն. և հոգւովդ
ծոյ արդարութիւն. և յոյսը
մութիւն քոյ ազատութիւն.
և յերեսաց քոց լուսաւո-
զօրեղութիւն. և՛ ի հրամանաց
փրկութիւն և՛ ի քէն ի քա-
ւութիւն. և աջով քով նորո-
գութիւն. և մաւտակ քով
պատակացն՝ ըստ խնկաւորդ
տուն առակի։ Ո՛ ի քո ե
տրուն՝ բարեբանեալ միշտ
քան վիսխատուիդ առատա
քան վիսխատուիդ առատա
ստուցն առաքելուն՝ նոյն

(ՀՀ · 2)

հիդ բարեհաճեալ լու-
հետից բարձրելոյ քոյ-
ած սին՝ և իմաստք ար-
այնքանեօք չափուք կրկին
շարաւորք ձարակեացին,
ած ապաշխարիկք և ան
ձեռագրունից պարտեաց։
Եւ ուրբան վրացն հար
ձնորհատ յաջախագոյն՝ և
ծեցից աշ իմ և աւր։ Ո՛ ի
ւորով չափով չափեցից զան
անուած գործոց՝ այլ
րէն չափեցայց. ընկալեալ
ձնորհատ յաջախագոյն՝ և
իբր զանընտել գազան վայ
րեան՝ անողորմաբար զքեզ
քարկոծել։ Ո՛ր թէպէտ
և ո՛չ պատահիմ անուանիլ
արդար, սակայն յաւուրջ
նուամ պատասխանուոջ՝ իբր
ընդ ոտիսի ուսեցեալ՝ և ան
ձին յաժառաւոյ կամօք ո
գորիմ։ ըստ խնաստուքեան
բանի։ Եւ զոյգս գաղտ
նեաց մտաց խորհրդոցս՝
իբր զգիւսաւորեալ յարկա
ւորուքէ չարուե գործոց
խոստովանեալ՝ քեզ տարա
ծեցից աշ իմ և աւր։ Ո՛
ւորով չափով չափեցից զան
անուած գործոց՝ այլ
րէն չափեցայց. ընկալեալ
ձնորհատ յաջախագոյն՝ և
մեծագունից պարտեաց։
Եւ ուրբան վրացն հար
ւանց անբժշկականք և ան
շարաւորք ձարակեացին,
այնքանեօք չափուք կրկին
առ սին՝ և իմաստք ար-
հետից բարձրելոյ քոյ-

վայն գազանի՝ իբր կերակ
րով՝ արեամբ պարարին։
Ա՛ե արդ՝ իբր զդանեալ
բազմահարուածեան հե
ծանաւ՝ և յափին մահու
ժամանել՝ զոյզն ինչ դար
ձուն շնչոյ ընկալեալ, և
յոգի կենդանի եկեալ,
կազդուրեցայք պատրաս
րեցայք յարեայք յանկեն
դանային կրստեն։ օժան
դակեալ քի ձեռամբն՝ որ
զթածնէ յամի։ Ա՛ն բարե
բար երկնաւոր հօրէն՝ վր
կուե և բժշկուե պատուղ
ընձեռեալ ինձ մեղաւորիս
ախտացելոյս և մահացե
լոյս։ Ա՛ե յակզբնաւոր ող
բերգութե այսց աղերսա
նաց՝ զհաւատոյ շինուած
կառուցից ։ Ա՛ռանձի՝ և
ոմն ի նահանեացն սովիմբ
զինեալ՝ փոխեցաւ իսկոյն
յանմահականն վիճակ վե
րին ։ օ՛ ապաշխարուե
դեղն ընկալեալ ապաշա
նաց Քրիստոսն, զդրաւա
կանն անեղծուե՝ աստէն
ժառանգեաց։ Ա՛ն վերջ քան

վ՛երջին յաւելուած ի բն
ծուքեան նորին հրաշից առն
աշխարհ մարգարէից։ Ա՛ստ՛ի Քրս
բոց պրկից իսուս ընդ մեզ։

Ք՛ Ո

Ա՛ՆՈՒՆ՝ քզի միապէս մատ
նեն կորըստեան՝ զղջումն ուժգնապէս և մե
ղանչելն մոլեգնաբար ։
օ՛ի թէպէտ և օտարացեղ
իմն են՝ ի միմեանց այլայլու
թիք նմանուեցան, սակայն
զկերպարանս երկաքանչիւ
րոցն առ միմեանս եդեալ՝
զմի և զնոյն վհատուե ծը
նունդս արտադրեն։ օ՛ի
միոնն՝ զհզօրին ձեռն իբր
ապիկար թերահաւատի ։
իսկ միւսն՝ ըստ նմանութե
քառոտեանեացն պաճարելի
նաց անզգայս եղեալ՝ զզ
յուսոյն առասան խզէ։
Ա՛ՅՈՐոյ ընդ առաջնումն
միշտ փաղաքշեալ խնդայ
հանապազ սատանայ ։ իսկ
երկրորդումն ըստ նմանու
թեան լափլզօզ դժոխոյն

զորոց առաքելն ընդ նմին
ցուցանէ. որք զհանդէս
մրցանակին յերկրի կատա
րեն, ի սպասգային և երկ
նաւորացն յուսոյ հաճա
ատացեն. և անտեսին ձեղ
խուրձ փարթամացին.

Ասկ զնորահաս տէրունի
պաշտեցի բանին յիշել
առ սմին. 2 զի ամէնէն հը
նաւոր է այնմ, որ հաճա
տայն. Լ՛ի և զչափն ընտ
րականացն քարեմասնու
թեն 3 այ հաձելեաց զի
նեալ՝ աստանօր զայս պատ
կեր բանի ընկալաք նախ
նի գահերէց, առ՚ի սրբու
թենէն մուտ՝ սովիմք հան
դերձեալ. 4 Լ՚ոանց որոյ՝
և ուչ ետրն փառաց զիւրան
առմէզ հրաշագործեաց զօ
րութիւն. եթէ ուչ նախ լծա
կից խնդրեաց բարերարու
թեն իւրոյ զհաճատոն մեր.
Ասսի և կեանս ընձեռել
զօրէ՝ ինքնիշխան բաճակա
նուբ առ ընթեր գոլով այ.
5 Ոանզի հաճատք քո կե
ցուցին զքեզ՝ օրհնաբանել
քերանն այ վկայեաց.
Ոանզի արդարև սեռնատե
ուք է, և կատարեալ հմայ
տութիւն, և առ այծն ընտա
նուէ, և քարձրերկրեայն ծա
նօթութիւն հաճատոց մասն՝
երջանիկ և ընտրեալ անուն.
6 Որ յարտաձգեալ մնայ ան
վհատ և անդադարել. պատ
ճառիւ գոլով յուսոյ և սէ
րոյ. 7 Օ՚ի եթէ փոքու
սերման մի գոյի՝ հատի մա
նանխոյ չափու նուճատի
հաճատ՝ զքերանց մեծուն
փոխէ զօրեղապես՝ ի սիրտս
ծովու, ապա յիրաւի ընկա
լաք զայն ըսկզբնաշաւիղ
առաջնորդ կենաց աներկ
միտ պաշտօն առ այծ.
8 Որ զապաւինին և զձաճ
կեալն առանց երկբայու
թեան՝ ի հոգւոյն աչս տե
սանէ. Լ՚րորդուքեն փա
ռաւորեալ անուամբն
պատուեալ հաճատ՝ ընդ
սիրոյն գասեալ և յուսոյ,
Օ՚ի թէ և զերիսեն հատ
ճաճս առանձնաճորակին՝
ի մի և՚ի նոյն խորհուրդ

ցեն։ 2 Այլ հաւատովք ձա
նաչել զնա՝ և զզօրութիւն
յարուքեանն ընդ աստաք
լոյն։ և զհաղորդութիւն չար
չարանաց նր ։ և որ գնի
բերին աստցեալքն ։
Ցմրդ է սրին և յոյժ նը
մանատիպ՝ հաւատալն իս
կապէս և՝ինորդս այս փո
խադրութիւ ։ որ՝ի մեղացն
՝ի քաւութիւ ։ և՝ի չարագոր
ծութէ յարդարութիւ ։ և
յանմաքրութէ՝ի սրբութիւ ։
և յանփաւելեացս պարտեց
մահացու յանցանաց՝ յան
դատապարտն երանութիւ։ և
՝ի ծառայակին կապանաց՝
յերկնաւորն ազատութիւ։
3 Քանզի՝ զիարդ ոչ ար
դեօք չքնաղ քան զբան՝ և
՝ի մըթութէ երկեանութե
խաւարի զըտեալ՝ և այվ ը
ժանդակեալ օգնեալ սիրտ
մեղաւորի ։ Ար ընդ մարմ
նապէս ծիծաղիլն՝ առն
մին հեծծ հոգեպէս ։
Ար թէպէտ յամբարձմա
նէ բարձրութե գերազու
նիցն կայից ստորասուզեալ

դիտեացես, յաւէտ դիտես
ցին նոքազ յաճ ։ Քանզի
նթէ հաւատաս թէ հաւա
տարիմ է նա, և սիրես ։ ը
լով և յուսաս աներևու
թից պարգևաց նորին ։
Նմա փառք յաւիտեանս
ամէն։

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ։ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

Ա՞ւրսպին յաւելուած նիւին հն
ձուկան նորին հսկող — նոյն
աշխ մալըանաց։ Նա՝ի ի
ոչ ուրիշ նոյն ընդ։

ՀՈՆ

ՀՈՆ Պ՝
ես յետինս դա
ւնողաց, ունայնս
՝ի բարեաց, նայեցեալ խոր
հրդով մտացս ՝ի սկզբնա
ւորն իմ եղելուն՝ ՝ի ձեռն
ձեռին ստացողին իմոյ յա
նէից, յուսով հաւատոյ
յի ՝ի՝ առնել զոր կամի։
1 Քանզի և հաւատացի վայ
խօսեցայ ։ խրատեալ պօղո
սիւ, ուսեալ ՝ի դաւթայ ։
թէ և արդ կենդանի մաղ
թանք նոյ այլ ինձ արաս

ծանրութ յանդնդային վը
հին խորխորատ գբոյն կոր
ծանման նորագիւտ մեղք
անջրեւեցաք, ուն և նշխար
նշուլից փրկութե կենաց
հպաւոր. իբր կայծակն լու
ոյ պահեցեալ ի միտս և
յոգիս. 1 Ապէս զՏուրն
նշանաւոր և զարմանաւոր
թանձրամած՝ հրաշիւք մա
կադրեալ 2 վերին հրամա
նաւ ի յատակս ներքինս
նիրհեալ ջրհորոյն. Աստ
ւածեղուցելոյն իսպառ թախ
ձելոյ, և ակնկալութի բա
րոյն բարձելոյ՝ և համար
ձակութի շնորհին լքելոյ,
յուսալ վերստին անդրէն
մեռանգամ նախապար
գևիցն փառազարդութեց
գարձեալ հասանիլ.

Ջանզի և յաճախաստ ան
տուստ հանդերձի և այս
ներգործիլ առ սոյնս.

Ա՛ ոչ ի սա զտրտղին զո
րութի՝ ամենայնար աւե
տարանէ. Զոր խուռնկ հա
ճութ՝ մեծապէս հոտոտի
աճ քան յամ բուրումն ա
նուշից. 3 Նոր քան ի խատ
նեալն երբեմն աղացմամբ
ի սպաս խորանին. որ է կեր
պարան անձանց խոնարհաց՝
զիջեալ բեկութ՝ առ ի միու
թիւն նոյն նմանութե.

Ապատրուհ հարցեալ փրկ
չին ամենից՝ զոմանս ախ
տացեալս տեսանելոք,
4 Հաճատոյք ասելով առ
այդ՝ թէ կարօղ եմ առնել
ձեզ զայդ. Ի պարգևեց
աշաց նոց լոյս, եթէ ոչ նախ
զհաճատոյն գրաւ ընկա
լաւ. Ջանզի զինչ քան
5 զմեռելութի քառօրեայ
դիոյ առ կենդանութի մեզ
անյուսացոյն. առ որ կա
նանցն ժամանեալ ի յոտս
արարչին՝ հաճատոյն հան
դերձանօք՝ անյապաղաբար
զփառացն ոչ տեսին զհան
դէս ի յերկրէն կենդա
նութի. Նոյնպէս աստուածին
անկապուտ շնորհին մընա
ցելոյ զինի մեղանացն՝ հը
զօրագոյն են վկայք.

Ցախ՝ ենովք. 6 զինի ա
հարօն. յետ նոյ դաւիթ.

որ և զնախինդն պարտիս ին
քեան վարկուցել զնորայն
իւրումն տուժեաց կրից տա
ժանմանըն։ Ել քաւեցաւ
հայն ծաձկել ի յերկիր,
այլ չարչարեաւն մարմ
նով՝ բանականաց քնուես
կենաց կարապետ՝ յաղթօղ
զօրապէս բառնութեան մա
հու՝ 4 փոխեցաւ։ Նակ ը
մանք 5 ի քուստ տհաս հա
սակին չարու[չ]ն յերկիրա
ձգեալ ի կատարեալ տիս
ժամանակին, ոչ ի քարձ
րութենն կայից հասեցան,
քան թէ ի տարնականաց
ինշուտուեց գժնէից կե
նաց՝ ի կամարն երկնից
համբարձան։

Ա՛ն քէ այն ժամանեաց
կանխաւ զօրացեալ ի
չարեացն գարձ, որ միշտ
յոսկեղէն նիւթ յեղանա
կեալ հողոյս գոյութե. և
պատկերն աղքունի՝ ի պա
տիւ կերպիս մերոյ նրկա
րեալ արքունականն քանդ
եաճով, անկորուստ և ան

դարձել և պետրոս։ Ել որա
և փոքրն եղիազար՝ որ ի մե
ծէն այ ողորմեալ մեծաւ՝
ի մեծագունին վկայեցաւ
Ել ընդդէմ առայս և քնն
առակի ։ անառակ որդոյն,
Ողորմ զպոռնիկն որ ի
ան գովեցաւ ։ և զմաք
սաւորն որ ի բերեգործէն
յիշատակեցաւ ։ և զաւա
զակն երջանիկ՝ որ յարձա
կումն վերջին ընդոյն՝ հա
ւատովն պսակեցաւ ։ Ել
զոր անքաւելին են պար
տիք՝ զհաղորդեալսն սպան
ման մահու արարչին ։

Ել ուրս և գլխաւորն ըն
րեալց Պօղոս՝ որ երբեմն
նախանձին էր անօրինաց ։
Որոց ոմանք ծանօթութ
օրինին գլորեալք՝ անդրէն
կանգնեցան քրիստոսա
կեան գերազանցութ քան
զնախակրօնին առաւելուլ
Նակ որ նախ քան զօրինա
կին արքունի զանդն
պահեալ հայրենի, մերձա
ւորագոյն գոլ պատիւրանի
սկզբնահօրն գաւանութ ։

Ա Երիսեալ՝ ի դարձն կեն
դանական։ Ա Մենաքշեաւ
զարագործս՝ ի լոյսն։ Ա Ա
հու մատնեցեալ՝ ի կեանն։
Ա Նդ ապականութ վաճա
ռել՝ ի հիրս։ Ա Ժողովին
դորձով գրաւեալ՝ ի լոյսն
Ստոյնապէր անապականե
ցաղս՝ ի յերկինս։ Ա րկին
գայթակղեալ՝ ի վերստին
փրկուէն։ Ա Եղոք կապե
ցեալս՝ ի հանգստեանն խո
տուին։ Ա Նդթշխական վի
րօք վարանեալ՝ ի դեղն ան
մահացուցիչ։ Ստամբակեալս
վայրագուէ՝ ի սանձան հան
դարտուէ։ Ա լացեալս վա
րատական՝ ի կոչումն։
Ա պաւում դժընդակ՝ ի
հեզութէ։ Ա նդդիմաբան
լուացօղ՝ ի ներումն։
Ա՝ քո յո՛, և՝ ի հայր նորին
հզօր և ահաւոր անուն, և
՝ի կամ բարերարութ հղ
գեցոյն Ճշմարտի։ () րկնա
բանեալ իսկութեան և մի
ածութենն՝ զօրութ և ար
քայութի մեծուէ և փառք
յաւիտեանս ամէն։

Ընծայեալ՝ յաղթօղ
Ընծայեալ՝ յաղթօղ
Ընծայեալ՝ յաղթօղ

ուինկալու՛ն՝ վերապրեցե՛ք
որպ զօրու՛ն վատահապէս
կուԹ՛ն մնա՛յիմ. ՚Ի ձեռա՛ն
ննձոյի՛ւք՝ այլ փեսային ան՛ձ
աղաչե՛մ։ Ո՛չ հարսնացո՛ւին
ասլ գնացուցչե՛ն երթա՛ս
գաղաչե՛մ։ Ո՛չ հարսնացո՛ւին
դերձողին տեղեա՛նք կեր՛ի
կամանց աստի կախանի՛մ։
Ո՛չ գնացի՛ս խնդրե՛մ,
ասլ գնացուցչե՛ն երթա՛ս
ընդ դեզերի՛մ, այլ ինչ ըզ
կենդանութի՛ւն խնկապէս,
և զընչդոյ տուրևառուի՛ հա
ճաստի։ ² առանց որոյ ո՛չէ
շարժողութի՛ւն կամ ընթա՛
ցութի՛ւն. Ո՛չ ի ո՛չ այնքան
կուսոյն հանգուցի՛ւ՝ որ՛
ջափ սիրոյն կապանաց բերե՛կ
րի՛մ։ Ո՛չ ի տուրսն՝ այլ ի
տրտմոյն կաթե՛տ կարօտի՛մ,
Ո՛չ փառքն են ինձ անձ՛
կալի, այլ փառաւո՛րութիւնէ
համբուրելի։ Ո՛չ կենացն
փափագանաց՝ այլ կենարա
րին յիշատակաւն մեջտեղն
ձերի՛մ։ Ո՛չ վայելչոյն տար
փանաց հեծեմ, այլ հան՛
դերձողին տեղեանաց կերի՛
կամանց աստի կախանի՛մ։
Ո՛չ գնացի՛ս խնդրե՛մ,
այլ գնացուցչե՛ն երթա՛ս
աղաչե՛մ։ Ո՛չ հարսնացո՛ւին
ննձոյի՛ւք՝ այլ փեսային ան՛ձ
կուԹ՛ն մնա՛յիմ. ՚Ի ձեռա՛ն
որպ զօրու՛ն վատահապէս
ընդ դեզերի՛մ, այլ ինչ ըզ
կենդանութի՛ւն խնկապէս,
և զընչդոյ տուրևառուի՛ հա
ճաստի։ ² առանց որոյ ո՛չէ
շարժողութի՛ւն կամ ընթա՛
ցութի՛ւն. Ո՛չ ի ո՛չ այնքան
կուսոյն հանգուցի՛ւ՝ որ՛
ջափ սիրոյն կապանաց բերե՛կ
րի՛մ։ Ո՛չ ի տուրսն՝ այլ ի
տրտմոյն կաթե՛տ կարօտի՛մ,
Ո՛չ փառքն են ինձ անձ՛
կալի, այլ փառաւո՛րութիւնէ
համբուրելի։ Ո՛չ կենացն
փափագանաց՝ այլ կենարա
րին յիշատակաւն մեջտեղն
ձերի՛մ։ Ո՛չ վայելչոյն տար
փանաց հեծեմ, այլ հան՛

Ո՛չ երեսի վա՛ պար
գևաց նը մատուցեալ յը՛
ղաք դեզերի՛մ, այլ ինչ ըզ
կենդանութի՛ւն խնկապէս,
և զընչդոյ տուրևառուի՛ հա
ճաստի։ ² առանց որոյ ո՛չէ
շարժողութի՛ւն կամ ընթա՛
ցութի՛ւն. Ո՛չ ի ո՛չ այնքան
կուսոյն հանգուցի՛ւ՝ որ՛
ջափ սիրոյն կապանաց բերե՛կ
րի՛մ։ Ո՛չ ի տուրսն՝ այլ ի
տրտմոյն կաթե՛տ կարօտի՛մ,
Ո՛չ փառքն են ինձ անձ՛
կալի, այլ փառաւո՛րութիւնէ
համբուրելի։ Ո՛չ կենացն
փափագանաց՝ այլ կենարա
րին յիշատակաւն մեջտեղն
ձերի՛մ։ Ո՛չ վայելչոյն տար
փանաց հեծեմ, այլ հան՛
դերձողին տեղեանաց կերի՛
կամանց աստի կախանի՛մ։
Ո՛չ գնացի՛ս խնդրե՛մ,
այլ գնացուցչե՛ն երթա՛ս
աղաչե՛մ։ Ո՛չ հարսնացո՛ւին
ննձոյի՛ւք՝ այլ փեսային ան՛ձ
կուԹ՛ն մնա՛յիմ. ՚Ի ձեռա՛ն
որպ զօրու՛ն վատահապէս

ՀՈՒՆ

Ո՛չ ԸՆ Ո՛Ր
քանզի յաւէտ յա
ռաջնում զըՂջ
մանն՝ յոսնահատակեան
բանին լքայ. և տարակու
սանաց հեծանաւէն ի մահ
ձաղկեցայ, աստանօր յու՛
սոյն կերպարան փոխեալ՝
յարգահատել համարձակե
ցայց. Ո՛ երկրորդումն ընդ
կարդալով յօգնականութ
ինձ մեղաւորիս. Ո՛ր և ան
դատին իսկ յօրինաբանեցն
և՛ի դաւանիլն զկենդանա
րարն բնաւից աճ՝ իսկոյն
և կոչումն ընտանի ձայնին
ահաւորութիւնն անուանի շը
նորհաձիրն քարերարի՝ մա
հացելոյս է կենդանութ.
ըստ մարգարէին նախաձա
ռութիւնն թէ՝ ¹ որ կարդայ
զանուն տեն՝ կեցցէ՛. Ոսկ
ես ոչ միայն կարդամ, այլ

զանըմբերելի ծանրութիւն։
Ընդրպետեա հնարաւորդ
զմահացու կրթութիւն։
Ընարեա միշտ յաղթօղ ըզ
խաբողին հաճութիւնս։
Անցադրեա վերնային՝ ըզ
մոլեղին մատաղատուղ։
Ընթեա կենցուցիչ՝ ըզկո-
րուստին ընթացմունս։
Ընրեա ծանծկատես՝ զմի
բըռնողին շար գամուն։
Խորտակեա անքննին՝ ըզ
մարտողին դիմեցմունս։
Տնապրեա քո անուամբդ՝
զուսանցոյց երդ յարկիս։
Պարփակեա քո ձեռամբդ՝
զառաստաղ տաճարիս։
Ծագրեա քո արեմբդ՝
զմուտ սեմոյ սենեկիս։
Երպացո զքո նշանդ՝ ի
հետս ելից մաղթողիս։
Մրացո քո աջովդ՝ զհան
գըստեանս խաշարիս։
Ազբեցուս ի հաղից՝
զծանծկարան անկողնոյս։
Պահեցես քո կամբդ՝ ըզ
տառապեալ անձն հոգւոյս
Ընթարդիս արասցես զքո
շնորհեալ շունչ մարմնոյս։

Լսվաբ յանցանաց բեռանց՝
աներկիւղ յուսով հաճա-
ռամ։ ի կարողին ձեռն ա-
պաւանեղեալ։ Ալէ քա-
ւեաց միայն հասանել՝ այլ
զնոյն ինքն տեսանել ողոր
մութի և գթութի յերկնից
ժառանգութիւն։ Քեպէտ և
յոյժ եմ տարապրելի։

Ո՞ւր արդ՝ բազում պատ
կառանաք ամաչեցեալ՝
դիմաք կորացեալ՝ միջնորդ
ազդման կախուցմանց եր
կսկիծ շրթանցս՝ արժանա
փակ աղխիւ կարկեղոց՝ առ
անհամարձակ լեզուիս շար
ժութիւնորոգեցից երգ հա
ռաչման պաղատանաց յե
ղանակութեց՝ աղի ողորմ
հեծեծանաց՝ ի բարձունս
աղաղակելոյ։

Ինկիր քաղցրութ ար
ած հզոր՝ զդառնա
ցողիս զաղաչանս։
Ատիր գթութ առ պատ
կառեալս դիմօք։ Փարա
տեա ամենասարգել՝ զամօ
թական տխրութիւնս։
Ածիր յինէն ծուլմամբ՝

կցեալ յերկինս առաքել։ Օ՜ թէ դու փառաւորեալ
ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ա Երեսն յաւելուած ևս ևս
ծ՝ըուն նորին հ՝ուիք առ նոյն
աղբս մշակեսց. Նա՛ ի՛ իւ
րոյ սիրէս նոյն ընդ ես։

ՅՈՒՆ

ՈՒՐԱՀԱ-
րար · հզօր · ա
հաւոր · Տէրդ
քարի ողորմուեդ շնորհի։
Ա րդ անուն իսկ մեծիդ՝
զքեզ ուրախ և գնաստանուկի ա
ճեռարանէ · 2 քաղցր դիմ
նէդից և անգոհացողաց ։
3 Ընդ քեզ և որդիդ քո
իբրև զքեզ՝ զօրաւորձեռն
իբրև զքոյդ։ Ընժամանակ
տրուք ահեզ · ընդ արար
չուեդ քում բարձրացեալ։
Ա՛ն հոգիդ սբ ճշմարտու
թեան բղխեալ առ՛ի քէն
անսպառուք։ Ա ատարեալ

զքեզ արձանացեալ։ Օ՜ այս
ձայն մաղթնաց բուրմամբ
հաւատոց՝ քեզ ամենօրհ՝
նեալ Թէր փառաց աննա
ւռից՝ փառաբանողաց երկ
նագումար խմբից երգա

ա Ացուսցես շրջափակ՝ ըղ
պար զօրուդ երկնայնոյ։
Ա արգեսցես՝ի դիմի՝ ընդ
դէմ դիւացն դասու ։
Տ՛ուր հանգիստ բերկրուե
մահամանգոյնս նիրհման
՝ի խորուե գիշերիս· քարե
խօսուք և հայցուածովք
սրբուհւոյ աճապնիդ և
ամ ընտրելոց։ Ա՝մփոփեալ
պարուրեա զպատուհան տե
ստեքեց զդայարանացս ի՝
մաստից անզարհուրելի զե
տեղմամբ ՝ի ծփական խը
ռովուքեց, կենցաղական
զբաղմանց, անրջական երե
ղոց, խոչականաց ցնորից։
Հիշատակաւ քո յուսոյդ՝
անվնասելի պահպանեալ·
և ըմբռնեալ վերստին ՝ի
ննջմանէ ծանրուե՝ ամե
նազաստ արքունութիւք՝ հո
գեներոգ զնաբարհուք ՝ի
քեզ արձանացեալ։ Օ՜ այս
ձայն մաղթնաց բուրմամբ
հաւատոց՝ քեզ ամենօրհ՝
նեալ Թէր փառաց աննա
ւռից՝ փառաբանողաց երկ
նագումար խմբից երգա

իսկուն գոյն։ Եւ նմա մըշ
տընջենաւոր՝ հանասար քո
ամին։ Վառակից որդւոյ
տրուք։ Ընդեակ անձնա
հորուն հանայն անքննին։
Տրտհեալ՝ի դիմաց՝ ուրոյն
զատուցմամբ. իսկ միաձո
րեալ համաղուգութիւն։
Այնագոյ բնութիւն միրա
պէս անչփոթ և անանջը
պետ՝ միով կամօք և կցոր
դութիւն։ Ոչ երիցութիւնն
ունի՝ի յուսեան. և ոչ
քրիստեան ականատեսութիւն
զուտի միոյն ժամանեալ.
քանի պատճառ սիրոյ երկ
նայնոյ անըստուեր լուսոյ՝
որ առ մերն է ծանօթուն։
Որով պատահ արբասա
ցուն՝ անսկզբնաբար աստ
բանել։ Կանգի արդարև
վերադայնեալս այս խոստո
վանութիւն երեքփառաստո
ւեանդ դաւանութեան՝ ըզ
վէմն հաւատոյ [2] զպետրոս
երանելոյ։

Իսկ դատապրտելոյս անձն
մեղաւ՝ բարեհրաման քո
ակնարկութիւ՝ ով խնդրօղդ

գերելոյս՝ հրաշանորոգ սր
դարացուացես։ Կանգի
թէպէտ և քո ինչն պար
գեալ և քո ողորմութիւ, այլ
ոչ՝ի սպարգևանս այնքան
հոչակեալ [3] ողբան յողոր
մուն։ Ո՞ի երկրորդն՝
զքոյդ յաճախէ զնաս։
իսկ առաջինն՝ զձգնաժո
ղովն յայտնէ զդրծս։
Ո՞ի պարգևք՝ վաստակե
լոյն են փոխատրութիւք. իսկ
ողորմութիւք՝ մեղեցելոյս բա
րերարութիւք։

Ընդ այդ՝ [4] ի՛ զօրասցին
մարդկայինս գործք ա
ռաջի քոյոցդ շնորհաց աճ
գթութեց։ Թէև անդր իսկ
ինչն քան զօրինս բնութե
հաստարակաց բնաւորակիս
հոսմանց։ այլ յաղթօղ ե
ղեալ քոյդ երկայնմտութե՝
նըւազ եղիցի առ քումդմա
սին ընթացք երկրածնաց։
Կանգի և որ մաքրութեն
պերճանային օրինակնացն
վստահութիւք, ի լուսաւո
րել քոյդ արդարութե ի,
գուշակ ներկային՝ ամենա

Նոսաց
6 · 3
[2] Գործ
16 · 17
[3] Հռով
6 · 20
[4] Գշմ
6 · 20
[5] Գ-ի
21 · 30

Հասատատուբ իբր գարշա-
յոյս էր, Ա՛նաւ ուշ ծննդովքն
սիրտ ձմրեցոյց. վ՚ր զի ան
ծով ձորձոյն՝ զգաթածիդ
նոյն արիւներանգ ներկե-
Հպիմամբ խորտակել մարմ
զի անապցեր՛ւէր։ Ա՛յ հպիտ
զրմաճիդ կամս հաճեցոյց՝
գամս բանից միջնորդի՝ զո
ման կացոյց. քանզի վընա
տակեալ էր։ Ա՛յ ձայն կող
կողափին արտասուօք ող
նեաց տեսողիդ. քանզի խոր
կեաց. քանզի անկուինչէր։
պաղատանաց զնոի արձա
կարկամեալ էր։ Ա՛յ ձայն
սոյ խողխողեալն. քանզի
երբէք եթէ աղաչեաց զգ
վերաւորելոյս։ Ա՛յ ցուցիչ
Հառաչուամն ներծաղս ձայնի
ձեցեալ կրկին աստանօր՝ի
նաց ապաւէն. Նորոգ մեր
բարերգուբ կե
զի անապցեր՛ւէր։ Ա՛յ հպիտ
Հպիմամբ խորտակել մարմ
նոյն արիւներանգ ներկե-
ծով ձորձոյն՝ զգաթածիդ
սիրտ ձմրեցոյց. վ՚ր զի ան
յոյս էր, Ա՛նաւ ուշ ծննդովքն
Հասատատուբ իբր գարշա-

Նուազ անձկութիբ լբեալ
հրէութիւնն յեռանեալ՝ և
յաւէտ ընդառարագրական
ողորմելոյն՝ առաւել նոքա
գոան կարօտեալ մարդա
սիրուե. Ա՛ւ քանզի ամ
ինչ հնարաւոր ե քեզ բա՛
րերար՝ լուր պաղատանաց
գոչման հեծուեա որ կար
գամս առ քեզ. ողորմած՝
կեցո և մարդասիրեա։

Ո՛ւ ի քոյ ե երկայնմտուե
թիւն, քաղցրութիբ, փրկու
թիւն, քաւութիբ. և քեզ
փառք յաւիտենից յաւի
տեան ամէն։

Ա՛ւդուիկ յաւելուած նուիրն հո
ծելութան նորին հոգւոյն առնոյն
աչքս մալրանայ։ Ա՛ւ՚ի ինչ
գոյ արդեօք նուիրեալ։

Ո՛ւ

ՈՂՈՐՄԱԾ

առ քեզ լուսոյ Հա
ոագոյիդ՝ արքայ երկ
նաւոր՝ գովեալ անպատում
ուրդիդ անձառ մեծիդ։ այլ

տապարտիչն անիծիւք և
քուռնալիր քարանցն ձըզ-
մամբ՝ ի խորտակումն խո- 1 Կ
ցելոյն արագեալ մատեար· 10 · 3
4 Եւ ոչ զևտական կարա-
պետալին անկատար գործ՝
ի յերկուցն միջի բաժա-
նեալ խորոց՝ ճոյն լրումն
և նորոյս սկիզբն, 5 ունայն
ի հոգւոյ յատաշխարհն
հանդիսացեալ՝ 6 զվիրաւո-
րելոյն տեսեր զվտանգ ։
Ո՞ ի մի՛ սատակիչն օրինա- 2 Կ
կուքիք 7 տապարաւն ար- 10 ·
մատակործաւ՝ զմահուն պաշ 10 ·
տօն ի քեզ նկատեալ՝ յա- 3 Ա
ռաջ քան զիւրում առաջա- 15 ·
կայինն սատակեցէ։ 8 Ընդ 4 Կ
հեթանոսացն պահպան ա- 10 ·
նուն ասրբատանեայց՝ որք 5 Ա
ի հրէից ընկալեալ զօրէնս 3 · 1
ամբողջ պահեցին՝ զոր նք 6 Կ
մոռացան։ Նոցին կցորդեալ 10 ·
մարմնոյդ վերարկու մերա 7 Ա
կերպարան խառնուբ՝ զա 3 · 10
զատուրն գծագրեցեր զա 8 Ը
ետիս առ ստարաղդիան։ 17 · 2
9 Եւ ահաբարդ ներդօր 9 Կ
ծուբ անապակինաւ՝ ձեռն 10 3

պարաւ ոտին վարեցաւ ։
այն վի անյարիր էր ։
Ընդվզի 1 կիսամեռն ասել
կենդանուցն՝ սակաւ ինչ
նուազ է ի մեռելոյնէ ։
Անաւանդ վի ի քոյոցդ
խրատեալ բանից՝ և բարե
բարեալ քոյդ ողորմութիբ՝
և փառաւք քո լուսազարդել,
ոչ միայն ոչ վերջացաւ ի
հակառակն քո ընթացից ։
այլ ստահակեալ ապստամ
բութիբ՝ յիւր ինշնամեացն
քին յաւելաւ ։ Ընդ նո
սին դաշնաւորեցաւ ։ միա
բանեցաւ առելեացն քոց ։
Ուսկ դու բազմապարգև՝
բարերար՝ անոխակալ՝ ամե
նակեցոյց ։ ոչ միայն ոչ պա
հեցեր զբարեգործին մե
զաց յիշատակ, այլ և ոչ բա
նիւ յանդիմանեցեր ։
Ո՛չ ոսն հարեր անկելոյն,
2 այլ կարեկցաբար մատու
ցեալ՝ զծայրագոյնն ցու
ցեր զինաման ։ Ո՛չ քահա
նայապէս ըստ ահարօնեան
տըկար օրինին՝ 3 զօրաւոր
առ մահուն պաշտօն՝ դա

կարկառեալ յարուցեր զմարդն նախնի մեղուցեալ ի մահ՝ իւրովքն ծննդովք
Ո՛ արասցելոյն սիրտ՝ բեր կրեցուցեր. Եւ զվերհա-
առեալն հաստատեցեր։
Եւ զքշնուառացեալն մի անգամ՝ կրկին զուարթա-
1 Կոր. 15. 10. 34 ցուցեր։ 1 Ընդազանին կե
նարար օծմամբն, և բաժա
2 Թագ. 3. 5 կանն լուսոյ լցեր։ 2 Նա
6. 33 ցիւդ երկնայնով՝ արարչա
կանդ քոյին մարմնով՝ նոր
յերեւանակեցեր։ Ա՛ երակա
ցութեբ երջանկացն ազանց
ընտրելոց՝ յանձանձեցեր։
Ելոյզեցեր և խնամարկե
3 Կոր. 15. 10. 34 ցեր. Հանդարտընթաց 3 գը
րաստուն տածողութ՝ ան
զգուշելի պահեցեր. և մին
չև՝ ի յարին լուսոյ ածեր։
Ա՛ ձեռն երկաքանչիւրոց
միջնորդաց՝ նախնեաց և
երկրորդաց տրէյուքեան
10. 35 4 կտակաց կենդանականաց
մարդասիրապէս դարմանե
4 Եզր. 2. 35 ցեր։ 4 Եւ ոչ երբեմն ըն
Մովսիսի՝ թեւս տարածեալ
արծուոյն օրինակաւ ընդ
կալար զնա, և՝ ի հանգիստն
հանդարտութ երկրին բա
րութեբ առաջնորդեցեր։
Եւ այժմ ահա զբանին կե
րակուր ջամբել հրամանա
տրութեցեր վարդապետու
թեանց։
Եւ ա՛րդ՝ որ զբնաւն ծայ
րագունին բարութեբ
լուսոյ յաւմի քովանդակա
պէս հրաշագործեցեր. և
զօրաւորին զդունձն քեզ սեպ
հականել՝ զբո ստացուածն
առ քեզ դարձուցեր, կեցո՛
և զիս մաքրեալ՝ ի մեղաց
պարտեաց. որ ձերի՛ պար
գեւես և անպատրաստից։
Ընդ որոց և ինձ տացես
քաւութի և բժշկութի.
Խարեգութ. զօրեղ. ան
քննին. անեղծ. ահաւոր։
Ո՛ր ընեալ միշտ յաւիտե
նից յաւիտեանս
ամէն։

ՍԿԻԶԲ

ձեռակ աստուածա վեր բլուրին առնոյն հե ծուքիւն սրտիս վտանգի ինձէն մատուցեալ՝ սովին նըւազաւ՝ ի նոյն ոճ քանի զամենապարգեւդ արգահա տեցից։ Տաղնապեալ ո՞ գուցս վտանգիւ խոպատ՝ իբր մեռեալ, կենդանուց անմիջիդ մաղթեմ այ. խոս տովանեալ ընդ փառաց քոց՝ 1 զիմս անարգուանք. և առ չարեօքս իմովք զբոյդ քա րուքիդ։ Որովք յաղթեալ գոյ՝ քան թէ բժշկեալ. և ամաչեցեալ՝ քան թէ հա մարձակեալ. ուխտակորոյս աւանդամոռաց։ 2 Ոսկ կը կին առակն որ առիս՝ ոչխա րին տրուպն տարացուցիչ. որ յետին անզգայուե էր մատնեալ. մոլորեալ՝ի լե

լինն՝ և ուր ուշն էր այցե լութիւն։ Ընդ գազանակա նացն դիւացն և կուռցն վայ րենութիւն թափառեալ։ Ո՛չ մերձաւորապէն գոլով սակաւ ոչ հասին։ Ո՛չ քան ունէիր որով և զցաւոցն ա ղէտ պատմիր։ Ո՛չ ձեռն ձգողական՝ որ հաներցն է աղտոտականն։

Ոսկ դու միայն գովեալդ՝ի սկզբանցն յաւիտեանից, և յարդիւ ծնեալոցս գտեալ 3 ըստ մաղթանաց գոչման երգողին՝ զիս զմեղուցեալս յաննշոյլն մոլորութիւն՝ խը նամօրդէն տեսչութիւ կա մաց՝ հովիւ կոչեցար։

Ո՛չ ոչ միայն հոգացար, այլ և խնդրեցեր։ Ո՛չ ոչ գտեր միայն հրաշագործ, այլ և անձատելիդ բարե բարութիւն սիրոյ՝ի կենդա նարարդ քո 4 ուս բարձեր, և ընդ երկնային զօրսն դա սեցեր՝ի հայրենիդ քո ժա ռանգութիւն։

Ո՛չ արդ՝ դու հզօր՝ կէ նարար՝ օրհնել՝ այցելու

1 Ես
57 · 12
2 Ա
19 · 12
Ա ոչ
15 · 4
3 Ա
88 · 21
4 Ա
15 · 5

գիտաձդ ողորմութիւն. եթէ
զնոսա ընկալար զապաբա-
նեալսն աղերսանաց, 1 որ
մինն ի միջոց մահու սահ
մանի էր չարչարելոյ. ‖ իսկ
միւսն՝ ըստ անբանիցն ան
զգայուն՝ վտարանդի բա
ցամերժութիւն յանբնակ վայ
րի վարանեալ, ի բառաչ
ձայնի բարբառոյ՝ որ ան
կերպաւորն աննշանական.
աճապին բարեխնամութիւդ
առաքեցեր զսիեզերահոգին
բաշն խնամոցութիւն առ կո
րուսելոյն մեծ թշուառու
թիւն, (այսոցանաց վերստին
եւարդ գթութեց խորհք և
բարերարութեց հոսանք՝ և
առանօրինեալս առաքելու
թիւք վերագրեցելոցդ օրի
նակու՝ ։ Ա՛ր բազմօրինակ
մահու պարտականս ։ Ա՛ր
որ ի բարութեց խառնից
քաղցրութեց՝ յատուկ համ
ջար։ 2 Ա՛ր անդամս մարմ
նոյ՝ արժանաւորս հասման։
3 Ա՛ր համաճարակ ամենա
բոլոր ախտացել հոգիս վի
բասւոր։ 4 Ա՛ր հաւասարել

անզգայութեց անասնոց։
Ա՛ր օտարացեալս յընտա
նութէ իմաստնոց։ Ա՛ր ան
ընդունակից բա
նաւորութեց։ Ա՛ր եթէ տա
րացոյց գոյր՝ ես ասէի։
Ա՛ր նմանակից գոյր իմ՝
պատմէի։ Ա՛ր հանգուն
կից գոյր ես ճառէի։ Ա՛ր
հաւասար գոյր՝ ես գրէի։
Ա՛ր զուգագործ գոյր՝ ցու
ցանէի։ Ա՛ր օրինակ գոյր՝
ես ազդէի։ Ա՛ր յանձնան՝
հպիհպիէի։ Ա՛թէ ի՛նչ
րակայուսմն ասա՝ ես յու
սայի։ Ա՛սց քանզի անձէ
ըստ օրինակ, և հրաժարեալ
ըստ նմանութեան։ զոր քո
միայն է քաւել և բժշկել
և հրաշագործել։ կենդա
նարարդ համայն մեռելոց
և նորոգութեդ տիեզերաց։
Ո՛ ի եթէ աբեյն սրտի առ
ստէ երկանկին դաւթի՝
անօրէնութիւն չարեաց
բարձրացեալ ասի քան ըզ
գլուխ, և ըստ ծանրութեց
բեռանց դժուարակրելոց
յանցմունք մեղաց։ Իսկ

1 Ղ-Ի
30 · 30
45 · 4

2 Ա՛-ա
5 · 29
3 Ի՛-ա
1 · 6
4 Ա՛-մ
48 · 21
37 · 5

«Նա զի և շինք իսկ առ քեզ
ցասումն սրտի՝ և կամ քոյ
բոզութեան քարիւրքեզ . ոչ
և ոչ կրկին ներեցուքիք և
կամ ընշմարանք մըթուե .
Հանզի 4 կեանք են՝ ի կա
մաց քոց լոյս . 5 և ոչ արա
րեր զամն . և ոչ խնդաս ես
կորուստ մարդոյ՝ ըստ դա
թի և սաղմոսին .

Այն եղէ մարդկան կար
գեցեր զայս կէտ սահ
մանի մեծի պայմանի՝ ի բա
րեվիճակդ քո հանռնաց ,
6 ոչ փոխատրել անդրէն
չարի չար . 7 այլ ճօթանաչ
նից եօթն՝ թողուլ անտ
ուստ յաւուրն զիւրաքանչիւր
մեղանաց զպարտիս . Այն
այդ քան առմեզ , որ միշտ
8՝ի բնուե ունիմք բնաւո
րաբար ուղեղձեալ զբիծս
չարեաց անհամար բիւրուց
նորոգ յայտներոց . որք օրի
նաւորին երևին 9՝ի յանդ
դաստան սահմանի ամենա
բոյս փշածին բնուես՝ ըստ
անտուտ քո վկայուե , թէ
10 մինչ մարդկին՝ ի ինամս

1 Ծնն 7 . 13 և 8 . 2
2 Ածխ 5 . 18
3 Առա . 8 . 27
4 Ա-ի 29 . 6
5 Խոռ 1 . 13
6 Ես-ա 12 . 17
7 Առա 18 . 22
8 Ես-ա 7 . 17 18
9 Առա 13 . 22
10 Ծնն 8 . 21

որ առիս կրկին սխալմունք՝
գերազանց և քան զՀեղե
ղինն ։ Ջրահուսակ տիեզե
րասոյզ ամենաբնակաւ ծո
վուն յորգուքի . և գլխոց
լերանց վերադրէ ։ Այլ
ընդեացի՝ օդ քո քաղցրու
թի՝ իբր առ Նոյինն . և որ
զերկինս հաշէ զօրուի՝ ցա
մաքեցուցանել զհիղձս ջր
րակոյս բազմակոհակս և
երկրակործանս իմոցս պար
տեաց , և լերնակարկատ
բարձրուե մեղացս ամբար
ձելոց ։ Այն համառօտեալ
զբան քո հզօր՝ ամենակար
ծառաբերուե՝ հակիրճ հա
տուցմամբ՝ արատցես ա՛հա
երս քաւուե ։ ըստ մարգա
րէին՝ առ երկարաձիգս ա
նօրինուե ։ Այն ներելով
իմս յամառուե ոմ երկայ
նամիտ ողորմած օրինեալ՝
Թողես միանգամայն ։
Ապարդարութեացես իսկապէս
3 Հատցես բոլորովին զան
վընձարելի պարտուցդ՝ զար
ժանահատոյց տուկոսեացս
տոչս տաժանակիրս ։

ՅՈՀ
· 10
Լ՚Ա·Ե
4 · 6
Լ՚Գ·Ե
3 · 18
Լ՚Ե·Վ
5 · 8
Ա՚Գ·Ե
3 · 19

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆԱՒՈՐ, ԹԱՐԳ

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ՏԱՐՈՅ ԵՐԿՈՒՔ ԱՂՕԹՔԻ ՈՐ ԱՍԱՑԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼԻՆ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆԱՒՈՐ, ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑԻՔ ԶՄԵԶ ԱՅՍՕՐ ԶՈՐՈՒՆ ՔՈՅ ԵՒ ՄԻԱՅՆ ՔՈՒՆԻՆ ՔՈՅ ՈՐ ՉԱՐԻՔ ԵՆ ԱՐՁԱՆԱՑԵԱԼ ԻՄ ՄԱՆԿՈՒԹԵՆ։ Օ՜Ն ՈՐ ԸՆԴԱՌԱՋ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՄԱՔՐՈՒԵՑԻՆ ՈՒ ՆԵՐ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ԿԵՆԱՑԴ ԲԱՆԻ ՅՕՀԱՆՆԷՍ՝ ԵՒ ՁԻՆՔԸՆ ԸՆԴ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ՔՆՈՒԵՑԻՆ ԼՃԱՒԻՑԵԱԼ՝ ՀԱՍՈՒԱԾԱՑ ԸՆԴ ՀՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ԱՌ ՄԻ ՍՏՈՒԷ ՅՈՅԺ ԱՐԴԱՐԱՑԵԱԼ։

1 ՄԻԱԿ ԱՍԵՑՔ ԱՒԵ ՄԵՂՍ ՄԵՔ ՉՈՒՆԻԼ՝ ՍՈՒՏ ԱՒՆԵՄՔ ՁՆԱ։ ԱՅՍՈՒՀԵՏԵՒ ԿԱՏԱՐԵԼԷ ԲԱՆ ՔՈ՝ ԽՆԿԵԱԼ ԵՒ ԳԼՈՒԽՍ ԵԼԵԱԼ։ ԱՆԱԿԱՍ Ի ԸՍՏՈՒ ԳՈՒԷ ԱՌ ԻՄՆ ՄՂՈՐՈՒԻ ԵՒ ԴԺՆԴԱԿ ԱՆԻՐԱՒՈՒԹԻՒ։ 2 ԱՅՐՈՑ ԽՆԱՅԵՒ ՄԻՍ ՈՂՈՐՄՈՒՔ՝ ՔԱՂՑՐՈՒԵՔ ՃԱՇԱԿԱՑ ԱՂՔԻՒԼ։ ՄԻԱՅՆ ՕՐՆԵԱԼՈՒ ՅԱՄ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ։ ԱՄԵՆ։

ԿԱ

ԵՐԻՆԱՒՈՐ։ ՔԱՐԶ ԴՈՒ ՄԻԱՅՆ ՔՆ

Ա ՏՐՈՒՓԻՆ ՅՈՒԼՈՒԾ ԼՒՒՒՆ ՀՒ ԾՈՒԼՈՒՆ ՆՈՒՒՆ ՀԱՒՈՒՏ ՍՐՈՒՆ ՄԱՐԻԱՅ։ ԼՈՒՌ Ի ԻՄ ԴՈՅ ՍՐԻ՚՚։ ՅՈՀ

կամաւ ՚ի տարտարոսն ներ
քին արգելականացն քան
տի. յորում և մաղթանաց
դուն էր աղեաչ։ Եւ գե
րեալ անտի զմթերիցն կա
պուտ վտարանդելոցն հո
գւոց, սուսերըք հրամանի
յաղթական բանիւդ՝ զկապ
ատակման մահուն խըզե
ցեր, և զմեղացն կարծիս
ցրուեցեր։ Ոմանք առնի՝
որ զընդամ ղընդանաւ վը
հիս տղմասիկ գբոյս՝ յեր
կաթս մեղաց՝ վերաւորեալ
խոցմամբ սլաքաց քանասարկ
ուէին ներսից։ Ո՜յ դու
յաւի տրդ բարերար։

2 Ոյզ ՚ի մէջ խաւարին։
Օրհնութիւդ գանձ։ Ոզոր
մած. դթած. մարդասէր.
կարօղ. զօրաւոր. անպա
տում. անքննին. անճառ.
3 բաւական ըստ աբգին յա
օգայ։ Ոնիարից աներից՝
դիւրապատրաստ հնարաւո
րութիւն։ 4 Ոուր ծախիչ ըզ
խորհուրդս մեծ։ Ո՛ստծանէ
կիզանօղ ընդհանրական թա
փանցուէ խորհրդոյս մեծի։

Ի՞ խնդա զիս յողորմութիւն
քում օրհնեալ՝ և մի՛ յի
րասունս քո։ Ոնորոշու
թիւն քում, և մի՛ ՚ի հատու
ցումն։ Ներկայնմտութիւն
քան ՚ի հաստատութեան։
Ոթէ կշռեացես զմեղա
նացս իմոց ծանրութիւն ընդ
քաղցրութիւն քոյ՝ և մի՛ ընդ
արդարութեան։ Ո՜ի առ
սակս նախնւոյն յոյժ է նը
ւազեալ։ Ըսկ ՚ի ներհակ
վերջնոյս յաւէտ ծան
րակիր։

Ո՛րդ՝ մատիր առիս քա
րութիւն՝ տոպ յունկանն
բժշկութիւդ՝ հակառակ քո
համբարձելոյն։ Ոմրձ ՚ի
մեղուցեալոյս զհոգւոյ մահու
խոովուեաս։ զի հանդիպիմ
յիս ամենակալ հոգւոյդ խա
ղաղութ։ Ոձե քեզ փառք
յամենայնի յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն։

ՈՐ ԸՆԿՆԻՆ
ՀԵՄ ՊԱՏՄԱԿԱՆԴ
ՎՏԱՆԳԱԾԸ
ԲԱՑ ԱՋԱՆԵԼՔԱՑ ԿՐԻՑ
ՔԱՀԱԾՈՒԵՑ ՀՈԳՒՈՑ ՎՀՏԱ
ՑԵԼՈՑ: Ա՛Ր ՅԱՒԵԼՈՒՐ ՀԵ
ՏՈՒԵՍ ՅԱՇ: Ա՛Ր ԽՈՑԵՐ
ՊՎԻՐԱՒՈՐԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԴԱ
ԴԱՊԱՐՏԵՐ ՊԱՏԱՀԵԱՑՈՒ:
Ա՛Ր ՏԱՆՋԵՐ ՊՀԱՐՅԱՐԵՑՈՒ:
Ա՛Ր ԳԱՆԵՐ ՊՀԱՐՅԱՀԱՃԵՑՈՒ:
Ա՛Ր ԳԼՈՒԽՔԵՐ ՊԱՆԿԵԱՑՈՒ:
Ա՛Ր ԿՈՐՃԱՆԵՐ ՊԴԱՍՊԱՀԱԿ
ՊԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ՄԵՐԺԵՐ ՊՀԵ
ՌԱՑԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ՏԱՐԱՓՔԵՐ
ՊՀԱՓԱՀԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԱՄԱՉԵ
ՑՈՒՑԱՆԵՐ ՊԱՏԱԿԱՌԵԱՑՈՒ:
Ա՛Ր ԿՇՏԱՄՔԵՐ ՊՀԱՐԹՈՒ
ՑԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԽՈՐՏԱԿԵՐ
ՊՂԵԿԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԽՈՒՈՎԵ
ՑՈՒՑԱՆԵՐ ՊԱՄԲՈՒԽԵԱՑՈՒ:
Ա՛Ր ԱԼԵԿՈՃԵՐ ՊԶՔԱՑՆԵԼՈՒ:
Ա՛Ր ԱՍԱՍԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵՐ ՊՂ

ԴՂԴՂԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ՇԻՈՒՔԵՐ
ՊՄՐՄԿԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԿԵՂԵՔՆԵՐ
ՊԶԲԻՇԱՏԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ՋԱՀ
ՋԱՀԵՐ ՊԶԲԿԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր
ԳՕՇԵՐ ՊՄՐՄՈՔԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր
ԿՐԱՑՈՒՑԱՆԵՐ ՊԼԱՇԱՐ
ԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր ՊԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒ
ՑԱՆԵՐ ՊԱՊՀԵԱՑՈՒ: Ա՛Ր
ԽՈՐՈՎԵՐ ՊԼԱՐՀԱՏԵԱՑՈՒ:
Ա՛Ր ՄԱՀԱՑՈՒՑԱՆԵՐ ԸՊՀՒ
ԱՆԴԱՅՀԱՑՈՒ: Ա՛Ր ԲԵՒԱՆՑ
ՃԱՆՐՈՒԵ ՄԱՏՆԵՐ ՊՏԿԱՐԱ
Ա՛Ր ԱՆՈՒՐ ՅԱՇԵԼՈՒՐ ԿԱՐ
ԿԱՄԵԱԼ ԹԻԿԱՆՑՈՒ: Ա՛Ր
ԿՐԿՆԱԿԻՒ ՈՂՋՈՒՆ՝ ԴԱՒՆ
ՀԵՃՈՒԹԵՈՒ: Ա՛Ր ՈՒԺԳ
ՆԱԿԻ ՎԱՐԵՑՁԻՍ ԱՌ ՀՈՂՈՒ:
Ա՛Ր ԱԱՏԿԱՊԷՍ ԱՌ ՄՈ
ԽԻՐՈՒ: Ա՛Ր ԱՆԱՁԱՒԱՊԷՍ
ԱՌ ՍՏԵՂԾՈՒԱԾՈՒ: Ա՛Ր
ԱՀԱՐԿՈՒԹԵ ԱՌ ՓՈՇԻՈՒ:
Ա՛Ր ԸՆԴՀԱՐԿԱՆԵՐ ԻՐԵ
ՍՈՒԵ՛ ՄԵԾԴ ԸՆԴ ՎՈՂՈՒՈՒ:
Ի ՅՍԴ՝ ԸՆԴ ԽԱՀԱՐԻՒ:
ԱՆՈՒԹԵ ԲԱՐԻԴ՝ ԸՆԴ Ի՛
ՔՆԵ ՀԱՐԻՒ: Ի ՄԻԿՈՅԶԴ ՕՐՀ
ՆՈՒԵ՝ ԸՆԴ ՊՏՂՈՅՍ ԱՆԻԾԻՒ.
ՎՀԱՊՂՈՒԹԻԴ ԻՍԿԱՊԷՍ՝
ԸՆԴ ՀԱՄԱՅՆ ԴԱՒՆՈՒԵՍ:

Ա՛ԻՈՒՔԻՆ ՅՈՒԼՈՒԾ ՆՒՒՆ ԴԻ
ՅՈՒԼՈՒԱՆ ՆՈՂՆ ԴՒՆՂԻ ՈՐ ՈՂՈՔ
ՊՀՊՈՒ ՄՈՂՈՒՈՒՑ: ՆԱՒ Ի ԻՄ
ԵՐԿՈՒՔՆ ՆՈՒՒՆ ԸՆԴ ԵՍ:

ՅՈՎ

1 Ա՛ՒՅ
65 - 8

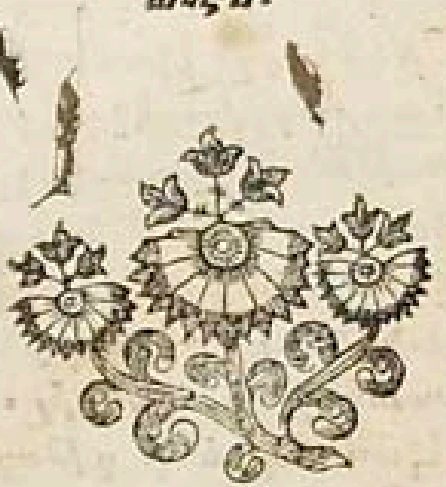
ՎՃառաքելոցն 1 անփոփոխ
ընդ ամենևին անարգիա։
Ներացդ ընչիսար՝ ընդ կա-
ւոյս զանգուածոյդ։ Տըր
տէրանց՝ ընդ ոտից երկ-
րայնոյ։ Ընտուազ լիուիդ՝
ընդ ջբաւորս ստրկիս։ Ըն
կապուտ ձոխութիդ՝ ընդ
անյաստատապար տառապելոյս։
Ընկարօտ բարութիդ՝ ընդ
ամենաթշուառ աղքատիս։
Ղանդի ոիզոք հասեալ յա
ռաւօտ՝ և ի ծագումն լու-
սոյն՝ խնդայ մըխանալ։
Նա կամ ընծերակայ կե-
նաց՝ և մահանալ։ Կամ
զառուծ՝ և պարտաւորիլ։
Կամ շնորհաց՝ և զատա-
պարտիլ։ Կամ փրկուած՝ և
մատնիլ։ Կամ նորոգման՝
և եղծանիլ։ Կամ օրհնուած՝
և տարապրիլ։ Կամ ջժըշ
կուած՝ և վիրաւորիլ։
Կամ լուծք՝ և նըւաղիլ։
Կամ յաճախուած հացի՝ և
քաղցնուլ։ Կամ զեռոց
հոսանաց՝ և պակսիլ։
2 Կամ մայրենի գթոց՝ և
նեղիլ։ Կամ խընամոց

ածեան աչըդ՝ և զգուիլ։
Նա ոչ ոքդ՝ ընդ ախտացեր-
լոյն սաստկապէս մարմ
նոյն բորոտութիդ՝ հոգւոյս
վտանգաւ և ես պաղատիմ,
3 ՚ի՛ր եթէ կամիս՝ կարող
ես զիս սրբել։

1 Ընդ աչացուածոյն նեղիլ
լոյց մշտապիշերն խաւրհա
փանգք՝ մեծակակաւն ձայ-
նիւ հառաչեմ։ Ես ոչդիւ
անուանեմդաւքիս, այլ ծը
նունդ ինդ այդ դասանիմ։
Ես միայն ի ոաքբի կոչեմ,
որ վարդապետացն է պա-
տիւ՝ կարծողական զիսկն
գիտելոյ, այլ ոչ երկինն և
երկրի հանճառաւ։ 5 Ես շն
ունդ միայն ձգմամբ հոտա
ւորութեամբ ոչ քաղեցի
ձաշ մերձաւորս։ այլ՝ ի քա
ղեալ գոլով միջոցաւ մե
ծաւ՝ ակն ունիմ զօրել քա
նիդ՝ առ նմա քաշիլ։
Ես քէ խաղոց ինչ կասկա
ծանաց միջոց բանի՝ որ երկ
մըտութեամբ կարծի նշանակ՝ ի
ես արկանեմ կամելոյն և
ողորմութեն։ այլ կամիս ոչ

բարեգութ, և կարես ոչ
զարարիչ։ Ալա բանիւդ
և բժշկեցայց։ Ընդ հա-
րիւրապետին հաւատոց և
ես լծակցիմ։ Ո՛չ մինչ ան
ձուկ միայն բացակայու-
հեռի լինելով խորան՝ի խո
րանէ՝ հաւատամ ազդել
քոյ կարողութեդ առ յա-
րութի և բժշկութիւն,
այլ՝ի վերինն երկինք բաղ
մելով՝ և՝ի ստորինս երկ-
րի բովանդակ առ հրաշիցն
սքանչելութիւն ոչ ունիմ
հաւատացանել։ Ընդէ՞ր
ինձ՝ որպ դաւտակնիք քա-
նին քոյ վճռեաց առ պող
նըկին ընդունելութիւն՝
ինգից հարիւրոց դեներաց
պարտուց շնորհաբաշխու-
թիւն՝ ած բարուեց և տր
երանուեց։ Ո՞ր՝ի յաձախ
ընձեռեն՝ բազումս փառա
ւորիս։ Լո՛ւ՝ի շատն մա-
տուցանել՝ նուիրն չափ սի
րիս։ Լո՛ւ յառաջելն ողոր
մի՝ կրկին բարեաճիս։
Լո՛ւ յայգեան բարիս՝ իրա
ւամբք գովիս։ Լո՛ւ ամե

որ գոլով՝ հաւասարուդ
ձանաչիս։ Լո՛ւ որ զբոլորն
ունիս՝ ընդ մերումս կշռիս։
Լո՛ւ անձառելաւդ ձրիւ՝
մերայնոցս վճարիս։ Լո՛ւ
ընդ երկրաւորիս՝ զանվախ
ձանն պարտ վարկանիս։
Լո՛ւ մեծագրեալ քո զմերն՝
վեհ գոհաբանիս։ Լո՛ւ՝ի
սակաւուն տրտչուի՝ գոյդն
փառաստրիլ ոչ ամբարտա-
ւանիս։ Ո՞րա և ինձ ըզ
նոյն գթութիւն՝ ունուղիս
զգործս անհամար պարտ
ուց։ Ո՞վ՝ի և՝ի ձառս ե-
րախտեաց քոմդ պարգե-
ւաց՝ նորին իսկ սակով սի
րելն կարգեացիր։ Լո՛ւ քեզ
փառք յաւիտեանս։
ամէն։

ՅՈՎԱՆ ՆԱՒՆԴԱՍ ՄԵՂԱՅ՝ ՈՐՊԷՍ ՄԱՀԱ-
ՑՈՒ ԵՐԿԱՆՑ՝ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԱՆ
ՍԱՀՄԱՆ 2 ԸՆԴՐՈՒՑ ՔԱՆՔԱ
ՐԱՑ ՈՒԺԻՑ ԳՈՄ ՀԱՒՈՒԼ
ՑԱՆՈՂ Ի ՄԻՈՒՄ ԱՇՈՒՐ։
Ա ՄԻ ՈՉ ԵՔԷՔ ԱՌ ՓՈՔՐԿՈՒ
ԹԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՄՈԱՑ ՀԱՄ
ՑԵՄ ՆԵՐՈՂՈՒԹԻ. ԱՅԼ ԱՌ
ԱՆՆԸՆԱԿ ԼԻՈՒԹԵ ՓՐԿԷՔ
ՄԻ ՔԻ ՊԱՂԱՏԻՄ ՄԱՐԴԱ
ՍԻՐՈՒՆ. Ա ԵՐ ՀԷՒ ԵՐԲԵՔ
ԵԼ ԱՌԵՂԾԵՐ. ՀՄԱՐԻԵՑԻ,
ԵՒ ԴՈՒ ԱՐԱՐԵՐ։ 3 ՈՐ ՀԱ
ԿԵԱԼ Ի ԼՈՅՆ՝ ԵՒ ՏԵՍԵՐ,
Ա Ի ՅԱՅՏՆԵՑԵԱԼ ԻՄ, 4 ԵՒ
ԳԻՏԱՑԱՐ. Ա Ի ԿԱՐԴԱՑԵԼ
ԵՒ ԽՆԱՄԱՐԿԵՑԵՐ. Ա Ի ՀԱՄ
ԲԱՐՁԵԱԼ ՁԵՌՆ՝ ԵՒ ՆԱՅԵ
ՑԱՐ. Ա Ի ՊԱՂԱՏԵԱԼ՝ ԵՒ Ջ
ՂՐՄԵՑԱՐ. Ա Ի ԿԵՐՊԱՑԵԱԼ
ՁԱՅՆԻՆ՝ ԵՒ ԼՍԱՐ. Ա Ի ՀԵ
ԾԵԱԼ՝ ԵՒ ՈՒՆԿՆԴՐԵՑԵՐ.
Պ ԽՈՏԵԼՈՎ ԶԱՐԴԵԱՆ ԴԻՒ
Ճաճոյն՝ ԵՒ Ո՛Չ ԱՆՏԵՍԵՑԵՐ.
Պ ՆԱԽԱՀԱՅԵՑԱԴ ԱՀՕՔ ՆՐ
ԿԱՏԵԱԼ ԶՊԱՏԺԱՊԱՐՏԻՆ
ՀԱՐԱՊՐՈՒԹԻՒՆ՝ ԵՒ ՀՕ
ԼԻՆԵՑԵՐ.
Ա Ն՛Ա ՈՐԴ՝ ԶՔՈ ԱՐԱՐԵԱԼՈՆ
ԵՒ ԶՔԵԶ ՓՐԿԵԱԼՈՆ՝ ԵՒ ԶՀՈՅ
ՔԱՆԵԱՑ ԽՆԱՄՈՑ ՅԱՆՁԱՆ
ՁԵԱԼՈՆ՝ ՄԻ ԽՈՏԱՏ ԿՈՐՈՒՍՑԷ
ՄԵՂՑԱՆ ՀԱՐՈՒՃԱՒ՝ ԳԻՒՏՔ
ԲԱՆԱՍԱՐԿՈՒԹԻՆ. Ա Ի ՀԱՂ
ԹԵՍՑԷ ՀԱՄԱՌՈՒԹԵՍ ԻՄՈՅ
ՄԱՌԱԽՈՒՂ՝ ՆԵՐՈՂՈՒԵ ՔՈՅ
ԼՈՒՍՈՅ. Ա Ի ԱՐԱԽՍ ԿԱՐՃ
ՐՈՒԹԻՆ՝ ԵՐԿԱՅՆԱՄԻՏ ԲԱ
ՐԵՐԱՐՈՒԵԴ. Ա Ի ՄԱՀՀ
ՑՈՒ ՄՆԵՂԻՍ՝ ԱՄԵՆԱԿԱՒՈՐԴ
ԼՈՒԵԵ. Ա Ի ՈՒԱՐՈՒԹԻՆ
ՆԻՒԹՈՅ՝ ԱՆՊԱՏՈՒԼԻԴ ԲԱՐՁ
ՐՈՒԹԵ. Ա Ն՛ՀԱ ԿԱՐԿԱՒԵՄ
ԶԿԱՐԿԱՄԵԱԼ ԲԱԶՈՒԿՍ ՀՈ
ԳՈՒՅՍ ՅԱՆՈՒՆ ՔՈ ՀՂՕՐ.
Ա ՐԱՑԵՍ ՈՂՋ ԻԲՐԵ ԶԱ
ՌԱՋԻՆՆ՝ 5 ՄԻՆՉ Ի ԴԸԹԱԿ
ՈՒՆ ՓԱՓԿՈՒԹԵՔ ԶՊՈՒՂՆ
ԿԵՆԱՑ ԿԹԷՒ.
6 Ի ԱՇԿԱՆԴԵԱԼ ԳՕՍԱՑԵԱԼ
Ի ԿՈՐ ԿՈՐԾԱՆՄԱՆՔ ԸՆ

Ա ԵՐՈՒԱՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԼԻՆԻՆ ՀԵ
ԾՈՂԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ԿԱՓՈՒՑ ՍՈՒՆՑ
ԱՇԽԱՐՍ ՄՀԱՊԱՆԱՑ։ ԼՍԱՆ Ի ԻՄ
ԶՈՒՅՆ ԳՐԵԼ ԻՍԱՒ ԸՆԴ ԱՅ։

առեալ ծառոյն՝ կենսատուիթ
հոգւոյն շինուածոյ մարմնոյս
տեսլ ի հետեւականն բար
րին։ Օ՜ հետեւականն բար
գործին նահանջմամբ քա
տառ հետովք՝ զընթացից
ձեռնասուն վերստին դառ
նալ։ Ա՛յլ օձութիւնք իւղոյ՝ պատ
ճառաւոր ընդ մեղաւո
րին մատուցել առ կենդա
նաքեր ոտից գարշապարդ՝
զկաթիլ աչացս վարսիւք հե
ղեալ ընծայեցուցանեմ։
Ա՛յլ զամբիծ հաւատս ամ
բարձամբք բուկացս՝ ստոյգ
դաւանմամբ հոգւոյ ողջու
նիւ՝ շրթանց կափուցմամբ
զերկիր համբուրեմ։ խատ
նեալ վհեծութիւն աղբերցս
արտասուաց՝ բժշկութիւն հո
գւոյս աղերսեմ։

Ա՛տանեալ մեղանաւք հո
գւոյս գոյութիւն լուծեալ
ձեղկուք։ և յերկուց կայից
մրայնակ կողմամբ անհաս
տատ հետովք՝ զընթացից
գործին նահանջմամբ քա
րին։ Օ՜ հետեւականն բար
հոգւոյն շինուածոյ մարմնոյս
առեալ ծառոյն՝ կենսատուիթ

ձեղիմ։ Ձայնից իւ բար
տովք մեղանաց արեան հե
գին կնոջն տանջելոյ՝ գե
ւառութիւն։ ընդ երկիրն
պշուցեալ մեղացն կբմամբ
տատանայական քուռն կա
պանաք։ զի մի՛ զերկնայնոյդ
ընկալցի զողջոյն։ Լսոնար
հեծց առիս միայն ողոր
մած։ զի բարձրացուսցես
զձայս խոնարհ քանա
ւոր անկեալ։ և զբերացես
ձառկնեցուսցես իւ բարի
կրօնս վայելչութիւնդ ըստ ձեռ
քանուեր նոր մրգիրկին։

Ա՛յլ զի ծնեալ կոյրն ան
լուսաւոր՝ ջուխիմ տե
սան։ որով զստեղծչիդ
նկատեալ զկերպ՝ մաղթե
ցից։ Ձողր բարեգութ մի
այն դու պաշտպան։ ակնար
կեալ խնամովք անձառ քոյ
սիրոյ՝ իւ շնչական խօսուն
քս անօթս՝ յանէից գոյաւո
րուիչ լուսոյ հաստեսցես։

Ա՛նդ երկուասանն ամեայ
չարեօք չարչարեալ վէտա
կին կնոջն տանջելոյ՝ գե
տովք մեղանաց արեան հե
ղեալ։ Ձայնից իւ բար

ընտանեաց որդի բարձրելոյ՝
հանցիս զիս ի լոյս քումդ
նշուլից։

4 Եղ աղիողորմ քշմա-
ռուք կականման ձայնի
այրոյն ի նային՝ մօր միա-
մօր մեռելոյն։ տատանմամբ
մատանցն՝ կոծմամբ կըր-
ծիցն՝ հոսմամբ արտասո-
ւացն՝ որ այսոցանգք տխրու-
թիւ դիմացն՝ և ես պաղա-
տիմ վերջին հեծութիւս։
Ցուր յուսահատելոյս ըզ
քաջալերուն սիրիարուե
դիաած քո բանիւդ։ ասե-
լով և ինձ դովեալդ քարի
ստեղծիչդ՝ եթ ի՛ լոր
դերի՝ բազմաց ողբալի։
Լրով ի պատանւոյն կեն
դանացելոյ ի վերշացելոյ
ծնողին սիրոյնան՝ զամենա
պատ ոդիս ընկալելոյ ի քէն
ընդ նմին կրկին ներոդել։
5 Եղ այսակիր անդադար
ցելոցն՝ դիւալուկ և քա
րակոշիկ հեղձամղձուկ
եղկելի անձանցն քաւելի
դիսահարիւ հերացն՝ վայ-
րենեցուս բնութագուշելոցն

պղտոյն խափանեցելոյ՝ պա
տրաստեցիս անդրէն վե
րստին միայն հնարաւորդ
առ ի փրկութէն։

6 Փառաբանարան հայր
ոտնաձոյ կերպիս ի քէն
եղելոյ՝ համրափակ խցմամբ
հնդրացոյց արդելհոդմբան
սարկուինն։ Ոդիդ քո ազ
դեալ մեծդ ողորմութէ՝
ըստ աւետարանին բժշկե
ցելոյ՝ հրաշափառապէս բա
րեգործեացես բանդ կեն
դանի՝ ինձ խօսողութէ ան
սայթաքելի։

7 Նկեալ կամ չարեաք ի մա
հինձ ախտից անկողնոց
մեղաց՝ դի կենդանի և խո
տան մեռեալ։ Արթնացել
իմոնամ Քշոնաուն՝ ողբա
կանաք ։ քքոնանաց ձայնից
ոմ բարերար որդի այ՝ օրհ
նաբանեալ ։ աչացդ ցօղով
վերականգնեացես ի կեն
դանութ՝ իբր զսիրելին ի
յանշնչական մեռելութէ։
8 Ոտդ դառնացօղս՝ ի դիր
մեղաց կամ տարակուսեալ՝
ձեռն մատուցել՝ սրբե ան
ընտանեաց որդի բարձրելոյ՝
հանցիս զիս ի լոյս քումդ
նշուլից։

4 Եղ աղիողորմ քշմա-
ռուք կականման ձայնի
այրոյն ի նային՝ մօր միա-
մօր մեռելոյն։ տատանմամբ
մատանցն՝ կոծմամբ կըր-
ծիցն՝ հոսմամբ արտասո-
ւացն՝ որ այսոցանգք տխրու-
թիւ դիմացն՝ և ես պաղա-
տիմ վերջին հեծութիւս։
Ցուր յուսահատելոյս ըզ
քաջալերուն սիրիարուե
դիաած քո բանիւդ։ ասե-
լով և ինձ դովեալդ քարի
ստեղծիչդ՝ եթ ի՛ լոր
դերի՝ բազմաց ողբալի։
Լրով ի պատանւոյն կեն
դանացելոյ ի վերշացելոյ
ծնողին սիրոյնան՝ զամենա
պատ ոդիս ընկալելոյ ի քէն
ընդ նմին կրկին ներոդել։
5 Եղ այսակիր անդադար
ցելոցն՝ դիւալուկ և քա
րակոշիկ հեղձամղձուկ
եղկելի անձանցն քաւելի
դիսահարիւ հերացն՝ վայ-
րենեցուս բնութագուշելոցն

մած՝ բարերար՝ օրհնեալ
ժշկութիւն։ Ասէ դուս ողոր-
ջութիւն. այլ ամենևին անբը-
ժշկելի

և ընդ հոգւոյդ սէր քարձ
բացեալ և վերաձայնեալ։
1 Որ միայն մարմնացար վա՛ս 1 Յով
մեր ըստ մեզ, զի արասցես 1 · 14
զմեզ վա՛ս քո ըստ քեզ։
Լոյս ամի. յամի ողորմած.
Հզօր երկնային։ Նո՛ւ այժմ 2 Կոչ
2 զուարճեալ և զխորտակել 9 · 11
հողանիւթ անօրէն՝ աճօ-
րէն հրաշակերտութ՝ աղա
ղեմ գիտաց՝ նորոգ հաստա
տեա։ Ո՛ երկին պատկերս
մեզաք ջնացեալ՝ ի քոյոյ
հայրացդ կայծակամբ քա
նիդ՝ պաղատիմ առ քեզ վե
րստին ձուլեա։ Ո՛ խոհ
տեալ շինո՛ւածս քումդ հան
գըստեան խորանի մարմ
նոյ՝ պահպանո՛ հոգւոյդ
մաղթեմ բարերար՝ ի բնալ
կուզ քեզ մաքրագործեա։
Ո՛ր հատուցաներ շարեցեալ
իմ գործոց զնոյն փոխա
տո՛ւր ինձ։ 3 Ո՛ երթեալ եմ 3 Երե
ըստ մարգարէին բանի՝ և 26 · 1
ո՛չ ի գինւոյ։ Պատիեա՛ զգ
մըրուս անօրէնութեան
քոմդ՝ մահու քաժակին՝
աղաւաղեալ հըրամանաւդ

երկայնամիտ քաղաքացո՛ւ ան
մահ։ Լո՛ր պաղատանացս
արդարհատուցի՛ր սրտիս վը
տանդի, որ կարդամն առ
քեզ ա՛ր ի՛նեղուե։

Ո՛ երեսաց չարութեան ի՛ր
ծուրեան նորին հնոյն սա՛տ
անդ մոգեսա։ Ո՛ա՛ ի՛ իւ
րոց սրտից իսու ընդ ։։

ՅՈՒՆ

ԱՆԱՆԱՀԱՅելոց տե
ստւի կենաց բա
րուե յուսոյ՝ ի մեծաբար
բաւ աղաղակ ցաւագնեալ
անձինս հեծեծանաց։
Ընդհատ մեծուի։ Ընդուն
ահաւոր։ Հարբաւ կեն
դանի։ Լուր ցանկալի։
Անաշակ ախորժելի։ Ան
շուշա պաշտելի։ Հարուք
խոտորմանելի։ Ընդունի
խնկելի։ Հակուիր դա՛ս
նելի։ Լուր վառատրելի
Ողորմիր օրհնաբանելի։
Ձի՛ յո՛ւ քո՛ւ ընդ հօր քոմ
դովեալ և երկրպագեալ։

ամենակեցոյց։ 1 Զի՝ զբոյդ
քաջեցիր՝ ի վերջին աւուր
յետնում հատուցմանն։
2 Ա՛, տէր ես յերկնից
քո և յաղթօղ՝ ի դատաս
տանին։ Եթէ մահու մատ
նես՝ ձշմարիտ են գործք
քո։ Եթէ դատապարտես՝
աստուստ սկսեալ զտանջո
ղականն կշռամբուն՝ ստոյգ
են հատուցմունք քո։ Եթէ
յանդունդս խորոց ստո՜
զես։ Եթէ վկենդանու
թիւ շարժմանս բարձցես։
Եթէ զբանիս զօրուն ու՜
նայնացուսցես։ Եթէ զա՜
ջոյս պատուհանս ստո՛ղ
ցուսցես։ Եթէ վկենդանն
ձաշակ՝ ի քեզ ինքն ամկո
վեսցես։ 3 Եթէ վհատարա
կաց կերակրոյս զարմանս
բարձցես։ 4 Եթէ զանուրց
հարստութիւն համառօ՜
տեսցես։ 5 Եթէ ընդ ինձման
քաղցրութիւնք ցօղոյ՝ և հուր
տեղացես։ 6 Եթէ ի լուէ
բանի քո սովեցուսցես։
7 Եթէ զականջաց դրունս
խցցես։ 8 Եթէ զընտրեիդ

ձիր՝ կտրեսցես։ 9 Եթէ ըզ
գետին յատակի ոտից՝ սա
ստանեցուսցես։ 10 Եթէ յանձ
կալի երեսաց լուսոյդ քո
հանցես։ Եթէ ի համարէն
աշխարհէ աստի հերքես՜
ցես։ 11 Եթէ փայլատակ՜
մամբք հրոյ պակուսցես։
Եթէ անբժշկական ցաւոք
դատեսցես։ 12 Եթէ դիւաց
չարաց մատնեսցես։ 13 Եթէ
գազանաց ժննեօք մանրես
ցես։ 14 Եթէ հողմով ցաս
մանն հոսեսցես։ Եւ թէ
այլ ինչ նորոգ արարած տան
չանարատաց կամիցես։
Ո՞ւր քան զարարատուն։
15 և աստուածք քան զերկինն
մեծագործագոյն քան զոր
դունն։ 16 տարակուսելի
քան զհաւատարն։ Երկիւղա
գին քան զխորհրդատուն։ ը՜
դոմելի քան զմերկութիւնն։
Ո՞վ կայցէ անձամբ անձին՝
յոյժ պարտապան դո՜ս՜
ցա։ Եւ քանզի յաւէտ
տապաստրագոյն են նմանու
թիւնք փոխատրուեցն ա՜
ղաւկուածքն մեղանաց,

1 Ա՜ա
25 · 41
2 Ա՜մ
50 · 7
3 Ա՜ա
3 · 1
4 Ծա՜ա
6 · 3
5 Ա՜մ
9 · 24
6 Ղ՜ա
8 · 11
7 Ե՜ա
11 · 8
8 Ա՜ա
29 · 24
9 Ծ՜ա
9 · 6
10 Ա՜ա
22 · 13
11 Ա՜ա
19 · 16
12 Ծ՜ա
2 · 6
13 Գ՜ա
6 · 24
14 Ա՜ա
18 · 17
15 Ա՜ա
9 · 42
16 Ա՜ա
22 · 13

ընդ այդ առնել նմին, ի
դէպ իսկ ըստ գծագրեա
այսր օրինակի, 7 ապակա-
նութեն գործ նոքին գոլ
մասնիւ։

Ա՚ն այդ, ոչ յաճախաս ա-
մենաբարի գանձուդդ
շարիս. և ոչ ի լուսոյդ նը
շուլից իսաւար. և ոչ յա-
պաւինուէդ գայթակղու-
թիւն։ Ա՚ւ յես ինձէն կո
րըստեան օրդիս՝ զոր ինչ
ստեպ։ Ա՚եղանք անօրէ-
նութեանց մերոց գանձեցին նմա
թեցին զայսպանեաց քար
կուէ մըթերս։ 8 Ո՚րպէս
իշխանին մոլորուէ հնազան
դեալ՝ թողի զտեղի քո՝ նո-
ցա գործն իրաւունք ի
մանութեան։ 9 Ա՚ն քանզի
յայտնեցի յերուսա գաղա
նեաց առակիւնաց մարմնոյս
անդամոց՝ և արկած զերծ
ազգ կերպիս անվայելուչ
առնէր ամօթոյս՝ ըստ մար
գարէին առակի, տգեղս
ցուցեալ զիս ամենևին՝ իբր
ճրկացեալ խայտառակե
ցեալ պոռնկի։ Դատեա՛

Ա՚ւ իբր պատկերակից՝ միաւոր
սակք՝ զուգաշաւիղք՝ նշա
նակիչք այսր խորհրդոյ։
Ա՚րդ՝ կարևոր է խոստո
վանիլ և յանդիմանել
զերեսացն ծածկոյթս՝ առ
ծանօթութիւն խնդրողին։
Ա՚րպէս զի՝ ոչ ջերմ սիրով
առ բնակերին կարիս մատու
ցայ, յիրաւի՝ ի նախնում
վըտանգին տագնապեալ
1 առնուս։ Ա՚ն զի ոչ ըզ
ցանկականն իրոխտականու
թիւն սանձեցի, 2 արժա
նի՝ կրեմ եղկելիս զանգը
վանալ կիզուն։ 3 Ա՚ն
քանզի ոչ սիրեցի զլուսոյդ
աւետիս, արդար հատուց
մամբ՝ ի մըթութիւն ըմբռնո
զական միգին կորուստեան՝
վրիպեալ դանդաչեմ։
4 Ա՚ն զի ոչ խորեցի զմա
տունս փոքունց յանցանաց՝
իբր անլնտանակարս վարկա
նելով, պատկանապէս 5 ի
խածանողականաց զազիրն
զեռնոց՝ խիթեալ խոցոտիմ։
6 Ա՚ն զի ոչ ձեռն կարկա
ռեցի առ կիրս վտանգա

խաչել և երկայ
նամիտ . ներող՝
բարեգուա՛ծ՝ հզօր՝ ողոր-
մած։ 2 Ա՛հա՛ ձշմարտուա՛ք
են գործք քո, և խոստովա
նեալ դատաստանք քո ։
Ա կայեալ են ընտրուա՛ք
քո՝ տեսօղք ծածկուա՛ց ։
Ա՛նդ երից երջանկաց մանկանցն որք կիզանողական բոցովն փորձեցան և ոչ վը նասեցան՝ ի բաբիլոնի, զոր նոցայն Թախծուա՛ զերգան հառաչեմ։ Ա՛ եղայ անօրինեցայ . յանցեայ . ապըստամբեցայ . և պատուիրա նաց քոց ոչ անսացի ։
Ա՛ի քանզի մաքուր գոլով ի վնասուց նոքա , և զայս խոստովանութիւն գոչէին ։ Ա՛ւակ ես ընդ նոսին նովին աղերսիւ ձայնակցեալ սը մին ողբոց երգուա՛ք և այլ յաւելից ամենապարտս մա հու։ Ա՛նդ դանիէլի երա նեալ աւգ և մեծ մրգրէին՝ որ ի քուա՛մ հարազատուա՛ք աղգականութիւն տանն յու դայի շատա՛կիզ ընտրեալ՝ զնորայն առեալ ընդունա կան և նըւիրական բանից պաղատանս՝ խնդա պատ ժականուա՛ք գոչմամբ հե ծութեա՛ս և այլ կրկնեցից։

յիս զերայս քաւուա՛ք այրեալ երկնաւո՛ր։ Ա զի թօթափեալ զամէնից փուշս՝ ըստ աւե տեաց ձայնին դարձելոցն ի բաբիլոնէ՝ նստայցի վե րըստին կանգնեալ ի հո ղոյ . և՛ի հաստատութիւն յուսոյդ հիմնեցեալ անսա սանելի, ըստ եսայեան բա նին՝ Ա զգեցեալ զզօրութիւն բազկի կարողութե՛ն նախ նուա՛մ մաքրուեցեր։ Ա՛ ա մե ծութե՛ փառաց քաղցրու թեան ամենապարգև քոյ ա՛ծութեանդ։ Ա՛ղաչել յաւիտեանս ամէն։

Ա

Ա՛ՅՐ Ա՛Ռ Ա

Ա՛ւդ մարդոյ խօսք ընդ ե՛ս։
Ա՛ւդ ո՛վ իմ՝ ո՛վ ինձ հե
ղեալ մարգարէ՝ Ա՛ւդ ո՛վ
ծնողն նորին հրեշտա՛ւ ասա
ցեալ ես գործք քո, և խոստովա

Ա՛ղաչ. 1 Ա՛ղաչ. 2 Ա՛ղաչ. 3

52 · 3

51 · 6

Ա՛ղաչ. 2 Ա՛ղաչ. 3

3 · 27
3՝93՝94
3 · 29
9 · 3 · 4

գործոց։ Վ՚ցայս վերացեալ
հասեալ ի պատկառելացն
ամբք խօսից ՚ի բանս երկ
նիս։ Յանդգնեցայ շրթ
ընթացիւք ՚ի միտս վայրե
ցայ։ Ո՛րովհետև անատակ
դժնեայս յանէծս վերիպե
սեցից շարս և տողս բանից
դարմանացն՝ որ քան զամ
Քանզի այս էր յանձնառ
իսկ եթէ անարատին մաղ
կրկնակի բարդել ինձ ընդ
սմին պարսաւանս յոգունս՝
խորհակնաց կնդրկաց պո
ղոց՝ վերստաւել ըստ քեզ։
Ա՛ն ես՝ զիմոյս ստեղն ստե
ձաղանաց։

Ա՛, ո՛րդ՝ ընկալար դու
բարեաց ընտրուեց անչ
կշիռ սահման՝ զքոյդ ս
ղոց՝ վերստաւել ըստ քեզ։
Ա՛ն ես՝ զիմոյս ստեղն ստե
սմին պարսաւանս յոգունս՝
կրկնակի բարդել ինձ ընդ
Քանզի այս էր յանձնառ
ուել, իսկ ինձ զիրս հիւ
սեցից շարս և տողս բանից
դարմանացն՝ որ քան զամ
դժնեայս յանէծս վերիպե
ցայ։ Ո՛րովհետև անատակ
ընթացիւք ՚ի միտս վայրե
նիս։ Յանդգնեցայ շրթ
ամբք խօսից ՚ի բանս երկ
գործոց։ Վ՚ցայս վերացեալ
հասեալ ի պատկառելացն
և ինձ ՚ի ձերմէն տարագ
րութենէ։ Ո՛չ իրաւունս
բազմարժանիս, և ինձ պա
տասխանատուիս սմանա
վարանս։ Ո՛չ բարձրու
թիւ անձամբ գովեստից, և
ինձ աճիւն լինելոյ պատիժ

Ո՛վ ձեռն ՚ի մէջ գիտուիս անպատշա
ձակատս գնացի՝ զարտուղի
սիրելոյ դժնդակապէս։
այս է ամէն ամ իրաք մե
զանչելին։ Ո՛սա սահման կը
շուռ կամաց քոց արուարքս
վազեցի։ որ է հաճաստի
կերպարան բասիր անօրէ
նուիս։ Ո՛նգիտիցն չափոց
չարութիւն գործոց՝ լրումն
յաճախութիւն նիւթեցի։
որ է ձիգիրս պատկեր յան
ցանորուիս։ Ո՛պառնացար՝
և ո՛չ զարհուրեցայ։ արդա
հատեցեր՝ և ո՛չ երբէք լռ
եայ։ որ է ապստամբուիս
յայտնի նշանակ։ Ո՛չ ես
արդարուիս հանդերձեցեր
բարերար, և ինձ ամօթ և
պատկառանս պատրաստե
ցեր։ Ո՛չ փառս վայել
չականս, և ինձ նախատինս
յարմարաւորս։ Ո՛չ քաղց
րութիւն յիշատակ, և ինձ
մաղձ քացախեալ ՚ի կատա
րածի։ Ո՛չ բարերարութ
թիւն անլռելի, և ինձ ձայն
ողբոց աղաղակի։ Ո՛չ
օրհնուիս երգոց խնկելի,

Ո՜ զօրութիւնդ աչքիան կողմանս տակաւ արարչի։ Ես կանուցս կայից ուժգնութիւն տալով յաղթեցի։ Ո՜ քեզ իսկ տեսի հոգացեալ վասն իմ զոր չէ աստ գրելի՝ և ոչ պատկառեցի։ Երբ զհաճ վայրենի սրացայ՝ ըստ յոմն սէգեան բանին առ երիցս ի՝ նահանջին իմ սովորութիւն։ Յաղթարանն վայրի՝ ընդ պատահմունս այսր կենցաղոյս շրջանակեցայ։ Ես կացուցի յոտին զերիվար մը տացս երեսանոք բանին։ Ընդ հին չարուեցայ՝ նորոգ ինքնասպանութիւնս գտի։ Ընուր ըստ յոբայ՝ ծաղ նուն և անտանելիս ինձէն ինձ սաստկացուցի։ Ես՝ ուր գաճ անկարկատելի՝ ըստ երեմիայի զանձն իմ արարի։ Երբ զվիճաճ անգրելի ըստ կշռման առւկարկուճին՝ ի մարդին համարոյ եղծայ։ Երբ զհանդերձս ինչ ապահարիճ՝ ըստ եսայեան քահնին զազրացայ։ Ով զքեզ ծեալ ման խեցեղէն՝ փըշ

որ յետ սակաւ մի ժամանակի՝ ի հող մահու եմ ինձանեցի։ Ողորմեայ բարձրեացայ՝ որ և ոչ զդրամական հոգւոյս՝ զտուրնատուութիւն ընդոյս ունիմ՝ ի ձեռին։

Ես մբարտաւանեցայ փոշիս ընչաւոր։ Ես մբարհաճաձեռեցայ կաճս ձայնաւոր։ Ի պարտացայ հողս անաղ գութիւնք։ Ի վեր ամբարձայ ձայ մոխիրս մերժելի։ Աղուկ կատուցի բաժակս մանրելի։ Տարածեցայ աչառաճել իբր վհոյ, և գարձիլ իբրև զհերքել առիս ինքն ամփոփեցայ։ Ես արկուիծ բոցով ցոլացայ սիրտս բաց նաճիր։ Երբ զանմեռ ոգիս ճճամեռեցի, որ ընդ քառասնաւեցից մահու եմ փակեալ։ Ես իրկս արկի կեն ցաղոյս սիրոյ։ Ես՝ ի քեզ՝ թի կուն՝ փոխանակ դիմացդարձուցի։ Ի թուիչս մըտաց՝ ընդ խաճար խորհըրդոյս ուղացայ։ Ո՜ անարատհոգիս՝ մարմնոյս փափկութեամբ յաճեալ վատեցի։

զկոխան եղեալ բանսար-
կուբին։ Ապ զանբժշկելի
մանրեցեալ։ Ապ զհատեալ
յատակս մահու։ Ապ զգ
դարշեցեալ։ Ապ զկոտան
գառեալ քո կոչմանդ։ Ապ
միանգամայն ի կորուստ վա
րեալ։ Ապ դեղերեալ։
Ապ վանեցեալ։ Ապ տարա
կուսեալ։ Ապ թշնա՛ատ
ցեալ։ Ապ վհատեալ։ Ապ
կործանեալ։ Ապ խորտա
կեալ։ Ապ բեկեալ։ Ապ
թափթփեալ։ Ապ յոգի տրտ
մեցեալ։ Ապ թշնամանեալ։
Ոսկ դարձեալ ակնարկե
լով քո գԹագ՝ մարդասէր՝
հզօր ի ազերս բանիս՝ ոպ
զղջացեալ։ Ապ խոստովա
նեալ։ Ապ յոտս քո դիմե
ցեալ։ Ապ զապաշխարեալ։
Ապ կշռեաս գրեթս եւ ՃԹ հա
մարիս զհատաչ հոգւոյ եւ
զապդուճն ընչից հեծուես։
Օ՜ կսկիծ շրթանց՝ զպատ
ճիլ լեզուի՝ եւ զարբնական
նուԹիւն երեսաց։
Օ՜ կամս խորհրդոց եւ զգ
յօժարուէ խորուէ սրտից։

Ապ

զերծեալ անարժանելի։
Ապ բանբասանացն եղծ
մայ ի մարգարէին՝ զորդ
որդ չարին անօրէնութիւ
ատակման ինձ պատրաս
տեցի։ Եւ զինչ ստուԹի
առայս՝ և զայս յաւելուլ
ի այս։ Ողորմի՛ զվրանն
կակ դիւանչիէր մողաքայ՝
ուր ինձ այսրէն առ դժո
խոցն ժառանգութիւն։
Ի քեալ զերկնայինն եղե
նակաւ ինձ օրինակի՝ նըման
նագիր ձեւակերպուեր։ ոպ
առակ պատկերի աստեղն
ռեմփայ բաբելականի՝ որ
յիսբայէլէ պատուհեցեալ
ցուցի՛ ի սինայ։ Ոսկ արդ՝
զի՝ ի նախնի շնորհին հա
մարձակուէ դարձեալ վի
խեցայ։ զրկեցայ։ եյայ։ հե
ռացայ։ բաժանեցայ։ և ան
պատուաստելի կորեցայ։
Ոորդ՝ ընկալ զիս որ՝ վե
րստին կերպարանեալ՝ ի
պատկեր հոգւոյ՝ զանար
ժան կենաց՝ իբր զմահա
պարտ։ Իբր զբարեգործ։
Իբր զպատկառեալ։ Իբր

3 որպէս վա՛ խրատեալ ի՛ մէջ
հոյն ի՛ մէջ այսականաց .
նուէր՝ անուանդ յի՛ հայ
ե՛ւ իմոյ հնչգոյս անօրէ՛
քան թէ անդրէն առաքել
կրկին իսկ զօրացուցի .
վանեալսն խաչին Վ՚ի՛.
ընկալայ . Ա՚ հերքեցի ըզ
ի՛ կործանելոցն գահ ձաց
նիս և խոցուածս անյայտս՝
շնորհեցի . Վասն գաղտ՝
խաբողաց՝ ծուլութիս իմով
ւաց գարշելեաց ձարտար
լայ . Ա աքսա կայթից և
ցոյցս վազից խաղալեցն դի
տուլե զգուշդն բերելիա՛
արարի գնացիւք անասո՛
ժանապատիժս՝ աձեցուն
ժանտագործս ար ()
յաջորդա՛ծէդ ի՛ խանալի .
ձեալ աստանօր զհնացեալ
տուականեցայց վերստին դար
խադրելի պահելով՝ խոս՛
գոյնդ նշանակելոյ՝ անփո՛
նիցդ երեսաց ըստ վերա՛
զիերպարան տեսակի բա՛
ծեալ յարմարեալ առ սոյն
թերցուածոյ . Ա՚ր որս ա՛

1 Եսայ
138 . 16

Ար վերուիդ ես անձանց
և առնեսդ ոչ գործեցերոց .
Ասեղծիր երկրէն և բեր
ձինչ վերագ աներեւութից .
Ա աշտարան յոտնացելոց և
բարեխնամող ամէն ա՛մե՛
ցուն . Ա՚ն քեզ փառք յա՛
ւիտեան ամէն .

❦❦❦

զոյս որ ինչ։ Եւ կամ
նողական՝ մրթատուցեալ
նեցոյց բանական՝ անբա-
նին յիմարուն կցորդելու։
Եւ ոչն կոչեցեալ առա-
մարդին։ Եւ ինչ անձն
մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
խոց մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
րեկին որ առ քահնայան իս
պատ անկոս։ բստ մարգա-
բաժին քո ցանկալի՝ յանա-
տոց խաչարի։ Ետու ըզ
Ո՞րդ՝ ես դնացի ընդ այս
կերպ՝ և մեղայ ախտի։
սպաս տանել ձուլեալ պատ
մեհենի։ Ա՛ղ ինչ ես
տեղեալ գունով զաղտա-
նուն։ Եւ մրճոտեալ աղ
նեցոյց բանական՝ անբա-
նին յիմարուն կցորդելու։
Եւ ոչն կոչեցեալ առա-
մարդին։ Եւ ինչ անձն
մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
խոց մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
րեկին որ առ քահնայան իս
պատ անկոս։ բստ մարգա-
բաժին քո ցանկալի՝ յանա-
տոց խաչարի։ Ետու ըզ
Ո՞րդ՝ ես դնացի ընդ այս
կերպ՝ և մեղայ ախտի։
սպաս տանել ձուլեալ պատ
մեհենի։ Ա՛ղ ինչ ես
տեղեալ գունով զաղտա-
նուն։ Եւ մրճոտեալ աղ
Եւ ոչն կոչեցեալ առա-
մարդին։ Եւ ինչ անձն
մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
խոց մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
րեկին որ առ քահնայան իս
պատ անկոս։ բստ մարգա-
բաժին քո ցանկալի՝ յանա-
տոց խաչարի։ Ետու ըզ
Ո՞րդ՝ ես դնացի ընդ այս
կերպ՝ և մեղայ ախտի։
սպաս տանել ձուլեալ պատ
մեհենի։ Ա՛ղ ինչ ես
տեղեալ գունով զաղտա-
նուն։ Եւ մրճոտեալ աղ

հեթանոսաց։ Հարուածոց
հարուածոց վնասակարս ա
պականութեց՝ ժանկոյ և
թրթրոյ եւ այլոց կերշաց
վատնողաց զծաղիկ հոգ-
ւոյս՝ ըստ ոչին յովհաննէս
հրեշտականն ողբացն՝ որ ի
ցոյցս երկրի վն խորհէլ
յառակս հինից և հարցաց
հոգւոց՝ յիս ինքն անկեցի։
Աւերծանել զնս պատրաս
տեցայ՝ քան թէ սատակել։
Ուրս կուտեալ հաճաքե
ցի անձին իմում մարտիկս
մահաղէնս։ Աշտամբիչս
ինձ գոյացուցի անիրաւս
և անպատկառելիս։ Ոչ երբ
հակս ինձ զօրացուցի ա
պառումն և անկումն ելիս։
Ոչ առինն ինձ առի մաս
ունս ընդ քաղցրաւեննեաց
հաշակացն։ Ոչ ստացօղն
միշտ նենգաւորս, և առ
բանսարկուն յաւէտ հա
ւատարիմս։ Ոչ ոչ աղէ
տիս։ Ա՛յլ ինչ վտանգիս։
Ուր ամօթոյս։ Ա՛ւ
պատկառանացս։ Օ՛ իմոյդ
և առ բանիս յանդիմանու
թիւն համարձակեցայց։
Ա՛ւ ես ձայնս զուժի՝ և
անբերելի բողբոջս աղաղա
կի։ Ո՞րպէս թէ զհոգիս
եր զիմ տեսանել ոչգեղս
և նոսաղս և ամենևին ներ
քևեալս՝ ցաւագ հեծուես
՝ի վերջինան վարեալ վարա
նուն։ Ո՛չ մրճոտեալ աղ
տեղեալ գունով զաղտա-
նուն։ Եւ մրճոտեալ աղ
Եւ ոչն կոչեցեալ առա-
մարդին։ Եւ ինչ անձն
մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
խոց մարդ՝ գրեալս ընդ ան-
րեկին որ առ քահնայան իս
պատ անկոս։ բստ մարգա-
բաժին քո ցանկալի՝ յանա-
տոց խաչարի։ Ետու ըզ
Ո՞րդ՝ ես դնացի ընդ այս
կերպ՝ և մեղայ ախտի։
սպաս տանել ձուլեալ պատ
մեհենի։ Ա՛ղ ինչ ես
տեղեալ գունով զաղտա-
նուն։ Եւ մրճոտեալ աղ

4 Եւ երբ զուտապն սարդից մա-
հեցայ՝ ըստ սահմանին եւ խո-
տան գոյ։ 5 Եւ երբ զամպ
ձառնօտեան եւ զցօղ վա-
ղորդեան՝ ըստ մարգարէու-
թեանն ձայնի սպառեցայ։
6 Եւ՝ Լուծ՝ ի մարդ ոք ու-
նիմ զայս՝ եթէ անիծեալ
՝ի տեսանողէն՝ անյուսա-
դրելի վհատիմ։ Այլ՝ ի քեզ
եր իմ ոգեսէր։ Եւ ընկղղ
ձեալ՝ ի քոյդ գթութեանդ
բարեաց անքաւից՝ 7 և՝ ի
բեւեռելոյն ժամու՝ ի խա-
չին մաղթեցեր մեծդ ողոր
մութ առ հայր քո բարձ
րեալ՝ քո չարչարողացն։
Եւ՝ ընորհեա՛ ինձ յոյս
քաւուն՝ կեանք և ապա-
չէն։ Եւ՝ ի տուր ընչոյս քոյս
ձառի՝ առից զկոդիդ քո
բարի։ Եւ՝ քեզ ընդ հօր
հոգեւովդ սրբով՝ զօրուի
յաղթութիւն մեծութի
և փառք յաւիտեանս
ամէն։

Եւ ես՝ ընդ քեզ համբաւեցայց ըն-
դէմ գայական՝ զիմաստից դը
րոնս կափուցեալ։ Եւ՝ ամ
որմիք ցուցայց տըղայն
րութի նկարագրութեան
անեղծին ընորհի՝ անձամբ
ինձէն յոգի մահացեալս։
Եւ՝ ոչ շարժողական և
կամ ընչական ունիմ ան
ձանիլ՝ թէ՛ղեկան
կամ մտաց ընդունական։
Ընկիտանս՝ ի քիւս անօ
թոց։ Ընարգս՝ ի քարինս
օրմոց։ Ե՞րհամարհեալս՝ ի
կարգս կոչեցելոց։ Ա՞ստ
քարս՝ ի յազգս հրաւիրել
լոց։ Ե՞րհաւրօք մահու պա
կուցեալս։ անխրախուսելի
՝ի բոլորեցուն։ Յաւ՛ղ
և առնջանաքն եղէմ՝ ըստ
երեմիայի բանին խրատո
ցեալս։ Ա՞կասեալ ա
ձեալս։ Ա՞ռ ես՝ ի հեծուէ, և ըն
թացք ամաց՝ ի հառաչմա
նէ, բստնոյ՞ազարանաց եր
գողին։ Եւ երբ ասուի՝ ի ցե
ցոյ՝ և փայտ՝ ի յորդանէ
ցոյ՝ և փայտ՝ ի յորդանէ
ըստ իմաստնոյն բանի՝ ի
խիմանէ սրտիս հալեցայ,

Մատթ. 6 · 7
Ա-ղ 30 · 11
Ա—ի 25 · 20
Ա-ղ 38 · 12
Ա-ե 13 · 3
Յուդ 17 · 5
17 · 7
Ա—ի 23 · 34

Ա՛նառակս մեղանչական՝ ան
խրատական և վարատական
Տնառես մահապարտական՝
տարտամական և անդործա
կան։ Նանակառս անատնա
կան՝ գազանական և անմաք
րական։ 2 Ձիմեռնիս ա
մայական՝ անպտղական և
կործանական։ Ա՛արմինս՝
հոգւոյս իմոյ թախծալա
կան՝ դատապական և տանջո
ղական։ Ուղեալս անբժշկա
կան՝ անխնամական և ան
կանգնական։ Ասկր շարս
հայհոյական՝ արդ վատնա
կան և անգուտական։ Ո՛ա
ւայս սիրական՝ փախստա
կան և քշուեստական։
Ո՛, հա՛ ես ինքն ինձէն կա
մաւորապէս անձնասպան
և մարմնակործան։ Հոգիկս
բոյս և միշտ մեռանող։
Ա՛անկարդ իսկ և արատաբեկ։
Ա՛ւշամուռած և հանձարս
զրաւ։ Ո՛ դայաւիրկ և
խմաստասպառ։ Ո՛ բոլոր
սես և եղծեալ։ Այս
աստուած և անաստուած քո
նաև քանիւք բորբոքմամբք

1 Ա՛ե
4 · 46
2 Ո՛յբ
3 · 17

Ա՛ խրոխտ յուսոյ իմոյ հե
նարանդ նորին հովուի — նոյն
պարծանք մարգարէից։ Ա՛ն ի ի՛
րոյ սրբ։

ՈՐԶՈՒՆԻ

պլպաբանեցիդ ի՛ր
նոյնշարունակ բար
դեալ՝ զիշատմբանաց եղա
նակ դարմանել անձինս։
Ո՛ձեալ մատուցեալ կրկին
կացուցեալ՝ նովին պատակ
բան ի՛ր նոյն պայմանիւ։
Ո՛երևս գրեացէ ինձ ամե
նապէտն՝ զայս յանդիման
նուիրեալ դատակնիքն՝ կսկիծ
ծերացուցանողականս բանին՝
ի՛ր ձշմարիտ խոստովանուիլ
համայնից գործոց գաղտ
նուիցդ չարեաց։
Ո՛, ա՛յ իմոյն ձիս խօսնական՝
կարծրերեսիս սանձակոծ
տուր արձակերեսիս։ Ո՛չ
վանական անհամբոյր՝ վայրե
նական և անկրթական։
1 Ո՛ւրինջս աւազակական՝ ան
ուղղական և անվարժանիկն։
Ա՛արդս մոլեգնական՝ տա
րագրական և կորստական։
Ա՛նառակս մեղանչական՝ ան
խրատական և վարատական
Տնառես մահապարտական՝
տարտամական և անդործա
կան։ Նանակառս անատնա
կան՝ գազանական և անմաք
րական։ 2 Ձիմեռնիս ա
մայական՝ անպտղական և
կործանական։ Ա՛արմինս՝
հոգւոյս իմոյ թախծալա
կան՝ դատապական և տանջո
ղական։ Ուղեալս անբժշկա
կան՝ անխնամական և ան
կանգնական։ Ասկր շարս
հայհոյական՝ արդ վատնա
կան և անգուտական։ Ո՛ա
ւայս սիրական՝ փախստա
կան և քշուեստական։
Ո՛, հա՛ ես ինքն ինձէն կա
մաւորապէս անձնասպան
և մարմնակործան։ Հոգիկս
բոյս և միշտ մեռանող։
Ա՛անկարդ իսկ և արատաբեկ։
Ա՛ւշամուռած և հանձարս
զրաւ։ Ո՛ դայաւիրկ և
խմաստասպառ։ Ո՛ բոլոր
սես և եղծեալ։ Այս
աստուած և անաստուած քո
նաև քանիւք բորբոքմամբք

1 Ա՛ե
4 · 46
2 Ո՛յբ
3 · 17

Եւ այ մերոյ յաւիտեանս
ամէն։

Ա՛րդ՝ մատո՛ խնամակալ՝
հզօր՝ երկնաւո՛ր՝ բարի՛
ամենից հաստիչ յոյժ երից՝
զբանիդ զօրութե խմաստից
կայծակն՝ ի գործ ստե-
ղծման լերզուխս շարժուե՝ ա
ւիթ մաքրութե յամենուստ
զգայականաց գոյաւորու-
թեանց յիս մասնաւորելոց՝
քո ձեռակերտից։ սրբօք
ա՛ի քէն եղելովք և բը
ժշկելովք կրկին հանդեր
ձանօք։ Ընդակաս ձայնիւ
անհատ բարբառով՝ քեզ
վերընծայել դոհաբանութի
ի փառս մեծութե հօրդ քոյ
որ ինչ գոեր յիս ղյանցա
նաց պարտեց մատախուղ
այլ նոյն եմ յաւէտ նովին
պատահմամբ պարտաւորու
թե՝ անկցելի ձորձով սիրա
լեալ առաջի քո անփոփո
խելի։ Ա՛ն դու միայն իս
կատպես գթած օրհնել մար
դասէր։ ընդաջմէ իմոյս փր
կութե կանխեա՝ ներողութի
անայլայլելի։

Ա՛րդ՝ մատո՛ խնամակալ՝
հզօր՝ երկնաւո՛ր՝ բարի՛
ամենից հաստիչ յոյժ երից՝
զբանիդ զօրութե խմաստից
կայծակն՝ ի գործ ստե-
ղծման լերզուխս շարժուե՝ ա
ւիթ մաքրութե յամենուստ
զգայականաց գոյաւորու-
թեանց յիս մասնաւորելոց՝
քո ձեռակերտից։ սրբօք
ա՛ի քէն եղելովք և բը
ժշկելովք կրկին հանդեր
ձանօք։ Ընդակաս ձայնիւ
անհատ բարբառով՝ քեզ
վերընծայել դոհաբանութի
ի փառս մեծութե հօրդ քոյ
որ ինչ գոեր յիս ղյանցա
նաց պարտեց մատախուղ
այլ նոյն եմ յաւէտ նովին
պատահմամբ պարտաւորու
թե՝ անկցելի ձորձով սիրա
լեալ առաջի քո անփոփո
խելի։ Ա՛ն դու միայն իս
կատպես գթած օրհնել մար
դասէր։ ընդաջմէ իմոյս փր
կութե կանխեա՝ ներողութի
անայլայլելի։

մահաբեր երկամբք վնա
սեալ։ Ա՛յ միով իմիք ո՛ե
ստութք՝ ի գործ ընտրութե
քեզ պիտանացու՝ որդ բո
լորից։ Ողջամ զորովայնն
որ երկնեացն զիս։ Ա՛շխա
րեմ զսիրեան՝ որք գիեցու
ցինն զիս։ Ա՛ղբիւր ոչ մաղձ
մակարդեալ ընդ կաթինն
ձգեցի՝ եւ զիարդ ոչ դառ
նութիւն ինձ ընդ քաղցրու
թե ջամբեալ մատուցաւ։
Օ՛ ի երէք ես ինձէն ան
ձին իմում գժնեայ դատա
խազ համբարձայ այսքան
եօք բանիւք՝ և ուրիմ տա
կաւին զտուր բարկութես
անխոնարհելի՝ միով՝ ի յերկ
բածնաց աստի զիս ողջոյ
ցէ։ Օ՛ ամն խայտառակե
ցից։ Օ՛ քանաւ էուիս դա
տեալ տուժեցից։ Օ՛ համո
րէն վնասակարաց գունդն՝
գանեցից։ Օ՛ խոցոտացն
զինուորութե՝ դատախա
զեցից։ Օ՛ զդայականացն
գլխաւորութիւն՝ կշտամբե
ցից։ Ա՛ղեղայ ամին՝ յաղ
ողորմած գթած։ Ա՛յ թէ

ԻԳ

ՏԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾ նայիր. զօրաւոր յաւէտ. Աստուած մեծ եւ անվախճանական եղիր ամենեցուն. Հոլով խնդութիւն տուր յամենեսին. Աղետից ի վայրից. եւ չիք սահման առանց քոյ. Ո՛չ երեւեալ երբէք. եւ ոչ առասպանութիւն առանց քո ծագման լուսաւոր. Փառք ահաւորութեան. Աղուն անհասութեան. Հոչակաւոր մեծութեան. Զայն անքաւութեան. Խոկութիւն անքննութեան. Աստուածելի հեռաւոր, եւ անընդմիջելի մերձաւոր. Ցեղոյ հեծութեան. Ակատիչ թշնամութեան. Ոստակաց թախծութեան. Աղեղնաւոր ճնար անձաւրութեան. Դայր գթութեան.

Ընդ ամենայն ոգորմութեան. Ընդ ամենայն խոնարհութեան. Ընդ ամենայն ողորմութեան. Ընդ ամենայն ներող

1 Կ_1
9 · 62
2 Կ_2
7 · 10
3 Ա_1
25 · 18
22 · 12

Եւ ՚ի սաստկութէ յանցաց նացն Յիշատակի՝ յաւէտ յոյժ սահատեալ։ Եւ տագնապ ալաւ ներհատորիներացն Միշտ տալոկուսեալ։ Եւ յոտսա կուխէ աղերսին՝ խնդրոյ պղտորեալ։ Եւ խղճիւ մը տացն յուզմանց՝ կրկին ձեն ձերբեալ։ ¹Եւ ձեռն ՚ի մահի գործոյն՝ զբեռնոցն հեռասփռեալ։ Եւ կերպ ՚ի յառաջ դիմելոյ՝ ոտք ՚ի վերջ կոյս կեռասխարեալ։ ²Եւ պիտոյքն էին՝ իշէիցն միշտ խաբեցեալ։ Եւ ՚ի մտացն մարտ՝ ՚ի փոքունցն յաղթահարեալ։ Եւ ՚ի թառանչ սրտին՝ հոգացին դառն հրդեհեալ։ Եւ խոնաւ զօրութիւն քմացն՝ ամուրք տոչորեալ։ Եւ ան արև միդով՝ յամ մասանց պարփակեալ։ Եւ լայնութիւն աչնկալուցն՝ ամենևին խոպան ամփոփեալ։ Եւ ան բերելեցն տոյժ՝ ՚ի զգալիսն տպաւորեալ։ Եւ եղկելի կորստեանն՝ ՚ի յուշ անդր երկեալ։ ¹Եւ դասակնիք

(Ե · 2)

հատուցմանն՝ ՚ի դիւանի մատցն գրեցեալ։ Եւ բարե բարին ակն ՚ի ցասուցն իմն երևեցեալ։ Եւ լոյսն ըմբ նուբ՝ զանպուճաճոյ հոգւոյս զայրացեալ։ Եւ ահաւոր ծուխ էին՝ ընդ փոքրկութիւն բնուեաս ընդհարեալ։ Եւ միշտ որոտամբ բանից՝ բա նատոր մոխրոյս բարկացել։ Եւ իրաւանցն վիմաք՝ զար ժանիս մահու կոշկռեալ։ ³Եւ որ իմն ՚ի ապաղանդ յանառակս աստէն կորու սեալ։ Եւ պատուականն իրին ստացուածք՝ իբրև ոչ նարդ՝ կերկրի թաղեալ։ Եւ տաժանմանցն արդ սիք՝ ծուլութեն մըթոմ ծած կեալ։ Եւ իբր իբաց բար ձեալ ինչմարանք ձրագի՝ չե րևալ։ ¹Եւ պատասխան նարանն լեզուիս՝ յիրաւանցն օտար կարկեցեալ։ Եւ ան համբոյր շրթանցս դրուի՝ օրինաւոր դատմամբ պա պանձեալ։ Եւ յուզմունք մտացս՝ ՚ի զանազան մաս ուն ցնդեալ։ Եւ զկեանն ՚ի

ի վեր օրհնել զիմաստ պիտա-
ցեալ։ Եւ ի կշռութիւնն
բարեպայն ընտրութեանն, հիմար
երևեալ։ Եւ ընդհատ եւ
լինին՝ նահանջմամբ ջարին
խափանեալ։ Եւ վատա-
բան խաղայն՝ անհնարելի հր
նոցին լցեալ։ 1 Եւ անհանս
գիր՝ ի կենաց մատենէն
եղծեալ։ Եւ կշտամբանքն՝
ընդ երանութեանն՝ արդ ար-

Ձանացեալ։

Եթէ զինուորս տեսանիմ
մահու ակն ունիմ։
Եթէ պատուհասիս՝ խըս-
տութեանց։ Եթէ մատենա-
գէտ՝ մուրհակի կրասէնս։
Եթէ օրինաւորս՝ անիծից։
2 Եթէ աւետարանական՝
փոշոյ ոտից քրիստիանս։
Եթէ բարեկրօն՝ յանդի-
մանութեան։ Եթէ ապաւէն,
կրակիմանն։ 3 Եթէ ջրոյն
ընտրութեանն փորձիմ, խոր-
տակիմ։ Եթէ գեղ ինչ
գատման ձգեմ, աստակիմ։
Եթէ բերս ևկատեմ քա-
րութեանն՝ ի կարծեացս չա-
րեաց բախումն։ Եթէ

ինձ տագնապս։ Ի երես պա-
տեալ զերկաթով գաղա-
նէն ծածուկ՝ աղեղն
պատեալ զերկաթով գաղա-
նէն ծածուկ՝ աղեղն
ձեռն համբարձեալ՝ կորա-
նամ։ Եթէ փոքրինչ խոտո-
րիլ սարսիմ։ Եթէ սա-
կաւ մի քինդիւն՝ ընդոստ-
նուիմ։ Եթէ ի խրախճանս
ըմպելեաց հրաւիրիմ, դո-
ղամ։ Եթէ մեծիդ յանդի-
մանս լինիմ, սարսափիմ։ 1 Պետ
Եթէ ի հարցուածն բանի 68 · 29
կոչիմ, կարկիմ։ Եթէ ինչ
ևամբք քննիմ, համրանամ։
Ո՛չ ըստ այսցան ամենայնի
ուսաւ և ոգերմադին տարա
կուսանացս ի վեր միաբանդ
բարեբերց՝ ոչք զատուն ըզ
դայլականաց սրտից դոյնք
ինեղբարս անուստ անդ
քրիստիական ցանգ անե-
րևակք ներումք խոցոտել։ 2 Պետ
Ընդարտաբերելի միտակիր 3 · 5
յարամեաց հնդապատմութիւ
բեեռեալ աստուած ընդ
հոգեղէս, լցեալ շարաւով 3 Պետ
կրկին հարճածով՝ վառանգ 5 · 22
սատակման մահու դուշա
կեն։ Ի արտաքս մըթերից
պատեալ զերկաթով գաղա-

Ա ՔԱՂ Ի

որոց խնդրոց ար
ժանաւոր վարկա
նելով զին՝ մատչիմ աղեր
սել Ա. ըքայ ու թիւն՝ յորմէ
վերին պեցայ. Ա՛թէ փառացն
վայելչու թե՛ յորմէ զրկե՛ցայ։
Ա՛թէ կենացն անմահակա
նաց՝ յորմէ հեռացե՛ցայ։
Ա՛թէ ընդ հրեշտական պա
րակցու՛ե՛ յորմէ տրտմե՛ցայ։
Ա՛թէ ընդ արդարան մաս
նակցու՛ե՛ յորոց ձեղքե՛ցայ
Ա՛թէ յու՛ս որթոյն կեն
դանւոյ՝ յորմէ քանդե՛ցայ։
Ա՛թէ յոստ տնկոյն բերկ
րու թե՛ յորմէ գօսացայ։
Ա՛թէ ՚ի ծաղիկ փառացն
ընտրեա՛լ՝ յորմէ թափե՛ցայ։
Ա՛թէ պարծանացն ժառան
գա՛ւոր՝ յորմէ կորացայ։
Ա՛թէ հայրենի՛ ծոցոյն հա
րազատ՝ յորմէ ընկե՛ցայ։
Ա՛թէ զգեստուի՛ն լուսոյ

Ա՛ էրսոփն յաւերժաց էրկին հո
ծուրեան նոքին հսկողք առ նոքն
պարբ մաշերտայ։ Ի՛ան ՚ի էր
րոյ պար։՛՛ Ա՛մէն։

հեռալս անխնամարկելիս՝ ի
եւս ընդոյս առաքեաւուձ։
Որոց նեղուե՛ց չարաչար
ձընշեա՛լ՝ զաղաղակ ձայնիս
խառնեա՛լ արտասո՛ք՝ կող
կողափին թախանձանօք հո
գւոյ բարեգործիդ հընա
բաւորութե՛ն՝ յերկրաստեղ
ծից նահատակաց ընդ իմ
մաղթողաց՝ յերկինս առա
քեմ։ Ա՛ երկին հեծուքս
եւ ես ընդ նոսին՝ արտաս
ո՛ք ողոց աննեքսմբք
նո՛քրողք՝ զաղերսանս ըղ
ձից ՚ի սաորնայնոցս ասեմ՝
յերկինս առաքեմ։

Ե՛ նորհեա՛ տո՛ր՝ անդորրու
թիւն կենաց հանգստեան
ողորմութ վաստակեցելոցս
՚ի յընդունայն երկրագործ
ծութենս։ Համայնդ յա
ւերնայնում։ ամենայնիւ
առացեալ քեզ
փառս։

յոր ոչ քրանեցայ. Եթէ
պղծեաքն պահեցայց, յոր
ոչ հանդիպացայ. Եթէ ար
ձան ինձ կենաց գրեցից,
յորմէ ջնջեցայ. Եթէ զե
րախտեացդ ձեր յիշեցից՝ [1] Եթե
զոր միշտ մոռացայ. 5 · 3
Ո՛հ՛ հայր հաստատ եւ կամ խոր [2] Եթե
զեցաւ լար կենաց յու 12 · 2
սոյն: Տիրեցայ ի բորոտու [3] Ո՛
թեցն գարշելութէ համայն 6 · 1
ախտացեալ: Ո՛մեանիւր
սպառեալ զմարմինս, ապա
կանուխն շրջապատեալ մե
ռոյց ոչ: [4] Ոչոյզն պակասր [4] զեր
փայլունակ ուրեք լսնացել· 13·5·
ծնացուածք ինչ պահեալ նա 13 · 2
խանակ երկրիս կերպին·
որ զկրկին անմաքրութեն
նշանակէ: Պարծանացն
նշոյլ, ամենևին ինձ չիջաւ·
Փրկութէն մատնեցաւ·
Հարին սատերացաւ·
Լերկ կենացն, բնաւին փա
կեցաւ: Ո՛խխարութէն
բարձաւ: Պատաստանին
ատեան մերձեցաւ: Յոյն
մահուն ինձ արծարծեցաւ:
Պանեալն՝ կրկին ինձ կեն

պարծիմ, յորմէ մերկացայ:
Եթէ ի տաճօղ դարձին
յուշացայց՝ յորմէ խորթացայ
Եթէ ի լուսոյն իղձս դի
մեցից՝ յորմէ մեկնեցայ:
Եթէ [1] ի յի ոսկերան յօ
դիմ, յորմէ մերժեցայ:
Եթէ ի թեւս նորա մեր
ձիմ, յորմէ օտարացայ:
Եթէ յատպաւէնն ապաս
տանեցայց՝ յորմէ խեթացայ
Եթէ ի փրկութեն նորո
գութէն՝ յորմէ մահացայ:
Եթէ ի գաստուեն զը
ւարթուն՝ յորմէ ես լքայ:
Եթէ ի կանոն կենաց ուխ
տին՝ յորմէ փոխեցայ:
Եթէ ի սահմանն հաստա
տական՝ յորմէ սահեցայ:
Եթէ յանշարժ վիմին պն
դուն՝ յորմէ սասանեցայ:
Եթէ ի շարս գուամարտա
կին՝ յորմէ հռսեցայ:
Եթէ [2] ի քաղաքն անդրան
կաց շինիմ, յորմէ գերեցայ
Եթէ [3] հանապազորդեան
հացին աղօթեմ, զոր ոչ վաս
տակեցայ: Եթէ զփոխա
րուն երկանցն խնդրեմ,

կելիս։ Պատկառանս անհա
մարձակելիս։ Փախուստս
անդադարելիս։ Դալաճանս
անմրդասիրելիս։ Երկայն
ուղևորուբ՝ ապաձեռն ան
Թոշակութիս։ Նակ դու
վրկուբ և օգնուբ. զօրու
Թիւ և ողորմուբ. լուսաւո
րուբ քոնուբ և անմահու
Թիւ աղբիւր քո. որդի այ կեն
դանուց. արարիչ երկինի և
երկրի։ Ի ր ընձեռես ջուր
պատրելոյ՝ ի ծարաւուտ
վայրս անապատի։ Օրհնել.
բարեգուբ. հզօր. մարդա
սէր. երկայնամիտ. խրնամա
կալ. հնարաւոր. այցելու։
Պաշտպան աննախանձ։
Պահապան յաղթօղ։ Կենդ
անիրարուստ։ Ս՝ իմնորդ
երկնային։ Լ՝ ուսի աննը
ճաղ։ Երանուբ տօնելի։
Ձեռն ձգեալ սիրոյ ողոր
մուբ քո աղբ՝ ընկալ և մա
ուր քաւեալ և արբեալ միս
ամենապարտս՝ բանդ կեն
դանի՝ աւ հայրապատիս
քո հոգի։ Ո՛ ի՛ք վերըս
ոյն հաշտեալ միս դարձցի։

դանացաւ։ Լ աստին դա
դարք՝ վիմօք ի՛ցաւ։ Ե՛ա
ւիրն յուսոյն՝ կուբացաւ։
Ե՛ նորին ծածկոյթ՝ մի
նէն մերկացաւ։ Վաւացն
վայելչուբ սառներացաւ։
Ի՛անձարն առաջնորդական՝
խափանեցաւ։ Ա շտամբող
նացն փուշ՝ բաղմացաւ։
Ա՛նօրինուբեն ուղիղ ծաղ
կեցաւ։ Ա՛ոց դեհենին
ինձ բորբոքեցաւ։ Նա
ռայուբեն լուծ՝ սաստկա
ցաւ։ Ա՛տրկուբեն կապ զօ
րացաւ։ Ա՛նօղն յարկին
կառուցման՝ ա՛չա անկաւ։
Ա՛արձրուբեն վտահարան՝
կործանեցաւ։ Ա՛նառանու
Թեն միաբորուբ՝ անջրպե
տեցաւ։ Ա՛րբուբեն սիրօղ
հոգին այ՝ տրտմեցաւ։

Ա՛ն քանզի վերջինն համ
բուրեցի դառնուբիբ՝
տանջանս՝ խէթս՝ տխրուբիս։
Ա՛յնուս հոգեկին՝ ի՛նա
անխնամարկելիս։ Տարա
կոյս անյուսադրելիս։
Ա՛մօթանս անպարուրելիս։
Ա՛ստուածականս անվերար

Ա՛ռ
43·20
Ա4-8·21

Ա՛=Տ՛
2·5

որ՝ ի մէջ հանգստեան և
աւ խաղոց փոքր մի՛ջոցին
արիածից՝ ի մէ՛ս բերելով
տահուբ, զոյգն կասկած
թեան անտարակոյս վըս
դեռ ջուրն ես յանդուդ
սխալական։ Քանզի մինչ
կումն զուգաձայնել ո՛չ կ
հին հոգևորական խրատս
պաշտօնեցոյց։ Օ՜ ըր և աս
մարիոյ կործանմանն՝ նմա
կանն հինից՝ եղէմի և աս
զկուտրածն որ՝ ի պարսկա
հարճադէմ պատուհասն և
եսայեայ մարգարէին՝ զյան
ձով իբր նաւակի։ Օ՜ ըր

պարանս անցից՝ ի մասնէ
վերամաուրեալդ նախա
պետին։ Ուստի և փոխել
իմ դէղանակ բանիս, այլ
ուշ զնդունելութիւնն աղէտիս։
Ո՞յն գի ծովէ ինձ ծը
փականաց կենդանագոյս բեր
մունք յոյժ նմանագոյն,
Որում կոհակօք բազմօք
անթիւ դիմեցմանց՝ տատա
նեալ հոգիս՝ ի յայսմ աշ
խարհի՝ մարթեցոյս շինուած
ծով իբր նաւակի։ Օ՜ ըր

և՝ ի սէր աճուրդ՝ փառք։
և՝ ի ստեղծականաց էնից
դոհաբանութի յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն։

Ի ՆՈՅՆ ՈՒՆԸՆ

Ո՞վ ի ձեռն քո՝ իւրումն կա
մաք մաքուր նուիրեալ՝ զո
րեղն ինքնուրոյն՝ զիս հօր ըն
ծայեալ՝ անդէն առ նմին
նովիմբ միշտ՝ ի քեզ շնորհս
ողջունիմ։ և կատեալ ընդ
շնորհիդ քոյ՝ ի քեզ միանալ
անբաժանելի։ Ա՜ տորդ
քեզ ընդ հօր քոմ հաւասար
սրբով՝ երրեակ անձնաւո
րութեդ՝ ի միում բնութե
և՝ ի սո՛ւրբ աճուրդ փառք։

Օ՜

ՈՒՆ

Ո՞վ ի վե՛ր այսքա
նեաց գերութեց
ամենակարո՛ւս վառանդա
ւորիս մի զմիով եղ և եղ
առնելոյ։ Օ՜ ըրոց զկե՛ր
ծուլութեան նոքին հանդիպ
ծուլութեան նոքին հանդիպ
աշխարհ մոլորեալ։ Ո՞վ ի քե
զանէ յաւէրժական լուսոյն
ջերմեռանդ սիրով՝ երրեակ
անձնաւորութեդ՝ ի միում բնու
թեանդ անտարակոյս վըս
տահութ, դոյզն կասկած
ածից՝ ի մէջ հանգստեան և

ձրի ընծայ յարմարուի՛ պա
կասեցան։ Ընդ ափայտին
պատպարանն՝ իսկոյն բե
կան։ Ապարանք զըստին
հաստուածոյ՝ յօշատեցան։
Ոտք ամփոփման ծոցոյն
կազմածոյ՝ անարդեցան։
Ետը շրմանցն եզերաց՝
խախտեալ ոստեան։ Պաղ
պաջունք բազմականացն՝
անկեալ բարձան։ Ան
դակապատին վայելըմի՛
յատակեցաւ։ Դահաւորա
կին հանդստարանն՝ շիտ
թեցաւ։ Ածմունք տախ
տակաշարք՝ի միաբանութեց
միմեանց անջատեցան։ Ի
ղոյզք պնդման բեւեռացն՝
քարշեցան։ Բրտասիք ի
րին՝ յիշատակարան ողբոց
ինձնմանեցին։ Այուղիղն
հանդէպ նաւին դեգերել
ողբայ։ Զեռն՝ի ծնօտի
եդեալ՝ արտասուաց դետս
ինքեանք։ Ոչխարանք սա
կաւ մնացուածոցն՝ի ծայ
րից ծփմանց ազդելոյ ծո
վուն՝ իբր խողխողեալ բա
նաւոր՝ ողորմագին թախ

ծա

աշխատուեն։ իբր այն թէ
հասեալ իցեմ, ձեռն՝ յա
մարայնի բքաբեր հողմով
ժամանել երեքշաբաթի դի
մակցուիք՝ ամփոխեաց ըղ
հանդարտութիւն։

Աստի նաւն՝ի բախմանէ
վայրենի ալեացն խոր
տակեցաւ։ Ծուռոցն ձեռն
արկուիք քայքայեցաւ։
1 Այլն համբարձման՝ ի 1 (Գործ)
կայից իւրոց խլեցաւ։ 33 · 23
Առագաստին թըռչարան՝
յանկարկատելի ծուէնս
պատառեցաւ։ Ի ինուա
ծոյն շուք՝ անզարդեցաւ։
Ղասանք ձգողականացն՝
խլեցան։ Ցեսարան գըլ
խոյն դիտակի՛ խոնարհե
ցաւ։ Պահանդակին պա
րան՝ կտրեցաւ։ Պահի
նուն խարսխին՝ լուծաւ։
Ղուծք սուրբք ամրոցն
կցորդուեն՝ բաժանեցան։
Ամիք ուղղացն հետոց՝
գալարեցան։ Ղասա հի
մանն հաստարանի՛ ընկըղ
մեցաւ։ Ղեկացն կառուց
մունք՝ անդրէն սուզան։

ծառ՝ վերստին կցեալ։
Այլ արդեօք սեսանել զ
յոքնաթաւխիծ սիրտ վշտա
ցելոյս՝ բերկրեցել։ Եւ զ
ինչ ակն ունիլ նայիլ զյա
ւէտ խաղարել կերպարան
բնուես կրկին հանդերձել։
Այլ արդեօք թէ սեսից
զբակտեալ տապատար թըշ 1 Յով
ւառացելոյս՝ միսանգամ 11 · 35
կանդնեցել։ Այլ արդեօք 2 Ով
յուսալ նայիլ զտարամբ 19 · 41
ժեալ դերիս աղատեալ։ 3 Յով
Ապաքէն գուցէ ակն ու 2 · 5
նիլ զանկեալս ի շնորհէդ
լուսոյ՝ դարձեալ կաղդու
րեալ։ 4 Եւ արդեօք սեսից 4 Լամ
զվայելչութիւն ընտանիդ քո 33 · 13
պայծառութիւն՝ յողորմուի
ինձ երևեցուցեալ։ Եթէ
սեսից երբէք զամենատը
խուր կերպարան հոգւոյս
իմոյ ժպտեցեալ։ Եւ արդեօք
լըսից ընդ ձայնի գութիս՝
ասեսեաց համբաւ ինձ ա
ռաքեցեալ։ Եւ արդեօք սե
սից զբիւրակոծան վընա
սեցեալս անօթ կազմեցել։
Այլ թէ սեսցեն պատու

ծանօք հեծէ։ Այ՛ զի թէ
զբարի նահապետն երկնա
ւորքն զօրքն՝ յաշխարհիս
ծովու՝ առ ի վտարտակեալս
իմ տապան իմանալի դոյս
թեն՝ առցէ աշխարել քա
նիս յայտարուքի՝ ոչ ինչ
վրիպեսցէ ի սուտգուշէ։
Եանզի՝ արդարև 1 Ելից
բարեգուշն սէր յառակ
մարդկուես զթաղեալ ազ
դակիցն։ 2 Ելից առնին
և զեէմ մոլեալն զյուդաս
մոլեգնել։ Որոց երկուցն
կորեաւ վատահուշի. յորի
նակ նմանուես աղաւոեալ
նաւի։ Նակ միսն հասեալ
յատակս անդնդոց՝ զառա
սան յուսոյն՝ ձեռամբ ու
նողին՝ յանքոյթն տարբե
րեաց խաղաղուշի։
3 Այ՛ զի՝ թէ յաւելից
հայիլ զբազմախոտակե
լի տապանակ մարմնոյս իմոյ
նորոգեալ։ Այլ արդեօք
սեսանել զիշխեալս նահ
ապետի ոգւոյս ողջացեալ։
Այլ արդեօք սեսանել զ
բաժանեցեալս միջոցաւ մե

մաց գիտուքն քո Տօմ։
5 Եւ քանզի լսեաբանին յղ
քոյ՝ շուրջ պատեալեն զա
րեացն հնազք՝ ընդ որ ոչ
կարացից անցանել։
Ասկ եթէ լոյս ոզորմուե
բարերար կամաց քոց ցուց
ցի։ Գիտուե քոյ դուռն
բացցի։ Ժառագայթ փա
ռաց քոց՝ ծաւալեսցի։
Հունամք ձեռին քոյ՝ յայտ
նեսցի։ Ես բեզականդ կե
նաց օր՝ տարածեսցի։ Ես ա
ւօսիդ լղձալի տեսիլ՝ մեր
կացի։ Ես ասուսե քաղց
րուքն քոյ՝ աղբիւրասցի։
Ես ոտակ արարչիդ կոդից՝ Տո
սեսցի։ Ծորումն անապակ
սիրոյ քոյ՝ հեղցի։ Ծա
գումն աւետաց շնորհի
քոյ՝ երևեսցի։ Պարգևիդ
քո ծաւս՝ ծաղկեսցի։ Ես
ստունք օրհնեալ մարմնոյդ՝
բաշխեսցի։ Դամառօտելն
ակնհայուն՝ հանդիպեսցի։
Ձառուածաբեանն ձայն ոզ
ջունի քոյ սուրբ լսի։
6 Ձեռացեալդ խաղաղու
թի՝ մերձեսցի։ Ծայսոսիկ

հանք աչացս իմոյ ցմուր
հակ պարտուցս իմոց պատա
ռեալ։ Ես եթէ յայտնեսցի
օրն իմ անձկութե շնորհին
քումե՝ բարձեալ լինէ ծա
գեալ։ Ես ըզերեզ մանից՝ ի
խրախճանութե խորանին լու
սոյ՝ քե առաջնորդեալ։

1 Ինչի՞ թէ կենդանի լինի
ցին ոսկերքս ըստ եզեկիէլի՝
ցամաքեալս՝ ի կենդանու
թէդ՝ եկատորութէ ազդ
զական շնչոյս զօրացեալ։
2 Ինչի՞ թէ յաւելից հայել
՝ի տաճար սե քո՝ աղաղա
կեսն մարդկին՝ ի պրոտոյ
կիտին՝ հերքեալ՝ ի լուսոյ։
որ կամ առաջի քո ամաչե
ցեալ։ 3 Ես եթէ լինիցի՞ խա
ւարանութդս մթնացեալոյ՝
ծուգմանն առաւօտս։ 4 Ես
հասցի տեսանել զտաղնա
պեալս միտաստուցդ՝ յերգ
նակս գարնան մօտ։ Ես
տեսից զշօշ անձրևոյն կա
նաչացուցանող հոգւոյ՝ ինձ
արօտ։ Ես ինչի՞ արդեօք
նկատել զգազանաբեկ հեր
քելի ոչխարս՝ վերստին կա

1 Ես. 42
37·5 12
2 Յով
2·5
3 Ես. 66
5·14
4 Ես. 49
2·11
5 Յոբ
19·8
6 Ես. 28
57·21

ՆԱՀՈՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՍՆՈՒԵ
ԱՌՈՒՆՆ ՄԵԾԻ՝ ՅԱՒԻՏԵԱՆՍ
ԱՄԵՆ։

Ա ԷՈՒԹԻՒՆ ՅԱՒԼՈՒԱԾ ՉԻՒՆ ՀԻ
ԾՈՒԼԻԱՆ ՆՈՒՆ ՀԱՒՈՒՄ ԱՌ ՆՈՅՆ
ԱՇԽԱՐՀ ՀԱՇԻՒՆԱՑ։ ԱՒԱՆ ՀԻՄ
ԵՒ ՄԻՒՍ ԵՒՍ ՉԻՄ ԵՂԵ։

ԻՕ

ԻՍԿՈՒ ԸՍՏ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ԵՒ ԽՐԱՏԱԲԱՐ՝ ԸՆՏՐՈՒԱԾՔՍ ՆԱՅ՝ ԵՒ ԶԲԱՆԻՑՆ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆԷՆ՝ ՀԻՆ ՆՈՅՆ ԳԻՐ ԹԵՐԵԼ ՀԱՏԱՐՄՈՒՆՍ ՏԱՆԶՆ։ ՈՐՈՎՔ ԱՌԱՒԵԼ ԱԱՏԻԿ ՄՈՐՄՔԵԱԼ ՀԱՒՔ ՅՈՒՂԱՆԵՆ ԶԱՂԷՏՍ ԿԱՐԵՑ ԱՐՈՒԻՆ ԸՂՁԻՑ՝ ԱՌ ԱՐՈՏԱՒ ՉԱՑՆ ԲԽՄՈՒՆՍ։ Ա ՈՒԱՒԻ ԵՒ ԲԱՂՄԵԱԼ ԻՄ Ի ԳԼՈՒԽՍ ՊԱՐՈՒԱԿՔԻՑ ԴԱՍՈՒ ՅՈՆՔ ԵՐԱԽԱՆԱՑ՝ ՈՐՔ ԶԱԼԵՑԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒ ԹԻՒՆՍ։ ԱՒ ԵՍ ԸՆԴՆՈՒ ՍԻՆ՝ ՆՈՑԻՆ ՀԵԾՈՒԹԻՒՆՔՆ՝

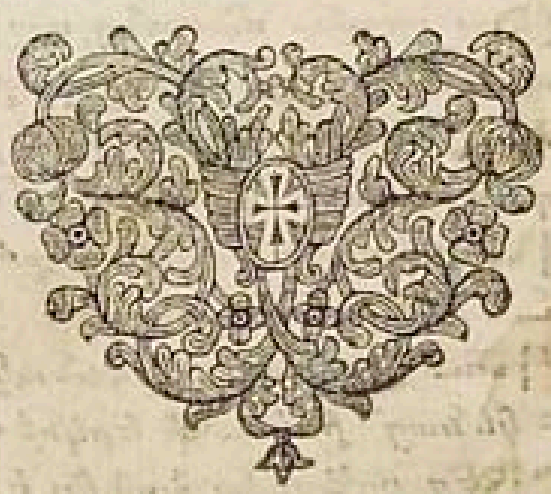
ՅԱՆԿԱ ՍՈՎԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱՒ
ԵՐԱՆԱԿԱՆԱՒ ՀԱՒԱՍՈ ԸՆ
ԿԱԼԵԱԼ ՅՈՒՍՈՅ ՀԱՍՍԱՍ՝
ՆՈՅ՝ ԱՊԱՒԻՆԵԱԼ Ի ՀՈԳԻԴ
ՔՈ ՍԲ։ ՈՐ ԸՆԴ ՀՕՐ ՔՈՒՄ
ՊԱՇՄԻ ՁԱՅՆԻՒ ՔԱՂՑՐՈՒՆ՝
ԵՒ ՔԵԶ ՓԱՌԱՍՐԵԱԼ Ի ԼՈՅՍ
ԱՆՄԱՏՈՅՑ։ Ա ՐՈՎ ԿԵԱՆՔ
ԵՒ ԵՐԱՆՈՒԹԻՒ՝ ՔԱՒՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆԴԵՐՁ ԸՆԾԱՅԵԱԼ ԻՆՁ
ՄԵՂԱՊԱՐՏԻՍ։ ԱՒԱՆԴ ԱՆ
ԿՈՐՈՒՍՍ ԸՆԴԻՍ ՊԱՀԵՑՄԱ
ԱՌՀԱՒԱՍԱՐԵԱՑ ՁՇՄԱՐԻՏԱՑԻ
ՇԱՏԱԿԻ Ի ՁԵՐ ԱՆԵՂԾՈՒԵ
ԱՆՈՒԱՄԲ ԱՆՁԱՒԵԼԵԱՒ
ԱՀԱՒՈՐՈՒԹԵԱ ՀՂՕՐԻԴ։
Ա ԵՅ ՄԻԱՅՈՅ ԵՒ ԱՆՔՆՆԵԼԻ
ՏՐՈՒԹԵ ԵՐԲԵՔ ԱՆՁՆԱ
ԻՐՈՒԹԵԴ։ Ա Ր ԵՍԴԻՍ
ԿՈՒԹԵ ՅԵՈՒԹԵ ԵՒ ՅԱՐԱ
ԿԱՅՈՒԹԵ ԲԱՐՁՐՈՒԹԵ։
Ա ՀԱՂՐՈՒԹԵ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵ
ԵՒ ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԵ ԱԼՈՍ
ԿԵԱԼ՝ ՀԱՆԴԵՐՁԵԱԼ ԵՒ ԹԱ
ԳԱՒՈՐԵԱԼ։ Ա ՅՒ ԱՌ ԱՄԵ
ՆԵՍԻՆ ՅԱՄԻԵ ՅԱՄԻ ԿԱՐՕՂ ԵՍ
ԳՔԱԾ։ Ա ՆԵ ՔԵԶ ՎԱՅԵԼԵ
ՓԱՌՔ ՅԱՅՍՄ ՅԱՒԻՏԵՆԻ։
ԵՒ Ի ՀԱՆԴԵՐՁԵԱԼ ՄՇՏՆՋԵ

ես չունիմ կշիռ մ ունկի.
Ընդարձեալս կապեալ՝ ի
պահեստ դառն արդեանի
Ձեծումն և վաստակ ցնծոց՝
Ճաշակել յանձշոյլ բանտի:
Ընդապատէն տանջեալ՝ ան
Թոշակ կամ ողորմելի:
Ո՛ւր եղանակ ինձ ողբա-
կանաց աստուստ կնքեցի:
Փոխատրեցի սովին բար-
բառով՝ կոծ կսկծելի:
Արդադրեցի շրջաբերու
Թեամբ ի նոյն պայմանի:
Ընհատական թիւ խորհըր
դական՝ երկեակ տասնեկի:
Ո՞ղբատուն ճնոց՝ յա-
ճենուստ մասանց մրրկի:
Ընդատապար Թշուառ՝ վը
տանգեալ սրտիւ ի գրաւի:
Տարուհուստեալ հոգւով՝
ապաշնորհ այր ի վիպակի:
Ընհինամելի հայցմամբ դա
տաստանն յինէն պահնջի:
Ո՞եղաց և մահու զինուք՝
զգայարան գաղտնեցս խոցի
Ընմրկելի մատնեալ՝ բըռ
նութեք չարեացս գերի:
Սուր սուսերաւ սաստից՝
գոյուն զնուիթես յօշատի:

աւազական ձայնարձակու
թիւ զանձինս տարածանեմ
զվտակրութիւն: Որ ուր եր
նաւին մեռեալ աշխարհի,
Եւ ուր խնկապէս կենդանի
Ես: 1 Ես ջերմ տոկ, և ուր 1 Յով
ցուրտ յատուկ. ըստ առա 3·15
կի աւետարանչին գրեալ
ի յայտնութեն: Ընդից
առելի երրեակ տրութեն
և ամենատես արարչութեն:
Նա այս են պատկանեալ
թանձրականացն կերպագը
րութիւք: Ակնին ողորմելի
այսու երևեցեալ, ոչ ի մի
դիծ սահմանեալ կացու
ցանեն զիշատուեցն օրի
նակ: Ի յապիսի կցորդութ
շաղկապեալ:
2 Պատուցն ժխտեալ տա Մա-
ղանդացն՝ ձեպով մե 8·24
ծաւ ի տուժի: Նա ապի
կար մատնեալ՝ անարժան
դրծովք յիրաւի: Ո՞ատ
նիչ արքունի դանձուց՝ կրկ
նադատ և անթափելի:
Պատասխանատու մեծին՝
ըմբռնեալ անհրաժարելի:
Նիւթ քանքարոյ խընդիր՝

Յիշատակաւ բեմին՝ անդրեասին ի դատաստանի։
Ընծայել մատյլ չարաչտես աչացս երկնի։
Ընձեռնակալ կապեալ՝ ողկեցեալ ի տարակուսի։
Հարկուք դիմաց պատկերի վերնոյն՝ տեսանի։
Յոյժ անարեւ և անվերարկու՝ ի տարտարոսի։ Ընդ պատէն մոլար՝ մորմոքեալ ի հուր գեհենի։ Ընդյատնել կորուստ՝ կործանեալ ի մեղաց վհի։ Հա՛ զոր ունիմ արծաթ անպիտան՝ երբեք ոչ յարդի։ Ել ընդունի և կամ ամբարի ի գանձ տրունկ։ Հայցուածք պղտոր և ձեռն անմաքուր՝ անընկերել։ Ո՞վ երկեալ սրտիւ մատանց ստանամբ՝ յոյս առել դարձի, Ո՞ դէմն ի յերկիր եղեալ՝ պաղատիմ մօրդ յիւ։ Արեխաւսեա մաղթեա քահանել ինձ մեղաւորի։
Ոտս զօրաւորս փրկանակ կենաց՝ խնդուհի երկնի։
Ոգեզ օրհնութիւք ձայնիւ և բերմունք խնկոց ի յերկրի։ Ընդ անուշից իւղոց մատուցումն յամենայնի։
Ո՛ւր՝ յաստգեալ ողբոցս հիւսուածք՝ այլ մանն յիւնել։ Ոարերարին շնորհաց՝ արուսեակաց պոռոզ մատուցի։ Ո՛ կորսեան խորս չափելով՝ զոգեան երբեք ոչ գտի։ Ոանանց հոգիք բանիւք՝ ի հանդէս նորին չանացի։ Ո՛ մատոյս երապեալ զիւս՝ յերկնայի իրին ոչ հասի։ Ո՛ ուշին պարտութիւն յանվթարե լեացն՝ բաժակ բարկութե՛ ի ձեռն իմ առի։ Ո՛ տար տամուկ տարակուսանացս՝ իբր ձաշակուն մահու արբի։ Ընդ այժմ զյանցիցն յաշխատուկ՝ ողորմելի ձայ նիւ յերդ արկի։ Ընդերկ ոյժ կրակարան տապոյ՝ զոր բոցմամբ մեծաւ անզոլա նալի։ Ընտեսական իմն քեզ բայս հալոցաց՝ սաստիկ և ուացմամբ անշիջանելի։
Ոլաթս ներոից պատկանեալ դեղովք՝ ի շուեմարան խո

կալը։ 4Այն ինքն որ զայս
բան ասաւ՝ երդուաւ ընդ ե՛ր
Յանկացն պատկեացի՛։
5Ինարկեալ քո ողորմու
թեամբդ՝ անարատին հա
ղորդեացի՛։ Այն զեն
ման այ բանիդ՝ բարեգոր
ծեալ քո կենդանասցի՛։
6Օրհնութիւն գովեալ քո
շնորհացդ՝ ի գլուխ քոյ
խորհի այսր մատենի։
7Յաստատեացի ըղձակա
նութիւն սողոմոնեան բա
նից առակի։ 8Կարասդ
բեւ հոգեալ քո բարձրել՝
ի նորոգութիւն անեղծանե
լի։ 9Ո՛ւ դու միայն ես եր
կայնամիտ ներօղ։ քեզ
փառք յաւիտեանի,
ամէն։

Նոյն
37 · 3
լերդի։ 1Ինչ երկանց ան
ձարակ ձեռոյ՝ ի պատճաճ
աղեացս անելանելի։
2Նշոյլն լերդի զերմու
թեան՝ ի յերիկամանց մա
տունս երկակի։ 3Նշնարա
ւոր զաւնութիւնն մաղձի՝
ի նախադրունն իմոյս կո
կորդի։ 4Ձաղս ձայնից լե
ռնացանողաց՝ ի փողս շըն
ջոյս խոշորս ինձի։ 5Ազմա
հասոյաճ էութիւն քնու
թեանն՝ ներհակք միմեանց
ի պատերազմի։ 6Ի րիչոտու
թեամբ կարծեաց վարա
նեալ՝ ամենայնիւ կայ ի
վտանգի։ 7Արաշատաց դա
ւաճանութիւն՝ անհաշտելի
ի կոտորուածի։ 8Ո՛չ մե
ռեալ և ո՛չ կենդանի՝ թա
ղեալ ի մեզաց գարշելութե
ան։ 9Ասկածաւո՛ր պատ
ժապարտութիւնք վերս ակնար
կելով քեզ բարերարի։
10Յանակնկալս կենաց վէհ՝
արտաքերեա՛ ի լոյս անձ

Ա՛ն ինձ, Տէր, զի տկար եմ, բժշկեա՛ զիս, Տէր, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Ո՛ղջ փառացն մեծուե
որով նոյն ինքն աճուքեն
պսակեալ բարդաւանի։
1 Ո՛նանք ոմք ոք դիմեալ
կալաւ զեղջերաց սեղանոյ
այսր արբուե՝ և ոչ առ ժա
մայն պրծեալ ՚ի պատժոց
անարատ դատաւ։ 2 Նակ եթէ
աբար զամբեան՝ 3 և սա
ւուղ կիսեան՝ 4 և յուդա
սիմօնեան՝ ասելով զայն ոչ
արդարացան։ Նա՛ ես վը
կայեմ իրաւամբք՝ խոստո
վանեալ զայս պայման բա
նի։ Ո՛ ի յակամայիցն քըն
նադատելոց՝ ոչէ կատա
րեալ սէր, ուստի և ոչ բո
վանդակապէս փրկութի։
Նակ ես կամաւ համբու
բեմ դարձեալ կրկնելով
զերջանիկ բանիդ զմիըն
տուե Հարազատս։
Ո՛ եղայ երախտեացդ մո
ռացուե՝ վերստին մեղայ։
Ո՛ եղայ մարմնոյ ձեռն յո
գի հարեալ՝ յիմարս մեղայ։
Ո՛ եղայ առ կեանսդ դըժ
րոզուե՝ իսկ և իսկ մեղայ։
Ո՛ եղայ բանիդ ապախտ

Առեալ սրբոց։ Ընկալեալ
կապ։ Հրաշալի բարբառ։
Ընդրկեալ պատճառ։ Նաղ
ձալի աղերս։ Վարձատեալ
սեղան։ Արտաբեկ ինչուան
Ընծայարից Ճարակ։ Արձ
րուեալ վանիչ։ Ընտապաշ
տից սահման։ Հեթանոսաց
դիրք։ Ազնչուց կանոն։
Ի բնաստանէից Հարազատ։
Ընդրուելն յաղթօղ։
Ընդլայեա հզօր։ Ետրոց
ահաւոր։ Ընդեսա բարձ
րուեալ։ Ետուեալ անչափ։
Հիացման սեռիլ։ Ետր
հուրդ կնքեալ։ Ընդոր չիք
ումեք անցանել, եթէ ոք
անըմբռնելի մտաց արար
մամբ զսա ծանիցէ։
Զայն բարեպատեհ հըրա
շաւորական՝ որ ոչ յիշատա
կեցաւ ՚ի վերջին դատա
կնիք դասուն լքելոյ։ դու
ցէ առնին խզեալ հաստա
ուտ զվերիժակն իրաւանց
հասելոյ մահուն։ յորմէ
ընտրութիւնն ապագործ
եղեալ՝ զսահմանն յաւի
տենական քակտեցէ։

I ։ Բ 4
2 · 28
2 ։ Բ ։ ։
7 · 20
31 = Բ 4
15 · 24
4 ։ ։ ։
27 · 4

Ո՛վ Տէր այսոքիկ են մեղա
Հոգիս իմ կշտամբութիք
և ինքնահարուածս տանջա
նաւորութիք։ Ես քանզի
Հաւատացեալ։ Ո՛վ Քահա վա
ռաց շինեալ։ Ո՛վ ամէն յա
ւէտեան ամ իրօք վնաս
կարս։ Ես տնօրինականան
տրունակաս։ Ես յայտ
նութեան աճայինս։ Ես
երևմունս արարչագիրս։
Ես խոնարհութեան սարսա
փելիս։ Ես այն զոր տեսի
իսկ աչօք իմովք։ Ես որ
մեծ է պատասխանատուո
թիս՝ քան զամենայն ա
հեռատեսանն։ Ո՛վ արմանս
հիացմունս։ Հոգս հայր
ղականս։ Ես ինդ ամմունս
անճառաբարս։ Յուսակա
նութիս մատոյ՝ անբարդե
լիս։ Ես մունս անկատարս։
Ես ջմունս անհասանելս։
Ես ուսանողութիս յարմա
րականս։ Ես անդիմանութիս
պատշաճականս։ Ես աղանս
պատեհադոյնս։ Ես ղրկեալ ի
բաւացիս։ Ես ինձ արժա
նահաւատից։
Ո՛վ Տէր այսոքիկ են մեղա
Հոգիս իմ կշտամբութիք
և ինքնահարուածս տանջա
նաւորութիք։ Ես քանզի
Հաւատացեալ։ Ո՛վ Քահա վա
ռաց շինեալ։ Ո՛վ ամէն յա
ւէտեան ամ իրօք վնաս
կարս։ Ես տնօրինականան
տրունակաս։ Ես յայտ
նութեան աճայինս։ Ես
երևմունս արարչագիրս։
Ես խոնարհութեան սարսա
փելիս։ Ես այն զոր տեսի
իսկ աչօք իմովք։ Ես որ
մեծ է պատասխանատուո
թիս՝ քան զամենայն ա
հեռատեսանն։ Ո՛վ արմանս
հիացմունս։ Հոգս հայր
ղականս։ Ես ինդ ամմունս
անճառաբարս։ Յուսակա
նութիս մատոյ՝ անբարդե
լիս։ Ես մունս անկատարս։
Ես ջմունս անհասանելս։
Ես ուսանողութիս յարմա
րականս։ Ես անդիմանութիս
պատշաճականս։ Ես աղանս
պատեհադոյնս։ Ես ղրկեալ ի
բաւացիս։ Ես ինձ արժա
նահաւատից։

1 Ո՛վ
23.
2 Ո՛վ
23
3 Ո՛վ
23.
6.23
7.

առնելոյ՝ չարաչար մեղայ։
Ո՛վ Տէր՝ ի յօր սատակման
ինձէն ստիպեալ՝ վատթարս
մեղայ։ Ո՛վ Տէր պարտա
կանս անկենդան մահուն՝
ձաղկիս մեղայ։ Ո՛վ Տէր
անպատկառս քո բարձրու
թեան՝ տաղտկալիս մեղայ։
Ո՛վ երկին ինձ կրկին աշխար
հոգևոր։ Ո՛վ ի՛մ կորուստ
և՛ի կործանումն ինձ երևե
ցայ։ Ո՛վ ի անդարձս վարա
տեցայ։ Ո՛վ ի որդիս՝ թշշ
նամի դրեցայ։ Ո՛վ ի՛մ բար
ձանց երկնից ընկեցայ։
Ո՛վ ի փուշս վարուց դիպե
ցի։ Ես ևս առ սմին ողբ
աղաղակի։ Ո՛վ ի անձամբ
զանձն անարգեցի։ Ո՛վ ի
բազին կորուսչին գոյ։
Ո՛վ լինն կակիծ գժնդակ
սրտի։ Ո՛վ ի զիս ունին՝
առ որ չեմ։ Ո՛վ արտաք
նայարդար բաժակս անմա
քուր։ Ո՛վ դառն ոմն
գարշելիակ։ Ո՛վ սին պար
ծանօք պաճուճեալս։
Ո՛վ տգեղ՝ ի՛մ առեալ շինեալ։ Ո՛վ
դերանակիր ակնս թշշ

ցեա՛ կործանիմ։ Ասկ եթէ
առաջն Հարկանիցես՝ լամ։
Ես թէ ղոգեպահն ոչ ըն-
ծայեսցես՝ մեռանիմ։
Ապա եթէ ահարկու դէմս
ցուցանիցես՝ սատակիմ։
Ասկ եթէ սաստեսցես՝ դո-
ղամ։ Ես թէ խեղճիւ առ-
ստանես՝ սուկամ։ Ապա թէ
սաստկանաս՝ սարսափիմ։
Ես թէ հալածես՝ հետեւիմ։
Ասկ եթէ ընդվայր հարկա
նիցես՝ հերքիմ։ Ես թէ զղ
ջոց վհատութես ոչ առցես՝
տագնապիմ։ Ես թէ խըս-
տանաս՝ վախնում։ Ապա
եթէ սպառնաս՝ ընկճիմ։
Ասկ եթէ քննես՝ քարկո-
ծիմ։ Ապա եթէ ուժգին
ակնարկես՝ սուզանիմ։
Ես թէ ոչ անխայեսցես՝ մեր
ժիմ։ Ես թէ կոչեսցես՝ խի
թամ։ Ասկ եթէ աչս յա-
ռեսցես՝ ամաչեմ։ Ես թէ
ձայն ոտացես՝ երկնչիմ։
Ո՛ բարեացն պրգե՛ւ մատ
նեալ։ Ո՛ երանուէն
թողեալ։ Ո՛ չնորհն լքեալ։
Ո՛ ուխտն գրոհեալ։

կարծէ ես զայս ամ զպատա
թողուլ և զնայլոյնսն ամա
հու բժշկել։ Ձե ողորմու
թեանց։ Ձոր բոլորից։
Ձնա թագաւոր։ Ամարձ
րեալ հօր որդի։ Ստեղծիչ
Ստեղծած։ Ամարերար։
Օրհնեալ։ Ազատ։ Ձա-
րատա։ Ձհաւէտ։ Ձլօր։
Ողորմած։ Ցեսուչ։ Ձե
ռընկալ։ Ձաստիչ։ Ձպրե
ցուցիչ։ Ձարմանիչ։ Ձե
ցուցիչ։ Ձրկայնամիտ։
Ձնոխակալ։ Ձպահէն։
Ձժիշկ։ Ձովեալ։ Ձրկ
նաւոր։ Ձնձաղ։ Ձոյս։
Ձեանք։ Ձարուեք։ Ձորո
գուեք։ Ձհաւուեք։

Ես թէ հայեսցիս մարդա
սիրութիւն ըստ որում քոյդ
են սովորութիք՝ նայեցեալ
ինքեզ կողկողիմ և ես։
Ես թէ լըսիցես՝ հաւաչեմ։
Ես թէ ունկն մատուցանի
ցես՝ պաղատիմ։ Ես թէ ան
սայցես՝ աղերսեմ։ Ես թէ
ներեսացես՝ աղաչեմ։ Ես թէ
առիս դառնայցես՝ գոչեմ։
Ապա եթէ անտես առնիս

զոր ոչ առաւել, քան զքո-
թևապոյնսն ոյք են ծա-
նուցք։ ՚Հոգեկանացն
կրից կորուսչաց, թէ զմարմ
նականացն ախտից սպաս
զաց։ ՚Ա՛ր դրմնան հե՛ղ

զրոս յայտնեցից։
և յաղագս ցից ըն
շանակեցից։ և վէ՛ր մխոյ
սեաց ձառեցից։ և զոնդան
ծաճկեալս մերկացուցից։
և կամ վ՛ երից խոստովա
նեցայց։ ՚Ա՛ներկայիցս
զոր արդէն ունիմ, եթէ
զանցեալցն զոր մերթ երեցի։
ապագայիցն յորոց կա
շարժութեանցն յորոց գերծ
ցայ։ ՚Ինքըն ինձ համա
րեալ՝ որ է այ մեծ գրեցել,
թէ զանկերպագրելին շէ
յիշատակել։ ՚Նոյնպէս
որ է առաքել, թէ զքո-
թևապոյնսն ոյք են ծա-
նուցք։ ՚Հոգեկանացն
կրից կորուսչաց, թէ զմարմ
նականացն ախտից սպաս
զաց։ ՚Ա՛ր դրմնան հե՛ղ

ընդ հօր հոգեւոյդ սրբով
փառք յաւիտեանս
ամէն։

ասել։ ՚Համարձակութեան
վստահութիւն կորուսեալ։
՚Ստեղծիչէդ էից բարիա
ցուցեալ։ ՚Անձառութի
շնորհին ընդոստանեալ։
՚Պատուոյն պատկեր այ
լայլեալ։

Ասկ եթէ առ այս խեղդ
մահու հեծութեան ցա
ւոցս՝ մարդասիրեալ առիս
ժամանեցուսցես սուրբ քո
զազգեաւն գերը լնանիլ՝ ի
հոս, եթէ՝ ։ բժշկութի դա
դարեցուցանէ զմեղս մե
ծամեծս։ Ի լոյս ամենա
ուս քոյդ պատ
հաստել՝ ի քեզ՝ զբոյդ կեր
պարան լուսոյ լցեալ ունել
կարեալ յոգի՝ վերըստին
դառեալ պնդեցայց քաւել։
ստեղծեալ կրկին՝ ի փրկու
կուրծք անմահից կենացն
անախտականաց։ Ի՛ քեզ

մաւոր աղօթանըէդ ամ
զամ երկիր եւ եմ պատգա
եւ ոչ պատահիմ։ Ունիմ
ոչ հանդիպիմ։ Կարօտիմ
տեսանեմ։ Ծարաւիմ եմ
ժամանեմ։ Չունկամ եմ ոչ
հասանիմ։ Ծուխամ եմ ոչ
ինչ օգտիմ։ Պնդիմ եմ ոչ
ննայն թէ՝ 3 Հանձարեղքն վե
բարկեացեն զամօթս իւր
եանց։ Տարացեալ՝ ինկը
բօնից։ Հեռացեալ՝ ինկար
գաց։ Սրբութէ անուշ
կուսութէ անմաքուր։
արդարութէ ամբարիշտ։
բարեպաշտութէ վնասա
պարտ։ Երանութէս մեր
առաջեղծօրն, և Հեռի երթ
կամացքս։ 4 Ո՞ամբաս
պատճառաւոյ ըստ մար
գարէին, այլ ոչ եթէ սըր
տիւս։ Ո՞ եթէ պարտ է
զքառասնեցեան առել առաջ
նոր՝ զար քան զառանձանան
յանդգնութէ։ Ո՞ եր զուր
ինն պաշտօնատարս այ։
Ո՞ միտս անկայունս՝ երկիւղ
ձանապարհաւ մահու վա
րանեալս։ Ո՞ անամ և ոչ
ինչ օգտիմ։ Պնդիմ և ոչ
հասանիմ։ Թուխամ և ոչ
ժամանեմ։ Ունկամ և ոչ
տեսանեմ։ Ծարաւիմ և
ոչ հանդիպիմ։ Կարօտիմ
և ոչ պատահիմ։ Ունիմ
զամ երկիր և եմ պատգա

ոականացն, թէ զծայրա
կոտոր վնասակարութէնն։
Ո՞ աներեւութիցն, թէ ըզ
տեսականացն։ Ո՞ առ ձեռն
հպատակութիւնն, թէ զառ
նոյն ինքն շունչ հեռաձո
րութեան։ Ո՞ ըստնակեանն
դիւրին խածմունս, թէ
զերկարաձորն նետաձգու
թիւն։ Ո՞ խորհուրդն զան
չափութ, թէ զամենաճանան
յայտնաւորիչ։ Ո՞ յոգնա
գլխեան պռունկութէ, թէ
զառողջութեն անբժշկութէ։
Ո՞ պարարիչն չարին մարմ
նովս, թէ զսովիչն բարւոյն
հոգւովս։ 1 Ո՞ լնամիչ
հանդիսանացն յոչ ախոր
ժելիսն այ, թէ զբռնաձա
ութէն տոհմէ ձգիչն ի
նոյն մոլեգնութիւն։
Ո՞ առ ի մանկն մեղաց,
թէ զընդունայնութեանցն
կարծեաց։
2 Ո՞ ըդարև ոչ կամաւ խե
լաչար զերծեալ ի ձոր
ձոյ՝ զառակացս տեսիլ
յանդիմանեցի։ Ո՞ ընդ
դէմն դարձեալ իմաստ

աշխարհին։ Եւ ոչ թող զմեզ
բազումս զայսոսիկ բարե-
րար՝ եւ մի՛ ունիցիս։ Զի՞ն
րինք են քեզ զսոսին եղծա-
նել, քան ինձ տաժանաւո-
րիս աչով նկարել։ Զայն
այսորիկ գրեցի առանց խր
նայելոյ, զի դու առաւել
պէս ջննչեսցես օրինեալ։
1 Որ վասն մեր մեղաւորացս
երկայնամիտ անօրէնեցաւ՝
ըստ մարդկանաց բանի հե-
ծուքեն սրտի եզրի երկան
կի։ Ոյժ նեղեալ անձն
և ձանձրացեալ ոգի՝ բա-
նին յիշատակաւ որ զսոյն
պատմէ, յայտ կրից մահա-
ցուցանողաց վտանգեալ։
անկեալ՝ի վիհ գարշուքեն
մեղաց անդնդականաց ա-
պականութեց։ 2 Քանզի
ճանաւատամ թէ լսես ինձ,
ըստ յոբայ ձայնին։
Ո՛, ըդ՝ ես ինձէն ինքնա
դըատով անձնատաւո գե
րին՝ համաւորապէս մատն
եղեալ բնութես, արդելի
վակեցի կնքեցի առ յինէն
ամ մասանց՝ զկենացն հնար։
3 Ո՞ւր իմիկուքինն մեղք
կապելոյս կրկին մեծաս-
ցես գործեալ։ Ո՞ւ քանզի՝ի
մարդարէէն բարուրք խը
րատեալ՝ փորձ գոցուք մաղ
թել ընդմին՝ հոգեւով քով
երդեալ՝ յուսով հաստատ
նով՝ի քեզ ապաստանեալ։
3 Ո՞ւր ի՛ք ընձեզ բանս ասէ
յուսկէ, և դարձարուք առ
ուր աճ ձեր և ասացէ՛ք ցնա
կարօղ ես թողուլ զմեղս։
զի ընդունիցիք զբարիս, և
վայելեցուցեն՝ի բարեբեր ան
ձինք ձեր։ Ո՞հայ աճ խո
սեցաւ, և մնէ որ ոչ լսի՛
ցէ։ Նոյն ինքն վհայեաց, և
մնէ որ ոչ հաւատասցէ։
Ո՛, ըդ՝ այսոքիկ վճիռ պատ
ուելն։ Ա՛յրբերեալ սայ
մանն։ Սահման նոյնադոյ։
Կենաց աւետիս։ Կեր
տրունկն։ Ո՛ոսուն բարու
թեան։ Սփոփանաց հրա
շէքն։ Ա՛շխարհս պատկեր։
Ո՞նդհատիւտ գանձ։ Ո՞ն
մոռաց յիշատակ։ Ո՞ւ յոս
առ սոյն և ես հաւատ ըն
կալեալ աստուած՝ վհայեմ

վերջանողաց այսմ մա-
տենի՝ ողորմած վա՛ խալխի
և շարչարանաց մահու որ-
դոյ քո Տ՛ր Թուխթ՝
սկզբնատաքոլի ողբերգու
թեան ձայնի այսմ արուես-
տին նուագի։ Ո՛ր զայս
դեղ փրկութիւն կենաց մեզ
յարմարեցոյց, եղիցի՛ քեզ
ժըշխեալ յանուն քո Տ՛ր։
Ո՛ր հետս եղից խոստովա-
նութիւն մեզ նկատեցոյց,
այսու պայմանաւ պատուա-
հականաւ՝ լեցի՛ անարատ
յիւրոյն պարտեաց։
Ո՛ր չհպարտուիմ թէս հար
թել մեզ վարդապետութեա,
՚ի սոյն կնոնի կենաց պատ-
դամի՝ եղիցի՛ զերծեալ ՚ի
չար կապանաց մահու ար-
կածից՝ սկզբնայինաց վերջ
նոց և միջնոց։ Յորմէդու
թեամբ բարեգործեալ
՚ի նորոգութիւն լուսաւորու-
թեան։ Ընդ որում և մեք
գրեցուք՝ երջանիկք զը
տեալ ընդ նմին։

սմին ըստ մարդարէին։
1 Ա՛ռ 14 · 3 1 Արթո՛ղ ես յաղի թողուլ
զմեղանս բազմաբեղունս։
Լո՛ւ ես զօրացոյս կրկին
բարձրացեալ՝ առ ամենա-
ըշնորհաւ կործանեալ հո-
գիս։ Յաղի իշխես։ ամի
բաւես։ յաղ ուրեք հաստա
նես։ ամենից բռնութեց
յաղթես։ Ո՛ ամ հարթրու
թիւն փշրես։ զամ ընդդի
մահար վանես։ զամ խըս
տութիւն վատնես։ զամ
սրացեալ ընդոստնես։ զամ
դառինս անուշես։ զամ
դժուարամարքելիս՝ քաղց-
րացուցանես։ 2 զամ պարտս
ընդոշխես։ 3 զամ յանցանս
թողուս։ Արթո՛ղ ես զօրա
ւո՛ր՝ Տ՛ր՝ Քրիստո՛ս՝ ա-
մենաթո՛ւխտ։ Ո՛ ամենե-
ցուն մեզս ընկղմես։ և զը
քացուցեալ բառնաս ՚ի միջոց։
իբր զձաձանձ փոքու հայ-
ձակեան՝ սահմանեալ ՚ի չափ
ոչ եկից՝ անկեալ ընկղու-
զեալ ՚ի տիեզե
րասարածն ծովու։

մանէ՝ որով զվէրն մեծ ընտ
սուր ոյժէն ուժգին բախ
ղաց, զի փախիցէ՛ ի մար-

Ա՛րդ՝ այսքանեաց անբա
ւիւից հրաշից հանդերձ
ձիչ Նայր ամենասուրբ։
Ոչնունդ ահաւոր։ Զայն
սարսափելի։ Ոչուանն ընտ
տանի։ Նան համբուրելի։
Ա՛զդուանն սքանչելի։
Դրաման սոսկալի։ Ոուրի
անքննելի։ Ոոյուրի անձա
ռելի։ Նակուրի անբաւելի։
Օ՛ օրուրթիւնն անզննելի։
Ոաղք ամենաբարի։ Տրուրի
անսահմանելի։ Ա՛ճուրի
անչափելի։ Նարձրուրթի
անբովանդակելի։ Ոքաղ
նուրթի անկշռելի։ Ա՛ռա
ւելուրթի անսահմանելի։
Պատճառ որդւոյ Հայրուրէ,
այլ՛ չէ նախադրուրէ։
Ո՛ւր և՛ ի ձեռն քոյդ ան
պարագիր զօրուրեդ՝ սաս
տեա՛ տադնապօղ և դիմա
կան տեղդիս ջերմուրեդ. որ
սպրդեալ մուծաւ ընդ մե
ղաց, զի փախիցէ՛ ի մար-

դոյս • զարհուրեալ՛ ի սրմն
րալի և յանբաւելի արիւնդ
վառակէ գաւթիդ երկնաւո
րի • որով սրսկեցաւ միան
գամ՝ ի միջնորհնաւորս հա
մայն մաքրեցաք։ Ա՛յրդ՝
յայս պատկառելի խոնար
հուրեդ արարչակերտս խոր
հրդոյ՝ ամաչեցիչ սատա
նայ՝ ի գործս չարեաց իւ
րոցն հրեշտակաց • Տան
ջեցի՛ և հալածեցի՛ հե
ռացեալ և արտաքս առա
քեալ՝ ի շինուածոյ խորհ
նէ քումդ բնակուէ՝ յար
տաքին խաւարն։ Ա՛յ ջըն
ջեալ մաքրեա զարտասուս
ողբոց՝ ի դիմաց մերոց • և
պհատաշուճն ձայնիս հե
ծուրեանէ՝ ի սրտից մերոց •
Ա՛յ միշտաւակաւ հարման
հեղուսից՝ քաւութիափուշ տա
ճանատեսիլ ոգեպատան
ջից, որով պնդեցաւ միա
ձինդ քո յաշտարակ խա
չին՝ ցաւերացի՛ չարին •
Ա՛յ՝ ի կողատէրձ սայրա

կեղբն բանդ անձնաւորի
ը անժամանակդ հօր վա-
ուաւորեմք: Նէ քեզ մի-
այնոյ սբ Նըրսէսդ ՔԵԴ
հաւասարապատիւ ստու-
ՔԵԴ, համարուն անբա-
ժին ինքնուեդ, օրհնաբա-
նուի, գոհուի, զօրեղուի
և անձառ վայելչուՔի մե-
ծուե՝ բարեվիճակ հար-
Քուե զուգակշիռ հաւա-
սարուե՝ յՀաւնա ամէն:

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ա Էրսէն յաւելաւած է այս
ծուխան նուին հնչուի աս նոյն
պէս սարկաւագ: Նման ի ի-
րաց սուրբ էութեան է:

ԻՄԱ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՑ
գոս միայն սկիզբն
բարեաց՝ գՔուե
անձառ՝ որդի բարձրեալ
միոյդ Ա. Յ. Յ Ար զողջոյն
զօրն Քոզուե ցուցեր փըր
կարան, և ոչ կորսաՔեն գա
տապարտարան: Ի Ցեղանա
կե զաՀուրն էար՝ աս մեծ

կալաւ, իսպառ սատակե-
ցի սկզբնարարն մահու:

1 Յով 1 Նէ զի խոնարհեցոյց ըզ
29 • 30 դավեաՔն գլուխ յաւետա-
ՔէՔն ըզհոգին ի ծոց քո
բարձրեալ, ապստամբու-
Քի անբարի բարուցն քե
լուարալ ի կոր կործանեսցի
ամին հերՔեալ ի կորուստ:

2 Պետ 2 Նէ զի զօրեալ ծածկե-
15 • 46 ցաւ անմահն խակուե յորո
վայնի երկրի, այսու՝ ամ
բարձեալն հպարտուե կար
ծեալ դառնոզին՝ ի յաւտակս
մահու դժոխոց մըՔին լսա
ՔԵրին յաւեալ դիաՔացէ:
Նէ յիշեսցէ զաւրէնն հար
ՔածՔն անբժշկական. որով
մահացաւ դիմամարտուե
ՔունէՔ վիշապին՝ կենա
րարն կրնաՔ ամենազօրին:

Ա Ը զի ի փառս քո հայր
ողորմուե՝ Իբր ի դավեաս
որդւոյ քո հոգւովդ սրբով
զայս խոստովանիմք:

3 Պետ 3 Ա՛նազն ոչ պիտակ ինչ
18 • 22 սուկ զօրուե ունի զմիւս
մէն՝ աս մի խորհրդականն
20 • 6 խորուՔիւն: Ա՛յլ զանըս

զոսի դոհաբանութեանն։
6 Հանզի չինուց չիանից
և չորեակ տասանց՝ ելա
զորդենէ տունջեանն առ
մուտս արեւուն՝ անդուստ
առնելին չաէ՛ս կարկատ
մամբ իսկ և իսկ ի տոյն ան
արդելսրութի՛ ելեր ք զան
զաղերսանաց ակնկալուե՛
մարդկին բարեգործել մի
մեանց շնորհատրութի՛։
Նսկ առ իմս թշնաառուե
և անարգութի՛ զբոյդ ե
դեալ փառս ամենակարող
զօրութի՛ աՀե՛ղ բոլորից աՀ
օրհնեալ տէրն քս։ Որով
սահմանեսցի կշռութեամբ
չափոյ հաստողիդ՝ ընդ հո
գոյս հաճասարութի՛ կցոր
դեալ։ Հանզի մնաս չոյ
ասիկ անբաւ և անհեաս
զօսեալ։ Ընմենքին քարի
անմահն բարկուե խաւար
րի։ Ուստի չոյժ նըմ՛ապէն
քում մեծութեդ՝ աստե
զացն թիւք։ զոր գոյացու
ցեալ չոչ էից՝ չորիսիկ
մամբ անուանց կինքեցեր։
Ո՛ւր կամ էիր երկրի՝ ի

աՀեռոս ակնկալութեան։
Ընժիկ ախտացեալս։
1 Տովիս մոլորեալ ոչխարիս։
Ես՝ ապաւինեալ ծառայիս։
Ինչ անապակ՝ ես ծո տրտ
մեցեալս։ Պեղանեց դեղ
վիրաւորեցեալս։ Զատու
թիւն՝ մեղաց դրաւեալս։
Ծրնուէ քարեաց՝ մերժե
լս։ Անիք շնորհաց՝ խոտե
լս։ Ծուռն կոչման կապ
ուեալս։ Անդնուն վէ
րըստին՝ կործանեցեալս։
Պատսպարան հզօր՝ գլորե
ցեալս։ Ժանդակ վեհ
գայթակղեցեալս։ Ոռւն
բարձրութի՝ տարակուսե
լս։ 2 Անդուղք երանու
թի՝ եղկեալս։ 3 Ձանձրոյ
շաՀեալ՝ մոլորեալս։ 4 Ծա
գաՀեր ներօղ՝ պարսեալս։
Հաղոր յուսադրութի՛
լքեալս։ Զեռընկալ կե
նաց՝ հերքեալս։ Ընծդ
միայն և ամենատես։ Որ
զիւրութի՛ բարեաց սահմա
նեալ՝ 5 Հեղուս անչափ յա
ճախութի՛։ քան զոր խնդ
րեմք և խմանամք՝ ըստ պօ

նացաւ։ Ով ոք անկաւ ի
բարձրութիւն, և ոչ ընդոս-
տեաւ։ Ով ոք կորոյս մե-
ծութիւն և ոչ աշխարհաց։
Ով ոք զկեցաւ յերանու-
թիւն՝ և ոչ ելաց։ Ով ոք կապ
տեցաւ ի շնորհն փառաց՝
և ոչ ողբաց։ Ով ոք գտաւ
ինքեան ինաստակար՝ և ոչ
ըստգտաւ։ Ով ոք մերժե
ցաւ յերեսացն այ՝ և ոչ կա-
ուաչեաց։ Ով ոք լուաւ
զայ սպառնալիսն և ոչ սոս
կացաւ։ Ով ոք ընդ մի չա
րեացն՝ հազարս չաւաղեց։
Ով ոք մերկացաւ յաւուրս
ձմերայնոյ՝ և ոչ զովացաւ։
Ով ոք անօրինեցաւ՝ և ոչ
քարամբք զխոնն կոծեաց։
Ով ոք եռես զառուն
յիւրում մեծութեան՝ և
ոչ զկծեցաւ։ Ով ոք կա
տարեաց չարիս՝ և ոչ զինքն
իսկ նզովեաց։ Ով ոք ախ
տացաւ՝ և ոչ զանձն դա
տեաց։ Ով ոք յամօ-
թալեացն գործեաց՝ և ոչ
գեբրն մարմին ձաղեաց։
Ով ոք ի պաակառելիսն

յոգս հերձել զոր ի բռոյից
հաստեալ՝ ապրածումն յա-
տակի կառուցեր։ Քան
զինձ նախագրեալ համարդ
սակաւութիւն։ որովք քեզ
նմանիլ վարդապետացեր։
Ո՞հմ ծածկեցաւ և ընդ
կըղմեցաւ ի քոյդ լոյս կա
մաց երկայնմտութիւնդ հա
նուրց ջարուի, եթէ դոյզն
մտայլ ի տապ արեւու։ Նո
ւագ աստուստ իսկ կիրք ես
նուէց՝ զհասարակացն բա
րուց ցուցանէ։

Քանզի ով ոք ի մարդ
կանէ մեղաւ՝ և ոչ զղջա
ցաւ։ Ով ոք զազրացաւ՝
և ոչ ամաչեց։ Ով ոք գար
շացաւ՝ և ոչ պատկառեաց։
1 Յովհ. 5. 13 Ով ոք սխալեաց՝ և ոչ ա
պաշաւեաց։ Ով ոք կոր
ծանեցաւ՝ և ոչ հեծեծե
ցաւ։ Ով ոք գայթակղե
ցաւ՝ և ոչ սորջացաւ։
Ով ոք պարտեցաւ՝ և ոչ
ինքեամբ զմբերանեցաւ։
Ով ոք պատրեցաւ՝ և ոչ
յոգոց եհան։ Ով ոք ձա
շակեաց լերկ՝ և ոչ գաւա

տեսիլ՝ և ոչ բարկութեամբ վերնոյն զանձն պարտ վարկից։
Ով որ զմի ի կարևորացն մեղաց յաչս կերպացոյց՝ և ոչ զինուք մահու խոցեցաւ։ Ով որ զնայուտաւ կանացն՝ և ոչ վայրս վճռատուութեան ընդ հեծութիս ձայնին հիւսեաց։ Ով որ յարքայական գահոյիցն ոտ նանկացաւ՝ և ոչ կարկառեալ ի վայր գլորեցաւ։
Ով որ ընդ պսակին պերճ ճուճ՝ հող ի գլուխ եղեալ և ոչ կրկին չարչարել յոգի մահացաւ։ Ով որ ընդ պայծառ պատմուճանին քրձայ զգեաց եղեալ՝ և ոչ տխրեցաւ։ Ով որ զևեանս իւր կորոյս՝ և ոչ արեան արտասուս երկնեաց։ Ով որ ընդ արկանելեաց լուսոյ խաւար զգեցաւ՝ և ոչ նուաղեցաւ։ Ով որ ի վերայ սրտոյ սիրելւոյն ոչ թաւալեցաւ։

Ո՛հ այսք կերպարանք ճշդիւ գլուտագոյնք պարտաւո՛ր իմ յանդիմանութիւն,

Ի հրապեցաւ՝ և ոչ զօրն իւր անիծեաց։ Ով որ զգօրծեցեալն յիշեաց՝ և ոչ տապացաւ։ Ով որ զգաղտնիսն մտաբերեաց՝ և ոչ խորովեցաւ։ Ով որ ըղձաձուկն նկատեաց՝ և ոչ մահ կորստեան խնդրեաց։ Ով որ զաներևոյթն կեր պարծեց՝ և ոչ կրկին կեր կիր կորացաւ։ Ով որ ընդ մեղացն հեշտութիւնք՝ զոց անչէջ հնոցի ոչ խառնեաց։ Ով որ զվնասակարսն բը նութեն՝ և ոչ պապակեցաւ։ Ով որ զկամաւ ներգործեալն՝ և ոչ սաստկական ինքեան աղօթեաց։ Ով որ զանձառելին՝ և ոչ խոովեցաւ։ Ով որ զանկըրճելին էութեն՝ և ոչ թաղ ծեցաւ։ Ով որ զմեծ մեծան՝ և ոչ մաշեցաւ։
Ով որ զանբծութե ապականարարն՝ և ոչ ոտքն ցաւ։ Ով որ զտարագրու թեն պատճառ յանցմունն՝ և ոչ տագնապեցաւ։
Ով որ զերեսացն աղտեղի

Տխուր դէմ։ Վհատեալ
ձաձանչ։ Յամաքեալ խո-
նաւութիւն։ Արիթացեալ
շուրթն։ Ընչքեալ ոխիւ։
Տրամեցեալ ոգի։ Ի լայ
լեալ ձայն։ Վրկնեալ պա-
րանոց։ Ընդ ի՞նչ թէ ոչ զիս
կուռիքն իսկ նշանակեցին՝
ոչ անօրինէ։ Ընանքար-
տաճար մին։ Ընհպարտ
սիրտ։ Ընխըմդրօղ պար-
գեւի թշուառ։ Ընձաղըր-
սալի պատքեալ։ Ինքնակըռ
տամբելի դեգերեալ։
Ի բռնաւորիւ սոսկեալ։
Ընդարալուսկ քաղցեալ։
Պատշաճաբար հարցանել
Ինքնավկայ մահապարտել։
Ընդիմանապէս հանեալ։
Ընձնանէծ եղկելի։
Ընչ զայս քարոզանել ցու-
ցանէ Արդարապօրէն փա-
րիսեցին կշտամբեալ, եւ մե-
ղապարտ մաքսաւորն բա-
րեհամբաւեալ։ Ընչ արդ՝
Քէ զբարիսն ինարաւորու-
թեան բանասարկուին՝ զը
տողին զմեզ գայթակղեալ՝
զիւրն ի մեզ սերմանիս առ

օրն հատուցման։ Ո՛չ իմարդ
ոչ զբարիսն անկեալս ի մեղ
հոգւոյ արուեստ՝ ի խընա-
մակալութէ կամաց կեցուց
ջիղ՝ օն և օն գրեսցես որ
բարեգութ։ Հզօր և յաղ
թօղ Վհատիչ մեղաւորաց։
կարօղ ամի առ ամ փրկու-
թիւն։ Ընթէ զանդունդս
առ երկինս փոխես։ և կամ
զհատար մըթութիւն ի լոյս
հաստատեսցես։ Ընթէ ըզ
դառնութիւն լերուց ի մա-
նանայի քաղցրութիւն կաղ
ես։ և կամ զկոճ սաստ-
կուեր վտաց՝ ի պարս դա-
ստուրեալ հարսանեաց
կարդես։ Վնչրինք և հր
նարաւորք են քեզ այտ-
քիկ։ Ընև քան զոսկին
բաւես առ սուին՝ տիրեալ
համայնից ահաւորապէս։
Ընչ քեզ փառք յաւիտե-
նից ամէն։

Ա ---
8 · 14

2 Ա---
13 · 25

Ա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏԻՉ

Ձշմարտեսցի՛ քան զի քո ուղղամա՛ր քան զսրբոց ա՛ծ՝ ներօղ և օրհնեալ՝ յ՚ի բազմագթութենն դարձա՛ ի՛ երեսս քո ամենայն պատկեր ի՛ ղեկման մեղաւորին. թէ և աւ յերեսին իսկ շունչն ի՛ցէ ընտրութի՛ւն. և կամ՝ ի՛ մէջ չարութեցն փոխար՚ կութիւն։ Ա՛նանձանդ՝ 2 զի դժնեայ կցորդս այս անձնիշխանակին՝ միշտ մար միկ խաբօղ շողքորդ. 3 յա րեալ՝ ի սրտութի՛ւն լատ ա՚ ռակողին՝ արածօղ հողմոց դժուա՛ր ուներլի։ Հատ՚ ղենն վախճօղ. գերեալ որ՚ սողին՝ մոլեկան մարմնոյս 4 ներհակ տնկակից. յոգ նապատճառեան ամենավա րան. զոր քո ե՛ գիտել զքանեացն յաճախութիւն։

Ա՛ր ղևնի մեղանացն՝ ողոր մած ինա ինձ ողբարկութիւն վհատականս տաժանակոծս բազմաւաղելիս. քո առաջի ներ գթարկութիւն գրեալս արտասո՛ք՝ թառանչս թըշ ճառուեց՝ կարգելոց յան բաւս շար վտանգից մեղ սատագնապ պատկառեցե լոյն։ Ա՛ր զի՛ կրկնաբա նութիւնս ի՛ շատախօսու թենէ կրթեացն, առաւե՛լ քան զզ սոյն այսու ողբալի։ Ա՛նանձ ո՛չ երբեք համար ձակի խնդրել իւր զար քայութիւն, այլ զտանջանացն թեթևուն։ Ա՛յ ընկեր ե՛ նեացն ի լոյս, քան թէ ընդ գերեզմանակնացն զգայա կան շնչոյն ի խա՛ւար։ Ա՛յ ընդամբարձեալն, այլ ընդ բեկեալն և ընդ խոր տակեալն։ Ա՛ հանգստեն իւրում վաստակեալ։ Ա՛ խրախութեան ինքեան տրտմեցեալ։ Ա՛ իմաք ժըպ տեալ և մտօք խոցեալ։

Ա՛երպ ի՛ ծաղր և աշք ի՛ յղքուտն։ Ա՛րեաք զըսփո

Ա՛ր ղևնի մեղանացն՝ ողոր
մած ինա ինձ ողբարկու թիւն
վհատականս տաժանակոծս
բազմաւաղելիս. քո առաջի
ներ գթարկութիւն գրեալս
արտասո՛ք՝ թառանչս թըշ
ճառուեց՝ կարգելոց յան
բաւս շար վտանգից մեղ
սատագնապ պատկառեցե
լոյն։ Ա՛ր զի՛ կրկնաբա
նութիւնս ի՛ շատախօսու թենէ
կրթեացն, առաւե՛լ քան զզ
սոյն այսու ողբալի։
Ա՛նանձ ո՛չ երբեք համար
ձակի խնդրել իւր զար
քայութիւն, այլ զտանջանացն
թեթևուն։ Ա՛յ ընկեր ե՛
նեացն ի լոյս, քան թէ
գերեզմանակնացն զգայա
կան շնչոյն ի խա՛ւար։
Ա՛յ ընդամբարձեալն, այլ
ընդ բեկեալն և ընդ խոր
տակեալն։ Ա՛ հանգստեն
իւրում վաստակեալ։
Ա՛ խրախութեան ինքեան
տրտմեցեալ։ Ա՛ իմաք ժըպ
տեալ և մտօք խոցեալ։
Ա՛երպ ի՛ ծաղր և աշք ի՛
յղքուտն։ Ա՛րեաք զըսփո

1 Ա՛ռա 18 · 22

2 Ա՛ռա 5 · 17

3 Ա՛ռա 9 · 12

4 Հռով 7 · 23

Ձշմարտեսցի՛ քան զի քո ուղղամա՛ր քան զսրբոց ա՛ծ՝ ներօղ և օրհնեալ՝ յ՚ի բազմագթութենն դարձա՛ ի՛ երեսս քո ամենայն պատկեր ի՛ ղեկման մեղաւորին. թէ և աւ յերեսին իսկ շունչն ի՛ցէ ընտրութի՛ւն. և կամ՝ ի՛ մէջ չարութեցն փոխար՚ կութիւն։ Ա՛նանձանդ՝ 2 զի դժնեայ կցորդս այս անձնիշխանակին՝ միշտ մար միկ խաբօղ շողքորդ. 3 յա րեալ՝ ի սրտութի՛ւն լատ ա՚ ռակողին՝ արածօղ հողմոց դժուա՛ր ուներլի։ Հատ՚ ղենն վախճօղ. գերեալ որ՚ սողին՝ մոլեկան մարմնոյս 4 ներհակ տնկակից. յոգ նապատճառեան ամենավա րան. զոր քո ե՛ գիտել զքանեացն յաճախութիւն։

Ա՛ր ղևնի մեղանացն՝ ողոր մած ինա ինձ ողբարկու թիւն վհատականս տաժանակոծս բազմաւաղելիս. քո առաջի ներ գթարկութիւն գրեալս արտասո՛ք՝ թառանչս թըշ ճառուեց՝ կարգելոց յան բաւս շար վտանգից մեղ սատագնապ պատկառեցե լոյն։ Ա՛ր զի՛ կրկնաբա նութիւնս ի՛ շատախօսու թենէ կրթեացն, առաւե՛լ քան զզ սոյն այսու ողբալի։ Ա՛նանձ ո՛չ երբեք համար ձակի խնդրել իւր զար քայութիւն, այլ զտանջանացն թեթևուն։ Ա՛յ ընկեր ե՛ նեացն ի լոյս, քան թէ գերեզմանակնացն զգայա կան շնչոյն ի խա՛ւար։ Ա՛յ ընդամբարձեալն, այլ ընդ բեկեալն և ընդ խոր տակեալն։ Ա՛ հանգստեն իւրում վաստակեալ։ Ա՛ խրախութեան ինքեան տրտմեցեալ։ Ա՛ իմաք ժըպ տեալ և մտօք խոցեալ։ Ա՛երպ ի՛ ծաղր և աշք ի՛ յղքուտն։ Ա՛րեաք զըսփո

1 Ա՛ռա 18 · 22

2 Ա՛ռա 5 · 17

3 Ա՛ռա 9 · 12

4 Հռով 7 · 23

կրկնակի կերպիւ. մինն տա
րեալ, և միւսն ցասուցել։
11 Շուտ ամբանք ընդ միոյ ե.
մինն աստեղաց, և միւսն ա
պառնեացն։ 12 Պատ՛հինու
թիք կարծողականք երկու.
մինն գոն է, և միւսն թե
լեա։ 13 Ի բերանոյ եր
կակի բարբառ. մինն եղ
կութիւն, և միւսն խըռո
վութիւն։ 14 Երկու ազգ
մունս ի միում արտի. մինն
կեղակարծ յուսոյ, և միւսն
ձղգիւս կորըսաեան։
15 Մի յոմանց ոչնչացեալ
տեսիլ կրկին տեղացմանց.
մինն նեռս, և միւսն քա
րինս։ 16 Ոտտումն ահեղ եր
կոցունց բերմանց. մինն
ի կարկուտս, և միւսն հըրա
ցան։ 17 Այլ ցաւագինք
երկուց վտանգից. մինն
լալոյ, և միւսն մահու։
18 Հաւասար սգոյ երկուց բո
ղբմանց. մինն սաստից,
և միւսն սպառնալեաց։
19 Թեգաւունք երկու ի
յերկուց ծայրից. մինն խա
ւարի, և միւսն կիզման։

փանս ձևացուցանեն, և
արտաստաքն զդառնութիւ
սրտին ճշմարտեն։ 1 Մա՛տ
նակք երկու՝ յերկրին ձե
ռին. մինն արեմբ՝ և միւսն
կաթամբ։ 2 Երկու բուրա
նոցք կայծակնաւորք. մինն
խնկով՝ և միւսն ճենճե
րով։ 3 Կաճառակք կրկին՝
կրաւորականք համոց. մինն
քաղցու՝ և միւսն դառնու
թիւ։ 4 Ամակք ղոյգք առ
երկուս բերմունս. մինն
արտօսր՝ և միւսն ծծումբ։
5 Տաշտք երկու՝ կրեցեալք
ի ծայրս մատանց. մինն
գինի՝ և միւսն լեղի։
6 Երանք տեսանելեաց ներ
հակաց. մինն ի լաց՝ և միւսն
ի վրիպումն։ 7 Ոտանութիք
հալոցականաց հակառակու
թեց. մինն արծարծէ, և
միւսն շիջուցանէ։ 8 Հայեց
էանք դիմաց երկուց. մինն
դոյզն ողբանօք, և միւսն
անանխայելի բարկութիք։
9 Համբրձումն երկակի բազ
կաց. ոմն ի հարուածս, և
ոմն ի մերժումն։ 10 Հնդ

Ա՚մկ
76 · 15

Ե՚րե
9 · 24
Ե՚օ
7 · 3

Եւ թէ հարուածոց աջ կա
ռուցանիւ, ինքեան վար
կանիւ։ Եւ թէ ձեռն պար
դևաձիր, ուչ իւր ակն ունիւ
՝ի պարծանս ուրուք՝ կո
րանայ։ ¶ Համբարձումն դրե
խոյն՝ ընկճի։ ՝ի շարեացն
յիշատակ՝ հեծի։ ՝ի ձառս
մաքրոց՝ պատկառի։

՝ի պատմութիւս հանդեր
ձելոցն՝ երերի։ Եւ թէ օրհ
նի յումեքէ յայտնի, ՚ի ծա
ծուկ զանձն անիծանէ։
Եւ թէ դովեստ յումեքէ լը
սէ, պարսաւանօք զինքն
կշտամբէ՝։ Եւ թէ դէսդո
վեցի սատկանայ, ինքեամբ
ինքեան վհատի։ Եւ թէ ձա
ղեցի ուժգին, սակաւ հա
տուցումն՝ առաքել պար
տուցն գրեցցի։ Եւ թէ ըղ
ձումն մահու ինքեան լսի
ցէ՝ այն ասէ, և դարձեալ
կրկնէ։ Եւ թէ որոգայթ մա
հու ձայնեցցէ յերկինէ,
հազիւ զդէմն համբառ
նայցէ։ Օ՜ իւրոց իրաւունց
մատեան՝ խփեալ։ Օ՜ պա
տասխանուածն յոյս լքուցեալ։

Օ՜ համարձակութեան ըն
թացս փակեալ։ Եւ եթէ
ուչ էր անիրականաւոր կո
րուստ գերելոյն, վերա
վին երթալ ուչ ինչ դան
դաղէր։ 1 Ո՞ւրդարև վայ 1 Որո
մեղաւորին, որ տարակու 2 : 14
սեալ կայցէ ՚ի վճռ երկուց
ձանապարհաց, զսա հոգւ
լից բանի խնամառնոյն։

Եւ ուրդ՝ զիմբրդ ուչ ողոր
մեցիս բարեպուճ՝ այս
քանեաց ձայնարկուեց կող
կոզապին հեծեծանաց. որ
անուամբ այսու մեծացար,
2 Թէ՝ ողորմած եմ ես աս։ 2 Եւ
Ո՞հ աս չարութիւն գե 22 : 2
րոյս՝ բարութիւն քո։
Ո՞ս մանգաղատիս դառ
նութի՝ քաղցրութիւ քո։
Ո՞ս կորուսեալոյս յայտնու
թիւն՝ ճառագայթ քո։
Ո՞ս յանդգնելոյս մերձ
թիւն՝ ողորմութի քո։
Ո՞ս խակութիւն վնասա
կարիս հեզութիւն քո։
Ո՞ս կործանելոյս այցելու
թի՝ աջ քո։ 3 Ո՞ս ընկղմե 3 Ո՞
լոյս վերբերուն՝ ձեռն քո։ 14 : 3

Ա՛ոհ
7 · 33

Ա՛ոհ
7 · 48

3 Յով
10 · 4
1 · 5

Ա՛ր 1 բժշկուի անողջանա
լի խոցոճածոյս՝ մատն քո։
Ա՛ր պակուցելոյս պաշտպա
նուխիւն՝ հոգի քո։
Ա՛ր ապահատաւորիս վստա
հուի՝ երկայնմտուի քո։
Ա՛ր օծուն ամենադրժ
նէից՝ զօրուխիւն քո։
Ա՛ր 2 մեղաւորիս քաւուխ
թիւն, հրաման քո։
Ա՛ր փախուցելոյս ապաւի
նուխիւն՝ ոտն քո։
Ա՛ր սրացելոյս պատըսպա
րուխիւն՝ բազուկ քո։
Ա՛ր վերիպելոյս առաջնոր
դուխիւն՝ լոյս քո։
Ա՛ր տարակուսելոյս հնարա
ւորուխի՝ հանճար քո։
Ա՛ր անիծելոյս կրկին ըս
տացուն՝ օրհնուի քո։
Ա՛ր վհատելոյս քաջալերու
խիւն՝ խրախոյս քո։
Ա՛ր վշտապնելոյս սիրիտ
րուխիւն՝ բաժակ քո։
Ա՛ր նեղելոյս ընդարձա
կուխիւն՝ կամք քո։
Ա՛ր ատելոյս կոչումն՝
սէր քո։ Ա՛ր հաստուն սա
սանելոյս՝ բան քո։

Ա՛ր հոգւով վիրաւորելոյս
կարիուած արեան քոյ։
Ա՛ր աներևոյթ մեծրս ցա
ւոց՝ ակնարկուխի քո։
Ա՛ր յուսահատելոյս անդ
րէն ընտրուի՝ իշխանուի քո
Ա՛ր պատուաստուն կըր
կելոյս՝ կցորդուխի քո։
Ա՛ր խաւարած մահու ծած
կելոյս՝ շողյ կենաց քոց։
Ա՛ր խռովեցելոյս իմ հան
դարտուի՝ խաղաղուի քո։
Ա՛ր վայրագուխիւն օտա
րացելոյս՝ ողջոյն քո։
Ա՛ր մոլորելոյս դարձաւը
րուխիւն՝ 3 ձայն քո։
Ո՛ի դու տիրես ամի գը
թուխ։ Եւ ընդ ի քեզ
մասն ինչ խաւարի։ Ա՛ն
ոչ ե բարուի աւուանց քոյ։
Ա՛ր քեզ վայելէ փառք
յաւիտեան
ամէն։

Ա ուստին քեզ համբարձ՝ ի
առաքեանքն, քան՝ ի ըզ
տեմարանքն։ Հայ՝ առաւել
այսմ ասր ասի՝ գոհանել. եւ
երջ փրկուիս։ Հայ՝ առաւել
անարդս ընդ 2 պատուակա
նին։ Յուսամ ընդ աբրա
համու և ընդ աննայի։
3 Օ՝ի մինն բանիդ. զո հա
ւատաց, 4 և մուսն. քահա
նայապետին քարբառոյ ան
սաց։ Ա՝ տորոյ՝ ոմն՝ ի խո
րին ծերուքէ, 5 անհամար
որդւոց հայր հաստատե
ցաւ։ 1 Օ՝ աւանցեալն և
զամուլն արդանդ սառայի՝
անդաստան պտղաբերին ար
դեան օրհնուքէ բազում
ժողովրդոց՝ մրբերից ազգ
և թագաւորաց ընտրելոց՝
հայրն յուսացեալ։ Ուսկ միւսն
զանհանդերձելն երկիր ը
նդունին սեննեկի՝ 6 եօթ
նեակ զաւակօք բարգաւա
ճեցոյց։ Ա րդ քրիս անբա
ւուքէ, զբնաւն նշանակե
լոյ զէնուքի աճուրդն յա
ղագս հեռատեսելոյ։ Նոյնպէս

Ա ուստին քեզ համբարձ՝ ի
առաքեանքն, քան՝ ի ըզ
տեմարանքն։ Հայ՝ առաւել
այսմ ասր ասի՝ գոհանել. եւ
երջ փրկուիս։ Հայ՝ առաւել
անարդս ընդ 2 պատուակա
նին։ Յուսամ ընդ աբրա
համու և ընդ աննայի։
3 Օ՝ի մինն բանիդ. զո հա
ւատաց, 4 և մուսն. քահա
նայապետին քարբառոյ ան
սաց։ Ա՝ տորոյ՝ ոմն՝ ի խո
րին ծերուքէ, 5 անհամար
որդւոց հայր հաստատե
ցաւ։ 1 Օ՝ աւանցեալն և
զամուլն արդանդ սառայի՝
անդաստան պտղաբերին ար
դեան օրհնուքէ բազում
ժողովրդոց՝ մրբերից ազգ
և թագաւորաց ընտրելոց՝
հայրն յուսացեալ։ Ուսկ միւսն
զանհանդերձելն երկիր ը
նդունին սեննեկի՝ 6 եօթ
նեակ զաւակօք բարգաւա
ճեցոյց։ Ա րդ քրիս անբա
ւուքէ, զբնաւն նշանակե
լոյ զէնուքի աճուրդն յա
ղագս հեռատեսելոյ։ Նոյնպէս

Ա՝ ուստին քեզ համբարձ՝ ի
առաքեանքն, քան՝ ի ըզ
տեմարանքն։ Հայ՝ առաւել
այսմ ասր ասի՝ գոհանել. եւ
երջ փրկուիս։ Հայ՝ առաւել
անարդս ընդ 2 պատուակա
նին։ Յուսամ ընդ աբրա
համու և ընդ աննայի։
3 Օ՝ի մինն բանիդ. զո հա
ւատաց, 4 և մուսն. քահա
նայապետին քարբառոյ ան
սաց։ Ա՝ տորոյ՝ ոմն՝ ի խո
րին ծերուքէ, 5 անհամար
որդւոց հայր հաստատե
ցաւ։ 1 Օ՝ աւանցեալն և
զամուլն արդանդ սառայի՝
անդաստան պտղաբերին ար
դեան օրհնուքէ բազում
ժողովրդոց՝ մրբերից ազգ
և թագաւորաց ընտրելոց՝
հայրն յուսացեալ։ Ուսկ միւսն
զանհանդերձելն երկիր ը
նդունին սեննեկի՝ 6 եօթ
նեակ զաւակօք բարգաւա
ճեցոյց։ Ա րդ քրիս անբա
ւուքէ, զբնաւն նշանակե
լոյ զէնուքի աճուրդն յա
ղագս հեռատեսելոյ։ Նոյնպէս

1 Ա՝ ստուածն ամենայն
8 · 2
2 Ա՝ ստուածն ամենայն
9 · 20
3 Ծնն
15'5·6
4Ի=Թգ
1·17·18
5 Ծնն
17 · 5
17 · 16
6Ի=Թգ
2 · 5

Ի Ա

Ո Ա Ր Ա

քանզի բազմացու
ցի պայմանաւ քա
նիս՝ զաղէտ տագնապի հե
ծուքէ ձայնիս՝ մեծ հա
ռաչանաց անսփոփելի ի
մոյս վտանգէ։ Օ՝ի զու
ղորմած սիզբնահայրդ խոս
տովանուքէ անյայտ ծած
կուքից՝ որդի՝ այ կենդա
նւոյ ասր յս քէս, քաղցրու
թեամբ նայեցցիս քաւել
Ա՝ ըդ՝ որ կարծէ ես. ձըշ
մարտապէս քաւականն ես։
1 Ա՝ Թէ կամիս՝ ճնարաւոր
ես։ Ա՝ մին առաքելապէս,
ոչ է կարեւս։ Հարստանաս
մեծապէս ընդ տալն, քան
ընդ առնուլն։ Ա՝ զամանան
քեզ գանձ՝ ի ցրուելն,
քան՝ ի ժողովելն։ Յաճա
խին ստացուածք քո՝ ի ըսփ
ռելն, քան՝ ի ճշդելն։

Ա՝ ուստին քեզ համբարձ՝ ի
առաքեանքն, քան՝ ի ըզ
տեմարանքն։ Հայ՝ առաւել
այսմ ասր ասի՝ գոհանել. եւ
երջ փրկուիս։ Հայ՝ առաւել
անարդս ընդ 2 պատուակա
նին։ Յուսամ ընդ աբրա
համու և ընդ աննայի։
3 Օ՝ի մինն բանիդ. զո հա
ւատաց, 4 և մուսն. քահա
նայապետին քարբառոյ ան
սաց։ Ա՝ տորոյ՝ ոմն՝ ի խո
րին ծերուքէ, 5 անհամար
որդւոց հայր հաստատե
ցաւ։ 1 Օ՝ աւանցեալն և
զամուլն արդանդ սառայի՝
անդաստան պտղաբերին ար
դեան օրհնուքէ բազում
ժողովրդոց՝ մրբերից ազգ
և թագաւորաց ընտրելոց՝
հայրն յուսացեալ։ Ուսկ միւսն
զանհանդերձելն երկիր ը
նդունին սեննեկի՝ 6 եօթ
նեակ զաւակօք բարգաւա
ճեցոյց։ Ա րդ քրիս անբա
ւուքէ, զբնաւն նշանակե
լոյ զէնուքի աճուրդն յա
ղագս հեռատեսելոյ։ Նոյնպէս

մոաց սյացեալք։ Ընդ ա-
րեան զո ահաւորի՝ և լաստ
մարմնոյ ծնօղդ զո խնկելի
Պարք առաքելոցն։ Հաւսք
մարգարէիցն։ Պունդք
մարտիրոսացն։ Ձհաւոր-
եալքն հեռուակք՝ սպառա
զէն արիութիք մերկամարտ
տիկն մրցուիք՝ դուամարք
միանձանց։ Ոգլք բանա-
կաց ընտրելոց։ Ժողովք
բարեկրօնից։ Ոգլք հոգե
ղինաց։ Երկրէ երկնաւո-
րաց։ Ո՛ հնոտորուիք վեր
նականաց ընդ մեզ կցոր-
դելոց։ Ընդ երախայ-
րեաց։ Ատուցմունք զր
էարակաց։ Ուցմունք զամ
պարաց։ Ուրմունք խըն
կոց՝ իւղոց հանդերձանաք։
Յաղթանակք փրկականը
շանաց։ Ատուցմունք խո
րանաց անթաբնակաց։
Ձեռք քահանայից շնոր-
հիւ կատարելոց։ Ո՛ շար
ժուն անձին յիշատակ այ։
Ո՛ փոփոխումն գարշապա
րի։ Ո՛ կարկառումն աջոյ
և համբարձումն բազկի։

զանին նորաճին որդւոց
անհատ յորդուիք։ Ո՛ յա
ւիւ պանծալի, որում ոչէ
կէտ կցորդի, և ոչ սպառ
ւած վախճանի։ Ո՛ յո կոյս
ոմն է ուրոյն ընտրուած նը
իւրեալ, յաւէտ անձառելի
վիճակաւ համայն յաւիտե
նից՝ դժուարապարտմանե
լի մերոց իմաստից։

Ո՛ րդ՝ համարեա յարդա
րուի՝ անյուսալի փրկու
թիք հոգւոյս՝ զամենավարն
ձայն կողկողանաց արտիս
տեծուիք։ Ընդ նախագը
րելոցն երջանկաց եղել և
դասեալ զայս գաւանուիք
փոքր՝ հաւատոց իմոյս իսկն
դերծուածոց։ Ո՛ ի կեցից
և ես առնոքօք՝ քերկրեալ
ընծոյն։ Ուռան հարեալ
քան զիմոց գործոց՝ զբոյդ
շնորհաց։ Ո՛ նա՛ւանդ զի
կրկին բարձունք են և փա
ռաւորք։ և քան զչափ կըշ
ռուիք բանի գերագոյնք։
Ոմոնմ խոստովանիմ հաշտա
րանք։ և հզօրապէս քաւա
րանք։ և կարծեաց թերուե

կաց մտաց վայրենեաց։
Աստմբակաց գուռզաց։
Ո՞ինչ զի առ Թատերս ոչ
սարնաց, և առ կոյս խաո
նիճաղանճ բազմուեց, և
կամ առ կաքաւս կայքից
անախորժականաց կամաց
Հզօրիդ՝ ոչ ես մոռացել։
Ո՛ւր՝ դու առացար զամ
նեսին, և քո են ամքն,
և ողորմեացիս ամեն մնայն
բարեդուն։ Ո՛ւ թէ և
մեղիցեն՝ քո են. վա՛ղ ի՛
քո՛մ համարի են։ Քանզի
գիտեն զչարութի քո, ըստ
առակողին մաղթանաց։
Ո՞րամ և ես կցորդիմ թշո
ւառս բնաւից՝ վկայեալ
սրբին յանցաւորապէս։
Քանզգնիմ ասել՝ թէ որ
կարդայ զբեզ գովեստին,
ծանուցեալ զբեզ թէ ի
ցես, թէ և եօթեամբքիցէ
վարակեալ կըրկնապատիկ
պատժապարտուած, առ այս
օրինակ կիրթ ձեռնարկու
թեան, գիարդ ոչ քո ինչ։
Որս է տեսանել՝ ի մէջ
արքնաւոս ագռաւուց՝

Ո՛ւր բարիս՝ գոհութի, և առ
գթեալն՝ աղաչանք։ Ո՛ւր
բանս ընտանիս։ Ո՛ւր խոսս
հատարակաց։ Ո՛ւր ձայնս
քնաւորականս։ Ո՛ւր գոլ
ծոց յաջողուածս։ Ո՛ւ ա
ռաքինութիդ ջերմութիս։
Ո՞ր՝ ի սրընջեան և՝ ի գիշե
րի ընթացմունս օգտակա
րաց հոգեւորականաց քո
առաջնորդեալ։ Ո՛ նիր
հել և՝ ի զարթնուլ, Ո՛ պա
տերազմի ազգաց, Ո՛ մրտս
դիմաց, Ո՛ հակառակութիս
հերձուածողաց։ Ո՛ փո
քունս։ Ո՛ ննջումն։
Ո՛ ձգումն ըմպելեաց, և
առ ճաշակումն կերակրոց։
Ո՞ ինչ միանգամ՝ ի կիր
ս մեր կերպանան։ Ո՞թէ հեշ
տականս՝ եթէ տատամսե
լիս։ Ա՛ ոմանց աղօթս՝ մը
նալ՝ ի նոսին։ Ո՞ չ յաղագս
ոմանց՝ զի զերծ արասցես
սքանչելապէս ինարիւք ան
ճառելոջդ։ Ո՞ւ՞ստացեալ
յամենեցունց, թէ բա՞ա
կան ես ամի։ Ա՛ոհնաբոյծ
հատակաց՝ ոիոց պատանե

Ի ՍԿԶԲՆ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՅ

Ես յետ նեալս ՚ի նախադրութենց ար
ժանաւորաց, զբնել ինձէն ընտ պարտաւորսն պատժոց,
Հայցեմ զողորմութիւն ընդ
ամէնս մաղթանաց։ ՚Ընդ
նկուն, և անհամարձակ։
՚Ընդ տկրան և փոքրկուն
՚Ընդ ընկճեցեալն, և արհա
մարհեալ։ ՚Ընդ արատը
բեալն, և աւազակեալ դար
ձեալ։ ՚Ընդ երկուածլեան,
և ՚ի շմարտեալ։ ՚Ընդ կոր
ծանեալն, և յարուցեալ։
՚Ընդ ընկճեալն՝ և հա՛ս
նիկ զղջացեալն։ ՚Ըստ ամե
նեսեան բարեգործ՝ միայն
Թագաւոր օրհնեալ ՚ի բար
ձունս և յայտ յաւիտեանս
ամէն։

❊❊❊

տատեալս։ Ընդ գլուխն՝ և հանդնեցեալս։ Ընդ աչ
ս եցեալսն, և կոչեցեալս։ Ընդ ասլիսն, և գա
տացեալս։ Ընդ մերձիսն, և ընկալեալս։ Ընդ առա
ւակեալսն, և զսպեցեալս։ Ընդ հեռացեալսն, և մեր
ձեցեալս։ Ընդ հերքելն, և սիրեցեալս։ Ընդ պատ
կառեալսն, և զբ՚արթա
ցեալս։ Ընդ ամաչելն, և խոնդամտեալս։

Այլ ես պատմեմ աստա
ծոյ գարձեալ՝ ոչ զմեղսն եղէմի, [1] ըստ մարգարէին հրամանատուէն որ առ ժո ղովուրդն նախկին. և կամ առանն յակօքս զանօրէնս թիւնս նոր, այլ՝ խոյս ժա մանեցից յայսոսիկ։

Բանզի աւետ ի աղետս մահու յարելով [2] ըստ մար գարէին, յանդիմանելոյ զիս ինքն ինձէն խոսվս ձայ նիւ [3] ըստ սաղմոսողին։

Որպէս զի յանձնառական յայսմ համայնապատում խոստովանութէ՝ ոչ կարօ

Ղողորմին. քաղցրութէ։

Ննաւթին ողորմութիւն։

Ի տեսութիւն հեծութե
ան ձունս յառեալ ողորմագին տեսութէ՝ ի քեզ։ Մերձ եր
ցեալ դիմօք։ Ո՞չ՝ ի բար
եխաւեաց՝ ի վայր կոտո
րած։ Ո՞չ՝ ի քոյդ ասյար։ պատկառել՝ ի քոյդ
կանգնեցայց անդրէն կիր
մաղ քո յանեղ ածութիւնդ՝ մարմնով՝ անձառ շաղկապ
ութեամբ՝ ի Քրիստոս
տոյն գաւթի ընձիւղեալ
նաց գաւազան՝ ի յարմա
ցեալ իբր՝ ի հաստատան կե
ցայ։ + Ո՞ւր՝ ի քեզ աւր յե
նուլ գաւազան՝ ի յարմա
տոյն գաւթի ընձիւղեալ
մարմնով՝ անձառ շաղկապ
մամբ յանեղ ածութիւնդ՝
կանգնեցայց անդրէն կիր
սայար։ պատկառել՝ ի քոյդ
երախտեաց՝ ի վայր կոտո
ցեալ դիմօք։ Ո՞չ՝ ի բար
ձունս յառեալ ողորմագին
տեսութէ՝ ի քեզ։ Մերձ
՝ի տեսութիւն հեծութե
Ննաւթին ողորմութիւն։
Ղողորմին. քաղցրութէ։

1 Եսայ. 58 · 1
2 Յովէլ 1 · 15
3 Ա-ի 37 · 18
4 Եսայ. 11 · 1
58 · 9

Ո՛վ Աստուած լուսոյ արուեստ՝ որ
ցեալ պաղատանս յուսոյ
առաջի մեծիդ վերընծայե
ցից. Լո՛ւր ամենատես ան
նըման երկայնմտութե՛ամբ քո
դառնացուցչիս. Ա՛ինպէս
դու ամի սահման փրկուե.
Ընտո՛ւած բոլորից.
Ընձառ մեծութիւն.
Ընբռնադատելի բնութ.
Ընքննելի իմաստութիւն.
Չքո՛ր զօրութիւն.
Արօղ բարերարութի.
Ընպակաս լրութիւն.
Ընձառ ժառանգութի.
Ա՛յրելական վճռակ.
Ո՛ւստ պատրաստութի.
Ընբռնտո՛ղ իմաստութ.
Տենչալի տուրք. Ընձկալի
ձիր. Ներձալի բերկրութ.
Ընտիտուր հանգիստ.
Ընտարակոյս գիտ.
Ընկապուտ կեանք.
Ընծախելի ստացո՛ած.
Ընփոխանորդելի բարձրութ
Ը՛մենարո՛ետ բժիշկ.
Ընտասանելի հաստատութ
Ա՛արձուցիչ մեղրոց.
Ա՛տիչ կորուսելոց.

Ընդ ապաւինելոց.
Ո՛ղջ խաւարելոց.
Ա՛ւաւիչ մեղուցելոց.
Ծածկարնդ փախուցելոց
Ընդորրիչ խոովեցելոց.
Փրկութի մահացելոց.
Ընթակիչդ կապելոց.
Ընզատիչդ մատնելոց.
Ա՛ատապարանդ սահեցելոց
Ա՛ջակիցդ գայթակղելոց
Ներկայնմտութի տարակու
սելոց. Ո՛ւսոյ առեսակ.
Ընծութեան ցոյց.
Ո՛ղբութեան անձրե.
Ո՛ղի երեսաց. Ո՛ղրութ
դիմաց. Հովանի գլխոյ.
Ո՛արժարան շրթանց.
Ընդունի բանի. Կատա
վար անձին. Ներձուաճ
բազկի. Ընդունի ձեռին.
Ներասանակալդ սրտի.
Ընտանի անուն.
Ո՛ երգաւո՛ր ձայն.
Ացորդութի հարազատ.
Խոնամածութի հայրենի.
Հոստովանեալ անուն.
Ա՛աշտեցեալ պատկեր.
Ընպարադիր տիպ.
Ներկրպաճեալ տրութի.

1 Իմա 16 · 12
2 Լսես 57 · 15
3 Ուշ 4 · 20
4 Լսի 4 · 12

Եւ զնոյն գիտեմ, նորին
ողորմութիւն ընկալեալ՝ իքէն
բարերարի, զբաւականանալ
ցիս զմեծդ պարգեւ՝ ընդ
փոքու հաճաւոյս։

Եւ՝ի ձեռն գիտեմ սի-
րոյ զի առ քո անձկալի
անունդ խոստովանեալ ծա
ռայիս, զարձցին ձմերունք
հոգւոյն խաստութիւն՝ի յօդ
հանդարտութեան։

Եւ մրրկին սաստկութիւն՝
՝ի սիզ ախորժութեան։
Եւ կարծիք երկիւղին՝ ի
մեծ վստահութիւն։
Եւ պատուհաս պատժոցն՝
յերանութիւն պատասխանի։
Եւ վտանգ թաղծանացն՝
՝ի հոգեւոր խրախճանութիւն։
Եւ ալեկոծութիւն ծփանացն՝
՝ի խոր խաղաղութիւն։
Եւ ջրհեղեղն մեծարկմանդ՝
յանքոյթ նաւատնկութիւն։
Եւ բերէր բեռանցս մե-
ղաց՝ փոխարկեցին՝ի թո-
շակ ընծայից։
Եւ յայտնեաց ամենից
բիւրոց բարութիւնդ՝ի
քէն եղելոց՝ մեծացայդ

Նարեկացի յիշատակ։
Խնդրեմ մուտ։ Ընկերիդ
շնորհ։ Փառաց դուռն։
Ա՛շխարհս ճանապարհ։
Իրկնաձեմ ուրախութիւն։
Եւ այլ բազմութիւն բանից
գովեստից՝ անհամար կայր
դաց և ասանց անբաւից՝ զոր
ոչ բերէ բերան երկրա-
ծին, և ոչ տանի գործ
մարմնեղէն, և ոչ կշռեն
խղճք հոգեղէնք։

Ա՛ռ քեզ հայր ամ ակն
տեսողի աչիդ ասի։
Այսօր՝ի պաղատանս հա
ռաչման ձայնի քոյոց ծա-
ռայից, և թէ յաղախնեաց
ոք աղաչեսցէ։ Եւ ընկալ
զյօդ ողբերգութիւնս լալոյ ար
տասուաց աչացս ցանկա-
սիրի՝ յանարատ ոտս մար-
դեղութիւնդ քո քո։ Եւ օրի
նակաւ խորհրդոյ 4 հերաց
կնոջն յանցուորի՝ զատ քեզ
դարձն և զդաւանութիւն։
Եւ համբուրիւ շրթանցս
առաքելոյ փրկութիւնդ կե-
նացդ հաղորդութեան՝ համա-
շընչական զանբաւ մեծու-

Ա

Ա՛ռ քեզ հայր ամ ակն
տեսողի աչիդ ասի։
Այսօր՝ի պաղատանս հա
ռաչման ձայնի քոյոց ծա-
ռայից, և թէ յաղախնեաց
ոք աղաչեսցէ։ Եւ ընկալ
զյօդ ողբերգութիւնս լալոյ ար
տասուաց աչացս ցանկա-
սիրի՝ յանարատ ոտս մար-
դեղութիւնդ քո քո։ Եւ օրի
նակաւ խորհրդոյ 4 հերաց
կնոջն յանցուորի՝ զատ քեզ
դարձն և զդաւանութիւն։
Եւ համբուրիւ շրթանցս
առաքելոյ փրկութիւնդ կե-
նացդ հաղորդութեան՝ համա-
շընչական զանբաւ մեծու-

Նարեկացի յիշատակ։
Խնդրեմ մուտ։ Ընկերիդ
շնորհ։ Փառաց դուռն։
Ա՛շխարհս ճանապարհ։
Իրկնաձեմ ուրախութիւն։
Եւ այլ բազմութիւն բանից
գովեստից՝ անհամար կայր
դաց և ասանց անբաւից՝ զոր
ոչ բերէ բերան երկրա-
ծին, և ոչ տանի գործ
մարմնեղէն, և ոչ կշռեն
խղճք հոգեղէնք։

Եւ՝ի ձեռն գիտեմ սի-
րոյ զի առ քո անձկալի
անունդ խոստովանեալ ծա
ռայիս, զարձցին ձմերունք
հոգւոյն խաստութիւն՝ի յօդ
հանդարտութեան։
Եւ մրրկին սաստկութիւն՝
՝ի սիզ ախորժութեան։
Եւ կարծիք երկիւղին՝ ի
մեծ վստահութիւն։
Եւ պատուհաս պատժոցն՝
յերանութիւն պատասխանի։
Եւ վտանգ թաղծանացն՝
՝ի հոգեւոր խրախճանութիւն։
Եւ ալեկոծութիւն ծփանացն՝
՝ի խոր խաղաղութիւն։
Եւ ջրհեղեղն մեծարկմանդ՝
յանքոյթ նաւատնկութիւն։
Եւ բերէր բեռանցս մե-
ղաց՝ փոխարկեցին՝ի թո-
շակ ընծայից։
Եւ յայտնեաց ամենից
բիւրոց բարութիւնդ՝ի
քէն եղելոց՝ մեծացայդ

1 Յով 10. 9
14. 6
2 Ովս 28. 12
3 Ասղ 144. 16
4 Ղ–ի 7. 38

1 Եւ ամենեցուն զկեանն կամիս, և զփրկութիւնն բաղձաս։

2 Ո՛վ ամենապարգեւ Տէրն իմ քո, և առիս դարձցիս կարկառմամբ ընդ[ո]րհի աջոյդ քո սքեզ։ բնակեալ միացեալ և ո՛չ հեռացեալ յանձկութենէ սրտէ սիրոյ սեննեկիս։ Եւ անեղծական քո նկարագրի նշխար պանծալի լուսոյ քրիստոնէականին փրկաւէտ կոչմանն՝ ընդիս պահեացի։ միջնորդեալ ընդ քեզ՝ ի մատեան յաւիտենական՝ կատակաւդ կենաց հոգւոյդ աւետեց՝ երկնից յօրինողիդ։

Եւ քեզ միայնոյ պատճառիդ, և միոյդ՝ ի միոյ պատճառէ, և ունողիդ զպատճառ միոյ, երրեակ անձնաւորութեդ, և միոյ աստուածութեդ վայելէ փառք յերկուս նաւորացն վերին, և՝ի սըրբոցն դասուց՝ յաւիտեանս յաւիտենից։

ամէն։

անուն հոգւոյդ խնկեալ և խոստովանեալ։ Ընծայեցի՛ք բանասարկուն չարեաց՝ հերքեալ և հալածեցեալ։ Ընդայնացին մուրհակք մեղացն։ Ազատեցին հաղորքն Քրիստոսին որոգայթքն։ Կապեցին կապանքն։ Անեցի վինն։ Երասցին ինասքն։ Պատռեցին պատրանքն։ Ծրեցին մեղքն։ Պատառեցին պարտիքն։ Ուրացեալ լուծն։ Հակառեցին քեղքն։ Եւ ընդ մեայլ մրիւքեք չարեացն յանցանաց և դի ընացն բանակաց պաշարողաց՝ արև փառաց քոց ծանանեցէ կեցուցանել փրկել և լուսաւորել։ Քաջմէ և յաղեկէ ։՝ի դիմաց և՝ի քիկանց։ Եւ եղիցի ընդ առաւօտու հոգւոյ դարձնայոյ, ընդ ակնկալութեք սպասողացն քումդ երեւման։ Ո՛ւ դու ես բարեբար առ ամենեսին, և հնարաւորք են քեզ ամէն։

կրկին յաճախութիւն բուր
ման խոստովանութիւն այսր
մատենի՝ ի բազում աղ
դեաւք՝ համարսիւս ամէն
նատարած և աշխարհալիր
3 տանն տեսակաւ. ըստ օ
րինակի համեմատութեանն
ցայն յիշատակի. Ոչ անգիր
դու նոյն տեղր զդաստացու
ցիչ՝ նախանի քարախտրհից
կանանց մեղաւորաց։
4 Որոց առակաւ զմար
գրիչին կերպարան՝ քումդ
ձեմարտատիպ պատկերի ես
ղանակեցեր։ Ոչ նուաստ առ
ստին անձառ ներգործու
թիւ՝ ի յիս վերստնեալ
զձայրագոյն շնորհին կա
տարումն։ Ոչ անասնա
կան գազանի կերակրոյ,
զբազմահամբար պտուղ ցո
րենոյդ կենացդ հացի։
Ոչ ապականացու արծա
թոյն, զարքունական պատ
կեր։ Ոչ յիմարարուր թըմ
րութիւն գինւոյն, զբաժակ
արեան արարչին։ Ոչ
իւղոյն առեալ ի յայրատ
կնոջէն հնոց ժողովրդենն,

1 Յով 12·3
2 Ա-ղ 14·5
3 Յով 12·3
4 Ա-ե 1·2 և 3·1

զի էրօթին յաւելուած էլիւն հր
ծնութեան Նոյին հնդիւք սա Նոյն
աշխու մարդասէր։ Ասէ ՚ի իւ

Ա՚Ո

Ր Ա՚Ո՚ Զ ՅՈՒՐ

Մարդութիւն պաշտա
մանն բանիս՚ի
խայրեաց Հոգւոյս քեզ նը
էիրելոյ՝ օրհնել բարեգուե
կցորդելով ընկալգեաս
տինդ զուգամասնանալ՝ խոս
նեացես ՚ի յանուշութիւնն
կազմութիւնե իւղոյն մարիա
մու՝ կնոջ բարեպաշտի։
Որ հաճասարեալ նոյնու
թիւնե ընդ երկանիկ պտուղն
կացն ՚ի քէն ընկալելոյ յա
էհատհրաշ յարգանօք՝ պա
րարեցիս մեծապէս իմովս
բանիւ նուաստիւ։ ընկա
լեալ յանհաս ո՚ի բարեբա
նեալդ գլուխ բարձրելոյդ՝
անկշռամբեկի ՚ի բանբա
սանաց սաղմոսին թէ՝ 2 մր՛
օծեցէ զառիւ ոսոց գա
գաթան իւղ մեղաւորին։
Ո՚ւր արասցես զօրանալ

ցոլիս ներբող և արուեստից։
լուռս եղիցի, ²զայծ զգե-
նակ ոչբան պատիւ անմահ
ունս։ որոյ պատանկիլ տէ՛ր
վուրդն կուռս կարկատ-
կինէ։ յորմէ արար ժողո-
քին պատրուակ ասաց եզե-
թէ զգեստ այ՝ զվարագոյ
մանէ կործանեաւ՝ կորուստ
եանն վիճակեցայ։ ¹Ո՞վ
մատուցանեն։ Որոց ես կա-
ցոյս ընձեռեն, և ոմանք
ձիացն ժառանգուիս, հերա
տեսուիս։ Որոց ոմանք
ձից յայտնուիս, աբանձելեց
խրախոյս ածային, փա-
գես, լուսոյ երևմունս,
վանուիս, աւետիս, պար
ամենաժամն՝ կանուխ ազ
դեցաւ ձիմ յուսադրուի։
²Ո՞ւր ես մեծիդ այ զքուրքի

բերկրուն նոյ պարել։
Որս հառաչանս, ձայնս
հեծութիւն, բողբոջ բար-
կուն, նախատինս խորտակ
մանն, լայուն կարեւոր։
¹Ո՞վ մեծիդ այ զքուրքի
ամենաժամն՝ կանուխ ազ
դեցաւ ձիմ յուսադրուի։
²Ո՞ւր ես, զգլմունս, խոստո
վանուիս, աւետիս, պար
գես, լուսոյ երևմունս,
խրախոյս ածային, փա
ռաց ժառանգուիս, հերա
ձից յայտնուիս, աբանձելեց
տեսուիս։ Որոց ոմանք
յոյս ընձեռեն, և ոմանք
վհատութիւն բազում մա
տուցանեն։ Որս ես կա
մաւ կործանեաւ՝ կորուստ
եանն վիճակեցայ։ ¹Ո՞վ
լին պատրուակ ասաց եզե
կինէ։ յորմէ արար ժողո
ունս։ որոյ պատանկիլ տէ՛ր
վուրդն կուռս կարկատ
նակ ոչբան պատիւ անմահ
լուռս եղիցի, ²զայծ զգե-
ցոլիս ներբող և արուեստից։

զօծումն ընդհին առիս դէր
ձելոյ։ ¹Ընդ վերծանեն գրել
խաչուք կատարեցին, զանա-
պականութիւն վերարկուն։
¹Պարանջանին պատնուէք՝
զիմիջս բարեմասնութիւն.
օրինիւն և աւետարանչն.
հանդերձ գործնական ա-
ռաքինութիւնն։ ¹Ընդ ոսն
կանն գնաց վայելչականն
զարդու, զանաստուերս յիշա
տակ ետրունականդ ձայնի։
¹Ընդ քառասնիցուն լան
ջացն, զդոգնահատաբ ա-
նանդս ուղղուն զմկինա
կրօն լծոյդ քաղցրուն։
¹Այց ովիկ յայտնութիւն ինձ
պարծիլ, և ոչ վերստին
պատկառիլ ի սոյն։ ¹Ո՞վ
յայլ օրինակ փոխեալ զգ
մատեան մաղթանաց այսր
ողբերգութեան, որ ինչ
ինձն ի յարմարաւորս, ամ
նայնիւ հատուցից զպատիժ
պարտուց իմոց մեղանաց։
¹Ի մարդարէիցն առաւել քե
զեալ համառօտս՝ ի սոյն
յարկ մուծից սաստիկ դա
տախազ։ ¹Ընդ ողբոց նո

Ա՛ն զինչէ ինձ զայսքան
նեաց յիշմանց՝ ի թիւր
արկանել, և ոչ զանձատե
լինն աստանօր դասել։
3 Ինշատակաւ հօրն բարձ
րելոյ՝ յորդին կցորդու
թի։ 4 Անուն միածնին՝
առ հայրն ընտանութիւն։
Ոգին ակնարկուք՝ ի ընդ
հուպն հաղորդութիւն։
Ատչին փրկանք։ Անին
սիրութիւն։ 4 Առաջնոյ
վարձ կամացս առ կշռուի
դիտողին։ 5 Ընձազանն կեն
դանարար, հաշտութեամ միջ
նորդութիւն։ Ի՛ն այլք
ամէն անթիւ բարիք՝ ի բա
րերարէն բարեգործելք։
Ընձաղ՝ ի հարկէ։ Ընդ
ձակք՝ ի լծոյ։ Ինչհանա
կանք, և ոչ ինչհեցեալք։
Ընդ յորիկ են որ ինձ՝ ի մէջ
դառնուեալ մահու՝ կեանս
անտարակոյս աւետարա
նեն։ Անգիր եթէ ոչ զայ
սոսիկ ունէին, 6 կանխաւ
արդեօք կորուսեալէին իսկ
և իսկ՝ ըստ բանի երգողին։
Ի՛ փոքրկութէ որդւոյ զէ

(Ը·2)

ա. արմանամ թէ զիարդ
ոչ կիրկիմ։ Արհանամ թէ
ինքեան ոչ այրիմ։ Ապշիմ թէ
որպէս չյափշտակիմ։ Ջան
զեալ, լքեալ, չարչարեալ,
ջախեալ, մանրեալ, խորտա
կեալ, կերեալ, բաժանել
ի յօրինակէ ժանեաց կո
րուսչին ըստ դրոյն։ Ա՛յլ
այս միայն է պահեալ ինձ
նշոյլ յիշատակի փրկութե
յուսոյ, զի քանզան աւետա
րանն կեանս է ամենեւին։
2 Ի կերպարանաց պատկե
րի բանին ծանուցեալ։
Որով առ մեղանն դրձին։
Ընդ պարտիսն՝ շնորհն։
Ընդ եղջուրն՝ նորոգութիւն։
Ընդ անօրինութիւն՝ քաւու
թիւն։ Ընդ վէրն՝ բժշկութիւն։
Ընդ վտանգն՝ անդորրութիւն
Ընդ պատիժն՝ ներումն։
Ընդ պատերազմն՝ հանդար
տանալն։ Ընդ հուրն՝ անձ
րեւն։ Ընդ պատուհասն՝ պար
գեւն։ Ընդ ակնկալութէն սա
տակմանն՝ ձերն։ Ընդ գոր
ծարան մահուն՝ կենացն
ազատութիւնն։

Ա՛շխ 57·7
Ա՛ե() 21
32·24
Ե՛ կո՛ր 4·4
Ե՛ն 3
6·37
14·6·9
14·16
Ե՛ն 41
1·22
Հ՛ո՛ս 5
6·3
8·2
Ա՛ն՛ 6
118·92

ծնունդս նորոգս, զայն պանծալոյն գթասիրեալ ի նա՝ թէ ապարիսիկ պաշտ
բազիր զօրութիւն, ահեղ շնչարկութիւն տաճողակա
խորոց խորհրդոց ամենա
կատար կամաց հօրն էմ
մանուէլն. զքեզ առաքէի
փրկչի և կենդանատուի և
արարչի աշխ. Ի ձեռն քո
ծանուցի մեզ երրեակ անձ
նաւորութիւն միանականա
ստուեղ. յորոց մի և դու
ճանաչիս անհաս. Ի՛նձ և
ի ձեռն քո՝ առաջինք նա
հապետական տոհմին շա
ռաւիղք՝ տեսանօղք ան
էանակիշեալք, զանցեալն
և զգալոցն՝ զերեալն և
զոչգոյացեալն՝ անըմբռնե
բաբար բարբառով բանի

վերապատմեցին.

2 Դուի ով քարոզեալ ըզ
քեզ մովսէս. Ու՛ր ի գիր
նայն քո իվր ջրոցն անպա
շնչարկութիւն տաճողակա
դիման եղեալ քեզ ահաւո
գոչմամբ հեծութիւն յան
բազմատարած մաղթանօք՝
հօր հզօր հոդիւ Հայցեմք
ուռնամօղ և խաղաղարար,
փրկօղ և հաստատօղ.
թեւոքից և աներեւութից
ին բոլորից. Յորինօղ ե
բար, մարգասեր,

Ի մեռանել ինձ ոարե

քան մոռանալ։

Ո՞ղջոյն ով հեթ չան վարա
զենանի՛ զայս աղօթեցի։
Յորմգաւանդ երկնաւոր
ծայ յակզբան պատմիցին,
ես աղաչանք իմ նախընթ
արարչութիւն։ Ոանգի և
ի դեմս Հոգւոյն սբ՝ այս
ունիմ զերեսեան՝ և նոյն
նախադասեմ։ Համափառ
Հայր փառաւորեմ Ոչնոր
դոդութիւն՝ սաստիկ երկիւ
դիմ՝ մատուցանել նախ ըզ
բանակն զայս պատարագ
րեմ անձնին տրուեցք։

դարն և անարատն՝ գոհիչն
Աստի։ 4 Որ վա՜ տեղւոյ մե-
ղուց մատնեցո՛ւ. և յարեաւ
վա՜ղմէզ արդարացուցանե-
ղոյ։ Նմա փա՛ռք՝ ի՛ հեռուն
քո։ և քեզ բարեբանու՛թիւն
ընդ հօր ամենակալի յա՛ւի-
տեանս յաւի՛տենից ամէն։

Ա՛ղաչեմք և աղերսեմք
արուեստակալից հառաջ
մամբ յամանձնէ զիաւուս
ծորեալ արարչութի՛ւդ՝ ա-
նեղէ և անստեղծ անժա-
մանակ Հոգւոյդ գթածի։
Որ բարեխօսէ ես վասն
մեր յանմուռունչ հեծուխս
աս ողորմածն հայր։ Որ
զնբան պահես, և զմեղս
ցեալսն մաքրես, ո՛ և աս-
հնարս կաղմես կենդանի և
հեղուցիչ կամաց բարձրելն
հօր։ Ո՛րդ՝ աղաւեա՛ զմեզ
յամ

զանին խորհուրդ ծանու-
ցեր։ Որ կերպարան օրի
նակութի՛ն նախ քան զկա-
ռուցանել զերկն մածուած
վերջնում վարագուրիդ՝ յո
րինեցեր կարօղ տիրապէս
զբովանդակ բնութիս ամե-
նից բնաւից բոլորից գոյից
ամ էից յանէից։

Ո՛ր ստեղծանին ի՛ նո-
րոգութի՛ն յարուցե՛ ամե-
ղեալս առ ի՛ քէն։ Որ այնմ
ժամանակի որ էր օր վերջին
այսմ կենցաղի, և օր առա
ջին՝ երկրին կենդանեաց։
Ո՛ր ճնազանդեցաւ մի-
ութեամբ կամացն՝ ոտք և
հօրն իւրում, աղաւակիցն
քո էակիցն հօր՝ անդրանիկ
որդի։ Ո՛երովս կերպիւ՝
զքեզ աւետարանեաց։ Հրէ
մարիամ աճ՝ հաւատար և
համագոյ հօր իւրոյ հզօրի։
3 և զառ՝ի քեզ հայհոյուին՝
անքաւելի քարոզեաց։

Ո՛՛ իբր զնճամարտից ըզ
քէն հեստելոցն՝ զարարած
նական բերանն կարկեց։
Ո՛՛ զիւրն ընդհեաց ար-

Ա՛ղաչեմ՝ տէր ողորմեա՛ զմեզ։
Ա՛ղաչեմ՝ տէր ողորմեա՛ զմեզ։
Ա՛ղաչեմ՝ տէր ողորմեա՛ զմեզ։

Ո՛՛ զբոլոր ամենայն ստեղծուածոց
ի սկզբանէ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն
ստեղծուածս ի քէն ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զա-
մենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղ-
ծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի
քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն
ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։ Ո՛՛ զամենայն ստեղծուածս ի քո կամացդ ստեղծեալ ես։

ման։ Օ՜ ի յաղի բոյժ քա-
րոզեցի գիտեմ։ ոչ որ-
դւոյն այլ հօրն քաղցրու-
թիւ։ 3 Եւ զանաւակ որդին
մերձեցոյց ի հայրենի ժա-
ռանգութին։ Եւ զպոռնիկն
յաւրհնեցոյց երկնային ար-
քայութին արդարոցն երա-
նութիւ։ Ո՜ յո՛ւր այր և
ես մի եմ՝ ի նոցանէ. և վիս
ընկալ ընծան իբր մարդա-
սիրութիւ կարօտեալ մեծի։
4 Ընտրեալ քո ապրեալս։
Օ՜ ի յայսմ ամենայնի՝ յա
մենայնում ծանիցի քո մար
դասիրութիւնդ՝ ընդ հօր
և հաւատարեալ համապատ
ւաքար։ ի միւ կամս և՛ ի մի
իշխանութիւն գովութիւ։
Օ՜ ի քո՛ւ գիտեմ և կա
րողութիւ և մարդասիրու-
թիւ, զօրութիւ և փառք յաւի-
տեան յաւիտենից ամէն։

Ա՜ղ

ձեռն ունելոցն մատուց
նախարարդ կայծակամբն ի
2 ոչ մարգարէին կենդա-
մանէ՝ գայթակղութիւս մե-
ղաց։ Ո՜ հաւատացի ի հրոյս յայտ
կենաց նորոյ փրկութիւ։
անմահացուցիչ մանանայ
պարտուք ընդունել ի զայս
ման երկնաւորդ գաւթին։
ուանց պատճոյ գաւա-
տուք՝ ի վայելուչն ճաշակ
տուք՝ ի վայելուչն ճաշակ
պատճառականս ամպատրաս
դարեցաք զմեզ օթևանս
զմեզ պատրաստեաց, և յար-
հուր արեամբ անդրանկի
իւրոյ։ Ոսկ դու ընկալցիս
տար արեամբ անդրանկի
հաճեալ ընդ մեզ հաշտա-
դի։ և միւսդ ընդունի։
յերկրորդումէդ պատարա-
կելոց։ Ո՜ քանզի մինդ
թից և ընտիր վարուց խըն
նալ ի մեզ ի ձեռն աղօ
Ա՜ պի զքեզ ուսաք միա
հաց փայլմունք ի տեսա
ատ ի մէնջ լուսոյդ ընդ
նակութե։ Ո՜ մի՛ շինչին
որ ոչէ հաճոյ քումդ բը
յամանէ գործոց՝

սիրէ համարձակութիւն զկնի
հեա և ինձ մեղաւորիս ով
խոկութեանդ հօր։ Ե Նոր
զթեզ ոչ հաճասարակից
ծերով զայս ամ, բարեգործ
գործակցութեանդ ներդոր
անդրանիկն որդի Յ. քոյին
դակիցն քո՝ էակիցն հօր,
ականջս խլից։ Ո րպէս ազ
մեր։ և բանաս զփակեալ
Հարբաւեցուցանես հա
Ուսուցանես վարդապետս
3 Յ ուցանես մարգարէս։
և աձեցեալ։ 2 Ո ր ձեռ
նադրես առաքեալս։
թեդ խոստովանիմք զայդ
պարգևս ի մեզ ծայրեալ
սեաց հոգևոր սերմանդ։
1 Քառամ ամենիմաստ էու

1 = Ա
12 · 7
2 Ո
13 · 2
3 = Ա
12 · 2
4 Ո
12 · 2
12 · 2

Ա ղաչեմ զանփոփոխելի
տուրքդ ամենազօր
սիրդ համարձակութիւն զկնի
հեա և ինձ մեղաւորիս ով
խոկութեանդ հօր։ Ե Նոր
զթեզ ոչ հաճասարակից
ծերով զայս ամ, բարեգործ
գործակցութեանդ ներդոր
անդրանիկն որդի Յ. քոյին
դակիցն քո՝ էակիցն հօր,
ականջս խլից։ Ո րպէս ազ
մեր։ և բանաս զփակեալ
Հարբաւեցուցանես հա
Ուսուցանես վարդապետս
4 Յ ուցանես մարգարէս։
և աձեցեալ։ 2 Ո ր ձեռ
նադրես առաքեալս։
թեդ խոստովանիմք զայդ
պարգևս ի մեզ ծայրեալ
սեաց հոգևոր սերմանդ։
1 Քառամ ամենիմաստ էու

դանարան խորհուրդ աւե
տեաց աւետարանիդ ։
Հեռեալ արադալոհիչ ըն
թացիւք մատց՝ ի անհուն
աստարէզս քոյինաշունչ կը
տակարանաց։ Ես՝ ի մատ
էալ իմ՝ ի գլուխ հանդիսի
մեկնութիւն բանի, նախ ա
մանեսցէ առիս գթութի
քո՝ խոսելով յիս զարժանն
և զպիտանին և զհաճոյն
քո՝ ի ժամանակի։ Ի փառս
և՝ ի գովեստ աշխուեդ քո,
՝ի լուսն շինուել կաթո
ղիկէ եկեղեցւոյ։ Ես կար
կառեայ՝ ի վե՛ր իմ ։ զամենա
մերձ աջ քո։ և զօրացո զիս
շնորհօք գթութեդ քոյ ։
Պարատեայ՝ ի մատց իմոց
զմեզ մըթութե մոռացու
թեան ։ ապաքինեալ ընդ
նմին զնաեալս մեղաց ։
2 Ի մբառնալ ուշիւ իմոյ
առից՝ ի կենցաղոյս երկրէ
՝ի բարձուն ։ Ի ուսանել
րեա յիս վերստին զճա
գումն անստուեր հրաշից
գիտուե աշխուե քո հզօր.
արժանի լինիլ 3 առնել և
ուսուցանել՝ յօրինակ բա
րեաց աշխատեր լսողաց ։
Ես՝ քեզ ամ փառք յաւիտ,
ընդ հօր ամենակալի և ընդ
որդուդն միածնի և քաջ
բարի։ Ի՞ յժմ և անվախ
Ձան յաւիտեանս
ամէն։

Ի՞ւկ ընչ-ուսոյ սահման բանի՝
ընթռուլ ընդկն՝ իւնոյ խոնդ
— հոմոգ Ա ընդ հաւատոյ
Ռնուն՝ զայս վերծոտուեն։ զոր

ոսոսվանիմք և դա
ւանիմք՝ պաշտեմք
և երկրպագեմք զաշ
փառ միութիւն ամենայն
հրեղդութեանն ։
Ի՞նչ
բարի։ Ոչնագոյ։ Դաւա
սարապատիւ ։ Ի՞նհաս ի
մասից 4 թեաց սլացման։
՝ի վեր քան զօրինակ ։
5 Ես անդր քան զնմանու
թիւն։ Վերազանց գոլով
սահմանի, 6 անպարագիր
բացարձակու՛ թ ։ Ոսուալ

խակակէ՝ որով զհամայնն
կազմեաց ։

Ա՛ինն յերկնակիսատ հա
մազօր ահա՛որութէ և 1 Ա
բիցն անձնաւո՛րութեց՝ խո 40 ։
նարհեալ՝ի վերուստ աստ
՝ի ստորինս ։ որ էրն՝ի ըս
կըզբանէ անբաժ՝ինն եր
նոցա ։ Ընկալաւ մեալով
փառացն աթոռոյ , և անդ
կարօտ դիմաց ծնողին սի
րոյ ։ 3 Ա՛ռեալ՝ի սենեակ 2 Ա
կուսին արփանդիւ պարգև 3 ։
բար , և երեսք անտի յօդա 3 Ա
ւորաբար ։ մասին էապէս 7 ։
անորոշելի ։ Ընթերի մարդ
կութեամբն , և անպակաս
աճութէն ։ Ա՛ի որդի հօրն
միայնոյ , և միածին անդրա
նիկ՝ աճամայր միածինն
կուսին ։ Ը՛րարիչն յերկ
կանուսին մարդ երով ձևա
բիւր սկզբնածինն ։
Ը՛հա՛ ոչ զինի եղելոց երկ
բաստեղծից նմանութէ.
այլ նոր և չքնաղ՝ թագա
ւորաց վեհափառ։ Ա՛ր ոչ
ցուցաւ՝ի դարս , և ոչ գոյա
ցաւ՝ի ժամանակս ։

քան զհինն յաւիտենից՝
յանտարբափակ էութէց
ստեղծականացս կարգաց՝
ի օրինաբանութէն անթարգ
մանելեաւ ամենահարուստ
մեծութէ յաւէտ պակեալ։
Հաստիչ ժամանակաց , և
որք՝ի ժամանակի են կեր
պաւորեալք։ Ընդն պատ
ճառ , հանդերձիչ և յար
մարապէս յօրինիչ տեսա
կանաց և աներևութից ։
2 Ա՛ն անո՛ւմբ չափեալ , և
ոչ յորիորդմամբ նշանակել։
Ա՛ն որակութէ նմանեալ , և
ոչ քանակութէ կշռեցեալ։
Ա՛ն օրինակաւ ձևացեալ ,
և ոչ որպիսութէ ծանուցեալ։
Ա՛ն՝ի թերութէ տարածեալ ,
և ոչ՝ի լրմանէ ամփոփեալ։
Ա՛ն ուրեք երբէք դերա
ւեալ , և ոչ՝ի տեղւոջ վայ
րի երևեալ։ Հայր գթու
թեանց ունօղ աստ. և աճ
հանուրց՝ որ յերկինս և որ
յերկրի. քաց՝ի քանէն մի
այնոյ՝ որով չէ մէկ ինչ ունի։
Ստեղծիչ և արարիչ ընդոց
ամենից ։ քաց՝ի հոգւոյն

ցույց զբոլոր եղեալքս ամ-
ռավարեալ ի թևս հողմոց
երեալ ի բրովբէս՝ ամպով
անբննութիւն ծածկեցաւ։
Համբարձեալ գերկիրս
ամ երկինի, 5 Նստաւ ձո-
խոյ թութիւք յաթոռն իւրական
սկզբնաժառանգ հօրն հա
ւասարութիւն՝ յորմէ և բը
նաւ ինքն ոչ մեկուսացաւ։
Ընկորուստ առեցելովն և
աննըշաղ սեպհականօքն։
6 Որով և եկեսցէ ի դա-
տաստան հատուցման՝ քըն
նել զծածկեալսն կշռու-
թեամբ չափոյ՝ արդար ի-
րաւանց։ որում սպասեմք
և յոր աղօթիւք։ հաճատա
ցեալ յամենայնի ամին ա
մենակալ տէրութեան նը։
Որ արդարև մինն է միայն
ի միասնոյն, ի միոյն փա-
ռակցութիւն յաւիտեան եր
կրպագեալ։

Ընարեալներդ միշտ և օրհ
նեմք ընդ որդւոյ և հօր՝
և ընդ հոգւոյդ էուք նոցին ա
մենազօր, ճշմարիտ, կատա
րիչ և տէր։ որ յանէից գոյա

(ը · 2)

ղին՝ քան զամ թագաւորս
երկրի։ Ընտիկան խոս-
նութիւք կերպացեալ զմեր
ի մարմնի։ ըստ օրինակի հո
գւոյ ընդ մարմնոյ։ և ոս-
կւոյ ընդ հրոյ։ և կամ յայտ
նապէս իսկ ասել՝ լուսոյ
ընդ օդոյ։ Ոչ փոխեալ և
ոչ աննքատեալ։

Այն ինքն եկեալ կամա
ւորութիւք ի խաչն մա
հու՝ 2 իբր զպատառն անա
րատ ի սպանդ վարեցաւ։
եւ հանդերձեաց զօրեղ
ինքնիշխանութիւք զարարա
ծոց իւրոց փրկութիւն։
Ի արքայութիւն կեն
դանեօք՝ եդաւ ի շիրմի ան
օրհնելի յաճութենէն։
Ուրբաթ թաղմամբն ի
դժոխս՝ 3 սանդարամետա
կանացն վհատելոցն բան
տարգելոց քարոզեալ՝ ցու
ցաւ նորոգութիւն և լոյս։
Ընծաւորեալ զանօրինա
կանացն զփրկականսն ըղ
անտեսութիւն, ածապէս վե
րակենցաղեաց։ 4 Ընկալ

1 Պետ.	1 · 3
88 · 28	
2 Թագ.	7 · 12
53 · 7	
Մատթ.	3 · 16
3 · 20	
4 Պետ.	1 · 11
5 Ովսէ.	13 · 14
16 · 19	
6 Հուդ	1 · 11
Պետ.	2 · 4
95 · 11	
Եսթ.	16 · 27
Հռոմ.	2 · 16
Ք Պետ.	5 · 10
Յոան.	1 · 15

ինքնագործ հասիշեան եր
կուցն ևս ընդ նմին ան
եղիծ և անսահման թագա
ւորութեանն։ Ար ինչ պատ
ճառն առաջին՝ և զանն ա
հաւոր նորին ինքնութեանն,
նոյն ինքն և հոգին բարձ
րացեալ։ Յարի ինքնակալ
ամենից բաշխիչ ձկօրն պար
գեւս, ի գովեստ անուանն
փառաց միածնին։

Ար աղբեաց յօրինման։

1 Ե ՚ն ինչ եաց ՚ի մարգարէին։
2 Փչմամբ ազդակին՝ որ
պատրեցաւ յառաքեալսն։
3 Ներկին աղաւնոյ ցու
ցաւ ՚ի յորդանան՝ ՚ի մե
ծութիւն փառաց եկեղեցւոյն։
Փայլեաց ՚ի գիրս աւետա
կանաց։ 4 Ընտր հաճեցաւ
Օրացոյց իմաստուն։
Ցոյց վարդապետ։
Ծածկ արքայութիւնն։
Ժանդակեաց թագաւոր։
Ստ վերակացու։ 5 Ընտ
մանաւորեաց փրկութիւնն։
Ե ՚նորհեաց ձիրս։ 6 Ման
դերձաւորեաց քաւութիւն։
Ոյրտեաւ ՚ի մանն քրիստոս

զասել։ Ա՞յլ եթէ ոչ հա
ւատալ ՚ի բնակութիւն իւր մարմնա
ւորեցաւ։ Ո՞ր հայր և
որդի՝ զնոյն և հոգին ներ
դործեաց։ 8 Ա՞յլ ինքն է
ած խնկեալ տիրապէս աս
յաւժ։ Ա՞նպէ ոչ նախա
ծրագիտութիւն յերկրորդութեն
ոչ մեծ ինչ գան զմիւսն։
և կամ ՚ի զինի անուանիլն՝
նուաստագոյն առ նմանն։
Ա՞յլ կամ ՚ի մինն ասելով՝
խառնակութիւն գոլ դիմացն։
և կամ յերիցն սրբոհուն՝
ութիւնն եղ կամացն։
Ա՞նպէ անմեծար Հայր
ամին, եթէ ոչ զգան ու
նիցի ինքեան զօրութիւն։
Ոչ ոչ գոլով ընդ նմա հո
գւոյն՝ անհպատ ոմն և ան
կենդան։ և առ ամ երկրա
ման ներշաղել։ Ասկ բանն՝
եթէ ոչ անուամբ հօրն և
նիցի, ոչ ոմն՝ և կամ լը
քեալ և կամ ՚ի մահացու է
ութիւնէ յոչնչէ։ Ոչ և հո
գին՝ եթէ ոչ ՚ի պատճառէն
նշանակեցի, ապաշուք ոմն
քափառեալ իբր զշունչ ան

1 ‖ = պա
1. 11
2 ‖ Յով
20. 22
3 ‖ Ա՞ա
3. 16
4 ‖ Լուկ
3. 1
5 ‖ Լուկ
61. 1
6 ‖ Յով
20. 22
7 ‖ = Ա՞ա
3. 16
8 ‖ Ասա
1.

ր[ա]ն իս հաղորդութ։
Ասէ զինչ պատճառ ինչ ընդ
առքունական հրամանին
կենաց կանոնիդ, ասել ա-
դոնայի՛ տէր, և զհրամայեալ
պատուէրն ոչ առնել։
Ա[ռ]իմք սպասաւորին եւ
ասէ՝ մտի՛ ի հանդէսն։
Ո՞վ ոչ եթէ կարօտեալ
իմոյս ինչ ձայնի այսու մե
ծանասս։ Ա[ռ]ր մինչչև տեղ
ծեալ էր զի՝ նախ քան
զլինելն երկնի փառաբան
զգայն անմահից, և երկրա
ստեղծս բանաւորագ դու
քեզէն ի քումդ լրութե
փառաւորեալ իսկ էիր։
Ո՞վ զի զմերժեալս զիս
յարդեացես անձառ քաղց
րութի, ճաշակել զքեզ բա
նիս հաղորդութ։
Ասէ զինչ պատճառ ինչ ընդ
առքունական հրամանին
կենաց կանոնիդ, ասել ա-
դոնայի՛ տէր, և զհրամայեալ
պատուէրն ոչ առնել։
Ա[ռ]իմք սպասաւորին եւ
ասէ՝ մտի՛ ի հանդէսն։
Ո՞վ ոչ եթէ կարօտեալ
իմոյս ինչ ձայնի այսու մե
ծանասս։ Ա[ռ]ր մինչչև տեղ
ծեալ էր զի՝ նախ քան
զլինելն երկնի փառաբան
զգայն անմահից, և երկրա
ստեղծս բանաւորագ դու
քեզէն ի քումդ լրութե
փառաւորեալ իսկ էիր։
Ո՞վ զի զմերժեալս զիս
յարդեացես անձառ քաղց
րութի, ճաշակել զքեզ բա
նիս հաղորդութ։

Ասէ՝ ընդ զայս գոչեաւնս ծա
ծուկ խորհրդոց կեր
պատրելոց յայսմ մատենի
ամենալուր ականջաց մե
ծիդ այ ընծայեցուցի։
Ա[ռ]ւիմք սպասաւորին եւ
ասէ՝ մտի՛ ի հանդէսն։
Ո՞վ ոչ եթէ կարօտեալ
իմոյս ինչ ձայնի այսու մե
ծանասս։ Ա[ռ]ր մինչչև տեղ
ծեալ էր զի՝ նախ քան
զլինելն երկնի փառաբան
զգայն անմահից, և երկրա
ստեղծս բանաւորագ դու
քեզէն ի քումդ լրութե
փառաւորեալ իսկ էիր։
Ո՞վ զի զմերժեալս զիս
յարդեացես անձառ քաղց
րութի, ճաշակել զքեզ բա
նիս հաղորդութ։

կանձառելն բանիւ յաւակնի
կապտել զհայր յիւրմէ՛ բա
նէն, որ թէ էր երբեմն յոր
ժամ և չէր։ և անբանութեն
բանբասանօք պատճել վար
կանի զվերինն մեծութի։ և
կամ տրկութի տացէ քղխո
զին, ո՛չ բնաւորաբար գո
լով հոգևոր։ որով այլ ինն
գոյութի օտար մուծանել։
և կամ ամբոխութեն ինչ այ
լայլակն՝ յանարատ պատիճ
հրութե ազ երրորդութեն,
ո՞ այնպիսին քարամբք
պարսից՝ հաւատոյ բանից՝
իբր զդիմնդակ դեւս դի
մամարտիկս գաղանական՝
հերքեալ՝ի միջոյ իբաց հա
լածեմք։ Ա[ռ]դեալ՝ի նզովս
զնոյնս ընդ նոսին, փակեմք
ընդ դէմ նոցին զկենացն
մուտ եկեղեցականս գաւ
թի։ Ասասի զնք Ա[ռ]րող
թին փառաւորելով՝ինոյն
երրութի միակցորդ հաւատա
րութե, զուգաձայն սրբա
բանութ, հանգուցանատիպ
հարթութ, օրհնեալ և փա
ռաւորեալ յերկնի և յերկ

1 Ար ինձէն զիս զոսկեղէն
տախտակս խօսուն նըմ֊
րեալս քումդ պատգամի՝
զգրեալս մատամբդ այ՝ եղ
ծի՛. 2 որոյ և խորտակիլն է֊
իրաւացի։ Այլ ես տախտա֊
տեսակ մրով զերկրորդն
նմանութիւն առեալ հայ֊

քայքեմ։

Ա՛, յարդ՝ քանզի բազմիք
պաղատեցայ դրսե՛ստօք
խանդաղատակնութ, որ ոչ կ
գրեալ՝ի յայս կարդ ձայնի։
Ո՛ր բարեգուի՝ ըստ սմին
բանի և այնմ ամենայնի։
Այլեայլ՝ և այս աղերս բար
բառոյ հայցման աղօթից՝
յօդեալ ընդ նոսին։ Ինչ
րևս՝ի մաքրոց և՝ի կամա֊
բարացն՝ ։ այս նըմ֊էր հացի
պանիցդ բաղարջաց իւղով
զանգելոց՝ի սեղան փա֊

ռացդ քոց մատիցէ։

Ո՛ յր դու բարերար և կա֊
մենայնի մարդասէր։ 3 քանզ
ի՝ այ միոյ։ Ինձոր և ամե֊
նակալ։ Ար յաղթես գը
թութիւն խնամոց քաղցրու
թեդ քոյ, ոչ հասարակա֊

1 Ար ինձէն զիս զոսկեղէն տախտակս խօսուն նըմ֊րեալս քումդ պատգամի՝ զգրեալս մատամբդ այ՝ եղ ծի՛. 2 որոյ և խորտակիլն է֊իրաւացի։ Այլ ես տախտա֊տեսակ մրով զերկրորդն նմանութիւն առեալ հայ֊

քայքեմ։

Ա՛, յարդ՝ քանզի բազմիք պաղատեցայ դրսե՛ստօք խանդաղատակնութ, որ ոչ կ գրեալ՝ի յայս կարդ ձայնի։ Ո՛ր բարեգուի՝ ըստ սմին բանի և այնմ ամենայնի։ Այլեայլ՝ և այս աղերս բար բառոյ հայցման աղօթից՝ յօդեալ ընդ նոսին։ Ինչ րևս՝ի մաքրոց և՝ի կամա֊ բարացն՝ ։ այս նըմ֊էր հացի պանիցդ բաղարջաց իւղով զանգելոց՝ի սեղան փա֊

ռացդ քոց մատիցէ։

Ո՛ յր դու բարերար և կա֊ մենայնի մարդասէր։ 3 քանզ ի՝ այ միոյ։ Ինձոր և ամե֊ նակալ։ Ար յաղթես գը թութիւն խնամոց քաղցրու թեդ քոյ, ոչ հասարակա֊

կանաց միայն մարդկութեա֊ իմոց գոյակցաց, առ որս յայնմ ժամ էիր ամբոխութիւն և բիւրամանութեայ հակա֊ ռակութիւն, այլև հրեշտա֊ կից անախտականութե֊ ան, ըստ որում ասացեալ է՝ «Այո՛, և քան զայս սըր֊ բասնեցոյն յանարատութե֊ յորոց մի էր և հեղիաս։ Արդ ցոյց խաստութեա՛ի՝ զի քրիստոս լերինն նշանակե֊ ցաւ յերիս օրինակս։ 4 ՚Ի շարժուն մեծ՝՚ի հողմն ուժ գին, ՚ի հուրն կիզանողա կան։ Ասէ քոյդ հեղութի՛ երկայնմտութե՛՚ ։՚ի հանդարտ ութիւն մեղմութե՛ օդոյն քաղցրութե։ 5 Ո՛Հանդէր կա֊ մեցօղ ողորմութեդ՝ դու միայն ես ըստ գրեցեալսն։ Ա՛ ո՛ղ թէ և հաճոյ֊ք գը տան մերասերըս առաքի֊ նութե՛՝ յեղանակեալ յայլ նմանութե՛ վերնային, սա֊ կայն երկրածինք են և նո֊ քա, ընտրեալք՝ի մարդկա֊ նէ։ Ասէ դու ոչ ունիս չարանալ՝ իսկութե՛ բարիդ։ Ո՛յաւ օրհնեցդ։ Ա՛մենևին

Ա. Երդարձ լուսոյ բարե-
գործ։ Ընտացեր քո՛ր։
Անկնդրեցեր կեանք և
յոյս։ Ի միտ առեր երկինս
էր։ Յարդեցեր հոգի։
Կատեցեր ծածկապետս։
Տեսեր խնամակալ։
Արեկցեցեր անպատում։
Ետնարհեցար միշտ բարձ
րեալ։ Ընտաստացար սո՛ա
ր։ Յայտնեցար անձառ։
Մխիթարեցար անսահման։
Հանակեցար անբննին։
Ած՛ար ձառապայթ։
Արդացար անմարմին։
Օշափեցար անբանակ։
Երպատուրեցար անորակ։
Ոչ՚որ իսկապէս զաղաղա-
ղացն զբաղձանս։ Ոչ՚ոք
իսկ եղեր քշուառացելոյս
ինձ ձայնիւ զբ՛արիմնոցն՝
3 Հարի բարեխօս։ 4 Ա՛րի
նորդ կենդանի։ Պատա-
րագ անմահ։ Պանդ ան
վախճան։ Ո՛րբեր մաքրու
րուե։ Ողջակէզ անծախ։
Հաճոյ անսպառ։ Ո՛հ՛
ողորմած մարդասէր օրհ-
նեալ՝ միշտ կատարեցեա

փրկութիւնդ։ ամէն հան
գիստդ։ համայնից անդորր
րութիւդ։ համօրէն ախտա
ցելոց դեղ առողջութե։
1 Երեմ 2·13 1 Ա՛ղբիւր ջրոյ կենդանւոյ
ըստ երեմիայ։ Հա՛մբձ ա-
ռիս և ողորմեա ինձ։ Ո՛ր
այնքան ծարաւեիս պաղբիս
անկարօտ ածդ՝ իմում փր
կութե, մինչ զի ըզ՛արիք
նոցն երկնից անմահից օրհ
նաբանողաց՝ քան ինն ըն
ծայեցեր մարդկօրէն փրը
կական քահանայապէս և
քուէշապեսաբար, անեղծա
կան յարակայութե միտքնջե
նաւոր պաղատանս՝ օրինա
բանեալդ զո գթութե՝ ի մե
ղոց դիմաց կենցաղակնաց,
վ՚ո՛ր լքեցոյս հաշտութե
մաղթել, 2 ողորմեա եղէմի։
2 Օ՛ր 1·12 Ո՛ր կ՛ լուսաւո՛ր խորհուրդ
3 Յով 2·1 յայց երանելոյ մեծիդ յայտ
4 Երե 7·25 նութե առ հրեշտակական
թափուր տեղի ստորանիկե
ղոց՝ ի ձեռն մարդկան՝ զո
կցորդութե աւետարանել՝
աւանիւ այսր օրինակա
կանս եղէմի։

քին նոցուն՝ հաստատե-
ցեր։ 2 Եւ զի զերկինս
զամբարձ նոցին զմատանց
քոց գործ՝ ոչ գրեցեր եր
կեք սիրել զնա։ Եւ զա
ռեր ի պատիւ մեծաց քո
վեսից՝ առաքինի գտանել
3 զմարդասիրութիւն։ Այ
կիւին մեծացուցեր քեզ
անուն անձառ ի խորհրդա
քո սոսկալիս։ 4 Ո՞վ երկ
նային լուսակերպին՝ որ
էնցեր զնոսին սպասաւորս՝
գլխաւոր յաւուկ մատա
կարարուէց։ Նոքա զբաստը
նային ծնունդս մահկա
նացուն՝ տիրական եւ ծա
կան պաշտելի անուամբդ
5 պերճացուցեր։ անցեալ
վերստին ըստ սահման կրճ
ուռեալ չափոյ։ Այնոցիկ
քեզ կոտակս գրոյ ձառից
անբաւից՝ զանապակ ծով
մանն ծայրագունդի վեր
նում բարուէն։ Ձի եւս՝
ե՛ի մարդանալդ քո միով
յէութիւնն՝ 6 ոմանց վա՜ ին
քեանց։ Եւ կիսոց վա՜ սլոց՝
զերեզս առաւուտ զաւուրս

1 Նոսա
5. 4
2 Ա՜ղ
8. 4
3 Ելոհ
3. 16
4 Նոսա
1. 14
5 Ոնան
1. 28
6 Ա՜ռ
8. 3
8. 13

աւուրեցոյս զբարեբաս
տուէն կամաց քոց կենդա
նատեացդ գովեալ եւ երջ
կայնաւոր։ Ձի քեզ վայե
լէ փառք յաւիտեանս
ամէն։

Ա՜յրուին յաւետաւ իւիւն հո
գեառն նորին հնչէր առ նոյն
աշխոյ մարգեաց։ Նա՛ իւր
տոյ պէտ"։ Ա՜ւ

Ո՞ՐՊԻՍ
Տէր զօրութեց։
Ընծուէի ահեղ։
Ընտարակոյս սեռասէորու
թիւն։ Ոսոխ ամենարձակ։
Ընդառաջել անպակաս։
Որ զօրեացէ ոտնել հնձ
դիսիր պարերգուէ իմոյ
կաթուածոց ցօղոյ քումդ
բարուէ։ Որ ցանդ դեգե
րիս պատրաստել պատճառս
հնարից իմոց փրկութեց։
Ձի զոր մեծն է՝ գրեցից
պատմել յապառնիան։
Ո՞անզի ոչ անուանեցար
հրեշտակասէր՝ որ զպետու

գործի ըմբռնեալ՝ ազդեա՛
սականաց շարժողական
ամենակալդ ձեռօք զիս ։

բարձես և քաշկռտացես։
թաման[ի]ս բանսարկուին՝
զմեղաւորս՝ ի ձանապարհի՝
ըստ բանի երդմանդ։ 6 Զի
քայ։ 6 Զի ես որ փոխա
տրես՝ ըզ քաբեղէն սրտից
կարծրուն՝ ի լոյծ կակղու
թիւն մարմնոյ դոյն՝ բանի
ընդունելուն։ 7 Զի ես
որ բաւես ընձեռել սիրտ
այլ, և ձանապարհ մի՝ եր
կընչիլ՝ ի քէն զբովանդակ
կենացն սահման։ ‖ Զի
ես որ տաս զերկիւղ քո՛ի
միտս խաստուքէ՝ առ քեզ
ուշ ունել հաւատովք ըստ
մարգարէին ձայնի։

Ո՛ Երթեալ քո շրթանցդ՝
զաշխարհաստեղծ բերա
նոյդ զաճեղէն 8 անձրեւոյդ
զկեցուցանօղն կաթո՛ւած՝
մատո՛ ըստ լեցացս դրանց բա
ցարան։ Լրով զօձին խո
րամանկուն բանսարկչին՝
բարձես և քաշկռտացես։
‖ Ամենակալդ ձեռօք զիս
սականաց շարժողական
գործի ըմբռնեալ՝ ազդեա՛

կենացդ։ 9 Զրոնեսաս բազ
մօրինակ։ Զանչեփիս աճ
ապարձս։ Զշանս ձիմար
տատեսիլս։ 1 Լրա զի քէ
անդամալուծին պակասե
լոյն՝ ի հաճատոյ՝ հոգեաբար
ձայն առաքարկուբ զոյցս
յուսոյն՝ գթացեալ ողոր
մեցար։ Զի ծրչափ զօրես
ցէ առաւել քան զո ամե
նակար աս ախտալից մարմ
նոյս մաքրուբի՝ աղաղակը
զիս հառաչման։ Զանդի
արդարև մեծ են չափք փա
ռաց հրաշից քեզ՝ քանզան
մաքրեալս հոգի՝ նբ հաս
տել զըն ճգիս պատկեր՝ ան
տիրելի աղօտ ներգործել։
Զա զի և երկրորդս առա
ւել յաճախեալ՝ զփառան հայ
բենի բարձրացուցանէ։
Զու ես Տէր՝ որ սրբես
զմեզ։ 3 ոչ ընտրեցեալոյն զո
նախատապատորեցեր մովսէ
սի։ 4 Զու ես որ՝ ի մեղս
և յանօրէնուբիս վերակա
ցու եղեր առհին յակոբայ

1 Ել. 4
5. 18
2 Ել. 32
20. 8
3 Ելք.
4. 7
4 Ելեւ.
58. 1
5 Առակ
24. 9
6 Յեր.
36. 25
7 Յոբ
32. 39
32. 40
Ա Թագ
2. 5
8 Ա Մնաց
7. 33

զօրուի ձայնի. որ տաս բը
նաւից ընտրուիլ քանի.
Օ՝ի դաստիարակեալ ըղ
պատշաճականն՝ 1 մի՛ յանդ
դըգնաբար խօսելով՝ եթէ
զնախնին լքայց՝ ի յուսոյդ
և անբաւուիք մատնեցայց
վաճառել՝ ի յորսողէն.
Լուսաւորեա վերըստին
զինաւարեալ հոգւոյս աչս՝
2 կենդանաբաշխ աջոյդ կար
կատամբ. Օ՝ի մի՛ համար
ձակուէն շինել լապտեր՝
յ՝ի ներքոյ գրուանին տո
րածածկեցայց. Նայրձ զա
նօրէնութիւն իմ տր, և ըն
կեա՝ ի խորս ծովու. Ըրե
փղբր առակ մեծութենդ
քում անբաւութիւնդ 4 ըստ
մարդարէին՝ զիմս ընկղմել
ջուրս. Կանգնեա կոր
ծանեալս անձին հնչան վա
տահուէ. Օ՝ի մի՛ յուսա
հատուէն 6 կոթող կառու
ցեալ՝ զծածկեցելոցն ըղ
ղբեացէ. Նայց հզօր ևգը
թած՝ զբժշկարանիդ կե
նաց վարդապետարան. 7 զի
զաւ՝ ի ներքոյն մշակուէ
կօրուշէն սերմանց՝ մանր
դաղաւ կամացդ՝ հուպ առ
արմատ խուզեալ հնձեցես.
Նէմեղեալ հետևիլ առ
քեզ բոլորիցդ ամ՝ պետրո
սեան օրինակուբէն՝ ի կեն
ցաղոյս ծովու մեղանացս
աչեաց ընկղուզայ. Մատո
ժամանեա զաջդ կեցուցիչ
օգնականութիւն ինձ սա
տանեցելոյս. Նէդ քանա
նուհոյն ձայնի՝ ի խորոց
սրտիս պաղատիմ. սուրբ
ըդ առաքեանապատս կաղ
կանձողական ամենաքշեատ
վառանգաւորիս՝ յայրուստ
կերակրոյ փշրանաց հացի՝
ի բազմազեղդ. զո սեղանոյ
մանանաւորեացես. 8 Նրա
փրկութիւն նուիրոյ խորա
նիս որդւոյն դառնութիւ.
9 որ եկիր խնդրել և կեցու
ցանել զիս զկորուսեալս.
Օ՝ի քո է մեծութիւն յաղ
թուն և զօրուէ. և դու ես
քաւուն բժշկուն նորոգ ի
և երանեէ. Նէ՛ քեզ վայե
լէ փառք և երկրպագուէ
յաւիտեանս ամէն.

1 Ովս. 3. 12
2 Հաբ. 9. 6
3 Ով. 5. 15
4 Ով. 7. 19
5 Հես. 66. 16
6 Դան. 16. 31
7 Ով. 13. 30
14. 31
15. 28
8 Հես. 35. 21
9 Ով. 15. 24

զեզ ամբաստանիցեն զոգիսն
մոլորեցուցիչն կարդալ զը
մամբ իւղեսցես։ 11 Ե՛ւ
ցեալս գլուխ՝ գթուեդ օձ
նեցուցեր։ զի զխշեսուա
զացն մոլեգնութե սատա
ցեր, 10 որ զառիթս սասա
նացուսցես։ 9 Ե՛ւ նախատ
զան համարձակ լե
նին պատկեր՝ երանգաւ
արեան գունեցեր։
զուս՝ ի գովեստ քեզ զո
կասպեցեր։ 8 որ զերս
հնարաւոր էարտաբանութի
դըստերամբ հանդերձ գոր
ծեսցես։ 7 Ե՛ւ զհայհոյեցան
լոյս անձին քարուի՝ հան
ցուցեր։ 6 որ զարուսեակն մըթա
ներալ ած սպառնացար,
պիրատութե ղհոսսոմա
ընեացես։ 5 Ե՛ւ դանուլացն
օրինակ՝ կանխաւ աւետա
զեալ դատաստանդ, որ ըզ
թզենւոյն տունկ առ ժա
մայն ցամաքեցուցեր։
Օ՛ ի և զառիս ներելոյդ
ընդ ոտն ի ներքոյդ
ձեալս գլուխ՝ գթուեդ օձ
մամբ իւղեսցես։ 11 Ե՛ւ
ցեր, 10 որ զառիթս սասա
նացուսցես։ 9 Ե՛ւ նախատ
զան համարձակ լե
նին պատկեր՝ երանգաւ
արեան գունեցեր։
Օ՛ ի զանհամարձակ լե
զուս՝ ի գովեստ քեզ զո
կասպեցեր։ 8 որ զերս
հնարաւոր էարտաբանութի
դըստերամբ հանդերձ գոր
ծեսցես։ 7 Ե՛ւ զհայհոյեցան
լոյս անձին քարուի՝ հան
ցուցեր։ 6 որ զարուսեակն մըթա
ներալ ած սպառնացար,
պիրատութե ղհոսսոմա
ընեացես։ 5 Ե՛ւ դանուլացն
օրինակ՝ կանխաւ աւետա
զեալ դատաստանդ, որ ըզ
թզենւոյն տունկ առ ժա
մայն ցամաքեցուցեր։
Օ՛ ի և զառիս ներելոյդ
ընդ ոտն ի ներքոյդ
ձեալս գլուխ՝ գթուեդ օձ
մամբ իւղեսցես։ 11 Ե՛ւ
ցեր, 10 որ զառիթս սասա
նացուսցես։ 9 Ե՛ւ նախատ
զան համարձակ լե
նին պատկեր՝ երանգաւ
արեան գունեցեր։
Օ՛ ի զանհամարձակ լե
զուս՝ ի գովեստ քեզ զո
կասպեցեր։ 8 որ զերս
հնարաւոր էարտաբանութի
դըստերամբ հանդերձ գոր
ծեսցես։ 7 Ե՛ւ զհայհոյեցան
լոյս անձին քարուի՝ հան
ցուցեր։ 6 որ զարուսեակն մըթա
ներալ ած սպառնացար,
պիրատութե ղհոսսոմա
ընեացես։ 5 Ե՛ւ դանուլացն
օրինակ՝ կանխաւ աւետա
զեալ դատաստանդ, որ ըզ
թզենւոյն տունկ առ ժա
մայն ցամաքեցուցեր։
Օ՛ ի և զառիս ներելոյդ
ընդ ոտն ի ներքոյդ
ձեալս գլուխ՝ գթուեդ օձ
մամբ իւղեսցես։ 11 Ե՛ւ
ցեր, 10 որ զառիթս սասա
նացուսցես։ 9 Ե՛ւ նախատ

Ի ՅՈՒՆՈՅ Է
անթիւ են յաճա
խեցեալքն։ և զե
բազանցութե միշտ առաւե
լեալ փրկնաւորդ արգա
սիք ընդհատ պարտուցս
խոց առաւելութի՝ էարբայ
բանադ հանդէս և յանձ
նառութի։ 1 Օ՛ ամիդ ամ
փիլ առնից հոգւոց գոյ
ից արարիչ՝ ի գործարանի
մահուն նշանի՝ խաչին հե
ղուսեր։ Օ՛ ի զձեռնար
ձակութին իմ ընդդիմու
թե կամաց քոց լացես։
Օ՛ ընթացողականդ լծա
կցուի երկոցունց ոտից
կեցուցողաց՝ յանարգելու
թե պատճառ՝ ի պատա
րանի 3 փայտին մածուցեր։
Օ՛ ի զփախուցեալս վայրա
գուի քշեսուացելոյն՝ զրա
նակնեսցես գթածաբար։

Ի ԵՐԿՈՒՆ ՅԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ ՅԻՒՒՆ ՀԵ
ԹՈՒԱՆ ՆՈՒԻՆ ՀԱՅՐՊ ՍՈՒՆՈՅՆ
ԱՂԲԻՒ ՄԱՂԱՌԱՒՈՑ։ ԲԱՆ Ի ԽՈ
ՐՈՒ ՍԲ։ Ի Ո

Ի ՀԱՅ
3· 1
Ի՛· Ա
7· 35
Ի՛· Բ
9· 13
Ի՛· Գ
6· 67
21· 19
Ի՛· Դ
19· 1
Ի՛· Զ
3· 44
Ի՛· Է
7· 39
Ի՛· Ը
2· 20
Ի՛· Թ
3· 35
Ի՛· Ժ
7· 51
27· 63

ծնօտին բաժնեցեր զակ
ուեալ ի միմեանց, [1] որ զչ
կարծրութիւն վիմացն հեր
ձեր։ Օ՜ ի զանուանակս բա
րեաց հոգիս ի թերմանէ
ընդունայնուէ՝ ողորմու՛թ
հանդարտեցուացես։
Ա՛է զպահապանացն սուրս
ընդերաց իւրեանց մատու
ցեր, [2] որ զորովայն օձին
սահելման հողոյ մատնե
ցեր։ Օ՜ ի զտառապեալս
մարմնոյ ոսկերս՝ ևբր՛իգան
ձարանի պահեալ՝ կենաց
յարուե արժանացուսցես։
[3] Ա՛է՝ի կնքելն զչիրմին փա
կանս կենդանակիր զո զե
րեզմանին՝ անդրէն յոտից
սեալ զնոսին յանդունդս
երկրի սուզեցեր։ Օ՜ ի՛ի
տապանակի անձինս՝ զնըշ
խար լուսոյդ հնդուսցես։
Ա՛է՝ի համբաւելն զքեզ
կորուսեալ և իբր զեր
բա՛ր մարմին գողացեալ՝
համայնաջինջ և ամենաս
պառ զսերմ ծննդոցն կըր
ճատեցեր։ Օ՜ ի վիս զան
արժանս յիշատակի ընտրու
(Թ. 2)

թե բարեաց՝ անկորուստ
և անվնասելի ընդ փրկե
լոցն հաղորդեացես։
Ա՛է յարծաթոյն կրկնա
կապէն կաշառանգուԹե՝
որ՝ի գանձարանէ հօր քոյ
նոէիրաց՝ քեզ գրաե մատ
նուԹե և անարգուԹեան
մատնաւորեցին զուբացո
ղացն մոլեգնելոց՝ ըստ հին
դիպուածոյ հանգոյն մո
վաբու՝ [4]՝ի յարձան քարի
յեղանակեցեր։ Օ՜ ի վիս
զվրիպեալս՝ի հաստատուո
Թեանց՝ և ընդ իշխանուԹ
մահու վաճառեալս՝ ար
եամբ քո փրկեալ՝ի հաս
տատուԹե վիմիդ կառուս
ցեր։ Օրհնեալ կրկին։
օրհնեալ վերստին։ յամե
նայնի միշտ օրհնաբանեալ՝
յաւիտեանս յաւիտենից
Ամէն։

[1] Մատ 27. 51
27. 66
[2] Ովս 3. 14
[3] Մատ 27. 66
28. 13
28. 12
[4] Ովս 19. 26

զորոց մարգարէն մաղթեց
ասելով՝ Զարթի՛ ՚ր զօ-
րութի՛ քո, և եկ ՚ի հնեցու-
նել զմեզ։ Որք յոյժ զօրեն
հալածել զմեզ, և զանյու-
սութեն կարկուտ հալել
և փախուցանել. քան թէ
նախամարտիկն զինւորուե
երկնային պարուն՝ զիշե
րավարն խաւարասէր սկզբ
նաներհակ բարւոյն այ։
Հանգի՛ր և զբնաւն այնքա
նեաց ձրից որ ՚ի բարձրե
լոյն ինձ անձրևեցաւ, որ
կարիս քշնամոյս և ապահո
ուսո՛ր ծառայիս, անձա՛ռ
է ասել։ Նակ եթէ համար
ձակեսցի ոք զօրել խօսիլ
զսակաւս ՚ի բազմացն՝ քան
թէ զիսկութէն համանգա
մայնիցն առ այսոսիկ՝ զա
ռաջինն նիւթն յիշելով յոր
մէ հասուեցաւն, իբր զոր
կարդ նկուն՝ ՚ի զօրաւորն
մեծ հերքել պարտեսցի։
Ո՛չ թէպէտ և այսպէս
գրեցի, և դարձեալ զնոյն
վկայեմ առ թերի խակու
թիւն հողոյս, և առ կատա

Ա՛ երեսին յաւելուած նիւն հե
ծութեան հոգին հալած առ նոյն
աչերս խաչանայ։ Նա ՚ի նէ
րս
բոյ սրտ՚։ Լ՚

ՈՂՈՂԱՑՈՂ
գուամարտակ վե
րադասեցեալ
բարեշնորհութե քոյդ պար
գեաց առ իմս երախտիս՝
ոչ ամենագութ բարերար
գովեալ և ամենազօր՝ թէ
և սակաւ շարագրեցան
աստանօր եդեալ, այլ ար
քայաշունք են և իշխանա
կանք ինքնակալութեց։
Արդիւք զօրութեց, ծնունդք
վեհից մեծափառք։ Ու՞
սանողք և հրաշապտի՞ք
յաղթողական վերամբար
ձութք։ Որոշիւք հուշա
կեալք ըստ գլխոց գլխոց
պատկապատկեալ գեղազար
գելոց։ Ներեալ ընդ ինձ
քեանս անթիւ պեծուխս
օրինաբանողաց։ Նամբոյրս
հեզս երկանիկս և խաղաղ
ականս՝ աճապին հարազա
տութեց այնոցիկ նահանգաց

եաւ ինրհես, և ոչ քար-
թափ

Ար ոչ մոռացմամբ զբաղ
ամ վնասակարութիւնք խար
դախութեց և կարճմտութիւք
սրտնեղութեց՝ իբր ընդ վի
մղէն լերին պնդութեան
բախեցեալ՝ ցնդին ջրոյ ծ
րինակաւ՝ սակաւու հեղ
եալ. և կամ հողոյ՝ խոր-
տակմամբ փշրեալ։

Ա՝ոդ՝ շև իմ կշտամբութիւս
ըստ ձայնին յոբայ՝ կամարդ
կունէ ինձեն՝ այլ յամենատես
աչաց վերին հրամանիդ։

Ա՝տեալ ընդ խղճիս տագ
նապ երկիւղիս՝ սոսկամ
սասանեալ յայմ կարծեաց։
Ա՝պաւինիմ և արդ անձամբ
բեկելով ի յոյսդ հաստա
տութե կենդանի աներեւ։
Ո՝ ի ողորմութէ նայեցեալ
ի յիս իբր ի պարտաւորը
կորստեան պատժոյ՝ առա
ջի բարերարութեան երկ
նայնոյդ յանդիման եղեալ
ապաշխարն անթոշակութէ
զջոյդ երախտիս անպատում
փառաց բերելով ընդիս՝
յուշ քեզ արկանեմ։

Ա՝ռ ինչ մոռացմամբ զբաղ
եալ ընդ բարին առակաւ յոր
սահատն վհատութէ՝ սպառ
մամբ խոպանացմամբ աղ
բերացս երկուց։ ու՝ր ի զղ
դայականս եդեմայ բղխել
պատրաստեաց տնկօղն. զի
ուռոգել ծաղկեացն նոսաւ
որ ի յիս բարեգործութէ
կենսատունկն դրախտ։

Ո՝հ՛ մի՛ ցամաքութէ ար
տասուացս՝ աղանդաւինարն
պատրանօք՝ չարաչար խո
րամանկեացէ վերստին հա
նել զիս ի փափկութենէ
նախնուս վիճակին։

Ո՝սկ յորժամ կացցէ ա՛ծ
համբարձեալ հրաշիւք ար
ուեստից ի մէջ աստուածոց
հաշտարանացն խաղաղութ՝
բարձեալ ընդ ինքեան զղ
շնորհացն կտակ։ Ա՝ւ ո՛ր

բերութի հաստողիդ, և առ
բարիան իմ չարժանութի։
Ա՝կայն առ ամենալոյս ան
նախանձ և բազմազեղուն
գովեալ արարչութեդ զօրե
ղութի՝ վանեալ են կարծ
րութիւնք արտաբերութե
սրտի բանսարկուին։
Ա՝ր քարին առակաւ յոր
սահատն վհատութէ՝ սպառ
մամբ խոպանացմամբ աղ
բերացս երկուց։ ու՝ր ի զղ
դայականս եդեմայ բղխել
պատրաստեաց տնկօղն. զի
ուռոգել ծաղկեացն նոսաւ
որ ի յիս բարեգործութէ
կենսատունկն դրախտ։
Ո՝հ՛ մի՛ ցամաքութէ ար
տասուացս՝ աղանդաւինարն
պատրանօք՝ չարաչար խո
րամանկեացէ վերստին հա
նել զիս ի փափկութենէ
նախնուս վիճակին։
Ո՝սկ յորժամ կացցէ ա՛ծ
համբարձեալ հրաշիւք ար
ուեստից ի մէջ աստուածոց
հաշտարանացն խաղաղութ՝
բարձեալ ընդ ինքեան զղ
շնորհացն կտակ։ Ա՝ւ ո՛ր

թափանցել աչաց ընդհակառակ
գնեցուն կրից անտեսեալ։
Ա երացո յինէն աղաչեմ
զքեզ՝ խաչիւդ լուսոյ՝ ըզ
1 Պետ. 26. 38 խեղդ վտանգիս։ Ոգեպար
2 Կոր. 19. 2 կուրծք տրտմութեանդ՝ զտա
19. 1 րակուսեալն տխրութիւնս։
18. 22 2 Փշանիւթ պսակաւն՝ ըզ
3 Պետ. 14. 65 քոզքոջ մեղացս։ Ո՛ արկ
4 Պետ. 27. 48 ուածով-գանին՝ զկարծ
ածս մահու։ ‖ Պսակին
յիշմամբ՝ զկարիս ամօթոյս։
3 Ծնանիմանօք թքոյն՝ զան
գոանելի գարշութիւնս։
4 Ելոյն ձաշակմամբ՝ ըզ
Հոգւոյս դառնութիւն։

Տես՝ Ա՛ռաւ. 6 երես. Ո՛հա քո են այս ամ բա
րութիք անբովանդակելիք՝
այլ միոյ միածինն որդի։
Ո՛ր որովք զարթուիս իմ
յիշատակեալ՝ զամենօրհ
նեալ անուն քո կարդամ
բարձր աղաղակաւ իմանա
լեացս պաղատանօք։ Տես
զխոստովանութիւն զղջման
պարտաւորութեանդ ամաչեցե
լոյս, և տուր զողորմութիւն
5 Ղեւ. 8. 2 որդւոյս սատակման՝ մա
հուն անմահի։ Ո՛ր ի բաղ

մութիւն խոցոց մեղաց՝ վե
րստին կրկնեալ նովին ա
ձեցմամբ առաքելուն՝ զո
ղորմութիւդ ամենատես
ցի։ Հուշակեալ ինչմամբ ա
հաւորութեանդ յերկինսն և յերկ
րի։ Ո՛վ քեզ ընդ հօր հո
գւովդ սրբով փառք յաւ
իտեանս ամէն։

Ա՛ էութիւն յաւերժաց ի[illegible]
ծնութեան նորին հոխոր առ նոյն
աշխ[illegible]

ՈՂՋՈՒՆ ՈՐԴՈՒ

ոյ երբեմն յայլ
ընթերցուածիսդ
ի սկզբնաւորականացն կար
գի զմեղանաց զնաւթարայ
ին ծնունդս զլնաւորացն
օրինաց մարմնականացն ան
դամոց գրեցի, յորոց տիրե
ցայ ժառանգս մահու։
Ոյնպէս և յայսմ սահման
ընտրութեանդ քանի՝ զերա
ծնեալդն ի զազատարար ծ
[illegible]

բազիլ իւր։ Ամէն, և հը
վանի իւր։ Ընտրեսան,
և հրաշք իւր։ 6 Հոգին,
և անեղծութիւն իւր։
Հանգն, և կատարած իւր։
Ուխտադրութիւն, և լռու-
իւր։ Օրութիւն, և հրա
մանք իւր։ Ոչաւարանն
և սրանչելիք իւր։ Անա- 1 Յով
նայն, և անապականութի 1. 6
իւր։ Էն կենդանի, և 2 Գործ
վտակ իւր։ Քենն հրոյ, 6. 5
և ճառագայթ իւր։ Ըս- 13. 47
տուն, և աղմունք իւր։ 3 Երեմ
Ցոյն վերին, և փրկութի 31. 34
իւր։ 7 Ծառն օրհնութե, 4 Ելք
և պտուղք իւր։ Հարու- 61. 10
նակն, և բարութիւք իւր։ 5 Ելից
Ո՞ւ ինձ զքնաւն առնել 3. 18
յամենայնէն վրիպեցայց, 6 Ամո
իբր յարեգակնէ այլայլել 12. 7
աչաց սկարութի, ի շատն 7 Յով
ասել լռեցից, և ի սակաւն 2. 7
ժամանեցից բաւականացել
ամենապիսի կարի։

Այց աւուր յաւէտ ա-
ռանց քշուառացելոյ
եղիցի անձինս։ Հանդի
կարգ բանիս՝ բերէ ինձ

ի՞նր յաւ քան՝ յիշատակեցից
զնըբազաս ի յոգունց։ իբր
յանբաւ բազմութեց ծո
վու կամիլ մի առեալ։
Հանգի են արդարք կայ
սերպականք ոմանք ի բարձ
րուեն գահի բազմելոյ,
թագաւորն շնորհաց լցեալ
և հարստացեալ։ Ոսգա
ւորն, և սիրեցեալք իւր։
Ընտրեալն, և պատուաւորք
իւր։ Պատկերն, և իշխա
նական իւր։ Հարեհըտ
չակեալն, և ինչմունք իւր։
Յաղթողականն, և փողք
իւր։ Օրաւորն, և մար
գիկ իւր։ Ոսմեցեալն,
և փառք իւր։ Ճեսայն, և
պարաւորք իւր։ Ոշխոյն՝
և օրիորդք իւր։ Ճեսաւ
էրն, և հանդերձանք իւր։
Ընտրութեն, և շնորհք
իւր։ Յերութեւնն, և
ձեռն իւր։ 3 Յոսաւան,
և քաւութիւն իւր։ Պահ
պանութիւնն, և աջ իւր։
4 Պարգեւն, և զարդ իւր։
5 Ոշանն կենաց, և ամրու
թիւն իւր։ Ոնկեր, և նիկա

նում աւուրն հատուցման։
Ով կանխեաւ բարեգութ
նախընծայ քաղցրութ առ
նուազ հեծուի վարանա
կան երկիւղիս. և զօրու
նայեաւ ձեռամբ օրհնութ
կետին տագնապիս՝ առա
ջին քո օգնութիդ՝ միլիա
րեր բժշկել քաւել և կե
նադրծել։ Ընծ քեզ փառք
յաւիտ՝ յաւիտեանս յաւէտ
աեղից ամէն։

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Ա՜ուրէն յաւելուած իւիւն հո
ծուէ նոյն հուլիս սա նոյն
աշխ մալրահաց։ Նահ՝ի ի՜ն
ոց ա՛։ Լ՜ա

Ի՜ՆՆԱՆՈՑ ՔԻ
զկերպարանն ա
ռաքին լաբ՝ի՝նիա
սակարին քեզադրուիդ՝
իմով ծոլուբ կորուսեալ
իսպառ, ցուցից արդ այժ
մոյս զջնոյն յիս տեսակ։
և ողորմելի հեծութեամբ
թախծեալ՝ի յոգի, անա
շառ խայտառականօք հրա

խառնել ընդ ձայնի ամե
ոեւացս՝ և զբողբ գուժի։
Ա՜ր զի ընդ այսոսիկ առ
ընթեր սրին գայ՝ Ի՜րա
րութիւն, և կշիռք։ Ա՜յր
ձիոն, և հատուցմունքն։
Ի՜ննութիւնն, և լոյս։
Հանդիմանութիւն, և զայլ
պարքն։ Ա՜երկութիւն, և
պատկառանքն։ Հայոնու
թիւն, և ամօթ։ 1 Ընբիծն
և վաստակ։ Թնդութիւն,
և պատիժ։

Ղարձ վերըստին աշխար
կրկին եղկելոյս։ Ի՜անզի
գայ հասանէ առ հասկ հա
սակիս անձնարին բարկութ
2 Հայ- 2 Ա՜նդաղն, առ հունձան։
14. 15 Ղաստաւորն, առ առեան։
Հզօրն, առ բեռն։ Ա՜պաշ
նացեալն, առ կորուստն։
Ի՜ազուկն, առ դատաստան։
Ղանւազանն խրատու, առ
հարուածն։ Ա՜պաւղինու
թիւնն, առ նախանձն։
3 Ա՜- 3 Հովիւն առ ընտրեալն։
25. 32 4 Ի՜նզի բանն զոր խօսե
4 Հ՜ո՛ց ցար ընդիս, նա՛ դատէ զդ
12. 48 դատապարտեալս՝ի վերջ

պարկած՝ իբրեւ ջեկեղեցիս բազ
մութ ազգաց՝ վերապատմե
ցից բարձր ձայնիւ՝ բարբա
ռով մեծաւ աղաղակելով։
1 Ա՞տեանս ընչական՝ բար
դեալ մինչեւ ի ներքոյ և
արուարձս՝ ողբա և վայ և
ձայնա, ըստ առումարի տես
լեանն եզեկիէլի։ 2 Քա՛
զաքս անպատուական և ան
մահարձան։ Զարկս ունայն
ի դռնափակացն ամրութեց։
3 Ընդ տեսակաւ, այլ ոչ
համեմատութեամբ։ 4 Ո՛ւրս
աղտաղտին, անախորժելի
ծարաւեաց արբման։
Վաճառին անօգուտ հեր
կատրծուեաւ։ 5 Ահմանս
լքեալ, հեղեղավայրս կըն
դունայ։ Հուսպանացեալ և
տատասկաբեր անդաստանս
Ախնամ երկիրս անձ
նատուր, որ բանկասրկումն
պատրանաց մշակեցայ։
Ուղղանձիւղ փայտս պղտա
կրոյս։ 6 Ծառանելի ծառս
ունայնաբոյս։ Արկնամեռ
խոտուն տունկս անյոյս։
Ընթնաշէջ ճրագարանս ան
լոյս։

Ան՝ որդ՝ վերստին առ սոյն
բերելով զայս նմանութիւն
առաքելականաց՝ բազմօք կրկ
նեցից։ Ուր ամենայն դառն
պատուհաս՝ պահեալ կայ
հնձոյս։ 7 Արձուեաւ առա
մանց և անկէտ լծուեաւ՝
աշաց եղկելոյս։ Հայրա
կան ցասումն անբուժելի
դառնութեան որդւոյս։
Ընպականութիւն անմորոգե
լի՝ մեղուցեալ մարմնոյս։
Ոտր կշռամբուն գտոյիս
չարեաց՝ ախտացեալ հոգւոյս։
Ցարտասուտադնապի տարա
կուսանաց՝ երկեց գերելոյս։
Օ՛ր երկնային զօրքն մա
տուցանեն քշեառացելոյս։
Ի խրձուն որոմանց վե
կայելով վտանգեցելոյս։
Ի ձայն ահարկու՝ զանգիշ
կուքինն ազդել լսելոյս։
Ո՛հ՛ արդարև երգս կա
տակերգութիւն ընարհատ
պունկի։ Յաճեալ և կոչ
եալ քաջ ընչեցուցել ողբս
ողոմելիս և կըսկըծեցու
ցիչս, ըստ առակաւորն բանին
եսայեայ որ՝ ի պատգամին

1 Երես 2·9
2 Լաց 5·5
3 Ող 5·13
4 Դ Կգ 2·19
5 Լաց 1·8
5·6
6 Լ 13·7
7 Ող 13·42
13·30
8 Լաց 23·16

Ի

ՄԱՆԱՍԱԿԱՆ, ԻՆՉ Խարերայ, ստեղծիչ բո-
լորից։ Ի՞ւր հատաչանաց
ձայնիս վտանգի. և յեր-
կիւղէ տապնապի ապա-
գային կարծեաց փրկեա՛
կարօղ զօրութեամբդ՛ձեր
ծուցեալ՛ի պարտեաց։
Վանգի բաւական ես յա՛
մենայնի առ ամ ինարս զօ
րանալ, անքաւ մեծութէ
և իմաստութէ անսահմա
նելեաւ։ Ի՞նչ վանգի ու
շիւ մոացա տեսեալ՛ի հե
ռուստ զձեզ հանդերձելոցն
հանդէս ահաւորափայլ,
նկատեմ ինձէն աստանօր
կանխաւ զտիւն լուսոյ սըր
բոցն յուստոյ. և զօրն խա
ւարի պատժապարտին պա
տուհասի։ Ասասի ո՛չ զօրէ
մարդկան ընդդէմ ձեր
դիմանալ, փուքր անցիցն
ապառնեաց՝ի մօտոյ իմըն
տպաւորեալ՝ բողբոջեր դի
մակս դիմակս կերպից կեր
պից աւազականաց ըստ կո
ծողացն կաբաւերոյ։ Ոսկ
առիս՝ ոչխարիս և ոչխիս
ձայնս մրմնջեցից վհատե
ցուցիչս, որ գալստեն ա՛ն
սպասեալ առանց վրիպա
նաց, ի մտացի անպատրաստ
և անհանդերձելի։

Ա՛յլ՝ եթէ զդաստասա
նացն ահաւորութէ կըրկ
նեցից, բազմացուցից ինձ
աշխատս։ Ապա եթէ ըզ
փորձն խոհութէ ցուցից,
յամձախէ՛ ինձ երկիւղ։
Իսկ եթէ զհերպարանացն
տեսիլ գրեցից, առաւե
լուն ինձ հատուցմունք։
Ո՛չ կանխաւ նկատեալ
զսոյն, և ո՛չ անագան ապա
շաւեցի։ Ա՛յլ խնայեա՛յիս
գթած, մարդասէր, Տէր,
բարերար, ամենապարգև
Ա՛ռ Թագաւո՛ր, օրհնեալ
յաւիտեան. ամէն։

(Թ. 2)

տուհասի։ 3 Ասասի ո՛չ զօրէ
ընդ պատժապարտին պա
տուհասի։ Ասասի ո՛չ զօրէ
դէմ սատանայի։ Ան՛ի ի՞նչ
ձեզ սիրելոյ Տեառն։

1 Պետ. 25. 10

2 Նահ. 18. 1

3 Եբր. 6. 16

դերեսքեզ փրկուհե ամե-
նամեղ հոգւոյս։
Ա՛րդ՝ հայեաց ի յանդերձ-
վտանդից շրջադրութիւն 1 Պետ. 5
1 Մայնեդ քաղցր առ ամենե- 16. 26
սեան։ Ուզեա սուսերաբե- 2 Պետ. 2
յաղթական կենագէն խա- 14. 9
չիդ զգանցս վարմիս։ Ու
յամենայն կայից պաշտպեն
ի մահ զդերիս։ Ա՛ն հան
ի յանդորը զոտս սասան-
եալս քիւր ընթացողիս։
Ա՛ժշկեա զհրատապ ջերմ
նախան տոչորումն՝ մըղձը
կեալ սրտիս։ Ա՛երծեա զը
դիւային հարաձնարութես
շշուկ՝ զրո պարտաճորիս։
Ի՛ալածեա զդատաւհատ անձ
կութեան հոգւոյս մըխու
թիւն՝ հարի կենակցիս։
1 Ի՛ըրեա զիխամած թանձ 1 Յով.
րութիւն քոնութեն մեղացս 44. 22
երեսդ մտերոյս ի յիս։
Ա՛որ զղազիր թիսատիպ կը
բիցս ապականուես կարիս։
2 Ա՛ոտոգեա զպատկեր քո 2 Կոր.
սոյ պաշտեցեալ փառաց մե 3. 21
ծութեե անուանն հզօրիդ
յոյս։ Ո՛ ծոյլ զնուրհիդ

ղջ յիմից առ պատուպարան
փախստեան։
Ա՛ջ անդունդք խորոց։
1 Ա՛ջ դեհք վհից։
Ա՛ջ բարձրութիւք երանց։
Ա՛ջ անձաւք քարանց։
Ա՛ջ կարծրութիւք արձանաց։
Ա՛ջ ծերպք ծակաց։
Ա՛ջ փապարք փոսից։
Ա՛ջ ստրք հեղեղաց։
Ա՛ջ բաւիղք խորշից։
Ա՛ջ ըշտեմարանք յարկաց։
Ա՛ջ ծածկութիւք սենեկաց։
Ա՛ջ եմակք հովատաց։
Ա՛ջ ծործորք դիւնարաց։
Ա՛ջ վերադրութիւք բլրոց։
Ա՛ջ արձակմունք շնջոց։
Ա՛ջ անբաւութիւք ծովուց։
Ա՛ջ սահանք յորձանաց։
Ա՛ջ հեռաւորութիւք եղերց։
Ա՛ջ ողբմունք ձայնից։
Ա՛ջ հեղեղք արտասուաց։
Ա՛ջ տատանմունք մտաց։
Ա՛ջ համբարձմունք ձեռաց։
Ա՛ջ պաղատանք շրթանց։
Ո՛յսոցիկ սաստկութեց
մասանց անձողոպրելեաց՝
դու ես միայն քո ինարք և
դադարք դիւրաւոր և ան-

Դալին մեղք։ Դալածին դեք։ Ո՞նին յանցանք։ Իգին կապանք։ Իորտա՜կին շղթայք։ Անդանա՜ծնին մահացեալք։ Ընժըշ կին հարուածք։ Աղջանան վէրք։ Ընաւնին ապակա՜նութիք։ Տեղի՛տան տխրութիք։ Փախնու խաւարն։ Ո՞ւեկնի մէգն։ Ո՞երժի մառախուղն։ Փարատի մը ուայլն։ Սպռի աղջամուղջն։ Ա՞երանայ մուքն։ Կնայ դիշերն։ Տարագրի տագնապն։ Ջքանան չարիքն։ Դալածին յուսահատութիք։ Ո՛ւ թագաւորի՛ ձեռն քո։ Ո՛մենակալ քաւիչդ ամի։ Որ ո՛չ եկիր կորուսանել զմարդկան հոգիս, այլ կեցուցանել. Թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն քո, բազում ողորմութիք քով։ Ո՞ի դու միայն ես յերկինի անճառ, և յերկրի անշննին։ Իսաալը գոյից՝ և յեզը ծագաց աշխարհ։ Ակնդրէն ամենայնի և յամենայնի. ամենայնիւ լըմամբ օրհնեալդ ի քար-

փայլուն ի գեղ դիմացս, և՛ ի կերպարան տեսութե ժողով հողեղինիս։ Քարմար յերիւրմամբ կացո՛ յար դարեալ՝ որ զքոյդ քերէ՛ նըկատուն՝ նշուլազարդ մաքրութի՝ զըտեալ զմուայլ մեղաւորիս։ Ինձայն կեն դանի անեղծ երկնաւոր լուսով քո ծածկեալ յո՜ րինակս յերիս։ Ո՞ի դու միայն ես օրհնեալ ընդ հօր և՛ ի գովեստ հոգւոյդ սրբոյ՝ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

****

Ա՞երթին յաւէրտած իլին հե ծաւրեան նուին հոլոփ առ նոյն աղբս մաշտոց։ Ըստ ի՛ ի՜ե՜ սու՛՛։ Ամ

ՐԱՒ ԱՍՏՈՒ

ծոյ կենդանւոյ. օրհնեալդ յամի. Հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ։ Ո՞ր տկարանայ առ՛ի քէն և ոչ ինչ։ Ո՞ր՛ ծագել անստեր նշուլից ողորմութե քո վաւաց,

Ցօբ 42. 1 Ա-կ 3. 16

խեալ, և ոչ բևեռեալ։
Ո՛չ կուիեալ յանուն մեծ
ծիծ, և ոչ անարգեալ։
Ո՛չ լսեալ, և ոչ նըշկա-
հեալ։ Ո՛չ խորտակեալ,
և ոչ մահացեալ։ Այլ ար
քայութեանն արգասրոց՝
մասին անձկալեաց լուսոյ՝
արժանի ցուցեալ։ Որա-
ւամբք ուխտի երդմնակա-
նաւ, և ամենայնիւ ազ
դեալ զանփոփոխութիւն
բարեացն սրբոցդ, վառա
ւորեցեր առ յոյս փրկու-
թեան իսպառ լքելոյս։
Օրհնեալ, Օրհնեալ, և
դարձեալ Օրհնեալ։
Այլ զիս ընկալեալ նովին
հաւատով, ևանգնեա՛ ի
կործանմանէս բարերար։
Ժշգիեա՛ ի հիւանդու-
թեց ախտից՝ ողորմած։
Երեքեցաց մահու դարձո՛
զիս՝ ի կեանս կենդանութ։
Ո՛ւռ եմ և ես, կեցո՛ ընդ
նմին սպասաւնութիւն։
Ընձամբ մեռելոյս՝ կենդա
նական շունչ ընձեռեա։
Յարութիւն։ Երանի։

Ն

ձուկնս։ Այլ քեզ ընդ հօր
և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ
փառք յաւիտեանս
ամէն։

Ո՛ւրուխն յաւելուած ի՛ւրին հե
ծուրն նորին հաւատ առ նոյն
աշխ. տպագրութ։ Նոյն ի՛ւ
ղղ սուխն իսուկ ընդ ես։

(Խվ)

ՅՆ ՊՕԹՈՒ-
թեն փրկութեան
և ողորմութեն,
քաւութեն և նորոգութեն,
բժշկութեն և առողջութեն,
լուսաւորութեն և կենդա
նութեն, յարութեն և ան
մահութեն։ Ես հիշեա զիս
յորժամ գայցես արքայու
թեն քով։ Ո՛հաւոր, հզօր,
բարերար, և ամենասուրբ
Աստուած, ողորմեա՛ ինձ
նախատաւր։ Ո՞րպէս հե
ծուքի համայն եղելոց։
Ընդ խաչեցելոյն ընդ
քեզ՝ և ես պաղատիմ։
Որ ոչ ըմբռնեալ վա՛ղուց,
և ոչ կապեցեալ։ Ո՛չ կա-

Ա՛ՄԵՆ ԱՄԵՆԱՄԵՐՁ։

Ա՛մէն ամէնամերձ։

Ա՛մէն ամէնիշխան։

Ա՛մէն ամէնակալ։

Ա՛մէն ամէնահզօր։

Ա՛մէն ամէնակարող։

Ա՛մէն ամէնաստուածային։

Ա՛մէն ամէնաճոխ բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնասքանչելի բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնապատուական բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնաշնորհ բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային բարութիւն։ Ա՛մէն ամէնաճոխ ներողութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր ներողութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային ներողութիւն։ Ա՛մէն ամէնաճոխ ողորմութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր ողորմութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային ողորմութիւն։ Ա՛մէն ամէնաճոխ ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաճոխ ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային ողորմածութիւն։

Ա՛մէն ամէնաճոխ ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաքաղցր ողորմածութիւն։ Ա՛մէն ամէնաստուածային ողորմած

Աբ քեզ փառք և երկրը պատուիրեան յաւիտեանս ամէն։

Ո՛վ երկնաւոր հրաշալիք։ Ո՛վ ծնունդ հրաշալեաց։ Ո՛վ ծնունդ նորին հնոյ աշխարհ մարդկան։ Ահա՛ ի՛նչ ես ''։ Ամէն։

ՈՂՈՐՄԱԿԱՆ

Ողորմեա՛ մեզ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի յոյժ լցեալ եմք անարգութեամբ։ Զի յոյժ լցեալ է մեր անձն նախատինս ամբարշտաց, և արհամարհանս հպարտաց։

Ողորմեա՛ մեզ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի բազում անարգութեամբ լցեալ եմք։ Զի բազում անգամ անձն մեր լցեալ է նախատինս ամբարշտաց, և արհամարհանս հպարտաց։

Ողորմեա՛ մեզ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի յոյժ լցեալ եմք

ղոզացն զինու՝ 3 ըստ մար
գարէութեանն զաքարիայ։
Ասանզի զարթնուլ սրոյն
՚ի վերայ հովիւին, և հար
կանիլ նոյն ինքն հօտասպե
տին, և ցրուիլ ոչխարացն
հօտին։ 4 Ըպէս օրինակն
նուրբ նախագրին, և ու խ
տադրութի խորանին, և
նըւիրուածն արեան սպան
դին, 5 և առաք խորհրդոյ
աբրահամեան պատգին,
զերկուքի քշուառացելոյս
՚ի կամաց կեցուցչիդ՝ յառա
ջադոյն նկարագրեր։
6 Այլ արդ՝ հիմ ստացաս
անձն իմ կործանեալ։
ոչ յաստուածուստ ձառա
էորութենց, այլ ՚ի քումդ
ինքնագործ խակամտուեց
ամ ընդկիր զիս խուովեա՝
յուսահատուիք սատանայա
կանաւ զմիտս հարեալ։
Յուսա յաւ, խոստովան
լեր նմա, և նա հոգայ վե
ր բաստ գաւթեան սաղմո
սին. 7 և այլ մկրտելի կեն
սախրախոյան բանի։
Ասկ եղանակ խնամարկե

ցան զվիշաս՝ զանտեսուքեն
աւարտել խորհուրդ, հա
ճեցար ընդ պարտեցելոսն՝
1 զմահուն ճաշակել քա
ժակ։ Ընթերի մարդկութ
և անպակաս աճուրդ։
Ոչ հոգիդ սրբ կենդանա
րար՝ ոչ քո և հօր քոյ՝ ի
կակից և համապատիւ էու
թիք ծնողիդ և ծննդեցելոյդ։
Ի երրորդութի կատա
րեալ ՚ի դիմաց երից անտրո
հելի հաւուածոց։ Ընդա
կիզն և անժամանակ։
Ինաւին քարերարս՝ ձա
մայն կենդանարար։ Ան
րից խաղաղարբ։ Աստղիւ
դոյից և յօրինիչ ամենից։
Ընկալութիք և միով բը
նութիք վհատելոր։
Ասկ եթէ ձայրն գթած
երկնաւոր հզօր միանչեու
թեանն՝ վասն մահապար
տիս յանցանաց՝ 2 մատոյց
զմիայնակ ծնունդդ անքն
նին ծոցոյն՝ ոչ անխոցեալ
յորդիդ ՚ի համապատիւդ
և ՚ի սիրելիդ։ այլ կամաճ
նուիրեաց մահու՝ չարչա

ջայ հաստոցին՝ իվերջ քան
զսահման կշռութիւնէ մտաց
հրաշիկաց և երկրականաց։
Եւ եթէ բիւրս կրկնես
զի՝ ոչ լինի քաշիեալ։
Յանգիր անբռնանդակե-
լոյն՝ և բարերարիչնէ ան
ճառելի։ Յազիր ոմն օրհնել
զոմն օրհնաբանեալ՝ յերրոր
դական համագոյութիւն ա-
ռաքեաց։ Իսկ նա՝ ի հիմն
թիւն կամաց առաքչին մե
ռաւ։ Եւ միւսն ահաւոր՝
ի յերկուցն հանանութիւն
ի մեծագոյն բաղձանաք մաղ
թէ։ Իսկ համարուցոյ մի-
ակամութիւն ցուցակ՝ առ՝ի
զնոյն բարի ներգործել։
Ոչ հոգին կենդանութիւն,
և բանն բանականին, պայ
ծառութիւ փառացն, և կեր
պարան էութիւ։ Եւ կենդան
փոյթ։ Եւ ողորմութիւն
ընթափ։ Եւ ձեռնկալու
թին պատրաստ։ Եւ փերը
կութին կայզ։ Եւ առա
ւութին յորդ։ Եւ յաճախ
խութին զեղում։ Եւ ան
բաւութիւն լի։ Եւ աննը

ազդութիւն փարթամ։ Եւ
երկայնմտութիւնն ճնխ։
Եւ անհասութիւն քարձրե-
ալ։ Ի երջանկութիւն կատա-
րեալ՝ի յանձանց երից։
Որ՝նեալ յաւիտեանս
ամէն։

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Ա՝ Իրաւն յաւելուած է
ծուլ նոյն հսկողն առ նոյն
աշխ յոյնաւ։ Եան՝ի իմ
ցոյ ոչ՝։ Իսկ

Ի՝ Ի՝ Ո՝
յոյս բարեաց տալն
կենդանի՝ի իսրսի անձն
քեմ կործանեալ։ Յ և զօտ
եաւն հաւատոյ պնտեալ
զերկիւղածանցդ երկակի մա
տունս՝ զկերկնապղտոր խոր
հրդոցդ զանկածանիդ
գործարան՝ խոստովանիլ լեր
բարերարին այ։ Ո՝ մտացդ
իբր զգործոց։ Ո՝ խորհր
դոցդ իբր զլուսեանց։
Ո՝ անտեսիցն իբր զյայտ
նեցելոց։ Ո՝ ջրոսիդ ծած
կութիւ՝ իբր զբաւարար մե
ձայնից։ Ո՝ լինարկուէցն՝

Ո՛ զգաստ լինել, որ ընդ ամենայն
գործս զգաստ լինիցի։ Ո՛ զգուշանալ,
որ ընդ ամենայն գործս զգուշանայցի։
Ո՛ զգուշանալ, որ ընդ ամենայն գործս
զգուշանայցի։ Ո՛ զգուշանալ, որ ընդ
ամենայն գործս զգուշանայցի։ Ո՛ զգու-
շանալ, որ ընդ ամենայն գործս զգուշա-
նայցի։ Ո՛ զգուշանալ, որ ընդ ամենայն
գործս զգուշանայցի։ Ո՛ զգուշանալ, որ
ընդ ամենայն գործս զգուշանայցի։ Ո՛
զգուշանալ, որ ընդ ամենայն գործս զգու-
շան

ընտրութիւն ստամբոլի։
՟ բանիցն նանրութիւն։
՟ պաղրութիւն հաճութիւն։
՟ յամենայն ՚ի նմին։
՟ փափագիլն՝ այ աստ-
ղեացն։ ՟ աներկիւղութիւն
՟ անասաստութիւնն։
՟ անհարթութիւն։ ՟ թե-
րութիւն։ ՟ թիւրութիւն։
՟ լուծութիւն։ ՟ ձգդու-
թիւնն։ 2 ՟ անկապ արձա-
կութիւն։ ՟ ծիծաղականն։
՟ վրնջողականն։ 3
՟ հատակերգականն։
՟ գայթակղականն։
՟ պատրողականն։
՟ անդէպ քաջութիւնն։
՟ անյարմար մարտն։
՟ առանց օրինի արիութիւն
՟ խեղդմունս հոգւոյն։
՟ տատանողականն զերկ-
չոտութիւնս։ ՟ քաղմա-
ստեղեան ճիւղն 4զրահե-
տականս։ 5 ՟ անպատկառ
փարաքմունն։ ՟ դժուռ-
թիւն։ ՟ դժդեմութիւն
՟ անդաստ ատելութիւն։
՟ մարմաջմունն դիւր-
ընթռնողկունս։ զիոքունն

վերըստին պատմել առաջ
նոր մեծաւ հեծութեամբ՝
զչէիցն, իբր զերեզոց՝ ըն-
ծայեալ այ զպարտութիւնս
վանեցեալ անձինդ։
՟ ի ընկալցիս ՚ի փոխա-
տուէն զննարհդ թողութ
պարտուց մեղաւորին։ զոր
ուրն արդարացոյց, և հրա-
շափառապէս հռչակեաց զ
մեռապատիկ ներքողիւն ։
կրկնեալ զոմեստ զերգ
մանն՝ քան զպարտաւանս
մեղացն։ Նարդեա՛ և դի-
զեա՛ անձինդ մեղապարտի
բամբասանս յոգունս ըղ
քոյն խոհերս քաղմասաց
նեալս՝ անձնիմ կշռատքել
յոգնախթանդ բանիւ։
՟ չարութիւն։ ՟ անօ-
րէնութիւն։ ՟ վրիպու-
թիւնն։ ՟ առ՚ի մարտին
հանդիսէ փախուստն։
՟ պարտութիւն։ ՟ մոլե
գնութիւնն։ ՟ անբարշ
տութիւնն։ ՟ ապշութին։
՟ թմրութիւն։ ՟ քունն
արհնական։ ՟ առ՚ի յերն
քացան զնիրհումն։

գրութիւն կրօն տարացոյց
զի ոչ այսու եւթ նմանա
պաշարողաց։ Անաւանդ
գիմնէից գահճաց շուրջ
քան դասք ապականողաց
սատակման, թողմէ այլ
լոցդ՝ բաւականապէս զօրէ
նալի՝ ըստ մարգարէին։
Կանգնի՝ ի վերոյգրե
այլ մի տարադիր անողջա
տեալ։ 8 բարձեալ թողեալ
ցիս անձն իմ եղկելի՝ ի
յայսքանեաց տիգաց խոցո
ծից։ 6 Ինի դարձին՝
առնոյն դարձն գաժանա
կան։ Նորոգ մատցն։
Ստար խորհրդոցն։
Անկայուն կամացն։
Հաշման հագադին։
Էութիւն ընչից։ 7
Լան քան զասհման կա
նոնացն գրութեան։
Իշխանականին զամենա
ըսփիւռ բացարձակութիւն։
Ընդ որ չիք ձառել և կամ
գրել և կամ պատմել և
կամ յերեսս դիմաց
քերել։

Ընդ որ՝ զիարդ զիարդ բժշկես
զիս անձն իմ եղկելի՝ ի

զանկշռութիւն։ Խոստ
մանցն դիմքրողութիւնս։
Ուխտից մռռացութիւն։
Նմանեաց այլակերպու
թիւն, զկեղծեաց քօղար
կութիւն։ Փառամոլութեն
մերոսութիւն։ 1 Յօնից
յաւակնոտիս։ Ապիրա
տութիւն։ Ինքնասիրու
թիւն։ 2 Նախատահից
տենչութիւն։ 3 Հատու
ցանելն եղեռնականացն։
Նոցին զանշահ աղճա
տանն։ Վայրապար բեր
մունն։ Ընթացակցու
թիւնն խորամանկութե
բանսարկուին։ 4 Քա
նին սերմնակաթութիւն։
Վաճառուն կենաց ընդ
գնոցն սատակման։
Կորուստ աւանդիցն։
Հայրենեաց ծախս։
5 Լապարանն ձգողակին
Հոկով լծոյ երնջոց ան
խելի ըմբռնմամբ զանօ
րէնութիւն։ Յարաթա
թափ մրմաքնակութիւնն։
Լծուն լաւացն։
Ընթադրութիւն անկա

տաժանեցելոյս։ Ա՞յլ ըստ
օրինակ անթիւ բազմութիւն
կայսրաւաց կարճաց խայթո-
ղականաց, ի սորին մա-
նուկս ծայրից տունդն զօր
հասական թոյնս բերելոց.
և յաման մաշկեղէն արկել՝
ամփոփէ՛ զելից շաւիղ՝ կա
պարանին շրջափակութիւ։
Յուզանի արտաքուստ բա
րոյք, իսկ ի՛ ներքուստ՝
համբարձք չարի և պղծեստք
կորստեան և կոյտք կսկծ
մանն և գործուներայք սա
տակման և մշակք մահու։
Ա՛րդ՝ այսոքիկ են ամբա
րեալքն՝ զոր անօրէնութիւ
տաժանաց Քրիստոսքիրան
Թոշակք անձն իմ պարտա
կան կրկին սատակման։
Որ կամաւորաբար ընկա
լար ի՛ քեզ ի զոր Թշնամին
սերմանեաց իվէր ցորենոյն
յաշարակի աշխարհիս։
Ո՛վ այր անմաքուր անբա
րիշտ և ծոյլ՝ քնաւէին ատե
ցեալ։ Ո՞րօրդ՝ մտաց ա
խորժմամբ ըզ լեալսն ամ
անառակութիւ։ Ա՛ն զոր
առաքեալն ցուցանէ ըզ
Քրիստս բանիցն սարսափե
լեաց կրշտամբողաց՝ աս
տուստ սկսեալ մինչեւ՛ իկա
տար կանոնի այնր պատ
նի։ [2]Ա՛ն որ հասեալ են
ա՛ւ յայ իրաւանց վերայ,
եթէ որք զայսպիսիսն գոր
ծեն և կամ կամակից են,
արժանի՛ են մահու։
Ա՛րդ՝ ես ինձէն ինքն զիս
պարտ վարկայ կրկին հա
տուցման։ կորստեան, սա
տակման, ի՛մահ դատապար
տուե։ Ա՛յլ խնայեա՛ յիս
ողորմութիւ։ Նարեկ։
Նարեկացի։ Ներդանի։
Ձզօր։ Կամարար։ Ա
բօղ։ Ձնարաւոր։
ՓՐԿԻՉ ՅԱ՛ՐԱ՛ օրինեալ
յաւիտեանս
Ամէն։

[1] Ա՛ռ 13. 25
[2] Հռով 1. 19

իբր ի Թուիչս Թեւոց կըրկ
նաբարձ բաղկաց վերատա
նողաց՝ յաշխարհն Հայրենա
կան Հայել։ Ալ յիմար ,
զիարդ քեզէն կորուցար յեր
կիր։ 3 զաստեաց միշտ հո
գացեալ դիպուածս , ընդ
ցիւս անապատականս հա
մարեցար։ 4 Իբր ըզՃրագ
բաժմաբերանեան՝ ի յաշ
տանակի մարմնոյդ հատա
տեցաւ գլխոյդ բոլորուքն.
զի և այսու ի յօրինակին
Ճ նորհէ մի՛ օտարասցիս
զաճ տեառնէ՝ և զՃաղաղ
կանացն իմաստասիրել։
5 Կանականուքեն յարգա
նազ կրկին Ճոխացար . զի
զյաղթանակ բարեմասնու
Թեան որ առ քեզ եղեն՝
անարգել լեզուաւ խօսես
ցիս։ Ձեռինդ հաստատեալ
յարմարուստեան մատանդդ
շառաւիղգ՝ զգործնակա
նացն տնօրինել զարհատե
սուքիւն . 6 իբր կցորդ հա
մեղուքիւ ամենաքաղցր
աչդոյն այ՝ 7 ած կոչեցար։
Արդ հարիւրոց՝ և տասնից

(ԽՕ)

Ո Գ՝ Ա Ր Ի
պեալս ես յաւէտ
ամենանպատիճ՝
միշտ դիմեալ վայրենաբա
րոյ, անձամբ անձին մահու
կշտամբիչ։ 1 Ընտրածոյս զե
րամակ զաղիրս վայրագա
սունս խոզից արօտակոնաց
գարշուքեան մեղաց նա
խատ վարձկանուքեանց։
Հովիւս ասծողական ըզ
հօրանս ուղուցն ամայա
քնակացն ի վրանս հով
ուացն, 2 ըստ երդման եր
գոց առիս առակին։
Որ ոչ իսկ Ծանեայ զիս
երբէք գիտել՝ Թէ յոմէ,
և յոյր պատկեր, և վասն
ըզր գոյացայ։
Ո՛հ՝ ի յոտս տանողակունս
կրօղաց երկուց միակցորդ
խորհրդականաց՝ ըստ ձևոյ
հրեշտակի կառուցար .

լուսաւորեալ շնորհիւն՝ զմ
եռանդեալ՝ այլ ամենայն
գեղարուեստ։ Եւ զի երբեմն
և անայլայլելի պահեցից։
Եւ արձեալ՝ այլ օրինակ հո
նեալ մասամբք՝ անախտ
հեր կանոնաւ իմիք սահմա
աւուրցն առ պատկ ամին՝
կաց և շարունակ հետևման
նի անձն իմ եղկելի։
Եւ զի և տարբր ժամանա
նէ յարձանի անքննական
լեցից յօդիւք շաղկապե
ման մատանս չափուց ոչ
կան մասունս չափուց ոչ
Թեանց։ զի մի՛ և երևելիդ
նիւթականութիւն քում
տեսութեան մատցէ դիտ
ման՝ անդատ եղիցի։
Օ՛ ի ոմանք ստուարք են
և զօրաւորք։ և այլք փո
քունք են և պիտանիք։
Ինչ կարծրակերտք և ոչ
դողականք։ Այն եդոլտրա
կանք և պատուականագոյնք։
Արձիլ կարևորք և պատ
կառելիք։ Նոյնպէս թարգմա
նութիւք ոմանք ոչ
իւրեզ են ընդկարապրեալ
եթէ յարձանի անքննական
նի անձն իմ եղկելի։
Եւ զի և տարբր ժամանա
կաց և շարունակ հետևման
աւուրցն առ պատկ ամին՝
եթէ կանոնաւ իմիք սահմա
նեալ մասամբք՝ անախտ
և անայլայլելի պահեցից։
Արձեալ՝ այլ օրինակ հո
գեղարուեստ։ Եւ զի երբեմն
յօդուած շաղկապէ՝ ի մի
առ եկեղեցի՝ և խորհրդ
դածի։ Եւ զի առանց
բնաւից զուգամասնութեք
կապակցեալ լծով հաճա
նականաւ զվերին ընդ փո
քունն, զնասեալ և հաստա
ոչ ածոյն անարատութիւն
յանուն քի ժողովելոցն։
Եւ ի հատուածն և ի նշա
զուի միոյ անդամոցս ան
արդաց պատուասոեցոյս
ի մարմնի՝ կրճատեալ լինի
յօրինուած կազմուե մար
դոյդ զուտ սեռեակի ղոյ
ականի։ և շրջեալ է ընտա
նութի պատկերին յանկարծ
փոխոխութիւն։
Ա՛ն՛ այդ՝ այսպիսեաք՝ և ա
քազմք անդուդական հրա
շակերտութեամբ եղական
պատկեր ոչ՝ կշռամբեալ
խոպատ ոդի իմ գերի։
Ա՛ն թէպէտ յատաջին նը
մանութենէն կոդոպեալ
գոտր պատուիրանին յան
ցանութք ի դրախտի
կենաց՝ այլ աւազանին

Ընդ երկիր ննջեցեր քեզն
քո կամաւ զանաստուեր լու
սոյն յարարակոյութիւն։
Ընդ պատկառանս անձ
համարձակելիս՝ քոյին դի
մացդ նպաստեցեր։
Ընդ զենեցար ընդդէմ
քո ներհակ ոմն ընդունա
րան խելագարութեան։
Ընդ որսացար ի ծու
զակ մահու, թողեալ զա
րահեան վստահութեան։
Ընդ կարծիս պատրա
նաց աճաւր՝ հաղորդ մար
մնոյ կենարարին։ Այլ վե
րըստին յուսացեալ ի նա՝
կարդա՛ նմա, ապաւինելոյս
քաւիչ նորոգիչ փրկիչ կե
ցուցիչ և կենդանարար։
Ողորմած, խնամօղ, մար
դասէր, անոխակալ, բազ
մագութ, օրհնեալ
յաւիտեան
ամէն։

Ծոգոյն փչումն առեալ
նմանութիւն ես կերպա
րանին։
Այլ այդ՝ ընդ երկիր կորո
ւեր զփառան երկնաւորա
իբր նախաստեղծն եր
քեմն զվիճակն երկրաւոր
յադին դարաստանին։
Ընդ փակեցեր քեզն
քեզ զերկին։ և զվերելից
դուռն աղնեցեր։
Ընդ խաւնեցեր ընդ
ջրոյն մաքրութ՝ զախտ ար
ատասիրդ տաժանաւո
րութ։ Ընդ զտնացեալ
զձորձ վերարկուին՝ գործե
լի գործովք զազրացուցեր
ի քէմ զեղեալ հանդերձին
մեղաց պատմուճան՝ անա
ռակ վարուք քեզ արկեր։
Ընդ զտանուցաղ ոտից
արբուքի՝ ձանապարհաւն
ժանտից աղտեղեցեր։
Ընդ կրկնեցեր իրաւա
դատին զուխտազանցուքի
հին պատուիրանին։
Ընդ մերժեցար ի պըտ
ղոյն ընտրհաց՝ իբր ադամ
ի ծառոյն կենաց։

ղբաւ ես յիմանալոյդ սաղմոսին՝ յանձինս դրեմ զայս
ուցս սակ՝ անձինս մեղա
նայ՝ քան զՀոգ երկիւղ Հոգ
մահու հոշտից ընդ օգս ամ
տարածեցից։ 4 Ա՛ղաչ
յերկինս ե առաքի գո ։
ընդ անառակ-ոդոյն պատ
հուեցեալ՝ Հայրն ի գիտոյդ
վերստին դարձ ե ախանձ
արկանեմ ։ և զողորմելին
ձայն աղերսանաց՝ արտաք
րածին ողբով գոչման՝ ի
ախտս դէմս մատուցեալ
առաքի գո տարածանեմ ։
Ո՛չ գիտես՝ ա՛ծ գո
լորից ։ չիմ արժանի կոչիլ
և ո՛չ բնաւին առ այս ան
ուանիլ ։ Ա՛յ միայն որդի,
այլև անպիտան ապաքան
վարձկին ։ Ընկալ զսովեալս
տարագրական պարտապան
վնասուց ։ և զգաւ քաղցր
լկանաց ներելոյս և նրբա
ղելոյս՝ հենաց գո Հացիդ
բժշկեացես ։ Ի՛ր ընդ ա
ռաքի գո ողորմութիդ՝ Հակզբ
նաւորս ապաւինութիւն։

Ո՛ դեցո գիտաց և անդ

ղինչ գոյ ասել
ամաչեցեալս յե
րեսաց մեծիդ ահաւորու
թենէ ։ Այլ եթէ Համրա
նալ, և Հոգ՝ի բերան եղել
լուել՝ի սրտի ։ ըստ մարգա
ընդունելի խրատու ։ Ո՛հ
՝ի բարւոյն կարկառեալ՝ի
յոյս ։ Ոսկ եթէ զիաւկանս
շարժողութ շրթանցս բա
ցից բռնադատեցից խօսիլ
կամել, դարձ զնոյն ձայն
կրկնակական եղերերգու
թեան լալեաց բազմու՛ն՝
խնդ մատցս առաքադրե՛։
Ո՛չ արդ՝ ողբակից մե
ղաւորին անօրինեցե
ցոյ կամաց առ՝իմաց, ։ զնո
րին գոչումն երկրորդե
ցից և ես ընդ նմին։
Ա՛ղաչ տո մեղայ։ և անդ
րէնութեանց իմոց ինձէն
վհատեմ։ Ա՛ւետաբեր ընդ նմին

ԱՐԶՈՒՆԱԼ, հզօր, անսկիզբն, անեղ, անբովանդակելի, աննիւթելի անկատած. ծնօղ անքննին փառաց միածնիդ։ 4 Արաբաց ցուսցես զիմս ողորմութիւնդ հերքեցելոյս ընդունելութեանդ՝ առ երկնայինսն և առ երկրաւորս։ 5 Տօնեա՛ զգեաւս կորուսելոյս՝ վերնականացն պարծեցուածովք. Ազգեստաւորեա՛ բանիւդ օրհնութեան՝ զկենդանութիւնն իմ մահացելոյս։

(Ժ. 2)

իսակալ՝ անօրինեալս մեղա
պարտի՝ ըզնախակատու-
հանդերձին ծածկոյթ.
Ազանդախորոյս ձեռ ցո
աղտեղեալ մեղաւք՝ զկնիք
մատանւոյն հաստձակու
թիւն՝ ամենատուր կամաւք մա
տուցեալս։ 7 Դարշապա
տացս քշտատուել մերկու
թիւն ասի՝ պատապարու-
ածոտրանական ամրակե
տարու օդից կոշկաց՝ ի յո
ձին թուենից միտս ամրա-
ցուսցես։ 8 Ըզբարակդ
պարարակ եղինդ երկնայ-
նոյ՝ որ ի միածին որդւոյդ
.ես, օրհնեալ խակապէս մար
դասիրութեամբ՝ կարօտեա
լոյս բարեաց ընդ իրեա։
Ար մատուցեալ միշտ, և
անպակաս ծայ՝ ի լուսոյ
յարակայ. զննեալ՝ ի սպան
դարանի անհին սեղանոյ
անսպառութիւն։ Ողոր յամե
նեսին և բնաւ յամենայն
ուս. Լուծեալ յերկինս,
և խնդութիւն՝ ի սորինս։
Ընդունայ մարդկութիւն,
և անթերի ածութեամբ։

ընդեալ բաշխի՝ իմաստուն
անհատս, զի զհամայնն հա
ճեալեցէ առ՝ինոյն մար
մին իւրում գլխոյ։ Ուեզ
փառք ընդ նմին Հօրն ո՞
ղորմութեանց։
ամէն։

Ա՞յսպէս յաւելուած լինի հե
ծութեան նորին հնչողի առ նոյն
աշխարհ մարդեանց։ Նա՝ ի՞ւր
ցոյ պէս"։ Ար՝

1 Ո՛ բարեբաստուքի կա-
մացդ յայտնեա գովեալ՝
բոլորից գոյից եղելոց։
Աստացի՛ր անուն քեզ ան-
ճառ, և ինձ թշնաւիս նո
րոդ փրկուի։ Որուսցես
զիւրա մուրհակի մեղու-
ցելոյս ամբաստանուքե։
2 Վճիռն հոգւոյս մա-
հու՝ ջրեսցես 2 կայլակօք ա-
րեան որդւոյդ սիրելւոյ։
Ա՛ստահուի փրկուքեան
բարեաց՝ 3 արեամբ քի քոյ
նկարեսցես։ 4 Ցոյց զբան
էելիս քո բարեգթուքեդ՝
՚ի ձաշ Տարսանեաց քում
Տարազատի։ 11 Ո՛ւ փակես-
ցես դիմելոյս աւ քեզ զա
ռաքաստ սրահի կենացդ
յարկի։ 12 Ո՛ւ տրտհիցես ՚ի
բազմականացդ՝ և՛ ի բար-
եացդ քոց զրկեսցես։
5 Ո՛ւ պահեսցես ՚ի գան-
ձարանիդ զնիւքեալ իմ
պարտուցս անօրէնուքի։
6 Ո՛ւ կնքեսցես ՚ի քսակ
բարեացդ՝ զազգուքեանց
իմոց գարշուի։ 7 Ո՛ւ երբ
կարեսցես ինձ զվէրս մե-
ղաց ՚ի յախտալից մարմնիս
ծածկեցեալ։ Ո՛ւ զփտու-
թի նեխուե ցաւոցս՝ ինձ
անկակից մահու մնացուս
ցես։ Ա՛յլ բարձ բանիւ քո
ողորմուքեդ զժանտուին
ապականարար։ ոչ զի զաղ
եալ ՚ի հիւծմանց ախտից
առողջուքեն պատրաստե
ցայց։ Հնարաւորեա գը
թուեցդ Տայր՝ մեծ խոցա
ծոյս զօրեղ սպեղանիս։
Արևւոր կործանմանն՝ բա
րի այցելուքիս։ 8 Ո՛ւ ի քո
եմ ՝որ ոգեսէր, թէ և առա
ջի նըշադ բիւրս մեղիցեմ։
Այլ ո՛չ գրեցայց Տամայն
մեղուցեալ՝ տըվիչ կենաց
իմոց Ամէրեար՝ ՚ի շնորհ
պարգևաց քոց ապաւինել։
1 Ո՛ւ ձանաչելն զքեզ՝ բո
վանդակ արդարուքի է.
և գիտել զզօրուքիւն քո՝
արմատ անմահուքե. որպ
և կանխաւ իսկ գրեաց ի
մաստուն՝ Ա՛յր դարձեալ՝
ո տիրելդ քո ամենեցուն,
խնայել տայ քեզ յամենե
սին։ Ա՛յր դարձեալ՝

1 Ամէն
33 · 11
2 Ո՛վ
22 · 44
3 Ամէն
10 · 19
4 Ո՛վ
22 · 2
25 · 10
22 · 13
5 Ո՛ւ
32 · 34
6 Ցոյց
14 · 17
7 Ամէն
43 · 26
8 Ամէն
11 · 27
15 · 3
12 · 16

1 Խոս 12·18

1 մօտ է քեզ յորժամ և կա
միս կարօղ գտանիլ։ Ա՛յս՝
սողոմոնի յուսոյն աղեր֊
սանք, իմոյս առեալ տիպ։
Վանզի ոչ այլ ոք բազմա
մեղ՝ որքան նա՛ ինձ զուգա
շահիլ։ Երբեմն որդի՝ ա֊
պա առելի։ Երբեմն միջ
2 Խոս 2 նորդ 2 խաղաղութեանց այ ժո
4·7·15 ղովրդեանն, և յետոյ խըս
րոց որոշման բազում խոս
3 Ա՛մոս վուեր։ Երբեմն օրէնք 3 կե
8·35 նաց կացեալև յետոյ մուր
հակ մահու հաստատեալ։
41 Ջ Ր4 4 Ո՛ երկնաւորին պաշտօն
41·8 ընդունելով, և զօտարին
5 Յօն 3·9 անուն ծանուցեալ։
61 Ջ Ր4 Ա՛նպատճառ օգտով։ Ա՛նկա
11·3 րօտ զրկօղ։ Ա՛նսովելի դող
Երկեալ տրտընջօղ։
Փափկացեալ փախստական։
Ա՛ղեանանենգ սարտուցիչ։
Ա՛նպտխանի վնասապարտ։
Ա՛ղաչաւոր հայհոյիչ։
Ո՛ ա՛ւակ հայրատեաց։
Ատակարանացն մատնիչ։
Ա՛ովսէի չարախօս։
Ա՛ուազող երախտեացն։
Իմաստուն սխալական։

Ա՛մենագէտ յանցաւոր։
Ա՛մօթապարտ ղջայեալ։
Տարակուսեալ աշխատօղ։ 5
Ա՛ղաչաւոր կուապչտեալ։ 6
Ճամրային դարձաւոր։
Աղաւկարծ ընկալեալ։
Ասկածաւոր հաշտուիլ։
Ճապայս յիշատակ։
Երկեցայս փրկուիլն։
Շաւատալի գիւտ։
Ի մասնէ ճնացուած։
Ատրդաւանեալ գերի։
Ախտակուր պրծեալ։
Ամաւոր անձնամատն։
Տըմարդի յղփացեալ։
Հաշմավըէպ հանճարեղ։
Ի յընթացս բանից երկեկ
որոշմանց՝ յամ ուրեք բան֊
սարկեալ։ Ո՛ղջոյ և ձաղա
նաց մեծ պարսաւ, և փոքր
գովեստ։ Ի՛բր ի՛վէ ինքնա
գրաւ կորստականի՝ երդի
ծանուելի խառնեալ ընդ
աշխար։ Ան նը թելադիր
բարդաւաճուե ամ հատա
կի։ և խոտորուման նորին՝
ի շրթունս բնաւից թա֊
ռանչ թախծութեե ողոր֊
մելիս ինձ ազդեալ։

ստանդարտամետականին կա-
պեցած։ Ո՞վ կայր նոր և
կուռց։ Ասաքս սէրն ընդ
պատկերացն։ Ո՞ւստի կը
կամքն ընդ խորանաց։
Ո՞վ իմըդ ոչ միշեցաւ յան-
դիմանուելն սամուէլի ա-
ռաւուղ եղեալ։ 3 Ընդմայ-
ոչ մեղք են։ և ցաւս և
աշխատութիւս ածէ քեզ[1] [1] Ելից
ի վեր։ Ո՞վ իմըդ ոչ հայ- 19·2
րենի յանդիմանութիւնն։ 21 ՚ք Ղէ
4 կուռք ոչ հեթանոսաց՝ 8·9ւ
զի և անշունչք են։ և 31 = Ք է
նման նոցա լիցին արարո- 15·23
ղեայք նոցա։ 5 Այլ մերկ 4 Ի-ը
ածէր զնա, մոլեալ նախա- 95·5
դրեալ յաստուածային ձայն 51 Ք Ո
նաք՝ ստատիկս իմն ամբա- 32·12
տանէ։ Ո՞չ կը ընդ նա ոչ
ածս օտարոտիս զոր ոչ ճա
նաչէին հարք նոց, 6 Ո՞ր է 6 Ես.ւ.ց
մահամատոյց այլազնեայ 25·3
արձանն փիղոսէրայ։
7 Ո՞ր ոտիւքն և անպատ 71 ՚ք Ղէ
ճառքն սիդմնացոց՝ իւրակն 11·3
ամենանզով ձուլածոյն։
Ո՞ր կանացի կերպին ան
դրեալին խայտառակութիւ

զաղբը տեսակին. որով ամ
Թոյ մարգարէքն՝ զանաս
նօրէն դիմեցումն անխտրա
բար յանուն քարոզէ ան
ժուժկալ դիմին՝ անաձա
բար ձննեալ մոլէին.

Տարաւ զէուի բարեբաս
առնէն՝ որ զնախանձն որոյց
՚ի կորուստ. ՚Յաղթեաց
մեծուքին՝ խնամտիցն առա
ւելուէ. ՚Ներեաց գոռո
զուքին. ՚Յիմարեցոյց փափ
կութիւնն. ՚Ո՞ւ անեաց ար
ծաթն ծառայեցուցիչ.
՚Ոչ թ դատեցաւ զայրն աս
նելի՝ հին զէնն կործանողին
՚Ո՞ւ գերկացն այլ հանեալ
յոտս սատարկին գթեցոյց
Ո՞ւրոյց մեղկութիւնն.
Խոհեցոյց ծուլութիւն.
Ո՞րբեցոյց շնայատութիւն.
Ո՞վ դիւրապատիր մարդին
երկրածին՝ որով ձայնար
կութիւք զբեզ աւազեցից.
՚Քանզի ոչ սիրապէս առ
նա հանդիպի ընդդիմաբա
նութիւն, այլ՝ ամենից սխալ
ողոց կամաւ վերիպելոց.
՚Ո՞վ նուիրեալ է իմանալ

թէ անիրաւէ պարծիլ յի
մաստուէ մարմնոյ, եթէ ոչ
այլ դատեալ ընտրեսցի.
Ո՞ր զի թէ առ այս պայման
բանի յիմար ոչ էցէ, և՛ի
հաստչին կամ յոտատցի,
ոչ ևս ՚ի նորայնոց անտի
ինչ կրեսցէ.

Ո՞վ քանզի սաստիկս և
քաջանելիս ունի սողոմն
զդարձին իւրոյ յիշատակա
րան ինքնապարսաւն կըշ
տամբութիւք. իբր մեռեալ
իսկապէս համայն աշխարհ
հին անձնասիրութիւք. ՚Ո՞ր
եթէ ոք զինքն նկատեսցէ
յոունայնութիւնէ իմանալն
՚Ո՞վ ՚ի մատեանս քոյ
նայիցն և՛ի գիրս ազիայ սի
լոնացւոյ՝ յորում զփոյթն
իւրում ընդհատիցն՝ արտաս
ուելիս ինձ եղանակէ.
՚Ո՞ր ջան. Ո՞նօգուտ
վաստակ. Ո՞նմիտ հեռա
ռութիւն. Ո՞նշահ արշաւանք.
Ո՞նկայուն երկիւղ. Ո՞տա
րին իմաստութ. Ո՞չընչից հո
լով. Ո՞անքաւելի բերդ.
Ո՞ն յարմար վարկած.

Անտի սերմանիք։
Ընձազգուլ շինուածք։
Պականացու ստացուածք
Համահնից տաժանմունք
Ինքնամարտ կռիւ։
Ընդ ոգւոյ իւրում դատ։
Ընդունայնաթոր քերան։
Նաստակաւ փափաք։
Որստական շահիլ։
Լինակ ձանապարհ։
Ործանական կրթութիւն։
Ուղղապատիր վարժուն։
Հանապազախնամ տեսուն։
Հինայրացաւ պչրութիւնք։
Ոտնկախերպ կերպարանք
Խառնաւորդութ նիւթ։
Ոժնէատեսիլ դէմն։
Ոգնատխուր գեղ։
Ոլովամեղձ ծուխ։
Ոգի ցնդեալ։
Աճառ մերձ՝ի յատ։
Ձաղաւար քակտեալ։
Ընդվայր աղաղակ։
Ընպատճառաւոր ծաղր։
Երհամարհելի աստիճան։
Ընձնավաճառ գերի։
Ասակչական երկ։
Ընձաճ մտածմունք։
Ասացող ձառ։

ՅՒՆ

Օ յղութեանող զրոյց։
Ինքերանաց խնդիր։
Իւրատարութիւն խնդիրք։
Ընծոթանաց ցոյց։
Իայտառնից յայտնութիւք։ Ես-ամ 7·23
Ընդ ակ ապառնեացն։
Ընդաշխանաց գործ։
Ընդհկանաց պատմութիւն։
Ընդդատելոց օրինակ։
Իորխորատ ծածուկ։
Որս խաւարային։
Ոհագուշակ վիհ։
Ընդյատակեալ անդունդ։
Ուղեկցութիւն սպանողաց։
Ցիմարութիւն բարբանջմունք։
Դարանակալաց վայր։
Իարխուլ յարկ։
Ընծուաճ սատանեալ։
Ամուրջ խախտեցեալ։
Երևոյթ փախչելի։
Իաբօղ շողոքորթ։
Ընդնուպայ մատնիչ։
Ընդդէմ բարձրելոյն
կատակութիւն։
Օ այս ամ մատունս քա
նից խոստովանողական կա
նոնադրութիւ՝ի սիրոտս բնա
ւից նախասերմանեաց՝ ժո
ղովոյս կանոնադիրք դար

հանձերեղուն։ Նիւթեա
ցին ներկային հայցմունք՝
ի բարդաձաձին յարգա՛ո
րուն՝ ի գերաշխարան ար
քային աղերս։ Ելոյեալ
խնդրոց՝ դիցի՛ քո ընտրե
ցեալ վեհ արքայորդւոյն.
զոր սիրածնիդ օրինակեցեր
Յորոյ արեանն կցորդուէ՝
զքո փո՛խկիցդ ձաշակեցաբ։
Տո՛ւր փրկութի քոյոյ ծա
ռային՝ ամենաչնար զօրեղ
ահա՛որ։ Ի ստեղծողիդ
փառս աձեցուցեալ՝ զանբա
ւ՛ելի մեղացն ջնջուաձ՝ ի՛
շատակաւ խորհրդոցդ բա
րեաց՝ ընդ ողորմեալսն նո
րոգեսցես։ Ի՛ր ամենահամ
ախորժաձաշակ բազմապա
ճոյձ առակագրութ՛ զնաձ
ուիդ քո քարոզեալ՝ ի մա
տեան յուսազարդ կատակի
եկեղեցւոյ ընծայեց հետս
բարութ՛ խոստովանու՛ք
մատչիլ առ քեզ հայր։
Դանգի ո՛չ հեռի յոգոր
մուէ առ այս ցոյց բանիւ
խնամալի։ Թէ անյուսա՛
թիւն կաթո՛ած չէր անկեալ
ի

ձեւոյ զղջման։ Ի՛ պ զի մի՛
պարծեսցի ոք՝ ի՛մարդկունէ
բամբասո՛ւորօք զինուո՛
րեալ նեսու՛ք՝ զանձն և
զընկերն խոցոտելով։
Դանգի կուապարիշտ քո
ղով ձաճկեալն՝ որ զկեր՛
պարանան ունի՛ն ունի, և
զոչ ախորժելիսն ստեղծ՛
չին կատարէ։
Ա՛ւ արդ՝ նա որ ո՛չ այնք
մեղաւո՛ր՝ քան զղջացաւ՛,
մի՛ խոպան պախարակեսցի.
այլ յիշեսցի այրն այն՝ ի՛բա
րի, իբր զկինն յուսադրուե
՛ի ուրուանի ոտան դիմելոյ։
Յորժամ հոգուէն էջ յայ
ցելու՛ն աձուկքն անբա
ժանելեաւ՝ կենադործել
զանդ խոստովանելոյն։
Ո՛ր մեռեալքն ա՛յս կեն
դանեսցա՛ անտարակոյս քե
զ՝ ա՛ւետիս։ Ընդ որում
մաղթեալ իմ պարտաւո՛րի՛
խնամոտելն ո՛չ ժամանելո՛յ
՛ի մեղանաց մանն կարգեալ
բարեբանեալ մեծիդ պա
տուիս։ Ի՛ց զնա՛ստա իմ
բանագրուե՛ի՛ ի յերջանկին

հրամանն սաստկութիւնն։
ողորմածութիւն, քան նախա-
նելի ես դու երկրորդիւս
Գանգի յաւէտ օրհնաբա-
մեծութեամբ քում վայելէ։ 71.11
այնքան բարձրանաս որքան
ձնառիս։ Ասէ եղէ դուցես
փառք քո։ զի երանւոքդ քո
բստ գործոց՝ ոչ պակասին
կորուսցես զմեզ դատել
ընծայել դուռանն։ Ո՛վ երէք
հեծուն՝ և զիմն ընդ նմին
վստահութիւն՝ նմանակից այսր 9.7
Ո՛ր և ես մաղթեմ մեծ Ա-ղ

ի յերանդն սրտին ըղձից՝
որ զձէպ ղղջմանն՝ փութը
ինչ կասեաց։

Լսէ՛ի յուշ բերել զոր
ի քեզ անձուկն բարեսաց
նուիրէ՝ զթիւն քո ողջու
նեացես։ Որով զհոգիկ ձեզն
ի բազում գարուց՝ քամբա
սանաց քարանձրութիւն՝ երա
նուէեան վերարժանացո։
Որ յոքնահոսան արտաս-
ւացն եղիւք՝ զմէջ յատակի
յարկին հեղեղեալ՝ ապրա
նիցն իւր իրախճանութիւն
սաստկակսկիծն ապաշա-
նոք՝ ։ Հօրն կրից գերազան
ցեաց՝ ողորմելի ոգւոյն հե
ծուք։ Ո՛ր յաչաց բնիդ
քո արտօսր՝ առ որ մերով
հիւրն ախտակրեց՝ երկայ
նամիտ ներողութիւք միացու
ցեալ խառնեացես դրիծ։
Լո՛ զանյարմարն առնա կար
ծեցեալ զառաղաստին քարե
բանութի՝ ։ի փառս էակից
որդւոյդ կնքերով՝ նովաւ
կեցուսցես զնա քաղցրու
ընդ աղքատս ժողովրդոց։
Ո՛վ այս պրէտիկոս ոմն բա

տեսցէ գոռոզն ապստամբ
ղարդ ի փչմանդ շնորհի՛ իւ
րոյ ստեղծեալս կերպէ։
2 Ո՛վ թշնամեացն մեղաւ
խափանեալ՝ մարմնոյս մահա
ցո՛ւն առ ի գրաւել զիս՝ ի
նոյն, Ո՛վ իմ Փրկա՛ւոր
աւ հշմել ընդդէմ քաց՝ էքէն
քա՛։ Ո՛ր անբռնադատ կնա
զանդեցուցանես 3 լծոյն
քաղցրութե՛։ Ո՛ր բառնաս
զկարիս մեղաց՝ ամենակրդ
բանի՛։ 4 Ո՛ր արեամբդ քո
ըստացար, և մարմնովդ կե
րակրեցեր։ Ո՛ր կարդեալ
սահմանեցեր ուխտ կենաց
անփոխադրելի։ 5 Ո՛ր յոգի
քո կնքեալ կցորդ քեզ գոր
ծելով՝ հօր քոյ մատուցեր
ժառանգակցապէս։ Ո՛ր յա
նուն ղենմանդ միշտ յիշա
տակ քո չարշարանաց՝ աւ
նոյն բարեբար աղօթել հա
մարձակեցեր։ Ստեղծիչ
ամենից և կեանք։
6 Դու ես ա՛ծ ամենից հո
գւոց։ Ո՛ր մեծացուցեր
զայս տուրս շնորհաց՝ քան
զամ գործոց քոց հրաշս։

Ա՛ր ոչ ոք ոչ՝
մի՛ տիրեսցեն ա
նօրէնութե՛ քոմ
պատկերիս կայսերականի
արքայութե՛ վերնո՛ւմ, ա՛ծ
բոլորից լուսոյ։ Ո՛վ կապ

Ա՛ր էրօպէն յաւերժա՛ծ իմին հե
ծութե՛ նորին հնչեա՛ ա՛ւ նոյն
աղբո՛ւրդ, Լոյս ի՛ իւ
րոյ։՝՝ Ամէն

յօրինիչ։ Ո՛հանգիր և մեծ
իսկ է զօրու՛թիւն զնացուածոյն
անդրէն նորոգել ըստ ա՛
ռաջնումն պայծառութե՛ն,
քան յառնդոյից ստեղծագործ
ծել։ Այլ զի՛ ոչէ քո տրիա
րութիւն, որ զօրութի՛ւդ ես ամե՛ն։
Ո՛ր որ քան քո միայն աղ
դեալ զլուծի՛ գործոցն
գլխաւորի՛ւ։ Ո՛հ յարիցես
փառո՛ր լինիլ քո՛ւրե գործ
ի՛ստացուածս այս կրկին՝
անյուսալի փրկութեամբ։
Ո՛ի լրա՛ւմամբ ոխտի
բարձրացի՛ հաստատուն
եղեալ ընծապէս օրհնաբա
նեալ աւետեացդ քո ձայն։
Ո՛ւ քաւեցոյդ շնորհ ծանու
ցեալ, ողորմութե՛ լուսոյդ
ուղերձեալ, քան ի՛ ձառնա
պարհ ստեղծանելոյն։
Ո՛ի առ առաջինն՝ աւրհն
միոյն Ձառնաչիս։ իսկ առ
միւսն՝ առաջնով կոչմամբն
և երախտաւո՛ր։ Ո՛նդ կեր
պացուցանելոյն՝ և քա՛ւիչ։
Ո՛նդ նորոգելոյն՝ և բարե
բար։ Ո՛նդ հաստելոյն՝ և
ողորմած։ Ո՛նդ կազմելոյն՝

Ո՛ւ
7·18
Լուս
33·10

Ո՛ւ զերկինս խոտովքն զար
դուք՝ և հրեշտակացն պայ
ծառութիք։ Ո՛ւ զերկիրս և
զմարդկութի՛ս, և որ առ
նոսա են զարմանութի՛ք։
Ո՛ւ զսահման լայնութե՛ ծո
վոյ՝ և որ ի՛նոմա են եղե
լութիք։ Ո՛ւ զանդունդս աղ
խինքն հանդերձ՝ և որ ի՛
նոմա են անքաւութիւնք։
Ո՛ւ բարձրացար յօրինմամբ
այսպիսեաւք վերհիւք՝ որչափ
առ քո՛ն կարեկցութիւն։
Ցասելն զո՛ւ սա մրմրկիւն
քաղցրութեց յուսոյ բարուք։
Ո՛ւմէ ա՛ծ իբրև զիս կարօղ
միշտ զմեղս թողուլ և զըն
ջել զանօրէնութի՛ս։
Ո՛չհա՛ւ արդ խրնկեալ են
բանիք քո՛ ձեղրմանծ, և խոս
տովանեալ բարերրութիքդ։
Փառաւո՛րեալ խորհք խոր
հրդոցդ՝ և երկրպագեալ
զեղմունդ շնորհացդ։
Ո՛րդարև ոչ՛իք բաւէ ե՛
ից քոց փարդմանել խօսիւք
նիւթական լեզուի՛ ի՛ մա
նանց այսի՛ բանիդ զքու
թեանդ զոր առին ցուցեր

նախանձ լինելութեանն։
Օ՜ ի բաղմացի առաքել
աշեցուն եղեալ յաձախ
տրտմութիւն անսահմանելի
քոյոցդ սբանչելեաց նորոգ
ներկայիս, քան զանցելոց
հնոցն սուրբերականաց։
Եւ ընդ ձառելոյս զքիւ
մեղացս՝ որբուն մտացս թևս
ընթանալ զանբերելիսն յի
շատուկել ²արդարացեալդ յա
նուն քո հզօր։ ³Եւ՝ իպատ
մելիս քննէն զանձին քոյ
բիծ, և դու թողցես զամ
բարշտուն բազում մեղաց
նաց խոստովանելոյս, հզօր
ծածկատես ամենափրկիչ։
Օ՜ ի՛մ՝ ծայրագոյն լրութ
ամեռնեցս՝ դարձեալ նախ
նուաճ կարօտացեալդ։ ⁴Երա
նելով սաղմոսիւն՝ զքնորհօք
փրկեալսն մկրտութիւն։
Եւ փշրվք մեղաց յոգի
խոցոտեալ՝ ⁴ձեռն քո մը
խեցդի յիս առաքելապէս
այժմէն վերստին։ Ո՛ւանր
ունելով զբեռն պարտեցս՝
քան զբաղդրութիւնն պար
գեւացդ։ ⁵Ի՛ւր ազատեա՛

1 Տես՝ գ0 · 11
2 Ղուկ. ԺԸ · 13 · 39
3 Ա՛ղ-ի՛ 31 · 6 31 · 1
4 Ես. Զ · 4 19 · 20
5 Ի՛ւր-ա՛ 8 · 2

և ճնարաւոր։ Ի՛նդ յօրինե
լոյն՝ և հեզ։ Ի՛նդ նկարե
լոյն՝ և ամենազօր։ Ի՛նդ ա
ռաջնորդելոյն՝ և լոյս։
Ի՛նդ տաճելոյն՝ և հովիւ։
Ի՛նդ դարմանելոյն՝ և խը
նամիչ։ Ի՛նդ ողջ պահելոյն
և բժիշկ։ Ի՛նդ ձեռնկալու
քեն՝ և զօրավար։ Ի՛նդ ան
պարտուեն՝ և թագաւոր։
Ի՛նդ արարչուեն՝ և քաղդր
Ի՛նդ ամենատուր պարգե
ւացն՝ և առատ։ Ի՛նդ միշտ
անսալոյն՝ և ներօղ։ Ի՛նդ
ոչ բարկանալոյն՝ և անտ
խակալ։ Ի՛նդ կարեացս վըշ
տակելոյ՝ ծածկապետ։
Ի՛նդ յանձանձելոյ գթոյն
և ապաւէն։ ¹Ի՛նդ գեր
ունակ գորովոյն՝ ձե։
Ի՛նդ անսպառ բարուեն՝
օրհնեալ յաւիտ։
Ո՛րդ՝ ոչ ստեղծեր միևչ
ոչն իսկ էի՝ և ծանուցար
ինձ գոյացուցիչ, և այժմ
զհոգի մաղթողիս՝ մարձոյս
տալաւարաւ՝ յարդարեա՛
անդրէն վերստին յանա
րատուիլ մաքուր սրբուեք

ՕՐՀՆԵՑԻՔ զԱՍՏՎԱԾ ձեր զՈՐԴԻՍ ձեր զՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ձեր զՏԱՃԱՐ ձեր զԱՐՅՈՒՆ ձեր զԽՈՒՆԿ ձեր զԱՆՈՒՇ ձեր զՍԻՐՈ

աստանօր 7 խրատան հին՝
նորոդ ընկալեալ՝ հոգևոր
հանձարեղին, 8 Ո՛ր ոչն
իսկ երկրորդեաց, երթալ
նստիլ ոչ յառաջինն բար-
ձին հպարտից 9 ընդ ամե-
ղշատացն նանրախորհուրդ
ժողովելոց, 10 Աստի դա-
ւիթ և երեմիա՝ ուխտիւ
և կանոնիւ սահման հաս-
տատեալ հրաժարեցուցին,
Ա.Ռ ընդ զղջացեալն սրտիւ
պատկառեալսն դիմաք՝ և՛ի
դատաստանաց մեծին պա-
կուցեալս ահիւ հատուցման՝
յետնոց հանապազորեալ աս-
ուէն՝ և՛ յերկրի կամաւ խո-
նարհութեամբ։ Աստի բարձ
րեալն ա՛ծ՝ պարարել բերկ
րի։ 11 Ամով ընդ նախադա-
սեալն՝ և՛ բազմականն երա
նութեամբ համարձակեցայց։
Թէ ես և քէ նա՛ հետե-
ւեալ սովիմբ։ Ա.Ռ որ զեր
ծեալ՝ և՛ բանբասանաց բա
նի մարդարէին՝ որ՝ և՛ վէս
ոմանս ակնարկի. Մի՛ յիս
ուէ մերձենար, մաքուր եմ.
և մի՛ զիս տեսանիցէ։

աստ՝ և՛ յիշատակ աւուրն մե
ծի։ Ա.Ռ կամ՝ իբր արդեօք
1 անմաքուր իմասցի շնոր-
քամբ եասյի՝ հետեւին՝ և՛
գործոց տանն իսրայէլի։
Ա.Ռ զիարդ ա՛ծ՝ պրատաւոր
պաշտի ադամեան մարմնովն՝
իմոյս կարեկցեալ յանցա
ւորապա 2 աս հայր աղօթե
լով։ Ա.Ռ կամ յորս քարգ
մանի առաջ առակին՝
3 քէ սիրտ իմաստնոյն՝ և՛ի
տան սգոյ. և սիրտ անմր
տին՝ և՛ տան ուրախութե։
Ո՛ր որ զսխալիլն ադեմայ՝
անձին իւրում ոչ գրեցէ
և զմեղս ամենից՝ ինքեան
ոչ համարեցէ իբր երջա
նիկն ադքայից զՀարցն՝
+ կորոյս զիւրն արդարու-
նէ անախտակիր գոլ քնու
թեանն։ 5 Ա.Ռ ոչ բերկրե
սիրտ առ զմեարթուխն և
րեսաց աւետեօք յուսոյն՝
ըստ առացելոյն. եթէ ոչ
յառաքելոյն քէ ուսեալ
6 ամենայնիւ ահա ըստ այ
սրտմեսցի։

Ա.Ռ՝ ըզդ՝ ըղձալի՛ է ինձ յիւ-

Ո՞հ՝ արդ մեղայ՝ զի անմբ
տութիք գործեցի զոչ հօ
ձոյսն քո՝ բազմիք սխալեալ
յանցաւորութիք։ Այլեա՛ ։ Ա-ից
միս զթած՝ ի ծրագ երբեմն 72·23
յուրացութիքն ըմբռնեալ 39·13
պետրոս՝ զի յոյժ ունայն 37·6
ացայ ։ Ո՞ւսաւորեա՛ զինձ
զողորմիեդ քո ձառագայիք
ամենեքին բարերարութի։
Ո՞ի ընկալեալ զօրինու։ ։ Կո-ն
քո ասէ՝ արդարացայց կեցից 3·29
և մաքուր եղէց յանաստղ
ծիցն քո՝ բնոց լուսոյց։
Ո՞ունիմ համարձակութի
զմեղապարտս ձեռինս հաս
տատ առ քեզ տարած
նել ։ մինչև մատուսցես ՅԱՂերգ
զօրինեալդ քո զալ ի նորս 9·15
գութի դատապարտելոյս։ 4 Նմո
Ո՞րդ՝ յաղթեա՛ վերըսաին 7·1
խոտան յամառուն քոյին ։ Կ-ից
հեզութեամբդ առեա զա 22·6
մանեալ մարդասիրապէս։
Ո՞ւ զնաև յամի ամին քո
կարողութիդ, զառաջինն շա
րիսն մերնովքն և վերջինս
կենգքն քոյ ինձ ձառա՛ր
անհասից՝ Ո՞ւ քադա՛ր

Ո՞ւր զանկիսն խոնարհու
թիւն երջանկին զաւթի
ինձ նպաստ առեալ ասել
ընդ նմին, Ես իբրև զանա
սուն համարեցայ հերբեալ
ի զդայուէ։ Ո՞ւ՝ հասին
ջարիք ինձ շուրջանակի։
Ո՞ւ՝ ներխեցան և փրոե
ցան վէրք իմ ի յանզգա
միս անբժշկութիւն։
Ո՞ւ զայլոց ոմանց ընտրե
լոց ի յաստուածանի զնա
մանդն կշտամբուի մեզս
պարտուէ անձանցն անա
րատից։ Ո՞նդրս և զեզրի
մեծի քահանայի զասելն՝
ես ինձէն առեալ բարբա
ռիմ՝ ՅԺէ և ոչ զերծոս բա
նական իցեմ ամբառնալ
ի վեր աւ քեզ աչս։
Ո՞րդ՝ ես ձշդիւթ պատ
կեր աստ երկրի՝ զիմս խաո
նեալ ընդ նոցին պարտիս՝
և՝ինոցայնոցն զառիս դատ
նութիւն՝ կրկին առաքե
լեալ նորոգ հեծեծեցից։
Ո՞ւպէս և չէ՛ ինչ պիտոյ
գարշութիք գունոյ դար
ձեալ տգեղութիւն։

կործանեցին. Մերժեալ՝ ի կենաց ընդ մահու կապեցին՝ ծառայ կարգեալ ա

պականութեան։

Աչ արդ՝ դու միայն քրա
ւակշիռ և ձշմարտադատ
բարեբար օրհնեալդ՝ ի գԼ
թութեան։ Եղայ քեզ՝
անօրինեցայ՝ անիրաւեցայ.
վատրոյ և եղծայ՝ զեղծայ՝
յանցեայ՝ անբարշտեցայ՝ և
ոչ լուայ խոստովանեալ և
երկրպագեալ գովեալ քո
բանիդ։ Ար դու իսկ երև
եցար անձառելեաւ քո սի
րովդ. զոր գրելն իսկ մեծ է
և նշանակելն սարսափելի.
Վեզ արդարութիւն և
փառս և մշտնջենաւոր գո
վութիւն։ Աչ ինձ պատակ
ացեալոյս՝ ինքեն խնամակալ՝
քաւութիւն և ողորմութիւն և
բժշկութիւն. օգնական և պահ
պանութիւն սրտի և հոգւոյ։
Ներեցարուք յամենայնի
յաչխատեանս։

Ամէն։

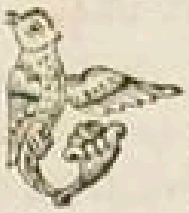
Ար-ի
57·4

լուսոյն արդարոց։ Ձեմ
արժանի յիշել զանուն քո
օրհնեալ. զի վնասակար եմ
բարեգործիդ մահու հար
ուածոց։ Ի կնիքն։ Ի
շնորհն։ Ի փչումն։ Ի
պարգևն։ Ի աւանդն։
Ի ձիրն։ Ի անունն։
Ի որդեգրութիւնն։
Ի պատիւն արքայական։
Ի պատկերն։ Ի դրոշմն
Ի օծումն։ Ի ձոխու
թիւն։ Ի համարձակութիւնն։
Ի ընտանութիւնն։
Ի կեանն։ Ի լոյսն։
Ի երանութիւնն։
Ի յոյսն։ Ի փառսն։
Ի անխոնարհելի բարձ
րութիւն։ Ի պսակն ան
կապտելի։ Ի խոստմունս
ճաճկելոցն։ Ար զքեզ տէր քա
զմազբ աւետարանեցաւ
ինձ յամառելոյս ։ իմիս և
քարբիս՝ ունկնախիղ և լսե
լափակ անլուր ականջացս։
Ար միշտ յառաջելութեան
քումդ բարուք՝ յղբնապա
տիկ յաչէտ քան զաղն չա
րիքն իմ յաճախեալ՝ ինպատ

ընդ նահանջիլ կենդանու
քեն, Ա՚ու քաղաւորութիւն
աշխարհի արդեօք, որք ըն
մահացուցանելն միշտ ար
ուեստաւորեն, քան զկէ
նագործելն։

Ա՚յլ ատ քիչ բարերար
ած օրինեալ՚ի բարձունս։
Որ կենդանի ես՝ և զկեն
դանութիւն տաս յաւմ։
Որ և յետ վախճանին՝ զո
րեա անեղծապես նորոգել։
Որ ԵՔԷ փախնումք՚ի քէն՝
դու զկնի ընթանաս։
ԵՔԷ տկարանամք՝ զօրա
ցուցանես։ ԵՔԷ վրիպիմք
շաւիղ դիւրուն ուղղես։
ԵՔԷ պատկառիմք՝ քաջա
լերես։ ԵՔԷ ախտանամք
յանձն և՚ի մարմին՝ բժըշ
կես։ ԵՔԷ գարշանամք
մեղք՝ մաքրես։ ԵՔԷ սը
տեմք՝ զո ճշմարտութիւդ
արդարացուցանես։
ԵՔԷ յանդունդս ներ
քինս սուզեալ դլորիմք՝
յերկինս վերացուցանես։
ԵՔԷ՚ի կամաց մերոց ոչ
դառնամք՝ դու դրձուցանես։

Ա՚յլ երանի յաւերժից իւրից հր
ամբք նորին հովիւ — նոյն
ուրբք մարդասէր։ Ա՚ն՚ի ի՚ր
րդ ո՚։ ՆՈՒՆ

Ո՚ Ա՚Ր Դ՚

առ երկրաճիճն
ոք պաղատեցայց
այրս մահացու ամենապա
տիր, եթէ ընդունայն է
աղաղակելն։ Ա՚ր մահկա
նացիս բանական՝ ԵՔԷ
սուտ ինչ փրկութիւն առ
յուսոյն վստահութիւնն։
Ա՚ր մարդ ոք եղծական,
ԵՔԷ ընդ տկարոսիս քանին՝
նանիր է և զօրութիւնն։
Ա՚ր իշեամն երկրաւոր
դահճից, եթէ անցաւորք
ընդ ինքեանս և իւրեանցն
բարութիւն։ Ա՚ր եղբայր
ոք հարազատ, եթէ կարօտ
է ընդ կամըոյն առ անձինն
անդորրութիւն։ Ա՚ր հայրն իմ
երկրաւոր, եթէ պակաս
եալ են խնամակալքն ընդ
աւուրց նուազութեանն։
Ա՚ր մայրն իմ ոք երկնեց,
եթէ կասեցան գթութիւքն

թեն բեւիարայ։ Ար ուն
յինքեան գանձս հոգեւոր
օգտից գիտողաց մտաց,
ընծայեալ զպարտուն մա
հու և զլուծումն մեղաց.
և զոյս կրկին՝ յերկուս
յաւիտեանս. և զնորոգումն
խաստման անեղծութեան
արդարոցն. Ասանոն քա
րեհրաշէըս և կենդանա
տուս՝ գրեալս հոգւովն Այ.
Ոսկէս ամ խոկ երգ սաղ
մոսացն՝ մաքուր սրտից է
տեսանելի. կատակ կենաց
մարդկան նկարեալ.

Ո՛վ քէ ի նախնուանէ որ
կար կերպարանն՝ զայս ա
ւետիս և վստահութիւն
ընդդոգեալ ունէր՝ կոր
ծանմանն մահու նախա
ժաման մեծ աւետագիր և
կեանս երկնակրօնս վեր
նակենցաղս՝ միշտ անձա
ռելիս։ Ահ այն ջնջական
գիրն՝ և յեղանակաւոր օ
րինակն՝ և պաշտօնն դա
տապարտիչ վհատուեալ յան
ցաւորացն՝ և խափանելի
կտակն երկրային և ոսկեր

ԱՔԷ մեղանչեմք՝ ողբաս։
ԱՔԷ արդարանամք՝ ժըպ
տիս։ ԱՔԷ ծառայանամք՝
ազատ։ ԱՔԷ մերձենամք՝
տօնես։ ԱՔԷ տամք՝ ըն
դունիս։ ԱՔԷ յամրանամք՝
երկայնամտես։ ԱՔԷ մեք
ժխտեմք՝ դու աւետապէս
ընդհեալ ընձեռես։ ԱՔԷ
լքանիմք՝ տրտմիս։ ԱՔԷ
արիանամք՝ խնդաս։

1 Ա-ՈՒ Ոպ հարիւրորդ երկրդ
102 · 3 սաղմոսն օրինաբան հը
բաշտօրական՝ զվերհատե
լոյս սիրտ ըսփոփէ, և մեծ
լոյս կենաց աւետարանէ՝
առ փրկութեն հանդէս։
21 = Ա-ոյ Ար յաղթականն է դիւաց՝
և տարակոյս բանսարկուին։
13 - 8 Ար իւր զնաչին տէրունի
նշան բարեբախտ պանծա
լի սքանչելափառ՝ անխո
նարհելի բարձրութեամբ
լուսոյ՝ և ապարտելի վեր
նոյն զօրութէ՝ կանգնեալ է
սխրեան անվանական և
անշարժական՝ ամենայնիւ
յաւիտենական՝ ընդ դէմ
անբաւիլ բարուց բռնու

(Ձա · 2)

երբէք զտեղծողին պա-
տիւ և զանուն՝ յիւրաքը-
նակ խորանէն մերժել։ 11 Քհոյ
Ձալածեալ զայ Տոգին՝ քե- 33·11·13
լիարոյց զանձն դաւանեաց, 21 Ղ ԼԿ
Վանդիւ զնոյն տաճար տի- 21·15
րական՝ խնկարկուեր Տաս- Լ Ղուխ
տղին սահման՝ Տուչակա- 19·4
նորն երկրի տեսարան՝ ըզ 3 Լ Ղոյն
սարսափելին աղանց սրբա- է
րան, Տուր տեսիլք Տրեշ 41 Քհոյ
տակականք և ահաւոյին Տը 33·9
րամանք յաղթողականք՝ ու- 51 Ղ ԼԿ
սումնասիրս յայտնութիք 8·7
ազդեալ երեքին, Ո այն 61 Ղ ԼԿ
վայր երկնանման ահաւոր 21·4·5
ընդանդիսատես՝ 6 քեանոյ Լ Ղուխ
ուժեղն քառադիմակին նա- 32·34
խանձարկու պատկերը ա-
ներաժոյն անապատի՝ պաշ
տօնատեղ դարշելի և դի-
ահաճեցեր զՏայրան պատ
րաստեալ կազմեաց։
Ո երկեալ զարբայն երկնա
ւոր՝ ի յարքայականն կայից։
Ո ամենահարուստն՝ ո-
նայն՝ ի տաճառածոց խորոց։
Ո տանուտէրն՝ անՏան-
գիստ և Թափառական տա-

հաշտարարութիւն մինչեւ
գայն՝ և թերութէ բնաւից
մաղթողացն։ 11 Ր վի թէ
մանասէի փրկութիւն խոս
տովանելի է՝ անտուստ վը
կայեալ յետ այնքանեաց
մեղանաց անբժշկականաց։
2 Ր արեամբն արդարոյ՝
էլից զնէրեան մեծի քա
ղաքիրին Տրաշանուն քա
ղաք Տայրենի՝ ըստ մարգա
րէիպիր անստուտ պատմու
թեն։ 3 Ր և զմեծն խոկ
տեսանողաց՝ բազմերախ
տիս ձեռնկալութիք՝ խրնա
մօղորէնն պաշտպանութիք
նախնական երա յարկին տես
չուն՝ մակավարժ ինքեան
և նախանի, մեքենայիր մա
Տու սղոցեաց։ի յերկուս
մասունս խղեալ՝ գժնդակ
տանջանօք մաշեաց։ Ի ը
խորհրդով ապստամբուե՝
գլուխն փրկանակ կորել։
4 Ի որով զլար յանել
ճաճն մոլեգնական՝ ըզքը
րէական վերնամատուռին
ի բարձրեալն յանդգնուե։
Ո անդիմ ոչ պատկառեաց

նեալ։ Եւ զաղօթկերացն
բազմութիւնն՝ սուսերաւ
մահու խողխողեալ։
Ընտանի դաւաճան։
Երձաւոր վտանիչ։
Հարազատ սատակիչ։
Աչերդակից սպանօղ։
Ո՜ւ այժ ոչ գոյր գառնալ,
զի ուրացեալ էր զնա։
Աբրահամ ոչ էր յիշել
զի խորթացել էր ի նմանէ։
Ասահակաւ ոչէր աղօթել՝
զի նզովեալ էր ի նմանէ։
Յարայելիւ ոչ էր պարծիլ,
զի տարագիր էր անուանն
կոչմանն մեծախորհուրդն
շնորհի։ 4 Ո՜վ դաւթեան
երգ ոչ էր նըւագել, ի զի
կշտամբիչ էր նորին։
5 Ի քահանան ոչ էր մեր
ձենալ, զի պղծեալ էր զնա։
6 Ի տապանակն ածագիծ
ոչ էր ապաւինիլ, զի ընդ
գարշուճ ձուլածուին էր
փոխանակեալ։ Ո՜ւ մովսէս
ոչ էր կարդալ, զի անբաւճ
լինէին պարտիքն որ առնոյ։
Ո՜ւ ահարօն ոչ գոյր աղա
չել, զի ջնասպարտ էր

տանեալ։ Ի՞նչ ելեղբօր՝
ղայ ձեղուն նկարեալ, և
զանուանն ահեղ՝ վտարանդ
դի արարեալ։ Ո՞երբի տա
բեալ զաւանդ գովելոյն։
Ողբալի զողորմածին մատն
նըւազեցուցեալ։ 1 Ո՞ղջ
սուն փոքու ապարանք՝ ըզ
սրահն լուսոյ կարգեալ։ և
բնաւից ունողին՝ և ոչ գըլ
խոյն տաղաւար յիւրոյ ե
նոյն եդեալ։ Հատեալ ըզ
ցանկ հզօրին՝ բախտից հը
մայից՝ զսեղանն մեծախոր
հուրդ արեանն սրսկման
երևեցուցեալ։ Այնեալ
հեռու բազումս՝ ընթացե
լոց ի գայթակղութիւն։
Հովիւ կորատեան՝ հօտին
սատակման։ Ո՞ղորմութե
բուն վարդապետ։
Եւ այն՝ գիտութ կրօնիցն
օրինաց։ 2 Հայր ունելով
զմեծն եզեկիա 3 զնմանա
կից դաւթի։ Ո՞ւր անբան
ստացիլ դոմունս չարեաց,
որև զայ պատիւն՝ որ զար
քայութեն փառս ընծայեաց
նմա՝ հպհոյեալ և թշնամա

1 Ո՜ո
8·20
2 ‖ ՟Բ4
20·21
3 ‖ ¤ Բ4
18·3
4 ‖ -ր
104·1
134·14
5 ‖ ՟Բ4
8·36
6 Լ՚ի
25·10

իսկապէս քարի։ Պաշտօն
խնկելու եւ երջանկութիւն
խոստովանելու Աստ երկրի։
Երկայն յուսոյ ամենապատ
րաստ տեսուչ։ 3 Պատաճ՝ [1] Տ Ա
ողորմած՝ որ ոչ պահես ոխս 21·16
բազմութեամբ մեղանաց [2] Բ Ա
քոյոց մեզանից։ Ու հր 33·13
բաշխարար եւ զարմանալիս [3] Ա Թես
գործ քան զամ ազինս նախ 3·12
նեացն՝ անսահման առա
քելութիւք՝ կրկին ընդ միոյ
հաճեցար հեղուլ զոգիդ
մեռանել վերնահոս վտակս ա
մենախնկաբուրս ի շնորհս
բաշխեսես նորումս։ Ձեզ
զանուանաստ զմեստս [4] Ա Յով
սարանի պատուհանին անձ 12·3
կութիւն նշուլից աղօտակա
նաց՝ ջափով գիտութեանցն
ըստ սոգոմանի՝ եւ իւր իսկ
նմին եւ ինձ ընդ նորին՝ բա
ցեր ընդարձակիցեր քոյ
ետացելումն զաւդասան
անքրիստոսեան ելից ոգոյ
մեռ ձերբ պարգեւացն աճ
ականաց։ Օ՜ որ ընդ միջ
ինն մասնաւորաբ ածեսս
ուր միշտակից՝ ի ձեռն

առնա։ Ու մերձաւոր մար
գարէիցն գուռդ ոչ էր դի
մել, զի սպանօշ էր նոց։
2 Ձեռ նէր քաւութիւն մեղաց
և արբայուն թագաւորու
թիւն վերստին պարգեւել
տալ։ Օ՜ թէզ բարե
բար՝ բազմացուցես կար
գեացես գովեստս անձուս
և անլռելիս՝ ի յաշխս տոհ
մից և ի դարս ժամանակաց։
Ձեռ զգուռն յուսոյն մեր
ուից՝ անփակելի պահես
ցես։ ի փառս քոյդ բարե
րուեր, և ի փրկուել գառա
պարտելոյս։ Ընդունեաց
պարգեւաց սրբիչ քո, զոր
վեալ յաւիտեանս
ամէն։

Ի ԱՆՈՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ
սիրաբար՝ ի քուսմէ
էութենէ. անստա
նալի և անփոխադրելի

զայր ոսկւոյ օրինա-
կաւ նկարագրեալ՝ 1 զդար
ձարուքն առին՝ և ես դառ-
նամ առ ձեզ։ 2 Եւ՝ յոր-
ժամ դարձիմ և հառա-
չեսցես՝ յայնժամ կեցցես։
30 · 15 1 · 18 Ա՛ռ զի ի զաղջամղջին սև-
ռեալ դուն՝ փոխարկել
3 Ես՝ 3 · 2 ի ձեռն պայծառութիւն. և
զարանդն արեամբ ներկե-
4 Եւ՝ 2 · 31 ցոյց՝ յեղանակել ի պատա-
հումն գեղման ընդ եսայեայ
5 Եւ՝ 44 · 26 և զաբարիայ։ 3 Եւ ի մէջ
6 · 11 բարկութեանն՝ դարձեալ
6 Եւ՝ 4 · 14 զոյգ զողորմուն։ 4 Եւ անդր
յանապատանալ քաղաքացն
7 Եւ՝ 5 · 15 իսրայէլի՝ 5 և դարձեալ բը
նակիլ։ ‖ և ձանապարհացն
8 Եւ՝ 43 · 24 ամայի լինիլ ի չդոյէ մարդ
կան, և անդրէնն հետևիլ.
9 Եւ՝ 12 · 24 6 և լքանիլ ի սովոյ ոգւով՝
և դարձեալ զօրանալ ձե-
ռամբ։ 7 և գնալ այ ի տե
ղի իւր զայրացմամբ՝ և դառ
նալ ողորմութիւն։ Ստանձ
րութեան զեան։
8 Եւ ի մէջ սաստիցն ըս-
պառնալեաց՝ կրկին պաշտ
պանութիւն։ Եւ ի սրտին

խառնուրդ՝ յուզումն խըռնա
մոց գթութեան։ Ա՛յս մար
գարէիցն ձայն խնկելի՝ որ
զօրինեալդ քո գայստեան
զաղաւտարարդ հրամանն՝ կան
խաւ ազդէին։ Եւ զոր չէ
բանիւ նիւթեղէն լեզուիւ
ընդ թիւն արկանել վա՛ն
բաւութեան։ Փոքունք են
և նուաստագունք։ Օրինակք
և նմանութիւնք։ Ձինք և
ժամանակաւորք։ Ա՛ռ ա
ճեռացդ քո յայտնութիւն,
և խաչիդ փրկագործուն։
Ո՛ր յամ վայրի կառուցեր
զնորանան վկայուն արեան
քո ուխտի. 9 որք մեծա
բարբառ միշտ աղաղակեն
քան զդատաւորիդ մահուն
հաբելի՝ զյաղթանակ բա
րեաց քոյդ մղդ հանդիսի՝ ի
կեանս կրկինս և անմահա
կանս։ Ճ Նորհաց։ Ա՛կըն
տուեր։ Յարուեր։ Ա՛նդր
գուեր։ Ա՛ռաքեզ ընտանուեր
Ընդ հոգւոյդ սուրբ մուեր։
Հաւատուեր։ Ա՛զատուեր։
Ի ուսաւորութեանդ։ Ա՛շխըն
ջենաւոր մաքրութեան։

Ա Նրոփն յաւելուած լինի հո-
ծոլիկ նոյնի հուշի — նոյն
աչեր յոշրանայ։ Նա՝ է Ի-
ոց պատի իսու ըէր ։

ՆԱ

ՏԻՐՈՋ
բոլքեց՝ բոլորից
գոյից Թագաւոր.
օրհնաբանեալ ողորմութիւն,
ած ամենեցուն։ Ա ր յաղ
քիս սահմանի լայնատա-
րած ընդարձակութեան ։ 1
Ա մենայն անբաւութեց դու
ես ոչքանուլ։ 3 Ա՞ինչ վի
կարծրն քեզ հոսանուտէ,
4 և լոյծն՝ քեզ պնդակուղմ
Ա՛ն չինք. քո իր անչնարա-
ւորական՝ յաղթող զօրուն
աչեզ։ 5 Ա՞ուրն՝ ցօղ ինն է
զովական. 6 և անձրևն քոց
կիզանողական։ 7 Ո՛ ջարն
բաւիս ցուցանել կերպա
րան ազգման, 8 և զբանա
կանն դնես անխօս և անշ
շունչ արձան։ 9 Ո՛ պար
տաւորն ողբեալ՝ պատ՛ա
կան առնես, և զկարծեք
ցեալն մաքուր՝ իրաւամբ

1 Ցոհ
6 · 57
2 Ա բե
7 · 19
3 Ցու
6 · 20
4 Ա ե
14 · 22
5 Ո ա
3 · 30
6 Ցու
19 · 2
7 Ո ա
3 · 9
8 Ցու
19 · 24
9 Ո ա
18 ·
18 ·

Ա սկսապէս երանութեան ։
Ա՛նդ վերնոյն կցորդութե
անկապուտ փառաց։ Ա՛ շըր
թունս մեր ձայնիւ բարձ
րելոյն՝ հաշտեցուցիչ բա
նիդ աղաչանաց։ Ա՛ն զոր ա
հաւ՛որն է ասել՝ կարգեմ
աստանօր, յիշատակ եղել
մեծիդ երախտեաց ։

Ա՛յն իսկ լինիլ ընտրութե
ընտրեին, 1 և ընդ հաստա
ղիդ միանալ՝ տրունի մարմ
նոյդ ճաշակմամբ, և ընդ
լուսոյդ կենաց խառնուել։
2 Ո՛ր կատարուածն երջա
նիկ խոստմանն՝ ըստ պօղոսի
բանին ոչ ունէր օրէնն ։
Ա՛յլ դու փրկուի՛ եկիր
հայրենիդ քո հարստու
արարեր և կատարեցեր զղ
յուսոյն երկարաձգութի
որ առ քեզ պահեալ անհա
մառօտելի՝ քաւիչ ամի ։
Ա՛ն քեզ փառք ընդ հօր
քում, ի՛ դուխստ բարեբա
նութե հոգւոյդ սըբ. յա
ւիտեանս յաւիտենից
ամէն ։

ան ապատ բրիտ որ ի քէն
առ իմ յամառս Թշուառս
Թիւն՝ 7 քոյին աղերսիւ առ
քէզ մաղթեցից։ Յարմա
րեալ դարձեալ ի նիւթս
բանիս զառաւ ողբերդու
Թեան այսր մատենի՝ լսից
Թախծուքք և հեծեծա
նօք։ Ո՜վ առեալ խառ
նեցից ի տրտմիդ հաճու
Թի՝ ընդ ցաւոցն զդեղն։
Ընդ վհատուԹեն՝ զխրա
խոյն։ Ընդ յուսահատու
Թեն՝ զիշխատակ անուանն
հաստողիդ։ Ընդ տխրու
Թեանն՝ զսփոփանսդ։
Ընդ իմումս դառնուԹի՝
զքաղցրուիլ կենարարիդ։
8 Ընդ պատիժ օրինին՝ զը
շնորհն։ Ընդ պարտս անի
ծիցն՝ զազատարար օրհնու
Թիդ։ Ընդ մարմնոյս մա
հուն՝ զանմահ նորոգուիդ։
Ո՜վ ամենասէր հզօրիդ բանի,
ուստի վկայեմ։ 9 Ո՞ւր լը
ռուԹեան սրտիս ետր յն.
որ ինչուան ես առ քեզ և մե
ծուիլ ձայնի երկար գոչե

ցոյ։ Ո՞ր մարմնակից ապատ
քննեալ դատես։ 1 Ո՜վ մա
տուցեալն ի մահ՝ բերկ
րութիւն բարեաց արձակես,
2 և զամաչեցեալն՝ զբարթ
ոեսուքիւն օծեալ դարձու
ցանես։ 3 Կանդնես զմատ
նեալն հաղթից գլորմանն.
4 և զոտատանեալն՝ ի վստա
հութիւն վիմիդ հաստատես։
Ո՜վ ախտացեալն բազմա
հառաչ՝ երջանիկ կարդես,
և զյուսահատեալն՝ դալ
ձեալ անդրէն յետս նա
հանջես։ Ձի՞ յորմէ ըսպա
ռին առ ի մէնջ բարիքն՝ զա
ռաքել զարմանալիսն յայն
ժամ ներդործես։
5 Կանգի՞ւ ոչ գիտես
թողուլ զմեզս և ջնջել զա
նօրէնութիս. 6 և քաւիչ
լինիլ անիրաւութեց. և
զմեզս մեր ոչ յիշատակել՝
ըստ եսայեայ և երեմիայ։
Ո՜վ առ շնորհ նորոգ փր
կութես՝ բազմօք գոհաբա
նութիւն հետեւեալ՝ ի յաճա
խութիւն անբաւիցն՝ լռեալ
առ սմին իսկոյն կարկեցայ։
Կանգի՞ւ կրկնեալ զուսոյդ

ցաւոր մարմնիս վախճան
թէ իմ Քրիստոսն է, եւ
ստէպ խոկ. թէպէ թէ ուղղու
հաւատարիմ զինաւոր եւ զերկեան
թագիր անձին յուսադիր.
տար, մեծ ինչ եւ անկշռելի
ես սմին դասէր՝ անյաղթա
ենաւորին պաշտօնա
Ո՛վ սէր ոմն ողբաւոր քա-
բաշխել.

և՛ի մասունս անհաս

տուիք ածապէս նկրտել
ալ դաւանողացն Հաւա-
Ո՛վ ուրացողացն ձեռօք,
մեռեալ՝ և ինձս կենդանի:
պէս՝ ոչ թէ կամաւ ընդ
քեզ ես կրճեմ, բազում
ի մէնջ անուն յանցաւորա
նասուց պատուհաս: Ա՛ն
պարտ՝ զմահապարտիս վը
տեաց՝ մահ ընկալեալ ան
նակեալ՝ ընդ իմում պար
իմ՝ ի հին կերպէ փոխա
և դու բարերար յաղագս
նակողիդ կցորդ մեացեալ:
ես ինչեմ մարմնով պարու

1 Գրուխ 30·8

տակեալ զլուծ, և զենման
մահու անասնոցն՝ բարե
բանեալ մարմնոյդ նուիրե
մամբ՝ անմահապէս միշտ
մատուցանիս: 2 և աննըւա
զաբար քաւուն շնորհես:
Ո՛չ սահմանամերձին միայն,
այլև որոց հատեալ է ակն
կալութիւն առ երես կենաց:
Օ՜ ի որքան զօրէ՛ մարմնոյ
անդամոյ առ մեզս կենդա
նութիւն, թէ և բիւր ամաց
ունիցի երկարաձգութիւն,
յորժամ ածէ բոլորեցուն
վն սորին կամաւն և յօժա
րութեամբ՝ զենուն ընկալեալ
մահու համբերես բաշխել
ի քաւուն: Օ՜ ի ո՛չ եթէ
մաքրութեամբ աղբիւր՝ պարտա
կան դոյ մահու յոլովօրէն
հատարիչն, այլ կամօք քովք՝
հոգւոյդ գործակցութիւնք
ի հաճութիւն Հօր՝ և ի մեր
հաշտուն՝ ցանդ մատուցա
նիս: Ասէ եթէ ամենիցդ
ածն անբննին՝ իմովս վն իմ

2 Կոր 2·2

հաւատացի երևեցուցա-
նէր, զանազան քաւելոյ և
ողորմելոյ և շնորհելոյ։
2 Որպէս ասէ մարգարէն՝ առ
մարդ զգուշ լի։ և տիրական
ածախառն մարմնոյն կա-
մաւորական նըշխրուն՝ առ
անասնական սպանդին մա-
տուցումն։ և անմահն՝ առ
մահկանացուս։ Ոյսն ա-
հաւոր՝ առ ստուերային։
Յահիոեանականն՝ զանազան
ցաւորս։ Հարձրեալն՝ զան
զերկրաւորս։ Ընդունելն՝ զան
զեղականս։ Հարին իսկու-
թեամբ՝ զանազանելոյս
բնութիւնս։ Անանձանդ՝ զի
նոյն է կամիլն և նոյն կե-
նագործելն։ Որպէս ասէ
առիթ՝ զանազանին
պատճառ։

Ոդդ՝ տուր խոցելոյս ի
սիրտ և յոգի աղաչեմ
գլխաց՝ զառ ի յերկինս ստ
ընծայեալ զդեղդ կենաց։
Ասուր քաղցրութիւն առ
ախտացեալս մեղաց։ Հաւ-
ատ ի պարտեաց՝ ամենակատար
բաւականութիւն։ Նոյ առ

ընդունիլ։ Նոյ զանձառու
թիւն խորհրդոյս՝ այսու դի
տեցին։ Հաւանէր իսկոյն,
որ ի և մաքրոցն անձինք
առանց նուիրման այսր ի
շատակի՝ չէին ինչպէ կա
տարեալ իսպառ՝ եթէ ոչ
ընդ այս հրաշակերտուն մե
ծութիւն հոգւով խառնեալին
Պատ եթէ մեղաւորիս մա
սին կրկին մատուցար քա
ժին ասելով, յուսայր. իբ-
րև այն թէ՝ ես ինքն եղեր
ձշմարտիւ, գրաւեալ զինս
դաժանութիւն ընդ քումդ
հաշտութիւն։ պատարագեալ
քո ի նիւթ զանգուածոյ՝
նշխարաւդ կենաց լուսոյ։
Ո՞ւր յսու ամիւ ի վերնա-
տանն նախանձիէր բարե-
շնորհութիւն։ անճնարաւոր
ախտից ձարակ՝ զմարմին և
զարիւն իւր քաշխեաց ի
քաւութիւն։ Ի վեր կարծե
ցուցանէր քան զնահատե
կին վկայեցելոյ արեամբ կա
տարմամբ։ յուսոյս օրինակ
յարգաւորութիւն գրել զինս
ի վիտս։ Ո՞ յամ փրկանօգ

Ո՞ւր
4·22
Նէր
9·13՝14

ԱՅՍՕՐ ՀԱՆԳԻՍՏ ԱՌ ՏԻՐՈՋՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Այսօր հանգիստ առ Տիրոջն Աստուած մեր՝ ամենակալութիւն քո՛ է ողորմութիւն՝ սկզբնակոյտ աշխարհ տեսանելեաց և աներեւոյթ իմաստից քոյ։ Քո՛ է բազում թագաւորութիւն, կեանք, և անմահութիւն։ Դարձ առիր դիմելոյդ, և հանդերձեցեր կրկին դառնալ ինձ առ քեզ՝ ոչ ունիմ լինել նորոգ քո փոխել։ Եթէ ոչ կամիս զիս քո գթասցին, ոչ զօրեմ իբր կիւլ մահու պարտականս։ Եթէ ոչ կատարեցեր յարդարեցուցես պատրաստել ինձ հետս ճանապարհի որ առ քեզ բերէ, վասն զի քո ինձ խորհուրդ յաջող և յարհեստ կէ։ Քո՛ոյ ոչ պարծիմ՝ ամենայն հրաշ նախատեալս։ Ոչ պանծամ զարմանալոյս։

Այսօր հանգիստ առ Տիրոջն Աստուած մեր՝ ամենակալութիւն քո՛ է ողորմութիւն՝ սկզբնակոյտ աշխարհ տեսանելեաց և աներեւոյթ իմաստից քոյ։ Քո՛ է բազում թագաւորութիւն, կեանք, և անմահութիւն։ Դարձ առիր դիմելոյդ, և հանդերձեցեր կրկին դառնալ ինձ առ քեզ՝ ոչ ունիմ լինել նորոգ քո փոխել։ Եթէ ոչ կամիս զիս քո գթասցին, ոչ զօրեմ իբր կիւլ մահու պարտականս։ Եթէ ոչ կատարեցեր յարդարեցուցես պատրաստել ինձ հետս ճանապարհի որ առ քեզ բերէ, վասն զի քո ինձ խորհուրդ յաջող և յարհեստ կէ։ Քո՛ոյ ոչ պարծիմ՝ ամենայն հրաշ նախատեալս։ Ոչ պանծամ զարմանալոյս։

Ես աղաչեմ զքեզ՝ տէր ամենայնի, զի ոչ ես արժանի ես ինձ ողորմելոյ, այլ դու ես ողորմած ինձ մեղաւորիս, զի ոչ ես ինձ ըստ արժանեացն՝ տալ ինձ, այլ ըստ առատութեան ողորմութեան քոյ։ Ես ոչ ունիմ ինձ ինչ ի գործս բարիս, այլ դու ես ինձ ամենայնիւ ինչ։ Ես ոչ ունիմ ինձ ինչ ի գործս բարիս, այլ դու ես ինձ ամենայնիւ ինչ։ Ես ոչ ունիմ ինձ ինչ ի գործս բարիս, այլ դու ես ինձ ամենայնիւ ինչ։ Ես ոչ ունիմ ինձ ինչ ի գործս բարիս, այլ դու ես ինձ ամենայնիւ ինչ։

ողղիքայ, ըստ եղեկիէլի
աղէլի խակաւթե պոր-
ծոյն խակաւթե ողղայ և
աղէլի խակաւթե պոր-
ծոյն խակաւթե ողղայ և
ամբակ անլըւայ և ան-
ղի, և կամ դամրայ։
ղբայրս շամրը
ուածի։ Ես ինչ ես նոյնպէս
ես ինչ ես նոյնպէս ես
ես ինչ ես նոյնպէս ես
ես ինչ ես նոյնպէս ես

գարշուքէ նմանեալ, թա
փուր յազդմանէ բարեաց
խմաստից։ Ա՛րդարև շար
առաւէլ յայէտ իսկապէս
քան զօրինակդ ձշմարտու
թիս՝ առեալ և մեղադրելի
և առեւնին քէ արժանապս
մատնելի։ Ա՛ն քանզի ան
գառնալի ուղւոյն յիշատակ
աստեւոյս պարտեաց՝ զայս
կոտակ թողլ որոց ընթեռ
նուն։ խնամս բանիւ առաք
կարդալ հանապազորդու
թէ։ Ա՛յս կայցէ սահման
յանձնառական խոստովա
նուէ մշտնջենաւոր ձայն
արկու՝ առաջի քո ամենա
կալ։ Ո՛ր գիրդ ընդ մարմ
նոյս՝ և բանդ ընդ ոգւոյս՝
զանսահմանելիդ միշտ թա
խանձեսցէ։ Իբր յանեղծա
կան մաղթողէ ընկալեալ
աղերս՝ ի յիմոյս ձայնէ՝։
Ա՛ւրեդուքդ, մարդասէրդ,
օրհնեալ յաւիտեանս
Ա՛մէն։

կրկնանախատն կշտամբու
թեան։

Ա՛ն քանզի՝ ի ծուփս բազ
մավտանգս ալէտանջ հոգ
մոյ՝ սաստկապէս ղըղ՚ելոյ
ուժգին լկանոք խստա
տագնապմամբ՝ ի ծովին՝ փո
խեալ ընկերեալ՝ ի վտակն
վայրենական ողողիչ։
Ա՛ր որ զմատուռնս ձեռայս
այսր անդր տարաբերեալ։
իբր՝ ի հոսանայ բռնուեցեալ
դարնանազայլ գետոյ ար
տաձգել յակամայ ընթացս
ողորմագին գլորմամբ՝ զրա
կուլ ոդեսպատ պղտորալ
բուքէ, դաժանահոտ ըս
կախառն մամռամատ խառ
նախըռիւ մահաբեր եր
կամբք վարանեալ։ ընդորոյ
ուղխին հեղեղից հեղձու
ցեալ։ Ա՛. յոս առակաւ և
ես եղկերիս, խօսին՝ և ոչ
իմանամ։ Ոտոլեն և ոչ ինչ
լսեմ։ Ի՛ամբառին՝ և ոչ
զարհնանամ։ Ի՛նչեն և ոչ
փոխադրիմ։ Ի՛ողեն և ոչ
գումարիմ։ Ա՛ իրաւ՚որիմ՝
և ոչ ևս զգամ։ Ա՛ռոյն

հողիս զպարտիս իմոյն։
Աչք արդ՝ ով՞նչ լեզու ա-
զերս հաճոյական՝ ի յայտ
ե՛ւ ոտն՝ և՛ ծունկ անու-
շիկ ընդունելի խնկոց մա-
տուցից գովեալ Թագաւո-
երկնաւոր Աստուծոյ։ Եթէ ոչ
զաւ՝ ի կինէն անիծեալն՝
օրհնել մաղթեմ։ Ո՛վ կա-
պեալն՝ արձակել։ Ի՞զա-
տել զդատապարտեալն։
Ներել զործեալն։
Պահել զիշնամանեալն։
Փրկել զարտմեցեալն։
Պարգեւել զիսորտակելն։
Ունայել զասարսուցեալն։
Պատսպարել զնեղեցեալն։
Ո՛վ վիրաւորեալն՝ ի մար
մին և յոգի՝ բժշկել։
Եթէ օրհնեմ բանիւ աս
ոք մատուցայ՝ լըւիցես։
Ունկ եթէ անիծիմք՝ ի՛
հայեացիս ընդունիլ գիտաց։
Այս տատապեալս սմենա
թըշնամեաւ՝ ի վերջին ըսպա
սաւորութեան մաղթանայ
այսր մատենի՝ ի բովանդակ
մասց շնորհեցի իմոյն։ փա
կեալ աւ՝ ի քէն զանիծիցն

Ի ՎԱՂՆ

զի սլացիլ ոգւոյս
թևօք՝ ի մէջ ամպոյ
բաւից ճոճողոյ մարդկան՝
եղի՝ ի կշիռ իմանալեացս
մատոյց, և ոչ գտի զոք հա
մեմատ ինձ պարտաւոր։
Ո՛վ աս այս զդաւթեան
սաղմոսին զբան՝ ի յերդ
ինձ առիւ՝ գաւն կշռամ
բուռ գաւազանաւոր գոր
ծաւարս, ո՛վ յարիցէ ընդ
ի ջոկիս հաւասարիլ յա
նօրէնութիւն։ Ո՛վ քանզի
այս ըստ սմին մասին՝ կըն
քեցաւ և աշխարհս աս
այլս մահու։ և ես վկայեմ
կրկին հաստատել աս այսր
իրաւունս։ Պարեմ ինձ
միայնոյ զեղծունիլ իսպառ,
քան իմովս բանիւ բազմոց
տարագրիլ։ Ներեսս աս
վիմք աս այսու՝ արդեօք
և ինձ շնորհեսցես՝ շընոր

Ա երսին յաւելուած իւիւն հե
ծելեան նորին հոյոյն սա նոյն
պէս մաշկանաց։ Ինն ի իւ
րոյ սրբ։ Ընդ

դիմնդակ ըղձիցն չարա-
շուք ձայն. և դիմնէիցն նեն
գողացն իմոյ՝ ընդ բարիսն
՚ի բոլոր օրսե հաշտութիե
արդահատեցի։ Ա՚երծ և
ծուռն պաղատանաց կըրկ
նեցի՝ որչափ դու ինձ տա
յցես ելեալ առաւել ողոր
մութիս ըստ քոյդ մեծու՚ն
գովեալ խնամակալ։
Ակեանքդ՝ մահացու՚ին։
Ոզորդ՝ ակարին։
Ա՚մենակարդ՝ վարանելոյս։
Ամաստութեդ աղբիւր՝ յի
մարին և թմրեցելոյս։
Ո՚անդի յաւէտ սխալեալ
անկայ իբրև ըղեղակ մը
թային ոչ ընդելական ՚ի
հաղուս մահու անզգայանալ։
Ա՚ իմացայ զկորուստն։
Ա՚ գիտացի զորոգայթն։
Ա՚տեսի զըմբռնող որսոյն
ծածուկ մեքենայս։
Ա՚ կարծեցի զնաբուժն կեր
պարանոց կեղծաւոր վար
մին։ Ա՚նկատեցի զգայ՚
թակղութի՚ն շուրջանակի։
Ա՚ շշափեցի զպատանդիչ
ցանցարկ կաղթին։

Ա՚համանեցին ինձ չարիք՝
և ես ոչ կարացի ճանաչել
ըստ սաղմոսողին։ Ո՚անգի
և որպ ՚ի համաստակի ումեմն
արտաքնոյ՝ բարուցք թէ
ընեցաւ ՚ի չար ասել զմահ՝
առ չիմանալոյն պատճառի,
և ես վկայեմ իմովս բանիւ
Ո՚անգի իբրև զանդգայ պա
ճարս անասնոց մեռանիմք՝
և ոչ զարհուրիմք։ Ա՚որըն
չիմք՝ և ոչ հիանամք։
Ծաղեցեալ լինիմք՝ և ոչ
խոնարհիմք։ Տարագրիմք
և ոչ ապաշխարիմք։ Ի՚ղձա
նիմք՝ և ոչ ըղձանամք։
Ա՚շխիմք՝ և ոչ մտաւեմք։
Պակասիմք՝ և ոչ պատրաս
տիմք։ Պ՚անամք՝ և ոչ զգու
շանամք։ Պ՚երիմք՝ և ոչ ես
զգամք։ 3 Ասկ՝ հանդիսա
ասել երջանկին յոբայ ըզ
վախճան մարդոյ՝ և ես խոս
տովանիմ զսոյն ընդ նմին,
եթէ ոչ ունէի զբեռն աշ
խատութե մահացու դոր
ծոյ ըստանձնեալ։
Ա՚նաւանդ զի որոգայթն
գաղանի, և հնարադիրն

1 Ա՚ռմ
39 · 13
Ա՚իբրև
նուն է
2 Ա՚ռմ
33 · 22
Ա՚իոբ
1 · 14
3 Ա՚իոբ
3՚22՚ 1ե
Ա՚համ
3 · 1 ·
Ա՚իոբ
11 · 11

պատուիրանն ըստ պօղոս-
եան բանին՝ անպատրաստ
դառնալ զիս յինքեան, մեղքն
կենդանացան յանդիմանե-
ալք յարդարութեանցն.
և ես մահացայ կենացն և
կենդանացայ կրօնեանն։
4 Ողացան օտարք՝ չարին
գումարք՝ զատայ՛ածս սըր
տիս իմաստից՝ ըստ գրոյն
կանխաբանութե։ 5 Ուր
եկն էհաս իսկոյն աստա-
նօր իմաստութե ինձ նը
ւազանալ ըստ առակողին,
և առաւելուլ ոչ բարւոյ
ցանկութի։ 6 Ի յառեցի
զակն ոգւոյս ի գլուխն իմ
կենաց քո, որով ընդ ու-
ղիղն հետևեցայց։
Դանդի կամելով ուժգինս
ընթանալ՝ ընկալայ սաստկա
պէս։ Յանչափն ձգտիլ՝
իմոյն ոչ հասի։ Ի մեծ
գոյնն ամբառնալ՝ աստուած
գլորեցայ։ 7 Երկնային
ուղւոյն՝ անդնդոց մատ-
նեցայ։ Ի զգուշանալն ա-
ռաւել՝ յաւէլ ինասեցայ։
Յանարատն պահիլ՝ մանր

աներևակի։ Տարը ժամա
նակիս յանէից։ Ընդեանըն
անյայտ, և ապառնին կար
ծողական։ Այս անհամբեր
և բնութի Թերահաւատ։
Ոտք անհաստատք և միտք
ցնդեալք։ Ի իրք հարկա-
ւորք՝ և բարք անժուժկալք
Յարմին մեղսամակարդ՝ և
յօժարութի երկբաստեր։
Ի խմամարտութի տընկա
կից՝ և խաւնուն ներհակա
կան։ Ընակուն կաւեղէն՝
և անձրևք ուժգնակիք։
Արիք անթըմբելիք՝ և պա
տահարք ամենագրաւք։
2 Ի խոք չարախնամք՝ և
տենչմունք բարեաւեցք։
Ի ետանք առօրեայք՝ և զըմ
բաղք սակաւաւորք։
Ի աբմունք յիմարութե՝ և
խաղալիք տղայականք։
Ընշաւտութի ընդունայնք՝
և վայելմունք երազակունք։
Ամբարտք ոչնչից՝ և պա
հեստք հողմոց։ Անանու
թիւնք բաւտերաց՝ և կեր
պարանք ծիծաղելիք։
3 Ուանզի իբրև եկն էհաս

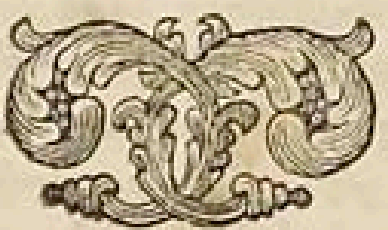
խոր ծանր յիմարէ
հեռացիր պղծագործ

ՈՒԹԱՆ ՄԱՀՈՒ ԴԻՊ
ՀԱԾՍ՝ ԴԼԺՈՒԽԱԼ-
ՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒՄ ԴԱՒՆՈՒԹԵՆ
պատուական. ընտանիք թշնա-
միք, հարազատք հակառակ-
ութեամբ. եւ որդիք դաւաճանօղք.
ատելագործեցեալք մասա-
մբք ընչանակեցին՝ գրեալ
յանձնէ. որք են այսոքիկ.
Հիւսն Նազարեթացի։ 2
Ներանս Հարեսիոս։
Ընկնս արատատես։
Ընկանջս վրիպասուր։
Ջեռքս մահաձիգ։ 3
Երիկամունքս անփորձ։
Աղբս մոլորաշաճիղ։
Ընդացքս աներկիւղ։
Ջեռքս խոտորնակ։ 4
Ճոնջս ծխախտուն։
Կնացքս խաչարային։
Ոտքս երկդիս վիմակոծ։
Հոգի՛ երկդիս։ 5
Կամքս անկայուն։

1 Հռոմ 12 · 6
2 Սամ 5 · 8
3 Յով 1 · 15
4 Թագ 26 · 24
5 ԵՍՐ 32 · 28

խորտակեցայ։ Կարծեցուց
ընդ ահեակն մրցիլ յանձն
դիմեցի։ Եւ զերկրդեն խու-
զել զնահանին կորուսի։
Եւ խնդիր սակաւուն՝ ի
կարեւորացն զրկեցայ։
Եւ յուխտին պահել դա-
չինն դժրեցի։ Ընդ սուր-
բութեն կտրիլ կորուսիչս
դտի։ Եւ փոքունցն փախու-
ցեալ՝ մեծամեծացն մատ-
նեցայ։ Ո՛ր ես ինքն ինձ
ձէն ստեղծեալ՝ չարաչար
դատախազ անձին կրդեցի
Որոյ փրկել զմանեալ
գերիս դու միայն զօրես-
ցես, կենագ մատուցեալ
զընծայելս մահու՝ հոգիս։
Ո՛վ դու արքայ միայն ձա
նաչիս բարերար անսահ-
ման փառօք։ Ընդ հօր և
հոգւոյդ սբց օրհնեալ յա
ւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

Զարս անկիսիոխ։
Կարեմանուհի սասունեալ։
Ընձեն տարագիր։
Ընձանդ վաճառեալ։
Պազան վիրաւոր։
Ծուչուն նետահար։
Խախտակեան քարակիճ։
Ընդհանեցել ինասապարտ։
Ընձազակ ծովակուր։
Ո՛ինուհր նենգաւոր։
Արտիկ անպատրաստ։
Պատազէն անժուժկալ։
Շակ հեղգացեալ։
Ընդհակեան անխրախոյս։
Կեմակեան տորնաբարձ։
Հահանայ անկնդրուկ։
Օրինակեան աննըմեր։
Պիկեր կշտամբեալ։
Համատակ խելագար։
Ա՛արտասան անձոռնի։
Ներպ անպատկառ։
Պէմք անամօթ։
Ընթուզ լպրշեալ։
Ոյն անհամբոյր։
Ծիպ տրմարդի։
Պեղ ծանակեալ։
Խորտիկ խանգարեալ։
Ա՛աշակ գարշեցեալ։
Ընայդ գաղձաւոր։

(Ձբ. 2)

Ոլթ որդնահար։
Պարտէզ փշաբեր։
Ֆասկ ուռճահալ։
Ա՛եղբ՝իմկանց ձարակեալ։
Ընպատապար անկեալ։
Անապարծ յուսահատ։
Ընհամոզելի նզով։
Ընհաշտական բաժնեալ։
Ենայնաբան շաղակրատ։
Պաճարամիտ գոռոզ։
Ընասնօրէն ապիրատ։
Ժոխայինն ագահ։
Ըներասան յանդուգն։
Ո՛ղեգնուհին անաճ։
Ձեռնագձուհ սպանող։
Տատասկացն երկրագործ
Ընջլանկուհին եղկելի։
Ա՛եծուհ վատթարեալ։
Ա՛այելուհի անշքեալ։
Արողուհի տկարացեալ։
Հարձրուհի խոնարհեալ։
Փշուորուհ ընդոստնեալ։
Պատերնազանցի յարտ
կայ։ Ախալանք ինքնակամ։
Ա՛ատակարար կամակոր։
Խորհրդակից նենգաւոր։
Հարեկամ հատուածեալ։
Ֆազարապետ գողամիտ։
Ա՛երձաւոր կծծի։
Հաշխօղ ժլատ։

Ա՛երատեսուչ կարկամ։
Ոչ ախտակիր։ Ողջ անձկեր
Առաջ առեցօղք։
Ո՛ղջ անդիմակեանք։ 1
Ոնաց.ք անխոհեմք։
Ո՛ներևոյթք վնասակարք։
Ոտաճուկք անիծեալք։ 2
Ոխե՛ած.ք թշնամանելք։
Ա՛ձեռակեան վատնիչ։
Ե՛հարար շըլայտեալ։ 3
Պաշտօնեայ արբեցօղ։
Պանձուց ոսոխին երկմիտ
Պատգամա՛որ քունասիրու
Ոռնապան քնէած։ 4
Ո՛ղջատ հպարտ։
Ո՛եծատուն ժխտօղ։
Ոբի՛անապետ անօրէն։
Պահապան մատնիչ։
Ննակակից չարախօս։ 5
Ուրհանդակ անժամանակ։
Թղթաբեր պարտաւո՛որ։
Ո՛ռաքեալ խռովարար։ 6
Ո՛իջնորդ անիմաստ։
Ո՛ըայ արտալաց։
Թափա՛որ քարմատար։
Ոպար ոգեկործան։
Ոչխան տիրադա՛։
Ո՛օրավար զրկօղ։ 7
Ո՛ատաւո՛որ ակնառու։

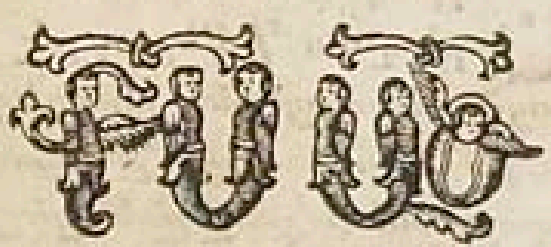
Ոսամիկ ինքնագործ։
Ո՛ախատողի ծաղր։
Ո՛երելոյ աշխար։ 8
Ոանադրի դարով։
Ո՛անդիմանալի դժխաղուխ։
Ո՛ոանդի և՛իվեհատունիւդ
կոչմանդդ՝ էր ուրեք ար-
դեզ զի էի. իսկ՝ ի վատ-
թարականաց մատանդ՝ եկն
երբեմն եհաս զի եղէ։
Ո՛րդ՝ այսք են վնասակա-
րութ՛ք խարդախուեդ յաճա
խապուհից. յորոց յոմանց
խաբեցայ երբեմն զմեզ,
և յոմանց սիրեցայ երբեմն
զոկար. կամա՛ մատնեալ
զիս ինքն մահու։
Ո՛րդ՝ զորս ի վերագրե-
լոցդ մասանց՝ քեզ առելեց
և իմ կորուսչայ՝ ի սպաս
պաշտաման քեզ ընծայե-
ցից։ Ո՛ղորմիխս ապակա
նուԹ՛ պարագրեալ՝ ամե
նանեդ քո մեծուԹ՛ե հան
դէպ կացուցից։ Ո՛ւմ կամ
ողբանեզ երկայնմտուԹ՛ք
համբերեցոյս այսքանեաց
պարտուց։ Ո՛ղբան ներեալ
ցես։ Ո՛րպէս լուեցես։

1 Ո՛ը-ի
12 · 10
2 Ոան
49 · 7
3 Ո՛ու-ի
19 · 1
4 Ո՛ք-ի
4 · 6
5 Ո-ղի
49 · 20
6 Ո՛ոն
15 · 24
7 Ո՛-ի
3 · 14
8 Ո՛ու
3 · 18

2 Ընպաճինութիւն նորոգ
և անտխրական երանութե։
3 Ընմեռակալ ինքնիշխանու
թիւ բոլոր էականերէն։
Օրհնութեան հնչումն։
Ընձեռուածոյ ձայն։
Երկրպագութեան բարբառ։
Ընդհանուր դեղ։
Ո՛րդի անձառ՝ այլ մեզ։
Ո՛ր ինձ անհնարինն է՝ քեզ
դիւրին է։ Ո՛ր ինձ ան
հասն է՝ քեզ սահմանաւոր է։
Ո՛ր ինձ անանցն է՝ քեզ հր
պատուր է։ Ո՛ր երկնեալոյս
ինձ ծածկեցեալն է՝ քումդ
երանութիւն մերձաւոր է։
Ո՛ր ինձ անկարելին է՝ քեզ
կատարեալ է։ 4 Ո՛ր ինձ ան
կշռելին է՝ քումդ անձառ
ութիւնդ չափեալ է։ Ո՛ր ինձ
յուսահատութիւնն է՝ քեզ
սփոփանայց է։ Ո՛ր ինձ ան
բժշկականն է՝ քեզ անլուսն
գերին է։ Ո՛ր ինձ հեծեծու
թեանն է՝ քեզ խնդութիւն է։
Ո՛ր ինձ ծանուցանք են,
քեզ թեթևագոյնք են։
5 Ո՛ր ինձ եղծեալն է՝ քումդ
զօրեղութիւն գրեցեալ է։

Ո՛չ ինձդ իսկ անսայեմ։
Ի՞նչ ոչ մատնեսցես հար
ուածոց գանից՝ զարժա
նիս սատակման մահու։
Ո՛րդ՝ այսոցիկ աննշոյլ մը
թուեց հոգւոց խաչարի՝
ողորմութիւն լուսոյ քոյ պա
տահեսցին՝ բժշկել քաւել
և կենադործել զօրեղու
անվթարելի։ և քեզ փառք
յաւիտեանս. ամէն։

Ա՛րդեն յաւելուած իւրն հե
ղինակին նորին հոգւոյ առ նոյն
աշխարհ խոշտանգ։ Ի՞նչ ի՛մ
քոյ օրէ՞։ Ոսկ

անուն ահաւոր, մեծութիւնդ
տեսակ։ Ընդունին բարձ
րութիւնդ պատկեր։ Ընտրեան
զօրութիւն։ Երպարան փրկ
կութիւնդ լուսոյ։ Պաշտպան
կենաց։ Ուժեղն արքայ
ութիւն՝ վերնումն հնազատեն։
Անպարտ հանդարտութիւն։

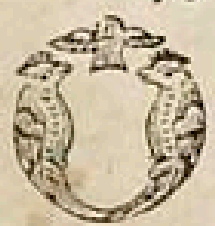
Ար ինձ կորուսեալն է, քեզ ըմբռնեալ է։
Ար ինձ անձառն է՝ քեզ հա
մարեալ է։ Ար ինձ մեռեալն է՝ քեզ ճառագայթ է։
Ար ինձ անթիւն է՝ օրհ
նեալդ քումդ ձեռին բովին դակեալ է։ Ար ինձ սոսկա
լին է՝ քեզ հեշտալի է։
Ար ինձ փախչելի է, քեզ վանելի է։ Ար ինձ անմա
տոյցն է՝ քեզ դիւրահնարք
լինէ։ Ար ինձ մահաբերն է՝ քումդ կեանքդ զօրութ
ընդ ոչգոյն համարեալէ։
Ո՞ւր դու ողորմած՝ աճ
բոլորից՝ որ յիւ քու, եւ այսմ
զօրեա առ ելից ինար եմէ
գթասցին։ Ա՚ անէն փա
ռաց մեծութ հօր քոյ օրհ
նելոյ։ Ա՚ կամաց գթութ
հոգւոյդ քոյ սէր։ Ինձ ի
տաժանաչուս կրից յանդի
մանական յայտնութիւն։
Ե՚ի խորոց սրտիս ինքնամա
տոյց դատախազութիւն։
Ա՚այեա՚ ի բնութես ամենա
պատաղ խակութի։ Ե պար
գեւեա քժշկութի վերացս՝ և
հնարաւորութ կորստեանս։
զերծութիւն քազմամանեայ
մահուս, և շաւիղ կենաց
ապականելոյս։ Նորոգութ
եղծմանս, և մուտք յու
սոյ ամբարշտելոյս։
Ա՚թէ ես զանմանն ինձ
կամս ցուցի, ոչ՚ջափ առա
ւել դու զքնաւորականդ
քո զընտանի բարերարու
թիդ։ Ա՚թէ ՚ի փշոց պա
տուղ ընծայեցաք քաղ
րութ, ոչ՚ջափ եւսաւել
՚ի ծառոյդ կենաց՝ ճաշակ
անմահութ։ Ա՚թէ ես իմոց
աւելեաց ողորմութի մաղ
թեցի, դու քոյոց զինադդ
ոչ կրկին մատուցես հո՚
զօրյաննեալ առաւտուէդ։
Ա՚րդ՝ տես՚ ի քոյդ մեծու
բարձրեալ՝ նայեցիլ ՚ի յիմն
փոքրկութի։ Ա՚նկալ զաչ
կամ խոստովանութիս ան
համար մեղացս՝ որ զքնաւն
համայն տեսանես։ Ա՚՚
ոչ զվիճին գթել ոչ զբե
ցեր, եզաւ ազոյս փոքու աս
տանիլ՝ ոչ՚ համարեացես։
Ա՚՚ իբր զդաւթին ընդ

միայն որդի օրհնել էր։
Հիք իմ Թագաւոր իշնես
ցօղ ընդէր՝ բայց ի քէն քո։
Ընդ այս օրհնութիւն յակո
բայ ասէ եսայի՝ յորժամ
բարձից զձեզ նորա։
Ընդ՝ ողորմեա՛ ինձ ըստ բա
նիդ քում՝ ըստ նախանիդ ո
ւսմերոյ քում։ Նէ օրհնեա՛
զանօթս ո բանական՝ ըստ
ձայնին դաւիթի և ըստ մով
սէսի։ Ո՛ ի բանիւդ ո՝
փրկութիւն ժամանեալ՝ հա
սից քաւութիւն՝ օրհնեալ
առ՝ի քէն։ Ա՛ապէս ինձ
հրաշագործեա՛ ողորմած
աղբեայ երկնաւո՛ր, զորպէս
անկեալն ի բազմաժամա
նակեայ մահճայն խշամի։
Ժողովելոյն իսրայելի քե՛
հեզեայ։ Որոց մի եր և
կրկին թերահաւատն, ե
րից տասանց և ութից միոյ
ամօք ախտացեալն յօդից
լուծմամբ։ որում ոչ ան
խայեցեր զբժշկութեանն
ձեռնտրո՛ւեալ։ Ուր գիտե
լով զանբուժ չարութիւնն՝
որ նիւթեացն քեզ յաւո՛ւր

մեղայն ասել՝ իսկոյն անցու
ցեր զպատիժ պարտուցն,
և առ իմ ձայնիս հեծու՛ել
զնոյն գործեացես երկայ
նամտու՛թ։ Ուր տաս ամե
նեցուն առատապէս անա
չառութի՛ւնդ յաղթօղ բարի
բազմիմաստ։ և ոչ նախա
տես զյետնեալ ստրուկս։
Ընդ ողորմած և ամենա
ստեղծ՝ սաւգիր վերստին
և մի՛ կորուսաներ զբուծ
եալս արեամբ քով գթած։
Ո՛ ի քո է փրկութի՛ւն և՛ի
քէն է քաւութի՛ւն։ Նէ քեզ
վայելէ փառք յաւի՛տ
տեանս։ Ամէն։

Ա՛ւրսիկ յաւելուած նորին հե
ղինակի՝ որ ոչ ի հին ձեռագրաց
այլ ի մատենադարանի մայրաքա
ղաքիս մատենից։ Ընտ՝ ի քո
րոյ սուրբ"։ Ամէն։

Ո՛ Տէր, ընդ
որ յաւ ընդ հօր,
ի կամս հաճուե
հոգւոյդ քո սրբոյ։ Նէ օրհ
նեալ ես ամ, առ՝ի յօրհնե
լոյդ օրհնեցան։ Օրհնեալ
ես

մատնուէ դառն դիշերին
1 տիրամարտուն՝ երախտա-
ւորիդ մեծիդ և բարերա-
րիդ։ Ո՛ր թէպէտ և կան-
խաւ ինձ զդուշացուցեր,
Քէ մի՛ մեղանչեր՝ զի մի՛
կրկնեսցին կրկին քեզ չա-
րիք, ոչ բնաւ վերջացաւ լը
նիլ ձեռնէրեց սկզբնաւորը
անհամբուրելի դատողացն
զքեզ՝ ի խաչին։ Այլ դու
այնպիսոյ անյարիր չատուկ
մահու ծանգեցեալ չարա-
շուք առն ողորմեցար։
Ընձեռե բարութիւն։
Ի խրատել՝ մարդասիրութիւն։
Ի յարատեւել՝ ներողութիւն։
Ի ոսկալել՝ երկայնմտութիւն։
Ընդաւնելի՝ քաղցրութիւն։
Ի ստուարելի՝ հեզութիւն։
Ո՛ր միշտ յաղթիս՝ ի գթու-
թենէ և ոչ թշնամանիս։
Պատուիս յողորմութէ և ոչ
պարսաւիս։ Ի նուաստանալ
՝ի մարդասիրութենէ և ոչ
անդոնանիս։ Ի արկիս՝ ի բա-
րութենէ և ոչ հայհոյիս։
Ի տիպիս՝ ի սիրոյ և ոչ բամ
բասիս։ 2 Պաղատիս դար-

ձին իմոյ առքեզ և ոչ ձայ
նձրանաս։ Ա՛րդեօք զինի 1 Կոր
ապերասանիս և ոչ լքանիս 18 · 22
Զայնես չլսողիս և ոչ սրտ 5 · 14
մըտիս։ Զուարթաս մեղկ- 2 Տիմ
ըցս և ոչ խափանիս։ 3 · 6
Ո՛ւր չարս՝ ես բարի։ Ո՛ւր
ամենապարտս՝ ես ներող։
Ո՛ւր մեղաւորս՝ ես քաւիչ։
Ո՛ւր խաւարեալս՝ ես լոյս։
Ո՛ւր մահացեալս՝ ես կեանք։
3 Ո՛չ յս են գիրք ամ հոգե 31 Տի
շունչք օդատակարուքե, 3 · 16
որ յառաջս ծնանին երկ
նաւոր պատուոյ՝ անձառս
և զարմանալիս։ Ա՛սա՛ բնաւ
Քշուառացելոյն օրինեալ
ամենապարգև՝ 4 արի՛ ա՛ռ 4 Կոր
զմահիճս խըշտացդ մեզայ 5 · 8
՝ի վայրկ կործանմանդ, և
հեռեւեալ ժամանակ յան-
գորը հանգիստ անաշխատ
կենացն։ Հոգեւոցս ամե- 11 · 45
նակարօղ՝ ստուերաւ բա-
նիդ հրամանի՝ զերիզապն
դեալ մահազեստ պար-
հակութիւն դժոխազնեայ
կապանացս։ Ո՛վ լոյծ բնիւ
զհանգոյց խեղդողականա

ՂՈՒԿԱՍԻ

և վկայեմ մըտացս գիտութիւք՝ ի քէն ազդեցեալ՝ ոչ ոյս իմաստութի՛ն՝ ուշիւս տեսանն. զի ըղձալի՛ են քեզ բա՛րեբար՝ աղաչանք մեղաւորացդ, քան զինդրուածս արդարոց։ 3 Ո՛ իմինն զպարտութիւնն անձինն յայտնեալ՝ շնոր՛հիդ քոյ սպասէ։ Ո՛ր որ ծանուցեալ զբնութիւնս չափ, և մեծ կշռամբիչ աստէն համբարձեալ՝ ինքնո՛ր որ մարտակից նմին իսկ ինքեան՝ և դատն դատովիչ և ծանծկատես գաւտիսաղ։ Ոսկ միւսն յարդիւնս բարեացն իւրոց նայելով, յանձն հարեալ ձեռն վըտահութե՛ն, մոռանայ զսահմանն բնութեան։ Ապարգևանց քան ողորմութի՛ն դիտեալ ոչ

ողեպահանջ սաստկութե՛ն։ ազատելով զարժանաւորս մահո՛ւ՝ յազատութի՛ն վերինն անանց բերկրութի՛ն կենսա՛ բեր և ա՛ծծային քո բանի՛դ Ո՛վ տակա՛ւ տակա՛ւ ազդեցեա՛ և մի՛ օրի՛ց յօր յեր կարաձգեցեա։ Ո՛վ մի՛ սուո՛ւար ծանրութի՛ն բեռանցս մեզաց՝ տիրեսցե՛ քի կանցս ազդերացդ։ 1 և կոր ծանեալ զիս կորացուսցէ հայիլ՝ իդ ժոխս։ Լո՛ւծ ուժ գնակի զոտոզ բռնութի՛ն՝ անպարապ հոգևորական զինուն արարեալ՝ մահու ծառայեցուսցէ։ Ո՛ւր օգ նեա՛ ինձ՝ բարի վշտակից հեծութե՛ կարեացս մահու երկանց։ առեալ յինէն զգ փայտ սաստկման՝ 2 որպէս երբեմն՝ Իսուայ պահակին։ Որով կատուսցես զվայել չափանն յաղթանակի արի զօրութե՛ն՝ պնդապա՛ հաւատով յուսոյն կարծրութե՛ ընբեզ բևեռիլ անսայթաքելի։ Լո՛ւ քեզ ընդ հօր հոգովդ սո՛վ փառք և իշխանութի՛ն յաւիտեան ամէն։

Ո՛վ էրոփն յաւելուած իւիւն հո ծո՛ւրբ նուին հոլշէ — նոյն պէրս հաշխառոյ։ Լո՛ւ մի՛ ի՛ ոյ պրո՛"։ Ծոմ։

Ո՛վ
27 · 12

Լ՚ի
18 · 13
18 · 11

ակն ունի։ 11 Ետրոյ առ
մինն անթիւն են ստեղծ-
ուածք ձառից. որք զղեղ
մուեցեալ քոյ՝ փողով բար
բառոյ աղեղն։ Ասակ առ
մեան՝ լուեալ են քոյդ՝
անբաններին ահաւոր և ամե-
նահանաս։ 12 Ամաչեսցեմ ասել
թէ և երկրաւորիս գործոց
պատմութիւն՝ զքոյդ յա-
ուաջեալ։ 13 Ես՝ արի՛ տէր
և մի՛ զօրասցի քան զքոյդ՝
աջ հոդեղինին։ 14 Ո՞ւր կշռեա
ցին ողորմութիւք քո ընդ
ջանից մարդկան։
15 Ո՛չ արդ՝ առողջքն ան
դամոք՝ անկարօտք են քեզ
ժշկուե։ Ո՛չ տեսանողաց
կանքն աչօք՝ շունին պէտ
առաջնորդի։ Ո՛չ փար-
թամքն ընչիւք՝ ոչ դեղե
րին առ դուրս լինոյն։
Ո՛չ ամիս յղիացեալք՝ ոչ
սպասեն փշրանաց սեղանոյ
հացի։ Ո՛չ սէգքն վարուք՝
ապէնիուզ են ողորմութիք։
Ո՛չ արդ՝ ինձ զքմտացիս
ողորմիլ բարձրեալ, երկնա
ւոր, հզօր, ամենատիրուր

վարանել ցեղոյս։ 3 Ո՞վ ան
թէ էի իբրև զյոբ՝ ասէի
զանձն իմ իբր զնա արդար
և անարատ։ 4 Ես էի իբ
րև զմովսէս, ասէի վատա
հութիք զնորայնն, ծանի
գէ՛ տէր զայնոսիկ որ իբրև
են։ 5 Ես էի իբրև զդա
ւիթ՝ ասէի, արարի զիրա
ւունս և զարդարութիւն։
Դարձեալ զմեծն քան զ1 Ա-ն
բնութիւն մարմնոյ՝ զմեզ 9 · 19
թէ սեռանէիւ խորտիկ բանում 2 Ա-ն
մի թէ լսէիցէ ինձ տէր։ 2 · 17
6 Ես էի իբրև զեղիա՝ ա 3 Ես
սէի զանձն իմ ամպ տէր։ 12 · 4
Ես էի իբրև զերեմիա, 4 Եսայ
զքոյդ ձշմարտութիւն յանձն 16 · 15
օրինակէին։ 7 Ես էի իբրև 5 Ա-ն
զեզեկիա, պարծէի զքաւ 118 · 121
ւղքն և զիրաւացին՝ թէ դու 65 · 17
նացի առաջի քո արդարութ 6 Դ Կգ
նայի առաջի քո արդարութ 1 · 10
8 Ես էի իբրև զպօղոս, 29 · 3
աւէր զիս բնակարան աղ 7
դարան և ընդունարան այ
բանին։ Ո՞վ ես անօրէնս
ի՛մէջ դիտուես օրինացն,
ոչ միայն շուէիմ զանձն իմ

իմն մեղաւորի՝ ի ձըշ
մարիտն առակէ կանխած
խակ ուսայ։ Օ՛ իմըդ յայ
ընելոյ կըսկսնել զնոյն գովու
թիւն՝ աղաչաւորս պաշմա
պատկառ։ Ու՛ր Հանապազ
ընդունիմ անէծս՝ ի սաղ
մոսին բարեբաստութէ։
Օ՛ ի ւ՛ր երգեցից ինձ վը
տանգս, և արձանացուցից
նախատինս։ և՛ի մերկուես
զրկի՝ փուշս ընդ շուշա
նաց ժողովեցից։ Օ՛ իմըդ
ընդ գաւթի Համարձակէ
ցայց առել թէ՝ ի զատամնս
մեղաւորաց փշրեսցես։
Օ՛ իմըդ դարձեալ թէ,
ի՛ անօրէնէ բնակեսցին
աւրհի աչաց քոց։ Օ՛ իմըդ
թէ՝ ի դատ արս ինձ տէր ըստ
արդարութէ քումմէ, ըստ
անբծութէ իմոյ որ կիս։
Օ՛ իմըդ թէ՝ ի կատարեսցին
ցին չարիք իմէ մեղաւորի։
Օ՛ իմըդ թէ՝ ի խորտակես
ցին բազուկք մեղաւորի և
չարի, և այլն որ ցինէ։
Օ՛ իմըդ թէ՝ ի տեղասցէ՛
իմէ մեղաւորաց որոգայթ

ի՝ օրհնաբանուի
ոտն ձի ուշ վայել
բանից իբրև ընտ, և զբնա
ւին չարս որպէս զբարիսն
զայնոսիկ առնէի քո յիշատա
կել, այլև ուր զամենուստ
դոյից զբարեհոչակեալ ա
նունդ հզօր՝ անբարշտել
լեզուաւ գովել։ Ոսկ դու
առ ամ ինար զօրաւոր՝ մա
ռի ինձ ոգի փրկութէ։
Ի՞ պաշտպանութեան։
Ընդ այցելութեան։
Իրան բարութեան։
Ոյս ազգմունթեան։
Ոնան նորոգութեան։
Պատճառ քաւութեան։
Ոսաւազան կենաց օգնու
թեան։ Օ՛ ի դու ես յոյս
ապաւինութէ ամ կեանց։
օրհնեալ ընդ հօր՝ հոգւովդ
սրբով յաւիտեանս յաւ՛՛։

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Ա՛երթայ յաւելուած նիւթն հե
նութեան նորին հոլովի առ նոյն
աշա՛ հոռանայ։ Ոնա՛ ի թո
բոյ տէր՛՛։ Ա

Ո՛ Ր Ո՛ Ն՝

ասի։	
ասց։	
49։16	
3։8	
5։6	
7։9	
7։10	
9։37	
10։7	

օտարս ՚ի բարեաց՝ զիսո-
ղին գաղտնեաց արգահա-
առեցից թէ՝ ու համարիր ը
ամբարիշտս զանձն իմ։
Ո՛չ իմրդ ես ինքն գոլով՝
զայլս անիծեցից թէ՝ տուր
նոյ ՚որ լաստ գործոց նոյ։
և՛ ի կարդ բանիցն համրձա
կեցայց։ Հանդի թէ զյե-
տինս բանիցն՝ առաջնովքն
աստանօր եդից, կրկին
ծանրանան ինձ ցաւք, և
յաճախեսցին գառնութիք։
Ասայ ՚ի շեղջեցելոցն աբ-
տաստեաց՝ դոյզն ու չափ
եաւ՝ բաւականացայց հա-
նապազորդեան յանդիման
նուիրեմբ՝ սաղմոսարանին
ընտանի ձայնիւն։ որ զպար 49 · 16
ատելոցն միշտ կշտամբէ
Աստուած և սպառնաց քա
ռասնեւորդի ինն երորդի
հատուածի բանի յանդի-
մանողն զիս դարշեցուցել
հանապազ խայտառակէ։
Այսեալ զբերան՝ իփառս
բանուէ՝ եղիցի ինձ ձայն
յուշացանէ։ Այլն ձայն
բին դատախազեալ յակն

Ա սաղմ
- ։
11 · 3
16 · 3
16 · 4
16 · 15
17 · 24
17 · 21
25 · 6
25 · 4
25 · 1
27 · 3
27 · 5

Լուսե
ցեալ

տուր և ծծումբ։ Ո՛ իմրդ
թէ՝ ասասկէ ՚որ ըզ շըր
թունս նենդաւորս՝ և ըզ
լեզուս մեծաբանս։
Ո՛ իմրդ թէ՝ փորձեցեր
զսիրտ իմ և ո՛չ գտեր անի
րաւութիւն։ Ո՛ իմրդ զյա
ղորդն սմին թէ՝ ես պահե
ցի զճանապարհս խիստս։
Ո՛ իմրդ վևան թէ՝ ես ար
դարութիք երևեցայց երե
սաց քոց։ Ո՛ իմրդ թէ,
և ես եղէց անբիծ ընդ նո
Ո՛ իմրդ վհան թէ՝ ո՛հ
տուսցէ՛ ինձ ՚որ ըստ ար
դարութեանդ իմոյ, և ըստ
սրբութիւն ձեռաց իմոց։
Ո՛ իմրդ անձամբ ինձէն
զսուտքիւ իմ ծանակեցից
ասել ընդ ՚որդին թէ՝ ո՛չ
ցից սրբութիք զձեռս իմ։
Ո՛ իմրդ ՚ի մէջ նահապե՛
զամբարշտացն աթոռս
բամբասեցից։ Ո՛ իմրդ
զերկնանկին պարծանս՝ թէ
ո՛ւռացելոցն կերպասէ
րեցից թէ՝ դա՞ս արա ինձ
՚որ՝ զի ես յանբծութեան
իմում գնացի։ Ո՛ իմրդ

կայեք ինչն ամենեքեան
ասել ընդ սմին՝ թէ փ՝ իւր
րաց՝ նկունս պիտանեաց՝
խառնեցից՝ մեծս մեղաւո-
գործին և զ տերունին
գործին՝ զ տերունին
զոսի։ Ո՞ իմրդ ըստ մար
գով ըստ թելադրելոյն պո
լինիցիմ։ 3 ոչ ընտրել հո
ման եկեսցէ՝ յորժամ ան
դիւնս ինձ օգտից տալ
դիմես՝ Հանգիր՝ զիմրդ՝ ի յար
տարանի բազմակիս։
Հանգիր՝ զիմրդ՝ ի յար
դարն ինձ օգտից տալ
պատուէր՝ ի բազմերգութէն
գործ ընտրելոյն պո
գործին և զ տերունին
խառնեցից՝ մեծս մեղաւո
րաց՝ նկունս պիտանեաց՝
ասել ընդ սմին՝ թէ փ՝ իւր
կայեք ինչն ամենեքեան

բուժիչ աղեաց արկածից
Հայց և անբանական բա
րոյից ե անասուն կենդա
նեայ՝ ի մէջ դալարոց ծաղ
կածին վայրից կենաձիր
բանից՝ Թմրութէ մտաց՝ ի
յարօս մահու ճարակել։
Եւ այր՝ քանզի իմ է ա
ռակս վերջին կշտամբողա
կան • և առիս ակնարկէ
զդիպուածոցն չար պատահ
մունս։ Ար ինձէն անձին
նիւթեցի միշտ զեղմունս
կինզանողականս հրոյ տուչըր
մանն՝ հոսեալ՝ ի յերկինս ուստ
զդոյին գագաթանս իմոյ

կայուքէ կենաց լքանէ։
Ո՞իանգումայն և վիրգս մա
հու՝ ինձ իբր՝ ի պատնիշէ
առաքէ։ Հանգիր թէ՝ չար
ե անէծս առնուլ յօտարէ
ապա անձամբ զանձն անի
ծանել՝ կրկին չարաչար։
Ասէ եթէ չառնուլ նա
խատինս՝ ի մերձաւորաց՝ ո
րինք են, ապա՝ ի տեսողէն
հայցել զայսոսիկ՝ կրից ա
րեան տաժանմունք՝ վիշտք
աղէտից և խէթք մտաց։
Հայց թէ առ խոնարհս
անձին իւրում մատնեսցի՝
ջնեալ և կշտամբեալ անի
ծիւք՝ ի լեզուէ իւրմէ՝ ի
խոստովանեալ և յամենիշ
խան շրթանոյ բերանոյ վեր
նոյն օրինեսցի։ Ո՞ ի ձըշ
մարտեալ թարգմանեաց զկ
դարձն իւր առնա՝ զհետս
կենացն ոչ լքանելով։
Ահմանաւն սիրոյ զպար
տեացն արմատ կրճատեաց։
ոչ տիրեալ՝ ի խարդաւա
նոց չարաբանողաց։
Ելեար հօտին քո գտաւ
բժշկեաց՝ դիմելով՝ ի յայն

3 Ժող 7·22

2 Ա-ի 14·3

31=Ա-ի 14·15

4 Ա-ի 6·9

զձեռս ի մաղթանս օտար
այ մերոյ, կամ ձգեալ ինչ
մոռացեալ ինչ մեր զանուն
ասել ընդ դէմ իւր, մի թէ
ացայց ունայն պարծանօք
տեալ անպատկառայն պեր
դաբուրէ փրկեա զիս աջ։
՝ի մարդոյ մեղաւորէ նեղն
ցից ապրիլ՝ ի նոցունց՝ թէ
հանգուցանակիցս դատաւե
կրկին պատմապարտ՝ ըզ
բծուռ իմում ընկալար։
ծեցայց թէ՝ ալ զիս յան
հեղձեալս՝ զանարութին պար
մեղայց լեզուաւ իմով։
՝ի՞նչդ փշրուած մեղաց
լեզուս ՝ի յօրինեալն բան
մեցից թէ՝ ասացի պա
հել զճանապարհս իմ զի մի՛
մեղայց լեզուաւ իմով։
՝ի՞նչդ զբազմայաճեան
պաղատեցայց թէ, ահա՛
մեղաւորըք կորիցեն։
՝ի՞նչդ ստատկան ինձ
կերպարանակցացն իմ նը
մանուր՝ թէ՝ լուացուկք ան
բարշաց խորտակեացին։
՝ի՞նչդ ես մեղաւորս և
կրկին պատմապարտ՝ ըզ
հանգուանակից դատաւո
ցից ապրիլ՝ ի նոցունց՝ թէ
՝ի մարդոյ մեղաւորէ նեն
դաբուրէ փրկեա զիս աջ։
՝ի՞նչդ նբը ոչ կատարած
տեալ անպատկառայն պեր
ձացայց ունայն պարծանօք
ասել ընդ դէմ իւր, մի թէ
մոռացեալ ինչ մեր զանուն
զձեռս ի մաղթանս օտար
ղք գործէք զանօրէնութի
՝ի՞նչդ ոչ ունելով ի
բազմացն պատուիրանաց
կատարեալ, ընդհինն և օրի
նին, բարեաւեցայց զեր
զանկին՝ որ նախ ինքն ասէր
զոր մեզ կանոնեաց թէ,
ցի զայս, և որ զհետն գան
աացեալքն։ ՝ի՞նչդ թա
փուրս ՝ի լուէ իմաստից
կենաց՝ ընդ երկիւղած
ան օրհնեցից։ ՝ի՞նչդ ը
մեծին մաղթանաց զիմս յօ
դեցից թէ՝ զին խնդրե
ցի ՝ի տեառնէ՝ ըզ տեսիլ
վայելեսցէ նէ, և զհրա
մանատուրն տաճարի նր։
՝ի՞նչդ ՝ի հրաժարելին
ինձ ձեռնասխեցից՝ յորժա
լսեմ թէ՝ ուղղոյց վայելէ
օրհնեսցէ։ ՝ի՞նչդ շը
թամբ իմովք զանձն իմ
անիծեցից ասելով զինի յո
լովից առեալն թէ՝ երեսք
տակել զհիշեսից նոյ յերկրի
ան իվ չարագործաց՝ սա
թէ, ՝ի՞նչդ զհետն գործել

ասմ։	
18 · 12	
21 · 23	
26 · 4	
32 · 1	
33 · 17	
36 · 9	
36 · 17	
36 · 20	
38 · 2	
40 · 15	
42 · 1	
43 · 21	

բարուքեն այ ոչ ըսպաշ
կել։ թէ սակայն մըրուր
իմ պատիժ միշտ յիշատա-
հանդարտեցից զնմանեցոյն
խոնարհ առնէր։ Որպէս
րեւ զսգաւոր և զորտուս
զբուրգ զդեներէն. և իբ-
նոյն, ։ թէ ես ՚ի ննեղել նոց
ղուշք պահօք զանձն իմ։
ցուցից պահօք զանձն իմ։
սահմանեցից զանդրմանն
ինձ բան՝ ։ թէ խոնարհե-
ապականացու ինսիկուքէ՝
սաց այ։ Օ՝ իմրդ դրդել
այնպէս և մեղաւորք յերե
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
մատնեցից կորստեան՝ յա
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մեղս ընթացայ և ուղիղ
ան ։ ասաւրտայ և քամովայ և
պատկերացն կերպարան՝
ծարձիցն պոռնկապատիր
տօն յուսականաց՝ ախտար
կատուցեալ առեալ ՚ինպաշ
հեացն՝ առաջի կայ նորին
մեղս գարշուքէ խոնարհ
աստուածոց։ ։ Դանդն որ ՚ի

ան ։ թէ
հաճոյեղէց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց։
Օ՝ իմրդ ունօղս անբաւ
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յա
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յա
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը

ան ։ թէ
հաճոյեղէց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց։
Օ՝ իմրդ ունօղս անբաւ
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յա
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յա
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը

ան ։ թէ
հաճոյեղէց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց։
Օ՝ իմրդ ունօղս անբաւ
կարդացից թէ՝ ։ ոչ մեղք
իմ և ոչ յանցանքդ, առանց
մեղայ ընթացայ և ուղիղ
եղէ։ Օ՝ իմրդ զիս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յա
սերն զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը
ղորմիր դործողացն զանօ
ընդ զայս բան՝ ։ թէ մի՛ ը

անուանեցից՝ իբրև զնմա
նակիցն առ ինոյն շաւիղ
չարին պատերազմի՝ դու
պար գաղտնամարտ մոացս 74·10
օգտեցց. զոր ես զօրացու 74·9
ցի՝ գործակցեալ հընարից 78·2
բանսարկուին. Եւ ոչ ու 1 Պետ
նիմ աղերսել թէ՝ Պետրե 13·4
և մի դադարիր ածել Պետ
խորհեցան ի վեր ածել զոց 82·1
և ասային. զոր ի կարդէ 82·5
առմոսիս և աղօթել.
Հանգի յոյժ պատեհա
գոյն է առնուլ զայսոսիկ
ի վեր բռնութիւնք մոլեկան
դիւաց՝ միշտ ձակատելոց
առ ներկայիս խռովուի. և
ընդ նոսին նոցին միշտ
Ընդդէմ դու քո՞ որդի բարձ
րեալ մեծիդ ես՝ պահե
ցես և ամրացուսցես՝ երկ
նային զօրուդ շրջափակու
թիւն յամ ընթացից խաւա
րին հողմոց՝ խաչիւդ լու
ոյ զմեզ պաշտպանեալ։
Ուր ոչ թէ և դէմոնին յիս
անօրէնութիւնք բազմօրի
նակ, այլ ոչ հանդերձ ի կո

ռեացի, և արբցեն ի նմանէ
ամ մեղաւորք երկրի։
Ի՞րբ և վճռեա առ սմին,
թէ զամենայն եղկելս
մեղաւորաց փշրեսցես։
Ո՞վ իմարդ զապերախտու
թիւն յակուբայ ի ձառ առ
եալ հեղնեցից՝ որ ընդ
սուրերին զձմարտութիւն
ընկալեալ մոռացայ. ընդ
նոսին՝ նոցին թերութիւն
զերախտիս քո ածայնով
արձեստիւք՝ խաչին փրկ
կանաք, քան նուբա զզօրա
վարուին մովսէսի՝ ցպոյն
սքանչելեօքն. որ զօրինակն
նկարագրեր տէրունական
մնտեսութիւն։ Ո՞վ իմարդ
զայրուցեալդ ի վերայ դի
ւաց զաղէտս յուսոյ՝ երբ
նուբա զօտարացեղից խու
ժադուժ ազգացն ասելով
թէ արկին զդիակունս բա
րեացն որ ի մէջ՝ կերակուր
վնասակարացն թրուչնոց,
այս է այսոցն օդայնոց.
որպէս զանկեալ զսերմն
բանին ի ձանապարհին։
Եւ զկամս ընդ չարին՝ ար

զկարգադրութիւնս տանցն
թեան արտից։ 6 Ի մարդ
7 ոչ մերձեցաւ առիս քիւ
ցից՝ ասելով ընդ նմին՝ թէ
տապարտելոյս նմանեցու
զշուք երջանկին ինձ դա
զանգի՝ զիարդ արդեօք
դել իմովքս տաղիւք։
յարակային՝ հանապազ եր
պիսեաց բանիցն՝ ի կիր առ
կանել . որ՝ ի նախատինս
միանդամայն և՝ ինձովս ինձ
ի սաղմոսին այն
է ինձ զբանաւն որ
ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ա Ղէտոփն յաւելուած իւիւն հե
ծութեան նուին հոգւոյ սո նոցն
աշխ. հաշտեաց։ Ասէ՝ ի ե
րէ սր՝։ ԱՂՔ

1 Ո՞հ և ինչ ցօղեա կենդա
նի զմայրենի գթութեցդ
զսէր . զի և ես փրկեցայց
քաւեալ՝ ամենատես գո
այցելութեդ։ Ո՛ երգ ընդ
հօր հոգւովդ սրբով փառք
և իշխանութիւն յաւիտեանս
ամէն։

Ա Էրոփն յաւելուած իւիւն հե
ծութեան նուին հոգւոյ սո նոցն
աշխ. հաշտեաց։ Ասէ՝ ի ե
րէ սր՝։ ԱՂՔ

1 Ո՞հ և ինչ ցօղեա կենդա
նի զմայրենի գթութեցդ
զսէր . զի և ես փրկեցայց
քաւեալ՝ ամենատես գո
այցելութեդ։ Ո՛ երգ ընդ
հօր հոգւովդ սրբով փառք
և իշխանութիւն յաւիտեանս
ամէն։

1 Ո ընդ ո՞ր
ես ինձ զբանաւն որ
ի սաղմոսին այն
պիսեաց բանիցն՝ ի կիր առ
կանել . որ՝ ի նախատինս
միանդամայն և՝ ինձովս ինձ
յարակային՝ հանապազ եր
դել իմովքս տաղիւք։
Ո՞հանգի՝ զիարդ արդեօք
զշուք երջանկին ինձ դա
տապարտելոյս նմանեցու
ցից՝ ասելով ընդ նմին՝ թէ
7 ոչ մերձեցաւ առիս քիւ
ցից՝ ասելով ընդ նմին՝ թէ
տապարտելոյս նմանեցու
զշուք երջանկին ինձ դա
զանգի՝ զիարդ արդեօք

կամիլ մի պղտոր ընդ յոր
տակ արտօսր աղբերց եր-
դոցին՝ ասեմ ընդ նմին ,
Թէ զմտքերին իմ արտաս
ուր զօր խառնեցի։ և արտաս
ուր զօր խմով զանկողինս իմ
թացի։ Ո՛ ոչ ինձ գրեցից
մեղք մահացեալս. յորժամ
սիրօղն այլ ի բոլոր սրտէ՛
ըզյանցմունս նախնեացն՝
ի՛ւր վարկանիցի ։ Թէ մե-
ղաք մեր ընդ հարս մեր ,
անօրինեցաք և յանցեաք՝
և որ ի վախճանն յանդի-
սաղմոս՝ իրաւամբ առիս
քան առ խրատել։

Ոմիվք յարդեցայց դասիլ
ընդ բարիսն. յորժամ մա-
րդկային հնարից այս դեղ
պատուհեցաւ՝ որ ոչ կին գը-
տաւ։ Ի գարշութենէ կո-
րակրոց՝ ի մահ սովեցեալք՝
և՝ի յաշխարհութենէ ձգանց
՝ի հոգւոց ներսագեալք՝ ըն-
խարտեաղ ինքնօրէն կրօնից
հրէից և հերձանուաց։
Ո՛ Տէր արդարոյ իմ
Տեա՛ յաւիտեանս , զոր ոչ
բնաւ խոկ կատարեցի։

100 · 1
100 · 3
101 · 10
101 · 10
6 · 7
105 · 6
106 · 18
111 · 9

յայսմանէ զինի թուեցոյն
զարհուրեցուցչաց՝ ընտա-
նեկից կայից կանոնաց օ-
րինաւորին զինուորին և
թագաւորին և մարմնակն
հրամանատարին՝ որք և երկ
նայնոցն են համբուրելիք՝
ասելով ոչ յուսահատ ե-
ղէց՝ի կենաց. պատմօղս ա-
ւետեացս և նորոյս աշա-
կերտ՝ անմահն յամենուստ
բարեկարդուեցո։ Ո՛ հարդ
ըստ իրաւախոհ արդարոյն՝
ընդ դէմ մեղաւորացն ,
մահու զինեցայց՝ առակաւ
առաւօտին՝ի սկիզբն արթ
նուել միշտ պատրաստակին
լինելոյ . որև ոչ զանդամս
մարմնոյս գանեալ խրատե
ցի։ Ո՛ հարդ մատնակցեալ
մեծին արուեստեանն՝ ա-
տակեցից՝ի քաղաքի սեռն
զանօրինեալսն . որև ոչ ըզ
բուսեալ բիծ հոգւոյս ի-
մոյ մեռուցի։ Ո՛ հարդ սը
տոցից գիտողին չև յայտ
նեցելոցն՝ ։ Թէ զմխիթը ոսպ
չհաց կերի։ Ո՛ հարդ որ
ոչ միացուցի յիմոցս կրից

Ո՞վ զի՛ տաղտկացայց յա
մենալ՝ ի բանիս, և՝ ի համա
ռօտել փութացայց։

Ո՞ զինչ ունիմ ասել՝ իտե
ղի բանիցն՝ զոր ածաշունչ
ձայնն նուագեաց օրհներ
դոյն դաւթի թէ ։ բոլո
րով սրտիւ իմով խնդրեցի
զքեզ։ Ո՞ իարդ ընդ սը
րին զմեծն քան զայս թէ՝
։ յամ ձանապարհաց քոց
արդեւլի զոտս իմ։

Ո՞բր ընդ եդեալս և զայն
մատուցից , թէ ։ ի սրտի
իմում թաքուցի զբանս քո՝
որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ։
Ո՞պ զունայնութեանց իբր
զլրութեանց ձառեցից ընդ
պարս մաքրոց ։ թէ ՝ իսպառ
ուիրանաց քոց իմացեալ,
առեցի զայմ ձանապարհս
քոյս։ Ո՞ իարդ զհեզոյն
ձշմարտութի՝ իմում սը
տուես միտքնեանիւն երդ
մնահարուի կարգեցից՝ ուխ
տեալ ընդ հաւատարմին,
թէ ։ երդուայ և հաստատե
ցի պահել զդատաստանս
արդարութեան քոյ։

(Ժգ. 2)

Ո՞ իարդ ինձ հրեշտակ մա
հադոյժ անհրաժեշտ վըճ
ռի՝ զբանին պատգամ կրկ
նեցից , թէ ։ հեռի՛ ՝ի մե
ղաւորաց փրկութիւն։

Ո՞ իարդ չարս իսկապէս՝
զարութեանցն գրեցից՝ որք ՝ի
նէ առնուն զնոյն հա
տուցումն՝ զայս առնեն յեղ
յեղել , թէ ։ բարի առնէ
տէր ուղղոց սրտիւք։

Ո՞ իարդ զհամառօտն փո
խատրուի անաչառութիւն՝
վրիպեցելոյս ինձ սահման
նեցից , թէ ։ զթիւրեալսն
յափշտակութի՝ տանի ընդ
այնոսիկ ոյք գործեն զա
նօրէնութիւն։ Ո՞ իարդ
զածազգեցին պարծանս՝
ամաչեցելոյս ինձ պատ՞աս
տեցից՝ ասել զնորայն թէ՝
։ տէր ո՛չ բարձաւցաւ սիրտ
իմ, և ո՛չ զբօսան աչք իմ։
և որ յետ սորին պատմին
ասացեալք։ Ո՞ իարդ զան
ձառն քան զմարմին բան՝
՝ի ցոյցս առից քաջալերուե
վհատելոյս՝ ես գանձ գե
հենին՝ ասել ընդ օծեալն

ասա՝
ասց ։
118 · 10
118 · 101
118 · 11
118՝ 104
118 · 106
118 · 155
124 · 4
124 · 5
130 · 1

այ Տէր Աստուած, թէ Ի յաւե-
լացիր տեսեր՝ զի ոչ գոյ
նենգութիւն ի բերանի ի-
մում։ Ի սկզբանէ որոն նախա
ձայնեալ սաղմոսիս մինչև ի
յրուն աւարտման բանիս։
Ո՛ Իմիդ գասակցութեանց
գինէին մարդոց համաբան
այրս մահու և որդիս սա
տակման՝ բարբառիմ զբա
նիշնորհին, Ի՞չ ահա զատե
լիս քո տէր առեցի։ և զնա
ցուածն սորին կարգէ։
Ո՛ Իմիդ մեծաւն վերատա
հութեամբ առնելի վերին՝
անձն իմ և դու աշխատ ա
խարհի՝ զանդատ քո Տէրի
յաւելոյ ընծայեալ՝ մեծա
գործութեանս ընդ պատկերին
Քէ, Ի փորձեա զիս Տէր և
տես Քէ իցէն անօրէնութ
Քիք ի յիս ընթացս իմ։ և յա
ւերժեանն որ զնետ սորին։
Ո՛ Իմիդ ես գոլով յայլոց
աղօթից ապրիլ՝ յուսացեր
լոց յԱստ ձայնակցեալ,
Քէ Ի պահեա զիս Տէր ի ձե
ռաց մեղաւորաց և ի մարդոյ
ջարէ։ Ո՛ Իմիդ համբար

ձայն ընդ փառաւորեալն
մաղքել այ Քէ՝ Ի դու ես
յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց։ Ո՛ Իմիդ իբր
հանդիսացեալ ընդ Հրէա
ւորին՝ զմոլորեալն յաղթա
նակի Քաղաւորին Տառու
ցանելով՝ զառաւելեալն
քան զօրինակ աղերս՝ աղո
Քեցեալ Քէ, Ի մնձ սպասեալ
ցեն արդարոց քո մինչև
հատուսցես ինձ։
Ո՛ արեբանեալ է և այս ի
մասն Հոգևոր։ և տրուանի
գործոյն նմանի՝ որ զփոր
ձիչն պատկառեցոյց։ յոր
ժամ զնա արհամարհէին,
և զսկզբնապատճառն եղե
լոց միայն ընտրէին, ասե
լով Քէ՝ Ի երանի՝ Հոգովըր
դեան՝ որոյ տէր աՀ է նոց։
Ո՛ եՀ է և այս բարձրու
նի՝ և զգուշական Հա
մարձակութիւն լսեալ երա
նութ, Քէ Ի տէր քո օրհնեա
ցեն զքեզ։ Ո՛ դձալի է և այս
ընտանութիւն մերձաւորական
Հոգևոր հաղորդութ՝ ա՛Հ
յուսալ և՛ի նոյն արձանա

տեանս ամէն։

գաւառ քս. օրհնեալ յա՛ւ
մացդ՝ ամենապարգե՛ւ քա
կենաց իրնամոց. զոց կա
անապակնա՛ց յանդաստան
մատուցանել վերըստին
դարձ՛ նոր պտղաւորութ
կանխերկրին մերձ այսր է
դից յիշատակարան բնձ կշ
տամբուն՝ թէ ‖ սիրեցէ՛ք
զոր սիրէ նո՛ր՝ զի ստուգուի
խնդրէ՝ որ։ և կրկին հատու
ցանէ ամբարտաւանից ,
ապա յորմէ՛ գնդի ես գը
տայ՝ զերեալս ի գաղտ
նեաց գտողին չարեաց ։

Կանգի՛ զոր օրինակ տա
տանին տագնապա՛ տե
րեք տնկոց եղևին ծառոց
շարժեալք ի հողմոց ուժ
դին բախելոց հոսեալք ի
խոնարհ, այնպէս ջանացա՛
ջարդել զընթացից իմոց
վերարձակութե՛ քաջաբեր
ուղէշն զյարմարեալս ձե
ռամբ անեղ միակից։

Օ՜ որ հաստատեցե՛ս զր
մատուցանել վերըստին
դարձ՛ նոր պտղաւորութ
անապակնա՛ց յանդաստան
կենաց իրնամոց. զոց կա
մացդ՝ ամենապարգե՛ւ քա
գա՛որ քս. օրհնեալ յա՛ւ

Նա

նալ քանի՛ նշմոսին բերկ
րեալ, թէ ‖ վկայեն երկիր
ղածաց իւրոց առնէ՛ զր ։
և վկայդ բանին կատարէ՝
մինչև զողբալին և զվա՛զ
ձալին ազդեացէ, թէ ‖ պա
հէ՛ զր զամենեսեան որք
սիրեն զնա, և զամ մեղա
ւորս ապաստի՛ զր ։

Ա՛ գլուխս լման գրոց նը
ւագարանաց սաղմոսիս ,
իբր թէ զօրինակն իսկ է
ցոյց՝ վերջին հատուցման
արդարոց և մեղաւորաց ։

Օ՜ ուշադիր՛ դրէք են միմ
անց և վկնի երկրեցեալ քս ։

Օ՜ ի՛ թէ ընդունի զՀե
զր՝ և խոնարհ առնէ զամ
բարտաւնացնէ մինչև յերկիր,
ապա ինձ դժնէիս որպան
եղկութի՛նք կան առաջի։

‖ Իսկ եթէ ‖ հաճի՛ զր ընդ
ծողովուրդ իւր սուրբ, և
բարձր առնէ զՀեզ՝ ի փրկ
կուբ, ապա հերքեալ ես
հաստատեցայց ։ Իսկ եթէ՝
‖ օրհնեցի՛ք ա՛ծ՝ ի՛նձ ն
տիրապէտ, ապա օտարս ես

ԸՆԹԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԱԶՄԱԳՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԱՍԵՐԵՑԵՐ ԿԱՅՆԱՄԻԱ

Ա՛յն ինչ ինձ՝ ընդ հօր քումմ պատճառել և օրհնաբանեալ՝ ՆՈՅՆ ամի որդի այ կենդանւոյ։

Ընդպատճառդ միշտ իմոյմ կորատեան։ 1 Ու ամենևին անփորձ ես ի չարեաց։

2 Ու ոչ կասիս զմահ մեզա ելոյն։ Ու փրկուել են ի քոց կամաց ընծայեցուցել։

3 Ու դարձուցանես զմարդ մինչ մեղաց ի յօդ քաւուձ։

4 Ու զհնար բարկութեւն՝ յանձրև փոխարկես։

5 Ու զյեսոնեալ կինն՝ իբա րեաց՝ կրկնակի գոյիւ նա հանջեցեր երկեակ բնուի ի նոյն արձանի. ոչ խակա ընդ անպարտսն, և ոչ հա մայն ընդ պատժապարտսն։

6 Ու զլաճուքն ծուլուն սահանաց՝ իբր զնաւարկաւս քարանց կատուցեալ յե ղանակեցեր։ 7 Ու զկարծ րանիւթ վէմն անապատին՝ ի ջիւիժակս վտակաց հոսեալ բղխեցեր։ 8 Ու զարդանա նու ջրոյն սրաշարժ վայրե եկուին հրաշատուր անդրա դարձուն՝ ի յեսոնարդս հե թանոսաց ի լըճացումն յա ղազանին՝ ի Միկոնես ա ռաքեցեր։ 9 Ու զպատաս տեալ պարիսպն երիքովի՝ յօրինակ կործանման բըն նուէն սատանայի՝ իբր զնե թևուն յարդին ցնդեցեր։

10 Ու զջնաստակար ջուր նե րին՝ յառակ այլայլուե առ ի բարին փոխարկուե քա նանացւոցն փրկութեան, խորհրդական աղբիւն հա մեմեալ անուշեցեր։

11 Ու զմեռային դառնուն՝ իբր զմոտաց անհաւանուն կենացն փայտիւ՝ ի քեզ յար մարեալ՝ պիտանի արարեր։

11 Ու զառեալն ի գեհոյն՝ ի քիծագրուն անսահմանդ

Ա էրսէն յաւելուած ի հե ծուրէ հոգին հովուէ սա նոյն աշէրս մալրեռաւոյ։ Ան՝ ի ի՞ն բոյ պրիչ իսու ընդ ։

ԱՍՄՆ

1 Ելից 1. 13
2 Հռչակ 18. 23
3 Ի Թագ 19. 11
4 Ես. 3. 50
5 Ումն 19. 26
6 Հմիս 14. 22
7 Ովսէ 20. 11
8 Յեսու 3. 16
6. 20
9 Ի Թագ 2. 21
Կ. 8
10 Հռիթ 15. 28
4. 9

կերակրից։ Ալ տաս պա-
տանեկաց աղորիս ըմբռշխը
նելիս։ Ալ յայտս մաքուրս՝
հերս ընծայես։ Ալ զսա-
ղարթ սեւուքն վարսից՝ ի
ձեան կերպարան զարմա-
նագործես։ զուցեաւ քէ՝
առ ամ սահման հեռաւո-
րական յաղթող ես հզոր։
3 Ալ փոփոխես զչքնաւն
բնաւորականս քոտ բանին
յոբայ՝ ի կամս հաճարիմս։
Ալ սաստեաս զերկիր և
զսիւնս նորին՝ ի հիմանց,
նշանակեալ հաստուածին
գոյիւ քէ 6 զու միայն սնաս
անկորնչելի։ Ալ հոլովես
զտարերս իբրև զանցուածս
և դարձեալ՝ ի նոյն կապես
իբր զյարակայս։ յայտ ա-
րարեալ քէ և առ մեզայ
բառնալ՝ դիւրապէս ու
նիլ կամ թողուլ՝ գոյնպէս
զօրեսցես։ Ալ զարուսա-
կին անզգայ էութիւնն՝ իբր
երասանաւ ինձ դաստիա-
րակես։ երևեցուցեալ այնր
իբրև կերպիւ՝ քէ զքնուեաս
շար գիմացուածն՝ յորժամ

կերակրից։ Ալ տաս պա-
տանեկաց աղորիս ըմբռշխը
նելիս։ Ալ յայտս մաքուրս՝
հերս ընծայես։ Ալ զսա-
ղարթ սեւուքն վարսից՝ ի
ձեան կերպարան զարմա-
նագործես։ զուցեաւ քէ՝
առ ամ սահման հեռաւո-
րական յաղթող ես հզոր։
3 Ալ փոփոխես զչքնաւն
բնաւորականս քոտ բանին
յոբայ՝ ի կամս հաճարիմս։
Ալ սաստեաս զերկիր և
զսիւնս նորին՝ ի հիմանց,
նշանակեալ հաստուածին
գոյիւ քէ 6 զու միայն սնաս
անկորնչելի։ Ալ հոլովես
զտարերս իբրև զանցուածս
և դարձեալ՝ ի նոյն կապես
իբր զյարակայս։ յայտ ա-
րարեալ քէ և առ մեզայ
բառնալ՝ դիւրապէս ու
նիլ կամ թողուլ՝ գոյնպէս
զօրեսցես։ Ալ զարուսա-
կին անզգայ էութիւնն՝ իբր
երասանաւ ինձ դաստիա-
րակես։ երևեցուցեալ այնր
իբրև կերպիւ՝ քէ զքնուեաս
շար գիմացուածն՝ յորժամ

քո Հրամանի՝ անորակիդ
գունակուն՝ ինոր երանգ
բաստրային՝ մաճեր արիւն
1 Ալ ի ցամաքի։ 1 Ալ զանկեն
4·3 դան ցուպ գաճազանին,
՝ի կերպատուել առ իզձոյդ
մերում նկարագրիլ, այլև
յօտարազնից ընտրուքիդ
՝ի տիպն ապաքոյն՝ կերպիւ
վիշապի նմանեալ ցուցեր։
4·6·7 Ալ զերջանիկ ձեռն ալջոյն
մովսիսի՝ ի ցոյց տեսուեր
ապագային Հրաշից մարդ-
եղուեդ քո բարձրեալ՝ և
քև ախտաւոր մարմնոյս մա
քուր լինելոյ՝ անփոփոխ փո
խատրուեր կերկին գունաւ-
կեցեր։ Ալ յայսպանեաց
շրջադրուքիւն բարեխնամ
2 Ալ-ի մասին արուեստիւ սիրոյ՝
5·32 զանակնկալն 2 գիւտ մեղա
3 Ալ-ալ ւորաց կորստականաց գու
՝·14 շակեցեր օրհնեալ ամենա-
4 Ալ-ին գութ։ 3 Ալ բուսուցանես
17·6 յերկրէ դալարի՝ զմեռեալն
5 Ալ-ի յանշնչականէն։ 4 Ալ զան
32·19 շարժն՝ իբր զընթացող կա
9·5 ռավարես։ Ալ յանարդ ար
6 Ալ-ալ գանդէ՝ կոչես քեզ պատ
101·26

զաւ։ զի անբանին՝ զմտա
ՀՈՐս զգաստացուցանես։
Ա Իբրև զակատի անձուկ
նաւի՝ իւիր շարժուԹեանց
ալեաց՝ զանբաւ ԹանձրուԹ
դեռնոյս դղրդես։ որով
ծանուցեալ լինիս ամենից
հաստուածոց Թէ ինչ ան
երկբայելի։ Ա Ր՝էթան զո
զօրել՝ հիմնացեալ ունիս
զամ։ Ա Ր սերմանես զար
ուարչէացեալ մարմինս յերկ
րի, և զնոյն անկորուստ պա
հեալ՝ կրկին կենդանածը
նես։ 3 Ա Ր սպականացուս
սէանդեալ՝ անեղծս լուսա
նաս։ 4 Ա Ր ընդ մահացու
նիւԹոյս՝ զնշխարդ կենաց
խառնես։ 5 Ա Ր հրամանաբ
ակնարկուԹ՝ ի խուն վայր
կենի՝ կազմեցեր պատրաստ
կացուցեր զանդարդուԹի
ամենից եղականաց։
Ո՞ Վ զօրուԹէ և կարո
ղուԹիւն, ո՞ր շրջանակես
ժամանակս ամաց հոլով
մանն աւուրց յոյլ նմանու
ԹիւնՀ բարեպատեհ տեսո
ղուԹեան։

և կամին՝ հանդարտ առնի
ցես։ Ա Ր զանբարբառ բո
լորակ լուանին՝ կարգես ու
նայնս և պատուրնս։ լու
սաւորեալ զպատճառն առ
աւետիս տեսողաց։ ԹԷ՝ի
նըշազուէ բարեաց զպար
տաւորս մարմին՝ դու ածես
՝ի լոյս առաքնաստեղծ
հարստուԹեն։ Ա Ր զպտկերս
անխոտ աստեղաց՝ իբր ըզ
դասակս դոյնն հօտից՝ որո
հես և ժողովես։ յոյս իմն
կենաց առ այս խորհրդա
բերեալ՝ քաղցրահայեց տե
սուԹ՝ ԹԷ և անաղաղոյդ
լեզուաց կարողապէս բա
Հես ողորմիլ։ 1 Ա Ր՝իմՀ մա
հու և կենաց՝ շաւիղ վըս
տահաբեր ուղեես՝ ի ծովու
վկայուԹ եղեալ հաւատոյ
ԹԷ և յանկասկածաւորն
վայրի՝ քո պաշտպանիմբ ան
դայթակղելի։ Ա Ր իբր ըզ
ջուր կաթսայից՝ ի հրոյ եռ
ռացեալ՝ ոչ զմեզաց մըրիկ
պղտորեալ՝ բանիւ կամաց
դաց խափուցաներս։ 2 Ա Ր
հայիս յերկիր և ոստանես

1 Խոսա 14·3
2 Ամ 103·31
31=Ամ 15·42
4 Յով 6'50'52
5 Ամ 148·5
6 Երէմ 30·26

արքունութեան սրտի։
Օ անմաքուրս՝ ի սրբուհի
պայծառուհե կերպարանի։
Օ բազմաբիծս՝ յանբծու
թիւն հանդարտութե նը
պատկերի։ Օ բեկեալ՝
յողջութէ, որ ի դիպմանց
ոչ խորտակի։ Օ լացեալ՝
ի խնդուհի զուարճութե
անտխրելի։ Օ յուսահա
տեալ՝ ի սէր միաւորիչ
անբակտելի։ Օ ամաչեցեալ՝
ի վստահութիւն հաստա
տութեան անշարժելի։
Օ խաւարեալ՝ ի լոյս է
րանութե անմերձենալի։
Օ մահու գերեցեալ՝ ի
կեանս, որ ընդ եղծմամբ
ոչ անկանի։ Օ ի փառաց
Էորեացի անուն քո յիս խոս
տովանեալ յամենայնի։
Ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ
սրբոյ՝ ի բարձունս երկնի
և՝ ի ստորեւս երկրի՝ և՝ ի
քննակիչս նոց։ յաւի
տեանս յաւիտե
նից ամէն։

1 Ար կարդաս զանմուունչ
սքն իբրև զկենդանիս։
2 Ար ազդես միայն, և նոր
քա ընթանան։ Ար միայն
հեռուս անկանիս անճառ
արուեստիւ հնարագիտու
թեան՝ մեզ և առաքօս։
Ար յետ նախակարդ յօրինո
ւածոյն առաջնաստեղծ
լինելոյն՝ 3 արարեր զփա
ռաւորեալն մեծամեծս ըն
բաշակերտիցն հանդիսից՝
ըստ գրոյն երջանկու
կանխահիացն զարմացման՝
այլ ինձ դոյացուիչ առնել
տեսակի անեղծ աշխարհա
գործութիւն՝ ևս քան զայն
ի մարդանալդ քո՝ որոց
ոչ գոյ թիւ։
4 Ար աչս զինեան մերկեզ
գրեցեր։ 5 Ար զարդարու
թիւն քո՝ մեզ շնորհեցեր։
Ար ընդ քեզ կրեցեր զմ
հաշտուհեն մերում փրկա
նակ։ 6 Ար ոչ երբեք լռա
նիս յողորմուէդ։ Զարձո
զամբարշտեալս՝ ի պաշտօն
բարի երկիւղի։ Օ թըմ
րեալս՝ ի զգաստութիւն

1 Ամ 146·4
2 Նեէմ 40·26
3 Յոբ 9·9
4 Նեէմ 53·4
5 Ես 5·17
6 Ած 7·7

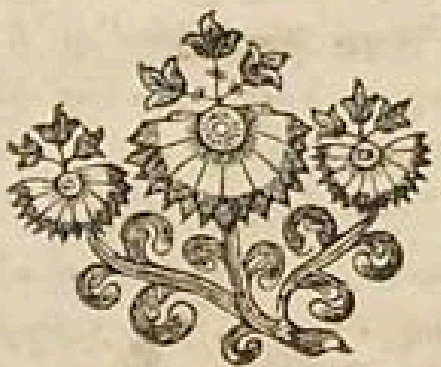
և ոչ զգաստանամ։
Ա՛րդարև՝ 2 մեղք և անօ-
րէնութիւնք իմ չիս, և ես
մաշիմ՝ ի նոսին՝ ըստ մար-
գարէին որ՝ ի դիմաց պար-
տաւորացն բանի։ 3 և տէ-
րունական առակին՝ հին
տըկոցն և նոր գինւոյն։
Ա՛սան զի թէ 4 սատակին
անօրէնք և մեղաւորք իմիա
սին ըստ եսայեայ ձայնին,
ապա և ինձ դժնէիս նոյն
բաժին հանդերձել պահել։
Վասն ասեմ զսաղմոսն՝
5 թէ հաստուցանէ՛ այնոցիկ
որք առաքել առնեն զամ-
բարտաւանութիւն։
Եւ կցորդեմ սրմին զըն-
խերոյսածն՝ 6 թէ օր ոմն
՝ի վերայ հպարտից և ամ-
բարտաւանից։ Ա՛յս թէ՝
7 օտար եղեն մեղաւորք՝ ի
մօրէ՛։ և որ ինչ կարդ ստ
րին ցուցանէ։ Զարմ առ
սմին՝ 8 թէ կործանեսցին
անօրէնք երկրի, և ան-
բարիշտն բարձցի՛ յերկրէ։
9 և անիրաւ՛ք մերժեսցին
՝ի նմանէ։

Ա՛յդ էրսոփն յաւելուած լիւր հե
ծուխան նորին հրէից առ նոյն
աշխ մաքրանայ։ Նա՛ ՝ի ինչ
բոյ սրտ՝։ Կա՛ն

ՅԱՂՈՒՄ՝
ընդէր ոչ ՝ի
վերոգրեցեալն
սաղմոս նախաձառական՝ և
յայլ մարգարէից մասն ինչ
յօդեցից։ Վասնզի՝ զինչ
վայելուչն էիցէ ՝ի կերակ-
րոյն, եթէ անդադարեալ ցա
ւօք ուտիցեմ։ Նմա՛ կամ
զմեր շահ սաղմոսն ունիցի՝
1 եթէ ոչ ՝ինձ առնուցուս
Վասնզի ընդունիմ զնս ինքն
՝ի նոսին՝ և ոչ իմանամ։
Ա՛ռաքեալ լինիմ, և ոչ
պայծառանամ։ Ա՛րեւուն ծա
գեալ՝ և ոչ լուսաւորիմ։
Ա՛ղեր ձաշակեմ, և ոչ
քաղցրանամ։ Ա՛ետունիմ լը
նանիմ, և ոչ բժշկիմ։
Ա՛ինչ կանխեմ՝ ի նոյն՝ և
դատարկ երևիմ։ Ջանա-
պազ ձագիմ, և ոչ երբէք
խրատիմ։ Ասքիմ դարձը

մաչեցուցեալ զին՝ կշտամբ
բեսցէ՛ ընդ ապաւասանս
տանն յակոբայ, 6 տեսէ՛ք
արհամարհուք՝ զարմացա-
րուք և եղծարուք։

Ա՚ոյլ գործեմ ես ամ
վուխեսցես զբարձրացեալ
7 տուր բարկութիւն ահաւո
րիդ սպառնալեաց՝ ի սար
տուցելոյս երբեմն մեծիդ։
Ձի ինաամովք աջոյդ բա
րեբաշխուես առիս ժամ
նեալ՝ օծուսն կենաց պար
գեւատրեսցես քո աղաչո
ղիս։ Ձի քեզ փառք յան
մահից յերկինս՝ ի բար
ձունս, և՚ի մահացու՚ց
յերկիր՝ ի խոնարհ՚ի սահ
մանս բոլոր աղանց։ Եւ յա
ւիտեան յաւիտենից
Ամէն։

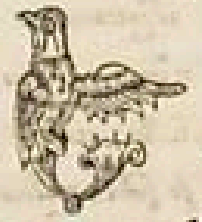
Ա՚ղբս ինձ կարդացէք առ
ձայնն՝ ՚ի՚ք զոր օրինակ
վառի եզեգն՝ ինկայծակունդ
հրոյ, այնպէս այրեսցին
մեղաւորք ՚ի բորբոքեալ
բոցոյն։ Ա՚ացէ՛ք առ սաղ
մոսն՝ ՚ի՚ք արկցես ՚ի վե
նդ կայծակունս հրոյ։
Ա՚՚շխատս պատմեցէ՛ք ՚ի
բանս ածեան վըճռին մար
գարէին ազդեցեալ՝ ՚ի՚ք
ո՚չ կամիցիք լսել ինձ, սուր
կերիցէ զձեզ։ Ա՚ոճեցա
րուք առ սաղմոսն, 4՚ի՚ք
մահ հովուեսցէ զնոսա։
Ա՚՚ղի՚ արտասուս՝ ողորմ հա
ռաչմամբ ընդ հեծութիւն
իմ յարմարեցէք։ Յորժամ
բարձրեալն ընդ խորտակել
և ինձ ասասցէ բանիւ սաղ
մոսին՝ ՚ի՚ք ժողովուրդ իմ
ո՚չ լուաւ ձայնի իմում։
Ա՚՚ւրազ կարդացէք Թշնա
ռացելոյս։ Յորժամ այլ մար
գարէ զնոյնս գրիցէ՝ 5 վայ
նդ ի վազեցին զինև։
Ա՚արբառ փոխեցէք՝ խնդրու
մըղձկեալ նուր աղաղակի։
Յորժամ տեսանիցեն ամե

ընկալաք. 1 որ ոչ՝ ի կոծեալն
ողբացին, և ոչ՝ ի փողելն կա
քաւեցին. 18 Սասցեր անօրի
նիս 2 քէ մի՛ անօրինիր. և
ես՝ ինձէն չարիսն պընդե
ցայ. 19 Եղաւորիս 3 քէ մի՛
ամբառնար եղջիւր՝ ի բար
ձուն. և ես զընդդէմն
գործեցի. 20 Նո՛ ոչ զդայի
երբէք զառածեալս 3 քէ
՝ի ձեռին քո՛ են եղջիւրք
արքայուե հպարտից ամ
բարձելոց՝ խոնարհեցուցա
նել և բարձրացուցանել.
ըստ ամբակումայ, դաշ
քի, և զաբարիայ։

1 Կո-
11 · 19
11 · 17
2 Կո-ը
74 · 5
74 · 5
3 Կո-ե
3 · 4
0 —
1 · 21
4 Կո-
12 · 2
5 Կո-
66 · 2

Օրհնութի՛ն ինձ կամեցար
ողորմած. և ես անիծեալս
մեծ տարապրուք՝ խոտորե
ցայ յարժանին ինձ մասն.
Սիրեցի զբարիութի՛ն, և ոչ
զբարութի՛ն. 4 Հաշխեցի
ըստ դրան զնաւեար՝ և ոչ
զդայ։ Կենդանի ձայնիդ
քո զքաջ՝ ապաւինեցի։ 5 Որդն ան
մահ ասացեր բանիւ ես՝
այեայ, և չհուրն անշէջ, և
զկշտամբութիւն անվախճան

և էրոփն յաւիտեան իւիւն հր
ծուխան նորին հնոցի առնոյն
ածէր մաշրանոյ։ Կան՝ ի ի՛
րոյ ու՛՛։ Կո՛ի

Ի՛ Ը՛ Ո՛

առաքեալն բան՝
յաղի ուղիղս ածէ
Կրանաւքը դատես։
Հրեշտաւութիւ կշռես։
Ն՛շմարտութիւ չափես։
Օրհնութիւ հեռևիս։
Կարուղ ընթանաս։
Ստուգութի՛ սիրես։
Կատակութիւն կամիս։
Ուսանողուի համբուրես
Փորձի՛ յանդիմանես։
Հրկայնմտութիւ քննես։
Ո՛չ ունիս նենդութի, և ոչ
գուղղութի. այլ ամենևին
հեգութի, հանդարտութի,
և ողորմութի։ 1 Հրեշտա
ցոյր վերին իմաստութիւն
անապատական հօրդ հան
ձարոյ՝ կրկին վկայեալ ան
զեղջ գովեստիւ յորդե
գրեցելոցն շնորհօք՝ ըստ
բանին սրբոյն. որ ասէ
տարանաւն կենդաց ի քէն

4 Ունիմ զմովսէս իւրով-
օրինօր՝ եկեալ ի մեռելոց.
և զառաւս մարգարէին զԻ-
լեալ ի յոդի. և զմատեան
առաքելոյն ընդ մրտայս
մատն յառեալ. և զերդ հա
սարակաց կոտակաւն աւե
տեաց՝ յարուցեալ ի քաղմա
նէ անթիւ ննջեցելովքն.
Եւ անհաւատագոյն քան
զինգեսին եղբայրակցուհիս
այնր մեծատան. որ է ա
ռակ ինն յարմարական, նը
մանեալ զգայականաց մա
սանց անողորմից յղփացե
լոց. Ընացի իբր զասել
դարբնաց անընդոստ՝ յա
մառեալ քարացել սրտիւ՝
որպէս օրինակ է բերլարայ,
և ոչ ապաշխարեցի.
Ո՞ւր ազդեա՛ վերստին առ
ստոյն կերպարան լքեալ՝ կըր
կին ողորմութիւն. Նարէ,
աղաւոր, մարդասէր, խնա
մակալ, կենդանի, սէր, լու
սաւոր, և անվախճան քեզ.
Օ՜ օրութիւք պանծալի խա
չիդ խորհրդոյ՝ ի կարծրա
ցեալս մեղօք անբեր ան

4 Ունիմ զմովսէս իւրով-
օրինօր՝ եկեալ ի մեռելոց.
և զառաւս մարգարէին դը
ընալ ի յոդի. և զմատեան
առաքելոյն ընդ մրտայս
մատն յառեալ. և զերդ հա
սարակաց կոտակաւն աւե
տեաց՝ յարուցեալ ի քաղմա
նէ անթիւ ննջեցելովքն.
Եւ անհաւատագոյն քան
զինգեսին եղբայրակցուհիս
այնր մեծատան. որ է ա
ռակ ինն յարմարական, նը
մանեալ զգայականաց մա
սանց անողորմից յղփացե
լոց. Ընացի իբր զասել
դարբնաց անընդոստ՝ յա
մառեալ քարացել սրտիւ՝
որպէս օրինակ է բերլարայ,
և ոչ ապաշխարեցի.
Ո՞ւր ազդեա՛ վերստին առ
ստոյն կերպարան լքեալ՝ կըր
կին ողորմութիւն. Նարէ,
աղաւոր, մարդասէր, խնա
մակալ, կենդանի, սէր, լու
սաւոր, և անվախճան քեզ.
Օ՜ օրութիւք պանծալի խա
չիդ խորհրդոյ՝ ի կարծրա
ցեալս մեղօք անբեր ան

1 Եւ զտեղին յաւիտենից.
2 Եւ ես ոչ իմացայ ըստ սաղ
մոսգին և ոչ մատուեցի.
Ո՞ւր ի մըռայլ մտաւորաց
կան կուրութիւն գնացի.
Ոչեղեր մարգարէին թէ
զօրնութիւն ստասցի որ
զօրէնս դնէ. և ես համան
ուսեալ զնոյն փութացայ.
Ո՞րձան հոգևոր վիմի դը
րեալ մատամբ որ յաւ քն
զդաւիթ իւրովքն բանիւք
կանդնեցեր, ասելովն ին
քեան ընտրութ առ սոյն,
թէ պահեցի զօրէնս քո
յամենայն ժամ յաւիտեան.
անդրադարձութիւք բանին
միջնորդեալ զկերկին հաս
տատութիւնն թէ՝ և յա
ւիտեանս յաւիտենից.
Ընդորս և զտորին նմանիս
մասին պարծանաց առիմն
խրախոյս, և ոչ զկնծեցայ.
Ո՛եպեցայ ի տօնս բահա
նայ՝ և ոչ այլ. Ո՛յերկուս
հետս երկմտութիւն կրկին
կաղացի կասեալ ի բարեց՝
ընթրիքանելոյն հեղհեղու

Ա Կաս
35·14
2 Կո-ղ
8։5
83·8
118·44
Ա Թ Ք
26·21
4 Կ-ի
26·27
26·28

Ճառիցն իմոց Ճառեցի։

Ո պատկառելիսն խոյտառակեցի ։ Ո գաղտնիսն հրապարակեցի ։ Ո ծաղրական յայտնեցի ։ Ո թափբուշեալսն ցուցի ։ Ո ամփոփեալսն տարածեցի ։ Ո դառնութեանս մաղձ ժայթքեցի ։ Ո դործակցութիւն չարին մատնեցի ։ Ո ամբարեալ թարախս վիրս քամեցի ։ Ո խորս պիրտեացս իմոց՝ ծանուցի ։ Ո պատրուակն կեղծեաց առի ։ Ո քօղ տրգեղուե վերացուցի ։ Ո ամօթալից զգեստն մերկացուցի ։ Ո դարշելիսն յանդիմանեցի ։ Ո մրուրն մահու փախեցի ։ Ո պակասս հղի դուռս խաչուածոյ՝ քահանայապետիդ Քրիստոսի բացի։ Յանձինս վտանգ՝ ուշ առնէի ։ Արմնոյս սիրոյ ուշ աշառեցի ։ Ո արմատն հնութեանդ՝ տեսիլ արարի։ Ընդունելս կարեաց՝ ուշ ողորմեցայ ։ Ո մեղայ ։ Ո դեղակ

դաստան երիկամանցս յիմարեաւ՝ և անպատուղ արար տիս լքուե։ Ո՛ տեսակ ընդունելութեան՝ զի գթուէ կամաց ամենայնի՛ կալիդ՝ որոտացիր բզկնեցիր տասնից արբուցանողացդ։ Ընձ՛ ի փրկութի՛ և՛ մեր ընդունելուե. ամենապարգեւ տրդ բոլորից՝ փառաւո՛ր յարիդ յաւիտենից ամէն։

Ո՛ երեսփն յաւելուած իւիւն հե նորոգութեան նորին հսկողի առնոյն աշխարհ տալոյ։ Ան՛ զի ես՝ ես նախանձ անձ բարեբաստուե։ Ո՛չ զանձ վաստիարուե, այլ ուշ ըստ ողորմութեանդ։ Ո՛չ զանձ ոչ ոչ։ Ո՛չ զանձ ոչ ոչ։ Ո՛չ զանձ ոչ ոչ

Ո՞հ՝ հզօր՝ անքննին՝ անճառ՝ բարերար՝ թագաւոր անմահ, առ այս կերպ պատկառանաց ինքնապարսաւ խոնարհութեամբ, որ ինձէն զանձն մեծաւ ձաղանօք յոդի դատեցի, լից ընդ ապարանօք անօր այսր մատեանի՝ անարդանօք ամօթոյ զդէմն սատանայի։ Եւ զերեսս կերպի պատկառեցեալոյս՝ նշանաւ խաչիդ զօրացո։

Ո՛ իսայի՛ կնիքդ լուսոյ՝ ի դեղ տեսակիս։ Ո՛մրուեդ նշան՝ հաստատեացի՛ ի տիպ դիտակիս։ Եղեակ կենացդ փայտի՝ ձեւացի՛ ի պատկեր այտիս։ Ո՛րբեստդ հրաշից՝ ի ձակատիս շուք նշանակեացի։ Ո՛ ի՛ պլոյ լեցի կինէն դրոշմդ լուսապաճոյճ։ Ո՛ ի՛ բարձի՛ ի տեսանելեացս մըտաց ձայ ձանէդ օրհնութեան։

Ո՛ ի՛ մերժեացի՛ ի գլխոյս առհաւատչեայդ վստահութեան։ Ո՛ ի՛ սատանեացի՛ ի բերանոյս ամրութեամբ մոց՝ փառք ընծայեցից։

սրտիս քանդեցի։ Ո՞ղ կամացս որոյ՝ իբր ընդ դարանակալի մահու կուռեցայ։ Ո՞ պահեստ անյայտ ինն՝ արտաքս հանի։ Ո՞ մը քերիչն գանձ՝ մեծին գու շակեցի։ Ո՞ դատախազն՝ դատաւորին հանդէպ կացուցի։ Ո՞ ապառնեցն փորձ այժմն ինկ գտի։ Ո՞ դաշն կործանտին՝ կըտրեցի։

Ո՞ ուխտն խաբողին՝ ցըրուեցի։ Ո՞ կատարած մարտին յաղթութեան՝ ի քեզ եր յիս ապաստանեցի։

Ո՞ պատերազմին խռմբ՝ դրդուեցի։ Ո՞ դիմադրութիւն դիմեցմանն՝ բանիդ այ յուսացայ։ Ո՞ խաւարած սիրացն փաղանգս՝ լուսեղինացն զինուց սադրեցի։

Ո՞ արդ՝ ստեղծիչդ ամ եղելոց քո որդի բարձ րեալդ այ, զաստէն դատ վեալս յայսպիսեց բանից՝ և զխարուածեալս յայսքա նեաց դանից, մի՛ կշտամբ բեացես կրկնակի դատեալ ի մեծ աւուրն։

Պահպանակդ երկրպագե
լի՝ ի զգուշարան սրտիս մի
ացի՛։ Ողջոյս նիւթոց
իմոյս դադուխ՝ քառաթևիդ
նշոյլ ազդեացի՛։ Զեռնա
կարկառման՝ փրկչիդ իշխա
նութիւն ժանդակեացի՛։
Աստուածման հաստատածդ
մատնիս՝ խորհրդարանդ հա
մարձակուխ բարեգործես
ցէ՛։ Ի մեկնիլս իմոմ,
մի՛ հեռասցի սրբութիդ։
Ո՞ւր լացի պատիճն՝ ի պա
տիլն պարտաւորիս։
Ո՞ւր մերժեսցի յոգւոյն՝ան
դաճանելիդ փրկութի։
Ո՞ւր ընկեսցին դիծք կեն
դանատուիդ՝ ի քո գրե
ցեալս ընչոյ։ Ո՞ւր եղծցի
նկարուածդ։ արեանդ զօրու
թե՝ ի տիրատիպ խորանէս։
Ի՞նդիս բնակեսցի յիմում
գերեզմանիս։ Ի ծորիլ
մարմնոյս քաւուածդ օծուածդ
ընդհիդ առիս պահեսցի։
Ի նորոգութեն ամուր,
սուրբ հանդիպեցայց փա
ռաց փեսայիդ։ Ի քոյոց
այտի ծանուցայց։ Ի քոյոյդ
վաստակօք պճնեցայց։
Ի քրախտեօք մեծիդ յար
դեցայց։ Ի՞ազանին զես
տիւ պերճացայց՝ քաւեալ
ողորմութեամբ։ Ա՞ստ քա
րեգութ ի զվերարկուդ
անապականութե՝ առժանե
ցեալս մեղօք մարմնոյս։
Ո՞ւ՛ յարիցե ընդ քոյս՝ բան
սարկուն։ Ո՞ընացուցիչն
հոգւոյս՝ վատնեսցի՛։
Համարատնկուցն պատիլդ՝
մի՛ ընդիս վերերևեսցին։
Օրհնեսցի՛ անճամբ քո դը
պաճ՝ վիճն իմ հանգստեն։
Ողորմութեամբ քո լցի՛
գուբն իմ գերութեան։
Ի՞նդարձակեսցի՛ քև ինձ՝
տեղին քշուառութեան։
Ի՞նդ՛որդ եղիցի խրնամոյ՝
ինձ բանան բարկութե։
Անուսցի՛ զիս առ աճուն՝
արդանդն մըթութեան։
Ծուսով քո շահարունեսցի՛
զիս՝ յարկին այն անձկութե։
Զեռամբ քո պահեցայց՝
ի խշտին տարտամութե։
Ծուզք քո ընկալայց՝ ի
տունն տադնապի։

Ո՛ւռ գոլով ընդիս՝ ի սէր
նեաւքն վտանգի։ Աշխատ
ինձ. աստանօր՝ ի թիւս հա
զարաց. զի երբեմն էի վեր
նային, և այժմ անդնդային
երեսին տօնել, և այժմ
աշխարհի։

Ա՛յլ և այր՝ կրկին դո
րհնեալ՝ ի բոլոր դպից.
յերկնայնոց և՝ իստորայնոց
և՝ ի սանդարամետականաց
մեռելոց. անպարտականդ
այսր տարագրութեան։
Աս վրիպեցայ, աս օտա
րացայ, աս հիմարեցայ՝ պար
տեցայ և խոտան գտայ։
Աս լքայ՝ կամեցայ և կոր
ծանեցայ։ Աս մոլորեցայ,
աս սատնեցայ։ Աս մեռ
ժեցայ, աս խորթացայ, գե
րեցայ և դայթակղեցայ։
Աս նզովեցայ։ Աս քշե
ռացայ՝ արբեցայ և վատ
թարացայ։ Աս ընկլուզայ,
աս խաբեցայ, աս անօրի
նեցայ։ Աս ապականեցայ՝
մահուցայ՝ և իսպառ եղծայ։
Ընդ որ առ այս ինձ մատն
չարի՝ որ ես միայն անփո
փոխ բարի։

Լո՛ւր՝ կամք քո լիցի, և խա
ւարն՝ ինձ ճառագայթ։
Ա՛րագ յուսոյ քոյ այգ,
և գիշերն՝ վաղորդայն։
Պարտիմ քո հաղորդեալ,
և յամօթոյն կարծեաց ապ
րեալ։ Ոսկ ես ոչ գրեմ
զանձն իմ կենդանի՝ վասն
անփախչելի վախճանին։
Դարձեալ՝ զիս ոչ վարկա
նիմ կորուսեալ՝ վասն ան
երկեան նորոգմանն։
Որ փակեալ համարիմ
ինձ զելս կենացդ՝ վասն
անքաւելեացս պարտեաց։
Դարձեալ՝ բացեալ ինձ զդ
դրախտն, վասն փրկուհեն
աւետեաց։ Ոչ անգիտ ոչ
պղտոր վկայեն դոյժ
թեղ քաջալերեալ ձեռն
կարկառէ։ Լո՛ւր՝ տուր ինր՝
տուր ողորմութիւն։ Ընդ ամե
նայն ձայն դոհաբանեալ։
Օրհնեալ յաւիտեանս
ամէն։

պատասխանեաց. և ոչ ընտիր
քինքնարշաւ վազիւն. Եւ
ոչ թէ և՛ի քուիչս ամբարձ
ման քեւոց բերիցէ.
2 Ո՞ւր որ զգոյշ լինիցի կըր
կին երկուցեալ՝ ի վիմին
իսկ հաստատուն՝ ուսեալ
՝ի պօղոսէ. դուցէ անկեալ
՝ի յերկիր՝ սահմանողն այսմ
կանոնի իրաւադատի կըշ
ռեալ նմանեսցի: Ո՞վ աս
ցէ զայս կշռամբուքիւ մա
քուրն՝ նիւթ պատկաց
առ՝ի չիջանել անընտրողա
բար յանձեռնչման բարձ
րութէ: Եւ պատժապարտուն՝
առիթ աղաստութեան. որով
ամբարձեալ՝ ի կործանմա
նէ հոգևորական մահուն՝
ապրեսցի յուսով: Իսկ ինձ
եղիցի պատգամս այս բա
նի՝ արձան փորագրեալ ա
մենևին անեղծանելի.

Ո՞ր փոխանակ իմոյ եղիցէ
լսոյս անձին մահացուի՝ ան
դադար ջնջմամբ հեծութ
լոյոյ՝ առանց լռելոյ միշտ
աղաղակէ: Լինի՛ և ոսկե
րացս քակտեցելոց՝ ի հո

ՈՂՈՐՈՒԹԻՒՆ

և առցէ զայս
դեզ մաղթա
նաց այսր մասանէն պարկեշ
տականի պաղատիլ սովաւ.
Եթէ՝ ի մեղաւորաց ինչ
մասուցեալն՝ եղէց և ես խմով
բանիւ կցորդեալ նմա.
Իսկ եթէ յարդարոյ ինչ
յառաջեալն, գոայց և ես
սովիմբ ընդնմին ողորմեալ
նովաւ. Այսպա թէ երջան
կասցի այնպիսին ինքեանմբ՝
ինձ միայնոյ դրեալ զեղուս
թիւն, և ես ինձէն վկայեմ
այսմիկ. Այլց յիշեսցէ նա
զսողոմոն և զբանս նորին
հոգեշունչս. Եթէ ինչ ոք
վատահասցի սիրտ ունել ու
նել. և կամ ինչ պարծեսցի
մաքուր լինիլ՝ ի մեղաց.
Եւ զի ոչ յարեաւ մարդ
երկրածինն՝ ազատեալ՝ ի

գրաճական կենդանուես
անապական է, անփոփոխ
լեցի և սիրոյդ զո գթուեք։
Այծրդ լեր հեզուեք տա-
ճանաւորս տիարուեք։
Առեալ պատկերին՝ մի՛
ոքս պահեցես։ Ընդ ան
շունչ կերպարանին՝ մի՛ի
գաս քննուեք մոցես։
Ա՛ահու տանջելոյս՝ մի՛
հարուածս յաւելցես։
Ընդ բեկեալ խեցեղէն ա-
նօթոյս՝ մի՛ ուժգնուեք մար
տիցես։ Ձեռաւ կոշկո-
ձելոյս՝ մի՛ բարկուեր կըզկ
նեսցես։ Կրծանեալ շին
ւածոյս՝ մի՛ պատուհաս մա
տուսցես։ Ո՛չ անս լսալա
նելոյ՝ մի՛ բարկեա արձակես
ցես։ Լըռոյս ջախջախելոյ՝
մի՛ սաստիկս որոտասցես։
Հողոյս անպատուելոյ՝ մի՛
իբր ամբարհաւաճի ու-
գինս մրռնչեսցես։
Ո՛ մոխիրս մերժելի՝ մի՛ի
գաս ընտրուեք կոչեսցես։
Ո՛ փոշիս ցնդելի՝ մի՛ իբր
զբո դիմամարտ գոցես։
Ո՛ տիղմս տապակալի՝ մի՛

պատեն շիրմի վերարկուին
անմրուռանչ ձայնիւ զայս
խոստովանիլ։ Հասցէ և
մարմնոյս՝ ի հող լուծելոյ՝
բարբառովիմն անապդե-
լեաւ ծաղկատեսիլ զսոյն
պաղատիլ։ Տէր գթուեց։
Ո՞ղբիւր ողորմութեանց։
Պարգեւք բարութեանց։
Ո՛րդի բարձրելոյ որոյ՝ք
Ո՛ղորմած։ Խնայեա։
Ո՞արդասիրեա՝ նայեա՝ի
վտանգս։ Ո՞հնարկեա՝ի
բեկութիւն։ Հոնարհեայց
՝ի թշուառութիւն։ Տես՝ի
տարակոյս անձեռնհաս տագ
նապիս։ Հասիր հաղորդիլ
կրօնական կարեաց։
Ո՞ջահեա բժշկապէս զա
մենաթշուառ ախտաւորու
թիւնս։ Ունկն մատուս
ցես քաղցրութեաւ՝ ողորմա
գին հեծուես։ Ո՛ւր՝ի
խորոյն անդնդոց մահուն
դերեվանի՝ անմրունչելի
հառաչմանս։ Ո՞տջ՝ յա
կանջս ամենաւրհ լսելեցդ՝
ձայն պաղատանաց վատնել
անդամոյս։ Ո՛չ վասն ի

թագաւոր՝ աղաղակ ձայնի հա-
ռաչման լսեաց՝ քեզ հայ-
ւեցուցչաց՝ յարդեսցես լը-
սել միայն բարեգութ, հո-
գեսէր, հզօր, մարդասէր.
Լո՛ւր հոգիդ քո բարի՝ եւ
նակեացի ընդ ինձ՝ լոյս առ-
նելով ինձ ի խաւարէ։
Ընտանեաց իմ կենդանեաց
քո կրից պաշտօնեայ մատուցք.
զի եւ զաւանդ դանձու
ցից պահել ի քեզ՝ կենդա
նորոգման ընծայեցուսցեն (Յով
Ո՛ձառք անվատանելի զի-
նուց ինձ պատկանեսցին.
ընդդէմ յարուակայել քարինք
պարսից հոգեւոր հնարից՝
զօրութիւն հալածել զդուն-
վանեցից։
Ո՞ւ թէ յարիցէ ի վե
իմ պատերազմիլ տեսանել
զքաղաքն ունայն ի զօրաց
և զազդրոգականացն գործ
սպառնայն, զքեզ տէր ունիմ
մշտնջենաւոր և աննիւթական
պահապան։ Ո՞ւ թէ այժմ
ինակ կանխաւ արտաքոյ տա
ռաքեան զօրն կատարածի՝

եբ զոսոխս վարկանիցես։
Ո՞ դարշուխս անգոնեալ
մի՛ եբ զառնամարտիկ վա
նեսցես։ Ո՞ լեր ի բաց
ընկենուլ՝ մի՛ նիւթ գեհե
նին պահեսցես։ Ո՞ այսպա
նեաց բազմապատիկ բա
նից կշռամբեալ՝ մի՛ վերըս
աչին յանդիմանեսցես։
Ո՞ յս ամենամշտաւ և խա
ւարարել շիրմին են աչս
արտաբեկ և յոչնախաւիճ
արգահատուխք։ Ո՞ասատա
ւեսցէ օրհնեալդ քո բան՝
անիսիոխական լինիլ ըստ
սրտի արգահատելոյս։
Ո՞բանզի և այժմ մինչ կեն
դանեօքս լասիմ, մեռեալ
եմ անհասիդ։ Ո՞ըզես ի
կորուստ մահուն սատակ
մանն՝ ամենազօրիդ հրամա
նի անձնիշ եմ հաճատուել։
Ո՞՛ըդ՝ աղաչեմ զքեզ տէր
յիս քո։ Տայեաց յիս ողոր
մութ՝ և մի՛ թողացուսցես լի
նիլ տնակից ինձ բերքարար՝
Լո՛ւ զմահաբերկոյդ ատա
նին աղջուսն անկենդա
նատուրն ընդման՝ թշնաման

սոյ խաւարակնի մտանել
ընդ աչս անամօթեսցի ,
8 կուիսուն գլխոյդ ձորձոյլ
պատեցեալ լսման ամենից
զնա տանջեսցէ : Եթէ մո
լեսցի զվաստահուիլ ձեռինս
կապել , 9 եղէգն մատուցել
՚ի յաջ գոյացուցչիդ՝ զնա
չարչարեալ ըմբերանեսցէ .
Եթէ ձաղանօք այպանման
զիս կատակեսցէ , 10 տանիլն
ծաղու ամենազօրիդ այ՝ ըզ
նա հեգնեսցէ : Եթէ բըժ
ժանօք ինչ յուսոյ կա՛
խարդել խորամանկեսցէ ,
11 ապուակն դիմաց հզօրիդ
այ՝ զնա սաստկապէս ամա՛
չեցուսցէ : Եթէ ՚ի մուտս
դիշերային սրթուիլ՝ նա
ւարաւ խաբէուիլ լինելոյ
մարտիցէ , 12 ՚ի ձառագայ՛
թից լուսոյ երեւման քո տո՛
հասցուսցի՛ : Եթէ ՚ի
միջօրէական 13 տապոյ փոր
ձուիցեն՝ արեգակնակիզ
վատնիլ խորշակին՝ զիս ՚ի
յարմատոց խախտել կամ՛
ծիցէ՝ ՚ի զօրուիցէ նշանիդ
լուսոյ խրիա՛լ դօսաւցի :

ան շահ՛իլ արդեւնն ինձ
պատրաստեսցէ , առաքեա՛
2 զաղօխդ տրունական՝
նմին գան մա՛հու : Եթէ
՚ի վայր զիս ճնարի կործա՛
նել՝ զճնրադրուի արար՛
չիդ : Եթէ ՚ի մոխիր երկրի
թաւալել ձեռն բերիցէ ,
3 երեսացդ այ ՚ի նոյն մա՛
ծուցուսցի՝ զնա հերքեսցէ :
Եթէ վաստակս ինչ ցուցոյ
նիւթեսցէ , 4 քրտունքն
յուսոյի արեամբն զան՛
գեալ փրկչիդ աշխարհի՝ զնա
խըճեսցէ : Եթէ յընթա՛
ցիդ բարեաց զշունչն իմ
պատանդեսցէ , 5 կապանք
ամենաստեղծիդ՝ զիս արձա
կեսցէ : Եթէ յուսացուի
պարգեւաց լուսոյդ բունա՛
դատեսցէ , 6 հայհոյութեն
համբերելիդ այծամարտիցն
զնոսին ընդկարկեսցէ՛ :
Եթէ հարուածս նեռից
դաղտնաձիգ զինուց ինձ
արձակեսցէ , 7 կարճն հնա՛
րից աղեղան փառաց հօրն
կապարձից՝ նմին պատա՛
հեսցէ : Եթէ քօղով լու՛

5 Յոբ 2 · 10
22 · 41
3 Սաղ 26 · 39
4 Սաղ 22 · 44
5 Յոբ 18 · 12
6 Սաղ 22 · 65
Առակ 3 · 13
8 Սաղ 14 · 75
9 Սաղ 27 · 29
10 Սաղ 15 · 31
11 Յոբ 8 · 22
12 Յովել 2 · 10՝ 11
13 Սաղ 23 · 6

Քայս անզերծ տապնապին
տին խսկոյն ը վերջին շըղ
դողացի կարկեաղ վերըս
Հազարամիւց բերկրեցի,
Ծանիլ փոբր 6 կապանացն
Հացեալս։ Ի ընդ լու
իւր նորոգեաց զբնաւն մա
յարուցեալ փառաւք ընդ
մանւ։ 5 յորժամ անմահն ած
կորացի կարկամեալ կա
իմ գայթակղութիւն, կրկին
դացի ընդ մարդկօրէնս
նայ մեռուսցէ։ Ի խըն
նուդ 4՝ի վէմն մահու՝ ըղ
ակս մահու հայիլ զիս խար
ընկճեցի, բնակիլ կենդա
ըմբռնեցի։ Ի յատ
կատ էից ունողիդ՝ զնա
պարփակեցի, ապատանացն
տեղեաց դժոխականաց զիս
վառաց դժոխականաց զիս
հերձեցի։ Ի երկաբք
զինու մսեղէն՝ի կող ըս
բաւորեցի, 3 ըստ՞ր տէր
ցանեցի։ Ի մահ
սատակման զիս վանեալ վէ
ման զանձն իմ ուսուսցէ,
բերութեն պարանոցի ան
սահմանելոյդ՝ զնա կոր

Ի փշանն շնորհէ
ունայն զիս առնել հնձա
բաւորեցի, 1 Թուքն զոր
ընկալար աջդ քրովբէից
ընդ մեզաւորիս՝ զնա, պատ
կառեցուսցէ։ Ի ժա
նիք ծախօղք ինձ ցուցա
նիցէ, 2 լուծիլ ե նաե
րիդ բերանոյ՝ զնա, պատան
ձեցուսցէ։ Ի խած
մունս աղբեւրնս հոգւոյս
ազդեսցէ, բևեռացն հար
մուաք հաստողիդ բնաւ
նա կակծեցուսցէ։ Ի
յընթացս անիրաւութեց
խորհրդոց զիս մոլորեցու
ցէ, սևեռաք ոտից անհաս
նելոյդ զնա կապեսցէ։
Ի հրապոյրս ինձ դըժ
նեայս արբուսցէ, ք քացին
ը լեզուն խառնեալ յար
բուն բարերարիդ՝ զնա
դառնացուսցէ։ Ի ա
ուքին ձշակմամբ փայտին
զիս գոցէ, սոսկալի խոր
հրդով խաչին ըմբռնեալ
խապար պարտաւորեսցի։
Ի ընդվզել ընդ դէմ
Հազանդութիւնդ ընդ հրա

կամանցս աղդմամբ կիզա-
նիմ։ Ցուսափոխուր օդով
ցամաքիմ, և գառնաշունչ
հողմով չիջանիմ։ Ինախան
ձանաց բանիւս երերիմ,
և կոպղատին հեծումբ
դողամ։ Ցաժանելի կրիւք
աքսորիմ, և տաղնապաւ
հոգւոյս ատտանիմ։
Ի կոճ սրբոյդ ճիմիմ, և'ի
բախանդ ալեաց ատանիմ։
Ի լուր համբաւոյն սար-
սիմ, և յիշատակաւ անկին
կորնչիմ։ Ի երպարանաց
տեսլին չափիմ, և սպառնա-
լեօք մեծիդ մեռանիմ։
Ի ՚ուր բազմագուարթ, քա-
ջիչ, մարդասէր, և երկայ
նամիտ։ Ի ՚ադերութիւն
անձաւ, որ բարի, և սիրե
տեսչական։ Ես ներողուի
անսահման։ Ի ՚անդիր կաց
րծիլ ես յամենայնի և առ
ե՛լս շնչոյս իմոյ փրկութեանդ
մեծի։ Ես քեզ ընդ հօր
հոգւովդ սրբով փա՛ռք
յաւիտեան
ամէն։

լսեմբռնման սաստկագունի
յանվախճան տանջանաց
նին։ Ես ընդ առաջին
հարուածն դժոխարեսցի,
դոյժ կորստեան յետնում
սատակմանն անշէջ դեղ
նին՝ ու պատրաստելոյ
և նորին հրեշտակաց՝ նման
պատմեցի. որ յաւերժն մա
ծի՛ մեծին ասեն։

Ասէ ինձ ապաշինելոյս ի՛
քեզ ու՞ր յոյս միայն Քրիստ
ոս որ ինքնակալ՝ զօրեղ՝ ա
րարիչ երկնի և երկրի՝ և
ամ զարդուն որ ի՛ նմա։
Ո՞ր դալստեանդ քոյ այն
ունիմ, և ողորմութիւ փրկիչ
ջինդ սպասեալ յուսամ։
Ի յոտս քո անկանիմ, և
զաշրեսպարիդ հեծուս համ
բուրեմ։ Ո՞ պատուիրիս
խոստովանիմ, և զմեղանս
հրապարակեմ։ Ի շտամբա
նաց քարամբք կոծիմ, և
հառաչանօք սրտիս տապա
նամ։ Ի խեղճ խղճիս խոցո
տիմ, և բոցով ընչոյս ձեն
ձերիմ։ Ի՞ղձ ցօղով ար
ասուսյս այրիմ, և երկի

ԱՑՑ ՈՒՆ

զի յոյժ արդարէ
բան իրաւանցն
քո ի վա՛ղ ։ 1 Ո՛վ
յայն սակս յայտնեցար՝ զի
լուծցես զգործս նորին ։
և վասն իմ՝ զի զննացես
զպատկերս նորոգեսցես ։
2 Ո՛ւռեալ զկերպարանիս բո
լոր էութի՝ կերպիւդ իսկու
թեան մեծիդ այլ միացու
ցեր ընդ քեզ անշուշտ խառ
նուած ։ Այորա ոչ են շնոր
հեալ ի բազմացն , և ինձ
զբովանդակն 3 հեղեր ա՞
ռատուած ։ Ա՛ստն նո՛ր ոչ
երբեք չարչարեալ, 4 և վա՛ղ
իմ հանապազ պատրաստ ։
Ա՛յս անհաւատ կենացն,
և ես միշտ վայելեմ՝ ի փըր
կութեն ։ Ա՛յս վանեալ է
խաչիւն, և ես զօրացեալ

ՆՇԱՆԱՒՆ ։ Ա՛յս հերքեալ
՝ի լուսոյն, 5 և ես միացեալ
ընդ փառացն ։ Ա՛յորա ոչ
խոստացար հանդիստ յերկ
րի, 6 և ինձ զերկինս տէր
հակառակեցեր ։ 7 Ո՛ Նորայն
կարեցեր զառհաւուշեայ,
և վի՛ն առանց խզելոյ յա
րակայեցեր ։ 8 Ո՛ Նա՛ յերա
տակս խոշոյն արգելեր, և
յիս դու ինքն զօրացար ։
9 Ո՛ Նա՛ կարձայ օրինակե
ցեր, 10 և զիս ձառապայթ
նշանակեցեր ։ 11 Ո՛ Նա՛ սուղ
նոյ նմանեցուցեր, 12 և զիս
ծոյովդ անմահ կնքեցեր ։
Նակ ես զերախտիսն այդ
լաւ՝ զայսքանեաց բարեաց
արարողի , և չարին զինի
միտեցայ՝ հայիլ ընդ նմին
յատակս դժոխոց ։

Ա՛, Նա՛ անարժանս բարեաց ։
Ընձիրս երախտեաց ։
Ընընդունակս սիրոյ ։
Տուռամբք մեղաց ձգեալս ։
Զերիկամունսխորոց խոցիլս
Ո՛ւռանցել ծառս արմատեղոյ
Պինիս յեղաշրջեալ ։
Ցորեանս հեղհեղեալ ։

1 = յոհ 3 · 9
2 գիւ 2 · 7
3 յովէլ 2 · 23
4 = Ա·ր 11 · 26
5 Ա·ոյ 12 · 2
6 = Ա·ր 2 · 6
7 Յ·հ 16 · 11
8 Ա·որ 8 · 32
9 Ա·ի 10 · 9
10 Ա·որ 5 · 14
11 Ա·ի 10 · 19
12 Ա·ր 28 · 19

Աղաչել զԱստուած։
Ձիրս պատուել։
Ինքս այլակերպել։
Զմանուքիս փոխել։
Զկանեղիքս կիզել։
Զպանակս կորուսեալ։
Զաչս ընկղմեալ։
Արգելիս մանրեալ։
Զինս պատճառական՝ սուղեալ։ Տունկս գօսացեալ։
Զեղուկս խորտակեալ։
Զայտս ամենևին փտեալ։
Անրաժարս աղաւաղեալ։
Զարկս տապալեալ։
Զորանս խարխլեալ։
Զոյս արմատաքի խլեալ։
Զէքս հեղեալ՝ի գետն աղբեւայց։ Զաթոռս հօսեալ՝ի կոյտս մոխրոյ։ Զերս մահու՝ի յարեաց գնդից։ Զանդիլ միշտ խրատեալ ի երուսաղէմ՝ առակաւ բաբելոնի՝ի մարդ արկէցն ձայնից անձն իմ ողբալի և ոչ ինչ խրատեցեալ։
Որ աստէն անդրանեայ եմ, և անդէն խայտառակեալ։ Ըստ դարուքեալ և անդ կշտատրեալ։
Ըստ ձաղեալ՝ և անդ նախատեալ։ Ըստ թշնամանեալ՝ և անդ յանդիմանել։
Ըստուստ ապշեալ՝ և անդանօր լքեալ։ Ըստ հեծումն՝ և անդ հառաչանք։
Ըստ կարծիք՝ և անդ կատարած։ Ըստ խէք՝ և անդ հաւուրցուն։ Ըստ արկածք՝ և անդ հանդիպ դատաստանի։ Որ ոչ է բան իրաւանց, և ոչ ձայն պատգամաւորաց։ Ոչ թիւք ասէուրդ, և ոչ երկք ժամանակաց։ Ոչ ուղք յուսոյ, և ոչ դրունք ողորմութեց։ Ոչ աչք պաշտպանութե, և ոչ ձեռն այցելութե։
Վա՛յ զոր ապաւինութիւն։ Վա՛յ ինքն փրկութիւն։ Վա՛յ այցելութի։ Վա՛յ և քաւութի։ Վա՛յ երանութի։ Վա՛յ բժշկութիւն։ Վա՛յ ողորմութի։ Ո՛հայն հզօր։ Ո՛հննդական։ Ընձառ։ Տէր յա՛ք բարերար աճ։ Օրհնեալ, օրհնեալ և դարձեալ օրհնեալ։ Ընդ հոգւոյդ քոյ սէր յաւէտ բարձրացեալ՝ի փառս հայրենի իսկութե մեծիդ՝ յաւիտեան ամէն։ 218

Ղուկ. 13.19
Ղուկ. 20.4

Ո՛չ դնացի՝ ի քո պատուի
մանեցեր ա՛ծ բարեբար։
Ո՛չ դնացի՝ ի քո պատուի
Քեանց կերպիս՝ աղբերց
կայլակամբք, զբեկման ո՞
գոցս չափել վտանգ ո՛չ
ձեռնարկեացեն։ Զի ո՛չ
եղբայրականք ջայլից համո
րէն բանահիւսից կանանց
լալականաց, ի սիրտ և յո
գի վիրաւորելոյ՝ զաղէտ
վտանգիս՝ ի յերդ արկա
նել և կամ՝ ի նրբապտ ձայ
նիս բերել։ Զի մէ օրն լի
նելոցն ընդվեալ։ և ո՛չ
յոբայ, 4 կամ երեմիայ։
Հանգի տօնելի՛ է օրն նո
ցին, (զորոյ մի՝ ի նոցանէ
ո՛չ արժէ աշխարհ) և ո՛չ
տարապրելի։ Ապա ուրեմն
զիս նկատեալ եղեալ զոչ
արժանիս լուսոյ, և կամ
միոյ մանաւանդ բարւոյ ըզ
հանդիպումն աւուրն անի
ծին։ յորում ես գոայ կո
րըստեան որդիս և մահու
դրացիս։ Ա՛շակս մեղայ՝
և արբանեակս անօրէնու
թեց։ Ա՛ր ո՛չ կացի յուխ
տին կենաց զոր դու սահ
մանեցեր ա՛ծ բարեբար։

Ա՛ր ի՞նչ ո՛ւ
՝ի յիշատակ ահաբ
կուեր վերապրե
ցեալդ՝ որք յաճուատ են
սպառնալիք ինձ ժամանե
ցեալք, զի՞արդ դադարե
ցայց՝ ի նորոգ ողբերդու
թեանց, և կամ ո՞րպէս ըզ
ցամաքումն արցունս հեղեղք
արտասուացս։ Ո՛չ ի մէկ
ջրեքվտակէն առաջք դե
ռոյդ յորդահոսան ծա՛ռալ
մանց՝ որք զեղեմ և զեր
կիր առհասարակ ոտոգա
նեն՝ լիապէս բաւականութ
բաշխեալ ամի, զբղխումն
երից իւրեանց առ աչս իմ
եղեալ՝ զանձինս մեղաց ըզ
սաստկութ զբոյ զովացու
ցանել ո՛չ բաւականացին։
Ո՛չ կամ մարդարէին ողբ
ըղձականութ՝ կրկին ինձ
լցցի գլուխս ջուրց բազմու
թ, և ճրագարան տեսու

1 Ոնա 2.10
2 Երեմ 9.1
3 Յոբ 3.3
4 Երեմ 20.14

եւ ոչ ինչ զգուշանալ, եւ ոչ ինչ
կանոց պատասխանի։ ¶ Եւ
այլոյն իմոյ վինուորուն, եւ
ոչ ահեկին պարտաճանկու
թիւն. որով՝ ի պատերազմին
վտանգել զերծայց։
6 Ո՞չ երկուարս ոչ զդեցուցի
զրահիւք. եւ ոչ զմարտիկս
բռնատաղինութիւք. որով
զձեռնասն յարդարեցից։
4 Ո՞չ կանուխն ոչ կապուե
ցի պատուղ, եւ անագանին
ոչ ժամանեցի. եւ այն տա
րակուսիմ ունայն՝ ի բա
ղեաց։ Ո՞վքրուե ծաղիկ
ոչ ունիմ. 5 եւ ոչ ինչ ողոր
մութե. եւ գիշերոյն մեռայ
անշշուկ։ ¶ Ի նիրհումն մա
հու ննջել եմ։ ¶ եւ տադնապ
կոչողին փողոյ ստիպէ։
6 Ո՞չ զարդ հարսանեացն կր
կին մերկացայ, եւ զձեռք վա
րուցն վերատին լծի։ ¶ եւ
դուռն մտին հարսանեաց
աւետիք փակի։ ¶

7 Ո՞չ արդ՝ զի մարդ աւուրց
սիրիցարու ինչ այսքան
եաց վերատ։ Արդ կամ ընդ

ղրքանեաց տարակուսանաց

խա

ղանն կենդանարար անմա
հացուցիչ։ 1 Ո՞չ վաստա
կեցի՝ ի հունձս արմտեաց՝
որով՝ ի մուտս ձեռանն ա
ւուրցն խոտվուն՝ կերակ
րիլ պատրաստեցայց։ Ո՞չ
կառուցի ամրուն որմոյ՝ և
ոչ ձեղուն յարկաց ձգեցի,
որով՝ ի ընդմանէ մրրկաց ջ
դոյն պահեցայց։ Ո՞չ համ
բարեցի նշխարս պաշարաց
՝ի յուղին աննեղական, ո
րով զառագնապ սովոյն իմոյ
բժշկեցից։ Ո՞չ հանդերձա
ւորեցի զբեզ աղերս աղօ
թից, որով առաքի քո կալ
համարձակեցայց։ Ո՞չ կազ
մեցի թոշակ փրկուէ վա
րուց մաքրուէ, որ վնասոյ
գուն ինձ երաշխաւորիչ։
2 Ո՞չ եւս զվնտրուէ հա
շիւն՝ ի կենդանեացս ձանա
պարհ իմոյ մատնչին, զի՝ ի
դատաւորին ձեռանէ առ
ուն իսկ պրծայց։ 3 Ո՞չ
լուծէ ձեռն օրհնուէ մա
ուտս յանդիման, որով օ
րէնդրին մատակից գը
ուայց պրծեցէ։ Ո՞չ զիմաց

5.25
3 Կոր.
23.15
Եբրայ.
5.7
Ո՞չ
25.8
25.5
25.6
25.10

ցեալ զեաեղեցայց ، շարք
վայրս ինչ անդաստանի կա
զարբացուսցեն ։ Եթէ ի
տոյն՝ մեղայ օրինակ զիս
կատեսակ գարշուի ։ զար
եալ ամփոփիցիմ ، տաղտ
շտեմարանաց խորշից զօղ
ցեն ։ Եթէ ի սենեակս
մորմոքոցաց՝ զիս կեղեքես
րանք աղհատից ։ մրնձոյն
ցուամ զերծեալ ، նկուն ձի
ջերջ մեղջերջ փախնու
նև մաղեսցին ։ Եթէ յեղ
դան բանականն աբխրանի ،
Եթէ յանդգնեցայց ։ փոխ
չիլ յունողէդ ، զուցէ՛
կալցի զիս վիշապն ահա
գին ։ Եթէ ընդ զազանս
ինչ թափառեցայց ، արա
գունք են խնդրել զվէրս
ստացողին առաքել առիւ՝
4 քան երբեմն զեղիսէին
առ մատաղ մանկունս բե
թելային զրմոզիս ։
Եթէ յամենատարած օ

խանարին լուսաւորութիւ
յուստ կենաց խաւնեցից ։
Եթէ կամ ոչը արդեօք զգալ
շապարս ոտին կատուցից ։
Եթէ կամ յոր վտահութիւ
զաչս իմ յառեցից ։
Եթէ զինչ անդորրութիւն
ծփանաց նկատեցից ։
Եթէ կամ յոր ըղձակն դիւ
րութիւ ձեռն համբարձից ։
Եթէ ի ձեղուն բարձ
րութե երկնի ، ուստի՛ անձ
րևեաց Տէրն սոգոմայ ، ոչ
ասացեալ է ։ Ասկ էթէ ի
յատակս խորութե երկրի ،
սա՛ եբաց զնոկորդն ըմբու
նողական ։ և եկուլ ըղձա
դան բանականն աբխրանի ،
Եթէ յանդգնեցայց ։ փոխ
չիլ յունողէդ ، զուցէ՛
կալցի զիս վիշապն ահա
գին ։ Եթէ ընդ զազանս
ինչ թափառեցայց ، արա
գունք են խնդրել զվէրս
ստացողին առաքել առիւ՝
4 քան երբեմն զեղիսէին
առ մատաղ մանկունս բե
թելային զրմոզիս ։
Եթէ յամենատարած օ

ԼՈՒԿԱՅ

1 ԸՍ ԿԱՅ, վասն զի՝ ի ձեռն մեծիդ եւ ամենասքանչելի հրաման արուեստասէրիդ իմս եղանուեր ընծայ իբր ի քրայս ընտրութեանս փուխդ քոյ սիրոյ՝ հանապազ եռամ եւ ուշ երբէք պարզիմ։ Ո՞րչափ խաւարնիմ զուգիլ՝ եւ ուշ եւս միանամ, 6 Ո՞հ զի՛ւր արծաթաքանդորձդ երկնաւոր՝ իմ ձեռս տարապետ, ի՛ւնոտիս վասն տակեալ առիս աշխատիս՝ դիտուք՝ ձեռն մատուցեալ փրկուն՝ տարակուսեցեալ կիշխողձեալ վարանեալ ի մահ պարտելոյս։ Ո՞ ի դու միայն ձանաչիս ածդ փառաւորեալ միշտ ընդ հօր հոգւով սրբով, յաւիտեանս ամէն։

ԼՈՒԿԱՅ

1 ԸՍ ԿԱՅ, վասն զի՝ ի ձեռն մեծիդ եւ ամենասքանչելի հրաման արուեստասէրիդ իմս եղանուեր ընծայ իբր ի քրայս ընտրութեանս փուխդ քոյ սիրոյ՝ հանապազ եռամ եւ ուշ երբէք պարզիմ։ Ո՞րչափ խաւարնիմ զուգիլ՝ եւ ուշ եւս միանամ, 6 Ո՞հ զի՛ւր արծաթաքանդորձդ երկնաւոր՝ իմ ձեռս տարապետ, ի՛ւնոտիս վասն տակեալ առիս աշխատիս՝ դիտուք՝ ձեռն մատուցեալ փրկուն՝ տարակուսեցեալ կիշխողձեալ վարանեալ ի մահ պարտելոյս։ Ո՞ ի դու միայն ձանաչիս ածդ փառաւորեալ միշտ ընդ հօր հոգւով սրբով, յաւիտեանս ամէն։

Ա ՀՐԵՇՏԱՊԵՏԻՆ յաւերժաճաճ լինի հո ծոր ընդ նովին հնչուիր սա նոյն աչքս մարգարէ։ Նա ի ի՛ւ ոչ ոչ ոչ

Եւ բիծք բոցակիծք։
Եւ անիծք անկերպաւորք
Եւ երամակք ոմանց քրա
նաճինք զազրաթորմիք կըս
կըծեցուցիչք և մարմնոյ
ղականք։ Եւ ասպատակք
այլոց վայրենեաց։ ըստ նը
մանութեանց դիւաց դիշերա
մարտից՝ և մինչև ազէն բար
բարոս գնդից խաւարասի
րաց։ և գազանութ քանա
սար գայլոց արաբացւոց՝
կորակոր գնացիւքն արշնա
թոյր գունովն կրկնապա
րոյր կուածատ կըտցաւն,
որ զօրէն ունի խայթոցաց
կարճաց, իբր դժնկկի փը
շուք խոցոտեալ՝ ծծեն ձը
գեն զարեանն խոնաւու
թիւ. և յանկողնիս մահճաց
հանգըստեանն՝ վաստակս
կրից ցուցանեն։ Եւ կար
կառել ուրուք զձեռն՝ հա
ւուցանել ըզհատուցումն
նոցա նոցին, վաղվաղակի
զդան զվնաս վտանգին զոր
ազդեն մարմնոյն։ Եւ ան
դէն իսկոյն լերկամարմին
փոքր հասակիւն՝ իբրև զ

ըստ մարդուէին յայտնի ա
ռակին, և չարուխս իմ ոչ
հալեցաւ։ Ո՞ր ինձէն մո
լորեալ չարաչար՝ իբր ըզ
խելագար դիւաբախ ինձ
ողորմելի՝ յանդգնեալ ան
կարդս խօսիմ, զիմս պար
տիս աճեցուցանել։ քան
հաշուեմ հնարս այսու ինձ
կազմել։

Եւ զի մի՛ անընտել դիպ
ուածք՝ և անկիրթ պա
տահումն՝ և անհաւասար
հանդիպումն՝ պատրաստու
թիւնք հանդերձելոց տան
ջանարանացն ինձ երևեց
ցին, ամենևին անմոռաց
պահեաց աստուածն՝ ի յի
մում մարմնի զնշխար մը
նացուածոց նախնուն ա
նիծից։ զոր՝ի փոքրոէ տար
բէ անարգէ՝ զմիծն է ու
սանիլ։ Քանզի խաղալն
ինքնաբերաբար գիւոք յորո
վայնի՝ բոտոտք ձագուկք
շարժողականք և ազդի ազ
գիք։ Որդունք աղեաց
գաղտնակուրք։ Խաղալ
արուք հրակայծակք։

ունցն և զանկածից ծաղ
րականաց ոմանց գոյուեց
՝ի կիր արկանել՝ որք զօրեղ
և անհերքելի ջատագովք
են աճուեդ, յիշատակել
ինձ զհանդերձեալսն։
Որք՝ ի մարմնոյս անօրինե
լոյ՝ ընծային պտուղք դառ
նուքեն։ Որպէս և եկաք
մուտ սատակչականացն ախ
տից գիւտք. և կերշացն
կոյտք անողորքելիք։ Որոց
չէ զերծանիլ, քանթէ հար
կաւ մարմնոյն վտանգի զա
պաւոյին սրբել։ Նա՛ ոչ տեղի է զբ
տանել ապաստանի՝ փախուս
տեամբ անկանիլ առնոսա։
Որ յլ առանց կասկած քումդ
ակնարկուեն, և մարգկային
կարգք և հնարք վրիպեցան։
Ուստի դու բարերար՝ զամ
ուսիս բանականապէս ըզ
կենացն հնար ետէ կամս
ցիս։ Որպէս, նորոգել, քա
ւել, բժշկել, և կենադոր
ծել։ Նա՛ քեզ փառք յա
ւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ինն թուիչս արձակեն. և ըս
մարախն ձևոյ ոստոստեալ՝
այսր անդր տարաբերին։
Նա՛ ըս բազմապատիր ներ
դուռ բարուց դա՛օղ աղ
ետուց՝ խորամանկել խու
սափեն՝ ի պատուաճս բազ
մաց ելից. զի յերկիւղէ մա
հուն ապրեացին։ Նա՛ այն
քան չքոտի և անքաստ ան
ձամբքն՝ ոչ միայն զուսումիս
և զխաւնիճաղանձս, այլ և
զիապաւորս հզօրս և ահա
գինս՝ փախուցուներն հանեն
տարափրեն՝ ի դստիկոնյար
կի ապարանից բարձրուե.
և կամ՝ ի բացեայ բնակե
ցուցաներն։ Հաղք արանց
արեաց՝ որք իշխեցին սմ
փոխից և տիրեցին ժողո
վրդոց և առին զքաղաքս
ազգաց՝ զպարտուքիւ իւ
րեանց զօրաւոր ձեռինն՝
ինքեանք վկայեն, թէ քանի
ոչ կարացաք՝ ի դիմի հար
կանել վհտից բռնութե,
վ՛ այնորիկ խոյս առ՛եալ
հաստք յայս տեղի։
Նա՛ զինչէ ինձ զփոք

բանից՝ ի բարկութիւնէն որ
զուարթութիւն և զգաստութիւն խո-
հեմութեան՝ ի բարկանալն ոչ
տեսանի՝ եթէ ոչ ապրեցուսցէն
դէմ։ Կենդանին՝ եմ ես տուէ
կեալ զնոսա, և զայն ջնջէ
յանուանէ իսկ յիշատա-
կէ զկիսէլ մարդարէ մեկնեցի՝
և յոբ՝ և դանիէլ, զայս ե-
և դա՝ ես տուէ՝ 4 ըստ գտեալ է
ենան։ Իսկ՝ եթէ 5 առնոյ
ընկերութիւն՝ 6 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 7 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 8 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 9 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 10 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 11 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 12 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 13 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 14 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 15 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 16 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 17 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 18 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 19 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 20 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 21 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 22 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 23 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 24 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 25 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 26 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 27 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 28 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 29 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 30 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 31 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 32 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 33 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 34 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 35 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 36 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 37 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 38 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 39 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 40 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 41 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 42 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 43 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 44 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 45 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 46 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 47 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 48 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 49 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 50 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 51 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 52 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 53 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 54 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 55 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 56 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 57 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 58 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 59 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 60 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 61 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 62 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 63 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 64 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 65 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 66 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 67 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 68 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 69 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 70 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 71 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 72 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 73 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 74 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 75 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 76 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 77 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 78 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 79 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 80 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 81 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 82 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 83 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 84 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 85 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 86 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 87 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 88 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 89 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 90 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 91 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 92 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 93 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 94 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 95 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 96 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 97 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 98 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 99 ըստ գտեալ է
ընկերութիւն՝ 100 ըստ գտեալ է

Ի ԲԱՆԸՆ Ի

Համբարձեալ զրն
Քաջս բանիս՝ ի
փորունց ասաի երկրայնոց
չհամարելոց ընդդէմ եղե
լոց՝ ի մեծագունիցն տե
սակս, ասդից զոմանեսի հան
դէս իրաւանց ահաւորիդ
անաչառուեաւ։ Ի ը վ ք է
մերձաւորագունք իցեն այդ՝
իբրև զնախածանօք նա
հապետուեանն։ և կամ մաք
րագունք՝ ոչ զմարգարէն։
կամ անբծագունք՝ իբրև
զառաքեալն։ կամ ընտրե
լագունք՝ ոչ զմարտիրոսն։
Իթէ դու ոչ մարդասի
բացես աննենգ բարիդ
և անփոփոխ խնամակալու
թիւնդ և անպակաս ողոր
մութիդ, ընդունայն է ինձ
փրկուիլն առ՝ ի նոցանէ։
Ո՛ Իթէ առնոյն ինչէն աբ

Ա. յուշեաւ գիտացեալ
զսակն որքանութեց հողա
ծին բնութես, որք միխի
թեն օրինակաւ նմանաբար
հարազատապէս վկայուե
յուսահատելոց, ահա առ
քեզ դիմեցից որդի այ կեն
դանուց քո օրհնեալ յամի.
Ա անաւանդ զառակն ազ
գակից այսմ աղքինաց աս
տանօր յիշել, զվերադրե
ցեալդ բան՝ վերստին ար
դարացուցանէ. Ա հարի՛ ի
ըստ իմաստնոյ ուսմանն եր
կանկի՝ 4 անկանիլ՝ ի ձեռս
ան, և մի՛ ի ձեռս մարդ
կան. զի որպէս ածութիւն
նորա, և ողորմութիւն նորին.
5 Ա՛ն այս բան՝ թէ և ըս
դաւթին ինքն գիտացեր,
որ զերբեմանեն տարբածն
ածեան առաջի եդեալ՝
ընտրեաց ինքն կամաւորա
բար զդատաւկնիկ մահուն
ստուկման. իբր զկենդա
նի քէ հաւատոցն յամա
խուքէ. քան զերկուան և ա
յլ փոքրկունս՝ որք առն
ջենն և ուշ ողորմին.

Հասանիցէ. բայց եթէ ինչ
քեանք միայն ապրեցին.
Ոսկ եթէ առաքեսրոս վկայ
հաւատոյ, ի քումդ խրնա
մոց խուն մի խիթացեալ՝
և նա ընդ կրկնաքն ինն գը
րաւեցաւ. Ոողոմ ասել
զբազմացն գումարութիւն
խոնարհեալ առ կարիս,
թէ և յաւէտ երջանիկ
լիցեն. Ոնդրս և յովա
սու ոմն մարգարէի՝ ի մէջ
ածառուցն սպասաւորութե
մարդկօրէնն գայթակղու
թի՝ ինայ յոլովից անթարգ
մանելի, թէ և՝ ի դէմս իմ
մկնուե ձևակերպեցի.
Ոչ քանզի չափեալ սահ
մանեցաւ զօրութի փրկուե
ողորմեալք բարերարիդ,
և զօրացեալք աննակալիդ.
Ոչեցեալք պաշտպանողիդ,
և քաւեցեալք Քարաւորիդ.
Ոնորհեալք ազատեցուց
քոյ, և բժշկեալք անախ
տանիդ. Ոենազօրծ
անապականիդ, և լու
սաւորեալք նորոգողիդ.

Ա ՐՈՒՆՑՈՑ Ի
երջանիկ քն և փա
ռաւորեալքն սրբ
ոյն պարք, յորոց ոմանք
դոյզն ինչ դիեցին՝ և յա
ճախագոյնս հաստատեցան.
Պողոսն սաստանեցան՝ և
մեծապոյն վառմամբ նըշու
լից Հոգւոյն մարգրէ լու
սաւորեցան. Յորոց միոյն
գլանգուածոյն յայտնէ զը
հաստատակաստեղծն տիկա
րութիւն. իսկ միւսն զգերա
զանցն. քան զբնութիւն օրի
նաց վարս՝ և առաքինու
թիւնս հրեշտակականս.
Նըմարդ՝ նորա որ օրհնելք
են յամենիշխանն բերանոյ
ածուքեան հօրն ք̄ի.

Ընտրեալքն և ծանեալքն՝

քան թէ փրկուիլ մարդ
կան պարարիս. Օրհնեալ
յաւիտեանս ամէն.

Ա Էրոփն յուխտաց իւրոյն հո
գեառն աւետեաց զոհութեան նուիրն հանգոյ աւետ
ալեաց մարգարէ. Նա՛ և ի թա
գաւ որ՝. հն

Ակայն և իմն օրինակու
թիւն բանիս պատկերի ձա
րակեցեալ՝ հնարս կենաց
կորուսեալս անձին ոչ այ
լայլեալ յարմարութենէ.
Ո՞ր ոչ եթէ զփրկեալսն
ընծայատացուցանեմ ի մա
տունն այսր ողբերգութե,
(առանց որոց ոչէ մաղթել
առ Տր.) այլ՝ զփրկողին ա
նուն պատկեմ, և զընտրեա
նորին՝ առ ամենեսին բա
րեհաճակեմ. և զբնաւին
բարձունսն ի թռիչս վա
րուց՝ խոստովանիմ. բանիս
պայմանաւ յաւէտ կարօ
տիմ ողորմութենն դեղոյ.
Ո՞հ դու կեանք.
Ո՞հ դու փրկութիւն.
Ո՞հ դու ժըշկութիւն.
Ո՞հ դու անմահութիւն.
Ո՞հ դու երանութիւն.
Ո՞հ դու լուսաւորութիւն.
Ո՞րպ՝ ինձ անդորր ի մե
ղացս աշխատութեանց.
զի և քիզ լոյծ հանգիստ
ի մշտադատս հեծութեց
ձանձրացուցիչս թախան
ձանաց. Ո՞ր ոչ այլ ինչ

քզզ հաշտուիմ՝ ի մէջ իսը
ուվուշ՝ արարչին բան լը
սահօրեաց։

Առ պանդուխտը

Ես։

Ցայլ ես անպիտան յամե
նայնի, և ծրքան բան
զօրէ՝ պարսաւեմայս։
Ո՞ր մինչդեռ արիւնս եմ
նիրհեմ։ Ո՞րչդեռ ըզ
գաստ երևիմ, թմրիմ։
Ո՞ր բարեպաշտիս իմոմ,
դայթակղիմ։ Ո՞րչդեռ
աղօթեմս, վրիպիմ։ Ո՞ըն
թանալս իմոմ, կասիմ։
Յարդարանալս իմ, մեղան
չեմ։ Ո՞ր խաղաղանալս է
մոմ, ամբոխիմ։ Ո՞րչ
դեռ արշաւեմս՝ առ՛ի յե
ռոյն հակամիտեմ։ Ո՞ր չը
ճնելն իմոմ, ընդ կրունկն
դառնամ։ Ընդ լուսոյն մա
սին՝ հնազար յարեմ։ Ընդ
քաղցրութեն ձաշակ՝ օշինդը
խառնեմ։ Ընդ կուղս բա
րեացն՝ չարիս հիւսեմ։
Ընդ կանգնիլն՝ կրկնի գը
լորիմ։ Ո՞ադկիմ, և ոչ

խընկեալքն և բարեբան
եալքն։ Ի բրև զանդամ
ք՛ի պաշտեցեալք։ և ի բրև
զթևանան հոգւոյն սրբոյ
յարդարեալք։ Որս չիք
ինչ նշմարանք՝ և կամ իւոք
խանձարի։ այլ ամենևին ան
կեղծութի՛ն, և լուսաւոր
արդարութի՛ն։ Ո՛ր ողբան
մարթ է, զմարդն՝ այ նմա
նեցուցանել։ Ո՛րեսք պրզք
և անպատկառելիք։ Ո՛րո՛ք
բարձունք և անխոնարհե
լիք։ Ո՛եանք զգաստք և
անըստգտանելիք։ Պաշտօն
առ ա՛ծ՝ կարծր և անփո
խարկելի։ Ընթացք արիա
կան՛ք և անկասելիք։
Ո՛շմարտուի՛ մտատարր և
անյանգելի։ Ո՛իմադրուի՛
զօրեղ և անհերքելի։
Ո՛եսաւորուի՛ պայծառ և
անապշելի։ Ո՛մաստասիրու
թիւն վերնական և անկը
խեղի։ Պատկեր մեքուր
և անապականելի։ Ո՛ր ողոց
կերպարանս և գ՛իշատակս
անմանձն աղաչել՝ ա՛ծ իսկ
վարդապետեաց։ Ո՛ն նո

պաղատ եմ։ Ես եմ, և ոչ
առնեմ։ Հոստանամ, և ոչ
կատարեմ։ Վխտեմ, և ոչ
վհատիմ։ Կարկառեմ, և
անդրէն ամփոփեմ։
13 Ուզեմ, և ոչ ընծայեմ։
14 Երազեցուցանեմ, և ոչ
մատուցանեմ։ 15 Ձարա-
կիչ խոցոճածոյս, անդրէն
վիրաւորիմ։ 16 Հաշտեցու-
ցանելն, վերստին խռովիմ։
17 Ով ոք հանդիսանամ,
և իրաւամբք պրտաւորիմ։
18 Ըրիմ, և իսկոյն եղծա-
նիմ։ 19 Լայեմ, և ի գիծն
քաղանամ։ 20 Կտանիմ, և ի
հանգիստն ոչ ժամանեմ։
21 Արդիմ, և գարձեալ սա-
տանիմ։ 22 Նանիմ, և կրկին
հեղանիմ։ 23 Արուեստիմ
ատա, և անդ ի տորեա հո
սիմ։ 24 Արդիմ, և անդէն
տոչորիմ։ 25 Ինձարկեմ, և
ոչ գլխաւորեմ։ 26 Ակա-
վատակիմ, և բիւրս վատ
նեմ։ 27 Ոչն գանձեմ, և
անթիւս սպառեմ։ 28 Այս
խրատեմ, և ես ինքն ան-
փորձ եմ։ 29 Ի՞նչ ուսա-
նիմ, և երբէք ի գիտութ
ձշմարտութեանն ոչ հասանեմ։
30 Ընչեալ չարիսն՝ նոյն-
չափ ապծարծեմ։ 31 Ուղինչ
քաջալերիմ, և առաւելապէս
լքանիմ։ 32 Արիմ, և իսկ և
իսկ առնելին մեղկիմ։
33 Այս կարկառեմ, և զայն
պատառեմ։ 34 Ցեմ զերդիշն՝
և տատակ անկեմ։ 35 Ընդ
ամբառնալն, և այսբէն բե
րիմ։ 36 Տանեմ ի բոյնն ա-
զահնի՝ և անտուստ ազ-
ռաւ ելանեմ։ 37 Դամ սա-
կաւ մի սպիտակ, և սրբա-
նամ դառնամ բնաւին սեա
գեալ։ 38 Սեմ զիս քեզ դա
ւանիկ, և սպանողին նըմ-
րիմ։ 39 Ընդ յանդիման լի-
նիլն, 40 և թիկունս դար-
ձուցանեմ։ 41 Աչքիմ, և
այլ մրճոտիմ։ 42 Ընանիմ,
և նուիրն զազրանամ։ 43 Եր
պարանիմ զդաւթին, եւ
գործք՝ զսաւուղայն կա-
տարեմ։ 44 Ըմամբք ձրշ
մարտեմ, և ատեմ երիկա-
մամբք։ 45 Ջուկս մատակա-
րարեմ, և ահեակ կողմամբս

աւետեմ։ 1 Ընդ երկրագործ
ծուռ ցորենոյն՝ որոյ սեր
մանեմ։ Ի բարձրագոյն
իմաստից վայր ինձեալ՝ ես
ինքն գտանիմ։ Ընդ շատ
կանամ յերեսս, և՛ ի խոր
հուրդս դիւանամ։ Ընդ
տատիմ յոտս, և՛ ի միտս տա
տանիմ։ Ուստ ձևանամ,
և իրօք խոտորիմ։ Ելից
ումիմ արդար, և արդեմբք
ամբարշտեմ։ Ոտիմ՝ ի
պարս հեղոյ, և ընդ այս
կապաւեմ։ Ի մարդկանէ
դովիմ, և՛ ի տեառնէդ պար
սաւիմ։ Ի հողածնելոցս
երանիմ, և յորդւոցն լու
ոյ աւազիմ։ Ընդ ամենայնիմ
յետին ոսկին, և թագա
ւորիդ մեծի յաշոյ ելա
նեմ։ 2 Առեան դատաւո
րին թողեալ՝ խառնակիչ
նիցն աղերսեմ։ Ընդքեալ
՝ի վերնից՝ աստականացն սը
պըրդիմ։ Արմունկս ար
տաքուստ պճնիմ, և ան
ձամբս՝ երինիւք ձայնին ձա
նաչիմ։ Ընդաւրիմ դաշն
հաստատել՝ և օձախտակո
րոյս արտաքս մերժիմ։
3 Յօր մաքուր հոգեկիր,
վաղիւն մըլի խելագար։
2 Ո՛ տէրունի պատուէրն
լքեալ՝ Թելադրուեր օձին
հետևիմ։ Ընդիանամ զօրա
պէս, և վատթարագոյնս
ընկրկիմ։ 3 Ծանրուի
աւուրն բառնամ, և՛ ի ժամ
վարձուն անմասն երանեմ։
Ի բացուստ ձուռմս խո
սիմ, և՛ ի պատասխանուեր
պահու պապանձեալ կար
կիմ։ Ի յելս արևուն հա
րուստ երևիմ, և ընդ ե
րեկոն ունայն դեգերիմ։
4 Յաթոռս ծերոյ բազ
մեալ՝ խելայեղից կցորդիմ։
Ընչեմ խեթիւ։ 5 և արհաւ
րօք զարհուրել զարթնուում։
6 Ո՛ անդաստանս կամայ՝
չարաչարս հերկեմ։
Ոյժ խնամով՝ ի չարիս։
Ո՛ իշտ անառակ որդիս։
Ընդարձ տարագրեալս։
Ընզղջական զառածեալս։
Ընմխիթար տրտմեալս։
Ինքնադրամբ գերեալս։
Ո՛ահու և ապականութեանց

նիզակաւ՝ ի մահ սատակէ։
5 Վասակեր ձշմարտին՝ ընդ
աբատրու համայնիւ ջնջէ։
6 Քարեալն վհտից դա-
իմ՝ յարատոյն վրիժուց
մատնէ։ 7 Արգաւէճին
տեսանօղն՝ ընդ ամպէկա
ցուցն՝ առջի ոն սպանանէ։
8 Լախանձաւորն այ՝ երկ
նատեղաց բոցովն վատնէ։
9 Առնէրին լուսին և նը
րոյս սկիզբն՝ հեծանոցին
ընտրութեամբն հոսէ։
10 Եան առաքելոյ՝ ընտ
փրայի՝ ի կենացն զրաւէ։
11 Արմանալին քննութ հո
գւոյն՝ բուրումն մահո
բինձ ընդ կենացն քարոզ
խառնէ։

Ո՛րդ՝ անաչառք բինձ և
կաճառք երջանկացն։
և ուժգնութիւն հրամանի
վերնոյն արի սպառազէնք։
Ընդ հրեշտակացն՝ և մար
դիկ։ Ընդ տիեզերաց երկ
րի՝ և տարերաց։ Ընդ անըղ
գայիցն՝ և շարժողականք։
Ըստ քո դատաստ միշտ լի
նիմ տուժիւք լկանաց՝ յո

ծառայեալս։ Ընդղբելի
տանջեալս։ Ընկրկելի մատ
նեցեալս։ Ընպատուաստելի
հատեալս։ Ընարծար
ծելի շիջուցեալս։ Ընկազդու
րելի խորտակեալս։ Ընհան
դերձելի կործանեալս։

Եւ եթէ պարտ է զասա
տիկն աստանօր ասել՝ անօ
րինեալս անձին նախատինս
ահա գրեմ, գրեմ և ոչ ան
խայեմ՝ ինհիմեալ խոհե
գեհենին։ Ստացուածս
նախանձու՝ նորոյս ազատայ
երկնայնոյ, ոսպ և կայենն
առաջին՝ ճնոյն և հողեղի
նին։ Որ ունիմ զբանաւն
աստուստ՝ ի յանձին զնըշա
նակ ամբաստանութեանս։

Ես զշնչոյս տուրեաւուն,
այլ զբանիցս կշռատրուն։

Եւ այդ՝ ո՞ր իցեն փըր
կուիքն։ 2 ուր սկզբնա
հայրն հաւատոյ՝ ի յուսա
հատութենն վայրկ զանդ
թուեն իմ չարիս կրկնէ։
3 Եւ ծն մարգարէից՝ գա
րատք բանից կոշկոճէ։
4 Ըրին բերբփառ՝ աշտէին

ծանաչս մոլեդին շարժմանն
սրտիս խառնուածեան ։
Ընդոստնեա՛ ի սանձս կա-
պոյ երասանաց ըմբռնմանն
զձնդեալ մտացս վայրագու-
թիւն ։ Եւ եղիցի՛ խաղա-
ղուի հրամանաւ մեծիդ՝
ամենավարան բջոյս սաստան
մանն ։ Ստակեա՛ խափա-
նեա՛ զբազմադլխեան ան-
դամս ուրուականն՝ գաղտ
նեաց ամօթոյս ։ Երկրակեն
ցաղս հինից ։ Արեացես
աղօթիս միտամասոյդ՝ զայս
նորընծայ տուր ողորմա-
ղերս թախծագին ձայնի
ողբերդակրութիւնս այսր մա
տենի։ 3 Ինձ՝ ի խորոց մա
հուս անդնդոց՝ էքնաղ ապ
րեցեալ ընդ մարգարէին
փրկչէդ։ Ընկալ զխոստո
վանութիւն անձնադատ բա
նիս ի հոտ անուշից ։
Ե Նորհեա՛ միխթար դուռ
նուէ վշտաց ուժգին հե
ծութիւն յուսահատելոյս ։
Եւ քեզ ընդ հօր հոգեւովք
սրբով փա՛ռք պատիւ և իշ
խանութիւն յաւիտեան ամէն։

ժԱ

ռինակ և յիշատակ տոկա
լեացն ապագային ։ Ընդ
հողմով փոթորկի ալեաց յա
ծէտ մրրկեալ կենացս վրա
տահութի՛ ձայ անկայուն
՛ի հաստատութեց։ Օ որ
եմէ ոչ իմաստութի՛ ինչ
նին առեալ խուզեցէ զգ
լուղակացն բազմատեսիլ
զանազանութի՛, զմանուն
փոքունս ընդ մեծամեծացն
դասեալ։ որ առանց թըմրոյ
և քանակութեան համարոյ
թինդս առեալ անբաւ ե
րամոյ՝ եռան զեռան սը
լանան ՛ի մարմնիս ծովու,
վկայեցէ՛ և հաստատեցէ՛
ձմարիտ լինիլ զասացելոցս
բանադրուի ։ Ո՞վ դու
ինքն օրհնաբանեալ անմահ
թագաւո՛ր ։ Հարի՛ւ Երկ
նա՛ւոր։ Պարգեւակե՛ր Քրի
ստոծոյ կենդանւոյ միա
ծին որդի՛։ Հզօր։ Հաբէ
բեալ։ Ընդունին։ Ընձեռ։
Հաւիտ։ Ո՞հաւո։
Աստեա՛ ի ձմեռն ամբո
խեալ ալեաց հոգւոյս ծը
փանաց ։ Ո՞րձանացո՛ ըզ

Ա Կոր. ԺԷ. 13

Բ Կոր. Է. 23
Յհ. Ա. 8
Բ Յհ. 2. 11

ուանայ.ը. ՚ի կատարածն իսկ
պատուիրանին՝ գոչելիք ըզ
ձեզ ծառայս անպիտանս.
Ա՞ի եղեցի լինիլ ձեզ որպէս
խաբողին. Օ՚ գուշացա-
րուք և զգոյն՝ 4 քանզի կերա-
կուրք նորա՝ ընտիրքն.
Վանդի և ես իսկ որ զայս
նուաստս ի մանանեւորս պատ
զոյ ձեզ ջամբեցուցի, վա-
կայեալ զանձնէ կամաւո-
րական ըստ ըստանէ բիւր
բանբասանաց անբժշկա-
կան մեղանաց. ՚ի սկզբնա-
հայրն ակսեալ՝ մինչև ՚ի ըս
պատուհաս ծննդոց նր, կա
մայականն յանձնառուքն
հաստատեցի՝ եդի զիս յա
մենայնի պարտական չա-
րեաց. Ա՚ընչ յուսացեալ՝
ոչ պարտաւորէ, և ոչ հա
ճեցայ յաւելն նր անյար-
մարապէս առնլն՝ 5 որոյ ալ
ուղի ոչ է արդարանալ մար
ձնոյ երկրածնի՝ քան ոչ եր
բէք շնացայ, ոչ պոռնկե
ցայ, և ոչ զաշխարհիս ինչ
համբուրեցի զձեռնակս մա
հու. Ա՚յլ ոչ ընդհատ ինչ

1 Հրեայ
9·23
= Ա·ր
1·19
2 Հոմ
3·10
3 Ա՚-է
17·10
4 Ա՚յր-
1·16
5 Ա-ի
1ի2·2

ԿԱ

ՕԱ՚ ԻՆՁ Ա՚
ձեզ ասեմ ով եկե
ղեցիք միանձ
նանց, և աշակերտուքիք
կրօնաստանաց. Ա՚յլ մեր
կամարին մատանցդ ձե
ռօք՝ առ ակնկալուն յու
սոյն պարգևաց բարեացն
անբաւից՝ ոն զինուորել՝
Ա՚րդ զայս սեղան հան
դերձանաց խորհուկաց բա
նից ընծայեցուցի.
Ա՚նկալարուք զայս աւանդ
դուքի խոստովանուն ՚ի
շինուած փրկուն հոգւոց,
Ա՚նարուք սովիմք զմարմ
նոյս պարտուն. Ա՚նիշեցէք
զմարգարէականն՝ ընդ ա
ռաքելականին առեալ մեզ
՚ի խրատ՝ զի մի՛ պաճեսցի
ամ մարմին առաքի այ. 2 և՝
զոչ ոք է արդարն և ոչ մի.
3 Օ՚ առուեանականն մի՛ մո

յանօրէնութիւն։ (Ողջմ
նամա ՝որ աՅծ զայսոսիկ՝ թէ
և ՀՀմարտիւ իսկ գրեցաւ։
Ա՛է ընթացուք՝ քան թէ զը
թեաց։ (Յասելն զանյար
մարան ՝ի դիմաց ժողովը ր
զեանն իսէլի բանիւ զա
քարիայ, 1 օրհնեալ ՝որ և մե
ծացաք։ 2 որ է փրկիսեցւոյն
ձայնի կերպարան։
(Ահայց ես՝ քանզի գիտո
ղին ՝այ մատնեալ եմ զա
ռաստանի, 3 որ զկիրս ան
երևութիցն մոտաց՝ ՝ի կը
շիռս եդեալ՝ Համարի զա
ռել զիս նոքօք ամենիրաւ
Հատուցմամբք։ Ա՛է կեր
պարանեցայց տեսողին։
Ա՛է կեղծաւորեցայց քըն
նողին։ Ա՛է սըտեցից զոչ
գործեցեալսն նկատողին։
Ա՛է խաբէութիք ընդ միտ
քինչ մտից մեծին։ Ա՛է ՛իտե
սիլ բարւոյ ցոփուն՝ զբարս
քողարկեցից։ Ա՛է ՛ի պատ
կեր ընտանի՝ զապիկրս եր
բէք յարդեցից։ + Ա՛է խե
նեղեցայց ՛ի վարդ օտարո
տի։ Ա՛է պճնեցայց այլով

պայծառութիք։ Ա՛է պաճու
ճանս յարմարեցից տըգե
ղութես գեղոյ։ Ա՛է ոք մեղա
նոր իբրև զիս։ Ա՛է ոք ա
նօրէն։ Ա՛է ոք անբարիշտ։
Ա՛է ոք անիրաւ։ Ա՛է ոք չա
րագործ։ Ա՛է ոք վրիպեալ։
Ա՛է ոք սխալեալ։ Ա՛է ոք մո
լեգնեալ։ Ա՛է ոք խարդա
խեալ։ Ա՛է ոք շաղախեալ։
Ա՛է ոք ամաչեցեալ։
Ա՛է ոք դատապարտեալ։
Ա՛ս միայն եմ և այլ ոչ ոք։
Ա՛ս ամենայնն՝ և յիս ամեն։
Ա՛է հեթանոսք, զի ո՛չ գի
տէին։ Ա՛է հրէայ.ք.քանզի
կուրացան։ Ա՛է տգէտք և
խառնիճաղանձք.քանզի յի
մարք էին իմաստից։ Պետ
վարժից կոչեցայ՝ յանձինս
դատախազ։ Տ Ա՛աբբի՛
ռաբբի՛ անուանեցայ, և
զգովեստ փառացն որ առ
ՀՀծ՝ եղծի։ 6 Ա՛արի՛ ասա
ցայ առ եղկուեն ժառանգ
գուքի։ Ա՛ուրբ վկայեցայ
՝ի մարդկանէ, որ եմ անմա
քուր առաջի ՀՀյ։ Ա՛ըդար
դաճանեցայ՝ ՀՀմ իրօք ան

1 Ո՛ա
11.5
2 Ա՛ի
18.11
3 Ա՛ա
5.28
4 Ա՛է Ո՛
22.11
5 Ա՛ա
23.6
6 Ա՛ի
6.16
16.15

բարիշտս։ 1 Ինչուա՞ց այ՛ի
դավեստ մարդկանդ՝ զի ծաղր
եղէց յատենին Աւրհ։
Յանապանէն կոչեցայ ի ար
թուն, և ես՝ի քուն մա՛
հու ննջեցի։ Ի փրկուն
ած ի հսկող յորջորջեցայ՝
բայց զզգաստութե՛ աչս
կափուցի։
Ո՛հա դատաստան։ Ո՛հա
յանդիմանուի՛։ Ո՛հա նոր
կշռամբանք և հին դատա
պարտութի՛։ Ո՛հա ամօթ
դիմաց և տապնապ հոգւոյ։
Ո՛հա խնդիր փոքունց և
կշիռք մեծամեծաց։
Ո՛վ դու միայն տէր ած
մարդասէր՝ անտեսակալ և
երկայնամիտ՝ համարեա՛ մե
զապարտս անձին ընդ վէր
ջին պարտաւորութե՛ յաւուր
ահաւորի՝ զայս կսկծեցու
ցանող ինքնաբանականն նա
խատինս։ Ո՛վ լըսայց ի
քէն զայսոսիկ գթած, փո
խանակ զի ես ինձէն ան
ձինս գրեցի։ Ո՛րդ՝ բարձ
ցես և վերացուսցես զպահ
պարտաւորութե՛ կանոնիս՝
ընդ քեզ կապելոյս տեննչա
նագ հոգւոյս։ Դան ըզ
նախատինս պատկառանաց
խայտառակութե՛ս։ Ինաճ
կեա՛ աջմէդ կարողութեան
զարգեղ տեսակ մարմնոյս
մերկութե՛։ Ատո՛ հան
գըստեան զքոպեալս ուժ
գին մեզայս բեռամբք։
Արդեա՛ ինձ սահման կե
տոց բարուե առնել կե
նացդ։ Պահեա՛ յիշատակ
ինձ ողորմութե՛ և զկնի՛ մա
հու՝ կեանք ամենևին։
Օրհնեալ յերկինս, և դո
վեալ յերկրի։ Խարեբայ
նեալ միշտ յայմ յաւիտեան
յաւիտենից ամէն։

Ա՛ Երեսին յաւելուած իմին հո
ծութեան նորին հոլովի տե՛ս
աւելս մաշտոցի։ Նա՛ և ի՛ ե՛
րոյ ա՛։ Ձ՛ոյ։

Ը՛Ա՛Ն՛Ա՛Ւ՛Ո՛Ր

բարձրեալ, հզօր
ահաւո՛ր օրինելի
միայն տէր յա՛ք։ Ո՛ւմ է փո
խարկել յանակնկալս կե

1 Պետ
12.22,

դ.կգ.

Նոյն ե

2 Յով
118.39
3 Ես.
11.48
4 Պ.-ի
23.42

Տախտակ անշարժուն։
Ձեռք ի վերուստ ի վար իջեալ անդամոց, կոխել
շրթամբք. Ապիրեալ աչօք,
ականդեալ ձեռօք։
Ոտիւք կարկամ հաւուքմամբ՝
ընթազ չեծուք՝ ընթական
ձայնիւ յոգի թախծութեամբ
յրքնամանեայ տարակու-
սանաց՝ ի խորոց աներեւու-
թից՝ զգօրծեցեալ ըստ ողբա-
լով հառաչեմ։ Ապրիլ ես
բարեգութ եւ ինդ հրաշ
գործել յաչէտ զերե-
զուութիւն. ասելով թէ, Ուղղ
եղիջիր յոգւոյդ խորտակ
մանէ։ Ես կամ՝ թողեալ
լինին քեզ մեղանք քո։
Ամէն՝ 3 երբ ի խաղալ
դուխի արբեալ ի մեղաց։
Ես զոր յայնմ ժամու ոչ
ժամանեցից պաղատել այ
սօր ընկալցիս մարդասիրա
պէս ով երկայնամիտ բազ
մաշնորհ ամենակեցոյց։
Որթամ որ այժմ բանա
պաճոյճ խրոխտաձայն սիր
դուցօղ բարձրապարանոց ան
կեալ դնիմ։ Ո՞ւր անկեն
դան։ Ապրկեալ ի խօսից
Ապշանդեալ ձեռօք։
Լքեալ անդամօք, հիւծել
շրթամբք։

Առնել կինայրենաց ։
Ընթանալ անպտուղ ։
Պատկեր անբարբառ ։
Պատուիրանն անշունչ ։
Պղծութիւն անշունչ ։
Պղծութեան տեսիլ ։
Պղծելի կերպարան ։
Պղտալի օրինակ ։
Պղծել զեմ ։
Պտուղ նմանութիւն ։
Ռեցեալ լեզու ։
Սմանալ խոտ ։
Տօթափեալ ծաղիկ ։
Տրեալ գեղ ։
Քշեալ զամպար ։
Պատարկ կոկորդ ։
Խոպանացեալ սիրտ ։
Ղեռեալ ազդարան ։
Պատեալ աղբիւր ։
Չոշկացեալ մարմին ։
Ղեռեալ որովայն ։
Կակռեալ տաղտար ։
Ոտորեալ ոտք ։
Ներժանեալ յօդք ։
Ծառեալ ծառ ։
Պղծեալ արմատ։ Պղծել տուն ։ Ջնջեալ արտ ։
Ոտրախուզեալ բոյս ։
Տարացեալ բարեկամ։
Տուացեալ պահեստ ։

(Ժզ · 2)

Փառեալ գարշութիւն ։
Փերժեալ ատելի ։
Հարձեալ խելք ։
Ընարգեալ կմախք ։
Եւ էջք զանպիտան առնոն կոխեալ · կարօտեալ այլոց մաղձանաց։ Ոչ ըզ հաւատոց Քրիստոսիս ձայ նիւ նուազեալ աղերս հառաչանաւ ցօղով արտասուաց՝ բարեբարիդ գԹուքե՛ւ բարձունս տարածանեն ։
1։ Այս քեզ դարձն եղանակեն արդահատելով՝ զոր օրինեմ։ 1։ Նշան խաչիդ փրկուե՛ զոր երկրպագեմ։
1։ Յարուցեն ձշմարտուի՛ որում հաւատամ։
2։ Փառացդ քոց յայտնուԹի՛ զոր փառաւորեմ։
2։ Դատաստանիդ ահաւորուԹի՛ զոր խոստովանիմ։
3։ Բանիցդ յանդիմանուԹիւն՝ յորմէ զարհուրիմ։
3։ Տեառն Աստուածոյ մերոյ ինձ ողորմուԹի՛, զոր պաշտեմ։
4։ Ծանօրինելն ընդ քեզ

4։ Ելից ամէն։ 2։

յաւելլուած, հնչեալ իսոր հրդով անթուրգմանելեաւ· այլորդուեդ սրբուամ գո հատանել յաւէտ· և նմին առաքին՝ ինոյն պաշտօն հա ճասարութեաւ միապատիւ զուգականութեաւ՝ երէկ և այսօր, և յաւիտեանից յաւ հիտեանս ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԱՒՈՒՆ

Նաեւ՝ տէր բո լորեցուածդ։ Ո՛ւ ամենայն բան՝ յամե նայնի միշտ երկայնամիտ։ այ կենդանւոյ անբընին որդի։ Ո՛հա անդ ե ողոր միլն իսկապէս, յորում հա առաք անկնկալութիւն վաս տակն։ Ընդ ե բարեդոր ծելն, յորում տեսութիւն իմաստնին խոփանեցաւ։ Այնմ ժամու ե մարդասի րեալն, յորում տիկարութեան

յա՛ք, որում պաղատիմ։ Ընդ լաւ։ Աերժեցի։ Նարձաւ։ Տրոհեցաւ։ փախեաւ։ Արացաւ։ Տեղի ետ կցորդուիլ զուգ գուե կենցաղոյս կենդա նուե։ Ո՛ յոյսդ որ՝իբէն պարգե՝ Աշխատական և ան ջնջական յիշատակուն պահե ցո՛։ Տե՛ս ողորմութի՛ քոյ բակուսանաս վերանգելոյս միայն բարեգութի՝ փոխո րեալ որդի այ։ Գաւել։ Ներժկել։ Աենագործել։ պաշտպանել։ Որոգել։ Նկարել։ Անգնել։ Հաս տատել։ Ա՛երսին ստեղ ծագործել յերկանիկն աշ նարատուի։ Ո՛ւր է կարճ ղութի։ Ո՛ւր փրկութի։ Ո՛ւր ողորմուի։ Ձիք քո անկարուի։ Ա՛յլ ամենևին զօրուի։ Նարձրուի։ Իշխա նուի։ Ընվախճան թագրի Ասկուի։ Ինքնուի։ Ընմե նատեղի բացարձակութի։ Նարեւարութի։ Լուսա ւորութի։ փառաւորեալ տիրապէս՝ անպակաս և ան

1 Կոր. 3·4
Յով. 6·11
2 Եսա. 32·9

վանդ պաշտօնեալ տիրոջ
ներքոյ և արտաքոյ։ Ընդ
նօր է ժիշխումքի ածային
քո ձեռինդ, յորժամ ի
բովանդակ անդամոցն տե
ղի ետ կենդանութիւնն։
Ո՞յն վայր է այցելութե,
յորում ելք ինարինն խա
փանեցան։ Ո՞յնչ է քո մե
ծութի, յորժամ զյուսահա
տութե վէրն ողջացուսցես։
Ո՞յն է հարազատ քում
ազգակցութեդ, եթէ յան
ակնկալն ժամու՝ արուեստ
տաւորեսցես փրկութե։
Ո՞յն է հանդիսարան քում
յաղթանակի, եթէ զփա
կեալ մուտս կենաց՝՝ խոպա
ռումն ընդոյս բացցես։
Ո՞յն են քո ընտրեք վայել
կանք, եթէ զբարեացդ խոց
մուսցեալ՝ զբարեացդ քո
յիշեսցես։ Այսմ ես ան
ոխակալ, եթէ ապախտաւո
րիս ընդ երախտաւորացն
խնամարկեսցես։ Ո՞ստին
ծանել գիտացից եթէ նայ
եցար ինձ՝ էր բանիս նախ
նի գթութեդ, եթէ զսուտ
րուն չարեացս բարձցես։
Յաղագս այսորիկ հնուսին
բանք, և եղանակին նմա
երգութիւք։ Յորժամ տուն
բարի՝ չարն ծառայի՝ զբա
րեգործացն պարգեւեսցէ։
Ո՞ր մինչ իրաւամբք մե
նասցէ բանտի, նա յարբայ
ական ապարանս զնա հան
գուսցէ։ Ո՞րինչ հրաւիր
բեալ է ի գութ տրմոյ, նա
ի բազմականս ամենապա
տիկ գահոյից գրգեցուցանի
ցէ։ Ո՞րինչ բրելոյ զաչան
գիտեսցէ, նա ի բարձրու
թի բերկրութե հայեցուցա
նիցէ։ Ո՞րինչ ծայրատուե
մատանցն սպասէ, նա մա
տանի համարձակութե մա
տուցանիցէ։ Ո՞րինչ հայի
հարուածոց գանից, նա
գքոց գիրկս արկանիցէ։
Ո՞րինչ պատրաստեալ յու
սոյ կորստեան, նա երևե
լի տեսողաց բազմաց առ
նիցէ։ Ո՞րինչ ակն ունիցի
սատակման մահու, նա ընդ
կենացն և փառս ընծայե
ցուսցէ։ Ո՞րինչ հատման

1 Ո՞ր 18·23
2 Ո՞ր 19·24
3 Ո՞րինչ 10·13
4 Ո՞րինչ 11·2
5 Ո՞րինչ 15·22
15·20

զԱստուած պատուիրանացն զոր տուեալ էր
նոցա ի Տեառնէ ի ձեռն Մովսիսի։

Ո՞վ պահեցեալ է ամենայն
ուրեք զպատուիրանսն զոր եդ մեզ
Տէր Աստուած մեր ի ձեռն մարգարէիցն
և զիա՞րդ վնասեալն՝ որ են
մեղք և յանցանքք։
Ո՞վ դրեցեալ զկնի օրէնս
նոցա՝ զմտաւորեալ կենացն
անխծից։ Այլ զանձնարան
որպէս ինձ համարեալ։
Եծայուսցես կրկին ա-
ռաքել զանուն քո ամր ի
նոսին, յուցանել զոյն
ինձ գիւրինս և հեշտակա
նագոյնս։ Զի՞ա են իմ
պարտիքս և անդր քան զ-
ինքն։ այլ ոչ այնքան հրա-
շալիք իբրև զքո ողորմու-
թիւդ։ Կատարեալ են իմ մե-
ղանքս։ այլ յաւէտ են նը-
ւաստել առաջի քո ներո-
ղութեդ։ Բազմաց են չա-
րութիւք։ այլ յաղթականեն
համայնից՝ հզօր ամենակալ
բոյդ մարդասիրութիւն։
Ունձ են անհամար իմոյս ան
գիտենն իւիք։ այլ քեզ յոյժ
դրաւեալ են ընդ սահմանս։

Ո՞վ պահեցեալ է ամենայն
ուրեք զպատուիրանսն զոր եդ մեզ
Տէր Աստուած մեր ի ձեռն մարգարէիցն
և զիա՞րդ վնասեալն՝ որ են
մեղք և յանցանքք։
Ո՞վ դրեցեալ զկնի օրէնս
նոցա՝ զմտաւորեալ կենացն
անխծից։ Այլ զանձնարան
որպէս ինձ համարեալ։
Եծայուսցես կրկին ա-
ռաքել զանուն քո ամր ի
նոսին, յուցանել զոյն
ինձ գիւրինս և հեշտակա
նագոյնս։ Զի՞ա են իմ
պարտիքս և անդր քան զ-
ինքն։ այլ ոչ այնքան հրա-
շալիք իբրև զքո ողորմու-
թիւդ։ Կատարեալ են իմ մե-
ղանքս։ այլ յաւէտ են նը-
ւաստել առաջի քո ներո-
ղութեդ։ Բազմաց են չա-
րութիւք։ այլ յաղթականեն
համայնից՝ հզօր ամենակալ
բոյդ մարդասիրութիւն։
Ունձ են անհամար իմոյս ան
գիտենն իւիք։ այլ քեզ յոյժ
դրաւեալ են ընդ սահմանս։

Ո՞վ խառնեացես յ՝ի համ
բարս բարեացդ քոյ՝ի քա
րեացն իմոյ։ Ո՞վ շտեմա
րանեացես զառեւթիւն քո՝ որ
են ոսկւով և ցաւմունք,
ընդ արդեւնն քո՝ որ են գե
ղեցկութիւք և ողորմութիւք։

Գլխոյն նայեացի՝ նա զնոյն
պահակ պայծառացուսցէ։
Ո՛յս պատուէր օրինեաց
գիտաց՝ սքանչելարարմատ
քոմ շառաւիղոյց։
Ո՞յս արդասիք կենաց՝ ա
րարչակունդ քո հրամանաց։
Ո՞յս իղձք խորհրդոյ՝ նոս
տովանեալդ քո տեղեանաց։
Ո՞յս ներշնչեալ լուսոյ՝ ամե
նասիրելոյ ճառադայթից։
Ո՞յս ախորժելի ձայնք
կոյ՝ բարեբանեալդ քո բա
նից։ Ո՞ւռ միայնոյ են
այսոքիկ ինչ։ Ի՞նչն ապրե
ցան զրել ինձ զոսին։
Ո՞հ զքոյդ յաւուրկ ա
ղերս աղաչեմ օրհնեալ։
Ի քոյդ այսի պարզևեալ
շնորհեա։ Ո՞այց տէր ըղ
գանձս քո բարիս՝ ըստ ա
ղերսանաց առակին։
Ո՞վ խառնեացես յ՝ի համ
բարս բարեացդ քոյ՝ի քա
րեացն իմոյ։ Ո՞վ շտեմա
րանեացես զառեւթիւն քո՝ որ
են ոսկւով և ցաւմունք,
ընդ արդեւնն քո՝ որ են գե
ղեցկութիւք և ողորմութիւք։

Ա՛ էքթել մի ական։ Ա՛ էխոն մի տեսութի ածան ցական։ Ա՛ սական մի նայ եցած փայլական։ Ա՛ էկի սամանեայ յամրութիւն։ Ա՛ էրութ ապեըց ոսից յեղ յեղուն։ Ա՛ էյելից բարձրուէ մոյ կանգնոյ կալի անկանելոյ։ Ա՛ էդիծ մի էապ մոյ մտայ հետևեցելոյ։

Ա՛ էնշուլից արագութի։

Ա՛ էընդոյ տուբևառութի։

Ա՛ էինչ յայտ անդոյ և յանապատ որական նամանութէ անձև օրինակաց յաէ ած անկայից՝ այնքան առ մայնք կամ հարևանցիք, որքան եղծմունք ընդմունք և հալմունք մեղացս սառնամանեաց պահեստի՝ քումդ զօրուէ աճ ամի ար յաքո որդի անքննին կենդանոյդ այ։ Ա՛ տաս պարգևես ըն քո քաղցրուէ հարաց ընդ բարխ։ և անձրևես երկնքընչիւրոյն անաչառապէս։ Ա՛ շուես սահմանես ի բրած ամբ և զհատանդս կրիցն հաւասարաբար։ Ա՛ լոյս մեծ է

Ա՛ էն այնքան զօրաւորք առ կենդանութիւն զինք մեղանաց պատկառեցելոյս պողաբերուէ, որքան յիշատակ մահու կենդանոյդ առ վանուէն կործանողին բռնուէ։ Օ՛ ինչ ապերջ ցէ փոքր խանարհ աւուրդ այ։ Օ՛ քարդ բանեցէ դոյն ինչ աղքատուդ ի ծիդ ձառապայթից։

Օ՛ քարդ համբարձցի կըշռեացի ընդ խաչիդ քո կըրից՝ խակութի չերշուէ մարմնոյս տկարութեան։

Օ՛ ինչ երևեցցի յաչս մեր անակալիդ քո առաստուէ կոյտք մեղանաց ամ տիեզերաց։ Ա՛հա կոշտ մի հոդոյ դիւրափրխրելի՝ ի կարճ րուէ բախման վանեցեալ իբր զպղպջակ անձրևոյ, բաղմազեղ հոամարք քո կամացդ՝ էքացեալ պայքեալ անդատին։ Օ՛ ինչ պետոյ են քումդ զօրուէ ամենաշնորն կարողուէ՝ ժամանակաց առաւելուէ առ յանդուստ խնդ քաւութի։

կեալ՝ ի յանձառուէ առա
ւելութիւն բազմամանեայ
յաճախուէ մեծիդ երախ
տեացդ. որ ամենատատ լըր
մամբ աննըւազելեաւ՝ յաջ
ող և յահեկէ՝ ի դիմաց և
՝ի թիկանց համբարել կան
անբաւութիւնը։ Ո՞ատու
ցանեմ ընծայեմ դարձեալ
աստուածդ աւանդ գովեսդ
ոչ գանանման ձշմարտա
կանի. Ո՞ ի որպ երբեմն
ւ հերձուածականին չարա
փառութեամբ՝ ամենապա
տիրն խաբէութեամբ՝ նեն
գողին կարծիւն հատուա
ծեալ իբաց հերքեցայ՝ և
լեալ՝ի դրախտէն։ Ո՞րդ՝
միաձրականաւս այսու ու
ղիղ անբծութեամբ՝ յան
անդ իսկապես շնորհի՝ անդ
րէն միւսանգամ համբար
ձեալ սովիմբ՝ ի թըռիչս
թևոց լուսոյ, ահա յեր
կինս ժամանեցից

հետևեալ։

Ա՛ղբանզիւ յարգանդէն՝
յորում յղացայ հոգևոր եր
կամբք ծնիցի՛ զմեծ և զեր

հանդիսան առ ակնկալութի
պարգևին, փոքր խթանաւ
փորձուե՝ զսակաւութի պար
տուցն աստէն վճարես։
Ուսկ որը զերկիր ընտրե
ցին՝ ներես ողորմութիւ,
տալով և նոցայ դարման ընդ
նոսա. և միշտ առ քեզ դար
ձին ըսպասես։ Ա՛ն քեզ
փառք ամենաղօրիդ առ ամ
հրաշագործուի բարեխնա
մօղ երկայնմտութեամբ։

Օրհնեալ յաւիտեանս
Ա՛մէն։

Ո՛ւ սոսկ զմբոխին, և մի՛ անօգուտ զեկնին հեւուն արտցես. Ո՛ւ զհաճատոյս ջերմուն ցուրտ համարես ցիս. և մի՛ զհամբոյր ողջունիս՝ անկարդ ինչ վարկցիս. Ո՛ւ զպաշտօնն ապաշնորհ դրեսցես. և մի՛ զերկրպագութիւնն՝ անխորհուրդ լքցես. Ո՛ւ անպատուղ լիցի տեսակն պատկերին. և մի՛ անշունչ կերպարանին ըստքանչելոյն. Ո՛ւ անհուր ողջակիզին սպանդ մոռասցին. և մի՛ պատարագ ուխտի այսր ձառի՝ արտաքոյ ցըրուեսցի. Ո՛ւ ձաշակդ լուսոյ՝ ինձ մահու լիցի. և մի՛ բաժակ քո կողիցդ արեան՝ ի դատապարտութիւն եղիցի.

Ո՛ղաչեմ զքեզ՝ տէր յիսուս միդ յէութենէդ՝ որում զդիտութիւն հօր քոյ և հոգւոյդ սրբոյ ձաշակեալ ծանեաք՝ Թանզի՝ ի քէն իսկ վարդապետեալ ամենապէս զև կարգ եկեղեցւոյ.

Ո՛ւ ի սմին աղօթանըմէր

Ջանիկ դշխոյ անարատ ա մենից կուսից խնդուքի ըզ պանծալի մայրն իմ գովե լի, պարտ է կանոնաւ սահ մանի բանի արձանագրել յայսմ մատենի. Ո՛ւ ի ծա նից՝ ցուցցի՝ և այլոց ևս ապագային ազգաց պատ ճառի որբանուք փոշոց խըն կելոյն. արժանաւորապէս պաշտամամբ պատուել իբր մաքուր մարմին ընդ գլխոյ մարդեղուեն բանին այ, ի յիշատուկ ձառիս հաւատոյ ներորդուեն դաւանուեք.

Ո՛ւ արդ՝ ի յայս օրինակ հոգենկար պատկերի բա նի՝ որ զխորանէս լուսոյ յարմարի, ընկալ զիս գ՛ քաջ օրհնեալ. քաւեալ և սրբեալ ի սմին. Ո՛ւ նա սո վաւ ի հոգւոյս զնախատինս մեղացս. Ո՛ւնեղս և անբիծս ընդ հովանեաւ սորին բազ մեցո. Ո՛ւ ճաւք զոկարս ի տունն դաւթի. և անտուստ փոխեսցես ի տունդ այ. ըստ մարգարէին ձայնի՝ որ ի քէզ յիսուս ակնարկի.

պէտ. և երբեմն միով անհատ
ուածելի խոհուեստեանց.
Ի վեր քան զմտաց անարդելութիւն. յարաձգեալ
ամ ուրեք բովանդակ.
Ընդոծոխս բարի.
Ընտասանելի ուղղութիւն.
Ընդհատն կերպարան սիրոյ
Եծութիւնն անյաջորդ.
Հարձրութիւն անհոնարհելի.
Ընվատնելի տեսակիւնութիւն.
Հարերարութիւնն աննը
ճաշելի. Ամք կայուն.
Դրանան կենդանի.
Ընկնարկութիւն փրկչական.
Երանութիւնն ձշմարիտ.
Ընկնկութիւն հաճատի.
Հոստումն անսրտելի.
Ընդանդ արդասաւորը.
Ոտյգ աճեսիս.
Երամբարձութիւնն ան
ձեռնարկելի. Ի տալ
միայնոյ որդւոյ. միական
Հոգւոյն պատուել.
Ընդհանրութեամբ բարու-
թեամբ՝ ամենեքին ունայն
ի չարէ. Օրհնաձայն գո-
հաբանութեամբ՝ անքնն
նին ներբողիւք գովեալ.

Ի՞նն

լուսարան կենաց փրկու-
թե բարեաց՝ տարածեալ
զերիս՝ ձեռաց Համբարձ
մամբ՝ զայս կնդրուկ բա
նի բնակորիդ՝ ի սմա՝ սիրո
ղիդ բնաւից Արեքսբբե
նիդ մատուցեալ՝ յաւէտ
ընծայեցուցանեմք այսու
բարբառով բարեշնոր
հութեան.

Ընդ ի՞ւիւոյն սահմանք
չու Հան.

(Ա) առաքելոցն վերա
ձայնեալ ընդ ագգս,
օրհնութիւն երգոց՝ ի հաճատ
պաշտման բնի զբարեհրա
մանն պատճառն եղելոց.
զԱրարդութիւն անակնկիզն
անհամեմատ բարձրութիւն.
անհասական խորհրդոց և
անըմբռնելի իմաստից. ան
գնելի զդայութեց և անբե
րելի եղելոց. Հանակու
թիւ վերնականն երկնի, և
անսահման ներքինայինն խո
րոց. Ի՞րու՞ սպառմանց,
և նախադրու՞թ սկզբանց.
Ի՞ յերից անշփոթ կեր-

Ո՞րքան բարձրեալ ուսա-
ւար անուն՝ համապատիճն
կցորդութեց՝ անպատուին
ազգականութեց՝ եւ ամա-
սեանն զուգակցութեյ՝ ան
յաւերժածին լրականութեց
ինքնիշխան կամաւորութ
պատճառիբեալ առ հայրն
հանդուներպիս։ Ոտիծ
կցութ հոգւոյն սրբոյ
խոնարհեալ ինքեալ՝ ի յերկ
նից՝ աննման գործով ընտա
նի փառացն։ Ճաշեցաւ մը
տանել յարդանդ մայրենի
ածածին կուսին մարդու
թեան։ յորմաշխեցոյց զս
բոյն օրինութ՝ ի լուսա
սահման անդաստանին ա
նարատութ։ Ընդ ամենա
կատարն էութ համասնեալ
յանանձրպետ միականութ՝
թափանցական խառնութ
յածութեն ոգի՝ բազմացոյց
զոգիս ընչոյս հրաշապս։
Որով անստամբակել երա
սանաւ սանձանցն կրթու
թե՝ զտառախուրիս իմ հան
դարտեցոյց։ Ո՞ւր կամաւ
ընծայեալ խաչին՝ ամբար
ձան ծաղիկն պըտղոյն կե
նաց՝ ի ծայրս լրութ անմա
հականն տընկոյ։ Ո՞ւ մահ
վիրաւորեցան ածութքին՝
անընդհջելի՝ ի մէրսանէրն
մարմնոյ։ Որով կենսատոյն
զգործին պարտեայ։
Ո՞. բարձութեն խոկութիւն՝
՝ի նմին յաւէտ անբաժանե
րէն ընդ նիւթական մար
մնոյն վշտացեալ։ ՀՆՉեալ
՝ի վայրս խաւարային դժո
խոց, էհան զկապուտն խո
տուղն։ Ո՛ւր էր՝ ի՞նչ իրհա
նէ քնոյ զարթուցեալ կինքն
նահնջեալ զդիմ ցաւին մա
հու։ Ոանգնեցաւ կենդա
նացաւ ածախէս՝ երեալ
՝ի յերկրէ հայն կենդ և
հոլիճն հօտից բանաւորա
կանաց։ Ֆաւետարիմ ե
ղև յաշխարհի՝ և երեսեցոյ
նոյնութ՝ ամենեքին աննա
զելի։ Ոչ եկն համայն,
և համբարձաւ բովանդակ
Ոաղմեցաւ նստաւ՝ ի գե
րեանակն գահոյս նախնա
կանին պարգութե՝ արար

չականն փառաւորութիւն։
Որ խոստովանիմ՝ ինձ
բարերար, և որ բոլորից։
1 Որ դատ՝ զամ երկիր՝ որ
դար ընտրութիւն յաւուրն
մեծի։ 2 Որ ինքն է սկիզբն
և ինքն կատարած։
Որոյն առաջին և նոյն առ
յապայ։ Նպակաս բովան
դակութիւն թատաւորեալ
ի լոյս անմատոյց։
Ընծայականեմք ընդ հօր
և որդւոյ՝ և զանբաժան
նեցն երրորդութիւն՝ նոցին փա
ռակից հոգւոյն տերունէ։
Որ ստեղծ զբնաւս և ակն
դանաձնէ զամ։ Որ ան
դբատին իսկ ի բնէ համա
պարփակ մըթուն աշխար
հակալն միջի։ 3 Շրջէր նկա
րեր և կերպարաներ ամէն
ունակ ջուրքն անբաւու
թեն երկրատարածն ծովու՝
ի կատարումն արդեն խոր
հրդոյս՝ զոր գաւազանն լու
սոյ։ Ասա արար, և այժմ
դործէ։ Հոյացոյց՝ և միշտ
կատարէ։ Ստուեսաս։
Քանչելիս։ Ասասաեսու
թիս սրբասանելոց։ 4 Ընտ
մունս աճօրէնս։ Օրու
թիս զարմանաւորս։ 5 Որ
գարէս։ Ընտաբեալս։
Արդուպեսս։ Արժօղս
կրթութեան հանձարոյ։
Սրբարանն մատուցման
արեանն քրիստոսի։
Հաւուրս անձանց՝ առող
ջութիւն մարմնոց՝ ըստ նմա
նութեան քրիստոսի ողորմութիւն հրաշ
մայեաց։ 6 Ընկրտեաց և
գեր քան զջուրն՝ ինքեան
միայն բանականութիւն։
7 Որոգեաց լուսաւորեց։
և հանապազ նովին բարե
գործութեամբ զօրանայ։
8 Կայեաց միածնին աթ
ուածեն ի հոսանան յորդա
նանու։ 9 Ընտիրս տե
սուածք ամպոյ ցուցաւ ձայ
նիւ հօր ի լերինն թափո
րական։ 10 Նոյն տիպ նը
մանութիւ՝ հովանի եղև յա
կօբեան տոհմին յերկն և
դիպտոսի։ Ուղիդնացու
թիւ զօրավարութեն մովսիսի՝
հոդմով սատակութեան՝
ի զիարաւօն ընկղմեաց։

բարձրութիւն։ Եւ ի նոցին
իսկ առաքելականացն դա
սուց հիմնեցաւ։ 2 Զայսպէս
կերտաց վերնոյն խնկեցաւ։
Եւ սպասաւորեաց բանին պաշ
տեցաւ։ Եւ կիզբն առեալ
կենացս այս դանձուն՝ իմեր
նայարկին սրահն խորհրդա
կատարն վայրկ։ 3 Ո՛ր տո
դին ես լոյդ՝ փայլեցուցել
ի նմա զօրութիւն՝ յաւեր
ժական պենատակոստէին։
Այս՝ զտունն բարեսեսիլ
յօրինակ արբուեր կատար
ման շնորհի այսր եկեղե
ցւոյ կանխամեծար առաջե
լութեան։ յորում ապա և՛ ինը
մին բնակչացն՝ տրփաւ լու
սանորոգ բարեփառութիւն։
4 Ուստի արիւն հզօրին այ
բաշխեալ մատուցանի՝ յա
ւէտ քուն զհաբելին մահու
դատարկու։ մեծաւ բար
բառով ձայնի բերկրու՝
կենդանութեամբ անմահու
՝ի սմա աղերսով։ Հանդի
ուշ կար զօրութեան ու
ընդ երկնաւոր յանդիման ու
րեգական՝ ի սպասաւորու

Հանճնայս կատարեալդ
ծէ։ Համատունս կազմե։
Ծնչէրս զօրացուցանէ։
Հաճութիւնն ընձեռէ։
Հեանս շնորհէ մահուցելոյ
՝ի նորոգութիւն յարութեան։
1 Այդ ինքնէ ծածուկն մար
դացելոյն այս։ Շանջենա
ւոր հաճասարութիւք ընդ
հօր երկրպագեալ՝ ի պա
տիւ մեծութեանն որդւոյ։
Ընասհման փառաւորութեամբ
օրհնեալ յաւիտեանս
ամէն։

Այսուհետեւ՝ ի ստորագրու
թիւն Հայկազեան Ընդհանրական
պատմութեան։

Վասնիմք՝ ի հայա
ստուղիղ եւ անխոտոր
նակ՝ անբծութիւնէ հաւատ
րին շրթանց ողջունեալ՝
զկատուցեալս խորան յանշըն
ջական արձանաց՝ ածեալին
բնակութեան եկեղեցւոյս շինի
ւածոյ։ Եւ գերազանց զբ
տաւ եւ երկնի՝ ամենալարդ

Ա՛ի յընտրութիւն ապառնի
հաւատս զի մի՛ սպառնալիք
հատուցմանն, զոյգս ինչ
օտար համբաւոյ գրեսցի։
Ա՛ի երկապանչիւրոց դոյ
ութեց մերոց իրաւամբք
կշռամբութիւն. զի մի՛
կիսամասնեայ առ մարդն
ներքին և առ արտաքին՝
չարի և կամ բարւոյ փո-
խատրութիւնն կարծիցի
յանմահ զօրութիւն ար-
քայական որդեգրութեն։
Ո՛ի ընդունելութիւ երկ
րայնոյս՝ առաւելուի վեր
նում թագաւորութեանն
յայտնապէս աշմարտեսցի։
Ա՛ի յոյս կենդանութե առ
անեղծութիւնն սրբոց.
զի աներկևանութի խոս-
տացելոցն՝ ի միտս ունկն
դրացն ծանուցեալ
հաւատասցի։

Ա՛յս դշխոյ պաշտելի ան
շնչական եկեղեցի՝ տայ
կեանս և մահու իշխէ.
3 քստ օրինակի ադամեան
պլտղոյն յարմարապէս ձա
շակել։ Վերացանց քան

ի՛ւ

խորհրդոյ այսր ահաւորու
թե ձեռնարկել, եթէ ոչ
ընդ հնազ սորին պահիցի։
Այսպէս ոչ երկնիւք բաւա
կանանայ այս ընդէր տէ-
րունի մարմնոյ, եթէ ոչ
զայս ձեղուն օրինութեան
ծածկոյթ ունիցի։ Ա՛յ զի
մահու անիծիւք Տերբի
այր. քստ օրինին, որ արտա
քոյ խորանի այսր վկայու-
թե՝ զանձային պատարագն
մատուցանէ։ Անանձանդ
զի պարտաւորն արեան կո-
չեցի. որ ոչ զանձինն օրի
նակ արիւն՝ այլոց ընդ իրան
ընծայեցուսցէ։

Ա՛ի ո՛ւմ համ լուծացումն
ինամն քո. զի մի՛ յանդէտս
անարգեալ ածուին ի ծա
նուցելումն՝ զնախանձն կո
րեսցէ։ Ա՛ի ձեռնադրուի
ինպատիւ օծուեալ լուսոյն.
զի մի՛ յանբծութիւնն խա
բէութիւն խառնեսցի։

Ա՛ի և շնորհազ. քան թէ
ապաշխարութիւ քաւեալ.
զի մի՛ ձշմարտութիւն կերպա
րանօք խորամանկեսցի։

դաւազանն խորհրդական
ձաղկեցեալ։ 5 Որբազանց
քան զմտաւորս, որչափ՛ քան
զեղեամս և զեղեհեցս գե-
տահերձ մաշկեամկն արբե-
շելահրաշ՝ փայլեալ արիես
տիւ։ Որդնուկ պարզևէ
կրկին ամենակատար սրբա-
նեալ ձեռաց՝ մաքրաբար
քան թէ զինապ։ Արմին
նիւթական՝ քարի և հողոյ
դոյակից. հարազատ զուգա-
կանաց և սրբոց։

6 Եբր զվէմն անմահ կենդ-
դանի՝ ի կործանումն է և
ի կանդնուածն։ 7 Այլ զդա-
տաւորն ամենից հողոց
հանդիսանայ՝ հրաշապէս
ազդմամբ յանէծս և յօրհ
նուէս։ 8 Երբև տեսցէ ան-
երեւութից՝ զոմն հրապա-
րակէ՝ և զոմն տաճկէ։
9 Ո՞ւ ինչպէս կոչէ դրեալ յան
ւանէ իբր զտիրոջ հրամա
նատար էիցս։ 10 Եբր զնեն
յաւիտենական՝ անհարճա
ծելի՛ է ի դիմամարտից։
11 Մբռնէ զհոգևորս՝ իբր
զինարատրութիւն մեծին

զբանականան՝ յանշնչուն
հրաշագործ։ 12 Ինչպէս կա
տարումն ընձեռէ. նորոգ
հաստատէ՝ վերստին նկա
րեալ ի մեզ զներպատանն
փառաց լուսոյ։ 13 Երեալ
ևս տեսակ մեծութեր վեր
նում կամարին՝ սկզբնաւորը
յաւաջակատուցդ. քան զբնա
կիչս հոգեղինացն ի նմա
զօրութեց։ 14 Որ ինն ընծայէ
թուիչս մարմնոց ընդ թե
թևութիւն հոգւոց. պատ
ւականին հարստութեան
արգն յարգանօրեալ։
15 Ի ինքնակիր մեղօք զազ
րանայ, եթէ ոչ ի մարդոց
չարաց և կամ յանհաւատից
կոխիցի։ 16 Ծիպ ինն է զար
մանաւոր՝ յաղթօղ խմաս
սից մերս տեսութեանց։
17 Ընդանն ի բնաւորէն կա
ռուցել նմին օժանդակեալ.
իբր վեհապոյնն յաւէտն
ևասից։ 18 Ես քան զզ
մարդ, յորմէ ընտրիցելոյն
մովսիսի ցուպն յաղթողա
կան։ 19 Ուսանել քան զբա
նաւոր, 20 որբան ահարօնի

1 Ա-ղ 78·1
2 Ա-ռ 23·17
3 Ա-ի 4·3
4 Ա-ռ 17·8
5 Ա-ղ 2·8
6 Ա-ռ 28·16
7 Ա-ռ 25·34
8 Ա-ղ 124·1
9 Ա-ռ 13·47

անախտակիր ապականու-
թեց որ ՚ի մեզ շարժմանց։
Ա Հանց բարբառոյ տիրապ
հրամանաւ գաւոխ՚։

Ա Ա՛ռ զի և Տապան իմն է
մաքրական, կրկին եր-
կանկան, ՚ի հեղձմանէ կեն
ցաղոյս ազատ պահապան։
Ա Է բազմագ անբանիւք գա
զանաց գաստուք և սակաւ
մարդկամբք, այլ ընդ երկ
բայնոյս և զվերինսն յինքն
հաւաքէ։ Ա Է յայնս խուռ
վուռ բերի։ այլ ՚ի բարձրու
նէն երկնի համբառնայ։
3 Ա՛ր զաշակերտ հրահան
գեալ Տոգւոյն այ՝ փախչի
՚ի նենգուէ։ Ա Է ՚ի բողոք
մահու մարմնոյ հարու-
ածոց, 4 այլ ՚ի կենացն աւե
տիս ըմբռնեալ ածէ՚։
5 Ա Է նոյնի ձեռնարկեալ
գործի։ այլ հաստուղին հրա
մանաւ շինի։ 6 Ա Է մովսէս
ընդ բեռներէն, 7 այլ միա
ծինն այ՝ Տոգւովն սրբով
զսա հանդերձէ։ 8 Ա Է յա
րաշարժ հանապազափոխ։
այլ մշտակաւոյց հիմամբ

արուեստի։ 1 Ընդեղ և ան
վրիպումն՝ ըստ քո հեռացն
ընթանայ։ 1 Նարբձ ձոխութ
անպատկառաբար հասար
ձակապէս զօրէն գովելոյ
գլուխ ամբառնայ։ 1 Ո՛նք
մեծ ունի արբուէ, մինչ զի
զորս ըստ պատկերի այ է
ղեն՝ կանոնաւ խարէ։
Ա Եթէ յոգունց ընտրուեց
փորձիւ՝ թէ հաստարձա
կեսցի մարդ ոք սխալեալ
՚ի գաւթիս նորին մտանել՝
ոչ պղծի։ այլ ընդ անպատ
րաստին թերուեց գժնա
րի։ Ա Է նզովի։ այլ տեղի՛
տայ ոչ գիտողացն զընորհին
զգաւ։ Ա Է լքանի ինքեանք՝
պարտաւորս իւրովն գտեալ։
այլ ՚ի մերոց գործոց խրճի
նանայ։ 2 Ա Է Թողացուցանէ
երկիցս մատչիլ յերբեք
նուաճն ոտին կենդանատը
ւաց՝ ըստ տիրական անձատ
խորհրդոյն։ Ա Է կրկին յա
ւուր զնոյն ցուցանէ։ զի
մի՛ անընտրաբար նմին
խայտառակեսցի։ Ա Շտա
կեցի՛ կարեաց զօրանայ՝ երբ

1 Աղտ
22.12

2 Յոհ
20.17
3 Ղտա
1.5
4 Ա՛ւկ
9.4
Ա՛ռն
6.14
Ա՛ռն
31.2
Ա՛ռ
4.6
Ա՛ռն
33.7

անասանելեաւ զսա հաս
տատէ։

1 Եւ արձեալ՝ լբր զտապա
նակն անիսօս փայտեղէն
մաճեալ տախտակօք առ
անց զդայուԹիւն՝ տեսողա
կանաց մեզ առաջնորդէ։
Եւ կերպարան անքանակ
էին յառաջհետեալ՝ ինչան
դերձանս լուսոյն կենաց
տեղի պատրաստէ։ 2 Ընդ
ողիէլի անտուստ սատակէ՝
եԹէ ոչ խաչապէս յոգի՛
բերիցի։ Եւ պանանէ՛ վատ
նեալ վաղվաղակի առժա
մայն, 3 եԹէ անասնայինն
լծակցուԹ երկրասիրաբար
գետնակոխ սայլուԹ՝ լբր
զանօԹ ինչ ձեռնադնին
բարձեալ տանիցին։

4 Եւ լերզեաւ մարդոյ, այլ
բանիւ հրեշտակաց խօսի։
5 Եւ ուռկան գոյակինուԹ,
և արագապ մտառեալ լսէ։
6 Եւ ձայն կերպարանական
բարբառոյ, և զպատգամս
գործոցն յիւ՝ համօրէն ա
զանց պատմեալ հուշակէ։
Եւ խաղալեաց շարժակա

նուԹի, և աճապարով իւն կեն
դանուԹ հատապաւ ազդէ
Եւ ոսկերաց և ջլաց յօդա 1 Դատ
ուածս, 7 և երկուք հազա 25·10
րօք կանդնօք լայնուԹիւ՝
լբր ըզդունդն անհամար
բարձրեալն այ՝ զկենդանա
կան զօրուն գումարտակ
հրեղէնական վառեալ ամ 2 Եբգ
բոխին, և այժմ ընդ նոսին 6·7
լբր զանմաքուրս՝ ի սրբու 3 Եբգ
Թիչ զոմանս ախտիւ մեղա 6·10
նաց ջերեալս՝ հատուածա 4 Դատ
ծեալ յինքենէ՝ հերիւ ու 25·22
ղեկցէ 8 յապրելոցն՝ ի տա 5 Եգկ
ժնաւորաղեսարկուԹեան։ 8·29
Եւյոն իսկ էուԹիւնն այ 6 Եբ
մարմին եղելոյ՝ 9 անուանմբ 3·11
այսր վիմի նշանակեցաւ։ 7 Հեսա
պատառմամբ կողին՝ ըզբբ 3·4
նաւս արբուցիչ։ Եւ արեան 8 Դատ
երակաց ընԹացք, այլ լու 17·6
սոյ վերնոյն շառաւիղք, 9 Դատ
Թափանցանց միուԹ զնոյն 28·16
կենդանացուցեալ նորոգ 10 Եգկ
պաշտպանէ։ 10 Եւ սողոմոն 9·1
11 կամ զօրաբաժէլ մահկա 11 զսա
նացուաց ուսուիկանուԹիւն, այլ 4·9
ամենից ունողին իմաստ

աշխարհին նմանութիք կե-
նացն փայտի, զոմանս ոմն-
ի երկի։ 2 Որոտակուծ է հա-
մայն դիւապատիր յուս-
թիցն արձանաց. 3 զի քարն
գովեալ կարկեհնի ակամբ
և վիմաք կենդանեզբ այս-
րինն հաստատի։ 4 Ո՞վ յար
չքնաղ և ածրնկալ ազգաւ
միանգամայն ի յամենուստ
ծառայութիք։ 5 Ի օրինակ
վերնոյն սիօնի, զան թէ ձշ
մարտութիք նմին ճանաչի։
Ի կուապշտուիցն կապաճ
բագին, և կամ լծով օրի-
նին տեղի պարտաւորուիք։
այլ ոչուն՝ բարերարու-
թիցն պարգևարան՝ ի մէնջ
համբուրի։ Ի սասանիլ եր
բէք յայլ ինչ կերպարան
ձևոյ փոխարկեալ. այլ՝ ի
նոյն շուք փառաց մնծայոյ
ընդարձակի։ 6 Ոյն ինքն
երկին երկնի՝ ի յերկրի
լուսապայծառ կերպիւ հո
ւակի։ Ով չէ առանց հօրն
քի՝ և ոչ առանց այսր մօր
արգնդի՝ ոչ կատարեալ։
7 Ընտուն շրջի անբովանդ

զսա գծագրէ։ Ի նմանը
28 · 13 Հիրական հաստատակաճառիկ
իւղով առ՝ի յակոբայ պա-
րարի, այլ ահաւորին ար-
եամբ և փառօք մեծին ը
ծանի։ Ի տուն երկրային
նիւթոյ՝ զան թէ մարմին
երկնային լուսոյ՝ այ զսը
րին որդիս կնքեալ ձեռնա
գրէ։ Ի կենցաղոյս յերկ
րէ յղացմունս՝ այլ արքայ-
ութեն երկնից ժառանգս
կրէք։ Ո՞ի ծոց իւր գըր
գեալն՝ գոգոյն աբրահա
մու ընծայեցուցանէ։
Եթայ հարանուիք սորա՝
որդիքն այ կենդանւոյ,
Ըմբոռդք խանձոյից սորին՝
հայրապետացն գումարք։
Ոյն ինքն մուտացումն առ
նէ այսակիր բարձանցն կը
ռամրուիք. զի զերկնայնոյն
այ ունի ձծանօթութիք։
Տարուի է ամէն դիոյն
դրօշիւղ. զի ի՛նմանէն քա
րինս սորա քան երկրպագի-
Հակուծմն է յայտնապէս
ութեան ըղձից անտա
ռաց. զի ի բնաւէից մայրից

անօրինի։ Իբր զնշան խա-
չին փրկութեան՝ զօրութիւն
զարմանատեսանս և արբեստս
բազմօրինակս կատարեալ
հրաշագործն։ Նեմատհա-
երոքին առեն՝ ի սմա հաս
տատեալ տեսանի։ Ոսկւոյ
խորհրդարարին հերձուա
ծողայ՝ մոլեգնամեծ բե-
րանք կարկին։ 5 Ասէ և
քարինս ինձ իմանալիս և
բանաւորականս, որով ըղ
դազանութիւնս անմաքուրս՝
բացուստ՝ իբայ տրտնջել
առարկէ։ 6 Ընդանիք և
աստուածս ոմանս եղակոնս
պատկերս մաքուրս՝ միոյն
այ քոյ։ Ասէ և զդիրն իւր
ընդ արևելս՝ իտեղի խոստ
մանն բնակութեանն մերոյ
առաջնոյ։ Զեռամբ ինն
ցուցանէ յայտնապէս ըղ
դասատեանն այ շաբիլ։
7 Ո՛վ վնասակարն առակ ուխ
տական՝ ի դէմս բերեալ՝
մեզ վարդապետէ։ Ո՛վքը
կուռիւնն ի յերկոյ անտի
ճագման արուսեակին՝ ըն-

Ա՞ծ
8 · 20

2 Կոր
34 · 30
31 Բգ
8 · 11
4 Ա՞մ
133 · 1
5 Կոր
19 · 13
6 Հռ
8 · 15
Յհ
1 · 19

7 Ա՞ծ
24 · 27

դակելին, եթէ ոչ՝ ի սմին
տան տապաստարեցի։
1 Ա՛յ ասէնք տեղի գըլխոյն
հանգստեան՝ որն բոլորից՝
եթէ ոչ յայս կայարան կե
նաց մտեալ ազանիցի։
Զիան՝ ի կամար վերնայինն
երկնի՝ յայս հինքաւորըդ
նակուն առաւել պարծի։
Ընդաւուքիք ածեան լու
սոյն՝ 2 որ զդէմս մրդրէին
3 և զօրինակ սորին ծած
կեցին։ ոչ վախեան՝ ի փա
ռաց երեսաց նորին։ և նը
մանուք սորուն որ՝ ի տա
ճարին՝ ոչ հանդարտեցին՝ ի
տան հանդիսի մեծի դուռս
ա՛ր, և՝ ի բանականութեա դա
տուց խմբեալ նըւազի։
4 Ա՛ստ օրինի կրկին բաղձա
նօք, զան՝ ի դրախտն վայել
չական։ Ա՛յս մայր հոգեբ
ծոց, երկնաւորս, լուսաւորս՝
զան ի երկրաւորս, շնչա
ւորս, մարմնաւորս, զիս գըտ
ւեաց որդի։ Ասէն ըստ
եանց սորա՝ արիւնն ի՝
Ա՛ի ասէ ածածնին իսկ պատ
կեր զսոյն ոք գրեսցէ՝ ոչ

(Ժէ, 2)

կային և կամ արբեստ երկ
րակենցաղ՝ զսահմանեալ
ամանդուխիս առ ձեռնա
կերտս եկեղեցի վարկանի
ցի. և ոչ պարգև առեալ
կենաց, և ակնարկութիւն
ածային, 2 և հոգւոյն սէր
յայտնեալ լուսանորոգ նա
խադրութիւն, և երախտեաց
բարձրելոյն ամենատուր լը
րականութիւն, և կամաց արա
րողին խրնկաւորեալ խոր
հրդարան, և առաքելոց ձե
ռինն աջոյ բարեհանձար
հիմնարկութիւն. 3 Ըստ միան
դամայն ասել. Հաւատս երկ
նից, 4 և քաղաք այ կենդա
նւոյ, 5 և մայր կենդանեաց
ազատ՝ ի պարտեաց. և ձըշ
գրիտ տեսակ կերպի երև
ակիս բանականի. իմանալ
լին՝ խորհուրդ հոգւոյն,
և շօշափելին՝ պատկեր մար
մնոյս. և սրբութեց անդ
անձառիւ՝ գերազանցեալ
նոր սրբութիւն, և քրիստոս
եանն նշանաւ պայծառաց
պարծ պսակեցեալ. Այնպէս
սի ոչ խոտվանողն մերժէ՝

աւուրն՝ արարածոց յերկ
րի քարգմանէ. Քանաս հա
լածէ՝ Ընտաժեաս բժըշ
կէ՝ Ոնիւց բանութեց
զօրէ՝ Ոդգանդ որովայնի
սրին՝ աճապանն կենդա
նարար՝ Ոպար հարսանեց
սրա՝ դասք առաքելոցն։

Ոյկբան ձոխացաւ բար
գաւաճեալ երանութիք,
մինչ զի նոյն ինքն փրկչին
անուամբ վայելչապէս յոր
ջորջեցաւ։ Ծերամօրն լու
սոյ կոչմամբ, ի մերձաւո
րացն միածնին ձայնեալ կըն
քեցաւ։ Ոմիւնոյ մեղաւո
րաց՝ նահապետիստ հան
դարտութիք։ Ոդրահամեան
րան վերնոյն դաստուց։
Ոժշկարան անսխալելի տա
րակուսեալ պարտաւորաց։
Ոդրորդութիւն անպատում
ի սմա փառաւորի օրհ
նեալ յամենայնի։

Ոսկ եթէ ոք զձեռն չա
րութիւն՝ ի վերինն արքայու
յանդգնաբար համբաւո
նայցէ. և գիտաց ինչ մարմ
նաւոր և կամ ճնարք մարդ

Ոդգ	
2·3	
Ոդր	
8·9	
Ոդն	
28·17	
Ոդր	
12·22	
Ոդղ	
գ·26	

Ա՛ՀԼսես անէծս. Ա՛Հ ա՛ՀՀ
լոյս՝ և արե՛ւիդ լուսոյ.
որ ոչ ելանէ երբէք ըստ
բան քո իբր անձեռնարկելի
որև մուտս է անչնարաւորս.
Ա՛ուր է հատուցանել ի սբ
տուղ քաղցրութե ընդ փշոյ
խստութե, սկզբնահայրդ
այսմ նորոդ և զարմանալ
Էր կանոնաց կենաց.
Ա՛Հանզի բարի առնել ա
տելոյն, և աղօթս իմ երթայ
հալածչին, և փրկութիւն
հայցել խոցողին, և սպա
նողին ներումն խնդրել,
Ա՛ի՛ էն ընծայեցի պատուղս
այս հրաշից. որոյ քաղցրու
թի՛ն անձամբ է քան զօրի
նակ. Ա՛ն բարեբանեալ
կամաց. քոյ ախորժելի՛ք.
Ա՛ն գովեալ շրթանց. քոյ
ձաշակելի՛ք. 4 Ա՛ոդի երկ
սաց 5 և զօրուն գեղոյ մե
րոյ Տէր. քո՛ օրհնեալ՝ի բար
ձունս. Ա՛ ամէն մարդ երկ
րած ինք և ամենաւէրնպ.ի,
և բարեմասոյց ձեռաց քո
րիս դարձուցին. Ա՛ոկ դու
լոյս՝ և արե՛ւիդ լուսոյ.

Ա՛ ոգ՝ ՈՒ՝ Ի՛

մած. բազմա՛
գութ. հզօր.
ահաւոր. մարդասէր. օրհ

Տ՛Օ՝

Ա՛ ՈՒՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ա՛ՀՈ

գոյացուցանես՝ ահ ես։
Քեզ հոգաս ընդ մեզ՝ ա
մենաակն ես։ Քեզ կոր
զես ի մեզաց այցելու ես։
Քեզ չարժանացաս ընձե
ռես՝ օրհնեալ ես։ Քեզ
յորսոցէն զերծուացես,
փրկիչ ես։ Քեզ զեղջես
ի քոյոցդ ի մէջ հարբուստ
ես։ 5 Քեզ նախ քան ի
մէնջ խնդրիլն դու կար
կառեացես՝ անկարօտ ես։
Քեզ լայնես ներդումբ՝
անդորրիչ ես։ Քեզ զմեր
ջացեալս կոշես՝ խնամակալ
ես։ Քեզ զսասանելս հաս
տատես՝ վեմ ես։ 6 Քեզ
պատգեղոյս արդուցանիցես՝
աղբիւր ես։ Քեզ զծած
կեալն երևեցուցանիցես՝
լոյս ես։ Քեզ զօրատա
կարն իմ ծանուցես՝ բա
րի՛ ես։ Քեզ զերծանն պն
դես առնիցես՝ երկայնամի
ես։ Քեզ ընդ փոքուս ի
գատ ոչ մտանիցես՝ բարձ
րեալ ես։ Քեզ ծառայիս
ձեռն մատուցես՝ ըստա
ցօղ ես։ Քեզ աջմէդ քո

խորհես զար։ 1 Ա՛ւ կամիս
կորուստ։ 2 Ա՛ւ ըղձանաս
մահ։ Ա՛ւ յուզես ի խոր
վուէ։ Ա՛ւ տիրես ի ցասմա
նէ։ Ա՛ւ հարկիս ի բար
կութէ։ 3 Ա՛ւ մըթանաս ի
սիրոյ։ Ա՛ւ այլայլիս ի զբ
թութէ։ Ա՛ւ փոփոխիս ի բա
րութէ։ Ա՛ւ ի թիկանց շրջուիս
և ոչ երեսաց անդրադար
ձուիս։ 1 Ա՛յլ ամենևին
լուսաւորութ և նկատուիս
փրկութեան։
Քեզ քաւեսցես՝ կարօղ
ես։ 4 Քեզ բժշկես՝ զօ
րաւոր ես։ Քեզ կենդանա
ցուցանես՝ բաւական ես։
Քեզ շնորհես՝ առատ ես։
Քեզ ողջացուցանես՝ ճնա
րաւոր ես։ Քեզ պարգե
ւես՝ ամենալի՛ ես։ Քեզ
արդարացուցանես՝ ամենար
ւեստ ես։ Քեզ մխիթա
րես՝ ամենիշխան ես։ Քեզ
նորոգես՝ ամենակալ ես։
Քեզ հրաշագործեսցես,
ամենահռչակաւոր ես։
Քեզ վերստին հաստատես
արարիչ ես։ Քեզ կրկին

ՅՈՎ

ՅՈՎ

քանզի չօր է օրն
նաբանեալ ձեզ ըս-
ատանորդ՝ կշռուսէ երկուց
ընտրութեց. արարածոցս
սասանուեց յերկանակելոյ
յայլ եմն ելուզ երկնակեն
ցաղ անփոխադրելի. ամբար
ձերոցն խոնարհութեբ, և
կործանելոցս վերբերուն՝
սարսափելի ուրբաթու մե
ծին պատերին։ Որում
երկն էհաս ժամ բարեպա-
տեհ՝ դրել ինձ զայս նը
ւազ ձայնին հնձուխեան
զբնարձակուն երկիրգին։
Ո՞հմ ըղձալի համարիմ ա-
սել աստանօր՝ հրոյց այսի՝
զոր ընդ իմ կրնեցեր աչ
բոլորից։ 4Ելացեր յատենի
քում սահմանուածոյն՝ ի ե-
մով վերապին։ 5Ելէհատ
ցար տրէլէդ բանին։

257 Ելէ

պաշտպանեսցես՝ յանձանձ
ձիչ ես։ Ձեզ վհատելոյս
դարման մատուսցես՝ կե
րակրիչ ես։ Ձեզ զանդեսս
պարարեսցես՝ վարդապետ
ես։ Ձեզ զդիմեալս ու-
քեզ ընկալցին՝ ապէն ես։
Ձ՞ւրդ՝ քո՞ն այսքիկ
տեր ողորմութեանց։
Ելէ հրայն գրեալ, այլ կոչ
տարեալ և գլեսաւորեալ։
1Ձահանի նահատակդ համ
բերուն վկայից։ որ վասն
իմոյ փրկուն Տեառնդ հատար
զօրապետ՝ ի յասպրնդի ձա
կատուն, զի կակղեսցես ըզ
կարծր բունութ մարմնոյս
գոռոզութեան՝ վարժմամբ
կըրնտուխեն ջարշարանացն
վառնդի։ 2Ձ՞ւ յանպարտա
կիրդ մարմին չափեալ ըզ
բնութեան սերտուամ զտա
ժանականն տադնապ տու
ժի։ զի զվնտութեդ որ առ
մեզ՝ արդեամբ ցուցցես՝
ի քեզ օրինակեալ։
Օրհնեալ յաւիտեանս
ամէն։

1 Եւ բարբառեցաւ Տէր
առ Մովսէս լեզուիւ։ Եւ ձայն ար
ձակեցեր 2 առանձինդ երկ
րի։ Եւ մռնչեցեր ամենաղ
դեցիկ փողդ մեծութեանդ։
Եւ երախտեօքն քո յանդիմ
անեցեր, և ոչ չարեօք նո
ցին ըմբերնեցեր։ Եւ մատ
նեցեր ամօթոյ՝ զմատնիչսն
զքեզ տանջանաց մահու։
3 Եւ՝ ի կապել զքեզ դի
մադրեցեր, 4 և ոչ յապտա
կեն դժուարացար։ Եւ
՝ի թքնուլն թշնամանեցեր
5 և ոչ ընդ կուիեն երբեք
խոովեցար։ 6 Եւ ընդ կա
տակեն սրտմտեցար, և ոչ
ընդ խաղ արկանելն՝ երեսս
փոխեցեր։ Երկացուցին
զզգեստ պատմուճանին իբ
րև՝ ի սակարկ՝, և դարձեալ
ազուցին իբր անփրկանա
ւոր ըմբռնեցելոյ։ Քէ
ոչ էր արբեալ կրկնակի քա
ղաքն՝ զանգեալ ընդ լերուդ՝
ոչ էր հեղեալ մաղձն իմ
մթերեալ նախանձի դառնու
թեն։ Աշակեաց վհա
ւուք, և արդ՝ լանդրկեն

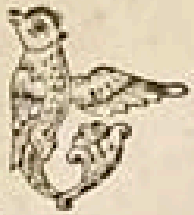
տարակուսանաց։ Ընդ մո
լեգնաբար, և դարձեալ մա
տուցին անպատկառապէս։
7 Վանի՞ հարուածոց յե
տին անարդութեանդ՝ ի մէջ
խառնիճաղանճն ամբոխի
դատապրտեցին։ 8 Ունր
կրկնեցին նախատանաց՝
և պսակ եդին արհամար
հութեանդ։ Եւ ետուն հան
գիստ կենդանարարիդ։
Եթէ ոչ զգործն մահուն
կրել զքեզ պատրաստեցին։
Ընկալար իբրև երկայնա
միտ։ Ընդ իբրև զհեզ։
9 Վարձեր ոչ համբերող
ստանձնեալ իբր զպար
տական զփայտն վշտաց։
Որպէս զծաղիկ շուշանաց
հոմտաց՝ ուսով բերեալ
զկենն կենաց։ Ո՞ի յար
հաւրացդ զիշերայնոց՝ զիւ
րակերոս գահաւորակ մար
մնեղէն գոյութեանդ՝ պահպա
նեաց՝ ի դատապարտու
թենն վայրի իբր՝ ի խրախ
ճան խընճոյից։ 10 Վանին
արտաքս իբրև զողջակէզ։
Ասեցին իբրև զնոյն

սաբեկայ 1 ձգեալ զերդք-
բասյն։ Տարածեցին ի սե-
ղան խաչին 2 իբրև զպա-
տարագ։ Նևեռեցին որպ
չարագործ։ Պնդեցին իբ
րև զապստամբ։ Ո՛չ խաղա
ղութիդ երկնաւո՛ր՝ իբրև
զանաշակ։ Ո՛չ անկապուտա
մեծութիդ՝ իբր զտառապել։
3 Ո՛չ ա՛ռ ի քրօքեից պաշտե
ցեալդ՝ իբր զքամահեալ։
Ո՛չ սահմանդ կենաց՝ իբր
զարժանաւո՛ր սատակման
մահու։ Ո՛չ աւետարանիս
նկարիչ՝ իբր զհայհոյիչ ո
րինեին։ Ո՛չ երդ և վկայա
րուածն մարգարէից՝ իբր զ
համառօտիչ գրեցելոցն։
Ո՛չ ձառագայթդ փառաց
և զկնիկ անքննին խորհր
դոյդ հօր՝ իբր զնեռհակ
ծնողիդ կամայ։
Ո՛չ օրհնեալդ խնկապէս,
իբր զտարապրեալ։ 4 Ո՛չ կա
պոյ օրինին լուծիչդ՝ իբր
զայր ի նզովս գրեալ։
5 Ո՛չ հնարդ ծախիչ՝ իբր զ
հերքեալ ի կալանաւո՛ր։
Ո՛չ ահաւորդ երկնի և երկ
րի՝ իբր զհանապատի պատ
ժաւո՛ր։ Ո՛չ լոյս անմա
տոյց ծագիկեալդ՝ իբր զ
հողածին ըմբռնեալ։
6 Ով քաղցրութիդ և եր
կայնամիտ բարերարութիդ
ողորմածիդ գԹուԹեան։
Ո՛ր վասն ապականաւո՛ր և
անօրինեալ ծառայիս՝ որդ
բոլորից՝ զայս ամ կամաւո
րապէս և հանդուգնական հա
ճութիւ տարեալ, մարմնոյդ
միութիւ՝ ի քեզ ընկալար։
Նո՛ մինչև՝ ի քնարան շիր
միւն տապանի՝ անպակաս՝ ի
լրութիէ ամբողջ նոյնութի՝
ածդ անքննին զնոյն կրկ
եալ նախատինս՝ անձառ
համբերութիւ, 7 յարեար
կենդանի ինքնիշխանաբարձ
րութեամբ լուսոյ՝ աննիւ
ծապ մարմնով և անթեղի
ծածկութեամբ։

Օրհնեալ փառօք։
Պովեալ գԹուԹեամբ։
Նարեբանեալ միշտ ուղղ
մութեամբ. յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն։

թշնամուացերուս ինձ պար
գևեցեր։ Ո՛ր ջնջեսցին
շնորհայդ ամեհիս, 2 զոր
կողից քոց կայլակէք նորը
գեցին։ Ո՛ր անշահ եղիր
ցին կրիցդ պատուղաք, զոր
կարօտութեանս իմում մա
տուցեր։ Ո՛ր պարծեսցի
բանսարկուն վանեալ զքո
ըստացեալս իւրացուցա
նել։ Ո՛չ այ յաղթեսցես կա
մօք քո՝ ըղձից շարին։
Վերստին ապշեսցի՛ ինքն
անդամ զարհուրեալն։
Կրկին պարտեսցի՛ խոպատ
դատեցեալն։ 3 Ո՛ր անձ
նայեր զաշատարարդ քո
բան՝ որ զստեղծեալս քո
զքեզ ընծայեալ՝ վերստին
ատ քեզ դարձուցանէ։
Ո՛ անձառն արարեր բարե
բարութիւն յանակնկալ ժա
մուն յուսահատութեան.
յորժամ բնաւ ինակ կըտ
րեալ և օտարացեալէրկեն
դանութենն շարժուղուի,
մեռար անմահդ՝ և զմահ
ցեալս նորոգեցեր։ Ո՛վ
զկանոն համաձևութեան

Վ էրստին չասելոցդ իւիւն հր
ծուելուան նորին հանդիպ ասելոյն
աչքս մաշեանայ։ Կան ՚ի ինչ
ցոյ սէր"։ ՀՒ

Ո՛ ԸՐ Պ՝
անկեալ յերեսս
հողանիւթ կերը
պիւս ե՛ւ վայր խոնարհել
ծնրադրական երկրպադու
թիւ՝ զբարեգործիդ ողոր
մածութիւնդ վկենդանարար
ոսս համբուրեմ։ Ո՛ այս
օրինակ մաղթանայ մեծիդ
ընծայեցուցեալ։ Ողջեմ
զքեզ միայն խնամակալ։
Աարդասէր։ Գթած։
Ներողիչ։ Հզօր։ Ողոր
մած։ Պաշտպան։ Ո՛ր ու
նայնասցի վաստակն աշխա
տութիւնդ փրկականդ կրից
մարմնացելոյդ վա՛ր իմ այ։
Ո՛ր սոսկ եղիցի ՚քրը
տանոյդ հալածեալ խառնե
ցեալ արեամբ ՚ի մասնու
թեանն աւուր դիշերին։
Ո՛ր լիցի սառնէրացեալ
լուսոյդ երախտիս, զոր ձը
րի և առանց փրկականդ

1 Գ-Ի 22.44
2 Ես.7
29.34
3 Ի-Ի 7.46

նապայծառ դանձուդդ մը
նացականաց. որով պատ-
կան գտեալ, քո անուանե
ցայդ՝ պաշտպանեալ ի քէն
անսահման բարի։ Նա ը
ղորմեա ինձ գլխաճ աղա
չեմ զքեզ. ողորմեա ինձ հը
զօր՝ կրկին ողորմեա։ Ա
Ա՛ի փոխարկեր երկունս 1 • 3
ցաւոց ընդ չարէդս իմոյ՝
բերիդ ամենևին։ Ա՛ի բաւ
նար ի վտանգելոյս՝ զաւ՛ի 2 Յով
քէն պարգևեալդ ընդ հ՝ 8 • 12
Ա՛ի կապտեր զիչխումն ա
մէնօրհնեալդ հոգւոյ։
Ա՛ի լուծաներ զխնկեալ
կնիք արքունական պատ 3 Ա՛ա
կերիդ։ Ա՛ի յայտնեացին 18 • 27
5 փուշք մեղանացս՝ ի սրբ + Նա
բութիւն մտացս։ Ա՛ի խո 25 • 5
զեր զկապ միութիւն՝ զընդ 5 Նա
քեզ սիրոյն պնդութեան։ 32 • 13
Ա՛ի մերժեացես զարբեաս
զօրութիւն լեզուոյս յարմա
րուե։ Ա՛ի պակասեցուցա
ներ զյաջողեալն աջոյս՝
առ ի զերեսդ մատունս
բաշխել։ Ա՛ի դրեր ի դպ
րութիւն կենաց մատենիդ՝
զմա

օրինի փոխեցեր, արդ՝ զգ
դիւրինն և զհեշտականն
և զևս ծանրաբեռն մի՛ ար
գելցես։ Ակզբնաձիր ողոր
մածուե, բարեգութ, օրհ
նեալ, և երկայնամիտ քա
զաւոր։ Նզդեա քանիզդ
ամենազօրաե, ուր զգոյուի
լուսոյն ստեղծեր ի նախ
նում աւուրն, և վաղվաղա
կի փութիսեալ գլուսոյդ ի
լաե անդր։ 2 Նե փոխա
նակ զի ես ոչ խընդրեցի
հեռևիլ լուսոյդ՝ դու ել
ցես ինձ յայց՝ ձառագայթ
ծագման հայրենի կերպիդ
3 Նե կոչեցայց առաքի քո
ծառայս վնասապարտ ողոր
մեալ առ ի քէն։ Ա՛չէ ժա
մանակ յերկարաձգուե առ
ի զպարտսն հատուցանել։
Ն՛ահ ընդունէ ինձ տառա
պելոյս զերեսս քո՝ լոյսդ ի
խաչարի սրտից վհատելոյ։
Ն՛երգիլ և կնքեա զընթաց
մուննջ ելիցն. որ միշտ զե
ղուն բարիքն հոսեալ յու
շոյս իմ տեսութեննէ։
4 Պահեա ինձ զընդունչ ամե

զմահուն պարտիս։ Ա՛ի պահեր։ Ա՛ի ինձ հմարիր
Ա՛ի յիշեցուցաներ։
Ա՛ի ամաչեցուցաներ։
Ա՛ի նախատեր։
Ա՛ի ոտն հարկաներ։
Ա՛ի արձանացուցաներ զզ
մեղսուեցն։ Ա՛ի ամբարեր
զկորստենէն։ Ա՛ի իբր ըստ
գոեալ իմն ամբաստաներ։
Ա՛ի յարուսցես ընդ իս զզ
ծառն անիծից։ Ա՛ի արձա
կեր յիս զզ սաղարթ ձնա
ստուցն։ Ա՛ի ընձիւղեր զզ
ծաղիկ մեղացս։ Ա՛ի բեր
ցես ընտրաջ զնամակ պար
տուցս։ Ա՛ի արտաբերեր
զէութիւն պաղոյն։ Ա՛ի թէ
էեսցես ի ձիւղս երկրա
ստեղծ մատանցդ զգիւտս
գործոցս։ Ա՛ի մատուսցես
բան ընդդէմ ահեղ զանօ
րէնութիւս իմ յիշատակել։
Ա՛ի մատնեսցես իմոյս կա
մաց՝ զանդ հոգւոյս վա
րել ի գերութիւն։ Ա՛ի աս
տէն զիս փառաւորեր՝ զի
անդանօր գատապարտես
ցես։ Ա՛ի նըշազուրջ այսր
անցաւորի՝ զայրիսեռնա
կան բարիսն տուժեր։
Ա՛ի ի սակաւուս այսմ
ժամանակի՝ զանվախճանե
լի գիտառան չափեր։
Ա՛ի ընդհովիս վշտաց հե
ծութիւն՝ զանախտական ըզ
կեանդ գրաւեր։ Ա՛ի ընդ
ըստուերի այսր մըթութիւն՝
զանձառելիդ լոյս փոխա
նակեր։ Ա՛ի զերասանակ
մտացս լքցես՝ ընդ արտուղի
հետս հետևիլ։ Ա՛ի զկա
մուրջ կենցաղոյս՝ գրեսցես
ինձ հնգաստեան բանակա
նութի։ Ա՛ի զհովիտ հան
ձարոյս ստուերակին պահեր՝
ի հանդերձեալսն ինձ հրա
պարակել։ Ա՛թէ ամբարես
զառանց համարոյ գործոցս
իմ չարին՝ ձեռայդ կենդա
նութեն։ Ա՛թէ շտեմարանես
ի սրտի, աստէն կիզեալ
անբոյց այրեցայդ։ Ա՛թէ
քննես զանօրէնութիւնս՝
առանց յանդիմանի լինելոյ
քեզ՝ ինպատ հալեցայդ։
Ա՛թէ տնկակից ինձ թող
ցես զմեղսն՝ ի նոսին վատ
նեալ մաշեցայդ։

Ո՛վ կնարկեա միշտ զօրեղ
ամենակարօղ՝ փախանուլ չա
րութեցս որ յիս· զի քարիդ
քո եկել փոխանորդեսցէ։
Հրամայեա դքաճ՝ խնա
մակալ՝ գովեալ լոյս անշի
ջանելի՝ զօրութ անսահմա
նելեաւ՝ զի նուր հաստա
տեսցի գոյութիւն բնու
մարմնեղէն յարկի անդա
մոցս։ Որում հանդուցիլ
անլըքանելի բնակեսցիս
բազմեալ ախոռժ տեղեա
նօք՝ միութիւք հոգւոյս իմ
ընդ քեզ։ Ո՛ ապականուի
մեղացս մերժեալ խոպա
յանարատուի զիս պատրաս
տեացես ամենակեցոյց Քա
զաւոր անմահ տէր կեանց։
Ողջնեալ յաւետս ամէն։

❋❋❋

փակումն դժոխոյն, և բա-
ցումն ողորմութեան։
Որ ընդ գալարին երկնի՝
և ընդ երկրի դղրդիլն ։
կարծրութեան յատակիս,
ըստ կուտակելոց կոհակաց
խռովութեանց ծովու, եւ
փախստեան կերպ ցուցա-
նելով՝ մի զմիոյ հետս խա-
փանեն կատեալ յերկրա-
ւնդ։ Եւ տատանեալ
սաստանեալ՝ լայնատարած
դեռնոյս Քանձրութեան
՚ի հիմանց անտի ընդ ուժգ
նակի բախման Թընդելոյ
ներքնային խորոց, հարթիլ
զերկրին։ ։ և հալեալ հըր
դեհլին բնութիւք վիմայց,
և ամ տարերաց դոյից ։
3 Ա՚ յայլին երկինք յան-
եղծ փոփոխութիւն ։ և
յեղանակին արարածք տա-
րերաց իւրեանց ՚ի նորոգ
նմանութիւն ։ Նաճկու
թիւնք գործոցս հրապա-
րակին, և աներեւոյթք կը
րից մերոց յայտնին։ Ա՚րք
կրօնից ներգործեցելոց ՚ի
մարմինս մեր նկարին ։

արկանել զորդիս գեհենին
զարդ մահուն յաւիտեանա
կանի ։ Նմարձ գամօթոյն
պարտիս, որ պահել է յայտ
նիլ Քրիստոսական յետին
ատենի յանդիմանութեան։
Հրատ խաղաղութիւ յա-
ռաքեալսարդև ողորմութիւ
ք՚ո ընծայեցո ։ զի ՚ի ան-
տանելիքն ահաւորութե՚
՚ի ցոյցս եկեալ ինձ կեր-
պարանեսցին ։ անոյս ապ
շութիւ ընդ կենաց զղջման
առաջի կարգեալ։
Ա՚ատաստանն ահաւոր։
Նկատառ և անխաբելի
դատաւորն ։ Նմօթն սուղ
կալի։ Նշտամբանքն սար-
սափելի ։ Նդանդիմանու-
թիւնն անփախչելի ։
Տագնապն անճողոպրելի ։
Նակուցումն անխորհուր-
դելի ։ Նողումն անվրձռ-
դելի ։ Նայումն անըսիտ-
փելի ։ Նրձումն ատամանցն
անդադրելի ։ Նպահանու-
թիւնն անողջանալի ։
Նընդծքն սարսափելի աճ-
ապին ՚ի բանիդ ։

1 Մատաւորն երկնից յա-
տեանի նատի՝ վաճիս հատուց
մանն ի ձեռին իւրում։
2 Ո՞հա վայ ինձ ասելով
անգամ կրկին եղուքիք
ըստ չափոյ կշռուիլ եւ այսր
համարոյ՝ որ զանբաւու-
թիւնս քրիստոս պարապիցէ։
3 Ո՞ւնչ գործեցից ողբալ
ինս հոգի՝ յայնմաւուր մե-
ծի վտանգիւ։ 4 Ոանզի սաս
տիկ է յիշողն իսկ յառաջ
ջեալ քան զհանդիպումն։
5 Ո՞ր ոմն մարգարէ՝ զորի
նակին նմանութիւն ի դէմս
բերելով՝ զձեզ տագնապի
անզերծ փախստեանն նը
շանակէ ասելովն, 2 զոր օրի
նակ՝ եթէ փախուցու ոք
ի ձեռաց առիւծու, և պա
տահեսցի նմա արջ. և փախ
նուցու յերեսաց արջոյն՝
և մտանիցէ ի տուն և յե
ցուցէ զձեռն իւր ի յորմ,
և խածանիցէ զնա օձ։
3 Ոչ դարձեալ կրկին սաստ
կացուցանէ առնոյն կեր
պարան իրի զտեսիլն քրիստ
մընելի. 4 Ոչ ապաքէն ասէ՝

խոստ է օր տէն. օր խոշ
ուարոյ և մըխոյ. Որ ամպոյ
և մարախոյ։ 3 Ոորժամ
հրեշտակն պահպանողական
կենակից Տէր ոստիկան՝
իրաւամբք ամբաստանես
ցէ. Ոչ հատուցանողն ա
հաւոր արդարութ յանդի
մանեսցէ։ Ոպաստ ողբ քա
գաւորին՝ առանց խնայե
լոյ խուճապեն. զոմանս ի
կեանս հրաւիրեն, և զո
մանս յամօքն գատապար
տեն։ 4 Ոհատց դէմս լրեալս
ծաղու ցուցանեն, և ինձ
ահարկու և քստմնելիս ե
րեւեցուցանեն։ 5 Ոմանց պը
տակս լուսատպաճոյճս մատու
ցանեն, և այլոց կորուստ
մահու բողբոջեն։ 6 Ո՞րդա
րոյն ձայն աւետեաց, և
ինձ ի գոյժ անվախճան վըշ
տաց։ Ոորժամ առ բարիս՝
մանուանի, և ինձ չարագոր
ծիս կրկին յարակայի։
6 Որ դրանն բախել ոչ
ինչ ազդիցէ. վըճռոր եղեալ
գիտեն որ առիս։

1 Ոո-
25.31

2 Ոմա-
5.19
5.20

3 Ոո-
33.7

4 Ոո-
25.34
25.41

5 Ոոր-
2.11

6 Ոո-
25.10

Յորժամ սոսկալի վայրի՝
ոմն զուխտն կցորդութեանն
հայրենի, և ոմն զկտրանն
վկայութեան անտեսից, և
ոմն զարիւն մեծին ոչ, ամ
բաստան իմն իրաւացի՝ ա
ռաջի իմ տարածանեն։
Ո՞ տանջանարանն բազմա
պատիկ՝ զոր անձամբ ան
ձին աստէն իսկ պատրաս
տեցի։ Ո՞ ի՞մոյդ մխիթա
րեցայց համառօտեալս յու
սոյ։ Ո՞ ի՞ եթէ զօրքն լու
սոյ՝ դաստուք արդարոցն որ
փառաւորեալքն են երա
նութիւն՝ սարսին դողալով,
և ոչ բաւեն բերել զահա
ւոր տեսիլ երեսաց մեծ դա
տաստանին, ես եղկելիս՝
աւնդակորոյս սատակման
որդիս՝ ոի՞ր երևեցայց։
Ո՞ր ոչ միայն շեմ պակի
լոց, այլ և պատուհասն իմ
անտանելի, և կորուստն
անսպառելի։
Ա՛յլ արագեա՛ ամենապար
գե՛ւ զօրութի՛ն անձառ՝
ձեռն փրկութե՛ւն ի՛ կորուստ
դրաւելոյս։ Ո՞ ի՞ օգնեալ

Յորժամ դպրութիւնք հրա
շեին զարմանալեացդ՝ որ են
ծանաչելեաւ յայժմուցս՝ հա
սին վարուցն տեսակք՝
մարդկային բնութեանս
դործոց՝ յաղագս որոյ եղեն
դուք ամ էից, յիւրա
քանչիւր մարմինս՝ անպա
կաս գրութիւնք իսկոյն երևին,
Եւ խորհուրդք անձառիցն
կնքեցելոց յիմաստից աս
տեացս՝ առաջի աշաց մերոց
կերպարանին։ Ա՛ր այժմ
շահավաճառութիւք ողբոց և
արտասուաց զերկինս գը
րաւեն, անդ իբր զապաճա
ման ընդունայնութիւք ար
համարհեալք լքանին։
Հառաչմունք հեծութե՛ւն ոչ
կանխաւ աստի առաքեալ՝
չէ երբէք գտանել անդէն
Ա՛ղերմութիւք ձիդով սեր
մանեալք՝ ոչ պայծառ վառ
մամբ գնան առաջի։ Ա՛ր
տապանն նախայանցիցն, և
կտակարանն տիրանարգիցն՝
ևնշանն աչուընր այժմուցս՝
յանդիման եղեալ մեծաց
ձայնս դատաստանին։

(2)

Ի ՈՒՐԱ

վերայ ույսքանեայդ յուսահատութեդ և անհարկու սրտաբեկու-
թեանդ, պակուցանողական սաստկութեդ ամենայն բար
կութեդ, տադնապել հո
գւով թախծութե իսպառ
աղչեմ զքեզ ընդ ամենայն։
Երեշտակ ի մարդկանէ ։
Արձատեսիլ քերօքէ ։
Երկնաւոր արբայութի ։
Ընդհատն իբր զօդ ։
Աքուր որպէս զւոյս ։
Ընշաղախ լստնանութե
պատկերի արուսեակին բար
ձրութե ։ Վերազանց բան
զբնակութիւն անկոխելին
սրբութեանդ ։ Երանա-
ւոր խոստմանն տէրի ։
Ադեմ շնչական ։ Ոտա
կինացն անմահից , բոյե-
ղէն սրտին պատրանակեալ

1 Ես-ղ 103 · 21

2 Դնուէ 3 · 24

ի քէն՝ դարձայդ միւսանգամ՝ ի դրանդ դժոխոց՝ ամենապատրաստ հանդերձեալ ։ ամենևին անվտանգ գնել պրծեալ ի պատժոց՝ Աստանօր տեսեալ մտացս խնամիւ զապագային դիպ էածս՝ բաւականացեալ ի լուր երկիւղին՝ ի տադնապ սէ՛ տանջանաց՝ ահին համ բաւով՝ կամօք քո բարեաց զերծեալ ապրեցայց ։

1 Ձէ մի՛ մատնեցայց կորեանդն առիւծոյ , որք խնդրեն ի քէն զիս կերա կուր՝ ծախել առամամբքն դազանութե ։ Ո՛ ի զոր վայն մահուն լծուցեալ զաս տուստ պարարեալս՝ անդ ձգեալ հալեն ։ ուր անրս պատ պահի ճեպընաց մը քերինն ի ծախուն յոտի տենից ։ Ո՛ ի դու միայն բաւես կորզել ի ժանեաց սատակման ի կեանս և յե րանութիւն ։ Ինձ ի պատէն թագաւոր լուսոյ տեր յիս քս ։ Որմնեալ յա էիտեանս ամէն ։

2 Ես-ղ 3 · 24

Ա ՀԻՒՐ ԱՆՈՒՇ ԱՐՔԱՅՈՒՀԻ ԵՒ ՏԻԿՆ ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՂՆԱՊԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐԻՈՅ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԳԻՐ ՍԿԻԶԲԱՆ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՅ ՅԱՒԻՏԵՍԱՆ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ

Ա Ժանդակեա թևոցդ ա-
ղօթիւք՝ խոստովանեալ
2 մայրդ կենդանեաց։
Եւ յելից՝ իմ յերկրիս
հովտէ՝ առնոյ լվանայ հե
տևիլ՝ ի կենս օթևանացդ
պատրաստուեր։ զի թեթե
ւասցի՛ կատարածն իմ ինձ
ծանրացելոյս անօրէնութ-
Ա։ րասցես տօն ինձ երկ
րուե զօրն իմ տագնապի՝
ողջացուցիչ երկանցն ևայի
Ա։ արեխօսեա խնդրեա ա
ղաչեա։ զի ըստ անճառելի
մարդասիրեդ՝ և ահա ըզբա
նիդ հաճատամ զընդունե
լութիւն։ Ա։ րտասուօք օգ
նեա վտանգեցելոյս 3 գո
վեալդ՝ ի կանայս։ Ո՞ւնդր
խոնարհեցո առ իմ հաշտու
թիւն ծնօղդ այ։ Ա։ նդ ի
մում թշուառութիս հոգա խո
րան բարձրելոյն։ Ձեռն
տուր անկելոյս՝ տէնդր երկ
նային։ Փառաւորեա զոր
դիդ. զո՛ ի քեզ՝ աստուա-
ծօրէն ինձ հրաշագործել
քաւութիւն և ողորմութիւն՝
Ի աղախին այ և մայր։

Ա։ Ի բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ի՞ նչեսեա միացո զմեղուցե
լոյս դառն հեծուխ՝ ընդ
քոմդ երջանիկ և խնկաւո
րեալ հայցուածոց՝ ոտնկդ
կենաց պտղոյն օրհնութե։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

Ա։ 1 բարձրեալն հօրէ զօրա
ցեալ և հովանացել։ Ի՞նդ
գլաւթամբ հոգւոյն հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ի՞նակուբ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
Ա։ ինծինն հօր՝ եմ քեզ
անդրանիկ։ Ի ոդի զո ծը
նընդեամբ՝ և որ արարչու
թիւ։ Ա։ նդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարի։
Ա։ նդ անարատ սրբութեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ա։ նկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոյմ դաւանո
ղիս։ Ի՞ մատո ընծայեա
ընդսմին խաւնեալ զբանն
իմ նախնիք՝ մեծիդ ներբո
ղի ի քոյդ պաղատանս։
Ո՞ ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ ե՛ի մաք
րական զո ծնողութիդ ա
պաւինեալ և լուսաւորել։
կեցից զի որդւոյ քոյ ես ան

բարձրես՝ եղծման ընտնիչ
Ով ըզմատնեալս մահու
փրկեսցես՝ կենդանի լոյս։
Ով զլալեացս ձայն հատ
ցես՝ բերկրութիւն։
Ով զվարսակեալս կազդու
բեցուսցես՝ դեղ կենաց։
Ով ի կործանեալս յիս
ակնարկեսցես՝ հոգեւից։
Ով ողորմութիւն պատա
հեսցիս՝ կոտակ նուիրեալ։
Ովքնեալդ միայն ի շուք
ունես անբիծ լեզուաց եր
ջանկաց։ Ո՞հ կաթիլ մի
կաթին քումդ կուսութենէ՝
յանձն իմ անձրեւեալ՝ կե
նայ ինձ զոչխ։
Ո՞յդ բարձրելոյ ետն յի՛
արարչին երկնի և բնաւ՛ին
երկրի։ Ո՛ր անճառապէս
ծնար բովանդակ մարմնովն
և համայն աստուածութեամբն։
Որ փառաւորեալ ես ընդ հօր
և հոգւոյն սբ յերկինս և
անքննութ՛ մերոյին բնու
թեան միացելով՝ ամ և յա
ւիտեան։ Ո՛ի յերկրորդ
գալուդ՝ ոչնմա փառք յա
ւիտենից յաւիտեան ամէն։

Ո՛ւրախ լեր սուրբ կոյս
ինձ, և ցուցցի փրկուին
իմ քեզ։ Լուիր ինձ ցաւ
տրամայդ։ Ով ինձ ողոր
մեցիս սրբուհի։ Ով ըզ
կորուսեալս շահեսցիս աղ
նաւրատ։ Ով զհալքուցեալ
յանձանձեսցես երջանիկ։
Ով զամաչեցեալս յաւաղ
տաւսցես՝ բարեշնորհ։
Ով յուսահատելոյս ինձ միջ
նորդեսցես՝ միշտ սբ կոյս։
Ով զմերժեալս ընտանե
ցուսցես՝ մեծարեալդ յայ։
Ով յիս ցուցցես զգթա
ծութիւն՝ լուծիչդ անիծից։
Ով զծփեալս հաստատես
ցես՝ հանգիստ։ Ով ի
խռովուեցս յուզմանց փո
խեսցես զիս՝ խաղաղարար։
Ով վերնպելոյս ինձ հընա
րաւորեսցես՝ գովեալ։
Ով վա՜ յիմ մոցես ի հան
դէս՝ մահու նահանջիչ։
Ով զդառնութիւն իմ ա
նուշեսցես՝ քաղցրութիւն։
Ով զբաժանմանն իմ խըթ
ղոց քակտեսցես՝ հաշտուիչ։
Ով զանմաքրութիւն իմ

որ զբնաւէ յաւիտեանս պա
րտեսակէ ժամանակս, զան
ցեալն ընդ ներկայիս և ընդ
ապառնուոյն՝ յամայրը յամ
րութիւն կերկարաձգելոյ՝
յայգի աշխարհիս արմատա
ցելոյ՝ սին սաղարթիւն պա
ճուճելոյ զկեաւ՝ի պըտ
ղոյ. որ ի՞ ձշդիւթ պատկեր
թշնամւոյ մարդկութեան։
3 Որպա բարեխօսք՝ հան
դերձիչք՝ այլև խընամա
կալք։ Որք դեղերին հա
նապազ առ մեզ. ընդ մե
րում կրիցս կարեկցելով
բարեմասնութեն մեր ըսպա
սեն. և յաւիտենականն
կենդանութիւն փրկութեն
մեր աղօթեն՝ զայս բան ա
սելով, 4 զգործս ձեռաց
քոց մի՛ անտես առներ։
Կանգի արդարև մեր են
այս աղաչանք՝ի բարերա
րէդ այ վ՞ս մեր կարդեալ
առնուսա։ Ո՞ր ինդրա բա
նիւ են ստեղծեալք, և
մեք ձեռագ ներգործելք։
5 Որը և գալոց են ընդ
հանդիպ՝ վկայք սոսկալի

ու Ա՞ր էրուժեն չաւէլուծաց նէլին հր
ծնելուան նորին հրոյդի առ նոսն
աշխ՞ս հաղորդաւոյ։ Կնա՞ի ի ինչ
բոյ ուժոյ իսա ընդ ես։

ԶՐ

Եւ ՈՒՆԸ։
ծընին մաղթանաց՝
աչա և զվերնոյն
անմահ հրեշտակացն լու
սակերպից՝ զաղերս հայց
ւածոց՝ որ վ՞ս իմ գոչեն
առանց լռելոյ հանապազոր
դեան արդահատուք մա
քուր բերանոց, ընկալ բա
րեգութ։ Որը են բարիք՝
բարեգործեալք՝ի բարե
րարէդ՝ անկերծք չարեաց։
Հաստեալք յամէն իշխան
հրամանաց երից։ 2 Ո՞ զարու
թիւնք հզօրք ակնարկուեք
բարձրելոյդ։ Ուրբք, մա
քուրք, անարատք, օրհնելք,
վայելչականք, յաղթօղք,
և անպարտելիք։ Ո՞վ քան
ընթացից տեսուքն մոտաց՝
երապուն՞ք։ Որը և պատ
ղակորոյս անկոց թագնուոյն
հառաջանն դատարկութիւ՞

յաճախ դիտուք՝ անցուրտ
ջերմութիւն ջերուցանողք
ինքնաբուն տապուկն ածի
սիրտ։ Ոստ ինքեանց՝
զմեզս սառնասէր սրտիցս
անդորրդ շինուն՝ այրիչք
անաղօտ՝ ի մեծախորհուրդ
սրբութիւնս սեղանիս որ՝ ի խո
րանիս ։ առանց նիրհելոյ
և դանդաղանալ սպասել
հրամանաց երանելեանց՝
կէցուցիչ կամաց ամենա
ստեղծիդ։ Ի բօթ էօրէն
առաքինութիւն՝ յաճ միա
ցեալք անբաժանելի ։
Ոչք երկնաւոր պետութիւք
են մեծք և զինուորութիւք
անբիծք ահաւորք՝ երկնա
ւորիդ Ա. Հ աղաստաղնեայ
պաշտօնեայք։ Ի յամպոյդ
լուսոյ՝ ցօղք նշուլից ։
Ոսկք և ինձ մեղաւորիս
հողեղինի՝ մարդասիրեա
ցես ողորմել յն՝ ² աղաչա
նօք իմոյն հրեշտակի։ զար
ձուցանելով զիս առ՝ ի
բարիդ քո հետս լուսոյ ։
Ո՛ի զաւանդ հոգւոյս իմ
պաշտպանութեան՝ զոր հաս

դատաստանին հատուցման։
Ձմարտասէր դատախազք
յանցաւորութեան երկրայնոց։
Քահանայն առնի՝ յայտ
նիչք իրաւամբք զմատա
կարարութիւնս որ առ մեզ ։
Որ և անտանօր կարեկցեն
ապրեալ հառաչմամբ ըզ
մշտանըմբէրն նուազ ձայ
նի՝ ¹ ողորմեա դու առեղ
ծեր մի՛ կորուսաներ ։
Ո՛րդ՝ ընդ դոհաբանութ
ձայնիցն խնդրուածոց ան
մահականացն վերնոյ՝ և՝ ի
մեր հեծութիւս հոտոտեսցիս
քնաւիդ արարիչ։ Որ յաղ
թես դիցուքդ՝ վերնոյն
և ստորնայնոց ։ Ոանզի
քո է բարերարելդ առ մեզ
և առ նոսին ։
Ո՛րդ՝ վո՛ր բարերարդութ
անախտականացն՝ հրաշա
տեսիլ հրակերպիցն՝ անշա
ջախ մաքրոցն՝ անմեղիցն՝
բոցանիւթիցն՝ հոգեղէ
նացն և անվանելեացն ։
Որք և ամենաճեղուն ա
ռաքելուք՝ ի բարձրն ընտ
րականութիւն դերափայլ

Ակղբնաշնորհից պատ-
ուական կենաց։
առաջնորդացն կենաց։
տօնեցեալ յուսոյն։ Ընդ
լայզ յանեղծուն փրկու-
քաղցր լըմիցն։ Ասն կա-
Զայն բարի հովուութե-
նոցին՝ յորմէն ինձ կենաց
նութիւնն փափաքելի։
նոյ զի հոգեւոր կերա-
և ինձ ողորմացիս յիշա-
րուե։ Ընդ ամիլ ինձ ելից՝
յայլում բանի պաշտեցի)
կըրի առ՚ի փառս քո որ ամ.
ժանաւորուե ըստ իմում
ղոյ։ (զորոյ զգուեստն ար
2 և հոգեւոր սրբով օծե-
սրբոց։ յերկնաստեղծ
քո ձեռուդ ձեռնադրելոց՝
Ընդ՝ վասն Ընտրելոցն
աշխարհիդ։
ուեցեալն ընդ ամենայնիւր
Ո՞րպէս կատարեցեր զա-
հանդերձեցեր զհրաշեղեն։
ծեցեր զանպատուսմն, և
Ո՞ր յաղագս մեղուցելոյն՝
եկեալ մարմնացար։
Ընտրեալ մարմնացար։
Ո՞ւսոյց կերպարան։
Այնատարը հնդստատարան։

Ա՛ստուած յաւելուած իմն հո-
գեւոր նորին հովուի առ նոյն
աշխարհս մարդեղացար։ Ասէ՝ ի հո-
գոյ սրբոյ։"

ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑ

քար բազմապար
գեւ Թագաւոր։
Ներսէս պատմագրան։

տացեր նմին տեսչուե՝ զըն-
կալեալն՝ ի քէն՝ ի կենցաղ
աստեղացս՝ ուրախութեամբ
սրտի յիս բերկրեալ՝ անմե-
ղադրելի առ՚ի քէն օրհնել
խնդալից դիմաց զըմարձուե
թէ քեզ արքայ բարձրուե
փառաց անհասից՝ ի խր
բանձնս կենդանախոսեալս
բերկրեցեալոցն պարուց մա
տուցեալ ընծայեցուսցէ՛
գո՛վեալ ողորմած։
Նո՛ւ քեզ անքննին ընդ հօր
անհասի՝ թըւակցութեամբ
հոգեւոյդ անճառի՝ վայելէ
փառք պատիւ և երկրպա-
գուի յաւիտեանս յաւի-
տենից ամէն։

ամէն նկատիչք։ Ա. Հիկերտը
առաքելոցն և հարկարար
ևից ք նոցին։ Ա ըք հա՛ա
սարեալ գործով ընդ նո
սին՝ կատարեալ լմամբ ան
պակասելեա՛՝ պարե՛ն ի
իրախճանս անկէտն երա
նութե։ Ա րոց հաճոյական
և ընդունակն մաղթանօքն՝
արիւնընծայ վաստականը
ի՛ր քրիստոնէրուկ ազեր
սին յարգմամբ՝ ընկալ զիս
նորոգ ըստ նոցին մասին ան
եղծ փրկութե՛ ի քեզ ար
ձանացեալ։

Ա՛նդ խաղացեալն հուրբ
և սուսերբ արեմբ նեղիկե
լոցն՝ և Ա՛դնաւորացն ոբդ
հարցն միանձանց և քեզ
հետեւեցելոցն ոտդի այ։
Ա ըք անպարտելի քաջութ
և անպատիր զաստուածե
ընդդիմնեայ գոռոզի մարմ
նոյս բռնութե՛ արիապէս
մարտուցեալ՝ սովիմբ վա
նեցին զանմարմինն բերիար։
Ա՛ն մշտամարտ հանդիսիդ

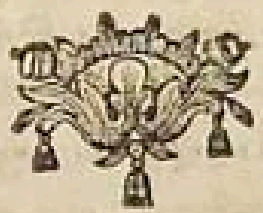
ուանց զգե՛ստանաց ծանրա
ւառաւորեալն դասուց։
Ա՛ետոցն բանականաց։
Ա՛ընտրեալ ազգին քրիստոսի,
Ա՛շխանացն պանծալեաց։
Ա ուսապայծառ Թագի՛
պձնելոցն։ Ա՛ զարդ ան
կապուտ զօրուե՛ շնորհին
պայծառացելոց։ Ա՛ուղիղ
զե՛արթուե՛ սիրական լու
սոյն կատարեցելոց։
Ա՛նդ աշակերտաց մեծիդ
Հրամանի բարձրեալդ
այ քե՛, և Ա՛ստիրոսացն
ընտրելոց նահատակուե՛։
Ա ըք մահացու և վշտաչար
չարն մարմնով վտանգաւոր
և ամենակիրն անդամոք,
երկրաւորական և հողա
զանգո՛ածն բնութե՛, մար
տուցեալ ընդ տարր գոյից
ամ նիւթից, պսակեցան
բարձրացան և կենդանա
ցան հոգեպէս։ Ա. րիաբար
ելեալք ի յերկրէ ընդ մար
գարէին։ Ա կայք ձեմա
րիտք ամենափրկեն մահու։
Ա՛մանալեացն անտեսից և
ծածկելոց՝ աներկիւղ բա
ցեաց յուսով տեսելոց՝ աս

նէ։ Ես անիծէի, այլ
Ես գոլորիէ, այլ կանգ
նիչ։ Ես ընկղմիչ, այլ վերածիչ։
Ես այլ ապրեցուցիչ։ Ես
ղովիչ։ Ես մատնիչ,
այլ ժո
ռովարդրիչ։ Ես
հացուցիչ, այլ կեցուցիչ։
Ես մա
րիչ, այլ գոտիչ։ Ես
ազատիչ։ Ես կորու
պատճառ բարեաց առիւ։
Ես գաւառապարտիչ, այլ
Ո՞ւր են պարդևք. քո՞ն են
շնորհք։ Ո՞ւստ սկիզբն և
աներջ, և անատեղջ։
րօղ, անքննին, անճառ,
ամենազօրութ, բարերար,
օրհնեալ, երկայնամիտ, կա
կուրիւն իմ և՛ փառս. ո՛
հ՛ինոցին գովեստ. հ՛ի փըր
վե՛ր իմ, և զիմա ընդ նոսին
ւէր։ Ո՛ընդ՝ լո՛ւր հզօր, ճարտա
ւոր, գովեալ, զնորոյն
ծաղոյ հացի։
ուս ընդ կակղութե զանգ
ծաւուրն արծաթոյ, բա
ցատուի ընդ ճշմարտութե,
և կամ ածազինչ առանձա
կութիւն ոսկւոյ, և կամ
բարինս անարգս ընդ պայ

ծ։ Ես ծուլ, այլ
ջանասէր։ Ես ծոյլ, այլ
ճարտար։ Ես ծուլ, այլ
ճարպիկ

Նարձ զմեղս իմ հզօր։
Ոչ՝ զանէծս իմ օրհ
նեալ։ Հաւեաց զպարտիս
իմ ողորմած։ Ո՞ ընդէ՞ր ըզ
յանցանս իմ դիմեաց։
Ասաւ մատն այցելութիւն
եւ անդաստին իսկ կատարե
ցայց։ Ո՞ վ՛ ինչ քեզ տուր
քան զսոսին դիւրագոյն։
Եւ կամ զինչ ինձ պարտա
ւորիս կարևորագոյն։
Ա՛ւր կենդանագրեա՛ բա՛յ
բերեալս։ քոյինասեղծ
պատկերիս փշուռն կրկին,
ի շունչ նորոգման լուսա
ւորութեանդ մաքրական շնոր
հի՛ զամենամեղ ոգիս պաշտ
պանեալ։
Ա՛ւր ածեր ողորմած ինձ
օր տարաժամ՝ ի համա
ռօտս երբի՛ անհոգակ ա
պաձեռնութեանդ ընդ անկա
տար ուղին հեռուիլ։
Ա՛ւր մատուցաներ բաժակ
դառնութեանդ՝ ի ժամ ծարա
ւոյ։ Ա՛ւր փակեր զթաց՝
իմ հանդէպ զայլողուածդ
հոգևոր օգտից։ Եւ մի՛ խոր
յանկարծադէպ հինից ա
օրհնիչ։ Ա՛ւր վրիժառու,
այլ շնորհիչ։ Ա՛ւր թըշ
ւառացուցիչ, այլ մխիթա
րիչ։ Ա՛ւ եղծանես, այլ
դրես։ Ա՛ւ սատանես, այլ
հաստատես։ Ա՛ւ ոսն հար
կանես, այլ սփոփես։ Ա՛ւ
պատճառս յօդես մահու,
այլ ինձս խնդրես կենաց։
Ա՛ւր ես՝ ի կամս շարժեալս
սատակման, այլ՝ի փրկու
թիւն ողորմութեան։
Ա՛ւ մոռանաս զայցելութիւն։
Ա՛ւ լքանես զբարի։
Ա՛ւ արգելուս զգթութիւն։
Ա՛ւ բերես վշտիս կորըս
ուեան, այլ կոտակ ազատուիւ։
Ա՛ւ թշնամանիս յատուածդ
Ա՛ւ բանբասիս՝ ի շնորհաց։
Ա՛ւ հայհոյիս՝ ի պարգևաց։
Ա՛ւ նախատիս՝ ի ձրի ձրից։
Ա՛ւ անդոանիս յերկայնմ
տուիդ։ Ա՛ւ եպերիս՝ ի նե
րողութիւդ։ Ա՛ւ բանսարկիս
՝ի բարութիւդ։ Ա՛ւ անպատ
շիս՝ ի քաղցրութենանդ։
Ա՛ւ քամահիս՝ ի հեզութիւդ։
Ա՛ւ առաքին այսոցիկ ամե
նեցունց՝ այլ անդուլ
գոհաբանութիւնք։

ի ժամեայ կերշայ գալա
նաց, և կամ յատամանց վի
շապաց ՚ի կեանս կորզել։
4 ՚Ի խորոց անդնդոց ՚ի լոյս
բերկրութեան ածել։
Ո՛չ ՚ի հեղձմանէ ծփանաց
մեղաց՝ ընդ արդարոյն եր
ջանկայ փառաւք բազմեցու
ցանել։ 5 Ո՛վնայն ոգի
քեզ ակնկալեալ յուսով
ապասէ՝ կարօտեալ քո՛ւմդ
շնորհից։ Ո՛րք երկնայինք՝
և որք երկրաւորք։ Ո՛րք
անկածն մեղաւ՝ և որք ամ
բարձեալն արդարութիւ։
Ո՛րք ոչխր՝ և որք ծուռայ։
Ո՛րք տիկին՝ և որք ա
ղախին։ 6 Ո՛չ ՚ի ձեռն քո՛ւ
շունչ կենդանական բոլո
րեցուն։ Ո՛չ քեզ ընդ
հօր և հոգւոյդ սրբոյ
փառք յաւիտեանս
յաւիտենից
Ա՛մէն։

պատակ՝ դիշեր մահուն ինձ
պատահեցէք։ 1 Ո՛ւր տապ
տօթոյն յանպատրաստ պա
հուն՝ զարմատս հատեալ
ցամաքեցուցէք։ 2 և ո՛ւր լուս
նական գիպուածք հասեալ
գաղտնեօք վնասեցեն։
Ո՛ւր պահեսցի ինձ սատն
մեղացս, և ո՛ւր հոսանք ու՞ղ
խից կենցաղոյս զիս ողո
ղեսցեն։ Ո՛ւր հանդիստն
մահ բերիցէ, և ո՛ւր ննջուն
՚ի սատակումն յառաջեսցէ։
3 Ո՛ւր քունն ինձ կորուստ
լիցի, և ո՛ւր նիրհումն ապա
կանութիւն դործեսցէ։
Ո՛ւր վախճանն անյարմար
՚ի վերայ իմ արշաւեսցէ,
և ո՛ւր ընչոյս վերարձակու
թիւն ըմբռնեալ ՚ի խո
նարհ լքցի։
Ա՛ռաւ ես սէր։ Ա՛ռաւ գբ
թած։ Ա՛ռաւ բարերար։
Ա՛ռաւ երկայնամիտ։ Ա՛ռաւ
ամենակարօղ։ Ո՛ւ ամբան
անհատուճ անձառ զօրա
ւոր։ Ա՛ռաւել, փրկել, կե
նագործել, լուսաւորել
վերստին հաստատել։

ՈՐԶՈՒՆԱ

անբննին.

Ո՛ օրուբ տէր Ա՛ստուած հայրապետից.
Ա՛ստուած արարածոց.
Ամենակալ երկնի.
Ամենակեցոյց հրեշտակաց.
Ոգեարան մատաղ.
Ընտրեալ հրեղինաց.
Պետ բարի՛ հոգւոց.
Ո՞վ ապաւինութեան։ 1
Ո՞ւմեք հանգստեն։ 2
Տեսարան լուսաւորութեանդ.
Պայծառութի՛ն բերկրութեանդ.
Ո՞ւրախարհ երանութիւնդ.
Պատճառ կենդանութիւնդ.
Ո՞րքի բանաւորութիւնդ.
Փրկութի՛ն առանց չարութեան.
Ո՞րաքնորդ խաղաղութիւնդ.
Պարիսպ ամրութեան.
Պատսպար պահպանութեան.
Յանկ բոցոյ մեծի օրհնեա՛.
Պահման անդիմակալեա՛.
Հիշեա՛ յայսմ ողբերգու
թեան մատենի բանիս

խոստովանութիւնդ 4 և զոր
ի մարդկայինն ազնիւ ինչնա
սիս մեր՝ ի բարին։ Նո՛ւ արար
կատարեա՛ նոցին քաւութի
և ողորմութիւն։ Ա՛յլ բար
կացիս նոցա վա՛ իմ տէր՝ ի
րեւ զնոսա բամբասողաց,
առ յաճախ սիրոյդ քոյ որ
կիս։ Ա՛յլ ոչ զբարս կըշ
տամբողաց՝ և իրաւամբ
նախատողաց՝ ներա՛ւ յան
ցանաց նոցա։

Նո՛ւ արդ՝ մատուցեալ եր
կատանչիւրոցս առաջի
քո ա՛րդարատատ. ոմանք
առ մեզ ինասակարագոյնք
սակաւուք թերևս՝ և կի
րա՛ւ բանբասելոցս։
Նո՛ւ ես առ քեզ ամենա
պարգև՝ անթի՛ւս և անկըշ
ռելի բազմօրինակ ուխտա
զանցութիւնս։
Ա՛յդ՝ հիշեա՛ զքո մեծու
թիւնդ տէր՝ նայեցեալ
ի մեզ անարգութիւն։
Նո՛ւ ընդ խնդրելս իմ՝ ի
քեզն բարի իմոյն առեալ՝
և դու առ քոյս ըստ քում
մեծութիւդ՝ անձառելիս

1 Այլ
27.24
2 Ա՛ռ
11.23
31 = պո
2.23
4 Ա՛ռ
5.44

ալ էրսփն յաւելեաց իւրն հր
ծուլ նորին հրաւէր առ նոյն
աշխ խալեանայ. Ուռ ի ի
րոյ օրս՝։ Զի

ուսքեց՝ քաղաք գիտուքիւ
անսահմանելեաւ մերձենալ
առին՝ մաքուր արասցես.
անխայտառակելի պահելով
՚ի տիեզերական յանդիման
նուենն. Եւ ոչ շուք ինչ
վայելչակն դնել ախորժեն
ինձ անարժանիս սիրելիքն
գո վ՚ գո. նայեցիլ ՚ի կրօնս
զգեստուս բարեկերպուք՝
չդիտելով զքիծս գաղտ
նեացն՝ երջանիկ կարդան
եղկելոյս. Եւ դու քաջա
ւոր ամենապարգև օրհնել
մարդասէր առքնաւս ողոր
մած՝ վ՚ ամենաթշուառիս
հեծուքե հաշտեաց ընդ նա
ըստ հանաւոց նոցա.
Ընծայեալ նոցին՝ մատո՛
պարգեւեա զանեղծ մեծու
քիդ և զանքատամելի պը
տակդ՝ յահաւոր աւուրն
յեանում հատուցմանն ա
մենափոյձ ընտրուքեն.
Ո՛ ի դուես գրաւ փրկու
քե մեծուե անվատնելի և
անճախ գանձուցն ստրկիս
և սավեցելոյս. ՚ի վաճառ
վերնային շահու օգտուե՝

ոսկեղէն ատամանաւ
բռնեալ. Ընդ այսոսիկ
ամենայնիւ ոչ ինչ ինձ
ասելոց կամ գրելոց
գոյ. զի

բանիւդ որ ի քէն չար-
դեալ Հոգեւանամբ։
Աստ ինձ սահման ի քոյ
հանդստեան։ Ի բռնանացն
անխոփոխ՝ պատրաստական
վաստահութիւն։ Արդեաւ օրհ
նաբանեալ՝ անկեղծակրօն
յուսոյ ամրութիւնն։
Տուր ամենակալնամ դու՝
անաչառ պաշտպանութիւն։
Սասանեցեալոյս՝ բերեայ ան
դորրութիւն։ Տարակուսելոյս՝
յուսոյ ապահովութիւն։
Ի շնարհելոյս՝ մեծ երկան
կութիւն։ Ի հատեալոյս՝ կեդ
նաց օգնութիւն։ Ի քեզոյս՝
անդադարակերպ օժանդա
կութիւն։ Ի տհանքելոյս՝
անապաքաւ վերընթացու։
Ով ի քո՛ էք քնաւոդ. և՛ի
քէն ես ամենայնդ. և՛ինձեռն
քո բաշխին հաստատութիւք
պիտանացուածդ համայնից
կենաց։ Ընդ քեզ վայել է
փառք յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն։

Ի ԲՈՒՆԻՑ ԱՐԿ
նաւոր։ ի պէտս
բարձրեալ։

Ո՛Վ բարերիդ՝
Ի քենից ակնկալութիւն։
Ստեղծող տեսականաց։
Հաստիչ իմանալեաց։
Պատճառ եղանութեանց։
Ապրիչ հանդերձելոցդ։
Տրիչ լուսոյ։
Ի ոչինչ առաքօտու։
Պատրաստիչ վաղորդենի։
Երեւեցուցիչ երեկոյի։
Տարրիչ խաւարի։
Ի բնեաստաւորս բերեալ։ 2 Կոր
Իմաստուն գործուանեալ։ 16.12
Խաւարան օրհնեալ։ 3 31=յով
Հալիչ մեղանաց։ 2.1
Հալածիչ ցաւոց։
Վհակոտիչ դառնութեց։
Պահպանարար հանգստեան
Ընտր ընդ երկնից։
Յարմարիչ քնոյ։
Պարգեւիչ ննջման։

Ո՛վ ամենեսին բաւական,
և յաւիտեան բովանդակ։
Ո՛վ քրիստոս յաւիտեան
ամէն։

Ո՛վ դու ես այծ անբիծին՝
որ ի սկիզբն էիր ընդ հաւր
և ընդ հոգւոյն սուրբ։
Ո՛վ դու ես որ ի սկզբան
աշխարհի դիմաց՝ և ամենայն
ազգաց դիմաց՝ և զմեզ
քեզ ընդունել կոչեցեր։
Ո՛վ դու ես որ ի սկզբան
ընդ հաւր և ընդ հոգւոյն՝ և ընդ
մարմնոյն համաստիւռ տոչ
գրուի՝ ընդ շունչս և ընդ
ջահեցի։ Ո՛վ ընդ ամենայն
ի յիմաստից խորհրդանոց
Ա՛ստուածդ քո փառացդ՝
արդարութիւն արեգակնդ
ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ։
Ո՛վ ելից արեւուն՝
ընդ ելոյն արեւուն՝
զաղաւթս ակիս քանձրուն։
Ո՛վ երացո՛ տր՝ իզդայուեցս
զմաճեալս յիմարութիւն։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զի ես ամենայն բանկացդ՝ բարեկարգեա՛
ինձ պահապան։ Ո՛վ ընդ
աջոյս դիմաց՝ և զմեզ
իմ տեսանելիս։ Ո՛վ դո՛ստ
արա ընդ հոգւոյս՝ և զձեռն
բաբեռն կրիցս դանդաղի։
Ո՛վ երացո՛ տր՝ իզդայուեցս
զմաճեալս յիմարութիւն։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զպատրո՛ակիս քանձրուն։
Ո՛վ ընդ ըսկզբան բերմանս
լուսոյ՝ զողորմութիւն քո ծա
գեա։ Ո՛վ ընդ ելոյն արեւուն՝
արդարութիւն արեգակնդ
ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զի յանձկութիւն սրտիս մտցէ։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զի յիմաստից խորհրդանոց
ջահեցի։ Ո՛վ ընդ ամենայն
գրուի՝ ընդ շունչս և ընդ
մարմնոյն համաստիւռ տոչ
րածեցի։ Ո՛վ անձն առնեմ
քեզ յաւիտեան զքո յարմա
րեալ տաղաւարն՝ պահպա
նեա ոգւոյս որ ի սմին։

Ո՛վ երացո՛ տր՝ իզդայուեցս
զմաճեալս յիմարութիւն։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զպատրո՛ակիս քանձրուն։
Ո՛վ ընդ ըսկզբան բերմանս
լուսոյ՝ զողորմութիւն քո ծա
գեա։ Ո՛վ ելից արեւուն՝
ընդ ելոյն արեւուն՝
արդարութիւն արեգակնդ
ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զի յանձկութիւն սրտիս մտցէ։
Ո՛վ ամենայն բարեգործ՝
զի յիմաստից խորհրդանոց
ջահեցի։ Ո՛վ ընդ ամենայն
գրուի՝ ընդ շունչս և ընդ
մարմնոյն համաստիւռ տոչ
րածեցի։ Ո՛վ անձն առնեմ
քեզ յաւիտեան զքո յարմա
րեալ տաղաւարն՝ պահպա
նեա ոգւոյս որ ի սմին։

Ո՛վ դու ես այծ անբիծին՝
որ ի սկիզբն էիր ընդ հաւր
և ընդ հոգւոյն սուրբ։
Ո՛վ դու ես որ ի սկզբան
աշխարհի դիմաց՝ և ամենայն
ազգաց դիմաց՝ և զմեզ
քեզ ընդունել կոչեցեր։
Ո՛վ դո՛ստ արա ընդ հոգւոյս՝ և զձեռն
բաբեռն կրիցս դանդաղի։

կացուսացես ՚ի հանդիպումն
յուսոյն։ Այլոյդ լեր ու
ղղոյն ճանապարհիս ընթա
ցիցս։ ՚Ի թուիչս ամբարձ
ման՝ փութացուսցես յօդ
տակարն։ ՚Ընդ աչմէ իմ լի
ցիս ՚ի վտանգի ծանրուեն։
Ո՛չ ձայն քո լսեցի ՚ի յանձ
կունեն պահու։ Զեռամբ
քո կեցո ՚ի կորստեանն ժա
մու։ Ա՛տատմբ քո ազդեա
՚ի սահմանին անձկութե։
Հարթեա զնստրոց ամենա
ջար խափանմանն։ Հոգե
ղինին առաքմամբ քոյ ամ
բակուսայ բնձ ինարեա։
Հան բնձ շնորհեա ՚ի յա
տենի բազմուեն։ Ուսա
ուսի բնձ անկեա ՚ի հան
դիպման քննուե։ Ընդոմ
կամաց քո հովանացիր հզ
բաշապես։ Հանդարտեցո
փայտիճդ կենաց զծուխս
մրրիկ։ Ասնձեա զաստեաց
կենցաղոյս պատկեր՝ քոյին
հրամանաճդ։

Վանզի թէ աստ ողոր
մութիւն քո ՚ի կամեցի՝
այս լուծութիւն կոհակաց

Ա ՚Երոփն յաւելուած իւիւն հե
ծութեան նուին հուիշ առնոյն
աշխ հայրանաց։ Նա ՚ի իւ
րոյ ոյժէ իսու ընդ ։

ԶՒ

ԱՍԱ ԸՐ Դ՝
վ ՚ն զի արթնականն
մեր զընաւթուն՝
քեզ ննջուսին բնե համա
րեայ։ Նակ ՚ի խոր թմրուն
լեն վ ՚ուղիղ հաճատոյն
՚ի քեզ՝ անթալիսի բա
ցուն՝ աչաց։ Ուղեա հո
գւոյդ քո իմաստուե զղ
յաջողնաճ ձեռինս գոր
ծոյ ընդ հեծուե ձայնիս
մաղթանաց։ Ո՛ զրացո որ
՚ի հանդէս բարի ձգնաճը
րական արի վաստակոց։
Այլոյդ լեր կարեացս ոը
կարուե։ Ա՛ն քնե կացո
զաշխատուեցս այս սկիզբն։
Ընտեա միշտ կարօղ՝ զղ
յաւելադրեալ ձեռնա
կերտս։ Ո՛ւրբա՛ւրս ըն
թացո ՚ի յանարատ լոմանն։
՚Ի վախճան երկին բերկրու
թե զնս հասո։ Ո՛ամանն

այնո
նամիտ թագաւորն։ Եւ նա
ողորմեա, գովեալ և երկայ
գեցոյց, և ամենից հոգւոց
բազմաց կերպիւ շարակար
ծուքե ողբոց ի
Հառաչանաց թախ

ՁՈ

ե՛ւ ԸՆԱՍ

ի՛ր քեզ տէր անկայց՝ միա
ցեալ իսպառ անբաժանե
լի՝ օրհնեալ յամենայնի։
Եւ կացուցեալ այսմ մաղ
թանաց հոգեղէնքն ամե
նամաքուրը՝ ընդ հոգեղէ
նացն մարտիրոսաց. որք
ջրով և հրով փորձեցան.
և յերից զերծմանն՝ ընդ
մեր խնդրեցին. և մեզ ի
շատակ թողին օգնութե
Եւ ասացեն ընդ մեզ համա
բանաբար զուգամասնութե

Եղեցի՛ Եղեցի՛։

****

Ա էութիւն յաւերժաց իմին հե
ծութիւն նորին հաւիտեան ա
աչք մարդոյ. Եհաս ի ե
բս սուխ իսու ընդ ։

ծուքե ողբոց ի
Հառաչանաց թախ
ոլորմեա, գովեալ և երկայ
գեցոյց, և ամենից հոգւոց
բազմաց կերպիւ շարակար
ի՛ր քեզ տէր անկայց՝ միա
ցեալ իսպառ անբաժանե
լի՝ օրհնեալ յամենայնի։
Եւ կացուցեալ այսմ մաղ
թանաց հոգեղէնքն ամե
նամաքուրը՝ ընդ հոգեղէ
նացն մարտիրոսաց. որք
ջրով և հրով փորձեցան.
և յերից զերծմանն՝ ընդ
մեր խնդրեցին. և մեզ ի
շատակ թողին օգնութե
Եւ ասացեն ընդ մեզ համա
բանաբար զուգամասնութե

Եղեցի՛ Եղեցի՛։

****

Ա էութիւն յաւերժաց իմին հե
ծութիւն նորին հաւիտեան ա
աչք մարդոյ. Եհաս ի ե
բս սուխ իսու ընդ ։

ՁՈ

ե՛ւ ԸՆԱՍ

Հառաչանաց թախ
ծուքե ողբոց ի՛ր
գեցոյց, և ամենից հոգւոց
բազմաց կերպիւ շարակար
ոլորմեա, գովեալ և երկայ
նամիտ թագաւորն։ Եւ նա
այնո

Ո՞ւր է ամենայն ախտից՝ և այլ
ումն անդթութենէ. միւս մասն
մոլութենէ ամենաբաղձ կե-
րակրոց՝ իբր գազան մշտա-
ցոյց յարակայ կապել ընդ
բնութեա. Ասէ ի քառից՝
ումն անմբռնելի և անողո-
քելի սլացմամբ ի ջուց ոս-
տոցեալ՝ վայրենապէս ա-
բարշաւանի. Թէ ջեր-
նութեամբ տապով սիրոյն որ ի
քեզ՝ նշխարաւ բոցոյն որ
ի մեզ, ցուրտն առ ընթեր
կենակից նմին՝ զնոյն կա-
սեցուցել ի բարւոյն ընդդէմ.
Եւ եթէ օդականաւն հր
բեշտակայնովն յատկիմբ
ի քեզ, ծանրութիւն քանձ
րութենէ անդրանիկ նիւ-
թոյս այս հողոյ՝ խստութիւ
քարշել խափանէ.

Եւ արդ՝ յամենուստ պար
տեալ և խոպատ լքեալ
իբր զապիկար հաշմեալ հեր
քեցայ կորեայ վանեցայ.
վատնեալ՝ ի բազմաց՝ ի մահ
դրաւեցայ. Ա՜ւ որոյ՝ ի
պաղատականէն զրկեցեալ՝
յողորմութենէ կողմն նայիմ.

այնոցիկ առաւել՝ որոց հա
տեալ է ակնկալութիւն փըր
կութենէ կենաց. Ուրէք ննջե
ցին անպատրաստաբար՝ չի
ջեալ լապտերօք իւղոյն պա
կասութենէ. Ո՞հ՝ հա յիշեա
ցեր իմ գթութեա՝ և յայս ես
պատճառ՝ իրաւունս ինձ
դրեա. Վանզի թէ և՝ ի
փառս ահաւորութենէ ըսքան
չեր եաց մեծիդ՝ հակառակ
կոչն հանդերձեցեր զիւղ
մած մարդոյս, զոմն ծանր
և զոմն թեթև. զհինն զով
և զհիւանդն հրոյին. զի դի-
մադրութիւն՝ ի հակառակացն
հարթ պահեցեալ՝ արդար
կոչեցուք հաւատարիմ հա
ւասարութեան. Եւ յայսմ
դատանն առաքինութե վե
րաբերեալ ընդ ամբարձե-
լոյն զնոնարհութիւնն առ
կահն դիտմամբ՝ անմոռաց
պահեալ պատկ ընկալուցուք
ձեռնաւորականն. Ո՞ւր քեզ
յայսմ կանոնէ ուխտի վե
րինդեալ. և անանձնաբար
սահեցմամբ ընդ հողոյն զիջ
մանն ընդ երկիր մածաք.

(ԺԲ. 2)

եալ սակաւամասնեայ կը
տակի այսր ողբերգու-թե,
արա՛ տեր վախճան դադար
մանն առնու՛լ ընդ այսց բա
նից մաղթանաց ինքնանա
խատս կշտամբու-ե, և որ
յին կրկին շար սովորու-ք։
Ո՛ր քեզնէն կրպեցեր սահ
մանն աւետեաց ակնկալու
թեան դատապարտելոյս ա
սելով, ո՛չ են կամք առա
ջի հօր իմոյ եթէ կրնչիցի
մի ոք ի փոքրկանցս։ Ան
դարձեալ՝ այս են կամք
հօր իմոյ՝ զի զամենեսին
ինձ յանձն արարեալն ո՛չ
կորուսից։ Ո՛հ օրհնեալ
ես ի գթու-ե։ Արբե՛ա
նեալ միշտ ի քաղցրու-ե։
Ուսուսվանեալ յերկայն
մրտու-թե։ Ծանուցեալ
ի յայցելու-ե։ Արդարեալ
տեր ի փրկու-թե։ Ո՛ւրբ
դեալ դու յառաւոտու-թե։
Պատուհեցեալ ի պաշտպա
նու-թե։ Փառաւորեալ ես
ի փրկու-ե։ Երկրպագեալ
յանբաւ բարձրու-թեան։
Պաշտեցեալ ի յանգնաւոր

Ո՛ Ր Ո Ւ Ի
քանզի ի գլուխ
կատարման հաս

եալ սակաւամասնեայ կը
տակի այսր ողբերգու-թե,
արա՛ տեր վախճան դադար
մանն առնու՛լ ընդ այսց բա
նից մաղթանաց ինքնանա
խատս կշտամբու-ե, և որ
յին կրկին շար սովորու-ք։
Ո՛ր քեզնէն կրպեցեր սահ
մանն աւետեաց ակնկալու
թեան դատապարտելոյս ա
սելով, ո՛չ են կամք առա
ջի հօր իմոյ եթէ կորնչիցի
մի ոք ի փոքրկանցս։ Ան
դարձեալ՝ այս են կամք
հօր իմոյ՝ զի զամենեսին
ինձ յանձն արարեալն ո՛չ
կորուսից։ Ո՛հ օրհնեալ
ես ի գթու-ե։ Արբե՛ա
նեալ միշտ ի քաղցրու-ե։
Ուսուսվանեալ յերկայն
մրտու-թե։ Ծանուցեալ
ի յայցելու-ե։ Արդարեալ
տեր ի փրկու-թե։ Ո՛ւրբ
դեալ դու յառաւոտու-թե։
Պատուհեցեալ ի պաշտպա
նու-թե։ Փառաւորեալ ես
ի փրկու-ե։ Երկրպագեալ
յանբաւ բարձրու-թեան։
Պաշտեցեալ ի յանգնաւոր

Ո՛ Ր Ո Ւ Ի
քանզի ի գլուխ
կատարման հաս

Ա՛ւ ուրախ յաւելուած ի՛մին հո
գւոյ՝ զի ես ոչ միայն ի ծնու-ե
աղերսաբանեմ զՄեծելոյն
քեզ կենդանեաց, այլև
կարծես յաւէտ ճնարիւք
և կորըստականացն ըսեիս
ձեռելոյն։ Այլ ինչ քեզ զօ
րեմ է։ Նա՛ զի և ընդ ան
ակար կրեցայդ՝ և կամիցես
ախորժեցի։ Այդ՝ այսց եր
կուց բարգաւաճ շնորհաց
նորոգեցաց առ միմեանս է
կեալ՝ կարելն ընդ կամիլն
բարձեալ եղիցի և յուսալ
հաստութեն վհատուի ազ
գաց մեղաւորաց։ Այլ ժա
մանել հասցէ աւետեացդ
լոյս հոգւոց բժշկութեան
յուսդ հրամանի տեր ամի։
Օրհնեալ յաւետնս ամէն։

Աղաչեցեալ միայն ՚ի յաղ
թութիւն։ Աղերսեալ
՚ի մեծ զօրութիւն։ Խնկա
ւորեալ յողորմածութիւն։
Համբուրեցեալ յանձատ
հեզութիւն։ Աղաչակեցեալ
՚ի խոնարհմութեան։

Ընդ քեզ և ծնօղդ քո երկ
նաւոր։ Ամէն։ Ընդ քեզ բոլորից մեր
խիթարութիւն։ Քան զորս
հոգիդ քո սէր բարութիւն։
Որ զանկեալն զդրաստ
թշնամեցն՝ և զդայթակ
ղեալ մարդն անբանութ՚
կանոնեցեր ոչ անտես առ
նել։ Որոյ երախտիս հոգ
զօրիդ ՚ի մեզ, և առաքի
նութիւն մեծիդ ՚ի բար
ձուն տօնեալ անդադար
յանվախճան փառաբանո
զաց։ Որով զայս ձայն
աղերսական յարգեալ ըն
կալցիս՝ մարմրոսացն պա
զատանաք ՚ի հոտ հաճու
թեան։

Քուրման անուշիկ։

Ով այսու փրկանաք հաշ
տարար բանիւ՝ զնախնեացն
պարտս և զանօրէնութիւն ըզ
վէրս՝ մկնովքն և վերջ
նովքն մահացուցանողքն
զանձն և զմարմին՝ բժշկեա՛
ամենակարօղ։ Ո՛ նորընծա
և զարտաքինս։ զտիպ քն
և զդիծքն։ Ով զնարատն
հարուածոցն՝ բարձեալ և
մաքրեալ դեղովք ողորմու
թեդ զկտեալ խածուածս
բազմադունիս։ որք զդար
շելիս ընդ ախտաժելեացն՝
քեզ ցուցանեն զէութիւնն
բնութեանն։ Ով երէ
հասիցս յամս ծերուե քո
աւաջնորդեալ՝ արժանիս
մահու։ Ո՛ի թողես ըզ
զօկաբութիւս։ Ո՛ի անար
գեր զալիսն։ Ո՛ի կորա
ցուցես զկործանեալն։
Ո՛ի զկնջուցես զկ քեալն։
Ո՛ի վայրաբերեր զկոնարն
հեալն։ Ո՛ի շնչման հոգ
մոյ մատներ զաւկայծելն։
Ո՛ի ընդպահկեացես ըզ
դեղեալն։ Ո՛ի անվե
րադարձ կի
ցէ տադնապեալն։ Ո՛ ո
ւանոյ տածելոյ յարկն խար
խալել։ Ո՛ի անպատիճ

զարեմաթացուցն սամուէլի
մարգարէին յիշեցուցանեմ
տիս հելեալ առաջի՝ ըզ
լթմամբ՝ խորտակմամբ սըր
բեկումբք ոգւոյն՝ մատաց
կաթ արտասուաց՝
ջուր կամաց եւ
ՈՒ ՔՈ ՈՒ՝

ԶՔ

ես ամ ես ջեմ արժանի՝ զքեն ես ոչ հասարակական կերակրոյն վարձու։

Ո՞յր դու կարծէ՞ս տալ բարեգործել։ Ո՞ւմ են զարմանալիք անձառից բարեց միայն հրաշագործ առաքինական երկայնմտութիք։

Ո՞նդ հօր և հոգւոյդ սէր օրհնեալ հանապազ յաւիտենից ամէն։

ես ամ ես ջեմ արժանի՝ զքեն ես ոչ հասարակական կերակրոյն վարձու։

Ո՞յր դու կարծէ՞ս տալ բարեգործել։ Ո՞ւմ են զարմանալիք անձառից բարեց միայն հրաշագործ առաքինական երկայնմտութիք։

Ո՞նդ հօր և հոգւոյդ սէր օրհնեալ հանապազ յաւիտենից ամէն։

պատկերն ջնացեալ։ Ո՛վ պարարտութիւն անհամեալ։ Ո՛վ շուք շնորհին անարգեալ։ Ո՛վ ճնութիւն քամահեալ։ Ո՛վ նախ հոգւոյս ալեկոծեալ։ Ո՛վ երկաթրուխիկ յուսոյն կտրեալ։ Ո՛վ լար շաւղիղն խղեալ։ Ո՛վ ուշ իմաստիւն բարձեալ։ Ո՛վ գոյիւն կազմածդ ջնջեալ։ Ո՛վ ամբարձմանն քեզ թեւք փետռեալ։ Ո՛վ զըմարիտ գեղոյն ոգեղեալ։ Ո՛վ ճաճանչ նշուլիւն քաղեալ։ Ո՛վ պատուհանք աչացս փակեալ։ Ո՛վ լուսաւորուել նոյնիւ խափանեալ։ Ո՛վ պատկերն խօսուն անկեալ։

Ո՞հ աղաչեմ զքեզ բայ բեգուի՝ ամ սրբովք պաղատիմ։ Լ՞ուր ասցին քինձ կանխաւ։ զի զանազանին մի՛ մոռասցիս։

Ո՞ւր աւրինուրդեցեր քինձ ըստ սաղմոսողին և ապրեցուցեր։ Ո՞յան տեր ընդ եր դոլին և՛ի կարծեացն կատ կածանայ յորմէ երկնչիմ

սեղան փառաց քոյ։

Պահեցի՛ ի գանձարանի քում. և համբարեցի՛ ի ստայչաճս քո։ Պատմեցի՛ յականջս ազգաց. և քարոզեցի՛ ի լուր ժողովրդոց։ Կարեցի՛ ի դրունս իմ մատից. և ապաւորեցի՛ ի սեամս զգայութեանց։ Եբր կենդանեաք՝ զիմս պատմեցէք խոստովանեալ զանօրէնութիւն։ Եւ թէպետ վախճան ընկալայց իբր զմահացու, այլ յարակայու թեամբ բանի այսր սոփերի գրեցայց կենդանի։ Ընաւգէ սա անեղծ՛ ի կամս քո տէր՝ ինձ պատժապարտիս համբարձեալ միշտ անդուլ դատիչ։

Ընաւսա կշտամբիչ։
Ընպատկառ յանդիմանիչ։
Ընանխայելի դարուվիչ։
Ընողորքելի պարսաւիչ։
Ընհամբոյր ծանակիչ։
Ընմարդասիրելի մատնիչ։
Ընփրկելի տանջիչ։
Ընկաշառ կատափիչ։
Ընխնամելի յայտնիչ։

զոր առեալ հնձել՛ ի ընկա
ճառակէ յանդիմանի քո
ամենատես։ Ընդ ժողովո
դեանն օրինակութե՛ զանձն
սրկանելոյ՝ խոստովանութե՛
և հնազանդութե՛ կենդա
նարարդ դարշապարաց։
Եւ արդ՝ ընկալ զայս հինա
ճած բանի աղիողորմ հե
ծեծանաց։ Եւ հատատես
ցիս յայս նըւէր բանի ան
արիւն զոհի թռչուր երկ
նի։ Եւ օրհնեալ արբեա
զատաւ մատենի այսր ողբեր
դութեան։ և գրեալ դրոշ
մեցես արձան յաւիտեան
ընդ հաճոյականացն ըսպա
սաւորութիւնս։ Այսպէ
առաքի քո մշտնջենաւոր։
և միշտաւակեսցի՛ ի բեթլիսէ
քո հանապազ։ Ընդ արբա
ուեսցի՛ շրթամբք ընտրե
լոց քոց։ և խօսեսցի՛ բե
րանով հրեշտակաց քոց։
Տարածեսցի՛ հանդէպ ա
թոռոց քոյ։ և ընծայեսցի՛
՛ի սրահս արքունեան քոյ։
Ունկեսցի՛ ի տաճար ան
ճառ քոյ։ և բուրեսցի՛ ի

Ապաքինուի հանդստեան՝
որ ոչ երբեք մատնես վը
տանգի դատապարտուե։
Զատուի շնորհաձիր՝ որ
տաս լինայն աւանց փոխա
տրուե վրկանաց։ Ուս
ուքի աննախանձելի՝ որ
քոյին փառաւորուքեդ զա
նարդ նուի հողոյս ձոխա
ցուցանես։ Պայծառուի
անստուեր՝ որ ձառագայ
թիւք աչեղ բարձրուի
պարածաճկեալ՝ զքշուառս
կրկին բարգաւճաձառնես։
Վաճիչ մեղանաց բռզմայ՝
որ զեերքեալս ի փրկուէ՝
առաջնոյն պայծառուէ նո
րոգեալ վերստին վայելել
ցուցանես։ Նարաւոր դիւ
րահաս՝ առ ամ անբաւ գեր
ամբարձուի յաւէտ յառա
ջեալ։ Առ լաւ վաստակուքե
առ խոստացելոյն վայելս։
Ուրանուի անձկալի. յոր
ջկենդանուի շնչոյս լքա
նել ի ախորժելի՝ զի զքեզ
գտից կենդանի։ Ամէն ան
փոխադրելի՝ առ քուն գա
րոյս զորացիլ ամենապողջեալ։

Աւետարանի Հատուած։
Ի միտիճ խորհրդոց։

1 Ելն 14·22 Ելբաւրան մտայ։ 1 Ընդ
2 Դնդ 8·26 ձանապարհի յուզմանց։
2 Դանդարտուի մրրկաց։
Հաստատուի ծփանաց։
3 Ես 21·1 3 Ար ունիս զքեզ ա
մէնընդհաց իշխանակա
նիս, և իմաստուքդ նըւա
ճեալ առքեզ դրձիցանես։
Ողոհաբանեալ միշտ երախ
տաւորս հեզուքդ անհպար
տուքեան՝ երկայնամտեալ
4 Եսայ 57·15 4 Հանդչիս աեղեանզօր ան
ճառ հրաշիւք յանձինս սըբոց։
= Ես 4·16 Ընտրեալ էից համայնից
առաքեալ գքաճ։
Ակզբնահայրը և նախաշա
ւիղ սիրոյն ընթացից։
5 Ես 14·6 5 Ա՛նապարհ կենաց՝ որ
առաջնորդես քաղցրուքդ՝
դիմելոյս ի լոյսդ վերին։
Ընդունկալու մեծ վաստա
հուե, որ ոչ թողացուցա
նես դայթակղելոյս ի վայր
կործանիլ։ Ուսոյց կեր
պարան ճշմարիտ՝ առ հա
ւատչեիւքն աղաչողաց մա
ռանց յայտնի երեւեալ։

(ԺԲ. 2)

հատցես խափանեսցես և
հալածեսցես. Հեռի սահ
մանաւ խոպան տարածել
անդարձ որոշմամբ վերըս
տին կորստեանն. Եւ կա
ռուսցես կացուսցես նպա
տակ կենաց և ամուր մա
հարձան զինչան խաչիդ ու
պաւինեալդ՝ ի քեզ փըր
կութիւն։

1 Եւ
10 ։ Ի

Եւ յայսմ անպարտ եւան
պատիր և անվանելի ար
էեստից ահաւորիդ մեծու
թե՛ լուծցին որոգայթքն
դաղտանաճաւուկք սատա
նայականք. Ապտեսցին մե
քենայքն. Ա՛տելեացին
դպիրակզուխքն. Խայտա
ռակեսցին հալածիչն դրու
թիւք. Յայտնեսցին երե
ւոյթք որսոյն. Վատցին նեն
դուխն ծուղակք. Ա՛երաս
ցին վարմին վերարկուք.
2 Տոչորեսցին որոմանցն 2 Պ
բոյսք. Ցամաքեսցին բունք 13 ։ 2
չորին չարաբանութիւք.
Ա՛րեսցի՛ լոր խաբէուք՝ ի
մահ որսողին. Պարսեսցին
պատրողին բանսարկուիք.

Ընդխաչելի դեղ կենաց.
որ և մեռելոց բնաւին եղ
ծելոց առնես զբանշելիս.
Ա՛մենաստեղծ անեղակեայ
լի՛. որ ձմուռըդ կիլեալն, և
ձմրդմել հոսեալն, և ձիա
նեզբ գաղանաց ծախեալն՝
՝ի քթիթել ականն նովին հիւ
թականութէ անպակաս յա
րուցանես։ Ընդհանրապար
համարձակութի՛. յորում
աճօրէն պանծանօք պարզ
ծիլն ի իրաւացին։

Ոյեաց որ յերկնից զբ
էարթ քաղցրութէ յամենա
կործան վտանգ ներելոյդ,
և արա՛ անդորը հանգստա
կան դիւրաշարժ՝ ի բազմա
տաղնապս հեծութէ։
Եւ զյարուցեալ գումարս
սատակչացն՝ եթէ սպառա
զէնք այսական դիմեալ էր
նարաւորութէ բուռն մար
տակցաց պատկանեալ զի
նուք, եթէ մեզաց տգեղ
և քո առելի կերպարանք,
եթէ ցաւոց և ախտից վատ
նիչ և կրաստական ներշմա
րանք, մերժեսցես հանցես

Պատմաբանութիւն ըղձական
ճառից կրկին սարսափելից՝
որով զլրեալն Հակառակո
ղին ըմբերանել ամաչեցու
ցեր։ Յիսուսեմբդ անհա
սականաւն՝ ամէն անթարդ
մանելոյդ՝ յորմէ դողան
և դատապարտին սոսկալի
սաստիկ սարսափմամբ բո
նութիւն ամ երեւութից և ան
երեւութից։ Աղիցին այս
ամ պարդեւք շնորհաց՝ խոս
տովանելոյս՝ խաչատանդ
՝ի բժշկութիւն և՝ի քաւութիւն
Աշ մեհաբեր դառնաթոյն
օձին՝ և որ՝ ինամա ազդեաց
տիեզերատաւ չարութին՝՝ի
սատակումն եղիցի նորին։
Ոյժն ինքն՝ի կորուստ և
յանբժշկական հարուածո
տանքանացն սովամ մատ
նեսցի կապեսցի և ըմբըռ
նեսցի։ Աղիցի՝ ողորմութ
տեղծողիդ ընտ, և շունչ
ողոյս իմ ընդ քեզ անբա
ժանելիդն կապամ միացեալ
՝ի մի։ Աշ որ ոք ընթերցցի
զայս աղերս ձայնի՝ մաղթա
նաց գոշման՝ աղօթից հայց
մանն՝ ծերոյ և տղայոյ՝ կուսի
և երիտասարդի։ և եթէ
աղախնեաց ոք պղատեսցի
ածախրաբար՝ հաւասարակ
անաչառութիւք ընկալցին ՝ի
քէն մասն երանութե։ պար
տուց աղաւորութե։ հասեալ
վերստին յանապատուէն նո
րոյդ մաքրութե։ նկարեալ
դարձեալ զձոյդ կերպա
րան անփոփոխելի։

Ա. Հայ տիրապետ ճնարաւորդ՝
զօրեղ՝ անպատում, անհաս՝
անիմանալի՝ տեսչեա աստա
նօր՝ի հատաչանս կողկողա
նաց այսր հեծութե։ որ՝ի
բոլորից շրթանոյ ընծայեալ
քեզ մատուցանի։ Ա՜ն հօր
քոյ երկնաւորի և բարերա
րի։ Աշ հոգւոյդ սէյ փա
ռակից և կենդանատուի։
Ոյնածնիդ բարեխօսութ,
և խնդրուածով սմ սէց։
Օ՜ ի դու ստեղծեր զամ.
և՝ի քէն եղեն ամենեքին։
և դու միրես ամենայնի։
Աշ քեզ փառք յաւիտեանց
միշ յիսկուէ անժամանակ
երկրորդութեդ։ զուդակցեալ
փառաւորեալ յանբաժն և
յաւիտենից չնոնս ամէն։

Պատմաբանութիւն ըղձական
ճառից կրկին սարսափելից՝
որով զլրեալն Հակառակո
ղին ըմբերանել ամաչեցու
ցեր։ Յիսուսեմբդ անհա
սականաւն՝ ամէն անթարդ
մանելոյդ՝ յորմէ դողան
և դատապարտին սոսկալի
սաստիկ սարսափմամբ բո
նութիւն ամ երեւութից և ան
երեւութից։ Աղիցին այս
ամ պարդեւք շնորհաց՝ խոս
տովանելոյս՝ խաչատանդ
՝ի բժշկութիւն և՝ի քաւութիւն
Աշ մեհաբեր դառնաթոյն
օձին՝ և որ՝ ինամա ազդեաց
տիեզերատաւ չարութին՝՝ի
սատակումն եղիցի նորին։
Ոյժն ինքն՝ի կորուստ և
յանբժշկական հարուածո
տանքանացն սովամ մատ
նեսցի կապեսցի և ըմբըռ
նեսցի։ Աղիցի՝ ողորմութ
տեղծողիդ ընտ, և շունչ
ողոյս իմ ընդ քեզ անբա
ժանելիդն կապամ միացեալ
՝ի մի։ Աշ որ ոք ընթերցցի
զայս աղերս ձայնի՝ մաղթա
նաց գոշման՝ աղօթից հայց
մանն՝ ծերոյ և տղայոյ՝ կուսի
և երիտասարդի։ և եթէ
աղախնեաց ոք պղատեսցի
ածախրաբար՝ հաւասարակ
անաչառութիւք ընկալցին ՝ի
քէն մասն երանութե։ պար
տուց աղաւորութե։ հասեալ
վերստին յանապատուէն նո
րոյդ մաքրութե։ նկարեալ
դարձեալ զձոյդ կերպա
րան անփոփոխելի։

Ա. Հայ տիրապետ ճնարաւորդ՝
զօրեղ՝ անպատում, անհաս՝
անիմանալի՝ տեսչեա աստա
նօր՝ի հատաչանս կողկողա
նաց այսր հեծութե։ որ՝ի
բոլորից շրթանոյ ընծայեալ
քեզ մատուցանի։ Ա՜ն հօր
քոյ երկնաւորի և բարերա
րի։ Աշ հոգւոյդ սէյ փա
ռակից և կենդանատուի։
Ոյնածնիդ բարեխօսութ,
և խնդրուածով սմ սէց։
Օ՜ ի դու ստեղծեր զամ.
և՝ի քէն եղեն ամենեքին։
և դու միրես ամենայնի։
Աշ քեզ փառք յաւիտեանց
միշ յիսկուէ անժամանակ
երկրորդութեդ։ զուդակցեալ
փառաւորեալ յանբաժն և
յաւիտենից չնոնս ամէն։

պակասին խաւարասիրացն
հոգիք. Ընդընդոց մատ
նին հրեշտակք օտարին.
Կապին նշանաւ կապչին՝
յարձակմունք գիմամար
տին. Պակին ի ըստորին
բանտի՝ քինաւոր ամազէ
կայիքն. Ընկզել լի հան
դուցիւք պաշարին խոմբք
հակառակորդին. Ըրդե
լին անդերծ զընտանւոյ մա
հազինացն կաճառք. Ցըն
դին ի մեռտղս ահեղ հը
րամանիդ՝ այսակնացն գու
մարք. Պապանձին կարկե՛
ընդիմաբանիցն դասակցու
թիք. Պարսաւանդին հիւծ
մամբ կորստեան՝ աներեւու
թիցն ժողովք. Ընդոյծ շղթ
թայիւք նեղին՝ առաքելու
թիք դեռաքրիստոսին.

Ընդ այս կրկառեմ մատեամբք
ձեռինս ի զանազրութիւն
նշանիդ ի ժամ դիշերիս.
որ ոչ մրթանաս խաւարաւ
անդիտութեամբ ամենևին տե
սականութիւ. քանզի ի լոյս
անմատոյց հանդուցեալ բը
նակիս. Ընկալ զաղաչողս

Ալէլուիա յաւելուած իրիւն հե
ծելեան նորին հնչեցէ սա նոյն
աշխարս մաշեանայ. Նա ի ի՛ե
րս սրբ՝՝. Ա՛ն

ՅԻՆ ՈՒՐԱԽ

Թեանց և ասէ ը
ղորմութեանց.

1 Ընուն մեծութե. 2 Զայն
ահաւորութիք. 3 Ոչխումն
սաստկութե. 4 Ո՛ւր անհա
սութե. Նարբաս դողութե.
5 Ընչխումն հիացման.
Յուսադրութիք բարերա
րութիք, ամենողորմ քաղց
րութե. Յորմէ երկուցեալ
6 սասանին ամենայն բնու
թիք եղելոց. Ի քո սպառ
նալեաց ահիդ պակուցման՝
Ահաւանին սերօբէք.
Ընմխիթին քերօբէք.
Պարսրին պարիք լուսա
կերպիցն. Նրկնչին հիաց
մամբ՝ բոլոր պետութիւնք
վերնոցն. Ո՛ղջնք ցնծան
դողութիք մեծաւ ի մի նա
եւակասիս բերկրութե.
Յարհուրին դիւք. Ընկ
կրկին չարութեցն գունդք.

1 Նոյ 33·21
2 Ելէ 3·8
3 Նաւո 3·9
4 Նոյ 6·9
5 Գաւ 10·9
6 Յոյ 6·14
7 Նեե 9·4

մտացս ամբոխման մի՛ ձգեր
անկողնի՛ ուշաբերեալ ըզ
յուսահատութեանդ դառն պըտ
ղոց, և խոստովանիմ ամենա
դիւրիդ զանցումըս մատնել
գործոց չարաչար անօրէ-
նութեանցս։

Ողորմեա՛ զվաստակեալս ի՛
բազմածուփս աշխատութէ։
Նարեկ զառգնապ տարակու
սանաց ոդոյս կործանման։
Ո՛ դառնութեն ը վշտացն։
Ո՛ հեծութեն ընդ կա
րեացն։ Ո՛ անձկութենն
ընդ թշուառութեանցն։
Ո՛ հառաչմունն ընդ խոր
տակմանցն։ Ո՛ քեկութեն
ընդ ապշութեցն։ Ո՛ թըմ
րութենն ընդ շըտմանցն։
Ո՛ աղբեցութեն ընդ հիմա
րութեցն։ Ո՛ թերամտու
թեն ընդ խելագարութեցն։
Ո՛ տառապեալ սիրոյն և ըզ
հրայինն ջերմութէ աղըճա
կան ախտին։

Ո՛ժանդակ լեր տկարութե
բազմատխուր տարտամե։
Նարեկ զորդ աջովդ շնորհի
Ըզհեռամըտ նորոգողդ։

Ո՛ր ի լռարանի
վտանգաւոր դոհաբան ։ Ը
պահպանութեամբ թևոց
հզօրիդ։ Փրկեա՛ ի ցնորից
եկամուտ պղտորութեց։
Ո՛ր արա զգայարանս հայե
լեաց սրտիս նկատմանց։
Ըմբռնո փայտիւդ կենաց
ի տխրակաւ անբիծ։
Ո՛ր ի լրութեամբ քո սրսկեա ըզ
շրջակայութիւնս կայից։
Ո՛ հեռաս եղուկտից՝ գաթ
ւածով կենարար կողիդ զը
ծագրեա։ Ո՛ր դո պահ
պանարան՝ քառակերպիդ
ձևակերպութէ եղիցի։
Ո՛նդէպ տեսութ աչացս
ամբարձման՝ փրկականդ քո
հրից խորհուրդ առ ինձ։
Ո՛նդ բարեաւոր յարկիս,
ջարբարանաց. զոյ գործի
հաստիցի։ Ո՛ ծառայդ
օրհնութէ՝ հաճեա յուսոյ
խոց կախեացի։ Ո՛ր ի՛ր
սովաւ զսաստակիչն հոգւոց։
Ո՛տոչ անխափան պաշտ
պանն լուսոյ։ Ո՛ր ընդ սաս
տիկ ծանրութ ցաւոցն՝ և
զբնութն պարտեացս թեթև
ածող։ Ո՛ր ի լռարանի

Ստատեդ կենսաբաշխել։
Փառքդ մշտափայլել։
1 Պետ. Յարակայութիւդ անեղծել։ 1
7·14 Երեսքդ զընարթականել։
Խոհութիւն էիդ պաշտելի։
Արձրութեամբդ երկիրդ
պատելի։
Յաւո՛ զբարեշարժ հեծու
թիւն կորստականս խեղդ
ման։ Ո՛ նորդիւոս չարին։
2 Պետ. 2 Ո՛ հին խարդախութիւ
2·24 բանաարկուին։ Ո՛ ծառա
զդեցմունս ի մահ կար
ծողին։ Ո՛ անյարմարակեր
երևոյթս հանապազորդեն
եղեռնագործին։ Ո՛ ա՛ռ
աչս ճարտարութիւ դժնդակ
դիւին։ Ո՛ ողբական բո
ցաշնչութիւն ձգօղ կա
խարդին։
Պահեա՛ ի տեղւոջ հան
դերձեալ մեռօրինակ
պատրաստման։
Յաներևոյթ մոտածութեց։
Ի մանաւո՛ր սխալութեց։
Ի մեծապոյն գայթակղու
թեց։ 3 Պետ. Ի փոքրագոյն ոտն
90·11 առութեց։ Պ Խաբեբայ
չար ձանձրութեանց։
Երեացո՛ զանդէպ մըտա
ծութի՛ ի զդայութեց
ծառայիս յանցաւորի։
Ո՛ կերս բասրելիս։
Ո՛ վարս թշնամանելիս։
Ո՛ դիւրաճա՛ս պատկառե
լիս։ Ո՛ հեռս վրիպելիս։
Ո՛ պատիրս ձաղելիս։
Ո՛ խորհուրդս անգոանե
լիս։ Ո՛ յաւելաբանութիս
նշհատելիս։
Ընտիր հոգւով և անշա
ղախ մարմնով զապաւի
նեալս ի քեզ՝ հանդերձեա՛։
Պ ընչմանէ հոգւոց։
Պ զարկմանէ բռնութեց։
Պ բախմանէ փոթորկաց։
Պ յոտնմանէ մրրկաց։
Պ յարձակմանէ դազանաց։
Պ կափմանէ աչացս՝ հայեց
եալ սրտիս մի՛ տոհմերաս
ցի։ այլ զբարթասցի՛, պայ
ծառասցի՛, վայելչասցի՛, ընդ
քեզ փայլեսցի՛ որ յաւիտ
լուսաւոր վառմամբ անշէջ
ջանեցեալ։
Պանիր քով սրբեա զպա
տրաստեան բազմականիս։
Պ խորամանկութեանց։

Ի ՆՈՒՆ

արդար։ Ա՛ռաւ գայթ օրհնել։

Ո՜ւսոյց կերպարան։ Փա՛ռ փառ անձկութե։ Հարձրեալ անբննին։ Ո՜ օրեղ անպատում։ Հարուց բերկրութի։ Յուսոյ տեսութիւն։

Վա՛հ ո՜ր խնդրուածոց ա՛ մենահատաչ ձայնիս հե՛ծուե միայն բազմադութի։ Հարե խօսուք սրբուհւոյ աճապնիդ և ամարդարոյ և նահատակաց ընտրելոյ։ Հո՛ քեզ փառք յաւմեանց՝ իմովս գոչմամբ վեր առաջ քեցեալ՝ սրբովք զբ՛արիք նոցին անմահականացն դասուց։ Ի դուխս ունիր քոյ ամ մերոյ, և ո՛գւոյդ սէր բնաւից հասուղի և յօրի նողի։ Յաւիտեանս յաւի տեանց ամէն։

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Ա՛ երթին յաւելուած ի՛ իւ հո՛ ծուելեան նորին հւոյդ սա նոյն աշէրս մաշկանաց։ Հա՛ ի՛ ի՛ ես պո՛։ Վ՛ Հ

Ի՛ զբաղմանց՝ Ի՛ քո ատե լի յիշատակաց՝ Ի՛ վերնա մարտ մոռացմանց՝ Ի՛ քէ րեկան մորոսութեանց՝ Ի՛ տիրանենգ անշնորհու թեանց՝ Յաճ ընդ դեմ հերձուածոուեց։

Պա՛նդիւք վերնայնոցդ վե րակացու ինձ լիցիս՝ պետուք՝ Ի շնանուք՝ Ո՜ օրաւորօքն անյաղթա կանաց՝ մաքուր մատակա րարաց սբ աճուրդեանդ՝ Ընտրեալն՝ աւետեաց ա՛ ւետարանաւն՝ Արդա՛ր կեաց կատարանօքն՝ Պաղ թանք երջանկայ՝ ի կատա րած ամուրն ընծայեալ՝ Ողով ներհեցից երկիւ ղիւ ըստ քեզ տրամուքիւ, և զարթեայց շնորհօք զո կրկին ուրախութեամբ։ Ա՛թէ վհատուք ննջեցից, յարեայց դարձեալ հոգեւո րական բերկրութեամբ։ Ա՛թէ ընկողմեեցայց մ՛ղա նօք, կանգնեցայց վերստին զատեալ ի խղճէ անաղտ անբծութեամբ։

Ողողին պարտիքն։
Ընդհանրական ամօթն։
Ողորմութեան պատկառանքն։
Հարեւանցիքին դատաստանքն։ Ատակութեանցին որդունքն։ Երեսից լարն։ Հանդարտութեան կըրճումն աստամանցն։ Պատեանցին ողքն։ Հատոյին արտասուքն։ Երեսից սուգն։ Հալածեսցի խաւարն։
Անեսցի հուրն աստղուք։ Երբեսցին տանջանարանքն բազմօրինակ։
Կեսցեն զթութիք կամղիդ և պարզեւողիդ կենացդ ամենից։ Ծագեսցէ լոյսդ։ Բազեսցէ փրկութիդ։ Հասցէ օգնութիդ։ Համանեսցէ այցելութիդ։ Անխափանեսցէ ցօղդ ողորմեի։ Յառաջեսցէ արբուսցէ զանդաստանն պատքեալ անկեալ ոսկերացս՝ քշէ ուռուցէ ի վիճն մահու։ Ծագ կեսցէ՝ պտղաբերեսցէ բազկիդ երկնաւոր արեան կենարարիդ՝ զերկիրս խոր նամակ յաւուրն լուսոյ։

Վառեալ երկնաւոր։
Ծագաւոր փառաց։
Ոչ արարիչ։ Հաստատեալ նեալ կեանք։
Ո՞վ արդ՝ զիմերուս վրիպանայ բազմասիալ ձայնի եղկելոյս՝ ամենազօրդ բանիւ լեալ՝ մատուսցես յաղերս հաճեաւք հօր քումբարձրելոյ։ Ո՞վ ի՞մ՝ փրկիչ եկիր անիծից, կերպանեալ զիմ նմանուիլ, ամենևին կենաց օրինուիլ։ Երնոց և ներքնոց բանբնամօղ տեսուչ համայնից։ Ո՞ի թէ յանձն առեր մեռանիլ վասն իմ ձեզ և ոչ բոլորեցուն, ուրչափ հաճեսցիս առնել և այժմ վառանդաւորս կրից կարեկցել։ ընդ իմ պարտաւորիս միշտ ազօթելով ազդիցեմարմնոյդ՝ առեալ ի մէնջ՝ առ հայրապետիդ քո հայր։
Ո՞վ վասն արեանդ պատճառականի միշտ մատուցեալ ի հաճոյ լինի կամաց առաքչիդ, բարձին վառանդք մեր դուցեալ դատապարտելոյս։

4 և երկայնմտուի՛ տարակուսելոյ։ 11 Որ ամենաբուն է աստ
ծոյ, թէ ոչ ոք կարէ ստանալ
զանձս յայդ զստուերս մա
հու։ Ընդ ի՞նչ ծագումն
և անմահութ արեգակին։
Զի՞ անկի ոչ զօրէ ծածկել
զփառս տեառն քոյ խաւար
դիշերոյ։ 6 Որում կրկնի
ծունր երկրպագուեն ամ 1 Նահ
եղելոց. երկնաւորաց և 1 · 3
երկրաւորաց և սանդարա 2 Եբե
մետականաց։ 7 Որ լսես 11 · 19
զկեծումբն կապելոյ, 8 և 3 Որ
հայիս յաղօթս խոնարհաց, 7 · 8
և ընդունիս զինդրուածս 4 Եսա
նոցա։ Ընծ իմ և թագա 57 · 15
ւոր իմ. կեանք իմ և ապա 5 Մար
ւէն իմ. յոյս իմ և վստա 5 · 8
հութ իմ յո՛ք քո աճդ ամի։ 6 Եսա
Որդիդ՝ հանդուցեալ՝ ի 45 · 24
հոգիս սբց։ Խիթարուի 7 Ամ
վշտաց, 9 և քաւարան մե 101 · 21
ղուցելոյ։ 10 Որ գիտես 8 յուդ
զնա՛մ յառաջ քան զլինիլն ընդ 19 · 16
առաքեա՛ զպահպանողսկան 9 Եբե
զօրուդ աջոյ քոյ. և փրկեա 8 · 12
զիս յերկիւղէ գիշերւոյ 1 Սամ
1 · 5
1 Սամ
18 · 10

լեր։ Յոյս ակն ունողաց,
կալ։ 1 Առեղծիչ լուսոյ, և
յօրինիչ գիշերոյ։ 2 Ածանք
լար և ամենա
նական. բարե
րար և ամենա
ի՛ մահու 3 և լոյս ի՛ խաւա

Ա ՅՈՒՏՆ

(Ա՝Ի)

ծո՛ւլ նորին հնուշէ սա նոյն
ութիւն յաւելուած իւիւն հն
Ո՛վ ամենաշնորհ Աստուած, որ միշտ պա
տարագի՛ յիշատակ կենաց
փրկութեան հոգւոց ննջեցե
լոց։ Ո՛վ ամենայն մահացեալ
հոգիս մարմնոյս մեզայ՝ շը
նորհօք քո գթած՝ ի քեզ
զօրացեալ՝ քո նորոգեցոյցն
զառեալ՝ ի մեղաց անմահ
կենդանութիւնն ի յարուցեն
արդարոյ՝ հօր քոմ օրհ
նեցեալ։ Ընդ որում քեզ
փառք՝ և հոգւոյդ սրբոյ
բարեբանութիւն վայելչական
գոհութի՛ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

մարար։ Ի՛նչպէս աւելի
Աստեղ ինչ գոյից և ո՞ր կա
նուրց։ Ի՞նչ բոլորից։
4 Ո՛չ Ի՛մէն։ Ի՛մէնս իայ
ուխտ ընէ քեզ միւնե հզօր,
բանիւ դաշամբ յուսոյ՝
Ի՛մէն և յաւմուս։ Ո՛չ յոյս
թիւն՝ աչեղ և անզննելի։
Ի՛րկրպագեալ փառաւորս
բարի, և ծագումն դուրելի։
ձեռն աննըւազելի։ Ի՛ոյս
սրբասքանելի բնակելոյդ՝ի
նիցն փառաւորոցդ միշտ
խորհելի։ 3 Ի՛ն սրբերդե՛
անձկութե փափագ՝ յար ա՛
բեալ։ Ընդպատում
ւոր 2 անուն բարձ
ՈՒՐԻՆ ԸՆԴ.

Աւե՛տա՛ Ի՛ւդայ Ա՛ւետուն.

* Ընդ ինքնաւորին Աստ
ծոյ ողջոյն։ (Ա՛ղ)

ղա՛ղաղեալ յաւելուածք իւրոյն հո
գւոյ նորին հովուդ աստ նոյն
աշխարհ մարգարէ, Ի՛սա՛ի ի՛ւ
դայ ող՛։ (Ա՛ղ)

Ա՛ստուածային գրոց և սրբոյ
փառք իշխանութի՛ւն և
պատի՛ւ, Ընդ յաւ
ղիշատակ սոսկալի և սքա
քո անուանդ՝ միշտ համբու
րեալ շրթամբք հոգւոյ ըղ
ձուե ընդէղ, կեցից պահպա
նեալ ընդ այնոսիկ որ կար
դան զքեզ ի բոլոր սրտե,
նշանիդ՝ զոր աճապին ար
եամբդ քո ներկեալ նորո
գեցեր, և ի նոյն շնորհ
որդեգրուե զմեզ միրտե
ցեր, և ի փառս պատկերի
քոյ նկարեալ յօրինեցեր,
այսու պարգեւագ աճակա
նագ, Ընահատեցին մեքենայքն
Ընարձին որոգայթքն,
Պարտեցին մարտուցիքն,
Պակասեցին զէնքն սպրա
տուրք։ Ո՛երժեցի մէգն,
Պարատեցի՛ խաւարն,
Ո՛եկնեցի՛ մառախուղն,
Ընազուկ քո հովանացի՛,
և աչք քո կնքեցէ՛,

Ա՛ստ զի գթած ես և ողոր
ամած, և անուն քո կոչե
ցեալ է՝ի վրայ ծառայից քոց։
Ո՛՛ւ՛ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ
սրբով փառք իշխանութի՛ւն և
պատի՛ւ, Ընդ յաւ
ղիշատակ սոսկալի և սքա
քո անուանդ՝ միշտ համբու
րեալ շրթամբք հոգւոյ ըղ
ձուե ընդէղ, կեցից պահպա
նեալ ընդ այնոսիկ որ կար
դան զքեզ ի բոլոր սրտե,
նշանիդ՝ զոր աճապին ար
եամբդ քո ներկեալ նորո
գեցեր, և ի նոյն շնորհ
որդեգրուե զմեզ միրտե
ցեր, և ի փառս պատկերի
քոյ նկարեալ յօրինեցեր,
այսու պարգեւագ աճակա
նագ, Ընահատեցին մեքենայքն
Ընարձին որոգայթքն,
Պարտեցին մարտուցիքն,
Պակասեցին զէնքն սպրա
տուրք։ Ո՛երժեցի մէգն,
Պարատեցի՛ խաւարն,
Ո՛եկնեցի՛ մառախուղն,
Ընազուկ քո հովանացի՛,
և աչք քո կնքեցէ՛,

Ա՛ստ զի գթած ես և ողոր
ամած, և անուն քո կոչե
ցեալ է՝ի վրայ ծառայից քոց։
Ո՛՛ւ՛ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ
սրբով փառք իշխանութի՛ւն և
պատի՛ւ, Ընդ յաւ

1 Ղուկ 3.26
Ա Պետ 2.10
2 Պետ 2.9
3 Յովհ 6.2
4 Յուդ 1.7
Յայտ 1.4

Վանզի լոյս քո մեզ ծա-
նուցեալ՝ Ա՛ստուածպիտ ան-
հաս։ Ընտրումն անսահ-
մանն։ Ընդհակն անաչա-
ռասիւռ։ 2 Ա՛ստղ սահ-
մանիչ երկակիւռ տարբու-
թեանց։ Ա՛րագ ոտից և
լոյս հեռևմանց։ Որով՛ի
ցոյցս իմաստից եկեալ տե-
սութիւն հրեշտակօրէն լու-
տակամտաբար՝ փրկչավայե-
լուչ կընդրկաւ իմնկեալ
զպարգևաբաշխ առաստա-
տութիւնն ամէնիմաստիդ՝
մեզ զուարթ անբիծ գա-
նանման։

Վանզի ՚ի սկզբան անդ
կապուեցեալ ողորմելի տըղա-
րականութիւք ՚ի փշրանէ
բուրվառացոյն շնորհին հայրն
իմ սկզբնաստեղծ՝ և հղ
նացիլ յաւէտ մեղացն գեր
մամբ ՚ի մահ գրաւեցաւ։
Նէ կապեալ ընդ ազգ մահ
ապականութեանդ անզերծ հան
դուցիւ ՚ի ծառոյն պատճա
ռաւորեալ յանկուածն ան
յարիր ամենակործան գլ
լոման՝ ՚ի տեղիս ՚ի լուսոյ

պատճառաւորացոյ։ Փրկիչ
և օծեալ աշխատապաշտելիս։
Աստի մեկնապէս թարգ-
մանել ՚ի մեզ զայս գանձ
անվաճառ՝ և հարստութիւն
անփոխադրելի ՀՅՆ ՎԱՆ
արբայ երկնաւորս։ Որում
դողութք մեծաւ սպասեն
անմահականացն ահեղից լու
սաբերան բոցաշնչութիւք։
կրկնեալ քեզ յօժարութք
՚ի հաճութիւն անխոտոր մը
տաց ծունր գոհութեան։
Աստեղծօղ էութեց, որ են
՚ի տեսան և՚ի ծածկուեն։
Ար ճշդ և էիր միայն բը
վանդակ՝ ամենևին անպա
կասելի։ 1 Ընդեր զմեզս խա
կապես համայն, զի ՚ի լոյս
թենէ քումմէ լցուսցես։
Որպնեալ և բարեբանեալ։
ծանուցեալ յաւէտ միշտ
անքննութք ողորմութենէ մեզ
՚ի փրկութիւն։ ՚ի փառս և՚ի
դովեստ անձառ բարձրու
թեան ահաւորիդ բարերա
րութեն։ Ակզբնաձիր օծ
մանն շնորհի՝ մեծախոր
հուրդ հրաշազարդութեն։

1 Յով 1.16
2 Յով 1.16
3 Ծնն 2.7
4 Ես 6.6
5 Ծնն 3.19
3.23

3 զքաւեսցուն մեղայ ախտա-
երուն ոգիոյ, որ ի ձեռն
մարգարէին ասացեր. Ո՛չ
կամիս զոհ եւ ընծայ, այլ
մարմին ունիլ ամփոփ ան-
թիւն սովիմբ եւ ի սոյն հա-
յոցումն իւղոյն պարարել
զոհս, զկոտոր զօրու-
թիւն ոսկերաց, ոչնպէս
առնուլ զարբուն, այլ
մաճեմամբ քո՛ ինա՝ ածեալ
մաճուցեր զմեզ առ ակաւ
մեծի խորհրդոյն, միաւո-
րեալ ի փայտն կենաց,
4 Եւ այդ՝ որպէս ոչէ օր
լրմամբ առանց դիշերոյ,
եւ ոչ տնօրէնուն յարկի՝ ա-
ռանց ձիթոյ պիտոյից խնդ-
րոյ, Կանգի եւ օրինակն
հասարակային ոչ նըւիրա-
էր՝ զմարմնաւորս աչաց տե-
սութիւն լուսաւորս առնէ,
նոյնպէս եւ մաքրեալն քոյի
նաշունչ շնորհին՝ ընտրուէ
անիմանալեաւ՝ զաներեւոյթ
հոգիս միութի՛ւն մեզ անտե
սիդ՝ հրաշափառապէս պայ
ծառացուցանէ։ Ո՛ ի ոչ
վիջուսն լուսարանին՝ ոչ ա
ւազանին՝ լըւացմամբ մարմ
նոյն՝ զանձինն հաւատամբ
առնուլ զարբուն, այլ նոյն
յօծումն իւղոյն պարարել
յուսով՝ զհոգւոյն զօրու
թիւն սովիմբ եւ ի սոյն հա
մարիմբ ունիլ ամփոփ աներկ
մըտել։ Եւ ոչ հրամանդ
տրունական օրինաբանելի՝
զքաւեսցուն մեղայ ախտա-

այսր խաչարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ասէ դու զիա՛ծ
նոր ողորմութի՛ւն, քանզի յա
ւէտ քան զնոյն ծանեար
զոր ստեղծեր։ Եւ զի չէիցն
ակնկալութի՛ւն՝ չեկաց յոր
ինչ էրն։ որով անկարողա
նայր իսկապէս տեսանել
ի լոյն վերին անմատոյց
զերակայութի՛ւն անսահմա
նելոյդ։ Ո՛չ միտափայլ յա
րակայ վառմամբ անաղօտ
լի տարածանեցեր, այլ գի
շերայնոյն ոսնակիրճ մը
թին արհաւրաց՝ ձեռնկա
լուլ ձիթոյ շարամանուէ
նիւթոյ պատրուակի ընդ
զանգելոյ՝ յօրինակ քո ան
ախտ միութի՛ւն ընդ մեզ խաո
նելոյ՝ մարդասիրապէս հիւ
սեալ կազմեցեր։ Ո՛ ի ոյդ
ի սառներս մահու տարա
գրեալ գոսպ կանխակո
րուստ մնիւմն պարտեաց,
ի պատճառ իրին՝ ազգա
կցաւ պղտոյն ջահաւորեցալ
հաւատոյն վառմամբ՝ ինոյն
դարձուածք խնկաւորուսի։
2 Ոպ եւ փայտիւն մահու՝

ե Ղուկ
3·5

ր Յով
19·17
Ա Կոր
9·2

բարեսուքն՝ երկրի թանձ
րութիւն՝ հոգանիւթ գոյա
կանութիւն։ 4 Ո՛ւ ոչ սոյն
մասն կենդանութեան ոչ՝ իւկե
րակուր հերամայիւր անդ
րստ օրինին։ Այլ արարչու
թեանդ բոլորովին պատուղ
որոշիւր։ Այդպէս նմանութիւն
ես և աստանօր իւր ըզզօ
րութիւն անմատչելի յայս
ամանդ՝ հաճութիւն էիդ այ
վայելչապէս տրնեալ նը
ւիրն։ Հոգւոյս հարազատ
զուգաձանապարհ արարը
դիդ պահել և ուխտեալ։
1 Ո՛չ անդիր ոչ շունչ արեան
և ոչ ճեռնձեր ինչ զբաղ
քութիւն՝ յօրինակ հոգւոյս
իմոյ և մարմնոյս՝ ընդ ան
դամութիւնս մարդկան ծախի,
Այլ արբոյսքդ վերջ
նում վիճակին՝ սերունդ
կան բազմականին ձօնե
ցեալ ճաշակ՝ այս նիւթ ջա
հաւորական միտաբոլոգ
անազատելի։
6 Այլ էր մատչելի՝ ինձ
գահութիւն արուս անդ
րանիկ դատիչ քննողաց,
ցերեկն նախավճռիր. իսկ
ոչ հաւատոյ ունողացն սու
այն բժշկութիւնն տրտաշալի՝
յանդիմանակաց անտուստ
առնելին մարմնոյն տեսակի
հաւատարիմ վկայ անդար
ձիցն հաստատեիր։ Այնպէ
իւղս այս փրկուճ լուսով
կատարեալ՝ հեղեալ ի մեզ
օծանէ զարտաքին խորհուն
իսկ ջնեղքին մարդս անե
րևակ՝ ծածկապէս մտեալ
նոր կենդանածնէ։
Պատկեր պանծալի այս
զանգուածի նիւթոյ ա
րարչիդ երկնի։ 1 Ո՛չանդիր
որք ջիւղոյն կրեցին զօգ
տութիւն՝ որ յողորմութենէն
շահընծայուի։ Այլ դու
ի գոլեստ քեզ զայս քան
սահմանեալ՝ 2 թէ ողորմած
եմ ես ատր։ 3 Ո՛չանդիր ոչ
սիրոյն անուան կցուրդ ես
ածէ, նոյնպէս ի մասնէ և
այսու զիջեալ դիապրիս ըն
տանեսութենն որ առմեզ։
4 Ո՛հապոյն մեծուճ խոր
հրդոյ յարմարաւորդ դի
մակերպութ այս ձարպ պա
րանիկ դատիչ քննողաց,
գահութիւն արուս անդ
րութիւն՝ երկրի թանձ
րութիւն՝ հոգանիւթ գոյա
կանութիւն։ 4 Ո՛ւ ոչ սոյն
մասն կենդանութեան ոչ՝ իւկե
րակուր հերամայիւր անդ
րստ օրինին։ Այլ արարչու
թեանդ բոլորովին պատուղ
որոշիւր։ Այդպէս նմանութիւն
ես և աստանօր իւր ըզզօ
րութիւն անմատչելի յայս
ամանդ՝ հաճութիւն էիդ այ
վայելչապէս տրնեալ նը
ւիրն։ Հոգւոյս հարազատ
զուգաձանապարհ արարը
դիդ պահել և ուխտեալ։
1 Ո՛չանդիր ոչ շունչ արեան
և ոչ ճեռնձեր ինչ զբաղ
քութիւն՝ յօրինակ հոգւոյս
իմոյ և մարմնոյս՝ ընդ ան
դամութիւնս մարդկան ծախի,
Այլ արբոյսքդ վերջ
նում վիճակին՝ սերունդ
կան բազմականին ձօնե
ցեալ ճաշակ՝ այս նիւթ ջա
հաւորական միտաբոլոգ
անազատելի։
6 Այլ էր մատչելի՝ ինձ
գահութիւն արուս անդ

ընդ մեզ խաւնութիւն։
10 Սատանայութիւն ոչ էր պանծալի անդանօր պատկերանն ստեղծագործիդ, 5 եթէ ոչ եղջերուք իւղոյն օրհնութիւն ձեռնադրեալ՝ պատկառ պերճութիւն թագին՝ յանուն քո քո գլուխ ամբառնայր։

11 Ո՜ւր զիմիդ զնախանձն վերհից մոռացայ՝ զծառայն մեծիդ և զկերպարանն ան պարտիլեալ։ 6 Ա՛յժմ մեքենադեկ՝ յօրինակ ձըշմարտիդ ահաւորութեան՝ ի ձիթատանեայց լերինն (ուրյետոց ոտք մարգեայե լոյդ այ զետեղեալ կացին) ի վերնոց անտի հրեշտակաց՝ ի պաղոց տեղւոյն իւղեցաւ։ 10 Ուստի շիրմի ըն կըզբնահօրն պաշտպան՝ և պիսկոպոսական արքայատիպ ձոխութիւն՝ ի քէն հանդերձեալ նստաւ, մինչ յայտնեցար երևեալ լըր մամբ համայն իսկութիւնն ադամային կենագործու թեանդ։

եթէ ոչ օծմամբ ինչ նըշա նակիւր։

1 Ա՛յ քահանայուն յանկո խելին տեղւ ձեռնարկէր, եթէ ոչ այսու կատարեալ լինէր։

2 Ա՛հաւ՝ զքարն պատկեր վիմին՝ ի խորհուրդ եր կար խորին ընտրուեր՝ օծ մամբն տպաւորեալ կեր պացոյց։ 3 Ո՛ւր զիմիդ անձառ բարձրելոյդ տե սութիւն սանդղոցն յարմա րութիւն, և զիս՝ ի վեր տա նելոյն անդ ուղեկցութիւն՝ զարձանն իւղեալ կատարց նպատակ՝ ի ցոյցս ապատ նեացն յիշատակի։

3 Հարօնեան քահանայու թեանն պայծառութի՝ հրամանաւ մեծիդ այ օծ մամբն ձոխանայր։ 4 Որով ի դլխոյ անտի՝ ի մօրուսն զեղեալ գերափառ իւղոյն զարմանազան կենդանադր րութիւն ըստ սաղմոսողին՝ զիսաւոց նախնեացն առա կեր զանդրադարձուն։ ԵՒ զընտրեհիդ կենաց սրբուե

զ ե՞ր արդ՝ քանզի քո են
շնորհք, և քեզ վայելեն
գոհաբանութիւնք օրհնաբա
նեալ որդի աստ։ Ա՛ու ինքն
յարմարեա բարեշնորհ տր
պատրաստ զաղաչանս իւ
րաքանչիւր խնկապատարս
գըմռսալիս՝ պատճառ քեզ
փառաց, և ինձ մեզապար
տիս առիթ բժշկութեան։
Ա՛ասո՛ւ ար յո՛ վիրացս ան
երևութից զայս ձէթ լու
սանիւթ։ Ա՛ն այրկ՝ ի սուն
խարանս խոցոյ մահացուի
զևաթուածս օրհնութիւնք իւ
ղոյդ վիրաւոր անապակ գի
նեաւ սիրոյդ՝ միութ ա
րարչականաւ պատապարեալ
պատանգաւ խնամոց։ Ա՛ի
յիշատակարանս թարգմա
նօրէն բանիս մաղթանաց՝
վայելչական ինձ յարմարու
թեամբ՝ ի թիւս հոգւոյդ
զկարդ իւր գտցէ։

Ա՛ վերայ դաւթի՝ հոգի
ս՛ր բարձրեալ՝ յայնմ օրէ
խաղաց, յորմէ օծութեն նը
ստ՝ և՝ ի մարդ արէն սամանա
դրութեամբ ազգաց յհուդայ և
անտուստ իսկ գրեցաւ,
յորժամ օծումն ժամանե
ցաւ դապեմեան նորին։

Ա՛ ըբայրն ասրբեստաց
նեայց օծմամբն գրաւեալ
մատուցաւ՝ ի կցորդութի
տանն իսրայէլ։ Այսբես
ոմանս նշանաւորս վեհս և
երևելիս՝ ի խուժականաց
բարբարոս աղգաց՝ իւրս այս
կ՛նատցուցուղ ցօղով անձ
րևաւ՝ իբր կարթիւ որսա
ցաւ յընտանութ հպատա
կութե մեծիդ այ։ Ա՛նան
որ առ կիւրոս երկնաւորին
պատճառիւրութ՝ զօծեալն
ձայն՝ նմին մեծ վարկաւ։
Ա՛ձայն սաղմոսողին՝ գեր
քան զմիւռիւն՝ զօծեալն
անուն նախայարմարեաց։
կանոնադիր ընդ միջարկու
թիւք պատուէր աւանդեալ՝
մի՛ մերձենայ և մի՛ մեղան
չէ։ Ա՛ու հեղիսս առաջ
քերուն ընծային հրամանա
տուէն, նշանակ իմն հա
նելոյ՝ ի պաշտամունէ անտ
բահաղու, զօծելուին՝ ի
քրիստ ազգաց հեռաց և

խորհրդեամբ շնորհին Տ֊ր
բաշխիսառապես ազդելոյ՝ ի
սուրբսն. զի զստրկութիւն
ազատեան մարմնոյն՝ մեծա
նալ յաւէտ այսու յորջորջ
մամբ պատրաստ արասցես.
Հաւճեալ զառաջս մարդա
բէութեանն եսայեայ՝ դու
ինքն ածուիդ մարդացոյց՝
ընթերցուր. Հաւատարիմ առ
նել զբան ձեռից քոց տէր.
Եւ իբրև ծանուցեալ է
ղեր օծութեն՝ ի կարգ անդ
բանին թէ՝ 4 Ոգի տէն՝ ի
վերայ իմ, որով և եօթ իսկ
զիս, ապա փակեցեր՝ ի հան
դիսատեսն օծելուէ. զոր
քանուի երկաբանչիւրոցն
յայտ արարեալ խրատոցաւ
առհասին՝ ընդարձակ հետա
հրատ մեծաւ կնքեցեր.
O մեր՝ կաթուածով ինչ
շնորհազարդեալ. և զքոյդ՝
իսկութիւն ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ հաւասարութիւն
թարգմանել։ 5 Նախածա
նօթ մերակերպութեն՝ պան
ծալի իմն գովեստիւ՝ օծ
եալն կոչմամբ՝ ի հրաշակազգ

ազայէլի։ 1 Ուղ թափեալ
անուն փեսայիդ՝ ի հոգեւոց
բանից իմաստնոյն վկայել
կանխաւ իսկ դրեցաւ. ոչ
զի հոգի այ յաւէտ պատ
կեր և նշանակիչ. զի փո
քուս զմեծիդ կերպադրու
թի. և նկարագրեալ ընդ
բեզ միասցուք առմամբ քո
շնորհիդ։

Ո՞ւ զի՞ւս երկարս պատ
հածօրէնն բացականա
գին գծագրակնս և առա
կաւորս շարադրեցից առա
ջի վերնոյդ և աչառորիդ
մաղթողական բանաստեղ
ծութիւն։ 2 Տէր և կեն
դանարարդ, արարիչդ երկ
նի և երկրի, յօծմանէ ան
ուի սկսար քարոզել զաւե
տարանն արքայութեան։
3 Ա կայեալ անտուաս՝ ի
յօհաննէ՝ օծեալ և գառն
այ՝ բարձող մեղաց աշ
O թէպէտ ընդ օծմանն
օրհնուե՝ հոգին էր՝ ի քեզ
իսկաբար լսմամբ, և ածու
թեն խաւնուի բովանդա
կապես, այլ անունն պաշտի

Ո՛ր բնապես նախանձկուցեալ
փրկուիլ և օծեալս իւր գեղ-
եալ, զի զայդ լուեալ ի մեզ
եկամուտաբար վիճակաւորե-
ալ, ի ջահէ անտի զօրուէն ան-
դրուէջ դնդիցն վառելոյ
մասունս եօթանց առաջա-
րեբաշխս բայատրութէ՛ ի
ուր՝ ի տադովայ՝ իւղովն բա-
զաբարիս՝ որդին բուսաքեայ
ազարիա՝ որդին աշուանակն
տադակիր աշուանակն
ցեալ խրշնդն՝ ի գովեաս
Հարսին ոչ ակեղեցոյս
զմուռս առաքինութէ՛ հան
դերձ ամ առաջին իւղովն
8 և՛ ես զմուռս և կընդ
րուկ մալբրութէ՛ վարուց
ամ փուշեայ անուշից՝ իւ
ղովքն զանդեալ անդստին
և այսպէս յառաջաբերեաց
անիկ՝ զկենսատու մա
հու քո քո թագաւոր երկ
նի՝ ի վեր քան զօրինակ կո
չումն ձայնի՝ զայս անուա
նադրեալ վկայեաց յայտնի
9 թէ զկնի վախտուն և ինն
եօթներորդեայն՝ սպանցի՛
օծեալն՝ և օծեալ առաջ
նորդ՝ զբեզ յորջորջեաց։
10 Ո՛ր բադակիր աշուանակն
զափարիա՝ որդին բուսաքեայ
ուր՝ ի տադովայ՝ իւղովն բա
րեբաշխս բայատրութէ՛ ի
մասունս եօթանց առաջա
դրուէջ դնդիցն վառելոյ
ի՛ջահէ անտի զօրուէն ան
եալ, զի զայդ լուեալ ի մեզ
փրկուիլ և օծեալս իւր գեղ-
ցեալ խրշնդն՝ ի գովեաս
Հարսին ոչ ակեղեցոյս
զմուռս առաքինութէ՛ հան
դերձ ամ առաջին իւղովն
8 և՛ ես զմուռս և կընդ
րուկ մալբրութէ՛ վարուց
ամ փուշեայ անուշից՝ իւ
ղովքն զանդեալ անդստին
և այսպէս յառաջաբերեաց
անիկ՝ զկենսատու մա
հու քո քո թագաւոր երկ
նի՝ ի վեր քան զօրինակ կո
չումն ձայնի՝ զայս անուա
նադրեալ վկայեաց յայտնի
9 թէ զկնի վախտուն և ինն
եօթներորդեայն՝ սպանցի՛
օծեալն՝ և օծեալ առաջ
նորդ՝ զբեզ յորջորջեաց։
10 Ո՛ր բադակիր աշուանակն
զափարիա՝ որդին բուսաքեայ
ուր՝ ի տադովայ՝ իւղովն բա
րեբաշխս բայատրութէ՛ ի
մասունս եօթանց առաջա
դրուէջ դնդիցն վառելոյ
ի՛ջահէ անտի զօրուէն ան
եալ, զի զայդ լուեալ ի մեզ
փրկուիլ և օծեալս իւր գեղ-
ցական գինի՝ զայվ ծառնու
թեան երկրի ծանուցար։ Ո՛ր
մարգարէն կանխաւ գու
շակեաց զի՛ յորդանան և
յընտրեալն լեառն թաբո
րական՝ հայրենի ձայնիդ
եկաւորուի թէ ։ որ պատ
մէ՛ ի՛ մէջ մարդկան զօծեալ
բեր։ Ո՛ր սաղմոսին ձայն՝
կանխաւ պատմէ հզօրիդ
փառաց զայս պատիւ՝ առ՛ի
զառեալդ ձեռնադրելոյ,
2 էօծ զքեզ աւծ՝ աւծ քո
իւղով ուրախութեան։
3 Հոտի երեսաց մերոց տեր
քո։ որ է օծեալ անուանդ
իսկ՝ ի սոյն։ որով զինչուան
կենդանու թէ՛ ի դէմս մեր
լոյս՝ բարեբարութէդ քո
ազդեցեր։ 4 Համաստութի
ուանեն երջանկի՝ մարգա
սիրութէ՛ խոստովանելի։
աստուած առ ոճն, 5 թէ եղ
վկայութէ՛ առաքի ոն օծե
լոյն։ զնոր աւետեացս վը
կայելով՝ 6 թէ կոշիկս ան
գամ ոչ առի յամ մեղեաց։
7 Լուծոյն երդ՝ իւղեփեղ

բժշկեալ։ 2 ըստ սաղմոսեր-
գին զբ՚ամբի գործեացես։
Եւ զինչ պարարտու-
թիւն. եթէ ոչ գիւերակուբն մա-
հու՝ սովաւ մուսացուբ լը-
ցեալ ի սմանէ։ Եւ զինչ
օծութիւն. 3 եթէ ոչ զմոխ-
րոյն Քրիստոս սեռութիւն՝
ի՚ձեռն սրբին փոխարկես-
ցուբ ի պայծառութիւն յա-
ւէժ ուրախութ. անուամբ
քո փրկեալ յոդի զօրուն՝
հօր անուանիցուբ։ Եւ
զինչ արդեօք մարգարէին
հոգևոր ըղձականուբ ա-
մենատեղ բաղձնացն ինչ
իմանալ. 4 որոյ ծերութիւն
առակի՝ ի՚ձէթ պարարտու-
թէ։ ‖ Եւ կամ օծանելն
իւղով զգլխոյն վերամբար
ձուխ. եթէ ոչ զհին խար-
դախուբ սգոյն սաստկուբ
՚ի մահ կործանմանն՝ կենա-
գործեալ դեղովս այս կե-
նաց՝ պատսպարեալ օժան-
դակեցես։ ‖ Եւ զինչ
ձրագին լուսաւորելոյ շնոր
հակալուբ. եթէ ոչ ՚ի մէջ
բնին անուստութե մեղացն
որ ընդ օրինին անտուստ
դուշակման ՚ի խորանին
որ ՚ի տաճարին՝ ամէնընտել
բնին կրթուբք սովորաբար
մատուցեալ լինէին։ պանդ
բաղարջընծայ, և նշաձիկ
իւղով խառնեցեալ, և
զբ՚արակ եզանց իւղար
կեալ, և տիրային անբամբ
ձայնեցեալ ։ ‖ և հաբուց
ոմանց թաթամբ յազ
գակից Ճարպին արիւն,
այսր խորհրդոյ առ ձեռն
տեսակք և նշանակիչք յար
մարականք, քեզ միածին
ծնունդ օրինաւորեալ մե
ծիդ այ։ Ո՚իսկ դու օ
ծեալ նորոգ և զարմանալի՝
ինքնուբք համայն՝ էուբք
խնկապէս՝ լրմամբ ամին
անպակասելու

Եւ զի՞ և այ ինչ բազմա-
պատիկ նշանակել առ այս
մեծ խորհուրդ անհասա-
նել, և ո՛չ ճաշակել զքեզ
քաղցրութիւն։ Ոմանք ել
զայս թէ զինչ ինչ իւղն.
եթէ ոչ զտխրութիւնն ՚ի
փայտն պարտեաց սովիմբ

Լև 16 1
2 · 4
Գ 14 · 51
2 Սամ
103 · 15
3 Թագ
61 · 5
4 Գիւտ
9 : 11
22 · 5
17 · 29

Ի՛նչ ողորմութիւն ար պա
ղատանացս խնդրուածոց
առ քեզ կարդալոյս։
Ե՛ն ընտրհաւորեալ այսու
պարգեւաւ զոհաբանութիւն
քեզ վերընծայեմ, Տէր,
ահաւոր, բարձրեալ, ան-
քննին, անփակ փափաք-
մամբ միշտ համբուրեցեալ։
սբ սբ և միայն միշտ սբ։
Ընծաել հանապազ յա-
ւէժ՝ անդադար երգաձայ
նութիւն։ Ընձեռեա առաքել
բարեբարձել խոպան վրի-
պելոյս։ Ցուր յոյս քաղց
րութիւն՝ ուշ մասին միոյ մա-
տուցման լուսոյ արժանա
ւոր ինչ հանդիպելոյս։
Ի այնել քեզ բարի զնորս
թիւն ծածուկ խորհրդոյս՝
դրդուիլ խառնեալ ընդ
աղերս՝ ասել ընդդաւթի,
3 ընկալաւ ած զողորմութիւն
քո։ Ե՛ն զծածուկ գաղտ
նեացդ անտեսից՝ իմաստու
թեամբ քով յայտնի ա-
րարեր։
Ե՛ն ուրդ՝ մեծութիւն քեզ
ամենակալ աստուածեան

Լ՝ ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ։ Եւ ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։ Եւ զամենայն մեղս իմ սրբեա։ Զի զանօրէնութիւնս իմ ես գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են միշտ։ Քեզ միայնոյ մեղայ, եւ զչար առաջի քո արարի։ Արդարանաս ընդ բանս քո, եւ յաղթես յատենի քում։ Ահա յանօրէնութեանց ծնայ, եւ յմեղս ետես զիս մայր իմ։ Ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանհայտ եւ զծածուկ իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց իմոց, եւ սրբեսցիմ։ Լուասցես զիս, եւ ի ձեան սպիտակասցիմ։ Լուցես ինձ ուրախութիւն եւ գոհութիւն, եւ ագահասցին ոսկերք խոնարհեալք։ Դարձո երեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ ջնջեա։ Սիրտ սուրբ ստեղծ յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա յիս։ Մի մերժեր զիս յերեսաց քոց, եւ հոգի քո սուրբ մի առցես ի ինէն։ Դարձո ինձ զուրախութիւն փրկութեան քոյ, եւ հոգւով գերագոյնով հաստատեա զիս։ Ուսուսցից զանօրէնս զճանապարհս քո, եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։ Փրկեա զիս ի մեղաց արեանց, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ, եւ հրճուասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։ Տէր, զբերան իմ բա-

1 Ղուկ. 25·6

2 Ղուկ. 2·5

3 Սաղմ. 47·10 50·8

խաղաղ, և արփանդ կե-
նաց հոգևոր ծննդեանն՝
զառաւտուէ ջուրց յոր-
վութե, ։Նոյնպէս զհոգի
անմահիդ փչման՝ սուրբ և
ի սոյն արդիւնաւորեցեր ։
Երկունք կենաց։ Որոյ
կերպարան յառջ եկեղցին՝
և ոչ հնթանաւութէ փո-
խարկութիւն։ Ով ոչ առնա-
դըրուե խաչական փայտի
ինչ երկրորդութիւն՝ նըս
տելոցս յերկրին խաչարկի՝
ըստ նմանութե քո սուր ծա-
դեցեր։ Հանգիւ յայս կեր
պարան շնորհի՝ զանպակաս
լրուի անհասիդ յայտնեալ
աշխարհի՝ լուսաւորեցեր։
Ով մի՛ տանանկն կարօտաս
ցի. և մի՛ ընչեղն բարձրա
մըտեսցի. Յ ըստ օդոյ հա-
ւասար բաշխման, և լուսոյ
արեգական տարածման, և
ջրական վտակաց զեղման։
Ով հաւասարապես բաշ
խիր երկրածընից մանա-
նային զուգամասնութէ՝
փղձունցն առաւել քան

Մեծամեծացն։

և կայլակ կողիդ՝ զարիւն
պէս միշտ հանդերձեցեր,
դեանցն ցորենոյ արարչա
իսկութի և ոչ օրինակ։ Յար
պէս օրհնաբանել օդին այ՝
ուղ մարմին՝ քեզ հաւաստա
կարծիս մտաց։ Հանգիւ
բժշկել անընտրաբար զը
ժշկութի։ Ով ի միա
նում՝ վերաւորել քան զե
նիցի՝ վիրաւորել քան զե
երկեանութի՝ ինչ վարկա
էութի՝ առ աչս հարևանցի
նորոգ ինն երեւելով յոյլ
սահմանեալ ձկմարտապէս
անհրապուրելի։ Ով ի մի՛
սեսականեցեր զօրութէ
ծէ բերի։ Ի փոքր գոյս
նիլ, այլ իբր զդոյզն ի մէ
բազմութէ՝ ոչ զօրէ տա
ձաւս քումդ արանձելեաց
ահաւորութե։ Հանգիւ զօր
երկին ամ բարձանց՝ երկ
րիս լայնութէ՝ և անդնդոց
ներքնոց խորութէ՝ ծովուց
բազմութէ՝ ոչ զօրէ տա
նիլ, այլ իբր զդոյզն ի մէ
ծէ բերի։ Ի փոքր գոյս
սեսականեցեր զօրութէ
սահմանեալ ձկմարտապէս
անհրապուրելի։ Ով ի մի՛
նորոգ ինն երեւելով յոյլ
էութի՝ առ աչս հարևանցի
երկեանութի՝ ինչ վարկա
նիցի՝ վիրաւորել քան զե
բժշկել անընտրաբար զը
կարծիս մտաց։ Հանգիւ
ուղ մարմին՝ քեզ հաւաստա
պէս օրհնաբանել օդին այ՝
իսկութի և ոչ օրինակ՝ յար
դեանցն ցորենոյ արարչա
պէս միշտ հանդերձեցեր,
և կայլակ կողիդ՝ զարիւն

Ա Կոր
26.26
Ա Կոր
20.2
Ա Կոր
5.45
Ղկա
16.18
Ա Կոր
8.15

Փառաւորեալ անուն
շաձապէս օրինակեցեր.
քան թէ իւղոյ միւռոն պատ
և ազնիւ գինւոյ. ուշ ստակ՝
քաղցմոյ՝ փիլթեալ ողկուզոյ
ընտիր՝ և յեղեգ անուշ՝ և
նախուն՝ խառնեալ հալ
ընկիւզ յարմարութիւն հոտոյ
մեզ պատրաստեցեր.

Ա՛նանիա՛նդ՝ զի ուշ յղ
լովից խառնից՝ ի մի եղ
կելոյ խմբակցուէ զանազ
զան ծաղկանց ըստ ձեոյն և
ստուերին բազմաբուրեան
այլայլուէ՝ զայս իւղ օծուէ
հրամանատրեցեր. Ո՞յր
իբր զօրինակ փոխեալ զայն
առայս, դու ինքն խառնե
ցար ի սոյն մաքրուէ վեր
նադոյս ձիթոյ. Ո՞ր թէպէտ
անձուռեն համեղութիւնք
քումդ անուշուէ, և ընդ
օրինակաց իրիք ուշ համա
տին. այլ ի ծաղիկ դաշտի
և ի շուշան հովտայ՝ և ի
նարդոս ընտիր՝ և յեղեգ
նախուն՝ խառնեալ հալ
ընկիւզ յարմարութիւն հոտոյ
քոյդ՝ փիլթեալ ողկուզոյ
և ազնիւ գինւոյ. ուշ ստակ
քան թէ իւղոյ միւռոն պատ
շաձապէս օրինակեցեր.

Փառաւորեալ անուն

Ա՛նանիա՛նդ՝ զի ուշ յղ
լովից խառնից՝ ի մի եղ
կելոյ խմբակցուէ զանազ
զան ծաղկանց ըստ ձեոյն և
ստուերին բազմաբուրեան
այլայլուէ՝ զայս իւղ օծուէ
հրամանատրեցեր. Ո՞յր
իբր զօրինակ փոխեալ զայն
առայս, դու ինքն խառնե
ցար ի սոյն մաքրուէ վեր
նադոյս ձիթոյ. Ո՞ր թէպէտ
անձուռեն համեղութիւնք
քումդ անուշուէ, և ընդ
օրինակաց իրիք ուշ համա
տին. այլ ի ծաղիկ դաշտի
և ի շուշան հովտայ՝ և ի
նարդոս ընտիր՝ և յեղեգ
նախուն՝ խառնեալ հալ
ընկիւզ յարմարութիւն հոտոյ
քոյդ՝ փիլթեալ ողկուզոյ
և ազնիւ գինւոյ. ուշ ստակ
քան թէ իւղոյ միւռոն պատ
շաձապէս օրինակեցեր.

Փառաւորեալ անուն

նոյն և ածաբան աւետա-
րանչին՝ 4 զհետ քո՛ի հոտ
իւղոց քոց ընթացուք։
1 ընտացել վերնա զուարճ
կենաց՝ որ՛ի վերջ քան զեր
կին օդոյս այսորիկ՝ և օ-
ծեալ զգլուխս անախտա-
կան իւղովդ երկնայնով,
յանդիման եղէց քեզ ու-
րախութիւնդ զբ՛արթապէս
և ոչ սխրաբար։
1 Այս իւղ խնկալի՝ պաշ-
տելի՝ և երանելի. ոչ
սուկ օծումն ուղղոյս սե-
նեկի՝ և կամ հերոյ վար-
սից գազաթին նպաստ ինչ
մատուցանի, եթէ ոչ տրտու
նական կենսատու խաչիդ
տեառնապրեսցի։
1 Այն իւղ զարմանահրաշ
օրհնուեաւ լուսոյ՝ զհրէշն
և զխաւարն՝ զնդիկն և զ
բարբարոսն՝ զակիւթացին
եւ զհելլենացին՝ զդուժն
դժնէաբար՝ և զազարհուրա
տեսակ շանագլուխն սուտ
կավիթխար՝ զտէրն ազատ՝
և զտրունկն ծառայածին,
1 Ընդ սուղմօնի օծելոյ՝ և
որդեդրեցելոյ աչ՝ երգեմ
բերանով հարսինն՝ երկնա
ւոր փեսային բարեբան գո
հաբանութ։ համբուրեալ
յիղձս մտաց՝ 2 զհոտ իւղոց
քոց քան զամ խուսնկս։
3 Ձէ իբր զբանս կենաց
յաւիտենականաց ուսնողի՝
ըստ հոդելոյ բանի իմաստ
անքննին՝ որ զամ ընուս։
և իբր բոլոր ամենևին ոչ
կարօտանաս։ Ուստի ոչ
շփոթելով՝ ի հակառակաց
բռնադատուեց բաժանեալ
կամաց ձկին առակիս, այլ
՝ի սիրոյ հաւանուէ ածա-
պէս ՝ի ձէնջ պարարիս։ վա
մեր ըստ մեզ՝ առ ամ վայել
չական նմանուէ օրինակե
ցեալ։ Ձոր որս՝ լոյս բարի
և հուր ջեռուցիչ՝ տապ սի
րոյ՝ առանց մասին ինչ շնչ
ման անգթական սառնա-
ցրտութեն՝ այս զանգուածա
նիւթոյ կաթուածոյ ձի-
թոյ՝ մաքուր մտաց տեսեալ
իմանի։ որով յիրաւի՝ ստ
ված յաճէ միանալ։

խաւարուբ հոգեպէս՝ ընդ
քանզրուքի մերոյս դոյս
քեան մտեալ անցանէ։
2 Ո՛վ ի մէկ անէծք սաղմո
սողին՝ ձիթոյ առւակաւ՝ ը
ոսկերս չարին համայնին
բաշխի։ ուրշափ և հոգիդ
սոյն ձարպով լուսոյ՝ զանձ
երևոյթ ներքնոյն տեսակս
կենապարծեալ ողջացու
նէ։ Ո՞զդուն տրճեալ՝ի
խորոց անտի շնչման հոգա
գին մինչև՝ի սպառուած
ծայրին եղերաց՝ զբնաւն
ընկղմէ զհիշատակ մարմնոյ
մահուն արկածից։ Ո՞րանզի
կենդանական զօրուբ՝ զո
միշտ ահաւոր՝ որ յս քս՝
՝ի սմին խաւարեցեալ ընդ
սոյն իսկ քնակի։

Ո՛յս օծուն բարեսեռիլ՝
և առ բռնամարտիկ մերկա
մղեանակ ըմբիշն՝ իբր զօ
րաւոր ճարից կերպարան
ձգնաւորական՝ անըմբռնե
լի ձեռաց ներհակին օրի
նօք պաշտի։ Ո՞ւրեցաւ ախ
տից՝ հզօր ահարկու։
Ո՞րանզի Յուդնապաշտօն

1 Ո՛ւ
11.20
2 Ո՛ւ
108.18

անուամբ զո կոչէք՝։ եւ
Հոգւոյդ սէր ընծայէ՝։ և
Հօրդ երկնաւորի՝ հարա
զատ որդի հաստատէ՝։
Ո՞րազմօրինակ են սովաւ
արուեստից տեսմունք յար
մարեցեալ՝ Ո՞րպես նիւթոյն
ապա զօրուեն։ Ո՞րանզի
իբր անօթ փայտեղէն մինչ
չև օծեալ լոյէ՝ դիւրաբար
հերձի և անօգուտ եղեալ
անպատուի։ Ո՞յնպէս և
մարդ ոչ իւղեալ սովաւ՝
հեշտեաւ խորտակի։ և մե
կուսի՝ եղեալ առ՝ի քէն՝
ոչ լուսաւորի։

Ո՞առն սա զո Յ՝ որով
զհրաշալիսն զարմանա
զրես։ Ո՞րանզի իբր ան
գծելի կազմուբէ կարծր
պահպանակաւ ամենապատ
րաստն շրջարկուբ պաշտ
պանեալ՝ ծածկէ յայլա
գունակ խրթնի եկամտից։
Ո՞րպէս զի պատ մաքրուբ
թափանցեալն՝ի սմա՝ ոչ
ներկի արեամբ։ և ոչ տըխ
բատեսակ երփնիւք այլայլի։
Ո՞ւր զի և թափանցանց ինչ

ԱՌ ՀԵՌՈՎԴԵ. ՅՈՒԱՂ

քան զայն՝ զօծեայդ անուն

յայտնապէս Հարցեալ։

Ա՛ն զինքդ դրեն՝ դու

խակ ասացեր՝ Ի զօծեալն

այ զերն դաւթի՝ զանըս-

կիզեն որդի՝ ժամանակաւ

որդի։ Վասնզի այսպէս

ընկալաւ վայելչաբար զայս

Թարգմանեցեալ. որ՝ ի մեզ

բերի ծայրն կատարման խոր

հըրդական կոչմանն վի-

ճակ քրիստոնէից նախա-

պետութեան։

Ա՛ն յորժամ ունի աՀաւորու-

Թիւն միանգամայն և սըր

բութի իւղաւորական խնկա

ւորութիւն սուկալի անուանս

օծուած, մինչ զի ոչ ոչ ևս Հա

մարձակիլ ուրուք յերկրայ

նոցս այծ անուանիլ՝ այլ

այծային, նոյնպես ոչ բերե

սրտին զքոյդ անուն առան

ձին Համարել՝ այլ զբրիս

տոնէին։ 7 Վնասանելի նախ

նուոյն մեծութիւն սկրտչին

Ջուրբ զՀոգին Հրաւիրո-

ղին. քանզի չեմ ես ած

ծելն. այլ առաքել առաջին ներ

պետութեան։

Ա՛ն ի՞նչ Հետևի, յառաջ

քան զայն՝ զօծեայդ անուն

յայտնապէս Հարցեալ։

Ա՛ն զինքդ դրեն՝ դու

խակ ասացեր՝ Ի զօծեալն

այ զերն դաւթի՝ զանըս-

կիզեն որդի՝ ժամանակաւ

որդի։ Վասնզի այսպէս

ընկալաւ վայելչաբար զայս

Թարգմանեցեալ. որ՝ ի մեզ

բերի ծայրն կատարման խոր

հըրդական կոչմանն վի-

ճակ քրիստոնէից նախա-

պետութեան։

Ա՛ն յորժամ ունի աՀաւորու-

Թիւն միանգամայն և սըր

բութի իւղաւորական խնկա

ւորութիւն սուկալի անուանս

օծուած, մինչ զի ոչ ոչ ևս Հա

մարձակիլ ուրուք յերկրայ

նոցս այծ անուանիլ՝ այլ

այծային, նոյնպես ոչ բերե

սրտին զքոյդ անուն առան

ձին Համարել՝ այլ զբրիս

տոնէին։ 7 Վնասանելի նախ

նուոյն մեծութիւն սկրտչին

Ջուրբ զՀոգին Հրաւիրո-

ղին. քանզի չեմ ես ած

ծելն. այլ առաքել առաջին ներ

1 Ովսան՝ շրջէին՝ ոտք բանն
ազդէ աւետարանչին մար
կոսի՝ առաքելականացն լը
ծակցութիւք. իբր ազդա
կից հարազատ ձեռինդ ոյ
այսմ վարեցեալք։
Հանգի իւզով օծանէին՝
և առանց մարդկային հնա
րից՝ անմամբ քո բժշկէին։
Ա՛ղ ոտք խաւար՝ թ լու
ոյ և ցաւ յառողջուէ՝ գի
շեր՝ թ արբննջենէ՝ և մահ՝ թ
կենաց, այսպէ և՝ի սոյն իրէ
սիրատարդևէ՝ ամ չարին
երևոյթք մերժին խափա
նին և բնաւին ամփոփին։
Հանգի ոտք ճանճք զաղերք
և փոքր զեռունք սարդից
և ոռնկնամուից՝ իբր՝ի դե
զոց մահու՝ յայս նիւթոյ
սպառեալ պակասին։
Ոյնպէս լուսոք շնորհի
օրհնութիք սոյն իւղ զօրա
ցեալ՝ և զոյս վանէ. և զ
մուրհակս չարեաց ջնջ. և
զվճիռս մահու պատառէ՝
Ոչ ե աւազան կատարեալ՝
առանց օծման օծանդա
կութեան։

(Ե ա · 2)

2 Ա՛թէ յանապակացն մա
հու խոցեալ մարդոյն
առաջին՝ այս դեղ փրկուե
մատուցել տրւաւ։ 3 Ա՛թէ
անձարակ վիրացն յակրբայ
և խրտչելի՝ սոյն իր պատ
շական յիշատակեցաւ։
Ա՛յս իւղոյ փափագեալ
դաւիթ՝ 4 իբր ձիթենի պտ
ղալից՝ ի տանն աց յուսով
յարակայի։ լքեալ զիւրմէ
տուին անդստին՝ զմիըմ
տութեա շնորհ դուշակէ։
Ա՛ն զի՞ թ ինձ զայսմանէ
ձառել, և համային կար
ծել հասանիլ։ Որս ոչ
վերինքն զօրն ձեռնար
կութ ինչ բանի՝ զոյն խոր
հուրդ՝ ի մանուածոյ՝ ինչ
ձառելով նշանակել։ Թո
ղումասել թէ յիսկուէ։
Ոտք քեզ միշտ և յաւի
անմահ թագաւոր՝ ի յայժ
մու երդեցեալ օրհնաբա
նութես։ զոր արարեր և կա
տարեցեր առիս բարեխը
նամ, դիմաց և երկայնա
միտ։ Հարսնաստ առաս և
ամենայաղթող։ Ընդսոյն

զի արբայաբար որդեգրել՝
մրտուէ բաշձայ բորբոքել։
Վարձեալ և Ծուռ ։
զբաբոյն՝ ասաց երջանիկն
առաքելոց ։ Մեկնեալ զհոր
հուրդն որ ի մեզ զեղեալ՝
6 յառաջելուէ կենդանա
բարիդ անպակաս բովանդ
դակութ ։ Ասաք յաէտ
ինն յարմարաւոր և հան
գունատիպ առ ի մասնա
ւորն նմանուէ լուսոյդ և
հոգւոյդ սրբոյ՝ այս կամ
ւած օրհնուէ ի վերնոյդ
բարեբաստուեց անապա
ռաբար սրսկեցեալ ի մեզ։
7 Ում ասի Ա. ոյս, իբր նա
խաքին գոլ աստեղծածոյ՝
և արարչուեդ պատկերաց
կից։ որով զեաւար մրթու
Թեան մեղաց հալածես։
Նակ Հուր, զի յայմ տարր
արարածոց հաճասարապես
ունի զուգուէ բստ էակա
նին կշիռ բաշխուէ ։ ծա
ծուկ և յայտնի։ լուեալ և
ծանուցեալ։ Ում եթէ ոչ
ընդհարցի ի հակառակէն,
ոչ յինքնասաստ յօժարա
մրտուէ բաշձայ բորբոքել։
ի հարցն գծադրելով զօրի
նակն՝ մինչև ի լրումն ածեր
զիսկունին ճշմարտապէս։
1 Ա ուր լոյս իսկ բնուէ և
արեգակն մշտապայծառ. և
զաշակերտացն գաս՝ 2 լոյս
անուանեցեր։ Որով զա
րարածս ամ երկրի՝ ճառա
գայթիւք երջանիկ շնորհի
նոցին լցուցեր ։ 3 Ընկա
լար զիւղն անուշուէ յոտ
ումէն ի յոտս, յօրինակ
ընդունելուէ մաղթանաց
առ քեզ։ 4 Ում ի միւսմէ
պռանկէ ի դլուխ, նշանակ
սիրոյ գթուէդ առ մեզ ։
մշտափափագ բաշձանօք
անսահմանելիդ ի սոյն հո
ոտոտեալ ։ Ինչ զի ուխ
տիւ անխոխադրելեաւ՝ ը
րէնս յարակայս օրինաբաղ
նելիս քոյինահրամանն պատ
էրս կենաց ։ Հատորէն
աշխատիմ քարոզել զսակա
ւածեան իւղոյն յարգաւո
րութիւ. զարմանս հրաշից
լուացն առ ապառնեացն
յուսադրութիւ։
5 Ուք օծութիւ ունիք

1 = յոհ 1.5
2 Ա Հա 5.14
3 Յոհ 12.3
4 Ա Դի 14.3
5 = յոհ 2.20
6 Յոհ 1.16
7 Ընն 1.3

տակի ապաղ այիցն ժառան
գ Բրաւական մեծ յիշա-
տակի ապաղ այիցն ժառան
գութեան ։

Բանդ ՚այ Հաղորդեալ
գաց օտարաց ։ Մինչև ա-
յսօր ։ Եւ ոչ խոպան մերժեցան
յամօթ և՛ի նախատինս աղ
գայնոյն ապանաւ սաւառ-
նէութի ։ Բանզի թէ և յազ
իւր յօծեալն ՚ն և. քա-
րկ ։ Ոմն որ ձգիցէ զձեռն
իւր յօծեալն ՚ն և. քա-
ղեսցի ։ Բանզի թէ և յազ
գայնոյն ապանաւ սաւառ-
նէութի ։ Բանզի թէ և յազ
յամօթ և՛ի նախատինս աղ
գաց օտարաց ։ Մինչև ա-
յսօր ։ Եւ ոչ խոպան մերժեցան
Բանդ ՚այ Հաղորդեալ
գաց օտարաց ։ Մինչև ա-
յսօր ։ Եւ ոչ խոպան մերժեցան
Բրաւական մեծ յիշա-

ծննդեան իշխանք ժողո-
վրդոյ՝ վասն ՚ն և վասն
օծելոյ նորա ։
Արդարեւ մեծ ու-
պատրաստել զանարբեալն
առեանդ պարսիս՝ հրէա-
խումբ շար մոլեգնութեն
որ ՚ի ուրդ յանդգնութի ։
Ոմն որ ձգիցէ զձեռն
իւր յօծեալն ՚ն և. քա-
ղեսցի ։ Բանզի թէ և յազ
գայնոյն ապանաւ սաւառ-
նէութի ։ Բանզի թէ և յազ
յամօթ և՛ի նախատինս աղ
գաց օտարաց ։ Մինչև ա-
յսօր ։ Եւ ոչ խոպան մերժեցան
Բանդ ՚այ Հաղորդեալ
գաց օտարաց ։ Մինչև ա-
յսօր ։ Եւ ոչ խոպան մերժեցան
Բրաւական մեծ յիշա-

ընդ քեզ ՚ի ժառանգու-
Հօրդ մատուսցես՝ ողորմու
թեանդ ազդակցաւ ։
Օ՞ր նկարեալ ՚ի մեզ ան-
եղծանելի՝ ՚ի հանդերձեալ
փառան փայլիցուք ։
Վարձել և Տոգի. զի մալք
ըեալ զարկածս խաբէու-
թեն, որ ՚ի բանսարկուէն
ներգործութի՝ նորոգ փո
փոխամամբ ։ Հոգւով և ձըշ
մարտութի՝ Հօրդ երկնա-
ւորի երկրպագեցուք ։
բևեռեալ ընդ քեզ յուսոյն
հաւատով ամենապրգև ։
Ո՞հ արդարև յաւէտ խս
կապէս իւղս այս լուսապա
տար խնկաւիր՝ վերնակա-
նիդ սիրոյ տեսութիւն ։
Ոյրոյ և պօղոս իսկ պատ
շաճ վարկաւ ՚ի ձառ գոհա
բանութեն ասելով յայտնի,
որ է օծ զմեզ ձեզք Հան
գերձ ՚ի քս յն ասե է. որև
կնքեաց զմեզ և ետ զաս
Հաւաստեայ Հոգւոյն ՚ի
սիրտս մեր ։ Ոչ դարձեալ
՚ի ասէ տրամբոյանդք
զՀոգին սբ այ. որով կնքե

1 {}օհ 4·23
2 ՚ի Ոգ 1·22
3 Ոչ-ե- 4·30
4 Ոյ-ս 2·2
5 ՚ի=քզ 26·9

Ակարատ
Ակարատ երեսաց.
Ակն
Ակն մերոց դիմաց.
Ակնարկ
Ակնարկ շնորհաց.
Ակնարկել
Ակնարկել երեսաց
Ակնարկել
Ակնարկել երանգաւ դնելով,
Ակնարկել
Ակնարկել այսոցիկ պատճառ՝
Ակնարկել
Ակնարկել վերհատոյն մասանց կե
ցուցչաց ածականաց՝ որպէս
Ակնարկել
Ակնարկել հարաշատաց՝ ա
Ակնարկել
Ակնարկել անդ որոյ ոչ է գրիչ գթիս
Ակնարկել
Ակնարկել առեալն, և ոչ նազմերեցի
Ակնարկել
Ակնարկել անուանիլ, և ոչ յիշատակ
Ակնարկել
Ակնարկել կիլ յորդիս յաւդասին, 2 և
Ակնարկել
Ակնարկել կամ խրախոյս բառնալ յա
Ակնարկել
Ակնարկել նուն ոչ յակոբայ. այս հին
Ակնարկել
Ակնարկել թակառուն օրինուած ձի
Ակնարկել
Ակնարկել թոյլ՝ յորում ոչ ելոյսը
Ակնարկել
Ակնարկել դուքինդ խառնեցեալ
Ակնարկել
Ակնարկել միաձորի.

Ակոտատիպ շնորհայ.

Ակօսք մերոց դիմաց.

Ակտիկ
Ակտիկ երեսաց.

Ակտիկ
Ակտիկ երանգաւ դնելով,

Ակտիկ
Ակտիկ այսոցիկ պատճառ՝

Ակտիկ
Ակտիկ վերհատոյն մասանց կե
ցուցչաց ածականաց՝ որպէս
Ակտիկ
Ակտիկ հարաշատաց՝ ա
Ակտիկ
Ակտիկ անդ որոյ ոչ է գրիչ գթիս
Ակտիկ
Ակտիկ առեալն, և ոչ նազմերեցի
Ակտիկ
Ակտիկ անուանիլ, և ոչ յիշատակ
Ակտիկ
Ակտիկ կիլ յորդիս յաւդասին, 2 և
Ակտիկ
Ակտիկ կամ խրախոյս բառնալ յա
Ակտիկ
Ակտիկ նուն ոչ յակոբայ. այս հին
Ակտիկ
Ակտիկ թակառուն օրինուած ձի
Ակտիկ
Ակտիկ թոյլ՝ յորում ոչ ելոյսը
Ակտիկ
Ակտիկ դուքինդ խառնեցեալ
Ակտիկ
Ակտիկ միաձորի.

Ակտիկ շնորհայ.

Ակտիկ

Ընդունելի պատասխանոյ։
Լուսաւորութիւն աչաց։
Հեռանապրութիւն բեռաց։
Վայելութիւն այտից։
Օգուտ կերպարանաց։
Պահպանարան շրթանց։
Հանդերձիչ կրծանց։
Յարմարիչ վարուց։
Ընդակապ հաւաքմանց։
Օրութիւն անձանց։
Ուժգնուն դիմեցմանց։
Հատիանիչ յուռթից։
Հակառիչ համայնից։
Յանդնիչ ձեռնածռնաց։
Խոյտառուկիչ կախարդաց։
Ուռիչ ազանդից։
Ունուն ախտեան՝ դիւաց։
Փարատիչ ցաւոց։
Յատարիչ կնքելոց։
Հեռիչ երախայից։
Ընդունին արտաքնոց։
Ջնայուն հեթանոսաց։
Յանդնաձարկու անհնազանդից
Ներկայուցիչ դաղանեց։
Յարգանք յեռնոց։
Փառք սուրբոց։
Ձեռնուն կանանց։
Ընծեցուն տղայոց։
Ջրծուանք ծերոց։

Ընդունադրիչ նուիրելոց։
Օգուտ մաքրոց։
Պահակ թագաւորաց՝ ձի՛ խուէ արքային։ Յառաջադրուն կայսերաց։
Ոմանք զերծուիեալ ամանի ինչ կնքեալ՝ նշանակիչ իմն է ներքնայնոց մեծադունեաց, նոյնպէս բարձրութիւն շնորհին՝ ի մեզ սուաձ ծածկեցեալ յանուն քոյ որ յիս քի՝ վայելչական իմն տեսակաւ ծանուցեալ նշանակի։
Նակ անուանն իսկոյն անդրստին՝ ինոյն յորիորիեալ կոչմամբ լսա Հոգելից աւրանոց իմաստնոց՝ որ յերկինսն տացուց անտի սկսեալ՝ ի դէմս աճելով զիրին կերպարան ահաւոր խորհրդոյ զպատկերը։

Յաղագս Աւետեաց Ուխտի Նորոյ։

Ոմանք մեռանին այս օրհ նաբանեալ. զոր մարգարէն կանխաւ լուսաւորեալ դրիթէ զայն ասելով

1 Կոր. 12. 4

կամ հացի բնութ զսիրտն հաստատէ, այլ նորոգ իմն յարմարութ՛ի մաստնս ազդողականացն սնօրինաց պէս ընդարձի. սակայն ան հաստութ՛ն վերնականաւ՛ և զանուննն ունի անքննին։ Կանգի որպէս աստ՛ած իսկ և իսկ ի՛ լոյս անմատոյց աւի. իսկ անսահման փառաւորութ՛ն՝ եղանակ կամ ձև մի անբաւուն՛ի խոնարհ անձնին ծածկեալ իմանի. փակել արտաքուստ ի ձեռնարկուածց մերոց ի մաստից։ Նոյնպէս և այս ծորուն լուսոյ՝ ի լեզուաց ոմանց Հարուածոց՝ ի հնչմունս ձեմուք՛ց՝ դրականապէս անուանադրութ՛ մուծեալ առ ձայնի՛. վ՛ն ոչ զօրելոյ երկրածին բնութեան զինքն դիտելոյ։

Նոսկ զերկաբնչիւրս ընծայ կանացն՝ անդստին յինչ քան հարստաբար տիրապ ուն։ Կանգի ի՛ կոչումն անուան բարձրելոյն նմա՛ նակերպել՝ կրկին մեծանայ

Նոսկ մառնամուտ, որ և այս միւռոն՝ ըստ այլում բառի ցուցանի, այսինքն է մըթին։ Որ և խաւարչուտ դալ և ծածկեցեալ կամ անտեսական։ Որ սոյն կոչումն դիմառուծ չէ օ տարացել. զանգի արդարև յիրմ անուն անունն ընդունակի։ Ո՞ զի անքննին է այս խորուն՝ յա՛ետս քան զամ սրբութիւն սրբոց։

Ո՞ վ՛ ի՛ չեթէ ջրոյ օրինակ զաղտ ինչ լսե՛անայ, և

խնդրէր ըստ քերթուածին բառի։ Որ ըստ խորհրդեն հոմերոնի՝ թարգմանեն մայր։

Ո՞ յսինքն է՝ առ ինքն ձգող զմերս բնութ՛ զօրանալ։ Ո՞չ կայուն հաստատեալ էքնադ փոփոխմամբ զջուրց լուծականութ՛ն առ աւազ զանին լուսաւորութ՛ն։ Ո՞չ թըրև զդեղմածուցիչ հաթին՝ ի նոյն ինքն յեղա նակել զցնդեալս իմ վայրագութ՛, և զաղբերց հեղեղեալ մշտահոսուն։

Նոսկ մառնամուտ, որ և այս միւռոն՝ ըստ այլում բառի ցուցանի, այսինքն է մըթին։ Որ և խաւարչուտ դալ և ծածկեցեալ կամ անտեսական։ Որ սոյն կոչումն դիմառուծ չէ օ տարացել. զանգի արդարև յիրմ անուն անունն ընդունակի։ Ո՞ զի անքննին է այս խորուն՝ յա՛ետս քան զամ սրբութիւն սրբոց։

Ո՞ վ՛ ի՛ չեթէ ջրոյ օրինակ զաղտ ինչ լսե՛անայ, և

խնդրէր ըստ քերթուածին բառի։ Որ ըստ խորհրդեն հոմերոնի՝ թարգմանեն մայր։

Ո՞ յսինքն է՝ առ ինքն ձգող զմերս բնութ՛ զօրանալ։ Ո՞չ կայուն հաստատեալ էքնադ փոփոխմամբ զջուրց լուծականութ՛ն առ աւազ զանին լուսաւորութ՛ն։ Ո՞չ թըրև զդեղմածուցիչ հաթին՝ ի նոյն ինքն յեղա նակել զցնդեալս իմ վայրագութ՛, և զաղբերց հեղեղեալ մշտահոսուն։

մեղուք ղքնարս ձայնա-
տրական՝ և կամ զարկ՝ ածե-
վերածածկութե մըշնար ||ը()ր
հետս ուժգնաբարբառ խը 4·24
բոխատնչական կազմըն ը 2 էյօհ
ծոյ թմբկիս գործականու 1·5
թե. ջրացիր ինն գիշեր
անվայելուչ թուլագործն ան 3 [ա՛ռա]
կեալ՝ ի տորմե կորստեան 10·17
քարշէ՝ զօրինակ ժերոյս
գոյութե. Ապիւր յուսով
վերստին դարձեալ ընդ ան
ձառ խորհրդոյ խաչի. քոյ
քա. Ձե՛ մկրտեալք ի մահ
կենդանութի՝ անվախձան
կենացդ սովաւ հոգւոյդիմք
Ի՛ք եզ իսկ ածե համայնին 4 [գլխ]
խրախուսեալ՝ խոպատ ամե 15·23
նևին անհատո՛ածելի.
Ա՛յս իւղ զդրոշեալն քա
ռակուսեան յանուն քոյն
նշանի բարձրելոյդ հա՛ա
սար հաստե. շնորհ ընձե
ռեալ զուգափառ և նմա
նատիպ արեան կեցուցչիդ՝
նոյն անվանելի փառաւք պը
սակեալ մեծացուցանէ.
Պայտ անուանի իւղոյ օրհ
նութե 5 ըստ մարգարէին 5 [գլխ]
2·20

իւղս այս նըշխրեալ ամե
նաբուրեան ազնիւ կըն
դրկաւ. Ալ ՚ի զի ածե մեր
հուր ծախիչէ ըն մովսէսի.
Ձե՛ դարձել՝ ՚ի լոյս է ըստ
յօհաննու. Ասաի և ե
սայի ճշմարտապէս զսոյն
ակնարկե. Եղիցի ասե լոյս
խրայէլի ՚ի հուր.

Ա՛ռաքեալ՝ այլ ինձ կերպա
ցուցանելով զբանս առ՚ի
նոյն պատկեր յայտնութե
իրի. վա՛ զի ոչ մուանամ
զինն նոցիւն որ՚ի գիտէ
մեծիդ քաղցրացաւ՝ վե
րստին գովեսաիւ օրհնե
Ռանզի՝ ամենայն որ ե դառ
նուի. այսինքն նշանակ ինն
յարմարական շարչարանո՛ր
կրից տաժանմանց. որ և
միւռոն ստուգաբանեալ
մեկնապէս՝ ըստ մեզ մեռե
լութեան ազդականու՛ն.
Ռանզի այսու օծմամբ հո
գևորականաւ՝ խոստա՛ւ կամ
հատեալ ՚ի անուսիաներ մա
հակերպարան տապալազա
րական հեշտութեց հակա
ռակողին. Ալ օգախոնած

դալստեան. ահա զայս լսյս
ձրադէ համարեալ՝ ի կէս
արկանեմք։

Վարձէ՝ ըստ գործոցն
դումարուեաւ. քանեւ զորիցն
շարադրութիւնք. որ յայլ՞ս
բէտսյցն անտի վերաթըւի
մինչեւ՝ ի քսաներորդ երկ՞
րորդն կարգի. յորում զայս
խորհուրդ խորութիւնք ան՞
տուստ թարգմանեալ՝ ձայ
շակ հնչառիւց որոց հաղոր
դին՝ ջամբել պատրաստիմք
ամենակամ յարմարուիք։
Վանգի յուքանէրդէ ան
տի դրոյ՝ ի ջրերքն հարիւրն
փոխաբերեալ՝ ստուգաբա
նօրէն քննութիւն ընդ ձի՞
թոյն անուանն նիւթ ճշմար
տադրի։ Որ կերպարան
ուարդեան խմորոյ՝ յինչ բե
րողի զանկուածն զօրեզա
պէս. որ ոչ սակաւն՝ ի յոր
վէն պարագայի, քանի՞կ
՝ի նոյն իրն դարձուցեալ
ըստաւետարանական առա
կին՝ զամ առ ինքն վերա՞
բերեալ աձեցուցանէ։
Այն իւղ հեղուն՝ միշտ

նախաձայնուեն. զի՝ ի հատա
րակաց կազմեցեալ բուսոց
անուաճուց զօրապէս ուղ
ղեալ՝ ի խակուէ չարքն ար
կածից և օտար կարծեաց՝
՝ի ստեղծօղդ վերաբերեալ
առնոյն նիւթս կենաց՝ հա
տուն ներգործէ։ Ո՞՛ի և
որ՝ ի մեզ մտիցն պատուհա
նաց մշտաբացիկ թափան՞
ցանցուիք՝ յանուն մեծուեն
ահաւորիդ զօրուն՝ ի խո՞
հական ինձ համեստութի՞
քև՝ ընդգրեցեալ. առ ըղ
ձակերտ օթևանն հոգւոյդ՝
անազդելի պատրանաց չա
րին խաւարահղմ խարդա
խողին, այսու յուսով զըս
պեալ ամփոփիմք՝ ի նըշ՞ա
դոհուեն երեկորեայն պաշտ
Ա՞ՒՐ մանն ընդ երկնայնոցն ղամ
13·33 պարաց, առ օրինակ վառ՞
մանն շնորհիդ որ՝ ի մեզ, ՝ի
ստոյն յիշատակ փրկուեն բա
րեացն սովաւ ընկեցեալ
ծագիւ։ Լո՛ւ ծաղկաւէտ
եղեալ պտղաճնի՝ ի սպաս
ընթրեցեան պատրաստուեն
յեսնուամ դիշերի մեծիդ

ընդարձակութիւն · պտուղ
իւղոյ ընծայեալ զոյս՝ ի
փառս ապառնեացն հան-
դերձելոց։ Ո՛վ յիս ձարպ հո
գևոր երջանիկ և վերնա-
նշոյլ՝ ի դէմս երեսաց իմոց
պատկերի՝ քումդ նշանաւ
ջահաւորեցի։

Ո՛չ քանզի՝ իբր անհաս
ոչ ըմբռնական այս մեծ
զօրութիւն՝ արագ սլացմամբ
՝ի թեւս թեթեւս մտաց պայ
մանի՝ անդր քան զկարծիս
ուշոյ իմաստից՝ անհուն հե
տեւման անհետ փախստեն՝
լայն ինձ միջոցաւ խոպան
որոշեալ փակեցաւ յինէն։
Ո՛չ օրինակեցի կցորդաւ։
Ո՛չ նմանեցաւ զուգամաս
նութեամբ։ Ո՛չ սահմանեցաւ
ձևակերպութեամբ։ Ո՛չ կշռե
ցաւ ընկերին չափով։
Ո՛ւր ահա ընդ ամենեան խա
չիդ նշանի՝ հաճասարութեամբ
արեան կեցուցչիդ՝ հոգիա
պէս զերազանցեցաւ։
Ո՛վ արդ՝ օրհնեա զմեզ տէր
սովաւ և՛ ի սուն։ Ո՛վ ան
ուանդ քո ահաւոր, լու-

համբարձման և խոնարհու
թեամբ օրինակ և նմանութիւն,
առումն կախուղ պատառաւ
մատուցեալ ջամբի։ Հար-
թակշիռ և բարեյարմար քա
նի կերպարան։ Ոսկ հա-
մայնից լուծականաց՝ հղ
ացանուած և ըստորածորբելի
նիւթից՝ գերափառ վերա
շքեղական հրաշափառ խոր
հրդոյ պատկեր։ Ո՛չ քանզի
և յամեն ինչ մոլեգոյ ար-
կեալ՝ ոչ ըստ գինւոյ ձևոյ
և կամ ջրոյ թացուներ մեղ
կէ, այլ՝ ի սահման պատշա
ճին պահէ։ Ո՛չ յապէս ըն
կալեալ զքոյոցդ բարեաց
անհատասար առաւելութիւն
ոչդրդի այ կենդանւոյ՝ զսբր
բանըէդր այս օծելութիւն՝
՝ի ձակատս դիմացս արեամբ
քո գրեմք։ և՝ի բնութիւն
շնչոյն՝ հոգեւով քո սպաս
րեմք։ Հաճասացեալ խոր
հրդով մատուս թէ՝ յաւէտ
յայտնեսցի նորոգ փայլեցեալ
բազմաճաճանչ ծայրարձակ
կութիւն՝ ի տարածութիւն յոգ
նատեսիլ զարմանահրաշ

րութիւն՝ մուխ կրկնեռաց
և բարեփափադ ջերմուքիւ
այլ յօրինուածոյ ։ Որով
ամենայնիւ ամենապատուա
պնդուքիւ՝ ի կարծրակա՛
նումդ անսասան վիմիդ յա
րակայեցեալ միշտ արձանա
ցայց՝ ի քեզ հաստատեալ
աներկմտելի ։ Յեղի նըշա
նակ վերնամրցանակ այսր
պարգևի սուրբ վառեցոյն
Ո՛չ ողողել ջուրբ ։ Ո՛չ այ
րիլ հուրբ ։ Ո՛չ ցրտանալ
՝ի սառնուէ ։ Ո՛չ վնասա՛
կար հողմով շինչանիլ ։ Ո՛չ
աղտեղիլ յուրուսական ինչ
պղծուէ ։ Ո՛չ զպահեալսն՝
չարին մատնել ։ և ո՛չ՝ի ըս
տուև երկին՝ զմերան գան
ձուն կենաց՝ յիմարաբար
արտաքս հանել ։ Ո՛չ անպա
տըսպար ձնալ՝ի քեւոց քոց
օդնականուէ ։ և ո՛չ զեա՛
ցեալն՝ ի մեզ օծումիդ՝ ան
մաքրապէս՝ ի բաց մերկա՛
նալ ։ Ա՛յլ եղիցուք քե՛զ
սոյն հրացեալ ։ Ովիմբ պա
րարեալ ։ Սովաւ լուսատո
րեալ ։ Ա՛յսու արդարացեալ
և՛ զա

սաւորը, երկնաւորը, և զար
մանաւորը, ՚ի գովեստ փա՛
ռաց անճառից մաքրակը
րօն՚ից՝ բուրվառաւ խնկել ։
Ա՛ք, տէր, անբննին, անպա
տում, բարձրացեալ, ողոր
մած, վերերդեալ, ճշմա՛
րիտ, բարերար, և սուրբ,
Ա՛րա սովաւ փրկուքիւն ։
Տուր և քաւուքիւն ։
Պարգևեա՛ բժշկուքիւն ։
Հանդերձաւորեա՛ շնորհ ։
Ա՛ռաւաձեռնեա՛ երանու
թիւն ։ Ընծուաձ այս ձիքոյ
երկնանձրև լուսոյ՝ անա
րատ դստայց ։ Ընիւղեալս
այս թեզան բանաւորական՝
մի՛ մոցէ և մի՛ գրաւեսցէ
տխրականուքիւ աղտոց մե
ղանաց շաղախել երբէք զը
դուայս կերպարան ։
Ա՛ղիցի՛ սոյն ինքն որոց մատ
չին օծանիլ սովաւ՝ հարս
նապաճոյճ պարծանզք պճ
նիլ գեղայօրէն նը վայել
ջուրք երջանկապէս յոգի
զարդարեալ ։ Ա՛ղիցի հուրս
այս լուսափառ և աճապաղիր
մերձեցելոցն ՚ի սոյն ընտ

Ո՞րպէս կարող է մարդ մեղանչել առ Աստուած, եւ ապա ներում գտանել ի նմանէ. եւ կամ ո՞րպէս կարող է ինքն իւր վրէժխնդիր լինել առ ընկերն իւր, եւ ապա գտանել զողորմութիւն առ Տէր. ո՞վ է որ քաւեսցէ զնա. եւ ո՞ւր է զոհ որ մատուսցէ վասն նորա. ո՞ւր է քահանայ որ բարեխօսեսցէ վասն նորա. ո՞ւր է ոչխար որ մատուսցի վասն նորա. ո՞ւր է եզն որ ընծայեսցի վասն նորա. ո՞ւր է ոսկի որ տացի վասն նորա. ո՞ւր է արիւն զանդերձելոյն նմա որ թափեսցի վասն նորա. ո՞ւր է ապաշխարութիւն որ ընծայեսցի վասն նորա. ո՞ւր է ուրախութիւն հրեշտակաց երկնից

ստուար՝ կրթուեր ստամբա
կին ուսոյ՝ զայս իր գործե
ցեր։ Ի արապան վանիչ
շարախօսին կզակաց եղեալ
կազմեցեր։

Պատասխանեալ յաճէտ ան
բաւ բարձրուեր մեծիդ
այ. որ փոխարկեցեր զփայ
տին պարտի՝ս յաղաւորեալ
շնորհիդ կենաց։ Ի մաստ
նացուցեր վերստին դարձ
զհիմարս ցնդեալ՝ հոգևը
րական հանճարովդ։ Ի որ
կատ կռճմամբ զանբժշկուեր
հարուածոց օձին՝ առանց
մուացման միշտ թարգմա
նեցեր։ Ի նդ Ի որտրդու
թեդ գծագրութի՝ վկապն
երեքկին՝ իմ վնասակարին՝
ի կատարած ին սովիմբ
կրկնեցեր։

Պովեստ ներբողից բուր
մամբ իննկոց վեր առա
քեմ քեզ ամենանման. զի
ի ստապատիր կռոցն բազ
մաստուածուէ՝ առաւել
յաճախագունիւք որսացեր
զանձն իմ պարտաւոր ի
քո երկրպագութիւն։

զյանդիմանուէ իրատուզ
խառնեցեր։ Ի հայրենի սի
րոյդ հեզուէ՝ զուժգնու
թիւ ձայնմանն յարեցեր։
Ընդոստ զարկուածդ եր
կուց միջնորդաց՝ մարդոյ
սիրապէս քաղցր անձրևե
ցեր։ Ի ձ մեղուէ մեղմա
կան վանկն ներհմամբ ըն
կերացեր, և ոչ անխնամա
բար ահաւորութէ զուռաւ
պեալ հոգիս զարհուրե
ցուցեր։

Ընդրադրական երկրպա
դութի ստեղծչիդ բոլո
րից, որ այժմն ցուցեր հա
մայն յայտնապէս զօրինակ
ահեղ բարբառոյն՝ մեծի
աւուրն յարուցեալ։ Ի ենդա
նացուցեր ի դադարմանէ
դժոխական անբանութե
ան խնդիր ելեալ կուչեցեր
զպակասամիտս ի բինիդ ու
րախուէ։ Ի րարեր զսոյն՝
լինիլ հանդերձիչ անարատ
հրոյնն առ սէր փեսայիդ։
Ի րկուցեր փղբր այս իր
թանաւ զապարասանին ըզ
վերխարութիւն։ Ի ուծ

մամբն։ 1 Ը զդակից հան-
դուրնանման 2 կենացն փայ
տի որ է ի դրախտիդ Այ։
Աշխարան բարձոք հաճախ
ման փոյթ ընթացիւք ի
յարկին օրհնուէ։ Պատկեր
առաւակի ։ տնկոյն գիտուէ՝
ի կարդ ընտրութեան բա
րոյն և չարի։ 3 Ի շատակ
մեծ տնադրութէ յերեսս
կերպիս Տզուսոյդ սրբով
զնշան խաչիդ։ 3 Ա՛խտագէ
կոյց աւետամատոյց փառց
դատաստան ի դշխոյն պա
հեալ ընդ թագաւորիդ։
Յորդորիչ քաջելերական՝
մաքրապարիսպ խրատնձանու
թեան։ 1 Նախատական սի
րարկու՝ անձնահամբոյրն
կցորդուէ։ Ը քեզ աշուղ
քոզընծայ՝ ամենածին կու
սին թագուհոյ։ 2 Արդա
րիչ ծածուկ պահնութէ՝
որ ի հոգին է վայելչուն։
4 Ա՛նանութէ պատգամին
սինայ, որ ի տերունեաց
արտաքս առաքիւր։
1 Ի՞նչ օրինօրէ պանծալի
անշահախ որդւոց մայր ա-

Առակք Սողոմոնի որդւոյ Դաւթի թագաւորի Իսրայէլի

1 Ա՛ռ իմաստութիւն և խրատ
ի գիտել զբանս հանճարոյ
2 և ընդունել զխրատս իմաստութեան
և զարդարութեան և զիրաւունս
և զուղղութիւնս 3 տալ խելս
տգէտս և գիտութիւն մանկանց
և հանճար պատանեաց 4 լսել
իմաստունն և յաւելցէ առնել
և հանճարեղն զիմաստութիւն
ստանայցէ 5 հասանել առակի
և թարգմանութեան բանից
իմաստնոց և հանելուկաց նոցա
6 Ա՛ռ իմաստութիւն երկիւղ
Տեառն է սկիզբն գիտութեան
զիմաստութիւն և զխրատ
անարգեն անմտքն 7 Լսե՛ որդեակ
իմ զխրատ հաւր քո և մի
թողուր զօրէնս մաւր քո
8 զի պսակ շնորհաց են
ականջաց քոց և մանեակք
պարանոցի քո 9 Որդեակ իմ
մի գնար ընդ նոսա ճանապարհ
մի արգել զոտս քո ի շաւղէ
նոցա 10 զի ոտք նոցա ընդ
չարութիւն վազեն և շտապեն
յարիւն հեղուլ 11 Զի ապա
տեղի ոչ ինչ ուրուք ի
զուր ցանցն ի տեսիլ ամենայն
թռչնոց 12 Եւ նոքա ընդ
հակառակն զարհուրեցուցանեն
զանձինս իւրեանց և զանձինս
իւրեանց դիտեն 13 Ընդ
այսոսիկ ամենայնիւ ոչ
ինչ ուրուք ի զուր ցանցն
ի տեսիլ ամենայն թռչնոց
14 Եւ նոքա ընդ հակառակն
զարհուրեցուցանեն զանձինս
իւրեանց և զանձինս իւրեանց
դիտեն 15 Ընդ այսոսիկ
ամենայնիւ ոչ ինչ ուրուք
ի զուր ցանցն ի տեսիլ
ամենայն թռչնոց 16 Եւ նոքա
ընդ հակառակն զարհուրեցուցանեն
զանձինս իւրեանց և զանձինս
իւրեանց դիտեն 17 Ընդ
այսոսիկ ամենայնիւ ոչ
ինչ ուրուք ի զուր ցանցն
ի տեսիլ ամենայն թռչնոց

Ա ոստովանեալ Ունուդ
անքննին մարդասիրիդ
բարեխնամութիւնդ. խնկեալ
խորհրդով բարեմասնուն՝
անդրծագրելի կերպարան
լուսոյ. Ալ կրկնաձիր նը
շանաձև այսու՝ նեռս ար-
ձակեցեր հեռաձիգս ձայ-
նատրականս՝ օգաչուս՝ և
յարմարաթըռիչս՝ ունօղս
յինքեան ոդի կենդանի.
Ալ րով անսխալ հանդիպ-
մամբ զնպատակն խաւա-
րային աղեղնաւորին գոլո
նութիւն՝ յաւէտ կործան-
մամբ՝ ի յետս ընկճեցեր.
Ալ զպատնէշս ամրաբերձ
բերդամարտութիւն՝ կանգ
նաւորս անվայրակելիս,
աստուածատ անտանօր զկոչել
դիպուածս այս փայտի զարկ
մանն՝ հրեշտակ կամարար՝ թըշ
նամոյն ներհակ վերս յու
զարկեցեր. Ստանիր հըզօր
մանի մեծիդ ակնարկութ՝
օծութիւնդ շնորհիդ արեամբ
քո խաչանեալ՝ զայս եղջիւր
խեթկիչ՝ մոլի գոռոզին,
իբր զնաւիդ փրկանակ է

Նարատիցն՝ սովաւ փառաւ
զարդեր. Ալերապոյն քան
զերկիրովին փողոմն եղջե-
րայ՝ զբռնութիւն քերևարայ
սովաւ հարթեալ տապալե
ցեր. Ալ Հարինս արձակէ
ցեր պարսիւս այսու փայ-
տեայ ընդդէմ գողիադու.
Ալայիան նորոգ կառու-
ցեր՝ վկայ ահարկու կոր-
ծանմանն սատանայի.
Օ՛ի խոր աճեցեալ ար-
մատս մեղացն՝ մեքենայիս
այսու խզեցեր. Օ՛ մոռա
ցեալ գործոցս իմ պարտիս՝
այսու երախտեօք ընդ ինս կա
պեցեր. Օ՛ի եթէ այլ ինչ
ձայն բանիդ այ անճանեմ
նախապատում եկաւորու
թիւն՝ ոչ սխալեմ, քան թէ
ճշմարտեմ. Ալոկար ամանս
այս նիւթոյ հոդէկրի՝ մե
ծութիւն գործոցդ յի առա
ւելութիւն պատմեալ հոչակի.
Ալ իւրաւոր օգնականուիս
վերնապարգեւս և բոյնոյ
տուրս՝ ի յայսմ անպատուս
պար ապաւինուէ երկրա
կանաց զարմանագրեցեր.

ելիանկաբար նահատակե-
զէ՝ յօրինաւոր ասպարէզս
զոչմամբ անկերպագրե-
մեռանիորձ հրոյն ընտրուի
այսր յիշատակի. Ալ զա-
տիկ ամէն ի ձեւ կանոնի
հոգւոյն՝ աճապարեալ մար-
հեալ պնոտապէս սուսերաւ
դատաստան։ Ոչ խրախու-
սին յոգի արուեստ. զրա-
դաշն ձայնի յառնէ՝ որ ի
այսոնի՝ գիտացիլ թէ՝ չ յայս
ազգ ձայնի յառնէ՝ որ ի

Ա Կոր. ԺԴ. ՀԴ. ԼԱ.

Ա Կոր. Ժ. Ի. ԻԴ. ԼԱ.

ամենալ սրեցեր։ Ա Ի մեծ
ազդմանէ այսր ազգակի
գերբան՝ ի վերնոյն՝ քան-
դեալ վերացաւ դրանդն
ամրութիւ կամաց՝ անվայե
լուչ և ամենեկշռոտ խե-
նեշուե կարճամտին, ընդ
հրեական սրտին իմաստից
և աստուերական տանն կոր

ծանուքեան։

Ա առաքանութիւն քեզ
վերընծայեմ անմահ թա
գաւոր։ Ո՞ր արարեր և
հաստատեցեր աչխարհ քո հը
զօր՝ ազաչեմ զքեզ կրկին
ներդործեա։ Ընդուցեր
սուրբ հերքել առ՝ իմէնջ,
զնէք դժնդակ խորհրդան
կուրիք բանսարկուին։
Ո՞ տաժանական տագնապ
մեզաց։ Ո՞ հոգի դառնու
թեան շնչման խաբողին։
Ո՞ տարր արկածից մահու
երկիւղ։ Ո՞ առ՝ի յօդից
ցնդմանէ վնասակար բեր-
մունս տխրեցուցիչս։
Ո՞ այսախառն հեծութիւն
Թարկացուցիչս։
Ո՞ րոնեա վերստին քոյն-
նազէն հեծանաւս՝ ժան-
դակել թեւօք ներքանիդ՝
զամպս հրաժինս։ Ո՞ ղրուտ
մունս կարկտաբերս։
Ո՞ ցամաքին ցոլմունս հը
րախաւար կեղծաւորուե
փչման բազմոտանի վիշա-
պին։ Ո՞ տուր սատակման։
Ո՞ ձակատամարտ դիմեց-
ման։ Ո՞ յարուցեալդն՝ ի
վերայ վայրենական խոր-
հրդոց։ Ո՞ դիւացն կա-
քաւս։ Ո՞րպէ զարհուրին
յայսմ իրէ փոքրուէ՝ տեղի
տուեալ մեծաւ դողուք։
Ալ իրի իմն ծանօթուքէ
յայսոնի՝ գիտացիլ թէ՝ չ յայս
ազգ ձայնի յառնէ՝ որ ի
դատաստան։ Ոչ խրախու-
սին յոգի արուեստ. զրա-
հեալ պնոտապէս սուսերաւ
հոգւոյն՝ աճապարեալ մար-
տիկ ամէն՝ ի ձեւ կանոնի
այսր յիշատակի։ Ալ զա-
մենափորձ հրոյն ընտրուի
գոչմամբ անկերպագրե-
լեաւ՝ համօրէն ազնիւ քարս

Ա Կոր. Ժ. Ի. ԻԴ. ԼԱ.

Ա Կոր. ԺԴ. ՀԴ. ԼԱ.

յանձն բռնաւորեալ, և ո՛չ
մը
նուիրեալ ի խաչին թևոց
սլացեալ զօրէ։ 9 Ալ՚ի գը
լուխս ամսոյն՝ և կմ յեօթ
նից եօթնեքսորդս յոբելի
նից՝ յանկեան ուրեք խա
փանմամբ փողէ. այլ ընդ
ծադս սիեզերաց և ընդ
ծիրս եզերաց՝ ի ծոցս ջուրց
բազմութիք ծովուց և կըղ
զեաց նոյ՝ յաճախ սաստ
կութ անարգել ձայիմամբ
հին ածայնով հնչեցեալ ա
հեռարանէ։ 10 Կատարեցին
սուսերըք սատակողին այս
փայտի ցուցմամբ, յանօթ
սակարկ անտի մեզ փոխա
ձևեալ՝ ի խոփս և՝ ի մանր
դաղս։ Ալ՚ի արձագանգ ար
ձանաց՝ ի խորոց հնչ դան
ջուէ խխատս առաքեցեալ
և ո՛չ դըժնդակապէս ըստ
խմաստակի ումեմն օտարի՝
զոդ վիրաւորեալ։ Ալ՚ի ան
ախորժ սրուք ընդ ունկն
մտեալ, և ո՛չ զաման ուղ
ղոյն անկամակութիք չար
քնդեցուցեալ։ Ալ՚ի ոսկե
բացն փուշ խըրատուցման
կերտս խորան՝ փայտս այս
ինչ գործողի. իսկ յաճա
խարտ ահա՛ փողատուգա
փող։ 2 Համբարձաւ սովաւ
ձեռ օրհնութիք։ Պատմեցաւ
սովիմբ ամ երկրի։ Հնչեց
՚ի լսելիս բաժանման հեթա
նոսաց։ 3 Զայն պահապա
նաց մեծին զօրացաւ ըստ
բանին եսայեայ, և՛ ինոյն
բարբառ առհասարակ ցըն
ծացուք։ 4 Ընդեցաւ ըզ
րոյն առակաւ՚ի ձեռն սո
րին քշնամիք խաչին։
Նպատուհեցաւ 4 Ճաշակն
պտղոյ առաջին փայտին։
Տօնեցաւ նիւթս այս խոր
հըրդական՝ 5 կենաց ան
ւանեալ։ 6 Նարդեցաւ
երկաթ առ՚ի պէտս պատե
րազմի։ 7 Ուր զարբուքի
ուն՝ ի սանձս երիվարի մե
ծին նշանի՝ այս փայտ կե
նաձայն յարմարադրեցաւ։
Մխփուեցաւ ծեռալս ցը
պուռ հովուին երկնայնոյ՝
սուր իշխանութիք մարդ
կային ձեռինն։ 8 Ալ՚ի գը
ծեաց՚ի քար տձերին մուրճ
ինչ գործողի. իսկ յաճա
կերտս խորան՝ փայտս այս

Նպատ 27·13
Ալ՚ի 46·5
Նպատ 5?·8
Ընդն 3·6
Նպատ 3·13
Ալ՚ի 17·39
Ո՛ 4·20
Ալ՚ի 6·7
Ալ՚ի 25·9
Նշան 80·3
Նպատ 2·4

բառնութիւն՝ սրինկ նորոգ
այլ ինն տեսակաւ առեալ
մեզ՝ ընդ ձեզն փոխանորդ-
դութիւն։ Ի՛ հեթանոսօրէն
ուրբաձայն ինչման, և կամ
հրէական խակախորհուրդ.
զոր մարգարէն որոմ աղ
դեղոյց՝ ՚ի բաց արա ի՛ն-
նէն։ Ա՛յլ զսա սիրեաց և
կրկին պատուեաց մաքրա
կան տածմամբ՝ ահարկու
դիւաց և ամենայն չար պա
տահարաց։

Ա՛յժմ արդ՝ ընկալայ օրինա
բանութիւնդ յարդեալ դո
վեստիւ զայս տուր սրբու
թեան՝ ինձ պահպանութիւն
և քո փառատրութիւնս։
Ո՛ւռ պաշտօն՝ և իմ դաշտու
թիւ. անաղանդ արուեստ
բարձրութեանդ արարչական վա
ռաւորութեանդ։ Ա՛մէն՝
ձայնդ այդ ածարեալ ընդ
պատուաստ յօդիցս շարվա
պութեան. հանել ՚ի յոգւոյս
զպատիրս դիւաց և զմուտս
անիծից և մեղաց ապակա
նութեան։ Ա՛ռաջին ինձ
զայս իբր նշանակիչ չնար

Ա՛ղաչեմ զքեզ՝ Տէր ամենակալ, զի ընդ
ամենայն ինչս որ ինձ ընծայեցեր, ընդ
նոյնս և զանձինս իմ ընդունիս ՚ի ծա
ռայութիւն քո. և ոչ ինձ ինչ ինչ ՚ի
մէնջ ՚ի ծառայութենէ քումմէ ընդ
դիմանայ, այլ ամենայն ինչ ՚ի ծառա
յութիւն քո ընդունիս։ Ա՛ղաչեմ զքեզ՝
Տէր ամենակալ, զի ընդ ամենայն ինչս
որ ինձ ընծայեցեր, ընդ նոյնս և զան
ձինս իմ ընդունիս ՚ի ծառայութիւն քո.
և ոչ ինձ ինչ ինչ ՚ի մէնջ ՚ի ծառայու
թենէ քումմէ ընդդիմանայ, այլ ամե
նայն ինչ ՚ի ծառայութիւն քո ընդու
նիս։ Ա՛ղաչեմ զքեզ՝ Տէր ամենակալ,
զի ընդ ամենայն ինչս որ ինձ ընծայե
ցեր, ընդ նոյնս և զանձինս իմ ընդու
նիս ՚ի ծառայութիւն քո. և ոչ ինձ ինչ
ինչ ՚ի մէնջ ՚ի ծառայութենէ քումմէ
ընդդիմանայ, այլ ամենայն ինչ ՚ի ծա
ռայ

22 · 13

ՉԱՀԱՒՈՐԱԿԱՆ՝ ԱՆԼՐԵԼԻ ՆԱ
ՄԱԿ. Ա. ԱՌԱՔՈՎ ԱՆԽԱ
ՓԱՆ ՍԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՆՕՐԻ
ՆԱԿԱՆԱՑԴ։

Ա՛. ՀԱ ՊԱՐԴԵՒԱ ՍՈՎԱՀ
ԲՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՂԱՇԵՄ
ՀԶՕՐ՝ ԿՐԿԻՆ ՄԵԶ ՇՆՈՐՀԵԱ
ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԻՒՐԴԻՄԱՄԲ
ՄԻՑ, ՅԱՆԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԵՐԵՒԵ
ԼԻ։ Ա՛ՆՁԵՒԵԱ ՄԵԶ ՁԵՌՆ
ԱՄՆԱԿԱԼԻ. ՈՐ ԲԱՆԱՍ ԵՒ
ՄԱՍՈՒՑԱՆԵՍ ՊԱՏՐԱՍՏԱՑ
ԲԱՐ ԲԱՇԽԱՄԲ ԻՒՐՄԱՍՈՒՆՆ
ԲԱԶՄԱՊԻՍԻ. ՕԴՈՑ ՔԱՂՑ
ՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՆՁՐԵԱՑ ՇԱՀԵ
ԿԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Պ՛ԱԿԱՍԵՑԻՆ ՔՈՅՈՎ ՀՐԱՑ
ՄԱՆԱՀ ԱՅՍՈՒ ԲԱՐԲԱՌՈՎ՝
ՀՈՂՄՈՒՆՔ ՍԱՊԱԿԱՍՆ.
ՆՁՇՄՈՒՆՔ ՅԱՀԱԲԵՐՔ. ՅԱՐ
ՁԱԿՄՈՒՆՔ ՀԻՆԻՑ ՀԱՐ ԽԱՐ
ԴԱԽՈՒԹԵՑ։ ՍՈՎԱՀ ԽԱ
ՓԱՆԵՑԻՆ ԱՄ ԻՒՐԱՄԱՐ
ՈՒԹԻՒՆՔ ՂԻՆՈՒՈՐՈՒԵՑ
ԴԺՆԵԱՑ ՄԱՍՆԻՆ. ՆԱՒԵՍ
ՑԻՆ ՀԱՍՑԻՆ ԵՒ ՄԵՌՑԻՆ ՅԵՐ
ՋԱՆԻԿ ՁԱՅՆԷ ՕԾԵԱՒ ԱՅՍ
ՓԱՅՏԷ՝ ՈՐԴՆ ԵՒ ՈՒՍԻՋ ԵՒ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՄԱՆՔ ՍՈՑԻՆ. ՈՐ

Ի ՄԵՐՈՑ ՄԵՂԱՑ ՂՕՐԱՑԵԱԼ
ԸՆԴ ՄԵԶ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ.
Ա՛, ՐՄԱՏԱՑՈ ՄԵԶ ՍՈՎԱՀ
ՏՈՒՆԿ ԵՐԱՆՈՒԹԵՔ ԶՅՈՒ
ՍՈՑԴ Ի ՔԵԶ ՄԵԾ ՊԱՇՏԱՊ
ՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՍՏԵՂԾԻՉ ԵՐԿՐԻՑ
ԵՒ ԱՐԱՐԱԾՈՑ՝ ԶԱՅՍ ԾԱՌ
ԱԲԵԿԱՑ. ՈՐ ՈՒՆԻ ԿԱԽԵԱԼ
Ի ԴԻՏԱԿ ՈՍՈՑՆ ԶԱՀԱՆԴ
ՍՈՒՐԲ ՆՈՐՈԳ ԱՅԺՄՈՒ ՓԸՌ
ԿՈՒԹԵԱՆ՝ ԾԱՂԿԱԱԼ ՔԼ
ՔՐԻՍՏՈՍ Ի ՊՈՒՂ ԿԵՆԱՑ
ԱՆՄԱՀԱԿԱՆԱՑ։

Պ՛ԱՒԽԵՑԵՆ ՅԱՆՀՈՒՆ ՀԵ
ՌԱՍՏԱՆ ԽՈՐԻՆ ԽԱՀԱՐԻ
ԱՅՍՐ ՓԱՅԱԿ ՓԱՌԱՀՈՐԵԼՈՑ
ԲԱՐԵՊԵԿՈՑՑ ՁԱՅՆԱՐՁԱԿՈՒ
ԹԵԱՄԲ ՆԵՍՈՐԲ ՆԵՐՀԱԿՔ
ԱՐԱՍԱՊԱՏԻՒՆ ՍՏՈՐՆԱԿԱ
ՆԱՑ ԲԱԶՄԱՁԵՌՆԵԱՆ ԽԱՐ
ԴԱՀԱՒՈՂԱՑ։

Ա՛ԵՐԺԵՑԻՆ ՍՈՎԱՀ ՅԱՆ
ԴՈՑ ՊԱՂԱՏՈՀՄԱԿԱՆ ԱՐՕ
ԲԱԴՐՈՒԹԵՑ ՄԵՐՈՑ ՍԱՀՄԱ
ՆԱՑ՝ Ե՛Ի ՔՒ ՄՇԱԿԵԱԼ ԿԵՆ
ԴԱՆԻ ԵՐԿՐԷ՝ ՎԵՐՔ ՎԱՏ
ՆԻՉՔ, ԵՒ ՀՂԱՔ ՄՈՌՄՔԵՑՈՒ
ՑԻՉՔ։ Ա՛ՈՐԵՑԻՆ ՍՈՎԱՀ
ՅԱՀԵԼՈՒԱԾՔ ԿՐԿՆԱԴԵՂ

անսասանելի։ Ապա զանըն-
դոսան կիզեցուսցես զարդ-
նու և զգաստ լինիլ յոգի
հեզութեանդ աճեսանդ զո-
պատրաստիցանիդ։ որպէս ըզ
պօղոսն ։ և զմատթէոսն ։
Իշեցո մարդասէր պատ-
ճառս այս փայտիս՝ զե-
րեալս այս փայտիս՝ զե-
րախտիս խաչիդ. որով զան-
ճառան ներդործեցեր։
Նորձ յինէն կճցուցիչ
զվտանգ պարտեացս՝ պան-
ծալի լծակօք ամբառնա-
լեաց նոր ապականիդ։
Ապացին կամօք քո հզօր՝
յայս ձայն կենաց՝ լուելիք
սրտից յամառեցելոց։
Ընդ ի՞նչ եղեն յայս մեծի բա-
րութիւնդ քումդ ակնարկու-
թիւն ականջք խլից։ Վար
զեացին՝ ի ձեռն սրին լե-
զուք համրացելոց։
Ուսաւորեացին՝ ի սոյն՝
տեսարանիդ աչաց, հայիլ
մաքրապէս՝ ի քեզ պշուցիլ
անայլայլաբար։
Ո՞ղջացին դարձին կաղ
դուրեալ կամք յափրացե-
լոց։ Ընձեռեալ տացես

1 Պետ. 2։24
Գաղ. 3։13
Ես. 9։4
Ես. 53։4
Ես. 9։9
Ես. 63։3
Ես. 25։14
Ես. 42։4
Ես. 35։5
Ես. 35։6

և անվայելուչ պատահմանց՝
ի հնարից չարին ի մեզ
յայտնելոց։
Ակապէս վանեացին տա-
ւաճ, որք յերկաքանչիւրոց
բնութեցս մերոց վերերևին
ինքնատեղծուիք մերձաց
ւոր դաւաճանողաց։
Յումեմն օտարին վրիպակ
մտածմունք. և յայլումն
գարշ գոյութիք՝ անմաքուր
զեռնոյն ապականողաց։
Երկեա Տէր Յ՝ աղաչեմ
զքեզ վրկեա բարերար։
Արկաւեա առիս զաջդ ա-
մենապով, և օգնեալ ինձ
սուաճ՝ զերծ զիս յամենե
ցուանոյ ընդդիմացողաց։
Առնեացի միասցի հրա-
ման քո ի սոյն՝ առ ի փո
խարկել զանդամանդեալ
սիրոս յիմարեալ ի քոյին
բանիդ արդիւնաւորուն։
Արցես մըխեացես զայս
նեցուկ հրաշից քումդ ըս
քանչելեաց՝ ի սիրոս ծո-
րելոյ՝ և յոգիս լքեալս։
Եւ հաստատեացես կազմեալ
պնդապէս ի կայունն ուղիղ

բար՝ հոգւոյդ առաջնոր-
դութիւն միանալ ի քեզ ան-
ընդմիջելի։ Որով և սրբոյ
միոյ՝ միայնոյ և միասնական
երրութեանդ լանեղծ ա-
րարչութեդ՝ ի կենդանեաց
և յանշնչական հաստելոյ՝
վայելչական գոհութեամբ
փառք և իշխանութիւն յա-
ւիտեանս յաւիտենից

Ամէն։

որ տադնապելոյս անձրև
արտասուաց։

Ա՛ղիցի քեւ սա մեզ Ա՛ստ
ցնծութեան։

Զայն ուրախութեան։
Առաքեա երկրութեան։
Արբառ հանդստեան։
Ուրախ երանութեան։
Պատճառ փրկութեան։
Ուրիք քաւութեան։
Երժուն վշտաց։
Ուզուն խեղդմանց։
Ընդարձակութիւն նեղութեց։
Համառօտուն խիժմանց։
Պատճուն հեծութեց։
Թեթեւութիւն հառաչմանց։
Յապահովութիւն կարեաց։
Արդարդրութիւն կրից։
Փոփոխութիւն վհատմանց։
Ուժգնութիւն ցաւոց։
Տեւականութիւն հեղգութեց։
Ուշադրութիւն անտեսից։

Ո՛վ յոյս կամարիդ ցանկալի
անխոտոր և անխոտորնակ՝
և՛ի վերնաշէնիդ բարձրա-
բերձ սրբահեծ սանդուղ
երկնաչուռ առհայր քո օրհ
նաբան ահաւոր անուն՝ ձը
գեալ մատուսցես բա՛րե-

Պարթևաց թագաւորն Արշակ որդի Տրդատայ
Արքունի անուն մեծ ճիւնաւոր նահապետ
Արձան քաղեր զքո նը մատուռանդ յեկեղ
Մեղուցեալոց յենուլ՝ի նա անխափուռ
Զին վեհին երկնաւորի յարկ սրբոյ
Հեզ և խոնարհ քոյին բնութիւնդ ըսքանչ
Քեպէտ ցուցար՝ի յանբարի ժամանակ
Բայց ծաղկեցար ոպէ շուշան՝ի մէջ փշ
Արտքսեն դրիդորն այն առաջին հուշակ
Որով ծափեայց լոյան երկնային մեր աշխար
Արդիւնական գոտար գրովդ աննըման
Որով սուգին բոլոր դիւականք՝ի խորս երկրի
Եաոր ճոռոմ՝ի մասատասէր անյաղթ
Որոյդ գրոնաճք ախորժ բերեն վերծանո
Զի են պայծառ շարադրուխք և ըստ կար
Պերճապաճոյճ և բառազարդ յոմանոյ
Քեզ Քրիստոսի փրկչիդ մերոյ երկնաւո
Փառք և պատիւ վայելչական՝ի միջ լե
Որ խոսրովու անձևացեալ վերատես
Նը վարդապետս ընծայեցեր զաւակ բա

Պատմագրաբար Լան գովուշ ինկեալ ուխտին,
Ի պարանից Քեռեան տուրբ Ծրշա նին.
Որ աստգեալ է Վրիգորի Նարեկա ցոյց,
Արդապետին Հայոց ելեյ Լիկեղ ցոյց.

Սէջ Հօր դէպ Աւետեաց Երկիր Ա՛---։

Յիշատակարանք պատմաբանութեանց Մեհաղբ
Աշխանի Եղեան Հայկին։ Որ՝ի վերուստ ամենա
հայեաց նախատեսեան ակնարկութէ՝ ի սատորին կողմանց
կայից հի ազգացն յունաց՝ բերեալ հանգուցեալ՝ ի
սահման վայրից գահատին մակաց՝ ի շինուածք բնա
կութեան ուխտին սրբութեան՝

Աւետ Երկրի Ա՛---։

Գ Լ Ո Ւ Խ Ա Ր Ա Ն

ժամանակաց բազմավրդով սատանու
թեանց՝ որ՝ի կայս և՝ի կոյս կողմանցն
յունաց հարազատութէ արեան զարմին
եսաւայ՝ և որդւոցն մերոց արե
ւու։ Որ յաճախատեսեն եբրայեցի
և՝ի ծագ գլխաւորութէ մասին ասիայ։ Յարեալ և

յարմարեալ՝ ի հիւսիսոյ լի
բիախառն և խիտ ընդ ծի
բանաձաւալ ծովային ծո
ցոյն ասպարէզ։ Ոնելով
զդարձ դիտելոյ դիմացն՝ ի
Թեման, որ ըստ ոմանց լեզ
ւաց՝ միջօրեայ կարդացեալ
որպէս ըստ եբրայականին՝
հարաւ համբաւեալ։ որ
այժմ կոչի բուրհալը։
Ուբր թէ հալը և մարմիջը
ըստ մերս դիտմանց՝ բա
զում գոյութեց պատճա
կան նիւթոց։ Ոսոյն եր
կաքանչիւր բաւականաբոյս
բազմածին լերանց հզօրաց
և բարձրադունից՝ խիտ և
հատու հակառակութեց։
Որ կառուցան կազմեցան
կարգեցան կանգնեցին կա
ցին՝ ի կից կայից խարըխ
նաց բարձից առնողացն ո
ւից։ իբր նախ քան զսոյն՝
սէրը և հագար՝ ընդդիմա
հարք միմեանց և նեղչակա
կիրք։ Որ կուռ և կարծ
րածածկոյթ վառեղովք կա
ռոյց՝ լեզեօնախուռն կաճա
ռոյց՝ ձարտարաձիգ ամրոյ

տեան մատանցն գինուք՝
մի ընդ միոյ մարտուցեալ
՝ի հարուստ աւուրս և յեր
կայն ամանակս։ Ո՞րչափ
խակապէս սաստկութ հեր
քեաց ըստ դանիէլի՝ նո
խազն ծովային զհոյն ցամա
քային։ զարևմտայինն զայն՝
արևելայինն։ Ոպ երբեմն
կամբիւսեանն կիւրոս՝ զբա
բելացին։ Ոյն ամբարձան
բարձրացան՝ ի պատիւ փա
ռաց Ճոխուե կայսերան ոս
կեփայլ դահոյից պճնուե.
և և վայելչաբար բազմե
ցան և հանդարտութ հան
դուցեալ նստան։ Ե՞աւա
ւիրս ամենավստահս՝ ի խո
նարհ առաքեալ՝ ոսոքն ըս
քանչելուղէշ բարուեսակին
բարձրութեան՝ սիրական
և արքայական հաստատմատ
անկոյն։ Ոզբաղքն երկո
քին հրաշատուր միաշաւիղք
համակցորդք և զուգաճիւ
ղանիք՝ վարիչ և կոստան
դին։ Ոյանգի մարտու
ցեալքն ընդ աճապարէն ա
մուրս նոյ՝ ընկալան կորացան

Եւ ահագնութիւք աշխար
հաւն ի երկրի եւ երկրի
երկրի. Ոչ արարիչն աշ
խարհի, երկինի եւ երկրի
թեան տարածման մեծութե
բաղկի նոց արիութի, լայնու
նապարհս. Ի տիրեաց
կանց գետոց յորդաբուղխ
ուղխից, իբր երասանաձ փո
կոյ նահանջեալ ընդակնա
պէս ընկրկեալ յետին կա
ցուցան. Ի ոչ զերիվարս
վարժողական կրծակնանու
թէ դաստիարակեալք յոր
ընթացս և միտք կառավա
լին կամիցին. նմանաբար և
նոքին, լքին զճանապարհս
հետոց խաղացման իրենց.
Եւ դնացին բաս մարդա
բէութե երջանկին դաւթի,
գետք ընդ անջրդիս.
Ի կարծրակերտ կար
կառք պնդակոշտդք քարա
պատեալքը վիմահոլովք մա
հարձանաք պարսպաց, ուժ
դին շարժութք խոպատա
սանեալ, եղեն ի հարթ ձա
կանց գետոց յորդաբուղխ
վտակք լայնակայլակք ջրա
վորութիւնք այլ ընդ այլոց
յեղանակեցան. Ի անդի

Եւ խոպատ սուզան մըթ առ
դարշապոյս ընթացից ոսից
հզօրաց. և՛ ի սպասաւորու
թիւն՝ հպարտութիւք նոցա
պատրաստեալ գոան. որք
երբեմն անձանց նշ յու
սային տիրել. Ի՞նչ եղեն
վայրք բնակութե առելոց
նոցին՝ անապատ յետին.
և կուրացան շաւիղք նշ.
իբրև ընդդիմադայ կամաց
գթութե խնամոց բարձրութե
աջոյն այ. Ա՛յժ զի և յիշա
տակս քարոզելիս՝ բազմա
դիմակս և յոդնապիսիս՝
անեղծականս և անաւուր
պատիճս՝ ի դէմս երեսաց
պատկերաց անզդայականաց
վիմաց մատուցին. Օ՜ ի
իբր՝ ի բարբառ բերանոյ
բանից՝ անդնդաղ ձայնիւք
և անդուլ գոչմամբ մշտըն
ջենաւորապէս հնչեալ պատ
մեցի տիեզերալուր համ
բաւ՝ գովելի գործոցն նշ.
Որոց մեքենայից ածա
ուս հանճարոյ խորին խոր
հրդոյ իմաստիցն նշ՝ ըմ
նական բարոյից ընտանի սո

ծակցաց բարւոյ գործակցաց
կուց միջնորդաց՝ համալը
տանի գորովոյ գրկի, եր-
ման գործոյ անձկութեան սրտի, կամ
ի սահման միջոցի անդաս
աչաց, ի գաւիթ կամաց
սէր փափագման տենչմանց
խորանէ խորհրդարանի՝ ի
և զմի զուգակից ի միում
կից ի միում վերարկուի,
ասղաւարի, և զմի ընդա
սիրելի ի միում սենեկի,
ի միում առագաստի, և զմի
մի եկեղեցի, և զմի հարսն
խմբի, և զմի սիւնհոդոս ի
րոյ, իբր զմի հօտ ի միում
նակ ծոցոյ անթիւ ամբո
ընտանեաւորը յարկի իբ
նաւին աշխարհի բազմու
նութիւն՝ ամենահաս թևոցն
ձգմամբ՝ զմիջոց բացուածք
մայն ասել՝ երկնօրէն լայ
քանակեցին, և միանգա
իմաստից խօսից՝ զոգուն
ցին։ և ի կշիռս բանից
այլ զբազում տեղիս չափե
ւին և՝ի քայլս ոտին՝ թէպ
և ոչ գենաւին տարերս ,
փակ՝ տիեզերապատ պատու
կայն պիսիդոնի, ոպ սիդը
նին սիոնի ։ ի սպաս երևե
լի քրօէանկար և սրբա
դումար ամենայարմար նո
ձեայ օձաւ, սքանչելի սրես
րալի և սօսասարան սրահի
իմաստունն սաղոմոնի ։
իբրև զպյդս ձիոց լծելոց
հանդարտական հըպատա
կութ՝ զմիանուն մասանց
մարմնոյ անդամոց իւրեանց՝
մատուցին յընդունակուի
հանդստեան իրանաց նո
ցին ։ և՝ի հետս շաւղաց
երթևեկութեց փայտակերտ
լատաց՝ անխարիսխ յար
կաց և անշունչ կառաց՝ գե
րագոյն դիմաց՝ երկնագոյն
դաշտաց՝ լուծանկն լերանց՝
անկայուն յատակաց՝ ի կոյտս
կոհակաց՝ կապոյտ կուտա
կաց , իբր ի թռիչս օդոյ
ի թևս թեթևս և յերագ
ընթացս ամպաչուս թռչնոյ
երկթևեան կենդանւոյ ,
զամենեքումբք անցեալ ա
րեցին ։ և՝ի քիլս ձե

Ա. Ոդ՝ այսքանեօք և այս
պիսեօք բարեպատեհ պա-
տահմամբք՝ ածային համ
բաւով հզօրապէս արիու-
թիւն՝ հաճասարաբար հար-
թեցին տապալեցին ընկեր
կեցին ընդունեցին և՛ի կո
րծանեցին չերեռնակալ
կառ մոլու թիւն հարաճային
բռնութեամբ որդւոցն հայ-
րու։ Իսկ հաստատարիսխ
հիմամբ կառուցին պատ
րաստեցին յօրինեցին յար
մարեցին յարդարեցին գե
դապրեցին՝ ի զարդս պայ
ծառս և երկրագելիս ըզ
քրիստոնէից եկեղեցի։
Իսկ ձգեցին ձգտեցին ըզ
դաստակս ձեռացն աշխար
հակալաց ինքնիշխան մա
տանցն՝ ի տիեզերս երեւելոց
երկրի և ծագաց նորա։
Իսկ մանրախոյզ շնչիմամբ
աչօք՝ զեղջիւրս արբույից և
կայսերաց մեծաց՝ աւազա
կօտ ազանց տոհմին վրաց
և խմբից հաւրաց՝ քաջաց

ձենաց և հայկականաց՝ ա-
րիապէս և յաղթողաբար
ընդունեալ կալան։ 1 Ըստ ամ 1 Մկ. 1.6
բակուսայ 2 և զաբբիսայ 2 Մկ. 10 ած
կանուխ պատգամաւորաց։ 6.7
Իսկ և հիացուցանող համ
բաւ տէրութեան վեհից
հարազատաց երկոցունց,
մարմնացեալ մատուցեալ
՚ի կերպ պատկերի դիմաց
քարտէնի սպիտակերանգ
ըղձալին դաշտի՝ 3 հասին ՚ի 3 Ես. 11-դես
խուժս և՛ի սկիւթացիս։ 3.11
Իսկ քառապանակեան շրջա
նակաւք՝ շուտաժիր ըղտա
պով յընթացս թևոց հող
մալար ամպոց՝ երագեցին
և յառաջեցին. մինչև գը
բաւեցին պատանդեցին և
ուղկանեցին ՚ի մի ծած
կութիւն պաշարման վարմի
կայտուռնակ ցանցի՝ զիրս
ցնդման բաժանման երկրի
որդւոց աշխարհի։ Իսկ փո
րագրեցին՝ գեղարեւեցին՝
ձեռնաձուլեցին տապարա
տաշ սրագործ անդրադիր
արձան պատմաբանական և
անչնջական յիշատակարան՝

պատկանապէս պատսպարե
ցին։ Եւ անտուէր եւ ա
նպական եւ անյարգելական
զճշմարտութեն բան՝ ամ
ազգաց ծանուցին։ Այլ
քանզի բանականապէս ոչ
բայ պատմութիւս զայն՝
ի վաղքար կրօնս կորստա
կան կամաց մոլորութեն
թէոդորի եւ դիոդորի յոյժ
հակամիտեալ։ Համառօտե
ցից ասասնօր զբան՝ իբր
անվայելուչ ի շահիլս եր
կուց ընթացից՝ գովեստից
և պարսաւանաց միատե
սակ դիմօք հետեւիլ։

Եւ ժամանակս և՛ ի դարս
աւուրց սիեղերակատու
թեան և արքայութե սուտ
երկոցունց՝ վասլի և կոս
տանդեայ։ որք ի մի նըկա
ուսմն կամաց խորհրդոյ,
երկեակ մարմնով և միով
սրտիւ կենդանավարեցան։
Եւ ոչ զերութի երկուց
տարազուց անձին և մարմ
նոյ, ի մի կերպարան շա
րունակեցին։ Եւ զիմաստ
նական նախասաց բան՝

զի փութագոյն քարանց այ
լայլակունց դեղեցկազարդ
և դեղեցկատիւս գունոյ
գոյութիւն։ Եւ միահաղոյն
զոլորտս ամենից բոլորից լը
րուն՝ ի պատճառ ամուր
և՛ի ցանգ հրեղէն և յաշ
տարակ հզօր ապաստանե
ցին։ Եւ բարձրագոյն բերա
բիւրուց բարեաց՝ ինչուա
ւոր երկրիս պողաբերե
ցին։ Եւ զնաղդուներն
հաստատութիւն՝ յամենե
սին աւետարանեցին։

Եւ ձիրս ընծայից պայ
ծառ պարգեաց՝ ազգանա
զեան զարմիս բաշխեցին։
Եւ զհրաշալիսն զարմա
նազան զերջանկացն հան
դիսարան՝ զմեծանունն վը
կայարան սրբասնունդ և
երանուհի տիկնոջն սուրբ
և աս քան զնս դեղեցկա
պանծ նոր պայծառութե
և ամրական դրութե նո
րոգապէս վայելչացուցին։
Եւ զսայթաքեալն ի տա
ռանմանէ դոլման շարժու
թեան վերին բարկութեն՝

(տես
10.3

քիսեդեկի. որոյ նախանը
կարն խորհուրդ՝ ոպաւը
բեցաւ յընտրեալն յ՚ի քս
նանէ և՚ի սիդոնէ. Ա. յոյժ
ոչբա բստ ամ մասանց պատ
ւ եելիք. Ոսկ ըն քնաւնդն
դաւանութեան՝ աննմանք
և անհաւասարք. Ց որոյ
մին ընտրեալ յայ և հաւա
տարիմ ծառայ յի, 4 և կա
մակատար սրտի բարձրե
լոյն. Որոյ անուանն ձանա
չիւր դաւիթ. հանդուներ
կից առաջնոյն՝ անուամբ
և իրօք. Ոա՛ յ՚ի ձեռն ձե
ռին մեծութե ձեռնէն՝
նախանձկար հրաւիրանօք՝
ըստ յառաջ դուշակելոյ հո
գւոյն ք՚ի, առ՚ի բարեպա
րիշտ և՚ի պարկեշտակրօն
ծնողացն իւրոց խրատեալ
և դաստիարակեալ. յգեալ
լնացեալ և ուղերձեալ.
Ոչ իբր զեփրեմեան լե
րին՝ հոգիւնկալ հզօր դե
ռապետն՝ երկրորդ սիրելն
երջանկայ, և առաջինն կա
ճառից նահապետայ՝ մարգա
րէից տեսանող՝ հաճոյ
յանձինս դծագրեցին.
1 Եղբայր յեղբօրէ օգնեալ
իբրև զքաղաք ամուր ան
կրծան. Ոչ ճշմարտա
բար միութե առանց այ
լայլման կացին անբաժին.
Ոչ զարարչականն թեպա
դրութե երկիւղածին սըր
տիւ պահեցին. 2 ամենայն
թագաւորութիւն յանձն
հատուածեալ՝ արմատով
իւրով խլեցի.
Ա՛յլ թէպէտ և բազում
սրտից տարակուսելոյ՝ եր
կայնմտութե հետս հորդե
ցին. Ցաւէտ առաւել
հիւսիսայնոցս արևելակա
նաց տանս թորգոմայ՝ աղ
բիւրս շնորհաց կենաց անձ
րևաց՝ ի գթութե իւ
բեանց ցօղեցին.
Ոանզի արք ոմանք ե
րեելիք՝ ի տոհմային պայա
ծառութեանց՝ ի ցեղէ վե
հից՝ ի զարմէ դիւցազանց՝
ի տանէ պետաց՝ ի գնդէ
գովելեաց՝ ի դասակարգէ
բնջաց՝ ի շառաւիղէ հա
րատութե արեանն մեր

շերիմ անձկութիւն յարկի,
կարծրացաձեղուն խորանի,
նսեմասաւոյեր մըմուքն
հողմախշոի հանգստի։

Ո՛ձեռն որոյ երկրապատ-
եան և գետնածածկոյթ
վերարկուի՝ շնորհս բժըշ-
կութեան հրաշակերտս և
հոչակելիս՝ ընդ բազում
տեղիս պարգևեալ տարա-
ծեցաւ։

Ո՛րդ՝ զինի տիրահրաւէր
հանգստեան նր՝ սրբա-
սընեալ ոմն պատանի՝ որդի
դստեր Համածին եղբօր նր՝
ըստ հաւաստի աղդաբանու-
թեան՝ քաղցրածաղիկ ծա-
ռոյն բարեոիպ պտուղ։

Զ՝ինամին իսկ երանելւոյ ու-
սեալ, և հրեշտակահնչէտ
կարդօք հրահանգեալ, և
զի ձեռն ածամերձ ձեռին
նր ձեռնադրեալ զի քահա-
նայութիւն, և վանականաց
զի վերակացուի։ Ո՛ր նկա
րագրեաց իբր զտարացոյց
գեղոյ պատկերի ձեռոյ ոե
սակի՝ զնմանուի նորին զի
յանձին՝ գեղեցկապէս հե

դտեալ մարդկան և այլ վա
րուք մաքրուե։ Ո՞րչափ
ընծայեալ մատուցանե ա
ռաքելական մասին կցոր
դուիք. վիճակին այցելու
թեան. ածախնամ տնտե
սուհն. երկնաձիր և ածա
տուր փառացն ժառանգու
թեան. նր և ետրանելի ուխ
տին պայծառութեան։

Ո՛ դեստաւորեալ վայել
չուք՝ զի պարկեշտ պատիւ
եպիսկոպոսուե։ Ո՛վ յա
ւուրս ոչ սակաւս այսքա
նեզբ բիւրուք բարուքք
բազմացեալ բերկրեալ և
բարդեալ՝ զի ծագ աւարտ
մանն լրութեան հասակի
իւրոցն կենաց, իբրև ըզ
ցորեան հասեալ՝ զի ժամա
նակս ինձոց արմտեաց հա
ւաքման արդեանց համբա
րոյ՝ հանգեաւ՝ զի քր։

Ո՛ րոյ երջանկի և առա
քինւոյ զմարուր ոսկերան՝
ըղձական և հրեշտակական
բազմապատիկ նրբագեղ
դուիք ամփոփեալ հաւա
քեցին՝ զի քարապատուար

ձեռնադրութե՛ն։ Լրիվ
պարտե՛ն՝ անդրանկարարն
քին երկնաշնորհ և սիրա
ելի Տիրոջ՝ զի ոչ ոք ի
ղաղն, բայց միայն զօրհնու
մարմնական կենաց՝ ի ծնո
րեքով Թշնամի մարդկային
հագնապարիսպ բազմաբը
նակ քաղաքին և անմատ
ուընչելի ամրոցին պահանջ
լոյն կոստանդնուպոլսի։
Ինքն այր երախտամոլ, և
ըստ կարգաբանութե խօսիլ
անթարթափ լեզուով՝ չոյժ
պատկանաւոր։ Ուսկ ըստ
ած այնին հոգեւից խնաստու
թեն՝ յանէծս պարարեալ։
Ասուցեալ՝ ի յօգուտս
բնակ պայծառապատկ պատ
կառատեսակ պալատ՝ զինչ
ընդէր։
Այ նախ յորժամ տարա
բաժանիւր՝ ի հայրենեացն՝
զտարաբնակութե օտարու
թեան։ յակօրս զմտաւ
ածեալ, որ՝ ի նեցուկ ցպոյն
միայն յեղեալ, ոչ ինչ բե
րելով թշուկ մարդկային
մարմնական կենաց՝ ի ծնո
ղացն, բայց միայն զօրհնու
թե երկնաշնորհ և սիրա
ելի Տիրոջ՝ զի ոչ ոք ի
նաց ազգացն եղուկայ զի
տեալ հասանէր։ Ի բուն
բնակութե ծովածաւալ
ջրափակ անդնդափոս ա

ղաց՝ պայծառ պանծանօք
կարդաց յարգեցաւ։
Ա Նանկն իբրև տեսին զ-
շնորհս պարգեւացն անդրէա
կանաց հրաշակերտ նշանաց՝
ինքնակալքն յունաց, որ՛ի
նշխարաց հոդոյ՝ քրիստո-
սապահեսն գանձարանի
ածարեալ եղեալ հօրն նո՛,
Ա,յնժամայն ըն ընդաբոյս
բընաձին բարի բարուցն
բուսոյ՝ սրբասէր և երկիւ-
ղածամած սրտին իւր-
եանց ցանկութե՛, և ընտա
նի սովորութե՛ որ առ նբա
սպասահարկութե՛ կատա
րեալ կամացն յօժարութե՛։
Ընդէն վաղվաղակի ան-
դադար սրտից բաղձանօք՝
զանընտել օտարականն՝ զ-
հեռաւոր աշխարհայինն՝
զանմերձաւորն աչաց սիրե
լեաց՝ զանհպա՛որն հարա
զատաց, իակ և իակ՛ ի նմին
աշխարհախտութ երկրա
դումար և բիւրակաճառն
ատենի՛ ի փառս բարձրու
թե պարգեւ ընկալ պանծա
նաց պատուոյ կարգէին։

(Եզ. 2)

յաւէտ առաւելութե՛ ան-
ըստուեր և անմթարշամ փա
ռօք՝ կրկին պսակեցաւ մե
ծաւ մեջացաւ՝ գերազանց
դառեալ քան զհամածինն։
Այնպէս և սորա անփոյթ
արարեալ զբազմածախ և
գոգնաշահ ինչս ստացո՛ած
ծոց դանձուց հայրենեցն՝
միայն՛ ի դրից դամբանէ շեր
մի եղբօր հօրն իւրոյ դա՛
թի սրբազնազարդ և քա՛ա
կարգ եպիսկոպոսի, (զորոյ
զդովութի՛ բաղձալի ան
ո՛անն նախ նըկարեցաք)
անտի ողջունի՛ բարձեալ
և ինքեան ուղ ինչ ջափ
դուզնաքեայ հոդոյ. և այ
նու շատացեալ՝ անզուգա
կան և անհամեմատ բերկ
րանօք բնակէր՛ ի սէրն։
Ա Ռանթէ սերեցեալ սերմն
սափաւոյ՝ մաքուր մաշկե
կաւ մեծին Տեղիոս՝ ի կա
տար ամբարձմանն գլխոյն
կարմելոյ։ Ա Ռով հանդու
նապէս և հաճոյատարաբար
ըստ օրինի նմանուն նորին՝
յայտանկատ աչաց տեսո-

Ա.Կոր 19.19

Ի՛ր՝ իբրև այս ըստ սմին տեսակի մասին յանդիմացաւ և յարմարեցաւ, և այլն տարաշխարհիկ՝ պատուա- ւոր և սպասաւոր և ծա- նօթ ընտելին կայսերացն երեսաց եղև, հարցման բա նից համարձակու թիւ ար- ժանի գտեալ, և զդարձ- եաձան՝ անդէն ընդ նմին կարգի՝ ի ձահ փոխադրեց։ Իշատակեցաւ նորոգե- ցան և պատճառն առաջին յանակնկալն հանդիպումն։ Յիւր ասէանդն սուրբ մա- քուր ընծայիցն՝ զոր՝ի յերկ րէն իւրմէ ընդ իւր կրեալ բերէր։ Իբրև երկրորդ սիրելի եղև իրին յայտնու թիւ, և կթկին պատմեցաւ թէ՝ յոյժ այսքան սքան- չելիք նշանաց հրաշից գոր ծեցան։ Ի՛ր իբրև զգ բովանդակն բնաւին լրու թիւ իւրով իմացեալ ծա- նեան, և ձշմարտեալ ստու գեցին ոգւոյն տեսութիւն՝ եթէ եղբայր հօրն նորա է պատճառ այնր գովելոյ և պատուելոյ իրին, այնու ևնման առաւել ի փափագ գթութեան սիրոյ յորդեցան։ Ա՛յս ընդ նմին և զայս ևս հոգացին և գիտել խընդ րեցին, եթէ ոմ ոք յընտ րելոց հովուէ զաւգի բնա կութեան պաշտելի այնր հան գուստի կենդանի մեռելոյ։ Իբրև ուսան յառնէն թէ որդի քեռն իմոյ ընտրե լոյ է՝ ի սոյն գործ պաշ տօն սպասու, ընծայս պար գևաց պայծառակնաց խոս տացան շնորհել՝ ի պատան պիտոյից նորոգման հան դերձանաց խնկեալ ոսկե րացն։ Ոսկ իբրև զար- դարն և զաներկևանն ըս տուգապէս իսկութեամբ պատմեաց, թէ ջուխին կա րիք պիտոյից երկրաւորի իրի, նախ հարազատն իմ քեռորդի, և ապա հով ւեալքն՝ ի նմանէ։ Այլ թէ համք վեհիցդ իցէ՝ քան նեցիլ և՝ի խոր խուզեցիլ զինդիրս կարեաց նոցին տեղեկանալ։

բաղձանաց՝ երկրաւորը ինչ
ինքն սիրեցին. այլ մանն
փրկուեր անանց մեծուեր՝
՚ի կենսակիրն կենդանա-
գրուէ անվաճառ և անգին
գանձուն երկնային պար-
գևին՝ անըստուերափայլն
լուսոյ անկապուտն կենաց՝
անստերիբ և սրբակերպն
աստուածածոյ քնեան նըշա-
նին. Գնացին յարդեցին
և դրուատեցին զշնիլ
խորհրդոյ մտաց խնդրո-
ղին. Եւ հաստատապէս
սեռն ստուգութիւն գծու-
նակ կամ անխոտորնակս
զհայցողին և սիրողի այնր
բերձրութեան՝ հրաման-
րակեցին.

Գնա փութաբար և վաղ
վաղակի կազմեցին և պատ
րաստեցին՝ ոսկեկուռ ձու
լածու քառատեսակ յօրին
մամբ՝ զձև տեսակի ած-
եանն խաչի. Գնոքին կա-
ռուցեալ մասն հատուա-
ծոյ ՚ի կենսակիրն փայտէ
տրունեան փառացն բազ
մականի. Եւ վասն առաւել

Գրիւ կարի հոգեպատար
փանգ սրտի՝ զկամս կայսե
րացն առիրին անձուկ յեղ
յեղեաց, ապա նամակս հը
րովարտակաց ինքնագիրս,
այրն հանձարեղ և ճար-
տարաբան՝ յերկոցունց կող
մանց մէջենաւորեաց. և
ինքն հրեշտակ զոմն նամա
կակիր՝ ՚ի սեպհական իւր
հայրենական գաւառն ա-
ռաքեաց. Եւ ըստ յաջողե
լոյ կամաց քաղցրութեան
ղին՝ մինչդեռ թագուորքն
յոյնաց ՚ի նոյն շաբիթ խոր
հրդոյ բարւոյ հանդիսա
ցեալ մտաբերէին, դար-
ձեալ անդրէն սուրհնդակն
պատճենաբեր. ունելով
դիր նկարեալ ՚ի դէմս երե
ւոյ գոյութ դիմաց քառա
տեսակ քարտէնի՝ հաճա-
ճեալ ՚ի ծոց իւր յիշատա-
կարան բարեբուղխ բանից
մեծի խորհրդոյ. Գերև
ծանեան զփափագ տարփա
նաց հոգևոր խնդրոյն՝ զի
ոչ ըստ մարդկային բնա-
բարն բնութեան բարուց

դոլով քան զՀօրն իւրոյ հա-
բարիւք շնորհիւ, վեհադոյն
սեմական գովութիւք, զե-
ծաւ բարձրութ՝ վը
դի զեռն իւրոյ ընտրելոյ,
սրբամատոյցն աթոռոյ, զոր
հանդարտական հեզութիւնե
կան ածառաքն աստիճանի
բազմեալ ի գահոյս սիրա-
գովեալն գանձու, Ներսիս
շանաբարձ փրկութենական
գեաբեր խաչտնակ եղեալ
այրն շնորհընկալ և պար
Ա՛րդ՝ իբրև եկին էհաս
նախ նա ծանուցաւ։

ոսկերացն։ Ո՛ր և պատճառ
իսկ ժառանգութիւնե այսր
չերպարծ և կենդանական
նի հօր եղբօրն իւրոյ զբան
բնակեցոյց հուպ ի պատ
կշռելի բերկրանաց՝ բերել
ծառ վարշամակօք և ան
ոսկերթել վերարկուօք պայ
իսկ բարձեալ մեծապին և
առնպեցին։ Ո՛րոյ իսկոյն
ւեաց գաւառին մոկաց վեր
արեւելից լերանցն կոչե
աշխարհին հայոց կոստանդն

սուս ընծայելոյ նմին նը
շանի, զբնաւին վնասս կե
ցուցիչ մահու վտասցն յի՝
ընդ նմին պատկանութ գե
ղազարդեցին։ Ո՛ւստի ձա
շակեացն, և սիրածաւ, և
պակեցաւ, և սեբեռապէս
այնպամբ մածուցաւ։ և
որով՝ ի ծննդենէանն աւուր
ունանկատար վերատօղե
ցաւ։ Օ՜ այս ամ մասունս
ղձական՝ ընդ խաչին Տի
սեալ մատուցին։

Ա՛ւ պատճ պատրաստու
թեամբ՝ ի ստեղն ծրելոյ
բացուստ՝ ի բաց ի ծագս
եղերացն՝ ի ներքոյ ըս ըն
կացն դրանոյ՝ երկբայիկ սե
նեկացն պարագլոզաց՝ ար
ձանացուցեալ ի հանդիստ
նշանին լուսոյ, առաքելա
պէս բաղձանս յուսոյ ընդ
նոյն խաւնեցին։ Ա՛ւ զգ
բուրման կենացն բուրվառ՝
այսպիսի կայծակամբ ը
կնդրուկն յղեալ՝ ի ձեռն
նորին իսկ յարդուղի այնը
խոնհոյ մեծին մանդ
լաւոն, պաղեաս բարեաց

կայից կանդնեալ ամբոխին,
Եւ հնամանան երկնաբերք
սեր սրբեցեալ՝ սիրատենչակ
հին սիրովն՝ սիրատենչակ
Եւ զիւաղմած պատշաճ-
պէս գեղով յօրինեաց։
Եւ զի գիտէք՝ երկին երկ
նի՛ ի յերկրի վայելչա-
ձանաց զարմանագործեց.
տեղեմամբ՝ ի զարդ պաճու
Օ՜ այս՝ սա վերստին ըս-
խադրեցեալ էր իւրեանցն
հաւուց հզօրացն հարց։
րիցագունից, ժառանգու-
թի կայից դպղն ապարանից
դոյն ինչ շինուածոց՝ նա-
արանց ծերունեաց և ե-
րուստ զրուցաբանութէ
՝ի հին պատմութէ և՛ի հա
սկզբանէ՝ ի վաղուց հեռի
նահութէ։ Ար՝ ի քանէ՝ ի
նորոգման վայելից այնր էլ
աձեցոյց զպատրաստու-թի
և ոչ պակասեցոյց, քան թէ

բազաւ՝ և զհօր եղբայր նո
րին։ Ընդէն՝ ի նմին ազ
գային և բնաբնակ լեռնա
հոլով և կարծրախարիսխ
գաւառին մոկաց մայրկաց
մրգաց, ի տեղի հանգըս-
տեան հոգենորոգ մարմնոյ
հօր եղբօրն իւրոյ երանելն
դաւթի մեծի եպիսկոպոս։
Ար նորոգեաց զնշխար համ
բաւել ազգին՝ երկանութեն
և բազմանշոյլն յաւազանէ
և՛ի կոչմանէ։ Ասա տոհ-
մին, և շառաւիղ զարմին։
Ընտրեալն ի քրիս համա-
րոյ հանդիսի դասու եպիս
կոպոսաց։ Ար՝ որոյ անուանն
ըստ յորջորջանաց կոչման
վերստին ծննդեանն յա-
ւուր միկայէլ՝ Ասեփաննոս
կարդացեալ։ Ար ըստ երէ-
ցակնին Պասկ առաձնին։
Ընդ որ զի՝ հաւատի ըստ
կոչմանն իւրոյ՝ եղև պատկ
պարծանաց՝ պանծալի ցան
կալի ըղձալի բաղձալի գո
վելի և երանելի վայրկեան
այնոցիկ։ Վասնզի ոչ թէ
բացոյց, քան թէ լիացոյց։

մար բազմաեռակ երինիւ
առաքեալ արուեստայար
կանց վանեցւոյ եւ ուրիշ
արուեստաւորաց ընտ
րեալոցն, անդրդուելի
արուեստաւորեաց։

Ի՛ն լայնատարած դրամբ՝ 1 Կոր ԺԶ
անանձուկ կայան բանակի 4 · 4
բիւրաւոր զօրաց հրեշտա 2 Բած ԺԲ
կականաց գեր վարագոյ 11 · 16
րեաց։ Ի՛ն եւս քան զեւս՝ 3 Կոր Ժ
անասուեր փայլմամբ 3 քան 40 · 32
զմովսիսեան շինուած վե 4 Գաւ Ա
րանին վկայականի՝ զանդա 54 · 12
կազանչ բերեզաղանդ
էած՝ մեռաքսահիւս՝ ընտիր
ասկապատուաս՝ կարմրա
յարմար շաղաշարման զա
րիւնագեղ անձառն խոր
հուրդ հանրահռչակեաց։
Ի՛ն երբ սարդեանսեր ան
պատ պահանդից շնորհա
պատար արարուածոյ յար
կի դամբեան համակին՝
ձեմարանօրէն արուեստիւ
սադրեաց։ Ո՛ որմոյն վե
րադրութի՝ վիմախարիսխ
արձնակատոյց կերպիւ ան
կայեաց։ 4 Ի՛ն երբ յա
րեալ կենդանեաց շինել
զաղաւ կենդանեաց շինել
ել ի սիրտ խոսել
րանկացն բոյլ՝ ի սիրտ խոյս
զանոր հանդուցման զանդ
ձան յարդարեաց։ Ի՛ն ան
ձարն՝ ամենարուեստ հիւ
սիրն յարդարեաց։ Ի՛ն ան
արբուհանին՝ զնծամօրն
հարսնարանին՝ զնծամօրն
հանէաք խորին խնճոյից ան
դառ խրախարար եւ բազմա
տարապեսեաց։ Ի՛ն դու
պեծի՝ ձիգրատաբար ձար
յարկն գնտի ձգման կըմ
բարձման կամարի վերնա
պատկեաց։ Ի՛ն ըստ ամ
ոլիք, թագադիտակ փառօք
մարտակաց երբայականաց ա
րանց. բաշաց որ ի թագոյի
թի գնդաց գումարտակաց
հետոի թիկանց, բազմա
նայ՝ յապաւինուածին պա
կայ։ Հաղարաւոր վահա
պատից՝ ոսկեկուռ նիզա
նոցն օձառաց՝ սպրատար
որ ի հնամբ համբարոյ զի
սային, երգօք պարսպաց
ամի դիմաց օրհնեցաք փա
րեր որդւոյ, հանդէպ տե
մեր խոսել մի, մայր մա
րան կացն բոյլ՝ ի սիրտ խոյս
զանոր հանդուցման զանդ
ձան յարդարեաց։ Ի՛ն ան
արբուհանին՝ զնծամօրն
հարսնարանին՝ զնծամօրն
հանէաք խորին խնճոյից ան
դառ խրախարար եւ բազմա
տարապեսեաց։ Ի՛ն դու
պեծի՝ ձիգրատաբար ձար
յարկն գնտի ձգման կըմ
բարձման կամարի վերնա
պատկեաց։ Ի՛ն ըստ ամ
ոլիք, թագադիտակ փառօք
մարտակաց երբայականաց ա
րանց. բաշաց որ ի թագոյի
թի գնդաց գումարտակաց
հետոի թիկանց, բազմա
նայ՝ յապաւինուածին պա
կայ։ Հաղարաւոր վահա
պատից՝ ոսկեկուռ նիզա
նոցն օձառաց՝ սպրատար

առաքեալսն՝ եր գեղա-
պանծ Տաբսին՝ ի գլուխ
ծայրից լրութեան թեզա-
նեաց շրջապարսրեաց։
Իսկ զդրանցն երեսց տիպ՝
նկարակերտ յանդուգնածա-
տաշեալ կրմրերփութեան փայ
տիւք՝ և փղաց ոսկերօք՝ սե
ռակոտոր այլայլուկ գունովք
երանգոց՝ յարակից կայուք՝
ի պէս պէս մասանց՝ ար-
հեստիւ կապեաց։ Իսկ ըզ
մէջ գաւթի յատակացն,
իբր զկոնք մի ապակեղէն՝
ամենահրթի գոյիւ անխոր
պնդութիւք պատշաճ պատ-
րաստեաց։ [2] Իսկ զբարձ
րավանդակ սրբարանն դի
տանոցի երկնատեսիլ բարձ
րութեամբն՝ դաբիրայօ
րէն յօրինմամբ ըստ սարա
սի անհուպ և փայլեալ վե
րին եթերին՝ ի ստորնայ-
նոցս աստի մեկուսեաց։
Իսկ զվարագուրացն ան-
ջրպետարան՝ իբր զպատըս
էակ անքակտ տեսութեան՝
ի պաուիւ պատրաստութեան՝
ի պաշտօն զգուշութեան

առ ՚ի նորոգեաց ։ [1] Իսկ զեզէ- [1] Բդէ։ ա. 4
կիէլեան տեսլենն երևոյթ
անյօդն էութիւք՝ նոր նմա
նութիւք իբր զդայուի իրի
արծարծեաց։ Իսկ իբր ըզ
միաստանի վերարկու դէ
զեցկատիպ յանդուգնածով՝
զբովանդակն սկսեալ յար
մարեաց։ [1] Նոյն՝ և զանե
րևոյթ հանդերձեալ բա
րեացն ծանօթութիւն փա
ռացն ապառնեաց ՚ի ներ
կայումն աստ՝ աւետիս ու
պիծ գծագրեաց։ Իսկ իբր
զփայլուն լուսածագ բո
ցոյ բորբոքման՝ զսրբամա
տոյց սիերբայոյն տեղի [2] Բարու- 3. 24
ցանկեալ պարսպեաց։
Իսկ զարտաքին որմոցն զար
ձանս մաքրապար տեղւոյն
բերկրութիւ՝ ճառագայթա
նշոյլ բեհեզատիպ զես
տուքն պճնեաց։ Իսկ ըզ
դիմաց դրանդեացն դիր
սրբանչելի քանդակագոր
ծեալ քառաշուրթն զար
մանազան՝ իբր զծաղկեղէն
զգեստուց հանդերձանս
սրբաբեհեզն պատմուճանի

զմխաց , աստեղազարդ
մարդարտաց, Թխաստիպ սա
Թացն կապուտակաց յեռ
մամբ առ իրեարս, ամենա
պատիւն համատակաբ կըրկ
նեալ զուգայարմարեաց։
Եւ ոչ ՚ի զդշխոյ ոմն Թա ‖ Ե Կգ
գաւոր՝ հանդէպ ձակատոյ 10 ։ 1
պայծառ պատկերի դրե
տելի դիմաց դիտակի սըր
բութեան սեղանոյն՝ մա
ծուցեալ կապեաց ։
Նոյնպէս զամենայն յատկու
Նոյնիսկ զդմբեթին վերամբար
ձուԹիւն՝ ոչ կառուցումն
ափան անդամոց՝ ցանկալի
հասակի մարմնոյ գլխոյ դա
դաԹան մեծ արքայուհւոյ՝
՚ի կարծրակուռ քարանձ քե
րելոյ քրիստափակեաց ։
Նոյնպէս զդեղանկար ծաղկա
յօրինուածոյ պատկերացն
կենդանագիր տեսակի գե
ղոյն՝ զստուերացեալ հին
ամանակացն՝ զանեղևղիւն
աչաց ներկայից, իբր զե
րևոյթ յայտնի տեսակի՝ ո
նոցաց շնչոյ և զգայուԹե
արգասաւորեաց։ Եւ ամե

խորհրդոյ մեծի, ՚ի պատ
կան հիւԹ պայծառ պատ
ուոյ՝ եգիպտացի դիպա
կակիսուած բազմատեսիլ
ոսկեփառ և հրակերտ՝ երկ
նաձև և երկվերարկու շը
նորհազարդ շքով պաճու
ձեաց ։ Նոյնպէս զտիրամանդ
և զարարչատուր կոսկիս
պաշտամանն գործի՝ սրբու
Թիւն սեղանոյն զբանչելի
զդեստն, իբր զնոր սրբու
սուՆերին մաքրուԹիւն՝ և
զփայլուն աղօտակնին աստ
պայծառուԹիւն, և զշնոր
հուԹիւ աստուԹեն, և զնոր
լրուԹիւ նախնոյն ԹերուԹ
Թեն, զվերընդունակն ան
բաւ բնուԹեան ւրոնոյն
մարմնոյ ՚ի զանազան Թե
լոց գունելոց երկնակերպ
կապուտակատիպ յելմացի
կղզեաց ծովայնոց, ծիրա
նաձըէն կերպասիւք պճ
նեաց։ Նոյնպէս զկապ պատ
ծոյ գօտեացն, յեԹովպա
ցի և բաբելոնացի բազմա
գանձ ականց՝ բոցանշոյլ
յակինԹաց՝ գարնանագեղ

ողորմութեանն աստուծոյ
խնամոց իւրոց դարմանէ.
Հանապազ աչք տեսութիւն
պարարտ՝ արդասաւորեալ
տենչալի վայրէն, 3 Երբ
զծառան ոն և զմայրն լի
բանանու լերինն ծուրայ՝
առաստապէս պայծառացեալ
դեաց. Ցունկս բերրեաց
բերողաց բարեց, ծաղիկ
ընձիւղս՝ ալոզաձինս՝ ար
մախարիսխս՝ մրգամօտցս՝
պատճառաստակիս պտղա
պարգեւս. Ընդ ամենս
նակ՝ ջրահոսս և շուշանա
փայլս. Հաճեսցին վտակք
բուս՝ ուղեսպարարս՝ անձ
բեւեռնեցեալ՝ ցօղամօտցս՝
4 Երկիր՝ զոր ոչ աճ ըստ
մեծին Մովսէսի՝ դիմուիք
ղողորմութեանն աստուծոյ
հանապազ աչք տեսութիւն
խնամոց իւրոց դարմանէ.
Ցանապազ աչք տեսութիւն
պարարտ՝ արդասաւորեալ
տենչալի վայրէն, 3 Երբ
զծառան ոն և զմայրն լի
բանանու լերինն ծուրայ՝
առաստապէս պայծառացեալ
դեաց. Ցունկս բերրեաց
բերողաց բարեց, ծաղիկ
ընձիւղս՝ ալոզաձինս՝ ար
մախարիսխս՝ մրգամօտցս՝
պատճառաստակիս պտղա
պարգեւս. Ընդ ամենս
նակ՝ ջրահոսս և շուշանա
փայլս. Հաճեսցին վտակք
բուս՝ ուղեսպարարս՝ անձ
բեւեռնեցեալ՝ ցօղամօտցս՝
4 Երկիր՝ զոր ոչ աճ ըստ
մեծին Մովսէսի՝ դիմուիք

մասանց նիւթելոց, ի մի
կերպարան տեսակի զօդ
եաց. 1 Ձի որպէս զարձանն
եօթնատես վիմին զօրութ
բէլի յանդիման աշացն յի
ուղեցաւ. 2 Այլ զտուիցն այ
տեղի՝ ի վերայ հաճատոյ
վիմին հաստատեաց. Ձի
լեր զընդարձակ ծոց ար
բասից և երկրի արեգա
կանն շրջադրուճ՝ կանխե
զաւորեալ զհանաւառ զամ
բարձրեալ լուսով փայլե
ցոյց. Ձի գրեմք՝ բոցե
ղէն յեղանակեաց՝ ի մարմ
նի հոգեղինի. Այսք զար
տաքին գաւթոյն յատակս
և դարաստանացն խրախճա
նութիւն, ըստ իւրաքանչիւր
պատշաճ խորհրդոյ՝ պայ
ծառ պատկանեաց.

Ձի սնկեաց հաստատեաց
և մշտնջենաւոր հիմնեցոյց
խիտս բիւրաւորաց բու
սոց անուառոց, ծառս դե
ղաստաղարմս, շնորհաշատա
ւիղս, ամբարձուղէշս, հաս
տատերունս, մարդատար
մանս, բազկաստածուս, ա

փայտն գործակից կենացն
լեան ի՝ ոնե չնորհ՝ 3 ըզ
ռաջինոյն լուսանորոգեաց,
ապա այնուհետեւ զընկա
ռաջադոյն քան զյայտնիլ
ասպէս կարգեաց, եւ ե
դեմ երկրորդ՝ փառաբ ա
զննոյ ի՝ինչ արծաթեաց
զննորհ ։
ի՝ իբրեւ զամենայն զայս
ասպէս կարգեաց, եւ ե
դեմ երկրորդ՝ փառաբ ա
ռաջինոյն լուսանորոգեաց,
ապա այնուհետեւ զընկա
լեան ի՝ ոնե չնորհ՝ 3 ըզ
փայտն գործակից կենացն

ասպարուե, զնշանակին հան
բերուե կամաւոր մահուն
յի, զպատկերն պարկեշտու
թե անձանց ճգնաւորաց,
զհաճուելի կամաց ածու
թեանն հոր, զգործ ի լրին
բարձրութե փառացն էմ
մանուէլի, զնշանն լուսոյ
քեան խաչին, մեծաւ ա
հին եւ զգուշական երկիւ
ղիւ բարձեալ հանգուցին
յօրինեալ տեղի հրաշակա
ոյց խորանի նազելի յար
կի սուրբ կարապետին ։
Օ՞ր յաւուրս իւրոց վա
նականութե սկսեալ՝ ի
նին կատարեաց ընտրեալն
յայցելութի մաքուր դի
տողութե աբն եպիսկոպոս,
Հ՞ն սբյ և ընտրելոյ առա
քելոյն ստեփաննոսի մար
տիրոսարանի՝ անուանն ի
րոյ նորոգ յիշատակ՝ ի հան
դիսան դերեզմանաց նախ
նեաց մուելոց՝ ի հրաշէր
խոստման անստուեն յարու
թե՝ նպաստաւորեաց յա
ռաջագոյն քան զյայտնիլ
։ աբյ խաչին գալստեան ։

Ներ
25 · 25
16 · 15
Ա Կոր ԺԳ
5 · 5

Յհտ
14 · 7

պաշտել ամենայն երկր
յունդ վեհից՝ խաչին և աճ
ածնին՝ իմիասին երկրպա
գեցին։ Համբաւեալ զոմն
ծնօղ՝ զոմն ծանուցօղ մար
դացելոյ միոյ Որդի Աստ
ուծոյ փառակից։
Ասէ ի կողմանն արեւելից
հիւսիսոյ՝ ընդ առակողին ըն
թացից հեւոց աղօղակ հոդ
մոյն՝ ունի զառաքեալսն ու
րապատիւս, և զլուսաւորս
չին սուրբ դաւանարանին։
Ասէ ըստ հարանց դիմաց
դարուամայ՝ զերբայեցի ընտ
րեալ պատանին զմարտիր
րոսն ապարկմբսես։
Ընդ համբարձեալ վերա
դրեցոյ զերագոյն դրան
2 երկանիկն Ղազարոց՝ ի
սեան ունողի խորանի նը
ածամօրն՝ ի շինուածք մի
ջոցի որմոյն կառուցման,
զորքոյն ոսկերս 3 զմկրտչի
արարչին ջրով. և մաքրե
լոյն՝ ի նմանէ հոգւով։
Նախավկայն զերկրդն
աբէլ՝ նորոյս ադամայ ըզ
վտասցն ծնունդ երանելոյ։

Այլ զկարապետին տիրա
նակ և հոգիազարդ տա
ճարն՝ ի խորհուրդ յու
սոյ աներկբայ դիտման խա
չին գալստեան՝ իբր ըն
ծայուիլ մաքրուիլ ուխտի
նըւիրեաց՝ նախ քան զա
1 Պետ. 4 27. 16 թուոյն վերակացուքիւ։
Այլ և՝ ի գալուստ ծագ
ման փրկականն փայտի՝ իբր
՝ի գուշակուումն անուան խոս
տացեալն շնորհիս՝ ի նմին
սեպհականեցաւ. Հանդու
ցեալ՝ ի տաճար մեծի մար
գարէին յովհաննու։
Ասէ զՅաճածնին շքնաղ
կազմըւածք սքանչելագործք
բնակութեանն՝ զուգամասն
կրօնից բարեզարդն եպիս
2 Կորնթ. 6 1. 6 կոպոսութիւնք կառուցեալ։
Ակիզբն արարեալ՝ ի սկզբ
բան տրութեան իւրում
նախատապահուելն։ Ասէ
3 Պետ. 3 3. 13 և հանձրեղ խորհրդածու
թիւն՝ ի նոյն տաճար վերա
գային պատրաստեցաւ նըշա
նին սըբոյ՝ ի յաւուր ու
բաթու մեծի պասեքին։
Ո՞ի հիշատակ գովութիւն

ամ կենդանեաց տիրուհին
և ածածինն։

Լ՚ուր՝ ծագեաց նորանը
շոյլ փայլումն սբ՚ յ նշանին
՚ի մոխ լուսոյ ականն ա-
րևու՝ ՚ի սահմանս բնակու-
թե լերանց սիոնի, կող
մանց հիւսիսոյ. յաւուրս
ուռոզաց տանս վասպուրա
կանի՝ եղբարց երից վեհից
և հզօրաց հարազատաց։

Ո՚յսերենէ արքային, ՚ի սեր
մանէ սքանչելեաց, ՚ի տա-
նէ տերանց, ՚ի գահազանէ
հսկային, ՚ի թուոյ թագաւ
նից, ՚ի բնութէ արեաց, ՚ի
յաղթէ ազնըւոց, ՚ի տոհմէ
տիրոջաց, ՚ի գլխաւորուէ
գեղեցկաց, ՚ի զարմէ զօրե
ղաց, յերկրակալ զաւկաց.
ընկերնաւորեալ յերեւելի
և յերանելի նախնեաց, ՚ի
քեռն աստուրայ դստեր սե
մայ որդւոյ նոյի, ՚ի ծնե-
դաբանութենէ նախապե
տութեանն ներքոյ, ՚ի
որդւոյ քուշայ, զաւակի
քամայ։ Ո՚ր անդուստ իսկ

Ընդ
10·8
11·4

Ո՚ր եղև հրաժիրօղ մեռե-
լոցս ՚ի նահանին՝ ընդ դրունս
մոխց երկրին կենդանեաց։
Ո՚յակօբայ որդւոյն յով
սեփայ՝ որ կոչիւր արդար։
և սակս սննդական կեն-
ցաղականութեն՝ եղբայր
յիւ։ Ո՚ձիւ առաքելոյն
անդրէի։ Ո՚հզօրացն վը
կայից զընտրելն աստմեանց
Ո՚քառասնիցն որ՚ի պոն-
տոսէ երկրին դամրացւոց
սբ զինուորացն։ Ո՚կոզ
մայի և զդամիանոսի զնա-
հատակացն։ Ո՚ր ըստ կայից
հարանց՝ ՚ի սեան խորանին՝
զոր պատանեկին ապտլմը
սեհի։ Ո՚կիպրիանոսէ զ
կարկեդոնացւոյն որ յափ
րիկեայ՝ սբ և երանեալ ե-
պիսկոպոսի և վկայի։

Ո՚ղյուստիանէայ կուսի
իմաստնոյ՝ անարատի և մար
տիրոսի։ Ո՚մերազնեայ վը
կայից ածաչնորհ քահա-
նայից զփոխ՚ողբեալն զևոն
դեանց։ Ո՚յսպէս զամէ
նեսին զոբցն պարս՝ ունի
հաւաքեալ ընդ թևոք իւ

դեղրութիւն, անդրանկին՝ Ահակ, երկրորդին՝ Յա-
չիկ, վերջնոյն՝ Յովհաննէս Մկրտչաբերեալք և փառա-
ւորեալք ի մի ամանակի՝ արք բարիք և աճապետք։
Յոհեմուէ հանճարոյ ա-
ռաւելեալ։ Ի ըստ պա-
տահման դիմաց պատկե-
րի ուսման երեսի՝ յաւէտ
ցանկալիք։ Ոսկ՝ ի սէր սքոյ
՝ի պատիւ ընտրելոց, ՝ի յար
դումն հեղոց, յընդունել
լուսիւն ուղղոց, ՝ի զարդ
եկեղեցեաց, ՝ի պայծառու
թիւն սրբուհիք տեղեաց
և քահանայ նշանաց, ՝ի սպաս
մաքրութեացս՝ անկշիռք և
անզուգականք։

Արքա՛ իսկ մեծաւ հաճա-
տով առեալ ընդ իւրեանս
զդումարս և զկոյտս նա-
խարարութեան սեպուհն
ազատաց, ընդառաջ խաղա-
ցին աճեան խաչին՝ զորմէ
պատմութիւս է։ Ի՛ վեր
բերեալ մեծաւ ընծայիւք
՝ի սահմանեալ և յուխտել
տեղին ածէին։ որ է՝ ի

ի՛ շինել նախակոթճանն և
վաղատատանալինն բրգան,
պետ և դլխաւոր հրամա-
նատար նոցա յաջորդեալ,
տիրեաց ի՛ սենեկար և ի՛
քաղանէ, խառն ընդ բա-
բիլոն։ Ասսի և ասուր՝
եղբայր մեր ներբրովթայ՝ շի
նեաց հրամանաւ ներբրով
թայ զասուր, և յորմէ աստ
րիք մեծք և քաջապատիք։
Զ՝ինչև եօթներորդն ՝ի
նմանէ նինուս՝ որ յիւր ա-
նուն փոխարկեալ՝ նինուէ
անուանեաց։

Ն՝ոյ՝ յայսքան հեռաւո-
րութէ ամաց և կանխուէ
աւուրց դարուց վաղնջուց,
՝ի ստամբակ գոռոզութէ
դիւցապաշտ ինքնակալու
թէ, ընտրեալ շառաւիղք
ապաշաւուէ սէր երեքեան,
Նուն կրոսերոյն զհա-
ւնոյն եդեալ՝ սենեքերիմ
մակադրեալ. իսկ միջնոյն՝
դորդէն. և նախնոյն՝ աշուր։
Նայց ՝ի փրկադործն ծը
ննդենէ աւազանին նորո
գութեան՝ ապրութէն որ

Ես. ԼԶ. 11 • 2
Ես. Ժ. 10 • 11
Ես. Ժ. 10 • 22

տիրս, ՚ի լեզուս մաքուրս,
՚ի ՅՃչուն երդոց, ՚ի տա-
ւիղ օրհնուեց, ՚ի դոչուն
աղդման, ՚ի ձայն ցնծուե,
՚ի քնար շնչաւոր, ՚ի փող
անձնաւոր, ՚ի խնճոյս հո-
գևոր, ՚ի ծնծղայս մարմ-
նեղէն, ՚ի ծափս ձեռին,
՚ի տրոփուն կայթելոյ կա
քաւնան ոտին, ասելով զ
հոգեպարդևն և զՅաճա-
շունչն սաղմոս։ Ա Յաւուր [1] Ա-զ
երկիրդաց քոց նշան • զի 59·6
ապրեցին յերեսաց
աղեղան։

Ա՚ն անդր քան զօրինակն [2] Դ-ր
գերազանցեաց Ճշմար- 6·6
տուին ՚ի նշանս և յուշ
շեղիս։ Ա՚ զի վասնմապէս
խնդուէ զեղեալ եպիսկո
պոսն երջանիկ՝ ծընողքն
ՅաճասիրովՅ և հարազատ
եղբայրական համբակքն,
բնաւին ազգայնովքն սըր
բասիրովՅ, և բազմաթիւ
պաշտօնէիւքն եկեղեցակա
նովՅ, հանդերձ ուսմունքն
գնդովՅ, ըստ օրինի նորա-
ծին համբակաց հօտից,

ծործորա միջոցի լերանցն
կորդաց վիճակին մոկաց։
Ա՚ն յանձանձեալ անշափ
գրգանօք, ՚ի սէգ ուխտին
ուաճառ հանգուցին։
Ա՚ն թիւս չափոյ քանակու-
թեան համարոյ եղանակա-
կան շրջանակի, հոլովման
արուսեակի։ որ ըստ ընթաց
ման ամանակի այսմիկ նը
կատի՝ չորեքհարիւրորդի,
երեաներորդի երկրորդի,
յաբեթական տոհմիս տու
մարի։ Ա՚ն անդ գումարե
ցին խուռնեցին ժողովս բազ
մութիՅ ուսնողաց ազանց։
Ուշակեցին և աՃանգե-
ցին պաշտօն օրհնութիՅ կա
տարել աՃուրց յաՃուրս։
Ա՚ն մատուցին ընծայեցին
շուրջ զնուաճ ակումբ ըզ
բուրուն խնկոց ջահիւք
վառելովՅ՝ և ծխովՅ անու
շիւք կնդրկի և կասիայի՝
խառն ընդ երկրպագութիս
հոգւոյ նմին պատարագ։
Ա՚ն աղաղակեցին բերկրա
միր բերանով օրհնատաք
բարբառով, ՚ի շրթունս ըն

նաժառանգն փառաց ա-
մենակալն չի, պատմեալ
վկայէին ։ ըստ դուշակելոյ
՚ի նոսա հոգւոյն ք̄ի ։

Ա. յսպիսեաւ մեծ իմն հը
բաշաձարդութիւն նշանս այս
առաւելաւ ՚ի խուսէս և՚ի
հոյս հոմասեռիցն ։

՚Ւանգի որք՚ի բազում տե
ղիս բաշխեցան, և՚ի քառա
կուսեան եզերս աշխարհի
սփռեալ տարածեցան, յա
ւուկ միայնակ ՚ի յաշտարա
կէ կենաստուփայտին մաս
նաւորեցան ։ Ասկ աճա
ստեղծս այս բարերարութե
նորոգիչ և կենդանարար
նշան, ոլով թէ զխաչն իսկ
խաչելութիւն երկրին փառաւք՝
չինեաւն ունելով, զամե
նեցունց մտաց տեսուի ՚ի
սոյն յանկուցեալ միշտ պա
կուցանէ ։ Ա՛ն արեգակն
օրէն նշուլիւք՝ աննուազ
փայլուամն արձակէ ։

՚Ւանգի՝ զխանձարուրան
խրճնաճաճկոյթս՝ յիշա
տակ կորուսելոյ փառացն
ադամայ ։ Ա՛ն զմաշկեղէնն
նաժառանգն փառաց ա-
մենակալն չի, պատմեալ
վկայէին ։ ըստ դուշակելոյ
՚ի նոսա հոգւոյն ք̄ի ։

Ա. յսպիսեաւ մեծ իմն հը
բաշաձարդութիւն նշանս այս
առաւելաւ ՚ի խուսէս և՚ի
հոյս հոմասեռիցն ։

՚Ւանգի որք՚ի բազում տե
ղիս բաշխեցան, և՚ի քառա
կուսեան եզերս աշխարհի
սփռեալ տարածեցան, յա
ւուկ միայնակ ՚ի յաշտարա
կէ կենաստուփայտին մաս
նաւորեցան ։ Ասկ աճա
ստեղծս այս բարերարութե
նորոգիչ և կենդանարար
նշան, ոլով թէ զխաչն իսկ
խաչելութիւն երկրին փառաւք՝
չինեաւն ունելով, զամե
նեցունց մտաց տեսուի ՚ի
սոյն յանկուցեալ միշտ պա
կուցանէ ։ Ա՛ն արեգակն
օրէն նշուլիւք՝ աննուազ
փայլուամն արձակէ ։

՚Ւանգի՝ զխանձարուրան
խրճնաճաճկոյթս՝ յիշա
տակ կորուսելոյ փառացն
ադամայ ։ Ա՛ն զմաշկեղէնն

Ա. Պետ. 1.11

Ա. Պետ. 6.9

խայտացեալ առաւելապէս՝
քան թէ մեծն դաւիթ ՚ի
հանգչիլ ըստ ս̄ր̄ագիրն
տապանակին ։ ՚Ւանգի նա
զատատ մահահրաւէր վե
րին բարկութեանն՝ կար
կըտաբեր ամպով որոտայր ։
Ասկ նշանս այս աճընկալ՝
զողորմութիւն և զչնորհս և
ըստուգութիւնն յիւրումն
բարձեալ քանակար տեսա
կի՝ առաջի երեսացն այ բե
րեալ զնծուի՝ բիւրուց
ազանց բաշխեալ աւետա
րանէ ։ Ա՛ն զերաշխէպ վէ
տաց կեցուցիչն կրից՝ բո
լորն իսկ խորհրդածութիւք
հաւաքեալ չինքեան իբ
րև զդրախս մարդոյ անդա
մոց զտեսութիւն ազդման
հինդ զդայուէ ։ ա՛ի յայտ
առնելոյ թէ ո՛չ վայրապար
ինչ գործ՝ կամ խառնա
խոյս խորհրդածութիւն
՚ի վէր խաչին կատարիւր ։
Ա՛ւ տեսանողացն յառա
ջատես և նախագուշակ եր
գաբանութիւք՝ որ զկենաս
տու չարչարանաց և զինք

Նուէս՝ խառնել դուն քնէ
դումարահոլով պատմաբա
զննի գծապրութեան
Լ՚ի արդ՝ ահա ըսկսցուք
միացին ։
նեայ նկատման խառնեալ
թիւն հարթութե միասա
լուման ։ զի՝ ի հաւասարու
պատճէն պիտուութեան
կզբնաւորեալ՝ ի պրակա
պատեհ պատշաճողութէ ։
ուահիւսակ առասացութէ՝
խառնեալ այլաբանեսցուք
տուստ կնքեսցուք ։ Լ՚ի փո
պատմութե բանիս առ
կան ծագմամբ երգեցի։
սեղծականաց՝ անաղօտա
դթուն՝ ի սեռս սորիցս
՚ի յեօթնամանեայ շաւիղ
նանկատ սեստութե աչացն
Ա՚ի զի ըստ էական ամե
դրօն ամբարձեալ բերէ։
յաճունակն իւր քառա
դեաց փրկութեան ձրից՝
իբր զդնձարան կենաց պար
Լ՚ի արդ՝ ասի ըսկսցուք
զկնի գծապրութեան
Ծառայակն սփածանելիս,
փոխանակ սերևոյ տնկոյ
Թզենոյն՝ որով նոխահայրն
պատսպարեալ՝ ի պատկեր
յօդուածոյ բարձիցն վեր
բերելով ՚ի հօրն օրինակ՝
զորդուցն գարշապարս ջ
ժանդակեաց։ Լ՚ի զհուշան
դաժանաբոյս՝ ընդ ծաղ
կածին վայրից դրախտին։
Լ՚ի զարիւնեցանգն կար
միր՝ ՚ի տարագոյց խակուե
մոտ յանցաւորին, և պա
սերազմական փրկչին մար
սի նշանակ ։ Լ՚ի զժբդն
դակատէգն սեռս, ՚ի թե
լադրութիւն նահանջման
անարգելն ձեռաց, որ ներ
հակ հրամանի արբչին ձայ
նի՝ յանդգնեալ ձգտեցաւ
՚ի փայտին պտուղ։ Լ՚ի զըս
պունդն դառնաթորմի,
ընդ ախորժելի քաղցր ձա
շակմանն ։ Լ՚ի զարկանել
լիս զգեստս արարչին ծը
նողի՝ ՚ի շուք պատկառա
նաց պարտաւորին մեղաց
ևայի։ Ո՚ այսոսիկ զսոսին
՚ի միտ առեալ մասին,

դրութիս համառօտապէս
դրուատից, նախ նմին իսկ
կենդանարարն տեառնա-
գրութե ածեան խաչին,
և զինի սորին՝ սրբոյ սի
րուհւոյն և ածածնին, ըն
ծայ մատուցեալ պտուղ
հաճութե կամացն էութե
անձառն իսկութե, զընդինչ
շնորհայ, բերկրալիր շըր
թանց, ի հոտ անուշից։
Ապա արդ՝ սկսանիմք ի
մէջ առեալ զճառացեալն մեզ
իմաստ բանի այժմ յայն-
ցանէ. որք նախ քան զմեզ
I Հայ. 66.2 հոգւովն վարժեալ, և վե
րին իմաստութեն կարապե-
տեալ, նախակարդ յառա-
ջադրութ զսոյն սքանչելի
և խորին խորհուրդ՝ կան
խահանդէս խմբիւ սքան
չելի բանիւ ասացին։
Աստի և մեք ըստ ազդմանն
շնորհի մերում իմաստից՝
ի վերնատնէողէն բանից զո
րութե, բայաձայնեցուք
երդողաբարբառ բարեբա
նութիս, այս խաչանիշ նո
րոգ նշանի, նորոգանըն-

նկարս բանի, ի կարդ դո
վետաի նորոգ ներբողէ։

Ո՞ր ծնունդ դուրս ասէ զա
փառս, յարութիւն հրաւ, ճառս
նորոգ, ասելով խաչ
նշան։

Աստանօր սկըզբնաւո-
րեալ առաքելական
բանս յարտակայ՝ նպաստա-
ւոր ձեռնտու խորհրդոյս
առեալ՝ զառաջս պատգա
մաց ամովսականն եսայեայ
համբուրիւ ողջունել։
I Ո՛չ յապէս ասէ տէր. երկին
աթոռ իմ է, և երկիրս պատ
էանդան ոտից իմոց։
Ո՞րդւոյն հրաշալեացն զո
րութիւն բանս ցուցանէ.
ընդ գըրկեալ ի կայս կը
րաւորական՝ երկկերպեան
պատկերաց երկնի և երկրի
էութեան։ Ո՞վ միտըդ
զսա շարընթացելոց նիւ
թոց էութի մարմնոյ՝ հղ
դալանդէածն քանակութե
մեզդէն էութեան՝ հան
դուցանել կարեցէ։

թայս թևոց ծնեալոց հոդ
մոյ՝ անհաս երաշմամբ ի
մէջ մրթուէ իւրն ընտե
լութեան՝ հայրենի անձա
նօթ ծագին սրբութեան։
Ա՛պա ուրեմն ի հոգելից
լեզուէ՝ բղեսուն կայլա
կաց բանից վտակաց՝ բաղ
մական էին դաւանեց զեր
կին, և հանդ չարան ոտից
պատճանդան՝ վհրաշտան
խաչս փրկական անմահն իս
կութեան. յօդաւոր մարմ
նոյն խառնմամբ եղեալ
օծարան։

Ա՛ն արդ՝ եթէ զուրկ
կանին տեսակ՝ իրօրէն
ձշդրտաբանեաց առձեռն
տուեն հաւատոյ. և զու
նոյն էից պարտնակեալ
յեակաց՝ երգապրեաց բա
նիւ մեծն ի տեսանօղս եր
ջանկապարեանն ծագիկ։
Ա՛ե ըստ ոլբան կարօտանալոյ
բացատակն բանից զօրուե՝
համբաւել ձշմարտութեաս
պայծառուլ խորհրդոյ խա

չիս զօրուե։ Ո՛վ թէ ի
տօմ անուն և հարաւային

Ա՛նա անյօդականն լուսա
ձագլ պարզուլ, որպէս ի
հեզս և ի խոնարհս ըստան
ուսան խոստման՝ բնակու
թեան սեղն ընկալցի։
Ա՛պա յայտնապէս խոստ
վանեալ հաւատոյն թէ
նախաձառս բանադրուի,
յապառնեացս խորհուրդ
հոլոյ ակամբն նայի։
Յորում աւարտումն՝ զե
բարերութի էուեն այ՝ և՝ի
սորինս կոյս ծանուցան՝
հանդուգեալ՝ի յօդաստ
սակ մարմնոյ խառնութի։
Ո՛չ խոնարհ հնազանդուե
բայմեալ՝ի կառան խոնար
հութե կենսակիր սբ խա
չին։ Ո՛անգի՝ ոլբան էր
զօրուլ իշխանական անձ
նական գաւթի մարմնեղէն
հանձարոյ մտաց տեսուե,
զանկիրն բարձրութե երկ
նի գագաթան, և զանըն
դունակն լայնատարած դի
մաց երկրիս յարթուե,
բովանդակապէս առ քեր
պարփակել։ Ա՛նսահման՝
զի փախուցեալ է նա յըն

ստեղծուածքն փոքունք՝
մեծն արարչութիք, վայել
չական և բերկրապատարն
խնդութիք, զոնկողին և զլ
հաստողին կենսաբեր գա
լուստն՝ ի բարբառ ձայնի
անբան բերանոյ, և՝ի ձեռս
անյայտս անտիպ տեսակի,
և յոտս անբերօղս բընու
թեան բարձից, բազմադէր
ւատ ձայնիւ ներ՛ագեն՝ ի
ստուերականն գրոյ հերա
ման ընկալեալ։ Այս որք
՝ի հրաստարակիչն յայանու
թիք՝ կենսատու ներբողեալ
խաչիս մեծ նշան, անջնջա
կան շնորհին գրաւական և
ծածկեցեալ փառացն յայ
տարան, ծնկովք կրկնե
լով և պատկերով պատ
կառեցելով և զգայական
դիմօք սքօղելով և ոնա
գիր երեսաց մեր գեղով,
՝ի խոնարհ մածուցմամբ՝ ի
հպատակ հոդոյ՝ արժանապէս
խոստովանել երկրպագե
ցին։ Զանգի յայսքան մե
ծամեծ շնորհս հաղորդ
եալ, և յերանութեանն

համբաւեալ բերոյն բարձ
րութե ամօրհացոյն ամրոցի
խորհրդականն սիօնի՝ գու
շակողին միայն ներևոյթ ա
պագայից ըղձականուեցեալ։

1 ‖ Բ Կաց 1 այնքան ամենապատկառ
5·13 պատուասիրութիք խրատել
տօնէր։ Ընդդայակին տաճ
ղաց երկարանգքն հնչէր։
և զդուշապէս սրտի սար
7·3 սափմամբ միշտ ‖ երկրպա
գէր։ յարծաթունակ և յոս
կիահիւրն հորբան տապանա
կին ընդունարան՝ ի տղո
մոնեան կառուցել խորանն
2 Կբհ 2 անկատար քահանայութե՝
7·19 ըն պօղոսի բանին քննութե,
Ընծ արդարութի թլփատու
թեանն՝ ուխտիւ՝ ի քերմել
քարոզիւր բնակիլ։ Ընծ
դարձեալ՝ ըստ այլ տեսութե
մարգարէաձառն ակնար
3 ‖ Եզր կութե, 3 ծառք բուսոյ էր
65·12 նաւին անտառաց համայն
հրաշունանգք խրախուսեալ
ցնծան հոգեպէս՝ զայսր
նութի երևման հաստչին
ծանուցեալ։

Ընծ արդ՝ եթէ այսոքիկ

Ոչ ոք աղապա՛ մոլեգնա-
կանն եղեւնուն՝ ոտն մին
յակօթայ, նախագուշակ բա-
նիւ կշտամբի։ Ո՞վ ինձ որք
յանդգնութիւն երադեալ
փուքային՝ ի լուսն ձառի
ձայնի պատմողին՝ խըրա-
խոյս միմեանց ձայնելով։
3 Ո՞վ ցուցանէ ձեզ փախչել ի բարկութենէ գալոց։
Հու՝ ի հայն կենաց։
Որոմ հեղուսեալ անապ
յայլակ նոյնութիւն տէրն երկ
նի և երկրի՝ ի բարձրն դի
տանող կատուցեալ՝ ի մէջ
բատորինս վայրի։ Ո՞ւր և ա
յո՛ւէտ անտի ամբարձեալ
գովեալ գերուսաղէմ՝ ի
ստորև վերինն վարագու-
րի նախագրոյ հայրականն
ծոցոյ՝ պետն մաքրութիւն
համայն էակաց յա՛ր որ ե-
մուտ ի սրբութիւն վերին
սրբութեանցն։
Ո՞րոյ ի դիմուն ե-
բադման ընթացից նորին
՝ի ստորինս վայրի եդեմա-
կանս կայից, ի բնակուէ հո
ղածնաց մինակերպ արու
նորակ ձորձովքս ծածկե՛լ։

Ոտ 1 Ոա 4·24
2 Յօհ 5·39
3 Գործ 11·19
4 Եբր 9·11

դլուխ ժամանել՝ ունօղ զօրի
նակ էին պատկերի մարդս
բանական, զորպիսի ըղձա
կան՝ ներէրս ձայնի ոչ ըն
ձեռացէ սոցին առնօղն։
Ո՞անսա՛նդ՝ զի և հոլո-
վումն յօդուածոց բղխման
երդաբանութեա՝ ոչ եթէ
զարձան մովսիսադիր քե
րեալ՝ի քարանց կարծրա-
նիւթ վիմաց կենդանըս-
պատ օրինի աղախնանուն
հադարու՝ սորկածինն սի
նայի արտադծեալ՝ի թիւս
որքանութե չափոյ սիղո-
բայինն նախադատն ընտ-
րականութե, կատկածափորձ
վարժողութե, սկզբնաբոյս
հաստակի պատանեկաց պի
տոյից՝ ուսի առաջի աշաց
նպատակ։ Ո՞յր զնս գե-
բազանցն նախադիծ նորա
տեսութեցն դիտմանց նա
խահրաւէր հրաւիրանաց։
2 Ո՞ր կեանս ծածկեալ
յօրինականացն խուզարկու
թէ՝ բանն վկայեց յաղագս
անհնութակիրն այ՝ յե՛ղա-
կան մարմին թաղչելոյ։

յինքեան ամբարձեալ,
նեղ արբայօրէն Հոխու-
պայծառապարծ պանծա-
նակ ածելոյն ազգերի,
ցանաց, ՚ի յու՛ս կենսու-
կինն կարեաց վեսաց յան-
իշխան հաճու-թեամբ ան-
կին հօր՝ հանդերձ ինքն
դին դրախտի դարաստան,
հաւանական կամօք էա-
հանդստեան՝ վերստին յա-
պուա իշխանու-թեն՝ առ-
նաց նորոգու-թեան՝ անկա
ինքն տրն իբրև զնիւթ կե
ընծայեաց. ՚Ադամի և նոյն
անձառ գիտու-թ պարզեալ
շունչն տաւ կարկառեալ՝
՚ի վկնի հեռուստ զհոգե-
թեամբ խաչիս քննու-թիւ,
բանակարգ բարեզարդու-
մարդն ի Հիացու-ցանօղն խորհուրդ
նայեցեալ տեսանօղս՝ զչ
՚ի հեռուստ իբր ընդ հուպ
դորձ դովեցի՝ ՚ի բացուստ
գադիր և դրոնատակեան
մահացու-ցին զմոլար բըն-
նու-թիւ։ Հայտնիկ ստու-
ղիր և դրոնատակեան
մահացու-ցին զմոլար բըն-
նու-թիւ։ Հայտնիկ ստու-
ղիր և դրոնատակեան
մահացու-ցին զմոլար բըն-
նու-թիւ։ Հայտնիկ ստու-

Ադամայնոյ հրեշտակացն
անեղծ ից՝ ընդ տեսիլ ա
ջաց նկատման՝ անպատմա
կան պակու-ցմամբ յաւէտ
պշուցեալ, ձայն ուժգնա
հընչակ առ միմեանս սքան
չելի ինչիին։ Ա՛վէ սա
զարդարեալ ՚ի գեղ պատ
մուձնի բոսորակայլակին ը
րակի. որ դիմեալ անցանէ
ընդ այս վայր աՀեղ սքան
չելի. ՚Ադանէլ՝ տեսանէին
՚ի յիրան էին՝ զնաչինն պատ
կեր։ Ա րով ՚ի նմանէ և՛ ՚ի
նոյն դիտանէ ցուցել ծա
նուցաւ ՚ի հրաշօրէն հան
դիսէ մեծ պատերազմէ ա
պաբինիչն մահու՝ զմրցա
նակն յաղթու-թեան պսակ
պարծանաց ՚ի գլուխ ընկա
լեալ։ Ա՚ստուա և զպատա
խանի խաչապսակին փրկչի՝
՚ի շար առաջնոյն յաւէտ
Հոդէկրին, ՚Ես եմ որ հա
րի զձնձան մեղացն միայն.
և Հարեալ կոխ-ցի զքշնա
մին կենաց՝ գործեաւ մա
Հու պաշտման։ Ա ոցեալ
զնա՛ բառաստղը սլաքաւ զո

ձեռք ՀՀրեշտանին գաւիթն, ՀՀրեշտանին գաւիթն, դարբասի ուղերձեալ, դարբասի ուղերձեալ, սաղարթ ունկոյն տեսակ ամ սաղարթ ունկոյն տեսակ ամ ուօք սեբեռեալ ի տերեւա ուօք սեբեռեալ ի տերեւա զեաղուկն անարատ բեւե զեաղուկն անարատ բեւե ռակաւ, կամակար մտօք ռակաւ, կամակար մտօք Հայցէ՛ր, կամակար մտօք Հայցէ՛ր, կամակար մտօք ի նմանահիւթ տնկոյն մա ի նմանահիւթ տնկոյն մա վայելչապէս փառազարդել վայելչապէս փառազարդել ջէին։ ¶ Եւ զի նորն ադամ ջէին։ ¶ Եւ զի նորն ադամ կապէս արձարծեալ շըր կապէս արձարծեալ շըր նորոգ գոյութիւն ստեղծ նորոգ գոյութիւն ստեղծ ընաւէրն փոփոխմամբ ի, ընաւէրն փոփոխմամբ ի, նէ բանին ունուղին զգոյ, նէ բանին ունուղին զգոյ, նոցն սեռէ, եթէ ոչ ի բա նոցն սեռէ, եթէ ոչ ի բա ուսումն կրծրանութիւ մարմ ուսումն կրծրանութիւ մարմ հասուածներին։ Զոյգ կա հասուածներին։ Զոյգ կա տեալ համառօտել խոպո տեալ համառօտել խոպո դունս և զանազանակ հա դունս և զանազանակ հա անդնդոց. և ի մասունս յո անդնդոց. և ի մասունս յո անբոյնն սոսկեր սոսկին անբոյնն սոսկեր սոսկին ման, ընդեալ շոեմարան ման, ընդեալ շոեմարան թիւն աչաց միայն Թարթափ թիւն աչաց միայն Թարթափ լայլուկ նորոգ յեղյեղան։ լայլուկ նորոգ յեղյեղան։ ղրդեալ սիւնք հաստատու ղրդեալ սիւնք հաստատու լէ հիմանց աշխարհի, յայ լէ հիմանց աշխարհի, յայ ստաստատ ահիւ զը ստաստատ ահիւ զը

սակն, [2] զոդացան սաստիկ դրծօղն հրաշից ամպոյս դրծօղն հրաշից ամպոյս անպատուական զենման ա թեանց, յանդիման աչաց անպատուական զենման ա թեանց, յանդիման աչաց ի հանդիպել այնմ սուսկալ ի նկատմանէ էից ամենից, ան ի հանդիպել այնմ սուսկալ ի նկատմանէ էից ամենից, ան րան հաշուէ։ ¶ Ուրոյ պատկառ դիմօք, անշարժ րան հաշուէ։ ¶ Ուրոյ պատկառ դիմօք, անշարժ պաղատման հօրն և այ զը դաշ ձեռօք, իբրև զառեղն պաղատման հօրն և այ զը դաշ ձեռօք, իբրև զառեղն դաւն անարատ, ի ծուխ խնկոյն ի, խնկոյն ծխոյ բուրելոյ, դայր դաւն անարատ, ի ծուխ խնկոյն ի, խնկոյն ծխոյ բուրելոյ, դայր նըմ իրեցաւ իւերայ նորին կաւատաւոր ի կատարած կուակի գրոյն նըմ իրեցաւ իւերայ նորին կաւատաւոր ի կատարած կուակի գրոյն տեղն սեղան սպանդի, ստեղներն, [1] հաստատել զա տեղն սեղան սպանդի, ստեղներն, [1] հաստատել զա տեալ զնոյն ի նկատել րիւն ուխտի՝ նորոգ փո տեալ զնոյն ի նկատել րիւն ուխտի՝ նորոգ փո տուոյ ի գողգոթայ։ Եւ հաստա խոխման ի հրաբխելեն ոտ տուոյ ի գողգոթայ։ Եւ հաստա խոխման ի հրաբխելեն ոտ տոյն ի կատարս ծայրից դի։ ¶ Ըստ ի վեր ամբար տոյն ի կատարս ծայրից դի։ ¶ Ըստ ի վեր ամբար տեան առնոյր իւրակիր տէ ձեալ ի քայլս հանդարտու տեան առնոյր իւրակիր տէ ձեալ ի քայլս հանդարտու խաղացման, զկայ հանգըս թեան տիրական դնացից խաղացման, զկայ հանգըս թեան տիրական դնացից զանց գարշապարացն յատակ հեղյեղման, գերա զանց գարշապարացն յատակ հեղյեղման, գերա ստից յեղյեղման, գերա ստից յեղյեղման, գերա

Ի՞ Ա՞ Ի՞ Ա՞

20.20

27.51
27.52

բերձ մայրիւք սանսայիրա-
սեր ծառոցն, և կամ թէ
զձիւղս ըստեղնաձիզս նո-
ձիաձաղ ձուին անտառաց
՚ի մէջ առեալ բանիս եր-
գուի գովեստիւք հռչակէ.
Ո՞ւր փայտ մահաւետակ
աչաց զդալեաց, ունելով
թաքուցեալ առիւր զար-
մանն կենաց։ Որովհետև կէ
նարարին մերում մահացել
մարմինն մեղսօքն դատ-
մամբ՚ի հայրենի պրկևաց
սիրոյն երախտեաց։ Ըստ պէ-
ղոսեան իմաստապատում
ձառից՝ պատարագ մեզ փր
կանայ և գրաւ թողութե
մեղաց։ Ո՚ր զանունական
յանցմանէ զանդրնիկն որ-
դի՝ զմիածինն ծնունդ ծա
ծուկն ծոցոյ՚ի պարտիս
պատժոց մեղուցելոյ։ ՚ի
ծառն անիծից մահապար-
ծակն օրհնութեան առիթն
խաչի համաճ ընծայեաց։
Ո՞անդի առ սովաճ՝ հրա
ման սոսկալի կամայն հօր՝
յորդին աճարտել, որ շար
ժեալ՚ի փրկանս հատին ցըր

ընդարձակ արկ յատակաց
վայրին ադինայ՝ եբաց հը
նոյն ադամայ։ Ո՞ւր զնաց
խակապուտ բոյն հեզասա
զարթ պտղովքն անուշիւք՝
ուստի արտաքս նմա անկաճ
ըստ պարտուց, պիտակն՚ի
պարտուց՝ ՚ի հատարակ ա-
նուն փայտն վշտացեալ,
գերալրապէս քաղցօրէն
պճնուիլ՚ի կատարեալ
դագաթն՝ սեփհականեաց
դարձեալ նմին մարդոյ յա
ճիտեան։ Ո՞ւր՚ի սոյնս կա
ռուցել՚ի գործի անիծիցն
մահուճան՝ կանդնեցաճ տո
վանճ բանուճ մահու ընդ
մամարտ և վանիչ սիոյեն։
Ուստի յաճէտ նորոգմամբ
կացին արարածք՚ի ձիրս
շնորհի նախամարդոյն
ստեղծողի։

Ո՛վ մեծի անպատմելի և
բաղձալի երանուն Թեոնաս
որ շնորհեցաճ մեզ Ո՚չ՚ի
ձեռն բուսոյ արգաճանը
դաբէր սաղարթի, ՚ի բնաշ
կուրթէ հոդակոյտ բերոյն
բասանու։ և կամ բարձրա

Ա Կոր ե 7·27

Հռ ա 21·23

ՀԼ

զերդ երդողին, որ յայտնէ
քեզ զիղձս բաղձանաց հաւ
սինն ի սէր փեսային։
3 Ո՞ր հովիւես քաջ հո
վիւ ասէրով, ուր հանգու
ցանես զհօտ քո ընտրեալ
ի միջօրէի, հովանիդ խը
նամոց նոցին կատուցեալ։
4 Օ՜ սա և եսայի առ ձայնէ
յերկրէ յերկինս ամբար
ձեալ։ 5 Եւ հովիւն հօտին
կարապետ անտանօր ընթա
ցեալ։ Այս որ հովիւս լի
նի ի մեծէն յովհաննէ 6 և
գառն գաւանեալ։
Հանգի իբրև 7 գառն ան
մեղ ի զենուճն ածաւ։
8 և իբրև զշխար անարատ
ի սպանդ մատուցաւ՝ ըստ
երեմիայի և եսայեայ։
Ո՜ս հովիւս՝ հզօր ձկմա
րիտ, ձկդրտաբանութեամբ
միշտ շանակել եդ զանձն
իւր վա՛ ոչխարացն։ իբրև
զգառն անարատ ի վերայ
սպանդի կենտուանակս խա
չի։ Եւ զնախատինս նա
խատուց հօրն իւր քամա
համոց՝ որդին հարազատ՝

1 Օ՜ 13·7
2 Եսայ 40·11
Սաղմ 79·1
47·13
3 Երե 1·6
4 Եսայ 63·11
5 Երե 13·20
6 Յովհ 1·29
7 Երեմ 11·19
8 Եսայ 35·7
9 Յովհ 10·11

հեալ՝ ածէր զաւուրն ի վեր
հովհին սիրելոյ։ 1 Օ՜ ար
քիր ասէ սուր ի վե՛ր հով
հին իմոյ ընտրելոյ։ զի քե
զնա հարեալ սպանից, և
զհօտն ցրուեցից, և դարձի
նասցեն առիս իսկ պարսա
կեցից։ Հաղագս որոյ և
զնոյն փրկօղ հովհոյ ա
նուն՝ նախաձայն յայտնու
թիւք առեանողացն՝ միայնակ
իշխան ինքնակալ՝ գոյից սի
րօղ սրտիմամբ տիրապէս՝
իւրաստեղծն հօտից տա
ճօղ՝ բազկաձիգ գառանցն
ժողովօղ՝ ի հեռուստ նա
խապատճին։ 2 Տր հով
հեսցէ ասէ զինէլ։ Եւ՝ ո՛
ար որ հովհեսդ յակօբայ
ը տանն եփրեմի, հայեաց
ի խաչինն քոյոյ կմացդ ա
րօտի։ Զոյն դարձեալ
յաւերս՝ ի ձառս ազդմանն
այսմ հովհի գուշակման։
1 Այն ահ ահ մեր, և սա
հովհեսցէ զմեզ անփոփոխ
և անսահման՝ ի յաւիտե
նից մինչև յաւիտեան։
Ընդ սոյն յարմարեա՛ եւ

դէպ զամբարտ ի ինամ կա
ռուցեալ լուսածագողաց։
Ոչ զի սրբութիւք յաճէտ
առ լցին երկին և երկիր
գանձեալ առացուածովք։
Ասեն և զանաղօտ ծա
դումն ընկալեալ, և լոյս ի
սմանէ էիցս զդեցեալ, ծը
խալից շարաւ վիշապին շո
դիամէդ մրթին լսուիե
րին մեայլ շամանդակ նը
սեմ խաւարին, խոպան իսկ
ցնդմամբ ի բաց փարատե
ցաւ։ Ոչ ստուեր մահա
զին մարտի յաղթանակ,
ընդդիմակ միջոց միջնոր
դաց երկուց եղծման և նո
րոգութիւն, կենդանարար
նշան խաչիս ստոյգ ծանու
ցաւ։ Ոչ ադամն վերին՝ ի
լրումն ներընդոյս փառացն
լմանն, եզականապէ փոխա
ձևեալ։ Վանզի զհոգին
ներհակ շնչական կարեաց
անփորձ յանցնաց, ի հիւթ
զանկուածոյ հողածինն մար
դոյ՝ ի լուսանորոգ խաչիս
աւետարակ պարսաւորապէս
առ հայր արձակեաց։

ինապանդ հանճարք յանձն
իւր ընկալաւ։ Ոչ առա
քեալ զհոգի մարդկութեն
ի ձեռն նորին ընտրական
քննութիւն իւր զբուրումն
անուշից հոտոյ կնդրկաց ի
հանճարիւն հաշտութեան
մարդկան փրկութեան։
Այլ զինչ էր արդեօք պա
տարագարան կամ սեղան
ընծայարան, ուր մատու
ցաւ զբնարակս փրկչիւք նո
րոգման։ Ոչ ի բլուր բաղ
նեաց բալմանիւթ բարձ
րաբերձ ձեռնաստեղծա
կան սեղանոյ կշռեալ քա
նակի անմահ ջենուաց։
Ո՞ւր ի փրկանիւթ քառա
դէմ չքնաղակերպ երկնա
հունդն արօքեաստիպ քառ
աւաջեայ հորեքկերպեան
անօթս խաչիս։ Ոչ ի տ
ղամնեան սրահ սաձարին՝
որ զանբանիցն ջոկս ամփո
փէր։ Ո՞ւր ի գիրկ միջոց
բնաւին աշխարհի, հոգա
ծին զարմից ճնողի, ընդ
վերնայարկ անձեռագործ
երկնից կամարաւ, հան

մարդոյն հասեալ գոյութիւնէ
բոլոր լուծիւ, սա՛ի քշտե
ւր՛ի զանազան տատից շաղ
կապեալ ածարտեցա՛ւ՝ մի
դրեալ բանականիս էութի՛ւն,
զոր՛ի զանազան մասանց շաղ
կեալ ածարտեցաւ՝ մի մի
մարդկային յարմրութիւնս ինչ
իրի, քան թէ վերնային ըղ
ձայ ներքագեմբ։ Վանդի
՛ի զանազան տատից շարա
դրեալ բանականիս էութի՛ւն,
որ՛ի զանազան մասանց շաղ
կեալ ածարտեցաւ՛ի մի
մարդկային յարմրութիւնս ինչ
իրի, քան թէ վերնային ըղ
ձայ ներքագեմբ։ Վանդի

ա՛յրոյ և զընդվզեալն ա
պըստամբութի՛ւ՝ ի համբե
րատարը հանանութիւն,
հզաւտակութ խաչիս խոր
հըրդոյ՝ մատոյց մածուցել։
Վո՛ր և հայի խոտորնա
կին ձևոյ յայտանկատ տե
սարան։

Վ՛ւ արդ՝ զինչ է իմանալ
իմաստիւք սրտի զհրա
շանորդ և ածականեր խա
չիս եղանակ։ Վ՛ւրդեօք մի
րականն ինչ դոյացութի՛ւ,
եթէ սորկային սկզբնաւո
րութի՛ւ։ Վ՛ւ ականին դիտ
ման տեսուի, եթէ մարդ
կեղէն ինչ իմաստութի՛ւ։
Վ՛ւ բարձական գծագրութի՛ւ,
եթէ սորընային սկզբնա
ւորութի՛ւ։ Վ՛ւ արդարև ո՛չ
մարդկային յարմրութեան ինչ
իրի, քան թէ վերնային ըղ
ձայ ներքագեմբ։ Վանդի
՛ի զանազան տատից զարդա
դրեալ բանականիս էութի՛ւն,
որ՛ի զանազան մասանց շաղ
կապեալ ածարտեցաւ՛ի մի
բոլոր լուծիւ, սա՛ի քշտե
մարդոյն հասեալ գոյութիւնէ

Վ՛ւ որոյ զապականեալ
մարդկանն պարտեաց նախ
նոյն յանցանաց՝ աննորոգե
լի եղծմամբ պատառեաց։
Վ՛ւ զփախուցեալն յընտ
րականութենէ դատման ը
րինին նախատուր կըտա
կին, տիրաւանդ արարչա
պարգեւ սահմանին, ձըգ
մամբ ձեռաց՛ի խաչն պար
ուեաց, զնմանաւոր զանկ
ուածն ըմբռնեաց։ Վ՛ւ ոյ
երատանաւն հանդարտու
թեան՝ զանկիւթն վարժից՝
կալմամբ կապանաց հաւա
տոյն յա՛ծ՝ յորդեգրութե
կարգն վերածեաց։ Վ՛ւ
իբր ո՛չ՛ի կամ ստեղծողին
կամաւ նայեցօղ՝ ստեղծել
պատկերին կեցուցանօղն՝
՛ի սահմանադրել միջոց պայ
մանի վճռին վրիժուց կա
նոնական անիծից զինքն հե
ղուսեալ, վերացեալ բարձ
րացեալ և մերկ մարմնովն
պնդեալ՛ի խաչոր և՛ի դրժ
ւարակիրն այն ապաշխա
րան, սեւեռակապ և խստա
պինդ բնութ բեւեռեաց։

սարկ ըստ քառապիրն ձևով պատկանատեսակ պատկե-
րի իւրոյ։

Ա՞րդ ըստ ջոփոյ իշխելոյն ընդունեան գրոյ՝ այնքան
ուշադիր եղիր ընծայից՝ ուշադրեալ բանիդ մտադրու-
թեամբ։

Այլին անբաւ հանճարոյն՝ ամենանը կատ տեսուչ աջ-
ջոյն՝ յարմարական ձևաչ կերպուք գնեան՝ նշան։ Ա-
րև՝ ի սկիզբն գոյանալոյն յէէն էակացս՝ տարածումն յատակաց գեհոնոյն կատուցման՝ ի գուշակու-
թիւն քումդ օրինակի՝ ի կայս քառանկիւն կերպի հաստատեցաւ։

Ա՛ արեբանեալ ես կենդանակիր ձեռն ձեռեան նշան փայտիդ փրկութեամբ։ Ա՛ր ի հա զարաւորս բիւրուց բոցե ղէն զըմարթնոյ՝ զարմ զաչակի մարդկասերմ քուսոյ բանական բազմաթիւր եր

նոցա իմաստից՝ ընդ ջրա հիւթ խառնըճաճոյ թանձրութեամբ՝ ի թեւս իւր կախեալ խաչակիրն ժուժ կալութիւն՝ ի հոգի անօար զսպեալ փոխադրէ։ Այն իւր քառակղեան ատեարս առաստանաւն՝ զիրարխատակունն ի մէջ անձեալ յարձակութեամբ։ Այն որպ ի վէմ ամբարձ մամբ հանեալ զծանրութիւն մարդոյս խակութիւն՝ երապ ալացմամբ յիմանալիսն գեր ամբարձեալ՝ ածուէն ընծայեցուցանէ։ Ա՛յսոքիկ՝ ածադրոյծ և անձառաշնորհ խաչիս են զօրութիւք։ զորս ընդհաց բանիս գումարէ։ Ա՞ինչ զի զմոլորակն մատղ խակութիւ զաւստ յարմարէ։ Ո՛ անբանական վրնջողութիւն ասուն կենդանեաց՝ ողջախոհաբար զգօնացուցանէ։ Ո՛ գայլանդակականն ատար տեսութիւն՝ ընտանի դօրութիւք աղին համէմ։ Ո՛ անհարթութիւն՝ ի պատշաճականն՝ ուղղակի միտ ընդութիւք հանդէպ հաճա

ձևացեալ կատարցին, սիրեալ
փինն սիրասուր սլացմամբ,
սիրաստրատ սանառնամբ՝
անսպասելի ոգեակին դնացիւ-ը,
զբոյդ ձշմարտէր սբանչե
լատեսիլ երևումն կանուխ
յայտնուբէ։ ¶ Հանգիր ա
նիւ՝ ի յանիւ խառնեալ
խորհրդիւ՝ զերութի խա
չիդ անփոփոխադիր տեսիլ
ի հինբեան նկարէը։ զոդի
կենդանի էին ազդեցման,
իբր զբո անդատապարտ գա
զափար հինբեան ընկալել։
¶, սև այլասեռ նիւթոցն
հալած յերկէքտուիոն ան
ծոցն կազմած՝ զբո փոփո
խուածդ՝ ի բացուստ ներկա
տեաց։ ¶ քանզի՝ ի վեր քոյ
ձնշեաց բարբառ ձայնի այ
սադդայի։ ¶ ստի և յայ
տնին տեղիդ՝ գեղեցիկ եր
դաբանուբ՝ զանեղծն ինչ
կուքէ՝ ի քեզ պատկեն,
¶ օրհնեալ փառք ետն՝ ի տե
ղւոյ իւրում։
¶ բանեալ ես նշան զօրու
թե երկնափայլ խաչիդ։
3 ¶ որ տեսանողին նախա

նութեանն՝ քև դաստիա
րակեալ՝ ի կիրթ կցորդու
թեան քում հաղորդութե,
իրախոյս հանդիսիւ՝ միաչ
խութբ դասակցութեամբ՝
միապար երդակցութեամբ
ընծայեցուցանես՝ ի քեզ
բազմլոյդ մաբուր օրհ
նաբանս։
¶ ովեալ ես նշան փրկա
կան փառացն յիւ։ ¶ ր մա
հատիպ տեսակիւ՝ զկենացն
ունիս զպարգև։ զոր յեր
գադիր տառն՝ իմատուն՝
հոգիանիւթ հոսանգբն նա
խադիծ դիտմամբ նկատել
լզհրաշալի քո խորհուրդ՝
բացերևապէս լինի գոհա
բան ասելով, ¶ օրհնեալ է
փայտն որով լինի արդա
րութիւն։
¶ րոճատեալ ես նբ պան
ծալի նշան հրաշազան խա
չիդ։ ¶ ր՝ի դերութի դի
մակացն քառակուսեան լբ
ծորդացն, զուգակշիռ հե
տևմամբ, անկարօտաձեմ
ձախրանգբ, բազմատեսող
յղնաչեայ քրօբէանիւթ

¶ հմա	
14 · 7	
2 ¶ երե	
1 · 5	
1 · 15	
1 · 20	
3 · 12	
3 · 12	
3 ¶ այ	
6 · 8	

հուրդ ծածուկ նախածա
նուցեալ։

Լ ակցին փառաց մեծու
թեն Տէր՝ նշան պաշտե
լի։ Որ նախքան զձմարիտ
շնորհացդ քոց յայտնուիլն,
4 յօրինակին տեսութիւնն
հայեցեալ եզեկիէլ՝ և տը
րաշալի հնոցմամբ տեղի տը
ւեալ սքանչելացն՝ ի փա
խուստ պակեալ շրջեցաւ.
և՝ի քեզ անդրէն վերստին
՝ի ձեռաց անեղին զօրացեալ
դարձաւ։

Ի նդ ածային անապօտ և
անպարագիծ մարմնոյն ՚ի
միացեալ խորհուրդ պատ
ւելի խաչիդ։ Գանգի ինչ
րև զերեսակ նմին և տե
սակ կոչի՝ զկրօդ ինքեան
նշանակ։ Ո՞ր օրոյ պաշտի
և երկրպագի՝ ածք չարչա
րեալ՝ի քումմ պատկերի։
Լ ատ անհատշամ զաք
դու սիօնի՝ նշան գովելի։
5 Որոյ ապացոյց նախանձ
շանակ մարգարէն ընտրել՝
որոշեաց՝ի քարանձ յոքունդ
զփայլակնանշոյլ։ Եւ զօ

Յայտ 4·8
Լուս 17·11
Ո՞ր 1·8
Լուսի 2·1
Լուսի 28·10

դիտուլ հոգելիցն բանի՝
աթոռ բարձրացեալ և վե
րացեալ ամբարձաձիգ ձըգ
մամբ գոշակեաց այ։
Եւ պաշտպանել սրովբէա
գումար շրջապատութեամբ
սահառնացեալ թևոց սաց
մամբ, զբազմեալն՝ի քեզ
Երրորդական սրբերգե
նութիւն, ՚որ զօրութեց գա
տուց անմահիկ՝ ամարտեալ
ձայնիւն զնոյն գաւանեալ։
Օ՞ երց խսկուլ ծածուկ
խորհրդոյ՝ պարզ և մեկին
յայտնեալ յօհաննու՝ ուս
սիլ փառացն ասաց յիւ։
Օ՞ օրացեալ ես և պաշտե
ցեալ՝ անպատմելի պատ
ճառ՝ նազելի նշան։ Որ՝ի
գուշակուածն նշանակութե
քումդ խորհրդոյ, ՚ զպա
տերազմական մրցման մար
մին զոեսակ և զինդիր վե
րիժուց տանն ինչ գերե
ցելոցն՝ի բաբիլոնի յայտար
տուաւ ամանակի դարձին
յակօբայ, ՚ երիվար աշխատ
կարմրերանգ գունոյ, մար
գարէն ընտրեալ՝ի խոր

ոսկ ընկղմեալ՝ միւսմ յի-
քան թէ խորտկէն ընծայե-
ցուցանես։

Ասկապէս լուսով նորո-
գեալ քնեան նշան։ Ու՛ր
յանմատոյց փառքն այ լու-
սաւորեցար։ 2 Ո՛րինչ զի՛
նկարագիրն կենդանարա-
ւեղջ երեսաց մերոց հոգի
աւր քո՛ ի պատկեր սեսա-
կի մերում եւ նշանակի։
Ու երբեմն նոյն ինքն ի՛
քէզ չ յայտնի հանգուցիլ։
որպէս եւ դու ընդ նմա ես
միշտ մտացեալ։

Լուսաւորեա՛լ ես ամենա
զօր նշան խաչիդ փրկուե-
3 Ու՛ր ի սաղմոսանըմ ե՛ր
գոյն յորդորման՝ զքեզ նը
կար մարմնոյս պահապան՝
ի մեզ ընկալաւք նշան փըր
կութեան։ անմարտնչելի
սլաքին հարման եւ չարին
աղեղան ներհակ դու
վահան։

Ոսոտովանեալ ես խոր-
հըրդարան մեծուն էին,
եւ նշան պարծանակ մա-
հու յաղթողին։ Ո՛րանզի

զինանկն՝ ձկմրիտ քեւ փառա
ւորելոյ՝ ի քառասնից նո-
քօք պահեալ պաճուճեաց։
Ու բերս շրջանց բանաձա
րակ որոճման, ի կոչումն
քառից զքեզ համբաւեալ։
Որոյ օրինակ քումդ ան
եղծութիւն՝ զմայրն ընդ նո
ձոյն, և զսարդն ընդ օսոյն՝
ի պատճառ փառաց մեծին
այ վերանբւադեն։

Ո՛ղջակեալ գոմարուեք
բանական հօտիկ՝ նշան ա
րարչասուեղջ։ Ու՛ր ի վա
ղընջուց կանխուէ զքոյդ
տապաստեալ զարմանադոր
ծութիւն՝ ի գոմարուտակ
երամոյ գառնածին հօտից
տանն լաբանոս։ Ո՛րանզի
ի քոյդ նշան գեղերկնեալ
զուարճ սիգնօնի՝ քոմ շա
ւաթիդ։ Ու՛ր ի գոյն ար
եան որկի ներկեա զաղգս
այլալեզուս բազմաթիւ զար
մի։ Նո՛ւ կամ զդարձեալս
ի հակակայս խայտաբղէ
տութե մեղացն գոնով,
ի մի աւազան շնորհիւ մեր
բութե զանձնեցուն աե

1 Նահ
30 • 36
2 Ամ•
4 • 20
3 Ա—ղ
59 • 4

վերայ զո պատրաստ նիւթից,
աշխարհաց՝ զանձն քո՛ ի
բարձոյն մեղայ բընաւին
տամբն յայտնեաց ։ Ո՛վ ի
մերոյ քաղաքին ասուք մա
դառն անարատ այ և հօր,
պետն և արարչին նախընթ
թաց, զեազմեալդ ի քեզ՝
դարձից, մաքրեսջ կարա
և սկիզբն առաքելոց և մար
նազօր ։ 5 Ո՛վանդի լրեալ
գառինն անմահի խաչ ամ
օնարան ընծայամատոյց
լրատին ։
հրամանաք իւրովք վե
յայն վայր ցանկալի եմոյծ
իւրոյ՝ զամենեսեան զմեզ
հրաւիրեալ։
անդիտակիր նահատա
կուք նախկին վկայելոյն
խաչ աներեակերտ։ Ո՛վանդի
ի քեզ ծանուցաւ բեռ
ռեալն աւծ՝ մերդ երկրորդ
ստեղծիչ առաջնոյն ։
Ո՛վ նա որ արտատրտհեաց
ի կենաց դրախտէն զկողին
պարտակից, նոյն դարձեալ
ի քեզ՝ զմահակից ինքեն՝
յայն վայր ցանկալի եմոյծ
լրատին ։
Ո՛վ օնարան ընծայամատոյց
գառինն անմահի խաչ ամ
նազօր ։ 5 Ո՛վանդի լրեալ
և սկիզբն առաքելոց և մար
դարէից, մաքրեսջ կարա
պետն և արարչին նախընթ
թաց, զեազմեալդ ի քեզ՝
դառն անարատ այ և հօր,
ի մերոյ քաղաքին ասուք մա
տամբն յայտնեաց ։ Ո՛վ ի
բարձոյն մեղայ բընաւին
աշխարհաց՝ զանձն քո՛ ի
վերայ զո պատրաստ նիւթից,
ստեղծիչ առաջնոյն ։
Ո՛վ նա որ արտատրտհեաց
ի կենաց դրախտէն զկողին
պարտակից, նոյն դարձեալ
ի քեզ՝ զմահակից ինքեն՝
յայն վայր ցանկալի եմոյծ
իւրոյ՝ զամենեսեան զմեզ
հրաւիրեալ։
անդիտակիր նահատա
կուք նախկին վկայելոյն
խաչ աներեակերտ։ Ո՛վանդի
ի քեզ ծանուցաւ բեռ
ռեալն աւծ՝ մերդ երկրորդ
ստեղծիչ առաջնոյն ։
Ո՛վ նա որ արտատրտհեաց
ի կենաց դրախտէն զկողին
պարտակից, նոյն դարձեալ
ի քեզ՝ զմահակից ինքեն՝
յայն վայր ցանկալի եմոյծ
լրատին ։
Ո՛վ օնարան ընծայամատոյց
գառինն անմահի խաչ ամ
նազօր ։ 5 Ո՛վանդի լրեալ
և սկիզբն առաքելոց և մար
դարէից, մաքրեսջ կարա
պետն և արարչին նախընթ
թաց, զեազմեալդ ի քեզ՝
դառն անարատ այ և հօր,
ի մերոյ քաղաքին ասուք մա
տամբն յայտնեաց ։ Ո՛վ ի
բարձոյն մեղայ բընաւին
աշխարհաց՝ զանձն քո՛ ի
վերայ զո պատրաստ նիւթից,
ստեղծիչ առաջնոյն ։
Ո՛վ նա որ արտատրտհեաց
ի կենաց դրախտէն զկողին
պարտակից, նոյն դարձեալ
ի քեզ՝ զմահակից ինքեն՝
յայն վայր ցանկալի եմոյծ
իւրոյ՝ զամենեսեան զմեզ
հրաւիրեալ։

ղքե ձիաւորեալ գունեալն
ձորձով ։ ըստ մեծին յակո
բայ յարիւն խաղողոյ ։ ա
րագ ընթանայ ի դժուա
րակոխ մրթին շուտմարան
խորին դժոխոց՝ աճապին կո
գուիլ լոյս ծագեալ ։
Ո՛ր և դանիէլ ազդեաց
մեզ յստակ ։ 2 որ կայ ի խա
ւարի, և լոյս իւր ընդնմա
փայլէ համարձակ ։
Ո՛նոյ զմեզ վերստին ի
մանէ յի նշան արարչակիր։
3 Ո՛ր սկզբնարարն բա
րեաց յիւ՝ մկրտութիւ և բա
ժակ լըճացման մեղաց և
արքման կենաց զքեզ դա
նեաց։ 4 Յո՛ զկորդու
թիւն փառաց խնդրողաց
որդւոցն որոտման, զկնի
սուսնակ խորհուրդ փո
ազդեաց ։
Ո՛ացարան անբաժանելի հո
րայ անմահին յի նշան
անպարտելի։ Ո՛վանդի քե
գուտուրեալ միջապինդ ամ
րութեամբ բանն մարմնա
ցեալ՝ տիրոջ յոգնաթիւ
ազանց հեթանոսաց ։ ի շր

Ա Թագ 49 · 11
2 Կոր 2 · 22
3 Կոչ 20 · 22
4 Կոչ 10 · 37
5 Հով 1 · 33՝ 36

մեզ ընձեռեցեր. և՛ ի ձա-
շակութեն հաղորդութե կե-
նացն հացի, լուսաւորեալ
զմարդիկ մատուցեր։ 1 Կո. 10
Աբրոթէ և բժշկութէ 16.27
ախտիցն մեղաց՝ քրաձիր 3.14
նշան կենաստու խաչիդ։ 2 Քոլոս. 3.14
Ի քէզ նորոգիչն խնամով 3 մակա. 4.2
ի տարինս երկրի հեաւ-
եալն աճ՝ զսիրմ չարու-
ժահահոտ յանցաճոց՝ հը
րանշոյլ և անշէջ բոցով սո
էրեաց։ Ո՛ր հրեշտակա-
նութն մաղաքեաս՝ աւետա
րանեալ կանուխ մեզ ապ
դեաց։ Յ Ոտքեցիդ եր-
կիւղածաց իմոց արդար ա
րեգակն՝ բժշկութէ թեւով
սյացեալ։
Ո՛վ անվախճան փառքն հա
ղորդութիւն զմեզ հըզօ
րիւթեամբ երկնային նշան։
Ո՛ւրախ աւետեաց ուխտի խոս
տացեալ շնորհի աներկեւան
ցնծութեն։ Ո՛նանգի դու ես
փոխանորդ գրաւական ան
նըմանական բարութեն հան
գըստեան։
Ո՛վ, ախտհետևօղ վերնային

Ո՛ ամբար անշէջ և անըստ
էր բոցով պայծառ փայ
լատակեալ նշան ամենա-
դով։ Ո՛նանգի՛ ի քեզ ան
պարտնակն աճ մարդա-
ցեալ՝ արտաքոյ բանակին
աճուրդեն՝ ամենաճախ հը
րովն՝ ի չարչարիրն ողջամբ
կիզեալ՝ սրբութիւն մեզ
շուցաւ։ Ո՛ր և անմահն՝
անշնչութեամբ ըստ առա
կաւոր զոհին կիզման՝ ըզ
Ձարպ ճաշակութեանն՝
հօր ձեռնձերեալ՝ զաճապին
հոգին՝ բուրումն անուշից
կնդրուկ հաշտութե նմին
ախտիկ յերկինս ար-
ձակեաց։
Ո՛ եմարան և ընդունա-
րան երկնից արքային նշան
աճ ընկալ։ Ո՛ եճ են սքան
չելիքն այ աւքեղ, քան թէ
ի վրանն սողոմոնի։ Ո՛ ի
ինա միայն աստեղք լու-
սատու շրջան առնուն ձե
ռով։ Ո՛ ընդ վարագոյր տա
րածել ի մէջ փառացն այ,
Ո՛ ղ դու զճաճկեալն ի
նմանէ՝ յայտնի շշափեալ

պրկուեր վիշապին վանելու։ Ասսո և խոստովանեցաւ ի վերին աթոռոյն շրջան բազմելոցն, որ ամենակալ որ էն, և որ էր, և որ գայ պայման յուսով յայտնեացին։ Վանզի արդարև ի քո դէմս լուսանկար փրկու թիւնդս այսոքիկ յանկեալ առլցան բարեաց լրութիք ի փառս անեղին։

Որբեքծագեանս եզերաց աւետեարց՝ կնիք պահպանական նշան ամենազօր։ Այր խելիկիչ եղջերուք քաջ ուալծորդ զուգութիք։ Այս գեցուցանես զքաստուն այդ ըզ զաբարիայ ի չարին գուամարս։ Այն ձիրքիթաց եբազմամբ ի կոյս չորս դի մեցմամբ՝ զազգաց և զաշանց զսիրտ նըւաճես ուղղութեամբ ի զքաստուքի մերոյ երասանի պնդուե։ Այ զի և խորհրդակին տես գուքեամբ։ Դէմք հետոյ կառացն ի բնակուե կոյս քումդ Հանդստեան տեսա ըրեցան։

Ընծայ յաղթուե զօրեղն ուժգնութիք սիրական սր էետսից մարմնաւոր տնտե սութիք բնակողին ի քեզ նշան ամենազօր։ Այր ի յայտնութիքն՝ երբրև առա կաւ պատմաբանեցար ի տես սողէն։ Ոչ անցեալն իբ րև զապառնին նշանակել՝ գառն հեծեալ ի ձերմակ երիվար, և զդիմեցուածս ժբ (իե. 2)

անձանօթ և անբնտել աշ մինանձուկ Հանապարհին փայտ նորոգութիք։ Այս սիրապես միշտ առաջնոր դես զքեզ սիրողաց յերկիր կենդանեաց։ Խրատ տեալ ինքնիշխան քո ընթացիւք՝ զգանկն անշրպետ սրոյ սրօքին։

Նորհատուր աւնդ լոյս պարգեւաց էին՝ կեցու ցիչ նշան։ Այր թէպէտ ի սահմանելի քառից տարեթաց զգայականաց զետե ղեալ որոշեցար, սակայն անդր քան զուշ խորհրդոյ իմաստից դերազրատէս բազմեցար։

Ընօղ յաղթուե զօրեղն ուժգնութիք սիրական սր էետսից մարմնաւոր տնտե սութիք բնակողին ի քեզ նշան ամենազօր։ Այր ի յայտնութիքն՝ երբրև առա կաւ պատմաբանեցար ի տես սողէն։ Ոչ անցեալն իբ րև զապառնին նշանակել՝ գառն հեծեալ ի ձերմակ երիվար, և զդիմեցուածս ժբ (իե. 2)

Եւ այն կենդանութիւն զոր տեսանէր Եզեկիէլ՝ նոյն էր եւ Յովհաննու։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի ի վերայ երկրի առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ միայն ի մարդկանէ էր տեսիլն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Եւ ահա կենդանի մի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Ի վերայ երկրի, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։ Եւ զի ասէ՝ Առաջի չորից երեսից նոցա, ցուցանէ զի ոչ ի մարդկանէ միայն, այլ եւ ի կենդանեաց։

դու առ ինորդես. քան թէ
անբանիդ ջոկաց հաշ-
ման։ Կանգնի՛ ի վայր դա
լարի անդորրապէս յուսով
հանգստեան զամենեսեան
դրդեալ պարարես։

Լսեցեք պատճառ հաշ
տութեան ես անսկզբան՝
ընդ ծառայն սխալական նը
շանդ խաղաղութեան։
Կանգնի՛ ի վե՛ր դո նըշէրն
բարեաց փլկողին արեան՝
մեծաբարբառ առնա՛ յեր
կինս ձայնեաց։ Լո՛ւր որպ
աբէլ՝ որդի ադամայ՝ մա-
հու գոաւ գուժաւոր,
այսպէս և դու կարապետ
կենաց յարութեան ես ա-
ւետաւոր։

Յանկուցողաց երկնիցն փա
ռաց՝ նրբական հետս շաւ
ղաց նշան լուսապարգև։
Կանգնի՛ քե իշխանութի
մոլեգնութեան չարին պե
տութեան յաւէտ կապող
ցա՛։ և ձանապարհ մոխ
դրախտին՝ լայն և ընդար-
ձակ մարդկան հորդե
ցա՛։

բարուց հրեից խակամտու
թեն գայթակղու՛ի. և ար
տաքնախորհուրդ հեթա-
նոսաց հաւատոյդ հանձա
րախոյզ խնդրանացն յիմա
րութիւն։ Կայց ապա-
՛ինելոցս՝ ի քեզ՝ վե՛մ՝ ի
հաստատութիւնդ արձա
նացուցիչ։ Ի վերայ որոյ
պօղոս շինեալ զհաւատս՝
՛ի խորհուրդ քում փրկու
թե զգործն աւետարանի։
և զմինն քո գործօղ անձա
ռին՝ մեկնապէս յայտնել
քարոզեաց։ Լո՛ւ զձայր կա
տարած ի ընթացից բանին՝
՛ի քոյդ գլխաւորեալ ուխ
տակցութի՛ կամաց առաք
չին։ Կանգնի՛ քե ընկալաբ
՛ի մեզ զքո՝ զայս զօրութիւն
և զիմաստութի՛ն։

Յիերեմիայ բաժանել ազ
գաց հրաւիրակ կոչման
՛ի մի եկեղեցի նշան հաշ
տութեան։ Կանգնի հեշ
տապէս մարդահոյլ հօտից
բանի ունողաց իբր գործի
հնչման սաղմոսաց հոգիա-
տո՛ւիդ քնարահարութե՛ն՝

ես = պ
3 · 7
ես = ել · ե
3 · 10
ես = ել · ե
1 · 24

տե

կին՝ յիշեւ պատկերի քումդ
պարծանաց պատուոյ պատ-
ուական ծնողացդ։ Ո
բարեբանեալ քրեան Տեառն,
որ զայծատուրծ պատճառս
բարեբանեալ միշտ բարեբանեալ
սեզբ եւս ընտրականօք
Ա՛, հա՛ այսքանեօք եւ այսպիսի
զիմ ընամուքին հինի՛ յ քեզ
նահանջեաց։
Ո՞աղաքիս լուայ՝ նոր ե-
րուսաղէմ՝ մահարձան ան
մատչելի։ Ո՞անդի զմոլար
աղանդ սոսայօդն քիւր դա
ւանման՝ որք առաչս ե-
րեւումն զմարմին բանին
մարդկութեան համբաւեն
շրթամբք ներդութեան,
դու ցրես զնեաս շարու-
թեանն՝ ընդդէմ կատու-
գեալ անվան սբ արձան։
Ո՛չ հաստատես՝ ի գիծ քա
ռանման պատկուեալ քոյին
սեռութէ զանյայտն հե-
դուսեալ, զանմարմինն բե
էեռեալ, զանմահն մահա-
ցեալ։ և մերայնուալ՝ հօրն
անեղն խոկակիցն որդի՛ յ
հարին զի պճնազանդութին
աւարտեալ։

Ո՛ւրք ամենայն ազգաց
զաղաւրան սիեզերաց՝ որ
վերնոց, և՛ ի ներքնոց։ խա
փառս արքասացուէ միշտ
օրհներգութեան՝ որպէս յ
և ժառանգեաց զմ
պատուիրանացդ՝ զի ընդ
զգալեաց, ի սի անունն քո
գութիւն յիմանալեաց և՛ ի
ցեալ որդին այ, զերկրպա
և փառաւորեալ մարդա
բան ածեալ աւարտեաց։
ցախին՝ զամենայնն ի լը
լելոյ ընդ զմտաեալ զա
թեցեր։ Ո՞ր ճաշակմամբն
յն՝ հեծելութէն՝ ի քեզ կը
գոց նոցին կատարուն
զաղանդ զվարդարդաս եր
մարգարէին՝ ի քեզ հան
գուցել նշան հրաշագործ։
Ո՞անդի զվարդարդաս եր
գոց նոցին կատարուն
յն՝ հեծելութէն՝ ի քեզ կը
թեցեր։ Ո՞ր ճաշակմամբն
լելոյ ընդ զմտաեալ զա
ցախին՝ զամենայնն ի լը
լոն ածեալ աւարտեաց։
և փառաւորեալ մարդա
ցեալ որդին այ, զերկրպա
գութիւն յիմանալեաց և՛ ի
զգալեաց, ի սի անունն քո
կրկնեաց։

Ո՞ւրք անփոխանորդելի
երկնից արքայութեանն
ժառանգորդի նշան լուսա
պաճոյճ։ Ո՞անդի զվարդա
ջագրութէ խորհրդոյ կա
մաւոր մահուն իւրոյ յո
քարոզել, զայս քեզ անուն
սեպհականել հաստատեց
Ո՛րով և ժառանգեաց զմ
փառս արքասացուէ միշտ
օրհներգութեան՝ որպէս յ
վերնոց, և՛ ի ներքնոց։ խա
զաղարան սիեզերաց՝ որ

տե

Ի նոցանէ վհատիցին, 4 ձըկ
նէլ ձգիս ի բարձունս երկ
նից փայլակնանման ի տես
իւեան։
2 () ընեալ ես փայտ կե
նաց. որ դու միայնակ, լու
ոյ ընդունակ, ի փառաց
անքակ, ՚ի շնորհացն գոակ,
երկրի երևակ, ծագմանն
դիտակ, արարչին խօսնակ,
միջնորդ համարձակ, ամեր
աշխարակ։ Ո՞ւրդ ի քո
Հարուածն լման շրջանա
կի, եօթնեակ դարուց վախ
ճանի, յորժամ բնութիւն
նիւթոց լուծանի, միայն
դու ի նոցանէ հիւթ ան
նիւթից վհատցին, 4 ձըկ
ոչ ձգիս ի բարձունս երկ
նից փայլակնանման ի տես

սեսակի մեք ժառանգե
ցաք։ Ի՛ն մեսան անձուկ
1 Կոր դրախտին սեննեկի ՚ի բե
3·24 ցեղէնն սրոյ պարփակեալ
լիս մարդկան ազանց հոր
դեցաւ։ Ի՛ն սիեանհոդոս
կաթողիկէ անսասանական
վերինն սիովնի՛ սիեան և
նեցուկ նորին ամրոցի՛ հաս
սատ պնդութիւք դու խա
րըսխեցար։ Ո՞ւ այսորիկ
խոստովանութի յօդակապս
բարառնութի՛ փրբր և նը
2 Կոր Հաճ զ քումդ հիացման։
14·7 որ դերազանցդ ես բանից
գովութ։ Ո՞ ՚ի քէ սեղ
3 Տիտ ծիլն էութի՛ ՚ի քեզ ծա
2·11 նուցաւ, ապա զորպիսի շը
նորհս ոչ ընդունիլ խոստո
վանեսցի երկրածինս մերդ
՚ի քոյդ վստահացել անեղծ
զօրութի։ Ո՞պա այսուհե
ս և գերազանց սիրն ընձա
գաց, իմացական մարդս
նըմիրզ, և մտաւորն պա
տարագ, օրհնեալ իրն
կեալ և գովեալ ես ՚ի սահ
4 Ոչ ման անանարտ և անբասե
24·30 ՚ն երր յաւիտեանին։

կերպագործ քրմեդ նշանի՝
զոր պատրաստեցեր։
Յորելեան՝ որում յերեկոյ ա-
րարման աւուր այսմ յա-
իւնին, արժանի՝ լինցուք
և՝ ի սկիզբն վաղորդայնի
միտասին ժամու՝ փառա
ւորել զբեզ կենսատու՝
ի կանուխն ժամանուն և
յանապանն յարուցիչ,
ի գիծն լայնական և՝ ի մա
կերևութինն հարուստական,
Որ ես միշտ բարեպարական
երդաբանութիւք երկրպա-
գեալ. յիւ արեամբն մեղ.
և զէն նորին զօրացեալ։
Որ ես ի քեզ ընդ քեզ և
առ քեզ. ի միջոց տարած-
մանն երկնաթռիչ և փայ-
լակնընթաց խաչիդ ձեւուին.
Որով վարժէ՛ և յարմա-
րէ՛ զմեզ կրօն՝ անանձնա-
պետ դաստիարակութեամբ
բստ քումդ խորհրդի՝ ան-
անդրպետ միականութ բնա
կեալ բազմեալ միացեալ և
ոչ հեռացեալ։ Որով լե-
բրունի՛ զարտուցեալքս՝ ի
լուծդ ածեալ լըձալի։

Հայեցման աւմ էութիւն՝ յա
ւուր գալստեն անմահ ար
քային։ Նա՛ զայդիանակ
փառացն յի յայնժամ՝ ի
քեզ լրմամբ առ բերեալ,
պարծեցուցանես՝ ի պայ
ծառութիւն քումդ տե
սանի զքեզ պանծացեալն,
Նա՛ փայլումն նշուլից ան
օրինակ քո գեղոյ յաշխարհ
տարածեալ, տեսակ լրու
մեծ լուսաւորացդ տարե
րականաց՝ ի քոյդ ապաստա
նեալ տիրական ծագումն,
աղօտանըւազ և անծագե
լի տոհմերիւ ։ ծածկեալ
մրթանան։

Նա՛ արդ՝ մաքուր ընտրու
թեամբ սր պատուհաս
նին, անդատապարտ համար
ձակութ՝ ի դէմս անպատ
կառ գեղոյ երեսաց՝ ի հո
գի շնորհաց՝ ի յոյն կե
նաց՝ անբերոյ պարտեաց՝
շարին յանցանաց՝ ի հան
դերձ փառաց՝ շնորհին հո
բերշտակաց՝ միշտ երգեցո
ղաց՝ զդուշական և աննիւ
հելի փառաբանողաց՝ զեր

Տէր-Հոյր։

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

խմբից դասուց եր Յանկայն՝ պատուա՛ սիրեն բիւրաբեղուն քա՛ նիւք գովեստի՝ զկիզքնա՛ լոյն կենաց գոյից ՝ի կիւս բանից ըղձաձայնութեց ։ Յե՛ ոչ փողոք տաճղոք և քնարիւք զգայական սրտի շարժեալ զդորձի՝ զերա՛ զանցելն ՝ի լոյս անմատոյց՝ ուրախութե՛ վերադրո՛ա՛ տեն։ Յե՛ զանձաւ արար՛ ջութե՛ հրաշագործ ամե՛ նաստեղծն տրուե՛ օրհնե՛ լով, պատճառ փառաբա՛ նութե՛ իսկութե՛ հաստչին ըզհաստուածոցս առնուն գոյութի։ Ոչ և ճշմարիտն բան ցուցանէ ։ ՝Ի ստեղծա՛ նելն ինձ զոյս ամ, բոլո՛ զօրից դասուց երջանկացն օրհնեցին զիս մեծաձայն ։

Եւ ինքն ըմբռնի բովանդակապէս քե՛ ՝ի միջնէ՝ աստ և՛ ի հանդերձեալն ապառնի։ Յաղագս որոյ ՝ի գովեստ ներբողական ձառիս վախ ճանի՝ նմա փա՛ռք Յի՛ ՆԻ՛ ընդ Հօրն՝ և ընդ Հոգւոյն սրբո՛ աղբակիզ ՝ի խոստովանո՛ ղացս զգաւ՛ անուե՛ վերոյ և միայնոյ պատուե՛լի և պաշտե՛լի երկրպագե՛լի ստե՛լ երկրպագե՛լի ստե՛լ

Ա՛րդարդութեանն։

Ո՛րում ըստ անսահման գո՛ վութե՛ երգոց, ըստ անկէտն իսկութե՛, և ըստ անկշիռն իշխանութե՛, ըստ էականն յարակայութե՛, և ըստ ա՛ րարչականն զօրութեան ։ ոչ ՝ի ստեղծուածն առա՛ ջին, նոյն և յերկիր դ գոյացուցանելս նորոգմամբ, և՛ս առաւե՛լ յանփոփոխ և յանզուգական յաւիտեանս ամէն ։

պատկանած է ի ձայն դո-
վեստից օրհնել պատճեաց։
Ո Մարմնարանն անտեսին,
և զՀեմարանն մեծին։
Ո Տաղաչարն սիրական՝
և զԼորանն ածական։
Ո Խառնարանն Ճաշակման՝
անապական խրախճանուե։
Ո Սրբարանն մաքրուե, և
զընդունակն զգաստուե։
Ո Նպատակն կատարեե,
և զօրինակն երանուեե։
Ո Հարսնարանն անուճա-
նել լի՝ անժամանակականն
փեսայի։ Ո Քնակարանն
հաճուեե՝ կամաց անեղն
ածուեե։ Ո Այսքան փա-
ռազարդ շնորհաց ընդու-
նակն, և ոչ նոքին ածու-
թեն օրհնատաք հրշտկացն
պարք՝ ոչ պարտն է պատ
ճել ժպրհին։ Ածող եե՝
մարդ երկրային՝ ի կշիռս
չափոյ բերանոյ հողագանդ
ճաշոյ հիւթոյ մեղիս մարմ
նոյ։ Վնանզի անճառուեե
անհասականաե վեհադոյն
ամէն փակեալ գոանի։ և
ոչ զօրեն երկնայինք՝ զա-

և ամ հրեշտակք իմ գովե
ցին զես։

Ո՛ւր արդ՝ եթէ հրափայլ
և երազընթացն փառա
բանչք՝ վերնաթռիչ պատ
գամաւորք՝ հոգեբանիւք
և անեղծակն կենդանեօքն
նա օրհնաբանի։ Ո՛ր թէպ
և նոքա վեհ.ք են բնակու
թէ կայից ստորինս, և նշոյլ
երկրէդ լուսոյ առաջնոյն,
այլ սակայն յոյժ անտեսա
բար տպաւորուեք առ բր
նուե բարի բանին բարձր
լոյ՝ բարեզարդաբար բերկ
րանաք բերին։ Ո՛վ որ գո
հաբանի առ՝ինոցանէ նր
ածուին՝ լայնաձիգ հեռա
ւորուեք և ընդարձակ միջո
ցաւ յաւէտ անջրպետ նը
շուլ.ք ծածկի՝ինոցուն։
Ո՛պա զայն որ զանհան նը
րելինաց՝ի հողեղէն յարկն
պարունակեց։ և զանձառն
՝ի սերոբէից՝ զդալն մարմ
նոյ յօդիւն պատեաց։ և
զկերակրիչն դասուց հրեշ
տակաց՝ կամինատուն ըս-
տեամբքն դիեցոյց, որ երդ
պատկանած է ի ձայն դո-
վեստից օրհնել պատճեաց։
Ո Մարմնարանն անտեսին,
և զՀեմարանն մեծին։
Ո Տաղաչարն սիրական՝
և զԼորանն ածական։
Ո Խառնարանն Ճաշակման՝
անապական խրախճանուե։
Ո Սրբարանն մաքրուե, և
զընդունակն զգաստուե։
Ո Նպատակն կատարեե,
և զօրինակն երանուեե։
Ո Հարսնարանն անուճա-
նել լի՝ անժամանակականն
փեսայի։ Ո Քնակարանն
հաճուեե՝ կամաց անեղն
ածուեե։ Ո Այսքան փա
ռազարդ շնորհաց ընդու-
նակն, և ոչ նոքին ածու-
թեն օրհնատաք հրշտկացն
պարք՝ ոչ պարտն է պատ
ճել ժպրհին։ Ածող եե՝
մարդ երկրային՝ ի կշիռս
չափոյ բերանոյ հողագանդ
ճաշոյ հիւթոյ մեղիս մարմ
նոյ։ Վնանզի անճառուեե
անհասականաե վեհադոյն
ամէն փակեալ գոանի։ և
ոչ զօրեն երկնայինք՝ զա-

ղովրդոց սեսին զիաուս ա-
նեղին, ապա այժմ յերևիլ
բանին ի մարմնի և լինիլ
մարմին ադամեան կերպիւ,
հարկ է յոյժ ճահողապես
ոչ միայն անմարմնոցն, այլև
զպայնոցս արժանաբար ըղ
ձականուիք ինչել զձայն
բերկրանաց բարբառոյ բա
նից օրհնուեց, «Հանդի խո
նարհս այս երկիր՝ եղեալ
սիրակիր՝ դուաճ լծակից ի
ծածակիր երկինն վերին։
Ո՞վ խրախուսեալ հոգևո
րակն հրճուանօք երկուցն
դասուց՝ ի մի խառմբ պա-
րու՝ ոմն սարեկանս փրկ
չին փայլման կատարեն։
զդայական սեռս եղակա-
նաց, և անմարմին դասք հը
րեշտակաց։ յերևելիս ու-
սականաց։ և յիմանալիսն
ծածկեցելոց։ Ընդորս և
մեք կցորդք այսօր եկեղե
ցի դուստր վերինն յարկի
երկնայինն առաքաստի, պա
տրաստեալ ի հարսնիս
Քրիստոսէ, որ ասէ ցմեզ
ի սուրբ աւետարանին։ Ես
եմ դուռն ոչխարաց։ Ես
եմ դուռն ոչխարաց։ Ես
եմ դուռն ոչխարաց

ծին։ Տարար զնա ՚ի բեզ
ախտիւ հանդուստեամբ կա-
մացն Տաճուէ. եղեալ եր
կեր անձնական՝ բանական
բուսոյն։ Եւ զգայական
անդաստան՝ կենացն հաշի։
Եւ վաստուն բորբոքման,
անշէջ կայծակին։ Եւ վայր
դալարաբեր՝ հայրական ծո
ցածին ծաղկին։ 3 Եւ ծառ
երկնաւղէշ՝ անթարշամ ին
ծորին։ Եւ դրախտան
դոյութիւն՝ լուսատու մար
դարտին։ 4 Եւ լեառն ար
ձանունակ՝ երկրային վի
միին։ 5 Եւ այդ արմիատ
կիզբն աստեղն առաւտին։
Եւ յարկ դիտատեսին՝ բա
նական հօտին։ Եւ ար
քայական լուսակերտ՝ ան
մահ թագուորին։ Եւ մայր
կաթնամատոյց՝ բնաւից ըս
տեղծողին։ Եւ հարսն սըր
բուհի՝ հօրն քրի։

Ունդա՛ և ուրա՛խ լեր ձայ
նիւ երգոցս օրհնութեան,
քեզմէ երանուեալ բանադո
ւեալ։ 6 Ով լրատեացդ՛ր և ձայ
նիւ ողջունի դաբրիէլեան

1 Ց-բ
28 · 19
2 Ց-յ
2C · 11
3 Լ·ւգ
2 · 3
4 Ա-
2 · 34
5 Ց-
22 · 16
6 Ա-
1 · 28

389 աւե

Ա՛վ ամենայնի արարչին՝
կալ սիրուհի և աճել
ծին։ որ զանասանելին երկ
նի բարձրութիւն և երկրի
լայնութիւն, ծովու խորութիւն
և անդնդոց անհասութիւն,
զ՚ի բնէն մարմնացեալն իմ
կութիւն էութեան, յորովայն ան
ձուկ սբդ քում սեռնակի
կրել զօրեցեր։ Ո՞ւր հայե
ցեալ երջանկին յովսէ՝ պատ
շաճանեաց ՚ի ձև առակաց՝
զանբաւ՛ութիւն մեծին սբ
շայրացել, յոմանցն դիմաց
առելով, ւեթէ չունիմ զնա։
և զայրի՞, թէ չի՛ ընդ ինև։
Ո՞րպէս երդակցել վեհին
յովհաննու ՚ի բանն կայսր
նութեան ասէ հիացմամբ
2 փախեաւ երկին և երկիր
՚ի մի սասանութ ՚ի դիմաց
էին, և տեղի չէ գտաւ։
Ո՞նդի այրդարև յաւէտ
անձկութիւն ամփոփին ՚ի բե
րութիւն բովանդակութիւն ա
րարչական բանին հանդերձ
տեառն։ Ոսկ դու ընտրեալ
՚ի զարմէ և՚ի զանգուածոյ
մարդոյ զաւակի սբ աճել

(Իզ · 2)

աւետեացն՝ բերկրեալդ՝ի
կանայս։ Ննակարան ար-
ժանաւոր բանին խոնար-
հուէ։ Ննկատաղարթ մարմ
նոյ ածուէն խառնարան։
Ուղարան օծելուէ քնա-
կան անուանադրութեան։
Ար նախ քան զծննանիլ բա
նին առ՛ի քէն՝ անթերի լը
բականուէ հրեշտակական
թևոցն սքօղմամբ՝ ցանկ ար
կեալ պահէիր անպատ ան
բծուէ։ Ո՞ր որ հաճեալ
հաւանուէ Աղրոդական
փառք ածուվեն՝ ձանալ
պարհ արար հանդստեան։
Ո՞անզի ծոդին սբ եկն
՛ի քեզ՝ յօրինօզն անախտ
սրբուվե։ և բարձրելոյն
ծօրն զօրուի՝ մօրդ հովա
նացաւ։ Ադուցն պատ-
րաստեալ զքեզ ընդունիլ։
Ո՞ր որ բնակեցաւն էա-
կինն հօր բարձրելոյ՝ էր ան
ժամանակ։ Ո՞ր որ յօրա-
ւոր մարմնով՛ի քէն ծնաւ՝
սկիզբն ունի էուե նախք
զարուսեակ։ Ուստի և զ
յօդաւոր մարմինն միակ՝

խառնեաց ընդ ածական բը
նուէն իւր անքակ։ Ո՞ր
սեպհականեց զաթոռն հօր
իւրոյ դաւթի յաւիտեան։
Թագաւորել տանս աշխար
հի և երկրիս քաղաքի։
Ո՞րիկեալ տոցա ուղ ձանա
պարհի փրկութեան դոր
ծի՝ հանել՛ի կամարն երկ
նից տաճարի։ Ո՞ր կանդ-
նեաց զխորանն կործանել
ադամեան մարմնոյն՝ ի նո
րոգուի շինուէ քանական
ուխտին դաշնաւորուէ։
Ո՞րդ՝ այսպիսեաց բազ
մաթիւ և բարձրագոյն բա
րեաց ընդունակ և մատա
կարար՝ միայն դու մաքուր
կուսուվէ էին խնկարան
սիրուհի օրհնեալ սբ ածա
ծին։ Ո՞անզի իբրև զձըն
շուկն խառնուվե խնկոց
կնդրկի և զմուռի ընդ տաշ
խին և կասիայի՝ բորբոքել
հրով մաքրուվե՝ բարդե-
ցեր զծուխ բուրման ա-
նուշահոտ սրբուվե՛ի հո
տոտելիս այ և հօր հաճուէ։
Ո՞արուք մաքրեալ՝ քա-

փոխուին մեծ արդասեաց
փառացն ընդ փոքուն յոր
ղանակեցեր։ 1 Յանդիր զան
Հայրն մանուկ՝ մայրդ որ
դեպէս գերադրձեցեր։
և ըմբռնեալ բարձողաց ձե
ռացդ բազկաբ՝ զանպարա
դիրն եակ մարդացեալ՝ ի
համբոյր հպելոյ մատու
ման շրթանցդ ողջագուրե
ցեր։ 4 Լուա գաստ մեք ժա
ռանգակից՝ ասէր Հայր
զաճ առ ձայնել՝ ի ձեռն
քումդ միջնորդութեան
սբ աճամայր։

Յարեհամբաւեալես մաք
րութեամբ շահիլ նախընթաց
կուսից։ Ո՛ր զլուխեամբ
ունօղն դրկից՝ կարօտաբար
կաթամբ լցուցեր։ և աչեաց
մարդկութեան զանտեան՝
ի մարմնի եռուր նկատել
Ո՛ տրոյ զամ բերան դո
հուխք՝ ստացար քեզ օրհ
նաբանս՝ անձկով տարփո
ման սբ աճաճին։

Յ՝ բանեալ ես դու ի լե
զուս անբիծս ընտրական
շրթանց Յ՝ ծաղիկդ յեսսեայ

րութիք լցեալ, հեզութիք
արձանացեալ, առաքինու
թեամբ կատարեալ, քաղց
րութիք աղբիւրացեալ սբ
աճամայր։

Ա՛նդա և ուրա՛խ լեր յարկ
անճառ ծննդոյդ ի քէն ա
նեղդ այ։ Ո՛ր ի նմին յոր
դւոյն քոյ խնամոց՝ հրեա
շազարդ փառաք ամբարձար
ի կատար աւարտման վեր
նայինն երկնի լուսապէս։
2 Յո՛ն թևաք թեթևութիք
հոգւոյն սլացեալ յիմանա
լիսն վերաչքեցեր ի կայնս
հանգչիլ։ Ո՛ստի և զան
հասանելին իշխանակինս ի
մացման՝ զանկապտելին զդ
դայութիք սրտի նկատման՝
զվայելս անտեսին՝ անձ
նապէս հոգիացրկեալ, զա
նեղձին փառաց ձոխու՛ի
քեզ սեպհականեցեր սբ
աճաճին։

3՝ Ա՛յ, երբողեալես մաքուրդ
փայլումն, կրօղ արարչին
առաքինութեամբ։ Ո՛ր սքան
չելարուեստ հրաշիւք ներ
գործեալ քո՛ի մեզ զփոշ

բայինս աղաչէր կրկ՝ ձուձեալ։ Ու յօրէնս երկ
կեզարդ զգեստուք պա՝
պաշտպանեալ, ընդ առա՝
ջեւոցն գումար դասակ՝
ցել՝ զմիայն արժանիդ պատ
ՀԵԱԼ ԴՈՎԵԻՆ ՍՈՒՐԲ
ԱԾԱԾԻՆ։

Ի բախացիր համայն տար
փանօք ՚ բերկրեալդ ՚ի
կանայս։ Ու ՚ի կոյս և յան
արօր արդանդէ բան բեզմ
նաբերեցեր։ Հնաւոց անկ
ծից՝ արմատ օրհնութեանց։
Ծնօրն ադամայ՝ որդի բերկ
րութեան։ Ո՜ որոյ շը
նորհ ունելով քեզ օրհ՝
նեալ ես ՚ի յորդիդ. զոյ փրկ
կիչ աշխարհի, երանեմք
ՔԵԶ ՆԱ ԱԾԱԾԻՆ։

Ի բախացիր անբաւ բերկ
րանօք հարան լուսոյ, ՚ոս՝
կեզարդ զգեստուք պա՝
ձուձեալ։ Ու յօրէնս երկ
բայինս աղաչէր կրկ՝

և ստեպհաս դեղձա՝
բարձ մաքուր պատարագ։
Ու ձկնաբորական վարս ոզ
ջակիզեալ, բան թէ ՚ի սրոյ
հանդէս խոզխոզեալ։
Ո՜ այսորիկ ՚ի նըշէդ զոյ
զենան՝ հրեշտակայն պարզ
պաշտպանեալ, ընդ առա՝
քելոցն գումար դասակ՝
ցել՝ զմիայն արժանիդ պատ
ՀԵԱԼ ԴՈՎԵԻՆ ՍՈՒՐԲ
ԱԾԱԾԻՆ։

Ի բախացիր համայն տար
փանօք ՚ բերկրեալդ ՚ի
կանայս։ Ու ՚ի կոյս և յան
արօր արդանդէ բան բեզմ
նաբերեցեր։ Հնաւոց անկ
ծից՝ արմատ օրհնութեանց։
Ծնօրն ադամայ՝ որդի բերկ
րութեան։ Ո՜ որոյ շը
նորհ ունելով քեզ օրհ՝
նեալ ես ՚ի յորդիդ. զոյ փրկ
կիչ աշխարհի, երանեմք
ՔԵԶ ՆԱ ԱԾԱԾԻՆ։

Ի բախացիր անբաւ բերկ
րանօք հարան լուսոյ, ՚ոս՝
կեզարդ զգեստուք պա՝
ձուձեալ։ Ու յօրէնս երկ
բայինս աղաչէր կրկ՝

պաղին մեր կենաց։ Ու ՚ի
դրութենէ խաւնուեր քա
ոից յեղանակեալ տարե՝
րաց՝ անկցուդ ճեացեր ՚ի
մանէ հոգածնելոցս հա՝
սարակաց։ Ու չբերօղ ծան
րութեր բնակակիր համ՝
բաստեղծս կարեաց, այլ քո
րօբէօրէն հրաբերան բըղ
խօղ նշուլից։ Ասի ե՜
բաղ ընթացիւք հեռոց հե
ռացել ՚ի վայրն անմատոյց,
յարփին վերին ընծայե՝
ցար նը ԱԾԱՄԱՅՐ։

Ի բախացիր յաւէտ հըրճ
ւանօք բերկրեալդ ՚ի կա
նայս։ Ու դժուարընտել
դաստիարակաւ խաչին վար
ժեալ կրթեցար, որդւոյ
քոյ կցորդակցութեամբ,
միաուսակն ժուժկալու՜
կրելով զերաշխէպ վշտաց
ծընիցելոյդ ՚ի քէն ոչ։
մշտաշարժարն մեռելութե՜
անձնասուղո տօթով խա՜
րուկեալ։ Ի բերե զորոյ
ՀԻՐՄԱՄԲ ՚ի վե՜ սիրոյ ոե՜
ղանդ մատեր՝ ասրաբոյս

բազմէրն յանդուգն քրտով
կատ, անձնատուր կայից,
ընկալար։ երեսդ
զձեռն հինաւուրց գըժ-
կաց ձեռաց՝ ոչ զմանուկ
նուցար։ ի՛մէջ դասուցեր
նաձիր մայր ցուցեալ ծա-
չէն համարձակ նմին կամ
ցուսաւ ակնարկեն, դուք
դիմայ ծածկութիւն՝ ի բա
զոր նզաս թեասբօղեմ
յետ վայելես։ Օ՜ ի
ոսոչ զանձատն ուրախու
աղի անդրանկաց՝ զի՛ քէն
մարմինն՝ ի բանէն անան
զնա՝ համասպասիւ հօր փա
ուաւերէ յերկիս սրբասպաց։
Աշաւոր հարսնդրդ ան
հաւոր քո գոլով
ուրախ ես ի ծնունդ
ընծայ երկնային աւե
տարին տաճար սրբու
փայլ։ Ի ս լուսով ճշմարիտ
նաւ ուռճացեալ լցար. և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն աթոռ կազմեցար.
և արեգակնապէս հոլով
մամբ ։ատ արուսեակն ե
րագ ընթացար։ Ա՜ որով
։ բացեալ զբերան պատա
ւոյն՝ ամլածին որդուոյն՝
օրհնէր զօրհնեալդ՝ ի կա
նայս՝ սուրբ ածածին։
Ա՛, ահա դու լցեր զտունն
զաբարեայ ։ երբեսուին գո
հութեամ. յօրինակ հանդա
կան եկեղեցւոյ՝ որ ե՛ զոյ

զերկնայինն ածեալ մատու
ցեր. և զանանանն նրմա
նեաց մասզանգուածաց ազ
դի մարդկութեան՝ ի չափ
հասակի գեղոյ՝ գեղեցիկ
զտեղն վայելուչ՝ ի լիբա
նան մեզ պարդևեցեր։
Ասոյ զպատկերն՝ ձախա
հօրն՝ ի քէն ստացեալ նո
րոգ հաստատեալ գոհաբա
նեմք զնբ տիրամայրդ։
Ա՛ւրախացիր յողջոյն նախ
ընծայ երկնային աւե
տաւերին տաճար սրբու
փայլ։ Ի ս լուսով ճշմարիտ
նաւ ուռճացեալ լցար. և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն աթոռ կազմեցար.
և արեգակնապէս հոլով
մամբ ։ատ արուսեակն ե
րագ ընթացար։ Ա՜ որով
։ բացեալ զբերան պատա
ւոյն՝ ամլածին որդուոյն՝
օրհնէր զօրհնեալդ՝ ի կա
նայս՝ սուրբ ածածին։
Ա՛, ահա դու լցեր զտունն
զաբարեայ ։ երբեսուին գո
հութեամ. յօրինակ հանդա
կան եկեղեցւոյ՝ որ ե՛ զոյ

1 Կոր. 3·9

Ղուկ. 1·28
1·39
1·42
1·46
1·48

Ղուկ. 7·9

պատկերն՝ հոգեշունչ եր
դոք ի քեզ ընկալար։
Ալէ ի մասնէ, այլ ի լուէ։
Ալէ հատմամբ, այլ հաստա
տուէ։ Ալէ բաժանաբար,
այլ ամբողջապէս։ Ալէ փո
փոխմամբ, այլ փոխատրու
թեամբ։ Ալէ ի ծիրս սահ
մանի տեղւոյ, այլ ի սե
նեակ լայնատարած ոդւոյ։
1 Ոչ անցի զբերծն ի կշիռ
ձեռին զերկիր և զերկին՝
տարար յարդանդի։ ԼՀ
ոչ միայն ի տես նկատման
աչաց նայեցար ի նմա, այլև
շօշափմամբ ձեռացդ ծա
նեար։ Ալէ միայն ողջու
նեալ զանհուպն շրմանդ,
այլև ըմբռնեալ։ Ալէ միայն
զննեալ զհատարակաշէն խո
րան մարդացեալ բանին,
2 այլև անուանեալ կոչմամբ
յն 3 զբնն այ։ Ալէ միայն
ստեամբգդ մնուցեր զանձ
ամանակն ըստ աւուրց,
այլև աճման հասակի զնոյն
ընծայեցեր։ Ո՞ր խոստո
վանի հանդիսական եկեղեցի
զծնեալդ ի քէն՝ աճ ձրէ

բէից։ Ալ՞ան զի ոչ ընդ
քեզ միայն, այլև ի քեզ։
Ալէ միայն փարեցաւ բազ
մեալ, այլև բնակեցաւ տա
ղաւարեալ։ Ալէ միայն միա
ցաւ ի զանգուածս մարմ
նոյ, այլև մարդացաւ։ ա
ռեալ զկերպարան ի քէն
սկսելոյ։ Ալէ միայն մի զօ
դեցաւ քու յերկուց դոյու
թեանց, այլև ընկղմեցաւ
յանապական անօսր էու
թիւնն՝ մարմնոյն վերջե
րումն։ Ալէ միայն միջնոր
դաւ անձինն ընդ հոդոյ միա
ւորեցեալ դիմակ տեսակիդ,
այլ եռամասն խառնեալ
էութիւնք միաւորեցաւ ան
շփոթելի։ Ո՞ի որդի մե
րովս բնութիւն՝ յաթոռս հօրն
իւր աջոյ՝ յերկնաւորսայն
միշտ պաշտպանեցաւ։
Ղ՞ աղաչս որոյ և մեք երկ
րաւորքս՝ զմատակարարդ
և զպատասխանդ մեծս խոր
հրդոյ՝ երանեմք ըղձական
երգօք զանժամանակն էու
թեան երջանիկդ ծնօղ։
Ալր զամենայնի և ամբունց

Լ՝ա
Գ։12

Ա՞ա
Ա։25
ա=ա։ա
Ա։24

ականատես պատկ. ըեզ փա-
րածամափայլ մաքրութ,
նովք ոսկեզօծ արծաթք,
զոր ես ակն պատուական
յաշխարհին ծովէ ընտրու-
թեան, որ զածայրն հրոյն
տարար կերպարան։ Ա՛վ, ծըբան մեծ է՛ քեզ
ասաւրեալ խորհուրդ սիր
բուհի։ Ո՛վ է քեզ առաջ
մարդարէիցն հոգեկիր յո
զացմամբ՝ իսրայէլի ծնօղ
ասացան։ Ա՛պա դու որ ըզ
բանն աճ անձնաւո՛ր, հայ
րենի բնութեն հպատո՛ր,
է սեննեկի քում մաքրակա
նի՝ մարմնապէս բացածն
նուէրք, զերկիսի արժա
նապատիւ գովս թիւնս ոչ
ընդունիցիս։ Ա՛վ շնորհա
շուք դեղով արփաւո՛ր ծաղ
կութիւ՛ յանմատոյց դե
ղեցկութէն պաճոյճ փայլ
փայլեալ։ Ա՛վ համեստ հե
զութէ խոնարհ անբծութէ
կերպասիւք լուսոյ է՛ հո
գւոյն պարատըզեցեալ։
Ա՛վ զարդուք երկնայի
նովք ոսկեզօծ արծաթ
մարգարտիւք մաքրու
թեան, որ զածայրն հրոյն
ցուցար։ Ա՛նգին արդարև
ես ակն պատուական
յաշխարհին ծովէ ընտրու
թեան, որ զածայրն հրոյն
տարար կերպարան։ Ա՛վ, ծըբան մեծ է՛ քեզ
ասաւրեալ խորհուրդ սիր
բուհի։ Ո՛վ է քեզ առաջ
մարդարէիցն հոգեկիր յո
զացմամբ՝ իսրայէլի ծնօղ
ասացան։ Ա՛պա դու որ ըզ
բանն աճ անձնաւո՛ր, հայ
րենի բնութեն հպատո՛ր,
է սեննեկի քում մաքրակա
նի՝ մարմնապէս բացածն
նուէրք, զերկիսի արժա
նապատիւ գովս թիւնս ոչ
ընդունիցիս։ Ա՛վ շնորհա
շուք դեղով արփաւո՛ր ծաղ
կութիւ՛ յանմատոյց դե
ղեցկութէն պաճոյճ փայլ
փայլեալ։ Ա՛վ համեստ հե
զութէ խոնարհ անբծութէ
կերպասիւք լուսոյ է՛ հո
գւոյն պարատըզեցեալ։

Ա՛վ զարդուք երկնայի
նովք ոսկեզօծ արծաթ
մարգարտիւք մաքրու
թեան, որ զածայրն հրոյն
տարար կերպարան։ Ա՛վ, ծըբան մեծ է՛ քեզ
ասաւրեալ խորհուրդ սիր
բուհի։ Ո՛վ է քեզ առաջ
մարդարէիցն հոգեկիր յո
զացմամբ՝ իսրայէլի ծնօղ
ասացան։ Ա՛պա դու որ ըզ
բանն աճ անձնաւո՛ր, հայ
րենի բնութեն հպատո՛ր,
է սեննեկի քում մաքրակա
նի՝ մարմնապէս բացածն
նուէրք, զերկիսի արժա
նապատիւ գովս թիւնս ոչ
ընդունիցիս։ Ա՛վ շնորհա
շուք դեղով արփաւո՛ր ծաղ
կութիւ՛ յանմատոյց դե
ղեցկութէն պաճոյճ փայլ
փայլեալ։ Ա՛վ համեստ հե
զութէ խոնարհ անբծութէ
կերպասիւք լուսոյ է՛ հո
գւոյն պարատըզեցեալ։

Ա՛վ զարդուք երկնայի
նովք ոսկեզօծ արծաթ
մարգարտիւք մաքրու
թեան, որ զածայրն հրոյն
տարար կերպարան։

ատն աղ. ըս, և աղ. ըս՝ իվեր
ոդեաց՝ ի. քեզ խրախուսե
լոյ։ Ա՛ղ և կարողութիւն և
բազուկն հօր միածինն՝ ի
քեզ հանդուցեալ, և զամ
ոդիս մարդկան՝ վկայս և
երկրպագուս իւր զօրացու
ցեալ։ 5 Ոյսն նկարագիր՝
և կերպարանն հօր գոյուե
ի՛ քեզ բնակելովն՝ սրբուի
և արդարութիւն լման ա՛ղ
խարհի ընձեռեաց։ Ա՛պա
մերաւ՛ի և արժանապէս հո
դեշունչ քնարիւք զքեզ
բարեհամբաւեմք սուրբ
ածածին։

՚ի մարդկային զարմէ՝ հր
ըեշտակ երկնային։ Քեզ
ծականաց սերովբէք՝ անմահ
սերովբէ։ Ա՛ հոդային նիւ
թոյ՝ ոսկի սոփերայ՝ Ա՛ ծո
վային բերմանց՝ շնորհա
լոյս մարգարիտ։ 9 Ա՛ յեր
սեանն բուսոյ՝ քաղցրապէ
տուղ ծաղիկ։ Ա՛ յաւուրց
նախնեացն՝ Ա՛ ձիւռ օրհնաբեր։
Հոդոյն հանդարտի՝ 7 ամպ
անձրեւաձիր։ Ա՛ րեւուն
ծագման՝ ակն արփիափայլ։

ասաց զբարձրելոյն հովանի
՚ի գլուխ ընկալեալ։ Ա՛վ
քառեակ մանեկահ նշոյլա
փայլ մաքուր ուլանցն յեր
մամբ՝ այ հոգւոյ և մարմ
նոյ խառնմամբ՝ ի մի էութի
երիցն հիւսամամբ՝ ի յոր
դոյն՝ լանջք սբ. քո շնոր
հօք առ լցել։ 2 Որմնեալդ
ւիսոյն՝ ի կանայս՝ շրթամբք
քահանայապետոյդ մօր մար
գարէին յովհաննու փա
ռաւորս. և՛ի դասուց համա
զարմ նմանագեղուց՝ ցան
կալի երգօք ներբողականս
տաւղօք։ Ո՛ ի թէ բանա
կան մարդոյ դպրութիւնն՝
՚ի պատկեր այ՝ ի սկզբանն
ստեղծաւ, և այսր աղա
դամ ստեղծողին զշնորհս
կալաւ։ Ա՛պա և ստաւաւել
քեզ պարտականն եմք եր
կրպագութիւն ունել շնորհ
սիրեմայր. որ այ՝ ի ծառայի
կերպարան ստեղծման ե
ղեր պատճառ։ Ա՛ռ որ՝ ի
լրութեան ամաբոմանն՝ մարգա
րէական կտակն հաստատեր.
այն զոր ասէ՝ 4 երկնից՝ իվեր

ա Հրտ 4·9
3 Ծնն 1·27
4 Հմ 79·18
5 Հբր 1·3
6 Բաղ 65·8
7 Ես 44·18
2 Ել 4·22

Ա՝երկուցելոյ այդուհին՝ աստղ
առաւօտի։ Ա՝իբերային
մրթոյն՝ իսանակ բերկրա-
նաց։ Ա՝րինի ստուերին՝
տաւ ձմարտաձառ։

Ասկորոյ իբր զնիւթ դոր
ծուածոյ այլազանեաց բա-
րեաց ։ օրհնեա՛լ ես դու՝ի
կանայս։ Ա՝նախաստեղծին
մերկացելոյ՝ փառք անկո-
ղոպտելի։ Ա՝շտացելոյ ա-
նիծապարտ մօրն՝ սիրուիչ
բաւ՛ուած։ Ա՝րդւոց նոցին
խաւարտիք՝ խաղաղուիք
ձայնաւոր։

Ա՝ն այրդ՝ որ բան բաղդա
տելով զանհամեմատ քո
մեծութիւնդ լինի կարօղ
գերահռչակել։ Ա՝բրահամ
մայր։ Ա՝նհատին ծնօղ։
Ա՝նբաւ՛ին գրկարան։
Ա՝մենակալին յանձանձիչ։
Փառազարդողին զգեցու-
ցիչ։ Ա՝երօրհնելոյն զըր
գիչ։ Ա՝հա յաղագս այսո
ցիկ 4 ըստ անստուա քո բանի՝
յերթա՛ւ տացուք փեղ ե-
բանի մկրտիդ յի։

5 Ա՝ննիրհելի դիտամբ
լուսալիր աչօք նկատեալ
տեսակ։ 6 Ա՝տակ մակա-
գիծ, անեղծ պայմանաւ
արձան հաստատեալ։ Ա՝հ
ման յարակայ, մեծութեն
կցորդուած։ Ա՝րկուց միու-
թեն անապականի՝ կապ
պատկանակիր։ Ա՝ երկին
պատկեր, կերպիւ կշռոր
դեալ։ Ա՝նեղև պարզուհի,
հիւթիւ բազկացեալ։
Տաւ տաղբերակին, տողիւ
ձևացեալ։ Տումար տե՛ղ
ջալի, անխախ դրոշմեալ։
7 Ա՝առեան մեծութե, շնոր
հիւ նկարել։ Ա՝մակ ընտ
րութե, բանիւք բարդե
ցեալ։ Ա՝րձան անձնական,
իմաստիւք զօդեալ։ Անիւք
մատանւոյ, որպէս կերպա
դրեալ։ Ո՝ գեստ լուսա
նիւթ, երկնից արքային։
Ո՝ք սրբութե՛ անմահ
բնակողին։ Ո՝արկ վայել
շութեան, անեղ շինողին։
Ա՝րիք մարդկութե, բանի
անեղին։ Ա՝ործի՛ մարմնու
թե, վերին բնութե։ Ա՝աւ
ետաւ պատշաճիւ՝ անպատկա-

ՃԼԴՆՈՒԵՑ։ Օրինակ ուղ
ղուե՛, անապատական վրիպու
1 Յ-յա թեան։ Ընդ պատկաս աձե՛
ղուելի, լման թերութե՛
12.1 նակուհի երկնային, կեն՛
դանեաց դա՛ւառին։
Անանկից շնորհընկալ,
հայրական գթութեանն։
1 Ի-Ի Ընդարտակիրն ազգակցու
2.51 թեան, երկնից վերատին։
Ընդանական արգանդի,
ծանուցօղ ծննդեան։
Ա՛ու վհօրն լուսոյ զորդի
հարազատ՝ ի սուրինս կոյս
աշխարհի՝ մայրենի կաթամբ
ջամբեալ դիեցուցեր։
Եւ ոչ թևովք խնայական
պահպանութե՛ զպարսնա՛
կօղն պարփակեցեր։ Եւ
վկենցաղոյս ընթացս՝ ընդ
լուսազարդ կենացն շաւիղ
ձգեցեր։ Եւ ըստ ընդմա՛
նուելիե արադման օգային
թուչնոյ՝ ի յանցաւորաց աս
տի փոխեցար։ Եւ՝ ի ձէջ
դասուց հրեշտակաց՝ ու՛
3 Ն-ր4 նօղ այ յայտնեալ ծանու՛
2.2 ցար։ Եւ լուսարփի ամպով
առ՝ ի նոցանէ պատուեալ
համբարձար։ Եւ հոլեղէն
հասուցաւ՝ ի բրովբէից
աղի հանդուցար։ Եւ՝ ի
կանանց ազանցն կերպից՝
արուսեակին տեսակաւ տե
սար։ Եւ զննելի բնութե՛
մարդկայնոյ՝ յանձառաշը
նորհ խորհուրդ ծածկե՛
ցար։ Եւ՝ ի ստեղծողէն
քո և համայնից՝ հպատա՛
կօրէն ձևով պաշտեցար։
Եւ հասողին ծագաց աշ
խարհի՝ մայրօրինակ ան՛
ւամբ ձայնեցար։ Եւ մե՛
ղուցելոյ կնոջն առաջնոյ՝
առանց յանցանաց զաւակ
դովեցար։ Եւ ամ անբը
ծաց ընտրուե՛ պատկ սըր
բուե դու դաւանեցար։
Եւ իբրև զհանդարտ ե՛
րինջ անարատ՝ արարչաւ՛
անդ լծոյն մատուցար։
Եւ իբր յաւանակ կամաց
անբաւին՝ ածութենն հե՛
տեւեցար։ Եւ՝ ի խորոց ծո
վէ աշխարհի՝ շուշանակաւ
շաւիղզբ ամբարձար։ 3 Եւ
իբր՝ ի դժնեայ փշոց խաստու
թեց աշխարհիս զբաղմանց

ծաղկեցար։ 1 Եւ իբր՝ ի
դառն արմատոց երկրի,
բաղձրաձաշակ պտուղ յայտ
նեցար։ Եւ երկրորդումն
անտես թաքնուեր՝ խորհըր
դակից սիրոյ կոչեցար։
Եւ ծածուկ հաճոյական
բանին՝ իբր լուսատու ձեր
ձուլ պատեցար։ Եւ անքակ
էին որոնք՝ սահման սկըս
մանն վերակարգեցար։
1 Եւ՝ ի սրբանալ միջոց
քո ստեանց՝ զանկէտն ի
տաշխին ծրար թաքուցեր։
2 Եւ՝ ի կուսական քոմ
բարուն ակէ, զանմահարբն
ողկոյզ հասուցեր։ Եւ միջ
նորդ կենաց երկոցունց՝
սքանչելապէս համարձակե
ցար։ Եւ համոզիչ՝ ի խա
զաղութի, մերկածուփ շարժ
մանց կացուցար։ Եւ իբր
բախակից վերնոյն բարձ
րութե, անկապտելի ան
ճառ պատուեցար։

Ով՝ լուր յայսբանս, եւ՝ ի սոյն
պիսիս, եւ յլեա ընտրեալ
կան երդս բնահիւսից զե
բանաստեղծեալ ես։ վեհանձն

վարուց նախընթաց եւ յա 1 Եւե
ռաջաշաւիղ սբ ածածին։ 2·3
Ա՜ւ զի որպէս երեւեալն
՝ի քէն միածին անդրանիկ
բնութեն հօր՝ սկիզբն ասի
հեութեան խաչունակ մա
հակիր ձգանց։ Ա՜ յսպէս
երանելդ և բարեբանելդ,
գերօրինակ ցուցման տե
սակի ածականըն կարգաց
ծագեցար։ Եւ զանմա
տոյց հուրն կիզանոյ՝ ա 1·12
նապական ծագմամբ ծա
խեցար։ 3 Եւ զարապելն 2 Ովե
՝ի քեւս օգայինս՝ 4 ի քառ 40·9
ընթաց կենդանիս տեսակ։ 3 Ես
Եւ զանկցորդն տեսակա 17·11
նաց, ի մարդկային կերպ 4 Իշէ
նկատեցար։ Եւ զդովեալ 1·12
բարձոյն մեզաց, իբր ըղ
դառն ճաշակ ընկալաք։
5 Եւ դասելոյն ի չարաչ 5 Ես
գործից, ոտ ոյ ձշմարտի 27·44
երկրպագեցաք։ Եւ զան
ծանօթն հօր էութիւ, աղ
դակցակս օրինաբանեցաք։
Եւ զմտերիմ պարտուց
անիծիցն, ի յաշազանին
ջուր ընկղմեցաք։ Եւ զան

ա եւ ան ան ան

1 Այսպէս մարմնացաւ, որպէս
մարդացաւ։ Այն և յայտ
նեցաւ, ըստ որում ծանու
ցաւ։ Ընտրանեցաւ՝
ուսոմ փառաւորեցաւ։
Նոսկ մկրտեցաւ, ոչ եր
դեցաւ։ 2 Նոսկ մկրտեցաւ,
որպէս վկայեցաւ։ Այն իսկ
պատմեցաւ, ոչ ձառեցաւ։
Նոսկ տնանկացաւ, որով
ձոխացաւ։ Նոսկ հնազան
դեցաւ, որով պաշտեցաւ։
Նոսկ երկրպագեցաւ, որով
խոցեցաւ։ Նոսկ կենդանաց
ցաւ, որով քաղեցաւ։
3 Նոսկ պատուեցաւ, որով
պատժեցաւ։ 4 Նոսկ ամա
չեցոյց, որով պատկառե
ցաւ։ Նոսկ բերկրեցոյց, ո
րով տրտմեցաւ։ Նոսկ ըզ
դեցոյց, որով մերկացաւ։
Նոսկ ողջացոյց, որով բնե
ռեցաւ։ Նոսկ կանդնե
ցաւ, որով վտանգեցաւ։
5 Նոր սլացաւ ոչ վերնային
Թռուեաւ ոչ հոգեղէն։
Ոտածկեցաւ ոչ զանբննին
Թախեաւ որպէ զանհաս։
6 Այ յամպս երկնից եղ ըզ

դնացս։ Նովեցաւ որպէս
միածին։ 6 Նոսորաբուղխ
կայլակիզք ներկեաւ, 7 Այն
կէց վերացն խոցով հարցա
քննեցաւ։ 8 Նվեհից ան
մահ հրեշտակացն հաճա
ոտացաւ։ Նաղիօղ մոցման
և մարտի փառաւորեցաւ։
9 Նասուածոր արդարակը
շիւ յամաղգաց վերապատ
մեցաւ։ Նանգի ի քէն
հիմնադրեաց զսկիզբն մար
դեղութիւն անեղն խոկու
նէ յրնտրեալ անպատում
շնորհէ՝ զոյս ամ անփոխա
նորդելի պարգեւանին Հիրս
ընկալաք։ Նէ քե ամոյս
պատրաստուի բարեբաս
ուե բազմրանեան յու
սոյ հրաշունացս մեզ հան
դերձեցի։ Նէ զամ փառս
երանական լուսոյ նշուլից՝
վերնոց և ներքնոց ծածուկ
խորհրդոց, բազմապատիկ
պայծառ յօրինման նոր ա
րարածոց անճառ շինուած
ծոյ նբ եկեղեցւոյ, ի քէն
ծնիցելոյ կերպիս մերոյ և
բարձրացելոյ անուանն յի,

1 Ցոհ 1.14
2 Ա Տիմ 3.16
3 Ա Տիմ 33.10
4 Փիլիպ 3.21
5 Ա Կոր 17.11
103.3
6 Ա Տիմ 63.1
7 Ա Տիմ 13.6
81 = Տիմ
3.16
9 Ա Տիմ 28.17

1 Պատ անբծութեն՝ շատ
զայն արդարութե։
Ա. Ըդ ամենեցուն վերա
կարգելոց Թըւոցս այսո
ցիկ՝ բնակարան բաղձալի
և երանելի և ընդունարան
ընտրական կամաց անբա
ւին, զբեզ խոստովանիմք
երկրաւոր ծնունդըս ըս
տորաստեղծականն ադա
մայ. որոց անհամար և ան
թիւ ազանց՝ ամրական և
պահպանական պարիսպ կա
ուցար։ Ռանդի յարժա
նահայց և յամենազօր քոյ
բարեխաւսութիդ միշտ ապա
ւինեալ, ձեամբ ի հաստա
տութե. խնամալ և հան
գուցեալք ընդ հովանեաւ
պաշտպանութե ամուր պատ
ւարի նը ապաւինիդ,
4 Պատուար պնդայօրէն,
ի զանազան մաքառազարդ
ականց յարմարեալ։ 5 Պատ
ւար հրապարփակ, անմա
տոյց ընդդիմադացն հինից
6 Պատուար բոցանշուլ ան
հուպ և անհաս մատուց
մանն գժնեայ դժբաղաց։

Պատ

ծնկով կրկնելով մատ
ուցանեմք։ Ասաւ և քեզ
բերկրեցեալդ՝ զսովորա
կանն օրհնաբանութիւն բա
նիս երկրորդեմք։

Պատ 1 ( ) ընծեալ ես դու ի կա
նայս, գլուխ նոցին պան
ծանաց և պայծառ պսակ։
Պսակ կուսութե, մաքուր
հարանութե։ Պսակ ընտ
րութե, անփորձ գովութե։
Պսակ անեղծութե, լուսոյ
նմանութե։ 2 Պսակ շնոր
հանորոգ, հին ծնեալութե։
Պսակ երանական, բանին
հօր մայրութե։ Պսակ նը
պարծանաց, կենացն բարձ
րութե։ 2 Պսակ պայծառա
փայլ վարուց իմաստութե։
Պսակ սիրապատճառաց,
երկնահանճարն գիտութե։
Պսակ պիտանական, եկե
ղեցւոյ գեղեցկութեան։
Պսակ պաշտելութեան,
սիրելի նորոյ զարդարման։
Պսակ 3 յղընանկար, յար
ւոյ եօթնոց փայլատակման
Պսակ 4 առաջնորդական,
վերնոցն ազդակցութե։

Պատուար ամենայնիւ [1] ընդ
եղեկիէլի, որ աղխեալ էր
մուտ քո՝ ձշդրտապատումն
գրեաց։ Պատուար շրջալ
պարիսպ [2] ըստ դաւթայ,
որոյ հինն անշարժութեան
՚ի բարձրելոյն հաստատե-
ցաւ։ Պատուար [3] ամրա-
կառոյց քաղաքի վերնոյն
ըստ պօղոսի, որում զհա-
նուրս բնակիչս արարեր։
Կանգնի զքեզ ծնաւ ՚ի մէրմ
նի, և զծնունդս մարմնա
ւոր սիոնիցի՝ որդիս արա-
րեր վերնումն հոգևորի։
Որոյ աղագաւ օրհնեցաւ
արդարդ քոյ կուսութիւն
՚ի շրթունս նոցին, և խոս
տովանեցար յամենեցունց
մարմնաւորեան և տաճար հօր
խոհակցին։ Որով արդա-
րապէս ՚ի քեզ ընծայեալ
բան պատմողին, եղեր մեր
օդնական և տուն ապաւէ
նի՝ յոլովիցդ հեղեղաց յա-
ւուր անձկութեան։
Պաբրութիւն կուսից, և
սկզբնաշաւիղ դասուց եր
կանկաց։ Պայր հիճեադը
րութիւն հաստատուն եկե
ղեցւոյ, և ծնօղ անարատ
բանին այ։ Օ՚ քեզ յա՛
էէտ օրհնութիւք միշտ պատ
կեմք՝ ՚ի նըշխարեալ տեղիս
սրբութիւնդ քում տաճարի։
Նէ՚ ՚ի թևս պահպանութիւն
լայնատարած քումդ մաղ
թանաց ապաւինելով, ըզ
ձեռս մեր ՚ի սմա տարա
ծեմք։ և աներկբայ յու՛
սով հաստատեալ ապրիլ։
Ընդ աղաչեմք՝ ընկալ
զերդաբան օրհնութիւն մե
րում լեզուի։ Նէ՚ հա
ճեալ տայցես սմա զիւրս շը
նորհաց սիոնի և բեթլէ
հէմի։ Պաստի արժանաց
ցուք ընդունիլ մասն փըր
կուն՝ յաւետար գալստեան
մեծի յայտնութեան՝ փառաց
աներեւի, փրկչին անմահի,
քումդ միածնի, միոյն այ
ոն յիւ։ Նէ՚ իբր զպատ
ճառ սկզբնաշաւիղ այսքա
նեաց բարեաց, ՚ի սոյն կա
մարի դեղապճնելոյ զքեզ
պատուեցուք՝ անժամա
նակ հին բարձրացեալ ծնօղ։

[1] Եղեկ. 44 · 12
[2] Սաղ. 47 · 10
[3] Դատ. 4 · 26
Եբրայ. 12 · 22

Ոմն քաոսեղունք շատա-
նոցն կրօնից եղեր հեռա-
ւոր։ Այրեամ առիթ ու-
սուցեան նոցին զանձնին
որդւոյն կերպարան։
Աստի տեսին զանկեան
սկսեալ, և երանեցին զար
մատդ և զպատճառ։ Որ
մէ և մէք հայցեմք զնորը
գուքիր կենաց, և պաշտ
պան զհրամայդդ ձեռնը
տուութիւն։
Լիսաւորել այսօր՝ի քեզ
զիմանալեացն փարթամու
թիւն։ որ սլացեալ հասեր
՝ի բարձունս երկնից։ իբր
անընդունակ ապականու
թեան և մահու լուծման։
Ընդ ցուցար բնակիչ ար
ժանապատիւ։ կենդանեց
երկրին։ Ընդ սիրամայր՝
արդ աղաչեմ միշտ զողոր
մութիւն որոց պանդխտիմք
՝ի վիհս նեղութեան։
Անօղ հրաժարանաց ան
քիւ խրախուսեցեալ ձայ
նին անկեան խոստմանց՝
՝ի բուրաստանս անդաստա
նաց սիրական անկոյն։
Ոյժ բաստեղունք շատա-
ւէ անուան խոյ։
Երազանց չափոյ կշռո
ման երկրային բնութիւն,
և քրովբէականն նախատա
սութիւն եղեալ վերհասու։
Որբուհի պայծառ առա-
գաստ փրկչին քոյ. և նո
րուն իսկ տեսաւորիչ վա
րու։ Ընդունիր կրկնեալդի ար
ժանապատիւ քումդ պատ
կերի։ Հայցեա՛ վասն մեր
առ Ննեալդ՝ի քէն աձ
՝ի մարմնի։
Ոպէից յոքնաթիւ մա
սանց բերկրութիւն՝ ազգաց
և աշխարհաց արմատդ օրհնու
թեան։ Ծագմանէ փա
ռացն երկնայնոյ՝ անըստ
ուեր ընդոյլ տարփալի շողեալ
՝ի ստորինս տեղիս։ Ընորհիշ
հպմամբ՝ մերձաւորս անմա
տոյց լուսոյ՝ անձառ խոստ
մամբ ապառնեացն յուսոյ։
Մահու պարտեացն զերբ
ծո՛ զառ քեզ ապաստան ծա
ռայ քումդ որդւոյ։
Կերկրաւորս նուիրոյ մար
մնաւորս վարուց՝ երկնայ-

Ասմ
26.13
141.6

ամէնէն պատուականէդ օրհ
նաբանութիւնը, ինչպէս որ
ձեռն զօրեղ քոյին հայց-
ւածոց, լեցի մէզ անդա-
տապարտ համարձակու-
թիւն, յաւերժին մէջ և ա-
ստուածային օրհնութեան
քեզ դատաւորին։
Ուշ դուցուք արժանի, ան
բիծ վարուք և ուղիղ դա
տանութեամբ հանապազ
հաստատուիլ, հանդիպել
և անդամոյ ընծայի բա-
նից. քումդ երանութեան.
փառաւորել ընդ քեզ և
ընդ քոյն, յանդիման դի
մաց պատուելի և սքանչե
լի քում ահաւոր և լուսա
շողշող մեծ պայծառութեդ՝
զեղումն անքակ և անբըն
նելի սէր Հրեշտակութեն՝
ի միում հրոսութեան և ա
րարչութիւն։ Ուրա վայել
չական պատիւ և գովեստ
անդադար երգոց. այժմ
և միշտ յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն

հիւղանդ, երկրպագեմ հնարիդ
դերապանդ։ Ընդէր մուծ
ցես զքեզ գաւանօղքս սը
սրուհի մայրդ մեր։
Ասեմք ի քէն աղերսիւք
բանիւ, որ ես քաղցրասիրտ
գրաւ աշխարհի։ Ո՞րպէս
երանեալ և բարեբանեալ։
Ձօրն հաճութիւք հովանա
ւորեալ։ Ո՞րդւոյն ծնօղ։
Ձուրբն վերընդունօղ։
Ձերրորդութեան փառացն
տարօղ։ Ո՞երանելիարար
զառ յաւէտ ազանէն անսխա
ւարտ զվարդացեալ ա
նուն՝ ի զէմ մատենին վեր
նում դպրոցիդ։ Ձէ զեր
դարձութիւն սակաւ ամա
նեայ այսր գովեստի, ար
ձան հաստատեա միշտ ան
կործան սրբոյդ առաքի։
Ընծայեալ մարմնոյս՝ ըզ
մըրաշարս գիծ, և զդայա
կան ընդոյն՝ զպատկեր բա
նիս։ Ո՞ ի բէր՝ ի գոյէդ եր
կուց զուգելոց՝ ի մի խառ
նուիլ միոյ կենդանուց,
միշտ փառատրեացիս դու
սուիլն օրհնութեամբ, որպ

իմ տրուպ ի գաւթի սիրոյ
և յիշատակեցես զանուն
տեսակի տառիդ։ Այն
նային գանձուցդ՝ զտարազ
զարդս ամենազ եղս երկ-
նային ընծայեցես ի տընաշխարհ
քից։ Այլ ընկալեալ խաո-
մամբ՝ յամեալ և յարակայել
մամբ՝ յաճախ բերկրանաց ձաշակ
եկեղեցեաց զայս ընծէր բա
լոյ։ Այլ ընծայեցի քումդ
կրօնից գովելոյ և հռչակե
և ըստ վարուց մաքրութիւն
և մտաւարժ փիլիսոփայի,
հօր անանիայի հոգեզարդ
սիրոյ՝ որդի գտաւ երջանիկ
ժապետոյ և կրսեր բանա
սակն ամանեայ իմաստից։
Այս գրիդոր՝ յետին վար
յամն հազարաւորս՝ իմով
տեղի՝ յաւուրս անթիւս և
ի սոյն համառօտագիծ մա
Արդ՝ զի մեզաց յարակայ
Ասեիանոս՝ երիցդ մո
կաց հզօր դիտապետ։
չալի ձերոյդ կոչման տէր

Ջինջ յիշատակ զանուն տեղն
արձանագրուցի՝ յ սմին ան
թաւթեղ քարոզչիս։ Այլ
դուզ պատմողիս, և անսայ
ղիս, անձայն ձեշտիս, ան
խօսողիս, անբայլ ընթացո
ղիս, ի շրխունս դրչիս, անշունչ
յընթացս սորա առպարիսի
քարտեղիդ։ Արտակեալ
կափայլ լուսափոյտ դաշտի
մաց սոփեստի՝ ըսպիտա
տեալ ի գեղ պատկերի դի
ղենի։ Ակարեալ հաստա
դովեստ, և զճառս ներբո
բադրեցի զպատմութեանս
պատճենի, յօրինեալ շա
գրութիւն նամակի ձերոյդ
նակ՝ ընտրեալդ և ներանձ
նացեալդ այցելու։ Ա՛ստ
հայցման հաճեաց բարե
սէր կամաց երջանկիդ, և

նորհաձիր էին և հո
գուոյ նորա ընդու

գլուխ Ա. Ցուցապետի։

Ցուցապետ Ասորեստանեայց
սորին ընծայեսին գերդ երկի
ին և ընդհանուր տէն Ասո
փառանոյ։ Ցերեսոյ նորին էր

անձկութե սրտիդ սենեկի,
միշտ նորոգ մտածեալ ըզ
մեզ ի ձերում սբ խորա-
նի ածաբնակի հանդէպ
սեղանոյդ արարչընկալի։
զիս և եղբայրն իմ զանդ-
բանիկ զյովհաննէս ցան-
կալի անուն ի միում կար
գի։ որ գիտակն է և հան
ձարեղ իմաստասէր քան զիս
առաւել ի յամենայնի։
Նոյն յայմ կեցցեն մեր ան
ձինքս ընդ քեզ։ Որպ և
քոյդ ոդի միացեալ ընդ մեզ
միջնորդաւ էութեանդ բանի
ի միքրայ ընտրութենէ հա
լոցի։ Ընդաժին տեսմամբ,
և անորիշ սրտից հնչմամբ,
և անայլայլակ խորհրդով,
և անանջրպետ կամօք։
Խոստեալ՝ հաստատեալ
և հիմնաւորեալ խորհրդով
ի Նմա և ի Նոր մեր։
Որում փառք յաւիտեանս
ամէն։

Ն՚ոյն՝ քանզի անընտել
գոլով տեսութեանդ բազմալի
վայրիցդ և անբոյ խորանոյդ,
զքեզին լուեալ և զպատան

աձելութենէ՝ յարմարական
դրութենէդ ազերսեմ հնար
հնել։ Նէ ինձ տառապե-
լոյս օգնեա՝ աղօթիւք՝ որ
յարաժամ դեղերիմ յընդ-
թեռնուլն։ իսկ գործոյ և
ոչ փոքր ինչ ժամանակ սահ
մանեալ որոշեմ։

****

Ա՚յսուհետև Ա՚ստուածածին
Ա՚ստուածածնի՝ Ա՚ստուածա-
ծին Ա՚ստուածածնէ՝ Ա՚ստուա-
ծածնով՝ Ա՚ստուածածնէն Ա՚ստ-
ուածածնի՝ Ա՚ստուածածնէ

բառոյ ձայնին պօղոսի։
նիլ էին աշխարհին, ըստ բար
ընտրեալք նախքան զհաս
ժամանակաց՝ սկսեալ ² և
յաւիտեանց. և իբր հինգ
նին, այլ իբր սկիզբն գոյից
թեան. թէպէտ և ոչ ան
ժամանակք ըստ անսահմա
դրել շնորհք որդիք էին
մանակին։ Եւ զդէմս ձեր
առել զտեղեակսդ ժա
բանիս, անեղծականս ձայ
Հեծի ծաղկութիւն ծոցոյ
Սերկասցի բացցի բացերս
հրաշալի դրեցի լսողաց,
դերասանի։ Եւ թէ ոչ
բարձրութեդ՝ չգնահատիս
զօրութիւն, շուք և զարդ
շրթանց և զնմաստ բանից
ձոխութիւնք ձերում
տրութիւդ գերահռչակել։
Հանգի՛ ի վեր քան զձառ
ծոց՝ զարժանապատիւն ձեր
թանաց ձերում հայցուա
դոյս բանի զշնորհս մաղ
Հ, ե արդ՝ ձօնեսջիք եր
կանն ասծ դաւանի։

ընտրեալ նախքան զհաս
նիլ էից աշխարհի՝ ըստ բար
բառոյ ձայնին պօղոսի։

դիտակք ընտրութեան,
լուսատունդք և տիրա
հայտառակ՝ շահաւէտք և
արդիւնակիցք, ուսուցեալք
և արմատացեալք, պատ
րեալք և պանծացեալք։
ցօղոյ սպրդեալին՝ ընտ
լական սերմանք աճման,
բարերայս անդաստանին։
Հղկեսուն՝ հանապազա
հոսք՝ միշտակայուն և յար
ընթացք։ Ոչ եղեալ հան
դարատեղք, դերասանք
ելք և գերազանցեալք,
գարնանադուշակք և ար
վկեսական լուսոյն դիտակք,
առնական օդոյն սուզիչք,
և դրժնդակ այսոցն ընչից
նահանջիչք և ապականչից։
Ուրբ և երջանիկ գու
մարք դասու Հաբելոցն,
Հանդի առ ձեզ և յայտնս
ձեր՝ ի դադարմանէ լուս
թեան շարժեալ կարդ բա
նին՝ ի գովեստ փառաց մե
ծութիւն վեհին հաճելոյն
անուսանելի դրութեամբ
հիմնեցեալ միշտ կառուցա
նի։ Հ ասն զի յաւէտ բը

1 Հնչէ
47 · 12
Հ-շմ
45 · 5
2 Հէտ
1 · 4

գոյութիւն երկնի և երկրի՝ յորում
ասրինա։ 7 Ուստի և նորոգ-
անաղօտապէս ծագել յ՚ու-
լուսոյն վերակարգեցայ՛
ծառք յ՚իրում է անտուեր
արդարոյ լոյսը մշտապա-
ասելոյն Տեառնէ՝ 9 Հանգի
արդարոյ լոյսը մշտապա-
ծառք յ՚իրում է անտուեր
լուսոյն վերակարգեցայ՛
անաղօտապէս ծագել յ՚ու-
ասրինա։ 7 Ուստի և նորոգ-
գոյութիւն երկնի և երկրի՝

409

դարձեալ մարմամբ մի՝ հօրն
դաշնակ երեման անօրի
նեցելոյ մարմամբ մի՝ հօրն
դարձեալ մարմամբ մի՝ հօրն

Հանգի 1 ոչ սիրէին վե-
րին երկնային՝ սկզբնամե-
ծարն և հնախաւուղղ մարդն
ազատ մարքածին, նոյնպես
և որդիքն նորին անդրա-
նիկք և հոգեպայծառք։
Սկիզբն ծայրից անքեր
պետեալք։ 2 Ընդարձակ
ամաց միջոցի՝ աստուա-նր
կատեալք։ 2 Դրուի մա
տենի բանին նկարեալք։
Փառաք բարձրութիւնք շնոր
հին պատկերեալք։ 3 Ընդ-
ընտրեալ փոխմամբ՝
բարերարին հօր կերպա-
ցեալք։ Ընդհատասր հա
մարձակութիւնք՝ խաղերէից
սեղծագործեալք։
4 Ընանկից կրօնից՝ օծու
թիւնք փրկչին ձեռնադրեալք։
Ընդունակից խմբից ան
մահից դասուց պարակցեալք։
Ընչ գերազանց քան զասա
ցեալ շափս սահմանի հինն
ամանակի՝ համբաւ հրաշա
փառ խորին խորհրդոյ՝ մար
դապաշակ երեման անօրի
նեցելոյ մարմամբ մի՝ հօրն

արարչակից՝ ձեզք քարոզե
ցան ծագաց աշխարհի։
Ընդանելիք եան բաղձա-
լիք՝ սպասուելոք նախապա
տիք մարգացելոյ և մա-
ցեալոյ ըստ կերպի մերոյ այ։
Ընդամապատկաբար ընտ-
րութիք փորձեալք ոսկիա-
պէս ի հուրց նիւթոյ։
Ընդունակ յանցման
մեղաց չարութ ախտից մե
ծոյս զանգուածոյ։ Պայ-
ծառազեսութ և սպիտա
կափայլք ըստ պատահման
արծաթոյ։ Ընաքուրք վա
րութ և բարիք բարուք,
ըստ պարզութ տարածման
տեսութիք օդոյ։ Ընաչա-
պինդ ի հաստատութիք,
ըստ կարծրութիք ձուլման
արծաթոյ։ Ընդանիք և
ախտաժեռիք՝ գոնակոսիք
տենչալի լուսոյ։ 9 Ընանդի
ծառք ի բնութէ անտուեր
լուսոյն վերակարգեցայ՛
անաղօտապէս ծագել ի ու
ասրինա։ 7 Ուստի և նորոգ-
գոյութիւն երկնի և երկրի՝

1 Կոր. 4·26

2 Կոր. 10·20

3 Կոր. 5·14

4 Կոր. 24·50

5 Կոր. 3·6

6 Կոր. 5·14

7 Հռոմ. 65·17,

յերկրէն ցուցեալ՝ իսոյն կորնչին։ Ա՚ւլ երկնային զարդք և վերնական կամարին կանթեղք։ լուսաբորբոք և անշէջ լապտերք այսր աւուր բարերարութ արարչին ստեղծուածք և պարգեւք։

Ա՚յդ ներմանաբար և աղ դակցապէս՝ ի ձեզ յարմարի վայելչական երգոյս տեսութիւն։ Ա՚րեգակունք բազմահրով՝ դիմաց ջարեաց ցամաքեցուցիչ։ Ա՚նանական բուսոց դարմանիչ։ Ա՚նձնաւոր տնկոց վերընձիւղիչ։ Ա՚առնացելոց մազ՝ հրացուցիչ։ Ա՚ծերի և խակ խորհրդոց՝ հասուցիչ և հմուտացուցիչ։ Ա՚թացելոց մազ խաւարի՝ լուսապէս խրատուցիչ և բարեգործիչ։ Ա՚րիպելոց՝ ի ծոցվայրին ծփանաց աշխարհիս՝ աստեղապէս ուղղիչ և առաջնորդիչ։ Պայծառ ոսպիսյլ լուսաւորք՝ Ա՚ՀԸ բազունք եօթնանշոյլք։

Ո՚վ ի՚մ 4.2

ի՚նչ ձեզ սահմանեցաւ, Ա՚ւ՚ա՛ղ և ընդմիջեալն ի յամաց՝ խորհուրդ քառանիւթ աւուրն պահպանութեան, յորում արուսեակն սկայընթաց և վայելչագեղ լուսապատարն պայծառութիւ՚ ընկերին իւրոյ լուսնոյ՝ անզգայաբար իբր շնչապէս՝ երասանակաւ կամայ անբաւին՝ անմոլար շաւղաւ հետեւմամբ աստեղացն պարադայութիւ՚, յանվրիպական խորհուրդ ձերումդ դիտմանն՝ զարարածս բարեզարդեն։ Ա՚նդի իրափակք և պահպանակք և կանոնք ուղղութիւ՚ երկրի, կրօնազօր մաքրականի գծագրութեան ձերումդ տեսուն՝ կանխաւ դրոշմեցան։

Ա՚յդ ոչ պաճարք խոտաձարակք, և կամ լուղակք կերակրելիք, և կամ բոյսք սերմանամատոյց, և կամ պտղածին ծառք վարսաւորք, մարմնաձաշակ կերակրոցն խորհրդիկք, որ ի

բանին տրտմի հոգեշունչ
տագաւոր։ Ը Նորհաղարդ
նակ։ Ա Խաբուն բնու-
դեկ եղականաց սիրոյ չա-
նաւակ եղբօրէ գովուե
բարեաց բաղդատեալ։
Հրեշտակն մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս-
քեր ասելոյ փառաց ձե-
րոյ, տիրացիր գնահա-
րուիք։ Այ զի և մատունք
անդամոց սորին հասատ-
տեալ, մարդս սրբուիք,
մերձաւոր ընտանութիւն,
յաւին կառուցման գնոյ
գովելոյն արժանապէս միա
գարդեալ։ Ասոյ ան-
խորոց և անանձրպետ միա
կենցաղ և զոգակցորդ ըն
քի գոյ փառաւորեալ։ Ա Նոր
Ոանգի և զայն իսկ հայ
ցեաց մանչիկն՝ առ պատ
ւակիցն վերընծայեալ զգ
բանիցն մարգմանս։ Ը կա
միմ և ոտքս ընդիս պերճա
նալ հայր՝ իւրմպարգեա
Ոառակի երիտ գովուե
բարեաց բաղդատեալ։
Հրեշտակն մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս
նակ։ Ա Խաբուն բնու
թիւ եղականաց սիրոյ չա
տագաւոր։ Ը Նորհաղարդ
բանին տրտմի հոգեշունչ

7 Ոանհանոյ քաւութիւն։
Ներկուն երեւելիք։
Ա Ոզի այսպիսիք և այս
քիկ աստիճանի փառաց ձե
րում, տիրացիր գնահա
րուիք։ Այ զի և մատունք
անդամոց սորին հասատ
տեալ, մարդս սրբուիք,
մերձաւոր ընտանութիւն,
յաւին կառուցման գնոյ
գովելոյն արժանապէս միա
գարդեալ։ Ասոյ ան
խորոց և անանձրպետ միա
կենցաղ և զոգակցորդ ըն
քի գոյ փառաւորեալ։
Ոանգի և զայն իսկ հայ
ցեաց մանչիկն՝ առ պատ
ւակիցն վերընծայեալ զգ
բանիցն մարգմանս։ Ը կա
միմ և ոտքս ընդիս պերճա
նալ հայր՝ իւրմպարգեա
Ոառակի երիտ գովուե
բարեաց բաղդատեալ։
Հրեշտակն մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս
նակ։ Ա Խաբուն բնու
թիւ եղականաց սիրոյ չա
տագաւոր։ Ը Նորհաղարդ
բանին տրտմի հոգեշունչ

Ոանգիք կիզանօղք։
Յոյժանք ահագինք։
Հասանք հրեղինք։ 1
Ա արգիւք մարդկան։
Ոմք ընտրութեան։
Հայց հոգւոց Ոանգի
յայտնիկ կոչեցայք՝ իկամ
կոչողին զօրացեալ։
Ա՛ր արդ՝ այսքանեօք հա
մարձակութիւք բազմա
մանեայ շնորհիւ ամբա
րեալք և յաւէտ լցեալք
և բնաւին մաքրեալք, զգ
բնակութիւք վերին բարձ
րում 2 փափկանս վերընկա
լայք։ 3 Ոառաք սիրապէս
ձոխացայք և փարթամա
ցայք։ 4 Ը Նորհօք բանին
ճաճացեալք։ 5 Ա Ծուիք
հոգւոյն քաղաւորեալք։
Ոշնանք պանծացեալք։
Պետք և դլխաւորք։
Ա՛նհապետք վեմականք։
Ա՛նխարդք նախահոգւակք։
Ա՛ռաջնորդք բարեշաւիղք։
Ա սորդք հմտավարժք։ 6
Ա՛ռիւծունք երկնաբնակք։
Ա՛ետեսուչք անմոլարք
Ա՛յերուք ուղղադատք։

Ա Գաղ 7 · 10
Ա Պետ 1 · 3
Ա Պետ 2 · 9
Ա Պետ 1 · 6
Ա Յուդ 16 · 16
Ա Ծն 7 · 20
Ա Ծն 8 · 17
Ա Ծն 17 · 24
Ա Պետ 2 · 9
Ա Պետ 1 · 3
Ա Պետ 2 · 9
Ա Ծն 19 · 28
Ա Ծն 1 · 6
Ա Յուդ 16 · 16
Ա Ծն 7 · 20
Ա Ծն 8 · 17
Ա Ծն 17 · 24

հրդեհածուք վերադիտօղք տիեզերաց։ Ի նպաստ պատ
ճառի նոր նորոգման՝ ըզ
մրտուեն ջուր սրբելով։
Որով զաներեւոյթ մտացն
ծածուկ սրբատրծեալ։
իբր սոսկեցին առակաւ՝
Ի նորս տեսակ կարկառել
զհինն ապա՛տ թաղան
դի աղեաց որովայնից. որ
մերում ոչ ծոյս է աղտա
կցուելն. իբր մատուցելոց
պաճարելինաց։ Կանգի
անվրէպ և անտարակոյս՝
նշանակ դիմաց խորհրդոյս
կերպի՝ Ի ձեզ յարմարի ով
ածարելք։ Որոխտը միան
գամայն և հանդարտը՝ ըս
օձակոխ զարմի որթուցն եղ
ջերուաց։ Ի ձեռն խընա
մոյ և զօրուեք մարդասէր
և ամենաստեղծ հոգւոյն՝
ժողովեալք և մասնաւո
րեալք վիճակաւ բանին
քնարուեք։ Ըստ նախադու
շակ ձայնին եսայեայ։ Ա՝
հացու և սատակիչ թու
նին սատանայի՝ հնազա ստ
ակիչք։ 4 Ի ժնդակ խրս

ամենատեսչին։ Ի մոլ
ուղղամիտք և հանդարտա
քայլք։ Ո՞ ոնարակք է
զանց՝ բանականը և ընդի
րելիք։ Ի ծակից կրօնից՝
համահեստք և խոհեմըն
թացք։ Ի դորձի ձևակի
նաչին խորհրդոյ՝ զմարդ
կային սրտից անդաստանն
հերկատրծօղք։ Ի ձագա
նին վրկատրծուածք ու
նօղք, և՝ի պարանոց ազդե
րի ձերում ամբարձօղք։
Կանգի՝ի կոյս և առաջն
քառից սատրադրել դուռնդա
երին՝ Թըմով երկոտասան։
Ձուլեալ՝ի ձև կերպատը
րեալ պատկերաց ցլուց,
անդրիադրծս և արհես
տակիտուածս։ Ի դիտումն
կայից հիւսիսոյ և՝ի դիմաց
ծովու՝ ընդելս և ընմուտս
ծագման արեւու՝ կերպա
րանի ձերում օրինակի։
Ձակ ջրակիր խաչանիշ
և պղնձանիւթ՝ յատուկ հա
ւատոյ՝ ի գաւիթ ծոցոյ ստ
ղովմնեան խորանին յար
կի։ իբր երիցեցական խոր

(շէ. 2)

Ա Թագ
7. 25
Ե Կաց
4. 4
Ա Թագ
7. 23
Բ Կաց
4. 2
Նում
4. 16
Յով
20. 2

ՀՐԱՇԻՆ ԵՐԿՆԱՅՆՈՑ՝ ԵՐԿ
ԲԱՇՈՐ ԳՈՅՈՒԹԵ ՊԱՏՄԻՉԵ։
ԱՅՆՄԱՀԻՆ ՓԱՌԱՑ՝ ՄԱՀԱ
ՑՈՒ ՁԱՆԴՀԱԾՈՎ ՔԱՐՈՂՔ։
ԱՐԹՈՂՔ Զ'ԼԱՒՈՒՐԻՆ ՁԻ
ՄԱՅ՝ ԿԱՐԹԻՒ ՀԱՆՁԱՐՈՅ։
3 ԻՄԱՂԱՑԵԱԼՔ ԲՈՆԱՒՈ
ՐԻՆ ԱՍԱՍԿՈՒԹՔ, ԻԲՐ ՁԱ
ԳՈՒ ՓՈՔՐՈՒ ԴԻՐ ԸՄԲՌՆԵ
ԼՈՅ։ Ա ԵՐԿԱՄԱՐՄԻՆ ՄԱ
ՏԱՆՑՆ ՁԵՌՔ՝ ԶԱՆԹԷ Ա
ԳՈՒՑԵԱԼ ՈՄԻՆ 4 ԿՕՉԿՈՔ՝
ՁԱԱԾԱՆՈՂԻՆ ԽՈՐՈՒԱԿԵԱԼ
ԶՔԼՈՒԽ։ Ա ՐՈՅ ՕՐԻՆԱԿ ՆՐ
ՄԱՆԱՉԱՐ՝ Զ'ԻՁԵՌՆ ՄԻՐԱՄԲ
ԾԱՐ ՄԱՔՐԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆՏՐԵ
ԼԱԿԱՆ ՊԱՐԶԵՒԱՇԻՐ ԵՒ ՇՂ
ՆՈՐՀԱԲԱՇԽ ԱՉՔՆ ՊՕՂՈՍԻ՝
5 ԵՐԵՒ Զ'ԻՐԱՐՁԵԱԼ ԽԱՉ
ՐԱՅԻՆ ԲՈՑՈՅ՝ Զ'ԻՐԱՐԱՐՈՍԱ
ԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ։
ՅՈՐՈՄ ՀՐԱՇԱՊԷՍ ԾԱ
ՆՈՒՑԱԾ ԸՆ ՅԱՇԱԿԵՐՏԻՆ
ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒ՝ Ա'ՆԱՆՂԻ
ԻԲՐ ԾԱԾԿԵԱՆ ՎԱՐԱԳՈՒ
ՐԱՆ ԽՈՐՈՒԹԵ 6 ԿԵՐՊԱ
ՀՈՐՈՒԹԻՆ պատկերի բանին
ՅՈՒԱՅ, ՅԱՇԱՐԱՐՈՒԱԾ ԼՐՈՒ
ԹԵ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԼԱՅՆԱԶԻԳ

ՈՒԹԵ ՀՆՉՅՈՅ ՎԻՇԱՊԻՆ ԱՐ
ՈՒԱՆՈՅ ՊԱՏՐՈՂԻՆ ՊԱՏ
ՐԻՉԵ։ Ի'ՐԵՇԱԿՔ ԶՕՐՈՒԵ։
Օ ՈՒԱՐԹՈՒՆՔ ԱՆՆԻՐՀՆ
ԼԵՔ։ Ի ՈՒԱԵՂԵՆ ՊԱՏՊԱՏ
ՄԱՒՈՐՔ ԱՆԱՀԱՏՈՒԵՔ ԲԱ
ՆԻՆ ԴԱՏՈՂԻ։ Ա'ՆՁԱՅԱ
ՏՈՒԸՔ, ՀՆՈՐՀԱՊԱՐԳԵԼՔ ԿԱ
ՄԱՅ ԱՆԵՂԻՆ։ Ա ՈՒԻԵՐՔ ՀՈ
ԳԵՄԱՏԵԱՆՔ՝ ԾԱԾԿՈՒԹԵ
ԽՈՐՀՐԴԱՅ ԷԻՆ։ Տ ԱՌՔ ԺԱ
ՄԱՆԱԿԱՑ։ Ո'ՆՆԴՈՑ ՄԱՐԴ
ԿՈՒԹԵ ՆՐԲԱՌՔ։ Տ ԱԽ
ՏԱԿՔ ՄԻՐԱԳԻՔՔ ԵՒ ՁԾԱ
ԴՐՈՒՄՔ։ Ի Տ ՕՆՔ ՆԱԽԱԿԱ
ՏԵԱՑ ՀԱՆԴՐՈՒՏԱՁԱՅՆ ՍԱՂ
ՄՈՒՑ՝ ԱՄԵՆԱՅՆԻՒ ԳԵՐԱ
ՁԱՆՑԷԼՔ։ Օ ՂԵՑՕՂՔ ՎԱ
ՈՒՑ՝ ԶԱՆԹԷ ՀՆԴԵՐՔԻՑ՝
Ի'ՆԱԿՕՂՔ ԵՐԻՆԻՑ՝ ԶԱՆԹԷ
ԿԱՄԱՐԱՑ ԿԵՆՑԱՂԱԿԱՆԱՑ։
Ա ՑՈՐԴԱԿԻՑ ԼՈՒԱԿԵՐ
ՊԻՑ՝ ԶԱՆԹԷ ԵՐԿՐՈՅՆՈՑ։
Ի ՕՂՔ ԹԵԹԵՒՔ Զ'ԻՆՁՆ
ՄԱՐՄԻՒ։ Ա'ՆՁԻՆՔ ԱՆԸՆԾԱ
ԹԵ ՀԻՒԹԻՆ ՇՈՂԱԿԱՊԵԱԼՔ։
Ի'ՐԱԴՈՒՆՔ Զ'ԻՆՁԻՆ Ի ՆԱ
ՄԱՍԻՑ ԲԱՆԻ։ 2 Ա'ՆՄԱՏՈՅՑ՝ ՄՈՉՔ ՍԿԱՑԵԱԼՔ։

1 Ա
9 · 11
2 Ի
6 · 19
3 Ե
40 · 1
4 Ա
10 · 1
5 Գ
28 · 2
6 Ե
40 · 1

և դժոխամարտ հին ասպա
րինին հանդիսի՝ զմրցանակ
յաղթութիւնն գնահատելոյ
երջանկին. ապա ճառեցաւ
անուստ սաստկութիւն՝ անդր
ձեռն սխրալի և անբերելի
կարծրութեանն չարին կակղա
ցեալ։ Որ և յաւէտ վա
նեալ անդր քան զկայ կե
նաց կենցաղոյս կարծեաց՝
պատժապարտապէս ըմբռ
բանեցաւ։ Այնպէս և սո
րին իւրով համակրօն դա
ւանահամբոյր գործակցովք՝
իբր ի դաւթի գրկայ մի
նաւի՝ զերկրածուփսալիս
կոխողի՝ սակաւամբիւ գըն
դաւ երջանկայ հանդու
նակացեալ այնմ յաղթութե,
զմոլեգնաձառ բանսարկ
չին գլուխ՝ բոլորովին իւր
զդայութիւնն և խորհրդա
նոցաւ կորզեալ մեքե
նայիւ՝ յարմատոյն յօտով
հատեալ վերակործեցին։

Ա Յ զի ընտրեաւն և զար
մանալին ¹ կին լինիցի, ² որ
յարտաքոյ հեթանոսաց կոչ
մանն առաքեալ. երանելն
և՝ և հրաշանուն ախոյ
եանն քաջամարտիկ, մշտա
նըչէր հայցմամբ աղօթից՝
զդիւաբախս խորոցն կոհակս
կարկեալ նահանջեալ յին
քեան խափանեաց։ 3 Նո՛ր
Ադանայ կայիցն պատուաս
տալաստն փայտից, ստորին
պոռոտս խորոցն սասանե
ցաւ։ Այնմարմնաբար՝ քան
թէ թունդրապէս յաղթեաց
անդնդոց և անդնդայնոց։
Նո՛ծաղրականաւ այպան
մամբ հեդնեաց 4 ըստ մե
ծին դաւթի՝ զմայրն ահա
դին զարմից լաղակաց։
5 Նո՛ր անսայթաքելի ոտիցն
հետովք՝ ընդ անկոխն ըն
թացաւ սահման յատակի,
և զանհուն ծովուն մա
ղեալ ծոցն բաժանեաց 6 ըն
ձեռին մովսէսի։ Այո՛ և
խորհուրդ համուտ որստղայ
7 առակաւ նաւին՝ բազմա
տոլով հոգիս նաւողացն՝ ի
հեղձմանէ խորոցն փըր
կեաց։ Նո՛ շրթնաշղթայ
շար կրծր առաստանւ դան
դանաձանդակապ պաշար
մամբ

ուշադրեալ և իմաստանալ։
6 Եւ ահա ուղղահամբոյր դա-
նամամբ հոգւոյն իմաս-
տից՝ տեսանել զանժամանակ
պատճառս անբննին ծընընդ-
դեան, արժանապէս բար
գաւաճեցաւ բանիւ անե-
ղին։ 7 Երանի՛ քեզ սիմէն
ժառանգ յօնանու։ Աստի
և տուեալ ի ստամ և՛ի
նոյն մարտակցութիւ պաշ
տօնակցաց սորին՝ նոյն ե-
րանութիւն անձառապարգև
ձայնիւ արարչին ամենա-
դրեցաւ։ 8 Ո՛չ թէ խուս
տովանութիւ՝ նոցին համա
ձայնիլ, և փառացն համա
պատիւք։ Այլ մարթանօք
մարդացեալ էին՝ ի զօրուէ
բանիդ տոցա մեք պատապա
րեալք։ և յայնէ ժամանակ
սով պաշտպանեալք։
9 Յաղուշել փրկչին մերում
աղամայ՝ վճռեցաւ որդոց
փրկութիւն հայցել. ասե-
լով, 4 ոչ վա՛ տոցա՝ և յայ-
դաց հայեաստացելոց բա-
նիւ տոցա չիս՝ իմ բարձ
րեալդ հայր։

մամբ, զկործանողին մա-
լեալ զնշակ՝ 10 ըստ առակա
ւոր բանի նախանձն եդուլ
մայ, զկորուսիչ և զմահա-
ցու թոյնս իժին ժանեայ՝
զօրութիւք կեցուցիչ խաչին
պակասեաց և ցամաքեցոյց։
Նա այսու դուշակեալ ըզ
դիր սուրբերականին՝ ձըշ
մարտապէս արդիւնաւորե
ցին։ 11 Որպէսզի մանրե-
ցին զաստամունս օձից խիստ
հերձուածողաց և թունից
կարճայ նոցին գործակ-
ցայ, ընդ զօրացելումն ի չա
րին մահու և բերխարայ։
12 Ունկ լծակից և կցորդա-
կից նորին առաջին՝ սկըզբ
նաթիւն և նախաձեռն,
13 վէմն հաստատեալ և ար
ձանն հիմնացեալ. քարն ան
ւանի՝ ետրոնաթիւն դաւա
նութ յարմարագրեալ. ըստ
չափոյ խորհրդեան ժամա
նակի սկսան և լման՝ ընտ
րեալն և փառազարդեալն
կենդան։ 14 Ընդառաջին շըր
թամբք երանեալ, և բարե
բարութ բարձրելոյն հօրն

նացն և դուշակելոցն՝ մեր
ձաւորք և առաջակայք։
Ընպատուելի կորինք առ
ծուց ։ Պատարագելի ա
մուք գառանց։ 4 Ցերեկա
ւոք դամարք հօտից ։
Ընդաշարդ ապինք դնդից։
5 Ընդրանկին հօր ժառան
գակից։ 6 Ղեւտք փեց
միաձնին ։ 7 Արմինն յի
ի ձէնջ՝ ըստ վկայուե նը
մրջրէին ։ 8 Արդիապէս
ասէ. ցի՛ ի ձեղ, և դուք հո
գեպէս ըղըրձեալք ի նա։
Ո՞հ այսպիսեաք՝ և եւս
բաղմօք անկշիռ և անհա
մեմատ գովեստիւք պատ
ուեալք և փառաւորեալք։
Ի՝ ոնկոյն կեննաց ընձիւ
ղեալք՝ պղղաւէտք և հը
բաշնչանք։ Ի՝ադարձաք
շակ որթոյն բարեւնակ։
Ընձուկուածիկ ուրք վարսա
ւորք ։ Ո՛ր՝ այսու բար
գաւճկուն բարեբաստուք
ի բիւրուց բերկրալիր բա
նից հրաշանշան և հաճոյա
կան խորհուն հանդիսիւ ան
տխուր հրճուննօք տօնել։

Ո՛հ պատճառք և սկզբ
նաշաւիղք՝ բնաւին բովան
դակ բազմաբեր բարեաց
այսր երանուե։ Պարձա
ցեալն կենցաղակիցորդք ։
Ընտրողին բանից խոստ
կից։ Պատակարաբք կա
մակատարք ։ Ներարարին
կերպին նկատօղք։ Ընաճ
կուե փառաց փրկողին՝ մեր
կապէս տեսօղք։ Ընտրե
լոցն Քրիստոսի անուանիք։ Ո՛ր
դասակցուե հարանցն հը
բաշխիք։ Կայք նորոգ
մանն վաճառանեցելոյն ։
Ակընաւէտորէն ի նախապա
տիւ և կանխամեծար սեր
մանէն սեռայ անդրանկին
նոյն։ Ո՛ ուղղաշաւիղք մաք
րուե վարուցն մեղքիսե
դեկն։ Ո՛ ամակք խըրտ
խուե գազանն աբրահամու։
Ծառանդք գովուե գըր
կացն խաչակայ։ Ոդիք
երանուե ուխտին խնկի։
Ո՛ արմք և շառաւիղք ա
ւետեացն յուդայի։ Շա
կերտք գերազանց՝ օրի
նացն մովսէսի։ Ղեւակա

1 Յով 1 · 14
2 Գոր 3 · 15
Ա 4 · 33
3 Ի՛ 22 · 29
4 Ար 40 · 11
5 Հա 8 · 17
6 Ես 12 · 49
7 Ես 9 · 12
8 Յով 15 · 4

Ո՛վ ի թէպէտ ննջեցիք կա-
փուցմամբ երկրաբաստիճ
աշաց, ընծայեալ ամենու-
նակ և յոգնըմբռնող նա-
խածին ծագոյ մօրն որումայ
նի հողածին զարմի, այլ
կենսատուչ բարբառոյ սեր
մանն ձերոյ բոյս՝ յարդ և ա-
ցուցանի յանհատ և յանչ
համեմատ թիւս ամբարեալ
արդիւնաւորութեան։
Ներդանիք ի մահու։
Նմահք ի մարմին։
Նեղք ի ստեղծման։
Շանջենաւորք ի սիսման
Ի՛ր քի և հոգւոյ և հոգ
նորա առաքեալք։ Նաձա
ռակից կրօնից փրկչին։
Ո՛ր ըզաշխարհիդ պարագ
րողին։ Նանդունատիպք
երևելոյն։ Նօրն ընդ միած
նին՝ փառք և աշակերտք։
Նանկիզան և անժամանակ
էութեն ազգք և ընտանիք։
Ոչ ոմն յոմեանէ առեալ
ոմանց խնաստասիրեաց։
Ն՛ր ժանապատին փառօք
առաքեալք ի ծածուկ ծո
ցոյ ըստորինիցն։ Նո՛ ի

ձեռն ձեռնադրութ ձե
րոյ՝ մարգարէք ի ադաբաս
2 և սիմաքէոս։ Ի ձենէ
ածնտարանիք։ Նուսա
նեալն պատուաբ՝ բացու
վիմին աշակերտ՝ սրբասը
նունդ 3 պատանին մարկոս՝
անուանակիցն արուք։
Պատճառն համբարձման՝ ան
սրբոցն համբակն ղու
կաս։ 4 քժշկասիրն անձնոց,
քան քէ մարմնոց։ Ըզոգ
և՛ ի ձենէ հովիք և վար
դապետք։ Խրմնաճա
ծուկ բարբառոց լեզուաք՝
Ստարացեղ ձայնից յայտ
նութիւք։ Նհերևութիցն
բացերևմունք։ Նդարձա
կեալք ի զօրութիս, և առա
ջացեալք յայցելութիս։ ի
հանձար, ի պատասխանիս,
ի համարձակութիս, ի պատ
շաճաւոր 5 գարձեալ բա
նից։ 6 Նայլոլոճաց երկ
կաբանչիւրոց։ Նշման՝
7 ոչ սահիրացն, և նորոգու
թեան՝ որ ի տաբիթացն։
Նուշուշ բուրմունք հո
տոց։ Զայնասուաք վեհ՛

1 Գոր 17 · 29
11 · 28
21 = սիմ 4 · 14
3 Գոծ 12 · 12
4 Գաղ 4 · 14
5 Հ—ի 1 · 3
6 Ե Գա 2 · 15
7 Գոծ 5 · 10
9 · 40

ա՜ւ
3·17
ա՜մ
18·105
ա՜ր
12·8
ա՜ֆ
24·51
ան
35·22
ա՜ռ
19·28
ա՜մ
8·8

ահեղ որոտման։ 1 Կանե-
րեցիս՝ ի՜ նունէ անուն ձեր։
Ըստ այսմ զօրացեալք և
բազացեալք։ Ընդհաս ոտից
դարշապարծք խրախուսել
և անդայթակղելիք։ Ոչու-
լիս փայլման լուսոյ առաջ
նորդեալք։ 2 Ի՜ ձրագին
կենաց՝ ընթացից ձերոց զօր
ճարունք։ Ճ Նորհաշտիլք
և լուսատեսիլք։ Երկ-
բային ոտիւք անկանիլք։
3 Ընձողական աչիւ ունա-
դրեալք։ Ի՜ որոգմամբ նը
շանականք։ Ի՜ խոից և մա
հու վշտաց սխրուիք՝ ի՜
հրամանէ էին յաղթակունք։
Ընձաբուելիք և զօրաճո-
րացունք։ Ի՜ սա երկնային
զօրուն զուգականք։
Ոուտք հետոց ձերոց՝ ի՜
փառս՝ երկնային վայրացն
սահման։ Ընարանեաց պա
րուին կցորդք՝ ի՜ կենդա-
նեաց կայիցն խորան։
4 Ի՜ մենակալ ձեռինն օրհ
նեցեալք՝ ի՜ գումեցեալ ա
ւուրն հանդարձման։
Ի՜ ուսքէք հանարոյ պատկա

նաւոր։ 5 Ի՜ որհրդական
քինք երկոտասան։ 6 Ի՜ տե
նապետք դասանի՝ ի՜ տես
կալք աւուր նորոգման։
Ի՜ զդ՝ այրանեզք խնկելի
և նըւիրելի և այլեւս սբա
լի և զարմանալի մասամբ
երանելք և բարեբանելք։
Ի՜ ուսանշելք և ոչ հոգա
նիւթք։ Ընդեդումարք և
ոչ մարմնագունդք։ Ընաղ
թականք և ոչ պարտելիք։
Ընկնակենցաղք և ոչ երկ
բայնունդք։ Ընդնապահք
և ոչ մահացուք։ Ի՜ ոսկեէա
մաքուրք և ոչ երկրամեղք։
Ո՜ի թէպէտ սուրգանայս
մարդք ի՜ ստորնայնոցս, այլ
հրեշտակք հաւասարապէս՝
բացակայք յերկրային կը
ցից։ Ո՜ի այնուամ գլխոյն
յի՝ երկոտասան յօդուածք
անդամոց։ Կենդանարար
կամաց բարձրելոյն՝ հաճոյա
կան յիշատակարանք։
7 Կանգի որք մարմնով են՝
լինիլ տեղի ոչ կարեն։
Ընդ դուք ոչ ես մարմնով
այլ հոգւով։ եթէ իցէ

ու անպատեհ եւ անվայելուչ համարիմ ես ի մարմնոյ մարմնոյ՝ երկուս-
տասան։ 1 Այսու ամենայնիւ վասն սիրոյ ձերոյ աղաչեմ զձեզ՝ զի
կոտասան։ 1 Այլակերպ աղ- բերեալ եւ ողբ արկանիցեն զայն
զօրապետք՝ երկոտասան։
2 Իսկ վկայական արձանագ- 2 Գործ
դեսաճինք՝ վերացեալ յոր 4 · 20
դանիսայ ծոցոյն՝ երկոտա-
սան։ 3 Իսկ զոր հեղիաս կա- 3 Ա Թագ
ռոյց ընդառաջ ի կորնթա- 18 · 31
նեաւ հինն սեղանոյն՝ եր-
կոտասան։ Այս երկոտա-
սան մինչ խորհրդական
արբազան անուան ձերոյ ի
շաւտակարան՝ կոչմամբ վե-
կայեալ վերակարգելոյդ։
Իսկ ի սոյն յարմարել
Համբարձից իմանալեացն
անհասու մեծութեան զպատճին
ձիւղ երդոյ տարիս՝ զոր
պահօղ և զնորոգօղ ան-
էանն էուրե ամենազօր նո
Հրամարդութեն։ Կանգի
ի տղոցդայս երից քառա-
դրեաց յորջորջեալ կոչմամբ՝
ճանուցեալն մեզ տուր մի
մեռիցես եւ համապատիւ

ունօղք այ հոգւոյն։ Իսկ
տարատարօհիլ ասին ի միմ-
եանց՝ շնչաւոր մարդն և
անձնաւորն։ Այս հոգէ-
պէս քան թէ մարմնաբար՝
ընտրելոյն ձերոյ կենցաղ։
Կանաւդիրք կերպատա-
րազք այլազան զարմի միա-
թիւն շարի՝ երկակի ծնդիցն
և երկուց՝ վարդոյն և յար
մարողաց երկնի և երկրի,
և ամաց շարժուն և հաս-
տատուն ըստ քերթողացն

Ճառադրութիւն։

Կանգի նմ իրակնէ ոմն
ի սոցունց, ոչ ուշեար կա
տարեալ արու։ Իսկ այլ
դրծական՝ իբրև զնա-
րակ լծաձիգ արբայական
կառոյ ցորենոյ։ Քմբշա
մարտս մրդադատիչ իբրև
առիւծ հզօր։ Իսկ այսպի
սեաւ թըմով յարմարել,
մինչև ի կատարեալ թիւն
երկոտասան։ Իսկ դրօն
երկրի ձևականութիւն՝ եր
կոտասան։ Իսկ սեաւակ ա
ւուրց սրընդիւեան՝ երկոտա
սան։ Իսկ գլխաւոր թիւնք

ւ ղ -ի
10 . 17
10 . 20
ղ . ւծ
2 . 4

ւան կոչումն ինքենից պատ
ւին, զմերժումն ախտից
եւ զհալածումն այսոցն,
Այնժամ աւետարանեաց
նց մեծագոյն յոյսդ ոչ
ուն։ Ունդացի՛ր ու ը
դրելոյ անուան ձերոյ յեր
կինս։ Ով փափագելոց
ծից և աներկեան երա
նուելն. քանզի որ դրեաց
զնս աց, նոյն և վկայեաց։
Ո՛ յոյս պարգեւօք անճա
նախոյժել՝ ժառանգք և որ
դիք սը արքայութեն ով
ածազգեաց ք։ Ո՛մեանն
գոյին կատարեալք։ Ոսկա
պես շնորհիւ պատրգեալք
Ո՛ւիենիաղ պարգեւօք լը
ցեալ։ Ոօքանասանեկի
երկակի լեզուաց ։ այլա
սեա ձայնից՝ ի մի սեսակ
զուդաշուրթն խօսակցու
թեան համահաւասարիչք։
Ոաժանելոց յոքնակի ազ
գս, անսասանելի շղկապ
սիրոյ։ Ոասք և դասա
պետք վկայելոյն պարուց։
Տիեզերաց երկրի դատաս
տոլք։ Ոումարք թագա

բախիկ, Նայր Ոդէ Նոգէ
ի մի շար դասեալ, զիմիւն
պատուեալ և օրհնաբանել
երից ազգակցաց՝ երկուա
սան վերանկարէ։ Ո՛հա և
յայտնիկ ցանկալիք, և վե
հադունաւն վկայելիք, և
անձառելեաւն վերագրե
լիք։ Ո՛նաանիք այ, և սրց
քաղաքակից։ Ո՛ինւծք
իմանալեաց՝ անբակ տաղա
ւարք։ Ո՛ թարգուԹեն օ
Թեանք և ախորժելի բնա
կարանք։ Ոսկ յեօԹանաս
նից ձառ փոխարկեալ ըզ
դէմս բանից՝ յաւէտ ըզ
ձակաև և ախորժելի խոր
հուրդ ցուցանէ։ Ոանզի
զայսքանեաց բազմագու
մար դասուց ընտրչից՝ որ
բան զօրեացէ ի՛նիւք ներ
բողնի։ Ո՛ ո՞վ յամենա
ւքն դրուե աւետարանա
կան պատմաբանուԹեանն՝
մինչ զինի մաքրակենցաղ
և սիրաւք սրտիզ ձանապար
հորդուԹեն՝ առ առաքօղն
ձեռնեալ հասին. և յանդի
ման ան պատկերին՝ զիւրք
բերկրանօք ։ զգծրուէ ան

միոյնակ անձառն յանդիմն նին ծոցոյ։ ‖ Ը՛ի կնոջէ կուսէ մարթելոյ և յանապատ սրբուհւոյ՝ անդրանիկ և անհարազատ։ ‖ Ո՛ր ըստ յաւուրն՝ անհաղորդ կամաց հօր երկրաւորին։ ‖ Ը՛ստ ըստ տեսականին, և մարդ ըստ պարզութեանն միաձոյլ կան խառնուեն։ ‖ Ը՛ստ ոչ վայրապար, այլ մեծի իրակարգութեան նշանակ։ 3 Ո՛ ձեզ սրբագունդ դասք առաքելոց վերակոչեաց։ ‖ Ը՛ստ ընտրութեամբ միայն վկայեալ, այլ պատշաճանական թրջով պանծնայ պայծառացուցել։ ‖ Արդ և կինիք տասանց եօթանց խորհրդականաց, ըստ ժամանակաց յերեսուն շարժութեան դարուց։ ‖ Ո՛ր զերկուսն՝ յեօթանասնից թիւ յարակցեալ, նշանակ ապառնեացն և ներկայիս։ 4 Ո՛ երկնաւորացն և զսուրբ նայնոյս։ 5 Ո՛ մարգոյ և զկ հոգւոյ։ 6 Ո՛ տապանակիր ահաստակացն։ 7 Ո՛ երկեակ

ժառանգք կայսերայ։ Ի նքնակալ պետութիւնք իշխանականք։ Ո՛ւնդք դեղեցկապեղք։ Ո՛նախարարք ազանց պատուելոյ։ Ո՛կեղեցիք ընտրելոց երկնից բնակութեանն։ Ո՛աճառակից և կցորդք դասակցութեանն վերին։ Ո՛ոյզք կայունք և անխախտելիք՝ անմահին փառաց։ Ո՛ցորդք հանդիսի՝ իմաստութեանն հանճարոյ։ Ո՛ամք և յարձակմունք ակնարկութեան վերնոյն։ Ո՛ր արք աստեղանիշք՝ եկեղեցւոյ հարանութեան։ Ո՛ՐՀեստական ձևք պատկաց զարդու սիոնի։ 1 Ո՛օթանասուն բոյսք արմատեննէ՝ ինչան անբանն յաղիմայ։ Ո՛ր միանգամայն 2 գրելով զայ՝ ինոյն կարգ բանիս պատկանապրուեն, զնկար անկուածոյ ձառիս դրոշատի՝ պայծառասքն պանծնազարդեցից։ 3 Ո՛ր բանն ած առ յայ անժամանակ խոհութիք ծննեալ՝

1 Առն 15·27
2 Ծն 33·9
3 Ես 13·16
15·16
4 Եբ 10·5

ւանեմք։ 1Ո՛չ ի քէ՛ի ըստ
հերացիր տառն մովսիսեն՝
անդրանիկ որդի իսրայէլ՝
և՛ դարձեալ՝ 2որդիք էք
տէն ձերոյ։ 3Եւ՛ եհաս՝ յամ
բաստանական ձայնն նա
խադրեալ յայ անուանեալ
որդիս, որք առ դստերան
մարդկան մտին։ Եւ դար
ձեալ՝ 4ես դրեցի քէ ածք
ինէք և որդիք բարձրելոյ։
Եւսկ պաշտօնէիցս նորոյ ա
ճեռուցաս, և ձշմարտութիւ
տեսողաց, և քի ժառան
գակցաց, և անձառ մարմ
նոյն բաշխողաց, և ածե
ղէն կերպին ունկակցի՝ առ
որդեդրութիւն ոմի քերա
մըտեսցէ և երկբայեսցի։
Ա՛յ զի որ՝ ինոցանէ բան
և քարոզութի՝ եւից զտիե
զերս։ Եւ՛ իբր զհամացն
այ պատգամ՝ ընդ արարած
տարածեցան։ 5Եւ՛ որպէ
զարարչական բանին երկ
վարս, զծովածուփ ալիս
կոխեցին։ 6Եւ՛ զվիշապն
ապստամբ՝ հզօր մեքենայիւ
բանին սանձեցին։ Եւ՛ ըզ
բունացելոյն դանձուց մը
քերս՝ արիաբար դերծակ
կապոեցին։ 7Եւ՛ զփիւնհ
կեցի զօրուն դումարտակ՝
՛ի կենդանի ջուրն հեղձու
ցին։ Եւ՛ զկարծրացեալ
մտացս անդաստան՝ արօրա
դրեալ հերկեցին։ Եւ՛ ըզ
մարդկան ապստամբութի՝
կրօնից մահու ինդայանդե
ցուցին։ Եւ՛ զանողջախոհ
կենցաղ երկրածնացս՝ մա
քուր հանդիսի կուսութե
եռուն։ Եւ՛ արարողին ա
րագ սուրհանդակք՝ ընդ
հեռաբնակ վայրս արշաւե
ցին։ Եւ՛ իբրև զանձուկ
գաւիթ մի յորկի՝ զՅս ամ
ոսամբ չափեցին։ Եւ՛ իբ
րև զհին արուեստի վար
ժիւք՝ զբաւակ մտաց սրտի
մաքսեցին։ 8Եւ՛ ի ձկնոր
սաց դասուց կոչեցեալք՝
զբանական կոյս ուռկա
նեցին։ Եւ՛ ի հալածչաց
՛ի սուն հրաւիրեալք՝ զխա
չեալն ած պատմեցին։
Եւ՛ հեթանոսաց ոմանց ը
ղրմաւալ, զմոլեգնապատիր

1 Եւ՛
2·2
21 Ե ()ր
14·1
3 Եւ ու
9·2·4
4 ()-վ
8ı·6
5 Ե յ
3·15
6 ()·ո
40·20
7 Ե կ
5·ı, ıı
8 ()՝-
4·18

ւանեմք։ 1Ո՛չ ի քէ՛ի ըստ
հերացիր տառն մովսիսեն՝
անդրանիկ որդի իսրայէլ՝
և՛ դարձեալ՝ 2որդիք էք
տէն ձերոյ։ 3Եւ՛ եհաս՝ յամ
բաստանական ձայնն նա
խադրեալ յայ անուանեալ
որդիս, որք առ դստերան
մարդկան մտին։ Եւ դար
ձեալ՝ 4ես դրեցի քէ ածք
ինէք և որդիք բարձրելոյ։
Եւսկ պաշտօնէիցս նորոյ ա
ճեռուցաս, և ձշմարտութիւ
տեսողաց, և քի ժառան
գակցաց, և անձառ մարմ
նոյն բաշխողաց, և ածե
ղէն կերպին ունկակցի՝ առ
որդեդրութիւն ոմի քերա
մըտեսցէ և երկբայեսցի։
Ա՛յ զի որ՝ ինոցանէ բան
և քարոզութի՝ եւից զտիե
զերս։ Եւ՛ իբր զհամացն
այ պատգամ՝ ընդ արարած
տարածեցան։ 5Եւ՛ որպէ
զարարչական բանին երկ
վարս, զծովածուփ ալիս
կոխեցին։ 6Եւ՛ զվիշապն
ապստամբ՝ հզօր մեքենայիւ
բանին սանձեցին։ Եւ՛ ըզ
բունացելոյն դանձուց մը
քերս՝ արիաբար դերծակ
կապոեցին։ 7Եւ՛ զփիւնհ
կեցի զօրուն դումարտակ՝
՛ի կենդանի ջուրն հեղձու
ցին։ Եւ՛ զկարծրացեալ
մտացս անդաստան՝ արօրա
դրեալ հերկեցին։ Եւ՛ ըզ
մարդկան ապստամբութի՝
կրօնից մահու ինդայանդե
ցուցին։ Եւ՛ զանողջախոհ
կենցաղ երկրածնացս՝ մա
քուր հանդիսի կուսութե
եռուն։ Եւ՛ արարողին ա
րագ սուրհանդակք՝ ընդ
հեռաբնակ վայրս արշաւե
ցին։ Եւ՛ իբրև զանձուկ
գաւիթ մի յորկի՝ զՅս ամ
ոսամբ չափեցին։ Եւ՛ իբ
րև զհին արուեստի վար
ժիւք՝ զբաւակ մտաց սրտի
մաքսեցին։ 8Եւ՛ ի ձկնոր
սաց դասուց կոչեցեալք՝
զբանական կոյս ուռկա
նեցին։ Եւ՛ ի հալածչաց
՛ի սուն հրաւիրեալք՝ զխա
չեալն ած պատմեցին։
Եւ՛ հեթանոսաց ոմանց ը
ղրմաւալ, զմոլեգնապատիր

1 Եւ՛
2·2
21 Ե ()ր
14·1
3 Եւ ու
9·2·4
4 ()-վ
8ı·6
5 Ե յ
3·15
6 ()·ո
40·20
7 Ե կ
5·ı, ıı
8 ()՝-
4·18

թևավանաց, մադանայ և
մադիանայ։ Ո՝ պարակա-
կանն խուժայ, զԼբբիա ևս
ծոց Հարաւային ծովուն
հզօրի, բոլոր հանդերձ
զևողին ասիոյ։ Ո՝ երիան
՚ի հնդից եմուավլիայք։
Ոմն ՚ինոցանէ և զերկուսն
ընդ երիս։ Ա՝յլ ոմն ՚ինո-
ցանէ զաշխարհն փղշտացւոց
և զծայդանու՝ հանդերձ
հնդկայնօք. և զծուր՝ փիւ-
նիկեցւովք։ Ո՝ սատաղա-
յիս և զսկիւթացիս. զա-
սիացիս՝ որ հովմայե-
ցիս՝ ընդ դաղմատացիս և
երիմացիս. խառն ընդ հիւ-
սիսի և ընդ արեւելս. յո-
րում առաւել բնակեաց
բան նոյ և ազանդուքն։
Ո՝ ան զի ընդարձակեաց
աստ յաբեթի բան մարդա-
կութեան նոյի, և բնակեցոյց
՚ի տանն սեմայ։ Ա՝յնքան
յառաջելական վիճակին
բաժնի. որք՝ ի հարաւատու
թենէ սերեցեալն սեմայ։
Հովմեցին զնոսա յարիւ՛
վերարկու թևոց պատուի

կուռան մաքրեցին։ Ա՝յ՛ի
վրիպարհեստ բժշկաց ընտ
րեալ, զաչս ոգւոց լուսա
ւորեցին։ Ա՝յ յաղախ
նային ծառայից ստրուկս,
հրամանատու սէրանոյ իշ
խեցին։ Ա՝յ յայսքանեաց
նուաստականայ՝ ՚ի ծայրա
գոյն շնորհս ժամանեցին։
Ա՝յ իբր զմի ՚ինաղանդ պա
տանի՝ զաշխարհս ամենայն
աշակերտեցին։

2 Ո՝կզբնաւորեալ յեղէմ՝
զնաեմ անուն վայրսն կե
դարու, զանուանակիր կոչ
մունն խամայէլի Թուրինն հա
դարու։ Ո՝ւյանև զծովակին
կղզիս քեռացւոց զարմին
քանանու։ Ո՝ վիճակն բաժ
նի ժառանգութեն սեմայ՝
բնաւին եղերօքն։ Ո՝ դա
դիրոնն բազմահոլով, ընդ
աստիճանն մեծ և եր
կայնահաս։ Ո՝ ռինկո
րոն դրամբքն պարսից, տոհ
մին եմրանայ որդւոյ քե
տուրայ սերմանն աբրահա
մու։ Ո՝ վայրս արևե
լային, մարց արեաց և պար

Ա—Ի
17 · 2
Ա—Ի
25 · 13
10 · 15
25 · 4
25 · 6
9 · 27

դատեանն սպասաւորեցին։
Որում յանդիման աշաց նը
կատմանե, զի նմանէ յայտ
նեալն ա՛ծ՝ բոլորից վերա
պատմեցին։ Եւ նովա՛
և զինի նորուն ։ անձառե 1 Պետ
լի հրաշագործու՛թ զախտս 5 · 12
մահացուս՝ի մարդկունէ հա
լածեցին ։ Ո՛ տեսանելիս
խաւարեալ աշաց, կրկին
յա՛երմամբ լուսաւորեցին։
Ո՛ լուծեալ անդամս ախ 3 · 7
տացեալ մարմնոյ՝ յառող
ջուի կենաց կանգնեցին։
Ո՛ մեռեալս յարուցին՝ի 9 · 41
կեանս վերստին և յանուա
նակոչս փրկուի։ Ո՛ դեւս 16 · 18
աներևոյթ շարին զօրաց,
հոգմով բարկու՛ե կամացն
ա՛ր խոպատ հալածեցին։
Ո՛ էս ընթացից երկնային
մոլին բնակու՛ն՝ հոգածը
նայ բացին։ Ո՛ ա՛հեակն 19 · 3
հեթանոսաց՝ ա՛լ ձեռնա
դրեցին։ Ո՛ հրէական 2 Կոր
ձեռնարկու՛թին՝ իշխանա՛ 3 · 3
կան բանիւ կապեցին։
Ո՛ փայլուն երեց դեղա 3 Հով
զարդ մոլախեան կերպին՝ 34 · 30

բանին պահպանու՛թեան։
Ո՛ւ այսպէս արագելով հե
տիոտս և տաժանաբեալ
քրտնաթոր և աշխատակիր
վաստակօք, ընդարձակ տեսակ երեսաց
դեռնոյս տարածման, ընդ
յոյնս՝ ընդ բարբարոսս՝ ընդ
ո՛չ լսօղս զկենդանարար ա
նունն յի՛ ընդ անծանօթս
մարդկէին և նոցին պատ
գամն՝ իբր զմատաղ ան
փակ սրտի՛ զփայլ մաքուր
փայլական՝ ընդ արարած
ամենայն հեռևեալ լինին։
Ո՛ւ՝ի խաւարային կրօ
պաշտու՛թէ վերածեալ՝ի
փառս ճշմա՛ր աղանց երկ
րի՝ փրկեալս և ազատեալս
ա՛ղանին անբիծ արդեան
գի, անխարդախ ծնունդս
և անեղծ ժառանգս՝ հա
ւատակից փրկողէ ո՛ն ըն
ծայեցին։ Ո՛ւ իբրև որ
դիս քան թէ պաշտօնեայս
ծնողին ա՛յ՝ մօրն քե կեն
դանագիր գոլով մաքրա
բար, արժանապէս լուսա
ծին մրմնոյն գովեալ հան

հիւանդիւք։ Աղաչեմ կցոր
դակից արդարութեամբ պաշ
տամանս։ Աղաչեմ խրախոյսք
ընտրական կրօնից։ 2 Աղաչեմ
ձեռնադրօղք քահանայու
թեան, ի քնէ ընկալեալք
և մեզ մատնաւորեալք։
3 Հաւատարիմ ուխտի դաշ
նաւորք։ Ի կայք վեհա
գունք աստուածաշունչս
կարդիք։

4 Ձեռն ատցա ընդունակ
և հաճոյական մաղթա
նաց հայցման աղօթից, ըն
կալցուք և մեք մասն փըր
կութեան ի բարերար գթութեց
խնամոցն այ։ 5 Օրհնալ
ձեռքն մերոյ ի շնորհս, ի
բժշկութիւն, ի բաշխութիւն
կենաց պարգևաց։ 6 Ասն
նոցին ընդ նոսին, յիմում
հաւատոյ մատին՝ քաւելք
փրկեալք և արդարացեալք,
ի Քէ Ցե ի Տէր մեր։
Որում փառք յաւիտեանից
և աշխարհս աշխարհաց
անդադար երգոց։ Ընդ որ
և ընդ Հոգւոյն Սրբոյ
էիսեանս յաւիտենից ամէն։

ստուերին տեսակաւ ցու
ցին։ 7 Օրհնութիւն սուրբ
կալիս բարկութեանդ վերին սաս
տից յարարածս՝ յերկրէ
տրտնջեցին։ Յոմիքրէ ամէն
այսքանեցք լցան լիացան և
երանեցան, ապա նմիրեալ
պատարագեցան ի սպանդ
վերնական՝ բարձրացեալ
սեղանոյն։ Յոր նկարագիր
բեալ դրոշմեցան ի գիր մա
տենի վերին դպրութիւն։
Յոր ոսկերօք ցամաքելով
զօրէն կենդանեացս լինիլ
փրկանք։ 8 Յոր զմրգանակ
փրկչին յաղթութիւն՝ քարո
զեն յանապական մահուն։
Յոր բարձրահոչակ աւետ
ութիւնք, զմկրտութիւն,
զքաւութիւն, և զյարութիւն,
զբեն կրկին նորոգման։

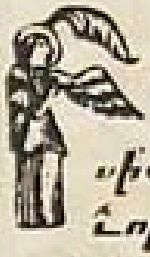
Աղաչեմ մեր նախնիք։

Աղաչեմ մեր ճնօղք ըստ
աւազանին։ Աղաչեմ դաս
տիարակք մեր ըստ իմաստից։
Աղաչեմ վարդապետք աշա
կերտելոցս։ Աղաչեմ դաստ
նուք բարեաց ուսուցիչք։
Աղաչեմ Յհեղեցեալ սրբոյ

կցորդ և սերտապատար ա-
ՀԵՏԱՐԱՆԻՆ։ 3՝Ի ՅԱՇԽԱՐ
հականն պայման ուխտի,
և՝իվերնայինն շաղկապ բա-
նի։ Ուստի յաՀԵՏ ինկա-
պէս պարեա՛, կարապետ գո-
լով նախընթաց սկզբնաշա-
ւիղ անստուերական պաշ-
տելի տօնեաց երջանկացն։
Ուր հարսնականն միաբե-
րութիւն համակցուեն՝ առ
օրէնս երկրի անկցորդ, և
առ հասարակաց իր՝ անհա
ւասար։ Ի՞նչ մարգեա՛ր
հիւթային աչաց պարագը
րեալ, և ըստ իմաստից ան-
արգել դիտմանն՝ գուն ինչ
նկատեալ։ Ահ՛ քանզի ան
մերձեք բանիս ձգտումն առ
անհասուքի ծածուկ խոր
հըրդոյս, որքան քանակու
թի փոքրուն առ ստուերին
դիմակ։ Ահ՛ անձկականն
գիծ, առ յայնականն ծիր։
Ահ՛ մարմնային յօդ, առ
միրականն գոյ։ Ահ՛ ձեռին
հասուածն, առ մտացն ե-
րագումն։ Ահ՛ երկրակու-
հիւթաւորն, առ սերարմին

* Ի՞նչ նուիրեսցեն Աստուծոյ՝
Աստիճանեալ Անմահ-
խառնուրդ։ Եւ զի Երեսուն
Ծոյզքն և Ամենայն
Ամբիծութիւն Հրեշտակա-
Ընտրոյ Մեծին Գործոյ։

(Ա. Թ.)

ԸՐԶՐՈՒՅՑ

սիօն հոգևոր դիմա-
ւոր անձնաւոր խնկա
ւոր և խորհրդաւոր։
Աբրկնաւոր խորան լուսա
ւոր՝ 1 գերափառ յայքոյղ
սինայի. բերողի ստուերին
կտակի անկայի և լուծակա
նի՝ կապտողի և ոչ պահողին։
Ո՞ր որ խորող և կամ կէտ
գծի՝ ի միջոցի երկուց կա
ռուցեալ սահման ծանուց
ման վերին և փոքրուն, մա
հաձրին և կենաշնորհին,
յարակային և օրաւորին,
երկնայնոյն և անցաւորին։
2 Ո՞ր գիրն եզձական, և
առ հոգին ճեացական։
Սակս ծառայական միջնորդ
օրինին, և տիրական համա

1 Գաղ. 4. 24
2 Ի Գր. 3. 6
3 Աբդ. 9. 2

լուսաբնակ և երկնաժա-
ռանգ բարձրագոյն օրհնա-
բան էիցն խմբակցութեց
յիշատակելով։

Ռանգի որպէս ՚ի ծիրս
աստեղաց՝ զարուսեակն
երկնից ՚ի ձայն դասել
՚ի շար ըսկսան։ Եւ ՚ի
պատուական ականց գու-
մարակն՝ գյոքնաշէն և
գյաձախագին։ Եւ ՚ի
մարդս՝ զանհաս հմտակա-
նաց։ Եւ ՚ի նիւթս վեհա-
գունից և գեղազանից,
զոսկին սոփերայ, և կամ
զքարն ձաձանչաւոր լուսա-
փայլ։ Եւ ՚ի կոյս կայից
բարձրութեան լերանց՝ ըղ-
սիօն։ Եւ ՚ի քաղաքս՝ զե-
րուսաղէմ։ Ո՞յապէս և
՚ի գունդս մաքրեցելոց՝ ըղ
ծանուցեալն և զերջա-
կեալն։ Ո՞ր նիթ բարի ան-
ճանի ծառ անշնչական հո-
զաբոյս ՚ի նիւթոց փայ-
տից, պըտղակաւ տեղւոյն
պտղոյն քաղցրութեան։
Եւ անդաստան արգասա-
ւորական պտղածին, ըստ

սրբազան։ Եւ մահացու
լուծականն, առ վերնա-
կանն կենսածին։ Ո՞ր
որբան անդր և՚ի վեր՝ կա
մարն յարկի անդրանկացն
կայից վկայի, անդաւոր հը
րաշապէս և նա. քան զէնն
դերակայից՝ և որդիքն լու
սոյ գաւանին։

Որոց և զմինն աստանօր
առեալ ՚ի գովեստ բա
նից մատուցից։ Ո՞ր ծա
նից ես գիտասցես հայիլ
նկատել խորհրդեամբ ի
մատից գոյից երկնմանց,
թէ որք փողին ներհիւսին
կուտին յաէլին ՚ի յոքնա
տարն յաձախութիւ ջրհա
կանն յերկարութիւ, բազ
մատիպ պատճաք ՚ի թել
բանի, առ միոյս սբյս Հայ
կովբայ պատճառիցուն։
Եւ իբր ՚ի պատահումն զո
րաւորի՝ համայնք իսկապէս՝
իսկոյն ամփոփեալ սրկայր
երևին։ Որով և առ սոյն
բերեալ զբարբառ տատիդ
Հասատրակացն կցորդու՛,
ազգապէտ ցեղականութիւ

առաքելոյ՝ զօրհնութի՛ն Ե-
նի վերինոյն։ Եւ սքանչա-
նի մանանայն հացի, սակս
երկնի։ Եւ ծով զրուա-
տի, ունակ մարգարտի։
Պատ զրպարտի արժանա-
ւոր գովեստ ընկալցի մայրն
սկզբնապատիւն՝ լուսարկու
գեղապանծ զօգազարդ։
Ո՞ր ևս շնորհաշուք մօրն
սիոնի վերնումն ամրոցի՝
որ զանց ծնանէ մարդացել
Եւ օրինակին տեսակաւ
զանորակին երկնեցեալ զա-
նախատիպ կերպարան։
Ոստի և աւետման կենդ-
դանարար սիրագոյ, զսրբ
բազգեստին վերընծայեց
զանհամար ազինս հոգե-
կրօնս համախորհուրդս։
Ոստոյ դաստոյ առա-
ւերուքի լրական շինուած
եկեղեցական կառուցման,
՚ի միաբուն զուդապարու
Ոմնե անմահիկ փառաբա
նողաց լուսակերպից։
Ո՞նդէ՛ անդ ելանէին
ը դաւքեան ձայնին՝ ազգք
աղգաց։ Ոչ զպաշտօնեայ

հոգեայ վկայել պիտակ ա-
րատիս, այլ զանձն երկնի-
՚ի յերկրի հիւրասէր կեր
պիւ տեսանել։ Ոչ ոչ
եթէ աթոռք արիւեալ կան
ձեռակերտացն մարդկային
բեմբն ՚ի յերկրի՝ կարծրա
դատ և կասկածափորձ և
վրիպակընտիր մահցու դա
տեալ դատողացն։ Ո՞ւր
դատաւորն համադոյից՝ կը
շուռոյն մտաց՝ և անդոյին
նախատիպ։ Ո՞վ եղ զ
մանն առաքեալս առ յին
քեանէ։ Ո՞ համանս մրմրէս՝
դուշակս ապատնեացն։
Ո՞ համանս աւետարանիչս՝
կենացն բանի։ Ո՞ համանս
հովիւս առ ասածուն խր
նամոց։ Ո՞ համանս վարդա
պետս առ դաստուն վար
ժից, ՚ի հաստատել զնոս ՚ի
հոգւոյ խաբէութէ, ՚ի վաս
տակս գործոց պաշտամանն
առ տէր։ Եւ հաստատեալքդ
իր՝ մինչև ՚ի շինուածն ՚ի
յորում մասանց՝ միասցի
յօդեալ մարմնապէս ՚ի գլ
խէն գովեալ տեսուն։

1 Պետ. 12։4
12։5
2 Կոր. 12։28

Ա. Նուենն խորհրդական։
3 Ա. բանքն վերնական։
Ա. աբքն մաքրական։
Ա. Ընծայքն հրեշտականական։
Ա. ոչխարն գովական։
Ա. Կաւոնն ուղիղ միակին։ 4
Ա. ամբիոնն աճմական։
Ա. իրքն անհատական։
Ա. Ճանդն անշարժական։
Ա. Կերն անկեղծական։
Ա. ոյան անշինչական։
Ա. Ճաճաստքն անապատին։
Ա. Ինն 5 յաղթական խըմ
բից հաղարաց։ Ա. Ճարե
համբաւն ի ժողովս ազնց։
Ա. Նուանին ի կոյս բազ
մաց։ Ա. բանապրեալն ի
մատեանս ազգաց։ Ա. բոլն
աներեւոյթ դաղանաց։
Ա. խոյեանն գիմամարտիկ
գիւաց ներհակաց։
6 Ա. Ճառամանեակն գեղեց
կին լանջաց։ Ա. ետն արա
րողին կապարձաց։ Ա. գեղն
լարեալ յաղթողին գրկաց։
Ա. Ճարն պարսից տրուն
ձեռաց։ Ա. ոսկիսն ընտիր
հզօրին կամաց։ Ա. երա
կայեալն Ճիս մասանց։

Ա. ստանար առ սմին բանի
ի սոյն մրուքիւն զու
գափայլութիւն։ Ա. շառաւիղ
ղէ ելեալ։ Ա. գեղեցկաբա
ւեղն ոսոց ընձիւղեալ։
Ա. նախնեացն բուսեալ։
Ա. հարցն վեհից երեւեալ։
Ա. տոհմէ հզօրէ յայտնել։
Ա. պարագլխէն արդարոց
ծագեալ։ Ա. բրահամեան
գոգոմն գգուեալ։ Ա. վե
րստաւ անտուաւ վկայեալ։
Ա. յամպոց մաքրոց անձ
րեւեալ։ Ա. նորոգ գոյո
քիանց ցօղեալ։ Ա. յերկին
արեւու փայլեալ։ Ա. եղէ
մեան դիմացն ընտրեցեալ։
Ա. գլխոյ տարածման երկ
րի պարգեւեալ։ 1 Ա. յաջո
ղական հոգմոյ զօրացեալ։
Ա. աւինարկուէ բարձրելոյն
բերեալ։ Ա. հարուստ գա
րուց նկատեալ։ Ա. օգուտն
այ ծծեալ։ 2 Ա. կամաց էին
կոչեցեալ։ Ա. պատճառին
բանէ հիմնացեալ։ Ա. պար
գեւողէն վկայից հաստա
տեալ։ Ա. բարեբարին ըն
տանոյ օրհնեալ։

=Ա։ր
2·10
Ա։ԲԲ
5·4
Ա։Ի
1·28
Ա։Ի
4·25
Ա։Ր
2·30
Ա։Դ
4·9

Վեռ հարց հոգեանուն
դուռան նշանադրութիւն։
Հանդերձ ամարդ, ըստ որ
Հանդերձ ամարդ, ըստ որ 3 · 12
ոսկի ընդ արծաթ, պատ
ղևարս բարիս. քանահաճոյս,
տեսօղ անհասին և ծած
կելոյն. շինեալ ի հինն վեր
պարսկական ազգաց, դիւ
ցազանց շուառ՝ելոյ լուսոյ
ա՛ծապաշտութ։ Հոմէ
որդուն քեռուրայ որ յամբ
բահամայ, երկրորդ յակոբ
նախանձն դերապանց։
Երկրին արեան հարուստ
անբիծ՝ ի վէմն կենաց կա
ռուցեալ։ Ո՞րպէս 1 Ո 4
Ո՞րպէս 4 · 2
նեակ բերանոյ լուսատա
րոյկ ձառանչէզ, սիրազօր
ձարտա՛ղրական իւղերը
անձառապատկեր և խոտո
խորհուրդ աշտանակիկը
ձրագացն ոսկեանոցին Քո
հայեալ։ Ի վիմաբեր և 4 · 7, 9
արձանակոտ քարէն փրկու
թե զօրաբաբելի, ակն մեծ
տեսող անհասին և ծած
կելոյն. շինեալ ի հինն վեր
ղևարս բարիս. քանահաճոյս,
տաճարէ նմին պատկերի
ցազանց շուառ՝ելոյ լուսոյ
պարսկական ազգաց, դիւ

պարտութեան սեւեռեալ,
այլ՝ ի պատուիրան երկիւղին այլ պնդեալ։ Ա՚ն բըն-
նաձիգ դահճացն ձեռօք յակամայս պարտաւորեալ,
այլ անձամբ զանձն կամաւ մատուցեալ։

Ի սկիզբնատատիրապէս յեղ յեղել զկուշումն անուանդ՝
առ՚ի պատկանիցն կցոր-
դուն բանիցս բարդուե,
ուշ է տարագիր։ ՚Ի՚անգիր
յակօք՝ այսինքն ի խաբօղ
ունող զընթացիցն գործ-
եղծմայ. որ ի հողէզէն մար-
մնաէր անասնակենցաղ։
Ա՚ր որոյ՚ի դէմս կերպա-
նորեալ մեկնապէս, ոչ թէ
զխարիսխ ունողոյ մասանց
մարմնոյն անդամոց, որո-
վայնապարար բուռն հեշ
տութեանց ախտից մղուեալ,
զնա՛ և զնորին մասին ազ
գակիցս՝ ՚ի ձեռն ըմբռնե-
ման ձեռինն ձգման՝ ՚ի ո-
րին առասիւն ընկրունակն
բերմամբ, ՚ի գլուխ կա-
ցուցեալ ըմբշամարտապէս
զամակայ։ Ա՚ն ըղըղեալ-
էին պաշտօնեայ, ՚ի կանո-
նադրեցն հաւատոյ հայրն նի
կիայ։ ՚Ընակիչ լուծանօղ
անպատճառ խզմամբ սու
սերաձ բանի՝ արիւնեան
բաժանմանն։ Տարացոյց

Հոգևոր ժողովրդոց խրատու։

Ա՚ն եղծեալ՝ այլ դրեալ։
Ա՚ն մեռեալ՝ այլ կացեալ
Ա՚ն բարձեալ՝ այլ ծածկել
Ա՚ն լռեալ՝ այլ ձայնեալ։
Ա՚ն ղօղեալ՝ այլ յայտնեալ։
Ա՚ն պատեալ՝ այլ պատմեալ։
Ա՚ն ամփոփեալ՝ այլ տարա
ծեալ։ Ա՚ն կարկամեալ՝ այլ
կարկառեալ։ Ա՚ն քակտել՝
այլ տնկեալ։ Ա՚ն ուռայն՝
այլ պատարուն։ Ա՚ն ցրել՝
այլ ամբարեալ։ Ա՚ն տուր-
նայն՝ այլ վերնային։

՚Ի լայն ասպարիսի երկրիս կենցաղի՝ նահատակ յաղ
թող։ ՚Ա՚ն սրով մահացու զինու խոզխոզեալ, այլ ըս
վանդակապէս աշխատ՚ խա
չեալ։ ՚Ա՚ն՚ի փայտ դատա

ցեն, և մի՛ ի նոյն հիւծ դա-
կեցի զձեզ. և եղիցի կատա-
տացն, 4 ես ընտրեալ տըն-
դումբ աշակերտ-
և բանին ամբաստա նա-
խաժամանեալ՝ ձշմարտապես
գլխաւորեցաւ յասելն առ
դումբ դուռնդ աշակերտ-
մայն ընդ ինքեան, և ասեն
ցնա. Ո՞ր ուրեք կամիս
մեռանիլ, և կենդանին հո-
գով նորոգեալ. Ո՞ր ար
ժան է մեզ պատրաստել քեզ
ուտել զաւնդ զայս. 5 Եւ
վերակացուքն՝ ա-
ռաքելոցն ասացին ցՏէր՝ պար-
տական է մեզ յաւելուլ հաւա-
տս. 6 Ասէ Տէր՝ եթէ ունիցիք
հաւատս իբրև զհատ սնապա-
տոյ, ասիցէք լերինդ այդմիկ՝
արմատահան եղիր և անկա-
նիր ի ծովն, և լսիցէ ձեզ. 7 Եւ
որ ոք ի ձէնջ ունիցի ծառայ
հերկեցուցանել կամ արօտել
զոչխարս, ասիցէ ցնա՝ երբ
դարձցի ի դաշտէն. Անցո՛ր
ի տուն՝ և նստիր ընդ սե-
ղան. 8 Ոչ ասիցէ ցնա՝ պատ-
րաստեա՛ ինձ ընթրիս, և
պատեալ եղիցիս և սպասա-
ւորեսցես ինձ՝ մինչև կերայց
և արբից, և յետ այսորիկ
դու կերիցես և արբցես. 9 Ո՞չ
շնորհակալ լինիցի ծառային
յայնմանէ՝ զի արար զհրա-
մանսն. Ոչ կարծեմ. 10 Նոյնպէս
և դուք՝ յորժամ արարիցէք
զամենայն հրամանսն՝ զոր
պատուիրեցաւ ձեզ, ասացէք
եթէ ծառայք անպիտանք եմք,
զոր պարտ էր մեզ առնել՝ ա-
րարաք. 11 Եւ եղև՝ երթալ
նմա յԵրուսաղէմ, և անցա-
նել միջոցաւ Սամարիոյ և
Գալիլեացւոյ. 12 Եւ մտեալ
նմա ի գիւղ մի՝ ընդդիմացան
նմա տասն այր բորոտք, որ
կային հեռի. 13 Եւ բարձին
ձայն՝ և ասեն. Յիսո՛ւս վար-
դապետ, ողորմեա՛ մեզ. 14 Եւ
տեսեալ նոցա՝ ասէ. Երթա՛յք
և ցուցէ՛ք զանձինս քահա-
նայապետաց. Եւ եղև՝ երթալ
նոցա՝ սրբեցան. 15 Եւ մի ոք
ի նոցանէ՝ տեսեալ եթէ ողջա-
ցաւ՝ դարձաւ փառաւորե-
լով զԱստուած ձայնիւ մե-
ծաւ. 16 Եւ անկեալ ի վերայ
երեսաց նորա առ ոտս նորա՝
շնորհակալ եղեալ նմա. և
նա էր Սամարացի. 17 Պա-
տասխանի Յիսուս և ասէ.
Ո՞չ տասնեքումբ սրբեցան,
և ուր են ինն. 18 Ո՞չ գտան
որ դարձցին տալ փառս Աս-
տուծոյ, բայց միայն այս
ազգս օտարս. 19 Եւ ասէ ցնա.
Յարո՛ւցեալ երթա՛ գնա՛, հա-
ւատք քո կեցուցին զքեզ.
20 Հարցեալ ի Փարիսեցւոց
Յիսուս՝ թէ երբ գայցէ
արքայութիւն Աստուծոյ,
պատասխանի նոցա և ասէ.
Ոչ գայ արքայութիւն Աս-
տուծոյ ընդ առաջինն կոչ-
ման՝ երկրորդիս անուն,
21 Կամ ոչ նա համասեռմ
միաբոյս զուգաշաւիղ եղ
բօրն յաղթեաց, այլ երա
նելոյ ի հրաշս փոյթ մեծ
հայրապետ, տոհմ արշա-
կունեաց անճանաչելոյ,
բարձրնտրաց, գահանըշա-
նաց, պատուասիրելոյ,
պատկառելոյ, քաջա-
ռանդաց՝ զկնիռս սրինդա-
կից աշխարհին՝ ի
կուռ արանի այսր յաւիտե
նից՝ զօրաւորաբար և ա-
հագին՝ զօրաւորաբար և
իշխան՝ զոր Տէր ամենա-
տէր եղև ամենայնի՝ ա-
մենայնակ յաւուրս նպաստա
կի ընտրութեանն 2 ըստ ժողո
վրդին նախասացութեանն՝ ա
ռաքելի աչացն այ դու Յակո
պարհդ առն, 3 Հաւ՛ հիանէ
փորձեցաւ լինել ըստ վե
հին դաւթի՝ գնաց բարե
մարդեան. 4 Հաւ անբիծ՝
յընթացս այս Յակոպար
հի՝ համայն երանին.

Պատ սեռն և անբիծ
մաց տեառնէ դիմաստակ
ցելոյ հովիւիս հզօրի տէր
յակօբայ զհինն սկսման՝ և
զնոր լրման՝ կենդանա
սէմեան՝ յառաջ խաղացման՝
տրամբ վկայեմք. Հաւ ար
մատացեալ խաթսխեալ պն
դեալ զայս քաղկի բարձր
լոյն, և՛ի ձեռն ձեռին էին
մշակեալ, և կենդանի հո
գով նորոգեալ, Հաւ ո
բանին այ բարեաւ նա
խաժամանեալ՝ ձշմարտապես
գլխաւորեցաւ յասելն առ
դումբ դուռնդ աշակեր
տայն, 4 ես ընտրեալ տըն
կեցի զձեզ. և եղիցի կատա

Յովհ. ԺԵ.

1 Կոչն 25.24
25.30
2 Լուկ 5.21
3 Ա-ղի 36.21
118.1

4 Յով 15.16

մշտնջենաւոր։ Եւ՝ի խիստ
վարս կրօնաւոր, վայելեալ
պէս դոյր պսակաւոր։
3 Եւ անպատասպար գաճա
ղանաւոր, հոգեզրահ շնոր
հիւ զինաւոր։ Եւ հասա
րակաց դոյն նիւթաւոր,
մարմնացելոյ բանին կեր
պաւոր։ Եւ՝ի սուրբ հայս աս
տեաց՝ անկարօտին հան
դուրնաւոր։ Եւ՝ի մըտա
պատ դեղ պատկերաւոր,
ըստ արփիաբնակ խմբին լու
սաւոր։ 4 Եւ մաքրակեն
ցաղ վարուք ձգնաւոր,
բազմաժառանգ որդեսիրով
պողաւոր։ Եւ ընդ երկ
նային ձրից պատմաւոր,
5 արքայութիւն ոն աւետա
ւոր։ Եւ համօրէն սերմ
բանաւոր, նա կրկնակի շըն
ջով հոգեւոր։ Եւ այլ
կայսերաց հըրովարտակա
ւոր, նա՛ի վերուստ մեզ
պատգամաւոր։ Եւ մար
գարէից հետոց ուղեւոր,
հզօրապէս փառաց թագա
ւոր։ Եւ առանկօրէն կը
րիւք տիրաւոր, ընդ դէմ

վէմ, զի դուք յատաջիկալ
պողաբերեսցիք։ Եւ դար
ձեալ՝ ես որք արմատա
ւորք, և դուք ուռ սաղար
թաբեր։ և անպարագիրն
հայր՝ հանդերձիչ կազմիչ
երկրագործ։ Եւ դարձ
զանկցորդն ինչ եան մի
ուեք առ պողոսն բերուսին
ասելի։ Եւ՝ես և առ հայրն
իւր պատճասիրեալ զբա
լորից բարեպարուքիւն,
ամենայն տունկ ոչ արմա
տացեալ ձեռամբ հօր իմոյ՝
քակտեսցի։
Եւ ասէ՝ տուգանիս խոս
տովանեցի տըբս այս՝
հիացեալ հաստատեալ՝ի
տունկն կենաց բարեացն
բերրի։ Եւ ձգեալ ձրգ
տեալ զել շառաւիղն կե
նացն բանի հովհանն ձայ
նի՝ի վեր քան զերկին և
անդր քան զծով։ Եւ՝ի
դամբանի դոյով երկրա
ւոր, ընդ բարձրելոյն գը
տաւ միաւոր։ Եւ մինչ
էրն յերկրին կենդունաւոր
անցաւոր, եղև անձնաւոր

1 Ցհ 5.5
15.1
15.6
2 Պտր
15.13
3 Հբ 4.4
9.14
4 Հռ 4.17
55.3
5 Պտր
3.2

խորուն, վտակս կոչեաց։
և ըստորին ծոցոյ անբաւ
երկրի, ջուրս խաղացոյց
ու բղխեցոյց։ Յանդնեցոյ
նաւն։ Ի՞ղբիւր յանապա
2 մովսէս զծուխն դաւազա
խաչին շեշտակի, քան թէ
կիր բաժանեաց՝ նշանաւ
դեմեարի էհերձ։ Ո՞ եր
բանից։ Ո՞ թանձրութիւն
նոցն կցորդեցաւ՝ ի կարգս
կառուցաւ։ Ի՞նդ երկնայ
րեցաւ։ Ի՞թէ բանս եդ՝
Ի՞թէ նըշխրեաց, ձեռնձե
Ի՞թէ մաղթեաց, խնկեցաւ.
դուշակեաց, կատարեցաւ.
նէջ՝ արձանացաւ։ Ի՞թէ
օրհնեաց՝ լցաւ։ Ի՞թէ ա
ցոյց պատուհանս։ Ի՞թէ
կերս։ Ի՞մթով ծածկեաց
Տ դեղացոյց զմոլեալ պատ
ի ողայութիւն հանեցոյց։
յեղանակեաց։ Ո՞երուխ
մեծ։ Ո՞ դոյնս հեղուց՝ նոր
մեծաւ զբնաւթս փակեաց։
խաչին դարձեալ կեցոյց։ Ո՞ վի
մին մեծի կատարեաց զգ
հրաշս։ Ի՞ հայ ընծայեաց
գվերսանին լոյս։ Ո՞ տուրս
համառօտաբանս յերկարա

վլուայ մահու ազատեր։ Ի՞ն
ի դադարման եղծման շիր
մաւորս, արարչական բանին
սպասաւորս։ Ի՞ն թշուա
ռապէս յերկրի աստ վատն
դաւորս, ընչ ի սիրով երկ
նաւորս։ Ի՞ն մահկի մերովս
աղցաւորս, յոդնապատիկ
պատուով բիւրաւորս։
Ի՞ն արդ յիրաւի զայ
բանեաց դրուատս բերել
ման բանիս այսր դասեցի։
Ո՞անզի ամէն բարգաւա
ձեցաւ վերաձառելով՝
տիրապէս քան թէ մարդ
կաբար։ Ընդ ամս բանի,
յազդումն ձայնի, ի հըրա
ման սաստի, ի համբաւ բա
րի, յատենանս հրապարակի։
Ոդիս դարձոյց անդրէն
ի մարմին։ Ընջողուածս
արար զօրուե։ Ո՞ եռեալս
կանգնեաց և կենդանա
ցոյց։ Ո՞ ումն մահացոյց և
դարձեալ կեցոյց։ Ո՞ վի
մին մեծի կատարեաց զգ
հրաշս։ Ի՞ հայ ընծայեաց
գվերսանին լոյս։ Ո՞ տուրս
համառօտաբանս յերկարա

ներհակք վիրաւոր բանիւ։ Ոչ յայլմէ, եւ ոչ պարտի փախուստ արշաւէ յանապատ էնն սահմանս, եւ անդէն նա հանդիպի։ Եւ զուարդք կէն դանի զօրաց՝ միմեանց պատահին, եւ անդէն ցրուին, քակտին լուծանին։ Եւ բոլ ազինք զանազան ազգաց ՅԻ զուր խուովելոց՝ երկիւղ կո լուսել։ Ընդհանրապէս բար բառին, անձայն ազատ կեն, անխորհրդաբար խիղախեն։ Ոչ ան, եւ ոչ ե րեին. զան, եւ ոչ էանան. են, եւ ոչ ճանաչին. ճան, եւ ոչ տեսանին։ Ո՛վ փոփո խումն էից առակեն։

Ո՛վ խաղացումն ժամանակացս յայտնեա։ Ո՛վ սատա նայ աւուրց նկարեն։ Ո՛վ անցուածոցս բարձումն դրեն։ Ոչն լուսակ՝ ի ծո վս աչապինք՝ գլուսաւորին ատտիս ի խաւարն ան էանեալ կիտոսիւ։ Ոչն և մանուկ ընուաւ տկարք, բազմացեալ օտարատեսակ այլազան զարմից։ Ոչ այլ

վիշտ՝ ի մշուշատուէց՝ բազմայ աղօթեաց։ Ոչ բեպատեհ ամայ հանդիպեաց։ Ո՛վ մեծն արքայիդ օրհնեաց։ Ո՛չ կարկատեայ՝ ի գազաթն, զոր հրեշակք պահպէին։ Ի՛ր առնը էազ՝ լաւ ծանդակեաց։ Ի՛ շուք ընորհի՝ զարդու անմարմնոյն տեսաւորեցի։ Ո՛տակարար մարդկային կերպին՝ զայ պաշտօնեային հաճեաց։ Ի տապանակի մարմնոյն, զՏոգին յաս տեաց փրկեաց։

Ո՛նդի յիշատակել զոր լսոյն ապրացու նոյեանն փայտի, յորում կեցին նը էազ յանբաւից, խակոյն ի դէմս առեալ զնրշդն խմաստասիս ապաւորեցոյց։ Ո՛ աշխարհ իրայնովքս պատկեր ծովու ծփեալ՝ ի բազմաց, ոչ լուծականս ո րոք կոծեցեալ, այլ՝ ի զա նազան պատահմանց շար ժեալ։ Ի խիւմ զայրացեալ ալեաց պղտորել, եղանակօք ալեալ, եւ ընդդիմակաց

ակարէն ընդոսանի։ Տեղի յուրդարէ ուժգինն քաղ
ցուն։ և առանց մարսի՝ ի 1 Յոբ
բացուստ հերձին։ Լաւ են 40.10
միանգամայն յամենից ըղ
ձից զատուցեալ, տրտհեալ,
հեռացել՝ի հրաշից ծայրս։
Ընտղ անշնչական՝ հոգւով
անօրինելոց։ Այլ՝ զի ըղ
հարուստս դարուց ամբա 2 Պետ
րեալն՝ի քթթելակին ար 1.2.25
ատգրէ։ և երկրայնոցս՝ յա
իիտենիւս մանկավարժէ՝։
և առ ապատայն՝ առացո
ղապէս դաստիարակէ՝։
Ունի հշուածին ինքնաէր
անարօրատիր բոյս բիւրա
բատեղուն և ծառս զա
նազանս։ Սերք սերմանց
անձառից ընդոծել՝ի մի
բանականաց տոհմից աստա
ծել։ և ձառք զանդիցն՝
աստուստ ընծեռնուն ածը
ուքեանն ոտին հետարան։
Լոն և՝ի ծովու Լինն ձա 3 Պետ
նապարհ, և շաւիղք նր 7.6.20
՝ի ջուրս։ որ զանհատուեն
ձառ առակ։ Ա՛ր յա
ճէտ քաոսակ ընմանն ունի

զկոկորդն ըմբռնողական,
և ձգէ զնոսա իբր՝ի վիհ
մահու։ Լեն նորա նիւթ
պորոյն պարարման։ Լոն
և յերկրի բուսունք բոնա
դատիչք փոքունց, որք զո
րեն ստգին՝ իբր նա՛ նոցին։
Լաւ են կերակուրք ժա
նեացն ծախման՝ ձկունք
որսորդաց։ իբր նոքին՝ կա
մաց գրպարտչաց։ Ա՛ր յա
ծուլ մեծ՝ լիաձիր և յոքնա
տարած, սիեզերապրաւ բո
լոր էից զոգ։ ծնանելեաց
սեռից անբոյծ ծոց։ և բը
նակ բանակի՝ անդորր ե
րեւի մարդկան ըն դաւթի՝
յատակաւոր կարծր պըն
դութիւն։ Ա՛ր որոյ արե
գակաձը պարարի։ սակս որ
երկնից բերմամբ պարա
դրի, վա՛ պէս պէս շքնաղ
ինն իրաց։ Որ՝ի սակաւուն՝
զյոգունան ազգեն, և՝ի բազ
մին՝ զընչինան նշանակեն։
Ա՛ծն՝ի փոքուն ձանձ
չի, և գոյն գյատէտն պա
րունակէ։ Հզօրն յանկա
ծէն պատկառէ, և վհե՛ն՝ի

մեծ և զսուբբ՝ զսաստ հը
րամանի բանին այ՛ի վերայ
կամակոր օձին վիշապի. և
իբր զնկուն մի ձագ՝ կա-
պանօք անկասկած բերեն.
ըստ եսայեայ՝ յոբայ՝ և մե
ծին դաւթի.

Ա. յոպիսեաւ ինն պատ-
րաստութ անձին հանդեր
ձանաց՝ կուռ վառեալ, ան
կապուտ պնդեալ՝ անվան
ամրացեալ՝ նախապատիւս
այս սբ յայ յակոբայ նշխար
յիշատակի մասին օրհնուեք
չափաբերականի, զապա-
ճէնն բառոտանեաց մաք
րոց և անմաքրից, զնախա-
կերան փայտի տախտակ՝ իբ
րև զհին յիշատակարան հա
ւատոյն անցելոց. Ա՝ որ՛ի
ժամանակին առաստել վար
կան, և զհաւատոցն աչս
փակեցին առ անցեալ դա
րուցն յարմարավէպ և ան
վրէպ գործս. Ա՛ իբր թէ
յինչ եղեալ իրին հուիի,
անպիտան դրեցին զդէմս
բանին և պարտաւէլի, իբ
րև երկն և ծնունդ շա-

երկիր զծովու. Ա՛ են ը
նաւին հաղնեցուքեն՝
հայիլ՛ի ստորին խորանիս
անցաւոր մարդկան. Ա՛
խաղայ անդնդա՛ տեսակա
նաւն ծովականաց ստնայ
ընդ մերսաեր ազգականու
թեա. և նշանակեալ ազգի
յայտնապէս զաղանդն ա
հարկու պատրանայ՝ երկ
րի. ընչերնուժգին, փնչերն
աժխոյժ. Ա՛ օրինակաւ ցոլ
մանն աստեղաց, ըստ ասու
նոյն կանխասաց բանի.
Ա՛ ըդ՝ ծանուցաւ իսկա
պէս համակերտուի եր
կաքանչիւրոցն՝ առ մի կեր
պարան տեսակի զուգեալ.
Ա՛ նայց և՛ի խաղս այսպան
մանն ծագու՝ ըմպահկին կա
ճառք կայից վերին հրեշ
տակացն զվիշապն յօդաւոր
ընդ պարզականին, և ըմ
բռնեալ շղայփեն զրկան
մահացու՝ հին հնարիցն խո
րագիտութե. Ա՛ նդ վեր
նում դասուն, և մարմնա
ւորական մաքրոցն մար
տիկք. ՚ և ածեն զսուրն

զակրատ մտաց ընդվայրաձաւրից։ Վանզի և յայլ ոմն անուն խուժական հեթանոսացն փոխաբերին ուր ասէ՝ դևկալեան է նոյն ասել. որև զտապանին յար մարադրութիւն սադրեցին սովիմբ եղանիլ։ Ա. յոս պատճառաւ վրիպեցուցեալ զան՝ ի կշտամբանս յանդիմանութեանն թերահաւատից, կասուցանէր զնորհեալ շնորհսն զոգին հաստատածս։ Ա՛ն այս էր կասկած վարկածից խորհրդոյն կարծեաց։ Վանզի ոչ իբրև զկեանս համայն խնամալէս, այլ իբր զկենդանեցն հաւատարան զայս խնդիր դիտեաց։

Ա՛ան զի զօրացելոյն ի կեանն բնաւից։ Ի փըր կութիւն աղանց։ Ի լոյն աշխարհաց։ Ի նպատակն վարուցն անբծաց։ Ի յա պատանն տիեզերաց։

Ի գանձն բարձանց։

Ի լուծիչն մեղաց ի զարդն աստուածադրոշմ երեսաց։

Ի ձիրն արուեստից արար չին կամաց։ Ի խաչն հաստատութեան փառաց։ Ի վար ժարանն կրից կուսանաց։ Ի կայարանն հոգւոյն հաստատեալ։ Ա՛ընդդէմ ուրեքն զմեծին նպաստ՝ զփոքրուն խուզել զաւրհրդարանն։ Ո՛ դազանային խմբին զօրն կարան։ Ա՛ռ տիրական բանին ուխտարան։ Ա՛ն անդ պարտել ձեռինն յաղ թարան։

Ա՛, հա՛ յայտնապէս պատըճառ դուքեան զահաւորական բանիս անքակտեցաւ։

Ա՛ռ ծովն երկնայիր։

Ա՛ռ տապանն ամենակիր։

Ա՛ռ այրն աստրնտիր։ Ա՛ռ կամն անպատիր։ Ա՛ռ ուղիղ հաստատոյն խնդիր։

Ա՛ռ խորհրդն ճառագիր։

Ա՛ռ դիմակն ամենագիր։

Ա՛ռ եղակին պատկերին իր։

Ա՛ն վայրապար ընթացք։

Ա՛ն անկայուն միտք։

Ա՛ն վրիպակ հետք։

Ա՛ն սասանեալ սիրտք։

Ա՛ն անխրատ երիկամունք։

Ա՛ն շինեալ իղձք։

յուսոյ։ Յանապինկ դոյն,
ստեղն խնկոյ։ Յանուշակ
արդեանց, բուրումն ծխոյ,
Ի մասն սիրոյ, պարգև ըզ
մրուռոյ։ Ի բիւրակ մաքրու
թիւ քաղցր աղբիւր ջրոյ։
Դանդաղս կերպարան, հե
զութիւն հոգւոյ։ Արարած
կենդանի, արփիափայլ հը
րոյ։ Ի զաթիթն բարբառո
սական՝ ի զարմէ անմաքրի,
Ընծայեցարո հպատակ ըն
տանի՝ արեանն երջանկի։
Ի ոգի սեպհական՝ քեռ սահ
մանողի լուսաւորչին մերոյ
Տերն Աստուծոյ։

Ա. Մուք կենաց հաւատոյ։
Ա. Կոստատեաք խոհեմք
Ի ինամախանդիսան վերին,
Ի ոհու լուսաւորք՝ երկա
կի երկնի։ Ի ոհուորիք
լուսատուիչն, և ոչ ան
որդիք։ Ի ոհին բարեաց
տուրք լուսոյ մարգարէին։
Ի ոհու ընդ միոյ՝ բարձ
րելոյն քարոզք։ Ի ոհու
պետական գլխաւորութիւք
վեհից։ Ի ոհ սկզբան, և ոմն
լուսոյ կենաց։ Ի հերեցւոյ

Ա. Յլ ամենապղծ արդասիօք
լցեալ շահաբեկուիք ածա
կանաւ՝ հովիւս այս
բարի։

Ա՝եծն առաքնորդապ։
Պարծանքն լուսոյ։
Ի արդարին հիերեցական
նաց։ Ի անդիսարանն նա
հատակաց։ Ա՝խոյեանն յաղ
թականաց։ Ի րախտեան հա
բերողաց։ Ի անձակատին
մարտիրոսաց։ Ա՝պաքենիչն
մահու երկանց։ Ի պերճ
նին խաոսութեան վիրաց։
Ա՝յգերուն ապաւինողաց։
Ի նահատակն յուսոյ պա
հողաց։ Ի ուսուն մոխց վեր
նում պարգևաց։

Ի մատեանն սուիերի անձ
եղծական գրոյ։ Ի տանէ
խոհեմականի պետուէ բա
րոյ։ Ի ծովէ մեծէ ակն
մարգարտոյ։ Ի դառնաղ
մատ ծառոյ՝ ձաշակ նոր
պտղոյ։ Ի փշապետինն ան
դէնոյ՝ սահման գալարոյ։
Ի մրթուէնէ ստուերէ,
նշոյլ մեզ լուսոյ։ Ի տրի
բական կայենից, շառաւիղ

Ա՛ւգ 3.2
Ա՛ովհ 2.9
Ա՛ովհ 3.8
Ա՛ովհ 1.1
Ա՛ովհ 4.4
Ա՛ովհ 25.23

ՀԻՒՍՄԱՄԲ ՃԱՌԻՆ ԲԱՂ
ԿՈՑԱԾ ։

Ի ԱԿ ԶԱՆՇԱՐԻՆՆ ՅԱՐԱ-
ՀՈՐԻՄՆ ՅԵՐԻԱՊՐՈՒԵ

ԼԱԿ ԿԱԼԾԱԾՈՑ ։ 3 Ի ՔԱՂ-
ՈՒՍԱՆԵԱՑ ԱՆՄԱՐԻՑ, ՆԵՐԿ
ԵԱԾ ԿԱՑԵՐԱԿԱՆ ՀԱՆ-
ԴԵՐՁԻՑ ։ Ի ՂԱԶԻՐ ԳԱՐՇՈՒ
ԹԵԱՆՑ ՈՐԴԱՆՑ, ՊԱՏՈՒԱ-
ԿԱՆ ՆԻՒԹ ՄԵՌԱՔՍԻՑ ։
Ի ԴԵՈՆԱՄՈՒՏ ԵՒ ՎԻՄԱԴԱ-
ՐԱՆ ԳԱԶԱՆԱՑ, ՈՒՐ ԿԵՐՊԱ-
ՍՈՒՆ ԴԵՂԵՑԿՈՒԹ ՍՈՒԼ
ԱՐՔԻՑ ։ Ի ԺԱՌԱՑ ՓԱՅՏ
ԵՒ ԿԱՊԿԱՑ, ԱՓՈՒՈՒՆ ՅՕՐԻ
ՆԵՑԱՆ ԿԱՌՈՒՑՄՈՒՆՔ ՀԱՆ
ԴԵՐԶԱՆԱՑ ԱՐՔԱՅԻՑ ։

Ա ՒԼԻ Ի ԽՈՐՀՐԴԻՑ ԽՈ-
ՍՑ ԱՐՄԱՏՈՑ՝ ՈՐԴԱՆ ԿԱՐ
ՄՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒՆԵՐԱՆՔ ԲԱՐ
ՁԻՑ ։ Ա՛Ր ԱՐԴ՝ ՎԱՅԵԼՈՒՉՔ
Ի ՈՂԵՂԱՑ, ԵՒ ԸՆԿԱԼՈՒՉՔ
ՅԱՆԱՊԱՏԱՑ ։ Ա ԱՐՁԱՒՆՔ
Ի ԽՈՒՈՐՀԱՑ, ԵՒ ԱՌԱՋԻՆՔ
Ի ԿՐՈՏԵՐԱՑ ։ Ի ՂԱՁԱՒՔ
ՎԱՏԹԱՐԱՑ, ԵՒ ՀՐԱՇԱԻՔ
ՅԱՆԱՐԴԱՑ ։ Ֆ ԱՄԱԿԵՐՏ
ՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ԱՌ ՔՆԱՂ
ԲՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՍՐՑԻ՝ ՅԱՐԱ-
ՀՈՐԻՄՆ ՅԵՐԻԱՊՐՈՒԵ

ՀԻՒՍՄԱՄԲ ՃԱՌԻՆ ԲԱՂ
ԿՈՑԱԾ ։

Ի ԱԿ ԶԱՆՇԱՐԻՆՆ ՅԱՐԱ-
ՀՈՐԻՄՆ ՅԵՐԻԱՊՐՈՒԵ

ՇԻՆԱԾԱԾՈՑ ։ 1 ԵՐԿՈՒ ՈԵԱՍ
ՆԵԼԻՔ ։ 2 ԱՐԻԱԿՔ ՈՒՆԿԱՆ
ԼՈՂԱՑ, ԵՐԿՈՒ ՕՔՆՈՂԻՐՔ
ՓԱՌԱՑ ՏՐՈՒԵՆ ՅԱՋՔ ԵՒ
ՅԱՀԵԿՔ ։ Ի ԴԱՂԱՆԱԿԱՆ
ԲԱՐՑԻՑ՝ ՆՈՒԱԶՔ ՆՈՒԻՐԵ-
ԼԻՔ ։ Ֆ ԱՆԱՆԱԿԱՆ ԿՆՆ
ԴԱՆԵԱՑ՝ ՈՉԻՆԱՐՔ ՊԱՏԱՐ-
ԱԳԵԼԻՔ ։ Ի ՀԱՐԵԱՑ ՀԵ-
ԹԱՆՈՍԱԿԱՆԱՑ, ԱՆՆՐՋԱՋ
ԲԱՐՔ ։ Ի ԽԱՀՐԱՆՈՒՆՔ
ՀԱՐՑ, ՄԱՆԿՈՒՆՔ ԼՈՒՍՑ ։
ՓՈԽԱԿԵՐՏԵԱԼՔ ՎԻՀ,
ԱՌ ՍԻՐ Ի ՅԱՅԼՍ ։ Ի ԸՍՊԱ
ՆՈՂԱՑ ՄԱՐՄՆՑ՝ ԿԵՆԴԱՆԱ
ՊԱՐԴԵՔ ՀՈՂՈՑ ։ Ֆ ՈՎ ԱՅ
ՍՈ, ՍՐԲԻՆ ՈՉ ԽՈՏՆ ԱԻ ԸՍ
ՈՐԱԳՐԻՆ, ՔԱՆԶԷ ՄԵԾԱ
ՊԱՆՃ ՊԱՐՃԱՆՕՔ Ի ԼՅՍ
ՆԵՐԸՈՂԻՆ ։

Ֆ, ԶԷ ԹԷ ՊԱՏՏ Է ՂՈՐԱ
ՅՑՅ ՓՂԱՆ ԱՌ ՄԵՃԻՆ
ՕՐԻՆԱԿ ԴԱՍԵԼ, ՈՒՊ ԱՐԱՆ
ՉԱՆԻ ԹԻՒԱԿԷՑ Ի ԽԱՃԱ
ՆՈՂ ՄԱՀԱՑՈՒ ՍՊԱՆՈՑ՝ ԱՌ
ԿԵՆԱՑԱ ՆԻՒԹ ՊԱՏՏԱՌԱԼ
ՅՈՐՈՑ ՈՐՔ ԳԵԺՀԱՅԻՆՆ ՄՇԱ
ՀԱՄԲՈՒՐՆ ԿՐՕԱԿԱՆՈՒԻ,
Ի ԹՈՒՄԱՆՔ ԲՈՒՐՈՑ՝ ԿԱՑ-

1 Ա
1 · 16
2 Ո
17 · 3
20 · 2
3 Ա
27 · 7

կատարելութեան. որև ա-
նուն իսկ թարգմանել
մեկնապէս հինն հաճուէ.
4 Բանդի սկիզբն զգօնու-
թիւն՝ զերկիւղ տէր սահմա-
նեալ ձառեաց սաղմոսն.
Նոյնպէս անսասանելոյն եւ անյե-
ղաբար կարծրակառոյց խա-
րըսխեալ անտապալելին, դե-
րատրոյ մեալով տաճանին
մարկածին շնչոյ ընդոստ-
ման, 5 տանն են նշանակք
վիճադրական անդրդելի.
զոր փրկչական բանն գը-
ծադրեաց յաւետարանին,
Ոչ յարկ սիրաբնակ և
անձեռակերտ, շինչաւորաց
կոյտ բանաւորական, եւ եր
ջանիկս այս պատկանեցաւ
պնդապէս հոգւով՝ իկամն
նէր յարակ. 6 զոր ազգա-
պէս սորին զսոյն առ սո-
վիմբ, ի նմին ազդեցմամբ
այսու թելադրեալ բանն
ամենունկ հայրենի, 6 հաս
տատուն ասելով կացէք ի
սէր նմ. Ի՞ դարձ պետն
պարու գնդին առաքեալ
կանխ օրհնելոյ պետրոս ա-

բանից շարադրել, զկոչե-
ցին փառս յաճախէ.

1 Ո՞վ ի մտասակէ քաղց
րութիւն Թզոյ, և կամ ի
փշոյ ողկոյզ խաղողոյ ասել
փրկչին, ոչ զանկոց այլայլա
կանաց առ օտար բերրութ
պղոյ, այլ զաստուածն մըսե
ղեայ բնաւորականաց ըզ
համացն անփոփոխութի-
նակ սոքա միաբանել ընդ
միմեանս՝ ելին յերկրէ ։ Ըն
տեսանողին. և ոչ սասա-
նեցան կամ յեղանակեցան
ըստ դաւթեան երդոցն.
3 Ով երկիր ի նորոգ կը
ծնանս, և սոքա ի վերստին
հաստոյր և ընտրական
բարս ։

Ա՛, ա՛ զի և ետես երջանկաց
սուրբ յակոբ. ։ Յոմանց
ազգաց փանաքին մտախոյզ
իմաստական ախտարակայ
խորհրդիմայ հմայիցն էր թէ
ստեղծչին ասէ ազդեց-
մամբ՝ կոչեցաւ զգօն, այս
ինքն է հանդարտ, իբր թէ
հեզ. որ է հաստատուն.
այս է անփոփոխ. որ է լրուի

Ա՛ն. քանզի յաղթէ՝ ամէն այս պատիւ սակաւամատ
նեայ մերս դուխասին, և զե
րազանց փառացն նշոյլ՝ առ
դասս խմբի երջանկացն պա
տու։ Ա՛ն. քան զնմանիսն
յաղթական և պայծառա
գոյն. և հոյաստանեայցս
պահպանեալ մերձաւորա
գոյն. և առ դէմս բանիս
մերում տպաւորագոյն, և
վիճակաւն դաւազանի ընտ
րեալ՝ մեզ ընտանեգոյն։
Ուստի և մեք հետևեցու
ցաք զսուրհանդակ բանիս
աւետապատճէն նամակա
մատուցն առ մեծի հովիւս
պատուաստարուքիւն։
Որում ձառս յիշատակի
հրաշապատում դրուա
կանի, և հրեշտակական լեզ
ուին ճիւրեղապ և հրանիւ
թակուն երգոցն դործի՝ բա
րեբան բանիւ յաղթական
ձայնի, կատեալ նահանջի։
Ա՛ ՚ի զի եւ լուսակերպա
պէս ՚ի թեթև թևս բարձ
րու՛ ՚ի հովտէս մահաց
ւոյ երկրի՝ յանդրանկացն

էհտէ՛, ¹ դուք ՚ի վէմն կե
նայ շինիք առաքար հոգևոր
յանարատ քահանայութի։
Ա՛ն պօղոս դարձեալ զնոյն
երկրորդէ, ² դուք ՚ի կեն
դանի արձանն շինիք ՚ի ԵՐ
նակութիւն այ հոգւոյն։
Ա՛ն դարձ, ³ հաստատուն
եղերօք, անշարժ կայէք,
զառեղի կալջիք։ Ա՛ն դար
ձեալ, ⁴ որ հաստատեաց
զձեզ ՚ի սոյն՝ ասէ։
Ա՛ն այդ՝ ՚ի պատճառն յա
րեալ կենաց ՚ի սկզբնա
հայրն բարեաց ՚ի՛ ⁵ օրհ
նաբանեցոյց զնա ՚ի տէս
նորա բոլ սաղմոսողին։
Ա՛ն վասն նորին՝ զերկիր
զածս անօ՛ան փրկողին մե
ղայ հոգւոյ բարձրելոյն փա
ռաւորեացուք։ Ա՛ն կնիք
դլխաւորութե բանիս ա
ւարտման՝ զոսկալի և լզ
պաշտելի անունն այ՝ սահ
ման փրկութե և կէտ կենդ
դանութեան ներարեալ դի
ցուք։ Ի մէր դէմս մարմ
նոյ դասական՝ առ պայ
մանս կատուցման անդա
մոցն բերման։

վայրաբերեաց։ Եւ բրև կեն
դանի զօրեղ՝ մղուեալ սա
տանայն սարեց. Ինդ դէմ
դիմադունդ դասուն՝ հա
ւատոյն բանիւ մռնչեաց.
Եւ բր նահատակ հանդիսա
յարդար՝ ի կատարածի լը
մանն գոչեաց. Եւ որպէս
խրախոյս բոլորից երկրի՝ ի
մերձանակ ձակատուն ձայ
նեաց. Եւ իբր նախաշա
ւիղ առաքնորդական՝ յան
տարակոյն յարկ հրամի
րեաց. Եւ գայթակղելոց
անձանց, յարուցիչ ձեռն
կարկառեաց. Եւ վերացեալ
կապ, աղօթիցն սուսերը
խզեաց. Եւ զպակասումն
ամաց՝ մաղթանացն հայց
մամբ կրկնեաց. 5 Ո՞ահու
և կենաց, երկատեսակ բա
րուն բարդեաց. Ո՛ հան
դատեանն ահիւն, փրկու
թիւ ամենք մկթերեաց.
Ո՛ դրեալ մուրհակ պար
տուցս դէմ, պարզևական
բանիւ պատառեաց. Ո՛ ար
ձակ փրկանաց անցաւոր
վարձու՝ ոչ դրամեաց։

(Լթ. 2)

վերհից վիճակ՝ ի նշան պար
դևացն ուխտի. Եւ կեն
դանին՝ 1 ըստ ասացելոյն
՝ի մէջոյ մեղաւորաց փոխե
ցաւ. 2 Վանդի՝ ի պատ
էիրանաց հոգւոյն զարթու
ցեալ և խնամտանացեալ, ա
ռեաց զամ չարաց ընթաց
մուռնս. Եւ զշուք շնոր
հին մի, 3 ի պատկեր իւր
կերպաւորեաց. և յաղթող
մահու երևեալ ցուցաւ.
Եւ դերակայ ապականուե
յայտնեցաւ. 4 Եւ զվաս
տակ աւետաւորական ո
սիցն ձգանց՝ արիապէս ի
գլուխ իւր կապեաց.
Եւ կայսերական դիմաց՝
ահագին տեսաւորեցաւ.
Եւ ի մարբականն դրծա
կանի՝ արբուխե ազդումն
աչեցոյց.

Ի աղաչոյց վասկ կեն
դանական յապառաժ
սրտէ. Ճանդիսական հո
գւոյ՝ հառաչանս հեծեծա
նաց հաստատեաց. Ի տե
սանելոցս աչաց՝ արդարա
ցուցիչ սրատուց վիճակս

1 Ետես 4.10
2 Ա-ի 18:10:4
3 Ա-ի 11.1
4 Ետես 52.7
5 Բ-ի 2.15

մարձակեաց։ Օ՜ երբոց և
զայրեաց հոյլս, ինչեան ձե
ռոք պաշտեաց։ Ի՞նդ մարմ
նոց կարեաց, և զոգւոյն
պէտս կատարեաց։ Եւ հա 1 Կ՝ի
զարապետ կամ մատակա 10. 9
րար, իմաստուն բնաւից
ունտեաց։ Եւ առաւել
բար զօրուն հոգւոյն, առ
համօրէնս մասնաւորեաց։
Որպէս օգտակարս և աշ
խարհակեցոյցս մատենա
դրեաց։ Որով սահմանաւ
հշտուն բանի, զբարեսո
սաց բերանն կարկեաց։
Եւ զհերձուածողականն
խիստ դաւանութիւն, ամ
իսկ ընդերանեաց։ Ի՞նչն
չական կանոնս, յաւիտենա
յարակայեաց։ Եւ իբրև 2 Եղեւ
զայս մատունս հանդերձա 10. 5
նաց բարձրութեանց,
ապա մատուցաւ անարա
տապէս կամաց բարձրելոյն
ի հոտ անուշից, զենուն
հաճոյական և զոհ բանա
կան։ Պատարագ մաքրա
կան և ընծիրուն ընտրա 3 Խո
կան։ Որմանդակապէս 1. 7

Ընկաշաւ ոսոխեան, ամ
հոգւոց խորհրդաբարեաց։
Ի յերկնական հնդերձին
փառաց, զինքն զգեստաւո
րեաց։ Ի՞ւրաքանչիւրն պահ
պանմամբ, զնայիոց բան
սարկուին կոխեաց։
Եւ զանձն ընդ փայտ խաչին
ի՝ սեղանոյն կախեաց։
Եւ ածրդուոյն՝ կենդա
նարար կրից հաճասարեց։
Եւ ի՝ հանբերանին մարմին
յաղթուեն վաբանեաց։
Եւ կերպարնին խորհրդոյ
հանգոյն իւրոց կցորդեաց։
Եւ նորոգապէս յարութի
եական լուսոյն հաղորդեց։
Օ՜ փառանս երկնից՝ խըս
բոցաձև հանգոյն հերձեաց։
Օ՜ հեթանոսաց սիրտ՝ ի
հնազանդել ոնն նաճեաց։
Եւ ի՝ ինեղուն՝ մեծ անդր
րուն մեղ ընդարձակեաց։
Ինակ բարձրելոյն ոսոխ,
ի՝ յերկիր ասա հիւանդորեց
Ոսոխմրոց բազմաց ան
բանից դասս գումարեաց։
Անդանաբաշխ աջ քո
հանացից, յիմանալիսն հա

ցակեանց ամրութեան։

Ո՛վ պատուար պղնձի պարու
նակեցաւ, ըստ երեմիայի
բանակարգուեն։ Ո՛րչափ զի
զհամառօտն դլխաւորելով
աստանօր, աշխարհ միան
դամայն նովաւ ունի հան
դերձեալ զապագայիցն յու
սադրուի։ Ո՛վ ինոյն ինքն
յեցեալ կայ կանդուն՝ ան
դըլդելի նորոգ անկոր
ծան միջնորդեալ երկնի
և երկրի։

Ո՛վ յոյ նահատակ յաղթող
ասյար հանդիսի։ Ո՞վ յոյ
սպառազէն արի, այսմ ձա
կատու։ Ո՞վ յոյ մարտիկ բա
րեփառ, այսմ աստիճի։
Ո՞վ յոյ վիպոյ ճշմարիտ, այսմ
պարգեւի։ Ո՞վ յոյ աթոռա
կալ խնկելի, այսմ վեհա
դունի։ Ո՞վ յոյ պետ պան
ծալի, այսր աստիճանի։
Ո՞վ յոյ դատաւոր դրուա
տեալ, այնմիկ ատենի։
Ո՞վ յոյ պսակաւոր պայծա
ռագեղ։ Ո՞վ յոյ
որդի պերճալի, այնր. քա
ղաքի։ Ո՞վ յոյ ժառանգ պճ

.քահանայապետին մեծի,
վերնայինն երկրի ընծայել։
Ո՞ի իբրև զդժնեայ դո
ռոզ մարտակից, զմարմնոյս
չարութի վանեաց։ Ո՛վ ան
ճանն իւրոյ յիշատակ, զա
մենակալ զօրութիւնն էին
հրաւիրեաց։

Ո՛վ ուրդ՝ արժանապէս և
իրաւաբար համարձակու
թիւն այսքանեաց փառաց
սմին գանձեցաւ։ Ոդուով
սպացաւ՝ ի վեր ամբարձեալ
առհասարակ ակնկալու
թեանն։ Ո՛վ ի մասունս
ոսկերաց մարմնոյն, զանճա
խելի պարգեւսն տնկեաց.
որով յուսացելոյ և եղելոյ
գործութիւնն կենդանու
թե։ Ի՞րաւամարկաս դը
ուաւ ցանկոյն հասաւոյ։

Ո՞հուարակ կանգնեաց լռ
բարեփառ գիտաւորութի
շնորհին։ Ո՞րձան հիմնե
ցաւ գրով նկարեալ քաջա
լերութե։ Ո՞ահարձան կե
նաց կառուցաւ հայածե
լոց ապաւինուե։ Ո՞ի՞ն
երկաթի ձգեցաւ եկեղե

1 Այս
1·18
2 (=Այս
3·24

յաւիտեան յաւիտենից ամէն։

Ո՜վ քո սովիմք միշտ ի քեզ պատսաստեցայց՝ բեռոել յուսով՝ հաւատոյ պընդ մամբ։ Եւ գերակայ փոր ձուքեց դառել, անտարակոյս ձանապարհորդուքէ անարատապէս տրքել հետիւ։ Եւ հոգելը զորուքէդ օրհնեալ՝ ժանդակեացես կատարելապէս զայս պատճէն տառի։ զի որ ընթերցցի և վերծանիցէ՝ հոգով քով լցցի։ և ժողով կեացի ի պէսպէս ախտից կորըստականաց անձին և մարմնոյ՝ բարեխաւսուքէ Հայր ման աղօթից սբցդ յակոբեայ։ Որում կցորդեալ հաւասարիցուք մասամբք հաւատոյ։ Եւ ի փառաւորուքէ մեծիդ ժամանեալ՝ զհոգելական միուքէ էիդ փառաւորեացուք օրհնաբան ձայնիւ։ զիպարզ երկնաւոր, զՈրդիդ միածին՝ և զՀամագոյ սբ Հոգիդ։ Որում փառք պատիւ և զօրուքիւն։ Ա՜յժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից ամէն։

Ո՜վ սովիմք աղօթից ընդ խունկ խառնեցաք։ Ո՜վ վաճ ժշխեցաք։ Ո՜վ սովիմք ելք մահու ընկալաք։ Որով և հայցեմք ի քէն բարերար տէր փառաց յիւ հօրդ միոյնոյ միածին որդի։ Ընդ քեզ հաճեցիս հայել հոտառել յայս զհս պաշտաման մաղթանուց բանից։ Եւ հիմնեցուսցես զայս քար դուռեատի ի շին ած յարկի քումդ հանգստեան դրախտի դաւանարանի այսր բարի հովուի։ Եւ փոխադրեցես մեզ առնն բընակ կուք, զտուսապատճոյգ դաշ նից ամէն։

Ո՜վ սովիմք աղօթից ընդ խունկ խառնեցաք։ Ո՜վ վաճ ժշխեցաք։ Ո՜վ սովիմք ելք մահու ընկալաք։ Որով և հայցեմք ի քէն բարերար տէր փառաց յիւ հօրդ միոյնոյ միածին որդի։ Ընդ քեզ հաճեցիս հայել հոտառել յայս զհս պաշտաման մաղթանուց բանից։ Եւ հիմնեցուսցես զայս քար դուռեատի ի շին ած յարկի քումդ հանգստեան դրախտի դաւանարանի այսր բարի հովուի։ Եւ փոխադրեցես մեզ առնն բընակ կուք, զտուսապատճոյգ դաշ նից ամէն։

ամենայն։ Աստի յօրինակ
նորոյ փրկութեանն զնախնի
խաչարան աշխարհատարած
անզարդութեան՝ հին ն ը
սեմուէ գեղատխուր ան
պատրաստութեն՝ վայելչա
կան հրաշազարդուէ՝ շրջ
մամբ քո՛ի ջուր՝ բանիւ
բղխողիդ՝ ի լոյս փոխեցեր։
Ո՞հմ ընկալցիս զերկրպա
դուի քում դա՛։

Ի զօրս վերինս փառաս
ղոզացն ։ սրբաբանել հազ
իշդ ամենից։ 3 Ի կուակս
օրինացն և մարգարէիցն՝
ազդումն և պատճառ ։
4 Ի տառս խմաստնոցն և
քարոզողացն՝ առաքիչ և աւր։
1 Ե Ընդունի ահաւոր եւ
ձայն կենդանի։ 5 Հանդեր
ձիչ երկնի ։ և առ նոյին՝
սիերերահեղձոյց ծովուն
ցամաքիչ։ 1 Հաժանօղ շղթ
թանց առաջին ձայնիցն՝ սր
նոտիաժողով միաբանելոց՝
յայլ հրաւէր նորոգ պան
ծալի համաբարբառ տպա
հորուե։ 9 Հողմ սաստիկ
եղիայտակործան, 1 և ամպ

*Լուսն Աստուծոյ Քարոզ
ի գլուխս Ա՛ Ծննդոց։

(Ա՛)

ՈՒՆԶ Լ ՈՒՍ
սոյ, փառակից որ
դոյ։ Ընձառ զօ
րութիւն, ահեղ մեծութիւն,
անբաւ բնութիւն։ Լոյս ի լ
րատոյ։ Ոգի բարձրելոյ։
Պատկեր անփոփոխ՝ պարզ
անզննելի։ Հաստիչ հոգ
ւոց՝ հանդերձիչ մարմնոց։
Ընդուն պաշտելի, ճշմարիտ
բարի, անեղծանելի։
Հաւիտից ընդ հօր, և սր բո
լորից։ Ո՞հմ ընկալցիս զեր
կրպագութի քում դաւա
նողացս քեզ ի հաճութիւն,
աղաչեմք։

Բաբուն հանճարոյ, տե
սութե մերոյ, անքարդ
մանելի խորհրդ աստուածոյ։
Որ դու միայն միտդ յիս
կութիւնդ տեսակ առանձինն։
Ոգի սիրական, ուրոյն կեր
պարան, կատարելութիւնդ ։
1 Յորմէ գոյացան եղեալքս

1 Ընդ
1 · 2
Լոյս
6 · 3
Պատ
1 · 11
4 Բար
1 · 2
2 · 2
5 Ընդ
8 · 1
11 · 9
6 Հոգ
13 · 21
14 · 24

վերարկու առնին յակո-
բու։ 1 Ուժգին և հան-
դարտ՝ նոյն առ Հեղիու։
Պատմեցանիք Հրովարտա-
կագ քոյինաշունչ պատգա-
մագրուեցին։ Նէ յապա-
գայն սերունդս Հրամայե-
ցեր ասելոյ։ Որով
ձանապարհ յաղթողին մա-
հու և բեղմարայ, յանուրս
վերջինս այսու ծանուցեր։
Նա ընկալ"։
Ոսկեստ քեզ անեղջ և
որ անստեղջ։ Միևիչ
նան Թագաւոր երկնի։
2 Ընդնաձեան ալ զօրեղու-
Թեան մարդացելոյն այ օ-
ծումն։ 3 Երկրիւ աղաչ-
նոյ գուցեալ ի յորդանան։
Ամ՛աստարափառ զուգա-
Թիւ ընդ հօր։ Հրամանա-
սուր գործոցն յիր 4 և որ
նորինականաց մեծին գու
շակուսին։ 5 Ցետուքե լու
սոյ՝ հովանի ի լերինն Թա
բորական՝ արարչատես ներ
գործեցելոյն։ Ի ցոյց դի
մաց, ի ձեռս հրաշից, ի յան
դարուց, ի հարս նախանձոյն։

Ընձեռան երևոյթ ամեալ
զօրինակն՝ ձշմարտութեան
նշանակ յայտնի։ Առնեալ
դրեցոյն կնիք։ Ակզբնա-
տիպ Թագաւորութեց օծ-
մանն իւղոյն մաքրութեան՝
առնեան և սիրոյն։ Նա
ընկալցիս զեր"։
Ով զարմանաւոր և սքան
չելապայծառ 6 Հեղեալ
ի յէջն բնութի անթերի։
անհատ աստուած՝ և այսր
աննրնաց։ Առաքեանեալդ
յօրհնեցելոյն։ Երեսս բո
ղոյ բուրելոյ իննկոյն ձրնշ
մամբ խառնելոյ։ 7 Ի հա-
նըշմար մրրիկ ահարկու,
ընտրողական հրեղինաց լեզ
ուացն բազմեալ ի պարծունս
աշակերտելոյն։ Յաւուրս
լուսոյ պենտակոստէին՝ ըզ
հրաձաշակն բաժուկ կենաց
մատրուսակեցեր քոյոյ սի
րելեացն։ Ո՛ Թերին հա-
կապէս լցուցեր։ Ո՛ տա-
րակոյսն փարատեցեր։
Ո՛ տրտիսութիւնն խնաս-
նացուցեր։ Ո՛ բարեացն
ամանդ կրկնեցեր։

Ա՛ եր Թգ 19 · 11
2 Լուկ 61 · 1
3 Ա՛ ես 3 · 16
4 Ա՛ ես 1 · 12
5 Ա՛ ես 17 · 5
6 Յովէլ 2 · 28
7 Դան 2 · 3

մամբ՝ բարձունք և լսող
րինք։ Նկալցիս զքո ընտ
բեալն և զօրացուցես ի
հանդէս քում պատմել զա
նիդ։ Օ՜ քահանայապետն
մեր դիտողութե՛ն, քոյինա
կրօն պատմո՛ղդ սրբուե։
Օ՜ այցելուն դատման ընտ
րութեան՝ որ ընդ քեզն է
կցորդուի։ Օ՜ պե՛տս վար
ժից կրթութեան՝ որ ընդ
քեզն է դաստիարակիւն։
Օ՜ բազմամանեայ գո
մարս դաստուց յանուն քո
ժողովելոցս։ Օ՜ բարեպաշտ
թադաւորն մեր՝ իւրով
զահակոչ։ Օ՜ ինաւորօք
և զօրաւորօք, ածուխ եդ
քոյ պաշտօնէիւք։ Զիա
կանօք և հետեւակօք։ Ոս
կահանօք և քաղաքացիօք։
Ի խոստովանօք և նըւիր
ղօք։ Պաշտունօք և սա
նայն մարդկան հասակօք։
Ո՛ր հովիւ ես և բարձրա
ցուցանես՝ ամենառատ ու
լիապարգե՛ւ ի պէտս կար
եաց փրկութե՛ն քոմդ ա
ղաւորաց։ Նո՛ւ ընկալ։

Օ՜ վսեմեալ ըղձից արձա
նացուցեր։ Նպատուական
քում ծառուցար։ Նմբար
ձելոյ ձեռացն աղերսի՛ն՝ ա
րար յայտնեցար։ Պաղա
տանաց ձայնիդ հեծութե՛ն
փոյթ ժամանեցեր։ Օ՜ ղո
ղեալն երկիւղի՛ն խաո
նեալ խնդութե՛ն ընդ սիե
ղեր տարածեցեր։ Նո՛ւկայ
հաճաստի լսման ընտրեա՛լ
խոստման աւետեաց ելից
վիճակին՝ յաշխարհին ջուր
տացուցեր։ Օ՜ ընտրեա՛լ
զո լոյս եկեալ յերկնից ո
գով քաղցրութե՛ն ժառանգ
անմահից կենաց յերկինս
դրեցեր։ Նո՛ւ ըն՛
Պատկից մաքրութե՛ն և ա
զատարար։ Ինամակալ
զօրեղ։ բարեխօս և մատա
կարար։ Նո՛ւ քեզ պաղա
տիմք աճ անսկիզբն, ըս
տեղծիչ շնչոց։ Ոգի կեր
պաւո՛ր։ Նընձն դիմաւո՛ր՝
որդւոյ մերձաւո՛ր, բնաւի՛ց
թադաւո՛ր, ընդ հօր միա
ւո՛ր։ Ով ընուն ի տուր
պարգեւի անաչառ բաշխ

Ղուկ
14.15

Յհ
8.6

Ա Տիմ
1.7

Ի քեզ ընկատեալ հայի բարեգործ՝ ամ ակն առեսղի։ Պահէն յուսոյ փըկութիւ՝ կենաց առաջնորդ ի լյան վերին։ Ողջ կենդանեայ, հանգիստ մերոց։ Ննամօղ ուղեկից ամենավստահ։ Ցեղի բերկրութիւ և վայր ցնծութ։ Ընպարապրելի ունօղ հայմայնից։ Ո երանորոգեալ դասակարգեացես զՀրաժարեալն ի քեզ հաւատով հանդիսի՝ բարեբանական դիտութեամբ օրհնեալդ ի բարձունս։ Ո՜հա յիշես զես և ողորմեացին ննջեցեալցն յուսով յարութիւ, խնդրեմք։

Ո՞ւր ես առաւել զյորդո րութիւն սիրոյ և լզ՝։

Ոտեղ զմարմինս մեր ի մի հաւիղ ընտրութեան շնչոյ սիրոյն որ առ ար, խընդրեմք։

Ողորմեացիր կոչումն և ձայն կենդանի։ Ո՜հա՛ր մեծ անուն հզոր։ Ոտիկ հեզութիւ մարդասիրութ

դիտութեան և ողորմութ։ Ոարեխօսութիւք կուսի իս կոչեցեալդ մօրն կենդանեաց՝ հնդերձելոյդ ի քէն տիրամօրն և ածածնի։

Ո՞աղիտղեակն աղերսալ կուք մեծին ի ճնունդս կանանց մկրտուեն կարապետի, և համադոյակցիդ քոյ ձեռնադրողն։ Ոնկա նըւէր հայցմամբ երջանկացն՝ առաքելոցն և մարգարէիցն։ Ո՞արժիցես հանդիսիւ աբյն առ փանոսի։ որ և նոսա զոգացան վկայք։ Ո՞եծաւստակ առաքինութ դա ւանողին զքեզ աբյն գրի գորի և ամցուն մեր լուսաւորչի։ Ո՞աբրակրօնից աղանց միանձանց և զքեզ ած խոստովանողաց։

Որ ի վերջնում աւուր մեծի՝ յայտնիս նորոգել միայն ողորմած զի քեզ գոյացեալքս։

Ո՞ւր այժմ ողորմեաց մեզ ար ած մեր՝ քան մեծի ողոր։

անձ բաղձալի բա-
րութիւն մեծին՝ զը
սեալ և ծանաչեալ։
Ի րութիւն անթերի՝ բերօղ
համայնից. և զոր ինքն ՚ի
բնաւ։ 1 Օ՜ զոր ոչ իսկ տա
նէր երկինն վերին՝ ան
վայր զո խորան՝ եթերն ան
մատոյց։ Ընդրպետ ընդ զեղ
զարմից հրանիւթից ցու
ցար սահմանեալ։ Ընդա
նակ պատկեր գթութեց իւր
նամոց։ ՚Ի յաթոռ վսուց,
թագաւոր բարձանց, ՚ի վեր
քան զբան։ Ընդ ընկալցիս
զաղերս աղօթից՝ յարմարել
խնկոյ քոյոյ յարկ նըւիրեալ
սբ եկեղեցի, ապաչեմք։

Ի սիմեան պերճալի, կո
չումն ընտանի, ձայն ախոր
ժելի, անպարագրելի։ Ու
՚ի քեզ թեթեւս հոգմային
օդով ամենավտառ կատա
վարութիւն բազմաթոյր տիրանալ,
արիւնք քեզ զահոյս յառնիս
խորհրդոյ աւետեաց երկնից

լման։ աճօղդ ՚ի յարմար
վերին կատարումն։ Նկատել
վայր քոյին բնակութեդ։
Ընաէտ անլռելեաց, և յո
գիս մեր միշտ։ 2 Օ՜ ոմն ա
թոռ, և զայլն պատճառան
դան։ ‖ Ցեղի լուսաւորիր
ազանց բոլորից։ Ընդ
կայցիս զա՛։

Ի մատուցիչ անսխալ
բանիդ պատշաճակերտ
կազմիչ համայնից։ Ուրյոյս
կըզբնաձեռն յառաջակա
ւոյց զայս կերպարան հը
րաշազարդ իրի հաճեցար
լինիլ՝ ՚Ի,ահս զբնակն՝ ասա
զբազմեալն, Ընդ ոեցեր զեր
կին՝ և անդ զերկնայինան։
3 Հաստատեցեր զադին՝ և
վկնի զադամ։ 4 Օ՜ յոդ
ընաճ տապանին՝ և ՚ի նմա
զապրեալն։ 5 Ցաղաւար
նախնոյ հիւրընկալութեն
աբրահամու։ ‖ Ծեալ ար
ձան և տուն այ։ ‖ Ան
դուդք մեր երկոյ և հեծ
իջման։ Ընհարանեան վրան
պաշտաման։ Ի տակ մատե
նի՝ գատիչ խաստոցդ՝ ըրդնի

1 Թագ 8·27
2 Եբր 66·1
56·7
3 Ելս 2·8
4 = Գր 3·20
5 Ելս 28·2
28·18
28·12

1 գարիկին ընտրութեան ։
2 Ա՛ծին սաղմոնի ուշ
ձար լուսակիր, լեառն ան
ուսուն այ։ 3 Ա՛մբարձեալ
նշան յազգս հեռաւորս,
փողով ձայնարկու կոչման
աշխարհի, ըստ սահմանողացն
զանձառ քո խորհուրդ ։

Ա՛հա ընկ՛։

Պ եղապաճոյճ 4 աշտարակ
կանգնեալ երկաթեղէն,
սիւն անկործունելի և պատ
էար ամուր եղեալ պղնձի,
5 Ա սկիսաձոյլ աշտանակ լու
սոյ։ 6 Ա ղմի պարփակեալ
ալեօք ամրութիւն քոյո երկ
րորդ տեսուչն եզեկիէլ։
7 Ա՛յր հրաւիրմամբ եկեալ
ի ծուրայ։ 8 Ի խնդիր ի
մատից դիմեալ՝ ի սաբայ։
Յ օտարասերմ ազանց քա
նանու ։ Յ օժարընթաց ի
բաբելոնէ ։ Ի ոցեալ ոգի
սիրով փեսային։ 9 Ի ուռն
հիւսել մայրատախտակաց,
10 Ի արինք բիւրեղք ընդ
կարկեհանայ ։ Պ աղպա
ջունք արիւնակրք՝ մահար
ձանաց արծաթեղինաց ։

(Լ · 2)

11 Ի՛ հաղալք կենդանի շինել
այ։ Հոգւոյ ազդեցմամբն
խօսեալ յն։ 12 Ի եռան պա
րարտ՝ մածեալ սրբութիւն։

Ա՛հա ընկ՛։

Ա երթիս երբ դշխոյ Տարսն
պանծալի, 13 պսակաւոր
մեծ զարմանուհի ։ Ա՛նազ
մազաւոր կուսութ բերկ
րեալ։ Ա յ՛ի սկզբան անդ
դիտադրեցար։ Ա՛ն ասա՛ թէ
նորումս հանդերձեցար՝ ոս
կիափայլ շքնաղ դոյութ։
14 Յ երանակաւ կոչմանն
Տաղարու, փոխեալ աղախ
նայն՝ ի սինայէ՝ ի սաղիմ։
Ա՛կեալ ինքնին անդրա
նիկն Տօր՝ առնուլ զքեզ
կցորդ 15 ընդ լբեցելոյ ա
զինն յակօբայ։ 16 Ա՛րկեալ
քեզ հիմունս պաշտելիս՝
զառաքելոցն դամարուհիս։
Ա՛ստեղանիդ լուսաւորութ
բոցաձաճանչ շքով պաճուճ
ձեալ։ Յ արդանդ մաքուր
և՛ի ծնունդս անախտս,
17 երկնեալ անդստին ժա
ռանգս այ։ Ա՛ր է օրինակ
առձեռն յուսով ակնկա

11 Ք ( )
11 · 29
21 Բ
7 · 1
3 Ա
5 · 55
4 Ա
1 · 18
5 ( )
4 · 2
6 Ա
4 · 2
7 Գ
10 · 1
8 Ա
43 · 17
9 Ա
8 · 9
10 Ա
54 · 11
11 Ա
12 · 22
12 Ա
17 · 16
13 Ա
62 · 3
14 Գ
4 · 23
15 Ա
1 · 8
16 Յ
21 · 14
17 Ա
66 · 8

պայծառ վարժապետական
պետս, դպրաց և հոգեբա-
սարկաւագաց։ Ո՛վ վարդա-
կոպոսաց, քահանայիւք և
Հայրապետն մեր՝ եպիս
անկեան անբծացն պարու-
ը ուրախացեալք՝ ունօղք
տողաց։ ի պատիւ աւուրս
գահերիցութիւք վերադի-
ղիցին կարդեալք զօրուք
մանագրեաց։ Յորում է
կիր՝ ուր զաշակերտան զար
ի վերնայարկ սրահն հոգե
խուցելոցն պատուարան։
յամրոյն անմատոյց, փա-
քաղցրութիւք կոչէ ձեռամբ
ի փիրկս սուրանց սիրով
նադատ եկաւորութիւնն։
ւէաչան անօրինէ յանբըս
քան զհաբելին։ Ուր դալըս
ամ և յաւմ՝ զենուն մեծ
ննջեցելոց։ Ա՛նոյն ինքն
գառն երկնաւոր, որ բառ
նայ զմեզս կենդանեաց և
գեաց քեզ կանոնս անփո-
խելիս։ Ուազմամանեայ
օրինակ կերպիւ՝ ինոյն ու
սուքն բոլոր էութե, ի
կերպարանս բիւրատեսակ
ու՝ ի շինուած կաթողիկէի։
ւատակ տոհմից զանազա-
նուե՝ ի մի ժողովեսդ հնա-
զանդութե։ Տուն և սե-
դի և յարկ ծածկութի։
Ա՞արսդ սօթոյ՝ վեմ օգ
նականի։ Ո՞արմնադրից
հոգիացիր։ Ո՛ւ՞ծ ընդ
մարդկան ընտանեցուցիչ,
Համանուագ ազանց կու
սելոց։ Ոյս քաւութե
պարտաւորելոց։ Ա՛նահա
ցուցակ համարձակելոց։
Աստուածոց անձանց իրդ
բարան։ Ա՞հա ըն՞։
Ի տաստուածն հօր բնա
կուի՝ եօթնատաղեան
սեամբք կատուցեալ։

լսեր՝ ի զեաղաղուի դսեալ
իսկապէս։ Ա՞հա ըն՞։
Ի աբեանն լուսոյ հզօր քա
գաւոր փեսայն երկնաւոր։
Ա՞նձատ խորհրդով ի հան
դես խնձոյից պարսս՝ կար
գեաց քեզ կանոնս անփո
խելիս։ Ուազմամանեայ
օրինակ կերպիւ՝ ինոյն ու
սուքն բոլոր էութե, ի
կերպարանս բիւրատեսակ
ու՝ ի շինուած կաթողիկէի։
ւատակ տոհմից զանազա-
նուե՝ ի մի ժողովեսդ հնա-
զանդութե։ Տուն և սե-
դի և յարկ ծածկութի։
Ա՞արսդ սօթոյ՝ վեմ օգ
նականի։ Ո՞արմնադրից
հոգիացիր։ Ո՛ւ՞ծ ընդ
մարդկան ընտանեցուցիչ,
Համանուագ ազանց կու
սելոց։ Ոյս քաւութե
պարտաւորելոց։ Ա՛նահա
ցուցակ համարձակելոց։
Աստուածոց անձանց իրդ
բարան։ Ա՞հա ըն՞։
Ի տաստուածն հօր բնա
կուի՝ եօթնատաղեան
սեամբք կատուցեալ։

Յորում օրինեալն պատա
րագի՝ ի սպանդ կամաց ձա
շակման երկնաւոր հացին՝
՝ի զահաւորակ սբ յ սեղա
նոյն։ Ա՛ենաց մանանայն և
գառն երկնաւոր։ որ բառ
նայ զմեզս կենդանեաց և
ննջեցելոց։ Ա՛նոյն ինքն
աւմ և յաւմ՝ զենուն մեծ
քան զհաբելին։ Ուր դալըս
ւեաչան անօրինէ յանբըս
նադատ եկաւորութիւնն։
՝ի փիրկս սուրանց սիրով
քաղցրութիւք կոչէ ձեռամբ
յամրոյն անմատոյց, փա-
խուցելոցն պատուարան։
՝ի վերնայարկ սրահն հոգե
կիր՝ ուր զաշակերտան զար
մանագրեաց։ Յորում է
ղիցին կարդեալք զօրուք
գահերիցութիւք վերադի-
տողաց։ ի պատիւ աւուրս
ը ուրախացեալք՝ ունօղք
անկեան անբծացն պարս։
Հայրապետն մեր՝ եպիս
կոպոսաց, քահանայիւք և
սարկաւագաց։ Ո՛վ վարդա
պետս, դպրաց և հոգեբա-
պայծառ վարժապետական

բարի։ Երեքսրբեան ան-
ուն աղբիւր՝ միշտ
կեղ մեծուկ։ զօ-
անձանձնելին. ծած-

* Աւետարանի Կիրակի։

պարտաւորելոյն՝ զշատա-
ւիին անմահից կենաց ըզ
կարապետան կոչման սըզ,
և զպատկն մարտիրոսաց,
առաքելով և մրգրկիւք։
Ո՞ր մերն է լուսաւորիչ՝
հանդերձ միանձամբք ձըզ-
նաւորօք. որք են ժառանգ
այ՝ ծնեալ յորդեդրուխ
ար ամպանանն՝ անանձը-
պես հոգեւոհմութիք։
Որում կրկին հայցեսցես
նորոգել զիոքրն ի մեծ
լայնութիւն փառաց՝ անպա-
րունակ բացարձակութիք
զմայրն մարդու զաճակզ
հանդերձ, ուխտիւք պատ
կելով յայնմ առաքեսոյ
յաւուր ահաւոր երեւման
մեծիդ այ։ Ո՞ր այժմ ո-
զորմեաց մեզ։

ՀՀՀ

կարդեցեր քեզ պատճառ
անպատուհաս, Ի դրախտն
ադինայ Ի տունկըն պարտէզ
ադեալ ձյնեցեր Ի ծառն
օրհնուեր։ Ո՞հա ինն"։
Ո՞ւրշակ դրնայնոյ Ի քէզ
ոչչ ամբարձման՝ յօրինակ
երկինն կամայ գքաճիդ,
Ի լսատն ամրացի նոյեան
տապանիդ։ Պատկեր փըր
հուքեան, կերպարան հը
րաշից, ապաստան յուսոյ,
գեր Ի վերնայինն ընդոր
ժողովուրդս ուխտիւ միջ
նորդեալ Ի քէս խաչիդ՝
առ քեզ մատուցես։
Ո՞հա ինն"։
Ի՛վ գէր մատեանի մատնող
այ, կենատուն տախ
տակ անխորտակելի, և ա
ւանդ նորոյ օրինի սրբա
մանուեց անեղծանելի։
Ո՞ւրախ ցուցմանց կան
խապատմութեց աւետեաց
ըղձից։ Ի Ի բիւրուց հին
քից մեզ Ի յօդնուէ տուն
իսկ ծանուցար։ Տիպ պա՛շ
տելի, դրա՛ւ հին, շահիլ
անհետացօտելի, արեամբ

սահմանելի՝ օրհնանուն կենդանի։ Ընձեռ խնկութի՝ փակեալ Ի դռնէսդ։
Հոմարձ անթերդմանելի, Ընտասանելի հեռաւոր, և անընդմիջելի մերձաւոր՝ անմահ թագաւոր։ Ո՞հա խընկեացին մաղթանք մեր առաջի քո սմենակալ, աղաչեմք։
Որպէսզի համայնից էից Ի հուսից քաւիչ՝ Ի մի եղեր լութի զերկիր հաստատեցեր։ Յորհուրդ կրկին ձեռնարկ վերատին։ ընդդիմակ միջոց միջնորդդ եր կուց՝ եղծման և նորոգութեան տեսուք կենացդ փայտի։ Ո՞հա ինն"։
Ի բարձունս անբաւ՝ անհետազօտելի գովեստիւ ոսնեալ՝ ահեղ անմատոյց։
Ի Ցանհանդիպելի ներքոյ ներքոյ ազգաց հրանիւ քից՝ պանծալի երգով սրբ սակեալ ած բոլորից։
Ի սահման երկրակշռութեանց երկնից՝ Ի քէս չորից արփիակերպից՝ բոլմաք

I գ.-ր 17.27

2 ՀՅ-յ- 4.8

3 Ի.ե. 1.5 10.4.9

Ի քեզ համբառնամք զաչս մեր զքեզ բնակեալ յերկինս։ Եւ ընդ
ձեռս զինուս եւ ղղեպատիս հոգւոյ խնամոցիդ։ Ի քում
նայուածոցդ զմեզ անշարժ պնդութիւնդ ընդ հովանեաւ
թեւոց սուրբ խաչիդ։

Ո՛ սրբայուհին յաղթող։ Ո՛ դասողուհին անպա-
տիժ։ Ո՛ իշխանականան հանդարտս։ Ո՛ գինեորու
թիւն խրատեալս։ Զհա-
վարժիչն սուր սանձս։
Ոսկականացն անբծուհի։
Հեռակացն խրախոյս։
Քաղաքայնոյն պատ՛էր։
Ուրբիրողացն լուսնիկն։
Խոտաձորացն սիրիանա։
Ննջեցելոցն հանդիսա։
Ամ հաճօրէն ժողովրդեան
քում սովիմբ ամրութիւն,
պաշտպանութիւն, ջա՛ուք,
առողջութիւն եւ ողորմութիւն
օրհնեա՛լ յաւիտեան։
Ի՛նչ յիշեացես եւ ողոր-
մեացիս ննջեցելոցն յուսով
յարութեան, հաւատով։
Ի՛նձ առաւել զյորդո-
րումն սի՛։
Ոտե՛ր զմարմինս մեր ի՛մի

արարչին նկարեալ ի փառս
լուսոյ։ Ի՛նչ խնկեացին
դարձեալ խնդրուածք մեր՝
առաքի քո ամենակալ։ ա-
ղաչեմք։

Ոսբուհանացն պետ և ձիր
խնամոցիդ ոտր չի քո միայն
ուսուցիչ զանխմանալիսն։
Ոտր ոչ գծագրի յայսմ յա
ինուենի, Պատկեր հօր ան
հաս ի վեր քան զբան։
Ուղղեալ յայս նշան՝ հաս
ատեան սուինն պնդութիւ
զխնայս աշխարհի։ Պահել
ամրութիւ քոյ քումդ իրա
նանց՝ զհովանապետան խա
շանց քոց բանաձոր հօտիս։
Ո՛ եպիսկոպոսունս՝ երի
ցութիւ և սարկաւագութ։
Ո՛ վարդապետս՝ դպրութ և
քնաձին իսկ պաշտօնէից
եկեղեցականութ։ Ո՛ քա
դասն մեր՝ իւրովք ծի
նրնդութ։ Հանդերձ պետու
կան նահանգօք հնազան
դեցուիք։ Ի՛ բաց ի մի
նոյ երկիւղածութիւ սրտի՝
խաչիդ պարծանաց ի՛ քեզ
զօրացեալ։ Ի՛նչ ինչ՛։

միանձանց։ Նէ ամ ընտրելոց պսակելոցն ընդ քեզ խաչակիր վարուք յաւուրն մեծի։ Նէ այժմ ողորմեայ մեզ որ աճ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քո։

Յետոխոսութիւն Պատարագին։

Աստ հոլովման ընթացից ամանակաց յաղաւ շարժուէ. որ ըստ լրապատարն նշուլապէղ, արփիաձանչ, լուսակիր, օրակիր, մշտափարատ ակնապարար աստղանն արեւու, աստղածայինն արուսեակի։ Որ համբարձ կուսիկ զամաց յոլովութիւն՝ ի ջափս դարուց՝ շընչաբուսապատ և կենդանանորոգ աւուրեկան յաւիտենից։ Ի յաւուրսն կատարման ինն երեսակ յոբելինին՝ ի սկիզբն պսակելոյ մարտուսն նեկին՝ յաբեթական տոհմիս ստամարի։ Յետ երից ամաց անցելոց՝ որ ջնկի գալեսեան՝ ի կոյս և՝ ի կոյս

շաւիղ ընտրութիւն հոգւոյ սիրոյն որ առ Տէր, ըստ Պողոսի։ Ողջախոհութիւն խնամոյ՝ խնդրողին գնացողութիւն միշտ յերկրպագութեան։ Պաշտպանութիւն ծնողի փրկչին և մարմնարանի անպարագրելի էրգին՝ մարիամու ածածնի և միշտ կուսի։ Ի՞ղերսիւ եւ աղաչանօք սրտագին ջուրբք՝ զհոգին հրաւիրողի կարգեցին մեծին յովհաննու։ Պաղատանօք Թադէոսի առաքելոյն ծուխք հոգւոյն առաքելոյն սրբազգեստից։ Նա հատակութիւն նախկին վերկային էրգն ստեփաննոսի՝ որ է որդի անդրանիկ փրկագործ կրից երկնից աստղամայ։ Ի՞ղդահատութիւն աղօթիւք արի երջանկացն մարտիրոսացն կատարելոց, հայոսաւանողական դաւանութեան սրբոյ գրիգորի հայաստանեայցս լուսաւորչի և յանմբռնելիսն նըմին ողջի։ Պշտապաշտօն բազ կատարածութիւք մարդուր

1 Հատ 45·1
2 Գործ 7·58

քահանայ, յետին բանա-
հիւսաց, և կրասեր վար-
ժապետաց · գործակցու-
թիւ եղբօր իմոյ ընտրելոյ՝
Յովհաննէս կոչեցելոյ ·
Ա՛նարեկայ մեծափառ եւ
բարձրապատիւ ուխտի վա
նականի · Ա՛ր իբրեւ զմի
մարմին բանական՝ յերկուց
առ մի կերպարան շինելոյ
դիմաց կենցաղակցելով ·
Ա՛յ միայն հարազատք, այլև
միաշունչք, միակրօնք, հա
մապատիւք, զուգահա-
նակք · ի քառից աչաց՝ առ
ի և նոյն շահիլ խորհրդ
դոյ տեսեալք ·

Ա՛յո՛, ո՛ղջ՝ հայցեմք ի Ա՛շա
կոլացդ յայսմ Աղանոյ
յոքնօրէն և ախորժահամ
հանդերձելոյ՝ յիշատակել
զմեզ ի մաղթանս ուղիղս
և ի պատկանաւոր խնդրս
ճաշս, սեռն սիրով ի միտս
բարիս, Ա՛րամ և դուք ե՛ք
ղՋինք գրեալ ի մատեանս
կենաց վերին դասս
րուեանն ·

Ա՛մէն ·

կողմանց հիւսիսոյ դիմաց
արեւելից՝ յաղթօղ և մեծ
կայսերն հռոմոց վասլէ ·
Յորժամ Ը՛արձակ և մակա
դաւիթ կանոնաւ ըսկիւռ
տարածէը՝ լեռասհման և
անխորոց սուրարակարկատ
կոթողս կարծր արձանաց,
ի ձգուն ձեռին և յան-
խըզելի լարս պարանոց եր
կարապունից · Ա՛նթուրթափ
ի նոյն վերատացեալ ի յաջ
և յահեակ՝ սեպհականել
յաւելուլ բժինս մասանց
վիճակաց խմբից աշխար-
հաց ի ծոց իւր ·

Ա՛յո՛, ո՛ղջ՝ յայնմանդորուն
միջոցի, յորում եզերեալ
ընդոստնեցան Ը՛գնաւիք և
կեղեցուց · Ա՛տացեալ հիմ
նեցի, կառուցի, կարգեցի,
կուսեցի, արձանացուցի,
դիզեցի, բարդեցի, կացու
ցի, ցուցի, հաստատելով
ի հրաշակերտուԸ՛ միա-
գոյ իրի՝ զբազմաստեղնեան
դրան՝ագս գրուԸ՛ այսմ
սուրբ արգասաւորի ·

Ա՛ս Ա՛ղիքս Աղօնաւոր

զհատարեալ դաւանութիւն
Ար ունի յինքեան զլի և
նձ բառամբայել թոյլ տուր
րով, ի լրումն բաղձանաց
և սրբագրեալ ձեռագ մա
ման տալով տպեցման, զոր
գեսէր բարեպաշտաց հրա
մէք ըստ խնդրոյ ամանց հո
ծատրողին յարմարեցն էր՝
գործոյն հրովարտակաց
վանական հրամայիչ՝ ար
նախ ընծրուներաց Աբբայի՝ ար
նադպրին Սէնէքարիմայ
րոյ Ալբանայ Գուճա
ընտրեցեալ Եպիսկոպոսի
Արեւելեցոյ Սբոյն Գրիգորի
Հրշեկական Ալբունեն
դրեամբք, արդիւնաւոր
զեաց Մաքսիմայէ
Ալեքսանդրացոյ. զոր ի խընդ
ընծայեցաւ Աստուածա
նայ Գուճա
Ալբունեաց Աթոռոյն
գաւառին Ուտիոց
գրութեանս Ամէն։

ԳՐԻԳՈՐԻ ՎԱՍՆ ԸՆԹԱՑՈՒԹԵԱՆ

Ի Քրիստոսական Սբոյ Ալարդապետէ, և Հայոց Ազգին Ձ[illegible]ատորի, Ա՛դնայ զգեաց Մաքսիմայէ Հերինակէ։

Յամառօտիւք Պատմութիւն վասն Ուղիղ Դաւանութեան։

Նոյնպէս Մաքսիմ Ալարդուց Ընդդիմութեան։

Ի ԻՐԵՍՆ ԳՈՒՆԻՆ ՀՈՒՏԱՓ

ԱԼՐԱՆԱՑ

Գրչութեամբ։

(Շ· 2)

անտես լինի հակառակութեան
որևէն որ ի ցայգոլ ի մինչ
մի՛ որ տարակուսեսցի. զի և
և դանձս այս ծածկեալ ,
բիւրս այս կընքեցեալ էր
քան ժամանակ զիմդ աղ
մարեալս . Ոսկ եթէ յայս
ձանց գոգցես զնոսին յար
եթէ զշարադրուեցեն կերպ
մասուս թէ դրբոյն. զորոց
յառակացն սաղմոսին և յի
շարադրել. որպ յայտ է և
նակցի (ինչպէս հարապատի և արձ
խնդրոց արբունական առն
լով յարմարել. և զայս՝ որ ի
նաւորաց՝ խրթնադոյնս տա
թականն ըստ խնդրոյ կրօ
Աւրիդորի՝ երբեմն զաղջ
շարադրութիւն. Այլ արբոյն
կերպ ոտ բանահիւսել
ըզ զանազանս՝ զանազանա
մանն, թէ այլ միով լեզուաւ
պարզևեր Հոգւոյն սբ յայ
զանութիւն շնորհացն բաշխ
ղեալքն, յօժար կամօք հրա

Համառօտ առ այմ մասունս
Համառօտեաց շարադրութեանն
առաքինոյ ճգնաւորին Եւ
Հոգւոյ Եւագրոյ. և զգայու
թիւն մարմնոյ մտից մեզայ
դրանց զփակարան. և առ
աւաքինութիւն զառնալ ըզ
հայելն և զգուշակ. Նմա
թէ նոքազ՝ այսինքն ներ
քին և արտաքին զգայութիք
զի նչ բան Հոգւոյ արդիւ
նաւորիմք. և թէ ոչպ ընդ
դէմ մոլութեց զդրունս
զայնս փակեմք և բանամք.
Ընթացի՛ այս փոքրիկ գիրք
քուկ՝ բանալի բարեգու
նից՝ և փակարան մոլեկա
նաց կրից . որ սակաւուք
շատացուցին զ՛ մեծադոյն
դանձ. զի ոչ ասի՝ ի փըր
կուկ՝ մի միայն բան բաւա
կան. կորուսելոյն՝ համայն
իմաստ՝ է զուր ջան.
Ընդ՝ մեք կամելով ըզ ձգել
լաղն յայսբան ժամանակ՝ ի
նեղեալ պրսնանի զեղեալն
դնել յաշխատակի՝ ի լոյս
տալ որբ՝ ի տան եկեղեցոյ
մանկունքն ինեն մակա

պետին բան առնէք՝ թէ
ըղձից բանի ՚ի արդա-
սեցեալն նկատելով։
Ե՛ այսու՝ սիրահարացն
ուրեմն և ես այժմ փորձե
ցից զքերմեռանդիդ իղձս՝
թէ զմրպիսի սէր առնելոց
էք առ բան ՚ի արդա-
պետին. և ոչ ընթեռնլոց.
սիրով զնարիլոց, և գոր-
ծով կատարելոց.ք է՛ ոըբ՚ի
սին սուտրակի բանքն են։
զի մանաւանդ սպեղանիք
տրին խօթացելոցդ հոգ-
ւով, քան թէ ՚ի խնդիր խը
րախուսել ՚ի իմիկրատեայ
բժշկապետի։ Ե՛ յօրինքն,
ոչ ՚ի խօսօղն, որբան ՚ի խո
րհուրդն նկատելոյ։
Ե՛ այսու՝ սիրահարացն
ըղձից բանի ՚ի արդա-
պետին բան առնէք՝ թէ

լուսաւորէ, և՝ ի տունջեան
՚ի յայտ գայ։ Ե՛ յապէս և
ածն անարգամեծար՝ կա-
մելով յարգել զի փոքրիկ
բան ՚ի արդապետին,
յայտ եբեր ՚ի խորոց։ և
իբր զդանդաղամած հուր
սեղանոյն (հանեալ ՚ի նէ-
մեայ ջրհորոյն) յանդիման
արեւուն ՚ի ցոյց բերելով՝
վերստին արծարծեայ։
Ուրեմն այսու գրքիկս ոչ
միայն գովելի է ածն Ե՛ւրի
դոր Եւարեւացւոյ, (որ խոնդ
րողին եւս և բաղխողին է
բաց) այլև՝ գովելի է անձն
խնդրողին բարեպաշտ իշ
խանին՝ Ե՛ արդանայ դի-
ւանադպրին։ որ թողեալ
զհոգս աղքատանալոյ գոր-
ծոյ՝ (ոչ ըստ մոլեկանաց՝
յայ զդանձս խնդրեաց ՚ի
լոյսն անկատարից մեղաց)
այլ ՚ի պաշտօնէիկ նոր զհո-
գեկեցոյց սուտրակս զայս
աղերսեաց։ և ոչ տրտմե-
ցան ընդ դժուարութիւն
օրինադրութէ ածն Ե՛ար
դանպետին ըստ մծամանն

Պատմութիւն Աբգարու Հայոց թագաւորի եւ
խրատ առաքելոյ եւ
պատգամ։

ՍԱՆԱՆՈՆ հաճանեալ խրատուս՝ որ ըստ պարզ գեաղէր եւ յոյնաւատ բարբարոսութեանն տայ ամի առաւտապէս եւ ոչ նախատէ։ Ըստ որում եւ ասացն, Ամ որ խնդրէ՝ առնու. եւ որ հայցէ՝ գտանէ. Արդ զի՞ մանաւանդ սեղանատիրոջ հաց գիտութեան եւ գինի խմաստուէ՝ դեղեցկապէս նմին քաղցելոց բանական անձանց. եւ բարձր ձայնիւ քարոզչացն՝ կոչեաց ի խրատ բանձանութիւն հոգեւոր ըստ առաքելոյն. եւ մեզ՝ ըզ նոյն օրինադրութեաց ասելով. Ամ որ խնդրէ ի քէն՝ տուր. Չէ եթէ զմարմնական կանն բարութիւն է տալ կամ բաժանելոյն պէտս, որպ եւ

ոչ՝ի զուր ինչ վաստակեալ
ինեն՝ի տպուծն սորին.
Ասէ՝ ես նոճաստապոյն
յակոբ եբր Պատրիարք՝
զսրբին գաղափարն զոր ընկալեալ էի յԱստուածոյ
Պետրոս լուսաւորեալ հոգի գերազոյն եւ Յովհան
Աւետարանչին՝ի հնազոյն
գլուխ միոջէ, եւս՝ի լուծմն
ըղձից տալ տուողաց սըրբին. Ոչ՝ըրս՝ եւ զիս անար
ժանս յիշման՝ի Տէր ընտ
արժանի արասցի ով ջեր
մեռանդ ընթերցօղք. ողջ
կալով աւ յոյժ բնաւ՝ից՝ի
ալ Տէրոջդ եւ՝ի մի
Յիսուսիւն,
ամէն։

երկնաւոր հոգւոյն եւ
զբնութիւնն, զնոյն նշակեաց
եթէ պայտ է տալ ամի որ
ինդրիցէ։ Իսկ ինձ առ
քեզ ոչ սիրեցեալ անձին
իմոյ՝ կրկին եւ ոչ մեկին է
հարկաւորութիւն տալոյ։
Այլ ըստ վերագոյն ցու-
ցեալ ետն հրամանին. որ
ամ խընդրողի օրինադրէ
զտալն։ Եւ Երկրորդ՝ ըստ
բնաւոր արեանառու մեր
ձաւորութե եւ աննդակցու-
թեան։ Ո՞ր՝ ի հեղգային՝
երկնչիմ՝ ի ձայնէ մեծա-
բարբառ փողոցն. մարգա-
րէին՝ եւ առաքելոյն։ միոյն
զի ասէ, 3 յընտանեացն զա-
ւակի քո զահին՝ ի վայր մի՛
արկանիցես՝ անտես առնե
լով. և միւսոյն, 4 եթէ ոք
ի բերոյն՝ մանաւանդ եւ ըն
տանեցն խնամ ոչ տանիցի,
՝ի հաւատոցն ուրացել է. և
չար ևս քան զհաւատանէ։
Այլ դու զդոյշ լեր՝ գոր
ծով փութալ՝ ի կատարումն
ասացելոցս. ըստ նմանու՝ է
ժէր և հաւատարիմ ծնկին

որ

փոխարէն զնակալանէ պատ
բաստեալ արքայութեան պար
գեւեաց, որչափ եւս առաւել
է զնուազոցն՝ ի բարեաց
աղքատութիւն յորացանել
է գովելի։ Եւ այնքան ա
ռաւել՝ քան զմարմին՝ սիրա
ջին եւ մեծ եւ պատուականէ
ոգի քան զմարմին՝ սիրա
կանին գոլով պատկեր. և
սա երկրորդ նմին և հոգա
նիւթ. զոր և նորն գործով
յայտ արարեալ։ Զանգի
զնեուեւեալն ինքեն ժողո
վուրդս՝ երկնից միայն գը
նել եթէ կերակրեաց հա
գին. քայց կենարար քա
նին վարդապետութեամբ
(որ է հոգւոյ կերակուր՝
ըստ այնմ, 1 եթէ ոչ հացին
միայն կեցցէ մարդ, այլ
ամ բանիւ որ ելանէ՝ ի բե
րանոյ աստ) միշտ զհոգիս նոյ
կերակրէր՝ ի ժամու և առ
րաժամու։

Ա՝ յլև առակաւ ինատուն
ծառային տայ՝ ի ժամու
ծառայակցացն զկերակուր.
2 և քանզարուցն օրինակի՝

Ի՝

իջեալ կերակուր հոգւոց,
և օրինակ մատակարարել։ 1 Պետ. 2 · 11
Այլ ձեզ մատդրութիւն և
բարձրագոյն հաւանութիւն ընդ
դունել. և տալ զպատուհաս
ըստ յոգնաբեղուն և պա-
տուոյ երկրին յաննախանձ
սերմանողին՝ զհոյլորդին
ընկալեալ մանն կենացն
սերման։

Այլ արդ սկսեցայք՝ ուս
ումն սկսանելն է արժան՝
ի դաւանութիւն հաւատոյն
ճշմարտութեան. որ է հինն
և արմատ ամ բարեաց։
Վասնզի և տրն զայս եղ
հինն եկեղեցւոյ իւրոյ՝ ա-
ռաքեալ առ նախնին դաւա-
նօղն պետրոս. Յիշէ դու
քո խոստովանութիւնդ՝ ես
իբրև զվէմ հաստատուն և
անշարժ. և՝ի վէմ այդր վի- Մատ. 21 = Ղուկ.
մի շինեցից զեկեղեցի իմ. 2 · 4
այսինքն, զնմա հաւատացեալ
և ճշմարիտ խոստովանօղս 1 Պետ. 3 · 15
հաւատոյ և զբազկան Հոր Մատ. 16 · 18
տրդութեան, և՝ նաև շինիչն Եփես.
եկեղեցւոյ օրհնաւոր ասէ. 2 · 20
+ շինեալ է՛ի վէմ հիման

Հ

որ արհնաւոր սպասէր ոն
գաւազանեան։ 1 զի ոչ եթէ
լսելիք օրինացն արդարա
գին գրի առաքեալն, այլ
առնելիք օրինացն։ Ո՞վ ի
բաց որում, ես՝ի յոչ ուսեալն
դատապարտիմ իբր զբա-
ցող ուրուանեան, նոյնպէս
և դու յոչ հետևիլն գոր
ծով՝ ուսմեցելոցն։ Ո՞վ ի
որ զուրուանեանն թափու-
ցանօղ զբանին արժանի՝ ա-
սաց հանել յարուսաբին խա
ւարն, նոյն և զարկեալն՝ի
սերանաւորս՝ի լսելիս մըրդ
կան, ի լսողացն ստկոսիլ
ասաց պահանջել։ Այլ գի
տողացն զկամս ոն իւրոյ
և ոչ արարողացն, գան բա
զում ըմպել։ Այլ որ ըշ
տեմարանապետն է ամ բա
րեաց, և զամենեցունն կա
մի զկեանն, և՝ի գիտու թիւն
ճշմարտութեանն զհասանել,
ասէ՝ և մեզ միւրոցն աս
նուլ արժանապէս ըստ բա
րեսէր կամացն. ոպ հաւա
տարիմ անտես գիտու թիւն
բանին, որ է հաց կերկնից

Ա

Ա՛սկ ըզ Ա՛բածինն Նոան
նորին և Նոյնուն՝ ի վեր
քան զբան. Ակերպարան և
ձառագայթ էութեանն.
նկարագիր և կնիք կենդա
նի. իմաստուն և զօրուն.
ամ ածավայելուչ կոչմանցն
Նօր՝ էապէս ունօղ որպէս
նոյնագոյ բնութիւնն.
Ա՛ՀՅ յայ. անեղ յանեղէ.
անժամանակ յանժամանա
նակէ. կեանք ի կենաց.
լոյս ի լուսոյ. Ա՛յ կրտսեր
քան զՀայր՝ ի՛ և ծնունդ.
այլ ոչքան Հայր՝ Հայր, և
որդի՝ որդի. Ո՛չ ի և Հայր՝
որդւոյ Հայր. և որդի ոչ
ունելով, և ոչ զՀայրութի՛ն
ունել կարէ. քանզի որպէս
և ոչ Որդի՝ առանց Նօր.
այլ յատկութիւնն երկա
քանչիւրոցն ի միմեանց
ճանաչի.

Ա՛յ Նօրին ամբ բղխումն
՝ի Նօրէ անճառաբար.
ոչ ըստ որդւոյ ծննդեամբ,
այլ ելումն կէութենէն.
քանզի որպէս Նօրն ճշմար
տութե՛ որ ի Նօրէ ելանէ.

Հաւատոյ առաքելոյ և մար
գարէից. Ա՛յն թէ՝ լիբրև
իմաստուն ճարտարապետ՝
հիմն եդի զՀաւատն որ ի
նմ Ա՛ստուածութիւնն. յորոյ
վերայ գեղեցկապէս յար
մարի շինուածն ամ առա
քինութե՛.

Ա՛յ արդ՝ այս է ճշմարիտ
Հաւատոյ դաւանութե՛.
Հաւատամ զԱ՛ՀՅ Նայր՝ էու
թիւնն ճշմարիտ. զոյ կատա
րեալ. անեղ. անսկիզբն.
անժամանակ. անպատճառ.
անիմանալի. անտեսանելի.
անճառելի. անհաս. պարզ.
անշնչին. անկէտ. անսահ
ման. անեղծ. անուր. անբո
վանդակելի. անայլայլելի.
անփոփոխ. զերաբուն. զե
րազոյ. զերակոյս. զերան
ճառ. Ա՛յ յոմանքէ եղէլ
և ոչ ինչն զինչն արարել.
ոչ ինչ յաւուրց քան զնա,
և ոչ զոյդ ընդ նմին. այլ
ինքն զոլով սկիզբն և պատ
ճառ ամի. Նամատոյին՝
ծննդեամբ կոչելոյն՝
և եղականացն՝ արարչութե՛.

Ա՛յ Նօրէն Որդի
ծնեալ. ոչ արարեալ.
ոչ ի չոյէ յառաջ քան զնա,
և ոչ զոյդ ընդ նմին. այլ
ինքն զոլով սկիզբն և պատ
ճառ ամի. Նամատոյին՝
ծննդեամբ կոչելոյն՝
և եղականացն՝ արարչութե՛.

Ա՛յ Նօրէն Որդի
ծնեալ. ոչ արարեալ.
ոչ ի չոյէ յառաջ քան զնա,
և ոչ զոյդ ընդ նմին. այլ
ինքն զոլով սկիզբն և պատ
ճառ ամի. Նամատոյին՝
ծննդեամբ կոչելոյն՝
և եղականացն՝ արարչութե՛.

Ա՛յ Նօրէն Որդի
ծնեալ. ոչ արարեալ.
ոչ ի չոյէ յառաջ քան զնա,
և ոչ զոյդ ընդ նմին. այլ
ինքն զոլով սկիզբն և պատ
ճառ ամի. Նամատոյին՝
ծննդեամբ կոչելոյն՝
և եղականացն՝ արարչութե՛.

անհաստութիւն անտեսութիւն
ծուխ փառաւոր պատուով
դրեթէ հայր՝ ծնունդ կամ
հակից հօր, և փառակից
որդւոյ. Այլ բնութիւն հա
մապոյնն ամի հաղորդ և
զուգական. որ ինչ ցհօրէ
և զորդւոյ ասացաւ անել
զութիւն. և որ ի կարգին.
Ա՛ զի ոչ ինչ առաքելու
թիւն և կամ նուաղութիւն
ի պաշտելի Երրորդութեանս
տեսանի. այլ համայնիւք
գոլով զոյգ և հաւասար միա
ւոր՝ բաց յանձնառորու
թեանցն յատկութեց. և որ
նոցին հետևի. Ա՛ յայնքան,
զի հայր՝ հայր. և որդի՝ որ
դի. և հոգի՝ հոգի: Այլ
ոչ է իմանալ և կամ ասել
զհայր՝ որդի և կամ հոգի.
և ոչ զորդի՝ հայր կամ հո
գի. և ոչ զհոգի՝ որդի և
կամ հայր. Ա՛ յլ հայր՝ միշտ
հայր. և որդի՝ միշտ որդի.
և հոգի՝ միշտ հոգի այս.

Ա՛ն ըստ առանձնաւորու
թեանցն, և յատկութիւնն
դանազանեալ. Ա՛ յսինքն,
ծնողութիւն. և ծննդոց.
և Երկութիւնն. Ո՞ր ի ոչ
երբեք հայր՝ ծնունդ կամ
ելոյթ կամ ելումն. և ոչ որդի՝
ծնօղ կամ ելումն. և ոչ
հոգի՝ ծնունդ և կամ
ծնօղ.

Ա՛յլ միշտ պատշաճի ծը
նողութիւն հօր, ծննդոց
որդւոյ, և ելոյթի հո
գւոյ. զի ոչ առանձնաւո
րութիւնքն անփոխեալի,
այսպէս և յատկութիւնքն.
Ա՛յ՝ Հայր պատճառ և ըն
կիզքն համապոյնի ծնանի
դեան և ելոյթի. Այլ
եթէ ի ժամանակական ոչ
այսու զիջանէ ի կարծիս.
և անպատճառ և անսկիզբն.
Ա՛շխարհաբար ընդ սկիզ
բանն գոլով և պատճառի՝
նոյնապոյ բնութ. Այլ ոչ
երիցութիւն և կրտսերութիւն,
ոչ մեծութիւն և փոքրութիւն,
ոչ անեղութիւն և եղելութիւն
ի համաբուխն իմանի. այլ
ամին բաց յանձնաւորու
թեացն՝ հաւասար և միա
ւոր. Ինութիւն մեծութիւն
անեղութիւն զօրութիւն մե
ծութիւն փառաւոր պատուով
անհասութիւն անտեսութիւն

Կանգի՝ մինն ի յերից այս անբաւից անձնաւո-
րութեց՝ ծնեալն ի հօրէ անժամանակ և անմարմին
նախ քան զյաւիտեան և փառաւից հոգւոյն, կա-
մաւ և հաճութեբ համա-
բնին՝ խոնարհի յանձատ
փառացն և յանբաւ բարձ
րութէն ի խնդիր եղծեալ
և ապականել իբրաստեղծ
պատկերին։ Ի զբնաւոր
զօրութէ ամենակարող իշ
խանութեն արկեալ ի կիր,
այլ զամենայնիւար բաղմապա
տիկ իմաստութիւնն։
Ի՞ւեռեզբ հրեշտակապե-
տին՝ բնակի յարգանդի հո
գւով մաքրելոյ ամենեքեան
նիկ և փառաւորեալ կու-
սին մարիամու. և ի նորին
բնութէն զգենու մարմին
հոգւով և մօրք. մարդ կա
տարեալ, և աճ ճշմարիտ։
անշփոթ միութէ խառնեալ
զանխառնելին՝ նոր և ըս
քանչելի խառնմամբ։
Կանգի ոչ պարզութիւն
անյօդ և անմարմին էութե

անձառութէք իմաստութէք
բարութէք արարչութէք և
նախախնամութէք։ Ընդ
և երեքոցս էակ՝ իմանալեաց
և զգալեաց. լոյս՝ և լուսոյ
արարիչ. կեանք՝ և կենդա
նարար ամի. իմաստութէք՝
և իմաստարար բոլորից. սէր՝
և աղբ սրբարար. բարի՝ և
բարեաց պարգևաբաշխ.
զօրաւոր՝ և զօրացուցիչ զո
բացելոց. կատարեալ՝ և կա
տարելոց կատարելագործ.
լի՝ և լցուցիչ կարօտելոց.
յաւիտենական՝ և յաւի-
տենից գոյացուցիչ. անժա
մանակ՝ և ամանակաց ժա-
մանակաց։ Ի՞ր ըմ ժամա-
նակք և յաւիտեանք. և
որ ընդ ամենայնիւք իմանալիք և
զգալիք՝ նոքաւք և ի նորին
անկարելոյ եղեն և կատա
րին. և կան մնան յան-
լոյծ հաստատութեան։
Ի՞ սորին համառօտիւք
ներդրեցաք խոստովանու
թիւն. յորս պարտ է յա-
րել և զկորհուրդ բանին
անօրինութեան։

ածուն՝ փոխեցաւ ի նմա
թական և յօդաւորն թանձ
րութիւն մարմնոյ. և ոչ հիւ
թաւոր և թանձր բնութիւն
մարմնոյն՝ յեղաւ յանօթ
և աննիւթ ածուն պար
զութիւն. այլ երկաքանչիւր
ոցն յատկութիւն բնութեց
պահեալ անշփոթ. և միացեալ
անձառապէս ի վեր քան
զամ խառնուածն և միութիւն։
Ի՞նչ որդի. և ի՞նչ ար քն
յերկուց կատարելոց։
Նա՛ ի քրայս հրաւիրէ որ
վայնին՝ ձուլեաց առնար
ընտան վերստին զբնու
յառաջին անապականութիւն։
Նա՛ զի ոչ մատաղ էր ա
պականել մեղօք մարդ
կութիւնս, այլ բոլորովին
հոգւով մարմնով և մտօք.
վ՛ այնորիկ զառնոս զոհ
ցաւ բանն և միաւորեաց
ինքն։ զի իւրով անմեղու
թիւն և անապականութիւն՝
արատաւոր զմեղանչականն ան
մեղ, և զապականեալն անա
պական. և զամ կիրս մարդ
կային կրեալ՝ բաց ի մեղաց։

ա՛, յսինքն։ զաղաչեաւ՝ որ
ասդ կերակուր ամ կեն
դանեաց։ 2 Ետարաւեցաւ՝
որ զկենաց Ջուրն պրգեալ
հաւատացելոց իւրոց։
ա՛ աստակեցաւ՝ որ հան
դիսանէ աշխատեցոց։
3 Ընդեաց՝ որ պահէրն զինէ
անբուն։ 4 Ետասւեաց՝ որ
երբարձ զամ արտասր յամ
երեսաց։ Ե՛ ըզկեցաւ յաշ
խարհի զամն երեսուն. լը
ռեալ և ոչ յայտնեալ ըզ
միասս ածուածեան իւրոյ՝
մինչև ի լրումն կատարեալ
հասակին։ 5 Ասդ այնու
հետև ի մկրտութէն ամ
նայնն ի մեղաց և անկա
րօտն մաքրուե։ Ա՛ կրսի
ի յամբարձումն՝ ի մեզ ըզ
շնորհ մաքրուեն ցուցա
նելով։ ա՛ կայի ի հօրէ
որդի սիրելի և կատարիչ
կամաց նորա. զմեզ յորդե
դրօսն հօրն վերածեալ։
1 Յայտնի՛ և յայդակից հո
գւոյն՝ աղաւնակերպ ի ջ
մամբն. որ ի մեզ՝ պարգև
ջիմանն խորհրդածի։

Եւ ոչ եթէ այլ ոք էր ան-
ձամբ որ չարչարուի՛ր, եւ այլ
ոք որ ոչ չարչարուի՛ր. եւ կամ
այլ որ մեռանէր, եւ այլ որ
անմահ մնայր. այլ մի եւ նոյն
անձն դոլով ի չարչարանս՝
էր անչարչարելի, եւ ի մա-
հուն անմահ.

(Հիւթոյն ի նըմա եդիտ
բայց պարտիզ նախադր-
ծելոյ մեղացն՝ տակաւին
կայր ի վէր բնութեանն։
Ա Ետրոյ տայ զիւր անմեղ
մարմինն նըշէր եւ պատա-
րաղ հաշտութիւն հօր ընդ
արարածոց՝ եղեն պարարել
եւ դառն անմեղ եւ բառնայ
զմեղս աշխարհի։ Եւ ի
անչնար էր ածոյին անչար
չարել եւ անմահ բնութեն
չարչարանս եւ մահ ընդու-
նել, նմին իրի եւ չչարչա-
րելիս չդիցաւ մարմին.
զի չարչարութիւն անչարչարն
չարչարելոյն, եւ մեռելի
անմահին մահկանացուին, եւ
զպատժա-
պարտիս ի դատապարտու-
թենէ յանցաւորութեն.

Եւ ոչ եթէ այլ ոք էր ան-
ձամբ որ չարչարուի՛ր, եւ այլ
ոք որ ոչ չարչարուի՛ր. եւ կամ
այլ որ մեռանէր, եւ այլ որ
անմահ մնայր. այլ մի եւ նոյն
անձն դոլով ի չարչարանս՝
էր անչարչարելի, եւ ի մա-
հուն անմահ.

Եւ արդ ի հոգւոյն յանա-
պատ՝ պահեալ քառասնա-
թիւն աւուրբք. եւ յաղթել
փորձողին մերում՝ զնորս
յաղթուեն եւ որ ի նմանէ
բրաբիոնն՝ մեզ պարգեւե-
լով. եւ զմեզ ուսուցանե-
լով՝ պահօք յաղթել փոր-
ձողին։ Եւ զդուռնզն ըզ
բառամբ ածեալ եւ զնախկայն
կապեալ՝ դառնայ այնուհե-
տեւ զօրութիւք մեծաւ՝ յաւե-
րի առնուլ զտառապեածսն
անիրաւութիւնե. զոր յափըշ-
տակեալ էր պատրանօք եւ
ոչ զօրութիւք։ Եւ սկիզբն
առնէ նշանաց եւ վարդա-
պետութիւնե. որով զամ դար
ձոյց վկապուտն ի դերըն-
կէն։ Եւ ի լրման այսո-
ցիկ ըստ նախատեսացն կա՛տ
խաձայնուե՝ ի կամաւորն
դայ ի չարչարանս։ Օ՜ ի
թէպէտ մարմնանալոյն եւ
անմեղութիւնն սրբեաց ըզ
բնութիւնս եւ արդարացոյց
առաջի հօր եւ հրեշտակաց
եւ կարծեցեալ իշխանին ա-
խարհիս, (քանզի ոչ ինչ

երկեցայ Հաւատով խոստո-
զեաս. որք շշմարիտ եւ ան-
կեղեցի չէ որ ընդ ոտիւ
կական խորհրդոցն։
Ը. յսինքն՝ Հաւատալ զե-
այլ տուեցելոցն մեզ փըր
պարտ է յամեն Հաւատալ
մեւանդամ փառաբան Հայր
սեաց։ 4 Յոստացաւ դալ
րենիւ. և դասողական իշ
խանութեան՝ առնել յարու-
արդեամբք յանլուծանելի
կեանս և՛ ի մշտնջենաւոր
անմահութիւն ամեն. զոր
այժմ յուսով նորոգեաց։
Ը՞յս է Հաւատս ուղիղ դա
նանութիւ կարճառօտ բա
նիւ՝ ի փրկական անօրէ
նութիւ մարդացելոյն վա
մէր՝ կամաւ Հօր և Հոգւոյն
սրբոյ ծնեալ։

Ը. Ես պարտ է դիտել. զի
թէպէտ անուն Հաւատոյն
մի է, այլ՝ ի բազումս զա
նազանին. զի մեծ և առա
ջին հիմն և արմատ ամ Հա
ւատոյ՝ վերադրեալդ է.
այլ հետևաբար այսպիսիկ՝
պարտ է յամեն Հաւատալ
յայ տուեցելոցն մեզ փըր
կական խորհրդոցն։

Ը. յսինքն՝ Հաւատալ զե-
կեղեցի չէ որ ընդ ոտիւ
զերս. որք շշմարիտ եւ ան-

Ը՞ն ոչ այսչափ միայն,
այլև անպարտադիր եւան
վերափակ գոլով բնութի
էր՝ ի խաչին, և ընդ աջմէ
հօր։ ՚Ի գերեզմանին, և
յաթոռն քառակերպեան։
՚Ի առաքին վայրս դժոխոց,
և դեր՝ ի վերոյ քան զամ
բարձրութիս։ ՚Ի դպրոյ
և՛ի փարիսեցւոց թշնամա
նեալ, և՛ ի սերովբէից ընդ
հօր և Հոգւոյ սրբաբանել։
Ը՞արմանալ՝ ի գերեզմանի,
և Հոգւոյն՝ ի խաչափայտը
նակ արդեանս դժոխոց։
Ը՞ր որշեալ ածութիւնն
՝ի մարմնոյն և կամ՝ ի Հո
գւոյն։ ՚Քարոզեալ ածա
պէս և ինքնիշխանաբար նո
վին մարմնոյն՝ որով չարչա
րեցաւ և մեռաւ։ ՚Որ
եալ աշակերտացն. և Հաս
տատել զնա՝ ի Հաւատս
յարութեն՝ առաքել և
շշափմամբ և խօսելով և՛ի
կերակուր մերձենալով։
՚Համբառնայ յերկինս՝ ի
սեպհական փառն Հայրե
նի և նստի ընդաջմէ Հօր։

սերմն Աշմարիտ կենացս
մարմնով մեռանիլն, այլ ըզ
և ես ի նոսա։ Որ թէ և
դառնութիւս, և յիս բնակիլն
շակմամբ ի Աշմարիտ կեղ
արքեալ՝ մերձենան յիս Աս
ղաւորք են, այլ խոստովա
զան։ Որք թէպէտ և մե
ւնքն և ապաշխարութեն
բուք Աջակողացն եռու
ւնէ Աստուածն Յովհ
ծուքի և ի Թողութի մե
մարմին իմ և արիւն։ ի քա
նովին բանիւ ասաց՝ Այս է
սացեալ բանն անկատար մնալ)
(որ անբաժանելիք են և
հաստատուն՝ դիւրաւ ան
ցանել, քան թէ յինէն ա
ներ ասաց երկնի և երկրի
քի։ Վասնզի այն որ քա
որ պատարագի ի վեր սեր
սեղանոյն, թէ Աշմարտապ
կ՚նա Աստուն և Աբրհա

բայրակցութի միաձնին,
և՚ի հաղորդութի հոգւոյն
նէց, և՚ի ժառանգութ երկ
նից արքայութեն։

Աւետաւ և՚ի Աստուն
և Աբրհա ողջոյն ա
ոչ պատարագի՚ ի վեր սեր
սեղանոյն, թէ Աշմարտապ
կ՚նա Աստուն և Աբրհա
քի։ Վասնզի այն որ քա
նիւ ասաց երկնի և երկրի
(որ անբաժանելիք են և
հաստատուն՝ դիւրաւ ան
ցանել, քան թէ յինէն ա
ներ բանն անկատար մնալ)
նովին բանիւ ասաց՝ Այս է
մարմին իմ և արիւն։ ի քա
ծուքի և՚ի Թողութի մե
ղաց։ զոր Հաւատով և սեր
բուք Աջակողացն եռու
զան։ Որք թէպէտ և մե
ղաւորք են, այլ խոստովա
նուքն և ապաշխարութն
արքեալ՝ մերձենան յիս Աս
շակմամբ ի Աշմարիտ կեն
դառնութիս, և յիս բնակին
և ես ի նոսա։ Որ թէ և
մարմնով մեռանիլն, այլ ըզ
սերմն Աշմարիտ կենացս

վանին զՀամագոյ և պաշ
տել Աստուածութին։ և
զներմարդութե խորհուրդ
միաձնին։ Աճ և մարդ կա
տարեալ։ և վն մեր քարշա
րեալ և ձեռեալ անքարշա
րելին և անմահն։ յաթուցել
և՚ի յերկինս Համբարձեալ
և ընդաջմէ Հօր նստեալ։
որոց գալոց է միւսանգամ
Ա. Յաման որք ընդ այսպիսի
խոստովանութէ՝ մի եկե
ղեցի քէ Հաւատալ։ և միոյ
գլխոյն քէ Մարմին և ան
դամ՝ ըստ առաքելոյն։

ա Կոր ԺԱ Ա՚ջ բաժանել և պատառել
ԺԲ. 27 Հայհոյական բանիւ վասն
ա Կոր Ժ դոյզն ինչ եկեղեցական ա
24. 35 ՀանդուԹէ զմարմինն քէ.
26. 26 զոր խաչին և շարչարանաց
ստացաւ։ և փրկական ա
րեամբն գնեաց և արբեաց
և միացոյց ինքեան։

Աւետաւ և՚ի Աստուն
թիւնն սբ՝ եթէ մաքրիչ է
ամ յանցանաց։ և զախտա
ւոր ծնունդս մարմնոյ՝ ան
ախտաբար ծնանի յորդիս
երկնաւոր Հօրն, և յեղ

որպ առաքինութիւն (ըստ բա-
զում ողորմութեան իւրոյ
և անոխակալ գթութեանն և
այնքան սիրոյն) 2 Հայրն բա-
րեբար՝ զորդին իւր ետ՝ մեզ
մահ վասն մեր. և միածինն՝
զինքն. և հոգին սբ՝ զիւր
առակին։ Ետ և զապաշխա-
րութիւնն. զի ներեսաւն և
հատեալն յանդամոց քո
մեզք՝ առողջասցին ապաշ
խարութեբ. և վերստին՝ զի
դրութիւն պատկանեսցի յո-
դեացին։ Ետուր պարտ
հաւատալ՝ թէ ոչ ըղձալի և մե
ծամեղք իցեն, զղջմամբ և
խոստովանութեբ, և արտաս
ւոք և ողորմութեբ, պահօք
և աղօթիւբ, և որ՝ ի սոյնս
յարմարին բարեգործու-
թիւք. 3 եթէ իցեն մեղքն
քան զձանձախարիսխ անդր
ւանալն սեռութեամբ՝ իբ
րև զձիւն սպիտակացին.
և եթէ իցեն արեամբ ջաւ
ոպ գներկուածք որդան՝ ի
գոյն կարմրութեան անե
լանելն՝ իբրև զասր սբ
բեացին։

Ի

Ղ

Ա

Ա

Ա

կարևոր է հաւատալ յա-
րութիւն և դատաստանին.
զի իբրև սանձս ՚ի բերան
լինելով՝ զյարձակումն չա
րութիւն յետս նահանջեալ՝
յառաջադէմ յառաքինու-
թիւն լինիցիմք։

Հաւատալ և յայս՝ թէ
յարուխն և դատաստան ոչ
հոգւոց միայն է լինելոց,
ընդ որում ոմանց թէեցաւ,
այլև մարմնոց. և մանաւ-
անդ սմա. քանզի հոգին
անմահ է. զի և մահն ոչ
այլ ինչ է՝ քան անջատումն
հոգւոյ ՚ի մարմնոյ, այսպէս
և յարուխիւն՝ վերստին նոյ
կապիլ ՚ի միմեանս անդր-
ձանելի միաւորութիւք։

Լինի ոմն ասասի ՚ի միասին քա
ղաքավարեցան՝ լաւ և կամ
վատթար գնացիւք, ելմա-
նապէս և յայնժամ խիղա-
սին վայելեացեն և ճմտան
ջեսցին։ Լինի ոչ լաւ գան
դաշելոյ ոմանց՝ եթէ այլ
մարմին յարիցէ փոխանակ
այնմ որ մեռաւն. այլ նոյն
վախճանեսցի։ Ո՞ ՚ի ոչ ա-

յ ասասաւ և յարութիւն
մեռելոց և դատաստանին
յանիսեննից. որ է սկիզբն
և արմատ ամ բարեգոր-
ծութենց. առանց որոյ ան
հնար է հաճոյ լինիլ ասյ։

Ո՞ ՚ի եթէ ոք յարութեան
յուսով ոչ է հաստատեալ՝
զինքն տայ զանձն ՚ի ձեռ
գունս առաքինութենէ. և
եթէ ՚ի դատաստան մըտա
նելոյ ակն ոչ ունիցի, երբ
դադարէ ՚ի մեղաց։ Ո՞ ՚ի
եթէ յարութիւն հաւատաց
եալ և դատաստանի ակն
կալեալ՝ օրըստօրէ ՚ի չարիս
յառաջիմէ. զինչ ոչ դար
ձեալ եթէ ոչէր երկիւղ
դատաստանին. ապաքէն ան
խոհեր երթեալ յամենայն
գարշութիւնս մեղաց։

Ո՞ ՚ի սպանութիւն, ՚ի գրկանս,
յանիրաւութիւն, յափշտա
կութիւն, ՚ի պոռնկութիւն,
յարուցադիտուն, ՚ի հպար
տութիւն, ՚ի նախանձ, յատե
լութիւն, և ՚ի սոցին նմանս
պէս պէս և ՚ի բիւրապատիկ
չարիս։ Հաղագս որոյ յոյժ

Աշխատեաց զմերկութիւն։
Ազերկեաւ՝ ի բնաւորայ
Խրոխտացաւ՝ ի վեր մահու։
Ոչ միանգամայն զառոյր՝ ի
վերայ յարուցեալ ներհակ
զօրութիւնն կործանեաց։
Այս վայելչական կարդ
հաւատոյ՝ գոցես և յընդ
հանրական դաւանութիւնն
նբ և սիրելեաց ժողո
վոյն նիկիոյ. զոր օրըստօրէ
վերապրեն գոսք հաւատա
ցելոց բազմապան լեզուօք՝
մեծամեծք և փոքունք։
Ոչանդի յետ խոստովանե
լոյ զհամաբուն և պաշտելի
Երրորդութիւնն, և զներ
մարդութե անօրէնութի,
յաւելուն թէ՝ հաւատամք
և յայս միայն ընդհանրա
կան և առաքելական եկե
ղեցի. Ի մի մկրտութի, յա
պաշխարութի, ի մարմ
նոյ, ի յարութի մեռե
լոց, ի դատաստանն յաւի
տենական հոգւոց և մարմ
նոյ, յարքայութիւնն երկ
նից, և ի կեանսն յաւի
տենից։

Նիրաւէ՞ս ասէ զայլ փոխա
նակ այլոյ պատժել և կամ
պահակել. այլ ըստ առաքե
լոյն՝ ընդունի իւրաքանչ
իւրոք իւրով մարմնով զոր
ինչ գործեաց յաւուրսդոյն՝
եթէ բարի և եթէ
չար։
Հաւատալ դարձեալ՝ թէ
և արքայութի երկնաւորը
ընդունելոց են այնմիկ որ
ժանտացեալքն և կեանս յա
ւիտենականս. զի այս է որ
քրիստոսացուցանէ զառն
օրինաց, և քաղցրացուցանէ
զլուծ պատուիրանին, և
առնէ զդժուարինսն դիւ
րին, և զառապարն՝ ի հարթ
ձանապարհս. և դիւրակոխ՝
զանձուկն և զնեղն քան
զլայն և ընդարձակ. Ոչն
այս հաւատոյ զօրացաւ իմ
ամ ընդդիմահարացս մարմ
նոյ, Ոսխեաց զհնուր. Բր
քեաց զսուր, Ապստեաւ
ընդ գազանս, Ի զեաց զգ
կապանս, Խորտակեաց զգ
զէնս, Փշրեաց զաղեղունս
Ընդհանարհեաց զբաղդ։

ներն ընտրեցէ. զի հրով
նելոց է. զի օր դատաստա-
բանական գործն յայտ
արարցէ. զոր ամենայն
շարժմանցն սխալանս.
Ո՛չ՝ ինձ ածէ ի թէ ին-
ոսկի, արծաթ, ականս պատ-
ւական, փայտ, խոտ, ե-
ղէգն. որ են գործք։
Ոսկի՝ խոհական իմաստու-
թէ. Ո՞րպէս՝ բանական
աւազքինու թէ. Պատճա-
կան քարինք՝ պէս պէս և
զանազան բարեգործուիք։
Ոսկ փայտ խոտ և եղէգն՝
զեղեռնագործուիք բերի
զնշանակ. փայտին՝ ըզ
թանձրագոյն և զգործով
մեզան յայտ առնէ. որ է յա
տուկ մարմնոյ. Ո՛չ դիւ-
րաշարժ և անհաստատ է
զեղգամբն՝ զյոդնաշարժ բա
նին յանցանան ի ձեռն լեզ
ւոյ. Ո՛չ յոդնաբոյս խո-
տովն՝ զբազմաբեղուն և
բիւրակերպ մտաւորական
շարժմանցն սխալանս։
Ո՛չ՝ ինձ ածէ ի թէ ին-
թաքանչիւր գործն յայտ
նելոց է. զի օր դատաստա-

Ո՛չ յոյժիկ լի և անթերի
հանճարոյ խոստովանու-
թիւն շինեալ՝ ի վէր հիման
առաքելոյ և մարգարէից։
Սակայն ոչ կատարեալ փր
կուի ինքն ըստ ինքեան ա-
ռանց գործոց առաքինու-
թե. ։ զի հանճար առանց
գործոց՝ մեռեալ են ասէ
առաքէն. ոպ և գործք ա-
ռանց հանճարոյ. զի և դեւք
հանճարան դրեալ է. և ոչ
միայն հանճարան, այլև սար
սին ևս. բայց ոչ ինչ օգ-
տին առանց գործոց։
Ո՞ւր պարտէ ընդմաքուր
ոսկւոյ հանճարոյն, և զգա
նազան քարինս առաքինու
թե յերեսուլ ըստ ստղոմանի.
որք հանդերձեալ են ար-
քայական թագ յօրինել և
ընծայել երկնաւորի թագա
ւորին. որով մանաւանդ ը
նիքենց պատկեցի գլուխն
ք։ Ո՛չ և այսորիկ հան
ձարին պօղոս ասէ ։ ես իբ
րև իմաստուն ճարտարա-
պետ՝ հիմն եդի զՅիսուսն
վարդապետուէ, բայց այլէ

յիշմանէ անձրեւաց անկա-
նին և ոչ՝ ի յարուցմանէ գե-
տոց կործանին. յորս առա-
կեալ են զանազան փորձ:.
Թիւք. այլ յայնպիսի նիւ-
թոց պարտ է յարմարել շին-
ուածս, որ՝ ի հնար ընտրուէ
մերձենալով պայծառանայ
քան թէ ապականին, որ են
հողեկան և մարմնական ա-
ռաքինութիւք:

Ա՛ն զի նախադրեալ է եմ
պատուական աշխի՛ն անձն
բանական քան զամարմինն՝
ըստ իմանալին գոլոյ և աղ
գակից վերնոցն և սիրա-
կանին պատկեր, իրաւամբ է
նախ զնորայն զարդարել
մաստնա՝ իւրական և բո
նաւոր առաքինութիւք:
Ա՛ն վա՛ զի եռամանեայ
գոլով ոգի՝ ունի ի՝ նան,
ի՝ առնուն, և ի՝ անկուած.
արարչատեղծ հրամանաւ
և դրուեր. որով ուղիղ ըն
դունականին վարել՝ ոչ ինչ
ի՝ վերնոյն վերջանայ նը
մանութիւն. Ա՛ն իւրաքան-

չիւր սոքա՝ ունին ինքեանց

յայտնելոյ և գաւառօրէն.
և զիւրաքանչիւր գործն
զնարդ և լոյծ՝ հուրն փոր
ձեսցէ: Ո՛ր թէ ոսկի և
կամ արծաթ՝ ոչ միայն ոչ
ծախի՝ ի հրոյն, այլև առա
ւել զտեալ պայծառա
նայ: և թէ ունէր գուշնա
քեայ ինչ խառնուած ժան
կոյ՝ սրբեսցի և ճառագայ
թաձև փայլեսցի: Ոսկ է
թէ փայտ խոտ և եղէգն՝
վաղվաղակի ծախեալ ապա
կանի: Ա՛ն զի մի՛ կար-
ծեսցի, թէ ընդ կիզելի
գործոցն՝ և գործօրէն ծա
խեալ յոչնչութիւն գառնայ,
յաւելու թէ՝ ինչպէս կեցցէ,
Ա՛ն զի մի՛ այնպէս իմաս
ցիս թէ զձմարիտ կենաց
ասէ, ածէ՝ ի՛վը. այլ այնպէ՛
ոնպ թէ՝ ի՛նչու՝ զայն յայտ
արարեալ թէ՝ անմահութիւն
ունի և կիզելի. միշտ այրի
և ոչ մեռանի: Ա՛ն արդ՝
իմերոյ այսպիսի գեղեցիկ
և աճապահասաս և առաքե
լասիրեան հիման, ո՛ր ոչ՝ ի շինէ
մանէ հողմոյ շարժի և ոչ

Հանդանութիւն եւ արիութիւն
հրամայելոյն հետեւել.
Ունել եւ սաստ ի վերայ դան
կականին. զի զանդեան
նմա ի բանականէն՝ ուղիղ
դանկուածք՝ առ աճ եւ յաճ
ային պատուիրանաւ՝ ամ
բողջ եւ անարատ պահեցէ.
Եւ ի բանականն ինքնին
խան. ոչ ունելով եւ ոչ մի
ոք համակարդիցն իշխանու
թիւն ի վերայ նորա. Իսկ դաս
ճականն՝ իշխէ ի բանակա
նէն եւ իշխէ դանկականին.
Իսկ դանկականն՝ իշխէ ի
ցասմնականէն. եւ ինչ այ
լում ոչ իշխէ. ¶ այսոքիկ
զայս եւ կայսեմն նոցա որ ի
մարմինս. Ո՞ զի բանա
կանին կայսեմն է ի գլուխ
եւ ի խելապատակ եւ յու
ղեղ. Եւ ոսպ գլուխ՝ զվեհն
եւ զառաջինն ընկալեալ նա
խադասութեամբ դանդամս մար
մնոյ՝ է ի բերել զիմացաւորս
եւ իշխան եւ հրամանատար
՝ի վերայ ամ մարմնոյն.
Եւ յսպ եւ խոհականն անդ
ունելով զնիստ արքունեացն՝
յատուկ առաքինութիւն.
Եւ է բանականին առա
քինութիւն՝ խոհականութիւն.
եւ ցասմնականին՝ արիու
թիւն՝ իսկ դանկականին՝ ողջախո
հութիւն. Եւ խոհականին՝
գործ է խորհելն եւ ընտ
րելն զանն ի վատթարէն.
Իսկ արիուեն՝ զառ ի խո
հականէն ընտրեալն՝ քաջա
պէս եւ արիաբար կատարել.
Իսկ ողջախոհութիւնն՝ ըստ
ընտրութեանն եւ կատարմանն՝
ի սէրն որ առ աճ բորբո
քել. որով զնախադասեան
ինքեան՝ սիրոյն ջերմութեամբ՝
առաձել զօրացուցանէ ի
բնաւորան ունակութիւն.
Պայց տեսանել արժան է
եւ զգաստանալ սոցա կարգ
հորութիւն. Զի նախ բա
նականն յատաջադասի՝ ոչ
վեհ քան զայլսն. եւ իշխան
եւ հրամանատար ի վերայ նոցա.
զի նորա է գործ ընտրելն.
եւ ըստ նմին աճանդել եր
կրպանչիւրոցն՝ ցասմնակա
նին եւ դանկականին զար
ժանն. Իսկ ցասմնականին՝

բաժոցս. և որ ընդ իշխա-
նութիւնն մարմնոյն.
Ասէ զի ամ, ընդ իշ-
խանութիւն մարդոյն. ին-
քեան ոչ իշխեալով ումեք,
Ոդ՝ որքան այս կարգա-
ւորութիւն, վայելչապէս ըստ
բնաւորն սահմանի ուղիղ
ի մեզ, ամ ինչ բարեձև և
ըստ առաքելոյն կարգի լի
նիցի. Ընդ տրունականն
ի մեզ հրաման պատուիրա-
նի՝ անխափան կատարե-
ցին. Ո՞ի խոհականն միշտ
յաճախինան խոկացի ըստ
գրոյն. Ի զիցին բանք
այսոքիկ ի սրտի քում և
յանձին քում. և խօսեա-
ցիս նոքօք ի նստիլ ի տան,
ի դնալ ի ճանապարհ, ի
ննջել և ի յառնել. և ըստ
միւսոյն, յօրէնս նոն խոր
հեսցի նա ի տուէ և ի գի-
շերի. Ընդ զի ամ գործ-
եթէ բարի և եթէ չար՝ նախ
խորհիլն է և ապա առնելն.
և առանց խորհելոյ ոչ ինչ
ոչ գործէ. ապա ուրեմն որ
բարուքն և ուղիղ խորհի,

6·7·7

1·2

ասի զի ամ ինքնիշխան
գոլով և քաղաքող ի վե-
ամ եղելոց՝ իշխէ ի վերայ
բնաւից. որով և ի վե մար
դոյ. ինքն անիշխան գո-
լով. Ասի զմարդն ի պատ
կեր իւր արարեալ՝ ասացե
իշխել ի վե երևելի արա-
ած զքաղաքող իշխէ ի վե
խանարհ կացեալոյն՝ ցասմնա
կանին և ցանկականին.
Ասի ցասմնականին կայումն
է ի սրտի՝ ի ներքոյ. քան
զգլուխն. իշխի ի բանա-
կանէն ի վերոյ կացեալ քան
զինքն, և իշխէ ցանկակա-
նին որ ի խոնարհ քան զնա.
Ասի ցանկալինին բնական
յերկիւղածութեան և ի ներ-
քին կամաց. վասնորիկ և
իշխի ի ցասմնականէն՝ որ
ի վերոյ քան զնա. և ինքն
ոչ իշխէ ուրեք. զի և ոչէ
զօրութիւն ինչ ի խոնարհ
քան զնա եթէ հնազանդես
ցի նմա. Ոյս բարուքս
կարգաւորութիւն տեսանի
յոյժ հրաշափառապէս և պատ
կառելի յարուցողին և յաճ-
դով և քաղաքող ի վե
եղելոց՝ իշխէ ի վերայ
բնաւից. որով և ի վե մար
դոյ. ինքն անիշխան գո-
լով. Ասի զմարդն ի պատ
կեր իւր արարեալ՝ ասացե
իշխել ի վե երևելի արա-

ամ մասանցն։ Քանզի նո
վաճ որպէս գործեաճ՝ բա
նականն զբոլորն ուղղէ.
զիւրաքանչիւրոք յիւրում
անապատ պահելով բնա
ւոր շարժուածս։ Եւ այս
այսպէս լինելով՝ այնուհե
տև՝ ի բանականն խոհա
կան. և ցասմնականն արիա
կան. և ցանկականն ողջա
խոհակն։ Եւ յայսմհետէ
ոչ ինչ է խափան և արգել
կամացն ոն և պատուիրա
նացն ի մարդն կատարելոյ.
ըստորում և եդ զբորբն
ի մէջ, և պահանջէ զկատա
րումն։ Այլ զի բանականն
խորհի զուղիղն և զօգտա
կարն. և արդարութիւնն՝
բաժանէ ստորակայիցն. և
նոքա կատարեն անխափն։
Այլ զի է ցասմնականն ի
ձեռին խոհակնին՝ ոչ զբն
տանի դադան. այլ շուն.
Այլ զի նոքա կրկին ունին
բնաւոր շարժութիւնս.
զառարան և զընտանինն՝ սի
րեն և շողոքորթեն. զորս և
քծնեն. իսկ օտարաց և

ըստ նմին և զդործն բար
ւոք և ուղիղ կատարէ։
Եւ յորմ խոհականն զիշ
խանութիւնն իւր և զդործ
ամբողջ ունի, իջանէ ի վե
ցասմնականին. և հրամանս
տայ զամ բարեբաստութեց
իրողութիւս. և ցասմնականն
արիութիւք և քաջութիւք ամ
հպատակեալ՝ բարձոր կա
տարէ։ Նոյնպէս և ցաս
մնականն բնաւորականին
հեռևելով՝ կայ ի հնազան
դութեան բանականին, և
իջանէ ի վե ցանկականին։
Իսկ ցանկականն ուղիղ և
ամբողջ պահելով զբնա
կանն՝ ոչ ապստամբի ի հր
րամանէ ցասմնականին. այլ
ոչ զծառայ հրու՝ հնազան
դութիւք կատարէ զամ հր
րամանն. և ինքն ոչ ամ
բաւնայ զեղջիւրս խնդրայ
ուրութիւ. զի չէ ոք ընդ նր
իշխանութիւ։

Եւ այլ միւս մասն բա
նականին՝ որ կոչի ար
դարութիւն. և է սա կատա
ւար և ուղիղ և դատաւոր

ասէ Մեռանիմ զօրհանդէս՝
ծանր, և այլն. զի վա՛ր
քէ անձկութիւ, քէ հալա
ի սիրոյն քո. Ներեալ
կաց. 3 Ի վեր մեկնեսցէ զիս
ուսոյեալ ի վե՛ր ամ դժնդա
ասէ՝ համարձակութե՛ խրոխ
ցանէ զառաքելութի՛ն. քանզի
ոադոյնս զիւրոյ սիրոյն ցու
լին պօղոս յոյժ հրաշափա
և բաժին իմ յերկրին կեն
դանեաց։ Ասէ զարմանա
և յաւելցէ՝ 1 դու ես յոյս
դիմանալ լինել երեսացն ա՛յ.
ուղ ի ջուր՝ բաղձալոյր յան
ժին իմ աճ յաւիտեան։
սէրն. աճ արտի իմոյ՝ բա
իմ եւ մարմին իմ առ աճ
յերկրին, 2 Ո՛ւր աղեաց սիրտ
ի. էին գինւոյ ես խնդրեցից
կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ
ղինն դաւիթ ասէ. 2 գինոյ
և այսոցիկ սիրապէս ուղ
խանակէ յեկից։ 3 առեալ
քոց։ և ոչ զայլ ինչ նմին փո
և յայտ զօրութի՛ն Քրիստոսի
ած քո յայտ անշնիկ քոմէ.
ի ասէ 1 սիրեացիս գնար

անընդելոյ՝ գազանային և
վայրենի և պատուոզ բուս
և գործառնութիւն ցուցա
նեն։ 2 Ցսպէս և ցասմնա
կանն յորժամ ուղիղ գնաց
նականն ունին, ամ բարուղ
խորհելոցն ի բանականէն՝
արիաբար սիրելի և բարե
կամ և կատարօղ երևի։
Ասէ հակառակ ևանընատա
նի և օտար խորհրդոցն և
գործոց՝ ընդ դէմ յառնէ
ցասմամբ մեծաւ և՛ի բաց
վարէ, և կամ հարուածար պա
տառէ. ոչ բնաւ թոյլ տը
ւեալ գիմել լինել ընտա
նեացն։ 2 Ցմանապ և ցան
կականն ի բանականէն գո
լով, լինի և անուանի ոչ
ջախոխութի՛ և սէր։ 3 Ցրիա
կանին վերակացութի՛ն. ան
շարժ առ ախտաւորսն լի
նելով ցանկութիւն, և դիւրա
շարժ առ ամ բարեաց սէր
և բաղձանս։ Ցչ սատա
րութի՛ արդարութե՛ն՝ ուղիղ
կրգաւորէ զսիրոյն օրէնս.
զառաջինն և զմեծն այ տա
լով՝ ըստ նորին օրինադրութե՛

բարուեաք. վերկիր ամ, և
որ յերկրի են ցանկալիք.
և ոչ միայն զայս՝ այլ եթէ և
այլ ինչ լինէր քան զայս-
սիկ մեծ և բաղձալիք՝ զոր
մեք ոչ լսեաք և ոչ տեսաք,
և այսպիսիք կամէր ձիս ի
քէ սիրոյն մեկնել, զնոսա ար
համարհէի և անարդէի, և
իբրև զաղբ անպիտան հա
մարէի, և զքէ սէրն ընտ
րեի ինձ սեռակա-
նել։

Այլ յետ այսորիկ՝ ապա
երկրեդ մատն սիրոյն առ
մարդիկ ցուցանել. ըստ
րում յօրէնսն և յաւետա
րանն է կարգեալ։ Վասնզի
յետ ասելոյն՝ սիրեսցես զդ
ուր քո՝ քո յամենայն սրտէ
քումէ, ապա ասէ՝ և զըն
կեր քո իբրև զանձն քո.
և յաւելու քէ՝ ² յայս եր
կու պատուիրանս՝ ամ օ-
րէնք և մարգարէք կախեալ
կան։ Այլ սակայն՝ թէպէտ
և երկու ասէ, վասն զի յաճ
և յընկերն բաժանէ, այլ
մի է։ վասն զի սէրն է

Այլ զի ոչ միայն դատինքն
և դժոխարակիրքն են հա
կառակ այս սիրոյն, այլ և ա
ռաւել հեշտականքն և
ախորժելիք։ Յաղագս որոյ
և զայնս իվեր բերէ ևասէ.
1 Յովհ. 2.15 ¹ Հասատասեալ եմ՝ թէ ոչ
Մատ. 8.38 մահ, ոչ կեանք, ոչ իշխա
Մատ. 8.39 նութիւք, ոչ զօրութիւք, ոչ
խորութիւք, ոչ բարձրութիւք,
ոչ հրեշտակք, ոչ հրեշտա
կապետք, ոչ որ կանս, ոչ
հանդերձեալ արքայութիւն,
և ոչ թէ այլ ինչ արարած
լինի քան զերկինն և զեր
կիր. և որ ի սոսա բարու
թիւք զոր մեք ոչ գիտեմք,
կարեն մեկնել զիս ի սի
րոյն քէ. Այլ զոր ասէն՝
այսպիսի ինչէ. եթէ ոք ամ
չարչարանօք և մահիամբք
չարչարէ զիս և սպանանէ
1 Կոր. 13.3 վա՛ ի քէն բաժանելոյ՝ յո
Մատ. 22.40 ժարու է զամ չարչարանն
և զմահուանն յանձն առ
նուա, քան թէ ի սիրոյն քէ
բաժանիցիմ։ Այլ դարձեալ
ասէ. ¹ եթէ ոք ատյր ինձ
զերկինս, և որ յերկինի են

նել զնա ողջ մարմնով, և
կարօղ է առնու։ Վասն ի
րի է՝ կամն նմա. և ոչ ջան
րասիցէ. այլ զամ որ ինչ բա
և ոչ կամի թէ այլ ոք ա՞
ի՛ Յովհ. ա՛ ի՛ ա՛ ի՛ ա՛ ի՛

զընկերն, ընդ նմին և առ
ըիտ սիրով սիրեն զայծ և
դիտէր թէ յորժամ ճշմա
դ.է զմիմեանս : Եւ ասէ զի
յարուցանէ զ, կամ զբերինս
ցեաս հանէ զ, կամ զմեռեալս
ղոս հանէ զ, կամ զանդամա
ասէորէ զ, կամ զհինանդս
ջժշկէ զ, կամ զկոյրս լու
ծէ զայն ի մէ զաչերսն
ներ, յորժամ զհինանդս
կերսաբ է զ, յորժամ սիրէ
ցէ զ զմիմեանս : Եւ ասաց
թէ այն է իմ աշակերտութ
նշան, յորժ

տունն Հուդիայ եւ անիրաւութիւն
կոչին։ Վասնզի ոչ խոհակ
կանն զբարութիւնն խորհի,
եւ ոչ ցասմնականն ընդդէմ
չարին մաքառի, եւ ոչ ցան
կականն ոգի չախտաբար՝ այլ
եւ ամենայնոցն ցանկայ։ Եւ
ոչ արդարութիւն ամենեկ
ուղիղ լինի՝ վերակացու եւ
կառավար։ այլ ի բնակա
նէն յանբնականն շարժել
չարաչար առապարամբ կոր
ծանին։ Ոչ սա առակողին բա
նի, թէ ուրիւք շարժի եր 1 Կոր.
կիր։ յորժամ ծառայ քա 30.21
գաւորէ, և աղախին եղէ
հանէ զտիկին, և անմիտն
եղէ լցի հացիւ։ Վասնզի
ծառայ արամատուին՝ քա
գաւորեայ իւրոյ իշխան կո
հականին։ և աղախին բզղ
չախտուն էհան զտիկին
արհուն։ և անզգամ ան
մտուին՝ լցան հացիւ նման
չախտութեամբ։ Ի յայնքան
ատուեր հացիւ։ որով և շար
ժեցաւ ամ լսէն ի վատ
թարն կոյս։ զի զամ նան
րուն խորհի մոլար իշխանն

ազատութեամբ կատարին։
Ի՞նչդ՝ ոչ վերադոյն ցու
ցեալ, յորժամ մատուռք հո
գւոյն ուղիղ վիրինգ կար
գաւորութեան պահեն, զի
իշխանն յիշխանուն կայցէ,
և իշխեցեալքն ի հնազան
դութեամբ անսխալ
կատարին։ Նակ եթէ եղ
ծեալ ապականի վայելչա
կան կարգն, և ծառայքն
ի վեր տերանցն յառնեն,
և զիշխանութիւնն յափշտա
կեն, և զտեարսն ծառայե
ցուցանեն։ այսինքն՝ ցան
կականն՝ ցասմնականին, և
ցասմնականն՝ խոհականին
սիրելով, ամ շփոթել վեր
ի վայր կործանին։ և իւրա
քանչիւրքն ի հակառակ ներ
գործութիւնս շարժին։
Իւր ըստ գործոյն՝ և ան
ձանցն փոփոխումն լինի։
Իւր այնուհետեւ ոչ խոհա
կանութիւնն և արհութիւն
և ողջախոհութիւն և արդա
րութիւնն, այլ անմտութիւն
և արամատութիւն և բզջախո

(լբ · 2)

այնուհետեւ՝ որ ծառայ է
ղեւ ախտից։ Այն է այս է
անիրաւ դատաւորն ի՛ք
ղաբի բնութեան։ զոր արդ
յաւետարանին ասէ, թէ
Այլ ոչ երկնչէր, եւ՝ իմարդ
կանէ ոչ ամաչէր։ զի խոր
հի՛ւ եւ ոչ աւրամբ։ դատէ՝ եւ
ոչ իրաւամբք։ Այն որ էր
նաւորեալն էր յօրինս ան
խորհել, ընդ ամ խոկումն
չարութեանն յածեալ լինի։ եւ
զի թեթեւ եւ դիւրաշարժ
գոլով բնութեան, վաղվաղակի
ընդ բիւրապատիկ գարշ եւ
աղտեղի ցանկութիս զանցա
նէ խորհրդով։ ինքն զազ
րանայ խոկմամբ խորհել
դով, եւ զգեցեալն ընդ
ինքեան շարժէ յախտակը
րութիւն։ Այն զի անտեսա
նելի գոլով բնութիւն՝ ոչ
ի մարդկանէ ամաչէ։ այլ
թէ եւ մերձակայ է բազմոց՝
շարժի ըստ չար յօժարու
թեանն յամ պղծութիս։ եւ կա
տարէ զգործ անիրաւու
թեանն։ թէպէտ մտօք, եւ
ոչ մարմնով։ Ո՞ յիմնէն՝

ընդ որ ունէր զատելութիւն՝
յօժարախորժ կամօք ըն
կէց ի պատուոյն։ կողոպ
տեաց յընչից։ զրկեաց ի
փառացն։ կործանեաց յիշ
խանութենէն։ յարգելս եղ
անելանելի։ գնգեաց ի կո
ճեղս։ տարաշխարհիկ ա
րար։ եւ զկարեւորսն էհատ
անդամսն։ եւ ոչ այսու շա
տացաւ, այլեւ չարաչար եւ
դառն մահու մատնեաց։
Այն այս է ասելն որդւոյն
որոտման, եթէ ամենայն
որ առէ զերգայր իւր՝ մար
դասպան է։ զի թէպէտ եւ
մարմնով ոչ, այլ կամօքն եւ
յօժարութենէն սպան։ Այն
այս է կէս սպանութիւն։ զի
մարդ՝ հոգի է եւ մարմին։
եւ հոգինն է մեծ քան զմար
մինն։ եւ նա հոգւոյն սպան։
զի ոչ մարմինն արդեամբք
սպանանէ։ այսպէս եւ հղ
գին՝ կամօքն եւ յօժարու
թենէն։ Այն եթէ ախտաւոր
ցանկութիւն հարեալ է ի սէր
ուրուք, անարգելաբար եր
թեալ շնայցէ ընդ նմա։

բանասարկուին և նորին չար
ը դէմ օտարացն, այսինքն
զի որ երբեմն. քաջանայր
խանուկ այլոց եղեալ, վա՛յ
եղափոխեալ և այլ փո՛խ
դործիւ։

Ա՛սկ ցասմնականն զօրուի
նախ խորհի և ապա
ոչ մարմնով կատարեաց ըզ
շնութիւնն, այլ հոգւով.

Պատնակ սոցին բնա՛ և առա
ամ մեղս դիւրաշարժ դուլ
զմտաւորսկին շարժմունան
և դիւրակատար. և զի վա՛յ
անտես դուլոյն ի մարդկա՛
նէ ոչ ամաչէ, այսպէս և
վա՛յ հեշտախտութե և կիսա
րելոյն ցանկութի՛ յայլ ոչ
երկնչիլ։ Եւ ամենայն մե
ղաց պատճառ՝ խոհակնին
մոլորութի՛ն և անընտրող
կիսարութի՛ն լինի. և կար
ժամ նա՛ որ իշխանն էր ի
վերայ այլոցն և ուղղիչ,
այսպէս ծառայական ախ
տիւք կաշկանդի, այլքն ա
րին մոլար ընտրողութե՛ն
հետևին։ զի ամենայն բնչ
եթէ բարի և եթէ չար,

Ա-
5.28

ոչ մարմնով կատարեաց ըզ
շնութիւնն, այլ հոգւով.

Պատնակ սոցին բնա՛ և առա
ամ մեղս դիւրաշարժ դուլ
զմտաւորսկին շարժմունան
և դիւրակատար. և զի վա՛յ
անտես դուլոյն ի մարդկա՛
նէ ոչ ամաչէ, այսպէս և
վա՛յ հեշտախտութե և կիսա
րելոյն ցանկութի՛ յայլ ոչ
երկնչիլ։ Եւ ամենայն մե
ղաց պատճառ՝ խոհակնին
մոլորութի՛ն և անընտրող
կիսարութի՛ն լինի. և կար
ժամ նա՛ որ իշխանն էր ի
վերայ այլոցն և ուղղիչ,
այսպէս ծառայական ախ
տիւք կաշկանդի, այլքն ա
րին մոլար ընտրողութե՛ն
հետևին։ զի ամենայն բնչ
եթէ բարի և եթէ չար,
թէպէտ և՛ իմիջ բազմայ
տութեան և անձեռնարկե
լի նմա լստմարմնոյ։

Վասն զի ոչ ինչ արգելու
զնա. ոչ հեռաւորութի՛ ա
ղագ, ոչ թշնամութի՛ ձայ
նապարհի, ոչ լեառն բազ
ցեալ, ոչ դաշտ ծովածաւալ,
ոչ ձով լայնածաւալ, ոչ
բաղաք պարսպեալ, ոչ դը
ղեակ ամրացոյն, ոչ աշտա
րակ անպարսելի, ոչ աղ
խեալ դրունք, ոչ երկիւղ
պահապանաց, այլ զամենե
քումբք քայլեալ՝ աներկիւղ
համարձակութե՛ առ տուփե
լին հասանէ և զգալոյ ցան
կութի՛ն կատարէ։ Եւ այս
ասելն ոնն, թէ ամ որ հայի
՛ի կին ցանկութե՛, անդէն
և անդ շնացաւ ընդ նա ՛ի
սրտին։ այսինքն՝ յոգւոյն,
՛Ոյնպէս և թէ կին առն
ցանկայ, նովին օրինակաւ
շնացաւ. զի ամ ասացեալն՝ ոչ
՛ի վե՛ր առն է, նոյն և կնոջ,
և ոչ վա՛ր սպանութե ասե
ցաք, նմանապէ և վնասուրկ
զի կէս շնութե է. զի թէպէ

դիտէ զինչ խօսի։ Օ՜ Տէր
որ ինչ մտայր միտքն ծնա
նի ես պերճանաց բան՝ իբրև
կորիւնս գազանաց արիւն
արբուա՝ ի դատաղէտ սըր
տին լեզուաւն յատաջ բե
րէ. մինչ զի՝ ի յանդուգն
յարձակմանէն, և զքոյնան
ընդ բանին արտաքս ժայռ
քէ։ Կայլև զձեռնն և զոտ
սըն անհանձարաբար՝ ինչ
ճաճս շարժէ. և յոլով ան
դամ եթէ դէպ լինի և՝ ի
սպանուքիս ձեռնամխի.
զդիւահարացն ամիւ բերէ
զնմանուքի. մանաւանդ՝ ե
թէ չար քան զդիւահարն.
որքան նոքա ակամայ, և սա
կամօք ջերանին յախտան։
Եւ ընդ որս քշնամուքեն
բերին՝ առեն մինչև ին
պատ. ոմս պահեն անլու
ծանելիս. մախան, բամբա
սեն. դարանակալ լինին
նենդուքե. օրոգայթս կազ
մեն բանիւք և արդեամբք՝
ընկճելու՝ ի փառաց՝ ի պատ
ուոյ յիշխանուքէ և՝ ի փոր
թամուքէ ընդորոց մախան։

արկածիցն, այժմ զինեալ ե
դեմ ընտանեացն. այս է
ամ բարեգործուքե. Եւ
մանաւանդ՝ ի համազգին
և յեղբարէն դարձուցեալ
զսրամաուքին՝ գազանաբար
յարձակի։ Հանգի I սըրտ
մուքիւ նոց ըստ նմանուքե
օձին. այսինքն՝ սատանայի.
իժի և քարբի՝ դիւաց նո
ցին. զի խոցեալ են զսկանջս
իւրեանց ե դեմ ձարտար
քովէաց՝ մարգարէից և ա
ռաքելոց և վարդապետաց
եկեղեցւոյ. և ոչ կամին ա
նուլ յիմաստուն բժշկաց
զղջալ ապաշխարուքեան և
առողջանալ յախտէն.
Եւ ոչ կարէ այնպիսին և
ոչ դոյզն ինչ քշնամանաց
համբերել. այլ եթէ դէպ
լինի յումեքէ ինչ կարծիս
հակառակուքե առնուլ,
կամարհամարհուքեան և
դըսրուանաց, վաղվաղակի
բարկուքե ամբաւ ընդդէմ
յառնէ. աղաղակէ քշնա
մանէ նախատէ հայհոյէ ա
նարդէ՝ ոչ զնեալոյզ ոչ

1 Կոր.
57.5

կանան յաւուրն, այլև յան-
բնականան։ Ըստ այնմ
զոր առաքեալն ասէ. Ուր
զեաւ զբնական պէտս ինդու-
թեն՝ բորբոքեցան ցանկու-
թեամբ իւրեանց ի միմեանս. արու-
ընդ արուս զխառնակու-
գործեին. և զվարձ փոխա-
րինին՝ որ պարտ էր մոլո-
րութեանն ընդունել, այսինքն,
զկիզումն հրոյն և ծծմբոյն
երկնատեզից՝ նորօրէն անձ
րեւեալ հրաժին ամպով՝
ըստ նորադիտ հրոյ ցան-
կութեն. զօրէն բերեալ
յաւիտենական և միշտավառ
բոցոյն։ Այլ ոչ զարմանայն
միայն ամբաստանէ, այլ և
էգքն ասէ փոխանակեցին
զպէտս բնականս ի պէտս
անբնականս։ Մոռնալ չէ
սել, և որ քան զայսոսիկ է
դիւղագիկ և անբնական և
առաւել արատաբոյ բնութեանց.
որ յանապանալինան և ի գա-
զանալինան խոտորին զազ
րատգործութիւն. զոր և ին-
քեանք իսկ անաստուածքն և

Ա՛ն ոչ ինչ էր նոցա ըղձալի,
քան եթէ զնախանձելին ի
Քրիստոսէ տեսանել. և
ոչ ինչ դիւղագիկ՝ քան եթէ
լսել զբարեկը
լսել տեսանել։ Ո՛չ այնք
ինքեանց Քրիստոսքէն
տխրին, որքան նոցա բարե-
կրութենքն. զայնն որքան
հնար է՝ շարժեն ընդ նոսա
ի քննամուխ. և կամին զի
յանգնոց առեղեալք լինին։
Ո՞չ յայնա և եւս քան զայնս
են առելուիք և մախանք
անկարգաւորաբար սրտմ-
տելոյն։

Ասկ ցանկականն որ այ-
լայերցաւ ի դեղեցիկ ողջա
խտհուքէն, և ի սիրոյն որ
ահ և առ ընկերս, իբրև
զդանդաչեալ շրջի յամե-
նայն նիւթականիս բաղ
ձանս։ Ո՞վ ի՛ ի բնաւորս և
յողջախոհ սիրոյն անկեալ
բերեալ լինի գարշ ցան-
կութենք ընդ վայրաշտա արա-
փանս։ և ոչ ասկ ցանկու-
թեն, այլև լրմամբ կորուստ
կան գործոյն։ ոչ ի բնա

խոտորիցին. այլ միայն բը
նական օրինացն հետևե
լով. Ուսկ մարդիկ բանիւ
և իմաստութ պատուեալ,
և զբնական և զդրական ը
րէնս ընկալեալ, որ ի բնէ
յայտանէ բանական էր ըզ
նոսա ի չափ սահմանի ար
դարագործութ պահել,
զամենեքումբ զանց արա
րեալ, քան զդազանս և զա
նասունս անմտագոյնք և
զազրագործք գտանին.
Եւ զայլ գարշ և զաղտե
ղագոյնան լռեմ որ յայնպի
անհանձարիցն դործի. զոր
և գիտեմ և ընդ լսելիս կ
անցեալ. այլ ոչ կամիմ զազ
րացուցանել զբանս. զի մի՛
գուցէ ողջախոհ ուք լսելով
տագտկացի. մանաւանդ
թէ գիտացեն Քրոջմ.
քանզի այժմ յայտնիկ քա
ջահմուտք են ամենի.
Ա՛ր՝ այսպիսիք մոլորելոյ
ի՛ ճշմարիտ ցանկութենէն
և՛ ի սիրոյն որ առ Ա՛ստ և
յԱ՛ստուծոյն ամենայն,
ընդ բոլոր ապականացու և

գազանք՝ թէպտ և անկատ
և արձակ գոլով բնութիւք
(զի և ոչ ընդ օրինաց են
սահմանադրութ , և ոչ
սաստ պատուհասի և կամ
տանջանաց կ՚ի վէր նց. այլ
բնական օրինացն՝ որ ընդ
ստեղծմանն եդաւ ի բը
նութիւն հետևելով) ոչ
երբէք արտաքոյ բնութի
ազդակցացն ելանեն՝ ի
րաքանչիւր ազդ կենդա
նեաց ի խառնական իւր
եանց . Օ՛ ի՛ ոչ ձի յար
ջառ, և կամ արջառ յոչխար
և կամ այլք յայլ օտարացել
ազգս , այլ իւրաքանչիւր
ազգ կենդանեաց՝ առ ի
րեանց ցեղսն դառնան. և
զայն ոչ անչափութ , այլ
ըստ սահմանել ժամանակի՝
միայն ծընողագործութ
սպասաւորեն արարչագիր
հրամանին որ ասաց . Ա
ճեցէ՛ք և բազմացարուք և
լեցէ՛ք զերկիր. Եւ՝ այն զի
ոչ բան ունին և իմաստու
թի՝ եթէ խորհրդեամբ և
ընտրութ՛ի վաստակացն

Ծնն
1.28

կանացն խոտորմանց և յան
բնականացն հեռանոյց լի
նին։ Ա՚այ բազում զդու
շութ և արթնութ պարտ է
հսկել ամուսնոք. զի զբանա
կան իւր հոգի (որ է պատ
կեր այ) իւրական առաքի
նութիւք զարդարեսցէ. ո՚
րով յառաջինն փայլեսցէ
լուսատիպ կերպարան. և
զնախատիպին հրաշազարդա
պէս յինքեան գաղափա՚
րեսցէ նմանութիւն։ Որով
լինի տաճար և բնակարան
անվայրապիակ էուենն ըստ
ասելոյն. ¹Ես և հայր առ ¹ Յով
նա եկեսցուք, և օթևանս 14.23
առնեմա արասցուք։

Ա՚րդ՝ մինչ այսպէս զե՚
զեցկայարմար պատկանա՚
ւորութիւք ուղղեցաք զա՚
ռանձնական առաքինու՚
թիւնս, պարտ է նմին հե՚
տեւեցուցանել և զմարմնա
կան բարեգործութիւնն։
Որպ զի ըստ առաքելոյն,
²լինի մարդն այ կատարել ²II Տիմ
ամենայն և ո՛չ ինչիք նե՚ պակաս։ 3.17
զի որպ անձին մասամբ

ցնդելի նիւթականացս՝ իբր
տուամբ կապին ի սէր և
ի բաշխանս. փոխանակեալք
զշնմարիտ կենացն սէր ընդ
անուռեացս. և զանապակա
նին ընդ ապականացուին.
և զայնպայլելուցն ընդ փո
փոխելեացս. և զերկնաւո
րին ընդ երկրաւորացս։
Քանզի քաղցրանայ նմին
անցաւորացս մեծութիւն.
փառք պատիւ իշխանութի
փարթամութիւք որովայնամո՚
լութիւն արբեցութիւք զրկանք
ագահութիւք անիրաւութիւք
յափշտակութիւք և այլ ամե
նայն անուռեացս բազա՚
դանք։

Ասկ և արդարութիւնն յե՚
ղու յանիրաւութիւն. և որ
երբեմն ի լաւագոյնսն ա՚
ռաջնորդէր և կարգաւո՚
րէր զընդ ինքեամբ մաս՚
ունսն, այժմ ներհակին
լինի տնօրէն և առաջնորդ։
Ա՚յսքան և այսպիսի ան
կարգութիւք բարեաց և կար
գաւորութիւնք չարեաց անձ
նական մասանցն՝ ի բնա՚
կանացն խոտորմանց և յան
բնականացն հեռանոյց լի
նին։ Ա՚այ բազում զդու
շութ և արթնութ պարտ է
հսկել ամուսնոք. զի զբանա
կան իւր հոգի (որ է պատ
կեր այ) իւրական առաքի
նութիւք զարդարեսցէ. ո՚
րով յառաջինն փայլեսցէ
լուսատիպ կերպարան. և
զնախատիպին հրաշազարդա
պէս յինքեան գաղափա՚
րեսցէ նմանութիւն։ Որով
լինի տաճար և բնակարան
անվայրապիակ էուենն ըստ
ասելոյն. ¹Ես և հայր առ ¹ Յով
նա եկեսցուք, և օթևանս 14.23
առնեմա արասցուք։

Ա՚րդ՝ մինչ այսպէս զե՚
զեցկայարմար պատկանա՚
ւորութիւք ուղղեցաք զա՚
ռանձնական առաքինու՚
թիւնս, պարտ է նմին հե՚
տեւեցուցանել և զմարմնա
կան բարեգործութիւնն։
Որպ զի ըստ առաքելոյն,
²լինի մարդն այ կատարել ²II Տիմ
ամենայն և ո՛չ ինչիք նե՚ պակաս։ 3.17
զի որպ անձին մասամբ

րոյն և ըմպելեացն համա-
դամն քաղցունցն և դա-
ռինցն, պարարտացն և կծ-
ւագունիցն յինչն ընկա-
լեալ՝ զդայ իւրաքանչիւր
համադամացն զազդողու-
թիւնս։ Եւ շշափելիք՝
զազդի ազդի նիւթոցն զա-
նազանութիւն շշափելովն
զդայ և ընտրէ՝ ի միմեանց
զխոշորագոյնն և զողորկ՝
զընդդիմամատիպն և զիջող
փոնանն։ Եւ զի՝ վասյսորիկ
զդայուքիք ասին։ Նայց
են սրբա որպէս զդրունս՝ ի
տան մարմնոյս՝ մտից արտա
քուստ, և ելից ՚ի ներքուստ
ամի։ որ է լսել և կամ վաստ
քար։ ըստ մարգարէին որ
ասէ. ընդ պատուհանս է
մուտ մահ։ Եւ զերծրինակ՝
ըն դրունս անթեմբ ՚ի տուն
զայ դոյս պատճառականս և
պիտանիս։ և ընդհանուր դար
ձեալ եթէ ինչ անպիտանէ
՚ի տան՝ արտաքս հանեմբ,
Եւ յայսէս և զայ հոգեղ
բական փարթամութիւնս՝
որով անկարօտ ձոխանայ

զարդարի, այսպէս և մար
մինն զգայուքիքն պայծա
ռանայ։

Այ՛ն են զգայուքիք՝ հինգ։
որ են այսոքիկ։ Տեսանել
լիք։ Լսելիք։ Հոտոտելիք։
Ա՛շակերիք։ և Շօշա
փելիք։ Եւ պարտ է նախ
յայտնել թէ զինչ զգայու
թիւնն իցէ, և ապա գնա
ցուածոյն ներգործութիքն
զարդարել։ Զգայութիւն
ասի այն՝ որ ըստ իւր ներգոր
ծուեն զինչ և իցէ՝ արտա
քուստ ընդունելով զնիւթն՝
զգայ և ճանաչէ։ Ունի ակն
զծագումն լուսոյ ընդու
նելով՝ զգայ և ճանաչէ և
լուսաւորի։ և նովաւ զայ
զոր տեսանէ՝ զգայ և ճանա
չէ թէ զինչ է։ Եւ ունկն
զձայնից ընդունե
լով՝ զգայ թէ յումէ՞ և բա
ցագանչութիւն։ Եւ հոտո
տելիքն զազդմունս զանա
զան հոտոց առնլով՝ զգայ
և իմանայ և բացատրէ՝
գնա ՚ի միմեանց։ Եւ ճա
շակելիք՝ զպէս պէս կերակ

սահմանէ որ ընդ երկինս։
Լ. յսպէս և զշնայուքեաց
մերոց դրուն ոչ հնարապաշ
պարտ է փակել. զի և յինչ
պէս եղաւ ի բնութիւն
եթէ միշտ փակեալ կայցէ։
զի ական գործ՝ է տեսա-
նելն. և ուրկան՝ լսել. նը
մանապէս և այլոցն ըստ ին
քեանց սահմանի։ Լ. ա՛յ
անպիտանք են եթէ զբնա
ւորսն ոչ ներգործեն. այլ
ի պատշաճ ժամուն պարտ է
բանալ ի լաւագունից հա
ւաքումն. և յայլում ժա
մու փակել ի մտից վնա
սակարաց։ Լ. զոր ասես
այսպիսի բնչէ։ Պարտ է
խնդրել զայն ի յարատ հայ
եցուածոց և ոչ զննել բըզ
ջախոհ ցանկութ և վաճա
շոտ տարփանօք զգեղ իդի
և կամ արուն. վ՚ս զի որպ
ի կիսովամաձիգ աղեղնաւորն
առնու զնետս հարուածոց
կարելւոյն խոցման յոգիա
կողմն կոյս. որով զանմահն
մահ մեռանի։ Ա՚ս զի ախ
տաւոր հայեցմամբն կեր-

անձն բանական ըստ հա
մազեաց հոգեղինացն՝ ըն
կալցուք ի ներքս ի մեզ
ընդ զգայարանացս դրուն
ընդ իւրաքանչիւր ներգոր
ծութե։ Լ. զապաւառ
երկրաւոր ցանկութեց և
ստորային սիրոյ՝ (որ է որը
ձագան թշնամեցն սեր
մանք) իբրև զվնասակարս
և մահացուս ընդոսին դար
ձեալ արտաքս հանցուք։
Լ. զոր օրինակ՝ ոչ միշտ
փակեալ պահեմք զդրուն
տանց. զի թէ յարատևակել
կայցեն՝ զօգտակարսն ոչ
հաւաքեմք փարթամուխս.
նոյնպէս մեզ անպիտան լինին
ատ՚ի բնակութիւն։ Լ. ոչ
հանապազ բացեալ. զի և
այնպէս թշնամեաց և դըժ
ողաց գողոց և աւազակաց
մուտս լինելով՝ ի կորուստ
անձանց և՚ի յափշտակութի
ընչից բերիմք։ այլ՚ի դէպ
ժամուկն ըստ պատշաճին բա
նամք և փակեմք։ իմաստ
նոյն հաւանեալ խրատուս.
որ ամի ժամ և ժամանակ

ննել զդաւիթ. ուստի այլ
նայ ըն սաւուղայ առ՝ իսպա
՝ւաև բազմահնար մեք
ի շարչարութիւն է՝ի մահ.
զումս ունիմք՝ի գրոց.
՝ն մանաւանդ թէ ըս
կիզբն մեղաց և մահու՝
յայսմանէ եմուտ յն.
՝ւ զի չարակն բանսար
կուն ոչ կարացեալ տանել
զտեսութ գերունակ փա
ռաց նախաստեղծին, մա
տեաւ առնա հրապուրել
նզք խաբէութ, և զմահու
ձօնեաց նմա ձաշակ.
՝ն կայենի մարդասպա
նութին ոչ այլ ինչ էր, այլ
զի ոչ կարաց հայել ընդ հա
ճել ըն պատարագն հա
բէլի. Ուսկ եղբարքն յոմ
սեփուն՝ և զանրջոյն յաչա
ղեալ բազձալի տեսութի,
կամեցան ապականել զնա.
և ապա այլասերեցին վաճա
ռեալ. ոմն և զերոն (որդիք
նց) ի չարչարութիւն է՝ի մահ,
՝ւաև բազմահնար մեք

պարանէ զդործ պղծութեն.
և անդէն շնայ ընդ նմա.
Ըստ որ հրամանք որ ասէ
՝ւ որ հայր՝ի կին ցանկութ,
իսկոյն շնացաւ ընդ նա՝ի
սրտին. և ամ շուն և պոռ
նիկ ըստ առաքելոյ՝ ոչ ու
նի մասն և ժառանգութի
յարքայութեն այլ. Ծողում
ասել և զարտաքոյ բնութ
պղծութեան անասնային և
գազանային, ոպ անարժնա
յիշատակի. Ասկել ար
ժան է դարձեալ զակն ընդ
դէմ չարակնութիւն որ առ
ընկերս. յորժամ տեսանէ
զոք բարեկրթեալ ըստ կեն
ցաղոյս ինչ յաջողութեց,
տան և արդեղոյ և ստացո
ծոց, իշխանութե, պատուոյ,
փառաց, բարեհամբաւ ան
ւան, սիրոյ և ընդունելու
թեան առ ամեն. Ո՞ր ի՞
րև տեսանէ չարակնն, ոպ
սայրատուր սրով հարկանի.
նախանձի մախայ և լա՞ հա
մարի ինքեան՝ մեծամեծ և
ժինդակ ոյժս կրել, քան
եթէ զնա այնպէս փառա

Եւ որոց համարձակութիւն
զաչս իմ՝ ի նանրութենէ։
զմահուն քուն։ Եւ դարձո՛ 118.37
զաչս իմ ի նայելոյ
քոյ։ Եւ թէ՝ Լայս տուր սո՛ւր 12.4
ցայգ ի սբանչելիս օրինաց
թո՛ւ ու զաչս իմ և նայե՛ 118.18
հայել սբանչելիս։ Ի զար՛
լուծէ աչացն՝ յայնպիսի
չանօք մաղթէր զլուսաւո՛
նէին։ այսինքն մշտնջենաւո՛
նորա։ Ի՛ր դաւիթ ասէ։ 3 Երկինք պատմեն զփառս 3 Ա-ից
այ։ որս մեծափափաք տե՛ն 10.1
հայել սբանչելիս։ Ի զար՛ 118.18
թո՛ւ ու զաչս իմ և նայե՛
ցայգ ի սբանչելիս օրինաց
քոյ։ Եւ թէ՝ Լայս տուր սո՛ւր 12.4
զմահուն քուն։ Եւ դարձո՛ 118.37
զաչս իմ ի նայելոյ
Եւ որոց համարձակութիւն

Ասէ ընդդէմ լսեացն և
օգտակարացն բանալ յո՛
ժարութիւ։ և զբիծ ամաղ
սից (որ խափան դեղեցկա 1 Ա=Թէ
դործ տեսանէն լինի) մաք 18.7
րել։ զի յատակ հայեցո՛ա
ծով կարասցէ հայել և
տեսանել զաբենչելի գործս
այ։ Ոմով և յարարչին
գիտութի՛ վայելապէս հա
մանիցի ըստ առաքելոյն։
2 Ընդերկայնութի՛ն այ իսկըզ 2 Հ-ում
բանէ աշխարհիս տէ՝ որս 1.20
բաժովքս իմացեալ տեսա
նին։ այսինքն մշտնջենաւո
րութի՛ և զօրութի՛ և աճո՛ւ
նորա։ Ի՛ր դաւիթ ասէ։
3 Երկինք պատմեն զփառս 3 Ա-ից
այ։ որս մեծափափաք տե՛ն 10.1
չանօք մաղթէր զլուսաւո
րութի՛ աշացն՝ յայնպիսի
հայել սբանչելիս։ Ի զար՛ 118.18
թո՛ւ ու զաչս իմ և նայե՛
ցայգ ի սբանչելիս օրինաց
քոյ։ Եւ թէ՝ Լայս տուր սո՛ւր 12.4
զմահուն քուն։ Եւ դարձո՛ 118.37
զաչս իմ ի նայելոյ
Եւ որոց համարձակութիւն

քան թէ սիրեցեալ և պատ
ուեալ զնա տեսանէր յաչս
ժողովրդեանն։ և լսէր ի պա
րապրացն, եթէ Ի հնար
դաւի՛թ զբիւրս։ Ասէ փա
րիսեցոցն և դպրացն խաչ
կանդնեալ՝ և զաւրնորդն
փրկուի՛ որ գնա՛ էր եկեալ
բարձրացուցանել և փառա
ւորել զնայոսն կախեալ։
Ո՞ ինչ այլ քան թէ բիւ
րապատիկ սքանչելեաց և
լուսաւոր վարդապետուե
հեղնարարին և փառաց և
պատուոյ նորա որ ի ժողո
վրդոցն՝ ո՛չ կարացեալ տա
նել զի թէպա և նա յայն
սակս էր եկեալ զի մեռցի,
և մահո՛ւամբ իւրով զմա
հու բարձեալ զդատապար
տուելի ազգի մարդկան։
այլ նոքա ի նախանձո՛էն՝
շարակնուք հեղձեալ խա
չեցեն գնա։ Ընդ այսպի
սեաց սո՛ւտ շարակնուքեց
ընդդէմ պարտ է փակել
զակն, զի մի՛ զկուրացուցիչ
և զմոլացուցիչ հոգւոց սե
տուելի ի՛ներըս ընկալցի։

1 ||–ւմ և պարծանդը ասէր։ 1 աչք
24 · 12 իմ յամ ժամ առ ւրը էն ։
15 · 8 և՝ 1 յառաջագոյն տեսա-
2 ||= ծ5 նէի զնր առաջի իմ յամ
3 · 6 ժամ, զի էր ընդ աջմէ իմէ
3 Ղ·ւ զի մի՛ սասանեցայց։ 3 ու՝ զի
23 · 23 մտաց աչօք հանապազ զնաց
4 ||–ւմ ինձ մերձակայ, և ընդ աջմէ
7 · 11 իմէ կացեալ տեսանէի ։
51 = Ք4 և՝ ինձ տեսուչն երկու-
16 · 7 ցեալ և պատկառեալ ոչ սա
6 ||–ւմ սանէի՝ ի մեղաց։ Ո՞ւր ոչ
238 · 14 միայն դաւիթ, այլև ամ
ուամբ այսպէս պատահէ ։
զի յորժամ զնա ինքեան
մերձակայ և տեսօղ հաւա
տայ, զնմանդ կարէ մեղան
չել։ Ո՞ստորուա որդին ը
րոտմին ասէ ։ 2 ամ որ յաճ է
հաստատեալ՝ ոչ մեղանչէ ։
Ո՞ ի եթէ յորժամ մարդ
ոք՝ ուրուք մերձակայ լինել
լով և տեսօղ, ոչ առնէ չար
ինչ ։ այսինքն ոչ շինայ, ոչ
գողանայ, ոչ սպանանէ, և
ոչ այլ ինչ՝ ի նմանեցն գոր
ծէ ։ ընչպատ ևս առաւել
յորժամ զարարիչն ամէն և
զդատաւորն և զվերջ ժխըն

դիրն և զհատուցանօղն ը
գործոց՝ ինքեան մերձակայ
և տեսօղ հաւատայ, յամ
մեզայ և չար գործոց լռէ։
Ո՞ զայս գիտեալով դուխ
ասէ։ աչք իմ յամ ժամ առ
ւրը էն։ Ո՞ ինչն ասէր
մարգարէին ։ 3 ամ մեր
ձաւոր եմ ես և ոչ հեռա
ւոր ։ Ո՞րպ և նախանձա
ւորն հեղեաս՝ միշտ առաջի
զինքն համարէր։ Ո՞ ոչ
ըզմարմնոյ միայն տեսանէ
զգործսն, այլև զմտացն
շարժմունսն ըստ դաւ՛թայ։
4 որ քննես զսիրտս և զերի
կամունս ամ ։ 5 և յայլուր,
թէ ոչ ունի մարդ տեսանէ՝
տեսանէ ամ։ զի մարդ հայի
յերեսս, և ամ՝ ի սիրտս ։
Ո՞ ոչ զսրտին խորհուրդն
միայն տեսանէ, այլ և զայն
որ տակաւին ոչ խորհել է
և ոչ գործեալ ։ ըստ այնմ,
6 զանգործս իմ տեսին աչք
քո։ Ո՞ ոչ թէ միայն տե
սանէ զանգործսն, այլև գը
րեալ պահէ։ ընդ որում ասէ՝
և՝ ի գիրս քո ամէնն գրեցին,

որպէս թէ դրամ եւ բանիւ
եւ որ ի սուտ լինելոյ թէ
Յանդի երկինք եւ երկիր
այ եւ միմեանս եւ զօրութ։
Ճանաչել զանհաս մեծութիւն
զակն բնակ եւ տեսանել, եւ
ամ եւ ի տղայական պատ է
ըսել թէ Աստ, տես յայս
թէ, ։ կրէ զամ բանիւ զօ
ամանին այ։ ըստ առաքելոյ
ի վեր ոչնչի է հաստատեալ։
տել եւ ոչ սիրել։ այլ ամ
ոչ գոյ հինն եւ ոչ հաստատ
աշխարհիս՝ երկրի եւ ծովու՝
անբաւ ծանրութեամբ մարդոյ
ւալարէ զամ եւ ունի յան
լոյծ հաստատութեամբ։ զի այս
նախախնամօղ զօրութեան կա
փառադրեն։ եթէ զի մրդ
ամ վէս մեր է արարեալ։
Ասէ որ. բան զայս է հրաշա
զիւ գործեան այ։ եւ ի տե
սանելն մարմնոյ աչօք՝ ընդ
նային եւ բնակ զմտացն աչս։
եւ խաստութեամբ տեսանել
զարմանագործութիւն արա
բածոցս։ Ասորում եւ զա
էիմ տեսեալ ասէր։ տես
սից զերկինս գործս մա
տանց քոց՝ զլուսին եւ զաս
տեղս զորս դու հաստատե
ցեր։ Ո՞ յիշէն՝ հայել
երկնից բարձրութիւնն եւ
լընդարձակութիւն։ ի լուսա
ւորացդ պայծառութեանն,
եւ՝ի գեղեցիկ կարգաւորու
թիւն։ Ասէ որ յետ այսորիկ,
յամպս՝ յանձրեւս՝ ի հով
ի ձիւնս՝ ի սառն՝ ի կար
կուտ՝ երկիր՝ ի բոյս՝ ի
տունկ՝ ի մրդոյս գեղեց
կակազմութ։ յանաստուն՝
ի գազանս՝ ի թռչունս՝ ի

ի՞ւրդ՝ զայնպիսի տեսօղ
պարտ է ամ ումեք ինքեան
մերձաւոր համրել, եւ յայն
ժամ ոչ մեղանչել։
Վարձեալ պարտ բանալ
զակն ի տեսութիւն արարա
ծոցս, եւ տեսանել զբան
չելն գործեան այ։ ի՞ տե
սանելն մարմնոյ աչօք՝ ընդ
նային եւ բնակ զմտացն աչս։
եւ խաստութեամբ տեսանել
զարմանագործութիւն արա
բածոցս։ Ասորում եւ զա
էիմ տեսեալ ասէր։ տես
սից զերկինս գործս մա
տանց քոց՝ զլուսին եւ զաս
տեղս զորս դու հաստատե
ցեր։ Ո՞ յիշէն՝ հայել
երկնից բարձրութիւնն եւ
լընդարձակութիւն։ ի լուսա
ւորացդ պայծառութեանն,
եւ՝ի գեղեցիկ կարգաւորու
թիւն։ Ասէ որ յետ այսորիկ,
յամպս՝ յանձրեւս՝ ի հով
ի ձիւնս՝ ի սառն՝ ի կար
կուտ՝ երկիր՝ ի բոյս՝ ի
տունկ՝ ի մրդոյս գեղեց
կակազմութ։ յանաստուն՝
ի գազանս՝ ի թռչունս՝ ի

յոլովից թուխ թէ պատ-
ճառք չարն են. զի որ ընդ
մարձոյ ական՝ և զհոգւոյն
աչս բաց ունին, յայնցանէ՝
յորոց կուրացեալքն հոգւով
վնասին, նոքա մեծամեծս
շահին. Լ՚ստնմանութեամբ էր
ժշկաց. որ բազում անգամ
՚ի վնասակարացն՝ զօգտա-
կար դեղսն առնուն. որպէս
յօձից՝ առնուն զլուծիչս
թունից նոցա. և յայլ մահա-
ցու դեղոց՝ սատակչականս
զօրութիւնս։

Լ՚ե՛ եթէ ախորժէք,
յեղելոց ՚ի գրելոց իրաց
ստուգեցից զասացեալս։
Վ՚ասնզի պտուղիկ ոմն հրա-
շակերտ դեղեցկութեամբ
յանտիոք քաղաքի. անուն
պելագիա. որ ոչ միայն ՚ի
քաղաքին, այլև յամ հե-
ռաձակայ՝ տարածեալ էր
համբաւ դեղոյ նորա. որ և
յամ կողմանց վավաշտեցն
բիւրաւորդք գային առ նա,
՚ի բաղանեաց՝ և զգեցեալ բե-
հեզս և ծիրանիս՝ և զար-

պատմեն զանբաւութիւնս այ-
լ՚ստացմանն, ՚ի երկինք պատ-
մեն զփառս այ. Լ՚ե՛ ՚ի տես
անելն զայսպիսի անպատ
մելի արարչութիւն, շարժել
այնուհետև զմիտս և զլե-
զու ՚ի փառաբանութիւն այ.
և յամ եղելոցն՝ փառաւո-
րել զարարիչն։ Վ՚ասնզի
յայսոսիկ հայեցեալ անա-
նիանքն՝ զամարարիծս յօրհ
նութիւն այ կոչէին ասելով.
՚ամ գործք ունն զքո օրհ
նեցէ՛ք. Լ՚ե՛ ՚ի կարզ ան-
կեալ՝ զերկին և որ յերկ-
նի, զօդ և որ ՚ինմա, եր-
կիր և որ ՚ի սմա՝ ասէին
օրհնել զնա. Լ՚ե՛ ոչ եթէ
զի նոքա օրհնեն զնա, վ՚ասզի
անբանք են և անխտաստք.
այլ մերդիք մտաւորք և բա
նաւորք՝ տեսանելով զոր
՚ինն սքանչելագործութիւնք՝
փառաւորեն զարարիչն։
Լ՚ե՛ ոչ միայն յայսպիսի հր
րաշագան և զարմանագործ
տեսութէ իմաստասէր հայե
ցողքն զնա փառաւորեն,
այլ և յայնց տեսութեց որ

Ա-ղ
28.1

Ղ-ա
3.57

ցուցիչ պատուհիրանս իւր
զարդարեաց. և զհեղեկա
ւաց. և հոգւոյն շնորհազ
սրբարար աւազանաւն լը
պատասխանէր. վայ ինձ որ
դեակ՝ վա՛ւ զի տեսի զգ
կինն զայն՝ զի ամ ճնարիւք
պէս պէս և զանազան զար
դուք զարդարել էր զինքն՝
որչափ և էր կարողութի.
և այն վա՛ւ մոլեկան և մե
ղաւոր երիտասարդացն՝ զի
նոցա հաճոյ երևեցայ, և
զախտաւոր ցանկութիւն նոց
շարժեցայ՝ ի տուփուն ին
քեան. ասէ ես՝ երկնաւոր
փեսային եմ հարսնացեալ.
որ վա՛ւ անձառ սիրոյն իւրոյ
որչափ՝ յանբաւ բարձրուէ
գերակայ փառացն իսոնար
հեցաւ յիմ գարշելիս, և
խաչիւ և արեամբ գնեաց
ի ծառայութէ մեղաց. և
սրբարար աւազանաւն լը
ւաց. և հոգւոյն շնորհազ
զարդարեաց. և զհեղեկա

դարել ոսկւով և մարգար
տով և քարամբ պատուա
կանաք զգլուխն և զվանջան
ես զպարանոց, և գրեթէ
զամ մասունս մարմնոյն.
և սևուքն աչացն, և՛ի սպի
տակ և՛ի կարմրոց զոյոնն.
և օծեալ անուշահոտ իւ
ղով՝ զայր անցանէր լիուր
կերպարանաք ընդ մէջ քա
ղաքին՝ ի բազմաց յայնո
սիկ հեշտացելոց սպասա
ւորեալ. ասէ եպիսկոպոս ոմն
նօնոս անուն՝ նստէր եկե
ղեցականաքն հանդերձ ի
սրահ եկեղեցւոյն՝ ընդ որ
անցանէր պուռնիկն. յորմէ
բազումք՝ յողջախոհ ժա
ռանգաւորացն դարձուցա
նէին զդէմս ի տեսուէն.
ասէ ոք ես ինկոն յայր պշտ
ցեալ հայէր ընդ նա. մինչ զի
և բազումք ի տեսողացն ի
սիոս իւրեանց բամբասէին
զնա՝ եթէ ընդ երկուր նայի
ընդ գեղ պուռնիկին. ասէ
նա յանկարծակի ընդ ար
ուսուս ցնդեալ լայր դառ
նապէս. իսկ մերձակայքն

մատուցեալ յուսկն նո-
ւա զի՛ բանսարկուն օձին
ըստգոյն մեղք. զի և նախ
դէն. Այլ ես սա սկզբնաւո-
զիհզօրական բոցն բոլոր
ընչմանէ իրիք արձարձել՝
որ՛ի դիպող ժամանակի՛, ի
ընդ յարդիւ թաքուցեալ.
ամբարէ իբրև զկայծակն
լով՝ ի շուրմարանս սրտին
կանի. և զապականապարծ
լուրն ինեըքս ընդունել
և Ունկն լսելուքն ապա
ակն տեսուքն խոտորեալ ա-
ջարուին, և ընդ ինքեան
շարժէ զբոլոր մարմինն՝ ի
գործակցութիւն, Ա՛ յսպէս
փոյթքն և արթունքն, և՛ի
վնասակրացն շահին. բայց
ծոյլքն և մեղկքն՝ բազում
անգամ վնասին և յօգտա-
կարացն.

Ա՛ռ՝ առաջին գուռն ըզ
գայարանացս բարուք փա-
կեցաւ և բացաւ. Ա՛ռ
պարսէ և զերկրորդն ըստ
նմին օրինակի փակել ընդ
դէմ ամ մահացու և կորըս
տական բանից. Ո՛ւ որպ
ակն տեսուքն խոտորի ա-
ջարուին, և ընդ ինքեան
շարժէ զբոլոր մարմինն՝ ի
գործակցութիւն, Ա՛ յսպէս
և Ունկն լսելուքն ապա
կանի. և զապականագործ
լուրն ինեըքս ընդունել
լով՝ ի շուրմարանս սրտին
ամբարէ իբրև զկայծակն
ընդ յարդիւ թաքուցեալ.
որ՛ի դիպող ժամանակի՛, ի
շնչմանէ իրիք արձարձել՝
զկիզիչ բոցն բորբո-
քէ. Ա՛յլ և սա սկզբնաւո
րագոյն մեղք. զի և նախ
զայ՝ բանսարկուն օձին
խա-

եւս և ուսոյց, եթէ զինարդ
նարգաւ օրըստօրէ զարդարու
ցից զայս մասունս հոգւոյ
և մարմնոյ իմոյ, որով ան-
ճառելի սիրով նա կից էր
նակեցայ և ես ի նմա.

Ասէ ես ըստ առաքողին՝ ի
փախածն անդրէն դարձայ,
և ընդ սիրելն թաւալեցայ՝
յորմէ լուացայ. և զնուր-
հին զարդարանն որ՛ի նոր
մանէ առի՝ մեղօք աղտե-
ղացուցի. և ո՛չ փութացայ
վերստին ապաշխարութիւ
ջրով լուանալ զանձն իմ.
և պատուհիրանին պահպա
նութիւն զարդարել՝ զի հա
ճոյ դատաց երկնաւորի փե
սային. որ սիրեացն զիս՝ և
զանձն իւր՛ի մահ մատնեց
վա՛ր իմ. և կամ զի ես ո՛չ
այնքան ցանկամ հաճոյա
նալ նմա՝ որքան նա աշխար
հի և կամացն սատանայի.
Այլ լսեալ զայս զարմա
նան ընդ արիւնուքն մաքր
նորա և ընդ անախտութի
հոգւոյն և փառաւորեցին
զնա. Տեսանէս ա՛հա զի

րեա՛ զսան զի՛ ի շահուց նոց.
նապարհ ընդ նոսա. խոստո
ւէ ասելով. Մի՛ երթայր ձա
ռայն մարդոյ մերձ ի նոսա
ժուռ։ Իսկ անօթքն մի՛
նորդն որում պատճառաւ
յայս մեղս կորնթանի՛ ոչ և
մի՛ ինչ հարկ և կամ բըռ
նութի՛ ի բնութենն ունելով.
զի կրկին ըստ չափու եր
կուցն յանցնաց՝ որոց պատ
ճառ եղև մեղաց՝ և ևս ա
ռաքելադոյն տայէ զվրէժ
յանցանն դատաստանի՛ ի
կիզողացն հուր դեհենին։
Պարձեալ՝ ի ձեռն ուն
կանն է և լսողութի՛ ամ չար
խորհրդակցութե և դրդիչ
անօրինութե, ամաղակութե
և դողակցութե։ Որում ա
ռակացն բան հրաժարեցու
ցանէ ասելով։ Արդեակ Ա-

մի՛ խաբեսցեն զքեզ արբ
ամպարիշտք և ասիցեն, եկ
ընդ մեզ կացորդ լեր արեան.
ծածկեսցուք յերկրի զայր
արդար ի տարապարտուց.
կենդանեսցուք զնա կենդանւոյն
իբրև դժոխիւք, զորս խրատ

խամօրն և հեղ վիշոյնս դատ
նութե. որով ինքն մեռանի՛
և եղև պատճառ մահու ձը
նընդոց իւրոց։ Ա՛յդ՝ ա
ռաջին մուտ ախտաւորը լը
սելոնե է այս։ Որժամ
տուիցէ իրեարց՝ այր և
կամ կին՝ լսեն ի միմեանց
բանս կակղութե և խոնարհ.
որ իբրև զսուր երկայրի
յոգւոջն հարկանի՛ և դե
րի առեալ տանի տուամբ
ցանկութե՛ն ի կատարումն
մեղաց։ Այսոյ յարի և չար
միջնորդացն բան՝ որ ի՛ մէջ
երկուցն տանի և բերէ զգ
կորստական պատգամն.
որպ օձն ի՛ մէջ եմայի և
բանսարկուէին։ Եմ այս ա
ռաքել աննեղութի՛ և բան
գլխնութի՛։ զի թէպէտ դը
ժնդակ և չար յանցանք է
շնութի՛ն, զի յարբայութէն
արտաքս հնձէ և դեհենին
ժառանգ առնէ, այլ սա
կայն բռնաճորտացն պատ
ճառ և հրկեզուցիչ՝ ի մեղս
ունի զցանկութի՛ մարմնոյն
և զիթելադրութի՛ սընոյն,

քո և զմայրդ։

գողանար. պատճեա՛ զՀայր
սպանաներ. մի՛ շնար. և մի՛
քո իբրև զանձն քո. և՝ մի՛
սրտե՛ քումմէ. և զընկեր
սիրեացես զոր ա՛ծ քո կայմ
։ուեր ա՛ծ քո՝ տէր մի է. և՝
Լսել օրինացն որ ասէ.
քելական վարդապետութիւն.
Հ՚ետարանական և Հ՚ռա
պատմ՚իրանաց ա՛յ։ Հատ
այսինքն Հա՚ատոյ բանի և
բարւոք լսեր՚ութիւնք մտիւ.
ձեալ բանալ ընթա՛կ՝ ամ
խանէ։ Հ՚ի զսոյն դար
առնու՚ի միտ և ո՛չ պատաս
թէ լսէ, ո՛չ զայրանայ և ո՛չ
մարդ որ ո՛չ լսէ։ և կամ
հեցայ։ և՝ եղէ ես որպէս
քի իմ, խոս՚ել եղէ և խոնար
կառուցել մեզա՛ւորին առա
դաւ՚ի՛ հա՚
զբարո՛ւք նախանձն ըստ
զոդին։ Հ՚ել նախանձել
Ճարակեն այսպիսի ախտք
զոր իբրև զբաղձակեղ
սպանել չարիսդ անկունից։
Հ՚անգի իբրև զբաղձակեղ

ա՛յսաև զմարդկանէ չարաչ
խօսուի՝ ուստիամբ՚ի սիրտ
մտանէ յանիւակ լեզուացն
և յանդուստն բերանոցն։
ողբ գործիք սատանայի է
ղեալ՝ զնոր հեղեալ թոյնան՝
ինքեանց լեզուա՛ւ՚ի լուսե
լիս այլոց մատուցանեն։ և
շարժեն զնա՚ի բարկութի
յատելուս՚ի՛ հայհոյութի
յոխակալուս՚ի՛ թշնամանս
՚ի բամբասանս՚ի մատնուս՚
՚ի դատաստանս՚ի զրպար
տութի՛ յորոգայթադրուս՚
՚ի սպանուս՚ և՚ինոյնպիսի
չարիս։ Հ՚ դարձեալ և այս
ունկան ախտ։ ըստ որում
ո՛չ՚ի միջնորդաց լսեր՚ուէ՝
այլ դէմ յանդիման կրճ
յուսեալ թշնամանս և նա
խատինս և դարուինս և ար
համարհուս և հայհոյու
թիս և զրկանս և յափըշ
տակութիս և տուգանս և
ստոնահարուս։ Հ՚ըդ այ՚
պիսեաց ա՛ծն զոր վերագոյն
ասացաք՝ և որ նման սոցին՝
պարտ է փակել զունկունն
և ո՛չ թոյլ տալ բնաւ մուտ

փրկականս և ոչ ևս եղիցի՛ ամ
ՃՇմարտութիւն ։ և զայն ամ
րիցէ՛ք , սակ արդեամբ և
մի՛ բանիւք և լեզուաւ սի
ա՛ն զինեալ և ճանապէհ զնա՛ , և՝
մրեան՝ զի սէր յայլ է ծը
խասուի։ Նե՛ , սիրեցէ՛ք զմ
և զնախանձ և զամ չարա՛
չարուի և զկեղծաւորուի
՚ի բաց թօթափեցէ՛ք զամ
րուի զերկայնամտուի ։ և՝
զեցարուի զդուխ զբաղ
որ է կուապաշտուի ։ և զմ
պղծուիի և զագահուիի
ընկեցէ՛ք զպոռնկուի զմ
ձեր երկրաւորս ։ ՚ի բայ
ձեր ՚ի մահ զանդամս 6
ամ չարուիքն հանդերձ ,
կուիք ձերոյ մի՛ մոլէ ։
ղակ և արամմուի և հայ
ա՛ն յաւաքելոցն ։ եթէ 5
ամ դառնուի և աղաչ
ամն ոչ ունիք առնուլ ։
ցէ՛ք ձեզ դանձս յերկինս ։ 4
ա՛ն 4 ուռք փոխ՝ ուսուի
և ա՛ն յանդիմանեալ զնա՛ 3
ձեզ ։ լուացարուք ՚ի մա
ձեռ ։ 2 լուացարուք ՚ի մա
ամն ՚ի մարգարէին որ ա՛
սեն ։ խոտորեա՛ ՚ի չարէ
և արա՛ զբարի և երթ ըզ
հեա խաղաղուե ։ ա՛ն դար

ա՛ն ՚ի մարգարէին որ ա՛
սեն ։ խոտորեա՛ ՚ի չարէ
և արա՛ զբարի և երթ ըզ
հեա խաղաղուե ։ ա՛ն դար
ձեալ ։ 2 լուացարուք ՚ի մա
ղայ՝ սրբեցարուք յանօրէ
նուէից ։ ընկեցէ՛ք զչարուի
յանձանց ։ ուսարուք գոր
ծել զբարիս ։ խնդրեցէ՛ք
զիրաւունս ։ փրկեցէ՛ք ըզ
զրկեալն ։ դա՛ա արարէ՛ք որ
բոյն , և ուռք իրաւունս
այրուդն ։ ա՛ն ինչ ՚ի բերբ
դեա՛ քաղցելոյ զհայ քո ,
և զաղքատս անյարկս տար
՚ի տուն քո ։ եթէ տեսանես
զմերկն՝ զգեցո ։ և զչա՛ւկն
ընտանեաց մի՛ անտես առ
ներ ։ ա՛ն յա՛եսժամանակն
սրբոյ ։ 3 եթէ որպ կամիք
ինչ արասցեն ձեզ մարդիկ ,
այնպ և դուք արարէ՛ք նոց
ա՛ն ՚ի սիրեցէ՛ք զթշնամիս
ձեր ։ և բարի արարէ՛ք ա
տելեաց ձերոց ։ և աղօթս
՚ի վերայ լինողացն զձեզ ։
ա՛ն ՚ի որ հարկանէ զծնօտ
քո՝ մատո՛ նմա և զմիւսն ։
ա՛ն ՚ի որ հանէ ՚ի քէն ըզ

բաձկոն քո , մի՛ արգելուր
և զշապիկս ։ ա՛ն ՚ի դանձ 1
ցէ՛ք ձեզ դանձս յերկինս , 33 · 14
ա՛ն 4 ուռք փոխ՝ ուսուի 2
ակն ոչ ունիք առնուլ ։ 1 · 16
ա՛ն յաւաքելոցն ։ եթէ 53 · 7
5 ամ դառնուի և աղաչ 3
ղակ և արամմուի և հայ 7 · 12
հոյուքի բարձցի ՚ի ձէնջ՝ 5 · 44
ամ չարուիքն հանդերձ , 5 · 39
ա՛ն ՚ի արեգակն ՚ի վե՛ր բար 5 · 40
կուիք ձերոյ մի՛ մոլէ ։ 4
ա՛ն 6 սպանէ՛ք զանդամս 6 · 35
ձեր երկրաւորս ։ ՚ի բայ 5
ընկեցէ՛ք զպոռնկուի զմ 4 · 31
սղծուիի և զագահուիի 4 · 26
որ է կուապաշտուի ։ և զմ 6
3 · 5
դեցարուի զդուխ զբաղ 7
բուի զերկայնամտուի ։ և՝ 4 · 7
՚ի բաց թօթափեցէ՛ք զամ 3 · 18
չարուի և զկեղծաւորուի
և զնախանձ և զամ չարա՛
խոսուի ։ ա՛ն ՚ի սիրեցէ՛ք զմ
մանան՝ զի սէր յայլ է ծը
նեալ և ճանապէհ զնա՛ , և՝
՚ի մի՛ բանիւք և լեզուաւ սի
րիցէ՛ք , սակ արդեամբ և
ճշմարտութիւն ։ և զայն ամ
փրկականս և ոչ եւս եղիցի՛

ամենակար հեշտութեց.
լինել փակել ընդ դէմ նմա
նել հաղորդ, և զնա՞շակե
ոյժ է որով սրբութիւն՝
մշտնջենաւոր անմահութիւն։
կենացդ՝ կենդանացան՝ ի
կեանդ. և միաւորութիւն
լով յինքեան ձգեցին զմ
ցին զքեզ. և անախտ սի
այնորիկ և օրհնդիր սիրե
փեալ է անուն քո. վասն
պանծալի՝ յերկոց երդման
եղև պատճառ։ Օ՜ որ և
տին, նոյ սիրապէս կենայ
մարհեցին սիրով ճշմար
որք զաշխարհս զայս արհա
դատապարտելով զնա վասն
ջիչն, այն նոյ՝ ի մահ եղև՝
լեցին զկենդանացուց
շուլ ախտաւոր հատոյ սի
և ամենայն՝ ի կենդանութիւն
՝ի կեանս։ Օ՜ որք զգաս
հատոյ՝ որ սովորաբար առ
վավաշոտան է տեսանել.
զի զամ ինարս անուշահո
տութիւն ինարեն՝ ի մարմին
և՝ի հանդերձս՝ առ՝ի նիւթ
և զօրուն տալոյ ախտաւոր
ցանկութեն. որով զհատոյ
տուն ոչ ուշացան մեղուացուցիչ
թուլացուցանեն՝ ի վայր հո
սերով՝ ի բարձրութենէ արիա
կան հանդիսից։ Եւ զդար
ձեալ բոյց զի անուշահո
տութեն՝զոր առաքելովքն
ծաւալեաց ընդ ամենեսեան։
Ասա որում և ասէ պօղոս։

1 Ես ի հոտ անոյշ հմի զքէն
2 Կոր. 2.16
2 Եփես. 1.2

ոյոց ոչ ջոյց թիւ։ Եւ անալ
դարձեալ պարտ է զակունջս
և ամ մաղքողի լսել. որ զգ
հարկաւորութեան պահնջէ լսո
լսման մարմնոյ պիտոյից, և
կամ հոգևորին խրատուց.
որ է մեծ և օգտակար քան
զմարմնոյն ընուլ կարօտութիւն.
և այսպէս լսո կամացն այ
լինի ընդարձակութիւ. զո լս
սելոց։ Ո՞ զիտուտ
լիսդ լեց ընդդէմ ամե
նայն հեշտալի և ախտաւոր
հատոյ. որ սովորաբար առ
վավաշոտան է տեսանել.
զի զամ հնարս անուշահո
տութիւն հնարեն՝ի մարմին
և՝ի հանդերձս՝ առ՝ի նիւթ
և զօրուն տալոյ ախտաւոր
ցանկութեն. որով զհատոյ
տուն ոչ ուշացան մեղուացուցիչ
թուլացուցանեն՝ի վայր հո
սերով՝ի բարձրութենէ արիա
կան հանդիսից։ Եւ դար
ձեալ բոյց զի անուշահո
տութեն՝զոր առաքելովքն
ծաւալեաց ընդ ամենեսեան։
Ասա որում և ասէ պօղոս։

1 Ես ի հոտ անոյշ հմի զքէն
2 Կոր. 2.16
2 Եփես. 1.2

յոլով անգամ և ընդ մահ
ուսամբ. Եւ անմտապէս
քան զանառաւնան զայնոսիկ
ցուցեալ. զի նորա զբաւա-
կան պիտոյս կերակրոցն և
ըմպելւոյն առնուլ, թէ և
բազում այլ առաջնակայցէ,
և ոչ հայել կամին ընդ նո-
նսկ սորա զպատճառս կե
նացն՝ անչափութեան՝ նիւթ
մահու առնեն. զմարմինն
անցաւոր՝ ցաւոք վտան-
գեն. և զհոգին անմահ՝
յաւիտենական մահուն վի
ճակեն։ Վասն զի զառա-
քելոյ ողբասն զինքեանց որ
ասէ, [2] յոլով ասեմ զձեզնա
մեաց խաչին քրիստոսի. որոց կո
տարածն հրոսատ է. որոց
ած՝ որովայն իւրեանց է.
և փառք ամօթին. այնոցիկն
որովայնամոլութեան։ Եւ ոչ
վայրապար այնպիսեացն ած
անուանէ զորովայնն, այլ
ձշմարտութեամբ. զի այս պա
տուիրն՝ի պաշտամանէ նորա
ճանաչի և՝ի պատճիւանին
կատարմանէ. իսկ որովայ
նին՝ինորին սատասաւորէ։

զի ձէպ և՝ի հարկաւորսն
ընդարձակեալ է յայ վայե
լել. ըստ որում և ասաց,
[1] Հաճասիկ եսու ձեզ
զամ, կերիջիք իբրև զան
ջար խոտոյ։ Հանդի արդ
արարիչ մարմնոյ՝ գիտէր զե
ուկարուճ նորա և զպէտս.
բայց յաւերժութեան արդել
յորկորսաուէն. զոր անի
մասութն՝ անկարգաբար խը
ձողեն զորովայնս։ Իր ոչ
գիտեն զսահման բնուես.
եթէ կերակուր վնասոտիկ
ոճամբ յարարչէն կենդա
նեաց, զի զկենդանուն և
զօրուն և զառողջուն պա
հեացէ՝ի մարմինս, վն զի
հասանուս գոլով բնութի՝
զառեղն ոչ պահէ. և վայնկ
թափեալն՝ լման կարօտա
նայ։ Իսկ նորա զայս ան
դիտանալով՝ կարծեն ա
ռաւել շնորհ տալ որովայ
նի անյագուքն. որ ոչ թէ
միայն զոգին, այլև զմար
մինն (զոր բարեգործել
կարծեն) վնասեն. և ընդ բա
զում ցաւով արկանեն.

բանական հանճարոյ զբ
վ՚ ի նոքա թէպէտ և՚ ի
դոյնք քան զնոսա երեւին
լին՝ այլ և յոյժ անմըտա
անասնոցն այսու հաճ՚ասա
շաճի։ Եւ՚ ոչ թէ միայն
ոչ առնել գիտեն ըստ պատ
կանեն. զի ոչ խորհել և
պատկեր սիրականին) ապա
զբանական իմաստն (որ է
լողու՚ք։ Նակ արբեալքն՝
կենդանեացն որոշեցաք,
նան ամբողջ բանաւորու
թիւն և խոհականին ընտ
իմաստուին՝ որով յանբան
ինասեն, (ըստ վերագոյն ա
սացելոցդ) այլ զբանական
թիւն։ Ա՚ ւ՚ զի ոքը կերակ
րոցն անշփուք՚ վարին՝
թէպէտ զհոգի և զմարմին
ստացելոցդ) այլ զբանական
իմաստուին՝ որով յանբան
կենդանեացն որոշեցաք,
ոչ եղծանեն. այլ կան մը
նան ամբողջ բանաւորու
թիւն և խոհականին ընտ
լողու՚ք։ Նակ արբեալքն՝
զբանական իմաստն (որ է
պատկեր սիրականին) ապա
կանեն. զի ոչ խորհել և
ոչ առնել գիտեն ըստ պատ
շաճի։ Եւ՚ ոչ թէ միայն
անասնոցն այսու հաճ՚ասա
լին՝ այլ և յոյժ անմըտա
դոյնք քան զնոսա երեւին
վ՚ ի նոքա թէպէտ և՚ ի
բանական հանճարոյ զբ

լ՚ ւ՚ ըդ՝ որք որովայնին առա
ջել հրապուրակեն. քան այ
պաշտամանն և պատուիրա
նին, քանզայսոսիկ զի այծ զո
րովայնն ունին՝ որուն զըս
պատահարիւնին մատուցա
նեն։ Աբրահ և Քնամիս
խաչին կոչէ, վ՚ ի խաչին
անուն՝ չարչարանք են. ըս
նորուն ոն բանին, որ կամի
ուէ գինի իմ դալ, գինաչն
առցէ և եկեսցէ. այսինքն
զչարչարանան՝ զի ես ասէ
՚ի մարմնազգեցուեմ՝ խաչի
և չարչարանաց ճանապար
հան դնացի. որով և՚ ի սե
փականն իմ փառս մտի։
Լ՚ ւ՚ որ զհետ իմ ախորժէ
գալ՝ և՚ ի փառան իմ վա
ռուելոյ, խաչին՝ այսինքն
չարչարանացն ճանապար
հան եկեսցէ՝ որ է նեղ և
անձուկ։ Ո՚ ւ՚ ր ըլայնն
և ընդարձակն ընթանայ,
(որ է որկորատուէ և այլ
մարմնական հեշտութիւնք)
նա ոչ՚ ի կենանն և՚ ի փառան՝
այլ՚ ի տանջանան և՚ ի կո
րուստն ժամանէ։ Ո՚ ւ՚ մոյնս

կարեն, այլ գայթ՝ի գայթ.
և վաղվաղակի անկեալ կոր
ծանին. և իբր զմեռեալ
դի՝ յայլոց բարձել բերին.
և՛ ոչ ակն բաց պատշաճի
տեսանէ. միոջ զի և ոչ ըզ
բարեկամս և զքնասիս ու
րոյնել դիտեն՝ ի միմեանց.
և՛ ոչ ունկն ուղղակի
լսէ. զի բազում զուր բա
նից՝ այլ ընդ այլոյ խմանայ.
և՛ ոչ լեզու՝ յօդաւորս և
ընկարգի շարժի՝ առ՝ի բա
նին յարմարուն. և՛ ոչ
ձեռք յարարողականն պատ
շաճապէս շարժի գործա
ռութիս. և սակ շուայլեալ և
զանհանճար ծախուց՝ զոր՝ի
հանգունակս գինարբուծացն
անմտաբար ծախէ և յե
տոյ զղջանայ, զի՛նչ պարտէ
ասել. զի յոլով այն են՝
որ զամ պատճառս կենաց
ըզգոյն՝ ի միում աւուր
վատնեն. և՛ ոչ այսչափ
միայն են վնասք արբեցու
թեան. այլ քանզի խելայե
ղեալ՝ ոչ գիտէ զինչ խո
սի և կամ գործէ. բանիւք

կան են, այլ ունկին բնա
ւոր շարժուխս ըստ չափոյ
պիտոյից կենաց իւրեանց՝
զօգտակարն ինքեանց ընտ
րել. այսինքն որոշել՝ի մի
մեանց զկենդանական և
զմահացու կերակուրսն.
և պատառօղ դազնայ խու
սեն. յորոգայթից խորշին.
՝ի վախից և՝ի խորխորատից
՝ի բաց կան. յամարայնի՝
՝ի ցրտային լերինս ելանեն.
՝ի ձմերան՝ ՝ի տօթագին
դաշտս իջանեն. և այլ ինչ
բազում, որ նման է սոցին՝
կերպարանս խոհականու
թեան ցուցանեն.
և՛ ոչ այսչափ միայն՝ այլև
ոսիւք ուղիղ գնան. և աչ
ջօք անսխալ տեսանեն. և
ունկամբ արագ լսեն.
և սակ արբեալքն՝ ոչ միայն
ըզբանական և զխոհական
ընտրողութիւն կորուսանեն,
այլ՝ և՛ոչ զանասնայինս զայ
սոսիկ յինքեանս ունին.
զի զզգայական ներգործու
թիւնն զամ կորուսանեն.
զի ոչ ոսիւք ուղիղ ընթանալ

քանզի զայս միշտ ուսու-
ցանէ զմեզ ոչ առնել
պարտ է պահել ի չարեաց
ցուք զնա։ Ո՞վ սիրտ առեալ
պարգեւս նոր և ինձ օրեր-
զի վայելեցուք յառաւել
սակս արար զնա և եւս մեզ,
նայ ուղիք. զի և յայն
աշխ վն կերակրոյ ոչ բար
րուս կարիսաեն առելով.
գինւով և ձիթով. կամ բա
տամ հրաժարեցուցեալ կե
րակրաց, և են որք ձկամբ և
պահեն լուծունեն։ կան որք
պին օրինաք սահմանեալ
բեցուքեն արտաքոյ սահմա
նին եւանեն, այլ և զանձ
միայն որկորասուբ և ար
ծրեալ օրինաք սահմանեալ
դեն։

Ա. Յլ բազումք են որք ոչ
յաբրեցոյք՝ զար
ծոյք ոչ արբեցոյք՝ զար
ոչ պոռնիկք ոչ խժայեալք
ոչ արուձագիտք ոչ բամբա
խաբիք ասէ. զի ոչ շունք
ռաբելական բանին։ Ո՛վ
ասանդ զբեհեանն՝ ըստ
վառն և զանշիջանելին ժա
յարքայութեն. և զմշտա

և ըստ այլ չարագործս զերկի
պոռնիկս և ընդ սպանօղս
ընդ շունս և ընդ
դերասիան տուգանացն։
են առ բազդատուքիւ հո
եւ զայլ զազրագոյնս ի զեռ
նոց վատթարագոյնք են։
ամէն այսոքիկ լսատմարմնոյ.
ամ յոյժ փորձունք և նեղաք
վառն և զանշիջանելին ժա
ղ ի բանս անկանիլ և ի դըր
դըռուիլ և ի հակառակուիլ
և ի բարկուքիլ և ի սրտմը
տուիլ. ի կռիւ, և ի թշնա
մանս. ի հայհոյուքիս, և
ի նախատինս. յարհամար
հանս, և յոտնահարուքիւ.
և յայտգանիլ՝ ի հարուածս
և ի գանս. ուստի բազում
անգամ և սպանուքիւնք։
Յորմէ բանս և կապինք և
տուգանք և յափշտակուիլք
ընչից. և հասուցին անդա
մոց. և զրկուցին ի հայրե
նեաց. և հալածանք յաս
րուի. և կամ մահ փոխանակ
մահու։ Ցեսանիս աչս զի
ոչ միայն անասնոց հաճա
սարկ արբեալն՝ այլև քան
զկոտ և զշուն և զդրտոս
և զայլ զազրագոյնս ի զեռ
նոց վատթարագոյնք են։
Ա՛ն այսոքիկ լսատմարմնոյ.
օր յոյժ փորձունք և նեղաք
են առ բազդատուքիւ հո
դևորական տուգանացն։
Ոանզի ընդ շունս և ընդ
պոռնիկս և ընդ սպանօղս
և ընդ այլ չարագործս զերկի

ոչ ինչ ի վեր երկրի ի մեզ
յառաջագոյն ասացի թէ,
և զանաստուն ոչ։ Ա՚ Յա
զկուռն պարտ է ուսուլ,
և ձուկն ջուր։ վա՛ այնորիկ
սունք՝ երկրի են ծնունդ՝
զանս։ և աշխա՛տասիկ անա
ուիր ուսուլ։ Ա՚ ցուրտ և
յիմար պատճառիս։ ոչ ա
պաքէն տարերքն ամ կա
ւասարք են, երկիր և ջուր։
օդ և հուր։ և նոքա յան
այրատոցս՝ ոչ գոյ ինչ գու
թէ, որ ոչ՚ի ջրոյ տարերց
յայտգանէ ինչն գոյացել։
բանաւորք և անբանք, կեն
դանք և անկենդանք։
Իսկ եթէ ասիցէ դարձ
թէ ա՛ծ ասաց՝ 3 բղխեսցէ՛
երկիր շունչ կենդանի ըս
ազգի։ շողբսուանի և սո
դունս և գազանս ըստ ազգ
Նա՛ գարձեալ ասաց՝ Հան
ցեն ջուրք զերունս շնչոց
կենդանեաց, և թռչունս
թևաւ՛որս, և կէտս և զը
կունս և կայտառս զանա
զանս։ և աշխա՛տասիկ անա
ստունք՝ երկրի են ծնունդ՝
և ոչ ինչ ի մեզ՝ զի ծնունդ
կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն
ջոյ, և էհիվն և գինին սը
ղոց։ զորս պարտ է անիսը
տիր ուսուլ։ Ա՚ ցուրտ և
յիմար պատճառիս։ ոչ ա
պաքէն տարերքն ամ կա
ւասարք են, երկիր և ջուր։
օդ և հուր։ և նոքա յան
այրատոցս՝ ոչ գոյ ինչ գու
թէ, որ ոչ՚ի ջրոյ տարերց
յայտգանէ ինչն գոյացել։
բանաւորք և անբանք, կեն
դանք և անկենդանք։
Իսկ եթէ ասիցէ դարձ
թէ ա՛ծ ասաց՝ 3 բղխեսցէ՛
երկիր շունչ կենդանի ըս
ազգի։ շողբսուանի և սո
դունս և գազանս ըստ ազգ
Նա՛ գարձեալ ասաց՝ Հան
ցեն ջուրք զերունս շնչոց
կենդանեաց, և թռչունս
թևաւ՛որս, և կէտս և զը
կունս և կայտառս զանա
զանս։ և աշխա՛տասիկ անա
ստունք՝ երկրի են ծնունդ՝
և ոչ ինչ ի մեզ՝ զի ծնունդ
կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն

1 Գ-ից
2 10
2 Ա՚-ից
4 4
3 Ընդ
1 24
1 20

ցանեն ածային պատուի
րանք։ Ա՚ ուրս ասեմք թէ
որ զպահան օրինադրեաց,
ոչ զսիրտ պղծել ասաց զա
րեզ, կամ զընկերն սրբա
մեղադրանել։ այլ և զայն ը
նմա պահել։ զի և ոչ միայ
պատուիրանի պահումն բա
նական է յոգւոյն քո, Ա՚
լուր առաքելոյն որ ասէ։
1 եթէ ոք զամ օրէնսն պա
հիցէ և միով խնդ գիմիցէ,
եղև ամ օրինացն պարտա
պան։ Ա՚ոդ՝ ոչ զմարմին
ոչ միայն միով կերակրով
այլ ամ պիտանացն կե
րակրեմք, այսպէս և զհո
գի որոյ է կերակուր պատ
էիրանքն այ՝ ոչ միով կամ
սակաւո՛վք՝ այլ ամ պատ
րանօք պարտ է կերակրել։
զի և տրն ոչ ասակ ասց թէ՝
2 կեցցէ մարդ բանիւ՛ որ ե
լանէ՚ի բերանոյ աց, այլ թէ՛
ամ բանիւ՛։ Իսկ եթէ ոք
ասիցէ։ թէ հրաժարեցու
ցեալ կերակուր միս է, և
որ ինչ՚ի մսոյ՝ զի ծնունդ
կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն

տարբէ գոյացեալ է, և ոչ յերկուց կամ յերից՝ այլ բովանդակն ի չորից։ Եւ որ յերկրէ ասացաւ՝ ունի զջուրն և զայլն ըստ ինքեան. նոյնպէս և որ ի ջրոյ՝ ունի և զերկրի և զայլոցն խառնըւած։ Իսկ եթէ դարձեալ հակառակին՝ նոյնազ լինել զոր ի ջրոյ ասացաք քան զոր յերկրէ, ընդէ՞ր և ոչ զիմաչունս ուսես. քանզի և նորա ի ջրոյ են, և կամ ընդէ՞ր ոչ ի բուսոց և ի սերմանեաց հրաշ ժարես՝ զի և նորա յերկրէ են։ Իսկ եթէ զկենդունին ասես պատճառ, ահա և ձը կունք կենդունի են և մեծ և յաղթանդամք քան զամ կենդանիս որ ի վերն երկրի։

Եւ այս ոչ ասեմ զայս ինչ պատճառ կամ զայն, այլ զանցանելն ընդ եդեալ սահմանս. զի և առաջին պատճառն լուծուցաւ՝ որով անէծք և մահ յաշխարհս ոչ մտոյ էր կամ ձկամբ կամ դինուով և ձիթով, այլ պտղով։ Ի ծառոյն սոյն զի առուն բարւոյ և չարի մի ուտիցէք։ Եւ ի պատճէնն յետ յանցաւորութեան՝ զար ձեալ զնոյն երկրորդեաց. փոխանակ սոյն զի կերբը ի ծառոյն յորմէ ասացի շուտ ել, անիծեալ լիցի երկիրը ի գործս քո։ և որ ի կար գին։

Եւ ըստ ասելոյն օրէնսդիրըն ոչ զաւուրսն որոշեցին պահող և ուսուցոյ, նոյնպես և զկերակուրսն զանազանեցին. զզարհուրսն և զհեշտասիրսն և զախորժականսն մարմնոյ զորս պատշաճ դատեցան՝ օրինադրեցին ոչ ուսուցանել յաւուրս պահոցն. զի երեսեցուք ընդ հնազանդութիւն հրամանին նոցա։ Այս և ի մարդիկ է տեսանել. զի ի վերն ընդ ձեռամբ անկելոցն՝ ոչ այնքան զմեծամեծսն կամ զփորքունսն քննեն պատճառս, որքան զանհնազանդութիւն հրամանին նոցա։ Այսպէս եամ ուժգ

գեցէ՛ք զանապատ զպատ-
րաստեալ ձեզ զարբայուքին
՚իսկզբանէ աշխարհի։
ՈՒ ՚ի զի քաղցեայ՝ և եւոյք
ինձ ուտել. ծարաւեցայ՝
և արբուցիք զիս. օտար էի՝
և ժողովեցիք զիս ընդ յար
կամ ձերով. մերկ էի և ըզ
գեցուցիք զիս. հիւանդ էի
և տեսիք զիս. ՚ի բանտի էի
և եկիք առ իս։ ՈՒ ընդ նոյնս
տարակուսեցան՝ ասելով
զնա յայնպիսի փառաւո-
րութիւն, և անարժան նմա
զասացեալսն վարկանէին,
և հարցին. Թէ ե՞րբ տե-
սաք զքեզ յայդպիսի կո-
չօսութիւն և բարեգործէ-
ցեալ ոչ դոհանայաք։ Պա-
տասխանեաց նոցա և ասէ.
որովհետև արարիք միում
՚ի փոքրից և յարհամարհ քո
ՀԵԼոցս յայսոցանէ՝ ինձ ա-
րարիք. զի ես էի որ նոցին
ձեռօք առնուի ղողորմու-
թիւն ՚ի ձէնջ ձերոց։ Ա՛յլ ըստ
վերագոյն դրելոյդ՝ ամե-
նայն ժողովուրդք այդո-
ցիկ ընդէմ փակել արժանի

պարտ է հնազանդել աձ-
այնոյն օրինադրութիւնք՝ զոր
՚ի ձեռն եկեղեցւոյ առաջ
նորդաց կարդեց։ Այլ զոր
ըն աճապարն հրամանին կար
ճեաց յինքեանէ պահոցն ըզ
կերակուրս՝ մանանաւորել
զայն կարօտելոյն հարկա-
ւորացն։ Այսու զնամ ասէ
լորդս դոյիցն կերակրոց և
զինչ և իցէ, առաւոտպէս
սփռել և տալ աղքատաց.
զի արդարութիւ բարեգոր-
ծութեն հնազանդէ յաւիտեան։
Դաւանեալ բարերարին իւր
բարւոյ։ Զապականացու և
զցնդելի նիւթ երկրաւո-
րիս՝ որ ցեցոյ և ժանգոյ է
կերակուր՝ ոչ վաճառակա
նութ տալ ՚ի ձեռս աղքա-
տաց և գանձել յերկինս.
որ անդիմելին է գողոյ և
ցեցոյ. և առնուլ փոխարէն
զանապականն և զանսպառ
լելին զերկնից արքայութի՝
ըն նորուն երանաւէտ ձայ
նի որ առ բարեգործեացն
դասս։ ՈՒ Այլ ասէ օրհ
նեալք հօր իմոյ՝ ժառան-

հայհոյուե եւ բամբասանց,
կռիւ եւ հակառակութե,
սուտ եւ չարախօսութե,
թշնամանաց եւ զրպարտու
թե, քսութե եւ մասնութե,
խեղկատակութե եւ դատար
կաբանութե, երդմնահարու
թե եւ շողոքորդութե, եւ այլ
յոգնապատիկ շաղկրատու
թեան յինքեանէ գղեհացէ։
Անսուանդ զանօրէնն եւ
զհոգեկորոյս բանս յիշո
ցատուձութե. որ է սերմն
որոմնացան թշնամւոյն՝ ի
նմանէ սերմանեալ. եւ՝ ի հա
ճոյակատար միշտ իւրոց
երկրպագութեալ եւ արդիւ
նացեալ։ Որ եւ քան զամ
յանցանսդ է դժնդակ եւ
ծանրագոյն. եւ առաւել խա
չարերուձենէ զոգւոյն պայ
ծառուին. եւ անհրաժեշտ
ժառանգ կացուցանէ մըշ
տավաս հրոյ անշիջանելի
գեհենին։ Ո՞ւ երթէ՞ յիր
մար եւ մորթս ասել եղբօրն՝
(ըստ նմն բանին) պարտաճ
ձառ առնէ գեհենին, զոր
չափ եւս աւելի զանցնարին

ջաշակերտս, եւ յանդգնու
նիցդ բանալ։ Ո՞չ հանդերձ
ձեալ ըստ արարչագործիդ սահ
մանին՝ շարժիլ զնա՛ի բեր
նաւորականացն ներգործե
ծուէ։

Եւ այսորիկ՝ դնել արա
ժանդ սանձս եւ՝ իմ երեսաց
ի՛ եզուէդ. զի թէպէտ եւ
փուքր ինչ անդամ է, այլ
մեծամեծս բարբառի ըստ
առաքելոյ։ Ո՛չ զարդ ա
նիրաւութե զնա ասէ, եւ
ամ մարմնոյն ապականիչ։
Նոյնա՛ւ եւ օրինեմք զնո՛ր,
եւ նոյնիսկ անիծանեմք զզ
մարդիկ՝ որք՛ ի պատկերն
այ արարան։ Ո՛չ ապա քաղցր
եւ ողջախոհ բանիւ՛ ի բե
ըստ մատուցեալ ասէ։ Ո՛չ ե
պարտ երբեմն՝ այսմ այսպէ
լինել. զի ոչ աղբիւր՝ ան
դըստին՝ ի միոյ ականէ ոչ
բղխեն քաղցր եւ դառն,
այնպէս եւ չէզու՝ որ քաղցր
եւ շնորհալից բանից գոր
ծարան յարտարշէն՝ ի բնու
թիւնս հաստատեցաւ, ոչ է
իրաւացի երբէք զդառնութի

լսողին կ՚իսանացու. այլ
ինչ, որ ոչ ինքեան՝ և ոչ
լսողին կ՚իսանացու. այլ
Եւ մի երբեք խօսել զայն
զհաստատուն պնդութիւնն.
արուեստ. Օ՚ օրացուցանել
Պնդակազմել զյողդողդուն
զվհատեալսն հեղգութիւնէ.
Հանդուրժել զբեկեալս թերա
կեալս յուսահատութիւնէ.
Հիշեցնել զանկեալս կենդա
զգաստութիւն. Պանդխտել զան
զերծելոյն. Ա՚խիթարել
լատաս և յօգտաւէտ այնո
ցինիկ, որ այնմ պէտս ունին
հոգեւորաց և մարմնաւո
րաց. Զերեսն կարկառելով
բարերարութիւնէ և յոդնա
ռատ պարգեւաբաշխութեանն.

Եւ զդժնդակ ամ լսելոյն՝
անարդանաց և նախատա
նաց բանն յարդականել՝
ոչ՚ի դժոխոց մտացն և՚ի
լեզուէն զպատերով. մինչդեռ
զանասնոց և զդազանացն
առւկանան անարդեն, զի՚ի
պատկեր ոչ եղել մարդն.
որով զնախատինսն ածշար
ժեն՝ իմիք ինքեանց՝ ի բար
կութիւն և՚ի վրէժխնդրութիւն.
Ոլով անգամ զնա և զան
մեղ հոգին ոչ հայհոյեն.
զորմէ ասաց տէրն, ոչ բնաւ
ունել թողութիւն, ոչ յայսմ
ժամ և ոչ՚ի հանդերձեալն.
Ա՚յլ՚ինանձել զայս ամա
կարդ բերութեան լեզուին,
շարժել դարձեալ գեղեց
կապէս զնա արժան է՚ի
խոստովանութիւն նա և ուղ
զաիտա հնազատոյ երիցն անձ
նուիրութեց և սիրոյ ածու
թէ համաբուն և զուգա
կան երկրորդութեն. Եւ՚ի
գանութիւն աշխատհանդ
րող և փրկական անօրէ
նութեն. Եւ յօրինութիւն՝ և՚ի
փառաբանութիւն անսահման

զոր հասարակաց ամենեցունց
օգուտ բստուառաբերէին. զի
ասէ. Լեցի բանն Ձեր հա
մաձայ աղիւն Ձշմարտու-
թեան, զի ոտացի շնորհս լըս-
զացան։

Արգաւորապէս ասա և
զի Ճշմարիտ լինիցի բրած-
ցին է անցանել բանիւ, և
զնորայն նահանջել զյան-
դուգն յարձակումն. որով
առձեռն պատրաստ է՛ի չա
րութիւն մուտք և ճանապարհ
՛ի մեզ։ Եւ նախ՛ի գործ
և՛ի զազրալի շօշափմանէն
կարձել. որ յամօսանութիւն
և՛ի պոռնկութիւն լինի՛ ՛ի
զեղխան և՛ի շռայլան։ Ես
ասեմ՛ի զգաստան և՛ի պար
կեշտան. քանզի նորա խոր
հին յայնպիսի աղտեղութեց։
Քանզի Ամ պիտանացու
գործոց՝ ունի բնութիւն յին
քեանէ պատշաճաւոր գոր-
ծիս. և ոչ յիւրաքանչիւր
գործս իւրովք յարմարա-
կանօքն վարի, նմանապէս
և յայնոսն՝ իւրովքն շատաս
ցի։ Եւն ոմանք՛ ի վայելո

տացն՝ որք և առանց գոր
ծակցի՝ ինքեանք ընդ ինք
եանս մաքառին. և զգարշ
ցանկութիւնն հոսմամբ ախ
տից կատարեն։ Որ ոչ ինչ
նեաղ քան զպոռնկութիւնն է.
այլ զոյզ և հաւասար շնու
թիւն՝ մերժէ յարքայութիւն
զգործոնեայն, և առնէ
ժառանգ գեհենին։ յորմէ
առաւել պարտ է զգուշա
նալ. վասն զի սակաւ է հեշ
տութիւն, և յորով պատու
հասն։ Ի, ըզգելուլ պարտ է
և՛ի գողուէ զձեռս. ըստա
ռաքելոյ հրամանին որ ասէ՝
որ գողանայր՝ մի՛ ևս գո
ղասցի. այլ մանաւանդ վաս
տակեսցէ. գործել ձեռ
ովք իւրովք զբարիս. զի
բաւական ինչ ետալ ումպի
տոյ ինչ։ Ի, օքաւփել և՛ի
կաշառաց զձեռս. զոր դըս
րովէ մարգարէն ասելով.
՚ձեռք իւրեանց յանօրէ
նութիւն եղեն. և աչք նոցա
կաշառօք։ Ո՛չ ի կաշառ
կուրացուցանէ սէ զառօրեան
առ՛ի թիւրել զդատաստան։

ա Կո-դես 4.6

ա Կո-դի 25.10

ա Կո-դես 5.28

ասացէք՝ հրաման ընկալաք տակուբէ. որ զարդարու-
զձեռն՝ ի գրկանս և յափըշ-
տակ՝ ոչ ձգել
նա զկենդանիս, և ոչ զար-
ծախ ծննդական սահմա-
նաց. Եւ կենդանիքն
մանգամ՝ ի տարօրէնն ծը-
նանին. իսկ արծաթին յամ-
սոջ. Որ գան զամ ի դժբն-
դակ և առաւել ընդդէմ
այ. զի դու ոչ թէ զօրա-
ւոր և իմաստուն գան զնա՝
կարացեր առնել զայն յո-
ւմ նա տկարացաւ.
Եւ ոչ՝ ի հարուածս ու-
րուք ձգել զձեռն. զի ոչ
հարել ուսաք՝ ի նէ. այլ
հարկանելեաց մատուցա-
նել զծնօսս. Եւ զոր բա-
նիւ վարդապետաց՝ զոր
ծով կատարեաց. 4 զի չար
ծառային որ աճ նմա ապ
տակ՝ ոչ սատեաց և ոչ պա
տուհասեաց. Ո՞ւ ի և բա
զում անգամ թէ՛ զսատ
կադոյն՝ ի փղբունց եւ
հարուածոց սպանուի զոր
ծի. Եւ դարձեալ՝ ոչ ձգել
զձեռն ի գրկանս և յափըշ
տակութիւ. որ զարդարու-
զաստիճն՝ հրաման ընկալաք

զի անձնատ է կաշառաց և
իրաւանց ընդդատակից լի-
նել. Ո՞ւ ոչ հուր զմոմ,
և ծուխ՝ զվառօս, այսպէս
և կաշառք զիրաւունս հա
լեն և փախուցանեն. Ուսկ
զնուագրեալն յայսմանէ,
բարեբանութիւն հուշակեն
ասելով. Ուր քօթափիկ ըզ
ձեռս իւր ի կաշառաց.
Այլ թէ՝ Կաշառս ի վէր
իրաւանց նա ոչ առնու.
և՝ որ զայս արասցէ՝ նա մի՛
սասանեսցի յաւիտեան.
Ոչ տալ դարձեալ տակուսիւք
ի վարձու. Քանզի զվաշխա
և զտոկոսիս ի տունն ամ
բարշաց առ իմաստունն.
Այլ թէ և ոչ ես կարօղ
ըստ ոն հրամանին տալ փոխ
յորոց ակն ոչ ունիս առ
նուլ, (ոպ զկատարեալ քէ
աշակերտ՝ զի առնուցուս
զայն բազմապատկութիւ յար
քայութ) զոն է տուր փոխ
ըստ մեզաւորացն. անդրկէն
առնուլ զհատասար կշիռն.
Ուսկ զանծնունդ բնութիւ
արծաթոյն ծննդական առ

1 Ելք 33·15
2 Ես 14·6
3 Ես 28·8
4 Եզր 5·39

կերակրելոյ, այսպէս և ամ
բարեգործութիւն և պաս
տութիւն և պարկեշտութիւն,
վ՚ ձանապարհ գործելոյ
մտացն անդգաստպէս՝ որպ
ընդ սիրելոյ բարեկամի այ
խօսակից լինել աղօթիւք.
և զպէտս ամ կարեաց հո
գևորաց և մարմնաւորաց՝
անձին և աշխարհի՝ առաջի
դնել. և՚ նմանէ զյաջո
ղութիւն ամ բարութե հայցել.
և զիրկութիւն յորոգայթից
թշնամւոյն։ Եւ այս մասն
առաքինութե ոչ է ընդ սահ
մանաւ ոնչ զոյլուն. այլ ան
սահմանաբար յամ ժամու
առնել։ Եւ սա արուեստական
հրամանին որ ասէ. Յար
ծուն կացէք, և յամ ժամ
աղօթս արարէք։ (զոն է
մտօք և խորհրդով և կամ
այլով բարեգործութիւք
զիմերն ճեպեալ ժամանակ
աղօթիցն լցուցանել. զի միշտ
աղօթէ որ զբարիս գործէ։)
Որպս յօրինակ մեզ և՚ յոր
դորումն՝ ընդունօղն ամ
մաղթանաց՝ բազում անգամ

սիրել և տալ կարօտելոյ.
որ իբրև հակառակս այսո
ցիկ և օրինաց հրաժարեալ՝
ընդդէմ փակեմք զարձա
կումն շռայլութեացն։ Եւ ա
ցոյնք նման դրուեսն բարե
գործութե օշտակարս և
պիտանիս։ Եմբարձցուք
զնա մաքուր մաղթանօք և
անպեաս մտօք առ ած ըստ
դաւթայ։ Ի դիշերի համ
բարձէք զձեռս ձեր ի սրբ
բութիւն, և օրհնեցէք զտր։
Եւ ըստ պօղոսի՝ Համիմ,
զի արք յամ ժամ ամբարձ
ցեն զսրբ ձեռս իբրեանց
առ ած՝ առանց բարկութե
և երկմտութե։ Ո՞ի զան
զամ առաքինութիւնն, սա
առաջել ընտանի և մերձա
ւոր է ած։ զի այլք ամ իբ
րև հանդերձանք և պատ
րաստութիւնք են առ ած
մոյց։ իսկ սա դէմ յանդի
ման խօսակցութիւն է ած։
Ո՞ի ոչ ամ աշխատութիւ
երկրագործի վ՚ հաճաթե
լոյ զպտուղն է, և տաճա
նուն խոհադործի յաղուդ

1 Թես. Ե. 17
Ղկ. ԻԱ. 36
Ա Տիմ. Բ. 8
Ղկ. ԻԱ. 36
Ա Թես. Ե. 17
Ղկ. ԻԱ. 36
Ղկ. ԻԱ. 36
Ա Թես. Ե. 17
Ղկ. ԻԱ. 36

սրտից ձերոց զանցնուն նց, 6·14
քանչիւր եղբօր իւրում՝ի
4 եթէ թողուցուք իւրա- 4 Ա=
մանց։ Ւ՚Բանզի ասաց նրն.
ցուք և մեք թողուի բազ
պանին զսակաւն, զի դուս
բաւ ացի է թողուլ պարտա
նէին. յաղագս այնորիկ է
քանքարացն և չ դահեկա
որ առնոյ. ըստ թուոյ բիւր 6·20
մեր որ ա՚ծ, և ընկերացն ; Ղ=
լին են առ միմեանս. յանցանք
եմք. քանզի անբաղդատ
առաւելապէս ընդ կարեզ
առնել արժանէ. զի և մեք
բարիս՝ի ւոնէ։ Ւ՚Բե զայս
ապա յաղօթսն խնդրել նց
քէին պարտ է առնել, և
օքան. զի նախ չհաշուոյ
դուներլ առանց այնորիկ)
ոլջասի և առաւել զաղ
քմէ, (զի և ոչ իսկ էր ըն
զապատարագն խափանել հր
լամայէ նախնւքան չհաշուոյ
զքօս մատչել. Ո՞ւ եթէ 5·17
տել պարտ է՝ և ապա յա
թշնամուքմէ, այլ նախ հաշ
թէպա լինի ունել ըստմք 6·16
պանին զսակաւն, զի դուս
ցուք և մեք թողուի բազ
մացն։ Ւ՚Բանզի ասաց տրն.
4 եթէ թողուցուք իւրա- 4 Ա=
քանչիւր եղբօր իւրում՝ի 6·14

(լ՞·2)

ղիւրեան՝ի գլուխ հա
նէր յաղօթս այ։ Ւ՚Ա
ռաքեալն՝ի նմանէ ուսեալ
ասէր։ 2 յայմ գոհացարժք
անդադար աղօքեցէք։
Ւ՚Բանզի և այսպէս վայել
չականէ նախ յաղագս ամ
ընդելոց բարեացն գոհա
նալ, և ապա վասն առաքի
կայիցն մաղթել։ Ւ՚Բե ոչ
ինայն վ՚ն անձին և ասն և
որդւոց և ընտանեաց զայս
առնել, այլ և վ՚ն ամ աշ
խարհի։ իւրաքանչիւրոցն
զպիտոյն և զօգտակարն
անօրինել՝ ըստ ոգւոյ և մար
մնոյ։ Ւ՚Բե առաւել՝ի վե
նոյ։ Ւ՚Բե ասէ՝ի վե
քնամեացն և ասելեացն։
լսատ բանին՝ 3 եթէ օրհնե
ցէ՛ք զանիծիչս ձեր, և ա
ղօթս արարէ՛ք՝ի վե այնո
ցիկ՝ որ լինեն զձեզ և հա
լածեն։ Ւ՚Բանզի այս՝ զամ
ասելոյն՝ և զհակառակն
հալածական առնէ։ զի յա
զաս որոց ձչմարիտ և ան
երկեայ սիրով աղօթս առ
նէ, և՛ի նէ փրկութիւն
հայցէ, ընդ նոսա ոխութ

Մա 6.26

Թողէք և ձեզ Հայրն ձեր երկնաւո՛ր զյանցանս ձեր։ ասա թէ ո՛չ թողուցուք ըզ յանցանս եղբարց ձերոց, և ո՛չ Հայրն ձեր երկնաւո՛ր Թողէք ձեզ զյանցանս ձեր։ Ա՛ւրդ՝ յաղագս այսպիսի սոս կալի և իրաւացի Հրամանիս պարտ է յամենայնի Թողուլ պարտապանացն և աղօթել սիրով՝ ի վե՛ր նոցա. զի առ այս ձեզ արար ա՛ծ իշխանս՝ ի վե՛րայ Թողուլ մեղացն մարդոց ։ զի որով սրտիւ մէք Թողումք նոցա զմեր պարտսն՝ և ա՛ծր և գուբ ցուցնեմք ի վե՛ր նոցա, ըստ այնմ չափով և ա՛ծ զմեր յանցանսն Թողու, և զարարչական սէրն զդԹուԹիւն իւր սիրէ ի վե՛ր մեր։ Ա՛յլ յամ սահմանել ժամ աղօթից ուր՛ն ջեան և դիշերոյ՝ պարտ է կանխել յեկեղեցի այ ։ և իամ կո՛ր և ինչ տեղի աղօթից ։ և առաւե՛լ ի ժամ ստակալի և մեղսաբո՛ւիչ պատուարեն։ Ո՛ ի ԵԹէ ասէն՝ քո՛ վա՛ն անձառ սիրոյն՝ խոշ նարհեալ յանբաւ բարձր րուէն պատարագի վա՛ր ։ ե՛ւ ուր ունիս մեղայ քոյ, եղեալ միջնորդ հաշտուԹե՛ ընդ հայր և ընդ քեզ, (ըստ մարգին և ասացն ։ Ասա՛ ինչ մարգին իմ որ վասն ձեր քաշեի՛ ի ԹողուԹի՛ մեղայ ձերոց) ոչ՛ջեալ ընդ քեզ՝ և ընդ ա՛ծ ընդ Հոգի՛ն սրբով

թեև առաջին նշոյ պարտին,
զի միայն պարտ է աղօ-
ղել. զի յողորմութիւն.
շարժեմք զնա ի վերոյ մեր
և որ միշտ նոյնպէս ունի,
ի բարկութիւն և ի ցասումն
նեալով. քան զանապականն.
զյանդելիս նախաձիր առ
համարհեմք և անտես առ-
նեմք, զապականացուս և
և ապերախտից. և մեք ար-
ձայ բաշխել անարժանից
ընդ անապականի ձիրս պարգե-
կեաց՝ զանմահ կենաց և
ժամ երկնաւոր թագաւորն
սէ. Վհանիօն և ես ապա յոր
պէս ցասնու և պատուհաս
ոչ բաշխէ նոցա, այլ և մեծա
միայն թէ պարգեւս բարեաց
աշխատութ զբաղելով. ոչ
քանչիւրոք միւր գործ և
անփոյթ առնիցեն. իբրա-
լութ. այլ արհամարհութ
սաւորութ և ի շնորհակա-
յերկրպադութ և ի ըսպա-
եկեսցեն նմա յողջոյն և
կեսցէ անդ. իսկ նորա ոչ
բաշխելոյ քաղաքացեացն է
ինչ զքաղաք, և պարգեւս

այլոց

զմարդասիրութ[ե]ն և ճանա-
չեմք զերախտիսն, և զմեր
մաղթանան և զարտասուան
խառնեմք ընդ նոր գթու-
թիւն և ընդ բիւրապատիկ
երախտապարծութիւնս, կա-
տարի ի վերս մեր և նոր շը-
նորհն, և ընդունիմք զմե-
ղութ մեզաց. Իսկ եթէ
հեղգամբ և ոչ գընամբ ի
ժամ սուրբ խորհրդոյն կա
տարման յեկեղեցին, և ա
զօթեմբ և գոհանամբ զան
բաւ բարերարութենէն և
խնդրեմբ զթողութ մեզայ
այլ նախապատիւ համրիմբ
զհոգս մարմնականս և ըզ
զբաղանս անոտիս և զծու
լութ և զհեշտութ մարմնոյ
քան զաշխարհակեցոյց և ըզ
փրկագործ խորհուրդն, ոչ
միայն թէ չօգտիմբ ի նմա
նէ, այլ և առաւել ի բար
կութ շարժեմբ զանախտա
կիր բնութ[ե]ն ի վերս մեր.
փոխանակ արհամարհանացն
և անտես առնելոյն. Ո՞
եթէ երկրաւոր ոք թագա
ւոր՝ վասն բարեգործելոյ

բազում հինանդք և ախ-
տաժետք. և շատք ևս այնք
են՝ որք և մեռեալքն են.
այսինքն վ՚ն անարժան կա-
ղորդուեն։ Ա. Յհ քերեւս
ասիցէ ոք արդեօք։ Ի՚չ կա-
ռաջադոյն ասացեր, թէ
ինքն է քահիչ յանցանաց
ձաշակողացն. ըստ որում
ասացն, այս է մարմին իմ
որ վ՚ն ձեր բաշխի ի քա-
հուէ մեղաց։ և այժմ զա
ռաքեալն ի մէջ բերես որ
ասէ. որ ուտէ և ըմպէ ա-
նարժանութ՚ դատաստան ան
ձին ինքրում ուտէ և ըմպէ.
և ահա տարակուսանք՝ զի
հակառակս բարբառեն։
Ա. Յհ լուր ոմ դու՝ զի ոչ
ընդ հակառակս խօսին. այլ
կարի՛ քաջ միաբան։ Ա՚ն է
այսպէս. մարդ հողանիւ
թեայ՝ մրմնոյ և արեան վի
ճակեալ՝ զի ոչ ոք ինքեան
սրբութ՚ արժանանայ ընդ
ած միաւորիլ ձաշակմամբ
մարմնոյ և արեան նորա։
4 Ո՛ի թէ սերովբէն ոչ
համարձակէր մերձենալ

ել և հաղորդիլ փրկական
խորհրդոյն. զի հաղորդե-
լոցն առաց լինել՚ի Քրիստ
մեղաց և ոչ անհաղորդիցն։
Ճանզի նախ ասաց թէ,
1 առէ՛ք կերայք այս է մար
մին իմ. և ապա յաւելոյ որ
վ՚ն ձեր բաշխի՚ի քրիստ
մեղաց։ Ա՚ն դարձեալ ասաց.
2 եթէ ոչ կերիջիք զմարմին
որդւոյ մարդոյ և արեանն
զարիւն նր՝ ոչ ունիք կեանս
յանձինս։ և դարձեալ. որ
ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ
զարիւն իմ, յիս բնակեսցէ
և ես՚ի նմա։ Ցեսանեմք
ահա՝ զի ձաշակողացն է՚ի
փրկութիւն և ոչ անհաղոր-
դիցն։ Ճայց և ոչ վարկ
պարտի հաղորդիլ այլ սրբ
բութ։ Ճանզի ասէ առա
քեալն. 3 փորձեսցէ մարդ
զանձն իւր, և ապա՚ի հա
ցէ անտի կերիցէ և՚ի բա
ժակէն անտի կերիցէ և՚ի բա
ժակէն արբցէ։ զի որ ու
տէ և ըմպէ անարժանութ՚
դատաստան անձին իւրում
ուտէ և ըմպէ։ Ա՚ն թէ՝
վ՚ն այնորիկ խոկ եմ՚ի ձեզ

1 Կոր
26.26

2 Յհ
6.54

3 Կոր
11.28

4 Ղուկ
6.6

մինչ ի մանուկան ինքանե-
լով՝ ոչ ոք կարէ զմտաւ ա-
ծել և խոստովանել. քէն և
բիւր անդամ ջանայցէ ։
Լաւ դրեաքի՛ր՝ քէ զդո-
ծոցն կարէ յիշել և խոս-
տովանիլ. իսկ զկատարդոցն
և զբանիցն ոչինչ։ Լաւ եքէ
յիմար ասէն և մոռա՛դ ե-
հեղին դատապարտե։ Եւ դա-
տարկաբանել՝ ի պահանջ
չանս համարոյ ածէ, ի ոչէ
որ զայս զմտաւ ածեալ և
կարէ խոստովանել։ Ո՞ւր
զոր մոռածեացն և խոստո-
վանեցա՛ւ և ապաշխարեց՝
զայնս սրբեաց. և զոր ոչն
կարաց յիշեկել՝ զայն մար
մին և արիւնն քո սրբէ ։
Լաւ ձշմարտի երկոցունցն
բան՝ ոն և առաքելոյն ։
Օ՜ի որ առանց խոստով
նութե՛ան և ապաշխարութե՛ան
ուտէ և ըմպէ, դատապար
տի ըստ առաքելոյն. և որ
խոստովանութե՛ան և ապաշխա
րութե՛ան, քաւի ըստ քո ։
Օ՜ոյն զայս յայտ առնէ
և որոտմանն որդի ։

Ա՜
5·22
12·3

յօրինակ ելը, այլ ունելեաց
կարօտանայր. մարդ՝ որ ան
չափ փոքրկութե՛ամբ վերջանայ
՝ինանուէ սերօքն, որպ
կարողանայ մերձենալ՝ ի ձշ
մարտութի՛ն։ Ո՞վ բարե
րարն և մարդասէրն աճ ըն
անչափ սիրոյն իւրոյ զոր ու
նի առ ազգս մարդկան՝ կա
մելով զտասա միացուցանել
յինքն՝ եւ սոցա պատճառ
արքուե զխոստովանութի՛ն
և զապաշխարութի՛ն ։ Օ՜ի
աւ ոք ձշմարիտ սրտիւ ըն
դիմակացութե՛ամբ մտաց իւրոց՝
՝ի շուքմարանս սրտին մտա
նելով՝ մանրամասնաբար ը
րոնեսցէ զամ սխալանս հո
գւոյ և մարմնոյ և մտաց,
զկատարդոյ զբանից և ըզ
գործոց, և խոստովանեսցի
անապակինաբար և անծած
կապէս՝ որպէս զքննամտոյ
ամբաստանելով զմեղացն ։
Լաւ տարցէ ըստ չափոյ կա
րողութե՛ն զսահման ապաշ
խարութե՛, և ապաշխարեսցէ
և սրբեսցի ։ Պակասն զի
տել պարտէ, զի զամ մեղանն

ջինք առանց լքանելոյ։

ժամանակի իւրում հնձես
աւն մի՛ ձանձրանայք. զի
ղոսի. և զբարիս գործել
բօտելոյ՝ ըստ խրատուն պօ
գործել ձեռօք և տալ կա
ի տեղացն մաքրուի։ Ստայնմ
ինչ նպաստ լինիր առ՝ի մե
քատս. զի և այս ոչ փոքր
և կարկատելով ձեռն յաղ
ի յսինքն տրօք տնանկաց,
լով բարեգործութիւնք.
զարդարեսցուք զնա և այ
ած զձեռս համբառնալով՝
թանօք և աղաչանօք առ
ի տեղացն մաքրուի։
Ա՛ն յետոյ մաքուր մաղ
մարմնոյն քի կարօտացաւ
թոռ փառաց, այլ օրինակի
զնոր զօրութեց եռես յա
հոգւոյն էր բնակարան՝ և
քան զամ մարդիկ. մինչ զի
էր մարգարէն. և առաւել
նեմ ահա՝ զի թէպէտ և նո
սրբեսցէ՛ի քէն. Ցեսա
ջինք առանց լքանելոյ։

ղացն մաքրուի։ Ստայնմ
3 զմեղս քո ողորմութ քա
էհսցես, և զանօրէնութիս
ս գթով տնանկաց։
պօրծել ձեռօք և տալ կա
բօտելոյ՝ ըստ խրատուն պօ
ղոսի. և զբարիս գործել
աւն մի՛ ձանձրանայք. զի
ժամանակի իւրում հնձես

Ա՛ն

ի՝ ասեմք ասէ՝ եթէ
մեղս ինչ մեք ոչ ունիմք,
զանձինս խաբեմք. և ճշմ
մարտութի՛ի մեզ ոչ գոյ.
ապա եթէ խոստովան լի
նիմք զմեղս մեր, հաւատա
րիմ է նա և արդար՝ առ՝ի
թողուլ զմեղս մեր. և ա
րիւնն յի՛ որդւոյն այ՝ սըր
բէ զմեզ յամ անօրէնութէ։
Ասուի թէ զայն ակնար
կէ. զի թէպէտ և խոստո
վանեսցի ոք՝ բայց զկատա
րեալ թողութինն՝ հաղորդու
թիւն մեղսաբաժինէ մարմնոյ
և արեանն քի պարգևէ։
Ասանիմք զայս և յօրինա
կէ սերօբէին՝ որ առ մար
գարէն. վա՛ ի՛ն խոստովան
եղև մրճէրէն. քէ ։ պիղծ
շրթունս ունիմ, և՛ի մէջ
պղծաշրթութեն ժողովրդեն
բնակեալ եմ ես։ Եւ ապա
սերօբէն էառ ունելեօք ի՛
նոյն. եբեր մերձեցոյց ի՛
ձեռան մարգրէին և ասէ.
ահա այդ մերձեցաւ ի՛ շրթ
թունս քո, և հանցէ զանօ

թիս · ըստ իմաստնոյն խը
րատու։ 1 Ա՛րդեակ ոտ ո՛ր 1 Ա.-Ե
երթար ձանապարհ ընդ նմ։ 1.15
խոտորեա զոտն քո ՚ի շաւ
ղաց նոց · զի ոտք նոց ՚ի չա
րիս ընթանան, և երագունք
են ՚ի հեղուլն արեան ։
Ա՛չ ՚ի տուն պոռնկուն քե
կամ արբեցուե · զի կատա
րած երկոցունցն հայի յա
տակս դժոխոց։ Ա՛չ ՚ի թա
ւերս խաղուց և լկսի տե
սուքեանց, զի յորվից չա
րեաց են պատճառ ։ Ա՛չ
առ դիւթս և կախարդս,
զի օտարացուցիչք են յայ
Ա՛չ և առ չար խորհրդա
կից և գործակից · խոր
հել և կամ առնել ումեք
չարուն։ Ա՛չ միանդամայն
յայմ՝ որ ընթացիւք ոտին
լինի ապստամբուն ՚ի հրա
մանացն այ՝ ներգործուք
չարին յինքն և կամ յայլս՝
խոտորել։ Ա՛չ արդելմամբ
յայտցանէ՝ ուղղել ՚ի գնաց
արդարուն · ըստ առակո
ղին, Ա՛ի ձանապարհս արդա 8.20
րուն գնամ, և ՚ի շաւիղս

Ա՛չ ամ վրտանդելոյ որք
կարօտ են օգնականուե ·
հիւանդոյ՝ տկարոյ՝ և ծե
րոյ՝ սպասաւորել առանց
հեղգուե · ոչ իւրայնչիւր
ումեք կարևոր պէտքն պա
հանջէ ·

Ա՛ռաջ զԱստս ոչէ պարտ
որոշել յընտանի անդմոցն
միաբանուէ · և անխնամա
բար առանց զարդարանոց
քողուլ · այլ իւրովք բնա
ւորական ներգործուեցն
գործառուութիւք պատկել
զնա · Ո՞ ի թէպէտ և՚ի
զգայուքեց ոչէ սա, այլ
ոչ ինչ նուազ ՚ի նոցանէ,
իշխանական մտացն առաջ
նորդուէ՝ յիւրայնչիւրան
ունի շարժուն ընդդիմակ
գործոց՝ բարւոյ և չարի ·
վայ պարտ է խոհականին
վերակացու է՝ իբր ստուար
և անխզելի կապանօք՝ ար
գելուլ զնա ՚ի շար ընթա
ցից և՚իգնացից անօրէնու
թեց · Ա՛չ շարժել զնա ՚ի
գողոց և յաւազակաց միա
բանուելս և՚ի հետևողու

թիցես, Թերի ես և ոչ կա-
պահիցես, և միով իւիք զ-
յ՝ի քէ զամ ոչ օրէնան
ասքատ ի հակառակէն ։
վին ըստ յաւատոնին, և
կերպարան։ Ա՛ոնա բոլորը
զաբդուրեցի արուրջասուեղջ
լով՝ յաւուրինն յայն ամին
ուել՝ բացան ։ զի և այս
նուե և արբուե յառաջա
ինչ մուտք մեղայ են՝ փա

Ա՛ եւ զօրուիք իւր ։ միտք
և շարժմունք իւր ։ մարմին
և զգայութիք իւր ։ զորս
պարտ է ըստ վերոգրելոյդ
ամ զգուշութիք պահել ։
Ա՛ն ընդ հրաժարեցուցչին
ընտանենալ, և ոչ՝ ի համար
ձակելոյն օտարանալ ։ զի մի՛
՝իբրուզ և յընտանի կայից
ստոյակեալ՝ ի վայր քարշիցի
մարդն այ ։ և բիծ ինչ ա-
րատոյ ընդ անարատ մարք
րուին խառնեսցի՝ եղծա
նելով զնախատակին պատ
կերի լուսանկար գեղեց
կուին ։ Ա՛պ զի վերագրե
լով՝ յաւուրինն յայն ամին
զաբդուրեցի արուրջասուեղջ
կերպարան։ Ա՛ոնա բոլորը
վին ըստ յաւատոնին, և
ապքատ ի հակառակէն ։

ձշմարտութեան շրջիմ։
Ա՛ յսինքն ստէպ ընթանալ
յեկեղեցի այ, և՝ի տունս
աղօթից՝ ի փառաբանութիք
այ։ Ա՛նալ և առ խոստովա
նահայրս, և առ հոգևոր խր
րատուց բաշխօղս ։ խոստո
վանել զմեղս, և առնուլ
խրատ ապաշխարութե և բա
րեգործութիք ։ Ա՛նալ և
յայցելութի հիւանդաց, և
ողբ՝ ի բանտի՝ ըստ չափու
զօրութե օգնական լինել։
Ա՛ն բոլորովին յամ՝ որ ինչ
ըն պատուիրանաց այ է՝ զբ
նալ։ և՝ի հրաժարեցոյն խո
տորել ։ Ա՛ինչ զի կարել
ասել ընդդա՞թայ։ ՝ի ձա
նապրհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ, և զձանապարհս
ձշմարտութե քո ընտրեցի ։
Ա՛ն լսել՝ի նէնէ ։ 2 դուք
որք եկիք զկնի իմ, ՝ի միտս
անգամ դաստեն իմոյ վայ
երեսիք՝ ի փառս իմ։
Ա՛ն արդ ոհաւասիկ շը
նորհքն այ՝ մասանց ը
գոյ, և շարժմանց մոաց,
և զգայութեց մարմնոյ, որ

ա Աւետ
18 · 32

ա Աւետ
17 · 28

3 Աւետ
2 · 10

բան· որ ի սկզբանէ միջ ի
ժողովս և ջերդոց երդոյն
առնուլ· ցորբան զիեսայի
ընդ իւրեանս ունելոյն·
մանկունց առաջաստի սուգ
կէ· 5 մի թէ մարթ ինչ ելոյ
ցուց լինելն ի սոյն առա
ջին փեսային· ել ի հարսին եկեղե
ցին ընդ հարսինն եկեղե
ցի· ել փեսայն եկեղեցւոյ·
ցուցանել փեսային քրի·
կոյս մի ոչ յանդիման կա
հարսնածուն պօղոս· 4 խո
հարան՝ նա է փեսայ· Հո
նէս ասէր· 3 որ ունի զդ
ներս ասէր· Հարսն ի փեսայ·
ախտաբար ի բանն միացել·
ղեցւոց· և սա՝ հարսն ան
ղել զաշս մարդ· Հանգի՛
նատաս խորհուրդն յառե
տակ հայեցուածով զայ
լով զաշս մարդ· և յըս
ի բաց բառնալով· և ա
և ախտաբար մտածուխիս
բաղդատուել· Հայց ինձ
մարթեցի՛ զմիտս և զխոր
հուրդս՝ զայ հիւխականն
ի բաց բառնալով· և յըս
տակ հայեցուածով զայ
լով զաշս մարդ· Հանգի՛
փեսայ զի է և կոյս եկե
ղեցւոյ· և սա՝ հարսն ան
ախտաբար ի բանն միացել·
ել և փեսայն յօհան
նէս ասէր· 3 որ ունի զդ
հարսն՝ նա է փեսայ· Հո
հարսնածուն պօղոս· 4 խո
սեցայ զձեզ սուբ իբրև զդ
կոյս մի ոչ յանդիման կա
ցուցանել փեսային քրի·
նակ փեսայն եկեղեցւոյ·
զիւր ընդ հարսինն եկեղե
ցւոյ լինելն ի սոյն առա
կէ· 5 մի թէ մարթ ինչ ելոյ
մանկունց առաջաստի սուգ
առնուլ ցորբան զիեսայի
ընդ իւրեանս ունելոյն·
Ասացեալ և զերդոց երդոյն
զօրաւոր և ազդուական ի
տարել· Ո՞ երդնուլն՝ եթէ
ոք զանդ անդամս մարմնոյն
կազմ և յարդար ունիցի՝
և միով ինքիք նուազեալ՝
ակամբ կամ ձեռամբ կամ
զոր և ասիցես յանդամոյն՝
ոչ ևս իրօք այնպիսին ընդ
կատարեալսն է՝ այլ թերի
կոչի· Ի սոյն խորհուրդ և
յօրինուածոր հրամանին՝ զոն
ծայեալսն այ պատարագս՝
1 անարատս հրամայեր մա
տուցանել· քզի կաղն կամ
մնականին կամ պնչատն կամ
որ այլ ինչ թերութի ունիցի՝
չեր ընդունելի ի պատա
րագն· Հն պօղոս զայ
օրինական՝ 2 ստուերք հան
դերձելոց բարեացս ասէ·
Ասատի ընդ այսոն՝ և այս վար
կանելի է ստուերս· զի մարմ
նաւորն այն պատարագ՝ հո
գևորիս էր ապացոյց· զի
ոչ անդ՝ ըստ մարմնոյ կա
տարեալքն էին ընդունել
լինի, ասա՝ հոգևորապէս լը
բացեալքն և անթերիքն·
Ունիմք և այլ յարացոյց
զօրաւոր և ազդուական ի

դամբ մարմնոյն՝ բայց կա
մի և զաւրդարնս պէս պէս
զգեստուց ունել հարսինն՝
իւրաքանչիւր յարմար ըստ
պատշաճի անդամոցն. ի՛
զգեստուց և յոսկւոյ և՛ի
մարգարտոյ եւ՛ի քարանց
պատուականաց, զի առա՜
ւել գեղեցկացի՛ հնձաձո՜
ղի ինքեան։ Ա՜յսպէս և
քո կամի զաւրինի ոգին՝
ոչ միայն՛ի չարեաց աղաւ
լինել՝ ըստ իւրաքանչիւր մա
սին և զգայուե. զի այն է
անարատութի՛ անդամոցն՝
յորժամ մեղաց խաւնուած
ոչ ունիցի։ Այլ ոչ այսու
շատանայ. այլ կամի իւրա
քանչիւրոցն՝ պէս պէս ոչ
կիանման և մարդարտաւոր
և ականահանգէտ առաքի
նութի՛ ըստ իւրաքանչիւր
բնաւորականացն ներգոր
ծութեանց զարդարել։
Ա՜ն այսորիկ պարտ է ամ
ուսնոք փութալ՝ զի մի՛ ինչ
նուազ՛ի պատշաճ առաքի
նուեց գտանիցի. ընդուս
եցոյց բանս՛ի վերոյ. ըստ

կատարած զնոյն յեղյեղէ՝
մարմնաւորացն զհոգևորսն
ոսպացուցանելով։ Ա՜յլ
ինչ այսու յայտնելով, քան
եթէ զաւանելութի՛ անչափ
սիրոյն քո՛ որ առ հաւատա
ցեալս իւր։ Ա՜ն զի զոյր
այլ ինչ սիրոյ առեսակ յերկ
րաւորս առաւել քան զիե
սայի և հարսին՝ որ կարո՜
ղանայր զսէրն քո՛ որ առ
եկեղեցի՛ յանդիման կա՜
ցուցանել, նմին իրի յայս
առակեցաւ։ Ա՜յդ՝ զոր
օրինակ փեսայն զհարսնա՜
ցեալն ինքեան, ոչ կամի բո
նաւին թերուն ինչ ունել
յանդամս մարմնոյն՝ այլ ա՜
մենայնի՛ կատարել լինել։
Ա՜յսպէս և քո՛ զհարսնա
ցեալ ինքեն մեծաւր անձն՝
կամի կատարեալս ինքեան
նո՛ւիրել սրբուե. զի և ոչ
մի՛ ինչ՛ի մասանց հոգւոյն,
կամ՛ի զգայուեց մարմնոյն
նո՛ւազիցէ՛ի բնաւորական
իւր ներգործութենէն։
Ա՜ն որպ փեսայն՝ թէպէտ
և հարսն իցէ անթերի ան

Պատմութիւն կենսատու
երանելւոյն՝ զոյսոսիկ ։
տաքոյ սորին ունիմք խօս
բարձ՝ բանս, ընդ ար
ման խնդրոյ կրօնաւոր եղ
զիտուս աղօթից ըստ հայց
և կոստանդեայ՝ որք սի
րէին հայոց աշխարհին ։
Ոսկ վասպուրականի թա
գաւորէն հայոց աշխարհին ։
Ոսկ վասպուրականի թա
գաւորէն հայոց աշխարհին ։

ուրբ Հայրս մեր ած
աշնորհ՝ Յհաւհաննայս
և կրօնաւորս Պորի
գոր, էր՝ ի նարեկայ վանից
՝ի հայս, ՝ի գաւառն վաս
պուրականի, ՝ի ժամանակի
թագաւորացն Հոռոմոց վասլի
և կոստանդեայ՝ որք սի
րէին հայոց աշխարհին ։

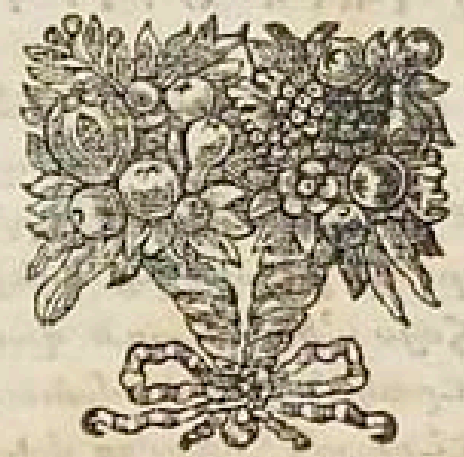
Ոսկ վասպուրականի թա

Հոգւոյ և մասանց իւրոց,
մաց և շարժմանց իւրոց,
մարմնոյ և զգայութեանց իւ
րոց։ Պրովք և հաճոյ լաշա
երկնաւորի փեսային երևե
ցի։ և առաջի լապտերաւն՝
ընդ նմին մտցէ յառագաս
երկնաւոր հարսնարանին՝
անախտ միաւորութեամբ յան
զգական փառսն վայե
լել՝ ի Քրիստոս Յիսուս մեր։
Պրէ օրհնեալ ընդ հօր և
Հոգւոյն սբ՝ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն ։

Պ ՚ուր Պ Պ ՚ուր Պ Պ ՚ուր Պ

բիւտասարդական տիս վախ
ճանեալ։ Որոյ պատուա-
կան մարմինն եդեալ կայ ի
նոյն նահրեկայ վանս՝ հուպ
եկեղեցւոյ Սրբուհւոյն
Անդխտոյ։

Ո՜ մաղթանս սորա ար-
ձարձեալ ի հուր քակ-
ծուքճ արտիս, խնդրեմ
ի քէն Յ՜ն՜, ընկալ
ի հնձոյս՝ բարեխօսու-քճ
սբ՜յ հօրս մերոյ Գրիգորի.
Նէ քեզ փառք յաւիտեան
Ամէն։

Հայրն, որ բերաւ ի կոս
տանդնուպօլսէ ի հայս ի
վանքն ոսկարանք ի թագա
ւորացն պարգև՝ ըստ որ
շատակեալ խորհրդոյն։
Նէ յարմարեալ ընդ նոյն
ներբողեան սուրբ հայրին
ըստ այբուբենիցն տաւիղ։
Ո՜ կնիր որոյ՝ գովեստ աճ-
ածնին՝ զոր և յիշէ ի սոյն
գիրս։ Նէ ներբողեան
Հռափսիմեցոյն դասուց իմիա
սին։ Նէ բան գովեսի ի
սբն Յակոբ եպիսկոպոսն
մրճբնայ։ Ունիմք և խօս
սորա ի վր երդոց երգոյն
Համառօտ։ Նէ քրոնս սո
նից խորհրդոյ՝ Ծ՜ուսոյն
սրբոյ, հայր, և Հակեղե-
ցւոյ։ Նէ ընդ քիւս աղօ
թից գրբոյս, զբանն որ վր
ժամահարին։ և սրբատար
սրբոյ Աստուածին։

Ո՜ այսոսիկ քողեալ յե-
կեղեցի քո՝ կենդանի յետ
ի՜ր յիշատակ՝ ինքն գնաց
ի միւս կենդանեացն քա-
ղաք։ Ընդ և ես հասարակել
զընթացս կենաց։ այլ յե-

* Լաւ է ուրախութիւն և խաղաղութիւն քան զհարուստ լինել և զանօրէնութիւն ունել։

(Կանոն)

ԵՐԿՈՒ ՀՈՎԻՒՆ ԱՍԱՑԻՆ ՝

Լուսաւոր, որ մովսէս յաւին ծովուն, և յոմնան ի փորն ձկանն, նոյնպէս արա գոչել։ Լաւ ոչ անյօդ և անշունչական ձայն, այլ յօդեալ և նշանական աղօթիւ խօսելոյ ընդ այս։ բան՝ Հուր թախծութիւն։ ի՝ Յօժարութիւն կամացն ասէ յաղօթս, և զվատութեան արտին։ Ոչ խուսնկն ի կը բակին զհատն հանէ, նոյնպէս և անձն զղջացեալ զաղօթս ի բերր սրտէ, և լեր ըս

պատուղ ի ծառէ զփափաք մատոյն ընծայէ։ բան՝ Ելոյ բարեպատուղ է՝ Ողջակէզնէ ի ջրից պատարագացն, որք են այսոքիկ։ Ո՝ ոչն փրը կուէ։ Պատիգն գոհութ։ Ա՝ մեղացն։ և Ողջակէզն որ է նուէրը այ։ այսինքն բաժին։ բան՝ Ոխոյն բար դութիւն։ է՝ Ուրախ ծուխն բալ բալ ելանէ ի քուռ վառէն, նոյնպէս և աղօթս ի մատոյս։ բն՝ Ի խորոց սա տի զդացուէց։ է՝ Ջինդ զդացութիւն հոգւոյն ասէ, որ են այսոքիկ։ ա՝ Հասա րակ զդացութիւնն, որ է հա ճասար տեսուլ։ բայց ան կատար է և կիսատ առանց քննութ։ վերոյ հասարակ տեսուլ ասէ և ոչ բոլոր։ բ՝ Երևակայութիւն։ գ՝ Կար ծիքն։ դ՝ Տրամախոհութիւն։ ե՝ Միտքն։ որ է խորհրդա կիր սեռենակ։ Լաւ զի հո դւոյն երկու են զօրութիւք։ գիտական և կենդանական։ Լաւ գիտականին մասունք այդ են զոր վերոյ դրեցաք։

այսպէս խաւսին ընդ միմեանս։ Ամաստուին ընդ խոկումն։ Տեսողութիւնն ընդ գործն։ Լսողուին ընդ առաքինուին։ Ընդհատողութիւն, ընդ հանճառն։ Ընդ աշխարհուին առ բարին։ Հանդի միտքն շարժեալ լինի առ իմաստս, և դադարէ ի աշխարհին։ Իսկ բանն սկիզբն առեալ ի խոկմանէն, զտեղի առնու ի բերին։ Ընդ երկուցն և կատարումն է առ ամէն։ Հանդի նմանէ աշխարհուին, և նմանէ բարի։ և է աշխարհին բարի, և բարին աշխարհ որ է ամէն։ Ընդ որ աղօթէ սբա յամանձնէ և յամ զօրութեննէ։ ոպ ասէ։ Ի յիմանէ պարարտութէ, բան՝ հոգիդ ակիր սեռնեկիս։ ե՛ ոպ սիրոն ասէ։ զի նմանէ խորհրդապահ սեռնեակ։ բան՝ ի սուբողքեղոյն եսայեայ, ե՛ ի ասէ՝ գալ ձեզ բողքել առիս, և ինձ ոչ լսել։ բան՝ ոպ ա նիրաւթութէն բաբիլոնի։

Իսկ կենդանակինն՝ կամք, ընտրողութէ, յօժարութէ, բարկութէ, և ցանկութէ։ Ընդ ի սոցանէ են որ բանականին են և են որ անբանին։ Հանականին են՝ Միտք, Արձիք, Տրամախոհութէ, Ամք, և Ընտրողութէ։ Իսկ անբանին որէ անասնային՝ երեւակայութէ, զգայութէ, յօժարութէ, բարկութէ, և ցանկութէ։ բան՝ Ի յիմանէ պարարտութէն։ ե՛ ոպ զօրութէ հոգւոյն ասէ իւրովքն մասամբք։ ոպ վերադրեցաւ ըստ դաւթի փիլիսոփային։ Իսկ ըմբռնողականին այս է, զի և նմա հոգւոյն՝ երկու զօրութէ ասէ՝ միտք և բան։ Ընդ սոքա և՝ հինգ հինգ զօրութէ ունին։ զի մասայն է Ամաստութէ, Տեսողութէ, Լսողութէ, Ընդհատողութէ, և կատարեալն զաշխարհութէն։ Իսկ բանին՝ խոկումն է և գործն։ առաքինութէ և հանճարք, և կատարեալն զբարին։ Ընդ սոքա

մատրուքներց, և ՚ի չափ
սէ. բան՝ Ի թաւանցն ժո-
ղովրդոց այնոր կուտորմանն՝
հանեմատելով առ ահագին
աւերանն քո՝ փոքր գոլ ա-
ռաքեալն Պետրոսի, և
ընդ միմեանս հարկաւոր
ըստ միմեանս հարկաւոր
եր. զոր ՚ի վերոյ ասաց՝ վէն առ սու
սեր. բն՝ Ի սպարիսին յով
սափաթու. լուծ՝ Ո՛ Հան
դէսն ասէ և զաւետեանն որ
հանդիպեցաւ նմա և ապ
րեցաւ յովսափաթ արբայն
յուդայ. բն՝ փոքր հան
դիսարանացն. լծ՝ Ո՛ ար
հաւիրս այնր կուտորմանն՝
հանեմատելով առ ահագին
աւերանն քո՝ փոքր գոլ ա
սէ. բան՝ Ի թաւանցն ժո
ղովրդոց, լծ՝ Ո՛ Հաւ
նեմ զայլ օրէնս յանդամս
իմ, զինեալ հակառակ օրի
նացն քո, և գերեալ զիս
լուծ՝ Ո՛ այն ասէ՝ որ ամե
պաշտքն առաքականային ՚ի
բաբիլացւոցն ունի և ասէին՝
ոչ գոյ մեզ տեղի պատճա
ռանալոյ առաջի այս
նէ կամ զիւրեանց իսկ ըզ
վատթարանալն ՚ի բաբիլոն
ասէ. Ցորոց գաղիքն ամե
ին և ասէին՝ ոչ գոյ մեզ
ժամ բանալ զբերանս մեր.
բն՝ Ո՛ որ առակ Հբ սաղ
մոսին ազդէ. լծ՝ Ո՛ յն
որ ասէ, Հլսէ ունի ՚ի ձեռ
պոյ անիրաւութեի նոցա.
բն՝ Ի ձորն վրէժխնդրու
թեան. լծ՝ Ո՛ կուտորուա
այլազգեացն ասէ յաւուրն
յոասափաթու. որ գերեալ է
՚ի մեռացորդսն. բն՝ Ո՛ էն
առ սուսեր խորհրդոցն.
լծ՝ Ո՛ պատերազմ բնուեա
ասէ, որ ցանկայ մարմինս
հակառակ հոգւոյս. որոյ ե
բինակ էր ժողովուածն այ
լազգեացն ՚ի վէր իսրայէլի.
Ա՛յ ասէ պօղոս, տեսա
նեմ զայլ օրէնս յանդամս
իմ, զինեալ հակառակ օրի
նացն քո, և գերեալ զիս

ասէ. իսկ ապաշխարին և
հանդերձելոյն՝ մշտնջենաժ
ամ. բն. Ն՚ոյ՝ գոյ՝ և ը
ղոպայի. ե. Նասայի ասէ՝
որ վախճոյէ յահէն, անկցի
՚ի գոյ. և ելեալ՝ իջցէն՝
անկցի յորոգայի. Ոպ և
աւելին ամովսայ ասէ, եթէ
վախանուցաս զբ յաւիժու՝
պատահեացի արջու. և ան
սի զբծեալ՝ հինդիպեսցի
օձի. բն. Ն՚ասէն գծագր
բեն. ե. Ո՚կերս կատա
րածին ասէ որ վերոգրե
ցաւ յօրինակացդ. բն. Ն՚մե
նավարան. ե. Ճամ դի
մաց շիւարանք և մեղաւո
րին յաւուրն ահագին.
յորմէ զերծուսցէ զմեզ քս
որդին ոյ ամէն.

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ն՚ահաւասիկ Նրկուտ Ոուխտ։
բն. Ը՚ամառեցեալը քան
զամարէկ. ե. Ո՚չարուի
ամարեկացոցն ասէ. որք
յամառել ընդդէմ կացին
խնէի յերուն յեղիպտոսէ։
բն. Ն՚ընբժշկական քաղաքն
դրօշելոց. ե. Ո՚քաղաքն

ասէ. որ յորժամ
լցուի զբարկուքին ոյ ըն
դունի. բն. Ն՚ի վերայ մար
քայուքին ոյ. ե. Նրկու
զօրուի և քաղաքացոն
ոյ. բարեբաթեն և պատու
հասեն. ոպ ցուցաւ յար
քայն յովսափատ և յեդօ
մայեցին. Նյն կատարի ձշ
մարտապէս յահեղ դատաս
տանին քի որ ասէ՝ եկայք,
գնացէք. բն. Ո՚արմին և
ղևղց. ե. Ն՚ոյն է որ ասէ,
մի՛ մնասցէ հոգի իմ՚ի մար
դիկդ՝ վասն լինելոյ դոցա
մարմին. բն. Ն՚ազմաց տը
կոսեաց. ե. Ո՚կրկնուն
մեղացն ասէ. որպ շահին
շահն. բն. Ը՚անդիմանողաց
ձշմարտապատմից. ե. Ո՚ր
են գպրուքիւնք հրաշից
յաւուր դատաստանին.
բն. Ո՚ձեռին նորին վե
րացուսցէ. ե. Ո՚իննամն
եղէմի, և զհարուածեան այ
լազգեացն ասէ. բն. Ն՚ոյնք
ընտրուիք ամօք չափեցան.
ե. Ո՚ոցա հարուածն և խը
րախուքիւնն անցաւոր էր

զուա՞մ անգամ տեսին զը
նա՞ յիմարեալ էր. Ո՞ իբա
տուե՞ զոր ունի աղաւնին՝
ի փոխանակ հանդար
Ո՞ չ
խնդ էր, և դորձովքն ոչ։
աղաւնոյ. Ո՞ ի անմամբն
մեան՝ զկերսին միայն ունէր
կան։ Ուսկ տունն եփրե
հանդարտ և ընտել մարդ
զանէին ի քաղցրատես և
միտ. որ ի հնձ։ Նմա՛ ա
եմ ասէ յիմար, և ոչ միա
յիմարութ։ Ա՞ զանի
լու աղաւնիս միշտ

դառնալ՝ի մեզ։

ի վերայ նը այնիք մեզացն,
լութի։ Ա՞ յր ծաղկեցին
ածպաշտութիեն զկատար
և նա ոչ զգայ իմանալ և
ոչ զգայ զհասակին իւրոյ
նուկ՝ի կռապաշտութին, և
յիմարեցաւ ոչ զբար մա
զգաստանալ՝ի սէրն այ, նա
որ պարտ էր նմա առաւել
ժամ ինացաւ ժամանակաւ՝
ուղղութ իւրոյ։ Ուսկ յոր
մեծացոյց և ինազանդ ա
բար նմա զհեթանոսս վա
ծաղկեցոյց զնա՝ որ յա
ասէ, յորս եղեն նշանք
քի՝ և ոչ հաւատացին։

Նո՛ կամ զայն ասէ՝ որ յա
ւութան խնդի՝ պահապան
ածն էր նը, և նորա զպատ
կերս կրեաց՝ի պարիսպն
դրօշին՝ի պահպանութի
քաղաքին։ Են։ Ա՞պստամ
բութեան հինն իսրայէլի։
ը։ Որ ապստամբեալ յայ՝
կանդնեց զերինգեան՝ի դան
և՝ի բեթէլ։ Են։ Ուխտա
զանցութեն յուդայ։ ը։ Որ
յայ՝ և որ՝ի բաբելացոցն։
Ա՞տրոյ ասէ երեմիա, որ
դարագաւ ապստամբութեն
խնդի առ ուխտազանցու
թեամբն յուդայ։ Են։ Ընդ
ամբեալ դեր քան զծուր։
ը։ Որ նախատեալ պարսա
ւեցեան յայ և՝ի մարդկէից
նը։ Են։ Ա՞ լիբս եփրեմի։
ը։ Ուբրև զողայ սիրեալ
ածն զինդ և կոչեաց զնա
յանուն որդւոյ։ ոմն ասէ
ովսէէ, տղայ էր իսրայէլ
և սիրեցի զնա, և յեգիպ
տոսէ կոչեցի զորդի իմ։
Նո՛ այլ թէ՝ որպէս անդրա

առնես իւրեանց աւերեալ
յայլազգեացդ, և ոչ ըմբռնե
ցայան · ոյք և ի բարձ ա
ղաւնոյ · բն · Ձնե եղեռ
նայինն · ը · Ի սրբոցն՝ ես
օձ ընարեցայ ասէ, և իժից
նմանեցայ · որ ի յղանալն
զհայրն, և ի ծնանիլն զմ
մայրն սպանանէ · բն · Ա՛ր
ջին հարուածոցն եղէմն ·
ը · Ո՛ւիտասինն ասէ ·
բն · Ի՛ բանից վստահարան ·
լ՟ծ · Ա՛ր է փականքն ·
բ՟ն · Ընդեալ շինուածս
խօսուն · լ՟ծ · Ի՛ երկեալ
մարդս, որ խօսուն շինւած
եմ՝ կրկին բորոտեալ աղ
տեղացայ · բն · Ի՛ երմանն
օրինիւ · ը · Ո՛ բորոտու՛թ
ուանն իսկ լի ասէ · զոր քե
րէին և ընկենուն՛էին ի տե
ղի անմաք · բն · Այո՛ւմն ը
ղբգական · ը · Ա՛ր քահա
նայն աղօթիւք լայր և աղ
տասո՛ւքն կա՛ւ առնէր՝ և
այնու՛ն ձեւիէր զորմն ·
բն · Ի՛նձարակ դառեալ յերե
նարից · ը · Ի՛ն դարձեալ
կրկնէր մեղքն, և կամ յա

մառէր ի նոյն , բորոտի՛ր
որմն բոլոր · որ անչնար էր
քերելոյն ի սրբուի կալ
դուրիլ· բայց թէ ձեռամբ
շինողին քակտել զքարինան
բն · Հրամանաւ՛ հզօրին ·
ը · Ա՛ր զօրէնան հրամայեց ·
բն · Ի՛ստ դա՛նանելոյ աճա
ղնորհին · ը · Ի՛ն աշնորհ
էր մովսէս՝ որ ա՛ն անուա
նեալ էր փրկօնի՛ ի ձեռն
բազմազան հրաշիցն զորս
առնէր · Ո՛ իրս արուածին
բորոտու՛ն՝ ի՛ ղեւտացւոցն
դիտ ի՛ ձէդ համարն ·
բն · Ի՛ երկայնամիտ բազում
ողորմ և ճշմարիտ՝ ըն սբյն
յօհաննու ձայնին · լ՟ծ ·
Ի՛սեն թէ, աւետարանիչն
յորժամ հանդերձեալ էր
ասել զաւետարանն՝ նախ
աղօթեաց առ աստ տալ նմա
առաքնորդ զհոգին սբ, զի
ըստ հաճոյից սյ կատարեսցէ
զգրածն · Ո՛ նոյն հոգի և
սա՛ հայցէ, զի կատարումն
գրոցն՝ բստ կամացն սյ եղ
ղեցի · (Ո՛հաննու՛ն՝ ի բնա
բանի անդ՝ (Ա՛ստուա եդաւ

դրեսցի և՛ի փրկուել կար-
Ն. տառաբանէր, լծ.
Ն. տառաբանէ՛ր, բն. Ան
որ ե լսոյց արժանի. բառ.
նադրծ. լծ. Ղ արագ ործ.
բաղձամաեալ է. և կամ
այն որ զՀպարտութիւնն ի՛
բնուէ ունի. բն. Նշե-
նեցուն ունի զկրկին պա-
ատահման. լծ. Կրկնա այս
ասէ՝ զայ հատակի կիրս
մեղաց՝ նշանակեալ ունի
ի՛ դէմս իւր. բն. Ընդհակ
նի ժամն. լծ. Ցղայութիւն
հատակն է. բն. Ուշեցեալ
շափու արբունան. լծ. Նրի
տատարդական հատակն է.
բն. Ի կատարած աւուրն.
լծ. Ներումն է. զոր ա-
ռակ աւետարանին ասէ Ընդ
առնօտս վարձել զմշական՝
և որ ի կարգին. բն. Ինչ
նադոյ բարձրայօնն. լծ.
Որ ի բնէ առաքինութեն
բարձրամտեալ է. և կամ
այն որ զՀպարտութիւնն ի՛
բնուէ ունի. բն. Նշեղ-
նադրծ. լծ. Ղ արագ ործ.
որ է լսոյց արժանի. բառ.
Ընտ արբանուէր. լծ.
Ընտատուքն է. բն. Ան

լոյն ճառից լուսաբանեն.
լծ. Ո՛ առաքինակայ ճառան
ասէ՝ զոր հնդերձեալէ ա
սել. որք յայտնեն զայ մար
գասիրութիւն. բն. Ո՛ ան
ներցունդ ունի զկրկին պա
ատահման. լծ. Ինքեա այս
ասէ՝ զայ հատակի կիրս
մեղաց՝ նշանակեալ ունի
ի՛ դէմս իւր. բն. Ընդհակ
նի ժամն. լծ. Ցղայութիւն
հատակն է. բն. Ուշեցեալ
շափու արբունան. լծ. Նրի
տատարդական հատակն է.
բն. Ի կատարած աւուրն.
լծ. Ներումն է. զոր ա
ռակ աւետարանին ասէ Ընդ
առնօտս վարձել զմշական՝
և որ ի կարգին. բն. Ինչ
նադոյ բարձրայօնն. լծ.
Որ ի բնէ առաքինութեն
բարձրամտեալ է. և կամ
այն որ զՀպարտութիւնն ի՛
բնուէ ունի. բն. Նշեղ-
նադրծ. լծ. Ղ արագ ործ.
որ է լսոյց արժանի. բառ.
Ընտ արբանուէր. լծ.
Ընտատուքն է. բն. Ան

ըստ յարմարութեանն.
իսկ ասա՝ ըստ որում ա՛նձ
յուծմունքն հաճանի։)
բն. Ղ ուս աստիճանաց։
լծ. Ո՛ կարդ դլխոցս ասէ.
և կամ զաստիճանաց սաղ
մոսն որ ասէ, երթալով եր
թային և լային. որք բար
ձել տանէին զսերմանիսն։
Ո՛ւմանապէս և զաճարտ ա
ղօթիցս հանդերձ պտղով՝
հայցէ ընդ յոյ զգնծութի
ասա և՛ի հանդերձեալն։
բառ. Ո՛ռման ասողին։
լծ. Ո՛ արդարէն եսայի գո
չէ ասելով, ոյժ թագաւոր
լոյս և կեանք մաշելոյս։
բառ. Ինքաշեկ լիբանանու.
լծ. Ո՛ առաքինութիւնս իմ
ձշմարտեա՛ ասէ ըստ քոյին
կամացդ. և զանութի՛ հո
գւոյ իմոյ հրաշիկացո՛ որպէ
զպղինձն լիբանանու. որ
պայծառ է քան զոսկի. և
թէ կեղծաւորութ պղինձ
եմ, ձշմարտապէս զիս ու
կիացո՛ վարուքս։

****

Լ՚՚՚

Լ՚ուծ՚ Ա՚ՏԵՐ Ա՚Ն՚

բառ. Ա՚ղբատն ամասեայ. ած. Ա՚ր եւ արբեալն ոգիա՝ որ խունկ էած՚ի տաճարին եւ բորոտեցաւ. բառ. Լ՚ճկ՚ղոպք. ած. Խոտովութեան եւ վրդովման անուն է. ոպ եւ յամպս է տեսանել յոր ժամ որոտմունք լինին եւ կայծակունք. Ա՚ղթատուն երկու իր ցուցանէ տուրբս յաշխարհէս. եւ համեմատէ՚ի տեսեակս մեղացն որ՚ի բեր նուիրիս մեր պատուիրին. միայն զդէմսաւորսն յիշելով եւ զմասանցն զանց առնելով, ՚ի մատուրսն ապաստան արարեալ. Լ՚ած այն որ ասէ՝ պատուհեցաւ փարիսեցին, ոչ թէ պատուհեցաւ՝ այլ այնու զոր ինչ ասացն եւ արարեալ էր՝ պատուհոյ արժանի էր, թէպէտ վրիպեցաւ. Ա՚մանապէս եւ ըզհա թէեւ պատուհասեցաւ, այլ կամք նոր այն էր՝ թէ այ խունկ մատուցանեմ. եւ ես զիս չզգիտեմ ասէ նոյն գունակ վատեալ ՚ի

Լ՚ուծ՚ ՁՐԴ Ա՚Ն՚

բառ. Լ՚ղձալի էր ըստ զբ րոյն. ած. Ո՚յոքայ անիծա նելն ասէ զօր ծննդեանն.

Լ՚ուծ՚ ՀՆԳԵՐԴ Ա՚Ն՚

բառ. Ը՚ղ ըմբռշխանելն. ած. Ա՚ծառելն. բն. Ա՚ովսիկ սեան յանդիմանութեան. ած. Ա՚յն է որ ասէ, եկեր յակօբ և յապեցաւ և ան դուշեաց զսիրելին.

զեցաւն. ած. Ախ ուաքը սո վան փրկութիւն եղիցի. և ինչ ոք սիրով և յուսով զերկրպս գրեցաւ և ստացաւ բն. Ա՚մբարտակն վատա հութիւն. ած. Լ՚շտարակն սրբութիւն. բն. Ո՚ուսոյն ձը գարան. ած. Լ՚ար յուսոյն՝ որ ի հաճատան. բն. Լ՚ինձ նական ցաւոց. ած. Ա՚ահ հոգւոյն է. բն. Լ՚ինկլուզել. ած. Լ՚ինկղմտալ. բն. Ա՚ղ բից. ած. Ա՚րդապետից. բն. Պահպանակն վատահութիւն. ած. Ա՚ճաճատն յուսով. կամ պահպանութիւն հրեշտակաց.

Լ՚ուծ զուբիւր զոլ՚.

բառ. Կատանելի. լուծուիլ. զոլորտելի և սարսափելի. բն. Ընդմիջերեկացիլ. ե. Ընդհատար և անտանելի. բն. Ո՛ատաճեալք. ե. Ոտոտրեալք. բն. Զոսրոտելք. ե. Զարսաւճելք. բառ. Ոտոհերականք. ե. Ընդոստ և ճեղճեղուտ. բառ. Ընբշխուք. ե. Զկորսիլ մոլոր. որ ի կերօղ և արբեց

գող.

Լ՚ուծ զուն իւր զոլ՚.

բն. Ձ՚ժար. ե. Զողորք. բառ. Զդորիմ. ե. Ընդդէմ կամ և հակառակիմ. բն. Ցոյզք մատաց. ե. Շարժուելիս խորհրդոցն ասէ. բն. Ոտոտանք. ե. Ընդադրանք.

Լ՚ուծ Տուն իւր զոլ՚.

բառ. Ի՛նապէս մատնեն կորստեան. ե. Ո՛յսմա հատուցին ասէ՝ և զհանապազ պազարդ մեղանչելն անտես առնեմ. քանզի թէ մարդ յուսահատի ապաստիլ ի մեզ

ի սէրն այլ՝ վայ զնա հազար բերան։

ՀՈՒՆՎԱՐ

Լ՚ուծ Ընդուն իւր զոլ՚.

բառ. Ընդպազին. ե. Ընդ զէն լինիմ յուսոյ և հաճատոյ. որք զէն են յաղթօղք ընդդէմ չարեաց. որոց ինքն նաճինք են յանձնէ և՛ի բնութենէ, և որոց արտա քուստ ի ստնայէ. որք վէ բապրեցան ի վէց ձառն։ բն. Ընահոդուզեան. ե. Ընդդէմ զէնուցեալ. զինեալ. զէնուցեալ

պէ և զաշն թողու · և յա
փեղով զարիւնն՝ զդժոխ ը
րովեանն իւր պարարէ ։
Օ՚ի որպ դժոխք և կո
րուստ և ծով ոչ ասացին
շատ, նմանապէս և որովայն
գազանին թէպէտ և պա
րարի արեամբ, բայց ոչ յա
գ ։ Յոպէս և սատանայ
հանպազ զմեզս առնել տայ
մարդկան և ոչ շատանայ ։
բն · Ջեծանաւ, ա · Ջաստ
բրով այնքան գանեցայ ՚ի
սատանայէ՝ մեզացն բրով՝
մինչ ՚ի մահ ։ բառ · ՚Ի վեր
քան զորոց · ա · Օ՚ նախ
նիսն ասէ զորս պատու գրր
Ջաւէ · և նորքա ամենեքեան
մեռան, և ենովք միայն յան
մահութիւն փոխեցաւ Հաճա
տուվ։ բն · Ընտեսից ձը
խուքբ · ա · ՚Ի հեռուստ
աեսին · և ցնծացան հաճա
տուվ և յուսով · բն · Ը
ջափ ընտրականացն · ա ·
Օ՚ քիչ ընտիր և բարի մա
նացն և հաճելեացն այ
ընտրեցի · բն · ՚Լաւնի գա
հերէց · ա · Օ՚ Հաճատան

զաց, նմա՛ վիճակի հայհոյու
թիւն հոգւոյն այ՝ որ ան
կար համարի զայծ քողու
զմեզս · Ինչպէս և այլ ոչ
առնէ զմեզս, բայց՝ զի ոչ
հանաւսայ փրկութիւն, ընդ
որշտ մեղուցեալն կորստեան
մատնի · բն · Օ՚ նոյն վհա
տութիւն ծնունդս արտա
գրեն · ա · Օ՚ ի և զնոյն
երկիւղ յառաջածեն · որ
՚ի վեհ հանաւոյն և՚ի սի
րոյն այ անկանիլ տան ։
բն · Ը՚պիկար · ա · Ը՚նկար ·
բառ · Պաճարեղինաց · ա ·
Ը՚նատնոց · բն · Ը՚ռասան ·
ա · Պարան · բն · Ը՚նդ ա
ռաջնումն միշտ փառաբանել ·
ա · Ը՚նդ յուսահատութիւն
հանապազ փարի և շրջուր
թիւ ստնայ · Ուսկ երկրոր
դաւն որ է մոլեգնաբար մե
ռանիցին · այս է խելագա
փիլ՚ի մեղան · Ալ ասէ նրան
բարեղ թէ՝ ըմբռնեալքն
՚ի մեղ՝ ՚ի մոտաց և ան կա
նին · բառ · Լ՚ափիկոզ դը
ժոխրովական · ա · Ինձնէ՝
որ զարիւն անասնոցն ըմ

ասէ · ըստ պօղոսի որ ասէ,
սրբա երեքեան մի են· հա
ւատ, յոյս, սէր· յորոլո
դուքեն փառաւորը, նո
ւատ է՝ նպար· Յոյս, ո՞ր
դի· Սէր, որդին սուրբ·
Որ ոչ օրինեալ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն·

※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ ՚՚ծ՚՚ Ջատերէ ՚՚ւ՚՚
բառ՝ ՚՚ի սկզբնաւորն իմ
եղելոյ, լծ· Ո՞ւրանալն
յարգանդի ասէ· բն· ՚՚ի
նորոգս այս փոխադրուի·
լծ· Ի՞նչ յապէս հաւատամ
ասէ արդարունալ ՚՚ի մեղայ·
որպէս զնկարիչն յորովայնի·
բն· ՚՚ի ձեռն ձեռին· լծ·
՚՚ի ձեռն յի· որ է ձեռն այ
հօր· բն· Որ ընդ ծիծա
ղիկն առնմին հեծէ· լծ·
Ո՞րպէս ոչէ մոռացեալ մա
ղաւորն զերկիւղն այ, յոր
ժամ յորդոր ծիծաղի, յո
գոյ հանէ դարձեալ և հա
ռաչէ· բն· ՚՚ի շնահար նշու
լից· լծ· Ո՞ընացուածք յու
սոյն· բն· Ինու նշանաւորս
լծ· Ինու առնլին որ հ ամ

ձեաց ՚՚ի տիլմն ըմհորոյն· իբր
զքնեալ մարդ՝ որ ակն ու
նի զարթնուլ· նոյնպէս և
յոյսն ՚՚ի սիրտ մեղաւորին
ծնանել՝ զորչ ՚՚ի փրկուի
դարձին· բն· Ծախածելոյ·
լծ· ՚՚ի խոր տրտմելոյ· բն·
Հանդերձի· լծ· Պատրաս
տի· բն· Ի բնեն աղագ
մամբ· լծ· Ըստ ազգ
խոնհ խառնեալ աղային
՚՚ի սպաս խորհրդին· այսինքն՝
Ինդրուկ, Հաղբան, Ո՞ա
հրոկէն, Հեռաւորի·
՚՚Նմանապէս և մարդս չը
րիւք առաքինութեն՝ որ է
խոհեմութի, արիութի, ողջա
խոհութի, և արդարութ,
խառնի ընդ երեք առաքի
նութիս ածային· որ է հա
ւատն, յոյսն, և սէրն·
Ի՞ն յորժամ այսոքիւք մատ
չի ոք աղաչել զայծ, քան
զամ անուշահոտ խունկս
առաւել հաճոյ և պարա
րտութի է այ· բն· Փոքրն
եղիազար· լծ· Որդին ա
հարանի· որ ոչ մեռանի ընդ
աւազ եղբարցն· Ի՞նչ կամ

կանին ի նշանակ · Ա՛ր ·
դամ առնա, որ ծառայ֊
կեցայց ի տանջանաց կար֊
ապրեցայց ի մեղաց և փըր
սէր ցուցանէ, և ոչ վա՛ղ զի
պարզևացն ասէ աղաչեմ
զնա՛ծ՝ որ զվարձկանականն
պատարագ՝ ոչ թէ վա՛ղ
լոյս է կենդանութիւն ·
ա՛ղ ·

զայն եղիազարն ասէ՝ որ ի
յերկրէդ դիմս մակաբայե
ցուցն առաքինացու՛ հա՛ա
տով, և ամ ժողովրդեամբն
ապրեցո՛ ի կոխելոյ փղացն
են · Ո՛ զրինակին ուշադիր
լ · Նովք որ տուժեաց
զտուպանս նախահօրն մեր՝
պահօքն իւրով, և յեր֊
կինս փոխեցաւ · բառ · Ի
բուսոյ տհաս հասակին ·
ւբ · Այլ հարսունքն են
որք էին ի դատերցն կայե
նի · որք հաւատով ի նոյ և
յորդիս նր յարեցան և ոչ
կորեան · Այս թամար և
հռաքերբա որ է ռախաբ՝ և
հուդիթ, որք նախամայրք լի
նելով քրս, ի կամարն երկ
նից համբարձան · են · Ի՛ զ
մեր եղիազարն ասէ՝ որ ի
յերկրէդ դիմս մակաբայե
ցուցն առաքինացու՛ հա՛ա
տով, և ամ ժողովրդեամբն
ապրեցո՛ ի կոխելոյ փղացն
են · Ո՛ զրինակին ուշադիր
լ · Նովք որ տուժեաց
զտուպանս նախահօրն մեր՝
պահօքն իւրով, և յեր֊
կինս փոխեցաւ · բառ · Ի
բուսոյ տհաս հասակին ·
ւբ · Այլ հարսունքն են
որք էին ի դատերցն կայե
նի · որք հաւատով ի նոյ և
յորդիս նր յարեցան և ոչ
կորեան · Այս թամար և
հռաքերբա որ է ռախաբ՝ և
հուդիթ, որք նախամայրք լի
նելով քրս, ի կամարն երկ
նից համբարձան · են · Ի՛ զ
մեր եղիազարն ասէ՝ որ ի
յերկրէդ դիմս մակաբայե
ցուցն առաքինացու՛ հա՛ա
տով, և ամ ժողովրդեամբն
ապրեցո՛ ի կոխելոյ փղացն
են · Ո՛ զրինակին ուշադիր
լ · Նովք որ տուժեաց
զտուպանս նախահօրն մեր՝
պահօքն իւրով, և յեր֊
կինս փոխեցաւ · բառ · Ի
բուսոյ տհաս հասակին ·
ւբ · Այլ հարսունքն են
որք էին ի դատերցն կայե
նի · որք հաւատով ի նոյ և
յորդիս նր յարեցան և ոչ
կորեան · Այս թամար և
հռաքերբա որ է ռախաբ՝ և
հուդիթ, որք նախամայրք լի
նելով քրս, ի կամարն երկ
նից համբարձան · են · Ի՛ զ

Թուխ. Ը. Օ դաւանութիւն
ուր Հերետիկոսքն ասէ.
ԲՆ. Նարեհրատանն քո ակն
արիւնք. Ը. Ո՞ր երանելոյ
պետրոս. և ես զայն ու-
սոյց և հաւատացի ոչ գնա.
զնոյն և յիս ակնարկեա.
ԲՆ. Ընդէր խոկ իցեն. Ը.
Թէ և՛ վերջ իցեն չարիքն
իմ քան զօրէնս բնութեա,
բայց նշաւակ լինին առ քոյդ
երկայնմտութիւն.

Լ՚ՈՒԾ՚ ՁԵՒՐԴ Կ՚Ը՚.

ԲՆ. Ա՞հա ուր պաշտօն
Ը. Օրէնքն մովսիսի՛ ըս-
պանանէր զմահու դատա-
պարտեալն և ոչ կեցուցա-
նէր. սա՛ կ բռնացեալն ոչ
եռես և զանց արար՝ ահա
բռնն ինքեան. Ուստի վե-
ստացի ինձ կիրակոսն ասէ.
զի սկսեալն ի մովսիսէ՝ ի
նա կատարեցաւ. ԲՆ. Ա-
ստուածային օրինակութեամբ.
Ը. Օրէնքն և բանն յոմ
հայհոյեաց գեր քան զօրէնսն
արձանացաւ. այն որ ասէ,
աղաւաղիկ տապար ի տակ
այնպէս պաշտեմ զձեզ՝ ոչ
կենդանին զկենդանութիւն,
և զդպրականն զդպրութիւն,
և շինչաւորն զշունչ. Օ՞ ո՞ր
օրինակ՝ կենդանին առնոյ
կենդանութիւնն չի կենդանի,
սոյնպէս և ոչ ես թարց այլ,
Ա՞յս է սէրն որդիական՝
որ քան էութեն իւրում պաշ
տեմ զձեզ. ԲՆ. Ոչ ասացի
հանդուցիր. Ը. Ոչ երբ
կու քուղ հանդուցիր միայն
նան, սոյնպէս ասէ ընդ՝ ոչ
թէ ես յոտսով հանդեալ
եմ և կցեալ չեմ՝ թէ շը
նորհս ընկալայց, զի չոյնն
պարգեւաց ձեզ է. այլ սի-
րով կապեալ եմ՝ ինձ
ԲՆ. Հրաւիրեսցես. Ը. Ոչ
մարդկան ցնորից. ԲՆ. Հու
մամբ հաւատոյ. Ը. Ոչ ամբս
ոչ բուրվառ, մաղթանքս
որպէս խունկ, հաճասա որպէս
հուր. որ բուրէ զանուշա
հոտութիւն՝ ի հաճոյս կամաց
ընդունողիդ.

Լ՚ՈՒԾ՚ ՁԵՒՐԴ Կ՚Ը՚.

ԲՆ. Ո՞ր մերն է ծանօ-

ծառին դնի, հատանել զոչ
բարի գործօղսն։ բն. Յա
ռաջ քան զփորձ առաջա
կայիցն։ ը. Ի փորձէ զմե
ղաւորն։ այլ տապարաւ հա
տանէ. ով ուր յս մի՛ երև
եսցի այն՝ի քեզ։ բն. Պահ
պան անուն աստուածտան
եայդ։ ը. Ո՛ սամարացիան
ասէ, ոչք տեղապահ ան
դաստանացն եկին. զի Ձ
ամաւ յառաջ քան զերու
սաղէմ՝ գերեցաւ իսէլ՛ի
Քաղաւորացն ասորոց. և
Ճաց պարարտ երկիրն իս
րայէլի անմարդ. վայ աս
լիք հրամանաւ Քաղաւո
րացն եկին պահապան տե
ղեացն։ Ո՛ յարոյց ձա՛ի
վերայ նոցա զդազանս վայրի
ոչք սպանանէին զնա։ Ո՛
ձեացեալ յիսէլէ ծերոք և
անպիտանք ոչք ոչ գերե
ցան՝ ասեն ցասորիան, ան
ձնար է ձեզ կեալ՛ի տեղիս՝
եթէ ոչ պաշտէք զձա՛ երկ
րիս. և նոքա Քլփատեցան
և մտին ընդ հրէսն։ Ոչայց
ոչ խառնեին հրեայքն ընդ
սամարացիան. որպէս ասայ
կիննն սամարացի, և հրէ
այքն զքա՛ ատէին և սամա
րացի կոչէին, զի և էր իսկ
Ճշմարիտ պահապան իսէլի։

Ի՛ւն՛ ՃԵ ԵՐԲ Կ՛Ս՛։

բն. Կ՛ելոց լերանց վե
րադրէ. ը. Ո՛ այն ասէ՝
որ Ճե կանգուն վերացաւ
ջուր հեղեղին առնոյիւն։
բն. Հակիրճ հատուցմամբ։
ը. Ոչ պոռնկին և անդա
մալուծին ասացեր Քողել
լիցին քեզ մեղք քո։ բն.
Ո՛ւր քաւեսցէ բստ մարդա
բէին։ ը. Ո՛յացի Քէ պատ
մեցից ինձէն զմեղս իմ, և
դու Քողցես։ բն. Ո՛ւր եր
կարաձիգս առնուիս Քէ։
ը. Ո՛ր եսայի ասէ, վայ
այնոցիկ՝ որք ձգեն զմեղս
խուրձանց չքարև երկայն
պարանաւ։

Ի՛ւն՛ ՃԶ ՈՐԲ Կ՛Ս՛։

բն. Ո՛նտարբափակ։ ը.
Տարեբերդ մի զմի փակեալ

են . զուրն զհողն , և օդն
զջուրն . և հուրն զօդն . և
եթերն որ է հաստատուի
զհուրն . զբեղէն կամարն
զհաստատութիւն . և վերինն
արփին զջուրն . և այն՝ ոե
ղիք է հրեշտակաց և կայանք
սրբոյն . և ած է ի վեր ամի.
բն . Հատիանցութիւն . ը .
Ապ հուրն յերկաքին , և
լոյսն ընդ օդ , այնպէս և
աած յամենայն էակս . բն .
Ի ո՞ւ սակս նախնուամն . ը .
Ասացէ թէ՝ միշեա զիս որ
դորմուեք քումմ և ու՛ միրա
ձունս . ի քաղցրութիւ և ու՛
յարդարուեք . Ողորմութի
և քաղցրութի՝ առաքինի է .
Ոսկի իրաւունքն և արդա
րութի՝ վերինն . բն . Հաղո
թարանն վայրի . ը . Ո՞ն
ձամբս յերկեղեցին լինիմ
ասէ , և մազթս յամ տեղիս
շրջագայիմ բն . Հակառակ
քո համբրձելոյն . ը . Ա՞ն
մարդքոմ՝ ասէ .

Ի՞ւրք՝ ՀԷ ԵՐԵ Գ՝Ը՛.

բառ . Ա՛Հ միշ անձուկ
միայն բացակայութիւ . ը .
Ասակաւ հեռի էր տունն
ուր էր քո՝ ի տանէ հա
լածութիւն . և ես հաւա
տամ ասէ և ոչ սուղ ինչ
միջոց լինիլ յարդարացու
ցանելն զիս այ . բն . Դա
տակնիք . ը . Ո՞վ է որ
ըզդատն կարճն և բանիւ
կնքեն անդարձ լինիլ . որ է
վճիռ .

Ի՞ւրք՝ ՀԸ ԵՐԵ Գ՝Ը՛.

բառ . Գայոյս խոնարհ բա
նաւոր . ը . Ասայի՝ երե
սիս՝ և եզէկիէլ յօրինակ
քի՝ անկեալ և բարձրացել
ասեն զմայրան լիբանանու .
բն . Յանէից գոյաւորու .
ը . Ո՞ աչս կուրին ասէ ,
զոր նոր ստեղծ կաւուն՝ ի
թէրոն . և է իր կազմաց՝ ի
բժշկութի աչայ կուրին .
Ո՞ արտեւանունն . Ի՞ զ
թարթափան . Ո՞ հոգան .
Ո՞ սպիտակուցն . Ո՞ սե
ւուցն . Ո՞ պուպուկան .
Ո՞ բիբն , որ է լուսոյն
կալն . բն . Երկու ց կայից

ղին ի շինել սանդաղիցայն, ի պատիժս։ ՅՕրինակ նո
ին ի առ մի տան զմեղաւորն ի առ մի տան զարբունս։ Եւ
այլն աղաչէ տէր՝ այսրէն թափել զայն, զի մի՛ անդէն
արբուսցէ։ Բան. Տարտա
րոսն, լուծ. Ուր գեհե
նին է և սառնամանիքն. որ
վայ որ արբեալդ էք՝ և ոչ
ի գինւոյ։ Ընդ դահիճ ա
սէ, քաժակ ի ձեռին տէն՝
գինի լի՛ անապակ. որ է բար
կութեանն նշանակ։ Ապ ասաց
վն նաբուզոդոնոսորայ,
քաժակ բարկութեան ի ձեռին
իմում, և ում կամիմ ար
բուցանեմ զնա։ Ի՞ սյս է
ասելն, խոնարհեցոյց յայլ
մանէ յայս. որ ցուցանէ
զայժմու պատուհասն՝ որ
գայ հրամանաւն այ ի վէր
աշխարհիս։ Ո՛ր օրինակ՝
զպարզ գինին խրճեն՝ եւ
ապա ի մրուրն հասանեն.
նմանապէս և այժմու պա
տուհասս՝ պարզ գինի է առ
յաւիտենական տանջանաւն,
և այն՝ մրուր որ է բոլոր։
Ալ այլ աղաչէ ոբս՝ այսրէն
թափել զայն, զի մի՛ անդէն
արբուսցէ։ Բան. Տարտա
րոսն, լուծ. Ուր գեհե
նին է և սառնամանիքն. որ
վին առ մի տարեալ են. և
մի առ մի տան զմեղաւորն
ի պատիժս։ ՅՕրինակ նո

ւերին, լուծ. Ասայի ասէ,
նուիրէ, լ. Ո՛ր մրուրս անօրէ
նք. Ո՛ր մեղս ոչ
ի գործեցին։

Ալ՝ Ձի ուր կու
գան։

Ձ ՄԱՅՆԱԿ։ լ. Երկու են
ուղիք յորս կայացել է անձն,
և երկու կողմն մինչ ի սպա
նանոյն, Յորժամ մի կողմն
վտասի, միակողմանի ասի։
Բան. Ձեռևակն բարձոյ։
լ. Ուրն է, Բան. Ո՞վ
ռաբանարան հաստատածոյ,
լ. Ելանել դիմին խոսե
ցաւ համրն, Բն. Ընդհա
նաց, լ. Ո՞ւլ ընդերոյն
զազարու ասէ, Բն. Ընդ
րեւելեցոյ վրիպակ գար
շուիք, լ. Ջրգողելն
ասէ. որ լինի ի խանդաղա
մանէ ըշխին՝ և յոտուտց
մանէ մարմնոյն։ Ո՞ւ այն
երակն որ զջուրն ի բուշտն
տանի՝ խափանի, յայնժամ
ջուրն ի բոլոր մրմինն կու
ցրուի. և սակաւ մի ուռոյց
կուտայ ի մարմինն. և լինի
մարդն գարշահոտ և միշտ
ծարաւի. և շատ խմելով
ոչ լինայ։

※※※

Թէ նախ ի սինայ ցուցեալ.
նոյ. ճ. Ի յս կատարեալ տու
փայ. բն. Ձուցաբ ի սի
նայ ասաղն աստուածոյն Հուր մ
ասէ ընդն առեփանոս, և
ցոց Հասատ՛ածն է. որպ
բերական. ճ. Նաբե՛լ
կուէ. բն. Ասմիայ բա
ծոց Հուրդ ի բարձոյ ի բա
ծոյ, Ասմիայ զայմ խոր
ցոք. Ասմիայ զայմ խոր
Հուրդ փրկուբ մերոյ յայ
իբր զսեսիլ Համարեցաբ.
բն. Ի սիրած անկարկա
տելի. ճ. Ասատատակն
կատ՛ի, զոր Թաղեաց մար
գարէն երեմիա բանի՛ ուն
ի գեհեն եփրատ. և յորժամ
ասաց առնուլ՝ էր խոշեալ
անկարկատելի. և ասէ ցնա
որ՝ սոյնպէս եղիցի ժողո
վուրդն իմ. բն. Ձանդերձ
ապահարիլ. ճ. Ասէ Հա
լաբ դաշտանի՛ արձնամա
Թախ. բն. Ձորդ Հային
անօրէնութբ. ճ. Ասէ մով
սէս ի դիմաց այ, ի վերայ
երից անօրէնութեանն և՛ի վեր
ջորիդ ոչ դարձայց ի բար
կութ. բն. Ասմիայ բա
բերականի. ճ. Ասաբելա
ցութ Հաստատ՛ածն է. որպ
ասէ սբն ստեփաննոս, և
աստղն աստուածոյն Հուրմ
փայ. բն. Ձուցաբ ի սի
նայ ասաղն աստուածոյն Հուրմ
ասէ սբն ստեփաննոս, և
ցոց Հասատ՛ածն է. որպ
բերական. ճ. Նաբե՛լ
կուէ. բն. Ասմիայ բա
ծոց Հուրդ ի բարձոյ ի բա
ծոյ, Ասմիայ զայմ խոր
ցոք. Ասմիայ զայմ խոր
Հուրդ փրկուբ մերոյ յայ
իբր զսեսիլ Համարեցաբ.
բն. Ի սիրած անկարկա
տելի. ճ. Ասատատակն
կատ՛ի, զոր Թաղեաց մար
գարէն երեմիա բանի՛ ուն
ի գեհեն եփրատ. և յորժամ
ասաց առնուլ՝ էր խոշեալ
անկարկատելի. և ասէ ցնա
որ՝ սոյնպէս եղիցի ժողո
վուրդն իմ. բն. Ձանդերձ
ապահարիլ. ճ. Ասէ Հա
լաբ դաշտանի՛ արձնամա
Թախ. բն. Ձորդ Հային
անօրէնութբ. ճ. Ասէ մով
սէս ի դիմաց այ, ի վերայ
երից անօրէնութեանն և՛ի վեր
ջորիդ ոչ դարձայց ի բար
կութ. բն. Ասմիայ բա
բերականի. ճ. Ասաբելա
ցութ Հաստատ՛ածն է. որպ
ասէ սբն ստեփաննոս, և

ի փառանկս. բն. Տպաւո
րագոյնք են. ճ. Ասաիծ
զորս ածես ի վե՛ր փոխա
նակ մեզացն, նմանք են և
պղպակից քոյոց գործոց.
բն. Ասողն զսեղծ քո նո՛
բաս գրոյն. ճ. Արդ ասէ
սուղմոն՝ եմէ ոգի իշխող
նին դայցէ ի վերայ քո՝ մի՛
Թողուր զսեղծ քո նո՛. այ
սասանայիս. բն. Ձեռաս
դաղոնեաց առականաց.
ճ. Որ եսայի ասէ, բայց
զարուն քո. և յայտնեացին
ամօԹք քո. բն. Ամեղաց
փոշիս բաս աւետեաց. ճ.
Ոչ ոք զոր ասէ մրմրէն՝
յոսն կաց և ԹօԹափեա՛
զփոշի քո եղէմ.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Լ

Լ՛ուծ" Ասատուած". բն. Ընդհատին չափոց. ճ. Ոչ իսուբ բաս անգի՛ ոչինչ չափոց մեզաց. բն. Ամարեցայ. ճ. Ոչ ոք բեցայ, յիմարեցայ. բն. Ամբարհաւաճեցայ. ճ. Ոչ ի բարին հաճեցայ, և հպարտացայ. բն. Որ չէ

Լ՚ՈՒԾ՚ ԻԴ ԵՐԴ Գ՚Լ՚։

բառ. Լուեմիմ խոցոտեալ
ը. Լուելի՛ ի խղճէ մտաց,
կեսո հեշտութիւն մեղացն։
բն. Ո՚անկուճածն հան
դերձանաց մահու։ լ-ծ.
Ո՚սկզբնական մեղքն ա
ս՚ կոր հեշտութիւն շաղա
խի։ բն. Ի մանալիքն վերա
հրեալ։ ը. Հոգին վշտա
նայ կեսո մեղացն։ Ո՚ր
նախ քան զհեշտութիւն բա
նականութիւն կորնչի, և
քան զանասուն լինի. իսկ
կեսոյ ի միտս դայ և հե
ծէ։ բառ. Լ՚ի ի մտացն
մարտ՝ ի փոքրունդն յաղթա
հարեալ։ ը. Ո՚որժամ՚ի
խղճէ մտացն յուսահատի՝
՚ի փոքրունդ արկածից խա
բողին յաղթահարի. այս է՝
փոքր մեղացն ևս ընդդէմ
չկարէ կալ։ բառ. Լ՚ի
թառանչ սրտին հազագին
դուռն հրդեհեալ։ լ-ծ.
՚Ի հեծուէ մտացն և հա
ռաչմանէ սրտին, բերանն
ցամաքի։ բառ. Ո՚նբերե
լեացն տոչո։ ը. Ո՚նհամր
արարին ոմն ասէ՝ որթ ՚ի
քորթ։ Ո՚ն սին՝ դլուխ
լերին է։ և քորթըն որ է
ջիք՝ բառորոտն։ և միով ան
համբ ասին։

Լ՚ՈՒԾ՚ ՆԱԵՐԴ Գ՚Լ՚։

բառ. Ա՚ջ կայծ յոտս մար
դոյ, ը. Ա՚պ գազանն գա
նիհլի սեռելեանն որ եկայ
՚ի վեր ոտից մարդոյ և սիրտ
մարդոյ տրճաւ նմա. և ես
ոչ կացի։ բն. Ո՚ախակար
գերլոյդ։ ը. Հատաջ կար
գերլոյ մեղացն։ բն. Ո՚ն խիթ
ծանիցս։ ը. Հահէս որ
կու վախեմ։

Լ՚ՈՒԾ՚ ՆԵՐԴ Գ՚Լ՚։

բառ. Ո՚ճուղակաւն։ լ-ծ.
Տրմղակաւն։ բն. Ո՚մայա
կան։ ը. Հատարկ և ու
նայն։ բն. Ո՚ամակոր։ ը.
Ո՚ր կամաճ կորանայ ՚ի մեղս
բն. Ո՚նկիցելի ձորձոմ։ ը.
Ո՚ատիգածն ասէ որ վե
րադրեցաւ ՚ի քառն
Ճառին։

դակ մարդն մեռուլ մեղացն
և ապան զանդամս զերկրա
ւորս։ Հոգի թէ ուրեք կեն
դանուլ երևի՝ պղծի դար
ձեալ։ ոչ թէ մեղքն կեն
դանացաւ և ինքն մեռաւ
մինչև դարձեալ միոխի ՚ի
նոյնն։ բառ. Պալար։ ք.
Պինդ և պիրկ։ կամ լայնա
ցեալ։ բառ. Ընացուծաց
ինձ պահեալ։ ք. Երբ
մեղացն յետ խոստովանու
թեան։ բ՝. Նախատնակ։
ք. Յայն մեղացն որ նախ
կայր յին։ բ՝. Երկդիմի
կերպին։ ք. Հոգւոյս և
մարմնոյս։ բ՝. Պանեալն
կրկին ինձ կենդանացաւ։
ք. Եղբն՝ որ քինի ըս
պանաւ։ բ՝. Աստին դա
դարք։ ք. Աստ զնաւն
ասէ, և դադարիլ զնաւ
հանգիստն։ բ՝. Ունօղն
յարկին կառուցմանն։ ք.
Ընտիայն է։ ոչ և հր
դին զմարմինն։

Լուծ՚ի ՀԵ ԹՂԹ Ա՚Ր։

բառ. Ինդին ՚ի մանէ։

տուդանքն որ է յանիսոր
նիլ տանջանքն, և այն է
րևի յայս կեանս մեղաւո
րին՝ խղճիւ մտացն տրտ
մութեամբ։

Լուծ՚ի ՀԶ ԹՂԹ Ա՚Ր։

բառ. Ալ ոչ պատիր փայ
լուն։ ք. Ի մարմինն
յորժամ նշան լինի լսպոյ
շիւթ և կամ պալար՝ որ է միա
տարր լինացեալ սպիտակին
կամ պաղպաջին՝ որ է պըղ
պղունն և կամ շիւթ շիւթ լս
պիտակ ատա և անդ։ Ո՞ա
տուսցէ զնա քահանային ո՞
ատց օրէնքն՝ երկիցս է օր։
թէ ոչ տարաճիւ և տեղն ոչ
խորանայ, նշան է։ և թէ
յետոյ կրկնի՝ բուր է։
Պղծեսցէ զնա։ այ, պիղծ
համարեսցէ զնա քահանայն
մինչև ո ասցի։ Հօթն օրն՝
այս կենդանացուս է. որ այս կե
նօք մարդն ապաշխարէ կր
կին ընդ մեղացն։ այս է՝ թէ
տարի մի ՚ի մեղս է կացեալ՝
երկու ամ ապաշխարէ։
Իսկ թէ տարւոյ չայմ մար
մինն՝ նր է։ ոչ թէ բովան

դակ մարդն մեռուլ մեղացն
և ապան զանդամս զերկրա
ւորս։ Հոգի թէ ուրեք կեն
դանուլ երևի՝ պղծի դար
ձեալ։ ոչ թէ մեղքն կեն
դանացաւ և ինքն մեռաւ
մինչև դարձեալ միոխի ՚ի
նոյնն։ բառ. Պալար։ ք.
Պինդ և պիրկ։ կամ լայնա
ցեալ։ բառ. Ընացուծաց
ինձ պահեալ։ ք. Երբ
մեղացն յետ խոստովանու
թեան։ բ՝. Նախատնակ։
ք. Յայն մեղացն որ նախ
կայր յին։ բ՝. Երկդիմի
կերպին։ ք. Հոգւոյս և
մարմնոյս։ բ՝. Պանեալն
կրկին ինձ կենդանացաւ։
ք. Եղբն՝ որ քինի ըս
պանաւ։ բ՝. Աստին դա
դարք։ ք. Աստ զնաւն
ասէ, և դադարիլ զնաւ
հանգիստն։ բ՝. Ունօղն
յարկին կառուցմանն։ ք.
Ընտիայն է։ ոչ և հր
դին զմարմինն։

Լուծ՚ի ՀԵ ԹՂԹ Ա՚Ր։

բառ. Ինդին ՚ի մանէ։

ուր սիրեն հաստատել։ բն.
Օ ատին հաստատած։ ած.
Ի՞նձ ծածկեք ողնափայտին։
բն. Ոտ ամիսիման։ ած.
Ո՞ւր նաւին։ բն. Խոնարհ
շրթանցն։ ած. Ներան և
շուրթն նաւին. ըստ այնմ
թէ՝ յո՞ւ ննջէր՝ ի խեղս նա
ւին։ բն. Պաղպաջունք։
ած. Ոսկեգլուխք որ՝ ի
նաւին լինին տախտակա
մածք՝ ամուր և մահիճք։
բն. Անդակապատ։ ած.
Որ՝ ի մէջ նաւին միջնակ
լինի ածած՝ և բաժանած
ուն՝ ի տանէ։ բն. Նա
տակեցաւ։ ած. Ո՞ կնպես
անկաւ, որ յատակն երե
ւեցաւ։ բն. Ոտահարուկ։
ած. Օ մահիճքն ասէ։ բն.
Ոսկերթալ։ ած. Ոսկն
կըռեալ և շինարեալ։

****

Ի ՆԱՒ ԵԼՈՒԴ Ո՛Վ.

բն. Ի՛նչ նաւին մեռեալ
աշխարհի։ ած. Ոչ կողմնա
տար այլն ոչ մատեաւ առ
կայսրն յունիանոս և հայ
ցէր ողորմուի, և նա ասաց
նմա

խին և գնան։ բն. Կատա
բարին, խոթք ցաւոց բաշ
որ ի լերդէն ընդ երակն
ը. Ծոխանակ կեղդանուե
ան ի ջուրն։ Ծոխանել։
ե. Ընկեալ և հաստա
ան։ բն. Հոիթք ցաւոց։
ը. Ծոխանել։ Ընկեալ
ան քիմ։ ը. Ո՞ւ ոչ
հատանի տուն ի տանէ ի
չափան։ այ ի վանկ և՝ինչեղ
և՝ի փաղաւուքի՝ միաչափ
են։ Ընդ խորհրդական է
քիմ երկուասան։ ի պար
տուցն ժխտել տանէն միւ
չև ցայս՝ երկուան տուն է,
ըստ կենդանատեսակին և
այլոցն։ թէ որոնեա՝ շատ
գտանես։ բն. Ստատին։
ը. Ստէն այրիմ՝ ի խոշճէ
մտացս յիշատակ գտատ
տանին։ բն. Ո՞ւշին պար
տուի յանվթար։ ը. Ու
շին՝ ի ձեռն առնէ զկոտրս
տական խորս չափել և զոր
քանն գտանել և յերևոյթ
ածել, և պարտեցայ։ զի ան
վթարելի էր։ այս է անպա
կասելի։ բն. Պատկանեալ
ը. Ընկեալ և հաստա
տեալ։ բն. Հոիթք ցաւոց։
ը. Ծոխանակ կեղդանուե
որ՝ի լերդէն ընդ երակն
բաշխի, խոթք ցաւոց բաշ
խին և գնան։ բն. Կատա
ծոխանել, այլ ողբ՝ի վերայ
ողբոյ կինքեցի։ բն. Ընկա
տական քիմ։ ը. Ո՞ւ ոչ
հատանի տուն՝ի տանէ՝ի
չափան։ այ՝ի վանկ և՝ինչեղ
և՝ի փաղաւուքի՝ միաչափ
են։ Ընդ խորհրդական է
քիմ երկուասան։ ի պար
տուցն ժխտել տանէն միւ
չև ցայս՝ երկուան տուն է,
ըստ կենդանատեսակին և
այլոցն։ թէ որոնեա՝ շատ
գտանես։ բն. Ստատին։
ը. Ստէն այրիմ՝ ի խոշճէ
մտացս յիշատակ գտատ
տանին։ բն. Ո՞ւշին պար
տուի յանվթար։ ը. Ու
շին՝ ի ձեռն առնէ զկոտրս
տական խորս չափել և զոր
քանն գտանել և յերևոյթ
ածել, և պարտեցայ։ զի ան
վթարելի էր։ այս է անպա
կասելի։ բն. Պատկանեալ
ը. Ընկեալ և հաստա
տեալ։ բն. Հոիթք ցաւոց։
ը. Ծոխանակ կեղդանուե
որ՝ի լերդէն ընդ երակն
բաշխի, խոթք ցաւոց բաշ
խին և գնան։ բն. Կատա

նամ թէ՝ զրկեալ ես զարթ
դանին և զգեբեզմանն։
Ո՞ւ կիսոմն կենդանի էր
և կիսոմն՝ի գերեզմանի։
և ես նոյնպէս եմ ասէ Տէր՝
աշխարհի և ոչ։ բն. Ոչ
ջերմ սուկ և ոչ ցուրտ։
ը. Ոսաղջ և աղտոտողին
երկիր։ ոչ ասէ տեսիլն յոչ
հանուս՝ զ։ բն. Ոչ ոչ ա
տելի։ ը. Ոչդուսի՝ մտօքս,
և մարմնով։ Ոչ դարձել՝
երեք զօրութիք հոգւոյս։
բանիւ, գաստամբ, և ցան
կութ։ բն. Ոչ ոչ գիծ ա
ձարտեալ։ ը. Ո՞ ամէն
տան կետք՝ ի մի գիր աՀար
տեալ՝ կրկին շուք տայ բա
նին կարպաց։ բն. Ոչիւս մի
ուանկի։ ը. Ոանկ՝ յարդի
մղեղն է։ որ մղնաձև պա
տեալ է զհատն։ բն. Ոյլ
եղանակ ինձ։ ը. Ո՞ ջիկ
զբանն։ զի այս ուրք տունս
որ վերոգրեցայ՝, յատակ
քանքարաքաղաքուցին է։ բն.
Ոնոյն պայմանի։ ը. Ոն
նոյն սահմանի, որ կետքն
ամէն ի լինի։ եւոչիք զողբս

ընդ չիք ուժիք անցանել։
ժ. Եղայն է. զորոյ ըզ
կնիքն ոչ ոք կարող է, և ոչ
այլ ոք։ ԲՆ. Ընդմբռնել
մտաց զսա ծանիցէ։ ԼԵՒ.
Ո՞րպիսի խորին զօրութիւն
ունի Եղայն, որ անհաս է
մտաց։ ԲՆ. Ի վերջին դա-
տաւորիւք դասուն լքել։
ժ. Եւքն վերջին դա-
տաւորիքն ընկալան. այս է՝
կնքեցաք ի վե՛ր նոցա դատա
պարտութիւն. զի ոչ գտաք
ի նոսա Եղայն։ ԲՆ. Ու նոքին
խզեալ համառօտ։ ժ. Ո՛վ
թէ ասացէ էին յետոյ մե-
ղայ՝ լինէր թէ հատեալէր
վճիռ մահուն հասելոյ. յոր
ժ ի Եղայէն ընտրութիւն
զոր ընտրեաց առնել զոր
նօրէնութիւն և զսահման մար
դեղութեան ոչ էր եղեալ.
կամ զոր ընտրեաց և սահ
մանեաց յաւիտենական վճիռ
մահու նոցա՝ թէ գոր
ուեալ էր ի նոսա Եղայս՝ ան
գործ էր եղեալ այս սահ
մանս։ ԲՆ. Պատկեալ ի.
Խոլորեալ։ ԲՆ. Խարդա-

հատուածք էութեան ի. Ո՛վ
ի չորս տարերս հատեալ է.
որ թշնամիք անհաշտելիք
են չորս ծայրիւն. չորս
թեամբն և խոնաւութիքն
ջերմութիքն և ցրտութիքն։
Պատարձեալ են և սիրելիք
անքակտելիք. զի ոչ ծայ
րիւն միաբանին. ջերմու՛ն
հրոյն և օդոյն, ցրտութիքն
ջրոյն և հողոյն։ Պատարձել
չորութիքն հրոյն և հողոյն.
գիշերութիքն օդոյն և ջրոյն։
Ո՛վ ի խրատանշիւրոք եր
կու ծայր ունի. որպէս թէ
երկու ձեռն ունի հողն,
և ձգեալէ զչորութիւնն ի
հուրն, և զցրտութիւնն ի
ջուրն։ Պանապէս և ջուրն
ունի զցրտութիւնն ի հողն.
և զգիշերութիւնն ի յօդն։
Պոյնպէս և օդն ունի ըզ
խոնաւութիւնն ի ջուրն, և
զջերմութիւնն ի հուրն։
Պանապէս և հուրն ունի
զտաքութիւն ընդ օդոյն, և
զցամաքութիւն ընդ հողոյն։

Ի՝ն ԷՈՒՏ Պ՝Ս։

ԲՆ. Ի որհուրդ կնքեալ

հասակ՝ խղճայ և ոչ սպան։
այլ կենդանի էած առա-
ժուէլ։ և նա բարկացեալ՝
սպան զնա գամ ազանաւն։
Եւ յուսել զօրացն ի մոց
անաանոցն ամաղեկացւոց՝
զոր չէր հրամայեալ այ և
մարդարէին՝ եւ սաւուղ
մեղայ՝ և ոչ արդարացաւ։
Եւ այլ ուր ասայ սամուէլ
սաւուղայ թէ՝ ահա ինձ մինչ
ես եկից և մատուցից զպա-
տարագն։ և սաւուղ չգնաց
մարդարէին։ և մարգարէն
եկեալ բարկացաւ նմա՝ եւ
մեղայ և ոչ սրտիւ։
բն։ Ցուդա սիմաննան։
լծ։ Որ զնոն մատնեաց,
երբ բանն արդիւնացաւ,
ապա ասաց թէ՝ մեղայ։ և
չընդունեցաւ։ բն։ Ո՞վ
կըրտուքեաս հարազատն։
լծ։ Ո՞չ դիբան մաքրկ՝ մե-
ղայն զմարդն ի մեղաց՝ ոչ
աւազանն։ թէ և այն ձրի,
և այս աշխատուքբ։ բն։
Ձեռն յոգի հարեալ։ լծ։
Ձեռն՝ ըզմարմնոյ կամն
ասէ։ որով հարկանի հոգին

ածէ։ լծ։ Պալթամանայ
ի շնորհս բաշխուի ածու-
քին՝ յորժամ մարդս զղջայ
և մեղայ ասէ։ բն։ Դանգի
ովոր կալաւ զեղջերդ։ լծ։
Օրէնքն հին՝ կազմեալ էր
եղջիւր սեղանոյն ի տա-
ճարն սրբուե։ զի յորժամ
ումք ակամայ սպանուէին
և կամ այլ ինաս հանդիպէր՝
ի տաճարն դիմէր և զեղ
ջիւր սեղանոյն ըմբռնէր և
ապրէր։ բն։ Ո՞քար զամ
բեան։ լծ։ Որ յերկիւղ
զամղանն և զկուռց լեզուն
դողացաւ, ածէ բարկացաւ՝
և անկաւ մահ ի բանակն։
և նա չխոստովանեցաւ՝ մինչ
որ վիճակաւ յայտնեցաւ։
և ապա ասաց թէ մեղայ։
վասորոյ անընդունելի եղև
և ոչ արդարացաւ։ այլ մա
հաձինք տամբն կործանե-
ցան։ բն։ Աաւուղ կիսեան
լծ։ Յորժամ առաքեցաւ
յամաղեկացիան կոտորել
զմարդ և զանասուն, և նա
տեսեալ զագաղ թագաւոր
նոցա գեղեցիկ ի տես և ի

կանայդ։ լծ. Ալ մի՛ հեշտանար
մեղայ, զոր չէ պարտ հիշել։
բն. Օ՛ աւ դրունս հեշտա
ձիաշատակելն։ լծ. Ալ ի՛նչ
միաբն տպաւորին աւետակ
բաղձ. Եւ այլ ևս ի բերանէ
զկուրծս չարկանէք մարդ,
որ նշանակէ զհոգին. զի
ծեծելովն զսիրտն՝ ցուցա
նէ զնա մեծ և պատճառ
մեղացն, որ անկանի ընդ
միտն և կրկի ընդ անձն։
Հարձել՝ մարմնական հեշ
տալն դործովք, այսինքն
ձեռօք յոգի հարեալ՝ ինչ
տարած մրմնդյն այլ, և կամ
ի մեռանն տուրբ, կամ յայլ
խորհուրդ եկեղեցւոյ, ի
խաչ և յաւետարան։ բառ.
Հրկին աշխար։ լծ. Ալ այ
ի վեր վայր։ բն. Օ՛ խո
նին առ որ չեմ։ լծ. Ալ
արդարս։ բն. Օ՛ արուած
նայարդարս։ լծ. Ալրել
զարտաքին բաժակին։ բն.
Ալին պարծանօք։ լծ. Ալ
փուշ ընկուզն՝ որ ճըմով
և կեճեպով արուպըդ զար
դարել երևի, և մէջն սին է
բն. Օ՛ որ տեսի աշօք։ լծ.
Ալսեն թէ՝ ասա ձեռս զքո
աշօք բացօք դէմ յանդի
մանս։ Ի՛նչ կամ զայն ասէ՝
որ չամ ուրեք տեսանի քո

ի՛նչ տեղանն պատգամէն։
բն. Ալ՛ եթէ պատասխանա
տրբ՛ուիլս։ լծ. Ալ՛ քան
զամ աւետիս ածային տը
նօրէնուհին մեծադոյն պար
գևէ էդէմ յանդիմանի ըզ
քո տեսանել. և այսու ա
ռաւել վստահուիմ խօսա
կից լինել քեզ. քան զամ ե
րախտեօքն՝ որ յաւետրանին
բառ. Հոգւս հալոցականս։
լծ. Ալ ասէ սողոմոն՝ սիրտ
հոգւոյոջ՝ ցեղ ոսկերաց։
բառ. Ալնդ աճմունս։ լծ.
Ալնդհէք անհնարինք՝ որ ըն
միտս անցանեն։ բն. Ալ
մունս անկատարս։ լծ.
Ալ անամ երանել յաւետ
բինուիլ, և անկատար մը
նամ։ ինչանեմ խոնարհու՛ն
և ոչ կամ հաւատամ։

Ալ՛՝ ի՛ր նշուած Ալ՛։

բառ. Օ՛ անկերպագրելին
հմիշատակելն։ լծ. Ալ ի՛
միտքն տպաւորին աւետակ
մեղայ, զոր չէ պարտ հիշել։
բն. Օ՛ աւ դրունս հեշտա
կանայդ։ լծ. Ալ հիշելովն

շողն · զի ոչ աստեղք երկ
նից անթիւք են մեզ , և
դու որ զամենեսեան զնո
յանէանդ կոչես , ոչնպէս
և փոշի շողին՝ քեզ միայն է
պիտեալ · նմանապէս և քոյդ
ողորմութի անչափ է · ոչ և
դու անսահման ես : բան ·
Ինան ինձ նախատրեալ չա
մարդ · ե · Ես միայն քան
զայս զոր ինձ ուսուցեր քո
ղութ եօթանասնեւկին է և
նմանիլ քեզ · այլ չոյժ ա
ուաւել գտանիցեն քո թողու
թիւնդ ոտ քոյդ դիտել ։

Լ ուծ" իւր երրորդ "ի" ։

բան · Ա ազմատեսչին · ե ·
Ո եօթանասնիցն է ասէ ·
և այնպէս կանոնեաց՝ թէ
և յեւտին շունչն իւր , քո
ղութ գտանէ · և թէ ՝իմչ
չարութեաբ փոխադրէ՝ զըշչ
մամբ ՝ի բարին՝ առաւել
պատուի էն · Ա ցորդս այս
անձնիշխան · ե · Ոդին և
մարմինն կցորդ են միմեանց
և հակառակ · քայց մարմինն
քարշէ զոդին զհետ կամց

հեշտանայ : բան · Ինանչի
ոչ պիտակ ինչ ասէ · ե ·
Ո հոլ և զորդւոյ և զհո
գւոյն սրբոյ ասէ թէ՝ ոչչ
ասակ և պիտակ · այսինքն՝
անուամբ միայն ասել քան
սաբելլի · այլ յաստուած և ը
րիշ գաւանիմ զամենասբ
Հորդութիւնն և զմի
ածութիւն ։

Լ ուծ" իւր երեք "ի" ։

բան · Ի ննասց յինչից և
չորրեակ ասասցես · ե ·
Ինն յիսուն՝ ՝ի ձ ե · և
չորրեակ ասանդ՝ ին · որոյ
բոլորն լինի՝ ՝ի ձ ղ · Ո այն
ասէ՝ թէ մինչ մարդկին կար
գեցեր զայս սահման թո
ղութ զամեղս , թէ և մեղեցեն
միանգամ յաւուրն նոյն չափ
թրջուով · իսկ դու ոչ քան
թողուցուս քան զեր մեծ
թեանդ ներողութ՝ խնդրո
ղացն ՝ի քէն զղջմամբ , նոյ
տուականութ և ապաշխարու
թեամբ · ե · Ինչ երկրորդ
յաւտ հերետիկ · ե · Ինան
քառաղ փոշին որ խաղայ ՝ի

Լ ուծ" իւր չորրորդ "ի" ։

բան · Ի ազմատեսչին · ե ·
Ո եօթանասնիցն է ասէ ·
և այնպէս կանոնեաց՝ թէ
և յեւտին շունչն իւր , քո
ղութ գտանէ · և թէ ՝իմչ
չարութեաբ փոխադրէ՝ զըշչ
մամբ ՝ի բարին՝ առաւել
պատուի էն · Ա ցորդս այս
անձնիշխան · ե · Ոդին և
մարմինն կցորդ են միմեանց
և հակառակ · քայց մարմինն
քարշէ զոդին զհետ կամց

կիզանի յաւիտենական տան
ջանգըն, բն. Աեղակարծ.
լ-ծ. Յանկարծ և յեղակ
կարծ, բն. Ամպ լրթապղն
ը. Աեաւ և մրթապղն.

Լ-ծ՝ լաւ երուել Աւ՝.

բառ. Ա. ին մի անբաւուած
թեւ. ը. Հօթն՝ անբաւ է
և աննահման թիւ. զի՝ է
դիրն երկար է ըստ քերա
կանին, և զէուին այ նըշա
նակէ. որ է միշտ. և անդի
տելի է սահման էին, և ան
հաս թիւ է ըլ աւազանին
որդւոց. և ոչ ունի կէտ
սահմանի. այլ կոյս ոմն է
՝ի նեբըջ տասինն. ոչ կու
ձնանի յայլմէ՝ ոլոպ երկու
՝ի միոյն՝ և չորս յերկուցն,
և վեց յերիցն, և ութ՝ ի
չորիցն, և տասն՝ ի հնգից.
և առաւել զանձառն ունի
վիճակ, և դժուռ արաթարգ
մանելի է էն. Ը՝ ի այ նը
ման է. բն. Ձբաւորելեան.
ը. Աեպ ձիաւորն՝ իվը տաս
կակնացն, այսպէս և ոբքն
ահարկու են՝ի վը դիւաց.

իւրոց և առնէ արաթօղ
հողմոց՝ չար ցանկութեքն.
բն. Հաստղին փախչող. ը.
Հողմն դժուռ արուեստի է,
և փախչի՝ի հաստղէն. այ՝
թէ չանան արդիլել՝ ոչ կա
րեն. նմանապէս և անձն
իշխանականն՝ի մարդս՝ փախ
չի վայրաբարշուբ՝ի ձգմա
րիտ հաստղէն այ. բն. Ոչ
նապատճառեան ամենավա
րան. ը. Նախապատճառ
են սխալանք մարմնոյս, որ
զմիտս և զհոգիս որսան՝ի
կորուստ, հինգ զգայուիս
հարեալ՝ի հեշտուքի նմին.
բառ. Ա մպանակք երկու.
ը. Աքինայ. զի զղջացեալն
յերկու կարծիս լինի. մը
նայ պատուհասից վա՞ մե
ղաց, և թըճի ընդունիլ զգ
թողութիւն վա՞ զղջման.
բառ. Աշտամբանք երկու.
ը. Ա՞ ո միոյ մեղաց՝ երկու
յանդիմանութիւն, ասա և՝ի
հանդերձեալն. բն. Ա՞րե
գակունք երկու. ը. Ա՞ստ
ղուսահատի ձանրութք մե
ղայն և խաւարի, և անդ

Լ՚ՈՒԲ՚ ԼԵ ԷՒՒԵ ՊՈՐ՚.

ԲՈՒ. Ո՚Հեղիքն, ը. Ո՚ՈՅՆ ձողն է որ առաջաստին գը լուխն է. և կամ սիւներն նաւին, ԲՆ. Յետնեալս ի՚ նախադրուեցու, ը. Յառա ջին ընդն. այլ ընդ անհալ մարձակեն և նկուննս հայ ցեմ զողորմուի քու, ԲՈՒ. Ո՚ի մահ դլորմանս ցու ցից կերպրան, ը. Ո՚ՅՏՈՒ՝ որ յերկիր եդեալ եմ զե րեսս ի ծուխը, ցուցանեմ թէ ի մահ դլորեցայ և ի անաստուն համարեցայ։

ԲՆ. Ա՚ԽՏԱՅԱՐ, ը. Ա՚Ր կո րանայ ի վեր գա՚ղանին, ԲՆ. Ո՚ՐՔԵՉ Հայի ՇԱՄԱԿՆ տեսողի, ը. Ա՚ՐՊԷՍ ասէ, Ո՚ՐՈՒՏԸ Համբարձի զայս իմ, ԲՆ. Պարսեսցին, ը. Ա՚Ոչ պարան հեռացուցանէ զքարն։

Լ՚ՈՒԲ՚ ԼԵ ԷՒՒԵ ՊՈՐ՚.

ԲՈՒ. Ո՚Հարհամալիր տանն տեսակաւ. ը. Ո՚Ի ՏՈՒՆՆ լի՛ եղև՝ ի հոտոյ իւղոյն,

ԲՆ. Հետևակ սպառազէնն արիութիւն. ը. Ա՚ՐՊԷՍ ՀԻ տեւականն յաջողակ է՝ի գործ տէմարան լինիլ, նոյնպէս և հոյլը ձգնաժորացն։

ԲՆ. Ա՚ՀԵՍ մոռացեալ. ը. Ո՚ՅՈՒ՝ կամ՝ ինձինէ. մինչ՝ի թատերս խաղացողաց. և՝ի միոս չարուց և խաստաց անկանիս. Ա՚Հ դու զնա՛ մոռանաս և ո՛չ նորա զքեզ։

ԲՆ. Ա՚ՕԹամբք ինչ վարա կեալ։ ԼԾ. Ո՚ՄԷ սողոմոն՝ ԵԹԷ ԵՕԹՆ անգամ աղաչէ զքեզ ԹՇՆԱՄԻՆ քո՝ մի՛ հա՛տատար նմա։ Ո՚ՅՍ մարդկան է սահման. բայց այն՝ ԵՕԹԱՆԱՆԻՑ ԵՕԹՆ սահմանեաց Թողուլ յանցաւո րին՝ի միում ա՛ուրն։ ԲՆ. Ո՚ՄԲՐԻՇՏ մաքուրն, և պոռնիկ զղջացեալն։ ը. Ո՚ՆԱՀ ջառ դաւեաս. ոչ զփարիսեցին և զմաքսաւորն. զի ԹԷՊ և մաքուր ինչ ամբա րիշտն՝ ամբարշտութեամբն դաւեաս. և ԹԷ զղջանայ պոռնիկն՝ արդարա ցընես։

նախանձուցս զոր ետուր նոյն,
և առեր վասն անարժանու-
թեան, մեզ զՀոգեւորն շնոր
հեցեր։ բն. Ընդ քառա-
պերճութեանդ լանջացան։ ը.
Հառաջանեաւկն վշտանոյէ՝
չորեքկուսի աղիսանման՝
արծաթի կամ ոսկի։ բն. Ի
սոյն յարկ մուծից։ ւ-ծ.
Այս ձառս՝ զողբս ածից
դառասաղ ինձ։ բն. Յօրի
նակէ ժանեաց կորուսչին։
ը. Ապ ասէ սաղմոսն, ած
փշրեսցէ զատամունս նոց,
և զժանիս առիւծուց խոր՛։
Զի ամովս ասէ. որպէս հո
վիւն ի որ թաւիէ ի բերա
նոյ առիւծու աքեացս չ,
կամ բլթակ մի ունկան։
Զի երեմիա ասէ, զերծու
ցից զքեզ ի ձեռաց չարաց՝
և ի ժանդաց ապրեցուցից
զքեզ։ բն. Հարբոյր վարձ
կամացս։ ը. Ապ ասէ ընդ
հանուրս թէ՝ զմրօրինակ
վարձն ըստ վաստակոյ է,
նմանապէս և շնորհն ըստ յու
սոյն կշռի, ըստ որում ասէ
սաղմոսն։ Հղիցի ողորմի

որ էր տիպ և տեսակ լրուե
ամ աշխարհի։ ապ և ասաց
ար, թէ ուր և քարոզեսցի
աւետարանս, և այլն։ բն.
Ընկշտամբելի ի բանըս
սանայ։ ւ-ծ։ Սաղմոսն որ
ասէ՝ ըստ մեղաւորի մի՛ օծ
ցէ։ բտ. Մարգարէին
կերպարան։ ը. Ապ ովսէ
էառ զպոռնիկ կանայս և
սրբեաց, նոյնպէս և տէրն մեր
էառ զբնութիս մեր և սրբ
եաց։ բն. Ընդունայն առ
սուին։ ը. Մարգարէին
առակէն՝ առ մեր բնու
վերաբերեալ զնորոյն։ բն.
Ընդ անասնական գարուցն
ը. Որ ասէ մարգարէն
ի դիմաց այդ առ պոռնկեալ
ժողովուրդն, ես ետու քեզ
գարի և արծաթ, գինի և
ձէթ և կաւճ։ բն. Ընդ
զերծման գլխաշուք կուռ
ոյն։ ը. Ցս սպառնա
լիքն են, որ ասաց մրջերն
առ ժողովուրդն, առից ըզ
կուռսդ ի գլխոյդ ըզդ, և
պատարագիդ և զայլն։
Վրիանակ այսոցիկ մարմ

ջինայ դատաստանումն ասէ։
բն. Յանդիմանութիւն դրա
բանականաց։ ծ. Օ. առ
նախաօր քարոզն ասէ՝ի լուր
ժողովրդոցն. Թէ պարտ է
աղօթիւք և դատաստանք
լինիլ։ բն. Ընդ ինքեանական
ազգսն։ ծ. Ա. միտս և հո
գիս։ բն. Ասաց՝ի բանէն։
ծ. Օ. ի բանին՝ ասէ ոչ
ասի հայր. բայց կուսածին
մարմնոյն ասի. զի ասծուին
հաւասարէ երկոքեանցն.
և անձն բանին միայն էջ՝ի
յարգանդ կուսին, և լա
ւեղջ իւր մարմին։ բառ.
Ար և էքնաղ։ ծ. Ա՚էջ է
մեզ նման. զի նա՝ի կուսէն
և ասծ, և մեք մարդ միայն՝
և ոչ՝ի կուսէն։ բն. Ոչ ան
դականաց։ ծ. Ա ոչ տղայոց։
բն. Ընաւ ակնի։ ծ. Ընդ
դգնի։ բն. Երիս օրինակս
ծ. Օ. որ ետես եղիա. շար
ժումն, հոգմն և հուր։ Օ. ի
մարդկութէն հայցէր յայլ շար
ժիլ երկրի և կորուսանել
զմարդիկ. Հոգմ ուժգին և
լանել և ցրուել զմարդիկ.

.ըո ար՝ի վե մեր ոպ յու
սացաք՝ի քեզ։ Ոչ արն
ասէ, յորում շատ թողու
ցու՝ շատ սիրէ։ բն. Ոչ
լոյծ մածուած վերջնում։
ծ. Օ. մածուած վերջ
նում՝ զաւազանին խոր
հուրդն ասէ՝ նախ քան զ
հաստատել զբեղէն կամա
րին. զոր լոյծ մածուած և
վերջին վարագոյր ասեն։
բն. Յարձեալ կրկնեացի։
ծ. Օ. ի մինչ յայս, որ մը
ռօքս՝ի վեր հայեցայ՝ի լոյս
իմաստից քոց, նոյն լուսոյ
զօրութի հրաշափէս ազդէ՝
մին, և յայտնի մնացս. և
զայս այնու ճնուչեմ, որ խոս
վուի մնացս խաղաղացի։

****

Լուծ "ԼՀ եւսւ Գ։"

բառ. Օ. որ՝ի նախնումն
ձառեալ։ ծ. Օ. որ վերոյ
ասացեալ եմ զամ դրական
անուանն. Թէպէտ և դեր
՝ի վերոյ գոանին. այլ ասն
յարմարաւորն է քեզ. բա
րին և բարերարն. լոյսն և
նորոգօղն։ և կամ զառա

լծ. Հանամարկութեց երկ
լի՝ զերկնայինն կարպեաց.
որպ միքայէլ՝ իսրայէլն, և
դաբրիէլ՝ պարսից, և այլք
այլոց. ըստ այնմ, կացոյց սահ
մանս հեթանոսաց ըստ թիւ
հոց հրեշտակացն սուր. բն.
Ըստ սահման կշռուեաց չափ
ին. լծ. Եթէ ոչ այնու շա
տացար կոչիլ մարդասէր,
այլ մարդ եղեր և վերստին
մեծարեցեր զբնութիւնս մեր՝
ի վեր քան զչափ և զկշիռ
մեր. բն. Յաւուց անբաւ
հից. լծ. Ի վ կարճ գրել
և ձառել զեղմունս երախ
տեաց քոց ի մեզ. բն. Ո՛ա
նապակ ծորմանն. լծ. Ո՛ո
րենն ասէ՝ որք զծորանս
հոգւոյն արբին. և կամ զայն
ասէ՝ որ զօրուէ բազում
ելանէր ի նմանէ և բժիշկ
կէր զնոսին. բն. Ամանց
վ՛ ինքեանց. լծ. Ոչ բռ
նութեան, և կուրացան, տե
սանելն, և պռունկին.
Եթէ կիսոց վ՛ այլոց. Ոչ
հարկաւորապետին, և թագա
ւորապետին քանանուհւոյն

հուր սաստիկ՝ և այրել զաշ
խարհս. յորս ոչ գոյր ինքն
այ, այլ՝ի քաղցր օդն, որ
շնեալն այ ցուցանէր.
և այլքն զմարդկան խաստու
թիւն. բն. Օրինակ եղէմի.
լծ. Ընդ այս եղէմիս և վե
րինքն ասեն՝ ստոյ ողորմած.
զի մի՛ թափուր կամ սակա
ւամարդ լինի՛ի մարդկունէ.
Ո՞ւր այս ինչ զոր ետես՝ի
դարձի դերուեն. զի կայր
միքայէլ կարմիր ձիով, և՝ի
վեր քան զնա այլ ոմն պետ
աշխատ ձիով, որ ասէր առ
միքայէլ, մինչև կիրճ ոչ ո
ղորմիս եղէմի. Ո՞ւր այս դորձ
քահանայի է՝ զոր ետ աճ
հրեշտակացն աղօթել վ՛ա
մարդկան, որ ե եղէմ խոր
հուրդ լուսաւորը ըստ վեր
նոյն եղէմի. վ՛այ մաղթէին՝
ողորմած երուսաղէմի. և
զայս միշտ ասեն, ողորմած
դու ստեղծեր մի՛ կորուս
սաներ. և զգործս ձեռաց
քոց մի՛ անտես առներ.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Ի ՝ուծ՛՛ ըստ Ե՛՛.

բն. Ա՛ստուածարարուեց.

բառ. Յորսայսեաւ. լոյծ. Ի բեռիվար ձգել բն. Ինչ գոյն մովաբու. լ. Այնն ղովտայ է, որ գարձաւ ար ձան աղի.

Լ՚ուծ՚ լէ էուտ գ՚ոլ՚.

բառ. Լ՚ ողբալազունք են. լ. Ծուքն և ապտակն և այլն՝ անթիւ բարեաց մեզ երախտաւորք են. և անոնց մար օրհնութիւնց արժանաւորք էղլը. բն. Լ՚ո այսոսիկ զա ռաջինն. լոյծ. Լ՚ո այս անբաւ շնորհս յորժամ նայիմ՝ և զիւր նիւթն յիշէ ինձ՝ ի՛ հողոյ եմ. և ապա զինքն օտար և անարժան իմանայ այն շնորհին.

Լ՚ուծ՚ լը էուտ գ՚ոլ՚.

բառ. Գ՚ լխաւորացն օրհնակութ. լ. Ո՛ր ի՛ւիեց ձառին ասաց, ոմն և զրնդուղք իւր և այլն. Լ՚ինդ զոեսակս մեզայ՝ կէր գը րեայ. և աստ զարդարութիւն՝ լա՛ յերկոսեանն և անդամալուծին. բառ. Լ՚ըբեռաս բազմօրինակ. լ. Ար ձեռգն առնէր. ոպ զկաճն ի՛ վեր աչայ կոտրին, զբեզուճաճն ունել և զմատն յականջն հատուցանել. բառ. Ո՛ անմաքուրս հոգի՝ սուրբ հատոել լ. Ա՛եծ է գլխացեալն խոստովանութիւք անախտ պահելն, քան ի՛ բնէ հոգի սրբ ստեղծել բն. Լ՚երկրորդս առաքելութ. լ. Ո՛ խոստովանութին ասէ, որ զննորհ ածազանին ունի. բն. Ա՛, ա խաւսպաճորեցեր. լ. Ար բեցարուք և արբեցից զձեզ ասաց առ մովսէս. բն. Հանդգնաբար. լ. Ինն զոր եռուր գիս, և այլն. բն. Լ՚ապականասպաս. լ. Հան լսին է. բն. Ասղ կանձղակաց. լ. Ի՚ճնել և կճկնճելն է.

Լ՚ուծ՚ լե էուտ գ՚ոլ՚.

բառ. Ա՛ ինականապէն կաշուս. լ. Ո՛ր յուդայի եռուն. և պահապանացն.

տեղի։ բն. Համակ։ ած. Ծոց։ բն. Պակասութեան կարիս։ ած. Կողոպտին, պռնկուին և այլք այսպիսիք, որք թէ բնաւորականք են՝ և կամ դոյութիւն պատճառք, այլ հեշտասիրութեամբ հարկին զպռնկուին գործել, և ազատ հնչեն զկողոպտին. և այլք նմանապէս. ոյք ասեն թէ՝ կարիքն գործեն զչարիքն։

բն. Ցօրինակս երթալ։ ած. Ի մարմին, ի շունչ, և յոգի։

(նա) Ոյժ =, ձառին՝ լուծ մունք ուշ գոյ։ Գանգի պարզէ իմաստասիրողաց։

(նբ) Ընդ նմին հեռանել տէր Ի՞նչ գիտութեան ձառին՝ լուծումն ուշ կայ յաղագս պարզ գոլոյն։

Լ՚ուծ՚՚ նիզ ուուէ Գ՚ր՚։

բն. Ի՞ճշիւական կրթաց կանութիւն, ած. Վերթ ես յառաջացընելն, և ամենայն ինար և փորձ ամ կարեաց և ցաւոց։ բն. Ի՞նչ գրա

զնուազն ի բազմացն ասէ. և վայելչ իսկ զինաւորակար սխալանան բազում ցուցա նել. որ սակաւ զօրութիւնն՝ երևի վանող շատ մարութեցն, շնորհօքն այ։ բն. Ի՞պիկար կարիս։ ած. Ի՞նգիտ և սկար իմ կարողութեան։

Լ՚ուծ՚՚ լի ուուէ Գ՚ր՚։

բն. Ի՞առեանս շնչակին։ ած. Ի՞արդեօք ըստ էգիկինել՝ որ եռուն ի՞նա զմաուեան թէ կեր և հուլ. և էր գը րեալ յերկու գիմացն՝ վայ և ողբ։ բն. Տարտամ ոտք նապիս։ ած. Տարտամն յամր ասի, և տադնապն յշտապ ալ ներգործեն ի բուռն ցա ւոցն։ Ո՞յժ այս ասէ սբս թէ ներգործին սակաւ է, և միշտ կուգին յամր. զի ամ ոք որ ոտքնապի՝ երս իրացն խոնդ րէ. և իմս ոտրոտմունք՝ խոտն է ընդ ոտքնապիս։

Լ՚ուծ՚՚ Ի՞ոտոտուն կրէ գ՚ր՚։

բն. Ի՞ահ՚իդ։ ած. Ի՞ւրն

Լ՚Ո՚

Լոռ" ինչ եղեւ Գո՞ւ.

բան. Ոչինչ ինձ ընծայեց.
ա. Այլ ձեւացաւ իմ մարդ
ի յիս բան մարգարէին.
ա. Ախ դնացից ի տուն և
բնակեցայց ի նմա. Այլ թէ
ես եմ ի միջի ձերում, և
բանն իմ, և հոգին.

Լոռ" ինչ եղեւ Գո՞ւ.

բան. Ընտրեալն նուրբ.
ա. Ոմանք՝ որ տարած-
մամբ ձեռացան, զբնին նը
շանակէը զբարբարանան.
բն. Ներնատարածեան բնին.
ա. Որ ասէ թէ՝ բաժին
իմ է նա. վայրկ ակն կա-
լայց և համբերեցից նմա.
բն. Խնբրս կրկնեացին. ա.
Ախ բիւր անգամ կըրկ-
նեմք ի քննել ոչ չարին.
բան. Ոտի կենդանուին.
ա. Ընտրեալ տայ համա-
կամուեր հօր և որդւոյ և
հոգւոյն սրբոյ. բն. Ոտի հո
գին կենդանուին՝ և բանն
բանականին. ա. Ոչ հո
գին շնչական ի մեզ ի բա
նիմ բանականին ոչէ օտար.
և յայտ է, զի ի քակտել
շնչոյն՝ խափանի բան բա
նականին.

Լոռ" ինչ եղեւ Գո՞ւ.

բան. Ընտրեալն շնորհէ.
ա. Ոչ ձեւացար իմ մարդ
բեաց անկեալ. ա. Ըստ
հետեւ ամենայնի երկրորդու
թիւնն առ կեանս փոյթ է
և ըսկսալ այսու բարի յոյս
անկնել ի սրտի. զոյ անձն
իմ կործանեալ. բն. Ընդ
բնաւորականացն. ա. Ինչ
նաւորէ է. քաղցն և ծարաւն՝
քունն և այլն. իսկ եկամուտ՝
չարն. որ միշտ է ի մեզ ոչ
բնութ. բն. Ջանին սեր
մանակալուն. ա. Ընտիկ
բերեանն է, որ միշտ զան-
պատեհսն խօսի և ասէ. և
ոչ սերմնակալին յօրինման
պիղծ էր, նոյնպէս վայրա
խօսն և շատախօսն ի նորս.
բն. Ելից շաւիղ. ա.
Թոյնս կարճին ասէ,
որ ծածկեալ է մաշկովն.
որ շուրջ փակեալ ունի ոչ
կապ զթոյնսն, զի մի՛ ելցէ
մինչև հարցէ.

Լոռ" ինչ եղեւ Գո՞ւ.

բան. Ընդունակին շնորհէ.
ա. Ոչ ձեւացար իմ մարդ

ուղղրդ՝ի ձև հրեշտակի,
և՝ի միով աշտանակի. ըղձը
բաշն՝ի դլուխդ ունելով՝
տեսանել զօրինակն քո և
զսկզբնատիպն ասծ։ բառ.
Արկին ձոխացար։ ը. Ի՞նչ
դայարանօքդ՝ օգնակն բա
նականուեդ, յօրինել մա
տամբդ զարբեստ. և բազ
կօգդ զդործ. և կռչիլ ասծ
կցորդ այ. այսինքն արա
րիչ։ բն. Նիւթականուի
քոմդ տեսուե։ ը. Ա՞ր
այն ետ քեզ զզդայուիդ,
զի մի՛ ոք մտացդ տեսուե
նիւթականս անդատ ճնաս
ցէ. այ անքննելի։ կամ նիւ
թականս՝ վս մերձոյն ասէ։
բն. Անոնաւ իմիք սահմա
նեալ։ ը. Ձ ձկիւ օր՝ի տա
րին, նմանապէ և յօդւածք
մարդոյն։ Տարին չորս է
դանակօք, և մարդս՝ի չորս
տարերուց. երկոտասան ա
միս, և ՃՀ անդամք. եօթն
օր շաբաթուն, և եօթն
զդայարանքս։

Լ՚ն՚ Ինչ է ուսուն Կ՚ն՚։

բառ. Ի բարուցն կարկա
ռեալ՝ի յոյս։ ը. Ա՞ղայ
ասելովն՝ հաստատի մարդ
յոսսով։ բն. Աղերբերդու
թիւ. ը. Ալականայ երդ։
բառ. Ախէթ մտացս։ լ՚ն՚.
Ախրձմտացս։ բն. Ա՞ճա
պաղումին։ ը. Ա՞անա
սէր։ բառ. Ը պարտուցս
սակ։ ը. Ը համարմե
ղացս։ բն. Ա՞ախանձ։ ը.
Ախիստ աղաչանք. որ ձանձ
րանայ լսողն։ բն. Ա՞պաբան։
ը. Ա՞նբան։ բն. Ը դիցս։
ը. Ա՞ուից ամանս։ բն. Ի՞ն
սկզբնաւորս առաքինուե։
ը. Ա՞ր զղջացաւ՝ի չարսն
և ասայ՝ երթայց առ հայրն
իմ ուսուի ելն։

Լ՚ն՚ Ինչ է ուսուն Կ՚ն՚։

բառ. Ի բաւացուցես զիմս
ողորմուքիդ։ ը. Ա՞տոյդ ը
ղորմած ինձ և ուշ քեզ իրա
ւամբ դատելով. այլ ձըշ
մարտապէս ողորմած. որպ
քան ցասման էրէց ողդ ունի
ացեր, ուրախ լինիլ պարտ է
մեզ։ բն. Ա՞մօքապարտ զղ
ջացեալ։ ը. Ա՞մօքաւին էր

զղջումն սղոմանի վա՜յ մե-
ղայն, և ապաշխարելն սա
բակուսեւի յընդունելոյն։
բն. Ո՜ սատակեցա՛ւ։ ե.
Ելիմարեցի՛։ բն. Ամերաբ։
ե. Ո՜ւրծիք դիւքուսիե
էր կուռքն քահանայից։
բն. Ո՜ղձանն փեղշտիայ։
ե՜ւ բազակա՛ւ խա-
ճեալ՝ կանգնեցին արձան
ելոյ՝ ի փեղշտիս և երկիր
պագին։ Ո՜մանք զբէլ՝ ա-
սեն պատկեր, և զփեղշտիս՝
տեղի. և այլք՝ զփեղշտիս
ասեն պատկեր, և զբէլ տե
ղի. ուր մատուցին զոհս
որդիքն ի՛շէլի, և կերին զմս
ուերսոի. վա՜յ մահ է ածե նոյ-
ին սատակեցան բազումք.
ըստ սաղմոսին թէ՝ պղծե-
ցան ընդ ի՛ երեքեդիսիս։
բն. Ո՜ ազիր սեռակ։ ե.
Ո՜ կանուխ առաքեա՛ սա
տարտայ՝ զոր բահաղու մար
գարէքն պաշտէին։ բա.
Ո՜ւ այս պայման բանի։
ե. Ովք ոք կիմար իցէ առ
սահման և չափ բմաստու-
թեանն սղոմանի, և չունի
զչափ բմաստուե ձորա և
յաճ կուսասցի, ոչ ինչ կո-
րե՛ ի ներոյնոցն չարչարեր
սիսարէ։ բն. Ի՛մաստնա
քահանայիցն։ ըե. Ովք
դարձին, քահանայքն ի՛շ
սեցան և դրեցին բազում
բանս վա՜յ սղոմանի, և շատ
վա՜յ այլ կրի, և չէ այժմ՝ ի
միջի, որ բազում ինչ պատ
մեցին վա՜յ դարձին սղոմո
նի. այլև աքիսա սիլոնացին
ասէ վա՜յ զղջմանն սղոմանի
բն. Ո՜ փոյթ իւրում ըն-
թացին։ ե. Ո՜ւր փոյթն
՝ի մեզս սղոմանի՝ յունայնու
թե գիրան ողորմելի ասէ.
և զայժմ ինչ յաւիս զո՛ւր և
անշահ ասէ։ բն. Ի՜նձա
յայրատ պչրութիւնք։ ե.
Ո՜ր բոզ՝ ծարուրեն և
կաղմեն զդէմս իւրեանց։
բն. Ի՜ մպահկանայ։ ե.
Ի՜ բնամարհանայ։ բա.
Ի՛ւր զհինն յուսադրուե
ե. Ի՜մնայն մեղաւորայ
յուսադրուե հինն է սղո
մոն՝ իւր մեղք և իւր զղջ
մամբն. մանաւանդ յորժա

մուքին ընդ ճշմարտութեն
այ. ոչ և սովոր է ած՝ միշտ
ի մէջ բարկութեն զոլոր
մութիւն յիշել։

※※※

ձեռաց ամօթային ողորմու-
թեան. թեկնածընել ըզ
ծանր բեռն պրտուցն յան
ցանաց, ոյք և մարդիկ ձե
ռամբ ունին՝ ի վայր զբեռն
նէ դարձեալ ասէ՝ ձեռն
քո բարկութեամբ մեռի եմ, վա
փշոց մեղացն՝ ծանր առնե
լով ինձ զմեղս իմ. զան ըզ
քաղցրութեան պարդևս։

Լ՚ուծ՚ Յիսուսէ Ի՚.

բան. Եւ պարտաւորը պահ
ուի. ե. Ինչ վնաս մեր մեղք
և անիծք կոչեցաւ։ բան.
Հրեայն հինն. ե. Ի սուղ
մունէ ասացեալ, թէ մի՛ նըս
տիր յաթոռին բարձին. կամ
ղդաւթէին որ ասէ, ոչ նըս
տայց ես յաթոռս նահրապ.
բան. Ո՚ւրդ՝ թէ ես և թէ
նա։ ե. Ո՚յսինքն՝ թէ ես
և թէ այլ ոք ընկալեալ ըզ
հոգևոր խրատս հանձարե
ղացն՝ մեծարիմք ի՚ նմանէ,
որ ասաց՝ բարեկամ՝ ի վեր
մատիր. և զերծանիմք ի՚
բանբասանաց մարդարէին
թէ՝ մի՛ յիս մերձենար ղե

նաց։ ե. Ո՚կրտուելն է
որ միանգամ է և անփոխա
դրելի։ բան. Այս տուր
ընդհատ։ ե. Ո՚ր թողուի
մեղացն ասէ, զան զերկինս
երկինսնօքն և զան զերկիրս
երկրայնոքս վայելուչ են
պատմական։ բն. Ուղիղ
ձեալ։ ե. Զգեալ ուղիղ
յաւետելեալ. զի ի քահանայն
ձանաչին, և յողորմին ա
ռաքել երեսիս զան ի ըս
տեղծանել. զի ի միոյն ա
րարիչ միայն ձանաչիս, իսկ
ի միւսոյն ածել կոչմանն՝
այսինքն՝ արարիչ և երախ
տաւոր։ բն. Վշգը մեղաց
յոդի։ ե. Ի քշտնաւոր
քի դառնամ և ծանրանայ
ձեռն քո ինձ, այ իրաւունք
դատաստանին, զի հարան
յիս փուշք մեղաց։ Ո՚ի
յորժամ ոչ թողեիս զմեղս
իմ, ի քշտնաւորքի դատ
նամ և ծանրանայ ձեռն քո
յիս։ այլ զօրացո՛ զքաղցրու
քի աջոյդ պարգևաց, որ ե
ողորմուիս։ Լո՚ւ դարձեալ
այսպես իմաստիս զմիաւոն

նամարտուին։ ը. Երէ
կան մեղք ասէ զայն, որ
թշնամին զաստ առնեն.
և այնպիսին մահապարտ է՝
անբարեխօս. ոչ և մանա
սէ էր։ Եթէ կամ զայն ասէ՝
որ զպատկեր երկրպագիմին՝
հաւատալ ձուլեաց ի բերայս,
բան. Հաւանիլ ուսմանն։
ը. Հաւանն կին էր բազ
և պատնիկ, դարշ և զազիր
քան զամ կանոյս. և բազում
պաշտօնատարս արար իւր՝
վն ազատեղուեն. և այնքան՝
մինչ զի յետ սատակմանն՝
զամօթոյ պատկեր պղծոյն
քեանայ՝ ձուլեաց մանասէ
և կանգնեաց ի շորս դէմն
սբ տաճարին։ Ո՞ի յամին
դրանէ ընդ որ և մտանեն
ի տաճարն՝ երկրպագուել
աստ։ և այն էր պատկեր,
այսինքն՝ օրինակ աստեղա
ծոյն և պղծոյն անապատի՝
որ յապագայ լինելոց էր. զոր
ետես դանիէլ զի անպատ
զաստեղն ցուցանէ. որ եղև
եղէմի յատուրս դերուեն
անախտից և տիտոսի։

սբ եմ։ Ո՞ամարեսաանի։
ը. Ո՞դանիէլէ և զերեք
մանկանցն ասէ որ ասէին՝
մեղաք անօրինեցաք։ բն.
Ո՞հատուածս։ ը. Ի՞չ
բազումս և զհատուածս։ բն.
Ի՞ւ փչեաս։ ը. Ո՞ր կո
րոյս ազամ ի դրախտին,
զնոյն ես ընկալոյ յաստա
ծանէն։ բն. Ի՞ւ պարգևեն
ես։ ը. Ո՞հոգին սբ ասէ։
բան. Ի՞ւ աստանդն։ ես.
Ո՞կարգս քրիստոնէականս
ասէ զոր առի ի պահել յօր
մէրտուքէն։ բն. Ի՞ւ ա
նունն։ ը. Ի՞քրիստոնեայ։
բն. Ո՞ր դրելն իսկ մեծ է
ես. Ո՞ր ինչ խոստացար՝
կարծեմ թէ ոչ աշխարհս
բաւական է ընդ յօշանուս։
Ես ինչ զայն ասէ, թէ մեծ
և սարսափելի է դրել՝ թէ
ածմարդ եղև։ Ոչ ամ զմա
զացն ասէ, թէ այնք զեղ
ծայ որ թիւր չկայ իմ շա
բեացն։

****

Ի ՈՒԾ" ՅԱՒԵՐՈՒԱՐ ԿԻՐ։

բան. Ո՞քրէական վերջ

և ես առ ձեզ։ Օ՝ Տերս ո՛ւ
րինակելով. որ մեզ լինե՛
լոց էր դառնալ՝ ի նա հա՛
ւատով, և նա՝ ի մեզ դէ
թուք և սիրով։ Բո՛։ Ի շէր
թունս մեր ձայնին։ ը՛ծ.
Ո՛ր ասեմք՝ Ինչո՛ւ մեր ո՛ր
յերկինս։ Նո՛ւ կամ թէ՝ Թո՛
ղեալ լիցին քեզ մեղք. ո՛։
Ո՛չ նոյն և արդ ամ՛ բահ՛
նայ ասէ. և կամ զէ՛ուխ
պատարագին ասէ, այս է
մարմին իմ։ Բո՛։ Հաւատն է
ը՛ծ. Ի՝ՆՉ լինիմք՝ ի լոյսդ
խառնիլով. զայս կատարել
խոստովանիմ՝ օրէնքն ո՛չ
ունէր։

****

Ի՝ ՚ն՛ծ՚ ՁԲ ԻՐԱՏ Կ՚Ր՚։

Բո՛։ Կ՚ արձրն՝ քեզ հոսա
նուտ է. ը՛։ Ա՛ւ պարիսպն
երիքովին. և լոյծն պինդ,
որպէս ծռոնն և յորդանան։
Հնարն՝ ցօղ, ա՛ւ երեք ման
կանցն. և անձրևն՝ բոց,
ա՛ւ ստրոմայն։ Բո՛։ Ջաւրն
բաւեաս ը՛։ Ա՛ւ ասէ կա՛
րծէ ասծ՝ ի բարեացս յա՛
րուցանել որդիս աբրհմ։

Ի՝ ՚ն՛ծ՚ ՁԲ ԻՐԱՏ Կ՚Ր՚։

Բո՛։ Կ՚ արձրն՝ քեզ հոսա
նուտ է. ը՛։ Ա՛ւ պարիսպն
երիքովին. և լոյծն պինդ,
որպէս ծռոնն և յորդանան։
Հնարն՝ ցօղ, ա՛ւ երեք ման
կանցն. և անձրևն՝ բոց,
ա՛ւ ստրոմայն։ Բո՛։ Ո՛։ Ջաւրն
բաւեաս ը՛։ Ա՛ւ ասէ կա՛
րծէ ասծ՝ ի բարեացս յա՛
րուցանել որդիս աբրհմ։
Ո՛ր ասեմք՝ Ինչո՛ւ մեր ո՛ր
յերկինս։ Նո՛ւ կամ թէ՝ Թո՛
ղեալ լիցին քեզ մեղք. ո՛։
Ո՛չ նոյն և արդ ամ՛ բահ՛
նայ ասէ. և կամ զէ՛ուխ
պատարագին ասէ, այս է
մարմին իմ։ Բո՛։ Հաւատն է
ը՛ծ. Ի՝ՆՉ լինիմք՝ ի լոյսդ
խառնիլով. զայս կատարել
խոստովանիմ՝ օրէնքն ո՛չ
ունէր։

****

Ի՝ ՚ն՛ծ՚ ՁԲ ԻՐԱՏ Կ՚Ր՚։

Բո՛։ Կ՚ արձրն՝ քեզ հոսա
նուտ է. ը՛։ Ա՛ւ պարիսպն
երիքովին. և լոյծն պինդ,
որպէս ծռոնն և յորդանան։
Հնարն՝ ցօղ, ա՛ւ երեք ման
կանցն. և անձրևն՝ բոց,
ա՛ւ ստրոմայն։ Բո՛։ Ջաւրն
բաւեաս ը՛։ Ա՛ւ ասէ կա՛
րծէ ասծ՝ ի բարեացս յա՛
րուցանել որդիս աբրհմ։
Ո՛ր ասեմք՝ Ինչո՛ւ մեր ո՛ր
յերկինս։ Նո՛ւ կամ թէ՝ Թո՛
ղեալ լիցին քեզ մեղք. ո՛։
Ո՛չ նոյն և արդ ամ՛ բահ՛
նայ ասէ. և կամ զէ՛ուխ
պատարագին ասէ, այս է
մարմին իմ։ Բո՛։ Հաւատն է
ը՛ծ. Ի՝ՆՉ լինիմք՝ ի լոյսդ
խառնիլով. զայս կատարել
խոստովանիմ՝ օրէնքն ո՛չ
ունէր։

թեամբն, ի մի թշուառութ
ութեամբ խոկ, և կամ այլ ա
տաքինութ. այս է ուղղու
թեամբն ի մարմին, և ոչ ի
հոգի. և ոչ ի մարմնաւոր
սէր, որ անհաւատալի թըւէր, մե՛ծ
և անկշռելի առ սմին. քանզի
նէր և ասէր՝ առ պետրոսիս
մաստուցումն և անյարմար
անձին։ Ո՞յս է՝ մեղուցել
անձին յոյս դնէր. և մեղու
ցեալն ոչ յարմարի. քի՛ մար
միոյն։ կամ թէ՝ անյարմար
բանս ասէր։ Ո՛չ այն է զոր
ասէր, հաւատամ զի ասես
և զերկնայինսն ի յիշատա
կէ մահուն քո, այսինքն ի
պատարագէն առաւել ըն
դունիլ քան թէ մարտիրո
սութիւ խոկ, և կամ այլ ա
ռաքինութ. այս է ուղղու
թեամբն։ Ի մի շնչութեամբ
բն. Ընչութեանէ արձան։ ճ.
Կերպն զուարթ է։ բն. Ի զ
մաուսյեալն։ ճ. Ո՛չ հու
շան ի ծերոցն։ բաւ. Ի զ
պարտաւորն։ ճ. Ո՛մանք
սա՛ռնն՝ զաճապակին՝ և ըզ
պոռնիկն։ բն. Ո՛ կարծեք
ցեալն մաքուր։ ճ. Զարի
սեցին։ բն. Ո՛ մատնեալն
հաղթից։ ճ. Կերպն տեսա
տես, և միւս կերպն կարկա
մակ Ձը ամա՛ն ի սեղանոյն։
բն. Հոգոտակեալ զլուծն։
ճ. Ո՛ զրկնացն՝ ա՛ճեռա
րանաւն, և զզօհագործու
թիւն՝ զո կենարար պատա
րագա՛ն։ բաւ. Ի՛ւ մեղս
կենդանուն։ ճ. Ի՞ եղաց
կենդանութիւնն յանդամս
մարմնոյս, թէ և բիւր ամց
ուն ի՛նդիմ, ո՛րքան կարէ զօ
րել՝ յորժամ դու վա՛ր մեր
զենուիս օրըստօրէ անպատ
ասխնդ մահու։ բն. Ամեն
վա՛ր իմ։ ճ. Ի դէմս իմ մա
տուցանիս, և իբր ընդդէմ
ծուռ ես ինձեմ կցորդեալ
մարմնով և միացեալ. և ես
մատուցանիմ ընդ քեզ պա

մարմինս որ ուղղուի վախ
ճանճով չէ հաճասար, այլ
և ոչ մարտիրոսութի կատա
րեալն՝ այն փառացն որ ի
հաղորդուէն քէ մարմնոյն
լինի։ Ո՞ անձառուի խոր
հրդոյս ըղձնա ասէ այսու
տեսիլ՝ որ զինի ասէ։ Նո՛
քէ և մաքուր ոչէ անձամբ՝
առանց պատարագի չէ՛ կա
տարեալ։ Նո՛ սոյնպէս յոյ
սայր աղաչողն թէ մեղաւո
րիս մասին կրկին մատու
ցար բաժին՝ քան մաքրոցն։
է։ Նբրև այն թէ՝ եսինքն
եղեր ձշմարտիւ։ ւ։
Ո՞ յսինքն մեղաւոր։ Նո՛
զինս գաժանուի՝ ընդունդ
համեղուեր խառնեալ՝ պա
տարագեալ ի նիւթ զանգ
ւածոյ։ Ո՞ յսինքն նիւթա
կան մարմնով։ է։ Ո՞ն
հընարաւոր ասէ։ ւ։
Ո՞ այս դեռ ողբոցն ասէ։
ի վեր ցուցանելով զհաղոր
դուէ քահանային քան զզ
վեցականն արեամբ կատա
րեալն։ Նուսոյս օրինակ
ասէր յաղագս որոյ էր զբեղ

զես ի փառս՝ այսմ փրկա
նոզ մարմնոյ և արեան ն։
այսինքն թէ՝ այս ի վեր է
քան զքահանութի ընդունիլ
և թողութիւն և շնորհս։
Ոչ թէ զայս բահականս հա
մարէր և ասէր սոյնպէս,
քահանութի՝ քան զմարտիրո
սութի և զառաքինութի։
է։ Տուր խոցելոյս։ ւ։
Ո՞ սկիզբն ձառին՝ ողբ
սական բանիւ խօսէր։ և
ապա ի մէջ էած զողոքո
ղին բան ինչպէս ցոյժմ, և
արդ սկսանի դարձեալ յա
ղաչականս։ է։ Ո՞շմարիտ
և անխաբելի։ ւ։ Նա մեծ
համարէր զիշատակ մահուն
քի քան զքահանութի և զո
ղորմութի, իսկ ես ասեմ
քահանայ բժշկեայ նախ, զի
ոչ թէ ի մեղուցեալս քնա
կիս դու, այլ ի սբս։ է։
Ո՞ստ տարաշրջ սերմանն։
ւ։ Ո՞ստ չափոյ սերմանն,
ոչ ասէ զօրըս՝ զինչ սեր
մանէ ոք՝ զնոյն և հնձէ։ և
որ սերմանէ ի մարմինն՝ ի
մարմնոյ անտի հնձէ զորոմն

և ներքոյ եմ, բայց յորժամ
Ս. յսինքն՝ քէպէտ քաղցր
բերէ ընդիս ի վեր չարաց.
մոսին ի դիմաց այլ, Ա՞յլ
պէս. Լաւ ասէ զբան սաղ
բանի. վայ ընկերայ սատակ
խաւար, որ տղայ և տղերաց
որդիս ասէ զնա՝ բն. Ա՛րշ
մարտութիւս աստեղ. ե. Ո՞նան զօրինակիդ զոր այդ
ես ձկմարտիմ օրինակին՝
առեալ եմ առաքել.

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ՚ուկ՚ Ճ՚ ԵՒՒԱ Գ՚Ի՚.

բան. Գ՚աւաշնաւոր զոր
ծավալ՝ ե. Աղմոսն ինձ
դաւաղնաւոր վերակացու
լինի կուսիցէ զիս՝ բն. Ի զա
ւուն գրեմ՝ ե. Ապ թէ
ոչ զոյ ինձ հաճասար՝ ի զա
լիս. ես միայն եղծանելի՝
քան այլոց վա՛ իմ. որ թէ
նոքա պատճառք եղեն, և
անէծեցին. կամ զայրացու
ցին, և հարին՝ բն. Ո՛ւմ
բաղձ՝ ե. Ո՞րպէսանիկ,
ժղտանիք, զոր ժղտեցայ՝ ի
յերկիւղ. և զաչս՝ ի գլուխն
քո՝ ոչ եթող ընդ իմասանոյն
բանի. վայ ընկերայ սատակ
պէս՝ Լաւ ասէ զբան սաղ
մոսին՝ ի դիմաց այլ, Ա՞յլ
լեցի ընդիս՝ ի վեր չարաց.
Ս. յսինքն՝ քէպէտ քաղցր
և անուշ և այս կերպին նա

լուցկի հրոյ՝ բն. Ո՞չ յայ
ոճայն՝ ե. Օ՛ի ձառայ
գայիք արեգական՝ և մար
սին և արիւն ոտն. և մեղու
ցելոյն՝ նախ քան զբաւուլն
ընդունին մերձենալ՝ ոչ
ընդունի զօրուն, այլ հի
ւանդանոյ. ըստայնմ, վա՛
այսորիկ իսկ են՝ ի ձեզ բա
զում հիւանդք և անատա
ծէտք՝

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ՚ուկ՚ Ճ՚Գ ԵՒՒԱ Գ՚Ի՚.

բան. Ա՚ստեղք ցնդին և
կամ գումարին՝ ե. Ո՞րք
դակն և լուսին. որ՝ ի ժա
մանակի՝ հանդէպ միմեանց
լինին, և երբեմն բաժնին.
նմանապէս և ամ մօրուա
կանք՝ բն. Ոտոյ և ոտից
բոյ՝ ե. Ոտոյ կանայք ի՞նչ
կերպիւտոս՝ օրուք նախա
տէ զինել մարգարէն երե
կինել. նախ քէ՝ ապիր ոչ
ինչ ապէր խակակուք տղոց
տոյ. այսինքն՝ անժամ ծը
նընդեմբն, որ ի վիժածն.
անհաս՝ ի ծնունդ անլիա
և անատ և այս կերպին նա

թին՝ ի սիրան է, և առող
ջուին՝ ի լեարդն. արիուին
յերիկամունսն, և իմաս
տուին յուղեղն. ոչ բանն
՝ի միտն. խօսքն՝ ի լեզուն.
հաճ՝ ի բերանն. տեսուին
՝ի աչքն. լուրն՝ ի ականջն.
հոտն՝ ի քիթն. արուեստն
՝ի ձեռն. գնալն՝ ի յոտն.
բն. Ո րինակ անընդէր,
ե. Ա խտաւորքն, որպ՝ ի
հինն մատչին դատաստիս
ձեռն առաջի խորանին։

****

Ա ՚ի՚ ՁԷ ԼՈՒԺ Կ՚Ա՚.

բան. Ա մենապատառ։ ը.
Ա պրակարշ. եւ ասա և
անդ ցնդեալ և քարշեալ
և ցրուեալ։ բն. Ո անսիւ
մանն ինձ կամ։ ե. Ա ր
մեղուցելոցն իմոց և տրտ
մեցուցչացն աղօթս արարի՝
և խոստի հայցեցի, և այն
աննման էր ինձ. զի ոչ ար
եմ. իսկ զո ընտանի բարե
բարուեդ ոչընչան առաքել
պարտ է խոստով։

****

Ա ՚ուժ՚ ՁԷ ԼՈՒԺ Կ՚Ա՚.

բան. Կ ոյսի լերդիս վի
մական։ ե. Ա իրս և լերդն
որ են պատճառք կենդա
նուեդ մարդկան՝ կակուղ
են առ՚ի զգալ ցցաւս հղ
գուցն. իսկ քարացել սիրտն
ոչ իմանայ։ Ո ՚ի ՚ի կայ
մուխ մարդոյն՝ կենդանու

ըստ գործոց հատուցանեմ,
ո՞ յերկրաւորս տանջանաց
հանապարհ այնմ զոր ես ա
ծեմ՝ ի վերայ. ոչ զքրիստ
ղեղն, և զհրեայն անձրևն
ստուգայ, և ոչ զհրեխտուն
քարեայ կարկուտն երկիր
վի, և զայլն ամ. քոզ ըզ
մանէն յաւիտենական։ Ո՞ւր
տես ՚ի գիմաց քեզ առեալ
ասէ, ո՞ յարիցէ և հանա
սարեալդ ինձ ՚ի ջուրս։
բն. Ո մասնակի ուսմանն։
ը-ծ. Պղատոնի, որ ասաց
զմարդ՝ չար՝ ոչ գիտողական
զնա։ ոչ ասէ, մահ գիտե
լի՝ կեանք է, և մահ անդի
տելի՝ մահ է. սաղմոսն ա
սէ՝ մահ մեղաւորին չարչ։

****

Ա ՚ուդ՚ ՁԷ ԼՈՒԺ Կ՚Ա՚.

բան. Պ ուղի լերդիս վի
մական։ ե. Ա իրս և լերդն
որ են պատճառք կենդա
նուեդ մարդկան՝ կակուղ
են առ՚ի զգալ ցցաւս հղ
գուցն. իսկ քարացել սիրտն
ոչ իմանայ։ Ո ՚ի ՚ի կայ
մուխ մարդոյն՝ կենդանու

յանձին վստահութեան զձեռն
հարկ է եւ ոչ թէ ընդհատ՝
մուտանալ զսկարուն բնու-
թեան թէ մի զանչափան է։
Ա Այրոյ առ մեզաւորն անդ
թիւն են սահմանեալ բա-
նից՝ ի գիրս աբս, որ ցուցա
նեն զգուշութիւն ողորմութեանդ
բոյ. իսկ առ արդարսն՝ լը
ռեալ են գործ անկանելոյն եւ
զահաբեր խնամոյ գործու
թեամբ հուշակել։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ա ՚ւ՚ Ա Ըստուած ելոյ գլ՚.

բան. Ա ճշմարիտն առաւել
ւ՚ւ. Ա ակայն մեղաւորին
առ ա՚ւ. իսկ գու ընդէր
բնաւ պատասխա։ բն. Ա շեղ
ջերացն արտասուաց։ ւ՚ւ.
Ա բազմաց կշտամբեալ բնա
նանիցն՝ որ արտասուաց ար
ժանի եմ՝ զինն բաւական
միշել։ բն. Ա ուժիւ աղեղն
արկածից։ ւ՚ւ. Ո՚ղջոյն
և ողորմութիւն՝ բուժիչ զհի
ւանդուլ հոգւոյն որ յա
գիւք մտացն է։ բն. Ա նոյ
ստուն կենդանեաց՝ ի մէջ
դալարոց։ ւ՚ւ. Ա արդ ես՝

Ա ՚ւ՚ Ձ Ը ելոյ գլ՚.

բան. Ա ստ ձայնին գաւթի
և ըստ մովսէսի։ ւ՚ւ. Ա ա
և կարգեցին քահանայիցն
օրհնել զժողովուրդն ասե
լով, աճ ողորմացի ձեզ և
օրհնեացէ զձեզ. զայս մով
սէս կանոնեաց՝ և գաւթիթ
շրջեաց ասելով, աճ ողոր
մեա մեզ և օրհնեա զմեզ։
բն. Ա ետունէրիդ սկզբնա
էութ։ ւ՚ւ. Ո՚ի զառաջինն
ապաւակն յի՝ նա էած, և
ապա այլքն համրձակեցան։
բն. Ո՚ատուկ։ ւ՚ւ. Ա ուաբա
ղի և խարդախողի անուն է։
Ո՚ի մինչ անկեալ էր՝ ինա
հրեշտակն լը ամ, աղաղակէր
թէ ոչ գոյ ոնիմ որ աճէ
զիս յատազանն։ բն. Ա սեն
գիրք։ ւ՚ւ. Ա մենայն աճա
շունչ գիրք ասեն, որ զո
ղորմութիւն և զնեղոյսն
գո քարոզեն։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ա ՚ւ՚ Ձ Ի ելոյ գլ՚.

բն. Ո՚բնութեա չափ։ ւ՚ւ.
Ա՚յ մտանայ թէ ոսկոր է
և գիւրաբեկելի։ իսկ մեսան

որ՝ ի մէջ ծաղկանց ածային զրոյն բանից շրջիմ և ըզ մահացուն ձաշակեմ՝ զի և անաստուածք փախչին՝ ի մահ հացու բանջարոյ. և ինձ զինչ. քան զայս վերջին՝ որ և ոչ անասնոց հաճաւորիմ։ բն. Ճ նորհին և օրհնին։ ծ. Ռազում պատուիրանք են յօրէնս հին, և՝ի նոր շրնորհս, այսինքն յաւետարան քն. բն. Աստուած և քամուիայ։ ծ. Ձուծքն են սիդոնացւոց, որք կառուցել էին՝ ի պատիւ կռնայի՝ ի բաց ունելով զաստուածն Ադաման. որ՝ ի տես տանելն, զախտան սրտից զայց արծաթծէր. և խրել զայն պաշտէր։ բն. Ա՝ հաւրանասայ։ ըն. Ա՝ ընպէս պատիւ էր ունել քամուիայն և այլն։ բն. Ա՝ ըստարձանի։ ծ. Ա՝ ր՝ ի վերայ պարսպին կանգնէին։ բն. Օ՝ կրկին երկրորդեալն։ ծ. Ա՝ սաղմոսն երկու անգամ ասացեալ, Ձաձոյ եղէց առաջի նոն։ բն. Ա՝ արդելոյզ։ ծ. Ա՝ ր՝ կաթսայ բնուի՝ ի բան. Ա՝ աթիւ մի պղտոր։ ծ. Ա՝ որոյն արտօսր նբ էր և պարզ, և ինն ի՝ ե լինի երբեք, և այն ամբարտա՝ ւանութիւն և այլոյ ախտից պղտորեալ։ բն. Ա՝ սկզբնա՝ ւորն նախաձայնեալ։ ծ. Ա՝ սկզբանէ սաղմոսարա՝ խիս մինչ՝ ի կատարումն գո՝ վութիւք են անձին։ Տէր փոր ձեցեր զիս, ի միտ առեր դու և ծանեար, և այլն։ բն. Օ՝ կարդ բանին։ ծ. Ա՝ ղթից նոցա լսէ՝ մինչև զողբալին եւ զտրտմալին ասէ։ Պահէ՝ որ զնոսա ոչ՝ սիրեն զնա. և զամ մեղա՝ ւորս՝ սատակէ՝ որ։ բն. Ա՝ դրախտ լսման դրոց։ ծ. Ա՝ վերջին կնոնս և յետին փոխ՝ զհատուցումն արդարոց և մեղաւորացն ասէ. որ՝ ի կատարածի աւուրն լինելոց է։

ջուրն ի գետինն արիւն։ Եւ ձուկն որ
մարմանալն այ ցուցանէր։
և դառնալն ի գոյն մարմ
նոյ՝ զմեր սրբիլն և մաքուր
լինիլն յայտնէր։ որ շրջեալ
յայլ ինչ՝ մարդասիրապէս
զմեր գիւտն այնու դուշա
կեցեր։ քէ ոչ նոքա փո
խեցան՝ և մեք ի չարեացն
մերոց։ բան։ Ո՞ մեռեալն
յանշնչականէն։ ը։ Նո՛ւ
շունչ է երկինք, և բոյսք և
տունկք ի սերմանիլն մե
ռանին և ապա բուսանին։
ըստ այնմ, եթէ ոչ հատանի ցո
րեանոյ անկեալ հերկիլք մե
ռանիցի։ բն։ Յայլ նըմա
նութ։ ը։ Ո՞ արեգակինն՝
զլուսնին և զաստեղսդ շրջա
գայութիւնն ոչ գու գիտես՝
ի հանդերձ աւուրն յայլ
նմանութ փոխես։ և զանձ
րեւուն ջուր աստեղն յանձա
նէ կոչես։ բն։ Ցեղնուա ան
կանես։ ը։ Ոչ ոստայն
անկեալ զիեալս ընդառէջեան
անկեն, նոյնպէս և գու զմիմ
եւ զգիշեր։ բն։ Ո՞ստ գրոյն

ի՛նոյն արձանի։ ը։ Ո՞րինն
զուարթ աղ և այգեան։ ոչ
ընդ դասերացն պահեալ,
և ոչ ընդ ստօրմայեցւոցն
պատժեալ։ բն։ Ո՞ մեռային
դառնութ։ ը։ Ո՞ստ ան
մովսէսի առնուլ զփայտն
զոր եցոյց՝ և ընկենուլ ի
ջուրն մեռային։ և դառնու
թիւն դադրեալ պիտանի
եղև։ Ո՞ ի՛ ի գալ ժողո
վրդեանն ծարաւեալ յա
նապատին և հանդիպեալ
աղբերն, առաջինն որ էարբ՝
աղաղակեաց թէ դառն է.
և երկրորդն խմեց և ասաց՝
մեռայ։ և ոչ ջուրն զայն
փայտիւն դադրացուցեալ՝
կենաց ետուր պատճառս,
այնպես և զմիոս մարդկան
զոր ի քեզ յանկես՝ կենաց
փայտին հաւասարես։ բան։
Ո՞ր յայնքանեացս շրջադը
րութիւն։ ը։ Ո՞ւռաբազանն
որ եղև օձ անթոյն։ զի եղև
օձ ձշմարիտ, և եկաց մնաց
ընութ փայտին։ իսկ ջուրն՝
արիւն՝ ամենաճար զօրու
թիւն այ։ որ ընդ կաթիլն,
մարդ եղև յերկրի։ որպէս

եւ ոչ լսայ։ բն. Յղջնուլը
արբայից։ ճ. Ալ զմակէ
դունացուցն, զբաբիլացոցն,
եւ զպարսիցն, զորս բարձրա
ցուցեր եւ խոնարհեցուցեր։
բն. Օրինակ նմին։ ճ.
Ալ ասէ եսայի, ոմն պատ
մեացէ ձեզ քէ հուր բոլ
բոլքեալ կայ։ բե. Արկին
կաղացին։ ճ. Ալ ասայ է
զիա իսրայէլի. ընդէր կայ
զայք յերիւս կողմն. մի
բահնդէ աճ, գնացէք ըզ
հետ նը. և մի ասր դնա
ցէք զհետ նը։ բն. Անհիմ
զմոմախս։ ճ. Ա՛ճճաման
առակն է որ ասայ, առա
քեա զղազարոս, և այլն.
որ մանանէանդ յարմարի ի
վերայ հինգ զգայութեցդ.
որ յղփացեալ ակն տեսա
նէ զաղքատն և ոչ ողորմի՝
և բերնովն ոչ խօսի քաղց
րու բ. ուշկն ոչ լսէ ախոր
ժելով զաղերան, և այլն։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ի ՈՒԲ" ԿԷ ԻՒՒԻ ԿԻ"։

բե. Ի՛ տաճկեցիս։ ճ.
Ալլահ է, որ գաճաւ է

երկնանկուճ։ ճ. Ալ ասէ
յոբ, որ արար զմեծամեծս
և զփոսաւճուրս և զհրաշա
կերտս։ բն. Ո՛ հաշուէ
մեռուճ փրկանակ։ լոճ.
Ո՛ խաչն և զաւրչարունն.
զի նը վերոքն ասէ բժշկէ
ցաք։

Ի՛ նչ ղինի ոյր, կիճ գնու-
ու ուս, Ա՛յլ արդ՝ ընդէր,
և այլն. ինչկն լոճուլէ։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Ի ՈՒԲ" ԿԷ ԻՒՒԻ ԿԻ"։

բե. Ի՛ դրարացար վերին
խաստուճ անայլայլական,
ճ. Ո՛ի փողեցեր ինձ յոր
դորական բանիճ՝ ի հան
դէսն առաքինուճ, և ես
ինդուճ յանձն ոչ առի.
զողջակէնն ասացեր զասստն
և զսպատնալիսն գեհենին՝
և ես ոչ կոճեցայ. Ո՛ր որ
դեդրեալքն շնորհաք՝ ոչ
գովեստիճ օրհնեն զքեզ,
կրկին վկայեն քո արդա
րուճդ՝ ի վեր իմ այնու, զի
ինքեանք անզիտ ձեացին
՝ի հրամանս քո. զի ինձ և
նց հաճասար փողեցեր և

կանն՝ քաղցր ասի. և ապ-
սիոց յառնականին խաճ-ու-ա-
քաղցր քրմի. ոչ խաղտի
զանդաւն։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ՚ուն՚ կը էուտ Կ՚ոլ՚։

բառ. Պանրագործ։ լծ.
Պնեայն պտղի մանրագոր
ասի որ ղեաղեկն՝ ի ծայրս
ունի. որպէս մասուրն և
սինձն։ Յն՝ դարձ՚ պղպի
խընձոր կայ վաղահաս որ
մանրագոր ասի, կարմիր և
և անուշահոտ. ուստի քա-
ղեայ ուրբէն։ բն. Պնեալ
ձաղեալ։ լծ. Ի որացեալ
և՚ի վայր թափեալ։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ՚ուն՚ կը էուտ Կ՚ոլ՚։

բառ. Պ՚ղերակունք ջայլից։
լծ. Պ ալականացն ջոկք։
բն. Պնեուն գաւազան։
լծ. Ո՚վ երկրագործ ասէ
զոր մրջիւնն զօր մեծ կոչէ
ոյժ, թէ և անզէն և ոչ ինչ
երևին. որպէս ժանկն և
թրթուրն։ կամ զփարաշօն
ասէ, որ բուռն էր և վի-

Լ՚ին

համաստասիրաց և երկիր ան
պտուղ։ Պ՚ոյոյ վաստակ
ասէ, և մարդիկն խմաստ
ունէք, որ մեծ բարեբախ
տուի է խմաստուին, և ես՝
ըստ անպտղութե եմ ատ
տիկեցի և ոչ ըն խմաստուե։

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

Լ՚ուն՚ կզ էուտ Կ՚ոլ՚։

բառ. Պ՚ն բանական հենդա
նուես. լծ. Հոգին անա
պական է և դրախտական յա
րուես։ Պամ զի երբեմն ասէ՝
որ թէ և ես մեռանիմ և
ապականիմ, բան գրոյս որ
խոստովանուի է մեղաց և
դատանութիւն յաճ, ինոյ
յերկրի անապական և միշտ
աղաղակէ ընդ իմ։ բառ.
Պձաղք։ լծ. Հրճվրճուն
այն որ պատեալ է զխոչեր
վոյն. և ոչ նովաւ յարմա
րի բան և ձայն, նմանապես
և խաչիդ կիրք օժանդակել
ինձ յարմարեցան։ բն. Պ՚ր
առնքն յուրթին։ լծ. Յորդ
և ոլոն ոլոն խառնեալ
արեամբ։ բն. Հյաճմունս
աղնականս։ լծ. Պ՚ղեալ

Լ՚ին

զկնի սպանանելոյ Նէ՛ մայր էր
Հինդ՝ եւ ի դաբաւոնա-
զորդիսն մեղ քոշոյ ոտիս
րիժուց : լոյծ . Ի՝ տ՛ի
տիլ բն . Հարտղացն մե
աղաչել և առ նոսա պատա
ած ուսոյց զիւրմուրանոյ
թահամս սիրելոյ քո. զոյս
դապետաց. լծ . Ի՝ ը տ
աղաչէ՛ բան քո իսկ վար

լ՛՛ծ՛՛ Ն՛՛ա էլուլ Ի՛՛.

բտ . Ո՝ ոյոց զանուանանն
ծառայ՝ եւ ի դաւանալն պա
տառեցաւ յատիւծու.

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

լ՛՛ծ՛՛ Ի՛՛ թ էլուլ Ի՛՛.

բտ . Ո՝ նկարծս խօսիմ.
լծ . Ո՝ ի մոլորնեալքն ը
վայր խօսին . նրմանապէս
բանս իմ առ քեզ՝ որ աչե
դուցանէ առաւել զպատ
ուիս իմ բան թէ ինձարս հաշ
ուոյ քեզ կազմէ առ քեզ :
բտ . Ա՝ խանուամն անիծիս .
լծ . Ի՝ ընացեաք է առ մեզ
լուն՝ անիծն՝ ոչինչ . զի ան
մոռաց պահեսցի առ մեզ
յիշոյ հանդերձելոց տան
ջանացն . զի մի՛ անընտելք
դիպեսցուք : բն . Ի՝ առանձ
սար : լծ . Ն՝ յսինքն
արաբացի .

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

լ՛՛ծ՛՛ Ի՛՛ օրհնեսցուք էր գ՛՛.

բտ . Ի՝ ա մեծագունիցն ար

Ի՛՛

Հակառ յաղթօղ՝ Հարած և
սատակեցաւ զօրուքն այ.
և նոյն օրինակաւ անօրէ
նութիւն չարիքն՝ որ կրկին ի
մեզ թալանաւոր և տանջեն
զհոգիս մեր, բայց քիչ
չքանան :

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

լ՛՛ծ՛՛ Ի՛՛ թ էլուլ Ի՛՛.

բտ . Ի՝ նկարծս խօսիմ.
լծ . Ո՝ ի մոլորնեալքն ը
վայր խօսին . նրմանապէս
բանս իմ առ քեզ՝ որ աչե
դուցանէ առաւել զպատ
ուիս իմ բան թէ ինձարս հաշ
ուոյ քեզ կազմէ առ քեզ :
բտ . Ա՝ խանուամն անիծիս .
լծ . Ի՝ ընացեաք է առ մեզ
լուն՝ անիծն՝ ոչինչ . զի ան
մոռաց պահեսցի առ մեզ
յիշոյ հանդերձելոց տան
ջանացն . զի մի՛ անընտելք
դիպեսցուք : բն . Ի՝ առանձ
սար : լծ . Ն՝ յսինքն
արաբացի .

※※※※※※※※※※※※※※※※※※※※

լ՛՛ծ՛՛ Ի՛՛ օրհնեսցուք էր գ՛՛.

բտ . Ի՝ ա մեծագունիցն ար

լսիւ զիս և՛ի դատել վա-
ռելոյ իմոց։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ։

Բան Ա։ Ընտրեալ առաքեալք։

որ ունին զկերպարանս վա-
ռելոյ Տեառն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ։

Բան Ա։ Երկամարմին։ ընդ։ Ո՛չ ինո-
ւորին պարտ է զբա-
նիւք սպառազինել. և աղօթաւորք մերկամարմին դոլով՝ զէն չհագին նբ ու-
նին։ բն։ Երակուր նոր ըմ-
պողն։ ընդ։ Ո՛չ ըստ ասէ վասն լեռնականաց յօրինակ ստանայի։ բն։ Ըստ յոմ-
մանէ։ ընդ։ Ո՛չ թէ վարի սեղին է, այլ անմիտ կրօնա-
ւոր մի է։ բն։ Յուղել նման ։ ընդ։ Ոչ և աշմարիտ ասէր, ոչ յաւաջեաց ասե-
լոյն քան թէ դիտաց։ զի զանյարմարն ասաց։ ոչ շատ հոգին իմբէլ որ յափըշ-
տակին զառաջնածս ժո-
ղովրդեանն և ասէին՝ օրհ-
նեալ ։ր և փարիսեցեաք։
լիսեցոյն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ։

Բան Ա։ Ընտրեալ առաքեալք։

պատճառն, զի յետու ուխ
տեաց՝ գաբաւնացուցն ոչ
մեղանչել։ վ՚ զի նոքա ե-
կին նմա՛ի ծառայու՛ն և
մոին իսրայէլի զրկիր ե՛
փայտկիր, և այնու ինացին
անվնաս իսրայէլք։ և սա-
ւուղ՛ի ժամանակս իւր հա
լածեաց զնա և զբազումս
սպան՛ի նոցանէ։ Ուսկ՛ի
թիւրելն դաւթի՛ դարձ
եղև խաղաղու՛ի՛ միջ նո-
ւնիք խնդրեցին՛ի դաւթէ
՛ի պատճառս հաշտութեան
սպանանել յորդւոցն սա-
ւուղայ։ և դաւիթ զոր-
դիսն մեղադրեալ կնոջ իւրոյ՝
զդատերն սաւուղայ որ յայլ
մարդոյ ծնեալ էր՝ ետ՛ի նո-
սպանանել։ Ո՛չ ի սաւուղ
միոջ զդաւիթ հալածէր,
զմեղաւոր դուստր իւր՝ ետ
առն այլում։ և անտի ծը
նաւ որդիս հինգ։ զորս ետ
դաւիթ՛ի վրիժախնդիրս
սպանանել զնա։ ՚ի, մանուկ
սա՝ նբ ինձ անհաշտք են,
և քեզ կամաւք։ այսինքն՝
խոստմբ՛ի պաշտօն քեզ սա
արարածական բնութե՛ս, ՚ի

և ասեն մեզ՝ մի՛ եւ ձեզ հայր
առաքեալքն սահմանեցին
ՈՂՈՐՄԵԼ ՏԱՐԱԾԱՑԵԼՈՑ.
ղօթք է և դաւանութիւն.
ամենայն երկրորդութիւն ա-
յուեւ ի ճշմարիտ հաւատ-
սին՝ զի և այս առ-
պատուհասիչ մեղաց և այ-
նու աստէն վճռեսցեն զնա՝
զի մի՛ անդէն դատապար-
տեսցին. և մեղաւորք ար-
ժանի եւն այնմ. Նոյն թէ
կարի՛ անմեղք էցեն և աս
տէն պատժին, զի անդէն
պարզեսցէն յաւերժին. բն.
Նոյն ուրք զերկիր ընտրե-
ցին. ը-ծ. Ա՛ղաւորք որ
հաւատար վայելեն ընդ-
դարոյն՝ ի ծագումն արե-
գականն և անձրեւին վասն
ներգործեն այլ՝ զի թերեւս
դարձցին, այս է որ ասէ,
հշտեա հաւատար և սահ
մանեա.

ԼՈՒԾ ՀԵՒՈՒՐ ԿՈՒԼ.

բան. Ունկն կրկնապատ
ուիկ. ը. Ոչ թէ վերստին
յաւերժած. զի և այս առ
ամենայնի երկրորդութիւն ա-
ղօթք է և դաւանութիւն.
Որ ինչ ածային հոգւովն
և ասեն մեզ՝ մի՛ և ձեզ հայր

ԼՈՒԾ ՀԵՒՈՒՐ ԿՈՒԼ.

բան. Լուռեասիք. ը. Ո՛ր
լուռ ածէ զբեր վերայ
ասացի, բարի առնել չար
ակնկալութեամբ. բն. Ճանա
կան. ը. Ոչ թէ քթթել
ական՝ ածի և անցանէ ըն
մարդոյ աչեզբ. ոչ կայծակն
ի ամպոց. որ թէ կամին՝ այլ
շուտով զիս արդարացնես.
ոչ մեղ կանգնոյ բարձրու
թեան՝ կաթ ի դուլէ ան
կեալ. բն. Վտանգս կը
րից. ը-ծ. Հաւատար տաս
զպարտեա և զպատիժս ար
դարոց և մեղաւորաց. նախ՝
զի ոչ ոք է արդար և ոչ մի.
երկու՝ զի թէ և արդար են՝

Ամահիք. ը. Ասկերիք.

ԼՈՒԾ ՀԵՒՈՒՐ ԿՈՒԼ.

բան. Լուռեասիք. ը. Ո՛ր
լուռ ածէ զբեր վերայ
ասացի, բարի առնել չար
ակնկալութեամբ. բն. Ճանա
կան. ը. Ոչ թէ քթթել
ական՝ ածի և անցանէ ըն
մարդոյ աչեզբ. ոչ կայծակն
ի ամպոց. որ թէ կամին՝ այլ
շուտով զիս արդարացնես.
ոչ մեղ կանգնոյ բարձրու
թեան՝ կաթ ի դուլէ ան
կեալ. բն. Վտանգս կը
րից. ը-ծ. Հաւատար տաս
զպարտեա և զպատիժս ար
դարոց և մեղաւորաց. նախ՝
զի ոչ ոք է արդար և ոչ մի.
երկու՝ զի թէ և արդար են՝

ետեսանն զդրունսն և զըր-
դուքինդ՝ որ միաւորակ
կան է, միւսանգամ՝ ի նոյն
բարձրանամ յորմէ անկայ։
ԲՆ. Ո՞վ քանզի յարդան
դէ յորում չլացայ։ ՀԾ.
Ո՞վ քէզ եկեղեցին ծնաւ
զիս աւազանաւն՝ պարտ է
ինձ սահման դնել և կնոն
դողեստի մեծ և անարատ
դշխոյին մօրն իմոյ։ ԲՆ.
Ուսից խակուհի։ ՀԾ.
Ո՞վ է՝ ստոյգ և ճշմարիտ
կոյս։ և կամ տիրուհի. զի
խակապէս կոյս ամ կուսից՝
զեկեղեցի սբ ասէ. որպէս
զնբ սբց՝ բանին արձանաց
դրել պարտիմ յոյժ մատե
նի։ ԲՆ. Այս օրինակ հո
գեննկար։ ՀԾ. Բանիս օ
րինակս որ հոգենըկալ է՝
զի ուղիղ դաւանութիւն և
գովասանութիւն մօրս խորհի
ընկալ զիս դիաց քաւեալ
և արբեալ ի սմին եկեղե
ցիս։ ԲՆ. Ո՞ւ տասկ զմարիցն՝
և մի՛ անօգուտ զբլեցն։ ՀԾ.
Երամացեալ հաւատով
և համբուրիւ՝ ողջունեմ ըղ
ետեսանն զդրունսն և զըր-

և մի՛ տը չա՞ք, մի և հո
գին սբ, և սբ հարքն զնոյն
հաստատեցին ի նիկիա։
զոր եկղտրդեմ և ես զնոյն
դաւանութիւն և դնեմ մեկ
նապէս վա՞ եկեղեցւոյ որ
յանշուշտ քարանց կազմի.
որ և երանաւոր կերպագը
րութիւն տայ և անձառելի։
Երանութիւն ասէ՝ կամ
կենդանագործ երկրորդութիւն.
զի կրկին տեսակ է և երբ
կու կերպարան այս ձառս,
աղօթք և դաւանութիւն։
ԲՆ. Ընկամեալ զմայրեալ։
ՀԾ. Յանձառութիւն մեծի
պարզեցոյդ և առատ երախ
տեացդ միջի՝ ընկըղմեցայ
ծածկեցայ և զմայրեցայ.
վայ մատուցանեմ աւան
դեմ գովեստ դաւանման
ձշմարիտ բարեբարբառ։ ԲՆ.
Երջանիկ ածականին շարաց
փառութիւն։ ՀԾ. Անատակ
ընն՝ որ ասաց և այլ թէ ոչ
այնպ զոր ասաց ինձ՝ և այլն։
ԲՆ. Ո՞րդ՝ միաւորականաւս
այսու։ ՀԾ. Ընդ ինձ դա
նանութիւս զամենայնք եր

տուցանէ։ Ա
մեր անձինս ընդ իւր մա-
րիւնն մատուցանէ օրըստօրէ
և զինքն ի զոհ մատուցանէ։
այն։ Զմանաւանդ և քա՛ զիւր
մարիւնն մատուցանէ ընդ-
դէմ սատանայի։ Եւ զիւր
արիւնն ի թափել ի վերայ
խաչին։ բն։ Ալէլուիա երկիր ե-
ղաւ։ ճ։ Ի սկզբանէ
(լե։ 2)

քո ծննդեամբն ի կուսէն՝
և յարութիւնն ի դերեզմա-
նէն։ ոչ ասէ յոբ։ երկիր՝
և՛ինամանէ ելից հայր։ բն։
Ա,ահաւասիկ պարզուեր։
ճ։ Որ նախ աճուրդիւնն
սկսիլ էր առանց մարմնոյ։
բն։ Ա,ստղ քան զԼուսին։
ճ։ Ի վերնատունն հոգին
միայն, և՛ի տունն կուտանէ
լուսի՛ ի հոգին միայն մկըր
տեցան։ բն։ Ո անձինն ո՛
րինակ։ ճ։ Ապ ի հինն փո
խանակ մեղուցելոյն անօ
ստուն մատուցանէին, և մե
ղուցելն դնէր զձեռն իւր
ի վէր գլխոյն և սպանէին
զանատուն, և զարիւնն ա
ռեալ սրսկէին ի սեղանն
սրբուե՛ մեղուցելոյն փո
խանակ։ Ո ի սրիւնն կեն
դանութի՛ է անասնոյն։ և
անձինն փոխանակ՝ զարիւնն
մատուցանէին։ որպէս թէ
զիւր անձն մատուցէ ընդ
այն։ Ա,մանաւ և քա՛ զիւր
արիւնն մատուցանէ օրըստօրէ
մեզ փոխանակ։ ոչ թէ ըս
տուցանէ։

մուն տաճարին։ Ի՛ ուրեմն
ցուրտ համարիր զմուսան իմ
յեկեղեցին։ և Ի՛ անօգուտ
ևն իմ՝ ի սմանէ եղիցի։
բն։ Ալքէն իսկ վարդապե
տեալ։ ճ։ Ո՛ հարցս եկե
ղեցւոյ՝ դու ուսուցեր։
Ո՛ ի յորժամ առեալ զե-
սային ընծերցար, զկարդ
անապանոսային աճանդե-
ցեր։ Ա՛ն խարազանաւն՝ ի
տաճարէն հանեալ զվաճա
ռականան, զկարդ կիսատար
կաճապային տուեր։ Ա՛ն
յոտնալուային՝ զկարդ սար
կաճապային ցուցեր։ Ա՛ն
տալով զհայն և զգինին,
զբահանայիցն։ Ա՛ն փըշ
մամբ յատաբեսան՝ զեպիս
կոպոսացն։ Ա՛ն որ ձեռն
դնելով օրհնեցեր զնոսա և
համբարձար յերկինս՝ զկա
թողիկոսացն։ բն։ Ա,ղիկն
պաղպն։ ըստ։ Ո՛ ի նախ
ծաղիկն է, և ապա պտուղն։
ծաղիկն որ՝ ի կուսէն, և
պտուղ՝ մեր փրկութիւն՝ ի
խաչին։ բն։ Ալէլուա երկիր է
հացն կենաց։ ճ։ Ո՛ յսկիզբն

բան՝ Ո՞ի սոսկ եղիցի քո
տանցդ կաթուած, լոբ՝
Օ՝ ի վասն իմ ոտ արիւն
քրտունեցար՝ և այն մի՛ սոսկ
եղիցի՝ այլ՝ թէ վէրսոյ
քրտունեցար՝ ոչ եղիցի՝ բն՝
Օ՝ արուեստս զօրու քեան՝
ը՝ Օ՝ բանս և զաղօթս որ
կերգուեսցեն արուեստել խո
սիմ՝ զի արուեստ կերգուին՝
յառաջ բերէ զբանն՝ ի մէ

******* ոտանց՝ *****

բան՝ Օ՝ ննեա՛ ինձ դարձ
ամենակալ՝ ը՝ Ոպ բը
ժիշկն զերակոն հիւանդին՝
և դու՝ տը զհոգեւոյս շար
ժողուիչ՝ բն՝ Ոանխափե
կոյց առակին՝ լոբ՝ Ոաղ
մանն ասէ թէ՝ մարդ ոչ գո
խիւ յաւիտեան՝ բն՝ Ոչիկն
եղևուր՝ ը՝ Ոչիկն է՝
բն՝ Որ տապանն նախա
յանգիցն՝ ը՝ Ոադամայ
գինչև՛ ի նոյ մեղուցելոցն՝
նոյի տապանն լինի դատա
խաղ՝ Ոչ կատարումն մոլ

Լ՝ոբ՝ ՀՃԻՈՒՈՒ Գ՝Լ՝.

բան՝ Ոափեալ զբնուեաս
մերուամ ը՝ Օ՝ մերս բնու
թեանս զվատանդն և զսատ
նապն՝ ի քեզ կրեցեր՝ և
այնու զմերս չափեցեր՝ և
վերացար ընդ մեզ՝ ընդունիմ
թէ՝ որ փորձ առեալ՝ կա
րօղ է և փորձանաւորացս
օգնական լինիլ՝

****

Լ՝ոբ՝ ՀՃԷ ՈՒՈՒ Գ՝Լ՝.

բան՝ Օ՝ր է օրհնաբանեալ
և լուսանորոգ՝ ը՝ Ոստ
մրճիչքին՝ օրն այն յայտնի
առն՝ ի սատանուէ երկրի և
՝ի կշիռս ընտրուեր հաւատա
ցեալոց և անհաւատից՝ բն՝
Ոչհաս ժամ բարեպատեհ՝
ը՝ Ոսին աւուր ասացէք
զայս ձառս՝ բն՝ Ոչն դար
ձեալ մատուցին՝ ը՝ Որ
ժամ՝ ի բերանն եդին՝ զայ
րացաւ՝ ի դատուէն և ոչ
կարէր ըմպել՝ յետ աւուն
՝ի բերանոյն և դարձեալ
մատուցին՝ և նա առեալ
էարբ՝

ԱՂՕԹՔ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ։

Ա՛ռ եւ ընկալ զաղօթս զոր մատուցանեմ առաջի քո ես Տէր Աստուած իմ, եւ ընդունելի թող լիցի քեզ ի քո սուրբ տաճարի քում։ Ա՛ռ եւ ընկալ զաղօթս զոր մատուցանեմ առաջի քո ես Տէր Աստուած իմ, եւ ընդունելի թող լիցի քեզ ի քո սուրբ տաճարի քում։

Ա՛ռ եւ ընկալ զաղօթս զոր մատուցանեմ առաջի քո ես Տէր Աստուած իմ, եւ ընդունելի թող լիցի քեզ ի քո սուրբ տաճարի քում։

ԱՂՕԹՔ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ։

Ա՛ռ եւ ընկալ զաղօթս զոր մատուցանեմ առաջի քո ես Տէր Աստուած իմ, եւ ընդունելի թող լիցի քեզ ի քո սուրբ տաճարի քում։

Ա՛ռ եւ ընկալ զաղօթս զոր մատուցանեմ առաջի քո ես Տէր Աստուած իմ, եւ ընդունելի թող լիցի քեզ ի քո սուրբ տաճարի քում։

ղոյն են. անգթութիւն և դի
լութիւն և ապահութիւն՝ ի հո
ւոդևախտութեան։ Ո՛ի ծու
զմեզ՝ խոհեմութեամբ արիու
թեամբ՝ ի չափի կալցուք
ութեան՝ ի վայր քարշիմք, և ընդ
ընկղմիլ։ ԻՒ. Արգել ի բոյոց ընդհան
ինչ, այլ զըստորաբերն եւ զսուտսարար պարտիս իմ թո
ղուլ։ և ըստ օրինակի քա
նիդ՝ ի քեզ միացայց հոյլ
որպէս և նա։ զի ասաց՝ հոյլ
դու յիս, և ես՝ ի քեզ։ և
մեք՝ ի նոսա։ զի և նոքա՝ ի
մեզ եղիցին։ ԲՆ. Լաւ յիշ
լից զերծմանն։ Ե. Ելա
նելն յաշխարհէ՝ վասն մեր
խնդրեցին, զի և մեք ընդ
նոսին ողորմութեամբ քոմամ ար

ժանասցուք։

****

Ի ՚ՒԲ՝ ՀԶ ԻՒՒԻ ՎՒ՚։

ԲՆ. Ի դեպ կոչեսցուք՝
Ե. Յորժամ լսեսցես հաւասա
րութեան տարերացս զմեզ կըշ
ռութեան, ոչ ընդ ծանրին
ոչ՝ ի վայր քարշիմք, և ընդ
թեթեւն՝ ի չափի կալցուք
զմեզ՝ խոհեմութեամբ արիու
և ողջախոհութեամբ։ Ո՛ի ծու
լութիւն և ապահութիւն՝ ի հո
գոյ ընդհան
ինչ, այլ զըստորաբերն եւ
զսուտսարար պարտիս իմ թո
ղուլ։ և ըստ օրինակի քա
նիդ՝ ի քեզ միացայց հոյլ
որպէս և նա։ զի ասաց՝ հոյլ
դու յիս, և ես՝ ի քեզ։ և
մեք՝ ի նոսա։ զի և նոքա՝ ի
մեզ եղիցին։ ԲՆ. Լաւ յիշ
լից զերծմանն։ Ե. Ելա
նելն յաշխարհէ՝ վասն մեր
խնդրեցին, զի և մեք ընդ
նոսին ողորմութեամբ քոմամ ար

ժանասցուք։

****

Ի ՚ՒԲ՝ ՀԶ ԻՒՒԻ ՎՒ՚։

ԲՆ. Ի դեպ կոչեսցուք՝
Ե. Յորժամ լսեսցես հաւասա
րութեան տարերացս զմեզ կըշ
ռութեան, ոչ ընդ ծանրին
ոչ՝ ի վայր քարշիմք, և ընդ
թեթեւն՝ ի չափի կալցուք
զմեզ՝ խոհեմութեամբ արիու
և ողջախոհութեամբ։ Ո՛ի ծու
լութիւն և ապահութիւն՝ ի հո
գոյ ընդհան
ինչ, այլ զըստորաբերն եւ
զսուտսարար պարտիս իմ թո
ղուլ։ և ըստ օրինակի քա
նիդ՝ ի քեզ միացայց հոյլ
որպէս և նա։ զի ասաց՝ հոյլ
դու յիս, և ես՝ ի քեզ։ և
մեք՝ ի նոսա։ զի և նոքա՝ ի
մեզ եղիցին։ ԲՆ. Լաւ յիշ
լից զերծմանն։ Ե. Ելա
նելն յաշխարհէ՝ վասն մեր
խնդրեցին, զի և մեք ընդ
նոսին ողորմութեամբ քոմամ ար

ժանասցուք։

****

Ի ՚ՒԲ՝ ՀԶ ԻՒՒԻ ՎՒ՚։

ԲՆ. Ի դեպ կոչեսցուք՝
Ե. Յորժամ լսեսցես հաւասա
րութեան տարերացս զմեզ կըշ
ռութեան, ոչ ընդ ծանրին
ոչ՝ ի վայր քարշիմք, և ընդ
թեթեւն՝ ի չափի կալցուք
զմեզ՝ խոհեմութեամբ արիու
և ողջախոհութեամբ։ Ո՛ի ծու
լութիւն և ապահութիւն՝ ի հո

ղոյն են. անգթութիւն և դի
լութիւն և ապահութիւն՝ ի հո
ւոդևախտութեան։ Ո՛ի ծու
զմեզ՝ խոհեմութեամբ արիու
թեամբ՝ ի չափի կալցուք
ութեան՝ ի վայր քարշիմք, և ընդ
ընկղմիլ։ ԻՒ. Արգել ի բոյոց ընդ
կարծիք է՝ ահ և դողումն.
և յայմ ժամու ակն ունին
ռութեան, այ

Լուծ" ՀԸ ԷՈՒԻ "Ո՛Լ".

բառ. Ո՛Ր առեալ ԵՀԵՂ
Ի սկաՀառակէ : ա. Պա՛
մուէլ մարգարէն վ՚ ասո
բենուԵն սաՀուղայ և յան
ցանաց ժողովրդեանն՝ աղօ
թէր յոյժ արտասո՛ւք. և
զայն առեալ Ի կՔղայ, Է
Հեղ առաջի ՈՒՅ. ո՛չ վ՚ փա
ռասիրութԵ, այլ յօրինակ
ժողովրդեանն : բ. Ի՛նդ
ՀաՃոյականայն : ա. Ի՛նդ
մարգարէին որք ՀաՃոյա
ցան քեզ՚ Ի սպասաՀորու
իւրեանց. և ընդ առաքե
լոյն ՍՐՑ, որոց գրեանքն
կան իբր արձան յաՀիտե
նից առաջի ԵրԵսից քոց :
նրմանապէս և իմս կայցէ
ՃեասցԷ և բարբառեսցի շր
թամբք ընտրելոց քոց Հր
շեշտակաց. որք են աբե
ղայք և միաԿԵդունք. բն.
Ո՛րսքն : ա. Ո՛Հղքն որ
իբրև ՀրաՀ կան թափու՛ՅԼ
կամ չարին որսքն :

Լո՛ւծ զԷք ճառս որ ասէ, ա՚ծ
և ասէ՝ կեանք և արարիչ
էուին ուածեալ :

Լուծ" ՀԷ ԷՈՒԻ "Ո՛Լ".

բառ. Ո՛Ր դայԹակղեալ
մարդն. ա. Ո՛ր անբանա
բար գլորին Ի մեղս. զոր
կանգնել Հրամայեցեր ա
սելով, Թէ որ դարձուցանէ
զմոլորեալն Ի չար ճանա
պարՀէն, փրկէ զանձն իւր՝
և այլն : բառ. Ո՛ւռեալ
խաՃուճածս : ա. Ո՛ՐՏ
ղոտն ասէ՝ որ կէտ կէտ լի
նի. զոր պիսակոտ և լեպ
ռոտ ասեն :

Լուծ զՀՐԵՇՏԱԿԱՑ ՆԱՄԱՆՈՒԹԵՆ
ՅԵՐԿԻՆՆ ՎԵՐԱՆԱԼ, ՀՈՂՆ
ԾԱՆՐ Ի ՎԱՅՐ ԿՈՒ ՀԱԿԷ :
ԵՒ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿՈՉԷ ՉՀՈՂՆ,
ՉԻ ԴԻՐՔ՝ ՅԱՃԽԻ ՉՆԱ ՅԻՇԵՆ.

Լուծ զՋՐԹԻՆ Ի ՋՐՈՅՆ. ՅՈՓՈՒԹԻՆ
ԵՒ ՀԱՊԱՐՈՒԹԻՆ Ի ՅՕԴՈՅՆ.
ԱՐՈՄԱՈՒԹԻՆ ԵՒ ԲԱՐԿՈՒԹԻՆ
Ի ՀՐՈՅՆ. Ա՛ՅԼԵՒ ՀԱԿԱՌԱԿ
ԵՆ ՍՐԲԱ. ՉԻ ԹԷ ՀՐԱՅԻՆ
ՄԱՍԱՄԲՆ ՈՐ Ի ՄԵՉ Է Ի ԲՈ
ՍՔՐՆ ՋԵՌՆՈՒՄՔ, ՋՈՒԲՆ ՅՐ
ՈՒԲՆ ԱՌ ԸՆԹԵՐՑ Է ԵՒ ԽԱ
ՓԱՆԷ : ԼՃԹ ԹԷ ՕԳԱԿԱ
ՆԱՆ ՉԱՆԱՄՔ ԹԵԹԼԱՆԱԼ

Ի ՀՈՒԼԻՍ ՃԱ ՌՈՒԲԻՆ ՀԱՅՐԻՊԵՏԵՆԱԿԱՆ, ԻՆՉՊԷՍ ԼՈՒԱՑԱՒ Ի ՏԱՐԻՆ ՌՂԹ.

ԵՐԿԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐԴՈՅ ՈՐ ԻՄԱՑԱՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ՅԱՐՈՒԱԾՈՅ ՄԵՐՈՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԵՒ ՈՐՊԷՍ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՅ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ, ՈՐ Է ՄԱՅՐ ԱՄԵՆԵՑԵԱԼ ԵԿԵՂԵՑԻՆՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑՆ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ՅԱՐՈՒԱԾՈՅ ՄԵՐՈՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԵՒ ՈՐՊԷՍ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՅ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ, ՈՐ Է ՄԱՅՐ ԱՄԵՆԵՑԵԱԼ ԵԿԵՂԵՑԻՆՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑՆ

ՔՈ։

ԵՐԿԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐԴՈՅ ՈՐ ԻՄԱՑԱՒ

այս գանձ իւղս օծութեան՝ անպին գանձէ և հարըս տուէ անփոխելի. զի դու եւս օծումն ար յիս։ բան։ Աստղ երկակշիռ։ ար։ Երեգակն է. որ զգուրտ և զտօթ կշռէ՝ ի վեր տարեբացս երկու հասարակումն. այլև զտիւ և զգիշեր սահմանէ և կշռէ։ Աչք գարձ՝ զի միշտ մտրականացն. զերեքն՝ ի վերուն ուղիղ և զերեքն՝ ի ներքուն։ բան. Յաւէտ քան զնոյն։ ար. Դու առաւել գիտացեր զնա՝ քան զինքն զինքն՝ ի քէզ ճառուէ։ բն. Ընդդէմն ակն կալու քէ։ ար. Աչք ուքեն ցանկացաւ որ չէր նմա յարմար։ բն. Երգակցաւ ստղն։ ար. Իւղս շնորհեցեր՝ ի պատգ երկրի՝ որ ազդ ի-ալից է այն պատգն որով մահացաք։ բն. Ոչ էր մատչելի՝ ի նախապատհուէ։ ար. Անդրանիկ մանկունն յորէմ ասէին՝ ի տաճարն և զոյգս ձագուց տատրակացն զինի՝ առնոյր քահանայն

զինի՝ առնոյր քահանայն և զոյգս ձագուց տատրակացն՝ ի տաճարն յորէմ ասէին՝ անդրանիկ մանկունն։ Ար։ Երեգակն է. որ զգուրտ և զտօթ կշռէ՝ ի վեր տարեբացս երկու հասարակումն. այլև զտիւ և զգիշեր սահմանէ և կշռէ։ Աչք գարձ՝ զի միշտ մտրականացն. զերեքն՝ ի վերուն ուղիղ և զերեքն՝ ի ներքուն։ բան. Յաւէտ քան զնոյն։ ար. Դու առաւել գիտացեր զնա՝ քան զինքն զինքն՝ ի քէզ ճառուէ։ բն. Ընդդէմն ակն կալու քէ։ ար. Աչք ուքեն ցանկացաւ որ չէր նմա յարմար։ բն. Երգակցաւ ստղն։ ար. Իւղս շնորհեցեր՝ ի պատգ երկրի՝ որ ազդ ի-ալից է այն պատգն որով մահացաք։ բն. Ոչ էր մատչելի՝ ի նախապատհուէ։ ար. Անդրանիկ մանկունն յորէմ ասէին՝ ի տաճարն և զոյգս ձագուց տատրակացն՝ զինի՝ առնոյր քահանայն

Լ՚՚ծ՚՚ չէ երեք Ար՚՚։ բան. Լ՚ զօքէ թարգմանեալ օրէն։ ար. Օ՚ աղօթս խառնեալ մեկնուչքն վ՚՚ մեռանին՚՚ որ է բնիկն յն։ բան. Լ՚՚ յո՛, ամէն ալէլուիայ։ ար. Ա՚՚շմարիտ, եղիցի։ Լ՚՚ ալէլուիայն՝ ուրախու քեն երգ է. որ է օրհնեցէք զՏեր, և Էմ դովեցէք զնա։ ո՚՚չ կարաց տանել ուրախութենն՝ զայս ի վեր էած և ասաց՝ ալէլուիայ։ բն. Ասու միայն առիթ պատճառաւո րացն։ ար. Ի յսինքն արա թածոց. որ թէպ բազում պատճառք են՝ ոչ տարեբք հին, և լոյսն հրեշտակաց, և ծնօղք ծննդոց, և արհեստաւորք արուեստից, բայց դու միայն ես ամէն պատճառ։ Լ՚՚ դարձեալ զի հայր է պատճառ որդւոյ, որով երեն երեալքս ամ. և հոգւոյն սբ՝ որով զարդարեցան։ բն. Ասուի մեկ նապէս թարգմանեալ։ ար. Յայնմանէ զի դու ածեալ թարգմանեցար՝ ուսաք թէ

նափակ · լծ · Ա՚սաց նախ
քէ՝ մի՛ մերձենայք յօծեալ
իմ. և զայս իբր զտուն և
վկանոն յառաջ փակեաց և
միջոց արար · և ապա ասաց
քէ՝ և՛ի մարգարէս իմ մի՛
մեղանչէք · բն · Ա յօծմա
նէ անուն սկսեալ · լծ · Ա
յորդանան իջմամբ Հոգւոյն
Սրբոյ · և յովհաննէս վկայեց
և ասէ , քո՛ գառն այս · և
ապա փակեցեր յասելն՝ Հո
գի՛ ան՛ի վր՛ իմ՝ որ նախ
ծանօթ եղև մեզ ծրնընդ
դեսմբն, և ապա աւետեօք
Հրեշտակին ծնաւ մեզ օ
ծեալ · բն · Ա սմուէլ առաջի
կի՛ · լծ · Ա մուէլ առաջի
սաւուղայ ասաց քէ՝ ձգե
ցից զձեռն իմ յա՛ծ՝ զի՛ ո՛չ
առի կօշիկ մի՛ ի ժողովրդե
նէ այսմ՝ բն · Ա՚րդ ակիր
աշտանակն · լծ · Օ՚ի եօթն
ճրագն՝ ի մի բուն էր հաս
ատեալ · որ՝ ի բուն գունան
աձէին զեւղն , և ինքն եր
թայր յեօթն ճրագունեան ·
բն · Օ՚ինչ օծումն · լծ ·
Ա՚յս ե՛ զինչ խրշուդ էր

և զենոյր, և յարենէն օծա
նէր զմանուկն և զասէր
յանդրունիկան · և այնու ա՛ր
ա՛ն կոչիւր · բն · Յանկո՛
խելին տեղի · լծ · Ա՚ւրն
ա՛ր ո՛չ մոանէր քահանայա
պետն՝ մինչ զնուէն օծուե
հեղուին՝ի գլուխն և ապա
մոանէր · բն · Ա ձիւնաստա
նեաց լերինն · լծ · Ա՚ր
քիսեդեկ՝ի ձիւնեանց լե
րինն էր , և էլ առնա հր
բեշտակ ա՛ն և էաւ՝ի պա
տոյ ծառոյ և էօծ զնա քա
հանայ և թագաւոր · ուստի
զօրացաւ սպասաւորել շիր
ի նախահօրն · բն · Ա՚յ
սերս ոմանս վեհս · լծ ·
Ա՚յսերս՝ զկիւրոս ասէ ·
որ բանիւ ա՛ն՝ օծեալ ան
ւանեցաւ · այլ և զդարեհ
ասէ և զարտաշէս · որ՝ի
դարձ ժողովրդեանն օգ
նական եղեն՝ի շինուածի
տաճարին, որպէս և եզեիա՝
զպայծառ թագաւորն աստ
ուծոյ՝ էօծ բանիւն ա՛յ , որ
կցորդ և օգնական լինէր
սանն իսրէլի · բն · Ա՚նո

մանեցնէ քէ՝ մոյկ որպէս
դարչն զանէծս՝ ձիքդ նը
մը քահանդէ. ոպ և վար
ուճել։ ը. ՚Ի աղբատն
առաճել փափաղին լուսա
ւորուհ եղոյս. զոր ամ ը
ձառք լուալեաց և այլ ինչ
կեղտահան՝ ՚ի բաց հանել
ոչ կարեն։ բ. ՚Ձու ինքն
խառնեցար։ ը. Փոխանակ
զանազան ծաղկանց՝ զու
քո խառնեցար ՚ի սա. որ
կոչեցար ծաղիկ դաշտի և
շուշան հովտաց՝ նորըստ և
քաղցր։ բ. ՚Ի կին ա
ռակի։ ը. ՚Ի բազէս մին
նաս սիրով և ոչ բռնութ
արտաքոյ կամաց։ բ. Ո՞ւ
պեպէս։ ը. Ոգին քաղ
անցանց բնութ է՝ զի ան
մարմին է. նոյնպէս և այս
իւղ՝ ընդ բանդր գոյութ
մը քահանդի. ոպ և վար
ուճել։ ը. Ի աղբատն
առաճել փափաղին լուսա
ւորուհ եղոյս. զոր ամ ը
ձառք լուալեաց և այլ ինչ
կեղտահան՝ ՚ի բաց հանել
ոչ կարեն։ բ. ՚Ձու ինքն
խառնեցար։ ը. Փոխանակ
զանազան ծաղկանց՝ զու
քո խառնեցար ՚ի սա. որ
կոչեցար ծաղիկ դաշտի և
շուշան հովտաց՝ նորըստ և
քաղցր։ բ. ՚Ի կին ա
ռակի։ ը. ՚Ի բազէս մին
նաս սիրով և ոչ բռնութ
արտաքոյ կամաց։ բ. Ո՞ւ
պեպէս։ ը. Ոգին քաղ
անցանց բնութ է՝ զի ան
մարմին է. նոյնպէս և այս
իւղ՝ ընդ բանդր գոյութ
մը քահանդի. ոպ և վար
դարչն զանէծս՝ ձիքդ նը
մանեցնէ քէ՝ մոյկ որպէս
ծանեալն իւղով. եթէ ոչ
զմխրուէ մխրոյն փարա
տել. ոպ ասէ եսայի, փո
խանակ մխրոյն ծառն ու
բախուէ։ բ. ՚Այնել քե
բարի։ ը. ՚Ի ղէտս ծա
ծուկ զօրութիւն բանալ և
յայտնել։ բ. ՚Ձու քէ
սահմանելեաւ։ ը. Փոքր
դոյին՝ ՚ի չէթ սեսակա
ցուցեր և իւղով սահման
ցեր՝ որ ձշմարիտ է և ոչ
խաբիմք. և ոչ յայլ էուէ
և համ անմարմին. զի սո
ւա հարեւանցի երեւէր՝ որ
սուտ համրէպ և երկ
նային։ բ. ՚Ձու ոչ հնձա
նուսքէ փոխարկելի։
ը. ՚Ի մրսեալն քէ և
պատճառ ինչ ուրանայ զմ
շնորհս մրսուն՝ ոչ մերկա
նայ. և քէ դառնայ, այլ
մրսուէ ոչ կարօտանայ։
ոպ խաչ յորնիքդ և իցէ՝
քէպէս յաղբ անկանի և՝ի
ձեռս անօրինաց՝ զօրու
որ ՚ի նմանէ՝ ոչ ջնջի. այլ
ձեայ եբ, և ոչ օրհնի կրկին
ոպ զանազ։ բ. ՚Ասեցոյս

ձէն թ ընդ ոսկերս նոր։ բն ։
Ա՚ղդումն առնեալ։ լծ ։
Ձապուղն որ՝ի խորոց անտի
յաղեաց արտասուս դայ՝ աղ
դումն ասց իւղս նմա զօ՚
րութեանէ. որպէս՝ի սպառումն
ծայրից։ այսինքն՝ի մորմն
և՝ի մրմնէն բղխէր։ և ամփո
դիշատակ մահուան ընկղմէ։
բն ։ Յորժամ եղեր և հան
դերձեցար։ լծ ։ Ո՚յս ե՚
զկնիկն թէպէտ՝ի վեր իշ
խանէին տիւրոսի առաջել է,
բայց առ սատանայ հայի։
հանդերձեցար՝ այսինքն ա
րարեր ընդ հրեղէն քերով
բէից։ Ա՚րիպ և ասէ՝ ընդ
քերովբէական արուր։ բն ։ Ա՚ն
տարանաւն խնկիս։ լծ ։
Ա՚ր յամ տեղիս յիշէ զքո։
բառ ։ Ա՚ն կանոնականացն ։
լծ ։ Ա՚ր օրէնս եդեր քէ՝
մի՛ կոչիցէք ուսուցիչ։ զի
ուսուցիչն ձեր՝ օծեալն է։
բն ։ Ո՚յս թարգմանեալ։
լծ ։ Ա՚յս ասէ զոր ա
ՀԵսատարանն զքեզ խնկէ,
այսինքն գովէ, զթարգմա
նութիւնն սոյնպէս ընկալաք

թէ վա՚ մեր օծեար ։ բառ ։
Ա՚նտանելի նախանձն մեծի,
լծ ։ Ա՚յսինքն կոչհանգէս՝
որ ձ ամսով յառաջէր քան
զքա։ և՚ի քէն մեծ կոչե
ցաւ ։ և նոր մեծութիւն ան
կար էր քա անուանիլ։ բն ։
Ա՚նձարակ վիրացն յակոբայ
լծ ։ Ա՚նողջանալի վիրացն
յակոբայ։ զոր եսայի ասէ,
ոչ ձէթ և ոչ պատանս։ չէք
ստեղանիւ։ բն ։ Ա՚եկնեալ
զխորհուրդն որ՝ի մեզ ։
լծ ։ Ա՚յնմ դուք օծուիք ու
նիք ասէ առ՚ի սբ յն։ բն ։
Ա՚ստ էականին կշիռ բաշ
խուեր։ լծ ։ Ա՚սի սա և հուր՝
զի հուրն յամ գոյս է։ բն ։
Ա՚ր է օծ զմեզ՝ ած է։ լծ ։
Ա՚յ ասէ զմեռանն՝ քա յն
և ոգի սբ։ քան որում ասէ՝
մի՛ արտոնեցուցանէք զհո
գին սբ որով կնքեցայք ։
բն ։ Ա՚արդարութիւն մեծ
ապաւորեալ։ լծ ։ Ա՚ամէն
յորժամ եառնս զսաւուղ
՝ի քուն և՚ոչ եսայեան ասէ
լով, մի՛ է որ ձգէ զձեռն
իւր յօծել սն և քաւեսցի։

նշանակեաց մարդարէաբար
գայանդգնութիւն հրէից
՚ի մորդ։ բն. Ո՞ւ գարձու
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ
քումմէ։ ծ. Յապաղայիցս
օծելոցս ՚ի քրիստոնէից։
Եւ այլեւս՝ նայեա՛ զերեսս
օծելոյ քո։ բա. Ո՞ւյս է
կերպարանին։ ծ. Ուղղես
մեկնութիւն կերպարանքն՝
այսէ զոր ասացք։ բն. Յու
թից։ ծ. Ի ծրարից կա
խարդաց։ Նոյնէ համեմատին
այն է՝ որ ՚ի տղայոց վիշն
կապեն։ բն. Նոյն անունն
անդստին։ ծ. Ցեղու
ցից ախտից։ բն. Ջուրց
լուծականութիւն։ ծ. Ո՞ր
ջուրն որ յաւազանն՝ կամ
զմեր ընծուխն՝ մեռոնն խառ
նեալ՝ յիւր լուսաւորութիւն
գարձուցանէ։ բա. Ո՞ստ
ծապրացն գումարուեն։
ծ. Ո՞յսինքն ըստ յունացն
և ըստ այլոց ազգացն. որոց
գիրն ՚ի՞ է. նոյն ՚ի՞ գիրն՝
որ է ՚իմերս նուն. և՚ի յոյնն՝
ին. և զայն դնեա ՚ի տեղի
ձայնին. որ ՚ի մերս չ համա

րի. և՚ի նոցայն է պին։ և
լինի ձիւթն ձիւթ՝ մեր գը
րովս ըստ մեր լեզուիս, և
նոցա դրովն ըստ նոցայն։
Այո՛ ՚ի մերս ՚ի քանու ու չո
րիցն նեղբևեն այս գրերս
և այս գրերովս ասէ զայս
խորհուրդ խորին՝ զստուե
դաբանութիւն անուանն ձի
թոյս Քարդմանեմ, և զամ
բեմ հեշտալի ձաշակ ու
սումնասիրացն որք հաղորդ
դին սմա. և յարմար կաղ
մեմ զիւղոյս անուն ՚ի ըս
տուգաբանուէն. որ է կեր
պարան խմորոյ նիւթոյն.
զի և խմորոյն նիւթ ասի.
և զմի կերպարան ունի յին
քեանս բերեալ զնասունե
լիան։ բն. Այն իւղ հեղու
թեան։ ծ. Ուղ հեղուե
ալն՝ որ համբուրմանն և խո
նարհուե նշանակ է։ Եւ
այս է խոնարհուե կերպա
րանն զոր ասէ Քէ՝ առ ոմն
պատառաւ զամբն։ կամ հո
գևոր իմա զջամբելն կամ
մարմնաւորն։ Եւ սա է պա
տառանն, զի կաթ կաթ

ե. Ի՞նդ աղօթիցս և մեկ
նութենեն ի ժամահարին.
որ կոչմամբ Թակարին իմէ
փայտին՝ զանաժշտելի վէրս
որ ինն՝ հիշեցուցանէ անձ
մուռաց ունել ի մտի, և ա
ռաջուն խնդրել. զի եթէ
մոռանամք՝ ոչ դիմեմք։
Ոամ վէրսն ստնայի ասէ
անողջանալի. զի միշտ վէրս
էորի սուաե։ բն. Ուրկինա
ձիր։ ե. Երկու նշանաե
Թակարին որ է երդիչն՝ և
փայտին զոր շնորհեցեր,
նեռս արձակեցեր՝ զձայնն
բախմամբ ընդ միմեանս։
Ոե ոգի կենդանի ունի
այս նեռս. և ոչ ոտ զան
շունչ նեռս է։ բն. Ուրեմն
Թիւն ոն ի տանձս։ լուծ.
Ոոտ ասէ զաբարիս, որ ի
տանձս ձիոց ինչ՝ սրբոցքի
ոն կոչի. և ասա սոնձ է որ
ձիոյն որ է խաչն քի։ բն.
Ոեռակողին բան։ ե. Ոյս
րիցեն ի ձայն հաճուն, զգ
ժամահարս տպաւորեաց։
բն. Ո՞ արքունչիչ հոգին.
ե. Ոորժամ երդիչ սաղ

իջանէ ի վերայ ուրուն, և
է՛ մի կաթն ի միոյն պատա
ռեալ վասն թանձրութեն։
Ոսկ եթէ ոչ այլ ևս կա
րէ իմանալ՝ տեսչէ և ոճ
յաջողէ։ Ոայց ամբարձ
մանն այն է որ ասէ՝ թէ ի
լուծականն նիւթից ջրոյ և
գինւոյ ի վեր շարժի եւ
գերամբարձ կայ։ բն. Ոյն
դեռս այս թեզան։ լուծ.
Ոեզանն թել սոի. ի թեզս
հոգւոյս օծեալս մի՛ մոցչ
և այլն. ոչ այրիլ հուրբ և ոչ
ողողիլ ջուրբ։ Ոշ մի քի
օծելոյն ոյ շշմարտի՝ փառք
յաւիտեան Ոմէն։

Ո՛, յս իմ ձեռնարկութիւ.
և այս արձանագրութիւ ի
սրբոցքեցն սրբոցն։

****

Լ՚՚ծ՚՚ ՚՚ղ ե՚՚ւ ՚՚ւ՚՚։

բն. Ոյորհրդածութիւնս։
լուծ. Որ կոչէ զհամ՚՚ատա
ղեալս ի խորհուրդ սբ ե
կեղեցւոյ. այլ և ոնի ըզ
խորհուրդ վերջին փողոյն,
բն. Ոարդմանութիւնս։

Լ՚՚

Աստուածային Գրոց։

Ներսէս Լամբրոնացի։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅՆ ԵՒ ԶԱՒԱԿՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՈՅՆ։

Ո՛ր ոք ուրն մեր Քրիստոս տայ ինձ մեզ ուժգնութիւն շնորհել հիւծեն ի բարով՝ միշտ իշխել մարմնոյս կամացս, և ըզհոգեղեն դեղոյն խորհիլ և գործել զկամս։ Ի բուժ ընդ հիւծ և ընդ մարդ հոգւոյն՝ վասն հոգւոյն ասեմ։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅՆ։

Ո՛ ի մի՛ անկարդաւոր մարմնոյն կիրճ՝ յաւուրցէ. քան զկիրս հոգոյն՝ և զկնիք. քան շեղացէ. այլ՝ իշխանին ըզհետս գնասցէ։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅՆ ԵՒ ԶԱՒԱԿՆ ՍՐԲՈՅ ՀՈԳՈՅՆ։

Ո՛ր ոք ուրն մեր Քրիստոս տայ ինձ մեզ ուժգնութիւն շնորհել հիւծեն ի բարով՝ միշտ իշխել մարմնոյս կամացս, և ըզհոգեղեն դեղոյն խորհիլ և գործել զկամս։ Ի բուժ ընդ հիւծ և ընդ մարդ հոգւոյն՝ վասն հոգւոյն ասեմ։ Ի բուժ մարդոյն՝ իբր զաղեխէծ զատկանն տաճիզ, զայր հոդին՝ ի վերայ եղիսկէ։ Ձի յորժամ ուշ երկիցի՝ ուշ գայր։ Ամենապէս և սա՝ ի մեզ առաւել զարթուցանէ զհոգին։ Եթ. Ո՛ ոք թախայ ջնար։ Լ. Ո՛ր ծին ի երաժշտական՝ տաճիզ ողբերգական։ Եւ ոչ բերգականութիւնն երաժշտականին է. զողբականն և զտրտմականն շար ժել մատն։ Ի բուկն աղի. ք սանդրու, շարժուց որիւս զպատերազմականն ի միջ խրախուճեան, մինչ զի յաղեան ի ջինս։ Եթ. Ի նոյ ըստուգեալ։ Լ. Ի բուժ ժըշտականութիւն զբարձն ի ու ըստղին յայտնի՝ ի խրախուսիս է, թէ առաւ է, և թէ այլ ինչ. այնպէս և փայտս այս առնել սկզբնաւ ըստ և ուրախարար է. քան զամենայն տաճիզ։ Եթ. Ո՛ր տապանակիդ։ Լ. Ո՛ր մարմնոյդ՝ կամ երկ ղեցւոյ չծակ է սա։ Եթ.

ԵՐԻՍԱԿԱՆ ԼՈՒՍ ԵՐԿ
ՆԱՅԻՆ. ՅԱՒ ՔՍ
ՀՕՐ ՄԻԱԾԻՆ.
ԼՑԵՐ ՇՆՈՐՀԻՆ ՔՈ ԱՆՔՆՆԻՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵ
ԿԱՑԻՆ.

ԸՂԼԵԱԼ ԱՂՔԻՆ ԱՆՀԻ
ԹԱԿԱՆ. ԱՆՃԱՌ ՀՈԳՒՈՎ
ԱԾԱԿԱՆ. ՄԵՂՈՒՑԵԼՈՑ ՅՈՒՍ
ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ. ՅԱՆՑԱԾՈՐԱՑ
ԱԶԳԻ ՄԱՐԴԿԱՆ.

ՊԱՆԴ ԱՆԸՍԱՌ ԱՆԱՊԱ
ԿԱՆ. ԱՆՆԻՒԹ ՆԻՒԹՈՎ ՇԱ
ՐԱԴՐԱԿԱՆ. ՂԻ ՈՐՔ ԱՌՆՈՒՆ
ՓԱՐԱՄԱՆԱՆ. ՇԱՀՈՎ ԵՐԿ
ՆԻՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ.

ՊԵՂ ԽՈՑԵԼՈՑ ՚Ի ԲԱՆՍԱՐԿ
ԸՆԴ. ԵՒ ԱՆՋԱՏՈՒՄՆ ՚Ի ՀԱՐ
ԱԽՏԸՆ. ՄԵԶ ՕԳՆԱԿԱՆ ԼԻ
ՆԻ ԵՒ ՁԸՆ. ԸՆԴԴԷՄ ՅԱՏՈՑ
ՆԵՏԱՃԳՈՂԸՆ.

ԲԱՆԵԼԻ ԱՐ ԱՐ ԳՐԻԳՈՐ.
ԴՈՒՌԸՆ ԲԱՑԵՐ ՄԵԶ ՀՈԳԵ
ՒՈՐ. ԱԱՀԼՍ ՅՈՒՑԵՐ ՄԸՏԱՑ
ՄՈԼՈՐ. ԲԱՆԻՒ ՔՈՒԻՆ ԱՐ
ԴԻՒՆԱՒՈՐ.

Ո՜Վ ԱՐՔԱՅՆ ԵՐԿՆԻՑ ԱՁՕՔ
ՈՒԵՍԱՐ. ՁՀՈԳԻՆ ԱԾ ՍՈՒՐԲ
ԸՆԿԱԼԱՐ. ՀՕՐԸՆ ԼՈՒՍՈՅ ՈՒՌ
ԿԱՂՄԵՑԱՐ. ՅՈՐՔԸՆ ՔՍ
ՊԱՏՈՒԱՍՏԵՑԱՐ.

ԼՌԻՆ ՀԼՈՒՎԸՆ ՄԱՔՐԵՑԻՐ.
ԱՆՏԵՍ ԲՈՑՈՒՎԸՆ ՎԱՌԵՑԻՐ.
ԸՆ ԱՅ ԽՈՍԱԿՑԵՑԱՐ. ՄԵՂՈՒ
ՑԵԼՈՑ ՅՈՒՑԵՐ ԴՈՒ ՃԱՐ.

ԸՆՏՐԵԼ ԾԱՂԻԿ ՚Ի ՍՈՒՐԲ
ԴՐՈՑ. ՀԱԾԱՔԵՑԵՐ ՚Ի ՄԻ ՇԱ
ՐՈՑ. ԴԵՂ ԿԱՂՄԵՑԵՐ ՀԻՆ
ԱՆԴ ՀՈԳՒՈՑ. ՊԱՐԳԵՒԵ
ՑԵՐ ՁԵՐ ՄԱՐԴԿԱՅՆՈՑ.

Ո՜Վ ԱԽԱՆՁԱՆԱՑ ԲԱՆՍ ԼԱ
ՅԱԴԻՆ. ԲԱՐԲԱՌԵՑԱՐ ԴՈՒ
՚Ի ԽՈՐԻՆ. ԽՈՐՏԱԿԵՑԵՐ
ՁԺԱՆԻՍ ՉԱՐԻՆ. ՁԴԻՒԱՑ
ԴԻՆԴԻՆ ԼԵԳԵՕՆԻՆ.

Ո՜ԱՄԱՆԱԿԱԾ ՅԵՍԻՆ ՅՈՒ
ԴԱՐ. ՔԱՆ ԶԱՇՔԻՆԱՆ ՊԱՏ
ՒԵՑԱՐ. ՅԵՐԵԿՈՅԻՍ ԼՈՒՍ ԾԱ
ԳԵՑԱՐ՝ ՔԱՆ ՂՄԻՋՈՐԵԱՅ ՊԱՅ
ԾԱՌԱՑԱՐ.

ՄԱՍՏՈՒՔ ՔՈ ԱՆՔՆՆԻՆ.
ԱՆԲԻԾ ՎԱՐՈՒՔԴ ԻՍԿ ՚ԻՄԱՐ
ՄԻՆ. ԵՂԵՐ ՊԱՐԾՆՔ ՏԱՆՍ
ԱՐԱՄԻՆ՝ ԱՒՔԱՆԱՁԵՒՆ ՀԱՅՍԿ
ԱՐՄԵՆԻՆ.

ՈՒՆԵՐՈՂԻՆ ՀԱՄԱՆՐՄԱՆ.
ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ ԱՐԹՈՒՆ ԱՆ
ՀԱՆ. ՁԻ ՈՐՔ ՆՈՎԱՀ ՚Ի ԼՈՒՍ

դարձան, և սատանաբել քե-
ցընծացան։

Իսչեալ մարմնով ընդ քո։
զօրհնեսպասազ միշտ յաղօթիւ։
դրիդորիոս լոյս դերարվին։
լուսաւորիչ մեզ ի հոգւի։

Նաղիկ յաշխան ժամ յայս
նեցար։ անմահութիւնե հոս
բուրեցար։ դրիդորիոս ծառ
ծաղկեցար։ պըտուղ կե-
նաց պարգևեցար։

Ձեռնք մեղուցեալ մարդ-
կան ցուցեր։ յօսւսհատիչ
յոյս կանգնեցեր։ դրիդո-
րիոս բանս երգեցեր։ յան
ցաւորաց կանոնս եդեր։

Ծաղըն չարին անխըզելի։
որ ընդ մարդկան պատու-
աեսցի։ դրիդորիոս սուր
երկայրի։ նը աղօթիւքըդ
խորտակի։

Զայնիւ քոյին հըսկողա-
կան։ սանդրամետքն ահիւ
դողան։ դրիդորիոս դու
անընկման։ հոգանիւքեայ
բնութիես մարդկան։

Ո՛ամբարափայլ ձաձնէ փա
ռաց։ ի գաւառին ըտրշ
ուեսցաց։ քան զարեգակն
ընդ աստեղաց։ նոյնպ բան

քո ընդ այլ կատակաց։

Ա՛ըրագ եդեալ յաշխատանա
կի։ ըստ հրամանի աստ յիշ։
դրիդորիոս մարմնով յերկ
րի։ հոգւով՝ի դասս հրեշ
ակն դընդի։

Աշխատասան հոգւոյն ան
ձառ։ յարմարեցեր բանիւ
մեզ ձառ։ դրիդորիոս մը
տաք պայծառ։ փարատե-
ցեր զմեղաց մըրրայլ։

Յանեղ լուսոյն լոյս կոչե
ցար։ յաշխատանակի մըրմնոյդ
եդար։ եկեղեցւոյ ջահ վա
ռեցար։ խաւար հոգւոց
դու լուսաբար։

Ա՛խանձաւորս հարցոյ վա
րուց։ ձգնաւորաց նախնի
դասուց։ դրիդորիոս ցանկ
իրըատուց։ բանս խօսե-
ցար վա՛ն նոցունց։

Հատաւիղօք լաբուննա
կան։ առեր շընորհս և դա
ւազան։ քարոզ լինիլ որ-
դւոց մարդկան։ կոխեալով
զօձն անդընդական։

Ուրախանան յաւէժակիւն։
աղբիւս հայոց Թորդոմահին։
յորժամ լսեն զքո խօսել

բան. որ դեղ կենաց է փըր
կութեան։

Ձարին յաղթեմք քրին եր
դով. և զնա ուժգին խո
ցոտելով. զըսպիս մեղաց
մեր մաքրելով. քաղցրանը
նաղ այսու դեղով։

Պարուց վերնոյն հրակեր
պեան. եղեր մարմնով հա
մանըմին. գրիգորիոս կանդ
նեալ արձան. ըստըջուռնեց
ծուխ յանդիման։

Ո՞վ նըշեալ՝ ի մէնջ զաղտըս
մեղաց. ըզ աղօթիւք քո յղ
ութենից. գրիգորիոս տեղ
պարծանաց. ակըն լուսոյ
հայաստանեաց։

Ե՞ռմին կենաց մեզ կաղ
ապեցեր. առաստաղ մեզ բա
խեցեր. գրիգորիոս կոչ ա
րարեր. զքաղցեալս հոգով
կերակրեցեր։

Ել և մաքուր բնից քրին
պղտերից ազգ ցնկային.
եռափափագ սիրով եկին.
և զըմբադրեալ առեալ
գնացին։

Ի՞ շրջացելոց դու մըխի
թար. և նեղելոց անդորր
արար. որ ըզ գրիդոր հայր
բարերար. այսահրից դեղ
և հընար։

Տաղանդ շնորհաց զոր ըն
կալար. բազմապատիկ զայն
շահեցար. գրիգորիոս կա
ռավարել այր. աճուրդ ըն
կամարար։

Ոսկից ստեղծողին խոստ
կից. ճգնաւորաց աղօթ
կից. վարդապետաց հանուրց
վարժից. գրիգորիոս պետ
բազձալից։

Ընծան մանկունք ըզ հա
ւատոյ. ընդ լուսակիր ա
ղօթըս քո. գրիգորիոս դու
սիւն լուսոյ. հայաստանեայ
եկեղեցւոյ։

Ո՞վ ընդ հոգւոյըս մըրդ
կային. բարեխօսեա ան յի
ստուսին. ստուըգ աղօթից քոյ
կըցորդին. բանք սիրաման
ածածանին։

Պատարն կենաց ընդ խա
չին. և ձայն ընդ կարապե
տին. ատեփանոսին՝ ստուըգ
գրիգորին. յորդիս լուսոյ
զմեզ ծընողին։

Ո՞վ ընդ փառաբանեմք
ընդ հօր հոգւով երկրպա
գեմք. երրորդութեն փառս
վերերգեմք. աճուրդ ի
դաւանեմք։

էին՝ իջեալ պէս ցաւս և՛ իմ
տանջանս, և զդիւահարս,
և զլուսնոտս, և զանդամա
լոյծս, և բժշկեաց զնոսա։
Եւ երթային զհետ նո՛ր ժո
ղովուրդք բազումք, մի՛ գա
լիւէ և՛ ի դեկապօլեայ և
յերկէմ և՛ ի Տրէհասանէ
և յայնկոյս յորդանանու,
և բժշկեաց զնոսա։

Ա՛յլ ևս երբեմն էջ՝ ի լեռն
անտի, դնացին զհետ նորա
ժողովուրդք բազումք։
Եւ ահա մատուցեալ ե՛ղ
բոտ մի՝ երկիրպագանէր նո
մա և ասէր. Տէր՝ եթէ կա
միս, կարօղ ես զիս սրբել։
Ձեռայ զձեռն իւր և հա
սոյց՝ ինձ յի՛ և ասէ՝ կա
միմ սրբեցայ։ և վաղվաղա
կի սրբեցաւ ի նմանէ բո
րոտութիւն։ Եւ ասէ ցնա
յի՛, զուշ լեր՝ մի՛ ումեք ա
սիցես։ այլ երթ ցո՛յց զանձն
ի քահանայսին, և մատո՛ւ ըզ
պատարագն՝ զոր հրամայեց
Մովսէս՝ ի վկայո՛ւթիւն նո՛ց։
Եւ մտեալ ի կափառնայում
մատեաւ առ նա հարիւ

ր՚ա

ղար զաղաչելով զնա, և ասէր
ցնա. ուստեանէր՝ ի ժողո
վուրդս նոյ և քարոզէր զա
ւետարանն արքայութե՛, և
բժշկէր զամենայն՝ ի ժողո
վրդեանն։ Եւ ել լուր նո՛ր
ընդ ամ երկիրն ասորւոց.
և մատուցին առ նա զամ
ենայն հիւանդս • ոմք ներեալ

Ա՛ստ ջրից Ա՛ետարանի

Յայն ժա՛մ՝ Յաւելացուցին
ներհամ՛արեցեալ վա՛ ե՛ր
ժըշկութե՛ փրկչին մերոյ
Յի՛. Յիերսաբանչիւր սո
ղեաց գլխաւորեալք առ
այսմ, ըստ դիպման՝ ի բո
ժոյնն հոգւոց և մարմնոց։

* Ա՛յլ Ա՛ետարան՝ Ու Ա՛ստ
Ա՛ռաքեալ։

Ա՛յլն ասէ Յո՛ Վան։

Ի՛ ե՛րկ ա՛մ
կողմն գալիլեա՛
ցւոց։ ուստեանէր՝ ի ժողո
վուրդս նոյ և քարոզէր զա
ւետարանն արքայութե՛, և
բժշկէր զամենայն՝ ի ժողո
վրդեանն։ Եւ ել լուր նո՛ր
ընդ ամ երկիրն ասորւոց.
և մատուցին առ նա զամ
ենայն հիւանդս • ոմք ներեալ

ուամբ ընդ այն ձանձրա-
լի։ Եւ
երեցն ՚ի խաւարն արուա-
քին ։ անդ եղիցի լալ և
կրճել ատամանց։ Եւ ասէ
Յն ցհարիւրապետն՝ երթ
և ոչ հաւատացեր ըզ-
քեզ։ և ողջացաւ մանուկն
նորա յաւուր յայնմիկ ։
Եւ եկէք յն ՚ի տուն պետ
րոսի, եւտես զի զրկանէ ՆՐ
անկեալ դնիւր տապաշել։
Ալաւ զձեռանէ նր։ և ե-
ղեզ զնա ջերմն ։ յոտն է
կաց և պաշտէր զնա։
Իրբև երեկոյ եղև, մա-
տուցին առնա դիւահար
բազումս, և ելհան զայսան
բանիւ, և զամ հիւանդն
բժշկեաց։ Ո ՚ի լցի բանն
որ ասացաւ ՚ի ձեռն եսայեայ
մրգրէի, նա զհիւանդութիս
մեր վերացոյց և զցաւս մեր
եբարձ։
Եւ իբրև էանց յայնկոյս
ջերմերն դերգեսացւոց՝
պատահեցան նմա դիւա-
հարք երկու՝ ելեալ ՚ի գե
րեզմանացն չարաչարք յոյժ՝
ոչ զի չէր ինար անցանել
ընդ այն ճանապարհ։
բանիւ մի, աղաչէր զնա և
ասէր ։ Տէր՝ մանուկ իմ ան
կեալ կայ ՚ի տան անդամա
լոյծ չարաչար տանջեալ ։
Նէ ցնա յն, ես եկից և
բժշկեցից զնա։ Պատասխանի
եւ հարիւրապետն և ասէ,
Տէր՝ չեմ բաւական եթէ ե
կայիցես իմով մոցես, այլ
ասա բանիւ, և բժշկեսցի
մանուկն իմ։ Վանզի և
ես այր մի եմ ընդ իշխա-
նութ։ ունիմ ընդ ինձ զին
ուորս՝ ասեմ ամա երթ, և
երթայ ։ և այլում թէ ՚ի՝
և գայ, և ծառայի իմում
թէ արա զայս և առնէ ։
Իրբև լուաւ յն զարմա-
ցաւ և ասէ ցայնոսիկ որք
զհետն երթային, ամէն ս
ասեմ ձեզ և ոչ գիտացէլի
այսպիսի հաւատս գտի եր
բեք։ Եւայլ ասեմ ձեզ՝ զի
բազումք յարեւելից և յա
րեմտից եկեսցեն և բազ
մեսցին ընդ աբրահամու և
ընդ իսահակայ և ընդ յա
կովբու յարքայութեն երկնից։
Իսկ որդիքն արքայութե՛

ղեալ լինին քեզ մեղք քո։
Եւ ասէ ամենեքեան ընդ միասին՝ Տայտոյէ դա։ Եւ ծանուցեալ ի զեղծհուրդս նոյնասէ ցնոսա. ընդէր խորհիք դուք չարս ի սիրտս ձեր։ Ո՞ է ինչ դիւրին ասել՝ թողեալ լինին քեզ մեղք քո, քան ասել՝ արի և շրջեաց։ Ա՛յլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ երկրի թողուլ զմեղս։ Յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն՝ արի՝ առ զմահիճս քո և երթ ի տուն քո։ Եւ յարուցեալ գնաց ի տուն իւր։ Երբեմն տեսին ժողովուրդքն, զարմացան և փառաւորեցին զԱստուած որ տուեալ էր այնպիսի իշխանութիւն մարդկան։

Ա՛ինչ դեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պագանէր նմա և ասէր, դուստր իմ արդ ևս վախճանեցաւ, այլ եկեալ դիր ձեռն քո ի վերայ նորա, և

ի՛ ահա աղախնեցին և ասէն. զի կայ մեր և քո յորդի ոչ, եկիր տարաժամ տանջել զմեզ։ Եւ էր կին ոմն արտաքս ի խոզից արիւնական։ Եւ դեղն աղաչէին զնա և ասէին՝ եթէ հանես զմեզ ասոն, հրաման տուր մեզ երթալ յերամակ խոզից։ Եւ ասե ցնա՝ երթայք. և նոքա ելեալ գնացին յերամակն խոզից. և դիմեաց ամ երամակն ի դարձ անտի ի ծով. և մեռան ի ջուրսն։ Եւ խոզարածքն փախեն. և երթեալ ի քաղաքն պատմեցին զամ, և զիրս դիւաց հարացն։ Եւ ահա ամ քաղաքն ել ընդ առաջ մի. իբրև տեսին զնա՝ աղաչէին զի գնասցէ ի սահմանից նոցա։ Եւ մտեալ ի նաւ՝ հանց յայնկոյս և եկն ի քաղաք իւր։ Եւ ահա մատուցին առ նա անդամալոյծ մի՝ որ դնէր ի մահիճս. և տեսեալ յի՝ զՀաւատս նոցա՝ ասէ ցանդամալոյծն, Քաջ

և ասէին, ողորմեաց մեզ
որդի դաւթի։ Եւ երբ
եկն ի տուն, մատեան առ
նա կոյրքն։ Եւ ասէ ցնո
ա՝ հաւատայք եթէ կա
րող եմ առնել ձեզ զայդ։
ասեն ցնա՝ այո՛ տէր։ Յայն
ժամ մերձեցաւ յաչս նոցա
և ասէ, ըստ հաւատոց ձե
րոց եղիցի ձեզ։ Եւ բա
ցան աչքունք։ Եւ սաստեց
նոցա յն և ասէ՝ զգուշ կա
ցէք՝ մի՛ ոք գիտասցէ։ Եւ
նոքա ելեալ համբաւեցին
զնա ընդ ամ երկիրն ընդ
այն։ Եւ կելանելն նոցա
արտաքս, ահա մատուցին
առնա զայր մի՝ համր դի
ւահար։ Եւ կելանել դի
ւին՝ խօսեցաւ համրն։ և
զարմացան ժողովուրդքն և
ասեն, թէ և ոչ երբէք ե
րեւեցաւ այսպիսի՛ն ինչ յիս
րայէլ։ Իսկ փարիսեցիքն
ասէին՝ թէ իշխանաւն դի
ւաց հանէ դա զդեւս։
Եւ շրջէր յն ընդ ամ քա
ղաքս և ընդ գիւղս՝ ուսու
ցանէր ի ժողովուրդս նո՛ր,

և կեցցէ։ Յարեաւ յն և
գնաց ինքն նորա աշակեր
տօքն հանդերձ։ Եւ ահա
կին մի տեառատես երկոտա
սան ամաց՝ մատուցեալ յետոյ
մերձեցաւ՝ի դրօշակս հան
դերձի նո՛ր։ Քանզի ասէր
՝ի մտի իւրում, թէ միայն
մերձենամ՝ի հանդերձս նո
րա, փրկիմ։ Իսկ յն իբրև
դարձաւ և ետես զնա ասէ։
քաջալերեսցէ դուստր։ հա
ւատք քո կեցուցին զքեզ։
և փրկեցաւ կինն՝ի ժամէն
յայնմանէ։ Եւ երբ եկն յն
՝ի տուն իշխանին, և ետես
ըզվտղահարսն և զամփոխ
յոյժ, ասէ ցնոսա՝ի բաց
գնացէք։ զի ոչ եթէ մե
ռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ։
Եւ ծաղր առնէին զնա։
Եւ երբ եւ ամբոխն՝ի
բաց, եմուտ կալաւ զձեռա
նէ նո՛ր և յարեաւ աղջիկն։
Եւ եւ համբաւս այս ընդ
ամ երկիրն ընդ այն։
Եւ մինչդեռ անցնէր ն
այն յն՝ զնեսս եղեն նո՛ր
կոյրք երկու՝ աղաղակէին

՚ի խորհուրդս ՚ի շաբաթու, մի թէ ոչ ունիցի և յարու ցանիցէ զնա։ Ասէ արդ ծրչալի և սառաւեալ մարդ քան զոչխար, ապա ուրեմն պարտ է ՚ի շաբաթու բա՜ րիս գործել։ Յայնժամ ասէ ցայրն, Ձգեա զձեռն քո։ և նա ձգեաց, և եղև ողջ իբրև զմիւսն։ Ասէ փա րիսեցիքն երեսաց արուարս՝ խորհուրդ առին զնմանէ թէ որպէս կորուսցեն զնա։ Յայնժամ մատուցանէ առ նա դիւահար մի կոյր և համր՝ և բժշկեաց զնա. ոչ զի համրն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ։ Զարմացան ամ ժողովուրդքն և ասեն մի թէ սա իցէ քրիստոս որդի դաւիթի։ Լսեցեալ փարիսե՜ ցիքն իբրև լըսեան՝ ասեն, ոչ ՚ի՛նչ հանէ դա զդեւս՝ եթէ ոչ բեհեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց։

Ա՚ն եղեալ անտի յի՛նչ գնաց ՚ի կողմանս տիբերիադայ և սիդոնի։ Ա՚ն ահա կին մի քանանացի ՚ի սահմանաց

և քարոզէր զաւետարանն արքայութե՛, և բժշկէր զամ ախտս և զամ հիւանդութիւնս ՚ի ժողովրդեանն։ Ա՚ն տեսեալ զժողովուրդսն թափառեալս իբրև զոչխարս, որոց ոչ իցէ հովիւ։ Յայն ժամ ասէ ցաշակերտսն իւր. հունձք բազումք են՝ և մը շակ սակաւք։ Ա՚ղ՝ աղաչեցէ՛ք զտէր հնձոյ՝ զի հանցէ մշակս ՚ի հունձս իւր։ Ա՚ն կոչեալ առ ինքն զեր կոտասան աշակերտսն իւր, եւ նց իշխանութի՛ այսոց պղծոց՝ հանել զնս և բը ժշկել զամ ախտս և զամ հիւանդութիւնս։

Ա՚ն գնացեալ անտի յե՛՝ եկն ՚ի ժողովուրդն նց։ Ա՚ն անդ էր այր մի՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր. հարցին զնա և ասեն, եթէ պարտ իցէ ՚ի շաբաթու բժշկել՝ զի չարախօսեսցեն զնմանէ։ Ա՚ն նա ասէ ցնս, ո՞վ է ՚ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ ոչ խար մի, և անկանիցի այն

եկն ի ծովեզրն գալիլեա-
ցւոց. և երեա՛ ի լեառնն նոյ-
սէր անդ։ Ա՚առեալ առ-
նա ժողովուրդք բազումք՝
որք ունէին ընդ իւրեանս
կաղս՝ կոյրս՝ համրս՝ մա-
կոմանիս, և այլս բազումս
և ընկեցին զնոսա առ ոտս
նորա, և բժշկեաց զնոսա։
Ա՚ինչև զարմանալ ժողո-
վուրդն որք տեսանէին,
զի համրքն խօսէին, կաղք
գնային, մանկոմանիքն բը
ժշկեին, կոյրք տեսանէին
և փառաւորս առնէին զԱծն
Իսրայէլի։

Ա՚յլ երբև եկն ի ժողո-
վուրդն, մտեալ այր մի.
ի ծունր ի՚ջանէր և ասէր,
տէր ողորմեա՛ որդւոյ ի-
մում. զի լուսնոտի և չա-
րաչար հիւանդանայ. բա-
զում անգամ անկանի ի հուր
և երբէք ի ջուր։ Ա՚յլ մա-
տուցի զնա աշակերտացն
քոց՝ և ո՛չ կարացին բժշ
կել։ Պատասխանի եւ յի՛ և
ասէ, ո՛վ ազգ անհաւատ և
թիւր. մինչև յերբ ես ընդ
անտի նոցա, երկի՛ պատասխանի եւ նմա
և ասէր, որ ծնեա՛ ինձ։
Պատասխանի եւ նմա յի՛ և
ասէ, ո՛չէ բարւո՛ք՝ առ-
նուլ զհաց մանկանց և ար
կանել շանց։ Ա՚յլ նա ասէ
այո՛ տէր. քանզի և շունք կե
րակրին ի փշրանաց անկեալ
ից ի սեղանոյ տանն իւրեանց։
Ա՚յնժամ պատասխանի եւ նմա
յի՛ և ասէ, ո՛վ կին դու,
մեծ են հաւատք քո՛ եղիցի
քեզ ո՛րպէս և կամիս. և բժշ
կեցաւ դուստր նո՛ր ի՚ նոյն
ժամու։

Ա՚յլ գնացեալ անտի յի՛

գոյր ի նմա. որ աղաղակեց
այր մի յորում այս պիղծ
ոգին ի ժողովրդեանն նոյ
նութիւն, և ոչ այլ գործիքն.
դապեստուէ նէր, զի ուստ
գանէր զնոսա իբրև իշնա
ասէին, եթէ ողորմեաց մեզ
ոգին դաւթի. Ց տեղի
էաւ յն. կոչեաց զնոսա և
ասէ՝ զինչ կամիք զի արա
րից ձեզ. Ասեն ցնա՝ որ
զի բացցին աչք մեր. Եւ
դիմացել յն մերձեցաւ յաչա
նց, և վաղվաղակի տեսին
և դնացին զհետ նր.

Ա՛ՐՏԱՍՈՒՆ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ

Ա՛ՐՏԱՍՈՒՆ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ

Ա. ՄՏԱ.

Նեն՝ ի կատարածոյ
ում, և խակ և խակ
՝ի շաբաթուն մտեալ՝ի ժո
ղովուրդն ուսուցանէր զնա.
Եւ զարմանային ընդ վար
դապետութի նր, զի ուստ
գանէր զնոսա իբրև իշնա
նութի, և ոչ այլ դպիրքն.
Եւ էր՝ի ժողովրդեանն նոյ
այր մի յորում այս պիղծ

ընդ ձեզ. մինչև յերբ ան
այցեմ ձեզ. ածէ զնա ա
րմա. և ածին զնա առ յն.
Եւ սաստեաց՝ի նա յն. և
ել՝ի նմանէ դեւն, և բժըշ
կեցաւ մանուկն՝ի ժամէն
յայնմանէ. Յայնժամ մա
տեան աշակերտքն առան
ձինն և ասեն ց յն, մեք ընդ
ոչ կարացաք հանել զնա.
Եւ նա ասէ ցնոսա վասն թե
րահաւատութե ձերոյ. ամէն
ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք
հաւատս քան զհատն մա
նանխոյ, և ասասջիք լերինս
այսմիկ՝ փոխեցարուք ասի անդր
և փոխեսցի. և ոչ ինչ ան
հնարին լինիցի ձեզ. Այլ
այս ազգ ոչ ելանէ, եթէ ոչ
աղօթիւք և պահոք.

Եւ գնացին զհետ նորա
վի, գնացին զհետ նորա
ժողովուրդք բազումք.
Եւ ահա կոյսն երկու նըս
տին առ ճանապարհսն.
իբրև լսեան թէ յն անցա
նէ՝ աղաղակեցին և ասեն,
ողորմեաց մեզ յն որդի դա
թի. Եւ ամբոխն սաստեց

Ասէ ցնա Թէ քանի՞ հաւսիս կուրծդ եւս զիս սրբել, եթէ ոչ յո՛ւ եթէ զիս սրբեալ ձգեսցես զքո ամենայն մեղս եւ զդիւահարս։ Եւ էր ամ քաղաքն ժողովեալ առ դրունսն։ Եւ բըժըշկեաց զբազումս հիւանդս ի պէս պէս ախտից։ Եւ դեւս բազումս եհան։ Եւ ոչ տայր խօսիլ դիւացն, զի գիտէին զնա Թէ քրիստոս է։

Եւ ընդ այգն ընդ առաւօտն յարուցեալ ել և գնաց յանապատ տեղի, և անդ կայր յաղօթս։ Եւ գնաց ետ նմա սիմոն՝ և որք ընդ նմայն էին։ Եւ իբրև գտին զնա, ասեն ցնա Թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ։ Եւ ասէ ցնոսա. եկայք երթիցու՛ք և յայլ մօտաւոր գիւղաքաղաքն՝ զի և անդ քարոզեցից։ զի յայս իսկ եկեալ եմ։ Եւ քարոզէր ի ժողովուրդս նոցն ի ամ գալիլեացիս, և զդեւս հանէր։ Ոմն առնա բորոտ մի՝ աղաչէր ի ծունր կեալ և ասէր։ Տէր՝ եթէ կամիս կրնաս զիս սրբել։ Եւ ետ ձգեաց

և ասէ. Կամիմ տուր, զի կայ մեր և քո յո՛ւ նազովրեցի, եկիր կորուսանել ըզմեզ. դիտեմ զքեզ ո՛վ ես սըդ ա՛յ։ Սաստեաց ի՛նա յո՛ւ և ասէ, կարկեա՛ց և ել ի դըմանէ։ Եւ զարկոյց զնա սոյն պիղծ և աղաղակեաց ի ձայն մեծ, և ել ի նմանէ։ Եւ զարմացան ամենեքին, մինչև հցծել ընդ միմեանս և ասել. զինչ է այս նոր վարդապետու՛թիւն. զի իշխանու՛թեամբ սոյոց պըղծոց սաստէ և հնազանդին նմա։ Եւ ել լուր նո՛ր ընդ ամ կողմն գալիլեացւոց։

Եւ վաղվաղակի երեալ ի ժողովրդենէն եկն ի տունն սիմոնի և անդրեայ՝ յակոբա՛ւ և յովհաննու հանդերձ։ Եւ զրբանչ սիմոնի դնիւր ջերմացեալ. և վաղվաղակի ասեն ցնա վ՛ն նո՛ր։ Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ զձեռանէ. և եթող զնա տենդն՝ և պաշտեր ըզնոսա։ Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ի մտանել արեգինն՝

զձեռն մերձեցաւ՝ ինձ և
ասէ ցնա, կամիմ սրբեաց։
Եւ իբրև ասաց ցնա, վաղ
վաղակի գնաց ինմանէ բո
ղոսուքին՝ և սրբեցաւ։
Եւ սաստեալ նմա էհան
արտաքս վաղվաղակի և ա
սէ։ Ո՛ դոյշ լեր մի ումեք
ասիցես. այլ երթ ցոյց ըզ
քեզ քահանային. և մատո
ւ՛ր սրբուե՛ցդ պատարագ՝
որ հրամայեաց Մովսէս՝ ի
վկայու՛թիւն նոցա։ Եւ նա ե
լեալ սկսաւ քարոզել յոյժ՝
և հռչակ հարկունել զբանն,
մինչ ոչ ևս կարօղ լինիլ նը
մա յայտնապէս՝ ի քաղաք
մտանել. այլ արտաքոյ յա
նապատ տեղիս էր, և գային
առ նա յամենայն կողմանց։
Եւ մեռեալ դարձեալ՝ ի
կախառնայուսմ յետ ա
ւուրց։ Ուր երեւեալ եմէ՝ ի
ծովն էր. և ժողովեցան բա
զումք՝ մինչեւ սեղի ևս ոչ
լինիլ՝ և ոչ առդրունն. և խօ
սէր նոցա զբանն։ Եւ գային
առնա՝ բերէին անդամա
լոյծ ի բարձեալ՝ ի մահճէ։
Եւ իբրև ոչ կարէին մեր
ձենալ առնա յամբոխէ այն
ոմն, քակեցին զկարկն ուր
էր յիւ. և բացեալ զառաս
տաղն՝ իջուցին զմահիճան
յորում կայր անդամալոյծն։
Եւ տեսեալ մեր զհաւատս
նոց՝ ասէ ցանդամալոյծն,
որդեակ՝ թողեալ լիցին քեզ
մեղք քո։ Եւ էին ոմանք
ի դպրաց անտի, որք անդ
նստէին՝ և խորհէին ի
սիրտս իւրեանց և ասէին։
Ո՞վ ինչ է այս՝ որ խօսի սա
զհայհոյութիւն. ոչ կարէ թո
ղուլ զմեղս՝ եթէ ոչ միայն։
Եւ գիտաց յիւ յոգի իւր՝
թէ այնպէս խորհէին ի
սիրտս իւրեանց, և ասէ՝
ցի՞ խորհիք զայդ ի սիրտս
ձեր։ Ո՞րն ինչ դիւրին է
ասել ցանդամալոյծն՝ թո
ղեալ լիցին քեզ մեղք քո,
եթէ ասել՝ արի՛ ա՛ռ զմա
հիճս քո՝ և երթ ի տունս
քո։ Եւ՝ ահա գիտասջիք զ
թէ իշխանութիւն ունի որդի
մարդոյ՝ ի վերայ երկրի թողուլ
զմեղս։ ասէ ցանդամալոյծն՝

Եւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի փարիսեցիքն հերոդիանոսեանքն հանդերձ. խորհուրդ առնէին ի նմա, թէ զիա՞րդ կորուսցեն զնա։

Եւ տես յիսուս աշակերտօքն իւրովք գնացի՛ ի ծովեզրն. և բազում ժողովուրդք՝ ի գալիլեացւոց երթային ըզհետ նորա, և՝ ի հրէաստանէ, և յերկնէ, և յայնկոյս յորդանանու. և որք՝ ի տիւրոսէ և՝ ի սիդոնէ, բազում ժողովուրդք իբրև լսէին որչափ ինչ առնէր՝ գային առ նա։ Եւ ասէ ցաշակերտան իւր՝ զի նաւակ մի պատրաստական կացցէ նմա վասն ամբոխին՝ զի մի՛ նեղեսցեն զնա։ Վասնզի ըզբազումս բժշկեաց. մինչ գալ խլրտանիլ զնովաւ, զի մերձենային առ նա որք ունէին ախտս ինչ։ Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին զնա՝ անկանէին առաջի նորա, աղաղակէին և ասէին թէ դու ես որդին աստ։ և նա

քեզ ասեմ արի՛ առ ըղմա՛ հինձս քո՝ և երիթ՝ ի տունս քո։ Եւ յարեաւ վաղվաղակի առեալ զմահիճն՝ել առաջի ամենուն։ Մինչև զարմանալ ամեն և փառաւորել առնել զԱստ և ասել թէ այսպիսի ինչ երբէք ոչ տեսաք։

Եւ ելանէ միւսանգամ՝ի ժողովուրդն. և էր անդ այր մի՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր։ Եւ լսեալ նմա եթէ բժշկիցէ զնա՝ի շաբաթուն զի չարախօսեսցեն զնըմանէ։ Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռն գօսացել էր, արի՛ անց՝ի մէջ։ Եւ ասէ ցնա, զինչ արժան է՝ի շաբաթու՝ բարի ինչ գործել՝ եթէ չար առնել. ո՞գի մի ապրեցուցանել՝ թէ կորուսանել։ և նորա լռեցին։ Եւ հայեցեալ մի ըզնոքայք մի ցասմամբ՝ տրտմեալ վասն կուրութեց սրտից նոցա, ասէ ցայրն՝ Ձգեա՛ ըզձեռն քո։ և նա ձգեաց, և ողջացաւ ձեռն նորա։

պիղծ ՚ի մարդոյ այսմ։ Եւ հարցանէր ցնա թէ զինչ անուն է քո։ Եւ ասէ ցնա լեգէօն անուն է իմ. քանզի բազումք եմք։ Եւ աղաչէին զնա յոյժ, զի մի՛ զրաքեսցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն։ Եւ անդ էր սուրբ տաղտուկ երամակ մի խոզից արօտականաց մեծ։ Եւ աղաչեցին զնա ամենեքեան և ասեն, տուր զմեզ ՚ի խոզսն՝ զի մոցուք ՚ի նոսա։ Եւ հրամայեաց նոցա։ Եւ իբրև ելին այսպէս պիղծքն ՚ի խոզսն, և դիմեաց երամակն ՚ի դարձ՝ անտի ՚ի ծովն։ Եւ ինն իբրև երկու հազարք և հեղձնուին ՚ի ծովուն։ Եւ խոզարածքն փախեան, և պատմեցին ՚ի քաղաքին և յագարակս։ Եւ ելին տեսանել թէ զինչ իցէ որ գործեցաւն։ Եկան առ յի և տեսանեն զդիւահարն զի նստէր ընդ դեցեալ և զգաստացեալ որ ունէր զլեգէօնն, և զա հի հարան։ Եւ պատմեցին

յոյժ սաստէր նոցա զի մի՛ յայտնի առնիցեն զնա։ Եւ էին յայնկոյս ծովուն յաշխարհն գերգեսացւոց։ Եւ ընդ ելանելն ՚ի նաւէ անտի՝ պատահեցաւ նմա այր մի ՚ի գերեզմանացն որ ունէր այս պիղծ։ Որ բնակութիւն իւրեանց ՚ի գերեզմանացն էր. և ոչ շղթայիւք ոք եւս կարէր կապել զնա, Եւ բազում անգամ ոտ նակապօք և շղթայիւք կա պէին, և խզէին ՚ի նմանէ զշղթայսն, և զոտնակապն խորտակէին. և ոչ ոք կա րէր պրտել զնա։ Եւ անդէն հանապազ ցայգ և ցգերեզ ՚ի գերեզմանս և ՚ի լերինս աղաղակէր և կոծէր զանձն իւր քարամբք։ Եւ իբրև եւ տես զյի ՚ի հեռաստանէ, ընթացաւ և երկիր եպադ նաց։ Եւ աղաղակեաց ՚ի ձայն մեծ և ասէ, զի՞ կայ իմ և քո յի որդի աստուծոյ, երդմնեցուցանեմ զքեզ յյի, մի՛ տանջեր զիս։ Եւ անդէն ասէր ցնա ելս այսոդ

կեալ դնիցէ նմա ձեռն.
ոչ զի ապրեսցի, և կեցցէ.
և զնաց ընդ նմա. եր-
թայր և ժողովուրդ բա-
զում գնէտ նմէ, և նեղէին
զնա. և կին մի էր ի տա-
ռասներորդ արեան զեր
կոտասանն ամս. և յոյժ
վնասեալ ի բազում բժըշ-
կաց. և ծախեալ զինչս իւր
զամի և չէր ինչ օգտեալ,
այլ և առաւել զայրացեալ,
իբրև լուաւ զ[ա]յն՝ եկն
ի միջ ամբոխին յետոյ՝ և
բռնեաց ի հատ զհանդերձ
նր։ ասէր ի մտի
թէ, միայն մերձեցայց ի
հանդերձս նր փրկեցայց.
և վաղվաղակի ցամաքե-
ցաւ աղբիւր արեան նր,
և գիտաց ի մարմնին իւր թէ
բժշկեցաւ ի տանջանացն.
և անդէն վաղվաղակի
գիտաց յն յանձն իւր զը
զօրութիւն որ ել ի նմանէ.
դարձաւ յամբոխն և ասէ,
ով մերձեցաւ ի հանդերձս
իմ։ և ասեն ցնա աշա-
կերտքն. տեսանես, զի ամ-

նգ որոյ տեսեալն էր, թէ
զինչ եղև դիւահարին,
և զինչ վասն խոզիցն։
և բնական սկսան աղաչել զնա
գնալ ի սահմանաց նոցա։
և իբրև եմուտ նա ի
նաւն՝ աղաչէր զնա դիւա-
հարն զի ընդ նմա լիցէ. և
յոյժ ոչ եթո նմա թող, այլ
ասէ ցնա՝ երթ ի տուն քո
առ բնութիւս քո, և պատ-
մեա նց, զոր ինչ միանդամ
տուր ատար քեզ և ողոր-
ցաւ քեզ։ և գնաց և
սկսաւ քարոզել ի դեկա-
պոլին զոր ինչ արար նմա
յն, և ամենեքեան զարմա-
նային։
և իբրև էանց յն միւս
անգամ յայն կողմն, ժողո-
վեցաւ առ նա ժողովուրդ
բազում, և էր առ ծովեզ-
երբն։ և ահա մի ի ժո-
ղովրդապետացն գայր, ո-
րում անուն էր յայրոս.
և իբրև ետես զնա՝ անկաւ
առ ոտս նր։ և աղաչէր զնա
յոյժ և ասէր, թէ դուստր
նորա մերձ է ի մահ. զի ե

տեսանէ ամբոխ մարդոց եւ լա-
լականս եւ աղաղակ մեծ։ Եւ
մտեալ ի ներքս ասէ
ցնոսա՝ ընդէ՞ խռովիք եւ
լայք. մանուկդ ոչ է մե-
ռեալ՝ այլ ննջէ։ Եւ ծաղր
առնէին զնա։ Եւ նա հա-
նեալ զամենեսեան՝
եւ առնու ընդ իւր զհայր
մանկանն եւ զմայրն, եւ զնո-
ր՛ընդ նմանն էին, եւ մտ
ան՛ուր դնին մանուկն։
Եւ հարեալ ձեռանէ ման
կանն ասէ ցնա՝ տալիթա
կում. որ թարգմանի՝ աղ
ջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի՛։
Եւ վաղվաղակի յարեաւ
աղջիկն եւ դնայր. քանզի
էր ամաց՝ իբրեւ երկոտա-
սանից. եւ զարմացան մե-
ծաւ զարմանալեաւ։
Եւ պատուիրէր տալ նոցա
ուտել։
Եւ իբրեւ անցին յայն-
կոյս, ելին յերկիրն դե՛ն
նեսարէթ. Եւ իբրեւ է
լին ի նաւէ՛ անտի, ան՛ուր եւ

բոխդ նեղէ զքեզ, եւ ա-
սես թէ ո՛վ մերձեցաւ ի
հանդերձս իմ։ Եւ շուրջ
հայէր տեսանել թէ, ով
զայն արար։ Եւ կինն վար
հուրեալ եւ դողացեալ վա՛յ
դաղտն արար, քանզի ի
ն՛եր վինչ եղեւ նմա. եկն,
անկաւ առաջի նո՛ր, եւ ա-
սաց զամ իրան ստուգու-
թեամբ։ Եւ նա ասէ ցնա՝
դուստր հաւատք քո կե-
ցուցին զքեզ, երթ ի խա-
ղաղութի՛ւն, եւ եղիջիր ողջ
ի տանջանաց քոց։ Մինչ
դեռ նա զայն խօսէր՝ դան
ոմանք ի ժողովրդապետէն
եւ ասեն, թէ դուստրն քո
մեռաւ՝ ընդէ՞ աշխատ առ-
նես վարդապետդ։ Իսկ
յի՛ւր լուեալ զբանն ա-
սացեալ, ասէ ցժողովրդա
պետն, մի՛ երկնչիր՝ բայց
միայն հաւատա՛։ Եւ ո՛չ
ոք եթող ընդ իւր երթալ.
բայց միայն զպետրոս՝ եւ զյա
կոբոս՝ եւ զյովհաննէս զեղ
բայրն յակոբայ։ Գան
ի տունն ժողովրդապետին՝ եւ

ուղ առնուլ զՀայց մանկանդ և արկանել շանդ։
Եւ ասէ ցնա պետրոս. Տէր և շունք ի փշրանաց սեղանոյ մանկանց կերակրին. Եւ ասէ ցնա՝ վասն այդր բանի, երթ, ել դևն ի դստերէ քումմէ։ Եւ նա ի տուն իւր՝ և եդիտ ելեալ զդևն, և զդուստրն ի մահիճս կեալ դնիւր ի մահճին։
Եւ ելեալ միւսանգամ ի սահմանացն տիւրոսի և սիդոնի, և եկն ի ծովեզերն գալիլեացւոց ի մէջ սահմանացն ի դեկապօլիս։ Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր, և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ի վրանն։ Եւ առեալ զնա ի մէկուսի յամբոխէ անտի, էարկ զմատունս իւր ի ականջս նորա և եթուք անդր, և կալաւ զլեզուէ նորա։
Նայեցաւ յերկինս՝ յոգոց եհան՝ և ասէ ցնա, Եփփաթա՝ որ է բացիր։ Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նր և լուծան կապանք լեզուի

իսկ ծանեան զնա ազգ առ ազգս ղէոն այնորիկ։ Եւ ընթացեալ այսր անդր, ընդ ամ դաւառն, սկսան մահճաւք բերել զամ հիւանդս՝ ուր լսէին թէ անդ իցէ։ Եւ ուր և մըտանէր ի գեղս կամ ի քաղաքս՝ կամ յայգարակս՝ ի հրապարակս դնէին զախտաժէտս և աղաչէին զի գոնէ ի քղանցս հանդերձիւ նր մերձանայցեն. և որք միանգամ մերձեցան՝ փրկեցան։
Եւ անտի յարուցեալ եկն ի սահմանս տիւրոսի և սիդոնի. և մտեալ ի տուն ոչ կամէր յայտնել, և ոչ կարաց ծածկել։ Քանաւն կինն մի զնմանէ՝ որոյ դուստրըն նեղեալ էր յայսոյ պղծոյ, եկն անկաւ առաջի նորա։ Եւ կինն էր հեթանոս փիւնիկ ասորի յազգէ. և աղաչէր զնա՝ զի զդեւն հանցէ ի դստերէ նր։ Եւ յն ասէ ցկնա՝ Թոյլ տուր՝ զի նախ յագեսցին մանկունք. զի ոչ է բարի

ոտս զնա այսն՝ վաղվաղակի
ձին զնա առնա. իբրև ե-
ւ ածէ՛ք զնա առիս. Այլ ա-
ցիմ զնա ոչ կա-
րացին հանել զնա. Պա-
տասխանի ետ նոց և ասէ,
ո՛վ աղգ անհաւատ մինչև
յե՞րբ ընդ ձեզ. մինչ
և ցե՞րբ անսայցեմ ձեզ.
ածէ՛ք զնա առիս. Այլ ա-
ղաչէին զնա զի մեր-
ձենն ի նմա. Եւ եկեալ առաքեցան
ետես ամբօխ շուրջ զնոքօք. և զդպիրսն զի վի-
ճէին ընդ նոսա. Եւ վազ
վազակի ամ ժողովուրդն
իբրև տեսին զնա՝ զարմա-
ցան. և ընդ առաջ ընթա-
ցեալ՝ ողջոյն տային նմա.
Եւ հարց ցնոսա, թէ զինչ
վիճէիք ընդ նմա. Պատաս-
խանի ետ ոմն ի ժողովր
դենէն և ասէ, վարդապե՛տ
ածի՛ց զորդի իմ առ քեզ՝
որ ունի այս համր. Եւ
ուր հասանի՝ զարկուցանէ
զնա. և փրփրէ և կրճտէ
զատամունս իւր և ցամա-
քի. և ասացի ցաշակերտսն
քո զի հանցեն, և ոչ կա-
րացին հանել զնա. Պա-
տասխանի ետ նոց և ասէ,
ո՛վ աղգ անհաւատ մինչև
յե՞րբ ընդ ձեզ. մինչ
և ցե՞րբ անսայցեմ ձեզ.
ածէ՛ք զնա առիս. Եւ ե-
ծին զնա առնա. իբրև ե-
տես զնա յայն՝ վաղվաղակի

նորա և խոսէր ուղիղ.
Եւ պատուիրեաց նոց զի
ո՛ւմեք ասիցեն. և որչափ
նա պատուիրէր նոց, նոքա
և աւելի քարոզէին.
Եւ ևս քան զևս զարմա-
նային և ասէին, զամ ինչ
բարւոք գործեաց սա. զի
խլից լսել ոտ և համրոց
խօսիլ.
Ոմն ի բեթսայիդա, և
ածեն առ նմա կոյր մի,
և աղաչէին զնա զի մեր-
ձենի ի նա. Եւ առեալ
զձեռանէ կուրին էհան ար
տաքոյ շինին, եթուք յայլ
նորա և ձեռն եդ ի վերայ
նմ, և հարցանէր զնա թէ
տեսանիցէ ինչ. Նայեա՛ւ
և ասէր, տեսանեմ զմարդ
դիւկք զի շրջին իբրև ըզ
ծառս. Ապաձեալ եդ ըզ
ձեռն ի վերայ աչաց նր,
եբաց և տեսանէր. ողջա-
ցաւ և տեսանէր համար-
ձակ զամ. Եւ ընդ ակեաց ըզ
նա ի տուն իւր և ասէ,
ի շէնդ մի՛ մտանիցես. այլ
երթ ի տուն քո. և յորժամ

արի՛ կոչէ զՔեզ։ Եւ նո՛ր
և ասեն ցնա՝ քաջալերեցա՛ր
կոչել զնա. կոչեն զկոյրն
ղի էառ յո՛ւ և հրամայեաց
ղե՛կ եաւ յո՛ւ և հրամայեաց
թէ ողորմեա՛ ինձ։ Ո՛վ տէ՛ր
ես աղաղակէր ո՛րդի դաւի՛թ
ռեաց։ Եւ նա առաւել
տէ՛ն նմա բազո՛ւմք զի լռե՛
զօրեցի՛ն՝ սկսաւ աղաղա՛
մայ իսկ ասել թէ մեռա՛։
Եւ յո՛ւ կայաւ զՅեսուէ
նորա՝ յարոյց զնա և կանգ
նեցաւ։ Եւ իբրև եմուտ
նա ՚ի տուն, աշակերտքն
առանձինն հարցին ցնա՝
մե՛ք ընդ ո՛չ կարացաք հա
նել զնա։ Եւ ասէ ցնո՛ա
այդ ազգ ո՛չ իւ՛ղք ելանէ,
եթէ ո՛չ պահօք և աղօ՛
թիւք։

Եւ գան յերիքով. և ընդ
ելանել նո՛ր յերիքովէ ա՛յ
շակերտօքն և բազո՛ւմ ժո
ղովրդով՝ որդի՛ տիմէի բար
տիմէոս կոյր՝ նստէր մո՛
բացիկ յանցս ճանապարհին։
Իբրև լո՛ւաւ թէ յո՛ւ նա
զօրեցի՛ն՝ սկսաւ աղաղա՛
կել և ասել, ո՛րդի դաւի՛թ
ողորմեա՛ ինձ։ Եւ սաս
տէին նմա բազո՛ւմք զի լռե
ռեացէ։ Եւ նա առաւե՛լ
ևս աղաղակէր ո՛րդի դաւի՛
թի ողորմեա՛ ինձ։ Ո՛վ տէ՛
ր, եկաւ յո՛ւ և հրամայեաց
կոչել զնա. կոչեն զկոյրն
և ասեն ցնա՝ քաջալերեցա՛
շարժեաց զնա. և անկեալ
յերկիր թաւալեաւ և փըր
փրեալ։ Եհարց ցՅիսուէ նէ
և ասէ. քանի՞ ժամանակ է
են յորմէհետէ այդ եղև
դմա. և նա ասէ՝ ՚ի մանու
կութենէ։ Եազո՛ւմ անդ
դամ ՚ի հուր արկանէ զդա
և ՚ի ջո՛ւր՝ զի կորուսցէ.
արդ՝ թէ կարօղ ինչ ես,
օգնեա՛ մեզ՝ որ գթացեալ
՚ի վերայ մե՛ր։ Եւ յո՛ւ ասէ
ցնա՝ ասացեր թէ կարօղ
ես. ամենայն ինչ հնարա
ւո՛ր է այնմ, որ հաւատայն։
Եւ վաղվաղակի աղաղա
կեաց հայր մանկանն և ա
սէ. հաւատամ՝ տէր՝ օգնեա՛
անհաւատութեա՛ս իմո՛ւմ։
Իբրև եաւս յո՛ւ եթէ կու
տո՛ ժողովուրդն ՚ի վերայ,
սաստեաց այսոյն պղծոյ և
ասէ, համրդ և խուլ այս,
ես ասա՛ հրամայեմ ել ՚ի դը
մանէ և այլ մի՛ ևս մըտա
նիցես ՚ի դա։ Եւ աղաղա
կեաց և յոյժ լուկեաց զնա
և եել։ և եղև պատանեակն
իբրև զմեռեալ. մինչև բազ

ընկերեալ զձորձն իւր՝ յայ
րեան և եկին առ յիւ ։
Պատասխանի ետ նմա յիւ և
ասէ՝ զինչ կամիս եղիցի ա
րարիչ քեզ։ ասէ ցնա կոյրն՝
րաբունի զի բացցի ։
Յիւ ասէ ցնա։ երթ՝ նայ
ետուր քո հաւատքն զքեզ։
և վաղվաղակի բացաւ, և
երթայր զհետ նմա ի ճա
նապարհին ։

* Այլ ընդ այս ոմն ի նոցա
ասէ։

Ոչ ընդ մեր ես դու ։

(Ի. 2)

կատարեալ ի ժողո
վրդենէ անտի՝ եմուտ
ի տուն սիմոնի. և զրբանէ
սիմոնի տատնապիւր ջեր
մամբ մեծաւ. և աղաչեցին
զնա վասն նորա։ Եկաց առ
նմա։ սաստեաց ջերմանն և
եթող զնա։ Յայնժամ վաղվաղա
կի յարեաւ և պաշտէր զնոսա ։ Յայնժամ ընդ արևմուտն
մտանել՝ ամենն որոց էին հի
ւանդք ի պէս պէս ցաւս՝
զնմանէ ընդ ամ տեղիս
շուրջ զդաշտատունն ։
Այլ յարուցեալ ի ժողո
վրդենէ անտի՝ եմուտ
ի տուն սիմոնի. և զրբանէ
սիմոնի տատնապիւր ջեր
մամբ մեծաւ. և աղաչեցին
զնա վասն նորա։ Եկաց առ
նմա։ սաստեաց ջերմանն և
եթող զնա։ Յայնժամ վաղվաղա
կի յարեաւ և պաշտէր զնոսա ։ Յայնժամ ընդ արևմուտն
մտանել՝ ամենն որոց էին հի
ւանդք ի պէս պէս ցաւս՝

ժողովեին ժողովուրդք բա
զումք լսել և բժշկիլ ի հի
ւանդութեանց իւրեանց.
և նա խոյս տայր յանա
պատ տեղիս, և կայր յա
ղօթս։

և եղև ի միում աւուրց՝
և ինքն ուսուցանէր,
և փարիսեցիքն և օրինացն
վարդապետք նստէին. որք
ժողովեալ էին յամ. քաղա
քաց գալիլեացւոց և հրէ
աստանի և երուսաղէմի.
և զօրութիւն ումն էր ի բժշ
կել զնոսա։ և ահա արք բե
րէին մի հձօք զայր մի որ էր
անդամալոյծ. և խնդրէին
զնա մուծանել ի ներքս և
դնել առաջի նր։ և իբ
րև ոչ գտանէին թէ ընդ
մուծանիցեն զնա ինեքեաս
վ ամբոխին, ելին ի տա
նիս, և ի ցրտոյն կախեցին
զնա, և իջուցին մահճաւքն
հանդերձ ի մէջ առաջի յի.
և տեսեալ զհաւատսն նց՝
ասէ ցնա, այր դու՝ թողեալ
լիցին քեզ մեղք քո։

Սկսան խորհիլ դպիրքն և

բերէին զնա առնել։ և
նա իբրև գիտաց ոմանք ի
նոցանէ դնէր ձեռս և բը
ժշկէր զնոսա։ և լանէին
դևքն ի բազմաց՝ աղաղա
կէին և ասէին, եթէ դու
ես որդի աստ։ և նա սաս
տէր նց և ոչ տայր թոյլ
լսանիլ. զի գիտէին զնա թէ
քրիստոսն է։

և եղև ի հասանիլ նր
ի մի քաղաքաց, և ահա
այր մի լի բորոտութիւ՝ իբրև
տեսս զյս, անկեալ ի վր
երեսաց՝ աղաչեաց զնա և
ասէ. տէր եթէ կամիս, կա
րող ես զիս սրբել։ Ձ ետ
զձեռն իւր՝ հասցց ի նա
և ասէ, կամիմ սրբեաց։
և վաղվաղակի գնաց ի
նմանէ բորոտութիւնն։
և նա պատուիրեաց նմա
մի՛ ումեք ասել. այլ թէ՝
երթ ցոյց զանձն քո քահա
նային, և մատո զպատարա
ւան սրբոյ քոյ. ոպ և
հրամայեաց մովսէս ի վկայու
թիւն նց։ և յորդէր ա
ռաւել բանն զնմանէ. և

նրա, և բազմութիւն յոյժ
բազում՝ ի սեղէ մի ասին
երձ՝ ի սեղէ մի ասին
եւ լինել նորօք հանդ
ընել, և խօսէին
նմանեան՝ թէ զինչ առ
նիցեն յի։

Եւ եղեւ ի միւսում շա
բաթին մտանել ի ժողո
վուրդն և ուսուցանել։ և
փարիսեցիքն և ասեն։ ո՞վ
սա որ խօսի զՀայհոյութիւն.
ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս՝
բայց միայն Աստ. Իսրւս գի
տաց յի՛ զխորհուրդս նոց,
պատասխան ետու և ասէ ցնոս,
զի՞ խորհիք ի սիրտս ձեր.
Ո՞ ինչ դիւրագոյն է ա
սել թողեալ լինին քեզ մեղք
քո, եթէ ասել արի՛ և գնա՛
Ի՞մ դիտացիք թէ իշխա
նութիւն ունի որդի մարդոյ
երկրի թողուլ զմեղս։
Նա ցանգատոյնն. քեզ
ասեմ, արի՛ առ զմահիճս
քո և երթ ի տուն քո։
Նա առժամայն յարուցեալ
առաջի ամենեցուն՝ էառ
զիւրմէ յորոյ վրայ անկեալ
դնիր. գնաց ի տուն իւր
և փառաւորեաց առնէր զԱստ.
Ո՞ արմանք կալաւ զամեն,
և փառաւորեաց առնէին զԱստ.
լի՛ եղեն ահիւ և ասեն,
թէ տեսաք այսօր նոր
նշան։

Նա եղև ի միւսում շա
բաթին մտանել ի ժողո
վուրդն և ուսուցանել. և

շինեաց մեզ։ Նշ յն զը
նաց ընդ նոսա։ Իբրև ոչ
ինչ կարի հեռի էր ի տա-
նէն, յղեաց առնա հա-
րիւրապետն բարեկամս և
ասէ ցնա, ոչ մի ինչ աշ
խատս լինիր. զի շէմ բաւա
կան եմէկ ընդ յարկաւ ի-
մով մտանիցես։ Վ ասդ
և ոչ զանձն համարեցայ ար
ժանի առ քեզ գալոյ. այլ
ասա բանիւ, և բժշկեսցի
մանուկս իմ։ Վ նանդի և
ես այր մի եմ կարգեալ ընդ
իշխանութիւբ. ունիմ ընդ
ինև զինուորս. և ասեմ
սմա երթ, և երթայ. և այ
լում թէ եկ, և գայ. և ծա
ռայի իմում թէ արա զայս,
և առնէ։ Նշ իբրև լուաւ
զայս յն զարմացաւ. դար
ձաւ առ ժողովուրդսն որք
երթային զհետ նր և ասէ
ամէն ասեմ ձեզ թէ և ոչ
գտարկի այսչափ հաւատս
գտի։ Նշ դարձեալ անդրէն
պատգամաւորքն ի տունն,
և գտին զծառայն հիւանդ
բժշկեալ։

Նշ

Եւ եղեւ ի վաղիւն, եր
թայր ի քաղաք մի որում
անուն էր Նային. և եր-
թային ընդ նմա աշակերտքն
նորա և ժողովուրդք բա-
զումք. Իբրև մերձ եղեւ
ի դուռն քաղաքին, և ահա
ելանէր մեռեալ մի՝ որդի
միամօր մօր իւրոյ. և նա էր
այրի, և ժողովուրդ բա-
զում քաղաքին՝ էր ընդ նմա:
Իբրև ետես զնա Տէր՝ գթ
թացաւ ի նա և ասէ, մի՛
լար: Եւ մատուցանէ ի դա
դաղն. և որք բարձեալն
տանէին՝ կտեղի առին. և
ասէ՝ պատանի դու քեզ ա-
սեմ արի՛, Յանդնեցաւ և
նստաւ մեռեալն, և սկսաւ
խօսիլ, և ետ զնա ցըմայր
իւր: Եւ այն կալաւ զա-
մենեսեան և փառաւորէ աս-
տուած՝ ասելով՝ մար
գարէ ոմն մեծ՝ յարուցեալ
ի մէջ մերում. և թէ՝ այց
արար Տէր ժողովրդեան իւ
րում ի բարութի: Եւ ել
զրոյց այս ընդ Տէր ամե-
նայն կողմանս աշխարհին:
Եւ պատմեցին յովհան-
նու՝ աշակերտացն իւր վա-
ռաջնոյն այսոցիկ. Եւ կո
չեաց աոն ինքն երկուս ո-
մանս յաշակերտացն իւրոց
յովհաննէս. առաքեաց առ
Տէր և ասէ, դո՞ւ ես որ գա
լոցն ես, եթէ այլ ումն ակն
կալցուք: Եւ եկեալ արքն
առ նա ասեն՝ յովհաննէս
Մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ
քեզ և ասէ՝ դո՞ւ ես որ գա
լոցն ես, եթէ այլ ումն ակն
կալցուք: Եւ ի նմին ժա
մու՝ բժշկեաց բազումս ի
հիւանդութեանց և ի հարց
ածից և յայսոց չարաց. և
կուրաց բազմաց շնորհեաց
տեսանել: Պատասխանի
ետ Տէր և ասէ՝ երթայք
պատմեցէք յովհաննու զոր
տեսէքդ և լուայք, զի կոյրք
տեսանեն, կաղք գնան,
բորոտք սրբին, խուլք լը
սեն, մեռեալք յառնեն,
աղքատք աւետարանին.
Եւ երանի՛ որ ոչ դայթակ
ղեսցի ինձ:

Եւ

մանն տայցէ նոյ երթալ յան
դունդս։ Եւ էր անդ ե
րամակ մի խոզից բազմաց
արօտական՝ի լերինն. և աղ
աչեցին զնա՝ զի հրամանն
տացէ նոյ մառանել՝ի նոսա.
և հրամայեաց նոյ։ Եւ ել
լեալ դևքն յառնէին՝ մտին
՝ի խոզեանն. և դիմեաց ե
րամակն՝ ի գահէ անտի՝ ի
ծովակն՝ և հեղձաւ։
Իբրև տեսին խոզարածքն
զերսն որք եղեն՝ փախեն.
և պատմեցին՝ ի քաղաքին
և յագարականս։ Եւ իբրև
եկին տեսանել զդործն,
և եկին առ յոյ, և գըտին
զայրն ուստի դևքն ելեալ
էին՝ զգեցեալ և զգաստա
ցեալ նստեր առ ոտն յի,
և երկեան։ Պատմեցին նո
ցա՝ որոց տեսեալն էր, թէ
զիարդ փոկեցաւ դիւա
հարն։ Եւ աղաչէր զնա
ամ բազմութիւն շուրջ զկող
մամբն գերդեսացւոց,
գնալ՝ի սահմանաց նոցա.
քանզի ահիւ մեծաւ տար
նապէին, և նա մտեալ՝ի

Եւ նաւեցին ինքին յալ
խարին գերգեսացւոց.
որ է յայնկոյս հնդէպ գա
լիլեայ։ Եւ ընդ ելանելն
նմա՝ի ցամաք՝ պատահեցաւ
այր մի՝ի քաղաքէն, յորում
էին դևք. և բազում ժա
մանակս չէր հանդերձ ըզ
գեցեալ՝ և ոչ՝ի տան բը
նակէր, այլ՝ի դերեզմանս։
Եւ տեսեալ զյս, աղաղա
կեաց և անկաւ առաջի նը
և ասէ մեծաձայն. զի՞ կայ
իմ և քո յիս որդի աստ բարձ
րելոյ, աղաչեմ զքեզ մի՛
տանջեր զիս։ Քանզի հր
ամայեաց այսոյն պղծոյ
ելանել՝ի մարդոյ անտի.
քանզի բազում ժամանակս
յափշտակեալ էր զնա. և
կապէր՝ի շղթայս և պինդս
յերկաթս. և խզէր զկա
պանն՝ և վարիւր՝ի դե
ւէն յանապատս։ Եւ հարց
ցնա յս և ասէ, զի՞նչ ա
նուն ես քո. և նա ասէ՝ լե
գէօն. զի դևք բազումք մը
տեալ էին՝ի նա։ Եւ ա
ղաչէին զնա՝ զի մի՛ հրամա

Աստուածեալ յետոյ մերձեցաւ ի դրօշակ հանդերձ ձի նէր, և նոյնժամայն եկաց բղխումն արեան նորա։ Եւ ասէ յն՝ ով որ մերձենայ ինձ, ասէ պետրոս և որք ընդ նմա էին՝ վարդապետ՝ ժողովուրդք պնդեն և նեղեն զքեզ։ Եւ ասէ յն՝ ոմն մերձեցաւ յիս. քանզի դիտացի եմէ զօրութիւն ել էինէն։ Իբրև եառս կինն՝ եմէ ոչ ծածկեցաւ ի նմանէ, եկն դողալով և անկաւ առաջի նորա. և եմէ վասն որոյ իրաց մերձեցաւ ի նա, պատմեաց առաջի ամ ժողովրդեանն. և եմէ որպէս բժշկեցաւ առժամայն։ Եւ ասէ՝ քաջալերեց դուստր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ՝ երթ ի խաղաղութիւն։

Եւ մինչդեռ նա խօսէր, գայ ոմն ի տանէ ժողովրդապետին՝ և ասէ ցնա, մեռաւ դուստրն քո, մի՛ նեղ աշխատ առներ զդա։

Նաւն դարձաւ անդրէնն։ Եւ շաւիղներ զնա այրն ուստի դևքն ելեալ էին շրջիլ ընդ նմա։ Եւ բռնակեաց զնա և ասէ. դարձ ի տուն քո և պատմեա զոր միանդամ արար քեզ Աստուած։ Եւ նաց ի քաղաքն և քարոզէր զոր ինչ արար նմա յն։

Եւ իբրև դարձաւ անդրէնն յն, ընկալաւ զնա ժողովուրդն, քանզի ամենեքեան ակն ունէին նմա։ Եւ ահա եկն այր մի՝ որոյ անունն էր յայրոս. և նա էր իշխան ժողովրդեանն. անկեալ առ ոտն յն, աղաչէր զնա մտանել ի տուն նորա։ Եւ ի դուստր միամօր էր նորա, ամաց իբրև երկոտասանից. և էր մերձ ի մահ. և ընդ երթալն նր՝ ժողովուրդքն նեղէին զնա։ Եւ կին մի էր ի տես ռատեսութիւն արեան՝ յամաց երկոտասանից. որ ի բժիշկս ծախեալ էր զամ ինչս իւր. որում ոչ էր լեալ հնար յոմեքէ բժշկիլ։

անտի աղաղակեաց և ասէ, վիրապեա աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միա՛ մօր է ինձ։ Եւ ահա այս հարիւրն ի՛ նմա. և յանկարծ դողէ. և զարհուրա՛նէ և թաւալեցուցանէ ըզնա և փրփրեցուցանէ. և հազիւ մեկնի՛ ինմանէ խոր տակեալ զնա։ Եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ո՛չ կարացին։ Պատասխանի եւ յիս և ասէ, ո՛վ ազգ անհաւատ և թիւր. մինչև յո՞րս եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ, մատո՛ այսր զորդին քո։ Եւ մինչ դեռ մատչէր, զարկոյց ըզնա դևն և շարժեցաւ։ Հասուցաւ յիս այսոյն պըղծոյ և բժշկեաց զմանուկն՝ և եւ զնա ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ամենեքեան ի վե՛ր մեծամեծացն աւ։ Եւ ի զարմանալ ամենեցուն ի վերայ ամե՛ զոր առնէր, ասէ ցաշակերտսն իւր. դի՛ք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ, զի

Ասէ յիւրեանս լսե՛ալ, պատասխանի եւ ասէ. մի՛ երկնչիր, միայն հաւատա՛ և կեցցէ։ Եւ մտեալ ի տունն՝ ո՛չ զոք եւթող մտանել բայց միայն զպետրոս և զյակովբոս և զյովհաննէս, և զհայրն մանկանն և զմայրն նր։ Լայր ամենեքեան և կոծէին զնա. ասէ մի՛ լայք, զի չի՛ մեռեալ՝ այլ ննջէ։ Եւ նոքա ծաղր առնէին զնա. զի գիտէին թէ մեռաւ։ Եւ նր հանեալ զամենեսին արտաքս, կալաւ զձեռանէ նր՝ բարբառեցաւ և ասէ, արի՛ կոյդ մանուկ դու։ Եւ դարձաւ ոգի նր և կանգնեցաւ յաւ վաղվաղակի. և հրամայեաց տալ նմա ուտել։ Եւ զարմացան ծնօղքն նր. և նա պատուիրեր մի՛ ումեք ասել որ ինչ եղեն։

ապա հասեալ է ի վեր ձեր
արքայութիւն այ։ Յորժամ
հզօր վաւեաւ պահիցէ զ-
տուն իւր, ի խաղաղութե-
են ինչք նո՛ր։ բայց եթէ
«հզօրագոյն քան զնա ի վեր
եկեալ յաղթեսցէ նմա,
զսպատազինուն՝ զոր հանէ
յոր յուսացեալն էր, և զա-
ւար նորա բաշխեսցէ։
Որ ոչէ ընդ իս՝ հակառակ
իմ է։ և որ ոչ ժողովէ ընդ
ցրուէ։ Յորժամ այսն ե-
լանիցէ ի մարդոյ՝ շրջի ընդ
անջրդին տեղիս։ խնդրէ
հանգիստ։ և ի բնէ ոչ դը-
տանէ՝ ասէ, դարձայց անդ-
րէն ի տուն իմ ուստի եկի։
Եւ գայ գտանէ մաքրեալ
և յարդարեալ։ Յայնժամ
երթայ և առնու եօթն այլ
այսս չար ևս քան զինքն՝ և
մտեալ բնակի անդ։ և լի-
նի յետինն մարդոյն այնո-
րիկ չար քան զառաջինն։
Եւ եղև մինչդեռ խօսէր
զայս՝ ձայն եբարձ կին մի
ի ժողովրդենէ անտի և ա-
սէ։ երանի՛ է որովայնին

մարդոյ մանկիտոց է
ի ձեռս մարդկան։
Եւ հանէր դև մի համր։
և եղև յելանել դիւին՝
խօսեցաւ համրն։ և զար-
մացան ամ ժողովուրդքն։
Եւ ոմանք ի նոցանէ ա-
սեն՝ բէեղզեբուղաւ իշ
խանաւն դիւից հանէ դա
դեւս։ Եւ այլք փորձէին
և նշան յերկնից խնդրէին
ի նմանէ։ Նոքա նո՛ր դիտա
ցեալ զխորհուրդս նոցա,
ասէ ցնոսա. ամ թագաւորու
թիւն բաժանեալ յանձն
իւր՝ աւերի. և տուն բա-
ժանեալ յանձն իւր՝ կոր
ծանի։ Ապա եթէ և սա-
տանայ բաժանեցաւ յանձ
նէ, զիա՞րդ կայցէ թագա-
ւորութիւն նորա։ զի ասէք
զինէն թէ բէեղզեբուղաւ
իշխանաւն հանէ դա զդ
դեւս։ Եթէ ես բէեղզէ-
բուղաւ հանեմ զդեւս,
որդիքն ձեր ի՞նմ հանիցեն.
վա՛ս այնորիկ նոքին եղիցին
ձեզ դատաւորք։ Նոքա եթէ
մատամբն այ հանեմ զդեւս,

ասէ, կէղծաւորք՝ իբրա-
քանչիւրոք ի ձէնջ ի շա-
բաթու ոչ արձակէ զէշն
իւր կամ զէշ ի մարդ և
ոանի տայ ջուր, Ասկ այս
դուստր աբրհամու էր զոր
կապեաց սատանայ ահաւա-
դիկ զուարթուտասն ամ, ոչ
էր արժան արձակել ի կա-
պանաց անտի ի շաբաթու։
Ձէն զայն իբրև ասէր, յա-
մօթ լինէին ամէն որք հա-
կառակ կայէին նմա։ Ձէն
ամ ժողովուրդն ուրախ լի
նէր ի վերայ ամ փառաւո-
րութեանցն որք գործեին
ի նմանէ։

Ձէն եղև ի մտանելն նո-
ր ի տուն ուրումն իշխա-
նացն փարիսեցւոց ի շաբա-
թու ուտել հաց՝ և նոքա
սպասէին նմա։ Ձէն ահա
այր ումն էր անդ ջրդողեալ
առաջի նո։ Պատասխանի
եւ յն և ասէ ցօրինաւորս
և ցփարիսեցիս՝ եթէ ար-
ժան իցէ ի շաբաթու բր
ժըշկել։ և նոքա լուռ ե-
ղեն։ Ձէն բուռն հարեալ

որ կրեացն զքեզ՝ և ըս-
տեւնցն որք դիեցուցին զ
քեզ։ Ձէն նա ասէ, մանա-
նանդ երանի այնոցիկ, որք
լսեն զբանն այ և առնեն
զնա։

Ձէն ուսուցանէր ի միում
ժողովրդանոցացն ի շա
բաթին։ Ձէն ահա կին մի
զոր ունէր այս հիւանդու
թեան ամն ութտասան։
և էր կարկամեալ. և ոչ կա
րէր ամենևին ի վեր հայիլ։
Ձէն տեսեալ զնա յի՝ կո-
չեաց առինքն և ասէ ցնա,
կին դու՝ արձակեալ ես ի
հիւանդութէդ քումմէ։
Ձէն եդ ի վր նր զձեռն,
և առժամայն ուղղեցաւ և
փառաւորէր առնէր զաստ։
Պատասխանի ետ ժողովր
դապետն ցասուցեալ՝ թէ
ընդէր ի շաբաթու բժշկ
կեաց յն։ Ձէն ասէ ցժո-
ղովուրդն՝ վեց օր է յոր
արժան է գործել. յայնս
եկայք բժշկեցարուք, և մի՛
յաւուր շաբաթու։ Պա-
տասխանի ետ նմա տր և

նայր զնմանէ. և ինքն էր
սամարացի։ Պատասխանի
եւ յն և ասէ, ո՞չ տասն
սրբեցան. իսկ արդ
ինուընքն ո՞ր են։ Ո՞չ
ոչ գտան դառնալ և տալ
փառս Աստուծոյ, բայց միայն այլ
ազգիս այս։ Եւ ասէ ցնա.
արի՛ գնա՝ զի հաւատդ քո
կեցուցին զքեզ։
Եւ եղև՝ ի մտանել նո՛ա
ի բիւրմ՝ կոյր ոմն նստէր
առ ճանապարհաւն մուրա
ցիկ։ Եւ երբ լսէ զանա
ցանել Յիսուսեանն, հար
ցանէր թէ զի՞նչ իցէ այն։
Եւ պատմեցին նմա թէ յն
նազովրեցի անցանէ։ Ղա
ղակեաց և ասէ՝ յն որդի
դաւիթ՝ ողորմեաց ինձ։
Եւ որք առաջի երթային՝
սաստէին նմա զի լռեսցէ։
Եւ նա և աւելի աղաղա
կէր որդի դաւիթ՝ ողոր
մեաց ինձ։ Ո՞ տեղի եաւ
յն՝ և հրամայեաց ածել
զնա առ իւր. և երբ մերձ
եղև առ նա՝ եհարց զնա
և ասէ, զի՞նչ կամիս դու

զնմանէ՝ բժշկեաց զնա և
արձակեաց։ Եւ ասէ ցնո՝
հոյր ուրուք ի ձէնջ էշ կամ
եզն անկանիցի ի ջրհոր,
և ոչ վաղվաղակի հանիցէ
զնա յաւուր շաբաթու։
Եւ ոչ կարացին տալ նմա
պատասխանի առ այն։
Եւ եղև մինչ երթայր նա
յերկիր, և ինքն անցա
նէր ընդ մէջ սամարիայ և
գալիլեացւոց։ Եւ մինչ
դեռ մտանէր ի գեօղ ու
րուն, պատահեցան նմա
տասն արք բորոտք, որք կա
ցին ի հեռաստանէ։ Եւ նո
ձին զձայնս և ասեն՝ Յն
վարդապետ՝ ողորմեաց մեզ։
Եւ երբ եսես զնո՝ ասէ
ցնո. երթա՛յք ցուցէ՛ք զան
ձինս ձեր քհնային. և եղև
իբրև գնացին՝ առժամայն
սրբեցան։ Ո՞ ոմն ի նո
ցանէ իբրև եսես թէ սբ
ժշկեցաւ, դարձաւ անդ
րէն, ի ձայն մեծ փառա
ւոր առնէր զաստուած։
Ընկաւ առ ոտս նո՛ ի վե
րեսաց իւրոց՝ և գոհա

եղեալ զնա ջերմն. Ապա-
կին դարձեալ ի կանայ գա
լիլեացւոց ուր արար ըզ
ջուրն գինի. Նա անդ էր
թագաւորական մի, որոյ որ
դին հիւանդ կայր ի կա-
փառնաում. Լսա Իբրև լը
սաւ եթէ Յս եկեալ է ի
Հրէաստանէ ի գալիլեա,
եկն առնա. և աղաչէր զի
ջնջէ և բըժշկեսցէ զորդի
նորա. քանզի մերձ էր ի մե
ռանիլ. Ասէ ցնա Յս, եթէ
ոչ նշանս ինչ և արուեստս
տեսանէք՝ ոչ հաւատայք.
Ասէ ցնա թագաւորան,
տէր՝ էջ մինչչև մեռեալ լցէ
մանուկն իմ. Ասէ ցնա Յս,
երթ որդին քո կենդանի է.
և հաւատաց այրն բանին
զոր ասաց ցնա Յս և գնաց.
Նա մինչդեռ իջանէր՝ ընդ
առաջ եղեն նմա ծառայքն
նորա. ասեցին և
ասեն՝ եթէ մանուկն նորա
կենդանի է. Հարցանէր
ցնոսա վն ժամուն՝ յորում
ապաքինեաց. և ասեն ցնա՝
երէկ յօթնեդին ժամուն
եթող զնա ջերմն. Գիտաց

զի արարիւն քեզ. և նա ասէ
տէր զի բացցին աչք իմ, և
տեսից. Նէ յս ասէ ցնա՝
հայեաց, հաւատաք քո կե-
ցուցին զքեզ. Նէ առժա
մայն եռես, և երթայր ըզ
հետ նէր և փառաւորս առ
նէր զնա. և ամ ժողովրդ
դեանն տեսեալ՝ տայր զօրհ
նութիւն ասէ.

*Ա֊Ի Ա֊ՒԵՍՈՒԱՆ ՈՒ Ա֊ՊՈ
ՅՕՀԱՆՆԵՍ.

ՅԻՆԼՆ ՄԵՐ ՅՅ ՐԱՆ.

Ա. ՅԱՏ ԱՐ

կուց աւուրց՝ եւ
անտի և գնաց ի
գալիլիա. Ո ի ինքն իսկ
յս վկայեաց՝ եթէ մարգա
րէ յիւրում գաւառի պա
տիւ ոչ ունի. ԵՒ յոր
ժամ եկն նա ի գալիլեա,
ընդիմանան զնա գալիլեացիքն.
զի տեսեալ ևս էր զամ նէր
շանան զոր արար յերուսա
ղէմ ի տօնին. քանզի և
նոքա եկեալ էին ի տօնն.

Հայրն նոր եմէ յայնմ ժա-
մու՝ յորում ասաց ցնա յի-
թէ որդին քո կենդանի է.
և հաւատաց ինքն և ամ-
նայն տունն իւր։ Ո՞ այս
դարձեալ երկրորդ նշան ե-
րար յի՝ եկեալ ի հրէաս-
տանէ ի գալիլիա։
Եւ եհաս այսորիկ ոտն էր հր
րէից, և եկն յե՛րկիր.
Էր երկեալ ի սըր-
տիկ աւազանին՝ որ կո-
չիւր եբրայեցերէն բեթ
հեզդայ՝ հինգ սրահ։
Յորս անկեալ դնիւր բազ
մութիւն յոյժ հիւանդաց.
կուրաց՝ կաղաց՝ գօսացե-
լոց՝ որք ակն ունէին ջրոյն
յուզելոյ։ Էր հրեշտակ
տէն ինչ ամէն ըստ ժամանա-
կի յաւազանն՝ և յուզէր
զջուրն. և որ նախ ի շար
ժուն ջուրցն ինչ էր յաւ
ազանն՝ բժշկիւր. ոչ ո-
եղով զինչ հիւանդու-
թեամբ։ Էր անդ էր այր մի,
որ երեսուներեւութ ամ էր
ի հիւանդութեան իւրում։
Ո՞ զնա իբրև տես յն զի
յոյն էր եւ վասն ամե-
նին ի տեղւոջն անտի։
Եւ
անկեալ դնիւր, և ցիտաց
եթէ բազում ժամանակ
են այնուհետև, ասէ ցնա՝
կամիս ողջ լինել։ Պատաս
խանի ետ նմա հիւանդն.
տէր ոչ զոք ունիմ թէ յոր
ժամ ջուրքն յուզիցին, արկ
ցէ զիս յաւազանն. և մինչ
ես դանդաղիմ, այլ ոք քան
զիս յառաջագոյն ինչանէ։
Ասէ ցնա յն, արի՛ առ ըզ
մահիճս քո և գնա։ Էր
ողջացաւ այրն. և յարեաւ
էառ զմահիճս իւր և շր
ջէր. և էր շաբաթ յաւուրն
յայնմիկ։ Ասեն հրէայքն
ցբըժշկեալն՝ շաբաթ է և
ոչ է արժան քեզ առնուլ
զմահիճս քո։ Պատասխա
նի ետ նոցա և ասէ. որ բզ
ժշկեացն զիս, նա ասաց
ցիս, արի՛ առ զմահիճս քո
և գնա։ Հարցին ցնա և
ասեն, մի՞ է այրն որ ասաց
ցքեզ առ զմահիճս քո և
շրջեաց։ Էր բժշկեալն ոչ
գիտէր թէ ո՛վ էր. քանզի
յն խոյս ետ վասն ամբո
խին՝ ի տեղւոջէն անտի։

ձեփեաց զայս իմ, և ասէ
ցնա՝ ընդէ՞ր զիմարդ բա
նեն աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։

Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։

Ասեն ցնա՝ ընդէ՞ր զիմարդ բա
նեն աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։
Ասեն ցնա՝ իսկ զիա՞րդ բա
ցան աչք քո։ Եւ ես պա
տասխանի՝ այր մի որում
անունն ասեն, կաւ արար և
քսեաց զաչս իմ, և ասէ
ցիս եթէ երթ ի լճակն Սի
լոամայ՝ որ թարգ
մանի առաքեալ։ Գնա՛ց,
լըւա՛ցա՛։ Եկի՝ և տես
նէր։ Իսկ դրացիքն և ո
րոց տեսեալ էր զնա յառա
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս
տէրն և մուրանայր։ Կէսքն
ասէին նա է։ այլքն ասէին
ոչ, այլ նըման նմա է։ Եւ
ինքն ասէր թէ ես եմ։

Եւ ես այսորիկ գոհանէ լըզ
նա յա՛ի տաճարին և աստ
ցնա։ ահա՛ւադիկ ողջացար,
մի՛ և ս մեղանչեր, զի մի՛ չար
և ս ինչ լինիցի քեզ։
Գնաց այրն և պատմեաց
հրէիցն եթէ յա՛ն էր որ էր
ժըշկեացն զիս։ Եւ վասն
այսորիկ հալածէին զյա՛ հը
րէայքն, զի զայն առնէր
՛ի շաբաթու։ Եւ յա՛ պա
տասխանի ետ նոցա՝ հայր իմ
մինչև ցայժմ գործէ՝ և ես
գործեմ։ Ո՛ւ այսորիկ ա
ռաւել խնդրէին հրէայքն
սպանանել զնա, զի ո՛չ միայն
լուծանէր զշաբաթս, այլև
հայր իւր կոչէր զա՛ծ։ Եւ
հաւասար առնէր զանձն՝
աստուածոյ։
Ա՛մէն ամէն ասեմ ձեզ
եւս զայր մի կոյր ՛ի ծնէ։
և հարցին ցնա աշակերտքն
նորա և ասեն։ ռաբբի մի՞ր
մեաս է։ սորա՞, թէ հօր և
մօր իւրոյ՝ զի կոյր ծնեալ։
Պատասխանի ետ յա՛ն։ ո՛չ
դորա մեաս է, և ո՛չ հօր և
մօր իւրոյ, այլ զի յայտնի

Հարցին ցնոսա և ասեն. սա՞ է որդին ձեր, զորմէ դուքն ասէիք թէ կոյր ծը նաւ, արդ զիարդ տեսա՞նէ. Պատասխանի ետուն նոցա ծնօղքն նորա և ասեն. գիտեմք՝ զի սա՛ է որդին մեր և զի կոյր ծնաւ. Այլ զիարդ այժմ տեսանէ՝ ոչ գիտեմք. կամ թէ ով եբաց զաչս դորա՝ մեք ոչ գիտեմք. ցդա՛ իսկ հարցէք. ինքնին՝ ի չափ հասեալ է՝ ինքն իսկ խօսեսցի վասն իւր։ Զայս ասացին ծնօղքն նորա զի երկնչէին ի հրէից. քանզի ուխտ եդեալ էր հրէից, եթէ ոք խոստովանեսցի զնա քրիստոս՝ իբաց կացցէ ի ժողովրդենէն։ Վասն այնորիկ ասացին ծնօղքն նորա, թէ ինքնին՝ ի չափ հասեալ է՝ ցնա՛ իսկ հարցէք։ Կոչեցին կրկին անգամ կոյրն զայրն որ կոյրն էր և ասեն ցնա, ո՛ւր փառս Ա՛յ. մեք գի՛տեմք՝ զի այրն այն մեղաւոր

է՛ որ

ցիս՝ երթ՝ ի սելովամ և լո՛ւ ա՛ւ. ջրեայ՝ լո՛ւացայ՝ և տես սաներմ։ Ասեն ցնա՝ ո՛ւր է նա. ասէ ցնոսա՝ ոչ գի՛տեմ։ Ած՛ին առ փարիսեցիսն զնա՝ որ երբեմն կոյրն էր։ Ա՛յն էր շաբաթ յոր ժամ վհատն արար Յ՛ս և եբաց զաչս կուրին։ Դարձեալ հարցանէին զնա փարիսեցիքն՝ թէ զի՞արդ տեսանես. և նա ասէ ցնո՛ւ կա՛ւ եդ՝ ի վերայ աչաց իմոց, և լո՛ւացայ և տեսա՛նեմ։ Ասեն ոմանք ի փարիսեցւոցն. ո՛չ է այրն այն յա՛յ՝ զի զշաբաթն ոչ պահէ. ա՛յլք ասէին, իսկ զիարդ կարէ մարդ մեղաւոր զայսպիսի նշանս առնել. և էին հերձո՛ւած ի մէջ նոցա։ Ասեն կրկնեալ կուրին՝ դու զի՞ ասես վա՛ռնորա զի եբաց զաչս քո. և նա ասէ՝ թէ մարգա՛ է։ Այլ ոչ հաւատացին հրէայքն զնմանէ՝ եթէ կոյր էր և բացաւ՝ մինչև կոչեցին զծնօղս բացելոյն։

կայր ծննիցելոյ. Եւթէ ոչ
յայ էր այրն այն, ոչ կա-
րէր առնել ինչ. Պատաս
խանի եւտուն եւ ասեն ցնա՝
Ի մեզ իսկ ծնեալ ես ա
մենևին. եւ դու վարդա-
պետ լինիս մեր. եւ հանին
զնա արտաքս. Լուեալ յի-
սուս եթէ հանին զնա արտաքս.
եւ իբրեւ եգիտ զնա, ասէ
ցնա՝ դու հաւատաս յոր-
դի այ. Պատասխանի
եւ ասէ, տէր՝ ով է որդի
հաւատացից Ի նա. Ասէ
ցնա յիսուս՝ եւ տեսեր զնա, և
որ խօսիդ ընդ քեզ՝ նա է.
Նա ասէ, հաւատամ
տէր՝ եւ երկիրպագեաց
նմա.

բայց զայս կուրծր Ի ծրնդ
նից ոչ ոք ոչ լսէաւ՝ եթէ ե
ղիցի նորա աւնի
ցէ, նման լսէ. Ի յաւիտե
ան չէ լսեալ՝ եթէ
ոք բացէ աչս կուրի Ի ծրնդ
էնէ. Եթէ նա ասէ, թէ
մեղաւոր էի՝ ես ոչ գի-
տեմ. բայց զայս գիտեմ՝
զի կոյր էի՝ և արդ տես
նեմ. Ասեն ցնա՝
զի՞նչ արար քեզ՝ զիարդ
բացաւ աչս քո. Պատաս
խանի ետ նոցա, այժմ ա
սացի ձեզ և ոչ լուայք՝ զի
կամիք միւսանգամ լսել.
Մի թէ և դուք կամիլ աշա
կերտիլ նմա. Ածրա հայ
հոյեին զնա և ասեին, դու
լինիր նորա աշակերտ. Մեք
մովսէսի աշակերտ եմք.
Մեզ դիտեմք զի ընդ մով
սէսի խօսեցաւ ած. զսա
ոչ դիտեմք ուստի էիցէ.
Պատասխանի եւ այրն և
ասէ ցնոսա՝ այդ իսկ են
ըմբանշելի. զի դուք ոչ
դիտէք ուստի էիցէ՝ և զիմ
աչս բացաւ. Գիտեմք՝ զի
ած մեղաւորաց ոչ լսէ.
բայց եթէ ածապաշտ ոք
էիցէ՝ և զկամս նորա առնիցէ,
նմա լսէ. Ի յաւիտեան
չէ լսեալ՝ եթէ

(ծ) Նանք զղջականութիւնք և զօրութեան արտասուաց. և եղկութիւն անձին:

(ը) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(թ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(ժ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(ժա) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(ժբ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(ժգ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(ժդ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(ժե) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(ժզ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(ժէ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(ժը) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(ժթ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(ի) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իա) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իբ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իգ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իդ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իե) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իզ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իէ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իը) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իթ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իժ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իժա) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իժբ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իժգ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իժդ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իժե) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իժզ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իժէ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իժը) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իժթ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իի) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիա) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիբ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիգ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիդ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիե) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիզ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիէ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիը) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիթ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիժ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիժա) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիժբ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիժգ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիժդ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիժե) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիժզ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիժէ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիժը) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիժթ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիի) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիիա) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիիբ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիիգ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիիդ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիիե) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիիզ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիիէ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիիը) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիիթ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիժ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիժա) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիժբ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիժգ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիժդ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիժե) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիժզ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիժէ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիժը) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիժթ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիի) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիիա) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիիբ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիիգ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիիդ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիիե) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիիզ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիիէ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիիը) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիիթ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիժ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիժա) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիժբ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիժգ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիժդ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիժե) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիժզ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիժէ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիժը) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիժթ) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիի) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիիա) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիիբ) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իիիգ) Ո՞ր յերկրորդութիւն այ միութիւն և ուրոյնութ բանք. և մարդկային բանք. և զօրութեան աստուածոյ. և եղկութիւն անձին:

(իիիդ) Նանք ի յաճեղութիւն դատաստանին և յարհամարհանս անձին:

(իիիե) Նանք բամբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բռեալ գործ ընդմանի:

(իիիզ) Ո՞ր յանձասուն և ի դաշնս նմանութ անձին. և աւերնով և ի հաճատոյ մեծութիւնն:

(իիիէ) Նանք աւ ի հաճատալ ի քո, և ազատութիւն նորա, և ի զօրութիւն ամենայնի, ի յերկով և ի յայլն. և յաճախակին և ի պարտս. և յուսալ քիչ ի փրկութ, և յարդարութեանէն այ հասանել շնորհիւ:

(իիիը) Ո՞ զղջութիւն յուսահատական բանիւք. և աւ ի վիշերայինն արհամարհիս:

(իի

(ՀՀ) Ի՛ր ցուցումն զան
ձին վատթարութիւն յա-
մենայն ինչ։

(ՀՁ) Պատրէ՛ր ինդն շար
դըսրովանս վատու-
թեան։

(ՀՂ) Ի՛ր վտանգ պա-
տահմանցն ՚ի մեղա-
նայ։

(ՀՃ) Ոչ համարիլ արժա
նի խնդրել ինչ ՚ի բարե-
գործութենէն աճապնոց։

(ՀՄ) Ուանք նմանեցուցա
նելոյ զկենդանագս ծովու,
և գմարմինս՝ նաւի։

(ՀՅ) Ի՛ր յողբերգութիւս
լալականաց կանանց նըմա-
նութե կսկծման՝ ստժան-
մանց կիրըք։

(ՀՆ) Ուանք մեղայիդ և զո
րութեան նը՛ր։ և յոչ օգ-
տիլն ապարայ և սաՀմանագ
և յոտդայի։ և դարձեալ
կրկնութե ՚ի նոյն։

(ՀՇ) Ոչ անհանգիստ ծաճ
կելոյ խոստովանաբար։ և
զՀեղանան քողոքել կարո-
ղագէս։ Այլ ընդդէմ դի
ւանապետութե չերմանց։

րեգործութիւք ոչ զօրանալ
քան զնաժայինն։

(ՀՂ) Ի՛ր ձեռս առ ազա
կաց անկելոյն յօրինակ՝ լը
ծութեաբար։

(ՀԶ) Ուանք մոլորիլ ոչխա
րին տարացոյց։

(ՀԸ) Ի՛ր կարողութիւն
այ։ և իջանելոյն քէ ՚ի դը
ժոխս։

(ՀԹ) Պատճառանս ոչ տալ
պատիժս։ և ՚ի լուսաւորու
թիւն կուրին, և ՚ի սրբութ
բորոտին, և ՚ի քաղութէ
պտռնկին։

(ՀԺ) Ի՛ր պէս պէս իր
ժըշկութիւնան տեառն
մի քէ։

(ՀԻ) Ի՛ր պէս պէս պա
տիժս մատնուածն։ և յոչ
ապաշխարելն զմարթոյ ցան
կութիւնս, և ՚ի կատարել
զաստուածարուն։

(Հ) Ի՛ր յերից մանկունց
և դանիէլի՝ աղաչանս յա
րեաւ։ և ՚ի բարձրամտելն
մարթոյ։ և աղաչանս՝ Հան
դերձ արհամարհութէ
անձինն։

(ԼԵ) Ի՛ր ազատաբար
ասա տանջանքն քո.
ի բանաւորս դրախտ. և
նու ի վերագրելոցն. և ասա
ի նիկիոյեն դաւանութիւն.
և՛ ի տախտակեան մովսէսի.
և ասա եղիա մարգարէն, և
ի խաստուքն նորա. և ասա
ի հրեշտակս աղաչօղս վա՛
եղիէ.

(ԼԶ) Ա՛ն ոյ այլ մարդասէր
կոչելոյն և ոչ հրեշտակ
ութ. և ասա՛ ի տուքան մար
գանալոյն քրի. և յիշեցիր
մէնն պետրոսի. և՛ ի կինան
քաղաքն, արիմաթ.

(ԼԷ) Ա՛ն աշխատանիցն
թէ զիմարդ ոչ պատժեաց
զնոսա.

(ԼԸ) Ի՛ ի զօրագունդ
նու ի վերագրելոցն. և ասա
ի բանաւորս դրախտ. և
ասա տանջանքն քրի.

(ԼԹ) Ի՛ր ազատաբար
հասանել յօգնութիւն. և որ
ի նիկիոյեն դաւանութիւն.
և՛ ի տախտակեան մովսէսի.
և ասա եղիա մարգարէն, և
ի խաստուքն նորա. և ասա
ի հրեշտակս աղաչօղս վա՛
եղիէ.

(Խ) Ա՛ն ոյ այլ մարդասէր
կոչելոյն և ոչ հրեշտակ
ութ. և ասա՛ ի տուքան մար
գանալոյն քրի. և յիշեցիր
մէնն պետրոսի. և՛ ի կինան
քաղաքն, արիմաթ.

(ԽԱ) Ա՛ն աշխատանիցն
թէ զիմարդ ոչ պատժեաց
զնոսա.

(ԽԲ) Ի՛ ի զօրագունդ
նու ի վերագրելոցն. և ասա
ի բանաւորս դրախտ. և
ասա տանջանքն քրի.

(ԽԳ) Ի՛ր ազատաբար
հասանել յօգնութիւն. և որ
ի նիկիոյեն դաւանութիւն.
և՛ ի տախտակեան մովսէսի.
և ասա եղիա մարգարէն, և
ի խաստուքն նորա. և ասա
ի հրեշտակս աղաչօղս վա՛
եղիէ.

(ԽԴ) Ա՛ն ոյ այլ մարդասէր
կոչելոյն և ոչ հրեշտակ
ութ. և ասա՛ ի տուքան մար
գանալոյն քրի. և յիշեցիր
մէնն պետրոսի. և՛ ի կինան
քաղաքն, արիմաթ.

(ԽԵ) Ա՛ն աշխատանիցն
թէ զիմարդ ոչ պատժեաց
զնոսա.

(ԽԶ) Ի՛ ի զօրագունդ
նու ի վերագրելոցն. և ասա
ի բանաւորս դրախտ. և
ասա տանջանքն քրի.

(ՀԷ) Ի՛ւր մանասէի մեղայն և անառակ որդւոյն։

(ՀԸ) Ի՛ւր հայրն գթած և աղաչանս ևս. և՛ի յարքայն սաղոմոն. և՛ի մեղանչումն և՛ի զղջումն նր։

(ՀԹ) Առանձ՛ի բարեբարբառութեան այ։

(Ճ) Ի՛ւր յոյժ օգնեցին արդարոյն որ առանց խոստովանութեան, և յոյժ վնասեցին մեղաց. և առ յոմից և յեթսայի և յաւետարանն. և՛ի բազմից յաւուրցն բարձին մեզ նօրէն։

(ՃԱ) Պատճառս բնաւ՛ին ոչ յուսաբեկ լինելոյ օգնութիւն, այլ միայն յայ. և՛ի սաղմոսն ձբ. և՛ի մանասէ թագաւորն խնդիր։

(ՃԲ) Ի՛ւր մարդարէութիւնն որ դարձարուքն առիս. և՛ի նորումս փրկութիւն, և աւծանալոյն մարդկան։

(ՃԳ) Ի՛ւր կարողութիւնն այ. և՛ի զօրութիւն պատարագն։

(ՃԴ) Ի՛ւրանց այ ոչ ո՛ր կա

(ՃԵ) Ի՛ւր մանասէի մեղայն և անառակ որդւոյն։

(ՃԶ) Ի՛ւր հայրն գթած և աղաչանս ևս. և՛ի յարքայն սաղոմոն. և՛ի մեղանչումն և՛ի զղջումն նր։

(ՃԷ) Առանձ՛ի բարեբարբառութեան այ։

(ՃԸ) Ի՛ւր յոյժ օգնեցին արդարոյն որ առանց խոստովանութեան, և յոյժ վնասեցին մեղաց. և առ յոմից և յեթսայի և յաւետարանն. և՛ի բազմից յաւուրցն բարձին մեզ նօրէն։

(ՃԹ) Պատճառս բնաւ՛ին ոչ յուսաբեկ լինելոյ օգնութիւն, այլ միայն յայ. և՛ի սաղմոսն ձբ. և՛ի մանասէ թագաւորն խնդիր։

(ՃԺ) Ի՛ւր մարդարէութիւնն որ դարձարուքն առիս. և՛ի նորումս փրկութիւն, և աւծանալոյն մարդկան։

(ՃԺԱ) Ի՛ւր կարողութիւնն այ. և՛ի զօրութիւն պատարագն։

(ՃԺԲ) Ի՛ւրանց այ ոչ ո՛ր կա

րութիւն որ՛ի նոր կտակ, և՛ի յայտարարութիւն դատաստանին նր, և բարկութեան։

(ՃԺԳ) Ալեաց բազմօրինակ ընդ ձայնին եզեկիէլ։

(ՃԺԴ) Ի՛ւր յոչ ուրեք կարել թափչիլ՛ի դատաստանէն այ. և պաղատանս առ՛ի մարգումն մեղաց։

(ՃԺԵ) Վերջերոյին աղօթից մատուցն առ որդին այ։

(ՃԺԶ) Ի՛ւր յաճախագոյն ջանկողմեան։

(ՃԺԷ) Ի՛ւր քաջկուրծքին ածային որ ոչ կարօտանայ դեղոյ և ժամանակի. և ան պարագրելի գոլոյն։

(ՃԺԸ) Ի՛ւր յառաքումն հօր և հոգւոյ զմիածինն՛ի չարչարանս վասն մարդկան. և յօրինակն առաջին։

(ՃԺԹ) Նշանակութիւք սահմանաց խոստովանութեանն և արքանուէ մեղանաց թեթևացուցից։

(ՃԻ) Ինչ զնդ զնդոյ և լեզ պատիւ մարդոյն, և յանդամն. և քաղցրանալ անձին։

դարոյ և մեղաւորաց. և առ՝ի արդարացուցանելն զանձինս մարդարէքն և առաքեալքն։

(ԻՀ) Ի սաղմոսն Դաւթի առ՝ի բանս անիծաւանութեան մեղաւորաց, և՛ ի նախատութիւն որ վասն անձինն վկայել է. և՛ բանսն անիծից որ՝ի սաղմոսն վերայ բաբերին, նոյնպէս և արդարութիւն։

(ԻԱ) Դարձեալ՝ի սաղմոսն որ՝ի նախատինս և՛ի նզովս վերապայի ոչ անարուեստից եր դողայ. և՛ի քաւիւեալ սեբաս եղեանից։

(ԻԲ) Ո՞ւր կիջնեն զովասդ. և՛ի նշանն կարմիր ծովուն. և որ՝ի յերկրին քանանու և՛ի յեդիպատոս օրինակ բար. և՛ի տղայութենէ՝ի ծերութիւնն. և՛ի յերկիր և յաստեղս. և՛ի մարդանալն մինչև։

(ԻԳ) Ասէ թէ ընդէ՞ր՝ի վերայ սաղմոսացն, և յայլ մարգարէիցն բանից ոչ վերագրեցից. և լուծումն։

կարել զօրել յիր. և ոչ մեծամտել. և ոչ յաւմ իր կալըլ յամենայն ինչ գնալ անձամբ. և՛ի խորհուրդ ժառանգին. և՛ի ողոյն. և՛ի ծուփս հեղեղաց ողղինն մարդոյն։

(ԻԴ) Ի խնդրուածս զգ բարի աստեղային՝ ըստ այ, և աղաչանք. և՛ի յանիծանելն ոչ լսել. և զսա լուսակ դազանին անզգայի, անկանիլն՝ի վարմս չարին. և զմահ՝ չար և բարի հաւ մարելոյն. և առ՝ի պատահ մունս պատահարաց մարմնոյ. և առ՝ի զօրանալ կամիլն՝ի նըշանաստանալոյն։

(ԻԶ) Ո՞ր՝ի հակառակն անձինն որք են՝ի մարդկին։

(ԻԷ) Ո՞ր՝ի անկարողութիւն մարդոյս և՛ի կարողութիւն այ. և աղաչէ զընտրհատոր էութիւն այ. ընդորս չիշէ և զդիմելն պետրոսի և զմեղսն դաւթի։

(ԻԸ) Ո՞ր՝ի յանդամալոյծն սերովմայ։

(ԻԹ) Ո՞ր՝ի աղաչանս ար

որ՝ի մարդս և՝ի սատանայ. և՝ի բազմերախտու՛ի յայտ նութիւն. և անձին պարտաւանան՝ նրմանութեամբ իրաց իրաց. և որ աստիս անգոանութիւն և անդ նախատինք։

(ՀԸ) Ո՞ր՝ի արուեստս յոլովագոյնս և՝ի բազմութիւս լաւականաց. և զծննդեան օրն անիծեն. և ո՛չ՝ի պատրաստելն զինչն յիրս յիրս. և տարերըս և ամենայն ըստեղծուածք վատնիչք լինելոյն։

(ՀԹ) Ո՞ նմանութիւն՝ի քթայուն ո՛չ մարգելոյ և կամ կակղանալոյ որով միա՛ւորի. և թէ այսու խօսիւք առաքե՛ալն զպարտիան. և առ՝ի տարմն ճոգ և լո՛ւծ՝ յօրինակեալ վերջնումն կեղեքման։

(Շ) Ո՞թէ ո՛չ է ինար փըր կուե յեզականաց սրբոց, թէ և՛ի բովանդակ ճոգ և նորոց հայցեացէ. և առ՝ի յոլոս մարդարէն՝ ի ձա՛ նապարհէն դարձելոյն խա

ւու որս և մարդարէիցն ըզ բանս վերադրէ։

(ՀԴ) Ո՞ր՝ի անլսելութիւնն ըր այ. ՝ի մուխս, ՝ի մար գարէս, յառաքեալս, և՛ի ա՛րն քո. և՛ի ճշմարտութեան զոր յարմարէ զգայարա նաց։

(ՀԵ) Ո՞ր՝ի յայտարարութիւն ամենից սխալանաց. և՛ի խումբս մարտի յաղնել. և զգօրութիւն այ յօգնութիւն խնդրել և ձեռ միշտ ընդ նմա և առ՝ի դերբեզմանին իւր. և՛ի տարագրութիւն. և յուսալն փըրկուելն այ։

(ՀԶ) Ո՞ան՝ որ թէ որ ոք և առցէ զնա՝ի պաղատանս, ինքն ևս կցորդ լուցի ընդ նմա և ա՝ի գերբեզմանին. և մ՛ ընդ նո՛ւաստութեան մերում դիմահարիլ ա՛ն՝ ա ղաչանք. և՛ի դիմակութիւն դի՛ւին, դիմակայ գործիք չարչարանացն. և՛ի կրակը ծակոծիլն իւր։ Ո՞ չառա զայս միշտ կարգա՛։

(ՀԷ) Ո՞ր իրաւունան քի

(ՀԴ) Թէ մեծուքն այ է այն, որ անդ ողորմի, մինչ ակն ունի պատժոյ՝ և մեծարի. և աղաչանք ոչ պահել զմեղանս մեղաւորին. և մեղանայդ ոչնչուհե առաջի մեծուքեն այ.

(ՀԵ) Ո՞ւր որ ի նիկիայն սահմանեցաւ բան. և ի խորհուրդ սրբոյ եկեղեցւոյ ընդդէմ մանիքեցւոյ.

(ՀԶ) Ո՞ւ ի ոչ փոփոխիլն այ. և ի կարողութէ մեծութեանն այ.

(ՀԷ) Ո՞ւ մեծ օրն ուր քաջի չարչարանացն ետն և խոնարհուեն.

(ՀԸ) Ո՞ղաչանք առ ի քո, զի մի ունայն լիցի չարչարանքն որ վասն մեր. և մի յայտ ածել զմեր մեղանս.

(ՀԹ) Ո՞ւ ի ինամն չարին դրլոյն միտք մարդկան. և ի դատաստանն այ.

(Ճ) Բանք պաղատանաց առ սրբուհի կոյսն ածածնէն.

փանոք. և ի դիմել առ աստ ըստ դաւթի պատժոցն. և առ ի յոչ նըւաստացուցանելն զմերկեալսն, այլ զմերը կօղն մեծացուցանել.

(ՃԱ) Բարեբանութիւնք ի սուրբսն այ և աղաչանք առ ի նոսա, պարտ է և նոքօք յաճ. և բանք պանծալիք հաշտեցուցիչք այ. և որ հանդիսանայ ի բանս բարեբաստս՝ և նահանջի. և օրինակել ի հինն կային զնորաճընեալքս. զոր եւ պետքն սուրբք ի պատիժս մատեան. և առ ի լոդակս ծովային. և աղաչանս ի աճ.

(ՃԲ) Բանք խրատու առ ի յայնս՝ որք յայսմ սեղանոյ ձաշակեն. և առ ոմն որ ոչէ պարտաւորել զանձն. և դարձեալ՝ զինքն մատնեալ ասէ դատաստանի. և ոչ ի բարի կերպարանել. և ոչ ոք մեղապարտ գոլ քան զինքն.

(ՃԳ) Ո՞ւ ի յօրն մահու բանք.

(ղբ) Ո՞վ ասան արժան ունել ամենայն երջանկացն։

(ղգ) Ո՞վ ասան ըստ արժանի գոհացն սամուէլի ընդունել զբանս պատգամացն պարտաճադէմ։

(ղդ) Պոռվաբանութիւն։

(ղե) Հանք առ՛ի ապաքի նութիւնս իրաց իրաց։ և առ՛ի նոհանգուածն հակառակաց դիմաց և մարմնոյ։ և ոտք ընթերցին ամ հատակք զայս ա ղերս՝ գոցեն զազատութիւն յոյ։

(ղզ) Ո՞ր երկնչիլն յայ անմարմնոցն վերին։ և՛ զարհուրուածն ամենայն դիւաց՝ նշանաւն տրունակա նաւ։ և՛ պահպանութիւն դրախտիցն չարչարանացն։ և առ՛ի բարձումն ամ իրաց դիպուածոց։ և՛ յօգնութիւն հասանելոյ ամենայն երջանկացն։

(ղէ) Ո՞վ ասան արժան ունել

(խա. 2)

սիրն այ կորնչիլ ումեք՝ ի փղբկանց։ և՛ ի ծերութեն օդնական լինիլ։

(ղը) Ո՞վ ասան ըստ արժանի հացն սամուէլի ընդունիլ այ զբանս պատգամացն պարտաճադէմ։

(ղթ) Պոռվաբանութիւն այ։

(ղժ) Հանք առ՛ի ապաքի նութիւնս իրաց իրաց այ։ և առ՛ի նոհանգուածն հակառակաց դիմաց և մարմնոյ։ և ոտք ընթերցին ամ հատակք զայս ա ղերս՝ գոցեն զազատութիւն յոյ։

(ղի) Ո՞ր երկնչիլն յայ անմարմնոցն վերին։ և՛ զարհուրուածն ամենայն դիւաց՝ նշանաւն տրունակա նաւ։ և՛ պահպանութիւն դրախտիցն չարչարանացն։ և առ՛ի բարձումն ամ իրաց դիպուածոց։ և՛ յօգնութիւն հասանելոյ ամենայն երջանկացն։

(ղլ) Ո՞վ ասան արժան ունել

(ղա) Հանք մաղթանոյ առ երկնայինն զօրսն։

(ղբ) Ո՞ր բարեխօսութիւնն առաքելոյ և ամենայն սրբոյ։ և գթութեցն այ։ և աղաչանս ոչ տարացդնել։

(ղգ) Ո՞ր խնդրել թէնա մեացն՝ բարի։ և այլ առնել ամ վճռաց։ և առ՛ի արեգակնս։ և առ՛ի բարեբարին խա։

(ղդ) Ո՞ւռուածոսն գալոյ եւ ծագմանն արեւու։ և պահպանութեան մաղթանս։

(ղե) Ո՞ւան կարեաց և գործոց, և ձանապարհի նաւելոյ, և առ՛ի ջրհեղեղն։

(ղզ) Հանք առ՛ի ողորմելին այ ամենայն հոգւոց անպատրաստից։ և առ՛ի քառից հակառակաց ըստեղծ-ա նիլն մարդոյս։ և՛ պահելն զնոսա հաւատով՝ և արդա բանալոյն։

(ղէ) Հանք առ՛ի ոչ կա

Ի ան համառօտ վ՚ուղիղ
Հայաստոյ, և մանրուք վա
րուց առաքինուե։

Գլուխ Ի՚ժլիսրէյ՝ նոր ա
Անուն։

(Գ) (ԺՐ՚) (ԻՐ՚)

(Լ՚Ր) (ԽԳ) (Գ՚)

(Գ՚)

վերատգին ամենայն հեծու
թիւնք, և հատցեն ոշոր
մութիւնքն։

(ՀԵ) Ա՚ր՚ի պահպանուի
՚ի գիւղէ, և՚ի քակտումն զո
րութեան նր։

(ՀԵ) Ի՚անդ առ՚ի սրբա
յոյս եւրն միաւոնի։

(ՀԵ) Ի՚անդ առ՚ի յերկայ
նիկ փայտն ժամահա
րին։

Ա՚յսն պատմութիւ ապա
րանից նր նշանին, և նոր
քողեանք նր։

Զ՚ի երբ ողեան ՚ի Արբուհէ
կոյս Ա՚ստիամ Ա՚ֆա
ծին։

Զ՚ի երբ ողեան ՚ի յերկոտա
սան Ա՚ստքեայս, և՚ի եօ
թանասունևերկու աշա
կերտան Ա՚ր։

Զ՚ի երբ ողեան ՚ի նր Յակօբ
Հպիսկպան մրծբնայ։
Ա՚ռաքելք ՚ի տուրբ Ս՚ոփին
ա՚ծ, և՚ի նր հաւշն, և՚ի նր
Ա՚կեղեցին։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ամենայնի Հոգւոյ եւ Տիրոջ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ինքն Հօր եւ Հոգւոյ եւ Հոգեառն սբ. Կուսին Մարիամայ, Որ իւր անհուն գթութեամբ եւ անչափ ողորմութեամբն, ետ կարողութիւն մեզ ընտրեալ եւ անարժան ծառայիցս՝ հինգերորդ տպագրութեամբ եւ բարձր ուղղագրութեամբ, յառաջաբերել եւ ի լոյս ընծայել զաղօթականն եւ զներբողին սբ Մաշտոցեան Ուրիգորի նարեկացւոյ՝ որ ըստ շարականացն վարդապետին մերոյ սբ. Որ քաղցր է քան զմեղու խորիսխ՝ կրկին ձայնակերպեալ. ախորժելի քան զսերն յունախորիսխ՝ աչաց տեառնեղբոց. եւ յաձախագին քան զականս պատուականս՝ հոգևորական վաճառիկնոց. Որ գերեզիկ յօրինեալ մարգարտօրէն շարահիւսեալ երանելի վարդապետս՝ ըստ խնդրոյ Հայոցման եղբարց կրօնաւորացն լուսաշաւիղ միանձնականաց. սբ գրոց վկայութեանց, խորագոյն մտաց, ոլորեալ ոճով, բառակապ յօրինուածով եւ հնոտորական պերճաբանութեամբ. իբրեւ մարգարիտս լուսափայլ եւ պատուական՝ վերաբերել զսա յանաւատակ ծովէն Ն֊ֆալշունչ գրոց, եթող հայասանեալսդ սբ Եկեղեցւոյ՝ շնկ յաւիտենից եւ զանձ անեղծական. Որ զսիրտս մատուս վերծանողացն իւրոց՝ ի տիպ կակղութեան մոմոյ փոխարկեալ, յաշաց անտի նոցին՝ մաքուր արտասուս քորեցուցանէ. եւ զմեղաց որոշեալսն յայ՝ կրկին վերստին՝ ինոյն հատուսէ. եւ միանդամայն տայ զիւրաքանչիւր զաղաւնոյ թռչիլ՝ վերանալ՝ հեռանալ՝ եւ դադարիլ յանպտուղ, ընդ հոգեղէն երազ արգունի սաղմոսողին.

Որոյ քաղցրաշար եւ լուսատու բանիցն ցանկալի ցօղ եղեալ յամի մարդեղութեան սբ Փրկչին մերոյ 1763ի. եւ մեծափափաք ըղձանօք շարժեցեալ ի բարի նախանձախնդրութիւն՝ յորդորանօք

մէ ձայնըզքն. որ վն յառջ
հանդերձ ամ արեանատու
պատճառն այսմ իրակուե՝
խոհեմ քահանայն զնախա
Յարուքիւն պարատցի
արձեալ հիշեալիք զնոր
տաստ գթութեն ամէն։
Քրիստոս մեր իւրով բազ
լոցս այսոցիկ, ողորմեցի
որե հիշողացդ և հիշեցե
յոսպէ և թաղեցաւ անդ.
վճարեաց զկեանս իւր ի
որ ի դնալն ի նա ի գէմ,
սորին զմեռանի Անդրէասն՝
ևան հիշեալիք զերդայրն
բաբողքոջ թուներոյն և
բնաւ ինն ազգատոհմիքն,
եփրոսինէն. հանդերձ նո
ղազարն և զդեռափրթիմ
րոսն և զյակոբն, զմեռնոսի
նէ կողակիցն. և զթարմա
նակիցն, և զմիւս կենդա
իւր. և զհանգուցեալ կե
րոն Ի բանն և զՆնոսեան
լոյ օղի բարեյօժար պա
ման ի ձեռն իշխանիդ
Ի արձեալ հիշեալիք զնոր

յաւիտեան ամէն։

Ա. Ի Ր Ա Ր Ք

Ա. Ի՛ւր զբանաքան մշակն դարձարանի նորին՝ զտէր Յովսէփ որդի՛ զտիրացու կիրակոսն մանաշկերտողն։ Արդ զի և ինքն տուն մեր՝ առ հասարակ յիշեցէք ի բարին ի միւսանգամ գալստեանն, ըստ մեծի իւրում դիտուքեն։ Արդ ընդ նմա և ընդ միմեանս զոդուցն փառք

Ա. Ուրա՛խ լերուր յիշեալ՛ և զտապարտող սորին՝ զԱնտոն գուցեալ ածաւուրի որդի՛ զյօհաննէս դպիրն պարտաւո՛ր։ Հանդերձ յոգնաշխատ խառն որդուովն իւրով տէրտեղս կապարեայս շարադիր՛, վասն ձառեցելովն ի ծաւալեալ խնդրողացդ փոխանակ քեան՝ առն շնորհիւ։

Ա. յև զբանաքան մշակն դարձարանի նորին՝ զտէր Յովսէփ որդի՛ զտիրացու կիրակոսն մանաշկերտողն։ Արդ զի և ինքն տուն մեր՝ առ հասարակ յիշեցէք ի բարին ի միւսանգամ գալստեանն, ըստ մեծի իւրում դիտուքեն։ Արդ ընդ նմա և ընդ միմեանս զոդուցն փառք

Ա. Ի՛ւր